NORSK LOVTIDENDE

2DEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

1935

Utgiver:
Byrådsjef M. Hofgaard

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDENDE

2NEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

1935

Utgiver:
Byråchef M. Hofgaard

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDENDE

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

1935

Utgiver:
Fridtjof M. Hofgaard

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDENDE

2nen avdeling

1935

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 janr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sveits 7 desember 1934 deponert dokumentet for sin tiltredelse til generalakten *) om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 janr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Italia ratifisert overenskomst **) om den internasjonale jernveisordning, Genève 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll. Ved ratifikasjonen er tatt forbehold om at konvensjonen ikke gjelder italienske kolonier og besiddelser. Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 10 desember 1934.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 janr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Tyrkia tiltrådt generalakten *) om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet med virkning fra 24 september 1934.

Ved tiltredelsen er tatt forbehold om at følgende tvister skal være undtatt fra de i generalakten foreskrevne behandlingsmåter:

a) tvister som er opstått på grunn av forhold eller kjensgjerninger som ligger forut for tiltredelsen;
b) tvister angående spørsmål som ifølge folkeretten utelukkende hører inn under statenes egen kompetanse;
c) tvister som berører forholdet mellem Tyrkia og en tredje makt.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 janr.

Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har New Zealand tiltrådt den internasjonale overenskomst ***) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, med virkning fra 19 februar 1935.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1929 s. 81.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1926 s. 55.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.

2 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om ophevelse av kongelig resolusjon av 3 desember 1904 om forbud mot anvendelse av piggtråd til gjerde i Lista herred, Vest-Agder fylke.

3 janr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke.

3 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning med forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren i Sundre brandkommune, Buskerud fylke.

3 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 108, forsåvidt Trondheim angår.

4 janr. **Kongeleg resolusjon.**
Det civile og geistlege inndelingsnamnet Utsire, Rogaland fylke, vert brigde til Utsira.

4 janr. **Kongelig resolusjon** *). I hæren anerkjennes Opmålingsofficerenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2.

4 janr. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av § 3, jfr. § 1, i midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild, jfr. lov av 22 juni 1934, skal det være forbudt inntil 1 januar 1936 å utføre saltet storsild eller saltet vårsild med mindre silden er bestemt til sådan utførsel av en av de av Handelsdepartementet godkjente fiskerorganisasjoner Storsildlaget og Stor- og Vårsildlaget.
2. Overtredelse av bestemmelsen er straffbar.
3. Denne resolusjon trer i kraft straks.

4 janr. **Kongelig resolusjon** *).

I. I medhold av lov nr. 10 av 22 juni 1934 om kontroll med sild gis herved påbud om innførelse av kontroll med storsild og vårsild, om oprettelse av kontrolldistrikter og om kontrollavgift m. v., alt overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 februar 1935. Fra samme tidspunkt opheves, i medhold av ovennevnte lovs § 17, lov av 4 mai 1901 om vrakning av sild, forsåvidt angår storsild og vårsild, og enhver annen bestemmelse som er i strid med nærværende resolusjon.

*) Kunngj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

Det i post I utferdigede påbud lyder således: 4 janr.

1. All saltet storsild og saltet vårsild som utføres fra riket skal, før utførselen finner sted, være kontrollert og godkjent (og emballasjen merket) efter forskrifter utferdiget av Handelsdepartementet.

2. For saltet storsild og saltet vårsild bestemt til omsetning innenlands skal der være adgang til frivillig kontroll i den utstrekning Handelsdepartementet fastsetter.

3. For fersk storsild og fersk vårsild bestemt til saltning til menneskeføde skal der likeledes være adgang til frivillig kontroll i den utstrekning Handelsdepartementet fastsetter.

4. Som saltet storsild og saltet vårsild regnes all storsild og vårsild til hvis konservering der helt eller delvis er anvendt salt, dog ikke sild som efter saltningen er røket.

5. Denne kontroll gjennemføres ved de kontrolldistrikter som er oprettet ved kongelig resolusjon av 10 august 1934.

6. Ved utførsel av saltet storsild og saltet vårsild skal betales til statskassen en kontrollavgift av 15 øre pr. tønne, hvad enten det er 1 heltønne, 2 halvtønner, 4 kvarttønner eller 8 ottinger; for overskytende brøkdel (eller deler) betales som for 1 hel tønne; likeså for 1 enkelt brøkdels-tønne alene. Denne avgift opkreves av tollvesenet.

For frivillig kontroll efter lovens § 5 og for fornyet kontroll efter lovens § 8 blir inntil videre å betale til statskassen sådan avgift som Handelsdepartementet fastsetter. Denne avgift betales forskuddsvis til den som forestår kontrollen.

Instruks *) (forskrifter) for kontroll med storsild og vårsild. 4 janr.

(Fastsatt av Handelsdepartementet 4 januar 1935 i medhold av lov nr. 10 av 22 juni 1934 om kontroll med sild, lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild m. v. og kongelig resolusjon av 4 januar 1935).

Kontroll med tilvirkning og eksportpakning.

§ 1. I den tid da fiske og tilvirkning av storsild og vårsild foregår, skal kontrollørene (det vil si: de faste kontrollører eller hjelpekontrollørene), så vidt tiden tillater det, inspisere tilvirkningen (saltningen) innen distriktet.

Det skal påses at saltningen foregår fullt fagmessig, under anvendelse av tilstrekkelig, rent salt. Spesielt skal påses at

*) Kunngj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

4 jan. silden i sin helhet er frisk før den kommer i salt, og at den ikke har lidt skade på grunn av lang transport, mild temperatur, stort trykk under transporten eller andre forhold. Kontrolløren skal for storsilds vedkommende merke sig om silden virkelig er storsild, eller om den nærmer sig eller er på overgangsstadiet.

§ 2. Hver inspeksjon skal noteres i kontrollørens dagbok, med angivelse av tilvirker, pakkhus, storsild eller vårsild, samt eventuelle bemerkninger ved tilvirkning eller kvalitet (se § 1).

§ 3. Denne bedømmelse av kvaliteten er kun veiledende for eksportkontrollen, men den som inspiserer skal gjøre tilvirkeren opmerksom på eventuelle bemerkninger, spesielt hvis silden har lidt skade som kan gjøre det tvilsomt om den vil bli godkjent som eksportvare, eller — for storsilds vedkommende — hvis silden er på overgangsstadiet.

§ 4. Det påligger videre kontrollørene i størst mulig utstrekning å inspisere de pakkhuser hvor der foregår eksportpakning av storsild og vårsild, for derved å skaffe sig best mulig kjennskap til partienes kvalitet og behandlingsmåten, og, når tiden tillater det, helt å kontrollere pakningen av partier beregnet på eksport.

Eksportkontroll med den ferdige eksportpakkede vare. Begjæring om kontroll m. v.

§ 5. Begjæring om kontroll rettes til distriktets kontrollør, forsåvidt ikke annet er bestemt for enkelte kontrolldistrikters vedkommende. Begjæringen må fremsettes i så vidt god tid at kontrolløren kan anordne det fornødne til å få utført kontrollen.

Begjæring om kontroll skal skje skriftlig på dertil anordnet skjema. Kontrollen skal ikke påbegynnes før dette skjema er tilfredsstillende utfylt og undertegnet av rekvirenten.

§ 6. Den som begjærer kontroll utført, plikter å holde det tilstrekkelige antall habile arbeidsfolk til å utføre det arbeide som utkreves under kontrollen.

Kontrolløren har rett til å forlange fjernet de arbeidsfolk som ikke retter sig efter de pålegg han gir i forbindelse med kontrollarbeidet.

Kontrollens utførelse.

§ 7. Efterat forordnet rekvisisjon er mottatt, påligger det kontrolløren snarest mulig å besørge kontrollen utført overensstemmende med de fastsatte regler.

Tvungen kontroll går foran annen kontroll.

Begjæring om kontroll utenfor kontrolldistriktet efter- 4 janr.
kommes på samme måte som annen frivillig kontroll.

Rekvisisjonene om kontroll efterkommes i den rekkefølge som de er innkommet i.

§ 8. Eksportkontroll skal så vidt mulig skje umiddelbart forut for skibning. Blir skibningen, efterat kontroll har funnet sted, av uforutsette grunner forsinket, må kontrolløren forsikre sig om at det kontrollerte partis kvalitet ved skibningen er uforandret — om nødvendig ved hel omkontrollering.

For sådan omkontrollering erlegges ingen godtgjørelse.

Hvorvidt ny kontroll skal foretas, må avgjøres efter kontrollørens skjønn i hvert tilfelle.

§ 9. Kontrolløren gir tollvesenet fornøden underretning om partier som skal utskibes, og underretter likeledes tollvesenet om partier som på grunn av kontrollens mellemkomst ikke kommer til eksport.

§ 10. Kontrolløren skal, når dertil er anledning, føre innseende med at transport til og innlastning i skib av de kontrollerte partier foregår således at emballasjen eller varen ikke utsettes for skade. Iakttas ikke de forholdsregler han måtte påby til sikring herav, plikter han å gjøre anmerkning (forbehold) herom på kontrollattesten, eventuelt — om han finner det nødvendig — helt å stanse innlastningen.

§ 11. Distriktets kontrollør avgjør i ethvert forefallende tilfelle med endelig virkning ethvert spørsmål om kontrollens gjennemførelse.

§ 12. Kontrolløren forsikrer sig alltid først om at det antall tønner som er begjært kontrollert, er til stede, og at partiet på tilfredsstillende måte fremstilles adskilt fra eventuelle andre partier.

§ 13. I forbindelse med rekvisisjonen og på det dertil anordnede skjema opfordres rekvirenten til å avgi forordnet erklæring om partiets tilstand. Foreligger denne erklæring i behørig orden, og kontrolløren har kontrollert partiet under pakningen, kan kontrollørens undersøkelse innskrenke sig til opslag av en mindre del av partiet, uttatt efter kontrollørens anvisning. Har sådan forhåndskontroll ikke funnet sted, skal kontrolløren forlange opslått så meget som han finner ønskelig for en sikker bedømmelse, og minst 25 % av partiet.

§ 14. Ved gjennemgåelse skal kontrolløren overbevise sig om at partiet, så vel hvad kvalitet og sortering som nettovekt angår, tilsvarer de fordringer som stilles til opnåelse av vedkommende merke, og skal derfor efter forholdene gjennemgå et tilstrekkelig antall tønner, delvis helt til bunnen, delvis til underste halsbånd. Opslag finner sted fra opslagsende og under-

4 janr. bunn efter kontrollørens anvisning. Kontrolløren bestemmer selv hvor langt han skal gå ved denne gjennemgåelse.

§ 15. Finner kontrolløren under undersøkelsen at en tønne ikke svarer til de opstillede krav, må gjennemgåelsen skjerpes, og hvis ikke feilen er helt uvesentlig og innskrenker sig til den ene tønne, skal kontrollarbeidet avbrytes og partiet forlanges gjennemgått av rekvirenten og fremstillet til fornyet kontroll efter at feilene er rettet. I særegne tilfelle, og når kontrollørens tid tillater det, kan denne ompakning foregå straks under kontrollørens tilsyn.

For fornyet kontroll — derunder sådan ompakning som nevnt i forrige punktum — betales samme avgift til statskassen som fastsatt for eksportvare ved kgl. res. av 4 januar 1935.

§ 16. Avgir ikke rekvirenten den forordnede erklæring om partiets tilstand, skal det hele parti gjennemgåes nøiaktig, og minst 20 % av partiet helt til bunnen av tønnen. De øvrige tønner opslåes vekselvis fra opslags- og underende efter kontrollørens anvisning, og gjennemgåes nedover til midten av tønnen eller til underste halsbånd, efter kontrollørens skjønn.

§ 17. Kontroll av sortement og vekt av storsild og vårsild skjer på følgende måte:

Sortementet kontrollveies pr. 4 kg. For størrelser under 450 og over 600 stkr. pr. tønne, samt ellers hvis kontrollveiningen viser resultat nær grensen, skal dessuten et tilstrekkelig antall tønner telles.

Kontroll av vekten for storsild og vårsild skal skje på betryggende måte i «strokker», kurver eller kasser med spilebunn. Kontrolløren skal kontrollere vektens og loddenes riktighet, og at så vel vekt som lodder er lovlig justert. Ved kontrollveining skal der godtgjøres 1 — ett — kg overvekt for lake eller salt som kan medfølge varen.

For tilfelle av lagring av eksportpakket vare må partiets innehaver regne med varens vektsvinn, og gi varen så meget overvekt at den ved eksportkontrollen holder den forutsatte vekt.

Varens beskaffenhet.

§ 18. For å kunne godkjennes må varen opfylle følgende betingelser:

1. Emballasjen må være i overensstemmelse med tønnelovens bestemmelser. Anvendes brukte tønner, må disse være sterke, omhyggelig istandsatt, rengjort og luktfri.
2. Varen må være frisk og sund, velvirket og salttrukket, det vil si, saltet må være trengt inn til benet. (Se dog undtagelser § 20.) Silden og laken skal ha frisk smak, lukt og utseende. Det skal spesielt påses at silden heller ikke har tatt skade ved å være for gammel eller på annen måte

være blitt mindreverdig før den kom i salt. Tønnene skal være vel fylt med lake. 4 janr.

3. Floleggingen må være omhyggelig og fagmessig utført. Mellem hver flo må være gitt passende salt. For hver flo må der være lagt et passende antall hodesild. Flørne må være pent lagt, og silden trukket godt ut til tønnens sider.
4. Tønnen må ikke inneholde istykkerrevet, hodeløs, lakebrent eller på annen måte beskadiget vare. Buken skal være hel. Sterkt flattrykt og forvridd sild regnes som beskadiget.
5. Sorteringen må være jevn, silden renskyllet, og laken silet.
6. Kvalitet og sortement må i øvrig tilfredsstille de fordringer som nedenfor opstilles for de respektive sildesorter.

§ 19 a. Under betegnelsen storsild kommer kun sild som ikke er gyteferdig, men innmatfull og fast på rogn og melke. De enkelte rognkorn skal kunne skilles lett fra hinannen (ikke skivet). Langstrakt, hodeløs eller på annen måte beskadiget sild skal være borttatt under eksportpakningen. Kjakeløs sild skal være bortsortert når det gjelder rund sild. Ved ganet sild kan vanlig ved garnsild forekommende kjakeløs sild medtas. Rogn på laken må absolutt ikke forekomme.

b. Under betegnelsen vårsild kommer sild som er gyteferdig, har begynt gytningen eller er utgytt. Man skjelner mellem fullsild, d. e. sild som har tydelig rogn eller melke og derfor er fyldig i buken, og tomsild som er tilnærmelsesvis eller helt utgytt.

c. Flekkesild av storsild eller vårsild er enten almindelig flekket (kun ryggbenet fjernet) eller renflekket (også sidebenene fjernet). Flekket sild kan eksporteres med eller uten hale. Snittene skal være rene, utført med skarp kniv, og kun benene uten medfølgende kjøtt vekkskåret. Så vel flekking som sortering og legging skal være pent og fagmessig utført, og sorteringen jevn. Bukfinnene skal være bortskåret, og silden skal ikke være gjennemskåret eller for dypt nedskåret i ryggen. Flekket storsild skal ved sin kvalitet tydelig tilkjennegi sig som sådan.

§ 20. Eksportpakket storsild og vårsild kan være ganet eller uganet (rund). Det skal i attesten anføres om varen er rund, ferskganet eller efterganet.

Storsild skal være pakket i strampakning, minst 115 kg nettovekt. Dog kan storsild også godtas med en nettovekt av 110 kg, og for eksport til Amerika og Sverige henholdsvis 100 kg og 90 kg.

Vårsild skal være strampakket med en nettovekt av minst 115 kg.

Flekkesild skal være strampakket med en nettovekt av minst 120 kg.

4 janr. For mindre emballasje blir vekten forholdsvis.

Ganet storsild og vårsild skal være lagt med skotsk speil, 100 kg eller mindre pakning med flat norsk flo. Underenden omhyggelig lagt og fast pakket, speilet eller med mørk flo.

Uganet sild skal være lagt med norsk flat eller mørk flo, underenden også omhyggelig pent lagt.

Fra sesongens begynnelse og inntil februar måneds utgang kan der tillates utført ny storsild som ikke er salttrukken. Silden kan være lettere saltet enn sild bestemt for lagring. I attesten skal anføres at varen ikke er salttrukken. Likeledes kan i januar måned tillates utført påpakket fiskepakning av storsild; i attesten anføres at varen er påpakket fiskepakning, og at vekten er circa.

For storsild og vårsild er der adgang til å få kontrollert at varen består av: «utsortert melkesild» og «utsortert rognsild». Minst 5 % av partiet må under forhåndskontroll eller eksportkontroll være nøiaktig gjennemgått og omsortert av kontrolløren. Der kan godkjennes en feilsortering av inntil 10 %. I attesten skal anføres hvor mange tønner eftertellet, og hvor mange feilsorterte sild forefunnet. Der må ikke foretas ombytning av sild i de tønner som kontrollsorteres, de feilsorterte sild skal fordeles likelig når tønnen igjen pakkes.

For sådan kontrollsortering innkrever kontrolløren en ekstraavgift av 15 øre pr. tønne fremstillet til kontroll, efter avgiftsberegningen i kongelig resolusjon av 4 januar 1935.

Storsild og vårsild sorteres efter stykketall pr. tønne. Der kan varieres 100 eller 50 sild eller mindre i eksportørens valg. Regelmessig skal der være et spillerum av minst 2 % fra grensen når der varieres 100 sild, og minst 1 % når der varieres 50 sild (4/500 skal altså holde 408/490, 350/400 skal holde 353/396).

90 kg's pakning for Sverige kan eksporteres uten angivelse av stykketall. Flekket sild varieres med 200 sild (eller mindre) pr. tønne.

Utenom de i denne paragraf nevnte standardpakninger kan der også utstedes attest for spesialbehandlet saltet storsild og vårsild (hodekappet eller på annen måte skåret, eddik- eller sukkerbehandlet, tørrsaltet, spesielle sorteringer etc.). Varen skal fylle fordringene i §§ 18 og 19, forsåvidt ikke selve konserveringsmåten medfører at silden f. eks. ikke er salttrukket, og overhodet være fagmessig og omhyggelig behandlet.

I attesten skal anføres at silden er spesialbehandlet, og eventuelt at vekt og holdbarhet ikke kan kontrolleres.

Forskrifter om merkning.

§ 21. All saltet storsild og vårsild som utføres fra riket, skal av eksportøren være tydelig merket efter følgende regler:

På opslagsbunnen skal være anført med skablon eller stempel og med mørk holdbar farve: 4 janr.

1. Eksportørens fulle navn, eller et varemerke som skal være godkjent av og registrert hos fiskeridirektøren.
2. «Storsild» eller «Slosild», og «Vårsild», eller tilsvarende betegnelse i fremmed sprog.

   Flekket sild skal dessuten merkes «Flekket» eller tilsvarende betegnelse.

   Fiskeridirektøren fastsetter nærmere regler for merkning i fremmed sprog.
3. Stykketall pr. tønne, og nettovektpakning. Sild som er påpakket skal ikke merkes med vekt. Rund sild merkes «R», ganet sild «G». Ferskganet sild kan, når den i enhver henseende er førsteklasses og pakket i blanke tønner, dessuten merkes med en stjerne. Dette merke må dog ikke påføres før partiet er kontrollert og kontrolløren har gitt tillatelse til stjernemerket.
4. Sild fra tidligere sesonger skal også merkes med fangst-år.
5. Det er tillatt dessuten å merke silden med andre kvalitetsbetegnelser, f. eks. «Fullsild» for storsild og full vårsild (eller tilsvarende betegnelse), «Spesialsild» etc., men det er ikke tillatt å merke med «prima», «ekstra» eller lignende.
6. Tom vårsild skal merkes «Tom» eller tilsvarende betegnelse.

§ 22. Efterat kontrolløren har kontrollert partiet, og overbevist sig om at partiet er merket på forskriftsmessig måte og at partiet tilsvarer de påførte merker, skal han påføre kontrollmerket (vrakermerket) på de tønner han har kontrollert under pakningen eller ved eksportkontrollen. Dette merke består av den norske løve med kontrollørens bokstavmerke, og påsettes opslagsbunnen og tønnens hals.

§ 23. Sild mindre enn 8 stkr. pr. kg i salttrukket stand, som fanges om vinteren enten sammen med storsild eller alene, og som ikke er av den kvalitet at den kan opnå merket «Fetsild Kv. V», kontrolleres efter instruks for saltet fetsild, men skal merkes «Norsk Vintersild». Det er ikke tillatt å merke denne sild «Fetsild» eller «Storsild» eller lignende.

Dog skal silden behandles som og merkes «Vårsild» hvis den er av vårsildkvalitet.

§ 24. Når kontrollen er fullført, utferdiger kontrolløren en attest herom på et dertil anordnet skjema.

§ 25. Efterat kontrolløren har påsatt kontrollmerket, må silden før skibningen ikke ompakkes eller behandles på nogen som helst måte, uten med tillatelse av og i nærvær av kontrolløren.

Kontrolløren har rett til å fjerne kontrollmerket hvis rekvirenten ikke overholder forskriftene i denne innstruks.

4 janr.

Frivillig kontroll.

§ 26. For eksportpakket og fiskepakket storsild og vårsild, bestemt for omsetning innenlands fra produsent til eksportør eller mellem eksportører innbyrdes, er der adgang til å opnå frivillig kontroll.

Kontrollen gjelder i dette tilfelle om varen er i overensstemmelse med sluttseddelens betingelser, altså om varen er kontraktmessig. Kontrolløren skal forlange sig forelagt sluttseddel. Der utstedes ingen formell attest, og tønnene skal ikke merkes, men kontrolløren utfyller på anordnet skjema en erklæring om partiets tilstand, og om partiet stemmer med sluttseddelens ordlyd, i motsatt fall hvilke feil partiet har.

§ 27. Der er videre adgang til å opnå frivillig kontroll av fersk storsild og vårsild beregnet til saltning.

Kontrollen gjelder om vedkommende last fersk sild er egnet til saltning til menneskeføde, eller om lasten helt eller delvis har lidt skade.

Likeledes kan kontrollen gjelde om silden er storsild i henhold til denne instruks, eller om den er vårsild, eventuelt om den er en mellemting som inneholder både storsild og sild som ikke kan karakteriseres som storsild.

Kontrolløren utsteder en erklæring om besiktigelsen på anordnet skjema.

Rekvisisjon om sådan kontroll av fersksild skal efterkommes hurtigst og går foran kontroll av saltsild.

§ 28. For frivillig kontroll efter § 26 betales samme avgift til statskassen som fastsatt for eksportvare ved kongelig resolusjon av 4 januar 1935. For frivillig kontroll efter § 27 betales 5 øre pr. hektoliter kontrollen omfatter (dog høist kr. 20,00 pr. last) plus eventuelle reiseutgifter efter beregning godkjent av fiskeridirektøren.

Avgiften betales forskuddsvis til den som forestår kontrollen.

Om brukte tønner.

§ 29. Til saltet storsild og vårsild som skal være gjenstand for omsetning — til utlandet eller innenlands — må ikke brukes ledige tønner som har vært kontrollert og merket, medmindre tønnene, efter å være istandsatt og rengjort med omhyggelig fjernelse av tidligere merker, er blitt godkjent av en offentlig kontrollør.

Slutningsbestemmelser.

§ 30. Kontrollørene har ikke adgang til å utstede attester eller avgi erklæringer angående storsild og vårsild av annet innhold enn i disse forskrifter fastsatt uten spesiell ordre fra fiskeridirektøren.

§ 31. Hvis det finnes nødvendig, fastsetter fiskeridirektøren regler for kontroll og merkning av saltet storsild og vårsild i blikk-emballasje. 4 janr.

§ 32. I spesielle tilfelle kan fiskeridirektøren dispensere fra bestemmelsene i denne instruks.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på «Anders Frigstad og hustrus legat for fatige i Holum», skipa ved testament av 13 august 1908. 4 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Johan Mathias Thomsen Lindtveits legat», oprettet ved testament av 5 september 1932 til beklædning av fattige barn i Eide herred. 4 anr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt for beverternæringen i Bærum herred, Akershus fylke. 4 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Fru Sofie Angell Petersens Legat for døve». 5 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Dora Amalie Haagensen Holmens testament av 18 juli 1921 oprettede «Andreas og Dora Holmens legat» til beste for Paulus gamlehjem, Oslo. 5 janr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Karl Lunds legat», oprettet ved testament av 22 august 1932 til fordel for gårdbrukere og småbrukere i Enebakk. 5 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 5 janr.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Australia tiltrådt Bernkonvensjonen **) om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Rom 2 juni 1928, med virkning fra 18 januar 1935.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Aurskog herred, Akershus fylke. 5 janr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Røros herred, Sør-Trøndelag fylke. 5 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 7 janr.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Japan deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende Genève-konvensjonen ***) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig. Ratifikasjonen får virkning fra 18 juni 1935.

*) Kunngj. 9 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 32.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.

7 janr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om politi- og kinematografvedtekter for Ørland herred, Sør-Trøndelag fylke.

7 janr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet.

I henhold til den bemyndigelse nærværende departement har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 bestemmes:

Medlemmer av styret i Folkeakademienes landsforbund henføres til regulativets 1ste klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

8 janr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Ålesund.

8 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93, forsåvidt Tønsberg angår.

10 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Bertha Andrea Gundersens testament av 18 september 1933 oprettede «Bertha Baches Legat» til trengende i Tjøme herred.

10 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Johan Stangeby's legat for godt drevne småbruk i Skjee sogn», oprettet ved testament av 15 februar 1927.

10 janr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Johan Stangebys legat» for verdige trengende innen Skjee sogn, oprettet ved testament av 15 februar 1927.

11 janr. **Kongelig resolusjon.**

Den ved kongelig resolusjon av 22 april 1932 meddelte stadfestelse på plan for Ødegaards barnehjem, Eidsvoll, overføres til å gjelde for Ødegaards barnehjem på «Søndre Borgen» i Asker.

11 janr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i § 10 i lov om ulykkestrygd for industriarbeidere m. v. av 24 juni 1931 bestemmes at følgende bedriftssykdommer fra og med 1 januar 1935 likestilles med ulykker i ovennevnte lov om ulykkestrygd for industriarbeidere m. v.:

1. Silicose med eller uten lungetuberkulose, forsåvidt silicosen er en bestemmende årsak for arbeidsudyktighet eller død.
2. Forgiftning med arsenikk eller dets forbindelser med direkte følger av denne forgiftning.

*) Kunngj. 16 jannar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

3. Forgiftning med bensol, dets homologer, nitro- og amidoderivater med direkte følger av denne forgiftning. 11 janr.
4. Forgiftning med halogen-kullvannstoffer av den alipahatiske rekke.
5. Pathologiske forandringer fremkalt av:
   a) Radium og andre radioaktive substanser.
   b) X-stråler.
   Primitive hudepitheliomer.

Kongelig resolusjon *). 11 janr.

I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, gis bestemmelser i samhøve med et fremlagt utkast om utgassing i utgassingskammere med blåsyregass eller annen farlig gass.

Bestemmelsene lyder så:

1. Utgassing med blåsyregass i utgassingskammere kan bare foretas av dem som medisinaldirektøren godkjenner til det. Slik godkjennelse kan han kalle tilbake når han finner grunn til det.

2. Kammere som nevnt i punkt 1 må være godkjent av medisinaldirektøren også forsåvidt angår beliggenhet og utstyr. Hans avgjørelse kan ankes inn for Socialdepartementet.

3. Ved utgassing med blåsyregass i utgassingskammere må de forskrifter nøie følges som Socialdepartementet til enhver tid har gitt for slik utgassing.

4. Socialdepartementet kan bestemme at reglene i punktene 1—3 skal gjelde også utgassing på annen vis enn med blåsyregass, dog således at departementet for hver enkelt metode avgjør hvem skal meddele godkjennelse i henhold til punkt 1.

5. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Kongeleg resolusjon **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Hægebostad herad, Vest-Agder fylke. 11 janr.

Kongeleg resolusjon **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Eiken herad, Vest-Agder fylke. 11 janr.

Kongeleg resolusjon **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Inderøy, Sparbu, Sandvollan og Røra herad, Nord-Trøndelag fylke. 11 janr.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for Dovre herred, Opland fylke, til 50 11 janr.

*) Kunngj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
**) Kunngj. 16 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 2.

11 janr. dekar for utenbygdsboende og 100 dekar for innenbygdsboende, bestemmelse om at lyng- og heiestrekninger og andre skogbare utmarksstrekninger som er høvelige til barskogavl, skal inngå under skoggrunn, og om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for samme herred til 200 dekar.

11 janr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

Med hjemmel i lov av 29 juni 1934 um brigde i millombils lov av 6 juni 1930 og 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5, jfr. Landbruksdepartementets skrivelse av 22 desember 1934 punkt 1, bestemmes:

For melk som leveres direkte fra produsent til forbruker, fastsettes utjevningsavgiften således:

1. Avgiftssatsene skal ikke overstige 4 øre pr. liter helmelk og beregnet pr. kg helmelk ikke overstige 3,88 øre.
2. Centraler som efter denne bestemmelse må nedsette avgiften, må foreta en forholdsvis nedsettelse av samtlige nugjeldende avgiftssatser, selv om disse er lavere enn 4 øre.
3. De utjevningssatser som nu benyttes for utjevningsavgift i en centrals distrikt eller deler av distriktet, kan ikke forhøies uten samtykke fra Landbruksdepartementet.
4. Dersom de nugjeldende utsalgspriser innen noen av centralene nedsettes eller der inntrer andre forhold som kan betinge nedsettelse av utjevningssatsene, plikter vedkommende central gjennem Omsetningsrådet straks å underrette Landbruksdepartementet, forat dette kan ta op spørsmålet om revisjon av avgiftssatsene. Eventuell nedsettelse kan av departementet gjøres gjeldende fra den dag de endrede forhold inntrådte.
5. På steder hvor nærmeste meieri i det foregående kvartal har betalt avgift efter en lavere gjennemsnittlig sats, skal avgiftssatsene for direkteleverandører i påfølgende kvartal nedsettes til hvad meieriet har betalt i gjennemsnitt pr. liter (kg) beregnet solgt helmelk. Ved omregning av fløte til beregnet helmelk kommer de i punkt 6 nevnte bestemmelser til anvendelse.
6. For fløte som blir levert direkte fra produsent til forbruker, bestemmes avgiften i forhold til avgiftssatsen for helmelk ved å benytte de omregningsfaktorer som vedkommende melkecentral anvender ved sådan omregning. Forsåvidt centralen ikke har fastsatt regler for omregningen, benyttes følgende omregningsfaktorer:

*) Kunngj. 16 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

For fløte ..... 5 11 janr.
» kremfløte 9
» konditorkrem .... 10.

7. Den avgiftspliktige kan kreve å få avgiften omgjort til en avgift pr. ku pr. år efter regler som fastsettes av vedkommende melkecentral og godkjennes av Omsetningsrådet.
8. Med hensyn til avgiftens opkrevning og innbetaling m. v. gjelder de i skrivelse av 22 desember 1934 fastsatte regler.
9. Tvist eller tvil om forståelsen av disse bestemmelser avgjøres av Landbruksdepartementet.
10. Disse bestemmelser blir å anvende fra 1 januar 1935 og gjelder inntil videre.

Skrivelse fra Poststyret. 12 janr.
Ifølge meddelelse fra Utenriksdepartementet har Jemen og Luxembourg tiltrådt de postavtaler *) som blev avsluttet i Kairo 20 mars 1934.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om nye regler og forskrifter for brandvesenets ordning m. v. i Verdalsøren brandkommune, Nord-Trøndelag fylke. 14 janr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til reglement for Vardø brandkorps. 14 janr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 15 janr.
Ifølge skrivelse fra Folkeforbundets generalsekretær av 8 januar 1935 blev Chiles tiltredelsesdokument til internasjonal overenskomst ***) om økonomisk statistikk med protokoll, Genève 14 desember 1928, deponert i Folkeforbundets sekretariat 20 november 1934.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet angående bestemmelse om at Lofotopsynet skal settes i kraft onsdag 30 januar 1935. 15 janr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for det bygningsloven underlagte strøk i Sortland herred, Nordland fylke. 15 janr.

Skrivelse **) fra Finansdepartementet. 15 janr.
I henhold til lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 § 1, jfr. kongelig resolusjon av 6 juli 1933, har departementet utferdiget følgende bestemmelse:

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1935 s. 47.
**) Kunngj. 19 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1931 s. 69.

15 janr. «Det er forbudt den som driver engros- eller kommisjonshandel med avgiftspliktige varer — innenlands tilvirkede eller innførte —, å beregne høiere betaling ved salg av sådanne varer til detaljforhandler enn det beløp hvorefter varen er avgiftsberiktiget med tillegg av avgiften.

Denne bestemmelse trer i kraft 1 februar 1935.»

17 janr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering og vedtekter for bebyggelse av en del av kvartalet mellem Kirkeveien, Åsaveien, Harald Hårfagres gate og Schwachs gate (tomt nr. 90 til Kirkeveien) i Aker.

18 janr. **Kongelig resolusjon.**

Fra 1 februar 1935 skal der føres egen kirkebok og fødselsregister for Høibråten og Furuset skolekretser i Østre Aker prestegjeld under Asker prosti i Oslo bispedømme. Kirkeboken og fødselsregistret blir inntil videre å føre av kallskapellanen i Østre Aker prestegjeld.

18 janr. **Kongelig resolusjon.**

I. Ved rikets stiftskapellanembeder skal der herefter anskaffes og føres de geistlige embedsprotokoller som fastsettes av Kirke- og undervisningsdepartementet.

II. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelse om embedsprotokollenes format, skjema og utstyr samt om førelse av protokollene.

18 janr. **Kongelig resolusjon.**

I. Den nuværende kirke i Sandnes sogn av Bygland prestegjeld under Otredal prosti i Agder bispedømme tillates nedtatt og flyttet fra dens nuværende plass for å gjenopføres på en dertil utsett tomt på Gunulvshaug i Åraksbø i samme sogn.

II. Agder stiftsdireksjon bemyndiges til i tilfelle å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen, om sådanne under arbeidets gang måtte finnes ønskelige eller nødvendige.

19 janr. **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet til geistligheten og menighetsrådene.

Oplysninger til menighetsrådene om embedsansøkere.

I skrivelse til Oslo biskop av 6 oktober 1934 bad departementet forannevnte sak forelagt det forestående bispemøte.

Man anførte i nevnte skrivelse blandt annet, at departementet av konstitusjonelle grunner ikke kan foreta noget utvalg blandt ansøkerne før innstilling til Kongen blir gitt.

*) Kunngj. 19 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

Man bragte i erindring, at departementet i skrivelse av 19 janr.
21 november 1922 pekte på den utvei å oversende samtlige ansøkninger med erklæringer om ansøkerne til vedkommende biskop til personlig gjennemsyn, blandt annet med det formål at biskopen på grunnlag av dette materiale skulde kunne gi menighetsrådene de ytterligere oplysninger om ansøkerne, som han fant det ønskelig at rådene blir gjort bekjent med. I henhold til biskopenes svar på denne skrivelse har sådan oversendelse senere funnet sted.

Departementet har nu, bemerket man, hatt under overveielse å rette en henstilling til biskopene om at de, hver gang de oversender ansøkerfortegnelse til menighetsrådet til uttalelse efter lovens § 13, skal gi rådet meddelelse om at det har adgang til å henvende sig til biskopen hvis det ønsker fyldigere oplysninger om de ansøkere som efter rådets foreløbige bedømmelse står nærmest til å komme i betraktning.

Det er da departementets forutsetning at biskopens svar bygges på hans eget kjennskap til ansøkeren og dennes virke, på de uttalelser fra ansøkerens overordnede som følger med ansøkningen og på oplysninger som biskopen i fornødent fall innhenter ved henvendelse til ansøkerens overordnede eller til andre personer som han vet vil gi pålitelige oplysninger.

Saken blev behandlet på bispemøtet 1934 som sak nr. 13 og følgende uttalelse blev avgitt enstemmig:

«Bispemøtet mener at det saklige samarbeide mellem menighetsråd og kirkestyrelse bør styrkes og at man så langt som mulig bør imøtekomme rådenes ønske om å få fyldigere oplysninger om embedsansøkere. Dette vil for en vesentlig del bli imøtekommet ved den av departementet utkastede tanke i skrivelse av 6 ds.

I overensstemmelse med departementets forslag anbefaler bispemøtet at et menighetsråd får meddelelse om at det, når det skal uttale sig ved et presteembedes besettelse, har adgang til å henvende sig til biskopen, hvis rådet ønsker fyldigere oplysninger om de ansøkere som efter rådets foreløbige bedømmelse står nærmest til å komme i betraktning.

Det er da forutsetningen at biskopens svar bygger på:

a. hans eget kjennskap til ansøkerne og deres virke,
b. på de oplysninger som foreligger i dokumentene og i de overordnedes uttalelse om ansøkerne, dog uten direkte gjengivelse av ordlyden i disse siste,
c. på oplysninger som biskopen i fornødent fall innhenter ved henvendelse til ansøkernes overordnede eller til andre som han vet vil gi pålitelige oplysninger.»

Man skal henstille, at der blir forholdt overensstemmende hermed.

21 janr. **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet.

Om ordinasjonstillatelser.

Under det i oktober 1934 avholdte bispemøte blev der om nevnte sak avgitt følgende enstemmige uttalelse:

«I skrivelse av 11 september 1934 til Oslo biskop har Kirkedepartementet forelagt spørsmålet om ordinasjonstillatelse for bispemøtet.

Departementet henviser til sine skrivelser av 4 juli og 30 september 1933 og samler sitt syn på spørsmålet i følgende 3 punkter:

1. at antallet av ordinasjonstillatelser må søkes begrenset,
2. at yngre kandidater ikke ved å meddeles ordinasjonstillatelse bør uten særlig nødvendighet opnå lønnsanciennitet og andre fordeler fremfor eldre kandidater, og
3. at ledige stillinger — også innen frivillige organisasjoner — som regel bør kunngjøres forsåvidt ikke vesentlige hensyn er til hinder derfor.

Man er i det vesentlige enig i departementets syn. Det er en absolutt nødvendighet at ordinasjonstillatelsenes tall begrenses. Det er efterhånden blitt et betenkelig stort antall ordinerte prester som går ledige eller bare har tilfeldig arbeide. At der overhodet ikke skal gis tillatelse til ordinasjon for å bestyre ledig embede, er i sig selv betenkelig, men det bør *inntil videre* mest mulig undgåes, hvor ikke særlige omstendigheter kan irettelegges. Det har da heller ikke skjedd i de siste 2 år.

Til å bestyre ledige embeder vil der for en tid være et tilstrekkelig antall av ordinerte prester.

Der vil da vesentlig bare bli tale om å meddele ordinasjonstillatelse for 1) å bistå prester i embede, 2) for midlertidig hjelpepreststilling, 3) for ansettelse i en organisasjons tjeneste. Det er en meget viktig sak at der herom blir *faste regler*. På den ene side gjelder det å opnå mest mulig *rettferdighet* med tilbørlig hensyn så vel til anciennitet som til eksamenskarakterer. På den annen side må reguleringen være elastisk og åpne mulighet for særlige hensyn.

Det som særlig har vært følt som urettferdighet, er at yngre kandidater, ofte nettop uteksaminerte, har fått ordinasjonstillatelse, mens eldre går i årevis uten å opnå det, og at en yngre ordinert i regelen foretrekkes for en eldre uordinert. Det har også vært følt som urettferdig at eksamenskarakteren i mange tilfelle ikke har vært tillagt nogen vekt. Endelig har der vært klaget over at adskillige kandidater er blitt hjulpet til ordinasjon, idet den stilling de er blitt ordinert til har hatt en mer eller mindre proformakarakter.

For å regulere disse forhold og bringe dem inn i mer rettferdige og kontrollerte former, vil det beste middel være det av Kirkedepartementet stillede krav: *Alle de stillinger hvortil der søkes ordinasjonstillatelse skal som regel offentlig kunngjøres.* 21 jan.

Til sådanne kunngjorte stillinger kan og vil da melde sig både ordinerte og uordinerte av de forskjellige årskull, og det vil måtte kreves at eldre uordinerte ikke vilkårlig stilles tilbake for yngre ordinerte og at rettferdige hensyn i det hele blir tatt. Selv om der ved avgjørelsen blir tatt særlige hensyn til vedkommende sogneprests eller organisasjons ønsker, kan dog da de mest åpenbare urettferdigheter undgåes og de unge få en garanti mot vilkårlighet.

Dette må ikke utelukke at en stilling i ganske særegne tilfelle ikke blir kunngjort. Men som nevnt vil der også, om stillingen kunngjøres, kunne tas de berettigede hensyn til personlige forhold og særegne omstendigheter. Gjøres dette, vil det heller ikke kunne tenkes å avholde prester og organisasjoner fra å kunngjøre stillingen såfremt de virkelig har bruk for en ordinert hjelp.

Ved den her omhandlede regulering vil ordinasjonstillatelsenes tall begrenses.

Dette er imidlertid negative forholdsregler og kirken skylder den store skare av unge teologer å søke positive utveier til å føre dem inn i kirkens tjeneste.

Uten å gå nærmere inn på denne side av saken, må det pekes på at en vesentlig opgave her må være — samtidig som man sterkt begrenser ordinasjonstillatelsene til de løse og ganske kortvarige stillinger — å opta et målbevisst arbeide for efter hvert å få oprettet flere faste stillinger i kirkens egen tjeneste.

Bispemøtet innbys til å uttale:

I. *Ordinasjonstillatelsenes tall bør begrenses.*

Begrensningen søkes opnådd ved:

a. der ordineres inntil videre ingen til bestyrelse av ledige embeder eller vikariater — undtagen i særegne tilfelle,

b. til andre stillinger gis ikke ordinasjonstillatelser medmindre det er godtgjort at der foreligger et virkelig behov, så enhver proformaordning er utelukket, og at stillingen er sikret for minst 1 år med forsvarlig økonomiske vilkår.

II. Når betingelsene for ordinasjonstillatelse foreligger, skal stillingen som regel *kunngjøres.*

21 janr. III. Der bør gjøres alt for å skaffe ledige skikkede kandidater tjeneste i kirken og det frivillige kristelige arbeide, idet der også forsøkes distriktsvis sammenslutning av menigheter om ansettelse av en assisterende prest, f. eks. en særlig ungdomsprest.

For øvrig henviser bispemøtet til sine uttalelser i sak nr. 19/31 og særlig sak nr. 29/33.»

Departementet er i det vesentlige enig i, hvad bispemøtet 1934 har anført om denne sak, men finner det påkrevd å gjøre uttrykkelig opmerksom på følgende:

1. For at der skal kunne sies å foreligge «et virkelig behov» er det ikke tilstrekkelig, at ordinasjonstillatelse er ønskelig for vedkommende kandidat eller institusjon. Der må foreligge et virkelig *kirkelig* behov av lokal eller almenkirkelig art.

   Departementet finner dog, at man, således som forholdene i det hele stiller sig for tiden, bør være mest mulig imøtekommende i nevnte henseende.

   Det er imidlertid selvsagt *Kongen*, hvem dispensasjonsmyndigheten fra N. L. 2—3—9 tilligger, som har å treffe bestemmelse om, hvorvidt et virkelig kirkelig behov kan sies å foreligge og i bekreftende fall tillike, om det efter omstendighetene kan undlates å kunngjøre vedkommende stilling.
2. Den misopfatning synes til dels å gjøre sig gjeldende, at det er den institusjon, hos hvem vedkommende kandidat er eller ønskes ansatt og vedkommende geistlige myndigheter som har å bedømme om der foreligger sådant behov som foran omhandlet.

   Selvsagt vil kirkestyrelsen ta alt mulig hensyn til vedkommendes uttalelser herom, men *avgjørelsen* tilligger — som nevnt — alene Kongen.

   Det gjør i så henseende ingen forskjell, om det gjelder ordinasjonstillatelse for kandidater, som allerede en tid på tilfredsstillende måte har tjenstgjort i vedkommende stilling eller om institusjonen selv har pleiet å «kalle» vedkommende med eller uten kunngjørelse av stillingen.
3. Når betingelsene for ordinasjonstillatelse foreligger, skal stillingene som regel kunngjøres.

   Kunngjørelse har i mange tilfelle vært undlatt, og der synes til dels å herske den misopfatning, at når kunngjørelse av en eller annen grunn synes mindre hensiktsmessig eller mer eller mindre overflødig, kan kunngjørelse undlates, særlig når vedkommende kandidat allerede nogen tid har innehatt stillingen og er funnet velskikket for denne.

   Det tilkommer imidlertid Kongen alene også å avgjøre,

om der kan gjøre undtagelse fra regelen om kunngjø- 21 janr.
relse.

Man skal i så henseende bemerke, at nevnte regel kun i ganske spesielle tilfelle, hvor kirkestyrelsen finner kunngjørelse helt hensiktsløs, bør fravikes. Selv om vedkommende ordinasjonssøker anser den utsette kandidat selvskreven, bør der åpnes adgang til konkurranse og først når utfallet herav foreligger, kan det med nogenlunde sikkerhet bedømmes, hvilken kandidat må anses mest velskikket for stillingen. Når denne kunngjøres, vil også de, som ikke på annen måte har anledning til å bli kjent med stillingens ledighet, få anledning til å melde sig.

At kunngjørelse skjer er i og for sig rettferdig og overensstemmende med almindelige regler og i lengden mest heldig i enhver henseende.

4. Når stillingen er kunngjort og ansøkningene er innkommet, får ansøkernes kvalifikasjoner nærmere bedømmes, og det får da nærmere fremholdes, hvilke grunner — i tilfelle uten hensyn til eksamensår, eksamenskarakter og anciennitet — taler for ansettelse av den utpekte kandidat.

Der bør dog, om mulig, helst antas en allerede ordinert kandidat, hvis denne har ancienniteten og anses kvalifisert, idet det som av bispemøtet så sterkt fremhevet gjelder, at der foruten rettferdighetshensyn også tas hensyn til nødvendigheten av å begrense ordinasjonstillatelsenes antall.

Hvis en ordinert prest ansettes, vil jo spørsmålet om ordinasjonstillatelse bortfalle. Man skal dog bemerke, at departementet anser det ønskelig, at der også ved ansettelsen av ordinerte tas hensyn til, at der foreligger et virkelig kirkelig behov, og at stillingene i størst mulig utstrekning kunngjøres.

Når der aktes innsendt ansøkning om *tillatelse til ordinasjon*, må der imidlertid først innsendes fornødne nærmere oplysninger til bedømmelse av, om alle betingelser herfor er til stede og i tilfelle nærmere oplysninger til bedømmelse av, om kunngjørelse kan undlates.

Man skal efter det foran anførte fremheve:

Til begrensning av ordinasjonstillatelsene må der meddeles oplysninger til bedømmelse av, om ikke ordinasjonstillatelse kan undgåes derved, at stillingen før der i tilfelle innsendes søknad om ordinasjonstillatelse kan søkes besatt med en allerede ordinert prest.

Hvis departementet eventuelt skal kunne anbefale, at ordinasjonstillatelse meddeles til beste for vedkommende *stilling*, må der foreligge et virkelig *kirkelig* behov, og stillingen

21 janr. må være sikret for minst 1 år med forsvarlig økonomiske vilkår.

Derefter må stillingen kunngjøres, hvis departementet ikke finner at kunngjørelse kan undlates.

Hvis andragende om ordinasjonstillatelse derefter innsendes, må der meddeles alle fornødne oplysninger til bedømmelse av, om den foreslåtte *kandidat* kan anbefales tillatt ordinert for å betjene den pågjeldende stilling.

Man skal anmode om, at der av alle vedkommende blir forholdt overensstemmende med foranstående.

21 janr. **Skriv** *) frå Lanbruksdepartementet um fiskereglar for Gaular herad, Sogn og Fjordane fylke.

21 janr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt angående tomteinndelingen for en del av eiendommen Berg gnr. 59 bnr. 2 (Alfheim) i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

21 janr. **Skrivelse** fra Poststyret.

Ifølge meddelelse fra Utenriksdepartementet har El Salvador tiltrådt følgende postavtaler ***) som blev avsluttet i Kairo 20 mars 1934:

Verdenspostkonvensjonen.

Overenskomsten om postanvisninger.

Overenskomsten om postgirotjenesten.

22 janr. **Skriv** frå Socialdepartementet.

Etter § 7 i lov frå 19 desember 1898 um jordmøder avgjer departementet at Åsane jordmordistrikt, Hordaland fylke, vert inndrege og lagt til Salhus jordmordistrikt i same fylke.

23 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den britiske regjering har Hellas ratifisert internasjonal overenskomst †) om lastelinjer, London 5 juli 1930, med virkning fra 4 mars 1935.

23 janr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Verran herad, Nord-Trøndelag fylke.

23 janr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ophevelse av §§ 6 og 7 i politivedtekten for Grong herred, Nord-Trøndelag fylke.

23 janr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om et tillegg til politivedtekten for Hadsel herred, Nordland fylke.

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1ste deild nr. 4.
**) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1935 s. 47.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Hasvik herred, Finnmark fylke. 23 janr.

Kongelig resolusjon. 25 janr.

I. I henhold til lov nr. 1 av 14 mai 1902 § 2 meddeles approbasjon på et fremlagt utkast til forandring av det ved kongelig resolusjon av 23 januar 1905 godkjente reglement for Det praktisk-teologiske seminar.

II. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til å fastsette tidspunktet for iverksettelsen av den foran under I omhandlede reglementsforandring og å treffe de bestemmelser som i det hele måtte finnes ønskelige.

Efter resolusjonens post I skal §§ 5 og 7 i det nevnte reglement herefter lyde således:

§ 5. Kandidatene er forpliktet til i et to-semesters kursus å følge undervisningen i de under § 4 nevnte fag og delta i de der omhandlede øvelser, dog således at de av bestyrelsen efter nærmere samråd med læreren i praktisk teologi kan fritas for å delta i visse øvelser. Ved anmeldelse til eksamen har kandidatene å vedlegge vidnesbyrd fra vedkommende lærere om at de har opfylt disse forpliktelser eller legitimasjon for at de har vært fritatt derfor. Vidnesbyrd om deltagelse i sang og messeøvelser og øvelser i stemmebruk (muntlige foredrag) kan også erhverves av teologiske studenter.

§ 7. Alene teologiske kandidater og de som i henhold til lov nr. 1 av 21 juni 1886 har avlagt en prøve, som er tillagt samme virkning som den teologiske embedseksamen, har adgang til den praktisk-teologiske eksamen. Denne avholdes én gang om året efter bestyrelsens nærmere bestemmelse og bør betimelig bekjentgjøres.

Kongelig resolusjon. 25 janr.

«Reglement **) for den farmasøitiske utdannelse og dens eksamener» forandres overensstemmende med et fremlagt utkast sålydende:

Bestemmelsene i § 8 vedrørende 2nen avdelings eksamen skal herefter lyde så:

Til 2nen avdeling.

1. Praktiske prøver.

a) Laboratoriearbeide. — Tilberedning av 2 farmasøitiske (galeniske) preparater. Før arbeidet utføres, skal der

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
**) Se res. av 3 juli 1931.

25 janr. avholdes en kort eksaminasjon over fremgangsmåten, over preparatenes sammensetning, egenskap og opbevaring.

b) Resepturarbeide. — Ekspedisjon av minst 5 resepter samt taksasjon av et antall resepter. Før arbeidet utføres, skal der avholdes en kort eksaminasjon i de meddelte opgaver.

Ved de praktiske prøver kan brukes de bøker og hjelpemidler som skal være til stede på apotekene.

2. Muntlig prøve.

a) Farmakopø- og lovkunnskap. Prøve på kjennskap til den gjeldende norske farmakopø og til reglene for utlevering av lægemidler og gifter.

b) Latin og reseptlesning. Der skal prøves på ferdighet i å lese og oversette almindelige på latin skrevne resepter.

c) Kjennskap til de offisinelle drogers utseende og oprinnelse. (Bestemmelse av et mindre antall fremlagte droger).

For hver av de praktiske prøver gis 1 karakter og for de muntlige prøver 3 karakterer, dog således at karakterene for prøvene under punkt b og c slåes sammen til en selvstendig karakter, hvorunder karakteren for prøven under punkt c tillegges ¾ vekt. Tilsammen gis der således 4 selvstendige karakterer.

25 janr. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Ski herred, Akershus fylke.

25 janr. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Nøtterøy og Tjøme herreder, Vestfold fylke.

26 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet angående utleveringstraktaten med Storbritannia av 26 juni 1873.

Ifølge verbalnote av 11 januar 1935 fra den britiske legasjon i Oslo til Utenriksdepartementet skal begjæringer fra norsk side om utlevering av forbrytere fra the Commonwealth of Australia, Papua og Norfolk Island for fremtiden rettes til nedennevnte myndigheter (jfr. utleveringstraktaten art. XIV):

a) The Commonwealth of Australia:
Generalguvernøren (The Governor General) eller, hvis en eftersøkt forbryter vites å være i en bestemt stat, guver-

*) Kunngj. 30 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

nøren for vedkommende stat som stedfortreder for general- 26 janr.
guvernøren.

b) Papua og Norfolk Island:
Generalguvernøren for the Commonwealth of Australia.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politi- 26 janr.
vedtekter for Tranøy herred, Troms fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter 26 janr.
for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Øvre Rendal herred, Hedmark fylke.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en byskriver, 28 janr.
hvori meddeles at det antar at det ved tinglysning av rettsstiftelser i fast eiendom med tilbehør i medhold av lov av 8 juni 1895 må gjøres anmerkning om mulige tidligere heftelser som angår løsøret alene, og som fremgår av personalregistret, selv om den omhandlede rettsstiftelse ikke selv skal anmerkes der, jfr. skrivelse herfra av 29 november 1933, Lovtidende side 624.

Skriv **) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt 28 janr.
for Aurland herad, Sogn og Fjordane fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet angående op- 28 janr.
hevelse av dets bestemmelse av 13 januar 1932 om at det skal være forbudt med skyss- og trafikkhester fra Finnland å passere riksgrensen mot Norge og med norske skyss- og trafikkhester å passere riksgrensen mot Finnland.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av 28 janr.
det bygningsloven undergitte strøk i Måsøy herred, Havøysund bygningsdistrikt, i Finnmark fylke.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 29 janr.

I medhold av post III i kongelig resolusjon av 20 desember 1933 bestemmer Handelsdepartementet herved at efternevnte paragrafer i de ved resolusjonen fastsatte «Forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fisk og fiskeprodukter som skal være gjenstand for omsetning (sild undtatt)» herefter skal lyde så:

«§ 3. Det er forbudt å selge eller kjøpe ubløgget fisk som bløgget. Likeså å selge eller kjøpe samfengte (blandede) partier av bløgget og ubløgget fisk.

Ved ethvert partisalg av fisk som er undergitt bløggeplikt, skal selgeren avgi skriftlig erklæring om hvorvidt

*) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
**) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 5.

29 janr. fisken er bløgget eller ikke. Kjøperen skal forvisse sig herom ved fornøden undersøkelse av fiskepartiet, og avgi skriftlig erklæring om at undersøkelse er foretatt. Erklæringene avgis på en av fiskeridirektøren anordnet formular, som skal benyttes ved ethvert fiskekjøp som går inn under denne bestemmelse. Kjøperen opbevarer gjenpart av erklæringen, som på forlangende forevises for kontrollen. Er fisken ikke bløgget, skal selgeren opgi grunnen hertil i sin erklæring.

§ 6 får følgende tre nye ledd:

Kontrollen skal ha uhindret adgang til fartøier, lokaler og anlegg hvor tilvirkning foregår, og skal ha rett til å foreta undersøkelser av produksjonen.

Tilvirkeren har å rette sig efter de påbud som kontrollen gir i medhold av reglement og forskrifter.

Kontrollen har forretningsmessig taushetsplikt.

§ 9, siste ledd. Såfremt frost ikke er til hinder derfor, skal fisken vaskes omhyggelig også efter flekkingen.

§ 20. Overtredelse av disse forskrifter kan straffes med bøter.»

Disse endringer trer i kraft straks.

29 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori uttales at korntrygd, som en gårdbruker mottar, utgjør en del av hans inntekt av gårdsbruket og derfor i tilfelle av prosentligning må inngå under denne og ikke blir å beskatte særskilt. Ved inntektsprosentens fastsettelse må imidlertid hensyn tas til denne del av inntekten, jfr. landskattelovens § 46, 5. ledd.

30 janr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Costa Rica 8 januar 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende den internasjonale opiumsoverenskomst *) med protokoll, Genève 19 februar 1925.

30 janr. **Rundskrivelse** **) fra Finansdepartementet.

.....

I forbindelse med en tilleggsoverenskomst av 31 desember 1934 om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland har Finansdepartementet med hjemmel i provisorisk anordning om betalingsutjevning av 17 august 1934 idag utferdiget følgende tillegg til bestemmelsene av 12 september 1934, forsåvidt angår norske varer som utføres til Tyskland:

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 135.

**) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

«Ved utførsel av norske varer til Tyskland som skal 30 janr.
avregnes over clearingkontoen i Norges bank, er vedkommende eksportør pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger som finnes nødvendige til avgjørelse av om varen er norsk eller har gjennemgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse i Norge.

Til eksport av formel og guanomel av fisk og andre sjødyr, herdet fett og allslags tran og olje må dessuten Handelsdepartementets samtykke innhentes.

Bestemmelsen i 1. ledd trer i kraft 7 februar 1935 og får anvendelse på norske varer som utføres til Tyskland fra og med denne dag.»

Finansdepartementet har i henhold hertil bestemt at disse oplysninger skal gis på et av departementet utarbeidet skjema for utførselsdeklarasjon med plass til oplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse, samt om varen er betalt eller ikke.

Undlatelse av å utfylle utførselsdeklarasjonen og innsende den til tollkammeret (poststedet) ved utførselen eller meddelelse av uriktige oplysninger straffes i henhold til § 2 i den provisoriske anordning av 17 august 1934. Manglende utførselsdeklarasjon vil dessuten medføre at utbetalingen i Norges bank ikke vil kunne skje i den tur og orden hvori betalingen inngår i Deutsche Verrechnungskasse, men vil bli forsinket for å få fremskaffet de nødvendige oplysninger om den eksporterte vare. Det er derfor i eksportørens egen interesse at deklarasjonen utfylles nøiaktig ved utførselen.

Deklarasjonen skal av eksportøren avgis i tre eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare undertegnes av eksportøren selv eller dennes prokurist.

Eksemplar nr. 1 av utførselsdeklarasjonen sendes direkte fra tollkammeret (eller poststedet, hvis vareforsendelsen skjer pr. pakkepost) til Norges banks clearingkontor, Oslo, (sådan forsendelse skal skje daglig).

Eksemplar nr. 2 beholdes av eksportøren og sendes av ham til den tyske kjøper med anmodning om at deklarasjonen må bli innlevert i Deutsche Verrechnungskasse sammen med betalingen. Det gjøres opmerksom på at hvis dette ikke blir gjort, vil følgen kunne bli forsinkelse av utbetalingen i Norges bank.

Eksemplar nr. 3 beror på tollkammeret (poststedet). Hvis tollvesenet (eller postverket) finner grunn til å anta at de meddelte oplysninger ikke er riktige, blir dette å anmerke på det eksemplar som innsendes til Norges bank.

Bestemmelsen om eksportbevidnelse for formel m. v. er nødvendiggjort ved en overenskomst som er inngått med

30 janr. Tyskland i forbindelse med revisjonen av clearingsavtalen. Ifølge denne overenskomst vil Deutsche Verrechnungskasse ikke motta innbetaling for de nevnte produkter med mindre den tyske importør i hvert enkelt tilfelle sammen med den norske eksportørs originalfaktura fremlegger erklæring fra Handelsdepartementet om samtykke.

Man benytter anledningen til å gjøre opmerksom på at eksport til Tyskland som skal avregnes over clearingen, ikke bør finne sted før eksportøren har forvisset sig om at den tyske kjøper har fått de tyske myndigheters tillatelse til innbetaling (Genehmigung, Devisenbescheinigung) i Deutsche Verrechnungskasse i Berlin. De bestemmelser som er omhandlet i denne rundskrivelse gjør ingen forandring i dette forhold.

Det er altså ikke nok at der er utferdiget deklarasjon eller at Handelsdepartementet har meddelt lisens for formel og guanomel o. s. v.

Den norske eksportør bør dessuten forvisse sig om at Genehmigung (Devisenbescheinigung) er gitt av de tyske myndigheter.

Skjema for utførselsdeklarasjoner blir bragt i handelen av firmaet Richard Andvord, Oslo, og kan kjøpes hos alle bok- og papirhandlere til følgende priser:

Pr. stk.		5 øre
» 100 stk.	kr.	3,50
» 500 »	»	13,00
» 1 000 »	»	21,20

1 febr. **Kongelig resolusjon.**

Soknenamnet Møgster, Austevoll herad, Hordaland fylke, vert brigda til Møkster.

1 febr. **Kongelig resolusjon** *) angående vedtekter om istandbringelse og innredning av husvær for folk og hester under skog- og fløtningsarbeide i Kviteseid herred, Telemark fylke.

1 febr. **Kongelig resolusjon.**

De i henhold til Stortingets beslutning av 4 juli 1927 utferdigede forskrifter**) for bortsettelse av leveranser og arbeider for statens regning forandres overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 1 februar 1935.

Ved denne resolusjon er der gjort en tilføielse til anbuds-

*) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.
**) Se skr. av 21 juli 1927 og res. av 31 august 1928.

forskriftenes § 41, 5. ledd, som herefter i sin helhet skal lyde således: 1 febr.

Skjer avbetaling på bygningsarbeide eller annet arbeide, som kan brandforsikres, er entreprenøren forpliktet til å holde det forsikret for et beløp, der minst motsvarer de utbetalte avdrag. Polisen skal deponeres hos vedkommende administrasjon med rett for denne til i tilfelle av ildsvåde å oppebære av assuransesummen, hvad der behøves til dekkelse av de betalte avdrag. Vedkommende departement kan i særlige tilfelle samtykke i at brandforsikringen ordnes av det offentlige istedenfor av vedkommende entreprenør.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved lærerinne Inga Therkelsens gavebrev av 15 juni 1934 oprettede «Forstander Engebret Therkelsen og hustrus legat» for trengende i Hemsedal kommune. 1 febr.

Skrivelse fra Socialdepartementet. 1 febr.

Kontrollkommisjonen ved et fylkeskommunalt asyl har spurt departementet om en sakfører, som en asylpatient eller dennes pårørende har henvendt sig til for å få undersøkt om vedkommendes innleggelse på asylet er berettiget, bør gis adgang til å konferere med patienten og til å gjøre sig kjent med innleggelsesdokumentene m. v. samt om asyldirektørens nektelse av å gi sådan adgang kan innankes for kontrollkommisjonen til prøvelse og mulig omgjørelse.

Efterat der var innhentet uttalelse fra direktørene og kontrollkommisjonene ved landets øvrige asyler og medisinaldirektøren hadde redegjort for sitt syn på forholdet, blev saken sendt Justisdepartementet som forela den for den rettsmedisinske kommisjon og derefter uttalte:

«Dette departement antar for sitt vedkommende at dersom en sakfører som handler i henhold til anmodning fra en asylpatient, fra en av hans nærmeste familie eller pårørende eller eventuelt fra hans verge, ønsker å konferere med patienten angående spørsmål som står i forbindelse med asylinnleggelsen, bør han få adgang til det såfremt dette ikke av rent medisinske grunner antas å være ubetinget skadelig for den syke. Avgjørelse av om en slik konferanse medisinsk sett er forsvarlig av hensyn til den syke, bør treffes av asylets direktør som også eventuelt bestemmer i hvilke former konferansen skal finne sted, f. eks. om en av asylets læger skal være til stede. Når den syke selv anmoder om å få anledning til å konferere med en sakfører, kan det i tvilstilfelle være grunn for direktøren til å rådføre sig med

1 febr. den sykes familie, pårørende eller i tilfelle hans verge, uten at dog uttalelser fra disse i den ene eller den annen retning bør være bindende for ham. Dersom direktøren av bestemte medisinske grunner finner å måtte avslå andragendet om konferanse, bør han gi begrunnelse for sitt standpunkt. Efter dette departements mening vilde det være heldig om en nektelse fra hans side alltid kunde innbringes for en sakkyndig centralmyndighet til endelig avgjørelse.

Videre antar dette departement at en sakfører alltid bør få anledning til å gjennemgå alle «offentlige» dokumenter vedkommende asylinnleggelsen, f. eks. sinnssykeattesten. Derimot må sakføreren ikke uten videre få anledning til å se de «lægeoplysninger» som ledsager sinnssykeattesten og heller ikke andre dokumenter med oplysninger som er betrodd vedkommende læge eller som han har fått rede på i sin egenskap av læge, jfr. § 14 i lægeloven av 29 april 1927 nr. 1. Efter almindelige rettsregler bortfaller lægens taushetsplikt, dersom den som har krav på hemmeligholdelse, samtykker i at oplysningene blir gitt til andre, jfr. også Innst. O. XIII for 1926 side 7. Hvorvidt en sinnssyk med rettsvirkning kan samtykke i at en læge meddeler oplysninger av denne art til en sakfører, vil måtte avhenge av i hvilken grad den sykes vurderings- og orienteringsevne i det enkelte konkrete tilfelle er utviklet. Dersom den sykes evne til selv å treffe en bestemmelse av denne art anses tilstrekkelig utviklet, vil et samtykke fra den syke efter dette departements opfatning ha den virkning at lægen er berettiget — og også forpliktet — til å meddele oplysningene til vedkommende sakfører.

Avgjørelsen av spørsmålet om den sykes samtykke medfører ophevelse av lægens taushetsplikt eller ikke, må bygges på medisinsk grunnlag og bør treffes av asylets direktør. Det bør være adgang til å innbringe direktørens beslutning for en sakkyndig ankeinstans til endelig avgjørelse.»

Det her anførte stemmer i det vesentligste med de synspunkter som er fremholdt av medisinaldirektøren.

Socialdepartementet slutter sig til og sammenfatter sin opfatning slik:

1. Adgangen til konferanser mellem patienter og sakførere bør i prinsippet være mest mulig fri. Admodning om slik konferanse kan fremsettes av den sykes tutor eller av ham selv om hans tilstand er sådan at en konferanse kan ha noen fornuftig hensikt. Direktøren bør ikke avslå en slik anmodning uten tungtveiende medisinske hensyn og han skal gi grunner for sitt avslag.

2. Direktørens avgjørelse kan innbringes for Social- 1 febr.
departementet gjennem kontrollkommisjonen, som først innhenter uttalelse fra direktøren og derefter redegjør for sitt syn på saken.

3. De offentlige dokumenter vedkommende asylinnleggelsen bør en sakfører alltid få anledning til å se. Disse dokumenter er: sinnssykeerklæringen, erklæringen om at patienten trenger behandling i sinnssykeasyl og tutors innleggelsesbegjæring.

Derimot er lægeoplysningene som ledsager sinnssykeerklæringen og asylets egen sykejournal (behandlingsprotokoll) underlagt de vanlige bestemmelser om taushetsplikt, og alle avgjørelser om utlevering av slike oplysninger må fattes av asyldirektøren på medisinsk grunnlag. Også disse avgjørelser kan forelegges for departementet gjennem kontrollkommisjonen, som avgir uttalelse efter å ha innhentet de oplysninger i saken fra asyldirektøren, som denne uten å krenke sin taushetsplikt kan gi.

4. Enhver av de interesserte må ha gitt sitt samtykke for at oplysninger som er meddelt asyllægen, kan gjøres tilgjengelig for en sakfører. Asyldirektøren må da særlig passe på at vedkommende selv er på det rene med hvilke oplysninger det er som tillates fremlagt for sakføreren. Direktøren har også å avgjøre om den sinnssykes tilstand er slik at det er riktig å ta hensyn til hans anmodning om utlevering av oplysninger.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 1 febr.

I medhold av § 3 og § 5 i lov av 29 juni 1934 um brigde i millombils lov av 6 juni 1930 og 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror og kongeleg resolusjon av 20 desember 1934 er Østlandets Melkesentral, Telemark Melkesentral, Aust-Agder Melkesentral, Vest-Agder Melkesentral, Vestlandske Mjølkesentral, Møre Mjølkesentral og Nord-Norges Melkesentral bemyndiget til å kreve op utjevningsavgift på melk hos ikke-medlemmer i tiden fra og med 1 januar til og med 30 juni 1935.

Videre er Trøndelag Melkesentral med hjemmel i forannevnte bestemmelser bemyndiget til å kreve op sådan avgift i tiden fra og med 15 januar til og med 30 juni 1935.

Avgiften opkreves overensstemmende med de av Landbruksdepartementet i skrivelser av 22 desember 1934 og 11 januar 1935 fastsatte bestemmelser.

---

*) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

2 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Spania tiltrådt den internasjonale overenskomst* om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, med endringsprotokoller av 27 oktober 1922, 30 juni 1923, 15 juni 1929 og 11 desember 1929.
Tiltredelsen har virkning fra 1 januar 1935.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ophevelse av § 3, 2net avsnitt, siste punktum, i politivedtekten for Haugesund.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om byggevedtekter for strøket Karl Johans gate, Rosenkrantzgaten, Kristian 4des gate, Grensen og Lille Grensegate i Oslo.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering over eiendommen gnr. 77 bnr. 53 og 25 med tilgrensende arealer i Aker og om vedtekter i tilknytning til reguleringsplanen.

2 febr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brandvesenet av 15 august 1908 skal være gjeldende for det bygningsloven underlagte strøk i Fana herred, Hordaland fylke, og om brandstyrets sammensetning sammesteds.

4 febr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Nord-Norge, hvori uttales at fartøi som på vei fra utlandet til utlandet ankret op ved et fartøi der var grunnstøtt på den norske kyst, og assisterte med dets avtrekning, ikke derved antokes lospliktig.

5 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Frk. Bertha Egges legat» til trengende i Strømsgodset.

5 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Laura Jonassens legat til fordel for kreftsyke», oprettet ved testament av 1 april 1921.

5 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.
I det alt overveiende antall tilfelle hvor en smitteførende tuberkuløs blir forpleiet utenfor hjemmet efter tuberkuloselovens §§ 6 og 13, 2, foregår forpleiningen i sykehus. Loven har dog vært praktisert på den måte at dette ikke er noen ufravikelig betingelse, idet man av og til når særlige forhold har tilsagt det, har gått med på at vedkommende smitte-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 1, jfr. nr. 8 for 1933 s. 251.
**) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

førende syke er blitt forpleiet utenfor sykehus d o g a l d r i i s i t t e g e t h j e m. 5 febr.

Av lett forståelige grunner har departementet måttet være så streng i de krav det har stillet til en sådan forpleining utenfor sykehus at den relativt sjelden er kommet til anvendelse. Heri bør efter medisinaldirektørens og departementets mening ikke gjøres noen forandring da sykehusforpleiningen i mange henseender har så mange fordeler fremfor en forpleining utenfor sykehus, at den førstnevnte fremdeles må være regelen. Når særlige forhold taler for en undtagelse fra regelen, bør departementets samtykke til forpleining utenfor hjemmet (men ikke i sykehus) innhentes for hver enkelt gang.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 5 febr.

R e g l e m e n t, utferdiget av Handelsdepartementet i henhold til kongelig resolusjon av 16 juni 1933 (inntatt i Lovtidende 1933, 1ste avdeling, side 731 og 2nen avdeling, side 692) om f r a n k e r i n g a v s t a t e n s o g k o m m u n e n e s p o s t («frankeringsreglementet») er i § 10, 2net ledd, forandret således at det som nr. 12 tilføies:

«Formenn i administrasjonsstyrer for kommuner under administrasjon».

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at havning i skogmark med geit er forbudt det hele år i Y t r e S a n d s v æ r, Buskerud fylke, og at havning i skogmark med sau i samme herred er forbudt undtagen i tiden 10 juni til 1 oktober. 5 febr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at havning med geit i skogmark i S t r a n d herred, Rogaland fylke, er forbudt hele året. 5 febr.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet um at havning med geit i skogmark i N o r d - V å g s ø y herad, Sogn og Fjordane fylke, er forboden heile året. 5 febr.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet um at brandlovi frå 15 august 1908 skal vera gjeldande for det strok i N o r d h e i m s u n d i Kvam herad, Hordaland fylke, der bygningslovi er sett i kraft. 5 febr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om endringer i bestemmelsene om motorvognkjøring i forskjellige gater m. v. i B e r g e n. 5 febr.

*) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 6.

5 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori uttales at bestemmelsene i landskattelovens § 65, byskattelovens § 57, antas å måtte ha som sin forutsetning at de personer og innretninger som kan pålegges å avgi de deri omhandlede opgaver, også må være forpliktet til å gjøre slike notater at opgavene på forlangende kan leveres. Nogen forpliktelse til å yde vedkommende personer eller innretninger godtgjørelse for tilveiebringelsen av de pliktige opgaver er ikke pålagt ligningsmyndighetene.

7 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord.

7 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om et tillegg til reglene for brandvernets ordning i Florø.

7 febr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Nord-Norge, hvori loslovens § 28 i. f. fortolkes derhen at en losoldermann ikke til et fartøis veiledning kan anta en person av besetningen eller en som på forhånd er antatt til tjeneste ombord.

8 febr. **Kongelig resolusjon.**

Reglement **) for studentutvalg ved Universitetet forandres overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 1 skal herefter lyde så:

De studerende til de teologiske, juridiske, medisinske, sproglig-historiske og matematisk-naturvidenskapelige embedseksamener samt studerende til statsøkonomisk eksamen og apotekereksamen ved Det farmasøitiske institutt som er akademiske borgere, velger hver for ett år 3 representanter og 2 suppleanter til studentutvalg, der tjener som mellemledd mellem Universitetets myndigheter og de studerende i anliggender vedrørende disses interesser, navnlig forsåvidt angår undervisningen ved Universitetet.

I § 2 gjøres følgende endring:

Ordet «embedseksamen» i første, annet samt siste punktum forandres til «eksamen».

8 febr. **Kongelig resolusjon** *). I henhold til § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og § 1 i lov om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer av 2 mai 1930 bemyndiges Socialdepartementet

*) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Se res. av 4 februar 1911 og 3 mai 1913.

til å utferdige forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk i Norge av bensin tilsatt blyholdige forbindelser. 8 febr.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Snertingdal herred, Opland fylke. 8 febr.

Kongelig resolusjon *). 8 febr.

I. I medhold av lov om oprinnelsesmerker m. v. av 21 juni 1929 bestemmes at de ved kongelig resolusjon av 20 oktober 1932 fastsatte bestemmelser om merkning av støpejernsvarer også skal gjelde spylecisterner for W. C. samt vasker.

II. Denne resolusjon trer i kraft 1 juni 1935.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at havning i skogmark i Modum herred, Buskerud fylke, er forbudt undtatt i tiden 15 juni til 15 oktober, dog således at havning med geit i skogmark er forbudt det hele år. 8 febr.

Rundskrivelse **) fra Socialdepartementet. 9 febr.

I.

I medhold av bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 20 september 1929 gir departementet herved avdeling C. I, 10 i kongelig plakat av samme dag om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer følgende endrede ordlyd:

«Stoffer som skal anvendes til å utrydde insekter og sopp, herunder nikotinholdige preparater med et innhold av inntil 50 pct. nikotin og tubatoksinholdige preparater med et innhold av inntil 2,5 pct. tubatoksin samt de kvikksølvholdige beisestoffer for såvarer, «Ceresan» og «Abavit».

Preparatene må ikke inneholde noe annet av de stoffer som hører til avdeling A eller B.

De må bare forhandles i pakninger overensstemmende med derom fastsatte regler. (Jfr. kongelig plakat av 2 mai 1930 om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer med senere endringer).»

II.

I medhold av bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 13 mars 1931 gis samtidig § 12 i de ved kongelig plakat av 2 mai 1930 fastsatte forskrifter om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer følgende endrede ordlyd:

*) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

9 febr. «Beisemidlene «Ceresan» og «Abavit» må bare utleveres i originalpakning i lukkede jern- eller blikkbokser. Direkte på boksen skal være trykt med sort farve på rød bunn stoffets navn, mengde, styrke, giftmerke, påbudet: «Må opbevares under lås og lukke» samt bruksanvisning som må være godkjent av medisinaldirektøren. Denne tekst skal opta minst ⅓ av boksens sideflate. Boksen skal være påtrykt navnet på det firma som har pakket stoffet.»

9 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 bestemmer departementet at Åna-Sira jordmordistrikt, som omfatter en del av Sokndal herred, Rogaland fylke, og en del av Hidra herred, Vest-Agder fylke, skal inndras. Den del av jordmordistriktet som består av Sokndal herred, legges til Sokndal jordmordistrikt, Rogaland fylke, og den del som består av Hidra herred, legges til Nes jordmordistrikt, Vest-Agder fylke.

Ordningen trer i kraft straks.

9 febr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at brandloven av 15 august 1908 skal være gjeldende for Ås bygningsdistrikt i Akershus fylke, med undtagelse av distriktets vestre del, og at strøket skal være egen kommune i brandvesenets anliggender.

11 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Iraks utenriksminister er i henhold til artikkel 10 i Genève-konvensjonen **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig, foreningen «Croissant-Rouge Irakien» bemyndiget til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen.

11 febr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet om forandring av Persias navn til Iran.

Den keiserlig persiske legasjon har meddelt Utenriksdepartementet at Persias navn ifølge en beslutning av den keiserlige regjering fra 21 mars 1935 forandres til Iran, og samtidig henstillet at de norske myndigheter fra den nevnte dato vil anvende det nye navn Iran for Persia og iraner for perser.

11 febr. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om forandringer i politivedtekten for Ytre Sandsvær, Buskerud fylke.

---

*) Kunngj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandringer i politivedtekten for Odda herred, Hordaland fylke. 11 febr.

Skriv **) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Sunnylven herad, Møre fylke. 11 febr.

Skriv **) frå Justisdepartementet um tobakksvedtekt for Tingvoll herad, Møre fylke. 11 febr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bestemmelser vedrørende merkning av alle til laks- og sjøørretfiske innrettede faststående bundne redskaper som benyttes innen Sør-Helgeland fiskeridistrikt, Nordland fylke. 11 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et herredstyremedlem, hvori uttales at utgifter til skyss og underhold under reiser for å delta i herredstyremøter ikke er utgifter til inntekts erhvervelse (landskattelovens § 44, 1. punktum) og derfor heller ikke antas å gå inn under bestemmelsen i samme paragrafs bokstav g. Det antas i henhold hertil ikke at der er adgang til å kreve fradrag i inntekten ved ligningen for de omhandlede utgifter. 11 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori angående forståelsen av kongelig resolusjon av 18 november 1932 uttales at såfremt der utferdiges auksjonsskjøte på en eiendom til Hypotekbanken, vil et senere skjøte på en del av eiendommen til den tidligere eier ikke være stempelfritt, og der vil heller ikke være adgang til hel eller delvis refusjon av stempelavgiften av auksjonsskjøtet. Utstedes derimot — hvad man forutsetter at der er adgang til — direkte auksjonsskjøter på frasolgte parseller til kjøperne av disse og senere direkte auksjonsskjøte til den tidligere eier på resten av eiendommen, antas det sistnevnte auksjonsskjøte å være fritatt for stempelavgift. 11 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Fylkesmann H. B. Guldahls legat til støtte for næringsveienes utvikling i Nord-Trøndelag fylke», oprettet ved testament av 14 mai 1930. 12 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fylkesmann H. B. Guldahls testament av 14 mai 1930 oprettede «Fylkesmann H. B. Guldahls og hustru Lucy Guldahls legat til bekjempelse av kreft og andre alvorlige sykdommer». 12 febr.

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.

14 febr. **Stortingsbeslutning** *) om godkjennelse av nye premiesatser for ulykkestrygd for sjømenn.

Stortinget godkjenner de premiesatser som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 27 juli 1934 i henhold til § 12 i lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931.

14 febr. **Skrivelse** **) fra Handelsdepartementet om vedtekter for handel med brukte og kasserte ting i Borre herred, Vestfold fylke.

14 febr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å slippe graværer født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år på beite i sambeitestrekning, derunder innbefattet sambeite i innmark, i Sørreisa herred, Troms fylke.

14 febr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å slippe graværer født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år på beite i sambeitestrekning derunder innbefattet sambeite i innmark, i Tranøy herred, Troms fylke.

15 febr. Nr. 1. **Lov** ***) [1]) om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 31. Fullmektig for utlending eller utenlandsk selskap eller innretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de ilignede skatter.

Ved ligning av medlemmer av de i § 20, annet ledd, omhandlede selskaper er selskapet ansvarlig for skatten, hvis denne ikke kan erholdes hos medlemmene. Lignes et medlem av formue og inntekt både i og utenfor selskapet, omfatter dette ansvar alene en så stor del av medlemmets formues- og inntektsskatt, som efter en forholdsmessig fordeling faller på formuen og inntekten i selskapet.

Her i riket hjemmehørende selskaper og innretninger som yder godtgjørelse, tantième, gratiale og lignende til i utlandet hjemmehørende mottager (§ 15, bokstav c, og § 23, annet ledd), er ansvarlige for skatt som ilignes denne av den ydede godtgjørelse m. v.

Når skatt betales av nogen, der efter nærværende para-

*) Se St.prp. nr. 6. Innst. S. nr. 18. St.tid. s. 119.
**) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
***) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
[1]) St.besl. 8 februar. Se Ot. prp. nr. 60 for 1934. Innst. O. III for 1935. St.tid., forh. i Ot. s. 3—16; i Lt. s. 2—8.

graf er ansvarlig for samme, kan denne forlange sitt utlegg dekket av den skattepliktige og i tilfelle tilbakeholde eller avkorte dette i hvilket som helst beløp, som han er den skattepliktige skyldig. 15 febr. Nr. 1.

§ 110, første ledd. Formues- og inntektsskatten til staten innbetales til vedkommende skatteopkrever i 4 like store terminer 1 september, 1 november, 1 mars og 1 mai i skatteåret. Skattebeløp under kr. 100, men ikke under kr. 40 innbetales 1 september og 1 mars, hver gang med en halvdel. Skattebeløp under kr. 40 innbetales i sin helhet 1 september. Dog kan innbetaling i intet tilfelle kreves, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort. Betales en termin ikke ved forfallstid, anses senere terminer samtidig forfalt til betaling.

§ 111. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han i alt har å utrede, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 procent for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp. Hvis en termin forfaller til betaling på grunn av manglende betaling av en tidligere termin (§ 110, femte punktum), svares dog ikke renter før fra den tid, terminen ved riktig skattebetaling skulde være erlagt.

Herredstyret kan bestemme, at der av skatter til herredet, som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. rente for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse. For eiendomsskatt til herredet kan dog sådan renteplikt kun bestemmes, forsåvidt opkrevningen ikke skjer ved skattefogden.

Er skatt under innfordring ved trekk overensstemmende med § 114, kreves ikke renter som i nærværende paragraf omhandlet for den tid trekket pågår og heller ikke for et tidsrum av inntil 2 måneder før trekk blir iverksatt eller under avbrytelse av trekket. Den her nevnte fritagelse for å svare renter gjelder dog ikke ut over skatteåret. Fra og med dettes utløp beregnes renter efter de almindelige regler.

For skatt til kommunen fra rederiselskaper og dermed med hensyn til beskatning likestilte selskaper gjelder de regler om rente som i henhold til første ledd er gjeldende for statsskatten.

§ 113, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet hvad der pliktes utredet ifølge

15 febr. Nr. 1.

efterligning (§§ 121 og 122) og omberegning (§ 123) — kan tillikemed påløpne renter og omkostninger i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 31, 32 og 114 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse. For skatt, ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap, tilligger utpantningsretten den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt.

§ 114.

1) Skatter av formue og inntekt efter denne lov kan, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, kreves trukket i:
   a) lønn i offentlige eller private tjenesteforhold,
   b) annen godtgjørelse i penger for arbeide i annens tjeneste, herunder også provisjon, honorar, tantième eller lignende,
   c) terminer av pensjoner, livrenter og lignende inntekter (dog ikke føderåd).

   Skatt ilignet hjemmeværende barn, som arbeider i foreldrenes bedrift, kan opkreves hos foreldrene.
2) Skattetrekk settes i verk ved at det i anbefalt brev eller på annen betryggende måte gis vedkommende arbeidsgiver, eller den som på arbeidsgiverens vegne utbetaler lønnen eller arbeidsfortjenesten m. v. pålegg om å avholde trekkbeløpet ved utbetalingen. Pålegg som her nevnt kan for kommuneskattens vedkommende gis direkte til arbeidsgiveren også i tilfelle av at denne hører hjemme i en annen kommune. Trekket stanses ved at skattebeløpet eller den gjenværende del av dette, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, betales til vedkommende skatteopkrever.
3) Nærmere regler om trekkordningens gjennemførelse gis av Kongen. I disse regler inntas også anvisninger om trekkets størrelse i forhold til inntekten. Det må alltid påses at det blir så meget igjen av lønnen etc. at det — i tilfelle sammen med skattyderens øvrige inntekt — er tilstrekkelig til nødtørftig livsophold for skyldneren med familie.
4) Ved utpantning for personlige skatter efter denne lov kan utlegg tas i uoptjent lønn eller arbeidsfortjeneste som i paragrafens første ledd nevnt. Reglene om skattetrekk blir i så fall å følge.
5) Når 5 år er forløpet fra utgangen av det budgettår som skatten er utlignet for, bortfaller adgangen til å trekke i lønn efter pålegg eller utpantning.

6) Når pålegg om skattetrekk er gitt vedkommende arbeidsgiver eller kasserer, er denne under personlig ansvar forpliktet til overensstemmende med de i pålegget gitte forskrifter å trekke skattebeløpet og innsende dette til vedkommende skatteopkrever. De trukne beløp kan kreves innsendt til denne måneds-eller kvartalsvis, ledsaget av fornøden spesifikasjon. Av beløp som ikke er innsendt innen fastsatt frist, svares renter som bestemt i medhold av § 111, første ledd. 15 febr. Nr. 1.

7) Beløp som er trukket skal, inntil de sendes, holdes avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank.

8) Pålegg om innfordring gjennem arbeidsgiver kan også gis for sådanne tjenesteforhold hvor den som utfører tjenesten selv innkasserer sin godtgjørelse (provisjon, drikkepenger og lignende) i forbindelse med innkassering av vedkommende salgsbeløp, premie o. s. v. Den som oppebærer sin godtgjørelse på denne måte er pliktig til overensstemmende med pålegget å medta trekkbeløpet, når han gir arbeidsgiveren opgjør for hvad han har innkassert for denne, og arbeidsgiveren har under personlig ansvar å påse at dette gjennemføres. For øvrig kommer foranstående regler om skattetrekk til anvendelse.

9) Ved innfordring efter denne paragraf er skatt til stat og kommune for samme skatteår like berettiget og kan kreves trukket samtidig innen rammen av de almindelige skattetrekksatser uten hensyn til tiden for pålegget. Fra og med budgettåret 1938—39 har krav på skatt for det løpende budgettår fortrinsrett til skattetrekk fremfor krav på skatt for tidligere år. Fortrinsretten varer til trekkordre for det efterfølgende år er mottatt. Ellers dekkes det skattekrav først for hvilket det først er gitt pålegg om trekk.

10) Den som inntar i sin tjeneste nogen som kan bli gjenstand for trekk eller innfordring av skatt overensstemmende med denne paragraf, plikter innen 8 dager efter inntagelsen å gi melding om denne til herredskassereren og lensmannen i det distrikt hvor tjenestemannen opgir å være skattepliktig for vedkommende år. På samme måte sendes melding når tjenesten fratredes. Nærmere regler om meldeplikten gis av Kongen.

§ 115. Når mann og hustru efter § 16 er lignet under ett for begges samlede formue og inntekt, uten at skatten er fordelt mellem dem, kan der ved utpantning tas utlegg så vel i gjenstander der er felleseie, som i ektefellenes mulige

15 febr. Nr. 1.

særeiemidler. Dog kan utlegg for den under ett iliignede skatt ikke tas i gjenstander tilhørende hustruens særeie, forsåvidt dette alene omfatter midler, som efter herredstyrets bestemmelse (§ 74, annet ledd) er fritatt for beskatning. Hvor hjemmeværende barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn) efter samme paragraf er lignet under ett med foreldrene, kan tas utlegg også i barnets renteinntekter, forsåvidt de tilflyter foreldrene.

Når nogen, der er ilignet skatt, akter å utvandre fra riket, plikter han ikke blott å erlegge allerede forfalne skattebeløp, men har også, forinnen han avreiser, å betale eller stille sikkerhet for erleggelsen av skatt, der ved dette tidspunkt ennu ikke er forfallen til betaling. Foreligger der omstendigheter, der godtgjør eller gjør det sannsynlig, at den skattepliktige vil utvandre uten å iaktta, hvad der således påhviler ham, kan vedkommende skatteopkrever gjennem politiet nedlegge forbud mot at den skattepliktige forlater landet.

§ 119. Arbeidsgiver, bestyrer eller kasserer, som undlater å holde beløp som er trukket i medhold av § 114 avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank eller som undlater tross pålegg å innbetale sådanne beløp, straffes med bøter, forsåvidt forholdet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse. Straff for undlatelse av å holde trukne beløp avsondret eller innsatt i bank kommer dog ikke til anvendelse dersom beløpet allikevel i rett tid innbetales til skatteopkreveren.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Adgangen til å trekke i lønn bortfaller ikke som følge av denne lov for skatter utlignet for tidligere budgettår, før minst 1 år er forløpet fra lovens ikrafttreden.

15 febr. Nr. 2.

Lov *) [1]) om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 26. Fullmektig for utlending eller utenlandsk selskap eller innretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de iliignede skatter.

---

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

[1]) St.besl. 8 februar. Se Ot. prp. nr. 60 for 1934. Innst. O. III for 1935. St.tid., forh. i Ot. s. 3—12 og 16—19; i Lt. s. 8.

Ved ligning av medlemmer av de i § 15, annet ledd, om- 15 febr.
handlede selskaper er selskapet ansvarlig for skatten, hvis Nr. 2.
denne ikke kan erholdes hos medlemmene. Lignes et medlem av formue og inntekt både i og utenfor selskapet, omfatter dette ansvar alene en så stor del av medlemmets formues- og inntektsskatt, som efter en forholdsmessig fordeling faller på formuen og inntekten i selskapet.

Her i riket hjemmehørende selskaper og innretninger som yder godtgjørelse, tantième, gratiale og lignende til i utlandet hjemmehørende mottager (§ 10, bokstav c, og § 18, annet ledd), er ansvarlige for skatt som ilignes denne av den ydede godtgjørelse m. v.

Når skatt betales av nogen, der efter nærværende paragraf er ansvarlig for samme, kan denne forlange sitt utlegg dekket av den skattepliktige og i tilfelle tilbakeholde eller avkorte dette i hvilket som helst beløp, som han er den skattepliktige skyldig.

§ 102, første ledd. Formues- og inntektsskatten til staten innbetales til vedkommende skatteopkrever i 4 like store terminer 1 september, 1 november, 1 mars og 1 mai i skatteåret. Skattebeløp under kr. 100, men ikke under kr. 40 innbetales 1 september og 1 mars, hver gang med en halvdel. Skattebeløp under kr. 40 innbetales i sin helhet 1 september. Dog kan innbetaling i intet tilfelle kreves, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort. Betales en termin ikke ved forfallstid, anses senere terminer samtidig forfalt til betaling.

§ 103. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han i alt har å utrede, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp. Hvis en termin forfaller til betaling på grunn av manglende betaling av en tidligere termin (§ 102, femte punktum), svares dog ikke renter før fra den tid, terminen ved riktig skattebetaling skulde være erlagt.

Bystyret kan bestemme, at der av skatter til bykommunen som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. rente for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse.

Er skatt under innfordring ved trekk overensstemmende med § 106, kreves ikke renter som i nærværende paragraf

15 febr. Nr. 2.

omhandlet for den tid trekket pågår og heller ikke for et tidsrum av inntil 2 måneder før trekk blir iverksatt eller under avbrytelse av trekket. Den her nevnte fritagelse for å svare renter gjelder dog ikke ut over skatteåret. Fra og med dettes utløp beregnes renter efter de almindelige regler.

For skatt til kommunen fra rederiselskaper og dermed med hensyn til beskatning likestilte selskaper gjelder de regler om rente som i henhold til første ledd er gjeldende for statsskatten.

§ 105, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet hvad der pliktes utredet ifølge efterligning (§§ 113 og 114) og omberegning (§ 115) — kan tillikemed påløpne renter og omkostninger i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 26, 27 og 106 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse. For skatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap, tilligger utpantningsretten den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt.

§ 106.

1) Skatter av formue og inntekt efter denne lov kan, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, kreves trukket i:
   a) lønn i offentlige eller private tjenesteforhold,
   b) annen godtgjørelse i penger for arbeide i annens tjeneste, herunder også provisjon, honorar, tantième eller lignende,
   c) terminer av pensjoner, livrenter og lignende inntekter (dog ikke føderåd).

   Skatt ilignet hjemmeværende barn, som arbeider i foreldrenes bedrift, kan opkreves hos foreldrene.
2) Skattetrekk settes i verk ved at det i anbefalt brev eller på annen betryggende måte gis vedkommende arbeidsgiver eller den som på arbeidsgiverens vegne utbetaler lønnen eller arbeidsfortjenesten m. v., pålegg om å avholde trekkbeløpet ved utbetalingen. Pålegg som her nevnt kan for kommuneskattens vedkommende gis direkte til arbeidsgiveren også i tilfelle av at denne hører hjemme i en annen kommune. Trekket stanses ved at skattebeløpet eller den gjenværende del av dette, i tilfelle med påløpne renter og omkostninger, betales til vedkommende skatteopkrever.
3) Nærmere regler om trekkordningens gjennemførelse gis av Kongen. I disse regler inntas også anvisninger om trekkets størrelse i forhold til inntekten. Det må alltid

påses at det blir så meget igjen av lønnen etc. at det — 15 febr.
i tilfelle sammen med skattyderens øvrige inntekt — Nr. 2.
er tilstrekkelig til nødtørftig livsophold for skyldneren med familie.

4) Ved utpantning for personlige skatter efter denne lov kan utlegg tas i uoptjent lønn eller arbeidsfortjeneste som i paragrafens første ledd nevnt. Reglene om skattetrekk blir i så fall å følge.

5) Når 5 år er forløpet fra utgangen av det budgettår som skatten er utlignet for, bortfaller adgang til å trekke i lønn efter pålegg eller utpantning.

6) Når pålegg om skattetrekk er gitt vedkommende arbeidsgiver eller kasserer, er denne under personlig ansvar forpliktet til overensstemmende med de i pålegget gitte forskrifter å trekke skattebeløpet og innsende dette til vedkommende skatteopkrever. De trukne beløp kan kreves innsendt til denne måneds- eller kvartalsvis, ledsaget av fornøden spesifikasjon. Av beløp som ikke er innsendt innen denne tid, svares renter som bestemt i medhold av § 103, første ledd.

7) Beløp som er trukket skal, inntil de sendes, holdes avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank.

8) Pålegg om innfordring gjennem arbeidsgiver kan også gis for sådanne tjenesteforhold hvor den som utfører tjenesten, selv innkasserer sin godtgjørelse (provisjon, drikkepenger og lignende) i forbindelse med innkassering av vedkommende salgsbeløp, premie o. s. v. Den som oppebærer sin godtgjørelse på denne måte er pliktig til overensstemmende med pålegget å medta trekkbeløpet, når han gir arbeidsgiveren opgjør for hvad han har innkassert for denne, og arbeidsgiveren har under personlig ansvar å påse at dette gjennemføres. For øvrig kommer foranstående regler om skattetrekk til anvendelse.

9) Ved innfordring efter denne paragraf er skatt til stat og kommune for samme skatteår like berettiget og kan kreves trukket samtidig innen rammen av de almindelige skattetrekksatser uten hensyn til tiden for pålegget. Fra og med budgettåret 1938—39 har krav på skatt for det løpende budgettår fortrinsrett til skattetrekk fremfor krav på skatt for tidligere år. Fortrinsretten varer til trekkordre for det efterfølgende år er mottatt. Ellers dekkes det skattekrav først for hvilket det først er gitt pålegg om trekk.

15 febr. Nr. 2

10) Den som inntar i sin tjeneste nogen som kan bli gjenstand for trekk eller innfordring av skatt overensstemmende med denne paragraf, plikter innen 8 dager efter inntagelsen å gi melding om denne til kommunens kemner eller kasserer og statens skatteopkrever i det distrikt hvor tjenestemannen opgir å være skattepliktig for vedkommende år. På samme måte sendes melding når tjenesten fratredes. Nærmere regler om meldeplikten gis av Kongen.

§ 107. Når mann og hustru efter § 11 er lignet under ett for begges samlede formue og inntekt, uten at skatten er fordelt mellem dem, kan der ved utpantning tas utlegg så vel i gjenstander, der er felleseie, som i ektefellenes mulige særeiemidler. Dog kan utlegg for den under ett ilignede skatt ikke tas i gjenstander tilhørende hustruens særeie, forsåvidt dette alene omfatter midler som efter bystyrets bestemmelse (§ 67, annet ledd) er fritatt for beskatning. Hvor hjemmeværende barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn) efter samme paragraf er lignet under ett med foreldrene, kan tas utlegg også i barnets renteinntekter, forsåvidt de tilflyter foreldrene.

Når nogen, der er ilignet skatt, akter å utvandre fra riket, plikter han ikke blott å erlegge allerede forfalne skattebeløp, men har også, forinnen han avreiser, å betale eller stille sikkerhet for erleggelsen av skatt, der ved dette tidspunkt ennu ikke er forfallen til betaling. Foreligger der omstendigheter, der godtgjør eller gjør det sannsynlig, at den skattepliktige vil utvandre uten å iaktta, hvad der således påhviler ham, kan vedkommende skatteopkrever gjennem politiet nedlegge forbud mot, at den skattepliktige forlater landet.

§ 111. Arbeidsgiver, bestyrer eller kasserer, som undlater å holde beløp som er trukket i medhold av § 106, avsondret i særskilt kasse eller innsatt på separatkonto i bank eller som undlater tross pålegg å innbetale sådanne beløp, straffes med bøter, forsåvidt forholdet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse. Straff for undlatelse av å holde trukne beløp avsondret eller innsatt i bank kommer dog ikke til anvendelse dersom beløpet allikevel i rett tid innbetales til skatteopkreveren.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Adgangen til å trekke i lønn bortfaller ikke som følge av denne lov for skatter utlignet for tidligere budgettår, før minst 1 år er forløpet fra lovens ikrafttreden.

Lov *) [1]) **om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911.** 15 febr. Nr. 3.

I.

Følgende paragrafer i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 69. Til behandling av selvangivelser kan i hvert skattedistrikt oprettes et ligningsråd bestående av 3 medlemmer, der velges av herredstyret. Rådets medlemmer kan tas i eller utenfor ligningsnevnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvesenet er ansatt, kan denne beskikkes som det ene medlem av rådet. Rådets formann velges av herredstyret, som tillike velger så mange varamenn, som der er medlemmer. Ved vedtekt, stadfestet av vedkommende regjeringsdepartement, kan herredstyret bestemme, at antallet av medlemmer skal være inntil 6 foruten formannen.

Medlemmene innsender til herredstyret skriftlig forsikring på ære og samvittighet om å ville bevare taushet angående, hvad de i sin stilling måtte erfare om nogens formues- og inntektsforhold, samt om å ville utføre sitt hverv upartisk efter beste skjønn og overbevisning.

Med hensyn til medlemmenes funksjonstid og gjenvalg gjelder det samme, som er foreskrevet for ligningsnevnden.

Ordningen av rådets virksomhet i forhold til ligningsnevnden utenfor, hvad der herom er bestemt i nærværende lov, fastsettes av herredstyret under Riksskattestyrets godkjennelse.

I distrikter, hvor der ikke er oprettet ligningsråd, opnevner herredstyret årlig et utvalg på minst 3, høist 5 medlemmer til foreløbig behandling av selvangivelser og næringsopgaver. Blandt dette utvalgs medlemmer velges i så fall nevndens formann, som også blir formann i utvalget. Almindelige regler for utvalgets arbeide fastsettes av Riksskattestyret.

Herredstyret kan bestemme at medlemmene av ligningsrådet eller det i foregående ledd omhandlede utvalg tilståes godtgjørelse for sitt arbeide.

§ 87. I distrikter, hvor en større del av befolkningen er fraværende på fiske i den tid, da ligningen efter nærværende lovs regler skulde foretas, kan herredstyret, når fylkesskattestyret og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, bestemme, at ligningsarbeidet henlegges til en senere årstid.

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

[1]) St.besl. 8 februar. Se Ot. prp. nr. 1. Innst. O. V. med tillegg. St.tid., forh. i Ot. s. 19—30; i Lt. s. 8—11.

15 febr. Nr. 3.

Hvor sådan bestemmelse er fattet, skal selvangivelser og næringsopgaver, så snart de innkommer, undergis en foreløbig granskning av ligningsrådet eller, hvor sådant ikke er oprettet, av det utvalg som er opnevnt overensstemmende med § 69, næstsiste ledd. Rådet eller utvalget har å avgi de i § 82, tredje og fjerde ledd, omhandlede opgaver. Hvis de pågjeldende ansettelser senere forandres, blir beriktigede opgaver å meddele. Ligningen må under enhver omstendighet være tilendebragt innen 15 november i skatteåret.

§ 97. Fylkesskattestyret er den øverste ligningsinstans innen fylket.

Fylkesskattestyret består av fylkesmannen som formann, skatteinspektøren som næstformann og 4 andre medlemmer som fylkestinget velger blandt personer som er bosatt i fylkeskommunen. Valget gjelder for 4 år, og hvert annet år trer 2 medlemmer ut, første gang efter loddtrekning. Hver gang velges tillike 4 varamenn.

Fylkesskattestyret tiltredes av et medlem valgt blandt fylkets skattepliktige byinnvånere. Hvor der innen fylket kun finnes én by, velges dette medlem av dennes kommunestyre; hvor der er flere byer, velges der for disse et felles medlem i et møte av byenes ordførere og viceordførere, sammenkalt og bestyrt av fylkesmannen. For dette medlem velges samtidig en eller to varamenn. Faller ved valget stemmetallet like på flere personer, avgjøres det ved omvalg eller, hvis dette ikke leder til noget resultat, gjennem loddtrekning, hvem der skal anses valgt. Valget gjelder for 4 år.

Derhos tiltredes fylkesskattestyret for hvert skattedistrikt av et av distriktets kommunestyre årlig valgt medlem, forsåvidt det blir spørsmål om forandring i vedkommende distrikts ligning.

Valgte medlemmer av fylkesskattestyret og varamenn kan gjenvelges, men har rett til å undslå sig for gjenvalg for de påfølgende 4 år, når de har gjort tjeneste som medlemmer av styret i 4 sammenhengende år.

Medlemmer av fylkesskattestyret tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse i overensstemmelse med lov av 25 juni 1926 nr. 1.

For hvert fylke beskikker Kongen en skatteinspektør. Denne forestår fylkesskattestyrets kontor, fører tilsyn med de underordnede ligningsinstansers arbeide og må for øvrig rette sig efter instruks, som utferdiges av Riksskattestyret.

Fylkesskattestyret er berettiget til å erholde godtgjort utgifter til lønnet medhjelp og til kontorutgifter.

Fylkesskattestyret antar en eller, hvor forholdene måtte gjøre det nødvendig, flere personer med kyndighet i førelse

av jordbruksregnskaper. Disse personer gjennemgår, i almindelighet sammen med en eller to representanter for vedkommende distrikts ligningsmyndigheter, de jordbruksregnskaper og efter fylkesskattestyrets bestemmelse næringsopgaver vedkommende jordbruk som er inngitt i fylkets skattedistrikter og avgir uttalelse om disse til veiledning for ligningsmyndighetene. De kontrollerer også beregningen av inntektsprocenten for jordbruk. 15 febr. Nr. 3

Fylkesskattestyret antar en — eller hvor forholdene måtte gjøre det nødvendig — flere personer med kyndighet i ligningsmessig regnskapsrevisjon. Disse revisorer gjennemgår efter fylkesskattestyrets anvisning hvert år de inngitte selvangivelser med årsregnskap fra de regnskapspliktige i bestemte skattedistrikter og foretar likeledes, hvor andragende derom foreligger fra vedkommende ligningsnevnd (-råd) til fylkesskattestyret, eller, når det begjæres av Riksskattestyret, regnskapsgjennemgåelse også i andre distrikter.

Så vel antagelse som opsigelse av de i niende og tiende ledd omhandlede revisorer må godkjennes av Finansdepartementet.

De i nærværende paragraf omhandlede revisorers godtgjørelse fastsettes av departementet efterat fylkesskattestyrets uttalelse er innhentet og utredes av staten. De nærmere forskrifter angående revisorenes virksomhet utferdiges av Riksskattestyret efter at fylkesskattestyret har hatt anledning til å uttale sig. Angående godtgjørelse til staten for særskilt begjærte regnskapsgjennemgåelser treffes bestemmelse av Finansdepartementet.

§ 100, femte ledd. Enhver skattyder er forpliktet til å innsende sådanne opgjør eller gjenparter av opgjør som omhandlet i § 63, første ledd, og meddele andre oplysninger om sine formues- og inntektsforhold, når fylkesskattestyrets formann eller skatteinspektøren begjærer det, samt til på forlangende å gi nogen av styret eller dets formann dertil bemyndiget adgang til eftersyn av sine regnskapsbøker. Efterkommes ikke begjæringen, har vedkommende tapt sin klagerett (§ 105 nr. 4).

§ 102. Skatteinspektøren og, hvis fylkesskattestyret bestemmer det, et eller flere av dets øvrige medlemmer har adgang til å delta i ligningsarbeidet ved de underordnede ligningsinstanser og disses utvalg og i forhandlingene ved deres møter, dog uten stemme. Det samme gjelder de i § 97, niende og tiende ledd, omhandlede regnskapskontrollører.

Skatteinspektøren er berettiget til under nærvær ved et ligningsvesens kontor å foreta gjennemgåelse av foretatte ligninger og herunder få sig forelagt alt ligningsmateriell.

15 febr. Nr. 3.

Styret kan også forlange ligningsmateriellet innsendt til sitt kontor.

§ 103. Når det finnes tjenlig, kan vedkommende regjeringsdepartement efter innhentet uttalelse fra Riksskattestyret bestemme:

a. At fylkesskattestyrets faste medlemmer og formennene i samt forretningsførerne ved ligningsnevndene og ligningsrådene i det hele distrikt eller deler derav under ledelse av fylkesskattestyrets formann eller skatteinspektøren skal avholde møter innen ligningen påbegynnes, eller efterat den er avsluttet, for å overlegge angående den fremgangsmåte, som ved ligningen bør bli å iaktta, navnlig i øiemed å opnå den størst mulige likhet i inntekts- og formuesansettelsene.

b. At to eller flere fylkesskattestyrer skal tre sammen for å pleie overlegninger angående skatteligningsforholdene i deres distrikter og derom avgi innberetning til departementet.

På reiser til de under bokstav a omhandlede møter tilkommer ligningsnevndenes formenn og forretningsførere skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt.

§ 106, femte ledd. Feil ved enkelte skattyderes ligning kan Riksskattestyret rette eller påby rettet også uten at der foreligger klage. Rettelse kan ikke foretas senere enn 3 år regnet fra utgangen av det pågjeldende inntektsår. Før forhøielse foretas, må der gis skattyderen og ligningsnevnden (-rådet) anledning til å uttale sig. Når skattyderen innen forannevnte frist er varslet av Riksskattestyret om at hans ligning er optatt til undersøkelse med rettelse for øie, kan rettelsen skje også efter fristens utløp.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

15 febr. Nr. 4.

Lov *) [1]) om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911.

I.

Følgende paragrafer i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 62. Til behandling av selvangivelser skal i hvert skattedistrikt oprettes et ligningsråd bestående av 3 medlemmer, der velges av bystyret. Rådets medlemmer kan tas i

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

[1]) St.besl. 8 februar. Se Ot. prp. nr. 1. Innst. O. V. med tillegg. St.tid., forh. i Ot. s. 19—27 og 30—32; i Lt. s. 11.

eller utenfor ligningsnevnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvesenet er ansatt, kan denne beskikkes som det ene medlem av rådet. Rådets formann velges av bystyret, som tillike velger så mange varamenn, som der er medlemmer. Ved vedtekt stadfestet av vedkommende regjeringsdepartement kan bystyret bestemme, at antallet av medlemmer skal være inntil 6 foruten formannen. 15 febr. Nr. 4.

Medlemmene innsender til bystyret skriftlig forsikring på ære og samvittighet om å ville bevare taushet angående, hvad de i sin stilling måtte erfare om nogens formues- og inntektsforhold, samt om å ville utføre sitt hverv upartisk efter beste skjønn og overbevisning.

Med hensyn til medlemmenes funksjonstid og gjenvalg gjelder det samme, som er foreskrevet for ligningsnevnden.

Ordningen av rådets virksomhet i forhold til ligningsnevnden utenfor, hvad der herom er bestemt i nærværende lov, fastsettes av bystyret under Riksskattestyrets godkjennelse.

Bystyret kan bestemme at ligningsrådets medlemmer tilståes godtgjørelse for sitt arbeide.

Hvor det i medhold av § 61 bestemmes at ligningsarbeidet delvis skal foregå særskilt for forskjellige distrikter av byen, kan det også bestemmes, at der skal være særskilt ligningsråd i hvert av disse.

§ 89. Fylkesskattestyret er den øverste ligningsinstans innen fylket.

Fylkesskattestyret består av fylkesmannen som formann, skatteinspektøren som næstformann og 4 andre medlemmer som fylkestinget velger blandt personer som er bosatt i fylkeskommunen. Valget gjelder for 4 år, og hvert annet år trer 2 medlemmer ut, første gang efter loddtrekning. Hver gang velges tillike 4 varamenn.

Fylkesskattestyret tiltredes av et medlem valgt blandt fylkets skattepliktige byinnvånere. Hvor der innen fylket kun finnes én by, velges dette medlem av dennes kommunestyre; hvor der er flere byer, velges der for disse et felles medlem i et møte av byenes ordførere og viceordførere sammenkalt og bestyrt av fylkesmannen. For dette medlem velges samtidig en eller to varamenn. Faller ved valget stemmetallet like på flere personer, avgjøres det ved omvalg eller, hvis dette ikke leder til noget resultat, gjennem loddtrekning, hvem der skal anses valgt. Valget gjelder for 4 år.

Derhos tiltredes fylkesskattestyret for hvert skattedistrikt av et av distriktets kommunestyre årlig valgt medlem, forsåvidt der blir spørsmål om forandring i vedkommende distrikts ligning.

15 febr. Nr. 4.

I Oslo og Bergen består fylkesskattestyret foruten av fylkesmannen, som er styrets formann, av 4 for 4 år ad gangen blandt byens skattepliktige innvånere av bystyret valgte medlemmer, blandt hvilke hvert annet år fratrer de to medlemmer, som har fungert lengst. Hvert annet år velges tillike 4 varamenn for 2 år ad gangen.

Valgte medlemmer av fylkesskattestyret og varamenn kan gjenvelges, men har rett til å undslå sig for gjenvalg for de påfølgende 4 år, når de har gjort tjeneste som medlemmer av styret i 4 sammenhengende år.

Medlemmer av fylkesskattestyret tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse i overensstemmelse med lov av 25 juni 1926 nr. 1.

For hvert fylke, undtagen Oslo og Bergen, beskikker Kongen en skatteinspektør. Denne forestår fylkesskattestyrets kontor, fører tilsyn med de underordnede ligningsinstansers arbeide og må for øvrig rette sig efter instruks, som utferdiges av Riksskattestyret.

Fylkesskattestyret er berettiget til å erholde godtgjort utgifter til lønnet medhjelp og til kontorutgifter.

§ 92, femte ledd. Enhver skattyder er forpliktet til å innsende sådanne opgjør eller gjenparter av opgjør, som omhandlet i § 55, første ledd, og meddele andre oplysninger om sine formues- og inntektsforhold, når fylkesskattestyrets formann eller skatteinspektøren begjærer det, samt til på forlangende å gi nogen av styret eller dets formann dertil bemyndiget adgang til eftersyn av sine regnskapsbøker. Efterkommes ikke begjæringen, har vedkommende tapt sin klagerett (§ 97 nr. 3).

§ 94. Skatteinspektøren og, hvis fylkesskattestyret bestemmer det, et eller flere av dets andre medlemmer har adgang til å delta i ligningsarbeidet ved de underordnede ligningsinstanser og i forhandlingene ved deres møter, dog uten stemme.

Skatteinspektøren er berettiget til under nærvær ved et ligningsvesens kontor å foreta gjennemgåelse av foretatte ligninger og herunder få sig forelagt alt ligningsmateriell. Styret kan også forlange ligningsmateriellet innsendt til sitt kontor.

§ 95. Når det finnes tjenlig, kan vedkommende regjeringsdepartement efter innhentet uttalelse fra Riksskattestyret bestemme:

a. At fylkesskattestyrets faste medlemmer og formennene i samt forretningsførerne ved ligningsnevndene og ligningsrådene i det hele distrikt eller deler derav under ledelse av fylkesskattestyrets formann eller skatteinspek-

tøren skal avholde møter innen ligningen påbegynnes, eller efterat den er avsluttet, for å overlegge angående den fremgangsmåte, som ved ligningen bør bli å iaktta, navnlig i øiemed å opnå den størst mulige likhet i inntekts- og formuesansettelsene. 15 febr. Nr. 4.

b. At to eller flere fylkesskattestyrer skal tre sammen for å pleie overlegninger angående skatteligningsforholdene i deres distrikter og derom avgi innberetning til departementet.

På reiser til de under bokstav a omhandlede møter tilkommer ligningsnevndenes formenn og forretningsførere skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt.

§ 98, femte ledd. Feil ved enkelte skattyderes ligning kan Riksskattestyret rette eller påby rettet også uten at der foreligger klage. Rettelse kan ikke foretas senere enn 3 år regnet fra utgangen av det pågjeldende inntektsår. Før forhøielse foretas, må der gis skattyderen og ligningsnevnden (-rådet) anledning til å uttale sig. Når skattyderen innen forannevnte frist er varslet av Riksskattestyret om at hans ligning er optatt til undersøkelse med rettelse for øie, kan rettelsen skje også efter fristens utløp.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Kongelig resolusjon. I henhold til § 1 i lov av 6 juni 1896 om behandling av forsømte barn gis stadfestelse på et fremlagt utkast til grunnregler for Munk og Klems barnehjem, Porsgrunn. 15 febr.

Kongelig resolusjon *). 15 febr.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910, jfr. lov av 14 juli 1916, skal dyrelivet i et område i Nordmarka, Vestre Aker, være fredet mot ødeleggelse eller skade av ethvert slags.

Området begrenses av Maridalsvatnets vestbredd i øst, av Skjersjøelva og Skjersøen, Lørenseterbekken, østre og vestre Aurtjern i nord, av grensen mot Blindernskogen, Skjennungen skog og videre efter vestgrensen for Oslo kommunes skog i vest, og av sydgrensen for Oslo kommunes skog og Gaustad asyls skog til Maridalsvatnet i syd.

Innenfor dette område er det forbudt:

1) å drepe, skade eller forstyrre dyr,

2) å ødelegge eller røve reir, hi eller egg,

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

15 febr. 3) å gå med skytevåpen. Undtatt herfra er jaktpolitiet og jaktberettigede i nabofelter på vei til eller fra sine felter mot fremvisning av legitimasjonskort.

4) I tiden 15 april til 15 juli skal hunder føres i bånd innen området. Løse hunder som jager eller forstyrrer dyrelivet innbringes til Akers politi eller avlives på stedet av jaktpolitiet, såfremt de ikke kan innfanges.

De nærmere regler om fredningen og om felling av rovdyr som måtte vise sig nødvendig fastsettes av Østlandske kretsforening for naturfredning i Norge i samarbeide med Oslo og Aker kommuner og Gaustad asyl og godkjennes av Kirkedepartementet.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på fredningsområdet.

III. Kongelig resolusjon av 2 september 1932 om fredning av dyrelivet i nevnte område opheves.

15 febr. **Kongelig resolusjon** *). Godkjennelse av vigselformular for ordnede dissentermenigheter henlegges for fremtiden til Justisdepartementet, jfr. ekteskapsloven av 31 mai 1918 § 21 p. 2 og § 27.

15 febr. **Kongelig resolusjon** *). I telegrafverket anerkjennes Telegrafverkets betjentforening i Oslo efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2.

15 febr. **Kongelig resolusjon** *). I skibskontrollen anerkjennes Skibskontrollenssjøkyndigetjenestemenns forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2.

15 febr. **Kongeleg resolusjon** **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Ørsta herred, Møre fylke.

15 febr. **Kongeleg resolusjon** **).

I samhøve med § 3 i millombils lov frå 6 juni 1930 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror og brigdelover frå 24 juni 1931 og 29 juni 1934 vert ferda ut fyresegner um avgift på umsetnaden av mjølk i samsvar med eit framlagt utkast.

Fyresegnene lyder so:

1. Alle som leverar mjølk beinveges til forbrukar, til meieri, ysteri, mjølkekondenseringsfabrikk, mjølkesalslag og andre forretningar som sel mjølk som dei får beinveges frå produsent, skal betala ei avgift til fremjing av umsetnaden

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
**) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.

av mjølk, ost og smør i samhøve med millombils lov frå 6 juni 1930 med seinare brigdelover frå 24 juni 1931 og 29 juni 1934. 15 febr.

Avgifta vert sett til 0,25 øre pr. kg kumjølk og geitmjølk som vert levera til forbrukar eller ovannemnde verksemder i tida frå og med 1 mars 1935 til og med 29 februar 1936.

2. Det er sett straff for brot på desse fyresegnene.

Kongelig resolusjon. 15 febr.

I medhold av II i lov av 31 mars 1933 om forandring i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 bestemmes:

§ 1. Opkrevningen og forvaltningen av den avgift som betales av laks og sjøørret som fra Norge utføres til utlandet, skal foregå på den måte som Finans- og tolldepartementet bestemmer:

§ 2. Fondets midler anvendes til fremme av laks- og sjøørretfiskeriene, således til fremme av kunstig utklekning, anlegg og drift av utklekningsapparater, opdretning av stamlaks m. v., oprenskning av elveløp, fastsettelse av grense mellem elv og sjø, elveforbygninger, laksetrapper, særlige forsøk og undersøkelser av praktisk videnskapelig art m. v.

Stipendier tilståes ikke av fondets midler.

Til opsyn kan fondets midler som regel ikke brukes. Ekstraordinært opsyn mot naborike kan dog betales av fondets midler.

§ 3. Forslag om anvendelse av fondets midler fremlegges for Stortinget en gang årlig. Ved forslagets utarbeidelse bør som regel has for øie at en del av de innkomne midler inntil videre settes til side til et særfond til anvendelse til enkelte tiltak av større art.

§ 4. Søknad om bidrag av fondets midler sendes til Landbruksdepartementet innen utgangen av september måned hvert år. Søknad fra andre enn et fiskeristyre skal — når den angår tiltak av lokal karakter — ordinært sendes gjennem fiskeristyret til uttalelse før den sendes til departementet.

§ 5. I søknaden skal nøie gjøres rede for hvilke foranstaltninger der søkes bidrag til, når og på hvilken måte disse skal iverksettes, samt oplysninger om de påtenkte foranstaltningers nytte for distriktets eller landets laks- og sjøørretfiskerier.

Er vedkommende søker tidligere tilstått bidrag av fondet, må søknaden tillike inneholde oplysning om hvorledes dette bidrag er disponert.

15 febr. § 6. Det påligger inspektøren for ferskvannsfiskeriene — i den utstrekning de fornødne midler has til disposisjon — å føre eller la føre kontroll med at bidrag som er gitt av fondets midler blir anvendt overensstemmende med de forutsetninger som ligger til grunn for bidragets tilståelse.

§ 7. Nøiaktig regnskap for anvendelsen av tilstått bidrag sendes til inspektøren for ferskvannsfiskeriene, som kontrollerer regnskapet og sender det til Landbruksdepartementet. Utbetaling av tilstått bidrag bør ikke skje før meddelelse er mottatt om anvendelsen av bidrag som tidligere er utbetalt til vedkommende bidragsmottager.

15 febr. **Kongeleg resolusjon** *) um at dei fyresegner som gjeld for laksefiske i sjøen ogso skal gjelda for fiske av sjøaure med kastenot innan et nærare fastsett sjøumkverve i Sunnmøre fiskeridistrikt, Møre fylke.

15 febr. **Kongelig resolusjon** **) om utvidelse av årsfredningen for fiske i sjøen efter sjøørret med kastenot innen Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke.

16 febr. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om politivedtekter for Konsmo herred, Vest-Agder fylke.

16 febr. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Andenes herred, Nordland fylke.

16 febr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om herberge- og beverterlovens anvendelse i Nesseby herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberge- og beverternæringen sammesteds.

16 febr. **Skriv** †) frå Landbruksdepartementet.

I samhøve med millombils lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror frå 6 juni 1930 med seinare brigdelover frå 24 juni 1931 og 29 juni 1934 og kongeleg resolusjon frå 15 februar 1935 har departementet fastsett:

Avgifta på umsetnaden av mjølk i tida frå og med 1 mars 1935 til og med 29 februar 1936 vert å betala og krevja inn etter dei reglar som er fastsett i skriv frå Landbruksdepartementet dagsett 22 desember 1934.

16 febr. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og vedtekter for bebyggelse av Per Sivles gate m. v. i Oslo.

---

*) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 7.
**) Kunngj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
***) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
†) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste deild nr. 8.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Borre herred, Vestfold fylke. 18 febr.

Cirkulære fra Poststyret om at bestemmelsen om tjenestemerker i cirkulære av 26 juni 1934 (jfr. Norsk Lovtidende, 2nen avdeling 1934, side 302) 1ste avsnitt nr. 1 settes ut av kraft. All fylkesmannens egen post anses som statspost. 19 febr.

Cirkulære fra Poststyret. 19 febr.

Handelsdepartementet har bestemt at formenn i administrasjonsstyrer for kommuner under administrasjon skal ha rett til å rekvirere og bruke tjenestemerker.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 21 febr.

Ifølge meddelelse fra Tyrkias legasjon er i henhold til artikkel 10 i Genève-konvensjonen **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig, den tyrkiske «Comité du Croissant-Rouge» bemyndiget til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke. 21 febr.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om vedtekter for torvhandelen i Måløy, Sør-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke. 21 febr.

Kongelig resolusjon. 22 febr.

I «Reglement angående utdeling av aspirantstipendier for utdannelse til utenrikstjenesten og angående aspirantprøve», fastsatt ved kongelig resolusjon av 12 oktober 1923, jfr. kongelige resolusjoner av 27 august 1926, 27 mai 1927 og 20 januar 1933, foretas følgende endringer:

Ny § 12. Bestemmelsene om antagelse av aspirantstipendiater får tilsvarende anvendelse for andre som ønsker å utdanne sig til den faglige utenriksetat.

§ 13 (blir § 14 i det nye endrede reglement). Adgang til å fremstille sig til aspirantprøve har:

1) Aspirantstipendiater og andre av Utenriksdepartementet eller med dettes samtykke ansatte aspiranter efter tilendebragt særlig tilfredsstillende aspiranttjeneste av i almindelighet tre års varighet.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.

22 febr. 2) I særlige tilfelle andre kandidater, som opfyller de under § 3 punkt V nevnte betingelser for opnåelse av aspirantstipendium.

De nuværende §§ 12, 14, 15, 16, 17 og 18 vil alle som følge av tilføielsen av den nye § 12 få et henholdsvis høiere nummer.

22 febr. **Kongelig resolusjon** *).

I.

Følgende paragrafer i de ved kongelig resolusjon av 20 september 1929, punkt II, fastsatte forskrifter om salg av farmasøitiske spesialpreparater skal herefter lyde således:

§ 1. Et farmasøitisk spesialpreparat må for å kunne forhandles være anmeldt for og tillatt av medisinaldirektøren, og av ham være tildelt et registreringsnummer.

Anmeldelsen skal for innenlandske spesialpreparater skje ved fabrikanten eller tilvirker, for utenlandske ved fullmektig som er bosatt her i landet. Fullmektigen må på forlangende legitimere sin fullmakt, som må vedvare så lenge vedkommende preparat er registrert.

Fullmektigen må ha myndighet til på fabrikkens eller tilvirkerens vegne å svare for norske domstoler eller andre norske offentlige myndigheter i saker som vedrører vilkårene for preparatets anmeldelse, registrering og forhandling.

Fullmektigen plikter å sørge for, at preparatet ikke blir forhandlet i strid med norsk lov eller med bestemmelser eller avgjørelser som offentlig myndighet har truffet eller treffer med hjemmel i lov. Makter ikke fullmektigen dette, anses hans fullmakt bortfalt og dermed også retten til å forhandle preparatet her i landet.

§ 2. Anmeldelsen skal være ledsaget av:

a. to originalpakninger av hver av de størrelser og doseringsformer som ønskes registrert, forsynt med det utstyr hvori de aktes forhandlet. Skal preparatet forhandles under et varemerke som er registrert i henhold til varemerkeloven, må bevis for sådan registrering vedlegges anmeldelsen eller, hvis registreringen skjer senere, forelegges medisinaldirektøren innen 1 — en — måned efter registreringen.

Skulde de innleverte pakninger ikke være tilstrekkelige for preparatets undersøkelse, plikter anmelderen efter anmodning å innsende det antall pakninger som trenges;

b. fabrikantens opgave over både kvalitativ og kvantitativ sammensetning, samt størrelsen av de forskjellige pakninger og doseringsformer.

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

Hvis nærmere metoder til undersøkelse og bedømmelse av preparatets bestanddeler mangler i farmakopøen, må de hertil nødvendige oplysninger følge med. Skulde ytterligere oplysninger være nødvendige til undersøkelse og bedømmelse, må også slike oplysninger gis. På anmodning nyter disse oplysninger vern som tjenestehemmelighet; 22 febr.

c. opgave over preparatets selvkostnad, den beregnede en grospris samt pris til apotek;
d. fem eksemplarer av utkast til tekst til trykksaker og bekjentgjørelse;
e. den foreskrevne avgift.

§ 3. Farmasøitisk spesialpreparat skal være forsynt med signatur som foruten preparatets navn og den kvalitative og kvantitative sammensetning skal være påført tilvirkerens navn eller firma samt registernummer. Er det brukt trykt omslag, skal dette være signert på samme måte.

Uten tillatelse av medisinaldirektøren for hvert enkelt tilfelle må der ikke påføres signatur eller pakning annet enn en kortfattet bruksrettledning. Reklameskrifter for andre preparater tillates ikke vedlagt pakningen.

Reklameskrifter av enhver art, både til læger og til almenheten, må, før de brukes, være godkjent av medisinaldirektøren.

§ 4. Medisinaldirektøren kan undta fra registrering preparater som fra gammelt av er meget brukt i folkemedisinen.

Videre kan han efter søknad i det enkelte tilfelle og på vilkår som han fastsetter, undta en begrenset mengde av et bestemt spesialpreparat, når det skal brukes av læge (tannlæge, dyrlæge) til klinisk prøvning eller når en bestemt patient trenger det for sin sykdom. Utleveringen skjer i disse tilfelle fra norsk apotek.

§ 5. For preparater som i henhold til foranstående § 4 fritas for registrering, og for preparater som er omhandlet i § 5, annet ledd nr. 2, i lov nr. 7 av 22 juni 1928, gjelder samme bestemmelser om signering, reklame og salg som for farmasøitiske spesialpreparater i sin almindelighet.

§ 6. Tillatelse til å forhandle et spesialpreparat gis for et tidsrum av 5 — fem — år. Søknad om fornyet tillatelse må være innsendt senest innen 3 måneder før utløpet av nevnte tidsrum.

Medisinaldirektørens avgjørelse skal meddeles anmelderen skriftlig. Innvilges ikke søknaden, skal meddelelsen inneholde en begrunnelse for avslaget. Avslag kan innen én måned innankes for Socialdepartementet.

Nærmere bestemmelser om ordningen av kontrollundersøkelsen samt fordringer for registrering fastsettes av medisinaldirektøren.

22 febr. § 12. Ved anmeldelse som omhandlet i §§ 1 og 6 skal for hvert preparat medfølge kr. 75,00 i anmeldelsesavgift.

For preparat som inneholder radioaktive stoffer, beregnes kr. 40,00 i tillegg.

For preparat hvor biologisk standardisering anses påkrevet, beregnes kr. 50,00 i tillegg.

For preparat som krever vitaminundersøkelse, beregnes kr. 80,00 i tillegg.

Aktes et farmasøitisk spesialpreparat bragt i handelen i mere enn én pakningsstørrelse eller doseringsform, betales for hver av disse øvrige pakningsstørrelser eller doseringsformer kr. 10,00 i tilleggsavgift.

For kontrollundersøkelse efter § 9 betales kr. 75,00 med tillegg som foran bestemt for preparater som inneholder radioaktive stoffer eller som krever biologisk standardisering eller vitaminbestemmelser.

Ved anmeldelse av endring av et tillatt preparats sammensetning (§ 10) skal medfølge kr. 75,00 i avgift med tillegg som foran bestemt for preparater som inneholder radioaktive stoffer eller som krever biologisk standardisering eller vitaminbestemmelser.

Medisinaldirektøren kan nedsette eller frafalle avgiften, når særlige grunner taler for det.

§ 13, tredje punktum. For øvrig gjelder bestemmelsene i disse forskrifter også for sådant spesialpreparat som er anmeldt, men som registrering ennu ikke er avgjort for.

II.

Foranstående bestemmelser trer i kraft straks.

22 febr. **Kongelig resolusjon** *) om at visse barskogstrekninger i Alta, Kistrand, Karasjok og Kautokeino herreder, Finnmark fylke, skal være fredet for reinbeitning.

22 febr. **Kongelig resolusjon** *) om forbud mot reinbeitning på bestemte områder i Finnmark fylke.

22 febr. **Kongelig resolusjon** *) angående forskrifter om brandvesenet for det russiske statsselskap på Svalbard «Artikugol — P. C. H. I. of U. S. S. R. — State trust for mining of and trading in coal and other minerals on islands and coast of northern Polar sea» omfattende grubeanleggene i Barentsburg og Grumantbyen.

22 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 bestemmer departementet:

*) Kunngj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

1) at Raftsundet jordmordistrikt, Hadsel herred, Nordland fylke, skal omfatte gårdene fra og med Helgenes til og med Finkirken på østsiden av Raftsundet og på vestsiden fra og med Korsnes til og med Myrland. 22 febr.
2) At Strandlandet jordmordistrikt, samme herred, skal omfatte gårdene fra og med Falkfjord til og med Grundførfjord.

Ordningen trer i kraft straks.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet um fiskereglar for Voss herad, Hordaland fylke. 22 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 febr

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har den nederlandske regjering, med virkning fra 29 januar 1936, gjort den internasjonale overenskomst**) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, gjeldende for områdene Nederlandsk Guyana (kjenningsbokstaver S. M. E.) og Curaçao (C. U.).

Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet. I reglement utferdiget av Handelsdepartementet i henhold til kongelig resolusjon av 16 juni 1933 (inntatt i Lovtidende for 1933, 1ste avdeling side 731 og 2nen avdeling side 692) om frankering av statens og kommunenes post («frankeringsreglementet») tilføies i § 4 I efter den tidligere tekst «Norsk Rikskringkasting». 23 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Peter og Karen Hasfjords legat» til videre utdannelse av unge menn og kvinner på Midt-Vikna og Ytre Vikna, oprettet ved gjensidig testament av 27 april 1899. 25 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Conrad Holmboes gavebrev av 6 og 27 november 1918 oprettede «Conrad Holmboe's Forskningsfond» for Tromsø. 25 febr.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Kråkstad herred, Akershus fylke. 25 febr.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Brekken herred, Sør-Trøndelag fylke. 25 febr.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Kvæfjord herred, Troms fylke. 25 febr.

---

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 9.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
***) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

25 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

Departementet finner det ikke tvilsomt at det offentlige med hjemmel i § 12 i lov nr. 3 av 5 juni 1925 kan kreve utlegg i boet efter en avdød offentlig forpleiet sinnssyk for det som er betalt for ham med hjemmel i § 3 i samme lov.

Efter § 12, 2 er det offentlige avskåret fra å kreve refusjon hos en sinnssyk «som er erklært farlig for den offentlige sikkerhet». Hermed siktes til sinnssyke, som der på vanlig måte er utstedt farlighetserklæring for; jfr. kongelig resolusjon av 11 september 1925. At den avdøde muligens kan ha vært farlig for sine omgivelser, har i denne henseende ingen betydning, når farligheten ikke er fastslått ved en farlighetserklæring, således som bestemt i resolusjonens § 4.

26 febr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder innen Karasjok kirkested, Finnmark fylke.

26 febr. **Cirkulære** fra Poststyret.

Administrasjonsstyrers formanns rett til å bruke tjenestemerker på statens post er ophørt.

27 febr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Narvik.

27 febr. **Skriv** **) frå Arbeidsdepartementet um fyresegner for køyring med motorvogn på vegstykki Tyin hotell—Tyinoset i Opland fylke og Tyinoset—Øvre Årdal (Veesletta) i Sogn og Fjordane fylke.

28 febr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Herad herred, Vest-Agder fylke, har krevet bokmål brukt i korrespondanse m. v.

28 febr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Loppa herred, Finnmark fylke.

1 mars. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1935—1936.

I.

For tilfelle av at det for budgett-terminen 1935—1936 besluttes utlignet ekstraordinær skatt til staten av formue, kommer ved utskrivningen til anvendelse bestemmelsene i lov

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 9.
[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot. prp. nr. 6. Innst. O. nr. 7. St.tid., forh. i Ot. s. 189—191; i Lt. s. 20.

av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921 —1922 til og med 1930—1931 med endringslover av 20 juni 1924, 12 februar og 3 juli 1926 med følgende avvikelser: 1 mars. Nr. 1.

§§ 1 og 21 kommer ikke til anvendelse.

§ 22 skal lyde således:

Personer som akter å utvandre fra riket plikter å betale eller stille sikkerhet for skatt efter nærværende lov. Skatten erlegges efter særskilt ligning med det dobbelte av de satser der gjelder for den budgett-termin hvori avreisen finner sted. Personer for hvem nærværende paragraf har funnet anvendelse skattlegges ikke yderligere i kraft av lovgivningen om ekstraordinær formuesskatt for den budgett-termin hvori avreise har funnet sted eller for den følgende termin.

II.

Nærværende lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om forandringer i lov om Norges kommunalbank av 12 februar 1926 med tilleggslover. 1 mars. Nr 2.

I.

§ 7 i lov om Norges kommunalbank av 12 februar 1926 med tilleggslover skal herefter lyde således:

Staten garanterer de lån, som banken optar. Lånene må godkjennes av vedkommende departement.

Det samlede beløp av bankens lånemidler må ikke overstige det 8-dobbelte av summen av grunnfondet og den del av andelskapitalen, som overstiger 5 mill. kr.

Banken kan utstede obligasjoner lydende på ihendehaveren. De forsynes med vedkommende departements garantipåtegning.

De obligasjoner, som utstedes samtidig, danner en serie.

Seriens tilbakebetalingstid, som fastsettes ved seriens utstedelse, må ikke være lenger enn 50 år. Tilbakebetalingen foregår i hel- eller halvårlige terminer på den måte som fastsettes av styret. Dette bestemmer også obligasjonenes rentefot og kurs. Obligasjonene amortiseres efter loddtrekning eller ved opkjøp, forsåvidt dertil er adgang efter lånekontrakten.

Banken har dessuten i ethvert tilfelle rett til ved hvilken som helst termin, efter 3 måneders varsel, å betale større avdrag eller helt å innfri serien. Med departementets sam-

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot. prp. nr. 14. Innst. O. nr. 10. St.tid., forh. i Ot. s. 191; i Lt. s. 20.

1 mars. Nr. 2. tykke kan varselstiden nedsettes til 2 måneder. Dog kan bankens styre for en tid av inntil 10 år fraskrive banken rett til således å opsi nogen av seriens obligasjoner.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 1 i lov om naturfredning av 25 juli 1910, kfr. lov av 14 juli 1916, skal øya Mølen gnr. 35 bnr. 5 og 6 i Hurum fredes således at det er forbudt å ødelegge eller skade plantelivet og å ødelegge eller forstyrre dyrelivet, heri innbefattet borttaking av fugleegg, på øya eller langs dens kyst.

II. Fredningsvedtaket skal kunngjøres ved opslag på fredningsområdet.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om et tillegg til helseforskriftene for Bergen — om kontroll med oplaget kjøttmat og regler for fiskeforretninger.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Vågan herred, Nordland fylke.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om avholdelse av en fullstendig telling over svinebestanden pr. 1 april 1935 i en del av landets fylker.

1 mars. **Kongelig resolusjon** *) om en nedsettelse av den ved kongelig resolusjon av 7 oktober 1932 fastsatte slakteavgift for svin i Egersund.

1 mars. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av § 7 i lov nr. 3 av 29 juni 1932 om oprettelse av en garantikasse for sparebanker, jfr. lov nr. 8 av 22 juni 1934, foretas visse endringer i de ved kongelig resolusjon av 27 januar 1933 utferdigede forskrifter for garantikassens virksomhet og administrasjon overensstemmende med et fremlagt utkast.

1 mars. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Furnes herred, Hedmark fylke.

4 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet.

I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19 desember 1898 bestemmer departementet at de to jordmordistrikter, landdistriktet og øydistriktet, i Dypvåg herred, Aust-Agder fylke, skal slåes sammen under navn av Dypvåg jordmordistrikt.

Ordningen trer i kraft straks.

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Kirkesanger Wethall og Hustrus Legat» til kirkesangkor for Elverum hovedkirke og til Elverum gamlehjem m. v. 5 mars.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 5 mars.

Departementet har ved flere leiligheter fått oplysninger som tyder på, at der i ikke liten utstrekning foregår omsetning av lægemidler på en måte som strider mot loven. Der er også offentlig kommet til orde anker over denne ulovlige handel. Departementet finner derfor å burde henlede opmerksomheten på følgende:

Efter § 26, jfr. § 27 i handelsloven av 21 juni 1929 kan gifter og apotekvarer i detalj bare selges fra apotek (herunder filialapotek), når ikke annet er fastsatt i lov. Dog kan læger og dyrlæger levere lægemidler og andre ting som brukes i sykepleien, til sine patienter, når de i henhold til lov nr. 2 av 25 juli 1910 har fått tillatelse til å utlevere lægemidler. Efter apotekloven av 1909 § 6 s. l. kunde videre Kongen på nærmere vilkår gi en apoteker tillatelse til å holde medisinutsalg i fiskevær og ved handelsstevner. For ytterligere å lette adgangen for folk til å kjøpe lægemidler blev denne bestemmelse ved et tillegg til loven i 1930 utvidet således, at en apoteker av Kongen kan få tillatelse til å ha medisinutsalg også på steder som ligger avsides eller med lang vei til apotek.

Ved kongelig resolusjon av 1 april 1932 er utferdiget almindelige forskrifter om handel med lægemidler m. v. fra slike medisinutsalg. Forskriftene er inntatt i Norsk Lovtidende for 1932, 1ste avdeling nr. 15 og 2nen avdeling s. 164—166. Se også departementets rundskrivelse av 30 s. m., inntatt i Norsk Lovtidende for 1932, 2nen avdeling s. 234—235.

Disse utsalg er to slags, nemlig håndkjøpsutsalg og almindelige medisinutsalg. De første kan bare selge håndkjøpsmedisin, d. v. s. medisin som på apotek kan kjøpes uten resept, og skal bestyres av en farmasøit eller en annen pålitelig person som apotekeren antar med godkjennelse av fylkeslægen. Apotekeren skal lønne utsalgets bestyrer med fast godtgjørelse og ikke med provisjon. Utenom dette inneholder forskriftene en rekke bestemmelser om håndkjøpsutsalg, deres oprettelse og drift, om opbevaring og utlevering av varene og om prisen.

Idet man henviser til de enkelte bestemmelser, henledes opmerksomheten særlig på, at tillatelse til å oprette hånd-

5 mars. kjøpsutsalg fortrinsvis gis til den apoteker, til hvis naturlige kundekrets utsalgsstedet hører. Søknad fra apoteker om tillatelse til å holde håndkjøpsutsalg sendes Socialdepartementet gjennem kommunestyret på det sted hvor utsalget skal oprettes, vedkommende offentlige læger (distriktslæge og fylkeslæge) og fylkesmannen, som alle ledsager søknaden med uttalelse.

Almindelige medisinutsalg bestyres på apotekerens vegne og for hans regning av en farmasøitisk kandidat som departementet godkjenner, og som lønnes med fast godtgjørelse. For disse utsalg gjelder om oprettelsen tilsvarende regler som for håndkjøpsutsalg, men de er ellers underkastet de bestemmelser som gjelder for apotek i den utstrekning de er anvendelige og undtagelse ikke er gjort.

Salg av lægemidler i detalj på annen måte enn nevnt foran er ikke tillatt efter loven.

En apoteker har således ikke adgang til å anta «kommisjonærer», som holder lager av lægemidler for egen eller apotekerens regning for salg til almenheten. Skjer dette noget sted, må det ophøre.

Det kan i høiden tilstedes, at en apoteker på steder, hvor det ikke vil lønne sig eller ikke kan anses påkrevet å holde håndkjøpsutsalg, antar en pålitelig person som mellemmann til å motta bestillinger på medisin fra navngitte forbrukere enkeltvis og sende bestillingene til apoteket. Medisinen må på apoteket ekspederes og pakkes særskilt for hver bestiller og kan fra apoteket sendes mellemmannen til utlevering til vedkommende bestillere. Det sier sig selv, at mellemmannen må utlevere de enkelte pakker i uforandret og uåpnet stand og uten nogen som helst behandling og prisen må ikke være høiere enn medisinen koster på apoteket.

Men det er departementets bestemte forutsetning, at slike mellemmenn ikke antas utenfor apotekets eget naturlige opland. At en apoteker antar mellemmann på sted som hører til et annet apoteks kundekrets, strider mot forutsetningene for dettes oprettelse og kan ikke billiges. Efterhvert som lovbestemte medisinutsalg blir oprettet, går departementet ut fra, at slike mellemmenn ikke vil være påkrevet.

Samtidig skal man innskjerpe bestemmelsen i foran nevnte lov nr. 2 av 25 juli 1910 § 4, at medisindispenserende læger og dyrlæger plikter å ta sin forsyning av lægemidler fra et eller flere av de nærmeste apotek. Dette vil i almindelighet være det eller de apotek, i hvis opland lægens eller dyrlægens bosted eller kontor ligger.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Enebakk herred, Akershus fylke. 5 mars.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 5 mars.

Med hjemmel i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med senere forandringer og kongelig resolusjon av 30 november 1923 har departementet bestemt, at det fra og med idag skal gjelde følgende forandringer i reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 med senere forandringer:

§ 54, b gis følgende ordlyd:

«Mekaniske måleapparater for kull, koks og lignende varer som lar sig måle ved hjelp av disse apparater.»

§ 97, b gis følgende ordlyd:

«Mekaniske måleapparater for kull, koks og lignende varer som lar sig måle ved hjelp av disse apparater ..... + ÷ 2 %.»

§ 152, b gis følgende ordlyd:

«Mekaniske måleapparater for kull, koks og lignende varer som lar sig måle ved hjelp av disse apparater, ... pr. målebeholder for 100 liter .... kr. 8,00.»

I tillegg III til samme reglement gis punkt b følgende ordlyd:

«Utveiningsvekter for biproduktene skummet melk, myse og kjernemelk m. v. — som benyttes av meierier for utveining av produkter som skal returneres meieriets melkeleverandører.»

Cirkulære fra Poststyret. 5 mars.

Handelsdepartementet har bestemt at Norges økonomiske selvhjelpsråd ved direktøren skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker til statens post.

Lov *) [1]) om fredning av sel. 6 mars.

§ 1. I den utstrekning Kongen fastsetter, skal det være forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe sel, eller medvirke dertil.

§ 2. Overtredelse av denne lov, eller av bestemmelser som er gitt i medhold av loven, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen. Likeså skibsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av nogen av mannskapet eller av

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.besl. 5 mars. Se Ot. prp. nr. 13. Innst. O. nr. 22. St.tid., forh. i Ot. s. 197—199; i Lt. s. 59.

6 mars. deltagerne i ekspedisjonen — såfremt han ikke godtgjør at han har gjort hvad der står i hans makt for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst, eller dens verdi, blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøi og fangstutstyr, eller verdien derav, helt eller delvis inndras når rederen eller skibsføreren eller fangstlederen er straffskyldig efter denne lov.

§ 3. Lov av 18 mai 1876 om fredning av sel i Nordishavet, og lov nr. 1 av 7 juni 1929 om fredning av pels-sel, opheves.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

6 mars. **Kongelig resolusjon** *).

1. I henhold til § 1 i lov av 6 mars 1935 om fredning av sel er det forbudt å fange, jage, anskyte eller drepe sel og klappmyss, eller medvirke dertil, i tiden til og med 19 mars 1935 innen det område som ligger mellem 67 grader og 77 grader nordlig bredde og mellem 5 grader østlig lengde og 17 grader vestlig lengde Greenwich Meridian.
2. Bestemmelsen trer i kraft straks.

6 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved sorenskriver Ole Wettelands testament av 9 oktober 1927 oprettede «Sorenskriver Ole Wetteland og hustru Elisabeths legat» til utsmykning og forskjønnelse av Stavanger bys parker.

7 mars. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om ophevelse av kongelig resolusjon av 9 september 1895 om anvendelse av piggtråd til gjerde forsåvidt angår Kvam herred, Nord-Trøndelag fylke.

8 mars. **Lov** ***) [1]) om handelsnæring.

Første kapitel.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. I denne lov forståes ved:

Kommisjonshandel: salg, i henhold til opdrag, ved selvstendig næringsdrivende, av varer for fremmed regning, men i eget navn.

*) Kunngj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
***) Kunngj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot. prp. nr. 44 for 1934 og Dok. nr. 1 for 1935. Innst. O. II med tillegg. St.tid., forh. i Ot. s. 33—66 og 192—195; i Lt. s. 12—19 og 42.

8 mars.

Handelsagentur: den virksomhet, som går ut på å innlede eller avslutte varesalg eller å opta bestillinger for fremmed regning og i fremmed navn, når utøveren er selvstendig næringsdrivende og har eget forretningssted.

Handelsreisende: den, som efter opdrag fra en handlende eller tilvirker, under reise fra sted til sted virker for avsetning av varer som han ikke fører med sig (kfr. dog undtagelsen for visse gjenstander i § 46), ved å opta bestillinger eller ved å slutte salg i opdraggiverens navn; den handelsreisende kan være fast ansatt i opdraggiverens tjeneste eller selvstendig næringsdrivende, men må ikke ha eget forretningssted.

Byselger: den som med begrensning til den enkelte næringskommune utøver samme slags virksomhet som den handelsreisende; han kan være fast ansatt i opdraggiverens tjeneste eller selvstendig næringsdrivende, men må ikke ha eget forretningssted og må kun optrede på vegne av opdraggivere med forretningssted innen hans egen eller innen en tilgrensende næringskommune.

Innvåner av riket: den som har opholdt sig her i landet uavbrutt i minst 2 år og fremdeles er bosatt her; med innvånere av riket likestilles i denne lov: ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper), når samtlige ansvarlige deltagere, og i kommandittaktieselskaper tillike samtlige medlemmer av tilsynsrådet, er innvånere av riket, aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar (jfr. § 13), når samtlige medlemmer av styret er innvånere av riket. Ophold her i landet i utenlandsk myndighets tjeneste medregnes ikke i det tidsrum av minst 2 år som i dette ledd omhandlet.

Kjøpmannsvarer: varer til hvis forhandling der kreves handelsrett som kjøpmann.

§ 2. I denne lov forståes ved:

Fast utsalgssted: det sted hvorfra vedkommende næringsdrivende med eller uten avbrytelse driver salgsvirksomhet som ikke er beregnet på flytning.

Borttingning av varer: så vel optagelse av bestillinger og forhandling derom som endelig avsluttelse av handel vedrørende varer som borttingeren ikke fører med sig (kfr. dog undtagelsen for visse gjenstander i § 46), når det skjer utenom fast utsalgssted tilhørende den hvis borttingningsrett utøves, enten ved borttingerens personlige besøk hos annenmann eller ved annenmanns personlige besøk hos borttingeren.

Salg som ikke skjer fra fast utsalgssted eller under

8 mars. borttingning, henregnes i denne lov til salg ved omførsel (omførselshandel).

Salg fra salgshaller, torv, gate, brygge eller andre offentlige steder, portrum, inngang til bygninger eller tomter når den er i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk, jernbanevogn, vogn, fartøi eller båt, midlertidig herberge eller automat henregnes i denne lov i alle tilfelle til omførselshandel. Til omførselshandel henregnes også i alle tilfelle: salg fra kiosker, boder og telter som er midlertidig opført eller lett kan flyttes.

§ 3. Under særlige omstendigheter kan vedkommende regjeringsdepartement likeoverfor fysisk person dispensere fra kravet i denne lov om, at vedkommende skal være innvåner av riket, når han efter tidligere å ha opfylt dette krav efter denne lov, på nytt tar fast ophold her i landet.

§ 4. Kongen bestemmer hvorvidt og i hvilken utstrekning denne lovs bestemmelser skal komme til anvendelse på statens salg av varer.

§ 5. Under særlige omstendigheter kan Kongen bestemme at nærmere angitte slags varer av alle eller én eller flere kommuner kan selges eller borttinges uten hinder av denne lovs forskrifter, og kan han utferdige nærmere regler for denne handel. Dog kommer forskriftene i §§ 15 og 33 til og med 38 alltid til anvendelse, hvor det gjelder kjøpmannshandel. Bortsett fra bestemmelsene i §§ 7, 10 siste ledd og 65 kan salgs- og borttingningsvirksomhet som omhandlet i denne lov kun drives av en kommune i henhold til sådan bestemmelse av Kongen.

§ 6. Kongen kan tillate at fremmed regjerings i medhold av overenskomst med Norge dertil bemyndigede representasjon her i riket uten handelsrett selger og uhindret av bestemmelsene i §§ 44 og 45 borttinger varer som skal leveres fra utlandet:

a) til tilvirkere som skal benytte dem i egen bedrift,
b) til kjøpmenn som driver regulær importvirksomhet, til videre forhandling.

Kongen kan fastsette nærmere betingelser for sådan tillatelse.

§ 7. Enhver kan underhånden eller ved auksjon selge eller utføre fra riket nye eller gamle ting, som han kan godtgjøre å ha fått eller kjøpt til eget bruk. På samme måte kan offentlige myndigheter selge inndradde varer eller hittegods.

§ 8. For utøvelse av handelsnæring innen frihavnsområder, som ved lov blir oprettet innen riket, kan Kongen ut-

færdige spesielle forskrifter, forsåvidt sådanne ikke er fast- 8 mars.
satt ved særskilt lov.

§ 9. De særlige forskrifter, som til enhver tid er fastsatt for salg av gull- og sølvarbeider, spillekort, margarin, måle- og vektredskaper, lotterisedler, ildsfarlige ting, almanakker, kalendere, fortidslevninger og andre varer og ting, skal gjelde ved siden av forskriftene i denne lov. For salg av brennevin, vin, øl, fruktvin og mjød gjelder av denne lovs bestemmelser bare §§ 47 og 48 og — med de forandringer, som allerede er eller senere blir fastsatt ved annen lov eller med hjemmel i sådan — §§ 44 til og med 46, mens lovens øvrige bestemmelser kun kommer til anvendelse i den utstrekning, hvori dette uttrykkelig er eller blir fastsatt på foran nevnte måte.

Annet kapitel.

Kjøpmannshandel.

§ 10. Når intet annet fremgår av denne lov, utkreves handelsrett som kjøpmann av den som for egen regning, selv eller gjennem andre, vil drive handel med dertil innkjøpte varer eller kommisjonshandel, handelsagentur, forlagsbokhandel, vekseler- eller bankforretning eller handel med verdipapirer.

Under den samme forutsetning utkreves likeledes handelsrett som kjøpmann for forbruksforeninger og for enhver annen art av samvirkelag beregnet på varig å drive sådan virksomhet som omhandlet i første ledd. Undtatt er, hvis virksomheten ikke er av det omfang, at det holdes fullt lønnet leder eller forretningsfører:

a. Innkjøpslag som vesentlig gjør sine innkjøp på grunnlag av de bestillinger som på forhånd er innkommet fra medlemmene.
b. Husflids- og hjemmeindustri-tilvirkeres salgslag hvis omsetning for egen regning eller som mellemmenn kun omfatter varer som medlemmer har tilvirket i sine hjem.

Handelsrett som kjøpmann utkreves ikke til den handelsvirksomhet som er omhandlet i denne lovs §§ 7, 39, 42, 43, 52, 53, 54, 63, 64, 65, 71, 78, 83, 84, 85, 86, 93, 94, 95, 96, 97, 102, 104, 105 og 106.

Bankinnretninger som er oprettet ved lov eller som er undergitt lovgivningen om aktiebanker, og sparebanker tiltrenger ikke handelsrett som kjøpmann.

Uten handelsrett kan hvem som helst gi en kjøpmann varer i kommisjon.

8 mars. § 11. Enkeltmann har handelsrett som kjøpmann, når han har handelsbrev i næringskommunen.

§ 12. Et selskap har handelsrett som kjøpmann, så lenge det opfyller nedennevnte betingelser:

1. Det må fylle betingelsene ifølge § 1 for å anses likestillet med innvånere av riket.
2. Dets faste leder (administrerende direktør, disponent, forretningsfører) og dessuten:
   a) i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper) enhver deltager som har selskapets signatur,
   b) i aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar hvor den faste leder ikke er medlem av styret eller særskilt fast leder ikke er ansatt — tillike et medlem av styret —

   må ha handelsbrev i vedkommende kommune.
3. Enhver hvis handelsbrev skal tjene som hjemmel for selskapets handelsrett, må enten alene eller sammen med andre ha:
   a) selskapets signatur eller, hvis han ikke er medlem av styret, selskapets prokura, hvor det gjelder et selskap med begrenset ansvar,
   b) selskapets signatur, hvis han er innehaver, og ellers selskapets prokura, hvor det gjelder et ansvarlig selskap.

For almennyttige foreninger eller selskaper til fremme av innenlandsk husflid eller hjemmeindustri eller disses utsalg kan vedkommende regjeringsdepartement dispensere fra kravet i denne paragraf om at, foruten den faste leder som ikke er medlem av styret, tillike et medlem av styret må ha handelsbrev i vedkommende kommune. Sådanne foreninger eller selskaper eller deres utsalg henregnes til selskaper med begrenset ansvar, hvor det gjelder anvendelsen av denne lovs bestemmelser om betingelsene for at et selskap skal ha handelsrett som kjøpmann.

§ 13. Som selskap med begrenset ansvar regnes i denne lov ethvert selskap med flere enn 20 medlemmer eller med skiftende medlemsantall eller skiftende kapital, selv om dets medlemmer er fullt ansvarlige.

§ 14. For forbruksforeninger og andre samvirkelag gjelder istedenfor bestemmelsene i § 12 den særregel, at de som sådanne må ha handelsbrev i næringskommunen. De kan meddeles sådant og drive kjøpmannshandel, så lenge de fyller betingelsene i § 12, under punkt 1, og selskapets faste leder og, hvis denne ikke er medlem av selskapets styre, tillike et medlem av dette fyller vilkårene for å få handels-

brev (jfr. §§ 16, 18 og 19). Er der ikke ansatt særskilt fast leder, kreves det at et medlem av styret fyller de nevnte vilkår. 8 mars.

§ 15. Hvis en kommune driver kjøpmannshandel, må handelsvirksomhetens bestyrer ha handelsbrev innen kommunen. Bestemmelsen i § 12, punkt 3, a, får tilsvarende anvendelse.

§ 16. Næringsbrev på kjøpmannshandel (handelsbrev) meddeles myndige innvånere av riket efter skriftlig andragende på skjema anordnet av vedkommende regjeringsdepartement.

Andragendet skal være ledsaget av:

1. pålitelig vidnesbyrd om at ansøkeren efter å ha fylt 17 år i minst 2 år — innenlands eller utenlands — har vært leder, fullmektig, handelsreisende, byselger, handelsbetjent, lagerekspeditør eller kontorist ved nogen av de arter av bedrifter som er nevnt i § 10, 1. og 2. ledd, eller ved frihandelsforretning som i henhold til § 70 er pålagt regnskapsplikt, eller ved en offentlig eller kommunal bedrift av samme slags eller ved industribedrift, håndverksbedrift, aktiebank eller innenlandsk fonds- og aktiemeglerforretning, eller at han i samme tidsrum har vært farmasøit eller ekspeditør ved innenlandsk apotek;
2. vidnesbyrd om bestått avgangsprøve i handelsfag fra skole som er godkjent dertil av vedkommende regjeringsdepartement.

Istedenfor sådant vidnesbyrd som nevnt under punkt 2 kan godtas:

enten vidnesbyrd om at ansøkeren har bestått en av Kongen anordnet prøve, ved hvilken særlig skal godtgjøres fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning, eller annen av vedkommende departement godkjent prøve her i riket, ved hvilken kreves godtgjort minst de samme kunnskaper,

eller næringsbrev på håndverk utstedt før 1 januar 1930.

§ 17. Handelsbrev utferdiges i kjøpstad og ladested av politimesteren eller — efter vedkommende departements bestemmelse — av en annen polititjenestemann, og på landet av lensmannen mot den godtgjørelse som sportelloven fastsetter. Om handelsbrevets utferdigelse sendes straks underretning til kommunens ordfører.

Påtegning på handelsbrev i henhold til § 26 (jfr. §§ 23, 24 og 28) skjer uten betaling.

Opsigelse av handelsbrev foregår hos den myndighet som har utferdiget det. Om opsigelse skal påtegning påføres handelsbrevet. Påtegningen gis uten betaling.

8 mars. Den i 1. ledd omhandlede myndighet skal på den måte som Kongen bestemmer føre register over de utferdigede handelsbrev. I registret føres inn de mottatte opsigelser og de påtegninger og meldinger som har funnet sted i henhold til §§ 23, 24, 26 og 28.

§ 18. Utelukket fra å opnå handelsbrev er enhver som ved dom for straffbar gjerning er frakjent statsborgerlige rettigheter eller er i det tilfelle som grunnlovens § 52 a nevner. Blir nogen som har handelsbrev umyndiggjort, trer handelsbrevet ut av kraft for den tid umyndigheten varer.

§ 19. Handelsbrev kan heller ikke meddeles nogen som er i virksomhet som skibsfører, los, embedsmann, tjenestemann ved politiet eller tollvesenet, postmester, apoteker, apotekbestyrer, offentlig godkjent vraker, bestyrer av frihavnsanlegg eller kontorbetjent eller lagerbetjent ved sådant eller personer som driver auksjonsvirksomhet i henhold til kommunal tillatelse, herunder dog ikke medregnet auksjonsvirksomhet som hovedsakelig omfatter kunst og antikviteter. Det samme gjelder den som lever i ekteskap med nogen som utøver sådan virksomhet. Hvis nogen som allerede har handelsbrev, inntrer i nogen sådan virksomhet eller i ekteskap med utøveren av nogen sådan virksomhet, er dermed handelsbrevet satt ut av kraft. Fritagelse fra forskriftene i denne paragraf kan gis av Kongen eller den han overdrar det til.

§ 20. Handelsbrev kan løses hvor som helst i riket, i eller utenfor bostedskommunen, men kun i én kommune (næringskommunen) på samme tid.

§ 21. Den som har handelsbrev, skal betale en årlig avgift til næringskommunen av kr. 25 uten fradrag i sine andre skatter. Dette gjelder, selv om handelsbrevet ikke benyttes til drift av nogen forretning, eller dets innehaver er bosatt utenfor næringskommunen, men ikke så lenge handelsbrevet er satt ut av kraft i henhold til §§ 18, 19 og 26. Avgiften forfaller til betaling innen utgangen av januar måned. Det første år betales avgiften fullt ut, selv om handelsbrevet løses senere i året. Avgiften kan inndrives ved utpantning. Hvis utpantning for forfallen avgift i henhold til denne paragraf eller forfallen årlig avgift til børsen i henhold til den derom gjeldende lovgivning fåfengt er avholdt, og avgiften ikke er betalt innen én måned derefter, er handelsbrevet endelig satt ut av kraft og skal av den myndighet som har utstedt samme slettes i det i § 17 omhandlede register. Innehaveren av det slettede handelsbrev kan ikke opnå nytt sådant, forinnen den skyldige avgift er erlagt.

§ 22. En kjøpmann kan ikke opnå nytt handelsbrev i nogen annen kommune, før han har opsagt sitt tidligere handelsbrev, og der er gått ett år siden dette blev utstedt. Fritagelse fra denne forskrift kan gis av Kongen eller den, han overdrar det til. 8 mars.

Ved andragende om handelsbrev skal, hvis ikke særlige omstendigheter, f. eks. vitterlig manglende kyndighet i regnskapsførsel, måtte tale derimot, et av ansøkeren tidligere erhvervet, men ut av kraft trådt handelsbrev gjelde som sikkerhet for at han fyller de vilkår som er nevnt i § 16.

I intet tilfelle må nytt handelsbrev utstedes til den, som har opsagt sitt tidligere handelsbrev, før han godtgjør å ha betalt forfallen årlig avgift av dette til vedkommende næringskommune i henhold til § 21 og eventuelt forfallen årlig børsavgift i henhold til den derom gjeldende lovgivning.

§ 23. Den handelsrett som en kjøpmann utøver i enkeltmannsfirma, går ved hans død over på hans ektefelle om denne ikke selv allerede før har handelsrett. For at vedkommende skal kunne vedbli å utøve den handelsrett han således har fått, må han innen ett år efter ektefellens død godtgjøre for den myndighet som er nevnt i § 17:

1. enten ved sådant vidnesbyrd som omhandlet i § 16, punkt 2, at han har fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning, og tillike at bestemmelsene i §§ 18 og 19 ikke er til hinder for, at han får handelsbrev.
2. eller at han driver sin forretning gjennem fullmektig som har handelsbrev i vedkommende kommune.

Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse.

Hvor det må antas å falle særlig byrdefullt for den gjenlevende ektefelle å skaffe sig det påbudte vidnesbyrd om kyndighet i bokholderi og handelsregning, kan departementet dispensere fra dette krav, når det gjelder en forretning av mindre omfang som den gjenlevende ektefelle menes å ha forutsetningene for personlig å kunne drive og det skjønnes å være av betydning for ham at han får adgang dertil.

§ 24. Umyndig arving over 18 år kan drive en arvet kjøpmannsforretning inntil han blir myndig, når han godtgjør for den myndighet som er nevnt i § 17, at dette skjer gjennem fullmektig som har handelsbrev i vedkommende kommune.

På samme vilkår kan en kjøpmann som er blitt umyndiggjort, fortsette driften av sin forretning så lenge umyndigheten varer.

I begge tilfelle kan dog departementet, når velferdshensyn tilsier det, frita fra kravet om at fullmektigen skal ha handelsbrev, når det allikevel finner ham skikket til å be-

8 mars. styre den umyndiges forretning. Løser fullmektigen senere handelsbrev, er dette derved båndlagt for den umyndiges forretning så lenge fullmektigen er i den umyndiges tjeneste.

Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse.

§ 25. Dør den som er den eneste faste leder i et selskap som utøver handelsrett som kjøpmann, og selskapet helt eller for den overveiende del eies av denne leder eller hans familie, kan departementet bestemme at den avdødes handelsbrev ved dødsfallet skal anses å være gått over på hans ektefelle, forutsatt at denne selv ikke allerede har handelsbrev, når departementet finner at det for den gjenlevende ektefelle eller familien knytter sig vesentlige økonomiske interesser til at den gjenlevende ektefelle personlig får drive forretningen, og at han er skikket dertil. Ved bestemmelsene i denne paragraf er det ikke gjort nogen fravikelse fra reglene i § 12 om selskapers handelsrett som kjøpmann og i § 26 om handelsbrevets båndleggelse.

§ 26. Handelsbrev der tjener som hjemmel for enkeltmanns, selskaps eller kommunes utøvelse av handelsrett er dermed båndlagt, således at det ikke samtidig kan benyttes til utøvelse av handelsrett på annen måte. Det skal fremlegges til påtegning om forholdet for den myndighet som er nevnt i § 17 så vel når forholdet inntrer som når det opphører. Styret i forbruksforening eller annet samvirkelag som driver kjøpmannshandel, plikter å sende melding til den samme myndighet så snart der foregår nogen forandring i de forhold som betinger selskapets handelsrett (jfr. § 14) eller rett til å ha flere utsalgssteder (jfr. § 28) og plikter å godtgjøre at de krevede betingelser er til stede. Vedkommende medlem av styret, leder eller utsalgsleder kan, så lenge han i den pågjeldende egenskap er knyttet til selskapet, ikke selv opnå handelsbrev; har han allerede på forhånd erhvervet sådant, settes det i dette tidsrum ut av kraft. Vedkommende regjeringsdepartement kan i særegne tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne paragrafs første og fjerde punktum.

§ 27. Innehaver av handelsbrev som i henhold til denne lov er båndlagt for et selskaps eller en kommunes handelsrett, samt vedkommende faste leder eller styremedlem i forbruksforening eller annet samvirkelag (jfr. §§ 14 og 26) er ansvarlig for at vedkommende bedrift overholder denne lovs bestemmelser. Han plikter, hvis han er fast leder, eller når særskilt fast leder ikke er ansatt, personlig å lede forretningsvirksomheten og å føre det nødvendige tilsyn. Samme ansvar og plikter påhviler også den hvis handelsbrev er båndlagt for et enkeltmannsfirmas handelsrett, han må —

med de undtagelser som fremgår av §§ 23 og 24 — være 8 mars.
forretningens innehaver.

§ 28. Handelsrett som kjøpmann gir rett til handel fra ett fast utsalgssted eller annet fast forretningssted i næringskommunen. Dog har forbruksforeninger og samvirkelag som bare selger til sine egne medlemmer, rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når de i tillegg til det i § 14 omhandlede handelsbrev løser ett handelsbrev for hvert ytterligere utsalgssted. Retten er, med mindre departementet meddeler dispensasjon, avhengig av at hvert enkelt av vedkommende utsalgssteder til enhver tid har sin faste leder som fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 16, 18 og 19). Likeledes har monopolselskaper oprettet i henhold til lov rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når hvert enkelt av disse har en fast leder med handelsbrev i denne kommune. Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse på sådant handelsbrev.

§ 29. En kjøpmann kan ha kontor på et annet sted i næringskommunen enn utsalgsstedet; men han må da ikke levere varer fra kontoret. Varer som han har solgt, kan leveres fra pakkboder eller andre oplagssteder uansett sammes beliggenhet i eller utenfor næringskommunen. Med de undtagelser som fremgår av §§ 87, 88 og 105, er det forbudt kjøpmenn å la kjøpmannsvarer selge ved omførsel samt — utenfor markedstiden eller almindelige vareutstillinger og varemesser (jfr. om adgangen til bestillingsoptagelse og salg under sådanne stevner §§ 87 og 88) — å utstille kjøpmannsvarer til salgs på offentlige steder.

§ 30. Det er forbudt kjøpmenn å drive handel i form av enhetsprisforretning. Handelen anses i denne lov for drevet i denne form, når varer av forskjellige slags enten hver for sig eller sammen holdes til salgs utelukkende eller overveiende i én eller flere faststående prisklasser (enhetspriser).

§ 31. Når en kjøpmannsforretning åpnes eller flyttes innenfor næringskommunen, skal vedkommende skriftlig melde det til politiet og ved flytning tillike opgi grunnen.

§ 32. En kjøpmanns døds- eller konkursbo har rett til å utselge de varer, boet sitter inne med ved dødsfallet eller konkursens åpning, og dødsboet har dessuten rett til i løpet av ett år å selge varer som er innkjøpt til utfylning.

I tiden fra konkursens åpning og til boet er sluttet eller akkord er stadfestet av skifteretten, må ingen konkursskyldner utøve annen handelsrett som kjøpmann enn handelsagentur. I samme tidsrum kan hans handelsbrev heller ikke

8 mars. tjene som hjemmel for et selskaps utøvelse av handelsrett. Bestemmelsene i dette ledd får tilsvarende anvendelse på den, hvis handelsbrev tjener som hjemmel for et selskaps handelsrett som kjøpmann på det tidspunkt da selskapet blir tatt under konkursbehandling. Herfra kan departementet dispensere under særlige omstendigheter.

§ 33. Det påhviler enhver kjøpmann å sørge for en ordentlig og fullstendig bokførsel, som skal vise formuesstillingen, forretningens gang og midlenes anvendelse, derunder særskilt hvad forretningen har ydet til innehaveren eller for dennes private regning til andre.

Det anvendte bokholderisystem må være fullt forsvarlig under hensyntagen til forretningens spesielle art og omfang og de oplysninger som for øvrig skal tilveiebringes i henhold til gjeldende lov.

Der skal i det minste føres følgende bøker:

1. kassabok, for kontante inn- og utbetalinger,
2. dagbok (memorial), for alle andre forretningstilfelle,
3. kontobok (reskontro), som til enhver tid skal vise mellemværende med fordringshavere og skyldnere,
4. den i § 35 omhandlede statusbok.

Istedenfor særskilt kassabok og dagbok kan der, når bokførselen skjer efter rubrikksystemet, føres en kombinert kassa- og dagbok.

I enhver forretning som selger varer for egen regning, skal det føres varekonto.

§ 34. Alle bøker skal være innbundet og sidene eller bladene nøiaktig nummerert, før de tas i bruk. Det, som er skrevet i bøkene, må ikke gjøres uleselig. Heller ikke må noget blad rives ut.

Vedkommende regjeringsdepartement skal dog kunne fastsette regler, hvorefter det tillates forretninger, som benytter betryggende revisjon, å føre en eller flere av de i forretningen benyttede regnskapsbøker — statusbok og hovedbok (om sådan føres) dog undtatt — på nummererte løsblader eller på kort. Ved fastsettelsen av disse regler skal der legges vekt på å sikre at de til regnskapshold bestemte løsblader eller kort benyttes under kontroll, så de ikke kommer bort, og at de senere blir innheftet eller innbundet og opbevart velordnet.

§ 35. Når forretningen åpnes, skal der i en særskilt bok (statusbok) innføres en sådan sammenstilling av alle eiendeler og all gjeld, at forretningens formuesstilling (status) klart og korrekt fremgår derav. Ved forretningens formuesstilling forståes i enkeltmanns forretning innehaverens formuesstilling. Med høist ett års mellemrum skal der foretas

en nøiaktig og fullstendig avslutning av bøkene og optas en fullstendig status, som innføres i statusboken, hvori også innføres oplysninger om sådanne løpende forpliktelser som på grunn av sin art ikke er medtatt i status. Den innførte status skal dateres og underskrives av forretningens samtlige ansvarlige deltagere. I kommunale forretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag samt i andre selskaper med begrenset ansvar (jfr. § 13) skal status underskrives av styret. 8 mars.

Ved optagelse av status skal samtlige eiendeler ansettes til, hvad de på det pågjeldende tidspunkt må anses å være verd. Varebeholdninger må dog ikke verdsettes høiere enn til varenes innkjøpsverdi på den dag, da status optas, med tilbørlig fradrag for ukurante varer. Tvilsomme fordringer ansettes til deres sannsynlige verdi, uerholdelige og foreldede fordringer avskrives. Over varebeholdninger og andre eiendeler, som ikke opføres spesifisert i status, skal der utarbeides særskilt fortegnelse med tilføielse av verdiansettelsene.

§ 36. Alle regnskapsbøker med tilhørende bilag, deriblandt fortegnelsen over varebeholdninger og andre eiendeler, skal opbevares i 10 år, efterat de er utskrevet. Det samme gjelder mottatte brever, kopier eller gjenparter av avsendte brever og forretningspapirer av enhver art, der kan legitimere bokførselen.

§ 37. I kommunale kjøpmannsforretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag og i andre selskaper med begrenset ansvar er styrets medlemmer ansvarlige for opfyllelsen av de plikter, som §§ 33 til og med 36 foreskriver.

§ 38. Når politiet finner, at der foreligger en særlig grunn til mistanke om, at nogen ikke opfyller sin plikt til regnskapsførsel i henhold til §§ 33 til og med 36, kan det kreve en skriftlig erklæring fra forretningens revisor om forholdet. Er revisor ikke ansatt, kan politiet kreve, at vedkommende kjøpmann sørger for den nødvendige skriftlige erklæring fra en utenforstående revisor på grunnlag av en av denne anstillet undersøkelse. Med hensyn til denne undersøkelse påhviler der vedkommende revisor for øvrig taushetsplikt.

Tredje kapitel.

Salg av varer av egen tilvirkning. Håndverkeres utvidede salgsrett.

§ 39. Innvånere av riket har rett til fritt å avsette de varer som de selv har tilvirket her i riket, dog — når ikke

8 mars. annet uttrykkelig er sagt i denne lov — kun fra fast utsalgssted ved sin bolig i hjemstedskommunen og fra fast utsalgssted der, hvor tilvirkningen er foregått. Enhver som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk, samt fabrikanter og verkseiere skal dog ha rett til å ha ennu ett fast utsalgssted i by. For håndverkere gjelder dette bare i den by hvor de driver sitt håndverk. For håndverkere som selger matvarer, gjelder med hensyn til utsalgssteder særbestemmelsen i § 69. Bestemmelsen i § 29, 2. punktum får tilsvarende anvendelse.

§ 40. Kongen kan for ansvarlige og uansvarlige selskaper som driver tilvirkning her i riket, dispensere fra kravet i § 39 — og forsåvidt de tillike ønsker å erhverve handelsrett som kjøpmann, fra kravet i § 12 — om at vedkommende selskap skal fylle betingelsene ifølge § 1 for å anses likestillet med innvånere av riket, og eventuelt fastsette nærmere betingelser for sådan dispensasjon. Dispensasjonen for vedkommende selskap som tilvirker, medfører at det for de varer det har tilvirket her i riket, tillike får de rettigheter som i denne lovs §§ 44 og 60 er tilstått tilvirkere som er innvånere av riket. Likeledes kan Kongen tillate at arbeidshjem for vanføre og andre arbeidsanstalter med utelukkende filantropisk formål uhindret av bestemmelsene i § 39 selger varer av egen tilvirkning fra flere utsalgssteder i én eller flere kommuner samtidig.

§ 41. Intet utsalgssted i henhold til §§ 39 og 40 må åpnes, flyttes eller nedlegges, før skriftlig melding er avgitt derom til politiet.

§ 42. Enhver som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk, kan med hjemmel herav også selge varer som er tilvirket av andre, når de er av samme slag som de han selv tilvirker eller som han i kraft av sitt borgerskap eller næringsbrev har rett til å tilvirke, eller er ting som sedvanlig benyttes i forbindelse med sådanne varer. Den som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk i fotograffaget, kan dessuten selge fotografiapparater samt plater, film, papir og kjemikalier til bruk ved fotografering og fremstilling av fotografier. Hvis vedkommende håndverkers fag ikke omfatter tilvirkning, kan han med samme hjemmel selge varer som han forbruker under utøvelsen av dette håndverk. Enten han er tilvirker eller ikke, kan han enn videre til næringsdrivende i samme fag selge redskaper og råemner som brukes i deres næringsdrift. Den handelsrett som efter denne paragraf tilkommer en håndverker, kan bare utøves så lenge hans håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk er i kraft og må foregå fra

hans faste utsalgssted eller, hvis han ifølge § 39 har flere utsalgssteder, fra ett av disse. I sistnevnte tilfelle skal det til enhver tid være skriftlig opgitt til politiet hvilket utsalgssted dette er. 8 mars.

§ 43. Kommunale gass-, elektrisitets- og vannverk kan selge alle slags ting som innen vedkommmende kommuner brukes ved gassens, elektrisitetens og vannets utnyttelse. Departementet kan gi samme rett også til andre gass-, elektrisitets- og vannverk, når det anses ønskelig av hensyn til forholdene på stedet.

Fjerde kapitel.

Borttingning.

§ 44. Om retten til å tinge bort varer gjelder følgende regler:

a. Kjøpmenn har rett til å tinge bort kjøpmannsvarer, utenfor næringskommunen dog bare
   1. til næringsdrivende og offentlige bedrifter sådanne varer som disse omsetter i sin virksomhet,
   2. til næringsdrivende og offentlige bedrifter, anstalter og sykehus sådanne varer som disse bruker som driftsmidler, redskaper eller råemner i sin bedrift, kontorvirksomhet dog undtatt,
   3. til næringsdrivende og offentlige kontorer kassaapparater, kontormaskiner, brevordnings-, statistikk- og andre registreringssystemer med tilhørende skap.

b. Innvånere av riket kan tinge bort til hvem som helst frihandelsvarer og varer som de selv har tilvirket, eller skal tilvirke her i riket.

c. Handlende og tilvirkere som ikke er innvånere av riket, har rett til å tinge bort varer som skal leveres fra utlandet eller norsk frihavnsområde. Denne rett gjelder dog kun i samme utstrekning som kjøpmenns rett til å tinge bort kjøpmannsvarer utenfor sin næringskommune, og ikke for borttingning til offentlige bedrifter, anstalter, sykehus og kontorer. De har enn videre rett til å selge medbragte mønstre og prøver efter bestemmelsene i § 46.

§ 45. Den som har rett til å tinge bort varer, kan utøve denne rett selv eller gjennem handelsagent, handelsreisende eller byselger. Utøves den gjennem handelsagent som derunder gjør bruk av sin egen borttingningsrett som kjøpmann, er det agenten forbudt å benytte opdraggiveren eller dennes folk til borttingningen, selv om vedkommende for anledningen inntrer i agentens tjeneste. På landet kan retten

8 mars. til å tinge bort varer med hjemmel i § 44, punkt b, og en kjøpmanns rett til å tinge bort kjøpmannsvarer utenfor sin næringskommune utøves gjennem en hvilken som helst myndig innvåner av riket som har fast bopel innen den kommune hvor borttingning ønskes foretatt.

§ 46. Medbragte mønstre og prøver av edelstener, perler, ur og smykkegjenstander av gull, sølv og platina kan den som tinger bort sådanne varer, selge til næringsdrivende som omsetter dem i sin virksomhet. Ellers må salg av medbragte mønstre og prøver bare foregå efter de regler som nedenfor er gitt om salg ved omførsel.

§ 47. Den, som ikke er innvåner av riket, plikter å løse handelspass, dersom han, med eller uten prøver, for egen eller andres regning vil tinge bort varer her i landet.

Handelspasset løses hvor som helst i riket hos politiet (politimesteren), før den reisende begynner sin virksomhet. Det gjelder for et tidsrum av 30 dager, regnet fra den dag, da passet utstedes. Det betales forskuddsvis med en avgift til statskassen av ett hundre kroner.

På ethvert sted, hvor vedkommende søker å tinge bort varer, skal handelspasset forevises for politiet, som uten godtgjørelse gir det påtegning herom.

Over de utferdigede handelspass skal der føres fortegnelse i en særskilt bok av den politimyndighet, som har utstedt dem.

§ 48. Efter overenskomst med fremmed stat kan Kongen bestemme:

1. At handelspasset skal gjelde for et tidsrum av 15 dager regnet fra den dag da passet utstedes, og at det betales forskuddsvis med en avgift til statskassen av femti kroner.
2. At direktører og ledende funksjonærer i selskaper og chefer for firmaer som ikke har fast forretningssted i Norge, men som driver sine forretninger der gjennem handelsagent med handelsrett som kjøpmann her i riket — skal være fritatt fra plikten til å løse handelspass. I så fall plikter den pågjeldende handelsagent innen 2 dager efter vedkommendes ankomst til og avreise her fra riket å gi skriftlig melding derom til politiet i sin næringskommune og på forlangende av politiet å fremlegge nødvendige legitimasjoner for forholdet. Han er ved misbruk av sådan undtagelsesbestemmelse pliktig til å erstatte statskassen den skyldige handelspassavgift.

Femte kapitel. 8 mars.

Salg ved auksjon. Realisasjonssalg.

§ 49. Auksjonssalg må ikke finne sted fra lokale, som også benyttes til salg av varer på annen måte. Med mindre vedkommende politimyndighet gir dispensasjon eller noget annet er bestemt ved lov, skal auksjonsstyreren sørge for, at auksjonssalget blir bekjentgjort på forhånd, og at de varer, som aktes solgt, og en fullstendig fortegnelse over disse er til almindelig eftersyn under auksjonen og minst 2 dager forut for denne, hvorom nærmere oplysning skal inntas i bekjentgjørelsen. For lett bedervelige varer er det tilstrekkelig, at fortegnelsen er utlagt under auksjonen. Andre varer enn de i fortegnelsen opførte må ikke selges ved auksjonen.

Som auksjonssalg anses det i denne lov også, at varen, efter å ha vært gjenstand for oprop, bud og overbud, senere blir solgt underhånden, men i henhold til auksjonsbetingelsene.

§ 50. Når intet annet fremgår av dette kapitel, er det enhver tillatt ved auksjon å foreta de salg, som han efter denne lov har rett til uten auksjon.

§ 51. Kjøpmannsvarer og ubrukte varer, som er tilvirket ved håndverk eller industri, samt levende trær, busker og planter må ikke selges ved auksjon. Under særlige omstendigheter kan dog vedkommende fylkesmann efter andragende gi tillatelse hertil.

§ 52. Ting, som er gitt til velgjørende eller almennyttige øiemed, kan fritt selges ved auksjon.

§ 53. Strandede eller havarerte varer kan, selv om eieren ikke har handelsrett, selges ved auksjon på det sted, hvor de er ført i land, eller hvor fylkesmannen efter særskilt andragende tillater det.

§ 54. De varer som et døds- eller konkursbo har ved dødsfallet eller konkursens åpning, kan uhindret av denne lov selges ved auksjon i næringskommunen og utenfor den på det sted, hvor varene da var.

§ 55. En kjøpmann eller håndverker som vil slutte med sin forretning og som derfor opsier sitt næringsbrev, har samme rett som i § 54 nevnt, forsåvidt angår de varer som han da har. Han skal, når han vil benytte sig av denne sin rett, i betimelig tid før auksjonens avholdelse innlevere til vedkommende politimyndighet en med sin underskrift forsynt fullstendig fortegnelse over varebeholdningen. Denne fortegnelse skal være til almindelig eftersyn. Sådanne auksjoner må være tilendebragt innen 2 måneder efter næringsbrevets opsigelse; under særlige omstendigheter kan dog ved-

8 mars. kommende fylkesmann på andragende forlenge denne frist. Disse bestemmelser kommer også til anvendelse på den som driver håndverk uten håndverksbrev i henhold til den derom gjeldende lovgivning. I så fall, eller hvor det gjelder et selskap hvortil der ikke er utstedt særskilt handelsbrev eller håndverksbrev, trer vedkommende håndverkers, innehaveres eller styres skriftlige erklæring til politiet om at forretningen ophører med sin virksomhet istedenfor opsigelsen av næringsbrevet.

§ 56. Likeledes kan auksjonen brukes i alle tilfelle hvor nogen har rett til uten særskilt hjemmel å selge ting, som tilhører en annen; enn videre, hvor salg skjer til opløsning av sameie, eller hvor man selger ting, som en annen har krav på, men undlater å motta.

§ 57. De forskrifter, som fastsetter, at salg i visse tilfelle skal foregå ved auksjon, forblir i kraft.

§ 58. En kjøpmann eller håndverker som har avholdt, helt eller delvis, realisasjonssalg eller auksjon over sin varebeholdning under foregivende av at han vil ophøre med forretningen, kan i løpet av et tidsrum av seks måneder regnet fra den tid da realisasjonssalget eller auksjonen blev tilendebragt, ikke benytte det handelsbrev eller håndverksbrev, som han da fremdeles måtte inneha eller ha skaffet sig, som hjemmel for egen eller et selskaps rett til for egen regning å selge i smått henholdsvis kjøpmannsvarer og varer hvis salg er hjemlet ved § 42.

Er det et selskap som under samme foregivende lar avholde sådan realisasjon eller auksjon over sin varebeholdning, får bestemmelsen i 1. ledd anvendelse på den eller de, hvis handelsbrev eller håndverksbrev tjente som hjemmel for selskapets utøvelse av kjøpmannshandel eller håndverksvirksomhet på det tidspunkt da realisasjonssalget eller auksjonen første gang blev kunngjort.

Vedkommende regjeringsdepartement kan dispensere fra bestemmelsene i 1. og 2. ledd.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke, hvor realisasjonssalget eller auksjonen avholdes for regning av kjøpmannens eller håndverkerens konkursbo.

Sjette kapitel.

Utførselshandel.

§ 59. Rett til utførsel til fremmede land av innenrikske varer og av utenrikske varer, som har vært omsatt her i riket, tilkommer bare innvånere av riket.

Den, som ikke er innvåner av riket, kan ikke melde 8 mars.
varer til utførsel som fullmektig for nogen annen.

§ 60. Utførselsretten er undergitt følgende nærmere forskrifter:

a. Uten handelsrett kan utføres: Frembringelser av jord-, have- og husdyrbruk samt vilt, når vedkommende varer ikke har vært gjenstand for hermetisk behandling, ville bær og blomster, fersk fisk, is, ertser og sten.
b. Den, som har salgsrett som tilvirker eller kjøpmann, kan utføre de varer, salgsretten omfatter.
c. Fører av norsk fartøi kan i dette utføre varer, som tilhører ham selv.

§ 61. For at en kjøpmann skal kunne melde kjøpmannsvarer til utførsel utenfor næringskommunen, må han på det fremmede sted la sig innskrive hos politimesteren eller på landet hos lensmannen, som meddeler ham vidnesbyrd om utførselsrett. Dette betales som handelsbrev efter § 17.

§ 62. Dette kapitels bestemmelser med hensyn til retten til å utføre varer til utlandet finner anvendelse også på utførsel til frihavn og frilager her i riket.

Syvende kapitel.

Frihandel.

§ 63. Helt fri er for innvånere av riket handelen med frembringelser av have- og jordbruk i naturlig tilstand, ville urter, bær og blomster, ved og trevirke, torv og torvstrø, is, vann, levende og slaktede dyr, ugarvede huder og skinn, kjøttvarer, vilt og fjærfe, fisk og fiskevarer, tillaget mat (hermetikk av alle slags dog undtatt), egg, melk og fløte, natursmør, ost, baker- og konditorvarer.

§ 64. Fra fast utsalgssted er for innvånere av riket handelen fri med safter, syltetøi, marmelader og ekte honning, likeså med aviser og tidsskrifter.

I smått er for de samme handelen fri med:

a. Mineralvann som ikke inneholder gifter, alkoholfri vørterdrikke, salt, brenseloljer, smøreoljer så vel fra fast utsalgssted som ved omførsel.
b. Sjokolade, hermetisk melk, fyrstikker, såpe, penner, blekk, brevpapir, konvolutter, blyanter og lakk, når handelen foregår enten fra fast utsalgssted eller ved omførsel på den måte som er omhandlet i § 89.
c. Kull og koks fra fast utsalgssted.

§ 65. Kommuner har rett til å drive handel med kull, koks og ved så vel i stort som i smått, fra fast utsalgssted eller ved omførsel, og til å innføre disse varer fra utlandet.

8 mars. § 66. Med den undtagelse som fremgår av § 65 må varene ikke av frihandlerne være innført fra utlandet. Kongen kan dog for grensedistriktene gjøre undtagelser fra denne bestemmelse samt fra bestemmelsen i § 63 om at den der nevnte frihandel bare må drives av innvånere av riket.

§ 67. Kommunestyret kan fastsette ved vedtekt at handel i smått med kull og koks ikke må drives uten tillatelse av politiet og efter regler som er gitt i vedtekten eller av politiet. Vedtekten kan inneholde bestemmelse om at sådan handel også kan drives ved omførsel.

§ 68. Frihandlere som vil drive handel fra fast utsalgssted, skal på forhånd gi skriftlig melding om dette til politiet i vedkommende kommune. Meldingen skal inneholde opgave over utsalgsstedene. Ved hver melding betales en avgift av kr. 5 til næringskommunen. Avgiften kan inndrives ved utpantning. Når et utsalgssted flyttes eller nedlegges skal også dette skriftlig meldes til politiet, i så fall uten betaling av den foran nevnte avgift. Over de mottatte meldinger i henhold til foranstående bestemmelser og bestemmelsen i § 69 skal politiet føre fortegnelse.

§ 69. Ved bestemmelsene i dette kapitel er der ikke gjort nogen fravikelse fra forskriftene om begrensningen i antallet av de faste utsalgssteder som håndverkere har tillatelse til å ha (§ 39) eller om utførselshandelen (§ 60). Dog skal håndverkere, til salg av sådanne matvarer av egen tilvirkning som er frihandelsvarer, kunne ha flere faste utsalgssteder innen næringskommunen enn i § 39 bestemt, når de på forhånd gir skriftlig melding om dette til politiet med nærmere angivelse av utsalgsstedene. Flytning og nedleggelse av utsalgssted skal likeledes meldes skriftlig til politiet. Ved meldinger i henhold til denne paragraf, betales ingen avgift.

§ 70. Kongen eller den han bemyndiger dertil, kan bestemme, at reglene i §§ 33 til og med 38 også skal komme til anvendelse på kommunal frihandel og, når virksomheten drives fra fast utsalgssted, på frihandlere innen visse grupper eller frihandlere, hvis forretning er av et visst omfang eller av en viss egenart.

§ 71. Den som vil søke opdrag i egenskap av kommisjonær i frihandelsvarer, må ha skriftlig bevilling av politiet i næringskommunen. Dette gjelder selv om han har handelsrett som kjøpmann. Undtatt fra bevillingstvangen er produsent og transportformidler med fast bopel innen opdraggiverens kommune eller en tilgrensende kommune, når han for opdraggiveren medfører frihandelsvarer til avsetningsstedet og selger dem der pr. kommisjon.

§ 72. Kommisjonærens bevilling skal lyde på navn og 8 mars.
angi de frihandelsvarer som den omfatter. Innehaveren av sådan bevilling erlegger årlig, uten fradrag i sine andre skatter, forskuddsvis en avgift av kr. 25 til næringskommunen så lenge bevillingen er i kraft, uansett om han driver kommisjonærvirksomhet eller ikke. Avgiften forfaller til betaling innen utgangen av januar måned. Det første år betales den fullt ut, selv om bevillingen løses senere i året. Avgiften kan inndrives ved utpantning.

§ 73. Innehaver av bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer må være innvåner av riket, ha fylt 23 år og ha minst 2 års praksis i omsetning av sådanne varer som bevillingen omfatter. Han må være hederlig, økonomisk vederheftig og regnskapskyndig. Uten politiets dispensasjon må han ikke drive tilvirkning eller handel med sådanne varer som hans kommisjonærvirksomhet omfatter, eller være styremedlem eller funksjonær eller ha økonomisk interesse i foretagende som driver sådan virksomhet Han er undergitt reglene i §§ 33 til og med 37 og må innen næringskommunen ha enten fast forretningssted eller fast bopel som til enhver tid skal være opgitt til politiet. Ophør med kommisjonærvirksomheten meldes til stedets politi.

§ 74. Politiet fører den nødvendige kontroll med kommisjonæren, som til enhver tid er pliktig til på forlangende å forevise politiet sin status, sine forretningsbøker og øvrige dokumenter vedrørende virksomheten.

§ 75. Departementet kan gi nærmere forskrifter angående kommisjonærenes regnskapsførsel, formen for deres avregning til opdraggiverne og den kontroll som skal føres i henhold til § 74.

§ 76. Politiet kan tilbakekalle bevillingen, hvis det finner det godtgjort at kommisjonæren har gjort sig skyldig i urettskaffen adferd, eller at han ikke lenger opfyller de fastsatte krav eller har overtrådt denne lov eller bestemmelser utferdiget i henhold til samme, eller hvis det inntrer andre omstendigheter som gjør det utilrådelig at han får fortsette virksomheten.

Politiets avgjørelser i henhold til bestemmelsene i denne paragraf kan med opsettende virkning innankes for departementet innen en frist av 4 uker.

§ 77. Bestemmelsen i § 108 får tilsvarende anvendelse på enhver innehaver av bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer.

§ 78. Skrivebøker og andre skolesaker, dog ikke trykte bøker, kan på skolen selges til dennes elever av den av skolens personale som skolens bestyrer bemyndiger dertil. Dette

8 mars. salg kan foregå uhindret av kommunal vedtekt, men vedkommende departement kan fastsette nærmere regler for det. På skoler på landet kan salget også omfatte trykte skolebøker.

Åttende kapitel.

Salg ved omførsel.

Forskjellige forskrifter.

§ 79. Platina-, gull- og sølvsaker, smykker, edelstener, perler, ur, spillekort og lægemidler må ikke selges ved omførsel (kfr. dog § 46).

Sådanne varer må heller ikke opsettes som premier ved salg eller borttingning av andre varer.

Utenfor de tilfelle som er nevnt i denne lovs §§ 63, 64, 67, 78, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 96, 102, 104, 105 og 106 er salg av varer ved omførsel forbudt.

§ 80. Omførselshandel efter §§ 84 og 85 må ikke drives samtidig fra mer enn ett utsalgssted og heller ikke fra samme utsalgssted lenger enn 2 måneder i ett trekk eller i samme kalenderår mer enn 4 måneder i alt. Denne innskrenkning finner ikke anvendelse på salg fra salgshaller, torv eller brygge.

§ 81. Næringsbrev på omførselshandel i henhold til §§ 84 og 85 meddeles bare myndige innvånere av riket, som godtgjør å ha betalt pliktig skatt til stat og kommune for det sist forløpne skatteår for hvilket sådan skatt i sin helhet er forfallen. Det bør ikke tilståes nogen som har overskredet den næringsrett han før har hatt, eller har gjort sig skyldig i straffbar gjerning som kan medføre høiere straff enn pengebot, eller som kan mistenkes for å være løsgjenger eller tigger. Under de samme omstendigheter kan den politimyndighet som har utstedt næringsbrevet, når som helst tilbakekalle det, likesom det stedlige politi ved påtegning kan sette det ut av kraft innenfor sitt embedsområde.

Næringsbrevet skal lyde på vedkommendes navn og gjelder for kalenderåret. Det utferdiges av politiet på vedkommendes hjemsted (i kjøpstad og ladested politimesteren eller den som denne med departementets samtykke bemyndiger dertil, på landet lensmannen) overensstemmende med et av vedkommende regjeringsdepartement fastsatt skjema og innføres av den utstedende myndighet i en særskilt bok. For utstedelsen tilkommer der vedkommende tjenestemann kr. 2 av den handlende. Denne skal alltid føre næringsbrevet med sig og forevise det, når det kreves. I hver kommune hvor vedkommende vil drive omførselshandel, skal han først melde

sig for stedets politi, opgi hvilke varer han vil handle med, 8 mars.
og fremvise sitt næringsbrev, som av politiet uten betaling skal forsynes med påtegning om forevisningen.

§ 82. Skriftlig tillatelse av politiet i henhold til §§ 85 og 86 utstedes uten betaling av politiet på salgsstedet (i kjøpstad og ladested politimesteren eller den som denne med departementets samtykke bemyndiger dertil, på landet lensmannen). Tillatelsen utstedes for kalenderåret og for den enkelte kommune. Den må alltid føres med og forevises når det kreves. Den kan når som helst tilbakekalles, dersom politiet finner grunn til det.

§ 83. Utenrikske varer, som er innført her til riket, kan hvem som helst fra den jernbanevogn, det fartøi eller den båt, som varen er innført i, selge til rikets kjøpmenn og til andre næringsdrivende innen riket, som omsetter eller bruker sådanne varer i sin virksomhet.

§ 84. Den som har næringsbrev på omførselshandel i henhold til nærværende paragraf, kan overalt i riket selge følgende varer ved omførsel:

a. Sten, sand, mursten, kalk og annet lignende bygningsvirke, grovt stentøi, fiskeredskaper samt deler av og materialer til sådanne, båter, båttilbehør og forarbeidede tønnebånd av tre.
b. Varer som omførselshandleren kan godtgjøre er frembragt ved innenlandsk landbruk eller fiske, hermetikk av alle slags dog undtatt.

§ 85. *Salg ved omførsel av varer tilvirket ved innenlandsk husflid eller hjemmeindustri.*

Varer som er tilvirket ved innenlandsk husflid eller hjemmeindustri — dog ikke ferdigsydde ytterklær og skotøi — kan innvånere av riket selge ved omførsel. Der kreves skriftlig tillatelse av politiet, hvis salget kun skal foregå innen tilvirkerens hjemstedskommune og de umiddelbart tilgrensende kommuner, men næringsbrev på omførselshandel i henhold til nærværende paragraf, hvis salget ønskes drevet i flere eller andre enn de foran nevnte kommuner. I alle tilfelle må omførselshandleren for den politimyndighet som utsteder tillatelsen eller næringsbrevet, på forhånd godtgjøre enten at han selv er tilvirkeren eller at han har kjøpt varen direkte av denne eller at han av denne har fått i opdrag å selge varen i kommisjon.

Salg ved omførsel i henhold til nærværende paragraf av varer tilvirket ved innenlandsk husflid eller hjemmeindustri kan for fiskeridistriktenes vedkommende også omfatte ferdigsydde ytterklær og skotøi, når politiet på salgsstedet ved

8 mars. påtegning på omførselshandlerens polititillatelse eller næringsbrev gir sitt samtykke dertil . Sådant samtykke kan når som helst tilbakekalles, dersom politiet finner grunn til det.

§ 86. *Bokkolportasje.*

Efter skriftlig tillatelse fra politiet kan innvånere av riket hvor som helst her i landet og til hvem som helst for egen eller andres regning selge ved omførsel eller tinge bort aviser, tidsskrifter, ubrukte trykte bøker og andre ubrukte trykte skrifter. Tillatelsen kan for avisers og tidsskrifters vedkommende også være almindelig.

Til leilighetsvis salg av ubrukte trykte bøker eller andre ubrukte trykte skrifter trenges ingen særskilt tillatelse, når salget skjer i forbindelse med foredrag eller lignende virksomhet av almen interesse.

§ 87. *Markedshandel.*

Ved offentlig marked forståes i denne lov et handelsstevne — periodisk tilbakevendende eller ikke — som anordnes av Kongen for omsetning av varer i sin almindelighet, eller av bestemte varesorter eller kveg og hester.

Den salgsrett, som tilkommer nogen efter denne lov, kan også utøves på ethvert offentlig marked, når det gjelder ting, som det er tillatt å selge på markedet.

De nærmere regler om markedshandel og om avgift for den fastsettes ved kommunal vedtekt.

§ 88. *Salg og borttingning på utstillinger og varemesser.*

Den rett til salg eller til borttingning av varer, som tilkommer nogen efter denne lov, kan på vareutstillinger og varemesser utøves i den utstrekning, som vedkommende regjeringsdepartement bestemmer.

Vedkommende regjeringsdepartement kan uhindret av denne lovs bestemmelser gi tillatelse, gjeldende for enkelt tilfelle eller inntil videre, til salg av utstillingsgjenstander på kunstutstillinger og andre utstillinger beregnet utelukkende på å fremme kulturelle eller almennyttige formål og kan fastsette nærmere regler for sådant salg.

Torvhandel. Salg fra andre offentlige steder.

§ 89. Den rett til omførselshandel som tilkommer nogen efter denne lovs §§ 63, 64, 65, 83, 84, 85, 86 og 93 kan, under iakttagelse av de i disse paragrafer inneholdte bestemmelser og uten annen offentlig tillatelse enn den som der måtte være nevnt, også utøves:

1. fra salgshaller, torv, gater, brygger og andre offentlige steder, når det gjelder varer som efter den gjeldende ordning innen kommunen kan selges fra disse steder; 8 mars.
2. fra fartøi samt fra tomter og annen privat grunn og innganger til sådanne samt fra portrum og innganger til bygninger — når disse steder står i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk.

§ 90. For salg fra de i § 89 nevnte steder kan kommunestyret fastsette vedtekter, som bl. a. kan inneholde bestemmelser om salgstider og avgifter og om i hvilken utstrekning barn under 16 år skal kunne drive salg eller bistå ved sådant.

Salg fra automat på alle eller enkelte av disse steder kan i vedtektene enten helt forbys eller gjøres avhengig av særskilt tillatelse av nærmere angitt myndighet.

For salg fra de steder som er nevnt i § 89 under punkt 1 kan i vedtektene bestemmes:

1. at produsenter skal anvises plass adskilt fra opkjøpere,
2. at visse av disse steder enten i sin almindelighet eller til nærmere fastsatte tider skal avgi plass bare for produsenter, eller at produsentene skal ha fortrinsrett ved fordelingen — hvor det på grunn av arealets utilstrekkelighet må konkurreres om plassene,
3. at produsentene skal være helt fritatt for den pålagte avgift eller at denne for dem skal være lavere enn for opkjøpere.

Til produsenter henregnes her bl. a. de som selger produkter av eget gårds-, have- eller skogbruk, egen jakt, eget fiske eller egen husflid eller som selger ville urter, bær eller blomster.

§ 91. For salg fra salgshaller og torv skal det, hvis ikke departementet samtykker i annen ordning, iakttas at produsenter uansett deres hjemsted så langt plassforholdene tillater det får enten fast plass efter bestilling eller for øvrig plass eftersom de innfinner sig.

§ 92. Overtredelse av vedtekter i henhold til § 90 eller av de pålegg som med hjemmel i samme blir gitt av vedkommende myndighet, straffes efter §§ 112 og 113 som overtredelse av lovens regler om omførselshandel.

Bagatellsalg.

§ 93. Når det ikke strider mot kommunal vedtekt, kan politiet gi tillatelse til ved omførsel innen vedkommende kommune å selge billeder, festtegn, ubrukte frimerker, brevkort, prospektkort og andre småting og til ved enkelt leilig-

8 mars. het i velgjørende eller almennyttig øiemed å selge ting som er innkjøpt dertil. Tillatelsen kan for salg fra utsalgsbod eller kiosk tillike gjelde reiselektyre. Tillatelsen kan enten være almindelig eller gjelde for enkeltmann. Den i denne paragraf omhandlede handel skal være underkastet de regler som er gitt derom i vedtekt eller av politiet.

§ 94. Uten hinder av kommunal vedtekt kan salg som i § 93 nevnt samt salg ved omførsel av aviser og tidsskrifter tillates av Jernbanestyret på statsbanenes stasjoner i tiden omkring togenes ankomst og avgang og av Poststyret på postskibene. Jernbanestyret kan i forbindelse med sådant salg på samme måte tillate salg av tobakkvarer i smått — dog ikke fra automat — på statsbanenes stasjoner. Dog skal der da for ethvert utsalg erlegges til vedkommende næringskommune den i § 21 omhandlede avgift, likesom kommunal vedtekt i henhold til lovgivningen om beskyttelse av barn mot bruk av tobakk kommer til anvendelse.

På samme betingelser kan Kongen tillate sådant salg som i foregående ledd omhandlet på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner.

§ 95. Hoteller og bevertningssteder kan uten særskilt tillatelse selge til sine gjester, til bruk på stedet, tobakkvarer og andre småartikler som sedvanlig inngår under deres serveringsvirksomhet.

§ 96. Kongen kan tillate, at der innen militært område ved befestningsanlegg og øvelsesplasser samt ombord på norsk krigsfartøi under kommando innrettes utsalg, hvorfra besetningen kan få kjøpt tobakkvarer og spiselige ting — derunder hermetikk samt bruks- og beklædningsgjenstander, og kan utferdige nærmere regler for dette salg.

Niende kapitel.

Handel med apotekvarer og gifter.

§ 97. Gifter og apotekvarer må, når ikke annet uttrykkelig er fastsatt i denne lov, bare selges fra rikets apotek. Dog kan lægemidler og andre ting, som brukes i sykepleien, også selges av læger og dyrlæger overensstemmende med, hvad derom er eller måtte bli bestemt ved særskilt lov.

Denne paragraf skal ikke være til hinder for, at der fra apotek selges også andre ting enn de, som her er nevnt, når de brukes i sundhets- eller sykepleie.

§ 98. Det tilkommer Kongen å fastsette, hvad som skal regnes for gifter og apotekvarer, og i hvilken utstrekning dette skal gjelde for hver enkelt vare. Forslag derom skal forut være avgitt av et utvalg, som opnevnes av Kongen,

og som skal sammensettes av 2 apotekere og 3 andre med- 8 mars.
lemmer, hvorav 2 tilhørende næringsdrivende innen handel og industri. De forskrifter, som således blir fastsatt, skal på samme måte undergis nytt gjennemsyn hvert 10de år. Utvalgets forslag skal kunngjøres minst 3 måneder før Kongen fatter sin avgjørelse.

På samme måte skal det fastsettes, hvad som skal regnes til den klasse av gifter, som er nevnt i § 100 a, og hvilke ting skal kunne selges både av apotekere og av kjøpmenn.

Kongen eller den, han overdrar det til, kan gjøre sådanne endringer i de utferdigede forskrifter, som i tiden mellem hvert gjennemsyn viser sig nødvendige, og tillike avgjøre, om nye ting, som efter siste gjennemsyn er kommet i handelen, skal komme inn under apotekeres salgsrett eller enehandel.

§ 99. Når det efter § 98 fastsettes hvad som skal komme inn under apotekeres enehandel, skal det has for øie, at der ikke blir gjort større innskrenkninger i handelen med stoffer, som brukes til kunst, husflid og industri, enn hvad sundhetshensyn krever.

§ 100. For salg av apotekvarer og gifter utenfor apotek skal gjelde følgende forskrifter:

a) Med politiets tillatelse kan kjøpmenn selge gifter, som ikke er særlig farlige, og som i større utstrekning har teknisk anvendelse.

b) Med vedkommende departements tillatelse kan gifter og apotekvarer selges av kjøpmenn som har de egenskaper som kreves for å bli apoteker, eller som på annen vis har godtgjort at de har den nødvendige utdannelse og varekunnskap. Tillatelsen kan begrenses til bare å omfatte enkelte stoffer eller enkelte grupper av gifter og apotekvarer.

c) Med vedkommende departements tillatelse kan bestyrere av landbruksøkonomiske sammenslutninger (fruktsalgslag, have- eller landbruksselskapers fellesforretninger eller lignende selskaper) innføre til bruk for sammenslutningen selv, og hvis denne har salgsrett i henhold til denne lov, for sammenslutningens regning innføre og selge til bruk for dens medlemmer nærmere bestemte gifter til å bekjempe plantesykdommer og skadeinsekter i have- og landbruk, samt såvarer som er beiset med sådanne gifter. Departementet kan likeledes gi større spesialforretninger for omsetning av såvarer tillatelse til å innføre og i den utstrekning, hvori de har salgsrett i henhold til denne lov, selge til forbrukere såvarer som er beiset med de nevnte gifter.

8 mars. § 101. Det salg, som er nevnt i § 100 under litr. a og b kan bare foregå til andre kjøpmenn, som har rett til å selge vedkommende ting, og til apotekere, fabrikanter eller andre industridrivende, som bruker dem i sin virksomhet, og til bestyrere av offentlige laboratorier og videnskapelige innretninger, som ikke er sykehus eller pleiehjem. Tilvirkere av gifter og apotekvarer kan bare selge sine varer til de kjøpmenn og forbrukere, som er nevnt i denne paragraf og i § 100.

Det salg som er nevnt i denne paragraf og § 100 skal foregå efter faste regler for sådanne varers opbevaring, forsendelse og avhendelse og for tilsynet dermed. Disse regler utferdiges av Kongen eller den, han overdrar det til.

Tiende kapitel.

Antikvar- og skraphandel.

§ 102. Den som vil drive opkjøp i salgsøiemed av brukte eller kasserte ting (derunder brukte kunstgjenstander og antikviteter), eller som i salgsøiemed vil tilbytte sig sådanne ting, må ha skriftlig tillatelse dertil fra politiet på vedkommende sted (i kjøpstad og ladested politimesteren eller den som denne med departementets samtykke bemyndiger dertil, på landet lensmannen). Driver han sin virksomhet i mer enn én kommune, må han ha tillatelse dertil fra politiet så vel der hvor han kjøper, som der hvor han selger. Sådan tillatelse kan kun meddeles myndige innvånere av riket. Avgift av sådan næring og forskrifter for dens utøvelse, hvilke bl. a. kan inneholde krav på sikkerhetsstillelse, kan fastsettes ved kommunal vedtekt. Kongen kan utferdige forskrifter for næringens utøvelse, hvilke da blir gjeldende for det hele land.

Bestemmelsene i denne paragrafs 1. ledd kommer også til anvendelse på den, der som selvstendig mellemmann formidler omsetningen av de deri omhandlede ting. Dog kan den, som i henhold til den derom gjeldende lovgivning har tillatelse fra formannskapet på vedkommende sted til å drive auksjonsvirksomhet, foreta sådan formidling ved auksjonssalg uten å ha erhvervet politiets tillatelse.

§ 103. Kongen kan bestemme, at den, som til anvendelse i egen bedrift kjøper eller tilbytter sig brukte eller kasserte ting, hver gang skal gjøre anførsel derom i en særskilt bok med tilføielse av nærmere angitte oplysninger og avgi melding derom til politiet innen en nærmere fastsatt frist.

Ellevte kapitel. 8 mars.

Særskilte forskrifter for de nordlige landsdeler.

§ 104. Følgende særskilte forskrifter skal gjelde i Nordland, Troms og Finnmark fylker:

a) Salgsrett efter § 83 tilkommer bare innvånere av riket.

b) Kongen kan uhindret av §§ 59 og 60 bestemme, at representanter for De Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbunds statsinstitusjoner, kooperative institusjoner og blandede selskaper på de vilkår, som han fastsetter, inntil videre skal ha rett til i tiden fra 1 mai til 30 september i eget navn å utføre til Forbundet saltet og tørret fisk (saltfisk, klippfisk og tørrfisk), som er kjøpt i tilberedt stand.

c) Kongen kan bestemme at førere av russiske fartøier fra egnene om Hvitehavet og Nordishavet inntil videre skal ha rett til i tiden fra 15 juni til 30 september i ett eller flere distrikter i Troms og Finnmark fylker og i Vesterålens og Lofotens distrikter av Nordland fylke av alle og enhver, for egen eller andres regning, å kjøpe eller mot vederlag i nærmere angitte varer å tilbytte sig og selv opgi til utførsel rå og saltet fisk. Likeledes kan Kongen bestemme, at representanter for institusjoner og selskaper som nevnt foran under punkt b på de vilkår, som han fastsetter, inntil videre skal ha samme rett; dog må i så fall disses byttehandel og tilberedning av fisken bare finne sted ombord på fartøi fra Forbundet eller ombord på norsk fartøi, som er særlig leiet i det øiemed.

§ 105. Efter forslag av vedkommende fylkesting kan Kongen bestemme at næringsbrev i henhold til § 84 i landdistriktene i Nordland, Troms og Finnmark fylker skal gi rett til salg ved omførsel av alle de varer som det ifølge denne lov er tillatt kjøpmenn å selge fra fast utsalgssted (kfr. dog § 79). Salget kan alene foregå innenfor den del av de nevnte fylker som er underkastet fiskeriopsynet, og kun for den tid opsynet varer. Dog kan fylkesmannen under plutselig opstående større annet fiske også gi tillatelse til omførselshandel for begrenset tid innenfor et nærmere betegnet område, dersom dette under særlige forhold måtte finnes påkrevd.

Samme rett til salg ved omførsel på disse steder tilkommer da også rikets kjøpmenn, når de løser sådant næringsbrev som foran omhandlet.

Den som vil benytte sig av denne rett, skal i hvert fylke,

8 mars. hvor denne utvidede omførselshandel aktes drevet, uten fradrag i sine andre skatter for kalenderåret betale en avgift til fylkeskassen av ikke under kr. 25 og ikke over kr. 200 efter fylkestingets avgjørelse. Avgiften kan innenfor disse grenser fastsettes til forskjellige beløp efter handelens art, utøverens hjemsted i eller utenfor fylket eller andre lignende omstendigheter. Den må være innbetalt til nærmeste lensmann i vedkommende fylke og påtegning derom påført næringsbrevet, før handelen kan begynne. For dette tilkommer der lensmannen kr. 2 av den næringsdrivende.

Omførselshandel efter denne paragraf må ikke drives fra samme utsalgssted lenger enn 4 måneder i ett trekk eller i samme kalenderår mer enn 6 måneder i alt. Den må heller ikke drives samtidig fra mer enn ett utsalgssted.

§ 106. Kongen kan bestemme, at svenske og finske undersåtter fra grenseegnene og russiske undersåtter fra egnene om Hvitehavet og Nordishavet inntil videre skal ha rett til på offentlige markeder i Troms og Finnmark fylker å selge til alle og enhver disse egnes frembringelser av de almindelige landbonæringer, jakt og husflid.

Likeledes kan Kongen bestemme, at salgsrett i henhold til denne paragraf i et nærmere angitt tidsrum skal kunne utøves også utenom de offentlige markeder i ett eller flere distrikter i Troms og Finnmark fylker.

§ 107. Når nogen innen Finnmark fylke løser handelsbrev på landet, skal han, foruten den godtgjørelse som er fastsatt i sportelloven, betale en avgift av kr. 40 til Finnmark brennevinsavgiftskasse.

Tolvte kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 108. Enhver, som efter 1 juli 1908 har løst, eller som herefter løser handelsbrev, skal finne sig i, at de rettigheter og plikter, som han har eller får efter denne lov, blir endret ved ny lov.

§ 109. Forskrifter, som fastsettes ved kommunal vedtekt efter denne lov, må ha vedkommende regjeringsdepartements stadfestelse.

§ 110. De forskrifter, som trenges til denne lovs gjennemførelse, gis av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Trettende kapitel.

Straffebestemmelser.

§ 111. Overtredelse av bestemmelsene i §§ 33, 34, 35 og 36 eller av forskrifter utferdiget i henhold dertil straffes

med bøter eller fengsel i inntil ett år. Dette gjelder også, 8 mars.
når overtredelsen er skjedd av uaktsomhet.

§ 112. Den som overtreder nogen av lovens øvrige bestemmelser eller forskrifter utferdiget med hjemmel i samme, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, men hvis overtredelsen er skjedd av uaktsomhet, med bøter.

På samme måte straffes den, som medvirker til overtredelse av lovens bestemmelser om omførselshandel eller forskrifter utferdiget med hjemmel i samme.

§ 113. Bestemmelsene i §§ 111 og 112 gjelder, forsåvidt ingen strengere straffebestemmelse får anvendelse på forholdet. Med straffen kan forbindes fradømmelse for en nærmere angitt tid av inntil 5 år av retten til å drive én eller flere nærmere angitte næringer efter denne lov. Vedkommendes utbytte av en i strid med loven stedfunnen omsetning kan inndras i statskassen overensstemmende med straffelovens § 36. Gjelder overtredelsen nogen av lovens bestemmelser om omførselshandel eller forskrifter utferdiget med hjemmel i disse bestemmelser, kan inndragningen omfatte en del av og i gjentagelsestilfelle hele den varebeholdning som vedkommende fører med sig.

§ 114. Når omstendighetene måtte tilsi det, kan det kreves i forelegg av pengebot for overtredelse av nogen av lovens forskrifter om omførselshandel, at vedkommende straks sier fra, om han vedtar forelegget. Likeledes kan det fastsettes i forelegget, at siktede hos politiet skal nedlegge eller stille sikkerhet for den sum, boten lyder på, hvis han ikke straks vedtar forelegget. Siktede kan pågripes og settes i varetektsfengsel, dersom han ikke opfyller disse vilkår.

§ 115. Blir nogen dømt for ulovlig å ha utøvet handelsvirksomhet som er pålagt særskilt avgift, skal avgiften betales for den tid han har utøvet virksomheten. Er virksomheten drevet av et selskap, hefter så vel den dømte som selskapet for avgiften.

Fjortende kapitel.

Slutnings- og overgangsbestemmelser.

§ 116. Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Fra samme tid opheves lov om handelsnæring av 21 juni 1929 med tilleggslover av 31 januar og 16 mai 1930 og 6 juli 1933. De da gjeldende næringsbrev, bevillinger og tillatelser, utferdiget i henhold til de nevnte lover, forblir i kraft, men undergitt nærværende lovs bestemmelser.

Tidligere av politiet utstedte bevillinger til å drive kommisjonshandel med frihandelsvarer ophører dog å gjelde fra

8 mars. nærværende lovs ikrafttreden, med mindre de ved påtegning fornyes av politiet i henhold til bestemmelsene i nærværende lov. Bevillinger som i henhold hertil fornyes, er for kalenderåret 1935 fritatt for den pålagte årsavgift til næringskommunen.

De i henhold til de samme lover utferdigede bestemmelser forblir — forsåvidt de ikke står i strid med bestemmelsene i nærværende lov — i kraft inntil de opheves eller avløses av bestemmelser utferdiget i henhold til nærværende lov.

§ 117. Den som ved denne lovs ikrafttreden utøver handelsrett med hjemmel av handelsborgerskap, handelsbrev eller landhandlerbevilling i henhold til eldre lover, skal fremdeles ha rett til å drive handelsnæring som kjøpmann efter denne lov og skal i alle måter være likestillet med en sådan. Dette gjelder også den som utøver handelsrett med hjemmel av fast stasjonshold på landet, så lenge den overenskomst om stasjonsholdet står ved makt, som han hadde den 1 juli 1908.

Den handelsrett, som efter § 2 i lov av 22 juni 1863 om forandring i lovgivningen om handelen i Finnmarken drives på flere steder samtidig, når nærværende lov trer i kraft, kan innehaveren fremdeles utøve. Den går over på hans enke og umyndige livsarvinger, når forskriftene i nærværende lovs §§ 23 og 24 iakttas, og kan fornyes av hans myndige livsarvinger ved at de erhverver handelsbrev i henhold til nærværende lovs bestemmelser i alle de kommuner hvor arvelateren utøver sådan handelsrett. For enken og arvingene bortfaller dog denne rett til å drive handel på flere steder 50 år efter 1 juli 1908. Den årlige avgift, som innehavere av handelsbrev skal svare efter § 21, betales av hver handelsrett som vedkommende utøver.

§ 118. Bestemmelsene i denne lovs §§ 89, 90, 91 og 92 avløser de i lov av 26 mai 1866, inneholdende adskillige bestemmelser om politivesenet i Kristiania, med tilleggslover gitte bestemmelser om salg fra torv, gate og andre offentlige steder eller hjemmel til å istandbringe bestemmelser om sådant salg. De bestemmelser om sådant salg, som ved nærværende lovs ikrafttreden inneholdes i gjeldende politivedtekter, skal vedbli å gjelde, inntil de uttrykkelig opheves eller avløses av vedtektsbestemmelser i henhold til denne lovs § 90; dog opheves de fra nærværende lovs ikrafttreden, forsåvidt de står i strid med bestemmelsene i denne lov.

§ 119. Ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper), aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, som den 21 juni 1929

her i riket drev og fremdeles driver nogen virksomhet, som i denne lov er forbeholdt innvånere av riket, skal kunne fortsette dermed efter nærværende lovs ikrafttreden, selv om de ikke, overensstemmende med nærværende lovs § 1, fyldestgjør betingelsene for å kunne anses likestilt med innvånere av riket, når de sørger for å innrette sig efter disse betingelser ved hvert valg til styre eller tilsynsråd eller ved optagelse av nye ansvarlige deltagere, som finner sted efter nærværende lovs utferdigelse. 8 mars.

§ 120. Forbruksforeninger og andre samvirkelag som den 1 januar 1930 drev og fremdeles driver kjøpmannshandel med forretningsfører eller disponent og eventuelt medlem av styret eller utsalgsleder som fyller vilkårene i § 2, jfr. § 4 i lov om handelsnæring av 16 juli 1907, skal kunne fortsette dermed, når de sørger for ved forekommende avgang i nogen av disse stillinger å få den fratredende erstattet med en person som fyller vilkårene for å få handelsbrev efter nærværende lov.

§ 121. Hvis ikke særlige omstendigheter, f. eks. vitterlig manglende kyndighet i regnskapsførsel måtte tale derimot, skal den som ved pålitelig vidnesbyrd godtgjør at han den 1 juli 1930 var disponent, forretningsfører eller utsalgsleder i forbruksforening eller annet samvirkelag som da hadde handelsrett som kjøpmann, og at han da i minst 3 år hadde virket i sådan stilling, anses for å fylle vilkårene i § 16 under punktene 1 og 2, når det gjelder å gå over i lignende stilling i annen forbruksforening eller annet samvirkelag.

§ 122. Vidnesbyrd, utstedt før 1 juli 1908, om bestått avgangsprøve fra handelsgymnasium eller handelskursus av minst 6 måneders varighet, som senere er blitt godkjent av vedkommende departement i henhold til lovene om handelsnæring av 16 juli 1907 eller 21 juni 1929 eller nærværende lov, skal anses for å fyldestgjøre kravet i § 16 under punkt 2, hvor det gjelder ansøkning om handelsbrev, når innehaveren den 31 desember 1929 bevislig var medlem av styret, disponent eller forretningsfører i aktieselskap eller annet selskap med begrenset ansvar som da hadde handelsrett som kjøpmann.

I tiden inntil 1 januar 1937 kan vedkommende departement gi dispensasjon fra kravet i § 16, punkt 2. Vilkåret for en slik dispensasjon er at den som søker handelsbrev har bestått en på betryggende måte avholdt eksamen i handelsfag og at det i tilfelle efter andre fremlagte oplysninger finnes utvilsomt at ansøkeren har erhvervet de kunnskaper som kreves efter § 16.

8 mars. § 123. Bestemmelsen i § 26 om fremleggelse av handelsbrev til båndleggelsespåtegning gjøres anvendelig også på de tilfelle, hvor forholdet er inntrådt før nærværende lovs ikrafttreden og fremdeles vedvarer. Bestemmelsene i §§ 41, 68 og 69 om melding vedrørende utsalgssteder gjøres anvendelige også på tidligere oprettede utsalgssteder, som fremdeles består ved nærværende lovs ikrafttreden. Fremleggelse av handelsbrev til båndleggelsespåtegning og melding om utsalgssteder skal i disse tilfelle ha funnet sted innen utgangen av oktober 1935. Meldingen skjer for frihandlernes vedkommende uten betaling av den i § 68 omhandlede avgift.

8 mars. **Kongelig resolusjon.**

Konsulatdistriktet for det ulønte konsulat i Singapore utvides til å omfatte de føderte Malay-stater: Selangor, Negri Sembilan og Pahang og de ikke-føderte Malay-stater: Johore, Kelantan og Trengganu, samt Brunei, britisk Nord Borneo og Sarawak på Borneo.

8 mars. **Kongelig resolusjon** *).

I, 2. ledd, i kongelig resolusjon av 9 november 1923 om fredning av dyrelivet på Fokstumyra på Dovre skal herefter lyde så:

Fredningen omfatter også fiske i Harrtjernene i tiden 15 april til 8 juli og i det øvrige vassdrag i området i tiden 15 april til 1 juli. Undtatt fra fredningsvedtaket er sådan felling av rovdyr som måtte vise sig nødvendig efter nærmere bemyndigelse fra Østlandske kretsforening for naturfredning i Norge til vedkommende tilsynshavende.

8 mars. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og fiskemat i Sarpsborg som tillegg til byens helseforskrifter.

8 mars. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. m. i Vestre Toten herred, Gjøvik, Drammen og Sandefjord som tillegg til vedkommende helseforskrifter.

8 mars. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter angående kontroll med salg av kjøttdeig m. v. i Drammen, Sandefjord og Porsgrunn som tillegg til vedkommende helseforskrifter.

8 mars. **Kongelig resolusjon** *) om forskrifter for kontroll med salg av kjøttdeig m. v. og for utsalgssteder for fersk fisk m. v. i Horten som tillegg til byens helseforskrifter.

---

*) Kunngj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

Kongelig resolusjon *) om forskrifter for kontroll med salg av kjøttdeig m. v. og for utsalgssteder for fersk fisk og steder hvor der laves fiskemat i Haugesund som tillegg til byens helseforskrifter. 8 mars.

Kongelig resolusjon om utferdigelse av reglement for Norges veterinærhøiskole, sålydende: 8 mars.

I. Høiskolens opgave.

§ 1. Norges veterinærhøiskole har til formål å gi en på videnskapelig grunnlag hvilende undervisning til utdannelse av veterinærer og å fremme den videnskapelige forskning på veterinærvidenskapens områder.

Ved høiskolen kan dessuten efter forslag av professorrådet og med vedkommende regjeringsdepartements samtykke holdes praktiske kurser utenfor den ordinære undervisning.

II. Undervisningen.

§ 2. Den ordinære studietid er beregnet til 5½ år efter følgende plan:

En første avdeling i 2 avsnitt på henholdsvis 2 og 3 semestre, en annen avdeling på 5 semestre og en tredje avdeling på 1 semester.

Undervisningsåret består av et høstsemester som varer fra 1 september til 20 desember og et vårsemester fra 15 januar til 15 juni.

Vedkommende regjeringsdepartement kan, efter innstilling fra professorrådet, forandre begynnelses- og slutterminen for det enkelte semester, når særlige omstendigheter gjør dette ønskelig. Hvis et semester forkortes eller forlenges, skal dog det følgende semester henholdsvis forlenges eller forkortes med et tilsvarende antall dager.

§ 3. Undervisningen i fysikk, kjemi, zoologi, botanikk, almindelig arvelighetslære, farmakologi og praktisk farmaci henlegges til Universitetet. For øvrig foregår undervisningen ved høiskolen, undtagen for så vidt angår øvelse i praktisk kjøttbedømmelse, som foregår ved Oslo kommunale slaktehus.

§ 4. Hvilke forelesninger, kurser og øvelser som skal være obligatoriske for de studerende, fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet. I hvilken utstrekning forelesninger, øvelser og klinikker ved høiskolen skal være tilgjengelige for andre enn de innskrevne studerende, bestemmes av professorrådet.

Undervisningen ved høiskolen er fri, men det betales avgifter for deltagelse i de praktiske kurser. Avgiftenes størrelse fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

III. Eksamen.

§ 5. Veterinæreksamen holdes i 3 avdelinger, for første avdelings vedkommende i 2 avsnitt.

Eksamen ved alle avdelinger holdes på høiskolen eller ved Universitetet 2 ganger årlig i slutten av hvert semester. De studenter, som ikke har artium på latinlinjen, må ha bestått en forberedende prøve i latin før de melder sig til eksamen i første avde-

*) Kunngj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

8 mars. lings annet avsnitt. Med hensyn til omfanget av denne prøve og de nærmere regler for prøvens avleggelse gjelder de samme regler som for de medisinske studerende.

For deltagelse i eksamen betales en avgift som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

§ 6. For eksamen på høiskolen gjelder følgende regler:

Eksaminasjonen er offentlig og utføres av vedkommende faglærer. Opgaven i skriftlig prøve gis av faglæreren og censor, som opnevnes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet. Prøvene bedømmes av faglæreren og censor.

Har faglæreren forfall, opnevner professorrådet en stedfortreder.

§ 7. De nærmere bestemmelser for eksamen på høiskolen fastsettes ved reglement av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

§ 8. Efter avsluttet eksamen meddeler rektor vedkommende regjeringsdepartement en fortegnelse over de uteksaminerte kandidater med angivelse av fødselsår, studietid og de opnådde spesialkarakterer og hovedkarakterer.

Til de kandidater som har bestått avgangseksamen utdeles testimonium med angivelse av spesialkarakterer og hovedkarakter.

§ 9. Den som har bestått avgangseksamen får titelen veterinær eller dyrlæge. Hvem som ellers kan benytte disse titler bestemmes av Kongen.

Retten til å utøve veterinær- eller dyrlægepraksis i Norge er avhengig av veterinærdirektørens autorisasjon.

IV. De studerende.

§ 10. For å kunne optas som veterinærstuderende må vedkommende ha bestått eksamen artium. Vedkommende departement avgjør for hvert år hvor mange studerende som skal kunne optas ved høiskolen.

Søknad om optagelse med vidnesbyrd om eksamen artium sendes innen nærmere fastsatt og bekjentgjort tid til professorrådet. Med søknaden skal dessuten følge vidnesbyrd om moralsk vandel og helbredsattest efter fastsatt skjema. Professorrådet avgir innstilling til vedkommende regjeringsdepartement som avgjør hvem som skal optas.

For så vidt det kan skje uten fortrengsel for innenlandske ansøkere, kan det også optas utlendinger. Disse må i tilfelle ha bestått en eksamen som i innhold omtrent svarer til eksamen artium.

§ 11. Immatrikuleringen foregår på høiskolen som regel 1 september.

Ved innskrivningen betaler de studerende en avgift, som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

§ 12. Efter immatrikuleringen har de studerende personlig å melde sig hos rektor.

De studerende har å overholde de regler som til enhver tid gjelder for undervisning, orden og disiplin. Under studietiden er de forpliktet til, når de innkalles, å møte og gi forklaring for rektor eller professorrådet.

Skulde noen studerende gjøre sig skyldig i grovere uorden innenfor høiskolen, kan vedkommende tildeles en irettesettelse av rektor eller professorrådet i de former som finnes passende. Ved gjentagelser eller hvis noen i eller utenfor høiskolen begår ære-

løse handlinger, kan vedkommende bortvises fra skolen for en tid 8 mars.
eller for bestanding. Beslutning om bortvisning fattes av vedkommende regjeringsdepartement efter forslag fra professorrådet.

Irettesettelse eller bortvisning kan ikke finne sted før vedkommende har hatt anledning til å forklare sig.

Blir noen bortvist for lengere tid enn ett år, kan vedkommende innen 4 uker efter at beslutningen er meddelt ham innanke beslutningen for Høiesterett. Anken, som behandles efter reglene for offentlige straffesaker, har ikke opsettende virkning.

Bortvisningen kan heves av vedkommende regjeringsdepartement når den bortviste ved lengere tids ulastelig vandel har gjort sig verdig til dette.

§ 13. Enhver offentlig myndighet, som har tiltalt noen studerende for en forbrytelse eller forelagt ham bøter for en grovere forseelse, har uopholdelig å underrette rektor om dette. Det samme bør skje så snart det er åpnet rettslig forundersøkelse eller efterforskning mot noen studerende som siktet. Rektor har rett til selv eller ved en av høiskolens tjenestemenn å være til stede under rettsmøtene.

§ 14. De studerende velger hvert år i sin midte et utvalg. Dette skal tjene som et mellemledd mellem høiskolens myndigheter og de studerende. De nærmere regler for valget og utvalgets gjøremål treffes av vedkommende regjeringsdepartement efter forslag fra professorrådet.

§ 15. De nærmere regler for de studerendes forhold under opholdet ved høiskolen fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter forslag fra professorrådet.

V. Høiskolens lærere og øvrige tjenestemenn.

§ 16. De lærere ved høiskolen, som utnevnes av Kongen som embedsmenn, kalles professorer.

§ 17. Før et professorembede oprettes eller kunngjøres ledig og før innstillingen angående besettelsen foredras Kongen, skal professorrådets betenkning være innhentet.

Såfremt ikke Kongen anderledes bestemmer, skal ledige professorater alltid kunngjøres.

Hvorvidt utlendinger skal kunne delta i konkurransen bestemmes for hvert enkelt tilfelle av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

Ingen ansettelse i høiskolens professorater må finne sted uten at det foreligger uttalelse fra sakkyndige om ansøkernes videnskapelige og faglige kvalifikasjoner. Hvorvidt det til denne bedømmelse skal tilkalles sakkyndige utenfor høiskolen samt om det skal avholdes prøver, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

§ 18. Andre lærerposter ved høiskolen og stillinger som bestyrere av institutter, samlinger og laboratorier, som ikke er knyttet til et bestemt lærerembede, besettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

§ 19. Utstrekningen av professorenes og de øvrige læreres undervisningsplikt fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement efter at forslag er innhentet av professorrådet.

Enhver professor er berettiget til å holde forelesninger utover sin regulære undervisning. Betingelsen er at han utfører de embedsplikter som i almindelighet påhviler ham. Om sådanne forelesninger skal på forhånd gis meddelelse til rektor.

§ 20. Prosektorer og 1. amanuenser ansettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet. Før rådet

8 mars. avgir sin innstilling, skal det innhente uttalelse fra den professor eller instituttbestyrer som stillingen sorterer under.

Assistenter ansettes av professorrådet efter innstilling av vedkommende professor eller instituttbestyrer.

De er forpliktet til å delta i undervisningen. Deres gjøremål og arbeidsplikter for øvrig fastsettes ved instruks av professorrådet efter innstilling av vedkommende professor eller instituttbestyrer.

§ 21. Ved høiskolens kontor, som står umiddelbart under rektor, skal være en sekretær og kasserer. Denne, som ansettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet, er rådets sekretær. Han mottar alle innbetalinger og utbetaler lønninger og øvrige utgifter efter anvisning fra rektor, instituttbestyrere eller andre som måtte være berettiget til det. Hans gjøremål for øvrig fastsettes ved instruks av professorrådet.

Med hensyn til sikkerhet for oppebørsler, revisjon o. s. v. gjelder de regler som til enhver tid er fastsatt for statens oppebørselsbetjenter.

§ 22. Høiskolens øvrige tjenestemenn ansettes av professorrådet i overensstemmelse med reglene i lov om offentlige tjenestemenn.

Deres arbeid og plikter fastsettes ved instruks av professorrådet.

§ 23. Tjenestefrihet og reisetillatelse kan tilståes høiskolens lærere og øvrige tjenestemenn for en tid av 14 dager av rektor, for lengere tid av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av professorrådet.

Tjenestefrihet for rektor tilståes av vedkommende regjeringsdepartement.

I ferien ordnes tjenesten for lærerpersonalet av rektor efter innstilling av de enkelte professorer. For det øvrige personales vedkommende fastsettes feriene av rektor i overensstemmelse med de regler som til enhver tid gjelder for tilsvarende tjenestemenn.

Ethvert forfall skal snarest meldes til rektor.

VI. Høiskolens styre.

§ 24. Høiskolen står umiddelbart under vedkommende regjeringsdepartement. Den ledes av en rektor og et professorråd, som treffer avgjørelse i de saker som overdras dem ved lov eller reglement.

§ 25. Rektor velges av professorrådet blandt dettes medlemmer for 3 år. Valget foregår i mai måned i et møte som sammenkalles med minst 14 dagers varsel. De av rådets medlemmer, som har forfall, kan sende inn skriftlig stemmeseddel. Til gyldig valg kreves at minst ⅔ av de stemmeberettigede har avgitt stemme.

På valgmøtet stemmes skriftlig og rektor blir den som opnår minst halvparten av de avgitte stemmer. Har ingen opnådd sådant flertall, foretas omvalg og valgt er da den som får det høieste stemmetall. I tilfelle av stemmelikhet ved dette siste valg trekkes lodd mellem de som har høiest stemmetall.

Den fratredende rektor kan gjenvelges, men har rett til å undslå sig for så lang tid som han har fungert.

Hvis den valgte vegrer sig for å ta imot valget, må han angi sine grunner for dette. De møtende avgjør da ved avstemning uten debatt om valget fastholdes. Fritas den valgte, innkalles til nytt valgmøte med minst 7 dagers varsel.

Om valget gjøres innberetning til Kongen.

Rektor tiltrer 1 juli efter valget.

Hvis rektor må fratre tidligere enn 3 måneder før tjenestetiden er til ende, velges ny rektor for den tid som er igjen. Under forfall ellers fungerer næstformannen i professorrådet. 8 mars.

Rektor representerer høiskolen utad og fører det nærmere tilsyn med dens eiendommer og virksomhet. Han våker over at undervisningen foregår i overensstemmelse med lov og reglement og har å påse at leseplanen og fortegnelsen over forelesningene i det følgende semester offentliggjøres i betimelig tid. Foruten å utøve den myndighet som ellers er tillagt ham i lov eller reglement, tilligger det ham:

1. å avgjøre de løpende mindre saker og gi professorrådet fornøden meddelelse herom.
2. å sørge for at professorrådets og høiere myndigheters beslutninger blir utført.
3. å forberede alle saker som skal forelegges professorrådet eller vedkommende regjeringsdepartement.
4. å skrive under de ekspedisjoner fra professorrådet, som ikke hele rådet finner å burde skrive under.
5. å avgjøre spørsmål om anskaffelser, reparasjoner, utbetalinger eller bortsalg når beløpet eller verdien ikke overstiger 200 kroner.
6. å anvise til utbetaling alle utgifter som vedrører høiskolen og som ikke angår de enkelte avdelingers særlige budgetter.
7. å tillate bruk av høiskolens lokaler. Slik tillatelse kan bare gis når det ikke er til hinder for høiskolens egen virksomhet og det ikke er spesielle grunner som taler imot.
8. å utferdige de diplomer og testimonier som ikke efter særskilt bestemmelse utferdiges av annen myndighet.
9. midlertidig å konstituere for inntil 1 måned bestyrere av institutter, samlinger og laboratorier.
10. å gi kortere utsettelser med tiltredelse av underordnede poster ved høiskolen.
11. å bestemme tiden for nye høiskolelæreres tiltredelsesforelesninger.
12. å autorisere og forsyne med høiskolens segl de embedsprotokoller som skal brukes ved skolen.
13. hvert år å avgi til vedkommende regjeringsdepartement en trykt beretning om høiskolens virksomhet i det foregående år.

Dessuten har rektor det almindelige tilsyn med de studerendes forhold ved høiskolen. Han plikter å gripe inn i medhold av § 12 når han finner det påkrevd til opretholdelse av orden og disiplin.

§ 27. Professorrådet består av høiskolens faste professorer og direktøren for veterinærinstituttet med rektor som formann. Rådet velger for ett år om gangen sin næstformann, som under rektors forfall utfører hans forretninger.

Har både rektor og næstformann forfall, trer den efter tjenesteår eldste professor i disses sted.

§ 28. Professorrådet holder regelmessige møter til tider det selv bestemmer og ellers efter innkallelse fra rektor. Forlanger 2 medlemmer møte, er rektor forpliktet til å kalle rådet sammen. Alle medlemmer er forpliktet til å møte hvis de ikke har gyldig forfall.

Når det skal behandles spørsmål som angår undervisning og eksamen, tilkalles også de lærere ved høiskolen som ikke er medlemmer av rådet. Likeledes tilkalles vedkommende universitetslærere når det skal behandles spørsmål av betydning for de fag som er henlagt til Universitetet.

Beslutningene, hvori også deltar de møtende ikke-medlemmer av rådet, treffes ved almindelig flertall. I tilfelle av stemmelikhet

8 mars. gjør formannens stemme utslaget. Rådet er beslutningsdyktig når minst ⅔ av medlemmene og de for anledningen innkalte lærere er til stede.

§ 29. Professorrådet leder høiskolens undervisning og bestyrer dens eiendommer og øvrige formue. Foruten å utøve den myndighet som er tillagt det ved særskilt bestemmelse i lov eller reglement, har rådet å fatte beslutning i alle høiskoleanliggender, hvor avgjørelsen ikke er henlagt til noen myndighet utenfor høiskolen eller til rektor, samlings-, laboratorie- eller instituttbestyrer.

Under rådet hører således:

1. å forfatte en veiledning for de studerende, hvori det gjøres rede for undervisningens ordning.
2. å fastsette tiden for forelesninger og øvelser.
3. å avgi forslag til vedkommende regjeringsdepartement om reglementsbestemmelser.
4. å forberede budgettforslag for høiskolen.
5. å besvare Statsrevisjonens antegnelser til høiskolens budgett.
6. å dele ut stipendier og legatporsjoner av de kapitaler som måtte være skjenket høiskolen til videnskapelig bruk eller til hjelp for trengende studenter, såfremt utdelingsretten ikke er tillagt noen annen myndighet.
7. å fatte beslutning om mottagelse av gaver og legater til høiskolen.
8. å treffe forføininger i tilfelle hvor ikke rektor selv finner å kunne optre som høiskolens representant.

VII. Overgangsbestemmelser.

§ 30. Departementet bestemmer fra hvilken tid professorrådet trer i virksomhet.

I tiden før rektor og professorrådet er trådt i funksjon bestemmer vedkommende regjeringsdepartement hvem som skal utøve de gjøremål som tilligger disse myndigheter.

VIII. Sluttbestemmelser.

§ 31. Dette reglement trer i kraft 11 mars 1935.

8 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Ole Johan Leas Legat» til videre utdannelse av unge menn og kvinner, oprettet ved testament av 2 mai 1917.

8 mars. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Vestfinnmark.

9 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet, hvori uttales at et dokument, som bare inneholder avtale om overdragelse av samtlige aktier i et gårdaktieselskap, kun antas stempelpliktig som sluttseddel vedkommende omsetning av aktier efter den avtalte kjøpesum (lov nr. 4 av 9 juni 1916). Inneholder dokumentet andre bestemmelser enn sådanne som vanligvis forekommer i en ren sluttseddel, kan det bli stem-

*) Kunngj. 12 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

pelpliktig som overdragelsesdokument vedkommende den 9 mars.
faste eiendom. Spesielt vil avtaler om partenes forhold til eiendommen være av betydning. Er der f. eks. truffet bestemmelse om personlig overtagelse av pantegjeld, må der antas å foreligge en eiendomsoverdragelse. Også den omstendighet at meglerens provisjon er beregnet efter eiendommens fulle verdi, taler for at partene har opfattet transaksjonen som en eiendomsoverdragelse.

Et overdragelsesdokument vedrørende et gårdaktieselskaps faste eiendom er stempelpliktig for den fulle eiendomsverdi uten hensyn til om der tidligere er betalt stempelavgift av sluttseddel til kjøperen for samtlige aktier. Departementet har dog i sådanne tilfelle pleiet å samtykke i, at den betalte stempelavgift av sluttsedlen fratrekkes ved stempling av overdragelsesdokumentet, når det er på det rene at selskapet ikke hadde andre verdier enn den faste eiendom.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 11 mars.
Etne herred i Hordaland fylke har erklært sig nøitral når det gjelder offentlig korrespondanse m. v.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Oslo lignings- 12 mars.
kontor, hvori uttales at bestemmelsen i byskattelovens § 17 (landskattelovens § 22) siste ledd ikke finner anvendelse i et tilfelle, hvor en utenlandsk kvinne bosetter sig i Norge i anledning av ekteskap med en norsk statsborger. Departementet antar at hustruens formue og inntekt må lignes sammen med mannens, når ekteskapet er inngått før 1 januar i ligningsåret.

Lov *) [1]) om forandringer i lov om vei- 13 mars.
vesenet. Nr. 1.

I lov om veivesenet av 21 juni 1912 gjøres følgende forandringer:

§ 13 første ledd skal lyde:

Veivesenets overingeniører i fylkene ansettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av fylkesveistyret. Deres lønn, kontorholdsgodtgjørelse og reiseutgifter utredes av staten.

§ 14 skal lyde:

I hvert fylke ansettes underordnede veiingeniører i den utstrekning, hvori bevilgning has. Deres lønn og reiseutgifter samt mulig kontorholdsgodtgjørelse utredes av staten.

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
[1]) St.besl. 5 mars. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. nr. 12. St.tid., forh. i Ot. s. 196; i Lt. s. 60.

13 mars. Nr. 1. De ansettes av vedkommende regjeringsdepartement efter innstilling av fylkesveistyret, som også utferdiger instruks for dem.

13 mars. Nr. 2. **Millombils lov** *) [1]) um avgifter av bensin og gummiringar for motorvognер til delvis å greida statens utgifter til vegstellet.

§ 1. Stortinget kan vedtaka at det for budgett-terminen 1 juli 1935—30 juni 1936 ved sida av dei avgifter som vert pålagde i samsvar med motorvognlovi, skal svarast avgift av bensin og av gummiringar for motorvogner og motorsyklar — luftslangar, slangevernarar og felgband til slike hjulringar medrekna. Desse avgifter vert å bruka til delvis å greida statens utgifter til vegstellet.

§ 2. Reglane i motorvognlovi og i dei fyresegner som er eller vert fastsette i samsvar med motorvognlovi um betaling m. v. av vegavgifter etter nemnde lov og straffefyresegni i motorvognlovi § 29, fyrste leden, skal og gjelda for avgiftene etter denne lovi. Avgiftene kan drivast inn ved panting.

§ 3. Denne lovi tek til å gjelda straks.

13 mars. **Kongelig resolusjon** om oprettelse av et ulønt konsulat i Durazzo med distrikt omfattende Albania.

13 mars. **Kongelig resolusjon.**

Grensen mellem Drammen by, Buskerud fylke, og Skoger herred (Strømsgodset sogn), Vestfold fylke, fastsettes i medhold av bykommunelovens § 1 og landskommunelovens § 1 herefter å skulle gå således på nedennevnte strekning:

Grensen blir uforandret fra elven til et punkt beliggende i nuværende bygrenselinje 12,86 meter nordenfor bysten 37. Fra dette punkt skal den nye bygrense følge grenselinjen mellem eiendommene Vestfoldveien 6 og Vestfoldveien 12 og videre i samme retning til den skjærer Vestfoldbanens sydgrense. Denne sydgrense følges til den skjærer midtlinjen i broovergangen i Frydenhaugveien, og følger så Frydenhaugveiens regulerte midtlinje til Johan Sverdrups vei og videre denne veis regulerte midtlinje til et punkt beliggende i retningen av den sydøstre grense for eiendommene Johan Sverdrups vei 6 og Markusveien 3, hvilken grense den følger til Markusveien og derfra tvers over denne til nuværende bysten 42. Fra denne bysten blir grensen uforandret.

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste deild nr. 4.

[1]) St.vedtak 5 mars. Se Ot. prp. nr. 4. Innst. O. nr. 11. St.tid., forh. i Ot. s. 196; i Lt. s. 59.

For grensereguleringen gjelder de vilkår som er vedtatt av Drammen bystyre i møter 16 februar 1933 og 22 februar 1934 og av Skoger herredstyre i møter 10 september 1932 og 10 februar 1934. 13 mars.

Kongelig resolusjon. 13 mars.

I. Vikebygd herred og sogn i Sveio prestegjeld og lensmannsdistrikt i Hordaland fylke deles fra den tid som fylkesmannen i Hordaland bestemmer i 2 sogn, Austre Vikebygd og Vestre Vikebygd omfattende henholdsvis de eiendommer som ligger på østsiden (gnr. 1—20, 58 og 59) og vestsiden (gnr. 21—39, 99 og 100) av Ålfjorden og således at grensen dannes av Ålfjordens midtlinje.

II. I medhold av § 74 i landskommuneloven bestemmes:

1. De nuværende herredstyremedlemmer og varamenn i Vikebygd fordeles efter bopel mellem de nye sognestyrer.
2. Fylkesmannen i Hordaland bemyndiges til å la holde ekstraordinært kommunevalg til valg av 2 representanter med varamenn for hvert av de nye sognestyrer. Som valgstyrer fungerer mantallsføreren og de av de nuværende formenn som er bosatt innen vedkommende sogn supplert som nevnt i kommunevalglovens § 11. Valget holdes til tid og sted som av valgstyrene bestemmes og under ledelse av disse valgstyrer og for øvrig med de endringer i de i kommunevalgloven foreskrevne frister — med undtagelse av fristen i § 9, 2. ledd — som valgstyrene måtte finne påkrevet.

III. Sognets aktiva deles mellem Austre og Vestre Vikebygd overensstemmende med sognerådets forslag i møte 31 august 1931, jfr. herredstyrevedtaket av 29 september 1931, således at Austre Vikebygd forlodds får kr. 10 000 og således at restformuen deles mellem Austre og Vestre Vikebygd efter folketallet.

IV. Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe de forføininger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger, som sognedelingen måtte nødvendiggjøre.

Kongelig resolusjon. 13 mars.

1. Det fastsettes et nytt ensartet uniformsregulativ for politiets tjenestemenn overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Justisdepartementet bemyndiges til å treffe nærmere bestemmelse om fra hvilken tid den nye uniform skal tas i bruk, og nødvendige bestemmelser for overgangstiden.

13 mars. Det i post 1 fastsatte regulativ er sålydende:

Uniformreglement for rikets politi.

1. Lue.

a) *Sommerlue.*

Politikonstabel skal ha lue av sort klæde med blått skjær med sortlakert lærskjerm og sortlakert lærstormsnor festet på hver side med en liten forgylt løveknapp. Skjermen skal ha en største bredde av 50—55 mm. Pullen som er vid og flat, er utspent med en sterk ståltråd. Omkring den nedre del er anbragt et luebånd av mørkeblå silke med innvevet ekeløvsmotiv, likeledes i blått. Midt foran et lueskilt således anbragt at det rekker fra stormsnorens øvre kant til opimot pullen. Lueskiltet består av riksvåbnet på forgylt bunn, flankert av to stridsøkser. Skiltet utføres i matt forgylling men således at visse fremspringende deler som f. eks. øksebladene er blanke.

Om sommeren kan efter politimesterens nærmere bestemmelse anvendes pull av hvitt tøi.

Overkonstabel, politibetjent, stasjonsbetjent og i klasse med denne stående, og overbetjent: Som for konstabel bestemt, dog med følgende avvikelse: I stedet for sort lærstormsnor anbringes i overkant av lueskjermen et 15 mm bredt bånd med ekeløvsmotiv vevet i matt gull.

Embedsmennene (politifullmektig, politiadjutant, politiinspektør og politimester): Som for konstabel bestemt, dog således at ekeløvsmotivet på luebåndet (det bånd som løper rundt hele luen) skal være vevet i matt gull.

Forsåvidt opdagelseschef trenger uniform, skal den være helt ut som for politiinspektør bestemt — for alle plaggs vedkommende.

b) *Vinterlue.*

I den kolde årstid kan brukes lue av sort krøllet skinn med frontskilt som for sommerluen bestemt, men i forminsket målestokk.

2. Hjelm.

Ved særlige anledninger brukes efter politimesterens bestemmelse stålhjelm efter en av departementet godkjent modell.

Med departementets tillatelse kan politimesteren i distrikter hvor det måtte være behov for det, ved siden herav innføre en lettere hjelm overensstemmende med en av departementet godkjent modell til bruk under massetjeneste og lignende.

3. Jakke. 13 mars.

Politikonstabel skal til daglig tjeneste ha en innsvinget jakke av sort klæde med blått skjær med en enkelt rad synlige forgylte løveknapper (6 i antall) og med oprettstående krave. Til sommerbruk kan efter politimesterens nærmere bestemmelse anvendes jakke av tynnere tøi (serge) men av samme farve. Foran på hver side av kraven den norske løve (25 mm høi) i forgylt metall. På skuldrene flate skuldertresser flettet av sorte snorer, 35 mm brede, med en liten forgylt løveknapp nærmest kraven. Skuldertressene skal være overensstemmende med en av departementet godkjent modell. De festes til et underlag av stiv strie overtrukket med samme stoff som i uniformen og således at det mellem dette og skulderen på høire side blir en åpning for skulderrem. Jakken er forsynt med to innvendige lommer og en ditto urlomme samt to utvendige brystlommer med klaff.

Efter ansøkning fra politimesteren kan departementet tillate at vedkommende bys våben blir anvendt som korpsmerke. Det skal ha en største høide av 20—25 mm og anbringes på venstre side av brystet.

Elever av Statens politiskoles konstabelkursus (under tjenstgjøring som reservepoliti), konstabler ansatt på prøve (aspiranter) og annet reserve-, leie- og ekstramannskap anvender samme uniform som foran bestemt for konstabel men uten skuldertresser. Det samme gjelder alle ikke fast ansatte konstabler.

Overkonstabel: Som for konstabel foran bestemt, men med følgende distinksjon: På skuldertressene 1 forgylt stjerne anbragt litt lenger ut enn tressens midtpunkt.

Politibetjent: Som for overkonstabel, men med følgende avvikelse: Foran på hver side av kraven den norske løve av størrelse som for konstabel bestemt og nedenunder denne to korslagte ekegrener, tilsammen 25 mm i lengde, alt i gullbroderi og overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

Stasjonsbetjent (og i klasse med denne stående): Som for betjent, dog med 2 stjerner på skuldertressene.

Overbetjent: Likeså, dog med 3 stjerner på skuldertressene.

Politifullmektig skal til daglig tjeneste ha samme slags jakke som for konstabel bestemt, dog uten brystlommer men med sidelommer uten klaff og med følgende utstyr: Foran på hver side av kraven et ekeblad i gullbroderi av lengde 45 mm overensstemmende med en av departementet godkjent modell anbragt i skråstilling fra kravens nederste kant fortil og

13 mars. opad mot dens overkant. På skuldrene flate tresser flettet av gulltråd («brandenbourgs») av bredde 35 mm overensstemmende med en av departementet godkjent modell. Som distinksjon er anbragt på skuldertressene 1 sølvstjerne. Tressene festes på samme måte som foran for tjenestemennene bestemt. Jakken har for øvrig sorte snorebroderier om lommene overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

Politiadjutant: Som for fullmektig, men med 2 stjerner på skuldertressene.

Politiinspektør: Som for adjutant, dog således at bredden på skuldertressene skal være 40 mm.

Politimester (utenfor Oslo): Som for inspektør, men med 3 stjerner på skuldertressene.

Politimesteren i Oslo: Som de øvrige politimestre, men med et bånd med gullbrodert ekebladsmønster rundt hele kraven overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

Til jakken hører til bruk under særlig tjenstgjøring efter politimesterens nærmere bestemmelse sort lærbelte — av bredde 45 mm — med skulderrem. Beltet er forsynt med en forgylt spenne foran overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

4. Jakke til særlig bruk.

(Paradejakke).

Til særlig bruk kan — som tillatt plagg efter politimesterens bestemmelse — anvendes jakke av sort klæde med blått skjær og oprettstående krave med en enkelt rad synlige, forgylte løveknapper (7 i antall). Jakken som skal slutte tett til figuren, er opsplittet bak inntil beltestedet, med 3 løveknapper anbragt over hinannen på hver side av splitten. På ermenes ytterside 3 små løveknapper.

Jakken har ingen utvendige lommer, men innvendige lommer som for dagligjakken bestemt.

Utstyr og distinksjoner er for de forskjellige grader av tjenestemenn og embedsmenn som bestemt for dagligjakken, dog uten snorebroderier (forsåvidt embedsmennenes jakker angår).

Til denne jakke hører sortlakert belte (av bredde 36 mm) med spenne foran i forgylt metall hvorpå er anbragt den norske løve, overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

5. Benklær.

Lange benklær av sort klæde med blått skjær uten paspoiler. Efter politimesterens nærmere bestemmelse kan

anvendes til særlig bruk korte benklær av samme stoff og farve med stive eller bøielige sorte leggings eller høie sorte støvler. Køllelomme på høire side. 13 mars.

Hvor paradejakke blir innført, kan politimesteren tillate at benklærne forsynes med en sort paspoil.

For chauffører kan benyttes skinn i benklærne. Forsåvidt noe annet uniformsplagg tiltrenges for chauffører, treffer politimesteren bestemmelse herom med departementets godkjennelse. Hvis vindjakke, lærjakke eller lignende innføres, skal disse være mørke.

6. Fottøi.

Sorte støvler eller sko. Til lange benklær kan brukes sorte stoffgamasjer. Til sko anvendes mørke strømper.

7. Kappe.

Dobbeltknappet kappe av sort klæde med blått skjær med to rader forgylte løveknapper, 7 i hver rad. Knapperadene skråner noe innover ovenfra nedad, således at det blir størst avstand mellem de to øverste knapper, minst mellem de to nederste, omtrent i forholdet 30 : 16. Nedbrettet høi dobbelt krave. Ryggstropp (bredde 8 cm) med to over hinannen sittende løveknapper. Kappen har lang splitt og folder bak op til beltestedet. To innvendige lommer og en utvendig lomme på hver side med klaff. I høire lomme skal være plass til kølle. Kappen skal være så lang at den rekker inntil 20 cm nedenfor knærne.

Utstyr og distinksjoner på krave og skuldre er for de forskjellige grader av tjenestemenn og embedsmenn som bestemt for jakkene, idet dog kraven her blir som for de øvrige politimestre også for politimesteren i Oslo.

8. Til uniformen hører hvite eller brune hansker eller vanter. Hvor forholdene gjør det nødvendig, kan om vinteren brukes våtter.

9. Regntøi.

Til bruk i vått vær anvendes regnslag av sort oljetøi som rekker nedenfor knærne, og hette over luen av samme stoff. Om ønskes kan anvendes regnslag av sort, overskåret impregnert stoff («Bergens-modellen») av samme lengde, med dobbelt opstående krave og trykk-knapper eller vanlige knapper, med julf og åpning på siden for armene. Kraven på regnslag skal — for tjenestemennenes vedkommende — ha det samme utstyr som bestemt for jakken. For øvrig kan politimesteren med departementets godkjennelse anordne det regntøi som egner sig efter forholdene på vedkommende sted.

13 mars. 10. Feltuniform.

Efter politimesterens nærmere bestemmelse kan anvendes av alle polititjenestemenn ved tjeneste under særlige forhold følgende uniformsplagg:

Feltjakke av fjellgrått diagonaltøi med julf (blindknappet), med brystlommer og sidelommer med klaff og for øvrig av fasong som den under post 3 omhandlede jakke og med samme utstyr og distinksjoner som denne.

Feltbukse (kort) av samme tøi.

Feltkappe av mørkegrått stoff med 2 rader knapper på hver side. Omfallskrave til å brette op (7 cm bred). Stropper i ryggen (7 cm brede) med 2 knapper. Skulderklaffer (5 cm brede). To sidelommer med klaffer. Knapper: Sorte hornknapper. Kappens lengde: nederste kant 35 cm fra marken. På skulderklaffene er anbragt stjerner undtagen for konstabler, hvorimot kraven er uten noe merke.

Skilue: Finn Qvales modell i fjellgrått tøi med samme lueskilt som bestemt for vinterluen.

Snesokker: Østerdals-type, fjellgrått tøi.

11. Ridende politi.

Jakken skal være en dobbeltknappet collet med 7 forgylte løveknapper i hver rad skrånende innover, ovenfra nedad som for kappen bestemt og 6 knapper bak samt røde paspoiler om ermene og på splittklaffene bak. På ermene 2 forgylte knapper. Lommer som bestemt for jakken til særlig bruk for ikke-ryttere. For ryttere er kun anordnet denne ene jakke.

Benklærne: Korte ridebukser med røde paspoiler.

Fottøi: Sorte ridestøvler.

For øvrig gjelder om uniformen (lue, kappe og regntøi samt utstyr og distinksjoner) hvad der er bestemt for ikke-ryttere.

12. Havnepoliti.

Hvor det er ansatt særskilt havnepoliti, skal der for dette på jakker og kappe være anbragt et forgylt anker på venstre ermes ytterside (høide 40 mm) overensstemmende med en av departementet godkjent modell. Uniformen er for øvrig som for det øvrige politi.

13. Statspolitiet.

Statspolitiets uniform skal være som bestemt for det øvrige politi, dog skal dagligjakken, paradejakken og kappen være forsynt med statspolitimerket anbragt på venstre side av brystet. Statspolitimerket skal være av forgylt metall og inneholde bokstavene S og P slynget i hverandre overensstemmende med en av departementet godkjent modell.

De uniformsplagg som for det øvrige politi kan innføres efter politimesterens nærmere bestemmelse, kan for statspolitiets vedkommende — i den utstrekning det er behov for det — anordnes av statspolitichefen. 13 mars.

14. Lensmennene.

Lensmennene skal ha sommerlue som bestemt for tjenestemenn over konstabels grad.

På jakkenes og kappens krave skal være anbragt et ekeblad som for politiembedsmann bestemt. På skuldrene er anbragt flate tresser flettet i sort og gull overensstemmende med en av departementet godkjent modell uten stjerner.

For øvrig gjelder det samme som for politiet for øvrig bestemt. Ønskes paradejakke anskaffet, trenges hertil ikke bestemmelse av politimesteren.

15. Lensmannsbetjentene.

Sommerluen er helt overensstemmende med den for konstabel bestemte.

På jakkenes og kappens krave skal være anbragt ekeblad i gullbroderi (35 mm langt) overensstemmende med en av departementet godkjent modell. På skuldrene er anbragt tresser av sorte snorer som for tjenestemennene bestemt.

For øvrig gjelder hvad som er bestemt for lensmennene. For anskaffelse av paradejakke trenges bestemmelse av vedkommende lensmann.

Kongelig resolusjon *). 13 mars.

Kongelig resolusjon av 15 august 1924 bokstav c om bemyndigelse for det departement som det civile medisinalvesen hører under, til bl. a. å tilstå offentlig ansatte læger tjenestefrihet forandres således at departementet bemyndiges til å meddele offentlig ansatte læger tjenestefrihet uten øket utgift for det offentlige for et tidsrum av over 3 måneder og inntil 2 år.

Kongelig resolusjon *). 13 mars.

I medhold av lov om oprinnelsesmerker m. v. av 21 juni 1929 fastsettes bestemmelser om merkning av ski overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 1. Ski må her i landet ikke falbys eller selges fra fabrikk eller fra grossist til detaljist eller falbys eller selges til forbruker med mindre de i overensstemmelse med de i § 2 fastsatte regler er forsynt med angivelse av frembringelseslandet.

§ 2. Angivelsen skal være sålydende: «Fabrikert i ..... (landets navn)», hvilken angivelse også

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

13 mars. kan settes i et her i landet lett forståelig fremmed sprog. Angivelsen skal på lett synlig og tydelig måte være innbrent eller innstemplet under spissen på hver enkelt ski således at angivelsen blir varig.

§ 3. Overtredelse av de foran nevnte bestemmelser straffes med bøter.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft 1 august 1935.

13 mars. **Kongelig resolusjon.**

Ved beregning av kostgodtgjørelse på reiser som tjenestemenn ved Statsbanene foretar innen eget distrikt, blir det med hensyn til hvad der skal regnes som reisens utgangs- og endepunkt å forholde overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 13 mars 1935.

13 mars. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har idag i henhold til ekteskapslovens § 27, jfr. kongelig resolusjon av 15 februar 1935, godkjent vigselformular for den ordnede dissentermenighet Eben Eser i Lårdal.

Vigselformularen har følgende ordlyd:

Kjære venner.

Vi er samlet for Guds åsyn og i disse vidners nærvær for å forene denne mann og denne kvinne i det hellige ekteskap, hvilket er en hederlig stand, innstiftet av Gud i Edens have, idet han skapte mennesket i sitt billede, mann og kvinne skapte han dem, og ga dem makt til å herske over havets fiske og over himmelens fugle og over kveget og over all jorden og over alt kryp som rører sig på jorden. 1. Mos. 1, 26—29.

Jesus har prydet standen ved sin personlige nærværelse i Kana i Galilæa og ved sitt første mirakel der, Johs. 2, 1—11.

Paulus lærte at ekteskapet betegner for oss den hemmelige forening, der råder mellem Jesus og hans menighet på jorden, idet han sier:

I menn! elsk eders hustruer, likesom Kristus elsket menigheten og ga sig selv for den, for å hellige den idet han renset den ved vannbadet i ordet, forat han selv kunde fremstille menigheten for sig i herlighet, uten plett eller rynke eller noget sådant, men at den kunde være hellig og ulastelig. Så er mennene skyldige å elske sine hustruer som sine egne legemer. Den som elsker sin hustru, elsker sig selv: ingen har jo nogensinde hatet sitt eget kjød, men han føder og varmer det, likesom Kristus gjør med menigheten, ti vi er hans legemes lemmer. Derfor skal mannen forlate far og mor og holde sig til sin hustru og de to skal være ett kjød.

Denne hemmelighet er stor; men jeg tenker hermed på Kri- 13 mars.
stus og på menigheten. Dog også I skal elske, enhver sin hustru som sig selv, og hustruen skal ha ærefrykt for sin mann, Efes. 5, 25—33. I hustruer! underordner eder under eders menn, som det sømmer sig i Herren- I menn! elsk eders hustruer og være ikke bitre mot dem, Kol. 3, 8. 9.

Ingen bør derfor inntre i denne stand i en lettsindig ånd, men med hellig alvor og sand gudsfrykt.

Så tilspør jeg dig .....

Vi l du ha denne kvinne, som hos dig står, til din ektehustru? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær, å elske, ære, trøste og beskytte henne i medgang og motgang, i sykdom og sundhet, og i alt som den almektige Gud måtte tilskikke eder, og være henne en kjærlig og trofast ektemann, inntil døden skiller eder ad?

Svar: Ja, jeg vil.

Så tilspør jeg dig .....

Vil du ha denne mann, som hos dig står, til din ektemann? Vil du love for Guds åsyn og i disse vidners nærvær å elske, ære, trøste og beskytte ham i medgang og motgang, i sykdom og sundhet, og i alt som den allmektige Gud måtte tilskikke eder, og være ham en trofast ektehustru, inntil døden skiller eder ad?

Svar: Ja, jeg vil.

Efter at svaret er gitt, sier den forrettende: Giv hverandre hånden derpå. Mens brudeparret står hånd i hånd (høire hånd), legger den forrettende sin hånd i deres og uttaler følgende:

Da I nu for Herrens åsyn og i disse vidners nærvær har avlagt det hellige ekteskapsløfte, og bekreftet samme ved å gi hinannen eders hånd. Så forkynner jeg eder rette ektefolk å være, I Faderens, Sønnens og den Helligånds navn: «Det som Gud har sammenføiet, det skal et menneske ikke adskille,» Math. 19, 6.

La oss høre videre av Herrens ord:

Iklæd eder da, som Guds utvalgte, hellige og elskede, inderlig barmhjertighet, godhet, ydmyghet, sagtmodighet, langmodighet, så I tåler hverandre og tilgir hverandre, om nogen har klagemål imot nogen; som Kristus har tilgitt eder således også I: Men over alt dette iklæd eder kjærligheten, som er fullkommenhetens sambånd. Og Kristi fred råde i Eders hjerter, den hvortil I og blev kalte i et legeme, og vær taknemmelige! La Kristi ord bo rikelig hos Eder så I lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser, og synger yndig i eders hjerter for Gud.

13 mars. Og alt hvad I gjør i ord eller gjerning, gjør det alt i den Herre Jesu navn, takkende Gud Fader ved ham. Kol. 3, 12—17.

La oss nedbede Herrens velsignelse:

(Brudeparret bøier sig, forsamlingen reiser sig).

Bønn for brudeparret, hvorefter velsignelsen:

«Vår Herre Jesu Kristi nåde og Guds kjærlighet og den Helligånds samfund være med eder alle.» Kor. 13, 13.

Fellessang til slutt.

NB. Før vigselritualet leses for brudeparret.

1. Musikk ved brudens inntreden.
2. Fellessang og bønn.
3. Et passende Guds ord leses, hvorpå talen til brudeparret holdes.
4. Fellessang.
5. Brudeparret reiser sig, mannen på den høire og kvinnen på den venstre side. Så forrettes vigslen o. s. v.

13 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot havning i skogmark i Modum herred, Buskerud fylke, undtatt tiden 1 juni til 15 oktober. Efter bestemmelsen er dog havning med geit i skogmark forbudt det hele år.

13 mars. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 17 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 godkjennes som gjeldende inntil videre den av Fåberg herredstyre i møte 11 februar 1935 vedtatte instruks for bygningschefen i Fåberg.

14 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland, hvori uttales at der ikke antas å være adgang til å kreve at bureisningsmenn skal avgi næringsopgave for bureisningsbruket, så lenge formue i og inntekt av dette er fritatt for beskatning i henhold til landskattelovens § 26 r.

15 mars. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om at den som i Høvåg herred, Aust-Agder fylke, gjør sig næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, fra 15 april 1935 å regne skal ha bevilling.

16 mars. **Kongelig resolusjon.**

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Østre og Vestre Aker sogn i Aker herred, Akershus fylke, skal over eiendommen Lofthus gå således:

*) Kunngj. 15 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
**) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

Fra sammenstøtepunktet mellem gnr. 75 bnr. 19 og 429 og gnr. 86 bnr. 3 i Aker går grensen i nordre kant av projektert gangvei til midt regulert vei 1271, følger denne veis midtlinje til midt regulert vei 1271 B., følger så midt regulert vei 1271 B. til denne støter sammen med midt regulert vei 1267 og følger så denne veis midtlinje til delingslinjen mellem parsellene 133 og 132. Fra nu av følger den nye sognegrense parsellgrensene, først grensen mellem parsell 133 og 132, derefter grensen mellem parsell 133 og 183, videre mellem 183 og 161, mellem 161 og 164, mellem 164 og 187, mellem 187 og 160 og støter så sammen med den gamle sognegrense idet den forlater Lofthus eiendom. 16 mars.

Kongelig resolusjon *). Ved Universitetet anerkjennes Universitetetstjenestemennenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2. 16 mars.

Kongelig resolusjon *) om forbud mot fiske i den del av Oksdøla elv i Otterøy herred, Nord-Trøndelag fylke, som er tilgjengelig for laks. Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1939. 16 mars.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 16 mars.

Departementet har godkjent en innsendt vigselformular for menigheten i «Salem», Oslo.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Rakkestad herred, Østfold fylke. 16 mars.

Rundskrivelse fra Kirkedepartementet til rikets kirkeboksførere. 18 mars.

På foranledning skal departementet meddele følgende:

I dåps- og fødselsattester for personer som har fått bevilling til å anta eller forandre slektsnavn, blir bare det nye slektsnavn å anføre.

Det samme gjelder for anførsel av farens navn i de angjeldende attester, hvis denne har fått bevilling som ovenfor nevnt.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 18 mars.

Departementet har godkjent et vigselritual for Vinje pinsemenighet.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et livsforsikringsselskap, hvori uttales at den i landskattelovens § 63 (byskattelovens § 55) siste ledd omhandlede plikt for livrente- og livsforsikringsselskaper til på forlangende å meddele lig- 18 mars.

*) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

18 mars. ningsmyndighetene opgaver over de til forsikrede innen distriktet i sist forløpne år utbetalte beløp omfatter utbetalinger så vel ved dødsfall som til den forsikrede i levende live.

18 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori angående spørsmålet om beregningen av arveavgift av fast eiendom, som overtas av åsetesberettiget arving, uttales at lov av 25 juli 1910 § 2 antas å bygge på den forutsetning at der ikke ved arveavgiftsberegningen kan innrømmes en arving fradrag i verdien for mer enn én gård (med tilliggende uundværlige underbruk).

19 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 21 september 1934 bestemmes at punkt 1 i departementets kunngjøring av samme dag, fra og med 1 april 1935 skal lyde:

«Fra og med 1 april 1935 kan innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfor bare skje mot betaling av 65 øre pr. 100 kg brutto.

Fra denne bestemmelse er undtatt salg av korn og skolmfrukter av egen avl.

20 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til en fylkesmann.

I en tidligere skrivelse hadde departementet uttalt at der fra lovgivningens side ikke er noe til hinder for at der gis rabatt ved levering av lægemidler fra apotek. I forbindelse hermed uttalte departementet videre, at en apoteker utenom det tilfelle som er nevnt i apoteklovens § 22 (at «lægemidlet tiltrenges uopholdelig»), kan kreve betaling efter medisinaltaksten, før han utleverer et lægemiddel. Det beror på overenskomst, om en apoteker for fattigvesenets regning vil levere medisin med avslag i prisen. Men fattigvesenet må som rekvirent ha adgang til å henvise de patienter det skal betale for, til de apotek som det har avtale med om rabatt.

21 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet angående internasjonal overenskomst**) om undertrykkelse av falskmyntneri, Genève 20 april 1929.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Polen 1 mars 1935 på Fristaden Danzigs vegne deponert dens ratifikasjonsdokument vedrørende ovennevnte overenskomst i Folkeforbundets sekretariat. Ratifikasjonen er skjedd med forbehold om at overenskomstens artikkel 19 ikke skal gjelde for tvister som måtte opstå mellem Polen og

*) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 61.

Danzig med hensyn til fortolkning eller anvendelse av overenskomsten. Dette forbehold har på forhånd vært godtatt av de andre kontraherende parter. 21 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet angående overenskomst *) om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920. 21 mars.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Latvia 26 februar 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende en under 31 januar 1935 avgitt erklæring, hvorved Latvia fornyer for et tidsrum av 5 år sin anerkjennelse av domstolens domsmyndighet overensstemmende med vedtektenes artikkel 36, 2net ledd, på samme betingelser som tidligere (jfr. «Overenskomster» 1930 s. 45). Erklæringen skal efter utløpet av de fem år vedbli å gjelde inntil der måtte bli gitt meddelelse om dens ophør.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Strømm herred, Vestfold fylke. 22 mars.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet angående vedtekt om sammenkomster med dans for Vestre Moland herred, Aust-Agder fylke. 22 mars.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Gjemnes herred, Møre fylke. 22 mars.

Skrivelse fra Justisdepartementet til statspolitichefen. 23 mars.

Regler for behandling av rusdrikksaker etc. i Oslofjorddistriktet.

Departementet har idag bestemt at punkt 4, tredje ledd, i regler fastsatt av departementet 14 juli 1932 herefter skal lyde således:

«For Aker herred gjelder følgende særordning (begrunnet i at efterforskninger i straffesaker her ikke foretas av lensmennene): Efterforskning i anledning av overtredelser av rusdrikklovgivningen foretas av Akers politi i alle tilfelle hvor der ikke foreligger mistanke om ulovlig innførsel. Foreligger der mistanke om ulovlig innførsel, blir efterforskning å foreta av statspolitiet.

Om fullbyrdelse av dommer og forelegg m. m. gjelder de almindelige regler i punkt 6 følgende.»

Forandringen trer i kraft straks. Alle saker angående overtredelser av rusdrikklovgivningen, undtatt saker angående ulovlig innførsel, blir således herefter å ferdigbehandle av Akers politi.

*) Se «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73.
**) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

23 mars. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at når forpliktelse til å betale arveavgift av tidligere mottatte arveforskudd opstår ved ydelsen av et nytt forskudd i henhold til § 5 i lov av 16 mars 1934, antas ved avgiftens beregning de regler å måtte følges, som gjaldt på den tid da gaven eller forskuddet blev ydet.

25 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Johan Adolf Øyens legat til arbeidshjem for blinde», Trondheim.

26 mars. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

Under henvisning til § 16 i lov om drift av apotek av 4 august 1909, hvorefter intet apotek kan åpnes til drift eller tas i bruk efter å være flyttet til nye lokaler eller å ha skiftet innehaver, før det har vært visitert og godkjent i samhøve med forskrifter som departementet gir (se departementets rundskrivelse av 29 juni 1914), finner departementet forsåvidt angår overtagelse og visitasjon av apotek ved skifte av innehaver, å måtte innskjerpe:

1. Apoteker som har fått bevilling til å drive et apotek, må ikke overta dette, før han fra departementet har fått melding om bevillingen og før han har innløst denne. Bevillingen må på forlangende forevises visitator under visitasjonen ved overtagelsen.
2. Apoteker som har fått bevilling til å drive et apotek, skal i god tid før han overtar driften, sende melding herom til vedkommende offentlige læge (fylkeslægen, stadsfysikus) med angivelse av når apoteket aktes overtatt, og med anmodning til lægen om å visitere det i forbindelse med overtagelsen. Når overtagelse og visitasjon har funnet sted, sender apotekeren melding derom til departementet.
3. Den offentlige læge visiterer apoteket samme dag som dette overtas av den nye innehaver eller hurtigst mulig efter. Fylkeslæge som ved sykdom eller av annen avgjørende grunn er forhindret fra å foreta visitasjonen til nevnte tid, kan, hvis tiden for overtagelsen ikke kan endres slik at han kan foreta visitasjonen, bemyndige vedkommende steds distriktslæge (stadslæge) til å utføre visitasjonen. Herom må sendes melding til medisinaldirektøren.

Ved visitasjonen følges bestemmelsene i den foran nevnte rundskrivelse av 29 juni 1914. Melding om at visitasjon er utført sendes i alle tilfelle til departementet.

Reise til visitasjon av apotek må så vidt mulig kombineres med annen offentlig reise.

Skrivelse fra Socialdepartementet til en overrettssakfører. 26 mars.
Loven kjenner ikke rett for andre enn apotekers enke eller barn til å fortsette driften av et salgbart apotek efter § 9, 4. ledd, i lov om drift av apotek av 4 august 1909 (jfr. tilleggslov av 29 juni 1917). Ønsker apotekerens enke eller barn ikke å fortsette apotekets drift på den i § 9 nevnte måte, må privilegiet selges eller i tilfelle nedlegges. Salg kan bare skje til person som efter loven kan få bevilling til å drive apotek, og må omfatte privilegiet i sin helhet, idet kjøper — om han ellers er kvalifisert — må være eneinnehaver av apoteket, hvis han skal kunne få bevilling.

Skriv *) frå Socialdepartementet um vedtekt for her- 26 mars.
byrge- og vertshusnæringa i Nord-Fron herad, Opland fylke.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om vedtekter 26 mars.
for markedshandelen i Røros bergstad.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering 26 mars.
av og vedtekter for utparsellering og bebyggelse av gnr. 128 bnr. 1, gnr. 129 bnr. 11 og en del av gnr. 129 bnr. 7 i Aker.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på 27 mars.
«Disponent Thorjus Skajaas legat» til dyrking og grefting av vatssjuk jord og skogsmark i Iveland, opretta ved gåvebrev av 13 desember 1932.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 27 mars.
«Gunder Tønnessen Selands legat til Grindheim kommune», oprettet ved gavebrev av 13 februar 1905 til fordel for verdige trengende.

Skriv***) frå Socialdepartementet um vedtekt um steng- 27 mars.
jingstid for utsalsstader i Åsane herad, Hordaland fylke.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om innskren- 27 mars.
kende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Vestfinnmark.

Skrivelse †) fra Socialdepartementet om ny vedtekt 28 mars.
angående lukningstid for utsalgssteder i Strand herred, Rogaland fylke.

---

*) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste deild nr. 12.
**) Kunngj. 1 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
***) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.
†) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

28 mars. **Cirkulære** fra Poststyret.

Lensmenn har ikke adgang til å bruke tjenestemerker i forbindelse med inkassosaker vedkommende kringkastingen.

I henhold til uttalelse fra Husflidsstyret og Landbruksdepartementet antar man at kommunale husflidsnevnders formann, kasserer m. v. ikke bør kunne gis bemyndigelse til å bruke tjenestemerker.

29 mars. Nr. 1. **Midlertidig lov** *) [1]) om regulering av utførselen av gatesten og kantsten.

§ 1.

1. Kongen kan bestemme at adgangen til å utføre gatesten og kantsten skal forbys andre enn dem som dertil erholder Kongens tillatelse.
2. Kongen kan fastsette nærmere betingelser for meddelelse av sådan tillatelse til utførsel av gatesten og kantsten som nevnt under punkt 1.

§ 2. Forsøkt eller fullført overtredelse av denne lov, eller av forskrifter utferdiget i medhold av denne lov, straffes med bøter.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks og gjelder i 3 år.

29 mars. Nr. 2. **Lov** *) [2]) om forbud mot bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk.

§ 1. Bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk er forbudt.

Likeså er det forbudt å falby, selge, kjøpe, motta, beholde ombord eller bringe i land fisk — tilvirket eller utilvirket — som har vært utsatt for virkningene av sprengstoff.

§ 2. Sprengstoff som kan brukes til fangst av fisk, må ikke finnes ombord i norsk farkost eller båt på fiskeplass, eller på vei til eller fra fiskeplass.

Vedkommende regjeringsdepartement kan — såfremt et flertall i vedkommende fylkesting er enig heri — inntil 1 juli 1939, på nærmere fastsatte vilkår, tilstå fritagelse fra forskriftene i denne og foregående paragraf for størjefiske med not.

§ 3. Overtredelse av denne lov straffes med bøter eller fengsel optil et år. Overtredelse av § 1, annet ledd, eller av § 2, er straffbar også om den er begått av uaktsomhet.

---

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) St.besl. 23 mars. Se Ot. prp. nr. 15. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot s. 209—215; i Lt. s. 60.

[2]) St.besl. 23 mars. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. nr. 28. St.tid., forh. i Ot. s. 216—222; i Lt. s. 61.

Dessuten kan den farkost eller den båt som har vært benyttet ved overtredelsen, med redskaper — herunder innbefattet ombordværende sprengstoff — helt eller delvis inndras, uansett om de tilhører nogen i forseelsen skyldig eller ikke. Sådan fisk som nevnt i § 1, annet ledd, skal beslaglegges og inndras når som helst og overalt hvor den finnes. 29 mars. Nr. 2.

Er overtredelsen begått av nogen underordnet ombord i farkost (båt), eller av funksjonær i forretning, og kan straffansvar i den anledning gjøres gjeldende mot føreren eller forretningens eier, blir den underordnede ikke å straffe.

Overtredelse av denne lov er forseelse.

§ 4. Denne lov kommer til anvendelse på fiske ved Norges kyst, uten hensyn til om fisket foregår innenfor eller utenfor territorialgrensen.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

Fra samme tid opheves lov av 21 juli 1911 om forbud mot bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk m. v., med tilleggslover av 21 juni 1912 og 16 juni 1933.

Lov *) [1]) om forandringer i lov om arbeidstvister. 29 mars. Nr. 3.

I.

I lov om arbeidstvister av 5 mai 1927 med tilleggslover av 19 juni 1931, 6 juli 1933 og 26 juni 1934 skal følgende paragrafer lyde så:

§ 35. *Megling og meglingsforslag m. v.*

1. Meglingsmannen skal på den måte og i de former som han selv velger, hurtig og omhyggelig innhente alle nødvendige oplysninger til utredning av tvisten og efter evne søke å opnå enighet mellem partene om et rimelig forlik.

Han kan innhente de oplysninger som er nødvendige til utredning og bedømmelse av tvisten, selv om en eller begge parter uteblir.

Til fremme av sine undersøkelser har meglingsmannen sådan myndighet som nevnt i § 19. Men han kan ikke kreve ed av vidner og sakkyndige. Reglene i §§ 21 og 22 gjelder også ved megling.

Kommer forlik i stand, skal tariffavtale i overensstemmelse hermed oprettes under medvirkning av meg-

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) St.besl. 29 mars. Se Ot. prp. nr. 10. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 255–260; i Lt. s. 61.

29 mars. Nr. 3.

lingsmannen og undertegnes av partene eller deres representanter.

2. Meglingsmøtene skal holdes for lukkede dører. Møtebok føres efter reglene i § 24.
3. Har meglingsmannen fremsatt et meglingsforslag, må det ikke offentliggjøres uten hans samtykke.
4. Før avstemning over et meglingsforslag skal partene sørge for at alle stemmeberettigede får adgang til å gjøre sig kjent med meglingsforslaget i dets helhet.
5. Avstemningen skal bare gjelde meglingsforslaget som det foreligger fra meglingsmannen. Avstemningen skal være hemmelig og skriftlig med rene ja- eller nei-stemmer.
6. Når avstemningsresultatet foreligger, skal partene straks gi meglingsmannen skriftlig melding om forslaget vedtas eller forkastes. Forkastes det, skal meldingen gi oplysning om antallet av stemmer for og imot forslaget og om antallet av stemmeberettigede.
7. Finner meglingsmannen at en konfliktsituasjon bør løses under ett for flere fag, kan han bestemme at meglingsforslag for disse fag skal regnes som en helhet, således at avgjørelsen av om forslagene er vedtatt, skal treffes på grunnlag av det samlede antall stemmer og stemmeberettigede i de fag som på denne måte er slått sammen. Før meglingsmannen treffer bestemmelse herom, skal han rådføre sig med vedkommende hovedorganisasjoner.
8. Intet må offentliggjøres om avstemningsresultatene, før meglingsmannen har kunngjort hovedresultatet.
9. For avstemninger, som gjelder sjøfolk i utenriks fart, kan reglene i nr. 4 og 5 tillempes ved avtale mellem Norges rederforbund og Norsk sjømannsforbund eller, hvis sådan avtale ikke er oprettet, efter riksmeglingsmannens nærmere bestemmelse.

§ 42. *Brudd på taushetsplikt m. v.*

Den som bryter sin taushetsplikt efter § 23, jfr. § 35, 2 straffes med bøter. På samme måte straffes den som overtrer forskriftene i § 35 nr. 3, 4, 5, 6 og 8.

II.

Lovens § 36 a opheves.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon. 29 mars.

I «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» av 10 august 1923 og endret ved kongelig resolusjon av 23 juli 1926 inntas nedennevnte endringer og tilføielser:

§ 2 A gis følgende ordlyd:

A. I. Utenriksdepartementets forflytningspliktige tjenestemenn (jfr. § 26) er:
Utenriksråd,
Ekspedisjonschefer,
Byråchefer,
Sekretærer av 1. og 2. klasse tilhørende den utenrikske fagetat (jfr. § 5).

II. Utenriksdepartementets øvrige tjenestemenn er:
Chefen for pressekontoret,
Folkerettskonsulent,
1. arkivar,
2. arkivar,
Kasserer,
Pressesekretæren og andre sekretærer som står i en særstilling i departementet,
Bibliotekar,
Assistenter,
Vaktmestre og bud.

§ 5, 1 a gis følgende ordlyd:

1. Av Utenrikstjenestens personale (jfr. § 2) tilhører følgende tjenestemenn den utenrikske fagetat (den fastlønte utenriksetat):
   a) Utenriksråden, ekspedisjonschefene, byråchefene og de fast ansatte sekretærer i Utenriksdepartementet (undtagen pressesekretæren og andre sekretærer som står i en særstilling i departementet).

§ 11 gis følgende ordlyd:

Utenriksdepartementets samtlige anliggender hører under utenriksråden som har overopsynet med disse i egenskap av utenriksministerens nærmeste underordnede.

Ekspedisjonschefene, redaktøren og folkerettskonsulenten står umiddelbart under utenriksråden, byråchefer og 1. arkivar umiddelbart under sine ekspedisjonschefer, sekretærene, kassereren, 2. arkivaren, bibliotekaren og pressesekretæren umiddelbart under henholdsvis sine byråchefer, 1. arkivaren og redaktøren.

Det øvrige personale henhører under den eller de byråchefer som departementet bestemmer.

29 mars. § 17, 1 og 2 gis følgende ordlyd:

1. For ansettelse i begynnerposter i den utenrikske fagetat kreves som regel at ansøkeren har bestått den herfor av Kongen anordnede prøve. Ved begynnerpost forståes stilling som forflytningspliktig sekretær i Utenriksdepartementet, legasjonssekretær og fastlønnet visekonsul.
2. For ansøkere til aspirantstipendier til utdannelse for den utenrikske fagetat gjelder særskilte av Kongen fastsatte regler, som får tilsvarende anvendelse for andre som ønsker å utdanne sig for den faglige utenriksetat.

§ 18, 1 siste avsnitt gis følgende ordlyd:

Uten bekjentgjørelse skjer besettelse av stilling som 1. sekretær i Utenriksdepartementet ved oprykning fra 2. sekretærklassen, likeledes besettelse av stilling som 1. assistent ved oprykning fra lavere klasse.

§ 20, 2 gis følgende ordlyd:

De øvrige utenrikske tjenestemenn, derunder valgte visekonsuler, ansettes og avskjediges av Utenriksdepartementet med undtagelse av det underordnede personale ved legasjonene og konsulatene som avlønnes av den bevilgede kontorholdsgodtgjørelse eller av tilstått kontorbidrag, hvilke som regel ansettes og avskjediges av stasjonschefen.

I tilfelle der imidlertid av kontorholdsgodtgjørelse eller kontorbidrag er avsatt et bestemt beløp til avlønning av kansellist eller konsulatsekretær, skal ansettelsen eller avskjedigelsen undergis departementets approbasjon. Hvis en person ønsker å tjenstgjøre i Utenriksdepartementet eller ønsker å opnå en stilling som kansellist eller konsulatsekretær eller annen underordnet stilling ved en stasjon i det øiemed å utdanne sig for den faste utenrikstjeneste, kan tillatelsen til å tjenstgjøre eller ansettelsen alene finne sted efter de for antagelse av aspirantstipendiater gjeldende regler.

29 mars. **Kongelig resolusjon.**

Det det ulønte generalkonsulat i Paris underlagte konsulatdistrikt utvides til å omfatte departementene: Seine, Seine-et-Oise, Oise, Seine-et-Marne, Eure-et-Loire, Loiret, Loiret-et-Cher, Indre-et-Loir, Yonne, Sarthe og Somme.

29 mars. **Kongelig resolusjon.**

Når der i landsmenigheter i særlig avsides distrikter holdes søndagsopbyggelser (i skole, bedehus eller annet lokale) som trer istedenfor høimesse i sognekirken, kan biskopen på søknad fra sogneprest og menighetsråd meddele tillatelse til at presten i slike høve forretter dåp som blir å

likestille med dåp utført i kirke. Tillatelsen gis for hvert distrikt og lokale særskilt og for et tidsrum av 5 år. Til rummets karakter stilles samme krav som ved nadverdforvaltning utenfor kirke. 29 mars.

Biskopen kan når som helst ta tillatelsen tilbake, hvis det godkjente lokale senere ved nye eiere eller nytt styre skifter karakter, eller om andre uforutsette endringer i forholdene inntrer.

Kongelig resolusjon. 29 mars.

Grensen mellem Tønsberg by, Vestfold fylke, og Sem herred, samme fylke, fastsettes i medhold av bykommunelovens § 1 og landskommunelovens § 1 å skulle følge eiendomsgrensen og gjerdet i denne mellem Jarlsberg hovedgård og Tønsberg således at den skal gå fra det gamle grensegjerde på vestsiden av Stadion frem til den omlagte Hortenvei, langs dennes sydside et stykke, til den nye grind, derfra på nordsiden av den omlagte vei, inntil gjerdet igjen treffer bygrensen og grensegjerdet.

Kongelig resolusjon *). 29 mars.

I. I medhold av lov om handelsnæring av 21 juni 1929 § 27 og lov om innførsel av apotekvarer m. v. av 22 juni 1928 § 2 gjøres endringer i kongelig plakat om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek av 4 juni 1904 og i kongelig plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøpmenn som hertil har politiets tillatelse, samt utferdiges forskrifter om innførsel av gifter og apotekvarer — alt i samhøve med fremlagte utkast.

II. De under punkt I nevnte endringer og forskrifter trer i kraft straks.

Endringer i kongelig plakat av 4 juni 1904 med senere endringer om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek.

Følgende bestemmelser i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek skal lyde således:

§ 17, første ledd, bokstav a:

«Stoff som i medisinaltakstene er merket med stjerne, og annet giftig stoff kan til teknisk og annet ikke-medisinsk bruk utleveres:

a. Til universitetslærere og bestyrere av offentlige eller offentlig anerkjente undervisningsanstalter og labora-

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

29 mars. torier mot egen skriftlig erkjennelse for mottagelsen hver gang og erklæring om, at de trenger stoffet til vitenskapelig øiemed eller som undervisningsmateriale. Erklæringen må videre inneholde forsikring om, at intet av giften skal bli overlatt uvedkommende, og at den del av den som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i samme emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt at den skal bli opbevart under lås og lukke, så at intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.»

§ 18, annet ledd:

«På samme måte kan utleveres arsenholdig fluepapir og parisergrønt samt blyarsenat, det første til å utrydde fluer, de to sistnevnte stoffer til å sprøite frukttre mot skadelige insekter.»

§ 19, annet ledd:

«Giften eller det kar som den utleveres i, skal være forsvarlig innpakket i sort papir, forseglet og forsynt med tydelig giftmerke, samt med en farvet signatur som foruten navn på det firma eller apotek som har pakket varen, på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder og hvad den skal brukes til. Ved utlevering av metylalkohol skal dessuten både den indre og ytre emballasje være påført en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bund: «Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis denne vare drikkes». Ved utlevering av parisergrønt og av blyarsenat samt av Germisan, Uspulun, Tillantin og lignende preparater til beisning av såkorn og andre frøvarer skal hver beholder også være ledsaget av bruksregler som vedkommende departement godkjenner.»

§ 24, annet ledd, punkt 4:

«Oplysning om at kjøperen for politiet har avgitt forsikring om, at intet av giften skal bli overlatt uvedkommende, og at det som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i den emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt at den skal bli opbevart under lås og lukke, så intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende. Skal giften brukes til å utrydde skadedyr, må attesten dessuten inneholde oplysning om, at kjøperen for politiet har avgitt forsikring om, at giften bare skal bli anvendt innen rikets grenser.»

Endringer i kongelig plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøpmenn som hertil har politiets tillatelse. 29 mars.

Følgende bestemmelser i kongelig plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøpmenn som dertil har politiets tillatelse, skal lyde således:

§ 4, tredje ledd:

«Kjøperen skal dessuten for hver gang ved skriftlig erklæring forplikte sig til å bruke giften utelukkende i det øiemed han har opgitt og til å opbevare den del av den som ikke måtte brukes øieblikkelig, i den emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt under lås og lukke og således at intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.»

§ 6:

«Gift skal ved utlevering være forsvarlig innpakket og forseglet eller plombert, forsynt med giftmerke av utseende som angitt i § 3, samt med en signatur som foruten navn på det firma som har pakket varen, på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder og hvad den skal brukes til. Ved utlevering av metylalkohol skal dessuten både den indre og ytre emballasje være påført, foruten vedkommende firmas navn, en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bund: «Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis denne vare drikkes». Vedkommende ekspeditør plikter ved utleveringen å gjøre mottageren uttrykkelig opmerksom på, at stoffet må opbevares og behandles med forsiktighet.»

Forskrifter om innførsel av gifter og apotekvarer til fabrikanter, håndverkere og bestyrere av vitenskapelige anstalter eller laboratorier.

Ved innførsel av stoff som er opført i avdeling A eller B i plakat om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer av 20 september 1929, skal mottageren, når han er fabrikant, håndverker eller bestyrer av vitenskapelig anstalt eller laboratorium, før stoffet utleveres, til tollvesenet avgi skriftlig erklæring om, at det bare skal brukes i vedkommendes bedrift eller i vedkommende anstalt eller laboratorium, og om, hvad stoffet skal brukes til.

Er stoffet en gift, må mottageren i erklæringen dessuten forplikte sig til å sørge for, at dets emballasje blir for-

29 mars. synt med tydelig giftmerke samt med en farvet signatur som på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder og hvad den skal brukes til.

Er stoffet metylalkohol, skal mottageren i erklæringen også forplikte sig til å påføre både den indre og den ytre emballasje sitt firmanavn, samt en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bund: «Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis dette stoff drikkes».

Endelig skal erklæringen i alle tilfelle hvor stoffet er en gift, inneholde forsikring om, at intet av det skal bli overlatt uvedkommende, og at den del av stoffet som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i den på ovennevnte måte signerte emballasje og under lås og lukke, så intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om et tillegg — angående kontroll med salg av kjøttdeig m. v. — til helseforskriftene for Tønsberg.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om et tillegg — angående kontroll med salg av kjøttdeig m. v. — til helseforskriftene for Mandal.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om et tillegg — angående forskrifter for salg av fisk m. v. — til helseforskriftene for Time herred, Rogaland fylke.

29 mars. **Kongeleg resolusjon** **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Straumsnes herad, Møre fylke.

29 mars. **Kongeleg resolusjon** **) um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Tingvoll herad, Møre fylke.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om autorisasjon av rørleggere i Haugesund.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om håndverkslovens anvendelse i Strømsgodset sogn i Skoger herred, Vestfold fylke.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om håndverkslovens anvendelse i Modum herred, Buskerud fylke.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *) om forbud mot å fange, jage, anskyte eller drepe pelssel og sjøelefanter eller medvirke dertil på Bouvetøya og Peter I's øy.

---

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.

Kongelig resolusjon *). 29 mars.

Med hjemmel av § 25, 5. ledd, i lov om handelsnæring av 21 juni 1929 fastsettes som gjeldende inntil videre:

Innen militært område ved festningsanlegg og øvelsesplasser skal det efter nærmere regler som fastsettes av Handelsdepartementet være adgang til å selge til personer tilhørende den militære besetning til personlig bruk alle slags tobakkvarer og spiselige ting — derunder hermetikk — samt mindre bruksgjenstander.

Kongeleg resolusjon **). 29 mars.

Den konsesjonsgrensa som er nemnt i § 3, 2dre leden, i skogkonsesjonslova av 18 september 1909, jfr. lov av 13 august 1915, blir for Froland herad, Aust-Agder fylke, sett ned til 1500 dekar.

Kongelig resolusjon *) om at gjerde innen Herad herred i Vest-Agder fylke skal anses for lovlig når det kun er så tett og sterkt at det freder for hest og storfe. 29 mars.

Kongelig resolusjon *). 29 mars.

Landbruksdepartementet bemyndiges til å utferdige de bestemmelser som det i §§ 11, 25, 32 og 33 i lov om reindriften av 12 mai 1933 er tillagt Kongen å utferdige.

Kongelig resolusjon. 29 mars.

I medhold av § 15 i lov om reindriften av 12 mai 1933 fastsettes instruks for formann og næstformann i reinbeitedistrikt overensstemmende med et fremlagt forslag.

Denne resolusjon trer i kraft 1 mai 1935.

Den fastsatte instruks lyder så:

Instruks for formann og næstformann i reinbeitedistrikt.

Det påligger formann og i hans forfall næstformann:

1) Å innfinne sig i reinbeitedistriktet samtidig med at rein tilhørende de fjellsamer hvis formann han skal være, flytter inn i det. Han plikter å opholde sig i distriktet i den fastsatte beitetid og å dra omsorg for at utflytning finner sted ved beitetidens ophør.
2) Senest innen 8 dager efter beskikkelsesdokumentets mottagelse eller såfremt han da ikke opholder sig i reinbeitedistriktet senest 8 dager efter ankomsten dit å underrette de takstbestyrere innen hvis tjenestekrets reinbeite-

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste deild nr. 13.

29 mars

distriktet er beliggende, om hvor i distriktet han tar ophold.

3) Straks å underrette de samme tjenestemenn når han skifter opholdssted i reinbeitedistriktet og når han forlater dette. I siste tilfelle bør samtidig opgis en fastboende som er villig til å optre som fjellsamenes fullmektig ved eventuelle takstforretninger efterat formannen har forlatt distriktet (reindriftslovens § 79).

4) Å skaffe sig nøiaktig underretning om de til reinbeitedistriktet hørende fjellsamers opholdssteder, om hvem som flytter gjennem distriktet og om hvorvidt der i dette opholder sig fjellsamer uten berettigelse eller med flere rein enn tillatt.

5) Å påse at fjellsamene med omhu vokter sine rein.

6) Å søke oplyst ved hvis rein opgitt skade er voldt.

7) Å innfinne sig ved meglinger (lovens § 44), ved takstforretninger (§ 46), ved erstatningssøksmål (§ 55), ved tvangssalg (§ 65), ved utskilning som er forlangt av offentlig tjenestemann (§ 68) og ved alle møter hvortil han tilkalles av lappefogden eller lensmannen.

8) Å bistå registrator med de i lovens §§ 18 og 19 nevnte avgjørelser, føre fortegnelse over bimerker og tillatte ommerkninger (§ 21) samt innkreve og innsende til registrator den fastsatte betaling for tillatelse til ommerkning eller tilføielse av tilleggssnitt.

9) Å påse at de til enhver tid gjeldende bestemmelser om reindrift overholdes innen reinbeitedistriktet, å anmelde overtredelse til lensmannen eller lappeopsynet samt treffe sådanne forføininger som er påkrevet til fremme av god orden og forsvarlig og velordnet reindrift i distriktet og til forebyggelse av skade og ulempe for de fastboende.

10) Å yde de offentlige tjenestemenn den bistand som i stillings medfør kreves.

11) Å samle sammen og til den fastsatte tid å sende inn til lappefogden de i reindriftslovens § 11 omhandlede meldinger fra fjellsamene i distriktet.

12) Å opbevare og å levere til sin eftermann i stillingen samtlige gjenparter som han mottar fra lappefogden av registrerte reinmerker som benyttes i distriktet.

13) I forfallstilfelle straks å pålegge næstformannen å vareta formannstjenesten.

14) I øvrig å foreta det som efter lov eller annen bestemmelse påligger ham som formann.

Kongelig resolusjon. 29 mars.

I medhold av midlertidig lov om gjeldsordning for fiskere av 29 juni 1934 nr. 5 § 33 utferdiges nedenstående forskrifter for Lånekassen for fiskere:

§ 1. Til gyldig beslutning av styret kreves at minst 2 av styrets medlemmer har stemt for beslutningen og at alle styremedlemmer er varslet om møtet.

Er noen av styrets medlemmer uenig i en beslutning, kan han kreve sin dissens tilført møteboken. Undlater han å gjøre dette, er han ansvarlig for beslutningen.

§ 2. I styrets møtebok nevnes de saker som behandles og gjengis de beslutninger som treffes. Ved hvert fjerdingårs slutning innsendes styrets møtebok til Finansdepartementet som også ellers kan kreve sig forelagt møteboken eller forlange avskrift av denne.

Styrets møtebok opsettes i møtet eller senest dagen efter og gjennparter oversendes medlemmene. Boken underskrives i møtet eller i tilfelle i næste møte.

Styret bestemmer hvilke bøker ellers skal føres for lånekassen. Finansdepartementet kan dog gi forskrifter om hvordan bøkene skal være innrettet, og om at det skal føres andre bøker enn de som styret har bestemt.

Alle bøker skal være til særskilt bruk for lånekassen og skal autoriseres av Finansdepartementet.

§ 3. Det pålegges styret å sørge for at lånekassens verdipapirer opbevares i ildfast hvelv eller skap på den for øiemedet hensiktsmessigste og for utøvelsen av en stadig kontroll mest betryggende måte.

§ 4. Styret ansetter funksjonærer for lånekassen, når Finansdepartementet har samtykket i det. Departementet fastsetter lønnen. Stillingene skal være midlertidige og opsigelsesfristen høist 3 måneder.

Til andre utgifter for lånekassen kan styret bruke de beløp som departementet har bestemt.

§ 5. For lånekassen føres særskilt regnskap, dog blir administrasjonsomkostningene felles for lånekassen for fiskere og lånekassen for jordbrukere. Ved hvert kvartals utgang sendes utdrag av regnskapet til Finansdepartementet og ved hvert budgettårs utgang regnskap med styrets beretning om kassens virksomhet.

§ 6. Lånekassen tegner ansvarsforsikring for kassereren og betaler premien. Beløpets størrelse bestemmes av Finansdepartementet.

§ 7. Anvisninger og andre dokumenter som påfører lånekassen forpliktelser, må underskrives av et styremedlem og paraferes av kontorchefen. Styret kan dog bemyndige kontorchefen til sammen med den av lånekassens funksjonærer som styret bestemmer, å anvise bevilgede pantelån og administrasjonsomkostninger til utbetaling, avgi erklæring efter skjønnslovens § 66, samt i øvrig å effektuere styrets beslutninger. Liste over de av kontorchefen anviste beløp m. v. blir å fremlegge i første påfølgende styremøte.

§ 8. Lånekassens kontor skal være åpent for publikum alle hverdager i minst 4 timer.

§ 9. Finansepartementet sørger for revisjon av lånekassens forretningsførsel og fastsetter revisors lønn.

Revisor har daglig å gjennemgå bøkene, kontrollere regnskapsførselen og påse at overskridelse av reglene for utlån ikke finner sted, samt i det hele at lovens bestemmelser og gjeldende forskrifter

29 mars. overholdes. Revisjonen har minst 2 ganger om året til ubestemte tider og uten varsel å foreta eftersyn av lånekassens kasse, bøker og verdipapirer.

Revisjonens antegnelser tillikemed styrets besvarelser forelegges Finansdepartementet til avgjørelse.

Styret har ved et av sine medlemmer minst en gang hvert kvartal å undersøke kassererens beholdning og bøker.

§ 10. Styret sørger for at gjeldsmeglingsmenn blir opnevnt av herreds- eller byretten for de kommuner hvor styret finner det påkrevet, jfr. lovens § 6.

§ 11. For hvert fiskeriinspektorat, eller hvor dette har særlig stor utstrekning, for større deler av fiskeriinspektoratet, skal det være en fast takstmann som deltar i alle takster som i henhold til lovens § 10 holdes i vedkommende fiskeriinspektorat eller del av fiskeriinspektorat.

Til å tiltre taksten skal det for hvert fiskeriinspektorat eller del av fiskeriinspektorat, jfr. foregående ledd, være et utvalg av lokale takstmenn. Utvalget skal så vidt mulig sammensettes slik at alle kommuner blir representert.

Takstmennene opnevnes av styret efterat uttalelse fra vedkommende fiskerlag og fiskeriinspektør er innhentet.

Styret, eller den det bestemmer, avgjør hvilke av de lokale takstmenn skal delta i den enkelte takst, og hvorvidt de samme takstmenn skal taksere både fiskefartøi, redskaper og den faste eiendom.

Styret kan med Finansdepartementets samtykke ansette en eller flere takstinspektører.

§ 12. Styret fastsetter skjemaer for lånesøknader og gjeldsmeglingsmennenes uttalelse, samt for de takster som avgis efter lovens §§ 10, 21 og 22.

§ 13. Styret skal gi gjeldsmeglingsmenn og takstmenn de instruksjoner som finnes påkrevet. Styret eller den det bemyndiger, kan også bistå en gjeldsmeglingsmann med å få i stand en ordning for en lånsøker.

§ 14. Finansdepartementet meddeles underretning om de forberedende skritt som styret tar til erhvervelse av låneanbud m. v.

Finansdpartementets godkjennelse må erhverves på styrets beslutninger om avsluttelse av kontrakter om lån, lånenes størrelse, lånevilkår, bestemmelser om tiden for lånemidlenes inndragning samt skjema for lånekassens obligasjoner med tilhørende rentekuponger.

§ 15. De av lånekassen utferdigede obligasjoner med uforfalne kuponger blir efterhvert som de er innløst til amortisasjon, like så vel som innfridde kuponger å overlevere til lånekassens revisjon for å eftertelles og tilintetgjøres. Hvilke obligasjoner der således er amortisert, innberettes til Finansdepartementet.

§ 16. Styret treffer avgjørelse om hver enkelt lånesøknad i henhold til de regler som er gitt i loven og gjeldende forskrifter.

Styret kan ved avgjørelsen av en lånesøknad legge til grunn en annen verdi av fiskefartøi, redskaper og eiendommer enn fastsatt av takstmennene.

§ 17. Lån kan ikke uten samtykke av Finansdepartementet bevilges til hel eller delvis dekning av lånsøkerens gjeld til staten, Fiskeribanken, Hypotekbanken, Den norske stats småbruk- og boligbank eller Den norske arbeiderbruk- og boligbank.

§ 18. Før utbtaling av lån finner sted, skal vedkommende 29 mars.
styremedlem eller i tilfelle kontorchefen sammen med den av lånekassens funksjonærer som styret bestemmer, jfr. § 7, påse at reglene i loven og gjeldende forskrifter er fulgt.

§ 19. Fartøi skal holdes forsikret for sjø- og brandskade i forening eller selskap, godkjent av styret, og for et beløp som dekker lånekassens interesse. Polisen skal, før lånet utbetales, deponeres hos lånekassen og assurandøren underrettes om pantsettelsen. Bygninger på den pantsatte eiendom samt i tilfelle redskaper, maskiner, besetning og avling samt fiskeredskaper som omfattes av pantstillelsen, jfr. lovens §§ 12, 14 og 15, skal holdes tilstrekkelig og betryggende brandforsikret. Bestemmelsene i 2. punktum får tilsvarende anvendelse.

§ 20. Lån kan ikke gis mot pant i eiendom som skyldneren bare har bruksrett til, dersom bruksretten kan bringes til ophør eller avgiften forhøies innen 30 år.

Årlige avgifter kapitaliseres til det beløp de kan innløses med eller det 20-dobbelte av den årlige avgift.

Føderåd kapitaliseres efter en skjønnsmessig vurdering.

§ 21. Inntil lånet er innfridd skal fartøiet forsvarlig vedlikeholdes og på forsvarlig måte anvendes i fiskeribedriften. Gjeldsmeglingsmannen fører tilsyn hermed og skal i det øiemed sammen med den lokale takstmann besiktige fartøiet en gang om året og ellers så ofte som styret måtte bestemme. Beretning om besiktigelsen sendes til kassen på skjema som styret bestemmer. For besiktigelsen tilkommer vedkommende sådan betaling som styret bestemmer. Utgiftene bæres av lånekassen.

Styret kan treffe overenskomst med vedkommende forsikringsselskaper, hvorefter disse selskapers besiktigelser stilles til lånekassens disposisjon. Disse besiktigelser trer i så fall istedenfor gjeldsmeglingsmannens og blir å innsende til lånekassen av forsikringsselskapet.

§ 22. Lånet skal i sin helhet straks være forfallent til betaling i tilfelle av:

at renter og avdrag ikke betales i rett tid, eller

at låntageren ophører med å holde fiskefartøi, fiskeredskaper, bygninger, samt i tilfelle redskaper, maskiner, besetning og avling, som omfattes av pantsettelsen, jfr. lovens §§ 12, 14 og 15, tilstrekkelig og betryggende forsikret, eller

at fartøiet pådras sjøpanterettigheter som ikke omfattes av forsikringen, og der ikke stilles betryggende sikkerhet, eller

at lånekassen finner at vedlikeholdelsen av fartøi og redskaper er så mangelfull eller at eiendommen drives således at det kan bli til skade for lånets sikkerhet, eller at skyldneren disponerer driftsmidlene på en måte, som ikke samsvarer med rasjonell økonomisk drift, eller at tvangsrealisasjon av driftsmidlene, jfr. lovens § 16, nevneverdig forringer skyldnerens evne til å drive sin næring.

§ 23. Dersom det pantsatte fiskefartøi eller den pantsatte eiendom selges til andre enn låntagerens nære slektning, skal lån av lånekassen forrentes med 5 procent årlig fra salgsdagen og forfalle til betaling efter 3 måneders varsel, jfr. lovens § 29, siste ledd. Lånet skal også i øvrig kunne opsies til betaling med 3 måneders varsel, når fartøiet eller eiendommen selges, eller dersom det viser sig at låntageren har andre forplikelser enn forutsatt ved gjeldsordningen. Det samme gjelder når fartøiet ikke lenger i vesentlig utstrekning anvendes i fiskeribedriften.

29 mars. **Kongelig resolusjon** *). I henhold til lov om luftfart av 7 desember 1923 § 24 bemyndiges Forsvarsdepartementets luftfartsråd til å utstede certifikat for radiotelegrafister og -telefonister på luftfartøi efter nærmere regler som fastsettes av Forsvarsdepartementet.

29 mars. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved ingeniør Ole Mustads gavebrev av 21 mars 1935 oprettede «Lars Backers legat» til fremme av god bygningskunst i Norge.

29 mars. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

Departementet henleder herved opmerksomheten på de endringer som ved kongelig resolusjon av 29 mars 1935 (i Norsk Lovtidende, 1. avdeling nr. 13 for iår) er gjort i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek og kongelig plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøpmenn som hertil har politiets tillatelse samt på de forskrifter som samme dag er gitt om innførsel av gifter og apotekvarer ved fabrikanter, håndverkere og bestyrere av videnskapelige anstalter og laboratorier og om opbevaring av stoffene hos sådanne importører.

Ved den nevnte resolusjon av 29 mars iår er det bestemt:

I. At følgende bestemmelser i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek skal lyde således:

§ 17, første ledd, bokstav a:

«Stoff som i medisinaltakstene er merket med stjerne, og annet giftig stoff kan til teknisk og annet ikke-medisinsk bruk utleveres:

a. Til universitetslærere og bestyrere av offentlige eller offentlig anerkjente undervisningsanstalter og laboratorier mot egen skriftlig erkjennelse for mottagelsen hver gang og erklæring om, at de trenger stoffet til vitenskapelig øiemed eller som undervisningsmateriale. Erklæringen må videre inneholde forsikring om, at intet av giften skal bli overlatt uvedkommende, og at den del av den som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i samme emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt at den skal bli opbevart under lås og lukke, så at intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.»

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

29 mars.

§ 18, annet ledd:

«På samme måte kan utleveres arsenholdig fluepapir og parisergrønt samt blyarsenat, det første til å utrydde fluer, de to sistnevnte stoffer til å sprøite frukttre mot skadelige insekter.»

§ 19, annet ledd:

«Giften eller det kar som den utleveres i, skal være forsvarlig innpakket i sort papir, forseglet og forsynt med tydelig giftmerke, samt med en farvet signatur som foruten navn på det firma eller apotek som har pakket varen, på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder og hvad den skal brukes til. Ved utlevering av metylalkohol skal dessuten både den indre og ytre emballasje være påført en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bunn: «Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis denne vare drikkes». Ved utlevering av parisergrønt og av blyarsenat samt av Germisan, Uspulun, Tillantin og lignende preparater til beisning av såkorn og andre frøvarer skal hver beholder også være ledsaget av bruksregler som vedkommende departement godkjenner.»

§ 24, annet ledd, punkt 4:

«Oplysning om at kjøperen for politiet har avgitt forsikring om, at intet av giften skal bli overlatt uvedkommende, og at det som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i den emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt at den skal bli opbevart under lås og lukke, så intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende. Skal giften brukes til å utrydde skadedyr, må attesten dessuten inneholde oplysning om, at kjøperen for politiet har avgitt forsikring om, at giften bare skal bli anvendt innen rikets grenser.»

II. At følgende bestemmelser i kongelig plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøpmenn som hertil har politiets tillatelse, skal lyde således:

§ 4, tredje ledd:

«Kjøperen skal dessuten for hver gang ved skriftlig erklæring forplikte sig til å bruke giften utelukkende i det øiemed han har opgitt og til å opbevare den del av den som ikke måtte brukes øieblikkelig, i den emballasje som den er utlevert i fra selgeren, således at den alltid finnes signert efter gjeldende forskrifter, samt under lås og lukke og således at intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.»

29 mars. *§ 6:*

«Gift skal ved utleveringen være forsvarlig innpakket og forseglet eller plombert, forsynt med giftmerke av utseende som angitt i § 3, samt med en signatur som foruten navn på det firma som har pakket varen, på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder, og hvad den skal brukes til. Ved utlevering av metylalkohol skal dessuten både den indre og ytre emballasje være påført, foruten vedkommende firmas navn, en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bunn: «Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis denne vare drikkes». Vedkommende ekspeditør plikter ved utleveringen å gjøre mottageren uttrykkelig opmerksom på, at stoffet må opbevares og behandles med forsiktighet.»

III. At der fastsettes følgende forskrifter om innførsel og opbevaring av gifter og apotekvarer til fabrikanter, håndverkere og bestyrere av vitenskapelige anstalter eller laboratorier:

«Ved innførsel av stoff som er opført i avdeling A eller B i plakat om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer av 20 september 1929, skal mottageren, når han er fabrikant, håndverker eller bestyrer av vitenskapelig anstalt eller laboratorium, før stoffet utleveres, til tollvesenet avgi skriftlig erklæring om, at det bare skal brukes i vedkommendes bedrift eller i vedkommende anstalt eller laboratorium og om hvad stoffet skal brukes til.

Er stoffet en gift, må mottageren i erklæringen dessuten forplikte sig til å sørge for at dets emballasje blir forsynt med tydelig giftmerke samt med en farvet signatur som på en iøinefallende måte angir både hvad giften inneholder og hvad den skal brukes til.

Er stoffet metylalkohol, skal mottageren i erklæringen også forplikte sig til å påføre både den indre og den ytre emballasje sitt firmanavn, samt en signatur med følgende advarsel med store og tydelige sorte bokstaver på rød bunn:

«Øieblikkelig blindhet kan bli følgen, hvis dette stoff drikke.»

Endelig skal erklæringen i alle tilfelle hvor stoffet er en gift, inneholde forsikring om, at intet av det skal bli overlatt uvedkommende, og at den del av stoffet som ikke brukes øieblikkelig, skal bli opbevart i den på ovennevnte måte signerte emballasje og under lås og lukke, så intet spilles eller kan bli tilgjengelig for uvedkommende.»

Endringene i plakaten av 4 juni 1904 §§ 17, 19 og 24 får i henhold til kongelig resolusjon av 16 juli 1904 §§ 2

og 3 tilsvarende anvendelse på utlevering fra kjøpmenn som 29 mars.
har departementets tillatelse til å selge gifter og apotekvarer.

Som det sees, er det særlig for metylalkohol (tresprit) gitt skjerpede forsiktighetsregler. Man henleder opmerksomheten på bestemmelsen om den særlige signering samt angivelse av firmanavn som for dette stoffs vedkommende skal finnes både på den indre og den ytre emballasje. Opmerksomheten henledes for øvrig på bestemmelsen om, at den erklæring som kjøperen skal avgi, også skal inneholde forsikring om, at giften skal bli opbevart i den emballasje som den er utlevert i fra selgeren. Sistnevnte bestemmelse gjelder som det sees, ved utlevering av alle gifter.

Det innskjerpes at reglene nøie blir fulgt, samt at de i hvert enkelt tilfelle av vedkommende ekspeditør tydelig foreholdes kjøperen.

Videre merkes de nye forskrifter og forsiktighetsregler for innførsel til fabrikanter og andre som ikke er handlende. Tollvesenet vil efter § 2 i lov om tollvesenet av 22 juni 1928 ha å påse at den heromhandlede erklæring blir avgitt, før varen utleveres.

Bestemmelsene trådte i kraft straks.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering 29 mars.
av og vedtekter for bebyggelse av Vidars gates og Snorres gates forlengelse samt kvartalet mellem Eugeniegate, Sofiegate, Johannes Bruns gate og Theresegate i Oslo.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sorenskriver 30 mars.
hvori er uttalt:

«Under henvisning til Justisdepartementets skrivelse av 18 november 1930 bemerkes at da tinglysning av utpantning i fast eiendom for brandavgift efter brandloven av 15 august 1908 § 66, 2. ledd, eller for feierpenger efter samme lovs § 19 ikke antas nødvendig for å bevare lovbestemt panterett, gjelder i disse tilfelle ikke bestemmelsen om fritagelse for gebyr i sportellovens § 56, 4. ledd.»

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om forandring i 30 mars.
politivedtekten for Furnes herred, Hedmark fylke.

Skriv ***) frå Justisdepartementet um politivedtekt for 30 mars.
Nord-Fron herad, Opland fylke.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om et tillegg 30 mars.
til torvvedtektene for Ålesund og om avgifter for salg fra Ålesund torv og torvhall.

*) Kunngj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
**) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
***) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste deild nr. 14.

Lov*) um kommunestyre på landet frå 30 september 1921.

Fyrste kapitel.

Kva lovi gjeld og korleis kommunestyret er skipa.

§ 1. Denne lovi gjeld for heradskommunar, soknekommunar og fylkeskommunar, og handlar um dei kommunale sakene som det ikkje er andre fyresegner um i serskilde lover.

Kvart herad er ein kommune. Når det er meir enn ei sokn i eit herad, er kvar sokn ein soknekommune, jfr. likevel § 1 3die leden i lov um kyrkjur og kyrkjegardar frå 3 august 1897.

Kvart herad høyrer heilt til eit fylke.

Spursmål um å kløyva herads- og soknekommunar og um brigde i grensune deira elles, avgjer Kongen, når heradsstyri i dei kommunane som umskiftet gjeld, hev havt høve til å segja si meining. Når det gjeld heradskløyving, skal fylkestinget òg få høve til å segja si meining.

Brigde i herads- og soknenamn gjer Kongen vedtak um, når vedkomande heradsstyre eller soknestyre hev havt høve til å segja si meining.

§ 2. Kommunestyret i eit herad er heradsstyret, formannskapet og ordføraren; hev heradet borgmeister, høyrer han òg med til kommunestyret.

§ 3. Heradsstyret skal dei røysteføre innbyggjarane i heradet velja for 3 år, etter dei reglane som gjeldande lov fastset.

Fylkestinget fastset, kor mange det skal vera i heradsstyret; talet skal ikkje vera under 12 og ikkje yver 48. Men er folkemengdi i heradet yver 25 000 innbyggjarar etter siste lands- eller kommunale folketeljing, kann det vera upp til 60. Er det meir enn ei sokn i heradet, fastset fylkestinget likeins, kor mange heradsstyremenner det skal vera frå kvar sokn — etter folketal og matrikelskyld, etter skattlagd eige og inntekt og etter andre høve i bygdi.

Dei heradsstyremennene som er valde frå ei sokn, er likeins soknestyre i sokni.

§ 4. [Hev halda upp å gjelda i samhøve med lov nr. 7 frå 10 juli 1925.]

§ 5. Dersom nokon i heradsstyret misser røysteretten i heradet eller vert fylkesmann i fylket eller borgmeister i heradet, går han ut or heradsstyret for godt.

Ingen kann gjera teneste i heradsstyret:

a. so lengje røysteretten hans er suspendera,

*) Denne umsetjing av lovi til nynorsk vert innteki etter upmoding frå Justisdepartementet i brev dagsett 9 april 1935.

b. dersom han i dei siste 12 månadene for seg sjølv, ektemake eller barn under 15 år hev teke mot hjelp av det slaget som stoggar heimstadhevd etter reglane um det i lovverket um fatigstellet. Betalar han tilbake den hjelp han soleis hev teke imot i dei siste 12 månadene, tek han straks til att med tenesta.

Dersom nokon ikkje kann gjera skyldnaden sin i heradsstyret for skuld vanhelse eller onnor hindring som vert godkjend, og han søkjer seg fri, kann heradsstyret taka han fri for umbodet for ei viss tid eller for resten av valbolken.

Flytter nokon frå ei sokn til ei onnor i same heradet, går han ut både or heradsstyret og soknestyret for den tid han bur utanfor den sokni han er vald ifrå.

§ 6. Formannskapet i eit herad med berre ei sokn skal ha so mange mann som det heile talet som kjem ut, når talet på heradsstyremennene vert delt med 4.

Er det meir enn ei sokn i eit herad, vèl soknestyri kvar for seg formenner, og so mange som det heile talet som kjem ut, når talet på soknestyremennene vert delt med 4. Dei formennene som soknestyri hev valt, er formannskapet i heradet.

Når serlege grunnar er for det, kann fylkesutvalet etter søknad frå heradsstyret auka eller minka talet på formenner for eit herad og på dei som vert valde frå kvar sokn.

§ 7.

1. Utestengd frå val til formann er lensmenner og alle som hev rekneskap å gjera til kommunen.

   Friteken for val til formann er den som hev gjort teneste i formannskapet dei tri siste åri, når valåret er ute. Den som skal takast fri, må segja frå um det til ordføraren seinast i det møtet då formennene skal veljast.

   Ingen kann verta verande formann, når han fær slikt yrke som fører med seg utestengjing etter fyrste stykkjet i denne paragrafen.

2. Friteken for val til ordførar er den som hev gjort teneste dei tri siste åri, når valbolken er ute. Den som skal få fritaking, må krevja det seinast i det møtet då ordførar skal veljast.

§ 8. Dei som er valde inn i heradsstyret eller soknestyret, skal, fyrr dei tek til med tenesta si, velja seg imillom for tri år formenner og like mange varamenner.

Den ordføraren som er i teneste, kallar møtet eller møti saman med høvelegt varsel. Dei er vedtaksføre når minst tvo tridjepartar av lemene er til stades.

Valet er høvetalsval dersom nokon styremann krev det. Um so er, gjeld § 13, post I, bokstav b, c og e, § 29, post 2—4, § 33 fjerde leden og §§ 34 og 35 i lovi um kommuneval på til-

svarande måte. Men den grensa for høvet til kumulation, som desse fyresegnene fastset, gjeld ikkje når lista vert uppsett.

Kjem det ikkje krav um høvetalsval, vert formennene valde med fleirtalsval; fyresegnene i § 38, post 2 og 3, i lovi um kommuneval gjeld då på tilsvarande måte.

§ 9. Når formannskap er valt, vèl heradsstyret millom formennene ordførar og varaordførar, likeins for 3 år. Heradsstyret kann med eit fleirtal på tvo tridjepartar av dei som er til stades, taka ved at ordføraren kann veljast fritt millom heradsstyremennene.

Um varsel til møtet gjeld det som er sagt i fyrre paragrafen; likeins um møtestyringi og um når møtet er vedtaksført.

Dersom ingen fær fleirtal av dei røystene som vart avgjevne fyrste gongen det er avrøysting til val på ordførar eller varaordførar, held dei ny avrøysting. Og då vert den rekna for vald, som hev flest røyster; hev tvo eller fleire same røystetalet, vert valet avgjort med lutkasting.

Endå um ordføraren ikkje vert vald millom formennene, er han med i formannskapet.

Ordføraren syter for at utfallet av vali etter denne og fyrre paragrafen vert kunngjort.

§ 10. Dersom det i formannskapet vert for få varamenner eller for få varamenner for ei gruppe, kann heradsstyret eller soknestyret med fleirtalsval velja ein eller fleire faste eller millombils varamenner — um so skal vera millom styremennene i vedkomande gruppe.

Dersom ordføraren går ut or teneste i valbolken, millombils eller for godt, stig varaordføraren upp til ordførar, og heradsstyret vèl ny varaordførar, millombils eller for godt.

Andre kapitel.

Um formene for gjeremåli til heradsstyret, formannskapet og soknestyret.

§ 11. Heradsstyret og formannskapet tek avgjerdene sine i møte som ordføraren eller varaordføraren styrer. Hev dei forfall båe tvo, vèl møtelyden seg imillom ein ordstyrar for dette møtet; valet vert avgjort med røystefleirtal.

§ 12. Ordføraren kallar saman heradsstyret og formannskapet, når han synest det trengst, eller når formannskapet gjer vedtak um det, eller når fylkesmannen krev det.

Innkalling til møte i heradsstyret skal innehalda uppgåve yver dei sakene som skal vera fyre, og skal kunngjerast i tide. Samstundes skal dokumenti i original eller avskrift liggja til ettersyn på ein stad som er nemnd i innkallingi, og vert liggjande der so lengje som råd er til møtet skal haldast. Det vert halde på den staden heradsstyret hev fastsett.

§ 13. Heradsstyret eller formannskapet kann ikkje gjera noko bindande vedtak, utan minst halvparten er til stades.

§ 14. Møte i heradsstyret skal haldast for ustengde dører. Men heradsstyret kann gjera vedtak um at ei einskild sak skal verta fyrehavd for stengde dører. Dette spursmålet kann vera fyre for stengde dører, når ordføraren so fastset.

§ 15. Heradsstyret kann gjera vedtak jamvel i ei sak som ikkje er nemnd i innkallingi, um ikkje ordføraren eller ein fjerdepart av dei som er til stades, set seg imot det.

Utanum dei sakene som er nemnde i innkallingi, kann kvar heradsstyremann koma med fyrespurnader som han vender til ordføraren. Framlegg som vert gjorde i samband med ein slik fyrespurnad, kann ikkje avgjerast i møtet, um ordføraren eller ein fjerdepart av dei som er på møtet, set seg imot det.

§ 16. Dersom nokon i heradsstyret eller formannskapet kann få nokon større serfyremun, noko større tap eller andsvar for seg sjølv av avgjerdi i ei sak, er han ugild og skal gå ifrå, når saki er fyre. Det same gjeld, når avgjerdi vil føra med seg slik serfyremun, slikt tap eller andsvar for ektemaken til nokon i heradsstyret eller formannskapet eller for skyldfolk i upp- eller nedstigande line eller i sidelina so nær som syskjen eller like nære verskyldfolk.

Når avgjerd skal takast um tariffavtale eller lønsregulativ, skal den gå ifrå, som anten sjølv går inn under tariffen eller regulativet eller hev ektemake som gjer det.

Når avgjerd eller tilråding um innsetjing i lønt post er fyre, skal likeins den gå ifrå, som anten sjølv er søkjar, eller står i eit slikt høve som nemnt ovanfor, til nokon søkjar.

Likeins går dissentarar ifrå, når saker er fyre som gjeld statskyrkja.

Når det vert reist spursmål, um nokon er ugild og bør gå ifrå, avgjer møtet det, men han sjølv er ikkje med i den avgjerdi.

Endå um nokon i heradsstyret eller formannskapet ikkje kann reknast for ugild etter fyresegnene ovanfor, kann heradsstyret eller formannskapet, når han bed um det, taka han fri for å vera med i ei sak, dersom personlege høve gjer at han ikkje står fullt fritt i avgjerdi.

§ 17. Når inkje anna er sagt i lov, må vedtak i heradsstyret og formannskapet gjerast med fleirtal av dei røystene som er avgjevne; elles er det ugildt.

Millom like røystetal skil ordføraren, so nær som ved val og når tenestemenner vert innsette. I desse undantakstilfelle gjeld, so nær som for val på ordførar og varaordførar etter § 8[1],

[1] Etter det brigdet som lov nr. 7 frå 10 juli 1925 gjorde i §§ 8 og 9, er den rette tilvisingi her § 9 og ikkje § 8.

for val på ordstyrar etter § 11 og val på formenner, etternemnde reglar:

Dersom ingen fær fleirtal av dei røystene som vart avgjevne fyrste gongen det er avrøysting, held dei ny avrøysting. Og då vert den rekna for vald, som hev flest røyster. Fyre ny avrøysting kann dei gjera vedtak um at dei berre skal røysta på tvo eller fleire av dei som fekk høgste røystetalet fyrste gongen. Dersom valet ikkje vert avgjort no heller, for di tvo eller fleire hev like mange røyster, skal valet eller innsetjingi avgjerast med lutkasting.

Når eit heradsstyre-vedtak ikkje fær eit fleirtal på tvo tridjepartar i den endelege avrøysting, og det ikkje gjeld vraking eller utsetjing, spursmål um å få inn upplysningar eller gjeva utsegner eller utgreiding, eller val, tenestemannsinnsetjing eller tenesteskipnaden til heradsstyret, då skal heradsstyret ha vedtaket fyre i eit nytt møte, etter saki hev vore framlagd for fylkesmannen etter § 47. Vert det ikkje då heller eit fleirtal på tvo tridjepartar for ei positiv avgjerd i saki, skal ho leggjast fram for Kongen til avgjering etter § 48, når meir enn helvti av mindretalet krev det i same møtet. I avrøystingi um dette skil ordføraren millom like røystetal, um han høyrer til mindretalet i saki; elles vèl mindretalet fyre avrøystingi ein oddemann som hev den avgjerande røysti, um tali vert like. Krev ikkje mindretalet at vedtaket skal ankast inn for Kongen, eller fær det eit fleirtal på tvo tridjepartar, er det bindande, um dei andre vilkåri for lovlegt vedtak er til stades.

§ 18. Dersom nokon som sit i heradsstyret eller formannskapet døyr, går ut eller fær varigt forfall, kjem varamennene i staden etter den nummerrekkja dei er valde i.

Når varamenner vert innkalla til eit møte eller til å vera med i ei einskild sak, skal nummerrekkja likeins fylgjast, um råd er.

Er heradsstyret eller formannskapet ihopsett med høvetalsval, skal dei fylla ut med varamenner frå den gruppa som frågangen eller forfallet hev gjort for fåment.

§ 19. I møte i eit soknestyre hev berre soknestyre-mennene røysterett; men ordføraren eller varaordføraren målber sakene og styrer møti. Hev både ordføraren og varaordføraren forfall, vèl møtelyden segimillom med røystefleirtal ein ordstyrar for dette møtet.

Dersom møtestyraren ikkje hev røysterett,skal soknestyret velja ein oddemann med det same møtet tek til.

Fyresegnene um heradsstyret i dette kapitel gjeld likeins for soknestyret.

§ 20. På møte i heradsstyret, formannskapet og soknestyret skal det som er fyre, bokførast. Fyrr møtet sluttar,

skal det som er bokført, lesast upp, um inkje anna vert vedteke. Møtestyraren og minst tvo styremenner skriv under møteboki for kvart møte.

Yver dei sakene som kjem inn og går ut, skal det førast liste på den måten som fylkesmannen godkjenner. Han godkjenner møtebøker og dagbøker.

Tridje kapitel.

Kva makt og gjeremål heradsstyret, formannskapet og soknestyret hev.

§ 21. Heradsstyret hev løyvings- og skattleggjingsretten og styrer dei kommunale sakene til heradet innanfor dei grensune som gjeldande lov dreg upp.

Det greider dessutan dei gjeremål som lov legg på det elles òg, og fær til vegar upplysningar og gjev utsegner, når eit departement eller fylkesmannen krev det.

§ 22. Innan budgettåret er ute, skal heradsstyret gjera vedtak i budgettform um inntektene og utgiftene til kommunen i det budgettåret som kjem, og um skattutskriving etter skattelovi. I budgettet fører dei upp alle kommunale inntekter og utgifter, her òg naturalarbeid på ålmennvegar, um heradsstyret hev avgjort at det skal reknast med. Er det underskot det fyrre budgettåret, vert det likeins uppført. Lånt midel kann dei ikkje føra upp til å svara vanlege utgifter med i budgettåret.

På budgettet kann dei setja av pengar til serskilt nemnde fyremål, endå um ikkje tanken er at dei krev utlegg i budgettåret, til driftsfond og til ymse fond som heradet kann bruka i seinare år, um utgiftene då aukar eller inntektene minkar.

Er det utgifter som skal svarast av lånte pengar, skal heradsstyret taka avgjerd um dei saman med kommunebudgettet so langt råd er.

Er skattutskriving og pengeløyving til kommunale institutionar og verksemder utskilt for sokner eller luter av herad eller sokner, bør desse serskilde inntekt- og utgiftpostane likevel takast inn i heradsbudgettet.

Utgifter og inntekter vert uppførde med bruttosummar so langt råd er. Når det gjeld verksemder som gjev inntekt og ikkje treng tilskot frå heradskassa til drifti, kann heradsstyret fastsetja at berre den parten av inntekti som ikkje vert bruka til gagn for vedkomande verksemd, vert uppført på det vanlege kommunebudgettet.

Heradsstyret avgjer kva tid dei ymse styri seinast skal gjeva inn framleggi sine til budgett for næste budgettåret.

Fyrr budgettet er fyre i heradsstyret, skal formannskapet setja upp fremlegg til budgett. Ordføraren syter for å leggja ut avskrift av dette framlegget til ettersyn for folk i minst 14 dagar etter vanleg kunngjering, fyrr framlegget vert fyrehavt i heradsstyret. Heradsstyret avgjer kva stad eller stader i krinsen avskrifti skal leggjast ut på.

Er den skatten som vert utlikna til herad eller sokner eller luter av herad eller sokner i alt større for skattytarane enn den lovlege høgstegrensa, og det ikkje vert gjeve løyve til å gå yver denne grensa, fastset fylkesutvalet kva postar som skal gå ut av dei vedtekne budgetti eller minkast, um ikkje vedkomande heradsstyre og soknestyre kann semjast um den minken som må til.

§ 23. Formannskapet greider dei offentlege gjeremål som gjeldande lov legg på det, og fær til vegar upplysningar og gjev utsegner, når eit departement eller fylkesmannen krev det.

Det hev tilsyn med:

1. at rekneskapsstellet til kommunen er i god skikk til kvar tid, at rettane til kommunen vert haldne uppe og gjorde gjeldande, og at skyldnadene hans vert greidde i rett tid;
2. at vedtaki som heradsstyret og formannskapet gjer, vert fylgde, og at arbeidi og gjeremåli til kommunen vert fremja på ein måte kommunen er tent med.

Hev heradsstyret skipa faste utval eller styre eller råd i samhøve med §§ 28 og 31 i denne lovi, skal formannskapet leggja driftsmeldingane og rekneskapsutgreidingane frå dei fram for heradsstyret, saman med dei merknadene det hev funne grunn til.

§ 24. Formannskapet kann avgjera saker som det høyrer heradsstyret til å gjera vedtak um, når det ikkje er tid til å leggja saki fram for heradsstyret, av di rettkomne umsyn då kunde lida skade. Tek formannskapet avgjerd i ei slik sak, skal fråsegn um avgjerdi leggjast fram for heradsstyret so snart råd er.

§ 25. Soknestyret greider dei sakene som gjeldande lov hev lagt under soknekommunane.

Det kann framleis styra jamvel andre kommunale saker, når verksemdi ikkje i lov er lagd under andre tenestemakter, og ho var sokne-sak fyrr denne lovi tok til å gjelda.

Soknestyret hev løyvingsrett og skattleggjingsrett i dei sakene det hev under seg.

§ 26. Heradsstyret, soknestyret eller formannskapet kann ikkje taka åtgjerder som serskilt er til gagn for politiske samskipnader eller politiske fyremål.

Fjerde kapitel.

Kva rett heradsstyret hev til å føra yrket sitt yver på andre. Utval, styre og nemder.

§ 27. Heradsstyret kann for eit einskilt høve eller i vedtekt setja formannskapet til å greida dei sakene som heradsstyret hev avgjerdingsmakt i etter denne lovi, når det ikkje gjeld:

1. å vinna eigedomsrett til, avhenda, pantsetja, makeskifta fast eigedom, eller gjeva frå seg nokon rett i fast eigedom; men heradsstyret kann yverlata til formannskapet eller nokon annan å vinna og avhenda eigedomar eller rettar i eigedomar so langt det trengst til å setja i verk eller føra igjenom vedtak som heradsstyret hev gjort,
2. nye tiltak og å vida ut eldre tiltak i nokon større mun,
3. å bruka yverskotet av kommunale verksemder,
4. spursmål um koncession eller å gjera leige-, paktings- eller leveranseavtalur som bind kommunen for lengre tid enn 5 år, eller som hev heller mykje å segja for kommunen økonomisk,
5. å taka upp lån som ikkje vert betala tilbake av yverskot som enno er att, eller med utlikning på budgettet i det same eller næste budgettåret. Men heradsstyret kann lata formannskapet gjera avtale um eller godkjenna dei nøgjare vilkåri for lån som heradsstyret hev gjort vedtak um å taka upp,
6. å gjeva trygd for økonomisk andsvar,
7. å skipa rekneskapsettersyn, å setja inn ettersynsmenner eller ettersynsmann, å nemna upp utval — um so er — i rekneskapssaker og decisionssaker og å gjeva decision,
8. å setja inn borgmeister,
9. å føra yver makt og skyldnad i samhøve med paragrafane 28, 31 og 32,
10. å fastsetja generelle salstariffar eiler prisar for vatn, gass, elektrisk kraft og for andre ytingar frå kommunale institutionar, verk eller verksemder som i røyndi er monopolforretningar,
11. budgettfyrehaving etter § 22. Men heradsstyret kann gjeva formannskapet rett til å bruka småsummar av den løyving som er uppført på budgettet til uvisse utgifter.

§ 28. Heradsstyret kann skipa faste utval for kommunale fyremål eller for greiner av det kommunale stellet som ikkje i lov er lagde under eige styre.

Heradsstyret fastset i generelle fyresegner kva gjeremål desse utvali skal ha. Umbodet kann femna um alle gjeremål som kann leggjast under formannskapet etter denne lovi; å

setja inn administrationsstyrar eller gjeva han avskil, kann ikkje yverlatast til utval.

§ 29. Heradsstyret fastset kor mange det skal vera i kvart av dei faste utvali, og avgjer kven skal vera formann og vara-formann.

§ 30. Formannen kallar saman utvalet, når han synest det trengst, eller når utvalet fastset det. Dei som møter, tek avgjerdene sine med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen. Når det er val og innsetjing, gjeld fyresegni i § 17 tridje leden.

Det som er fyre i utvalet, vert bokført, og utskrift send til heradsstyret etter nøgjare fyresegn som det gjev.

§ 31. For kommunal verksemd som etter tanken ikkje stendig skal trenga driftstilskot av heradskassa, kann heradsstyret skipa eit driftsstyre som anten kann vera eit styre åleine eller eit styre og eit råd.

Når det er skipa både styre og råd for ei verksemd, fastset heradsstyret i generelle fyresegner kva gjeremål styret og rådet skal ha, og fastsett høvet millom dei. Til styret eller til styre og råd kann heradsstyret gjeva den makt som det kan føra yver til formannskapet, og til styre og råd kann det dessutan gjeva avgjeringsmakti i dei sakene som er nemnde i paragraf 27 nr. 4 og 11.

Heradsstyret avgjer korleis styre og råd skal setjast saman, det vèl rådsmennene, um det ikkje hev sett andre til å velja dei, og det fastset, um so skal vera, det vederlaget rådsmennene skal ha for rådsmøti. Heradsstyret skipar likeins rekneskapsettersyn.

Rådet nemner upp dei som skal veljast inn i styret, so langt heradsstyret ikkje hev sett andre til å gjera valet, og det fastset, um so skal vera, løni deira.

Dersom verksemdi berre skal ha styre, avgjer heradsstyret likeins, korleis det skal setjast i hop, og vèl dei styremennene som skal setjast inn med val, so langt det ikkje hev sett andre til å gjera valet. Heradssyret fastset likeins løni deira — um so skal vera — og skipar rekneskapsettersyn.

§ 32. Tvo eller fleire kommunar kann skipa eit sams styre, når det gjeld å løysa ei kommunal uppgåve. Til dette styret kann dei føra yver den makti som dei vert einige um segimillom, eller som vert fastsett etter det lov segjer fyre i slike tilfelle.

§ 33. Heradsstyret, formannskapet og soknestyret kann velja nemder til å fyrebu saker og til å greida serskilde ærend.

§ 34. Ingen kann vera med i utval, styre, råd eller nemd:

a. når han er fradømd røysterett i offentlege saker,
b. so lengje røysteretten hans er suspendera,

c. dersom han i dei siste 12 månadene for seg sjølv, ektemake eller barn under 15 år hev teke imot hjelp av det slaget som stoggar heimstadhevd etter reglane um det i lovverket um fatigstellet. Betalar han tilbake den hjelp han soleis hev teke imot i dei siste 12 månadene, tek han straks til med tenesta.

Fyresegnene i § 16 um ugildskap i saker som er fyre i heradsstyret og formannskapet, gjeld òg i saker som vert avgjorde i utval, styre, råd og nemd.

Femte kapitel.

Um gjeremåli til ordføraren og um kommunale tenestemenner.

§ 35. Ordføraren er den rettslege umbodsmannen til kommunen og skriv under på kommunen sine vegner i alle tilfelle då ikkje denne makti er yverført til andre.

§ 36. Med di ordføraren er møtestyrar i heradsstyret, formannskapet og soknestyret, held han uppe tenesteskipnaden og fyresegnene i gjeldande lov um det som trengst til bindande vedtak. Han syter for at dei sakene som skal fram, er fyrebudde på forsvarleg måte, og han står fyre bokføringi.

Han kann vera med i rådleggjingane i alle utval og råd, men utan røysterett.

§ 37. Ordføraren syter for at bøkene og brevskapi til heradsstyret, soknestyret og formannskapet vert gøymde forsvarleg og haldne i god skikk.

Han er andsvarleg for at utskrift av vedtak som heradsstyret eller soknestyret gjer, vert send til fylkesmannen; likeins av dei vedtak som ei onnor kommunal tenestemakt gjer, når Kongen må godkjenna dei etter paragraf 46, saman med dei upplysningane som trengst. Han syter elles òg for at melding um vedtak vert send til rette vedkomande.

§ 38. Ordføraren tilviser dei utgiftene som kommunen hev å svara, um ikkje heradsstyret eller formannskapet hev gjeve tilvisingsretten til andre. Ettersynsmann, kasserar eller kontorfolki deira kann ikkje ha tilvisingsrett. Ein styrar for kommunal styregrein kann einast ha tilvisingsrett på det vilkåret at kassevedleggi vert ettersedde etter kvart som dei kjem inn.

Ordføraren gjev vedkomande kasserar og ettersyn melding um kven det er som hev tilvisingsrett til kvar tid, og korleis retten skal brukast.

§ 39. I heradskommunar kann det skipast borgmeisterpost. Borgmeister vert innsett etter offentleg lysing. Heradsstyret fastset løni og vilkåri hans elles, og tryggjer han og enkja hans pension.

§ 40. Borgmeisteren skal, etter fyresegjing som heradsstyret fastset, stå fyre penge- og rekneskapsstellet til kommunen, gjera framlegg til kommunebudgetti eller gjeva utsegn um budgettframleggi, og elles segja si meining um den finansielle sida av saker som ligg fyre.

Heradsstyret kann avgjera i den same fyresegjing, um han skal ha arbeid med andre kommunale saker, og kor langt, um so er.

Vert det skipa meir enn ein borgmeisterpost, gjeld fyresegnene i §§ 39 og 41 for alle postane.

§ 41. Borgmeisteren skal vera med i heradsstyremøte og formannskapsmøte og hev rett til å vera med i rådleggjingar i utval, styre og råd. Men han hev ikkje røysterett. Han kann veljast inn i utval og serskilde styre og råd.

§ 42. Til hjelp for ordføraren kann dei setja inn ein heradsskrivar; og dei kann leggja anna arbeid òg til denne posten. Han fær løni av heradskassa og vert innsett på dei vilkår som heradsstyret tek ved.

§ 43. I kvart herad skal det vera ein heradskasserar som vert lønt av heradskassa.

§ 44. Likeins skal heradsstyret velja tvo ettersynsmenner som skal sjå gjenom kommunerekneskapane.

Er det skipa serskilt kontor for ettersynet, kann heradsstyret taka ved at det skal vera berre ein ettersynsmann.

Formannskapet skal syta for at dei postane som det er decidera andsvar i, vert greidde utan drygjing.

§ 45. Heradsstyret og soknestyret kann elles òg skipa dei postane som dei synest er turvande av umsyn til dei kommunale sakene og dei kommunale arbeid, og draga innatt desse postane.

Sette kapitel.

Um statstilsynet med den kommunale styring i herad og sokn.

§ 46. Vedtak som heradsstyret, soknestyret eller ei onnor kommunal tenestemakt gjer, gjeld ikkje, fyrr Kongen godkjenner vedtaket, når det går ut på:

1. å taka upp lån eller gjeva trygd for lån som ikkje vert betala tilbake av yverskot som er att, eller med utlikning på det budgettet som no går. Men er lånet ein større sum enn 25 % av heile den skatten som er utlikna for dette budgettet, er godkjenning frå Kongen turvande i alle tilfelle. Dersom lån skal brukast til eit einskilt tiltak, kann Kongen setja det vilkåret for godkjenning at lånet skal betalast tilbake på den måten og seinast innan den tid han fastset; han tek då umsyn til kor lengje tiltaket kann halda ved

og kva gagn folk kann ha av det i framtidi. Tilbakebetalingstidi må ikkje vera lengre enn 40 år,

2. å bruka lånte pengar som ikkje vert betala med utlikning på dei årlege budgetti i kortare tid enn 6 år. Kongen kann fastsetja på same måten som nemnt i punkt 1, korleis lånet skal betalast tilbake innan ei tid på 40 år,
3. kjøpa eigedom eller setja i verk eit tiltak som vil føra med seg at det vert naudsynt å bruka lånte pengar som nemnt under 1 og 2,
4. å taka ved anna andsvar som legg på kommunen utgifter i ei lengre tid enn dei næste 5 åri, og som i medeltal er større um året enn ein sum Kongen fastset,
5. å avhenda fast eigedom som er verd meir enn ein sum Kongen fastset, eller å gjeva formannskapet eller nokon annan fullmakt til å stykkja ut og selja eller å festa burt slik eigedom,
6. å yverføra makt og skyldnad etter fyresegnene i § 32,
7. å brigda reglar for korleis upplagde fond skal nyttast,
8. å skipa borgmeisterpost og fastsetja fyresegner for gjeremåli til borgmeisteren og løns- og pensionsvilkåri hans,
9. å skipa ettersynet med berre ein ettersynsmann.

§ 47. Heradsstyrevedtak eller soknestyrevedtak som går ut på noko anna enn vraking eller utsetjing, på det å få inn upplysingar, gjeva utsegner eller utgreiding, på val, tenestemannsinnsetjing eller tenesteskipnaden til heradsstyret eller soknestyret — og som ikkje treng godkjenning frå Kongen etter § 46 — skal leggjast fram for fylkesmannen til godkjenning. Når eit vedtak er gjort med eit fleirtal på tvo tridjepartar, vert det bindande, dersom ikkje fylkesmannen seinast innan tvo vikur etter han fekk utskrifti, sender saki tilbake med merknader og krev at ho skal vera fyre på nytt. Dersom fylkesmannen krev ny fyrehaving, gjeld fyresegnene i § 17 siste leden, andre, tridje, fjerde og femte punktum. Kongen kann lengja den fresten som er nemnd ovanfor, upp til 6 vikur, når fylkestinget hev havt høve til å segja si meining um det.

Fylkesmannen skal segja eit vedtak ugildt:

1. når det går ut på ei åtgjerd som vedkomande tenestemakt ikkje hev rett til å taka,
2. når vedtaket hev vorte til på ein slik måte at lov eller fyresegn som er gjevi i samhøve med lov, er sett til sides.

Når eit slikt tilfelle hender, skal fylkesmannen straks segja frå til vedkomande ordførar. Heradsstyret, eller soknestyret um saki gjeld det, kann so anka avgjerdi inn for Kongen innan ein frest på seks vikur, eller føra henne inn for domstolane, um det er høve til det.

So lengje ikkje Kongen hev ugilda avgjerdi frå fylkesman-

nen, eller ho ikkje er ugilda i dom, som ikkje er påanka, kann dei kommunale tenestemaktene ikkje gjera noko til å setja vedtaket i verk eller føra det igjenom.

§ 48. Når eit vedtak ikkje fekk eit fleirtal på tvo tridjepartar då det var fyre på nytt i heradsstyret eller soknestyret etter fyresegnene i § 17 siste leden og § 47 andre leden, og mindretalet hev kravt at saki skal leggjast fram for Kongen, kann han godkjenna vedtaket eller vraka det.

§ 49. Vedkomande departement kann gjeva fyresegner um budgett-uppsetjing og um rekneskapsførsle og ettersyn.

Likeins kann departementet gjeva fyresegner for korleis arkivi til kommunestyret skal gøymast og skipast, og um tilsyn med arkivi. Det kann fastsetja at eldre arkivsaker som ikkje er i bruk, skal sendast inn til eit statsarkiv, dersom dei ikkje vert gøymde på forsvarleg måte.

Sjuande kapitlet.

Serskilde fyresegner um heradsstyremennene.

§ 50. Alle som sit i heradsstyret, so nær som ordføraren, hev i si tenestetid den skyldnaden å vera med i utval, råd og nemder som vert skipa etter paragrafane 28, 31 og 33, men treng ikkje vera med i meir enn tvo faste utval samstundes.

So lengje ordføraren og formennene gjer teneste, er dei fritekne for alle andre umbod som ikkje er pålagde dei i lov, eller i fyresegner som heradsstyret hev godteke.

§ 51. Dersom nokon heradsstyremann eller varamann som ikkje hev lovlegt forfall, ikkje kjem i rette tid til eit møte som er samankalla etter denne lovi med langt nok varsel, kann møtelyden leggja han i ei bot på 10 kr. som går til heradskassa. Det same gjeld, um nokon går frå eit møte utan lovlegt forfall.

§ 52. Alle som er med i heradsstyret, formannskapet, soknestyret, utval, styre, råd eller nemd, og er til stades, når ei sak vert sett under avrøysting, er skyldige å røysta.

§ 53. Heradsstyret kann gjera vedtak um at heradsstyremenner og andre kommunale umbodsmenner skal ha skysspengar av heradskassa etter fastsett regulativ for ferder til og frå kommunale møte, når ferda-lengdi er meir enn 20 kilometer i saman. For sjøferder kann heradsstyret stytta av denne lengdi like til det halve, når det er serlege grunnar for det.

§ 54. Dersom det ikkje er heradsskrivar, eller dersom ordføraren må gjera skrivar-arbeid, for di han bur so til eller av andre grunnar, hev han rett å få eit vederlag av heradskassa, som heradsstyret fastset.

Korkje formennene eller dei andre heradsstyremennene skal ha løn eller anna vederlag av heradskassa for arbeidet med dei kommunale sakene. Men dette gjeld ikkje arbeidet i lønte styre eller råd etter § 31 eller i nemder der dei andre nemdmennene fær vederlag.

Serlege arbeid som høyrer til ein manns kallsgjerning, yrke, verksemd eller leveveg, treng han ikkje gjera for kommunen utan vederlag.

Åttande kapitel.

Um fylkeskommune, fylkesting og fylkesutval.

§ 55. Heradi i eit fylke er ein samkommune, fylkeskommunen.

Fylkestinget hev løyvingsretten og skattleggjingsretten og styrer saman med fylkesutvalet og fylkesmannen sakene til fylket innanfor dei grensune som gjeldande lov dreg upp.

Fylkestinget og fylkesutvalet greider dessutan dei offentlege gjeremål som lov legg på dei elles.

Fylkesmannen er den rettslege umbodsmannen til fylkeskommunen. Han skriv under på fylkeskommunen sine vegner og hev tilvisingsretten.

§ 56. Fylkestinget er ihopsett av alle heradsordførarane i fylket. Dessutan er fylkesmannen med i rådlegjingane i fylkestinget, men utan røysterett.

§ 57. I kvar fylkeskommune skal det vera eit fylkesutval; det er ihopsett av fylkesmannen som er formann, og fire andre som fylkestinget vèl segimillom eller millom andre som bur i fylkeskommunen. Valet gjeld for fire år, og annakvart år går det ut tvo. Kvar gong vèl fylkestinget likeins fire varamenner. Den som hev gjort teneste i fylkesutvalet i fire år, hev rett til fritaking dei næste fire åri. Folk som er yver 60 år, kann nekta å taka mot val.

Den som sit i fylkesutvalet, men ikkje i fylkestinget, kann vera med i rådleggjingane i fylkestinget, men utan røysterett.

§ 58. Etter innkalling frå fylkesmannen kjem fylkesutvalet saman til møte um fylkessaker, når lovi gjev påbod um det, eller når minst tvo utvalsmenner krev det, eller når fylkesmannen vil høyra kva utvalet meiner um ei sak. Vert det spursmål um å bruka pengar som fylkestinget ikkje hev løyvt, må dette alltid leggjast fram for fylkesutvalet.

§ 59. Fylkesutvalet gjer vedtaki sine med vanlegt fleirtal. Millom like røystetal skil fylkesmannen. Eit vedtak er ikkje bindande, når fylkesmannen eller meir enn ein av dei valde mennene i utvalet er burte.

Dersom nokon som sit i utvalet, ikkje møter, og han ikkje hev lovlegt forfall, kann utvalet leggja han i ei bot frå 20 til 50 krunur som går til fylkeskassa.

I fylkesutvalet fører dei bok yver det som vert fyrehavt.

§ 60. Fylkestinget kjem saman til vanlegt møte ein gong um året til tid og stad som det fyrre fylkestinget hev fastsett. Fylkesmannen lyser ut møtet seinast 6 vikur fyrr det skal haldast.

Umframfylkesting vert halde, når Kongen krev det, eller når det fyrre fylkestinget hev gjort vedtak um det, eller når fylkesutvalet synest det trengst. Fylkesmannen lyser likeins ut umframfylkestinget, til vanlegt minst 14 dagar fyre møtet.

§ 61. Fylkestinget held møti sine for ustengde dører, når inkje anna er vedteke for ei einskild sak.

Fylkesmannen byrjar tinget med å ropa upp dei som skal møta i fylkestinget. So vèl tinget segimillom ein formann og ein varaformann for heile tingseta. For valet gjeld fyresegnene i § 8, fjerde leden.[1] Ved møte i fylkesting vert det som er fyre, bokført. Møtestyraren skriv under møteboki for kvart møte.

§ 62. For det vanlege fylkestinget skal fylkesmannen leggja fram:

1. Upplegg til budgett for fylkeskommunen, med framlegg til vedtak um skattleggjing. Budgettupplegget skal vera skrive so at det gjev eit heilt og klårt yversyn yver inntektene og utgiftene til fylkeskommunen i budgett-året, her òg uppleggjing til fond, um so skal vera. Fylkesutvalet skal ha gjenge igjenom upplegget, og hev det gjort merknader eller avvikande framlegg til vedtak, skal dei fylgja med.
2. Utdrag or rekneskapane for fyrre budgettåret, saman med eit yversyn yver løyvingane og dei pengane som er bruka; er det ikkje samhøve millom løyving og rekneskap, skal det fylgja med ei utgreiding um grunnane til det. Er rekneskapen ikkje endeleg uppgjord for ein post, gjev fylkesmannen turvande upplysning um den i yversynet til det næste fylkestinget.
3. Rekneskapane til fylkeskommunen, som skal vera gjenomsedde etter siste vanlege møte, og merknader, svar og vedteikningar skal fylgja med som vedlegg.
4. Møteboki til fylkesutvalet.

Dessutan legg fylkesmannen fram alle dei andre sakene som fylkestinget skal ha fyre, saman med dokumenti som høyrer til. Utsegn frå fylkesmannen um sakene bør fylgja med til vanlegt; gjer han framlegg til vedtak, skal dei likeins liggja ved.

[1] Skal vera § 9, tridje leden.

Avtrykk av dei sakene som er framlagde til fyrehaving, bør vera sende til fylkestingmennene ei tid fyrr fylkestinget kjem saman um råd er.

§ 63. På umframfylkesting vert til vanlegt berre dei sakene fyrehavde som er nemnde i innkallingi. Men andre saker òg kann vera fyre, når fylkestinget gjer vedtak um det.

§ 64. Fylkestinget kann ikkje gjera bindande vedtak, utan minst tvo tridjepartar av dei som hev røysterett, er til stades.

Sakene vert avgjorde med vanlegt fleirtal, når inkje anna er sagt i denne lovi eller i andre lover. Millom like røystetal skil formannen.

§ 65. Dersom framlegg um å løyva nye årlege løner eller andre nye varige årsutgifter, um nye tiltak, um å avhenda eller kjøpa fast eigedom, lata frå seg rettar som høyrer fylkeskommunen til, eller um å taka upp lån, er vedteke med mindre enn tvo tridjepartar av dei røystene som er avgjevne, skal det vera ny avrøysting i saki, men ikkje i same møtet. Fær ikkje då heller noko framlegg minst tvo tridjepartar av røystene, kann mindretalet krevja med fleirtal segimillom at vedtaket vert innanka for Kongen. Han kann so utan vidare godkjenna eller vraka vedtaket frå fleirtalet. Dersom formannen høyrer til mindretalet, skil han, um det vert like tal, når mindretalet held avrøysting um dette. Elles vèl mindretalet fyre avrøystingi ein oddemann som hev den avgjerande røysti, um røystetali er like.

§ 66. Vedtak um utgifter som fylkeskommunen ikkje skal betala av årsbudgettet, er ikkje bindande, minder Kongen samtykkjer. Det same gjeld vedtak um å taka upp lån som er større enn 25 procent av utlikningssummen for vedkomande år, og um brigde i reglane for korleis upplagde fond skal brukast.

§ 67. I samhøve med det budgettet som fylkestinget tek ved, lyser fylkesmannen ut for ålmenta, kva inntekter og utgifter fylkeskommunen hev i budgettåret, og um den skattleggjing som er vedteki.

Avtrykk av lysingi vert send til alle fylkestingmennene, fylkeskasseraren og andre vedkomande.

§ 68. Fylkesrekneskapane skal, med same andsvar som gjeld for dei som set upp rekneskap for staten, vera levera til fylkesmannen innan tri månader etter rekneskapsåret er ute.

§ 69. Fylkestinget vèl kvart år tvo lønte ettersynsmenner og tvo varamenner til å sjå igjenom fylkesrekneskapane. I arbeidet sitt fylgjer dei den fyresegjing som er fastsett for dei.

Dei merknadene som ettersynsmennene gjer, vert sende til fylkesmannen innan 4 månader etter dei tok mot rekneskapane; han syter for at det vert gjeve svar på merknadene innan tvo

månader. Ettersynsmennene gjer so vedteikningar innan ein månad.

Fylkestinget deciderar merknadene til alle fylkesrekneskapane. Er det nokon som ikkje vil bøygja seg for decisionen, kann vedkomande departement avgjera saki med bindande kraft, når han søkjer um det.

§ 70. Fylkestinget sit saman so lengje det synest det trengst.

Når eit fylkesting sluttar, skriv tingmennene under møteboki. Fylkesmannen gøymer henne.

§ 71. Fyresegnene i § 16 um ugildskap i saker som er fyre i heradsstyre og formannskap, gjeld òg i saker som vert fyrehavde i fylkesting og fylkesutval.

§ 72. Dei som er valde inn i fylkesting og fylkesutval, hev rett til same skysspengane og kostpengane som gjeld for heradsordførarar, um ikkje fylkestingetfastset høgre betaling; for tenestedagar hev dei rett til kostpengar, endå um dei ikkje gjer nokor reis.

Fylkesmannen hev rett til skysspengar og kostpengar for reis til møte i fylkesting og fylkesutval etter same reglane som gjeld for reis i statsærend.

Statskassa betalar skyss- og kostpengane til fylkesmannen. Dei andre utgiftene med fylkesting og fylkesutval svarar fylkeskassa.

Niande kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 73. For lån som fylkesting, heradsstyre eller soknestyre tek ved å gjera, og som ikkje skal betalast tilbake i kortare tid enn 6 år, kann dei skriva ut renteberande skuldbrev som lyder på ihendehavaren. Skuldbrevi må ikkje lyda på mindre sum enn kr. 100,00 eller tilsvarande sum i framand mynt, og skal innehalda upplysning um innløysingsmåten og innløysingstidi for lånet.

§ 74. Når ein kommune vert kløyvd, fastset Kongen turvande lemping med umsyn til korleis gjeldande lov då skal nyttast.

§ 75. Når ordførar eller borgmeister krev det, skal ein statstenestemann gjeva utan betaling dei upplysningane som trengst for dei kommunale gjeremåli, og som han kann gjeva etter tenesta si.

§ 76. Kongen kann gjeva det departementet som saker um kommunestyringi i det heile høyrer under, rett til å taka dei avgjerdene som er nemnde i §§ 46, 47, 48 og 65.

§ 77. Denne lovi tek til å gjelda den 1 juli 1922.

§ 78. Samstundes med at denne lovi tek til å gjelda, vert etternemnde lover sette ut or kraft:

1. Lov um formannskap på landet frå 14 januar 1837, med tilleggslover frå 11 februar 1860, 14 juni 1879, 27 juli 1896 so nær som § 7, 11 april 1900, 29 mai 1901 so nær som § 64, 9 juni 1903, 17 mai 1904 nr. 4, 12 juni 1906 og 7 juni 1910 so nær som § 2.
2. Lov um rett for kommunar til å skriva ut obligationar på ihendehavaren m. m. frå 23 mai 1857.
3. Lov um skattestellet til landkommunane frå 15 april 1882, paragrafane 1, 2, 3, 4, 5, 6, 55, 56 og 63.
4. I lov um kristne dissentarar og andre som ikkje står i statskyrkja, frå 27 juni 1891 paragraf 17 ordi:
   «og ikkje stedes til deltagelse i kommunale forhandlinger og beslutninger statskirken vedkommende».
5. Skattelov for landet frå 18 august 1911 paragraf 140, og denne setningi i § 133 d:
   «Nedsættelsen sker saavidt mulig med forholdsmæssige beløp for herredets og avdelingens anparter av skatten».

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Helge Steen's legat» til fordel for trengende tuberkuløse innvånere av Elverum, oprettet ved testament av 11 februar 1914. 1 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved skibsreder K. F. Langfeldts testament av 13 juni 1930 oprettede «Skibsreder K. F. Langfeldts og hustru Sophie Martine Langfeldt, født Rahbes legat» til fordel for Det teologiske menighetsfakultet. 1 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Ole og Marit Hells legat» til hjelp for trengende i Lånke herred, oprettet ved gjensidig testament av 13 april 1923. 1 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet til medisinaldirektøren. 1 april.

Ved forskrivning av medisin bør lægene bruke vedkommende preparats riktige betegnelse eller navn, enten det gjelder det ene eller det annet preparat og enten det gjelder betegnelse eller navn som er beskyttet eller ikke. Jfr. skrivelse av 1 juni 1933 (i 2nen avdeling av Norsk Lovtidende for 1933, side 258—260).

Under henvisning til § 2 i de almindelige bestemmelser om avfattelse av lægeresepter, fastsatt ved kongelig resolusjon av 17 februar 1928, hvorefter enhver resept skal være slik avfattet at den uten særlig anvisning kan ekspederes

1 april. på et hvilket som helst apotek i riket, uttaler departementet, at når lægene omhyggelig og samvittighetsfullt følger disse anvisninger, skulde det ikke lett kunne inntreffe, at vedkommende apoteker kommer i tvil om hvordan resepten skal ekspederes.

Departementet antar at det ikke i sin almindelighet vil være i strid med varemerkeloven eller den øvrige lovgivning om rettsbeskyttede monopolrettigheter å tilstille lægene en fortegnelse over de viktigste og mest anvendte navnebeskyttede preparater med tilføielse av deres kjemiske navn. Det må imidlertid iakttas at en slik oplysningsvirksomhet ikke drives for lægemidler, hvis fremstillingsmåte nyter vern som driftshemmelighet. Departementet tilføier at det for øvrig ikke er klart hvor langt rettsbeskyttelsen for slike monopolrettigheter går, hvorfor det anbefaler at der i tilfelle på forhånd innhentes samtykke til offentliggjørelsen fra vedkommende rettighetshaver.

En apoteker er hverken berettiget eller forpliktet til å utlevere annet enn det som lægen har forskrevet eller virkelig har ment; han må ikke på egen hånd levere et annet lægemiddel i stedet. Skulde tvil opstå om hvad der er forskrevet eller ment, kan man ikke anvise annen utvei til å fjerne tvilen, enn at kjøperen eller apotekeren gjør henvendelse til lægen.

Apotekeren må signere det utleverte lægemiddel med dets rette betegnelse eller navn. Gjennem signaturen innestår apotekeren for, at det utleverte lægemiddel er hvad det utgis for. Er resepten riktig avfattet, kan signaturen være en direkte kopi av resepten.

Bestemmelsen i § 9 i kongelig plakat angående utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek av 4 juni 1904 kan dog ikke forståes slik at signaturen skal være en kopi av resepten, selv om dennes betegnelser er misvisende. I så fall får apotekeren angi den riktige betegnelse og dessuten skrive av resepten med en tilføielse om at dette er kopi av resepten.

1 april. **Skrivelse** fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 11 i lov om reindriften av 12 mai 1933, jfr. kongelig resolusjon av 29 mars 1935, har Landbruksdepartementet under 1 april 1935 bestemt at der til den i reindriftslovens § 11 omhandlede forhåndsmelding om reindrift skal benyttes nedenstående skjema som nøiaktig utfylles:

(Skjemaets første side): 1 april.

Melding om reindrift.

Undertegnede..... fra..... tilhørende..... reinsogn..... fylke melder herved å ville drive reindrift i året 19.... med det på omstående side opgitte reinantall.

Av de opførte personer skal nr..... være reinvoktere.

Reindriften aktes utøvet i følgende distrikter:
Sommerbeite .....
Høst- og vårbeite .....
Vinterbeite .....
..... den .....
.....
Underskrift.

Som formann og næstformann foreslåes beskikket:
Sommerdistrikt: formann .....
næstformann .....
Høst- og vårdistrikt: formann .....
næstformann .....
Vinterdistrikt: formann .....
næstformann .....

(Skjemaets annen side):

Navn Samtlige familiemedlemmer og tjenere. Enn videre navn på alle som har rein hos anmelderen til voktning.	Fødselsår	Stilling i husholdningen	Merke nr.	Egne rein	Rein tilhørende andre
1.					
2.					
3.					
25.					
			Sum		

2 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra den franske legasjon har Tyrkia 19 desember 1934 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om undertrykkelse av den hvite slavehandel, Paris 4 mai 1910.

2 april. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om forandring i bestemmelsen angående utførelse av brandsyn i Kongsberg.

2 april. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og vedtekter for bebyggelse av eiendommen Nordvang i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

2 april. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet.

I medhold av lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 nr. 4 § 2, jfr. lov av 7 april 1933, og Regjeringens resolusjon av 4 juli 1929 har departementet bestemt:

I gjeldende forskrifter for elektriske anlegg av 17 desember 1919 med tilleggsforskrifter inntas under II, Tekniske forskrifter B. et nytt avsnitt, sålydende:

«d. *Foranstaltninger mot radioforstyrrelser.*

§ 240. Elektriske anlegg skal anordnes, drives og vedlikeholdes således at generende elektriske forstyrrelser på radioanlegg så vidt mulig undgåes.

Elektrisitetstilsynet avgjør hvorvidt generende forstyrrelser fra et elektrisk anlegg er til stede, gir eieren av vedkommende anlegg pålegg om fjernelse av disse forstyrrelser og avgjør hvorvidt de er fjernet. Det henhører under kringkastingen å gi Elektrisitetstilsynet melding om sådanne forstyrrelser, lokalisere feilene samt anvise botemidler.

Hvis der fra et elektrisk anlegg som er tatt i bruk efter disse bestemmelsers ikrafttreden opstår generende forstyrrelser på radioanlegg, plikter det elektriske anleggs eier på egen bekostning å treffe sådanne foranstaltninger ved dette som av Elektrisitetstilsynet pålegges ham.

Hvis det elektriske anlegg er tatt i bruk før disse bestemmelser trådte i kraft, plikter likeledes anleggets eier å treffe sådanne foranstaltninger som pålegges ham av Elektrisitetstilsynet, når der stilles ham midler til disposisjon av den eller de interesserte. En forutsetning for at et sådant pålegg skal kunne gis er dog at de krevde foranstaltninger efter Elektrisitetstilsynets mening ikke nevneverdig forringer anleggets nytteverdi for ham. Utgifter til vedlikehold og

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1923 s. 1.
**) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

periodiske fornyelser ved disse foranstaltninger bæres av anleggets eier. 2 april.

Før der kan utferdiges pålegg som i 3. og 4. ledd nevnt, skal dog radioanleggets eier — uavhengig av på hvilket tidspunkt dette er tatt i bruk — selv ha truffet de foranstaltninger ved sitt eget anlegg som efter Elektrisitetstilsynets mening med rimelige omkostninger kan avhjelpe forstyrrelsene.

Elektriske anlegg som efter Elektrisitetstilsynets mening vesentlig forstyrrer radiolyttingen kan, såfremt forstyrrelsene ikke kan undgåes ved de foranstaltninger som kan påbys i henhold til forskriftene, av Elektrisitetstilsynet nektes benyttet til visse tider av døgnet (hovedkringkastingstiden). Elektrisitetstilsynet skal herunder ta hensyn til om vedkommende eier derved påføres særlige ulemper eller urimelige tap.

Elektrisitetstilsynets avgjørelse av hvorvidt et elektrisk anlegg virker forstyrrende på et radioanlegg, eller om forstyrrelsene skyldes mangler ved dette selv, samt hvorvidt et elektrisk anleggs nytteverdi forringes ved påbudte foranstaltninger, kan innankes for en eller flere av departementet opnevnte sakkyndige. Utgiftene ved de trufne avgjørelser fastsettes av departementet der likeledes bestemmer av hvem de skal betales.

Bestemmelsene i denne paragraf trer i kraft straks.»

Skrivelse fra Finansdepartementet til en ligningsnevnd, hvori uttales at en handelsmanns utgifter til ordning av akkord ikke antas å kunne bringes til fradrag i hans inntekt ved ligningen, idet den ved akkorden opnådde fordel ikke kan beskattes som inntekt, jfr. høiesterettsdom av 23 desember 1931, referert i Rettstidende for samme år side 1250. 2 april.

Lov *) [1]) om midlertidig forhøielse av losbetalingen. 5 april.

Fra 1 juli 1935 til 1 juli 1936 skal lospengene, som beregnes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøier efter taksttabellene i lov om losvesenet av 14 februar 1930 erlegges med et tillegg av 40 pct.

Herav tilfaller for de lospliktige fartøiers vedkommende de 30 pct. vedkommende sportellønte los, mens de resterende 10 pct. henlegges til et fond, hvorav der efter Kongens nærmere bestemmelse utbetales grunnbidrag til loser samt bidrag

*) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
[1]) St.besl. 23 mars. Se Ot. prp. nr. 17. Innst. O. nr. 27. St.tid., forh. i Ot. s. 215—216; i Lt. s. 60.

5 april. til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgutters lønn.

For kretser hvor losintradene er så betydelige, at de enkelte losers inntekter blir uforholdsmessig store, når de foruten taksten tillike skal oppebære grunnbidrag og tillegg efter foranstående, kan Kongen eller den han dertil bemyndiger bestemme, at losenes anpart av tillegget skal nedsettes eller endog at den helt skal bortfalle, likesom også at der ikke skal tilståes dem noget grunnbidrag eller annet bidrag av fondet.

5 april. **Kongelig resolusjon** *).

I forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 5 april 1935 om midlertidig forhøielse av losbetalingen bemyndiges Forsvarsdepartementet til å treffe de i sakens anledning nødvendige forføininger.

5 april. **Kongelig resolusjon** *).

De gebyrer som opkreves i henhold til «Gebyrtariff for Norges utenrikske stasjoner», fastsatt ved kongelig resolusjon av 23 mars 1923 og senere kongelige resolusjoner av 11 februar 1927 og 14 juni 1929, § 1 nr. 1 a og nr. 2 til og med nr. 23, tillates midlertidig forhøiet med 40 procent også for budgettåret 1935—36.

5 april. **Kongelig resolusjon** *).

I. Det pålegges den i Nesodden prestegjeld ansatte hjelpeprest, som er bosatt i Oppegård sogn, å føre kirkeboken og fødselsregistret for Oppegård sogn.

II. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelse om at det i prestegjeld, hvor der er ansatt hjelpeprest, skal påhvile denne å føre kirkeboken og fødselsregistret for det sogn eller distrikt hvori han er bosatt, forsåvidt vedkommende sogneprest eller menighet finner dette ønskelig.

5 april. **Kongelig resolusjon.** Sognenavnet Torpe, Ål herred, Buskerud fylke, endres til Torpo.

5 april. **Kongelig resolusjon** *). I skolevesenet anerkjennes Bastøy funksjonærforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2.

5 april. **Kongelig resolusjon** *) om håndverkslovens anvendelse i Aker herred, Akershus fylke.

---

*) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

Kongelig resolusjon *) om forbud mot import av utenlandsk saltfisk. 5 april.

Kongelig resolusjon *) om avgifter ved Stavanger kommunale slakteanlegg. 5 april.

Kongelig resolusjon *). 5 april.

I henhold til § 12 i lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 fastsettes bestemmelser om krav til teoretisk og praktisk minsteutdannelse for arbeidsledere (installatører), montører og driftsledere ved elektriske anlegg m. v. overensstemmende med det i Arbeidsdepartementets foredrag av 5 april 1935 inntatte forslag.

De fastsatte bestemmelser er sålydende:

1.

I. Utførelse og reparasjon av elektriske sterkstrømsanlegg skal foreståes av en sakkyndig arbeidsleder (installatør) hvis teoretiske og praktiske utdannelse ikke ligger under de på vedlagte bilag I angitte regler.

Ved industrielle bedrifter og lignende kan dog en montør i vedkommende bedrifts tjeneste stå i en arbeidsleders (installatørs) stilling således at han kan forestå utførelse eller reparasjon av sterkstrømsanlegg innen bedriftens område — se under punkt II.

II. Montører som selvstendig arbeider med utførelse og reparasjon av elektriske sterkstrømsanlegg, skal ha en teoretisk og praktisk utdannelse som ikke ligger under de på vedlagte bilag II angitte regler.

III. Drift av elektriske sterkstrømsanlegg av en bestemt art og størrelse som blir å fastsette av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet, skal foreståes av en sakkyndig driftsleder hvis teoretiske og praktiske utdannelse ikke ligger under de på vedlagte bilag III angitte regler.

2. Kontrollen med at disse bestemmelser overholdes føres av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet ved Elektrisitetstilsynet.

3. Arbeidsledere (installatører), montører og driftsledere som ved bestemmelsenes ikrafttreden er i virksomhet i sitt fag uten å ha den på bilag I—III angitte minsteutdannelse, kan fortsatt utøve sitt virke så lenge deres arbeide utføres tilfredsstillende. Avgjørelse herom treffes i tvilstilfelle av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

4. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

*) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

Teoretisk og praktisk minsteutdannelse for arbeidsledere (installatører).

Teoretisk utdannelse	Praktisk utdannelse	
	Gruppe I For arbeidsleder ved høispennings- og lavspenningsanlegg	Gruppe II For arbeidsleder ved lavspenningsanlegg
Teknisk høiskole	1 års montørpraksis. Efter avlagt eksamen 2 års beskjeftigelse som montør eller ingeniør ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg.	1 års montørpraksis. Efter avlagt eksamen 2 års beskjeftigelse som montør eller ingeniør ved installasjonsvirksomhet.
Teknisk mellemskole (Oslo, Bergen, Trondheim eller tilsvarende skole)	Tilfredsstille fordringer til montørgruppe I. Efter avlagt eksamen 4 års beskjeftigelse som montør eller tekniker ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg.	Tilfredsstille fordringer til montørgruppe II. Efter avlagt eksamen 3 års beskjeftigelse som montør eller tekniker ved installasjonsvirksomhet.
Skiensfjordens mek. fagskole Bergens fagskole	Tilfredsstille fordringer til montørgruppe I. Efter avlagt eksamen 5 års beskjeftigelse som montør eller tekniker ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg.	Tilfredsstille fordringer til montørgruppe II. Efter avlagt eksamen 4 års beskjeftigelse som montør eller tekniker ved installasjonsvirksomhet.
Underoffiserskole (Ingeniørvåbnet eller Festningsartilleriet)	Berettiger ikke til arbeidsleder (installatør) ved høispenningsanlegg.	Berettiger ikke ordinært til å virke som arbeidsleder (installatør) ved lavspenningsanlegg. På ansøkning kan Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet meddele dispensasjon fra bestemmelsen når ansøkeren med særlig grundig og allsidig praksis anses å oppfylle de nødvendige faglige krav til å virke som arbeidsleder (installatør).
Teknisk aftenskole Elementærteknisk dagskole (Oslo og Stavanger)	Berettiger ikke til arbeidsleder (installatør) ved høispenningsanlegg.	

Anm. Den teoretiske utdannelse skal ha funnet sted ved vedkommende skoles elektrotekniske avdeling — eventuelt sterkstrømslinje.

Bilag II. 5 april.

Teoretisk og praktisk minsteutdannelse for montører.

Teoretisk utdannelse	Praktisk utdannelse	
	Gruppe I For montører ved høispennings- og lavspenningsanlegg	Gruppe II For montører ved lavspenningsanlegg
Teknisk mellemskole (Oslo, Bergen, Trondheim eller tilsvarende skole)	3½ års læretid i alt, hvorav minst 2 år ved installasjonsvirksomhet, dessuten 1 år hjelpemontør ved høispenningsanlegg.	3½ års læretid i alt, hvorav minst 2 år ved installasjonsvirksomhet.
Skiensfjordens mek. fagskole Bergens fagskole	3½ års læretid i alt, hvorav minst 2 år ved installasjonsvirksomhet, dessuten 1 år hjelpemontør ved høispenningsanlegg.	3½ års læretid i alt, hvorav minst 2 år ved installasjonsvirksomhet.
Underofficersskole (Ingeniørvåbnet eller Festningsartilleriet)	4½ års læretid ved installasjonsvirksomhet, dessuten 2 år hjelpemontør ved høispenningsanlegg.	4½ års læretid ved installasjonsvirksomhet.
Teknisk aftenskole Elementærteknisk dagskole (Oslo, Stavanger)	4½ års læretid ved installasjonsvirksomhet, dessuten 2 år som hjelpemontør ved høispenningsanlegg.	4½ års læretid ved installasjonsvirksomhet.
Ingen	Tilfredsstille fordringer til montørgruppe II, dessuten 2 år som hjelpemontør ved høispenningsanlegg.	5 års læretid ved installasjonsvirksomhet. Montørprøve.

Anm. Den teoretiske utdannelse skal ha funnet sted ved vedkommende skoles elektrotekniske avdeling — eventuelt sterkstrømslinje.

Teoretisk og praktisk minsteutdannelse for driftsledere.

Teoretisk utdannelse	Praktisk utdannelse
Teknisk høiskole	Efter avlagt eksamen 2 års beskjeftigelse som ingeniør ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg eller ved elektrisitetsverk med sakkyndig driftsleder.
Teknisk mellemskole (Oslo, Bergen, Trondheim eller tilsvarende skole)	Tilfredsstille fordringer til montører av gruppe I. Efter avlagt eksamen 4 års beskjeftigelse som tekniker ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg eller ved elektrisitetsverk med sakkyndig driftsleder.
Skiensfjordens mek. fagskole Bergens fagskole	Tilfredsstille fordringer til montører av gruppe I. Efter avlagt eksamen 5 års beskjeftigelse som tekniker ved installasjonsvirksomhet omfattende så vel høispennings- som lavspenningsanlegg eller ved elektrisitetsverk med sakkyndig driftsleder.

Anm. Den teoretiske utdannelse skal ha funnet sted ved vedkommende skoles elektrotekniske avdeling — eventuelt sterkstrømslinje, dog ikke for dem som har avlagt eksamen ved teknisk høiskole.

Rundskrivelse *) fra Finansdepartementet til fylkes- 5 april.
mennene.

Som tidligere meddelt gjennem pressen er clearingavtalen**) mellem Norge og Tyskland av 6 september 1934 med tilleggsoverenskomst av 31 desember 1934 revidert ved en ny tilleggsoverenskomst av 19 mars 1935 som trådte i kraft 1 april s. å.

.....

Efter de nye bestemmelser vil de tyske myndigheter på lignende måte som hittil hver måned fastsette det samlede beløp for utstedelse av tillatelser til å innbetale på Norges banks samlekonto i Deutsche Verrechnungskasse («Devisenbescheinigungen»). Men summen vil herefter bli fastsatt på grunnlag av de innbetalinger som i den næstforegående måned har funnet sted til kreditt for Deutsche Verrechnungskasses samlekonto i Norges bank. Størrelsen av de tyske valutabevillinger til kjøp av norske varer er med andre ord gjort avhengig av vår import fra Tyskland.

Fra det samlede beløp som hver måned tillates innbetalt på Norges banks samlekonto i Deutsche Verrechnungskasse, trekkes først de avtalemessig fastsatte betalinger for det hvaloljeparti som blev levert til Tyskland høsten 1934. Det resterende beløp skal derefter fordeles forholdsmessig på de forskjellige norske varegrupper overensstemmende med nærmere regler som er avtalt mellem de to regjeringer og som tar sikte på først og fremst å tilgodese Norges normale vareutførsel til Tyskland.

Denne fordeling på de forskjellige varegrupper for hver enkelt måned vil de tyske myndigheter som regel ha avgjort omkring den 15. i den foregående måned hvorefter innbetalingstillatelser («Devisenbescheinigungen») vil bli utstedt snarest mulig. Innbetalingstillatelser for norske varer i mai måned vil således antagelig foreligge omkring 15 april.

Departementet har tidligere gjentatte ganger gjort opmerksom på at norske eksportører ikke må sende varer til Tyskland til avregning over clearingen før de har forvisset sig om at vedkommende tyske kjøper har fått innbetalingstillatelse av de tyske myndigheter. Efter den nye ordning er det ytterligere påkrevet at denne forholdsregel iakttas.

For ikke å hemme den fremtidige eksport av norske varer til Tyskland, forutsetter den nye avtale at Norges banks saldo i Deutsche Verrechnungskasse ikke vil bli bragt ned i den nærmeste fremtid. De norske eksportører må der-

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Se rundskr. av 12 september 1934 og 30 januar 1935.

5 april. for fortsatt regne med en ventetid på 1 à 2 måneder mellem innbetaling i Tyskland og utbetaling i Norge.

For å undgå unødig forsinkelse bedes alle henvendelser i saker som vedrører clearingen, for fremtiden innsendt direkte til: Norges banks clearingkontor, som i tilfelle vil sørge for at henvendelsene blir sendt videre til Clearingnevnden eller Finansdepartementet hvor dette er nødvendig.

Herr fylkesmannen anmodes om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse.

Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges endel avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne erholdes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

5 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter for bebyggelse på Apotekergatens sydside mellem Pilestredet og Akersgaten i Oslo.

5 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en politimester, hvori uttales at skatt pliktes av inngangspengenes samlede beløp, uansett at disse opkreves i den form at der til de fastsatte priser betales et tillegg for skatt. Den av politikammeret benyttede beregningsmåte hvorefter skatt bare betales av «hovedstolen» og ikke av tilleggene, er således uriktig.

6 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Argentina tiltrådt internasjonal overenskomst **) om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, med endringsprotokoller av 27 oktober 1922, 30 juni 1923, 15 juni 1929 og 11 desember 1929. Tiltredelsen har virkning fra 1 april 1935.

6 april. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 33 i lov om reindriften av 12 mai 1933, jfr. kongelig resolusjon av 29 mars 1935, har Landbruksdepartementet under 6 april 1935 fastsatt følgende regler for flyttlappenes (fjellsamenes) hugst, never- og barkflekning:

1) Hugsten må ikke foregå således at skogens bevarelse eller gjenvekst settes i fare. Snauhugst må ikke finne sted. Ved felling av løvtrær og busker skal høiden av den gjenværende stubbe ikke være over 15 cm regnet

*) Kunngj. 8 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 1, jfr. «Overenskomster» nr. 8 for 1933 s. 251.
***) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

fra høieste rotgren. Avhugget skal gjøres flatt og skrånende. Stubbens never og bark samt rot- og stubbeskudd må ikke skades. 6 april.

2) Materialer som skal benyttes til gjerde og løvtrær som ikke skal benyttes til brensel før senere enn 1 måned efter hugsten, skal umiddelbart efter felling slindes (barkes) og legges op slik at de tørker.
3) Syring, bark- og neverflekning eller annen beskadigelse av friske trær og busker er forbudt med mindre disse er bestemt for hugst samme år til benyttelse på lovlig måte av flyttlappene. Uten hinder av dette forbud kan dog barken av vidjer tas til garvning av skinn.
4) Foranstående bestemmelser trer i kraft 1 mai 1935.
5) Overtredelse av bestemmelsene er belagt med straff (reindriftslovens § 74 litr. o).

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 6 april.

I medhold av § 25 i lov om reindriften av 12 mai 1933, jfr. kongelig resolusjon av 29 mars 1935, har Landbruksdepartementet under 6 april 1935 fastsatt følgende bestemmelser om registrering av reinmerker:

1) For at et reinmerke skal kunne registreres, må det bestå av ett eller flere av de snitt som hittil har vært sedvanlig brukt i distriktet. Merket skal for øvrig være innrettet slik at det ikke kan medføre forveksling. Et merke kan ikke antas til registrering hvis dets bruk medfører at mer enn ⅓-del av øret skal fjernes.
2) Melding av reinmerker til registrering efter reindriftslovens §§ 18 og 19 skal første gang skje innen utgangen av februar måned 1936.
3) Avklipp av reinmerker som innleveres til registrering skal ha en lengde av 14 cm og en bredde av 4 cm. Reinmerkeregistrene innrettes efter følgende skjema:

(1. side — tilvenstre når protokollen opslåes)

L.nr	Eierens navn og hjemsted	Når meldt til registrering	Når registrert	Når og av hvilken grunn slettet av registret	Anmerkninger

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

6 april. (Fortsettelse: 2. side — tilhøire når protokollen opslåes)

Beskrivelse av merket	Avbilding av merket

4) Ved innførelse i registreringsprotokollen tildeles hvert merke sitt bestemte nr. Samtidig med den i reindriftslovens § 18 omhandlede underretning til reineieren om at registrering har funnet sted, skal meddeles hvilket nr. det registrerte merke har fått.
5) Forbeholdte reinmerker (reindriftslovens § 19) som godtas til registrering, innføres i en egen registreringsprotokoll med samme skjema som fastsatt foran under 3. Også disse merker skal ved registreringen tildeles sitt bestemte nr. med tilføielse av bokstavet F.

6 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en advokat, hvori uttales at bestemmelsene i aktionærbeskatningsloven av 13 juli 1921 § 3, 2net ledds første punktum, gjelder så vel utenlandske som innenlandske selskaper. Spørsmålet henhører imidlertid under domstolenes avgjørelse.

8 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frøken Alfhild Rustads testament av 1 juni 1932 oprettede «Direktør Olaf Rustads legat» til ugifte damer av den dannede klasse i Oslo.

8 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på avholdslaget «Haugar's Legat».

8 april. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Harstad.

9 april. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Fjell herad, Hordaland fylke.

10 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet angående overenskomsten ***) mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 om den civile rettergang.

Ifølge note av 28 mars 1935 fra den britiske sendemann i Oslo er overenskomsten fra 28 april 1935 utstrakt til å gjelde også the Channel Islands og the Isle of Man,

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste deild nr. 15.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 207.

inndelt i nedenfor opregnede territorier. For hvert enkelt territorium er dessuten tilføiet til hvilken autoritet begjæringer om forkynnelse og rettsanmodninger blir å rette, samt hvilket sprog må benyttes: 10 april.

Territorium:	*Autoritet:*	*Sprog:*
Guernsey	Law Officers of the Crown	Engelsk eller fransk
Jersey	His Majesty's Attorney-General	Engelsk eller fransk
Isle of Man	His Honour the First Deemster and Clerk of the Rolls, Douglas	Engelsk

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke. 11 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet til en fylkesmann. 11 april.
Når en kommune er en tuberkuløs syks opholdskommune i tuberkuloselovens forstand og plikter å utrede utgiftene ved den sykes forpleining efter denne lovs § 13, jfr. § 6, kan den ikke bli fri sine forpliktelser ved å sende den syke tilbake til hjemstavnskommunen. Jfr. departementets rundskrivelse av 25 september 1903, skrivelser av 25 mars 1904 og 19 mai 1926 samt høiesterettsdom av 22 juni 1926, samtlige inntatt i «Norsk Medisinallovgivning».

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Trøgstad herred, Østfold fylke. 11 april.

Stortingsbeslutning **) om eksport av våben og ammunisjon — sålydende: 12 april.

1. Eksport av våben og ammunisjon må kun tillates til land som ikke befinner sig i borgerkrig eller krig medmindre denne av Folkeforbundets kompetente organer er erklært for legal forsvarskrig.
2. Eksport av våben og ammunisjon må alene foregå til legale regjeringer.
3. Det henstilles til regjeringen å la utrede spørsmålet om og eventuelt fremkomme med forslag til omlegning til civil produksjon ved de militære verksteder i så stor utstrekning at fremstillingen av våben og ammunisjon begrenses til det nasjonale forsvars behov. Omlegningen

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Se St.med. nr. 16 og 24. Innst. S. nr. 80. St.tid. s. 734—750.

12 april. må skje med det formål for øie å sikre de arbeidere og funksjonærer som er knyttet til denne industri fast arbeide.

12 april. **Kongelig resolusjon.**

§ 31 i «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» bifalt ved kongelig resolusjon av 10 august 1923 gis følgende ordlyd:

«Utenriksk tjenestemann erholder avskjed ved nådd 70 års alder, hvis ikke departementet uttrykkelig opfordrer vedkommende tjenestemann til å forbli i tjenesten for et tidsrum av inntil 5 år utover aldersgrensen, dog ikke for mere enn 1 år ad gangen.»

Den nye bestemmelse trer i kraft fra 1 januar 1936.

12 april. **Kongelig resolusjon.**

Der oprettes et ulønt konsulat i Cluj, Romania, med distrikt omfattende Transylvania med undtagelse av distriktet Brasov.

12 april. **Kongeleg resolusjon.**

Det vert vedteke eit tillegg til reglementa for artium av 16 mai 1911 (triårige gymnas) og av 6 juni 1919 (landsgymnas), bolk VIII, tilleggsprøvor, i samhøve med eit framlagt utkast, som lyder so:

I.

§ 43, A, i reglementa for artium skal til so lenge lyda:

For dei som har greidt artium på ei line og etterpå vil skaffa seg artiumsvitnemål for ei onnor line, vert desse tilleggsprøvor haldne:

1. Den som har greidt realartium, kann få vitnemål for å ha greidt artium:
   a. På engelsklina når han tek dei artiumsprøvone i engelsk som er tilskipa for denne lina;
   b. på latinlina når han tek dei prøvone i latin som er tilskipa for denne lina;
   c. på norrønlina når han tek dei artiumsprøvone som er tilskipa på denne lina i tysk og gamalnorsk og prøva i lina sitt serpensum i bygdemålslitteratur og soga.

2. Den som har greidt artium på engelsklina, kann få vitnemål for å ha greidt artium:
   a. på reallina når han tek dei artiumsprøvone som er tilskipa for denne lina i matematikk (derunder projeksjonsteikning) og i fysikk;
   b. på latinlina når han tek dei prøvor som er nemnde i 1, b;
   c. på norrønlina når han tek dei prøvor som er nemnde under 1, c.

3. Den som har greidt artium på latinlina, kann få vitnemål for å ha greidt artium: 12 april.

a. på reallina når han tek dei prøvor som er nemnde i 2, a;
b. på engelsklina når han tek dei prøvor som er nemnde i 1, a;
c. på norrønlina når han tek dei prøvor som er nemnde under 1, c.

4. Den som har greidt artium på norrønlina, kann få vitnemål for å ha greidt artium:

a. på reallina når han tek dei prøvor som er nemnde i 2, a;
b. på engelsklina når han tek dei prøvor som er nemnde i 1, a;
c. på latinlina når han tek dei prøvor som er nemnde i 1, b.

II.

Dei nye fyresegna tek til å gjelda straks.

Kongelig resolusjon. 12 april.

Det bestemmes, at eiendommen gnr. 12 Joranstad bnr. 35 Sandnes nedre av skyld mark 0,05 skal høre til Holt herred, Aust-Agder fylke.

Kongelig resolusjon *). Justis- og politidepartementet bemyndiges til inntil videre å fastsette forskrifter om fordelingen av arbeidet mellem administrasjonsstyrets medlemmer i medhold av § 21 i lov om kommuners gjeldsforhold m. v. av 30 juni 1933. 12 april.

Kongelig resolusjon *) om tillegg til helseforskriftene for Halden. 12 april.

Kongelig resolusjon *). 12 april.

Med hjemmel av lov av 29 mars 1935 om regulering av utførselen av gatesten og kantsten bestemmes:

I. Fra og med den dato som Handelsdepartementet måtte bestemme, skal utførselen her fra landet av gatesten og kantsten være forbudt andre enn Norges granittindustris eksportforening A/S.[1])

II. Den under punkt I gitte adgang for Norges granittindustris eksportforening A/S til utførsel av gatesten og kantsten kan kun utøves dersom selskapets vedtekter og de overenskomster og avtaler som selskapet måtte inngå med lignende sammenslutninger i andre land, til enhver tid er godkjent av Handelsdepartementet.

Kongeleg resolusjon **). 12 april.

I samhøve med § 3 i millombils lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror frå 6 juni 1930 med brigdelover frå

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste deild nr. 15.
[1]) Se skr. av 31 mai 1935.

12 april. 24 juni 1931 og 29 juni 1934 vert ferda ut fyresegner um avgift på umsetnaden av svineslakt i samhøve med eit framlagt utkast, som lyder so:

1. Av alt svineslakt som passerar kommunal eller annan offentleg kjøttkontroll skal det betalast avgift til fremjing av umsetnaden av flesk i samhøve med millombils lov frå 6 juni 1930 med brigdelover frå 24 juni 1931 og 29 juni 1934.

Det skal ikkje betalast avgift for slakt som vert heilt ut vraka.

Avgifta vert sett til kr. 1,50 pr. heilt svineslakt over 15 kg og kr. 0,75 for mindre slakt, halve slakt og mindre luter av sovore slakt som passerar ovannemnde kontrollstader i tida frå og med 1 mai 1935 til og med 30 april 1936.

2. Det er sett straff for brot på desse fyresegnene.

12 april. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 § 4 og overensstemmende med Stortingets vedtak av 26 mars 1935 fastsettes regulativ for erleggelse av avgift for godkjennelse av og tilsyn med elektriske sterkstrømsanlegg overensstemmende med det i Arbeidsdepartementets foredrag av 12 april 1935 inntatte utkast.

Regulativet trer i kraft straks.

Samtidig opheves det ved Stortingets beslutninger av 19 juli 1912 og 16 mars 1917 godkjente regulativ.

Det fastsatte nye regulativ lyder således:

Regulativ

for erleggelse av avgift for godkjennelse av og tilsyn med elektriske sterkstrømsanlegg.

§ 1. For første besiktigelse (godkjennelse) av et elektrisk sterkstrømsanlegg erlegges en avgift beregnet efter følgende satser for anleggets forskjellige deler:

For hver generator med tilhørende apparatanlegg og ledninger, hvis normale påstemplede ydeevne er:

Ikke over	5 kVA	erlegges			en avgift av	.... kr.	5,00
Over	5	men ikke over	10	kVA	—»—	.... »	10,00
»	10	—»—	20	»	—»—	.... »	15,00
»	20	—»—	100	»	—»—	.... »	20,00
»	100	—»—	500	»	—»—	.... »	30,00
»	500	—»—	1000	»	—»—	.... »	40,00
»	1000	—»—	2000	»	—»—	.... »	60,00
»	2000	—»—	5000	»	—»—	.... »	80,00
»	5000	kVA			—»—	.... »	100,00

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd nr. 15.

For hvert akkumulatorbatteri med tilhørende apparat- 12 april.
anlegg og ledninger, hvis normale ydeevne er:

Ikke over	15 kVAh	en avgift av	kr.	5,00
Over 15 men ikke over	30 »	—»—	»	10,00
» 30 —»—	60 »	—»—	»	15,00
» 60 kVAh		—»—	»	20,00

For hver transformator med tilhørende apparatanlegg og ledninger, hvis normale påstemplede ydeevne er:

Ikke over 5 kVA		en avgift av	kr.	1,00
Over 5 men ikke over	10 kVA	—»—	»	3,00
» 10 —»—	20 »	—»—	»	5,00
» 20 —»—	30 »	—»—	»	6,00
» 30 —»—	40 »	—»—	»	7,00
» 40 —»—	50 »	—»—	»	8,00
» 50 —»—	75 »	—»—	»	9,00
» 75 —»—	100 »	—»—	»	10,00
» 100 —»—	250 »	—»—	»	15,00
» 250 —»—	500 »	—»—	»	20,00
» 500 —»—	1000 »	—»—	»	25,00
» 1000 —»—	2000 »	—»—	»	30,00
» 2000 —»—	5000 »	—»—	»	40,00
» 5000 kVA		—»—	»	50,00

For hver omformer, motorgenerator, likeretter, fasekompensator eller lignende med tilhørende apparatanlegg og ledninger, hvis normale påstemplede ydeevne er:

Ikke over 5 kVA		en avgift av	kr.	5,00
Over 5 men ikke over	10 kVA	—»—	»	10,00
» 10 —»—	20 »	—»—	»	15,00
» 20 —»—	100 »	—»—	»	20,00
» 100 —»—	1000 »	—»—	»	30,00
» 1000 —»—	2000 »	—»—	»	40,00
» 2000 —»—	5000 »	—»—	»	50,00
» 5000 kVA		—»—	»	60,00

For hvert fordelingsanlegg omfattende ledninger, installasjoner, lamper, motorer og andre forbruksapparater for høi og lav spenning, hvis ydeevne er:

Ikke over 5 kVA		en avgift av	kr.	5,00
Over 5 men ikke over	10 kVA	—»—	»	10,00
» 10 —»—	20 »	—»—	»	15,00
» 20 —»—	30 »	—»—	»	20,00
» 30 —»—	40 »	—»—	»	25,00
» 40 —»—	50 »	—»—	»	40,00
» 50 —»—	75 »	—»—	»	60,00
» 75 —»—	100 »	—»—	»	80,00
» 100 —»—	250 »	—»—	»	120,00
» 250 —»—	500 »	—»—	»	200,00
» 500 —»—	1000 »	—»—	»	300,00
» 1000 —»—	2000 »	—»—	»	400,00
» 2000 —»—	5000 »	—»—	»	450,00
» 5000 kVA		—»—	»	500,00

12 april. Ved fordelingsanlegg forståes i denne forbindelse forsyningskretser, f. eks. transformatorkretser for almindelig elektrisitetsforsyning, industrianlegg m. v. Avgiften baseres på transformatorydelsen for hver enkelt krets henholdsvis område eller i tilfelle på generatorydelsen.

For luftledninger med høiere spenning enn 250 volt bestående av en eller flere ledningstråder et tillegg av kr. 3,00 pr. km eller del derav.

For underjordiske ledninger beregnes ingen særskilt avgift.

For første besiktigelse av en utvidelse av et elektrisk anlegg erlegges i avgift forskjellen mellem den efter regulativet for vedkommende anlegg beregnede avgift før og efter utvidelsen.

§ 2. For de følgende besiktigelser av og tilsyn med elektriske anlegg erlegges hvert år en avgift beregnet efter halvparten av de i § 1 anførte satser for anleggets forskjellige deler. For anlegg som ikke besiktiges årlig blir dog avgiften kun å opkreve efter foretatt besiktigelse.

§ 3. For anlegg, hvis samlede generatorstørrelse (se § 4) er over 100 kVA, kan Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet fastsette en avgift som avviker fra den efter satsene i § 1 beregnede avgift idet der herved tas hensyn til anleggets art, de lokale forhold m. v.

Forsåvidt Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet har pålagt et anlegg stedlig tilsyn, kfr. lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 § 10, fastsettes avgiften for samme i hvert enkelt tilfelle av Hovedstyret.

§ 4. Den i §§ 1 og 3 angitte størrelse i kilovoltampère for generatorer og kilovoltampèretimer for akkumulatorbatterier er den største normale ydelse, som disse kan avgi. For akkumulatorbatteriers vedkommende vil 3 timer bli betraktet som normal utladetid.

Under gruppe generatorer hører også reservegeneratorer, men ikke magnetiseringsmaskiner.

Som henhørende under samme anlegg anses maskiner, apparater, ledninger og akkumulatorbatterier, som er tilknyttet samme ledningsnett eller tilhører en på et sted samlet bedrift.

For anlegg, hvis samlede generatorstørrelse er over 100 kilovoltampère, kan Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet bestemme, at enkelte deler, som mere vidstrakte fordelingsnett, større fabrikkanlegg, elektriske sporveier m. v. samt høispenningsanlegg skal behandles som sær-

skilte anlegg. Avgiften for sådanne deler fastsettes av Hovedstyret. 12 april.

§ 5. Forsåvidt den for et anlegg bestemte avgift viser sig å stå i misforhold til de med anleggets tilsyn forbundne utgifter eller hvor der måtte være andre særlige forhold til stede, kan Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet efter motivert henvendelse fra anleggets vedkommende eller fra vedkommende tilsynsmann fastsette en annen lavere avgift.

§ 6. De ovenfor nevnte avgifter erlegges av eieren av den eller de generatorer, som anlegget normalt er tilknyttet, forsåvidt ikke særskilt avgift er bestemt for enkelte deler av et anlegg i henhold til § 4, i hvilket tilfelle avgiften for sådanne deler erlegges av sammes eier.

§ 7. Avgiften erlegges til den av statens almindelige oppebørselsbetjenter (skattefoged, byfoged), innen hvis distrikt anlegget er beliggende.

Avgiften har samme pantesikkerhet i anlegget som skatter av fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse (lov av 24 mai 1929 om tilsyn med elektriske anlegg § 4).

§ 8. Nærværende regulativ trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, fra hvilken tid det ved Stortingets beslutning av 19 juli 1912 godkjente regulativ opheves.

Kongelig resolusjon *). 12 april

I. Grunntollen for de under tolltariffens post «Silke 5. a. 1.», det nuværende lnr. 707, hørende varer settes ned fra kr. 12 pr. kg til kr. 10 pr. kg.

II. Omsetningsavgiften av parfymer, luktende vann etc. settes ned fra 10 til 6 pct.

Nedsettelsene trer i kraft fra og med 15 april 1935.

Skriv frå Landbruksdepartementet **). 12 april.

I samhøve med §§ 3, 4 og 8 i millombils lov frå 6 juni 1930 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror med brigdelover frå 24 juni 1931 og 29 juni 1934 og kongeleg resolusjon frå 12 april 1935 har departementet fastsett:

Avgifta på umsetnaden av flesk i tida frå og med 1 mai 1935 til og med 30 april 1936 vert å betala og krevja inn etter same reglar som nemnt i skriv frå departementet dagsett 16 mars 1931.

*) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
**) Kunngj. 16 april i Lovtid. 1ste deild nr. 15.

12 april.

Brigde *) i § 37, fyrste leden, og § 46, fyrste leden, i Arbeidsdepartementets fyresegner frå 20 desember 1926, fastsett 12 april 1935 etter lov um motorvogner frå 20 februar 1926.

§ 37, fyrste leden, skal heretter lyda so:

Den som ynskjer løyve til å føra motorvogn, må senda skriftleg søknad til den politimeisteren som skal ferda ut førarkortet. Dette er til vanleg politimeisteren på heimstaden, men førarkort kann ogso ferdast ut av annan politimeister når denne finn at det vil føra med seg urimeleg ulempe å søkja førarkort på heimstaden. Søknaden skal upplysa um det fulle namnet og bustaden åt søkjaren og um kva slag vogn ein ynskjer køyreløyve for.

§ 46, fyrste leden, skal heretter lyda so:

Den som ynskjer førarkortet sitt uppattnya når det hev gjenge ut (5 år), må senda skriftleg søknad til den politimeisteren som skal uppattnya kortet. Dette er til vanleg politimeisteren på heimstaden, men førarkort kann ogso nyast uppatt av annan politimeister når denne finn at det vil føra med seg urimeleg ulempe å søkja uppattnying av kortet på heimstaden. Søkja-

Oversettelse.

Endringer i § 37, første ledd, og § 46, første ledd, i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt 12 april 1935 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926.

§ 37, første ledd, skal herefter lyde:

Den som ønsker tillatelse til å føre motorvogn, må sende skriftlig søknad til den politimester som skal utstede førerkortet. Dette er i almindelighet politimesteren på hjemstedet, men førerkort kan også utstedes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å søke førerkort på hjemstedet. Søknaden skal inneholde oplysning om søkerens fulle navn og bopel, samt for hvad slags vogn kjøretillatelsen ønskes.

§ 46, første ledd, skal herefter lyde:

Den som ønsker sitt førerkort fornyet når det er utløpet (5 år), må sende skriftlig søknad til den politimester som skal fornye kortet. Dette er i almindelighet politimesteren på hjemstedet, men førerkort kan også fornyes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å søke fornyelse av kortet på hjemstedet. Søkeren

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste deild nr. 16.

ren må leggja fram vitnemål som provar at han hev halde køyretamen sin ved lag og, dersom han søkjer førarkortet uppattnya utanfor heimstaden, vitnemål frå politiet på heimstaden som etter § 37, b. Dersom politiet krev det, skal det og leggjast fram ny lækjarattest for syn, høyrsle og helse. Den bilsakkunnige avgjer på grunnlag av dei framlagte vitnemåli um det skal haldast ny prøve eller um førarkortet kann nyast uppatt utan sovori prøve.

må fremlegge vidnesbyrd som godtgjør at han har vedlikeholdt sin kjøreferdighet samt, forsåvidt førerkortet søkes fornyet utenfor hjemstedet, vidnesbyrd fra politiet på hjemstedet som efter § 37, b. På forlangende av politiet skal også fremlegges ny lægeattest for syn, hørsel og helse. Den bilsakkyndige avgjør på grunnlag av de fremlagte vidnesbyrd hvorvidt det skal avlegges ny prøve eller førerkortet kan fornyes uten sådan prøve. 12 april.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sør-Trøndelag angående spørsmålet om dampskibsselskapers og eksportørers opgaveplikt i henhold til tilleggslov av 22 juni 1934 til § 65 i landskatteloven og § 57 i byskatteloven. 12 april.

Departementet uttaler at der ikke antas å være adgang til å avkreve en eksportør oplysninger angående de forskjellige forsendelsers vekt og lignende. Den i loven omhandlede opgaveplikt omfatter alene de utbetalte beløp. For disses vedkommende antas dog spesifisert opgave å kunne forlanges. Derimot er det pålagt enhver som formidler transport av de i lovbestemmelsen omhandlede varer, å gi oplysning angående de transporterte varemengder. I medhold herav antas også å kunne kreves oplysning om datoene for de forskjellige transporter og disses størrelse.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 13 april.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Etiopia 15 mars 1935 deponert dokumentet for sin tiltredelse til generalakten *) om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 13 april.

I tillegg til tidligere uttalelser i skrivelser av 21 januar 1885, 13 juli 1891 og 3 januar 1893 finner departementet for sitt vedkommende å burde uttale at offentlige kunngjøringer som skal innrykkes i bare én avis, efterhvert bør fordeles mellem de aviser som er mest utbredt i distriktet.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1929 s. 81.

15 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Rennesøy herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse m. v.

15 april. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til en fylkesmann.

Thoracoplastikk-operasjoner er en ren kurativ foranstaltning, og utgiftene herved kan derfor ikke utredes efter tuberkuloseloven.

I de tilfelle hvor overlægenes inntekter for en vesentlig del er beregnet på operasjonshonorarer, må de antas å ha rett til å beregne sig honorar også for disse operasjoner.

Med hensyn til operasjonshonorarets størrelse, må dette passende kunne ansettes til det samme som for trygdekassens patienter bestemt.

15 april. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet om at Lofotopsynet skal heves lørdag 27 april 1935.

15 april. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet um forbod mot havning med geit i skogmark på gardane Eide gnr. 61 og Steine gnr. 62 i Gulen herad, Sogn og Fjordane fylke.

15 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan for forbindelseslinje fra Maridalsveien ved kryss Fredensborgveien over Akersveien 26 b og 26 c m. v. i Oslo og om vedtekter for et område på Maridalsveiens østside syd for Bergverksgatens forlengelse.

16 april. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Lunner herred, Opland fylke.

16 april. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Grong herred, Nord-Trøndelag fylke.

16 april. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I medhold av § 6 i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v., jfr. kongelig resolusjon av 8 januar 1932, bestemmer Handelsdepartementet herved at § 5, fjerde ledd ***), i reglement for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer av 22 januar 1932 herefter skal lyde så:

«Hvis fiskeridirektøren anser det bevist at hermetikkfabrikker eller dermed likestillede aktieselskaper som er om-

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste deild nr. 16.
***) Se skr. av 1 mai 1934

handlet i denne paragraf, anvender et firmanavn hvis inn- 16 april.
hold faller sammen med — eller vesentlig ligner — det som noget utenlandsk firma bruker som sitt firmanavn eller varemerke, skal han sende vedkommende forretning skriftlig underretning derom. Ved utløpet av en nærmere fastsatt frist efter at denne underretning er avsendt, ophører vedkommende hermetikkfabrikk eller aktieselskap å nyte godt av bestemmelsen i denne paragrafs første ledd, og dette gjelder så lenge den pågjeldende likhet består.»

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeri- 16 april.
regler for Mjøsa med Lågen nord til Hunderfoss, Akershus, Hedmark og Opland fylker.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at fiskeri- 16 april.
regler av 3 august 1925 for Nes herred, Buskerud fylke, opheves forsåvidt angår Mykingsjøen, Skålsrudvatn, Øvre Grønhovdtjern, Orfisken, Storlyseren, Svartevatn (Bruset), Langoddtjern og Buvatn — samtlige beliggende i Nes nordmark sameie.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om ophevelse 16 april.
av § 1 i kongelig resolusjon av 29 september 1916 angående anvendelse av piggtråd til gjerde i Nærbø herred, Rogaland fylke.

Telegram fra Finansdepartementet, hvori uttales at 23 april.
forsorgsbidrag ikke er skattepliktig inntekt, heller ikke om arbeide ydes som vederlag. Betaling for nødsarbeide er skattepliktig inntekt.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 24 april.
Årdal herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 24 april.
Imsland herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 25 april.
«Hans Olai Doxrud og hustru Sørine Cristine født Kjeldahls legat» for trengende farmasøiter og ingeniører.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet vedrørende overens- 25 april.
komsten **) om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid, 1ste avd. nr. 16.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73.

25 april. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Litauen avgitt en erklæring hvorved det anerkjenner som bindende, uten videre og uten særlig overenskomst, på betingelse av gjensidighet, domstolens domsmyndighet overensstemmende med domstolsvedtektenes artikkel 36, 2. ledd, for et nytt tidsrum av 5 år fra 14 januar 1935 å regne. Erklæringen avløser Litauens tidligere tilsvarende erklæring av 14 januar 1930.

25 april. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Vikna herad, Nord-Trøndelag fylke.

25 april. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Kolvereid herad, Nord-Trøndelag fylke.

26 april. **Kongelig resolusjon** **).
1 mai optas blandt de offisielle flaggdager.

26 april. **Kongelig resolusjon** **).
Statens alkoholistanstalters funksjonærforening anerkjennes efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2.

26 april. **Kongelig resolusjon** **).
I medhold av § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, jfr. tilleggslov av 6 juni 1930, gis forskrifter i samhøve med et fremlagt utkast for å sette i verk den internasjonale avtale, inngått i Brüssel 1 desember 1924 og tiltrådt av Norge 18 januar 1935, om gratisbehandling av kjønnssyke sjømenn.

Forskriftene har følgende ordlyd:

1. Når norsk skib som går i utenriks fart, eller utenlandsk skib kommer til norsk havn med behandlingssted efter Brüssel-avtalen for gratis behandling av kjønnssyke sjømenn, skal den tolltjenestemann som først går ombord i skibet, levere skibets fører slik trykt beskjed som Socialdepartementet utferdiger til veiledning for sjømenn. Anses det påkrevet, bør også gis muntlig veiledning gjennem skibets officerer eller båtsmenn.

Ved nytt anløp av samme skib leveres beskjeden bare når det antas at den ikke lenger finnes ombord.

2. I de nevnte havner skal helserådets ordfører ha oplag av den trykte beskjed og stille de nødvendige avtrykk til rådighet for tollvesenet. Han gir også tollvesenets tjenestemenn den veiledning og oplysning som anses påkrevet, og påser at oplysningstjenesten virker tilfredsstillende. Han

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste deild nr. 16.
**) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16

fører også tilsyn med at behandlende læge utfører sine pliker efter den instruks som er utferdiget for lægen. 26 april

3. Fører av norsk skib som anløper innenlandsk eller utenlandsk havn med adgang til gratis behandling som nevnt av kjønnssyke sjømenn, skal sørge for ved opslag på passende sted eller på annen hensiktsmessig måte å gjøre mannskapet kjent med adgangen til behandling. Har han fått beskjed som omhandlet, kunngjør han den på samme måte.

Det samme gjelder for fører av utenlandsk skib som ligger i norsk havn med adgang til behandling som nevnt.

Kongelig resolusjon om fastsettelse av regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler tilhørende de under Forsvarsdepartementet sorterende fond og kasser. 26 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Andreas og Ingeborg Cederberghs legat» til trengende enker i Stavanger eller sådannes uforsørgede barn. 26 april.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 27 april.

Departementet har godkjent et vigselritual for menigheten i Zion, Stavanger.

Stortingsbeslutning *) om frafallelse av 29 april.

1. jordeboksrettigheter og landskyld m. v. til staten på eiendommer av skyld 5 øre og derunder,
2. landskyld av det bortforpaktede statens gods i Vesterålen.

Stortingsbeslutning**) om endring i reglene om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse. 29 april.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om forandringer i politivedtekten for Arendal. 29 april.

Skrivelse ***) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Leinstrand herred, Sør-Trøndelag fylke. 29 april.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om endringer i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Ål herred, Buskerud fylke. 29 april.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Valle—Nes og Reknstad bygningsdistrikt, Østfold fylke. 29 april.

Cirkulære fra Poststyret. 29 april.

Handelsdepartementet har bestemt at bispedømmerådenes formenn skal ha rett til å bruke tjenestemerker på statspost.

*) Se St.prp. nr. 45. Innst. S. nr. 84. St.tid. s. 760.
**) Se rundskr. av 22 mai 1935.
***) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

30 april. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 13, 1 forsåvidt Brevik angår.

3 mai. **Stortingsbeslutning** **) om forandringer i lønnsregulativene for de offentlige tjenestemenn m. v.

I.

Det almindelige lønnsregulativ.

Kirkedepartementet.

Universitetet m. v.

Under satsen: kr. 7 200 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 8 550

tilføies: Hertil for den professor som fungerer som tannlægehøiskolens rektor: kr. 1 170.

Under satsene: kr. 2 700, 2 350 og 2 000, samtlige med 2 alderstillegg à kr. 275 efter 3 og 6 år

forandres betegnelsene: «kvinnelig assistent (I, II og III) ved Norges tannlægehøiskole» til: klinikkassistent (I, II og III) ved Norges tannlægehøiskole.

Tekniske skoler m. v.

Under satsen: kr. 3 600 med 2 alderstillegg à kr. 450 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 4 500

opføres: sekretær ved Statens teknologiske institutt.

Lærer ved Skiensfjordens mekaniske fagskole og lærer ved Bergens fagskole for tre- og metallindustri utgår fra 1 januar 1935 under satsen: kr. 3 150 med 5 alderstillegg à kr. 350 efter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 4 900

og opføres fra 1 januar 1935 under satsen: kr. 3 500 med 4 alderstillegg à kr. 350 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 900.

Socialdepartementet.

Fabrikktilsynet m. v.

Bestyrer ved Ørje kursted for alkoholister og bestyrer ved Hovelsåsen alkoholistanstalt utgår under satsen: kr. 5 400 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750

og opføres under ny sats: kr. 5 850 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 200.

Under ny sats: kr. 4 250 med 2 alderstillegg à kr. 450 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 150

opføres: Inspektør ved Hovelsåsen alkoholistanstalt.

Under ny sats: kr. 3 600 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950

opføres: Gårdsbestyrer ved Hovelsåsen alkoholistanstalt, verksmester sammesteds, verksmester ved Ørje kursted for alkoholister.

Under ny sats: kr. 3 150 med 4 alderstillegg à kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 250

opføres: Betjent I ved Hovelsåsen alkoholistanstalt.

Under satsen: kr. 2 950 med 4 alderstillegg à kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050

opføres: Kontorassistent ved Hovelsåsen alkoholistanstalt, kon-

*) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

**) Se St.prp. nr. 1, tillegg nr. 8. Innst. S. nr. 91. St.tid. s. 811—813.

torassistent ved Ørje kursted for alkoholister, gårdskar sammesteds, assistent ved riksmeglingsmannens kontor. 3 mai.

Under ny sats: kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800

opføres: Husbestyrerinne ved Ørje kursted for alkoholister.

Under satsen: kr. 2 350 med 3 alderstillegg à kr. 225 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 025

opføres: Betjent II ved Hovelsåsen alkoholistanstalt.

Medisinalvesenet.

Under satsen: kr. 4 500 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850

opføres: Forvalter ved Den psykiatriske klinikk.

Samtidig utgår under samme sats: kasserer og regnskapsfører sammesteds.

Under satsen: kr. 2 550 med 4 alderstillegg à kr. 175 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 250

opføres: Kasserer ved Den psykiatriske klinikk, kasserer ved Kvinneklinikken i Bergen.

Samtidig utgår under satsen: kr. 1 800 med 2 alderstillegg à kr. 175 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 2 150: assistent ved Den psykiatriske klinikks kassererkontor, kontorassistent ved Kvinneklinikken i Bergen.

Handelsdepartementet.

Havnevesenet, fyrvesenet.

Bestemmelsen i regulativet om fyrbetjenings fradrag for bolig skal lyde således:

«Fyrbetjenings fradrag for bolig skal utgjøre 3 pct. av middellønnen. De tjenestemenn som ikke er anvist familiebolig på fyret får et husleiebidrag på kr. 150 pr. år.»

Telegrafverket.

Satsen: kr. 2 850 med 5 alderstillegg à kr. 275 efter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 4 225, gis sådant tillegg: Telegrafekspeditør med sådan teknisk utdannelse som Handelsdepartementet bestemmer, får et ytterligere alderstillegg à kr. 275 efter 18 år.

Landbruksdepartementet.

I et underavsnitt «Norges veterinærhøiskole» opføres:

Kr. 9 000 med 3 alderstillegg à kr. 900 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 11 700: Professor. Hertil får den professor som fungerer som skolens rektor, kr. 1 200.

Kr. 4 500 med 6 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 7 200: Prosektor, amanuensis I.

Kr. 5 850 med 4 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 7 650: Sekretær og kasserer.

Kr. 3 600 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950: Assistent.

Kr. 3 400 med 4 alderstillegg à kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 500: Portner og maskinmester, smedmester.

Kr. 2 950 med 4 alderstillegg à kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 4 050: Vaktmester.

Kr. 2 350 med 3 alderstillegg à kr. 225 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 3 025: Kontorassistent.

3 mai.

Arbeidsdepartementet.

Statsbanene.

Kasserer ved hovedstyret utgår under satsen: kr. 4 500 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 2, 4 og 6 år, topplønn kr. 5 850
og opføres under satsen: kr. 5 400 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 2, 4 og 6 år, topplønn kr. 6 750.

Finansdepartementet.

Skattevesenet.

Under satsen: kr. 6 300 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 7 650
opføres: skatteinspektør.

II.

Lønnsregulativet for tjenestemenn ved statsbanene.

Under satsen: kr. 3 600 med 3 alderstillegg à kr. 450 efter 2, 4 og 6 år, topplønn kr. 4 950
tilføies: Verksmester får et tillegg av kr. 200 årlig.
Under satsen: kr. 2 900 med 5 alderstillegg à kr. 225 efter 2, 4, 6, 8 og 12 år, topplønn kr. 4 025
opføres: stasjonselektriker.

III.

De under I og II omhandlede regulativforandringer gjøres — forsåvidt de medfører lønnsforbedringer — ikke gjeldende overfor innehavere av vedkommende stillinger som måtte ha nektet å vedta den almindelige overenskomst med det offentlige om lønnsavkortning fra 1 juli 1933.

IV.

Bistillingsregulativet.

Kirkedepartementet.

Høiere almenskoler.

Lønnen for bibliotekar ved Eidsvoll offentlige landsgymnas fastsettes til kr. 250.

Socialdepartementet.

Medisinalavdelingen.

Lønnen for overlæge for den spedalske sykdom fastsettes til kr. 5 250.

Finansdepartementet.

Samtlige sekretærstillinger ved fylkesskattestyrene utgår.

V.

Regulativ for tillegg m. v. for marinens tjenestemenn under tjeneste i fred (av 20 juni 1931).

Regulativets bestemmelser i avsnitt II, punkt 4 som lyder «under tjeneste på opsynsskib i Finnmark» endres fra 1 juli 1935 til å lyde «under tjeneste på opsynsskib i Finnmark, Troms og Nordland fylker nordenfor polarcirkelen».

VI. 3 mai.

De under I, II, III, IV og V omhandlede forandringer gjøres gjeldende fra 1 juli 1935 undtatt I. Tekniske skoler m. v., som trer i kraft 1 januar 1935.

VII.

Handelsdepartementet bemyndiges til for budgettåret 1935—36 å utbetale Telegrafstyrets kontorchefer, fullmektiger og sekretærer et midlertidig tillegg, idet de dog ikke i lønnsmessig henseende må stilles bedre enn tilsvarende stillinger i Poststyret og i departementskontorene for øvrig.

VIII.

Fra 1 juli 1935 omdannes telegrafverkets kontorassistentstillinger I ved stasjonene og kretsstyrene til telegrafekspeditørstillinger. Likeledes omdannes kontorassistentstillinger II sammesteds til telegrafassistentstillinger.

IX.

— —

Kongelig resolusjon. 3 mai.

Kongelig resolusjon av 28 oktober 1907 post II skal herefter lyde således:

I menigheter hvor den i post I omhandlede oversettelse ikke er besluttet innført, kan den benyttes leilighetsvis eller et nærmere fastsatt antall ganger hvert år ved gudstjenesten, når vedkommende prest (prester) efter samråd med menighetsrådet finner dette tilrådelig. På samme måte kan liturgien på bokmål benyttes i de menigheter som har innført liturgien på nynorsk.

Kongelig resolusjon *). 3 mai.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910, jfr. lov av 14 juli 1916, skal fuglelivet i et på fremlagt kart nærmere angitt område langs Vorma med strandkanter og evjer på strekningen mellem Minnesund i Eidsvoll og Svanfossen i Nes være fredet mot ødeleggelse eller skade av ethvert slags.

Innenfor dette område er det forbudt:

1. å drepe, skade eller forstyrre fuglene,
2. å ødelegge eller røve reir og egg,
3. å løse skudd.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på fredningsområdet.

Kongelig resolusjon. 3 mai.

I. Gnr. 47 bnr. 2 av skyld mark 0,13 av Folmer i Harran herred og sogn, Grong prestegjeld og lensmannsdistrikt,

*) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

3 mai. Nord-Trøndelag fylke, overføres til Namsskogan herred og sogn i samme prestegjeld og lensmannsdistrikt.

II. Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem de i punkt I nevnte herreder og sogn skal i sin helhet gå således:

Grensen begynner i varden i det trigonometriske punkt 819 m o. h. på Kjølstadfjellet og går efter røissatt rett linje mot øst til en grenserøis som ligger på Finntjønnfjellets høiderygg ca. 550 m syd for Finntjønnet. Fra denne røis går grensen efter høieste fjellkam ca. 2 km mot sydvest til opsatt grenserøis, bøier her mot sydøst og går efter røissatt linje over østre og nederste foss i Gåsvasselven og over Brekvassfjellets høieste punkt til Langoddbekkens utløp i Namsen. Denne elv og Grøndalselven danner derefter grensen til Langdalsbekkens utløp, hvorefter grensen følger Langdalen til merket mot Lillefjell, gnr. 54 bnr. 8 i Namsskogan. Herfra følger herredsgrensen denne gårdparts grense 545 m i rett linje til en opsatt steinrøis sydvest for nevnte gård Lillefjell. Her bøier grensen mot sydvest og går rettlinjet ca. 350 m til grenserøis på fjellhøiden sydvest for gården. Fra sistnevnte røis bøier grensen mot sydøst og går efter røissatt rett linje til Rundhaugen i Sandøladalen.

3 mai. **Kongelig resolusjon** *)

I. Der fastsettes forskrifter i henhold til lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 i samhøve med 9 fremlagte utkast.

II. Lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 samt de under post I foran nevnte forskrifter settes i kraft 1 juli 1935.

III. Socialdepartementet bemyndiges til inntil utgangen av året 1935 å gjøre undtagelse i de enkelte tilfelle fra forskriftenes krav til emballasje, etiketter, merkning m. v.

De under post I fastsatte forskrifter har følgende ordlyd:

Almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v.

§ 1. Ved næringsmiddel forståes i disse forskrifter enhver mat- eller drikkevare og enhver annen vare som er bestemt til å fortæres av folk.

Som næringsmiddel anses også konserveringsmiddel,

*) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

farve, krydder eller annen tilsetning, som anvendes ved til- 3 mai.
virkning eller tilberedning av næringsmiddel.

Lægemiddel anses i nærværende forskrifter ikke som næringsmiddel.

§ 2. Erhvervsmessig tilvirkning og omsetning av næringsmidler er underkastet bestemmelsene i disse forskrifter og i forskrifter om de enkelte vareslag som er eller blir gitt i medhold av næringsmiddelloven, forsåvidt ikke strengere eller videregående bestemmelser er gitt i særlovgivning.

§ 3. Næringsmiddel som finnes på sted eller i rum som hører til forretning, hvor næringsmidler selges, anses utbudt til salg, hvis det ikke godtgjøres omstendigheter som gjør det utvilsomt at næringsmidlet ikke er bestemt til salg eller ikke vil bli omsatt.

§ 4. Næringsmiddel som helserådet anser helseskadelig, må ikke tilvirkes i omsetningsøiemed, utbys til salg eller omsettes.

Næringsmiddel anses helseskadelig, når det

1) antas å kunne overføre sykdom eller fremkalle forgiftning;
2) er tilvirket eller behandlet av en person som under tilvirkningen eller behandlingen var eller med grunn kunde mistenkes for å lide av smittsom sykdom eller føre med sig slik smitte, at det av den grunn kan være skadelig å spise eller nyte næringsmidlet.

§ 5. Næringsmiddel må ikke utbys til salg eller omsettes når det som følge av sykelig forandring, bedervethet, forurensning, feilaktig tilberedning eller av annen grunn må anses utjenlig som næringsmiddel for folk.

§ 6. Næringsmiddel må ikke utbys til salg eller omsettes under omstendigheter som er egnet til å villede kjøper eller mottager med hensyn til næringsmidlets oprinnelse, beskaffenhet, art, mengde, sammensetning eller andre forhold. Ved bedømmelsen herav skal det særlig tas hensyn til den betegnelse som brukes for varen, oplysninger som gis om den i reklame, tekst eller billeder som er anbragt på varen selv, dens innpakning eller emballasje, i annonser eller på annen måte.

En betegnelse anses villedende,

1) når næringsmidlet helt eller delvis mangler noen bestanddel eller egenskap som det efter sedvanemessig betydning av betegnelsen skal ha, eller inneholder bestanddel som er fremmed for næringsmidlet;
2) når næringsmidlet inneholder noen bestanddel fra råstoffet eller fra stoff som er tilsatt under fremstillingen

3 mai. av det, i større mengde enn det efter sedvanemessig betydning av betegnelsen skal ha.

For næringsmiddel som der er utferdiget særskilt forskrift om, skal denne legges til grunn ved bedømmelsen av de i denne paragraf omhandlede forhold.

§ 7. Andre konserveringsmidler enn koksalt, salpeter, sukker, alkohol, eddik må ikke tilsettes næringsmidler som skal utbys til salg eller omsettes, med mindre det er tillatt efter forskriftene for de enkelte næringsmidler. Røkning av næringsmidler med trerøk er dog tillatt. Fra bestemmelsen i første punktum kan departementet gjøre undtagelse for næringsmidler som der ikke er utferdiget særforskrift om [1]).

Giftig farve og farve som skjuler at et næringsmiddel er bedervet eller helseskadelig, eller som gir det utseende av å være av bedre kvalitet enn det er, må ikke anvendes. Nærmere bestemmelser om farving av næringsmidler gis i forskriftene for de enkelte næringsmidler.

Syntetisk søtningsstoff må ikke brukes, med mindre det er tillatt efter forskriftene for de enkelte næringsmidler.

Bruk av syntetisk søtningsstoff er tillatt for næringsmiddel bestemt til sykekost (eller dietetisk øiemed), når tilsetningen og øiemedet er angitt på varen eller innpakningen. Er varen samtidig tilsatt sukker, må dette også angis.

§ 8.[2]) Er det i forskrift for et næringsmiddel påbudt at en bestemt betegnelse eller bestemt egenskap for næringsmidlet skal angis på emballasje, innpakning, omslag eller på etikett, skal dette, når forskriften ikke bestemmer noe annet, skje med tydelige bokstaver av samme størrelse, type, utstyr og farve som anvendt til hovedbetegnelsen for varen. Bokstavene må være anbragt således at de ved salget av næringsmidlet er lett synlige for kjøperen. De må være minst 3 millimeter høie, departementet kan gjøre undtagelse fra denne bestemmelse, når pakningsstørrelsen gjør det nødvendig. Er ikke annet bestemt, må betegnelsen være avfattet på norsk. Er en betegnelse bare tillatt anvendt på visse betingelser, gjelder dette også betegnelsen på fremmed sprog.

§ 9. Den som erhvervsmessig vil drive slakteri, den som på fast bedriftssted erhvervsmessig vil tilvirke næringsmidler, eller den som fra fast utsalgssted vil selge kjøtt, kjøttvarer, fersk fisk, fiskemat, melk, meieriprodukter, brød eller konditorvarer, frukt eller grønnsaker, må melde dette til helserådet. Virksomheten må ikke begynne, før helserådet har samtykket.

Det samme gjelder, når virksomheten flyttes, skifter innehaver eller forandrer art.

[1]) Dette punktum er føiet til ved res. av 14 juni 1935.
[2]) § 8 inntas her således som den lyder efter res. av 1 august 1935

Fra plikten til å melde tilvirkning undtas den vanlige landbruksmessige tilvirkning av landbruks- og hagebruksprodukter. 3 mii.

Helserådet kan frita fra meldeplikten virksomhet som bare drives leilighetsvis.

§ 10. Lokaler hvor der drives virksomhet som er anmeldelsespliktig efter § 9, skal være rummelige og lyse, forsynt med hensiktsmessige innretninger til luftfornyelse, og ha lett adgang til vann av god beskaffenhet og efter forholdene tilpasset og tilfredsstillende avløp til kloakker eller lignende. Gulv, vegger og tak skal være tette og skal likesom bord, hyller og alt annet inventar, under hensyntagen til virksomhetens art, være av sådan beskaffenhet at de lett kan gjøres rene.

Lokalene må ikke stå i umiddelbar forbindelse med beboelsesrum, og de må ikke innrettes således i forhold til privet, pissoar, stall, fjøs, grisehus, gjødselplass eller annet sted eller oplag hvorfra kan utbres stank, at ulemper i helsemessig henseende kan opstå.

Lokalene skal holdes rene og i god orden, og de må ikke brukes i annet øiemed enn det de er innrettet til. De må ikke brukes til opbevaring av varer som efter helserådets skjønn kan fremskynde at næringsmidlet blir bedervet, eller ved lukt og smak eller på annen måte kan volde at det blir utjenlig til å fortæres.

For pakkhus for sild og fisk og for sild- og fisksalterier kan helserådet tillate lempninger i bestemmelsene i denne paragraf.

§ 11. I lokaler og på steder hvor næringsmidler erhvervsmessig tilvirkes, opbevares eller omsettes, må ikke opbevares eller brukes giftige stoffer eller noen vare av beskaffenhet som nevnt i §§ 4 og 5. Med helserådets samtykke kan dog giftige stoffer anvendes til å rense og desinfisere. Helserådet gir i så fall nærmere forskrifter om opbevaring og bruk av slike stoffer.

Farvestoffer, konserveringsmidler og syntetiske søtningsstoffer, som det er forbudt å anvende ved tilvirkning av næringsmidler, må ikke opbevares i lokale, hvor næringsmidler erhvervsmessig tilvirkes eller omsettes.

§ 12. Kar, redskaper, maskiner og innpakning som anvendes i de i § 11 nevnte lokaler, eller som kan komme i berøring med næringsmidler bestemt til å omsettes, skal være av sådant vyrke og av sådan beskaffenhet at de ikke skader næringsmidlene.

Der må således ikke brukes kar eller redskap av sådan beskaffenhet at varen kommer i berøring med giftige me-

3 mai. taller og metallforbindelser eller andre giftige stoffer, f. eks. cadmium, sink, bly, cadmium-, sink- eller blyholdig metall eller legering som inneholder over 0,5 gram bly pr. 100 gram, sink- eller blyholdig kautsjuk. Emalje, glasur eller annet overdrag må ikke inneholde sink- eller blyforbindelser av sådan beskaffenhet at disse metaller uttrekkes ved en halv times kokning med en eddiksyre med en styrke av 40 gram pr. liter. Til innvendig lodding er det dog tillatt å anvende loddemetall med inntil 10 gram bly pr. 100 gram.

Næringsmidler må ikke pakkes direkte i papir eller annet omslag som er farvet, malt, glittet eller trykt med giftige farver eller annet giftig stoff, f. eks. forbindelser av arsen, barium, bly, cadmium, kvikksølv, med undtagelse av bariumsulfat (tungspat) og sinober. De må heller ikke pakkes i folium av annet metall enn aluminium eller tinn; undtatt herfra er te i originalpakning.

Bestemmelsene i denne paragraf kommer ikke til anvendelse på ledninger, kar eller redskaper av sink eller metall som er overtrukket med sink, når de tjener til å opbevare eller fordele vann. Blyrør eller blykar må dog ikke anvendes, selv om de er overtrukket med sink, tinn eller annet ugiftig metall.

§ 13. Ved opbevaring, føring og håndtering av næringsmidler som er bestemt til å omsettes, skal iakttas sådan renslighet og forsiktighet, at varen ikke blir forurenset eller skadet på annen måte.

§ 14. Vann som brukes ved erhvervsmessig tilvirkning og tilberedning av næringsmidler, eller ved rensning av kar eller redskap som brukes ved erhvervsmessig tilvirkning, tilberedning, opbevaring, servering eller annen omsetning av næringsmidler, skal fylle de krav som stilles til drikkevann. Sjøvann som brukes i samme øiemed, skal være rent.

Is som brukes ved tilvirkning, tilberedning eller konservering av næringsmidler, som er bestemt til å omsettes, skal, når den kan komme i berøring med varen direkte eller som smeltevann, tilfredsstille de hygieniske krav til drikkevann.

§ 15. Kosmetika og andre stoffer som brukes til pleie av tenner, munnhule, hud, hår, negler eller lignende, må ikke inneholde stoff som er giftig eller skadelig for hud eller slimhinne, som f. eks. forbindelser av arsen, antimon, barium (undtatt bariumsulfat og bariumsulfid), bly, krom, kvikksølv (undtatt sinober), uran, enn videre giftig, organisk stoff (og farvningsmiddel) som martiusgult, parafenylendiamin og lignende, tetraklormetan (bensinoform) og andre halogensubstituerte kullvannstoffer og metylalkohol. Pyrogallol må ikke i noe preparat finnes i større mengde enn 50 gram pr. liter av varen.

Bestemmelsene i foregående ledd får ikke anvendelse på 3 mai.
stoff eller preparat som læge forskriver fra apotek til bruk i hans praksis.

Stoffene må ikke opbevares i emballasje av bly eller legering som inneholder over 1 gram bly pr. 100 gram.

I tvilstilfelle avgjør medisinaldirektøren om et stoff eller et preparat er giftig efter denne paragraf.

§ 16. For varer som tilvirkes for eksport, kan Socialdepartementet tillate undtagelser fra bestemmelsene i §§ 6, 7, 8 og 11 annet ledd, samt tilsvarende bestemmelser i forskriftene for de enkelte vareslag. Socialdepartementet fastsetter samtidig kontrollbestemmelser for å hindre misbruk.

Instruks for helseråd, politi og tollvesenets tjenestemenn.

A. Helserådene.

§ 1. Helserådene fører, når ikke annet er bestemt, hvert innen sitt distrikt tilsyn med, at nærings- og nydelsesmidler, bruks- og forbruksgjenstander ikke tilvirkes i omsetningsøiemed eller omsettes i strid med næringsmiddelloven og de forskrifter som er gitt med hjemmel av den.

§ 2. Socialdepartementet kan gi nærmere bestemmelser om i hvilken utstrekning og på hvilken måte helserådene skal føre tilsynet med virksomheter som er meldepliktige.

Over meldepliktige virksomheter fører helserådene register efter skjema som departementet fastsetter.

Efter krav fra departementet eller medisinaldirektøren foretar helserådene i særlige tilfelle særskilt eftersyn av virksomheter og innsender prøver til undersøkelse.

§ 3. Mottar helserådet fra tollvesenet melding som nevnt i § 15 eller får det på annen måte kjennskap til eller grunnet mistanke om, at en vare søkes innført i strid med næringsmiddelloven eller forskriftene, skal det så vidt mulig uten ophold undersøke eller ta prøve av varen, for å avgjøre om den kan tillates innført.

§ 4. Helserådet eller den som handler på dettes vegne, har under tilsynet adgang overalt hvor vedkommende vare eller gjenstand omsettes eller i omsetningsøiemed tilvirkes, opbevares eller sendes, kan utta prøver og kan kreve sig forelagt de bøker som virksomheten måtte være pålagt å føre. Gjelder det vare som er i tollvesenets verge, foretas eftersynet i nærvær av en representant for tollvesenet til tid som dette bestemmer, og utføres så vidt mulig således, at det ikke volder forsinkelse av varens utlevering.

Vareeieren bør så vidt mulig varsles til eftersynet.

Om taushetsplikt og uavhengighetsforhold m. v. henvises til næringsmiddellovens § 5.

3 mai. § 5. Ved uttakning og sending av prøver til undersøkelse må forskriftene om prøvetakning følges. Gjelder det et særskilt eftersyn efter § 2, siste ledd, følges de bestemmelser herom som departementet eller medisinaldirektøren måtte gi.

§ 6. Prøver som helserådene selv ikke kan undersøke, kan innsendes til laboratorium eller sakkyndig som departementet godkjenner. Om utgiftene hermed henvises til næringsmiddellovens § 7.

§ 7. Socialdepartementet kan pålegge helseråd å føre liste efter fastsatt skjema over prøver som uttas til undersøkelse.

§ 8. Finner helserådet efter undersøkelse av uttatt prøve, at vedkommende vare eller gjenstand ikke strider mot næringsmiddelloven og forskriftene, skal varens eller gjenstandens eier eller besidder underrettes. Underretningen gis på slik måte at den ikke kan misbrukes i reklameøiemed.

§ 9. Finner helserådet at en vare eller gjenstand tilvirkes, utbys til salg eller omsettes i strid med næringsmiddelloven eller forskriftene, skal det påby forholdet rettet.

Anser helserådet varen helseskadelig, kan rådet eller den som dette har bemyndiget, forby at den blir omsatt eller beslaglegge den.

Antas forholdet ikke å burde påtales eller varen ikke inndras til fordel for statskassen, kan helserådet frigi varen, når eieren eller besidderen godtgjør, at den ikke vil bli omsatt som næringsmiddel m. v. eller brukt ved tilvirkning eller omsetning av slik vare eller at den, før så skjer, vil bli underkastet en behandling, hvorved den berøves sin helseskadelige egenskap. Utgiftene ved sådan behandling så vel som ved varens tilintetgjørelse betales av eieren.

Vare som er i tollvesenets verge, kan under samme forutsetning tillates sendt tilbake til avsenderen.

Eierens og besidderens interesser bør i alle tilfelle så vidt mulig tilgodesees.

§ 10. Beslutning om forbud mot innførsel, omsetning eller om beslag skal straks gis til kjenne for den som er i besiddelse av varen, med beskjed om innen hvilken tid og på hvilken måte beslutningen kan påklages. Er varen i tollvesenets verge, gis tollvesenet underretning om beslutningen, som på samme måte som nevnt foran også skal tilkjennegis for vareeieren eller varemottakeren.

Forbud eller beslag som ikke er besluttet av helserådet, kan påklages til dette innen 8 dager.

Helserådets beslutning om forbud eller beslag kan på-

klages til Socialdepartementet innen 14 dager fra den dag beslutningen er tilkjennegitt vedkommende. 3 mai.

Påklage har ikke opsettende virkning.

Finner helserådet grunn til det, anmelder det forholdet til påtalemyndigheten.

Antas forholdet å ha betydning utenfor helserådets distrikt, sender helserådet melding om det til vedkommende helseråd og i tilfelle til departementet.

§ 11. Formoder helserådet, at en vare som omfattes av næringsmiddelloven, er helseskadelig, kan helserådet eller politiet kreve, at den som tilvirker eller omsetter varen, opgir hvem som har levert den eller de deler den består av.

B. Politiet.

§ 12. Blir politiet opmerksom på eller mottar det melding om at et forhold antas å stride mot næringsmiddelloven eller de forskrifter som er gitt i medhold av den, tar det fornødne skritt for å få forholdet på det rene og i tilfelle påtalt. Bortsett fra bestemmelsene om vare som er i tollvesenets verge, får §§ 4—6 tilsvarende anvendelse.

Ved avgjørelsen av om en vare antas å være av sådan beskaffenhet at den ikke bør omsettes, kan stedets helseråd rådspørres.

§ 13. Antas beslag eller forbud mot salg efter næringsmiddellovens § 6 å burde finne sted, må politiet underrette vedkommende helseråd.

§ 14. Når det kreves, må politiet yde helseråd, tollvesen eller andre myndigheter som er pålagt tilsyn efter næringsmiddelloven, fornøden bistand.

C. Tollvesenets tjenestemenn.

§ 15. Finner tollvesenets tjenestemenn ved tollbehandling av vare som er undergitt tilsyn efter næringsmiddelloven, at varen er helseskadelig eller iøinefallende bedervet eller at dens utseende eller andre omstendigheter gir grunn til mistanke om, at varen eller dens betegnelse er i strid med næringsmiddelloven eller forskriftene, må tollvesenet straks skriftlig melde forholdet til ordføreren i stedets helseråd. Det samme gjelder, når tollvesenet fra annen offentlig myndighet har fått melding om, at varen i sin almindelighet eller fra bestemt firma eller sted er funnet å være i strid med næringsmiddelloven og forskriftene eller om at varen bør undersøkes, før den utleveres.

Når melding som foran nevnt er sendt helserådet, skal tollvesenet holde varen tilbake, inntil helserådet har hatt an-

3 mai. ledning til å undersøke varen eller treffe bestemmelse om hvorvidt den tillates innført. Jfr. § 3.

§ 16. Tollvesenets tilsyn omfatter ikke vare som er fremstillet i utlandet og bare føres gjennem landet som transittgods, eller vare som innlegges på frilager eller transittoplag og derfra utføres til utlandet. Skal ufortollet vare eller skattegodtgjørelsesvare føres til norsk skib som skibsproviant, blir under omstendigheter som omhandlet i § 15 skibstilsynet å underrette.

Instruks om prøvetakning.

§ 1. Prøver til undersøkelse av om en vare tilfredsstiller de krav som er stilt i næringsmiddelloven eller i forskrift som er gitt i medhold av den, kan tas så vel av den ferdige vare som av råmaterialer og mellemprodukter.

Prøvetakning skal skje under nøiaktig iakttagelse av de i nærværende instruks gitte almindelige regler. Er i veiledning om sakkyndig undersøkelse av bestemt vareslag gitt særlige anvisninger om prøvetakningen, må også disse nøiaktig følges.

§ 2. Prøve uttas personlig av den som er bemyndiget til det av vedkommende tilsynsmyndighet. Eier eller besidder av varen eller deres folk kan ikke bemyndiges til å utta prøver.

Prøver må tas ut og behandles med stor omhu. Særlig må prøvetakeren sørge for, at forveksling med andre prøver utelukkes.

§ 3. Innehaver av bedrift, hvor prøve av vare skal uttas, eller hans stedfortreder eller den som på stedet står for varene eller den hos hvem de beror, skal varsles om at prøver tas ut til undersøkelse. De nevnte personer er i den utstrekning det kreves, pliktige til å være til stede og til å gi fornødne oplysninger samt yde fornøden bistand ved prøvetakningen.

§ 4. Kan det være grunn til mistanke om at en vare ikke tilfredsstiller de i næringsmiddelloven eller forskriftene stilte krav, skal så vidt gjørlig tas ut 2 prøver, nemlig en til undersøkelse av vedkommende laboratorium eller sakkyndige, og en til opbevaring i forseglet stand av vedkommende tilsynsmyndighet. Prøvene må være like med hensyn til størrelse, innpakning, etikettering, forsegling m. v.

Er det ikke noen særlig grunn til mistanke om at varen ikke tilfredsstiller kravene i loven eller forskriftene eller er varens beskaffenhet til hinder for, at den opbevares i lengere tid, med mindre der treffes særskilte foranstaltninger (som f. eks. når det gjelder melk, ikke konserverte kjøttvarer), er

det tilstrekkelig å ta ut den for vedkommende laboratorium eller sakkyndige bestemte prøve samt så vidt gjørlig den kontrollprøve, som i henhold til § 5 måtte forlanges. 3 mai.

§ 5. De i § 3 nevnte personer skal gjøres opmerksom på at de, hvis det er anledning til det, kan kreve uttatt en kontrollprøve; kontrollprøven må med hensyn til størrelse, innpakning, etikettering, forsegling m. v. være lik de i foregående paragraf nevnte prøver.

Kontrollprøven leveres rekvirenten med tilkjennegivende om, at den mister sin verdi som kontrollprøve, hvis den ikke overleveres den sakkyndige i ubrutt, forseglet stand.

§ 6. Godtgjøres ikke verdien av uttatt prøve på stedet, skal prøvetakeren utstede kvittering for prøven med angivelse av dennes betegnelse, mengde og markedsverdi. Den i hvis nærvær prøven er tatt ut, skal anmodes om å medunderskrive kvitteringen.

§ 7. Til opbevaring av prøve som ikke uttas i originalpakning, må bare brukes fullstendig rene, tørre og luktfri kar eller innpakningsmaterialer. Fortrinsvis bør brukes flasker og krukker av farveløst, gjennemsiktig glass eller kar av stentøi eller porselen. Brukes trekork til å lukke flasker, glass eller krukker, må den være ny.

Pakningsringer til glass og krukker med skruelokk, samt til patentflasker, må før hver gangs bruk avtas, vaskes og helst utkokes.

Tilsynsmyndighet som til stadighet tar ut prøver, bør bruke prøveglass med innslepet glasskork eller sylteglass med skruelokk av glass, stentøi eller porselen (ikke av sink eller annet metall); lokket holdes på plass av en ytre metallring som kan skrues til. Flasker, glass eller krukker bør så vel på karet selv som på kork eller lokk være forsynt med kjenningsmerke for vedkommende helseråd samt løpenummer eller serie- og løpenummer. Det må påses at av samme slags flasker eller kar ikke finnes flere med samme nummer.

Til faste stoffer som holder sig i luften kan brukes blikkbokser eller hele og rene prøveposer av papir eller tøi, papp- eller treesker eller lignende. De må ikke være farvet eller malt på den innvendige side.

§ 8. Når faste, pulverformede stoffer finnes i større kar eller beholdere, må det først tas ut mindre porsjoner fra den øverste, midtre og underste del av karet eller beholderen. Disse porsjoner må omhyggelig sammenblandes, før prøver av den i § 9 opgitte mengde eller størrelse uttas. Det samme gjelder halvflytende stoffer. Flytende stoffer må før hver enkelt prøvetakning grundig omrøres.

3 mai. Av varer som finnes i større sammenhengende masser, må det enten med prøvesøker eller på annen måte skjæres ut sammenhengende stykker av den opgitte størrelse tvers gjennem varen, eller tas småporsjoner fra de ytre og indre deler. De således uttatte stykker eller porsjoner skjæres eller brytes op i småbiter av nøttestørrelse eller mindre, sammenblandes omhyggelig, før prøvene uttas og viderebehandles som nedenfor angitt.

Skal prøve tas av partivarer som finnes på lager i et større antall ensartede kolli som tønner, kasser, sekker eller lignende, tas en gjennemsnittsprøve, idet prøvetakeren først tar ut enkeltprøver som i de to foregående ledd nevnt, fra det i næste ledd nevnte mindre antall av de ensartede kolli, hvorefter disse sammenblandes omhyggelig. Av denne gjennemsnittsprøve uttas analyseprøvene som behandles efter forskriftene i §§ 9—11.

Gjennemsnittsprøven skal være tatt:
for parti inntil 5 av alle kolli,
for parti inntil 100 av hvert 10de kolli, dog minst av 5,
for parti over 100 av hvert 10de kolli for det første 100, og dessuten av hvert 20de for overskytende antall kolli.

Prøvetakeren plikter å ta ut prøvene således at varen ikke unødig skades.

§ 9. Er ikke annet bestemt, skal hver enkelt prøve så vidt gjørlig minst utgjøre:

for	baker- og konditorvarer (av brød dog hele brød)	200 gram
»	brennevin, 1 helflaske	(ca. 0,7 liter)
»	drikkevann	2 liter
»	drops og andre sukkervarer	200 gram
»	eddik, 1 originalflaske, dog minst	0,5 liter
»	eddiksyre	0,1 liter
»	emaljerte kar	1 stykk
»	farver	10 gram
»	fløte	0,1 liter
»	frukter, tørrede	200 gram
»	garn, farvet som ufarvet	10 gram
»	grønnsaker, tørrede	200 gram
»	hermetisk nedlagte matvarer (konserver) efter boksenes størrelse, dog minst	200 gram
»	kautsjukvarer, 1 stykk, dog minst	20 gram
»	kaffe og kaffesurrogater	100 gram
»	kjøtt- og pølsevarer	200 gram
»	kosmetika i flasker, tuber, esker	1 stykk
»	krydderier, hele og formalte	50 gram

for	lakesalt	200 gram	3 mai.
»	likører i originalflaske minst	0,25 liter	
»	loddemetall	10 gram	
»	maling og malerfarver	20 gram	
»	marmelader og syltetøier	200 gram	
»	mel, gryn og kornvarer	200 gram	
»	melk	0,25 liter	
»	melk, kondensert	1 boks	
»	mineralvann (kunstige og naturlige), brus-limonader og andre alkoholfri drikkevarer	2 flasker	
»	ost	200 gram	
»	pakningsringer	20 gram	
»	safter av enhver art 1 helflaske	(ca. 0,7 liter)	
»	sjokolade og kakao	200 gram	
»	smør, smult og annet spisefett (og oljer)	200 gram	
»	sukker og sirup	200 gram	
»	tapeter, tøier og vevede varer av enhver art til undersøkelse på arsen (der må dog alltid tas et stykke tvers over og således at alle farver kommer med)	6 dm^2	
»	te	50 gram	
»	tinnfolie og andre metallfolier	20 gram	
»	tuber eller lignende	10 gram	
»	vin og øl 1 helflaske	(ca. 0,7 liter)	

Foreligger en vare i originalpakning (korkede flasker, glass og krukker, lukkede bokser, esker eller poser eller lignende), blir denne å ta ut som prøve hvis størrelsen ikke vesentlig avviker fra de mengder som er angitt ovenfor. Det må påses at den originale innpakning og dennes utstyr så vidt gjørlig ikke beskadiges.

Den sakkyndige som skal foreta den laboratoriemessige undersøkelse, kan i den utstrekning han finner nødvendig for enkelte tilfelle treffe avgjørelse om de mengdeforhold hvori prøver skal tas ut, så vel av de foran opførte vareslag som av andre vareslag.

For varer som ikke er nevnt ovenfor, og for spesielle undersøkelser bør der på forhånd fra vedkommende sakkyndige undersøker innhentes oplysning så vel om prøvetakningen som om den nødvendige størrelse på prøvene. For prøver til bakteriologisk eller annen biologisk undersøkelse må der således brukes særskilte kar for prøven og særskilte forholdsregler både ved prøvetakningen og sending av prøven.

I alle tilfelle hvor der opstår tvil om den hensiktsmessigste måte å ta ut prøver på, om disses størrelse, konservering eller sending, bør det likeledes innhentes ordre fra den som skal utføre den sakkyndige undersøkelse.

3 mai. § 10. Umiddelbart efter prøvetakningen og i nærvær av den som har vært til stede ved denne (jfr. § 2), skal prøvetakeren forsegle eller plombere prøvene.

På innpakningen eller på en seddel som heftes ved prøven under segl eller på annen betryggende måte, skal anføres:

a) varens betegnelse eller merke,
b) varens salgspris eller verdi,
c) navnet på varens besidder eller på bedriftens innehaver eller, når varen er i tollvesenets verge, vareeierens eller varemottakerens navn og adresse,
d) prøvetakningens datum og sted,
e) prøvetakerens navn,
f) prøvens nummer.

Den i hvis nærvær prøven er tatt ut, skal anmodes om å underskrive disse oplysninger. Hvis han ikke er villig hertil, skal prøvetakeren gjøre skriftlig anmerkning herom på innpakning eller seddel.

Forsegling eller plombering skal skje på sådan måte at innpakningen ikke kan åpnes, uten at segl eller plombe brytes. Til segl eller plombe bør helst vedkommende tilsynsmyndighets signet eller plombertang anvendes. Seglet eller plombertangens avtrykk skal være tydelig. Den i hvis nærvær prøven er tatt ut, har rett til å sette sitt segl på prøvene.

§ 11. En av prøvene (jfr. § 4) skal snarest mulig sendes vedkommende laboratorium eller sakkyndige med oplysning om grunnen til prøveuttakningen, f. eks. tegn på helseskadelighet, bedervethet, forfalskning eller uriktig varebetegnelse, innkomne klager, f. eks. mistanke om bruk av forbudte konserveringsmidler eller farver.

Medfølger ikke ved innsendelsen av prøvene anmodning om bestemte undersøkelser eller oplysning om hvad der skal søkes bragt på det rene, vil undersøkelsen måtte utstå inntil disse oplysninger foreligger hos den sakkyndige. Rekvirenten må være opmerksom på at materialet i mellemtiden kan forandres og bevisligheter derved tapes.

§ 12. Finner tilsynsmyndighet det hensiktsmessig å kjøpe inn prøver, får foranstående regler anvendelse i den utstrekning kontrollens art gjør det påkrevd.

§ 13. Prøver som efter undersøkelse tyder på at varen ikke tilfredsstiller kravene i loven eller forskriftene og som ikke undergår vesentlig forandring, skal, eventuelt i konservert tilstand, opbevares av vedkommende undersøkelseslaboratorium eller sakkyndige i minst 3 måneder efter undersøkelsens avslutning, men kan da tilintetgjøres, med mindre det av vedkommende tilsynsmyndighet i hvert enkelt tilfelle

på grunn av rettslig innskriden blir forlangt lengere opbevaringstid. Omvendt kan prøven tilintetgjøres tidligere, når rettslig innskriden er bortfalt, eller når dommen er vedtatt. 3 mai.

Forskrifter om hermetiske matvarer m. v.

§ 1. Hermetisk matvare er ethvert næringsmiddel som er blitt underkastet ophetning og blir omsatt i lufttett pakning, f. eks. i falsede eller gjenloddede blikkbokser, i glass, krukker eller flasker med tettsluttende lokk, kork eller annen lukkemekanisme.

Undtatt fra bestemmelsene i disse forskrifter er øl, saft, syltetøi, marmelade eller lignende.

§ 2. Råstoff som brukes ved tilvirkning av de i disse forskrifter omhandlede varer, skal være ubedervet og av god kvalitet, og for øvrig tilfredsstille kravene i de almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler samt i forskriftene for vedkommende vareslag, f. eks. om kjøtt og kjøttvarer, om melk og om krydderier.

§ 3. Blikk til hermetikkemballasje skal være godt fortinnet over det hele. Fortinningen må ikke innholde over 0,1 gram bly pr. 100 gram (jfr. § 12 i de almindelige forskrifter).

Brukes innvendig lakkering på hermetikkemballasje, skal den være blyfri.

Pakningsringer må ikke inneholde bly, kvikksølv, sink eller andre tunge metaller enn jern eller antimon (jfr. § 12 i de almindelige forskrifter).

§ 4. Hermetisk matvare skal være således sterilisert at det ikke i varen finnes mikrober eller sporer av disse, som under boksens opbevaring i ubrutt stand kan utvikle sig og forandre innholdet således at dette kan bli forringet i verdi eller må antas å kunne fremkalle forgiftning eller sykdom.

Omsterilisering av bedervet hermetikk er forbudt.

§ 5. Til hermetisk matvare må ikke brukes andre konserveringsmidler enn koksalt, salpeter, sukker, alkohol, eddik, melkesyre, citronsyre, vinsyre samt røkning med trerøk. Til kjøtt i stykker og pølser kan brukes lakesalt i samhøve med § 6 i forskriftene for kjøtt og kjøttvarer.

Kjøttvarer som pølser, boller, karbonader, posteier (også av innmat) må ikke være tilblandet mel, gryn, poteter og potetmel eller annet stivelsesmel eller brød i større mengde enn at stivelsesinnholdet i den ferdige vare ikke er større enn 3,5 gram pr. 100 gram av varen, når væsken er frasilt. For fiskemat må stivelsesinnholdet, når væsken er frasilt, ikke overskride 5,0 gram pr. 100 gram av varen, uten at dette angis på etiketten.

3 mai. Fruktkonserver tillates bleket med svovelsyrling på betingelse av at den ferdige vare ikke innholder mere herav enn 10 milligram pr. 100 gram av varen, når de faste og flytende deler regnes overett.

Fruktkonserver som er farvet med syntetiske farvestoffer, skal ha tilleggsbetegnelsen «kunstig farvet». Tilleggsbetegnelsen skal være påført boksen i samhøve med § 8 i de almindelige forskrifter, men det er tilstrekkelig at typene er tydelige og 3 millimeter høie.

Grønnsakkonserver av enhver art tillates farvet med dertil egnet vannopløselig kobbersalt på betingelse av at det i den ferdige vare ikke finnes over 10 milligram kobber på 100 gram av dens faste deler, d. v. s. efterat væsken er frasilt, og bleket med svovelsyrling på betingelse av at den ferdige vare ikke inneholder over 10 milligram svovelsyrling pr. 100 gram, når de faste og flytende deler regnes overett.

Hermetisk innkokte frukter eller grønnsaker som er tilberedt av tørrede frukter eller tørrede grønnsaker, må ikke omsettes uten tilleggsbetegnelsen «tilberedt av tørret frukt», henholdsvis «tilberedt av tørrede grønnsaker», dog således at varens navn istedet kan gå inn i betegnelsen, f. eks. «tilberedt av tørrede epler», «tilberedt av tørrede erter».

§ 6. Innhold av tinn i hermetisk matvare må ikke overstige 40 milligram pr. 100 gram av varen, når væsken er frasilt.

§ 7. Hermetisk matvare som er tilvirket her i landet, må ikke utbys til salg til almenheten, med mindre den er forsynt med etikett, omslag eller annet merke, således at det til enhver tid utvetydig fremgår hvilken fabrikk som har tilvirket varen eller har ansvaret for at varen er overensstemmende med de gitte bestemmelser.

Har en fabrikant flere fabrikker eller tilvirkningssteder for varen, kan departementet gi nærmere regler om angivelse av fabrikasjonsstedet.

Innført hermetisk matvare skal, hvis den ikke tidligere er forsynt med utvetydig angivelse av produsentens navn og hjemsted, forsynes med etikett påtrykt importørens navn og adresse, og må ikke omsettes uten sådan etikett.

Om merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer gjelder det i henhold til lov nr. 14 av 24 juni 1931 utferdigede reglement av 22 januar 1932 uavhengig av bestemmelsene i nærværende forskrifter.

§ 8. Til konservering av såkalte halvkonserver (f. eks. ansjos, gaffelbiter, appetittsild, kaviar, sildefilet i olje eller lignende) kan foruten koksalt, salpeter, sukker, eddik, eddiksyre, melkesyre, citronsyre, vinsyre, alkohol og røkning med

trerøk, også anvendes benzoesyre i en mengde av ikke over 0,5 gram pr. 100 gram av varen, eller para-oksybenzoesyre-etylester, para-oksybenzoesyrepropylester, eller blandinger herav eller natriumsaltene av disse i en mengde av ikke over 0,05 gram pr. 100 gram av varen. Anvendelse av røkesyre, røkeolje, røkesalt eller lignende er forbudt. 3 mai.

Kaviar tillates konservert med heksametylentetramin i en mengde av ikke over 0,1 gram pr. 100 gram av varen.

Til farvning av de i denne paragraf omhandlede varer er det foruten naturlige organiske farvestoffer (jfr. de almindelige forskrifters § 7 annet ledd) tillatt å anvende Sudan II (fettrødt), kaviarrødt (ponceau 2 R) og kaviarfarve (anilinazo 2 naftol-disulfonsyre 2 G). Farvene må ikke inneholde tunge metaller, arsen eller giftige organiske stoffer.

Varer som er farvet med de i foregående ledd nevnte syntetiske farvestoffer, skal ha tilleggsbetegnelsen «kunstig farvet», og varer som er konservert med benzoesyre, de i første ledd nevnte estre eller natriumsaltene eller med heksametylentetramin, skal ha tilleggsbetegnelsen «tilsatt godkjent konserveringsmiddel». Disse tilleggsbetegnelser skal være påført boksene overensstemmende med § 8 i de almindelige forskrifter; det er dog tilstrekkelig at typene er tydelige og 3 millimeter høie.

Til søtning av de i denne paragraf omhandlede varer tillates brukt syntetiske søtningsstoffer. Om merkning gjelder bestemmelsene i § 7.

Forskrifter om kaffe og te samt erstatningsmidler for disse vareslag.

§ 1. Rå kaffe skal være frø (bønner) av kaffebusken (coffea-arter), befridd for fruktskall og fruktkjøtt, og i den utstrekning de tekniske hjelpemidler gjør det mulig, også for frøskallet med sølvhinnen. Frøene må ikke være befridd for noe av sine verdigivende bestanddeler, uten at dette deklareres. Varen må så vidt mulig være fri for sand, sagmugg og andre polérmidler. Mengden av forurensninger og verdiløse bestanddeler som tørrede kaffefrukter, stilker, skaller, fremmede frø, stener, jord eller andre forurensninger må dog ikke under noen omstendighet være større enn 5 gram pr. 100 gram av varen.

Brent kaffe skal være av råvare som i første ledd nevnt. Ved brenningen (ristingen eller røstningen) eller efter denne må ikke tilsettes vann eller glaseringsmidler (sukker, skjellakk, fett eller oljer, pottaske eller lignende). Kaffen må heller ikke farves. Hvis noen av dens verdigivende bestand-

3 mai. deler, f. eks. koffein, fjernes, må dette deklareres. Betegnes brent kaffe som koffeinfri, må den ikke inneholde over 0,08 gram koffein pr. 100 gram av varen.

Malt brent kaffe må være tilberedt av vare som i de 2 foregående ledd nevnt. Den må ikke være berøvet noen av sine bestanddeler og må ikke være opblandet med kaffegrudd, røstede cerealier eller andre stoffer, uten at dette deklareres (jfr. nedenfor i § 4). Den må heller ikke underkastes noen vektforøkende behandling. Dens innhold av sand (saltsyreuopløselig aske) må ikke overstige 1 gram pr. 100 gram av varen.

Betegnes malt brent kaffe som koffeinfri, må dens innhold av koffein ikke overstige 0,08 gram pr. 100 gram av varen.

§ 2. Gis kaffe en betegnelse som efter handelssedvane brukes for bestemte slags kaffe, som f. eks. Java, Mokka, Rio, Salvador, Santos m. fl., skal varen foruten å tilfredsstille kravene i § 1, ha sådan oprinnelse og egenskap som betegnelsen angir.

§ 3. Te skal bestå av blader eller bladknopper av tebusken (thea sinensis og dens varieteter), behandlet på sedvanlig måte. Den må ikke være berøvet noen verdigivende bestanddel, og må være uten fremmed tilsetning. Dens innhold av verdiløse tilblandinger fra tebusken eller andre forurensninger må ikke overstige 5 gram pr. 100 gram av varen.

§ 4. Kaffe eller te som er tilsatt annet stoff, må gis en betegnelse som tydelig angir dette. Det forholdsvise innhold av kaffe eller te skal være påført emballasjen i samhøve med § 8 i de almindelige forskrifter; det er nok at typene er tydelige og 3 millimeter høie.

Varen må bare selges i originalpakning, forsynt med fabrikantens navn og adresse eller, hvis varen er innført, med importørens navn og adresse.

Det tilsatte stoff må bare være tilvirket av ubedervede vegetabilske råstoffer av sådan beskaffenhet, at en derav tilberedt drikk kan nytes uten fare for helsen.

Inngår i den anvendte betegnelse for varen navn som tyder på en bestemt oprinnelse (f. eks. maltkaffe, rugkaffe, lindete eller lignende), må varen ha sådan oprinnelse.

Forskrifter om kakao og kakaoprodukter.

§ 1. Kakaomasse skal være fremstilt ved finmaling av de for skall og kimer befridde kakaobønner (frøene av theobroma cacao). Ved fremstillingen av kakaomasse er det tillatt å sette til mindre mengder alkali (hydroksyd eller kar-

bonat av kalium, natrium eller ammonium), men mengden herav må, beregnet som potaske (K_2CO_3) ikke overskride 2,5 gram pr. 100 gram av varen. Tilsetning av andre stoffer, f. eks. fett, er ikke tillatt. Mengden av skall og kimer må ikke overskride 2,5 gram pr. 100 gram av den ferdige vare. Dennes innhold av kakaosmør må minst være 50 gram pr. 100 gram av varen. 3 mai.

Kakao eller kakaopulver skal være kakaomasse, som ved pressing er befridd for en del av sitt fett og derefter finmalt. Såfremt mengden av krydderier eller andre uskadelige smaksstoffer ikke sammenlagt overskrider 1,0 gram pr. 100 gram av varen, behøver dette ikke deklareres. Såfremt fettinnholdet i kakao er mindre enn 20 gram pr. 100 gram av varen, skal den betegnes som mager kakao.

Kakaosmør er det fett som er vunnet ved pressing av kakaomasse. En vare som er vunnet ved ekstraksjon med fettopløsningsmidler av kakaobønner, kakaomasse eller kakao, skal betegnes kakaofett. Kakaofett må ikke anvendes ved tilvirkning av sjokolade eller andre sjokoladeprodukter (se nedenfor).

Sjokolade som selges uten noen oplysende tilleggsbetegnelser (f. eks. kokesjokolade, spisesjokolade, dessertsjokolade), skal bestå av en blanding av kakaomasse og almindelig sukker (sakkarose) med eller uten tilsetning av kakaosmør og uskadelige smaksstoffer. Den må ikke være tilsatt andre fettstoffer, mel eller lignende. Innholdet av kakaomasse og kakaosmør tilsammen må ikke være mindre enn 40 gram i 100 gram av varen. Hvis innholdet av krydderier utgjør mer enn 1 gram pr. 100 gram, og av andre stoffer som mandler, nøtter, melk, fløte, honning, tilsammen mer enn 5 gram pr. 100 gram, må dette angis på emballasjen ved en tilleggsbetegnelse.

Kuvertyre eller sjokoladedekke skal tilfredsstille kravene til sjokolade.

§ 2. Sjokolade som selges med oplysende tilleggsbetegnelse, f. eks. melkesjokolade, mandelsjokolade, nøttesjokolade, skal være fremstillet av kakaomasse som tilfredsstiller kravene i § 1. Mengden av kakaomasse og kakaosmør tilsammen må utgjøre minst 30 gram pr. 100 gram av varen. Brukes betegnelsen melkesjokolade må varen dessuten inneholde minst 12,5 gram helmelk-tørrstoff pr. 100 gram av varen. Brukes betegnelsene nøttesjokolade, mandelsjokolade eller lignende, må varen dessuten inneholde minst 5 gram nøtter, mandler eller lignende pr. 100 gram av varen.

§ 3. For konfekt i stykker med mindre vekt enn 15 gram, samt for konditorvarer og tilberedte mat-

3 mai. retter gjelder ikke forskriftene i §§ 1 og 2. Brukes for disse varer betegnelse hvori inngår ordene sjokolade eller kakao, skal det dog ved varens fremstilling være anvendt sjokolade eller kakao av beskaffenhet som i §§ 1 og 2 nevnt, i sådan mengde at varen bærer preg av å inneholde sjokolade eller kakao.

§ 4. Det er forbudt å utby til salg kakaoskall som er malt til et så fint pulver at det kan forveksles med kakaopulver.

Forskrifter om kjøtt og kjøttvarer.

§ 1. Utbys til salg kjøtt, fett, innmat fra andre dyr enn hornkveg, sau eller svin, skal ved salget angis hvilket dyreslag varen stammer fra.

Det samme gjelder pølser og andre tilberedte kjøttvarer som helt eller delvis er tilberedt av kjøtt, fett eller innmat av andre dyr enn i 1ste ledd nevnt. For pølser skal dyreslaget angis ved etikett eller annet tydelig merke på selve varen. Spekepølse som inneholder kjøtt av hest, elg eller ren, tillates dog solgt under navn av «stabburpølse» uten merkning. Det samme gjelder bruk av ordet «spekepølse», hvis dette foretrekkes.

§ 2. Kjøtt, blod, fett, innmat eller andre deler av selvdøde dyr må ikke selges eller brukes ved tilvirkning til salg av pølser eller andre næringsmidler. Ved nødslaktning på grunn av sykdom må, forsåvidt offentlig kjøttkontroll ikke finnes på stedet, helserådet eller av dette bemyndiget dyrlæge avgjøre, om dyret eller deler av det skal anses som skadelig å fortære eller som utjenlig som mat for folk. I bekreftende fall tillates varen ikke omsatt.

Kjøtt, blod, fett eller innmat, som efter foregående ledd er forbudt omsatt, eller varer som måtte være tilvirket herav, må ikke opbevares i lokale eller på sted hvor næringsmidler tilvirkes, opbevares eller selges, og heller ikke i lokale som hører til leilighet hvor bevertning foregår.

§ 3. Utsalgssted for ferskt kjøtt eller kjøttvarer skal, foruten å tilfredsstille bestemmelsene i de almindelige forskrifter om lokalenes innretning og renhold, ha tilstrekkelig og hensiktsmessig plass for varenes opbevaring og behandling. For frosset kjøtt må der således, hvis helserådet finner det påkrevet, sørges for, at der finnes kjøle- eller fryseinnretninger som helserådet godkjenner.

I rum hvor ferskt kjøtt opbevares for salg eller omsettes, må der foruten ferskt, saltet, røket eller tørret kjøtt eller pølser ikke opbevares eller utbys til salg andre varer enn hermetikk, ribbet fugl, flådd vilt, mindre partier ost, smør,

margarin, egg, ister, smult og stekefett, røkt fisk, kokte skall- 3 mai.
dyr, rotfrukter og grønnsaker. Gjør de stedlige forhold det påkrevet, kan helserådet gjøre lempninger heri. Det skal dog alltid kreves, at rummene er således innrettet at kjøtt og kjøttvarer holdes betryggende adskilt fra andre varer, og at de ikke forurenses.

For personalet skal i selve arbeidsrummene eller i umiddelbar forbindelse med dem være vaskeinnretninger med adgang til varmt og koldt vann — samt tilbehør av såpe, børster og rene håndklær. Der må enn videre være særskilt rum til opbevaring av arbeidernes tøi.

§ 4. Karbonadedeig, kjøttdeig, biffdeig, hakkekjøtt, medisterdeig eller lignende skal bestå av malt, hakket eller på annen måte findelt friskt og ubedervet kjøtt eller flesk, uten noen tilsetning av farver, konserveringsmidler, mel eller annet. Er det av tekniske grunner påkrevet, kan mindre mengder is (isvann) og koksalt tilsettes ved findelingen; dog må vanninnholdet i den ferdige vare ikke under noen omstendighet være forøket med mer enn 5 gram pr. 100 gram vare.

Bolledeig, kjøttfarse eller frikadelledeig tillates spedd med melk eller vann samt tilsatt krydderier, men skal ellers tilfredsstille kravene i 1ste ledd.

§ 5. Ved tilvirkning av holdbare pølsesorter (f. eks. spekepølse og andre hårde pølsesorter) må ikke anvendes andre råstoffer enn kjøtt, flesk, fett, koksalt, krydderier; mindre mengder is (eller isvann) kan dog tilsettes i hurtighakkeren, hvor dette er påkrevet. Vin, brennevin og lignende stoffer som tilsettes i mindre mengder, anses som krydderi.

Ved tilvirkning av andre pølsesorter og av posteier kan foruten de i første ledd nevnte råstoffer også anvendes innmat, vann, melk, buljong, øl eller lignende, mel, gryn, poteter, potetmel eller annet stivelsesmel samt brød. Stivelsesinnholdet må dog ikke være større enn 3,5 gram pr. 100 gram av den ferdige vare. Mengden av tilsatt væske må ikke være større enn nødvendig for å gi varen en fast konsistens.

Tilberedte kjøttvarer må ikke være tilsatt farvestoffer eller andre konserveringsmidler enn koksalt (herunder «lakesalt» i henhold til § 6), sukker salpeter og krydderier. Salpeterinnholdet må, beregnet som kaliumnitrat, ikke være større enn 1 gram pr. 100 gram av varen. Dog kan selve pølsemassen i «Salami» , «Metwurst» og «Luxemburg» inntil videre farves med «Sukkerrødt» (xylidin — 2 naftol — 3, 6 — disulfosyre eller lignende). Mengden må dog ikke ut-

3 mai. gjøre over 0,5 gram farve pr. 10 kilogram ferdig vare. Farven må ikke inneholde tunge metaller, arsen eller giftige organiske stoffer.

Pølseskinnets ytterside tillates lakkert eller forsynt med annet beskyttende farvet eller ufarvet overtrekk, hvis de anvendte stoffer anses uskadelige og ikke trenger inn i selve pølsen.

§ 6. Til saltning av kjøtt i stykker samt pølser er det, når salpeter ikke anvendes, tillatt å anvende «lakesalt». Herved forståes et finmalt koksalt, som er tilsatt natriumnitrit i en mengde som ikke må være større enn 0,6 gram og ikke mindre enn 0,5 gram pr. 100 gram.

Det er forbudt å gjøre annen anvendelse av nitriter til saltning, farvning eller konservering av kjøtt og kjøttvarer enn angitt i første ledd. Således er f. eks. anvendelsen av «Pragersalt» eller lignende forbudt.

Lakesalt tillates bare kjøpt i lukkede pakninger forsynt med fabrikantens navn og adresse og med betegnelsen «Lakesalt med nitrit» påtrykt emballasjen (jfr. § 8 i de almindelige forskrifter). Er lakesaltet innført, må importørens navn og adresse være angitt på emballasjen. Denne må dessuten alltid være påtrykt eller på annen varig måte være forsynt med et rødt bånd av 5 centimeters høide tvers over og rundt pakningen og med angivelse av at det kun er tillatt anvendt til saltning av kjøtt i stykker samt pølser. Lakesaltet må være blandet på mekanisk vei og helt igjennem ensartet.

Forskrifter om krydderier.

§ 1. Krydderier skal, enten de er hele eller malte, være rene og ubedervede samt ha normal farve, lukt, smak og øvrige egenskaper. I den utstrekning som de tekniske hjelpemidler tillater, skal de være fri for sand og jord og sådanne deler av morplanten som ikke tilhører krydderiet. Krydderier må ikke være forurenset med insekter, midder eller lignende. De må ikke være berøvet noen verdigivende bestanddel.

For de almindelig anvendte krydderier gjelder følgende: Allehånde skal være de tørrede frukter av Pimenta officinalis Bery. Varen må av stilker og andre forurensninger ikke inneholde mer enn 2 gram pr. 100 gram.

Ingefær er rotstokken av Zingiber officinale Roscoe. Før ingefær males, må den ved børstning eller på annen måte befries for kalk, således at den malte vares askeinnhold ikke utgjør mer enn 8 gram pr. 100 gram av varen.

Kardemomme skal være frukten eller frø av Elettaria cardamomum White et Maton eller Elettaria cardamo-

mum major Smith. Den tillates å være bleket. Ved maling av kardemomme må ikke medtas tomme skall. 3 mai.

Kanel skal være den tørrede bark av cinnamomum-arter, fortrinsvis Cinnamomum ceylianicum og Cinnamomum cassia. Den må ikke være tilblandet ytterbark, ved eller verdiløse barksorter, likesom der ikke må være fjernet noe av kanelaldehydet (grenseverdi 1,3 gram pr. 100 gram). — Malt kanel må ikke inneholde over 5 gram aske pr. 100 gram, og av sand (saltsyreuopløselig aske) ikke over 2 gram pr. 100 gram av varen.

Muskatblomme skal være den tørrede frøkappe (arillus) av Myristica fragrans Hout., banda-macis. Den må ikke være tilblandet bombaymacis (Myristica malabarica Lam.).

Muskatnøtt skal være frøene av Myristica fragrans Hout. Malt muskatnøtt må ikke være tilblandet bombay-macis, mel eller lignende.

Nellik skal være de tørrede blomsterknopper av Jamboza caryophyllus Niedenzu. Mengden av nellikstilk og andre fremmede bestanddeler må ikke være over 7 gram pr. 100 gram av varen. Den må ikke være ekstrahert (grenseverdi for innhold av nellikolje 15 gram pr. 100 gram).

Pepper, sort, skal være de umodne frukter av Piper nigrum L. Den må ikke inneholde forurensninger i større mengde enn 15 gram pr. 100 gram av varen, derav ikke over 10 gram pr. 100 gram tørre frukter og ikke over 5 gram pr. 100 gram stilker. Tomme skaller må ikke medtas ved malingen.

Pepper, hvit, må ikke inneholde de ikke avskallede frukter av sort pepper i større mengde enn 6 gram pr. 100 gram av varen.

Sennep er frøene av Brassica nigra L., Brassica juncea Hook fil. et Thoms, Brassica Besseriana And. samt av Sinapis alba L. m. fl. For sennep i malt stand, sennepspulver, skal en tilsetning av mel, stivelse, farvestoffer eller andre fremmede stoffer angis på varens innpakning eller etikett hørende til denne; denne vare tillates kun solgt i lukket pakning.

Vanilje skal være de tørrede frukter av Vanilla planifolia Andr. Dersom en vare er såkalt Tahitivanilje, skal denne betegnelse anvendes.

Vanilje må ikke være ekstrahert.

§ 2. Bittermandelolje skal, hvis den betegnes som ekte, være vunnet av bitre mandler. Benzaldehyd tillates solgt som erstatning for bittermandelolje, men det er forbudt å bruke tilleggsbetegnelsen ekte for denne vare. For

3 mai. varer som betegnes som mandeldråper eller mandelessens, er det likeledes forbudt å bruke tilleggsbetegnelsen ekte, med mindre disse varer er fremstilt av naturproduktet.

Vaniljesukker skal, hvis det betegnes som ekte, utelukkende som smakgivende bestanddel inneholde finrevet vanilje. Hvis det inneholder syntetisk fremstilt vanilin eller andre syntetiske stoffer med vaniljesmak (bourbonal eller lignende), kan det allikevel selges som vaniljesukker, men uten tilleggsbetegnelsen ekte. For vare som betegnes som vaniljedråper, vaniljeekstrakt, vaniljeessens, må heller ikke tilleggsbetegnelsen ekte anvendes med mindre utelukkende vanilje (jfr. § 1) er anvendt.

§ 3. Utbys krydderier til salg i lukket pakning, skal denne være forsynt med her i landet registrert varemerke eller med fabrikantens, importørens eller selgerens navn og adresse.

Forskrifter om melk og fløte.

§ 1. Ved melk forståes i disse forskrifter kumelk. Er ikke annet bestemt nedenfor, skal all melk som utbys til salg eller omsettes, være således som den kommer fra juret ved renmelking (fullstendig utmelking).

Melk fra andre dyr enn ku må ikke utbys til salg eller omsettes uten angivelse av det dyreslag som den stammer fra.

§ 2. Om forskjellig slags melk og fløte.

a) Helmelk (søtmelk, nysilt melk) er betegnelsen for melk som ikke er berøvet noen av sine bestanddeler. Helmelk må ikke være opblandet med centrifugert eller på annen måte helt eller delvis avskummet melk.

Helserådet kan påby at helmelk som omsettes innen helserådet, skal ha et visst minste fettinnhold, som i almindelighet ikke bør være under 3,5 gram pr. 100 gram.

Vare som utbys til salg som melk uten noen nærmere angivelse, skal betraktes utbudt til salg som helmelk.

b) Skummet melk er melk som er berøvet noe av sitt fettinnhold. Er dens fettinnhold minst 1 gram pr. 100 gram, kan den betegnes lettskummet melk.

c) Barnemelk er betegnelsen for helmelk som tilfredsstiller de nedenfor i § 11 stilte krav. Andre betegnelser med samme eller lignende betydning (kontrollert melk, dyrlægekontrollert melk o. s. v.) må bare anvendes når de i § 11 angitte krav er tilfredsstillet, og helserådet på det sted varen utbys til salg, gir tillatelse dertil.

d) Råmelk er melk fra de første døgn efter kalvingen. Den må løpe sammen ved ophetning, og det må herunder ikke utskilles større mengde væske (melkeserum).

e) F l ø t e er en ved skumning eller centrifugering inn- 3 mai.
vunnen fettrik del av melk.

Betegnes varen b a k e r k r e m, skal den inneholde minst 35 gram melkefett pr. 100 gram. Betegnes den som k r e m f l ø t e, skal den inneholde minst 30 gram melkefett pr. 100 gram. Betegnes den som f l ø t e uten noen oplysende tilleggsbetegnelse, skal den inneholde minst 20 gram melkefett pr. 100 gram.

f) Fløte som betegnes h a l v f e t f l ø t e, skal inneholde minst 10 gram melkefett pr. 100 gram. Den tillates bare solgt i sterilisert stand, på kontroll-lukkede flasker eller i gjenloddede blikkbokser samt med oplysning om den stedfunne behandling; denne tilleggsbetegnelse skal angis med tydelige bokstaver av ikke under 3 mm høide (jfr. § 4, siste ledd).

Vare som fremstilles av melk ved tilsetning av smørfett, må ikke selges under betegnelsen fløte.

g) K j e r n e m e l k er den vare som blir tilbake, efterat smøret er skilt fra fløten ved kjerning. Denne vare må for å kunne selges som kjernemelk, inneholde minst 8 gram melketørrstoff pr. 100 gram og må ikke være tilsatt fremmede stoffer utover hvad det kreves for kjerningen.

De ovenfor under litra a—f nevnte vareslag må ikke være tilsatt vann, farver, konserveringsmidler, stivelse, tragant eller andre stoffer. De under litra a—c og e—g nevnte vareslag må ikke inneholde melk fra de 5 første dager efter kalvingen, og heller ikke sinemelk, hvormed menes melk fra kuer som melker mindre enn 1 liter pr. døgn, eller melk fra slutten av melkeperioden som har fått abnorm smak eller sammensetning.

§ 3. a) S u r m e l k eller s u r f l ø t e skal brukes som betegnelse for vare som på grunn av syredannelse løper sammen eller skjærer sig ved ophetning til koking. Disse vareslag må ha samme fettinnhold som i § 2 angitt og må ikke være tilsatt farver, konserveringsmidler m. v. som i § 2 angitt.

b) K u l t u r m e l k er sur melk fremstilt ved anvendelse av kulturer av melkesyrebakterier. Den må være fremstillet av pasteurisert melk og må bare utbys til salg i kontrollukkede glassflasker forsynt med produsentens navn og adresse samt, forsåvidt annen melk enn helmelk er anvendt, angivelse herav. Helserådet kan tillate kulturmelk forhandlet også i annen emballasje og fastsetter da de nærmere betingelser herfor.

c) K e f i r m e l k skal være fremstilt av pasteurisert melk ved anvendelse av spesifikke kefirkulturer. Den må

3 mai. ikke utbys til salg uten å tilfredsstille de under punkt b) stilte krav.

§ 4. Varmebehandlet melk og fløte (pasteurisert melk og fløte, sterilisert melk og fløte) er melk og fløte som har vært ophetet til en temperatur av over 46° C. Innretninger som anvendes til slik behandling, må være godkjent av helserådet på stedet.

Varmebehandlingen må så vidt gjørlig finne sted innen 24 timer efter melkingen, og varen må umiddelbart efterpå avkjøles til 8° C. eller lavere. Varen må selges på kontrollukkede beholdere med angivelse av sted, dag eller datum for varmebehandlingen samt varens art (jfr. de i § 2 opførte vareslag), når helserådet ikke bestemmer anderledes. Samtidig skal varmebehandlingens art angis, idet høipasteurisert skal anvendes som tilleggsbetegnelse for vare som har vært ophetet til over 80° C., lavpasteurisert som tilleggsbetegnelse for vare som har vært ophetet til 70—72° C. i 15 sekunder, samt langtidspasteurisert for vare som har vært ophetet til 62—63° C. i en halv time.

Vare som én gang har vært underkastet varmebehandling, må ikke underkastes fornyet sådan.

Helserådet kan i den utstrekning det av hygieniske grunner finner det påkrevet, påby varmebehandling av melk og fløte som omsettes innen helserådsområdet.

Helserådet kan kreve at pasteurisering finner sted innen helserådsområdet.

Socialdepartementet kan, når det finner det påkrevet for å hindre utbredelse av smittsom epidemisk sykdom, påby varmebehandling av all melk som omsettes innen bestemte områder.

Melk og fløte (jfr. § 2) som betegnes som sterilisert, skal være således sterilisert, at det ikke i varen finnes mikrober eller sporer av disse, som under boksens eller flaskens opbevaring i ubrutt stand kan utvikle sig og forandre innholdet, så at dette kan bli forringet i verdi eller må antas å kunne fremkalle forgiftning eller sykdom (jfr. § 4 i forskriftene om hermetiske matvarer).

§ 5. Andre betegnelser for melk og fløte og betegnelser for andre slags melk og fløte enn de i §§ 2—4 nevnte kan bare brukes, når helserådet på forbruksstedet tillater det og på de vilkår som helserådet setter for tillatelsen.

§ 6. Kondensert eller konsentrert melk skal være fremstilt ved inndampning av helmelk eller skummet melk, med eller uten tilsetning av sukker (sakkarose). Den må bare utbys til salg til almenheten i hermetisk lukkede beholdere med angivelse av fabrikantens navn og fabrikasjonsstedet og om det er helmelk eller skummet melk. Har

en fabrikant flere fabrikasjonssteder for varen, kan departementet gi nærmere regler om angivelse av fabrikasjonsstedet. 3 mai.

Varen må ikke inneholde mindre enn 30 gram melketørrstoff pr. 100 gram av den sukrede og ikke mindre enn 25 gram melketørrstoff pr. 100 gram av den usukrede vare. Vare av helmelk må ikke inneholde under 7,8 gram fett pr. 100 gram.

Bokser for usukret kondensert melk må for helboks inneholde netto 335 og for halvboks 168 gram; bokser for sukret kondensert melk må for helboks inneholde netto 390 gram.

Melkepulver eller tørrmelk skal være fremstilt ved inndampning av helmelk eller av skummet melk til pulverform. Det må herunder ikke tilsettes noe fremmed stoff, når undtas mindre mengder alkali (natron), dog ikke under noen omstendighet mer enn svarende til 0,2 gram pr. liter av den anvendte melk (beregnet som $NaHCO_3$). Tørrmelk må bare utbys til salg til almenheten i lukket pakning hvorpå fabrikantens navn og fabrikasjonsstedet er angitt, samt med angivelse av om det er anvendt helmelk eller skummet melk.

Om helseskadelig melk.

§ 7. Melk eller fløte må ikke utbys til salg eller omsettes

a) når varen stammer fra dyr som det er grunn til å mistenke for å lide av mule- eller klovsyke, smittsom kalvekastning, miltbrand, jurbetendelse eller annen jursykdom, børbetendelse, efterbyrdens tilbakeholdelse, diarré, pyæmi, septikæmi (blodforgiftning), andre av feber ledsagede sykdommer, større væskende sår, gulsot, forgiftninger eller annen sykdom som efter helserådets skjønn kan gi melken skadelige egenskaper. Det er likeledes forbudt å anvende melk fra tuberkuløse dyr til mat for folk, med mindre den er kokt eller på annen betryggende måte varmebehandlet. Ved tuberkuløse dyr forståes her bare de dyr som ved klinisk undersøkelse er funnet å ha tuberkulose eller som har reagert for en tuberkulinprøve (jfr. § 16 i rundskrivelse fra Landbruksdepartementet av 10 desember 1930),

b) når varen stammer fra dyr som er blitt behandlet med lægemidler som ved å gå over i melken eller på annen måte kan påvirke denne skadelig,

c) når varen har utpregede melkefeil, f. eks. er blodig, bitter eller slimet, eller av andre grunner er blitt utjenlig til mat for folk.

Helserådet kan dog tillate omsetning eller nyttiggjørelse av melk og fløte som i foregående ledd omhandlet, hvis den skadelige egenskap blir fjernet.

3 mai. § 8. Optrer på en gård, i et meieri eller i en melkeforretning tegn som tyder på at nogen lider av smittsom sykdom, f. eks. tyfus, skarlagensfeber, smittsom hjerne-ryggmarvsbetendelse, barnelammelse, epidemisk mavesyke, difteri eller annen ondartet halssykdom, skal levering av melk fra stedet straks ophøre, inntil helserådet har truffet de foranstaltninger som anses nødvendig for å hindre overførelse av smitte. Det samme gjelder, når det bringes på det rene at nogen person fra sted som nevnt er basillebærer. Levering av melk kan ikke optas igjen før helserådet tillater det.

Person som lider av kronisk smittsom sykdom, væskende sår i ansikt, på hender eller armer eller av annen væskende, skallende eller smittende sykdom eller av diarré, må ikke være sysselsatt med melking, behandling eller omsetning av melk.

Om opbevaring og førsel av melk.

§ 9. Melken skal straks efter melkingen bringes ut av fjøset og avkjøles. Avkjølingen bør finne sted således at melken raskt antar en temperatur av 8° C. eller mindre. Den må herunder ikke tilblandes vann eller is. Melk som efter melkingen bringes direkte til meieri for å avkjøles der, melk som leveres til produksjon, og melk som hentes på fjøset eller gården av forbruker, er undtatt fra påbudet om avkjøling.

Videre kan helserådet, når det i det enkelte tilfelle finner det ubetenkelig, tillate melk omsatt uten avkjøling.

Beholder som melk opbevares, føres eller utbys til salg i, skal være av fortinnet jernblikk, fortinnet kobber, aluminium, glass, porselen, fajanse, annet stentøi med god glasur, av cellulose eller av annet materiale som tilfredsstiller de i de almindelige forskrifters § 12 stilte krav. Det må nøie påses at spann og andre redskaper som anvendes til behandling eller førsel av melk, holdes omhyggelig rene og vaskes hver gang de har vært brukt.

All opbevaring og føring av melk og fløte må foregå på en sådan måte at varen ikke forurenses eller kan anta fremmed lukt og smak. Den må således ikke opbevares i beboelsesrum eller i rum som står i direkte forbindelse dermed.

Kjøretøi eller annet befordringsmiddel som brukes til føring av melk, skal holdes forsvarlig rent og det må ikke anvendes til føring av gjødsel, avfall og lignende. Det er forbudt å sitte på melkespannene.

Melken og fløten må under føring så vidt mulig være beskyttet mot sterk varme eller kulde. Under føring må overtømning av melk eller fløte ikke finne sted.

§ 10. I melkeutsalg og lignende skal alle beholdere være 3 mai.
forsynt med lokk og med en for kjøperen lett synlig betegnelse som angir hvad slags melk eller fløte beholderen inneholder. Øser eller andre redskaper for utmåling av melk eller fløte må være forsynt med passende håndtak, således at hendene ikke kommer i berøring med varen. Utmålingen må foregå således at varen i beholderen ikke forurenses, f. eks. ved at spillmelk rinner ned i denne.

Frossen melk eller fløte må før utmålingen optines og omrøres godt.

For melk og fløte som selges i kontrollukkede flasker, bortfaller etikettering, når flaskene er forsynt med kapsler av en for hvert enkelt vareslag bestemt farve, nemlig
for helmelk ufarvet kapsel
» barnemelk ensfarvet blå kapsel
» skummet melk ensfarvet grønn kapsel
» fløte ensfarvet gul kapsel.

Har disse vareslag vært underkastet varmebehandling, skal der anvendes en tofarvet kapsel, således at det ved siden av de nevnte farver anvendes rød farve for den ene halvdel av kapselen. Er varen sur, skal det ved siden av de oven angitte farver for den annen halvdel anvendes fiolett farve for den ikke varmebehandlede vare, og fiolett for halvdelen av kapselens røde side for varmebehandlet vare.

Utover disse merkningsbestemmelser kan de lokale helseråd hver for sitt distrikt fastsette andre farver for kapslene, eller annen merkning, hvor dette viser sig påkrevet for andre vareslag og kvaliteter enn de her opførte.

Departementet*) kan gjøre undtagelse fra merkningsbestemmelsene i tredje og fjerde ledd, når tekniske eller andre særlige grunner gjør det nødvendig eller berettiget.

Om barnemelk.

§ 11. Melk må ikke utbys til salg under betegnelsen barnemelk, medmindre læge og dyrlæge som helserådet godkjenner har erklært:

a) at der er truffet tilfredsstillende foranstaltninger til melkens behandling, føring og salg,
b) at de helsemessige forhold på gården og særlig hos personalet har vist sig tilfredsstillende,
c) at besetningen har bestått tuberkulinprøven med negativt resultat og likeså prøve på smittsom kalvekastning, at den er fri for annen sykdom som kan innvirke skadelig på melkens beskaffenhet (jfr. § 8), samt at de hygieniske forhold ellers er tilfredsstillende,

*) § 10 sjette ledd er tilføiet ved res. av 1 august 1935.

3 mai. d) at fjøset er lyst og rummelig, lett å ventilere, har lett og rikelig tilgang på rent vann og er lett å holde rent, at priveter, stall, grisehus og rum for andre husdyr ikke står i umiddelbar eller nær forbindelse med fjøset og ikke har gjødselplass (jfr. alm. forskrifter) felles med dette.

Når tillatelsen til produksjon og salg av barnemelk meddeles, skal helserådet foreskrive:

e) at fjøset til stadighet holdes godt rent, så vidt mulig fritt for fluer, at det minst skal kalkes hver vår og høst, at der skal brukes rikelig med god strøelse, at der bare fores med friskt, ubedervet for, at mask og drank samt blader av rotfrukter ikke anvendes, og at rotfrukter, syltefor, melasse, kraftformel bare brukes efter helserådets nærmere bestemmelse,

f) at melk fra kuer som melker mindre enn 4 liter om dagen, ikke får medtas, og heller ikke melk fra de første 10 dager efter kalvingen,

g) at melken skal bringes ut av fjøset for hver ku som ferdigmelkes, og umiddelbart avkjøles til 4° C, men ikke under 1° C. Melken må ikke senere kunstig varmes op,

h) at besetningen til ubestemte tider, men minst 2 ganger pr. måned skal tilses av en av helserådet godkjent dyrlæge, og at fjøseieren eller den som står for fjøset, forplikter sig til å tilkalle dyrlæge så snart der viser sig tegn på sykdom innen besetningen (jfr. § 7),

i) at læge straks tilkalles så snart der viser sig tegn på sykdomstilfelle blandt gårdens folk eller arbeidere (jfr. § 8), og at nyantatte folk blir undersøkt ved tiltredelsen av den godkjente læge, samt at gården står under regelmessig lægetilsyn efter helserådets nærmere bestemmelse,

j) at ingen nye kuer inntas på fjøset, uten at det foreligger attest fra den godkjente dyrlæge om at dyrene har bestått tuberkulinprøve og prøve på smittsom kalvekastning, med negativt resultat, og at de er fri for annen sykdom som kan innvirke skadelig på melkens beskaffenhet,

k) at melken skal føres i plomberte eller på annen måte kontrollukkede beholdere som er godkjent av helserådet og er forsynt med produsentens navn,

l) at melken blir levert til utsalgssted eller direkte til forbrukeren innen 8 timer efter melkingen, og at den fra utsalgssted får selges som barnemelk bare samme dag den er levert.

Helserådet kan når som helst forlange ny erklæring om dyrenes helsetilstand, ny tuberkulinprøve og prøve på

smittsom kalvekastning. Det kan likeledes, hvor dette kan gjøres, forlange at alt slakt fra vedkommende fjøs skal passere offentlig kjøttkontrollanstalt. Når helserådet har gitt tillatelse som foran nevnt, skal det føre tilsyn med at betingelsene ovenfor opfylles. Hvis så ikke skjer, skal helserådet tilbakekalle tillatelsen. 3 mai.

Omkostningene ved heromhandlede tilsyn skal utredes av den som har søkt om tillatelsen.

Kongelig resolusjon *) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og fiskemat som tillegg til helseforskriftene for Lillehammer. 3 mai.

Kongelig resolusjon *). 3 mai.

De i Arbeidsdepartementets foredrag av 3 mai 1935 foreslåtte nye befordringsvedtekter for statsbanene approberes som gjeldende inntil videre, og trer i kraft fra den tid Arbeidsdepartementet bestemmer [1]).

Arbeidsdepartementet bemyndiges til å approbere mindre forandringer i og tillegg til befordringsvedtektene.

De approberte nye befordringsvedtekter er sålydende:

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. *Befordringsvedtektenes gyldighet.*

1. Enhver som kommer inn på jernbanens område eller som benytter jernbanens transportmidler eller andre innretninger som av denne er stillet til offentlig benyttelse, anses å ha gått inn på de bestemmelser som inneholdes i befordringsvedtektene.
2. Disse vedtekter gjelder for befordring på alle norske statsbaner som er åpnet for almindelig trafikk.
3. For befordring i trafikk med utlandet gjelder disse vedtekter bare forsåvidt der ikke for sådan befordring er fastsatt særskilte bestemmelser.

§ 2. *Jernbanens befordringsplikt.*

1. Jernbanen plikter å befordre reisende, gods, levende dyr m. v. på betingelse av at befordringen:
   a) ikke er forbudt ved lov eller annen bestemmelse,
   b) kan skje med de befordringsmidler og utstyr som er for hånden samt med de tog som er fastsatt i den gjeldende togrute,

*) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) De nye befordringsvedtekter trer ifølge Arbeidsdepartementets bestemmelse i kraft 1 juli 1935 og avløser fra samme dato det i henhold til res. av 22 desember 1879 approberte driftsreglement for de norske statsbaner med senere tillegg.

3 mai.

c) skjer overensstemmende med bestemmelsene i jernbanens takstbøker og disse vedtekter samt andre almindelige eller særlige bestemmelser som jernbanen fastsetter,

d) ikke hindres av naturbegivenheter eller andre årsaker som ikke kan legges jernbanen til last.

2. Gods som ikke anses egnet til befordring med jernbanen, er den ikke pliktig til å motta.

§ 3. *Befordringsavgifter.*

1. Befordringsavgiftene beregnes efter de takster og bestemmelser som inneholdes i takstbøkene. — På nærmere fastsatte betingelser kan jernbanen gi nedsettelse i disse takster.
2. Foruten de frakter og avgifter som er angitt i takstbøkene kan det til fordel for jernbanen ikke opkreves annen godtgjørelse enn nødvendig for å dekke de utgifter som jernbanen har hatt, såsom til spedisjon, tollbehandling, reparasjon av emballasje og omstuvning som har vært nødvendig under transporten for å bevare godset og lignende utgifter.
3. Forandringer i takstene skal bekjentgjøres.

§ 4. *Plikt til å efterkomme gjeldende bestemmelser.*

1. Enhver som kommer på jernbanens område plikter å rette sig efter de forskrifter som jernbanen fastsetter.
2. Har noen reisende skadet jernbanens eiendeler, må skaden erstattes. Dette skal gjøres før vedkommende forlater toget eller bestemmelsesstasjonen. Hvis dette ikke blir gjort, kan jernbanen, hvis skaden er gjort med forsett eller grov uaktsomhet, tilbakeholde så meget av hans innskrevne reisegods som den antar i verdi svarer til skadebeløpet. Blir erstatningsbeløpet ikke betalt innen 3 måneder efter at betalingen blev forlangt, har jernbanen rett til å selge det tilbakeholdte reisegods. Hvis det i mellemtiden er reist søksmål om erstatningsplikten, utstår eventuelt salg til søksmålet er avgjort.

§ 5. *Adgang til gjennemsyn av vedtektene m. m.*

Disse vedtekter så vel som takstbøker med tilhørende avstandstabeller beror til gratis gjennemsyn på stasjonene. Vedtektene skal finnes ved alle stasjoner og takstbøker med avstandstabeller ved de stasjoner som de gjelder for.

II. Befordring av reisende. 3 mai.

§ 6. *Rett til befordring.*

1. Rett til befordring med tog fåes ved kjøp av billett.
2. Den reisende er pliktig til å opbevare billetten og på forlangende vise den til billettkontrolløren. Billetten skal avleveres innen reisens slutt eller, hvis den gjelder for flere reiser, ved utløpet av dens gyldighetsfrist.

§ 7. *Personer som utelukkes fra befordring eller som bare befordres på visse betingelser.*

1. Personer som efter betjeningens skjønn er beruset, eller som ikke efterkommer gjeldende bestemmelser eller opfører sig usømmelig, får ikke adgang til togene. Sådanne personer kan også settes av ved en stasjon underveis. De har heller ikke rett til å opholde sig innen jernbanens område.

   Berusede personer bør kun i nødsfall settes av ved stasjoner hvor det ikke er politi til stede.
2. Personer som øiensynlig vil bli til ulempe for medreisende på grunn av sykdom eller annen årsak, sinnssyke og personer med politiledsagelse befordres bare i særskilt vogn eller vognavdeling. Sinnssyke må være ledsaget av vokter.
3. Personer som lider av farlig epidemisk eller smittsom sykdom, befordres bare i sykevogn eller lukket godsvogn og kun efter innhentet samtykke hos jernbanens vedkommende for hvert tilfelle på følgende vilkår:

   Er sykdommen kopper, dysenteri, epidemisk cerebrospinalmeningitt, poliomyelitt, skarlagensfeber, difteri, tyfus (nervefeber) eller lepra (spedalskhet), må det foreligge skriftlig erklæring fra helserådets ordfører på vedkommende sted om at transporten kan finne sted. Er sykdommen eksantematisk tyfus (flekktyfus) eller tilbakefallsfeber (febris recurrens), må denne erklæring tillike inneholde attest for at den syke er avluset. Er sykdommen pest eller asiatisk kolera, må det foreligge samtykke fra medisinaldirektøren til at transporten kan utføres. Vogner som er benyttet av personer som lider av noen av de nevnte sykdommer, skal desinfiseres før de tas i bruk.
4. Personer som i henhold til punkt 1 i foranstående bestemmelser forbys å medfølge toget eller som settes av ved en stasjon underveis, har ikke krav på å få tilbakebetalt hverken billettprisen eller betalt reisegodsfrakt.

3 mai. Andre personer som i henhold til foranstående bestemmelser forbys å medfølge toget eller som settes av underveis, skal på forlangende mot avlevering av billetten få godtgjort den frakt de har betalt for sig og sitt reisegods. Hvis reisen er påbegynt, godtgjøres forskjellen mellem betalt frakt og frakt for den reiste strekning. Om utlevering av innskrevet reisegods gjelder bestemmelsene i § 23, punkt 4, 1ste ledd.

§ 8. *Billetter.*

1. Billetten skal angi den strekning den gjelder for, vognklasse, gyldighetstid og pris.
2. Fristen for billetters gyldighet og bestemmelser om adgang til ophold underveis fastsettes i persontakstboken.
3. Billetten kan bare overdras til andre når den ikke lyder på navn og reisen ennu ikke er tiltrådt. I persontakstboken kan der gjøres undtagelser herfra.
4. Billetten er ugyldig når den på uhjemlet måte er forandret.
5. Billett til høiere vognklasse gir også adgang til lavere vognklasse i samme togslag. Hurtigtogsbillett gjelder også til almindelig tog i tilsvarende eller lavere vognklasse.

§ 9. *Billettsalg.*

1. Billettsalget skal begynne så lang tid før togets avgang som trafikken ved stasjonen krever det.
2. Den reisende har ikke rett til å forlange kjøpt billett senere enn 2 minutter før togets avgang. For billetter som må utskrives eller sammensettes, kreves en lengere frist.
3. Jernbanen kan forlange at den reisende er forsynt med nødvendige småpenger.
4. Bemerkning om mottatt billett eller foretatt veksling må i tilfelle gjøres før den reisende forlater billettluken.

§ 10. *Adgang til venterum og plattformer.*

1. Personer som ifølge § 7 punkt 2 og 3 bare befordres på visse betingelser, kan nektes å opholde sig i stasjonenes venterum og restaurantlokaler.
2. Jernbanen bestemmer om personer som ikke har gyldig billett til toget, skal løse plattformbillett for å få adgang til stasjonens venterum eller plattformer.
3. Under stor trafikk og når det ellers måtte anses påkrevet kan jernbanen bestemme at bare personer med gyldig billett får adgang til venterum og plattform.

§ 11. *Inn- og utstigning.* 3 mai.

1. De reisende må ta plass i toget i betimelig tid før togavgang.
2. Reisende som forsømmer å stige inn i toget før dets avgang, eller som på utgangs- eller mellemstasjon tar plass i feil tog, eller som forsømmer å stige ut på sin bestemmelsesstasjon, har ingen rett til erstatning for det tap som måtte følge av det.

§ 12. *Sitteplasser.*

1. Reisende kan opta en ledig sitteplass for sig selv og for hver person av samme følge som er forsynt med gyldig billett. Dette må gjøres på en iøinefallende måte.

   Den som midlertidig forlater sin plass, kan gjøre fordring på å få beholde den hvis han enten er forsynt med særskilt plassbillett eller på tydelig måte avmerker at plassen er optatt.
2. Togbetjeningen har rett til og på anmodning plikt til å anvise de reisende sitteplass i toget i den utstrekning sådan kan skaffes.
3. Kun reisende har rett til å opta sitteplass i toget.

§ 13. *Tilbakelevering eller ombytting av billett. Tilleggsbilletter.*

1. Hvis det ikke er plass i den vognklasse billetten lyder på, kan den reisende enten få pengene tilbake mot å avlevere billetten eller få den byttet om med billett til en annen vognklasse, hvis det er tid til det på avgangsstasjonen. Efter omstendighetene kan det også uten ombytting av billett anvises den reisende plass i en annen vognklasse, men i så fall med forpliktelse til å ta plass overensstemmende med billetten så snart det er anledning. Bestemmelser om godtgjørelse av prisforskjell i sådant tilfelle er fastsatt i § 17 punkt 2.
2. Før reisen tiltredes kan den reisende, hvis det er anledning til det innen den i § 9 punkt 2 fastsatte frist, få byttet om kjøpt billett med billett til høiere eller lavere vognklasse, til annen stasjon eller over annen vei mot å betale eller få tilbakebetalt prisforskjellen.
3. Under reisen kan den reisende mot å kjøpe tilleggsbillett gå over fra lavere til høiere vognklasse eller fra almindelig tog til hurtigtog. Prisen for denne er lik prisforskjellen mellem vedkommende vognklasser eller tog (eller vognklasser og tog) for enkelt reise over den strekning den dyrere befordring blir brukt. Tilleggsbillett kan

3 mai. også løses for lengere strekning enn til den stasjon som den reisende har billett til. Prisen for en slik tilleggsbillett er som for særskilt enkeltbillett over den lengere strekning.

Tilleggsbilletten bør kjøpes ved en stasjon, men kan også løses hos togbetjeningen uten ekspedisjonsgebyr.

§ 14. *Reisende som treffes uten gyldig billett eller i høiere vognklasse enn den billetten gjelder for.*

1. Den reisende skal ved innstigningen i toget være forsynt med billett, hvis ikke billettsalg foregår i toget. Reisende som ikke i rett tid har kjøpt billett, kan få lov til å følge med toget hvis det er plass og det kan skje uten større tidsspille. Det betales i så fall foruten den gjeldende billettpris en ekspedisjonsavgift som fastsettes i persontakstboken. Dette gjelder også for reisende som på grunn av manglende vekslepenger ikke har fått kjøpt billett på stasjonen.

   For reisende som opgir å ha gyldig månedsbillett uten å kunne forvise denne, fastsettes særlige bestemmelser i persontakstboken.

2. Treffes en reisende uten gyldig billett eller med billett som lyder på en annens navn, plikter han, uten at mulig strafferettslig ansvar derved blir ophevet, å betale dobbelt takst for den reiste strekning eller, om denne efter togbetjeningens skjønn ikke med sikkerhet kan bestemmes, fra togets utgangsstasjon, dog ikke under 2 kroner.

   Denne bestemmelse gjelder ikke reisende som før innstigningen i toget eller snarest mulig derefter uopfordret melder fra til billettkontrolløren at de ikke har billett.

3. Har en reisende tatt plass i høiere vognklasse enn den billetten gjelder for, har vedkommende å betale vanlig tillegg. Tilleggsbetalingen regnes fra vedkommende påstigningsstasjon, med mindre det overfor betjeningen bevises hvor den reisende gikk over i høiere klasse.

4. Hvis den reisende nekter å betale de i henhold til punktene 1 og 2 avkrevede beløp, kan han fjernes fra toget. Om utlevering av innskrevet reisegods i sådanne tilfelle gjelder bestemmelsene i § 23 punkt 4. Av det innskrevne reisegods kan avholdes så meget som antas å svare til verdien av det han plikter å betale. Om jernbanens rett til å selge det tilbakeholdte reisegods gjelder bestemmelsene i § 4 punkt 2.

§ 15. *Forholdsregler under togets gang. Røkning.* 3 mai.

1. Når toget er i gang, er det forbudt å stige på eller av eller å åpne vognenes sidedører. Uten konduktørens tillatelse er det forbudt å stige av eller på tog som stopper utenfor stasjonen.

   For av- og påstigning i småtog (motorvogntog) som stopper ved planoverganger og andre steder på linjen, kan jernbanen fastsette særskilte bestemmelser.
2. Åpne vinduer skal lukkes selv om bare en av de reisende i samme vogn eller vognavdeling forlanger det.
3. I sittevogner (så vel i dagtog som i nattog) er røkning tillatt i de vogner, vognavdelinger eller kupéer som er merket «Røkere» eller «Røykjarar». Likeså er røkning tillatt i gangen i vogner eller vognavdelinger hvor en eller flere av kupéene er merket «Røkere» eller «Røykjarar». Er derimot alle kupéer i vognen eller vognavdelingen merket «Røkning forbudt» eller «Ikkje røykjarar», er det også forbudt å røke i gangen.

   I sovevogner er røkning tillatt i halvkupéer og andre sovekupéer når alle reisende i kupéen samtykker. I sovevogners gang er røkning tillatt.

§ 16. *Forsinkelse. Midlertidig innstilling av tog.*

1. For forsinket avgang eller ankomst eller innstilling av tog har den reisende ikke rett til erstatning av jernbanen for det tap som han kan bli påført.
2. Hvis tog må innstilles enten helt eller før det er nådd frem til bestemmelsesstasjonen, har den reisende rett til mot avlevering av billetten å få godtgjort hele den betalte befordringsavgift, heri innbefattet reisegodsfrakt, hvis reisen ikke er påbegynt, eller om reisen er påbegynt, forskjellen mellem den betalte befordringsavgift og avgiften over den reiste strekning. Denne tilbakebetaling bortfaller når jernbanen tilbyr på annen måte å sørge for den reisendes befordring til bestemmelsesstasjonen og dette tilbud godtas.

   Hvis trafikken må innstilles på en del av jernbanelinjen, plikter jernbanen, når det kan skje uten større vanskelighet og vesentlig bekostning, å sørge for de reisendes viderebefordring til det punkt på jernbanelinjen hvorfra reisen kan fortsettes.
3. Er reisen påbegynt og den reisende i tilfelle av toginnstilling ønsker å vende tilbake til reisens utgangspunkt, har vedkommende rett til å få godtgjort hele den betalte

3 mai. befordringsavgift, heri innbefattet reisegodsfrakt og fri tilbakereise. Betingelsen er at tilbakereisen skjer med første tog eller et av jernbanen nærmere bestemt tog.

§ 17. *Godtgjørelse for ubenyttet eller delvis benyttet billett og for plassmangel.*

1. Hvis en billett på grunn av dødsfall, sykdom, ulykke, fraflytning, forlenget ophold underveis, endret reiserute, togforsinkelse, forsømmelse av å stige på toget før dets avgang eller lignende er blitt ubenyttet eller bare delvis benyttet, kan hele den betalte billettpris eller forskjellen mellem den betalte billettpris og prisen for en tilsvarende billett over den reiste strekning godtgjøres den reisende.

Fra det beløp som blir å tilbakebetale, trekkes eventuelt portoutlegg og salgsprovisjon. Dessuten kan det for sådan tilbakebetaling fratrekkes en avgift som fastsettes av jernbanen.

Delvis benyttet billett må være forsynt med påtegning fra stasjonsmesteren på det sted hvor reisen er avbrutt.

Henvendelse om godtgjørelse for helt ubenyttet billett må skje innen utløpet av billettens gyldighetsfrist, og for delvis benyttet billett innen 48 timer efter utløpet av samme frist.

Om mulig godtgjørelse for delvis benyttede månedsbilletter, ukekort og bortkomne billetter kan jernbanen fastsette særskilte regler.

2. Blir den reisende av mangel på plass anvist lavere vognklasse enn den billetten lyder på, har den reisende, hvis henvendelse skjer innen 24 timer efter reisens slutning, rett til å få godtgjort prisforskjellen mellem klassene for vedkommende strekning. Billetten må i så fall av konduktøren gis påtegning om plassmangelen.

§ 18. *Jernbanens ansvar for reisende.*

1. Ved befordring i persontog og rutemessig personførende godstog blir jernbanens ansvar overfor reisende som ved jernbanens drift skades eller omkommer, å avgjøre efter gjeldende rett.
2. Hvis jernbanen gir en eller flere reisende lov til å bli befordret med andre godstog enn de som er nevnt i punkt 1, skjer befordringen på den reisendes eget ansvar forsåvidt vedkommende på forhånd er underrettet om det.

§ 19. *Hvad som kan tas med i personvognene.*

1. I personvognene kan fritt tas med lett håndterlige gjenstander (håndbagasje) som kan anbringes under og over

den reisendes egen plass eller på de i vognen for øvrig anbragte hyller og hvis befordring i personvogn ikke er forbudt i punkt 2. Vekten må ikke overstige 25 kg — for barn 12 kg — for hver billett. 3 mai.

I persontakstboken fastsettes i hvilken utstrekning hunder og andre mindre dyr tillates tatt med i personvognene.

2. De reisende må ikke ta med i personvognene eksplosive, ildsfarlige, illeluktende eller andre gjenstander som kan volde ulempe, skade eller tilsmusse andre reisende eller materiellet. Heller ikke må det tas med ladde skytevåben.

Reisende som under utøvelse av offentlig tjeneste bærer skytevåben så vel som jegere og skyttere kan dog ta med sig et ammunisjonsforråd av inntil 500 håndvåbenpatroner.

3. Hvis det i personvognene er tatt med gjenstander som det i henhold til punkt 1 og 2 ikke er tillatt å ta med, blir de å fjerne. For mulig skade på jernbanens eiendeler gjelder bestemmelsene i § 4 punkt 2. De fjernede gjenstander skal befordres som innskrevet reisegods, hvis dette i henhold til § 20 kan tillates. I motsatt fall skal gjenstandene avgis til stasjonsmesteren på nærmeste stasjon hvor toget gjør tilstrekkelig ophold, for der å behandles som gods som innleveres til opbevaring, jfr. § 31. Består gjenstandene av eksplosive eller ildsfarlige varer, forholdes efter de for transport og opbevaring av sådant gods gjeldende særlige bestemmelser.

4. For reisetøi og håndbagasje som er tatt med i personvognene, er jernbanen kun ansvarlig for beskadigelse når det bevises at skaden skyldes jernbanens feil.

Jernbanens ansvar er begrenset på samme måte som for innskrevet reisegods, jfr. § 24 punkt 2.

III. Befordring av innskrevet reisegods.

§ 20. *Hvad som kan befordres som reisegods.*

1. Alle ting som folk almindelig bruker på reise, kan bli befordret som reisegods. Det samme gjelder annet gods forsåvidt det ikke i punkt 2 er gjort undtagelse.
2. Som reisegods mottas ikke:
   a) Gjenstander som er utelukket fra befordring som gods.
   b) Eksplosive, ildsfarlige, etsende, giftige, illeluktende, tilsmussende og lignende gjenstander, forsåvidt det ikke i særskilt utferdigede bestemmelser er gjort undtagelser eller særskilt tillatelse er gitt for hvert enkelt tilfelle.
   c) Lik.

3 mai.

d) Levende dyr med undtagelse av hunder og mindre dyr såsom fjærfe, sangfugler, kaniner, katter, bier og lignende forsvarlig pakket i kasser, kurver, bur eller kuber.

3. Reisegodskolli må ikke ha større omfang enn at de efter betjeningens skjønn egner sig for befordring i reisegodsvogn. Intet kolli må i almindelighet veie over 100 kg.

§ 21. *Reisegodsets innpakning.*

1. Reisegods som krever innpakning til beskyttelse mot tap eller skade under befordringen, skal være emballert på forsvarlig måte. Kofferter, vadsekker og lignende skal være låst eller på annen måte sikkert lukket. Innleveres sådant reisegods uinnpakket eller mangelfullt innpakket, kan det nektes mottatt til befordring med jernbanen. Mottas det allikevel til befordring, er jernbanen berettiget til på reisegodskupongen å gjøre anmerkning om at det er uinnpakket eller mangelfullt innpakket.
2. Ved innleveringen skal eldre trasportmerker på reisegodskolliene enten være fjernet eller gjort uleselige. Hvis så ikke er tilfelle, er jernbanen fri for ansvar om reisegodset av den grunn feilsendes.

§ 22. *Innskrivning og innlevering av reisegods.*

1. Mot forevisning av gyldig billett kan den reisende forsåvidt han innleverer sitt reisegods minst 10 minutter før togets avgang, få det innskrevet til befordring med samme tog som han selv reiser med, medmindre det er gjort undtagelse for toget eller vedkommende billettsort med hensyn til innskrivning av reisegods.

   Jernbanen bestemmer om og på hvilke betingelser reisegods kan innskrives uten at billett forevises.

   Ved innskrivning av reisegods skal den reisende utleveres en reisegodskupong.
2. Reisegods kan ikke kreves innskrevet til annen stasjon enn den billetten gjelder til. Dog kan den reisende få sitt reisegods innskrevet til og fra underveisstasjoner i samme utstrekning som det er tillatt å gjøre ophold underveis. Innskrivning til og fra stasjoner med begrenset ekspedisjon og holdeplasser skjer i den utstrekning det er innrettet direkte ekspedisjon av reisegods.
3. Frakten for reisegods betales ved godsets innlevering til befordring.

§ 23. *Utlevering av reisegods.*

1. På bestemmelsesstasjonen utleveres reisegodset snarest mulig efter togets ankomst til ihendehaveren av reise-

godskupongen mot dennes tilbakelevering. Jernbanen er ikke pliktig til å undersøke om ihendehaveren har rett til å ta imot godset. 3 mai.

2. Hvis reisegodskupongen ikke kan skaffes til veie, er jernbanen bare pliktig til å utlevere reisegodset når vedkommende godtgjør sin rett til å ta imot det, utsteder kvittering for mottagelsen og efter omstendighetene stiller fornøden sikkerhet.
3. Reisegods kan stå på bestemmelsesstasjonen inntil 24 timer uten godtgjørelse. Blir det stående lengre tid, kan det beregnes opbevaringsavgift.

For større stasjoner kan jernbanen bestemme at opbevaringsavgift skal beregnes fra det tidspunkt reisegodset er blitt overført til det sted hvor reisegods opbevares.

4. Den reisende har ikke krav på å få sitt reisegods utlevert på annen stasjon enn den det er innskrevet til. Hvis tid og omstendigheter for øvrig tillater det, kan dog reisegodset tilbakeleveres på avsendelsesstasjonen eller ututleveres på en mellemstasjon når den reisende forlanger det og leverer tilbake reisekupongen.

Jernbanen plikter i så tilfelle ikke å tilbakebetale noen del av reisegodsfrakten.

Kan reisegodset ikke skaffes tilstede, har den reisende rett til å få påført reisegodskupongen bevidnelse om klokkeslett og dag det blev forlangt utlevert.

5. Med hensyn til jernbanens panterett i reisegods gjelder bestemmelsen i § 69.

§ 24. *Jernbanens ansvar for reisegods.*

1. Fra det øieblikk reisegodset er mottatt til befordring og til utlevering har funnet sted, er jernbanen ansvarlig for den skade som opstår ved at reisegodset helt eller delvis kommer bort, beskadiges eller utleveres for sent, efter de regler som gjelder med hensyn til ansvar for gods (avsnitt VII) sammenholdt med bestemmelsene i nærværende avsnitt.
2. Jernbanens ansvar for reisegods er begrenset til kr. 30,00 pr. brutto kilogram som mangler eller er beskadiget, og til høist kr. 1500,00 pr. sending.
3. Ski som befordres fraktfritt og uten innskrivning, sendes uten ansvar for jernbanen.

§ 25. *Uavhentet reisegods.*

Reisegods som ikke blir hentet, skal av jernbanen tas i forvaring. Hvis det er lett bedervelig gods, har jernbanen rett til straks å la det selge på beste måte. I motsatt fall skal jernbanen, hvis eieren er kjent, efter 14 dagers forløp inn-

3 mai. hente hans forholdsregler. På eierens forlangende skal reisegodset sendes ham mot efterkrav for opbevaringsavgift og andre omkostninger. Kjennes ikke eieren, lar jernbanen vidnefast sakene åpne. Hvis eieren ikke kan finnes eller ikke gir beskjed om hvad der skal gjøres med godset eller hvis efterkravet ikke betales, har jernbanen rett til å selge det ved offentlig auksjon efter 6 måneders forløp regnet fra den tid reisegodset kom til bestemmelsesstasjonen. Jernbanen bestemmer hvordan salgsbeløpet skal disponeres.

§ 26. *Formodning om at reisegods er kommet bort. Når tapt reisegods kommer til rette.*

1. Reisegodskolli som ikke er kommet til rette, ansees som bortkommet når det er gått 10 døgn efter ankomsten til bestemmelsesstasjonen av det tog som reisegodset skulde være kommet med. Først da har den reisende rett til å forlange utbetalt erstatning. Ved mottagelsen av erstatningen bortfaller ethvert ytterligere krav på jernbanen.
2. Den som mottar erstatning for bortkommet reisegods kan i kvitteringen gjøre forbehold overensstemmende med § 75 med den der nevnte virkning og således at reisegodset, når det finnes, skal leveres ham fritt på en hvilkensomhelst innenlandsk jernbanestasjon. Utleveringen skjer mot tilbakebetaling av den erstatning som er ydet ham med forbehold av erstatning for forsinket levering overensstemmende med § 27.

§ 27. *Erstatningens størrelse ved forsinket utlevering av reisegods.*

1. Hvis den reisende beviser at tap er opstått ved forsinket utlevering av reisegodset, kan tapet fordres erstattet. Jernbanen plikter dessuten å levere reisegodset fritt på en av den reisende opgitt innenlandsk jernbanestasjon. Som erstatning har vedkommende ikke krav på mere enn 50 øre pr. bruttokg av det reisegods som er for sent utlevert, regnet for hvert påbegynt døgn fra det tidspunkt det blev forlangt utlevert inntil det leveres på den foran nevnte stasjon, dog høist for 10 døgn.
   Jernbanen er fritatt for ansvar for tap som er opstått ved forsinket utlevering, hvis den godtgjør at forsinkelsen ikke skyldes jernbanen.
2. Erstatning efter punkt 1 ydes i tilfelle ved siden av erstatning for beskadigelse og ved delvis tap for den del av godset som ikke er gått tapt. Derimot kan den ikke forlanges ved siden av den erstatning som skal betales når reisegodset er gått helt tapt.

3. For reisegodskolli som ikke er merket med den reisendes navn, er jernbanen ikke ansvarlig for forsinkelse som antas å kunne vært undgått hvis navn hadde vært påført kolliet. 3 mai.

§ 28. *Fastsettelse av delvis tap eller beskadigelse av reisegods.*

De bestemmelser som i § 68 er fastsatt for gods gjelder også for reisegods.

Når reisegodskolli er kommet bort, er den reisende for å lette undersøkelsene pliktig til å gi en mest mulig nøiaktig beskrivelse av det bortkomne kolli.

§ 29. *Bortfall av krav overfor jernbanen efter befordringsoverenskomsten for reisegods.*

For reisegodskolli som er helt bortkommet, faller jernbanens ansvar bort hvis reisegodset ikke er forlangt utlevert innen 6 måneder efter utløpet av den tid det efter ruten skulde ha kommet til bestemmelsesstasjonen. Hvis reisegodset senere skulde komme tilrette, og det bærer nødvendige merker til oplysning om den reisendes adresse, har jernbanen plikt til å underrette den reisende om det.

For øvrig gjelder de tilsvarende bestemmelser for gods i § 78.

IV. Felles bestemmelser for reisende og reisegods.

§ 30. *Tollbehandling av reisegods m. m.*

De reisende må selv iaktta hvad bestemmelser om tollundersøkelser og annen ved offentlig forskrift påbudt behandling av reisegods måtte kreve.

Jernbanen er ikke ansvarlig for følgene av at dette undlates.

§ 31. *Opbevaring av reisegods.*

1. I den utstrekning jernbanen bestemmer kan den reisende få sitt reisegods og sin håndbagasje opbevart ved stasjonen for en kortere tid. Herfor beregnes en opbevaningsavgift som fastsettes av jernbanen.
2. Hvis reisegods som er innlevert til opbevaring ikke hentes innen 2 måneders forløp, forholdes overensstemmende med § 25. Fristen for jernbanens rett til å selge godset utgjør 6 måneder regnet fra den tid det blev innlevert til opbevaring.

3 mai. § 32. *Foreldelse av krav vedrørende befordringsoverenskomsten.*

De for gods i § 79 fastsatte bestemmelser gjelder også ved befordring av reisende og reisegods. Dog begynner foreldelsesfristen for reisegodskolli som er helt bortkommet å løpe fra den dag det efter ruten skulde ha kommet til bestemmelsesstasjonen. For krav på betaling av befordringsavgift etc. som nevnt i § 79 punkt 2 c, løper foreldelsen fra den dag betalingen skulde ha funnet sted.

Videre begynner foreldelsesfristen for alle krav vedkommende befordring av reisende som ikke går inn under noen av de i § 79 nevnte tilfelle, fra utløpet av billettens gyldighetsfrist.

§ 33. *Tvistigheter.*

Tvist mellem de reisende eller mellem de reisende og betjeningen avgjøres foreløbig på stasjonene av stasjonsmesteren og under togets gang av togføreren.

§ 34. *Øvrige bestemmelser.*

For øvrig gjelder for befordring av reisende og reisegods de i avsnitt VII for gods fastsatte bestemmelser i den utstrekning de kan bringes i anvendelse.

V. Befordring av lik.

§ 35. *Innlevering.*

1. Anmeldelse om befordring av lik skal skje senest 12 timer før vedkommende togs avgangstid. Det skal brukes almindelige ilgodsfraktbrev.
2. Ved anmeldelsen skal der innleveres læge-erklæring, som inneholder oplysning om dødsårsaken.

   Fremgår det av læge-erklæringen at dødsårsaken er ondartet epidemisk og smittsom sykdom, mottas lik ikke til befordring uten efter forut innhentet spesiell tillatelse. Liket må i sådanne tilfelle under enhver omstendighet være nedlagt i lufttett kiste av sink eller annet metall, og denne så fast innsatt i kiste av tre at den ikke kan forskyve sig.

   Hvis dødsårsaken ikke er ondartet epidemisk og smittsom sykdom, mottas lik til befordring når det er nedlagt i en sterk og på alle sider fullstendig tett kiste, hvis bunn skal være dekket med et minst 5 cm tykt lag av torvstrø, trekull, torvmull, rosentorv, sagmugg eller lignende. Avsenderen skal gi vedkommende jernbanetjenestemann oplysning om at disse forskrifter er iakttatt.

3. Innlessing av lik påhviler avsenderen og til den tid jern- 3 mai.
banen bestemmer.
4. Frakten skal betales ved avsendelsesstasjonen.

§ 36. *Befordring.*

1. Lik befordres med blandet tog eller persontog. Ønskes befordring med hurtigtog, må særskilt tillatelse innhentes.
2. Befordringen skjer i lukket godsvogn.
3. Lik må ikke omlesses underveis med mindre det er uundgåelig. Befordringen skal så vidt mulig skje uten avbrytelse. Inntrer avbrytelse i befordringen, skal den stasjon hvor dette skjer, men utgift for mottageren underrette bestemmelsesstasjonen telegrafisk eller pr. telefon om når liket kan ventes å ankomme. Bestemmelsesstasjonen skal så vidt mulig omgående meddele underretningen videre til mottageren.

§ 37. *Utlevering.*

1. Lik skal hentes innen 6 timer efter ankomsten til bestemmelsesstasjonen. I denne frist medregnes ikke tiden fra kl. 18 til kl. 8 følgende morgen.
2. Avlessing av lik påhviler mottageren.

§ 38. *Øvrige bestemmelser.*

For øvrig gjelder for befordring av lik bestemmelsene i avsnitt VII i den utstrekning de kan bringes i anvendelse.

Leveringsfristen for befordring av lik er den samme som for ilgods.

VI. Befording av levende dyr.

§ 39. *Begrensning av befordringsplikten.*

Syke dyr kan jernbanen nekte å motta til befordring.

De særlige betingelser hvorpå visse slags dyr (hunder, smådyr og fjærfe) mottas til befordring, fastsettes i godstakstboken.

§ 40. *Innlevering.*

1. Når levende dyr ønskes sendt med jernbanen, må avsenderen henvende sig til avsendelsesstasjonen i god tid, som regel 24 timer før de ønskes sendt. Med hensyn til forutbestilling av vogner ved forsendelse av dyr i vognlaster gjelder bestemmelsene i § 56.
2. Jernbanen bestemmer med hvilke tog levende dyr i almindelighet kan sendes (dyretog). Ønskes befordring

3 mai. med andre tog, må særskilt tillatelse innhentes undtagen for mindre, emballerte dyr.

3. Det skal brukes almindelig ilgodsfraktbrev.
4. Dyrenes innlessing i vognene påhviler avsenderen. Han må likeledes sørge for dyrenes fastbinding og levere de nødvendige binderedskaper, rep, grimer o. lign., som må være i forsvarlig stand. Avsenderen har dessuten å sørge for tilstrekkelig fôr under transporten. Fôret så vel som de nødvendige rep, grimer og andre binderedskaper befordres fritt i vognen.
5. Dyr i stykksendinger som ikke ledsages av vokter skal være merket på en tydelig og holdbar måte med mottagerens navn og adresse.
6. Sending av levende dyr kan ikke belastes med efterkrav for verdi. Frakten skal i almindelighet betales ved innleveringen. Dog kan mindre levende dyr som smågriser, kalver, høner o. s. v. sendes mot efterkrav og frakten betales av mottageren. Avsenderen er ansvarlig for frakt og omkostninger i tilfelle mottageren ikke løser ut sendingen.

§ 41. *Voktere.*

1. I godstakstboken bestemmes i hvilken utstrekning det kan forlanges at voktere skal medfølge dyrene og hvad de skal betale for befordringen.
2. Vokteren skal såvidt mulig opholde sig i samme vogn som dyrene.
3. Vokterne skal være voksne menn eller kvinner. Voksne personer som øiensynlig er ute av stand til å føre ordentlig tilsyn, godkjennes ikke som voktere.

Avsenderen er ansvarlig for at vokteren under transporten opfyller de bestemmelser som jernbanen har foreskrevet.

§ 42. *Dyrenes behandling.*

1. For å sikre dyrenes forsvarlige behandling har trafikantene å følge de bestemmelser som gis av jernbanen om hvor stort antall dyr av de forskjellige klasser kan lesses inn i hver vogn, om dyrenes anbringelse og binding i vognene, fôring og vanning m. v.

Stasjons- og togpersonalet har å påse at disse bestemmelser efterkommes.

Rå behandling av dyrene blir å anmelde til politiet.

2. Hvis trafikantene ikke retter sig efter de bestemmelser som gis for å sikre dyrenes forsvarlige behandling, har jernbanen rett til å nekte å motta dyrene til befordring.

Skulde jernbanebetjeningen finne at dyrene under transporten utsettes for lidelser på grunn av for lite rum, utilstrekkelig fôring eller vanning eller av andre årsaker, og dette ikke kan avhjelpes av voktere eller jernbanebetjeningen under togets gang eller under det rutemessige ophold på stasjonene, kan dyrene gjensettes underveis. Det skal i så tilfelle sørges for at dyrene får ordentlig stell. 3 mai.

For forsinkelse av transporten av denne grunn er jernbanen ikke ansvarlig.

3. Jernbanens utlegg til opstalling, fôring, vanning, binding eller lignende opkreves hos mottageren.

§ 43. *Leveringsfrist.*

1. Leveringsfristen for befordring av levende dyr er den samme som for ilgods.

Leveringsfristen for befordring i dyretog anses som overholdt når befordringen skjer så hurtig som den rutemessige kjøring i dyretog tillater, selv om leveringsfristen beregnet på vanlig måte er overskredet.

2. For sendinger med dyretog begynner leveringsfristen å løpe fra den efter togets avgangstid følgende midnatt.

Leveringsfristen er overholdt når dyrene er stillet til rådighet for avhentning på bestemmelsesstasjonen innen fristens utløp.

§ 44. *Utlessing.*

1. Dyrenes utlessing av vognene påhviler mottageren. Jernbanen har dog rett til å la utlessingen foreta for avsenderens eller mottagerens regning og risiko, hvis mottageren ikke lar utlessingen foreta straks efter at vognene er bragt til avlessingsstedet.

2. Hvis dyr som er lesset ut av vognene ikke fjernes fra stasjonens område innen 3 timer efter ankomsten av det tog som de blev befordret med, kan de opstalles for avsenderens eller mottagerens regning og risiko.

§ 45. *Jernbanens ansvar.*

1. Jernbanens ansvar for befordring av levende dyr bedømmes efter de bestemmelser som gjelder for befordring av gods, forsåvidt disse kan finne anvendelse.

Jernbanen er ikke ansvarlig for den særlige fare som er forbundet med befordring av dyrene og er derfor ikke erstatningspliktig når tapet eller skaden er en følge av at dyrene river sig løs, springer ut av vognen, faller, støter sig, kveles eller innbyrdes tilføier hverandre skade, hvad

3 mai. enten dette skjer under befordringen, under inn-, om- eller utlessingen, ved overføring fra en transportinnretning til en annen, eller under ophold på stasjon. Selv om jernbanens personale har hjulpet til ved inn- og utlessingen medfører dette ikke noget ansvar for jernbanen.

2. For transport av ville dyr må avsenderen treffe nødvendige foranstaltninger for å beskytte mennesker, dyr og gods mot skade.

§ 46. *Øvrige bestemmelser.*

For øvrig gjelder for befordring av levende dyr bestemmelsene i avsnitt VII i den utstrekning de kan bringes i anvendelse.

VII. Befordring av gods.

§ 47. *Forskjellige forsendelsesmåter.*

1. Gods kan forlanges sendt som ilgods eller som fraktgods. Valg av fraktbrevskjema, ilgods- eller fraktgodsfraktbrev, angir om godset ønskes sendt som ilgods eller som fraktgods.

Hvis ilgods ønskes sendt med et bestemt tog og dette kan imøtekommes, kan jernbanen forlange godset innlevert senest 1 time før togets rutemessige avgangstid.

Jernbanen er ikke pliktig til å sende fraktgods med bestemte tog eller over bestemte veier, men til å utlevere det på bestemmelsesstasjonen innen leveringsfristens utløp (§ 53).

2. Så vel ilgods som fraktgods kan sendes enten som stykkgods eller som vognlastgods.

Befordring som ilstykkgods er betinget av at de enkelte kollis vekt, form, omfang og øvrige beskaffenhet efter avsendelsesstasjonens skjønn tillater hurtig inn-, om- og utlessing.

§ 48. *Gjenstander som er utelukket fra befordring.*

Utelukket fra befordring er:

a) Det som postvesenet har enerett til å befordre.
b) Eksplosive og andre varer som ifølge gjeldende lovbestemmelser ikke tillates befordret med jernbanen.

§ 49. *Gjenstander som betingelsesvis mottas til befordring.*

1. Gull- og sølvvarer, platina, penger, verdipapirer, edelstener, ekte perler og lignende mottas bare til befordring som ilgods.

Det gjelder ikke når de nevnte gjenstander tilhører flyttegods i hele vognlaster og de lesses sammen med det øvrige flyttegods.

2. Kjøretøier for person- og godstransport samt jernbane- 3 mai.
vogner, sporveisvogner, lokomotiver, motorvogner, tendere og snerydningsmaskiner m. v. mottas til befordring på følgende betingelser:
a) Jernbanen er med undtagelse for sykler, ikke pliktig til å besørge på- og avlessing. Avsenderen har å sørge for kjøretøienes fastbinding og avstiving. Han må selv holde nødvendige materialer og redskaper til det.
b) Lokomotiver, tendere, motorvogner og snerydningsmaskiner, som løper på egne hjul skal være ledsaget av en av avsenderen medsendt mann, som besørger smøringen på avsenderens bekostning. Ledsageren befordres fritt frem når han tar plass på eller i vedkommende lokomotiv, tender etc.

Jernbanevogner og sporveisvogner som løper på egne hjul kan ledsages av en mann som befordres fritt frem mot å sørge for deres smøring. Hvis ingen ledsager følger med, overtar jernbanen smøringen på avsenderens bekostning og risiko. I vognene må ikke uten jernbanens tillatelse anbringes annet enn de utrustningsgjenstander som hører til.

c) For øvrig gjelder de for almindelig gods fastsatte bestemmelser i den utstrekning de kan bringes i anvendelse.

3. Arbeidsdepartementet fastsetter bestemmelser for de øvrige gjenstander som på grunn av deres særlige beskaffenhet eller den fare som de frembyr for driftens sikkerhet og regelmessighet, bare mottas til befordring på nærmere fastsatte betingelser.*)

4. Gods som på grunn av ekstraordinært omfang eller vekt byr på særlige vanskeligheter å befordre, mottas bare efter særskilt avtale.

§ 50. *Fraktbrev.*

1. For enhver sending av gods skal det leveres et fraktbrev hvis det ikke i godstakstboken er gjort særskilt undtagelse herfra. Fraktbrevet skal utfylles av avsenderen undtagen for de avsnitt som er reservert for jernbanens ekspedisjonsbemerkninger.

I fraktbrevet skal angis:

a) avsendelses- og bestemmelsesstasjonens navn samt godsets innleveringsdag,
b) mottagerens navn og adresse.

Adresser som ikke angir mottagerens navn, f. eks. «til ordre av .....» eller «til ihendehaveren av frakt-

[1]) Se skr. av 4 juni 1935.

3 mai.

brevkvitteringen» er ikke tillatt, med mindre jernbanens tillatelse innhentes,

c) sendingens innhold, for stykkgods dessuten antall kolli, innpakningsmåten og hvorledes godset er merket.

Merkene skal nøie stemme med dem som er anbragt på godset. Innholdsangivelsen skal være nøiaktig. Godstakstbokens betegnelser skal benyttes hvis godset bare mottas på visse betingelser. I motsatt fall brukes de i handelen vanlig anvendte betegnelser,

d) godsets vekt.

Hvis avsenderen ikke angir vekten i fraktbrevet, fastsetter jernbanen vekten av hensyn til fraktberegningen uten avgift,

e) vognens og i tilfelle presenningens nummer, for gods hvis oplessing påhviler avsenderen,

f) bemerkning om fraktens betaling,

g) efterkrav som skal opkreves hos mottageren,

h) avsenderens navn og adresse, tydelig skrevet, trykt eller stemplet.

I godstakstboken bestemmes om avsenderens forlangende om en bestemt transportmåte, f. eks. med hurtigtog, i varme- eller kjølevogn, med avkoblingsforbud eller over annen befordringsvei enn den vanlige, skal anføres i fraktbrevet.

2. Fraktbrevet må bare lyde på en avsender og en mottager. Rettede fraktbrev mottas ikke med mindre avsenderen eller hans bud underskriver rettelsen. Hvis rettelsen dreier sig om kollienes antall eller vekt, angis det rettede tall med bokstaver.

3. I fraktbrev som omhandler stykkgods som bare betingelsesvis mottas til befordring, skal ikke optas annet gods.

Det samme gjelder for gods som skal tollbehandles. I fraktbrevet skal godset i så fall tydelig betegnes som tollgods.

4. Jernbanen kan også forlange innlevert eget fraktbrev for andre sendinger når dette er påkrevet.

5. På avsenderens forlangende utfyller jernbanen fraktbrevet mot betaling av særskilt avgift.

6. Det er forbudt å erstatte fraktbrevet med andre ledsagelsespapirer eller å vedhefte det dokumenter som ikke har hjemmel i befordringsvedtektene, med mindre jernbanens tillatelse innhentes.

7. På baksiden av fraktbrevet er det tillatt avsenderen til underretning for mottageren å gjøre bemerkninger om

sendingen, f. eks. om dens innhold, oprinnelse eller videreforsendelse. Sådanne bemerkninger er uten forbindtlighet for jernbanen. 3 mai.

8. Fraktbrev holdes til salgs på alle stasjoner. Fraktbrevenes form, tekst og utstyr fastsettes av jernbanen, som kan besørge trykningen eller treffe bestemmelse om adgang for andre til trykning av fraktbrev.

§ 51. *Ansvar for angivelsene i fraktbrevet. Frakttillegg. Forholdsregler ved overbelastning.*

1. Avsenderen er ansvarlig for at de angivelser som av ham eller hans bud er anført i fraktbrevet er riktige. Han bærer alle følger som opstår av at disse angivelser er uriktige, unøiaktige, ufullstendige, utydelige eller skrevet på andre steder enn for disse bestemt.

2. Jernbanen har til enhver tid rett til å undersøke om sendingens vekt og innhold svarer til fraktbrevets angivelser. Ved undersøkelse av godsets innhold skal avsenderen eller mottageren opfordres til å overvære undersøkelsen når denne finner sted på avsendelses- henholdsvis bestemmelsesstasjonen. Hvis vedkommende ikke innfinner sig eller hvis undersøkelsen finner sted underveis, skal den foretas i overvær av 2 vidner som helst skal være folk utenfor jernbanen.

   Også avsenderen er berettiget til, når det kan skje uten vesentlig ophold, å forlange jernbanens erkjennelse for at innholdet er riktig angitt i fraktbrevet, mot at han betaler de med undersøkelsen forbundne omkostninger.

3. Finnes ved den undersøkelse som jernbanen selv uten anmodning fra avsenderens side lar foreta, sendingens innhold eller vekt uriktig, unøiaktig eller ufullstendig angitt, har jernbanen rett til hos avsender eller mottager å opkreve et frakttillegg som utgjør det tredobbelte av den frakt som den vilde ha tapt, hvis angivelsens uriktighet ikke var blitt opdaget. For vognlastgods opkreves dessuten, såfremt vekten har vært uriktig angitt, takstmessig avgift for veiing. Dog bortfaller beregning av frakttillegg i følgende tilfelle:
   a) for vognlastgods, hvis vektforskjellen ikke overstiger 5 pct. av den angitte vekt. I så fall beregnes bare veieavgift og almindelig frakt,
   b) hvis vektøkningen skjønnes å være en følge av naturforholdenes innvirkning under transporten. I så fall beregnes almindelig frakt for den vektøkning som overstiger 5 pct. av den angitte vekt,

3 mai.

c) hvis vedkommende angivelse skyldes en uforsettlig feil fra avsenderens side.

4. Betalingen av det i punkt 3 omhandlede frakttillegg befrir ikke avsenderen for plikten til å erstatte opstått skade eller for ansvar efter de almindelige rettsregler.
5. Hvis overbelastning av en vogn fastslåes av avsendelsesstasjonen eller av en mellemstasjon, kan den overskytende del av lasten fjernes fra vognen selv om det ikke er anledning til å opkreve noget frakttillegg.

§ 52. *Fraktoverenskomstens avslutning.*

1. Fraktoverenskomsten er sluttet så snart avsendelsesstasjonen har mottatt godset med tilhørende fraktbrev til befordring og har kvittert for godsets mottagelse på den del av fraktbrevet som skal tilbakeleveres avsenderen. Til tegn på at godset er mottatt stempler avsendelsesstasjonen så vel fraktbrevet som fraktbrevkvitteringen med sitt datostempel.
2. For stykkgodssendinger skal jernbanen, før fraktoverenskomsten sluttes, forvisse sig om at det i fraktbrevet angitte antall kolli er riktig.
3. Med hensyn til gods som skal oplesses av avsenderen, kan denne forlange at jernbanen foretar eftertelling av det antall kolli og kontrollveiing av den vekt som er anført i fraktbrevet. Sådan kontroll foretas mot betaling av særskilt avgift, når den kan skje uten vesentlig forsinkelse og vekten kan bestemmes ved hjelp av de veieinnretninger som finnes på avsendelsesstasjonen eller i godsets befordringsvei. Avsendelsesstasjonen påfører fraktbrevet anmerkning om at eftertelling eller kontrollveiing har funet sted.

§ 53. *Leveringsfrister.*

1. Leveringsfristene utgjør:

For ilgods:		
Ekspedisjonsfrist	12	timer.
Befordringsfrist:		
ved avstander t. o. m. 200 km	24	»
ved større avstander for hver ytterligere påbegynt 100 km.	12	»
For fraktgods:		
Ekspedisjonsfrist	48	»
Befordringsfrist:		
ved avstander t. o. m. 100 km.	24	»
for hver ytterligere påbegynt 200 km	24	»

2. Jernbanen kan fastsette tillegsfrister: 3 mai.
   a) For befordring fra og til lasteplasser.
   b) For hver omlessing fra normalsporet til smalsporet bane eller omvendt og for overføring fra en stasjon til en annen.
   c) For gods som skal befordres over vannvei som det ikke er jernbanebro over.
   d) For brukt emballasje i retur, for lange gjenstander som befordres på to eller flere vogner, for eksplosive varer, ildsfarlige oljer, flytende mineralsyrer etc. og for stykkgods for øvrig som ikke kan lesses sammen med annet gods.

   Tilleggsfristene skal bekjentgjøres.
3. Leveringsfristen begynner ved den efter fraktoverenskomstens avslutning nærmest følgende midnatt og er overholdt når godset innen fristens utløp er utlevert til mottageren eller underretning om dets ankomst avsendt på foreskreven måte. For gods som ifølge godstakstboken ikke bringes til mottageren eller som jernbanen ikke er pliktig til å sende underretning om eller som mottageren skriftlig har erklært at han ikke ønsker underretning om, er leveringsfristen overholdt når godset innen fristens utløp er stillet til hans rådighet på bestemmelsesstasjonen.

   For kjøle- og varmegods som stykkgods betraktes leveringsfristen som overholdt når befordringen skjer så hurtig som den rutemessige kjøring av kjøle- og varmevogner tillater, selv om leveringsfristen beregnet på vanlig måte er overskredet.
4. Leveringsfristene ophører å løpe under ophold som forårsakes ved opfyllelsen av toll- eller andre offentlige forskrifter så vel som i den tid trafikken er stanset som følge av en inntrådt hindring for befordringens begynnelse eller fortsettelse, som ikke skyldes jernbanen. Leveringsfristen ophører likeledes å løpe under ophold som forårsakes ved en av avsenderen i henhold til § 65 beordret forandring av fraktoverenskomsten.

   På søn- og helligdager ophører leveringsfristen å løpe for fraktgods.

   Hvis leveringsfristens siste dag faller på en søn- eller helligdag, løper leveringsfristen for ilgods ut først den følgende hverdag.
5. Under usedvanlige driftsforhold har jernbanen rett til å forlenge eller midlertidig opheve leveringsfristene. Dette skal bekjentgjøres.

3 mai. § 54. *Godsets tilstand, innpakning og merkning.*

1. Når godset efter sin natur krever innpakning til beskyttelse mot tap eller beskadigelse under befordringen, påhviler det avsenderen å treffe forføininger til forsvarlig innpakning i den utstrekning som erfaringsmessig er nødvendig.
2. Har avsenderen ikke opfylt denne plikt, kan jernbanen, hvis den ikke nekter å motta sådant gods, forlange at avsenderen eller hans bud ved en påtegning på fraktbrevet erkjenner at godset er uinnpakket eller at det er mangelfullt innpakket.
3. Avsenderen bærer risikoen for tap eller skade på godset som kan opstå på grunn av de mangler som er anerkjent i fraktbrevet så vel som for mangler ved innpakningen som ikke er utvendig synlige. Han bærer likeledes risikoen for synlige mangler ved innpakningen som ikke er anerkjent i fraktbrevet, hvis jernbanen kan bevise tilstedeværelsen av disse.
4. Hvis jernbanen mottar til befordring gods som viser tegn til å være beskadiget, kan den forlange at godsets tilstand blir særskilt anmerket i fraktbrevet.
5. Når en avsender pleier å innlevere på samme stasjon ensartet gods som krever innpakning, enten uemballert eller med den samme mangel ved emballasjen, kan han, istedenfor særskilt erkjennelse på fraktbrevet for hver sending avgi en almindelig erklæring herom.
6. Ilstykkgods og lett bedervelige varer der sendes som fraktstykkgods skal være merket med mottagerens navn og adresse med mindre det er gjort undtagelse herfra i godstakstboken. Fraktstykkgods for øvrig tillates merket med ett eller flere bokstaver sammen med tall, således at forveksling ikke finner sted. Ethvert kolli må være merket således at de lett kan finnes, f. eks. ved at tallene er fortløpende når sendingen består av flere kolli. Alt stykkgods skal merkes med bestemmelsesstasjonens navn.

   Merkene må være tydelige og holdbare. Gamle merker skal være overstrøket eller fjernet.

   For feiltagelser som opstår ved utydelig, manglende, mangelfull eller feilaktig merkning eller ved forveksling med eldre merker på godset overtar jernbanen intet ansvar.

   Hvis jernbanen besørger kolliene merket, kan det beregnes en avgift herfor.
7. Jernbanen kan forlange at stykkgodssendinger som be-

står av småkolli hvis mottagelse og befordring stykkevis kan virke tidsspillende, skal anbringes i kasser, kurver eller sekker eller bindes sammen til større kolli. 3 mai.

§ 55. *Toll- og andre offentlige forskrifter.*

Avsenderen plikter å vedlegge fraktbrevet de papirer som er nødvendige for at de bestemmelser som er foreskrevet av tollmyndighetene eller andre offentlige myndigheter, kan bli iakttatt innen godset utleveres til mottageren. Avsenderen er ansvarlig overfor jernbanen for alt tap som måtte opstå av at disse papirer mangler eller av at de er utilstrekkelige eller unøiaktige, med mindre det foreligger skyld fra jernbanens side. Jernbanen er ikke pliktig til å undersøke om papirene er riktige og tilstrekkelige.

§ 56. *Vogn-bestilling.*

1. Hvis en trafikant ønsker å sende gods i vognlaster, må han i god tid forut bestille de nødvendige vogner og presenninger på vedkommende stasjon. De nærmere bestemmelser herom fastsettes av jernbanen.

   Avsenderen bestemmer om godset skal sendes på åpen vogn med eller uten presenning eller i lukket vogn, med mindre det er foreskrevet en bestemt befordringsmåte.

   Istedenfor lukket vogn har jernbanen anledning til å stille til disposisjon åpen vogn med nødvendige presenninger. Den skal da på forhånd underrette avsenderen derom.

   Jernbanen plikter ikke å stille til rådighet presenninger til dekning av gods som kan skade dem.
2. Som sikkerhet for at bestilt vogn blir anvendt, kan jernbanen forlange deponert et nærmere fastsatt beløp.
3. Vognbestillingene skal efterkommes så snart det er anledning til det. Kan vogn ikke stilles til forføining overensstemmende med vognbestillingen skal stasjonen underrette vedkommende om det.

   Jernbanen er ikke erstatningspliktig om den ikke har kunnet efterkomme bestilling på vogner eller presenninger.
4. De vogner som jernbanen stiller til avsenderens rådighet skal være i brukbar stand og tilbørlig rengjort. Avsenderen må dog selv sørge for at vognene blir renset for nyfallen sne og nydannet is. Presenningene skal være hele. Mener avsenderen at materiellet ikke er i orden, skal han straks, innen han begynner oplessingen, fremsette sin innsigelse så vognene kan bli bragt i forsvarlig stand og presenninger erstattes med andre. Avsenderen

3 mai. må selv skaffe nødvendig underlag til godsets beskyttelse mot fuktighet fra vognbunnen. Han må likeledes selv sørge for den dekning av godset som er nødvendig for å beskytte det mot regn, sne og kulde fra dører og lemmer, som i jernbanegodsvogner ikke kan gjøres helt tettsluttende.

5. Bestilte vogner skal være ferdiglesset og fraktbrev innlevert senest 1 døgn efter at vognene er stillet til rådighet. For hvert påbegynt døgn over denne frist, søn- og helligdager fraregnet, regnes opholdsleie som bestemt i godstakstboken for de leverte vogner og presenninger. Hvis lessefristen overskrides, har jernbanen dessuten rett til å lesse av det allerede oplessede gods og lagre det for vognbestillerens regning og risiko. Før sådan avlessing begynnes skal han dog så vidt mulig underrettes.
6. Under sterk vognmangel kan lessefristen innskrenkes efter forutgående bekjentgjørelse.

§ 57. *Oplessing.*

1. Stykkgods oplesses av jernbanen uten særskilt godtgjørelse, dog med de undtagelser som fastsettes i godstakstboken. Ved mindre ekspedisjonssteder kan jernbanen fastsette særlige bestemmelser for godsets oplessing.
2. Oplessing av vognlastgods, herunder også anbringelse av presenninger, påhviler avsenderen. Han har herved å følge de regler og anvisninger som gis av jernbanen, særlig med hensyn til lastens fordeling, form, omfang, fastgjøring og avstiving, likesom han må levere det nødvendige tauverk og andre materialer. Vognene må ikke lesses ut over deres lasteevne.

   Avsendelsesstasjonen plikter å gi avsenderen nødvendige oplysninger om lasteprofil og høiest tillatte hjultrykk som er fastsatt for den eller de strekninger som vognen skal gjennemløpe. Undlater avsenderen å overholde de gitte bestemmelser bærer han selv følgene av det.

   Oplessingen kan bare kreves foretatt i de tider oplessingstomtene holdes åpne. Hvis det er anledning, kan det treffes avtale om oplessing utenfor disse tider mot særskilt godtgjørelse.
3. Avsenderen er ansvarlig for skade av enhver art som påføres jernbanen ved oplessingen eller er en følge av lessingen, når det gjelder gods hvis oplessing besørges av avsenderen. Dette gjelder dog ikke når oplessingen har vært foretatt av jernbanen på avsenderens vegne.

§ 58. *Utlevering.* 3 mai.

1. Jernbanen skal utlevere godset på bestemmelsesstasjonen mot kvittering og betaling av mulig frakt m. v. til mottageren selv eller til avhenter som i regelen må legitimere sig med skriftlig fullmakt.

   Mottageren forpliktes ved mottagelsen av godset til å betale jernbanen de omkostninger, frakt m. v. som hviler på godset.
2. Hvis det er fastslått at godset er kommet bort eller at godset ikke er kommet til bestemmelsesstasjonen innen utløpet av den i § 75 fastsatte frist, har mottageren rett til i eget navn å gjøre de av fraktoverenskomsten flytende rettigheter gjeldende mot jernbanen.
3. Like med utlevering til mottageren regnes avlevering til tollvesenet eller avlevering i henhold til disse befordringsvedtekter til en speditør eller et offentlig pakkhus.
4. Ombringelse av gods skjer i den utstrekning og efter de regler og avgifter som fastsettes av jernbanen.

§ 59. *Underretning om ankommet gods.*

1. Jernbanen skal snarest mulig sende mottageren underretning om at gods er kommet til bestemmelsesstasjonen.
2. Underretningen kan efter jernbanens valg skje pr. post, telefon eller ved særskilt bud. Når underretningen er innlevert til befordring med posten eller avsendt på annen forsvarlig måte, går det ikke ut over jernbanen om meddelelsen forsinkes eller ikke kommer frem. Hvis en mottager hevder at underretning om ankomst av gods ikke er blitt meddelt ham, skal stasjonens optegnelse om tiden og måten for avgivelsen av sådan underretning være avgjørende.
3. Gis underretningen pr. post, telefon eller på mottagerens forlangende pr. telegraf, kan jernbanen kreve godtgjort sine utgifter til dette.
4. Jernbanens plikt til å sende underretning til mottageren om ankomst av gods bortfaller når mottageren ikke har kjent opholdssted. Likeledes bortfaller forpliktelsen når mottageren har frabedt sig sådan underretning enten i almindelighet eller for en bestemt sending.

   For gods som bringes til mottageren bortfaller forhåndsunderretning om dets ankomst.
5. Jernbanen plikter ikke å gi underretning til mottageren om ankomst av gods som i henhold til godstakstboken befordres i nærtrafikk uten fraktbrev (lokalgods).

3 mai.

§ 60. *Avlessing.*

1. Stykkgods avlesses av jernbanen uten særskilt godtgjørelse, dog med de undtagelser som fastsettes i godstakstboken. Ved mindre ekspedisjonssteder kan jernbanen fastsette særlige bestemmelser for godsets avlessing.
2. Avlessing av vognlastgods påhviler mottageren. Jernbanen kan forlange at vognen efter endt avlessing tilbakegis i rengjort stand.
3. Mottageren er ansvarlig for skade av enhver art som på grunn av avlessingen påføres jernbanen, når det gjelder gods hvis avlessing besørges av mottageren. Dette gjelder dog ikke når avlessingen er foretatt av jernbanen på mottagerens vegne.

§ 61. *Henting av gods.*

1. Gods som ikke bringes til mottageren skal snarest mulig stilles til hans rådighet.
2. Mottageren skal ha hentet godset senest 1 døgn efter at jernbanen har gitt ham underretning om dets ankomst.

   For spesielle godsslag og for mottagere som bor lengre enn 5 km fra stasjonen, og for øvrig under særegne omstendigheter kan fristen forlenges efter jernbanens nærmere bestemmelse. Skjer underretning om godsets ankomst pr. post, ansees mottageren å ha fått underretning når meddelelsen ifølge gjeldende postrute skulde være ham i hende.
3. Påhviler det ikke jernbanen nogen plikt til å underrette mottageren om godsets ankomst (jfr. § 59, punkt 4—5), skal det være hentet senest 1 døgn efter at det er stillet til hans rådighet på bestemmelsesstasjonen.
4. Søn- og helligdager holdes utenfor hentefristen.
5. Godset skal hentes i de sedvanlige ekspedisjonstider.

   Avlessing og henting av vognlastgods kan bare kreves foretatt til de tider avlessingstomtene er åpne. Hvis det er anledning, kan det treffes avtale om avlessing utenfor disse tider mot særskilt godtgjørelse.
6. For gods som det påhviler mottageren å avlesse, regnes opholdsleie for de anvendte vogner og presenninger, hvis avlessingen ikke er besørget i rett tid. For annet gods som ikke hentes i rett tid kan jernbanen regne pakkhusleie.

   Hvis vognene ikke er avlesset i rett tid, har jernbanen dessuten rett til for avsenderens eller mottagerens regning og risiko å avlesse dem og lagre godset. Fra det

tidspunkt kan jernbanen regne pakkhusleie for godset. 3 mai.

7. Under sterk vognmangel kan fristen for henting av gods innskrenkes efter forutgående bekjentgjørelse.

§ 62. *Fraktens betaling.*

1. Frakt og andre omkostninger kan betales ved godsets innlevering til befordring eller henvises til betaling hos mottageren. Delvis forutbetaling av frakten er tillatt.
2. Jernbanen kan forlange at frakt m. v. betales ved innleveringen når godset er lett bedervelig eller når det på grunn av dets verdi eller beskaffenhet ikke byr tilstrekkelig sikkerhet for fraktomkostningene. Fastboende trafikanter kan dog få tillatelse til å ekspedere sådanne sendinger med frakt å betale mot at vedkommende trafikant gir avsendelsesstasjonen skriftlig erklæring om straks å betale frakt og andre omkostninger som hviler på sendingen hvis den ikke utløses av mottageren.

   Likeledes kan jernbanen treffe særlige bestemmelser om betaling av frakt m. v. for gods til og fra mindre ekspedisjonssteder.
3. Når avsenderen ønsker å forutbetale frakt m. v. og beløpet ikke lar sig nøiaktig bestemme ved avsendelsen, kan jernbanen forlange at det deponeres en sum som omtrentlig svarer til beløpet.
4. Hvis godset ikke utløses av mottageren, er avsenderen pliktig til å betale påhvilende frakt m. v.
5. På visse av jernbanen fastsatte betingelser kan det innrømmes trafikanter inntil 14-daglig fraktkonto.

   Jernbanen har i så tilfelle panterett efter § 69 i gods som senere måtte bli innlevert til befordring fra eller til samme avsender eller mottager.

§ 63. *Uriktig fraktberegning.*

1. Er frakt eller andre omkostninger blitt uriktig beregnet, skal det for meget beregnede tilbakebetales og det for lite beregnede efterbetales enten det skyldes feilaktig fraktberegning eller andre omstendigheter. Vedkommende skal underrettes og utligning foretas snarest mulig. Tilbakebetaling eller efterbetaling kan falle bort for småbeløp hvis størrelse fastsettes av jernbanen.
2. Jernbanen er ansvarlig for feilaktig opgitt frakt i det tilfelle at opgaven er gitt skriftlig og angår trafikk mellem statsbanenes egne stasjoner. Er det i sådan opgave blitt angitt for lav frakt, er jernbanen pliktig til å erstatte forskjellen mellem den virkelige og den opgitte

3 mai. frakt for de sendinger til eller fra trafikanten som innleveres til befordring i løpet av 1 måned fra den tid opgaven blev gitt, for så vidt opgaven har innvirket på trafikantens handlemåte før underretning om opgavens uriktighet blev meddelt ham.

§ 64. *Efterkrav.*

1. Avsenderen kan ta efterkrav på godset inntil dets verdi med mindre det i godstakstboken er gjort undtagelse. Likeledes kan utlegg eller omkostninger som hviler på godset, såsom frakt, utgift til kjøring, reparasjon av emballasje, tollavgifter, spedisjonsomkostninger, avgift for oplessing eller for fraktbrev etc. tas i efterkrav.
2. Efterkravsbeløpet skal være angitt så vel med tall som med bokstaver i fraktbrevets rubrikk for efterkrav. Beløpet kan av jernbanen forlanges spesifisert.
3. For opførelse og utbetaling av efterkrav beregnes provisjon.
4. Avsenderen kan ikke fordre efterkrav utbetalt før mottageren har innbetalt beløpet.

Hvis godset utleveres til mottageren uten at efterkravsbeløpet først er innbetalt, er jernbanen pliktig til å godtgjøre avsenderen tapet inntil det beløp som er angitt som efterkrav, dog mot regress hos mottageren.

§ 65. *Forandring av fraktoverenskomsten.*

1. Avsenderen er eneberettiget til å forandre fraktoverenskomsten.
2. Avsenderens ordrer om forandring av fraktoverenskomsten skal som regel fremsettes skriftlig gjennem avsendelsesstasjonen. Hvis avsenderen forlanger det, skal bestemmelses- eller mellemstasjonen for hans regning underrettes pr. telegram eller pr. telefon. Forføiningen skal med mindre jernbanen tillater undtagelse, omfatte hele sendingen.
3. Avsenderens rådighet over sendingen ophører først når godset eller en del av det på bestemmelsesstasjonen er utlevert til mottageren eller denne i henhold til bestemmelsene i § 58 punkt 2 har gjort sin rett gjeldende mot jernbanen.
4. Jernbanen kan nekte å efterkomme de i henhold til punkt 1 forlangte endringer:
   a) hvis utførelsen ikke lenger er mulig på det tidspunkt jernbanen mottar ordrene,
   b) hvis deres efterkommelse vilde medføre forstyrrelse i den regelmessige drift,

c) hvis det gjelder en endring av bestemmelsesstasjon og godsets verdi ikke antas å dekke de samlede befordringsomkostninger til den nye bestemmelsesstasjon, med mindre disse omkostninger straks blir betalt eller det blir stillet sikkerhet for betalingen. 3 mai.

Om sådanne forhold skal i tilfelle avsenderen underrettes så hurtig som mulig.

5. Omkostninger som opstår ved utførelsen av ordrer i henhold til punkt 1 kan jernbanen fordre dekket. Frakten bringes i overensstemmelse med den endrede befordring efter regler som fastsettes i godstakstboken.

§ 66. *Hindringer for befordringen.*

1. Hvis det inntreffer en driftsstans og godset ikke kan befordres over en annen av jernbanens ruter eller hvis viderebefordring av godset av andre grunner ikke er mulig, skal jernbanen innhente forholdsordre fra avsenderen. Ønsker avsenderen å få godset tilbakesendt, har han rett til å få betalt frakt refundert og fraktfri returbefordring.
2. Hvis befordringen i tilfelle av en driftsstans kan fortsette over en annen av jernbanens ruter, er det overlatt jernbanen å avgjøre om befordringen skal skje over denne rute eller om godset skal stoppes og avsenderens forholdsordre innhentes. Leveringsfristen over den nye befordringsvei kommer til anvendelse forutsatt at den er lengere enn den første og jernbanen er uten skyld.
3. Hvis befordringshindringen bortfaller før avsenderens disposisjonsordre inntreffer, sendes godset til bestemmelsesstasjonen uten å avvente disposisjonsordren. Avsenderen underrettes snarest mulig om det.

§ 67. *Hindringer for utleveringen.*

1. Hvis det opstår en hindring for godsets utlevering, skal bestemmelsesstasjonen gjennem avsendelsesstasjonen gi avsenderen underretning om grunnen til at godset ikke kan utleveres og innhente hans forholdsordre.

Avsenderen kan ved påtegning på fraktbrevet anmode om at mulig forholdsordre må bli innhentet på hans bekostning direkte pr. telegraf eller post eller at sendingen, om den ikke utløses med en gang, straks må bli ham tilbakesendt.

2. Hvis mottageren nekter å ta imot godset eller hvis sendingen består av lett bedervelige varer, skal avsenderens

3 mai. forholdsordre innhentes straks, i alle andre tilfelle senest 10 dager efter hentefristens utløp.

3. Godset må under ingen omstendighet sendes tilbake uten avsenderens uttrykkelige samtykke.
4. Har mottageren nektet å ta imot godset og det er sendt underretning om det til avsenderen, kan godset på senere forlangende av mottageren allikevel utleveres ham, hvis det ikke i mellemtiden til bestemmelsesstasjonen er innløpet annen forholdsordre fra avsenderen. Om efterfølgende utlevering må avsenderen straks underrettes.
5. Hvis underretning til avsenderen efter omstendighetene ikke kan gis, eller hvis avsenderen forsømmer å gi forholdsordre eller hans ordre ikke kan utføres, skal jernbanen opbevare godset for hans regning og risiko.
6. Jernbanen har i sådanne tilfelle som nevnt i punkt 5 dessuten rett til å selge gods som ikke kan utleveres.

   Lett bedervelige varer kan selges straks og uten videre formalitet.

   Annet gods kan selges 3 måneder efter hentefristens utløp. Forinnen skal dog avsenderen gis 14 dagers varsel, hvis det er mulig.

   Jernbanen foretar salget på den måte som den anser for best til dekning av frakt og andre omkostninger. Mulig overskudd av salgsbeløpet, efter at jernbanen har fratrukket sitt tilgodehavende, tilstilles avsender for så vidt hans adresse er kjent. For småbeløp, hvis størrelse fastsettes av jernbanen, kan sådan utbetaling falle bort.

   Hvis avsenderens adresse ikke kjennes, bestemmer jernbanen hvordan beløpet skal disponeres.

   Gods som er lett utsatt for å bederves eller som kan foranledige skade, har jernbanen om det finnes nødvendig også rett til å tilintetgjøre uten erstatning til vedkommende.
7. Disse regler om salg og opbevaring av uinnløst gods gjelder i den utstrekning de kan bringes i anvendelse også for gods som er innløst av mottageren, men ikke er hentet.
8. Når det ved salg av uavlevert gods innkomne beløp ikke er tilstrekkelig til å dekke den på godset hvilende frakt og andre omkostninger, er avsenderen pliktig til å betale det udekkede beløp.
9. For eksplosive, brannfarlige, giftige og illeluktende varer så vel som for brukt emballasje i retur kan jernbanen fastsette særlige bestemmelser angående de forføininger som blir å treffe hvis der opstår hindring for godsets utlevering.

§ 68. *Fastsettelse av delvis tap eller beskadigelse av gods.* 3 mai.

1. Når delvis tap eller beskadigelse av gods opdages eller formodes av jernbanen eller påståes av den som har rådighetsretten over godset, skal jernbanen uten ophold og om mulig i overvær av den rådighetsberettigede foreta en undersøkelse for å fastslå godsets tilstand og vekt, og om mulig også skadens størrelse, årsak og tidspunkt for dens inntredelse. Undersøkelsens resultat opsettes skriftlig.
2. Ved bedømmelsen av skadens størrelse tilkalles om nødvendig upartiske menn eller særlig sakkyndige.
3. Så vel den rådighetsberettigede som jernbanen kan også begjære rettslig bevisoptagelse om skaden efter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915, kap. 20.

§ 69. *Jernbanens panterett.*

Jernbanen har pant i innlevert gods for alle ved fraktoverenskomsten hjemlede krav.

Denne panterett vedvarer så lenge godset er i jernbanens besiddelse eller i en tredjemanns verge som besidder det på jernbanens vegne.

§ 70. *Jernbanens ansvar for gods.*

1. Med de nærmere begrensninger som gis i de følgende paragrafer eller for øvrig er nevnt i disse vedtekter er jernbanen ansvarlig for den skade som opstår ved helt eller delvis tap eller ved beskadigelse av godset fra det øieblikk den har mottattt det til befordring og til utlevering har funnet sted eller ved forsinket levering.
2. Ved helt eller delvis tap eller ved beskadigelse av godset kan jernbanen fri sig fra dette ansvar hvis det gjøres antagelig at skaden enten er foranlediget ved en feil av den som har rett til å råde over godset, ved en ordre fra denne som ikke er foranlediget ved jernbanens feil, ved godsets naturlige beskaffenhet (indre ødeleggelse, svinn, sedvanlig lekasje etc.) eller ved hendelig begivenhet.
3. Jernbanen er fritatt for ansvar for tap som er opstått ved forsinket levering, hvis den godtgjør at forsinkelsen ikke skyldes jernbanen.
4. Jernbanen overtar intet ansvar for gods som i henhold til godstakstboken befordres i nærtrafikk uten fraktbrev (lokalgods).
5. For retur-emballasje som ikke er hentet innen 8 dager efter ankomsten, bortfaller jernbanens ansvar.

3 mai.

6. For tomme melkespann som befordres fraktfritt i retur overtar jernbanen intet ansvar medmindre det bevises at det foreligger grov uaktsomhet fra jernbanens side.
7. Jernbanen kan bestemme at den intet ansvar overtar for gods til mindre ekspedisjonssteder hvis det ikke hentes straks efter togets ankomst. Dette skal kunngjøres ved opslag på stedet.

§ 71. *Ansvarets begrensning ved skade som kan opstå av visse årsaker.*

1. Jernbanen er ikke ansvarlig for skade som skyldes en eller flere av de efternevnte årsaker:
   a) for mangler ved vogn eller presenning som avsenderen ikke har gjort innsigelse mot overensstemmende med § 56 punkt 4, skjønt manglene uten større vanskelighet burde vært opdaget,
   b) for den med befordring i åpne vogner forbundne fare for gods som befordres på denne måte efter avsenderens bestemmelse eller ifølge særskilte bestemmelser (jfr. § 56 punkt 1).

   Anvender jernbanen lukket vogn til befordring av gods selv om avsenderen ikke har bestilt sådan vogn, påtar jernbanen sig ikke annet ansvar enn om godset blev befordret i åpen vogn.

   For gods som befordres i kjøle- eller varmevogner overtar jernbanen intet særlig ansvar med mindre det er utvist feil eller forsømmelse fra jernbanens side.
   c) for den skade som er følgen av manglende eller mangelfull emballasje for gods som ifølge sin natur er utsatt for tap eller beskadigelse når det ikke er emballert,
   d) for den skade som måtte opstå ved godsets på- eller avlessing eller ved mangelfull lessing av gods som er lesset av avsenderen eller avlesset av mottageren,
   e) for den særlige fare for helt eller delvis tap eller for beskadigelse som visse godsslag på grunn av deres naturlige beskaffenhet er utsatt for, navnlig ved å brekkes, rustne, råtne, mugne, fryse, gjære, smelte, dunste bort, lekke, eksplodere eller ved selvantendelse,
   f) for den fare som er forbundet med at gods som er utelukket fra befordring eller bare mottas til befordring på visse betingelser innleveres til befordring under uriktig, unøiaktig eller ufullstendig betegnelse

eller uten at de foreskrevne forsiktighetsregler er iakttatt av avsenderen, 3 mai.

g) for de farer som medsendelse av ledsagere med levende dyr eller gods har til hensikt å fjerne, når befordringen av dyrene eller godset ifølge godstakstboken eller efter avsenderens bestemmelse skal foregå under bevoktning.

2. Hvis en skade efter de foreliggende omstendigheter har kunnet opstå av en eller flere av disse årsaker, formodes dette å være tilfelle inntil det motsatte gjøres sannsynlig.

§ 72. *Erstatningens størrelse ved helt eller delvis tap eller beskadigelse av gods.*

Når jernbanen i henhold til bestemmelsene i disse vedtekter skal yde erstatning for helt eller delvis tap av gods, beregnes erstatningen efter dets handelsverdi på innleveringsstedet og innleveringstiden. Faktura skal fremlegges i alle tilfelle sådan kan skaffes. Hertil kommer dessuten tilbakebetaling av hvad det måtte være betalt i frakt og andre omkostninger.

I tilfelle av beskadigelse skal jernbanen yde erstatning for den verdiforringelse godset har lidt. Erstatningen kan dog ikke overstige:

a) hvis hele sendingen er blitt verdiforringet på grunn av beskadigelsen, det beløp som vilde ha vært å betale om hele sendingen var kommet bort,

b) hvis bare en del av sendingen er blitt verdiforringet på grunn av beskadigelsen, det beløp som vilde ha vært å betale om denne del av sendingen var gått tapt.

Jernbanens ansvar er begrenset til et maksimumsbeløp av kr. 30,00 for hvert brutto kilogram som mangler eller er beskadiget.

§ 73. *Erstatningens størrelse ved forsinket levering av gods.*

1. Hvis det påvises at tap er opstått ved overskridelse av leveringsfristen, kan det fordres dekket således:
   a) inntil det i § 72 fastsatte maksimumsbeløp for hvert bruttokg som er forsinket, dersom overskridelsen skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra jernbanens side,
   b) i andre tilfelle inntil det samlede fraktbeløp.
2. Erstatning efter punkt 1 ydes i tilfelle ved siden av erstatning for beskadigelse og ved delvis tap for den del av sendingen som ikke er kommet bort. Derimot kan den

3 mai. ikke forlanges ved siden av den erstatning som skal betales når godset er kommet helt bort.

I intet tilfelle kan den samlede erstatning efter punkt 1 og 2 og efter § 72 være større enn den erstatning som skulde betales om godset var kommet helt bort.

§ 74. *Erstatningsbeløpets forrentning.*

Fordringshaveren kan forlange 6 pct. p. a. rente av den fastsatte erstatningssum, når denne utgjør minst kr. 100,00. Renter beregnes dog ikke for de første 30 dager fra og med den dag erstatningsfordringen blev fremsatt.

§ 75. *Formodning om at gods er kommet bort. Når tapt gods kommer til rette.*

1. Hvis godset ikke er levert til mottageren eller stillet til hans disposisjon innen 30 dager efter leveringsfristens utløp, kan den berettigede uten ytterligere bevis betrakte det som bortkommet.
2. Den som mottar erstatning for bortkommet gods, kan i kvitteringen gjøre forbehold om at han straks vil underrettes av jernbanen, hvis godset finnes innen 1 år efter utbetalingen av erstatningen.
3. Han kan da i løpet av 30 dager efter mottatt underretning forlange at godset skal leveres ham fritt for omkostninger, efter hans valg enten på avsendelsesstasjonen eller på den i fraktbrevet anførte bestemmelsesstasjon eller på en annen i befordringsveien beliggende stasjon, mot tilbakebetaling av den utbetalte erstatning med forbehold av erstatning for forsinket levering overensstemmende med § 73.
4. Hvis det ikke er tatt noe forbehold overensstemmende med punkt 2, eller forlangende ikke er fremsatt innen den i punkt 3 nevnte 30 dagers frist eller hvis godset finnes senere enn 1 år efter erstatningens utbetaling, kan jernbanen fritt disponere over det.

§ 76. *Begrensning av ansvaret for vekttap.*

Jernbanen er ikke ansvarlig for vekttap på gods som efter sin naturlige beskaffenhet i almindelighet taper i vekt under befordringen, med mindre vekttapet skyldes feil eller forsømmelighet fra jernbanens side.

§ 77. *Fremsettelse av krav som skriver sig fra fraktoverenskomsten.*

1. Krav på tilbakebetaling av beløp som er blitt betalt i henhold til fraktoverenskomsten tilkommer bare den som har betalt beløpet. Krav på utbetaling av efterkrav tilkommer bare avsenderen.

De øvrige krav som skriver sig fra fraktoverenskom- 3 mai.
sten tilkommer den som efter § 65 har rådighetsretten over godset. Dette gjelder også om kravet bringes inn for domstolene.

2. Erstatningskrav mot jernbanen skal være bilagt med opgave over godsets verdi (faktura). Fraktbrevet eller fraktbrevskvitteringen skal vedlegges. Kravene skal fremsettes skriftlig.
3. Krav som gjøres gjeldende av en annen person enn nevnt i punkt 1, skal være bilagt med erklæring fra den rådighetsberettigede om at denne er enig i at utbetaling eller utlevering skjer til den som har fremsatt kravet, eller med legitimasjon for at kravet gyldig er gått over til den som har fremsatt det.

§ 78. *Bortfall av krav overfor jernbanen efter fraktoverenskomsten.*

1. Med godsets mottagelse bortfaller alle krav på jernbanen som grunner sig på fraktoverenskomsten.
2. Herfra undtas dog krav:
   a) for tap eller beskadigelse som må antas å skyldes forsett eller grov uaktsomhet fra jernbanens side,
   b) for forsinket levering når det fremsettes innen en frist av 30 dager, avleveringsdagen ikke medregnet,
   c) for delvis tap eller beskadigelse som i overensstemmelse med § 68 er fastslått innen mottageren tok imot godset, eller hvis fastsettelse er blitt undlatt ved en feil fra jernbanens side,
   d) for mangler som ikke er utvendig synlige og som først fastslåes efter godsets utlevering, på betingelse av:
      at jernbanen ikke har tilbudt sig å fastslå dets tilstand på bestemmelsesstasjonen,
      at det straks efter skadens opdagelse og senest 4 dager efter godsets utlevering forlanges at jernbanen skal fastslå skaden overensstemmende med § 68,
      at den berettigede kan bevise at skaden er skjedd i tiden mellem godsets innlevering til befordring og dets utlevering,
   e) vedkommende efterkrav.
3. Selv om mottageren har betalt frakten, kan han nekte å ta imot godset, så lenge hans krav om å fastslå en av ham påberopt skade ikke er tatt til følge. Forbehold som er tatt ved godsets mottagelse er uten betydning med mindre det er godtatt av jernbanen.

3 mai. 4. Hvis det ved utlevering av godset mangler en eller flere av de på fraktbrevet opførte gjenstander, kan mottageren, idet han uttrykkelig nevner de kolli som mangler, undta dem i sin kvittering.

§ 79. *Foreldelse av krav vedrørende fraktoverenskomsten.*

1. Krav vedrørende fraktoverenskomsten foreldes efter ett års forløp.

Krav vedkommende skade som skyldes grov uaktsomhet fra jernbanens side og krav fra avsenderen vedkommende utbetaling av efterkrav som jernbanen har innkassert hos mottageren, foreldes dog først efter 3 års forløp.

2. Foreldelsen løper:
   a) ved erstatningskrav for delvis tap, beskadigelse eller forsinket levering: fra den dag utlevering fant sted,
   b) ved erstatningskrav for helt bortkommet gods: fra den tredevte dag efter leveringsfristens utløp,
   c) ved krav på betaling eller tilbakebetaling av frakt, ekstraavgifter, frakttillegg eller på beriktigelser ved uriktig anvendelse av tariffen, ved regnefeil eller på annen måte:
      fra den dag frakten, ekstraavgifter eller frakttillegg blev betalt eller, hvis ingen betaling har funnet sted: fra godsets innleveringsdag,
   d) ved krav vedrørende efterkrav:
      fra den 42de dag efter utløpet av leveringsfristen.
      Den dag som er angitt som utgangspunkt for foreldelsen medregnes ikke i fristen.
3. Om avbrytelse av foreldelsesfristen gjelder de almindelige regler i lov om foreldelse av fordringer av 27 juli 1896.

§ 80. *Forbud mot å gjøre bortfalte eller foreldede krav gjeldende.*

Fordringer som er bortfalt eller foreldet i henhold til §§ 78 og 79 kan ikke gjøres gjeldende i form av motsøksmål eller innsigelser.

VIII.

§ 81. *Hittegods.*

1. Gjenstander som finnes efterlatt i jernbanens vogner eller på dens område for øvrig, innsendes til og tas i forvaring ved en av hovedstasjonene.
2. Når vedkommende melder sig og beviser sin rett, blir det

funne utlevert mot godtgjørelse av opbevaringsavgift og de på gjenstandene hvilende omkostninger. 3 mai.

3. Hvis det kan skaffes oplysning om eieren, skal jernbanen gi ham underretning så snart det kan skje. På eierens forlangende blir gjenstandene sendt ham mot efterkrav for opbevaringsavgift og andre omkostninger. Kjennes ikke eieren, lar jernbanen vidnefast sakene åpne. Hvis eieren ikke kan finnes eller ikke gir beskjed om hvad det skal gjøres med godset eller hvis efterkravet ikke betales, har jernbanen rett til å selge sakene ved auksjon i henhold til lov om offentlige auksjoner av 14 august 1918 § 1 efter 3 måneders forløp regnet fra den tid de blev funnet. Levende dyr og gjenstander som er lett utsatt for å bederves, kan dog selges før utløpet av denne tid. Jernbanen bestemmer hvordan salgsbeløpet skal disponeres. Gods som er lett utsatt for å bederves eller som kan foranledige skade, har jernbanen om det finnes nødvendig også rett til å tilintetgjøre uten erstatning til vedkommende.
4. For sitt arbeide med funne gjenstander kan jernbanen beregne sig en godtgjørelse.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på «Sogneprest L. J. Wormdahl og hustrus legat» oppretta ved fru sokneprest Wormdahl sitt testament av 25 april 1931 til beste for trengande enkjor og eldre kvinnor i Orkdal og Orkland sokn. 3 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 3 mai.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Hellas og Ecuador henholdsvis 27 desember 1934 og 13 april 1935 deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende internasjonal overenskomst *) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Blaker herred, Akershus fylke. 3 mai.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Arendal. 3 mai.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hylestad herred, Aust-Agder fylke. 3 mai.

*) Inntat i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.
**) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

3 mai. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sauda herred, Rogaland fylke.

3 mai. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

Fra 1 mai 1935 trer i kraft et nytt bilag I til den internasjonale overenskomst **) om befordring av gods på jernbanene, Bern 23 oktober 1924. Enn videre trer fra samme tid i kraft en ny overenskomst om lempligere bestemmelser for transporten av det i bilag I omhandlede gods (sprengstoffer og lignende) mellem Norge, Sverige, Danmark, Tyskland, Jugoslavia, Tsjekkoslovakia, Italia, Østerrike, Ungarn, Nederland, Rumenia, Polen og fristaden Danzig.

6 mai. **Stortingsbeslutning** ***) om organisasjonen av Norges geografiske opmåling.

I.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

II.

1. Norges geografiske opmåling skal fra 1 juli 1935 organiseres i et hovedkontor og 3 avdelinger — nemlig Den geodetiske avdeling, Den topografisk-kartografiske avdeling og Den tekniske avdeling.
2. Den nuværende organisasjon av Opmålingens høiere ledd — direktør og avdelingschefer — opretholdes. Avdelingschefene ved de målende avdelinger skal samtidig være ledere for hver sin arbeidsgruppe i avdelingene, efter direktørens nærmere bestemmelse.
3. Avdelingenes indre organisasjon i arbeidsgrupper ordnes av avdelingschefene under direktørens godkjennelse innenfor den budgettmessige ramme.

III.

1. Stortinget samtykker i at vernepliktige efter ansøkning anvendes som landmålerassistenter for Opmålingens målere under deres arbeide i marken.
2. De vernepliktige landmålerassistenter utbetales under tjenesten følgende godtgjørelse:

Kostpenger	kr. 2,00	pr. dag
Lønn	» 0,20	» »
Beklædningsgodtgjørelse	» 1,00	» »
Nattarbeide, tillegg	» 1,00	» »

Herfor plikter de å medbringe solid fjellutstyr, minst 2 par støvler og nødvendig sengetøi til overnatting i telt.

*) Kunngj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 149.
***) Se St.prp. nr. 1, kap. 932 og 2711. Budgett-innst. S. nr. 130. St.tid. s. 837—838.

3. Forsvarsdepartementet utarbeider for øvrig de nærmere bestemmelser for de vernepliktige landmålerassistenters utskrivning og anvendelse. 6 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Karen Knudsdatter Teppen's legat», oprettet ved testament av 10 januar 1903 til fordel for trengende, eldre, ugifte kvinner i Elverum herred. 6 mai.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Skedsmo herred, Akershus fylke. 6 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 7 mai

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Panama 15 april 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst **) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931 (uten protokoll).

Skrivelse fra Justisdepartementet. 7 mai.

Madla herred, Rogaland fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på vedtak av styret for «Direktør Lars Kindem og kona sitt legat for gagnlege fyremål i Voss herad» og «Direktør Lars O. Kindem og hustrus familielegat» om å slå ihop desse legati til eit med namnet «Direktør Lars Kindem og kona sitt legat for gagnlege fyremål i Voss herad». 9 mai.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Kristiansand S. 9 mai.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan med byggevedtekter for Sanatorieveien og Hans Hansens vei m. v. i Drammen. 9 mai.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om et tillegg til bygningsvedtektene for Vardø by. 9 mai.

Nye bestemmelser om forbudte områder. 9 mai.

(Fastsatt av Kommanderende general og Kommanderende admiral 9 mai 1935.)

I medhold av lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 og kongelig resolusjon av 6 november 1914 fastsetter Kommanderende general for Landforsvarets områ-

*) Kunngj. 13 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.

9 mai. der (betegnet med L) og Kommanderende admiral for Sjøforsvarets områder (betegnet med S) at det er forbudt for uvedkommende å ferdes i de områder som er nevnt nedenfor («forbudte områder»).

Innen Landforsvarets områder har hærens myndigheter den avgjørende myndighet og kontroll i henhold til lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914. Innen Sjøforsvarets områder har marinens (kystartilleriets) myndigheter tilsvarende myndighet og kontroll.

1. *For Oslofjorden med festninger.*

Oscarsborg (S).

Alt land- og sjøområde innenfor linjene:

Brursteinen på Håøi — Tronstadodden — Gåsen — Kaholmgrunnen — Kaholmen fyrlykt — Slaggrunnen ved S. Kaholmen — slaggrunnslinjen sønnenom Småskjærene inntil Færgested på Hurumlandet — Bunnen av Kaffekilen — Strandlinjen til Kinnertangens N.V.pynt og til slaggrunnen nordvest av denne — Vestgrensen for Statens eiendom øst for Munkehatten — Brursteinen.

Horten (S).

Alle øier og det hele sjøområde innenfor linjen:

Løvøis N.pynt — Østøis N.pynt — Vealøs N.O.pynt — Møringens N.O. pynt.

Rauøi (S).

Hele Rauøi med omgivende sjøområde ut til slaggrunnslinjen samt ankerplassen ved Bogen.

Bolærne (S).

Alt land- og sjøområde innenfor linjen:

Vestre Bolærnes Nordpynt — Slaggrunnslinjen nordenom Vestre- og Mellem Bolærne N.O.pynt — ytre slaggrunn ved Hesteboene — ytre slaggrunn ved Garnholmsskjær, ved Garnholmen, Kjellholmen, Flatskjær, Kråka, Skarvesete S.pynt — Langholmene S.pynt — Sviveskallens vestligste punkt — 21 meters høide på Mellem Bolærne (VSV) av Grevestuen — slaggrunnen syd for Knappeskjær — Vestre Bolærne sydpynt — langs slaggrunnslinjen til Vestre Bolærnes N.pynt.

2. *I Østfold fylke for øvrig:*

Ved Høitorp (L).

Bro over Lekumelven ca. 1 km vest for Mysen — Lekumelven til Skofterudengen — bekken nordvestover til høide med Brandsrud søndre — Brandsrud søndre (inkl.) — Moen (inkl.) — Østereng (ekskl.).

9 mai.

Ved Trøgstad (L).

Trøgstad kirke — bygdeveien sydøstover til Langsæter nordre — bygdeveien nordover til Finsrud — hovedveien vestover til Trøgstad kirke.

Ved Sarpsborg (L).

Rolvsøysund bro — bygdeveien til Tunevanns sydende — Tunevanns nordende — Magestein — Glåma. Sarpsborg by og Sannesund undtatt.

Ved Fossum (L).

Statens inngjerdede område om brogalleriene.

3. *I Hedmark fylke.*

Ved Kongsvinger (L).

Statens eiendommer omkring festningen.

4. *I Hordaland fylke.*

Bergensavsnittet (S).

a) Området innenfor linjen:
Hovedveien Laksevåg — Lyngbø — Bjørndal — Krabbedal, derfra linjen til Kvarvens N.pynt — strandlinjen til Laksevåg.
b) Håbsø sydfra til Bagervåg.
c) Hellenbatteriets område innenfor grensene:
Nyland — Ødejord N. — Kupen — Nyland.
d) Sandvikbatteriets område.
e) Alt land- og sjøområde innenfor linjen:
Håøis N.pynt — strandlinjen østenom Flatøi — Kroknes — Fossgårdene — Håøis N.pynt.
f) Ypsøi.
g) Alt land- og sjøområde innenfor linjen:
Illinganes (sundet) — Parisholmen sydpynt — Parisholmen fyrlykt — Basholmen båke — Herlø N.O.pynt — strandlinjen langs østsiden av Herlø.

5. *I Sør Trøndelag fylke.*

Ved Trondheimsfjords munning (S).

a) Området på vestsiden innenfor linjen:
Agdenes — strandlinjen til Skrebukt — Skretjern — rett linje til bunnen av Selvenfjord — landeveien til Storvanns N.O.hjørne — strandlinjen nordenom Storvann til Eidem — Stavnes — strandlinjen til Agdenes.
b) Området på østsiden innenfor linjen:
Brettingnes — Brettingfjells nordre fot — Fevågskaret

9 mai. — hovedveien inntil Hasselelven — Hasselelven til kraftverket — Lillevann — Tjærevann — Sørvikdalen — strandlinjen fra Sørviken til Hysnesset — rett linje fra Hysnesset til Brettingnes.

6. *I Nord Trøndelag fylke.*

I Stjørdal (L).

Fulset vestre — Stortjern — derfra rett østover til Ingstadbekken — nordover langs denne til utløpet — Stjørdalselven.

Ved Tønsåsen (L).

Det inngjerdede område.

I Verdal (L).

Området mellem bekken Midtsogna og Vaterholms bro (inkl.) med tilstøtende fjellsider.

7. *I Nordland fylke.*

I Ofoten (L).

Område begrenset således:

I nord: Rombakken. I øst: Middagselven. I syd: Sildviktind — Blåisen. I vest: Aksla — Ytre Sildviken (ved Rombakken).

Ved Ramsund (S).

Alt land- og sjøområde innenfor linjen:

Breiviknesset — strandlinjen på vestsiden av Breiviken og Ramsundet til Gylteneset ved Tjeldsund — toppen av Skruven — toppen av Fjeldalsfjell — toppen av Skarskollen — Ramsteinneset — Ramnesodden — Breiviknesset.

8. *For festninger, militære etablissementer, fabrikker, magasiner, ekserserplasser m. v.*

Forbudte områder er dessuten:

Alle landets festningsverker, marinestasjoner, marinedepoter, krigsskib, kaserner, militære skoler, festningers eller marinestasjoners og marinedepoters havner, signalstasjoner eller bygninger og anlegg hvor gjenstander av interesse for rikets forsvar fremstilles, istandsettes eller opbevares.

Dertil er ekserserplasser og militære skytebaner forbudte områder for utlendinger.

De forbudte områder kan når som helst utvides når forholdene tilsier det.

De tidligere av Kommanderende general og Kommanderende admiral fastsatte bestemmelser om forbudte områder settes herved ut av kraft.

Lov *) [1]) om høiere almenskoler. 10 mai.

Kapitel 1.

Skoleslag, formål og organisasjon.

§ 1. Bestemmelsene i denne lov om høiere almenskoler gjelder så vel for statsskoler som for kommunale skoler med ordinær statsstøtte, når ikke noget annet fremgår av de enkelte paragrafer.

§ 2. De høiere almenskoler er gymnas og realskoler. De skal medvirke til elevenes kristelige og sedelige opdragelse og søke å utvikle dem til dyktige mennesker så vel i åndelig som i legemlig henseende.

§ 3. Gymnaset bygger på avsluttet folkeskole og fører frem til en høiere almendannelse som tillike kan danne grunnlag for studier ved Universitetet og andre høiskoler.

Dets kursus kan være 4-årig, 5-årig eller 6-årig.

Det 4-årige gymnas bygger på landsfolkeskole uten undervisning i et fremmed sprog, men med tillegg av 6-månedlig fortsettelsesskole eller annen tilsvarende undervisning.

Det 5-årige gymnas bygger på folkeskole med undervisning i et fremmed sprog. På steder hvor sådant 5-årig gymnas vanskelig lar sig gjennemføre, kan Overstyret tillate oprettelse og drift av 6-årige og 5-årige gymnas bygd på folkeskole uten undervisning i et fremmed sprog.

Videre kan oprettes 6-årige vintergymnas (med kortere årskurser) beregnet på landsungdom og bygd på folkeskole uten undervisning i et fremmed sprog.

Gymnaset kan ha følgende linjer: reallinje, naturfaglinje, engelsklinje, latinlinje og norrøn linje.

§ 4. Realskolen bygger på avsluttet folkeskole og fører frem til en videregående almendannelse som tillike kan danne grunnlag for videre spesialutdannelse og for ansettelse i forskjellige offentlige etater og i stillinger i det private erhvervsliv.

Dens kursus kan være 3-årig, 2-årig eller 4-årig.

Den 3-årige realskole bygger på folkeskole med undervisning i et fremmed sprog. På steder hvor undervisning i et fremmed sprog vanskelig lar sig gjennemføre i folkeskolen, bortfaller dette krav. (Jfr. § 3, 4. ledd.)

---

*) Kunngj. 13 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.besl. 23 mars. Se Ot. prp. nr. 19 for 1934 og dok.nr. 2 for 1935. Innst. O. I. St.tid., forh. i Ot. s. 66—188 og 201—204; i Lt. s. 20—59 og 61.

10 mai. Særskilt for landsungdom kan det settes i gang 3-årige vinterrealskoler (med kortere årskurser) bygd på folkeskole uten undervisning i et fremmed sprog.

De 2-årige realskoler eller realskoleklasser er beregnet på elever som har de betingelser som fastsettes av Overstyret for å kunne gjennemgå realskolens kursus på 2 år med godt utbytte.

Det skal også være adgang til å oprette 2-årige realskoler med undervisning i ett fremmed sprog. Ved disse skoler skal det være adgang til å lese også det annet fremmede sprog for elever som har de betingelser som er nevnt i foregående passus.

Den 4-årige realskole er beregnet på kvinnelige elever.

Kapitel 2.

Om undervisningen.

§ 5. I gymnaset skal det undervises i følgende fag: Kristendomskunnskap, norsk, tysk, engelsk, fransk, historie og samfundslære, geografi, naturfag, regning og matematikk, tegning, skrivning, håndgjerning, legemsøvelser, sang. Hertil kommer latin på latinlinjen og gresk som valgfritt fag. I det 4-årige gymnas og i det 6-årige vintergymnas undervises ikke i skrivning og håndgjerning.

Elever som leser gresk, kan fritas for enkelte fag eller deler av fag efter nærmere bestemmelse i reglement.

I realskolen skal det undervises i følgende fag: Kristendomskunnskap, norsk, tysk, engelsk, historie og samfundslære, geografi, naturfag, regning og matematikk, tegning, skrivning, håndgjerning, legemsøvelser, sang. Hertil kommer i den 3-årige realskoles 3. klasse enten bokførsel, eller husstell med regnskapsførsel, og i den 4-årige likeledes bokførsel eller husstell med regnskapsførsel samt fransk som valgfritt fag. I den 2-årige kan det enten være oplæring i 2 fremmede sprog (engelsk og tysk) eller i ett (engelsk).

I realskolen skal elevene få skriftlig oplæring både i bokmål og nynorsk.

§ 6.

1. Rektor (bestyrer) kan frita en elev i realskolen for undervisning i tysk eller engelsk.
2. Når skolelægen finner det påkrevd, kan rektor (bestyrer) frita en elev helt eller delvis for undervisning i ferdighetsfag og i tilfelle for eksamen i vedkommende fag.
3. Elever som ikke tilhører statskirken, blir helt eller delvis å frita for undervisning og i tilfelle for eksamen i

kristendomskunnskap når foreldre eller foresatte uttaler ønske om det. 10 mai.

4. For øvrig kan rektor (bestyrer) frita en elev for undervisning og i tilfelle for eksamen i enkelte fag når det er særlige grunner som taler for det.
5. Skolen har adgang til å opta hospiterende elever i enkelte fag. Elever som ikke er opflyttet ved siste årsprøve, kan dog ikke hospitere i en høiere klasse.
6. Omfatter den fritagelse som er nevnt under 4, andre fag enn kristendomskunnskap, tysk eller engelsk eller ferdighetsfag, blir eleven å regne som hospiterende.

§ 7. Omfang og mål for undervisningen i de enkelte fag i de forskjellige skoleslag blir å fastsette ved reglement.

§ 8. Overstyret kan gi samtykke til å gjøre avvikelser fra bestemmelsene om fagkretsen og målet for undervisningen i de enkelte fag, når skolekursets lengde ikke derved avkortes, når fagkretsen ikke vesentlig innskrenkes, når målet for den samlede undervisning med hensyn til kunnskap og dyktighet ikke nedsettes, og avgangsprøvene ikke derved gjøres lettere. Likeså skal det med Overstyrets samtykke være adgang til å gjøre forsøk med nye metoder, organisasjonsformer og arbeidsordninger når forsøkene kan skje under betryggende forhold, og når de er av interesse for skolen, og avgangseksamens kompetanse ikke derved nedsettes.

I den øverste klasse i de 3-årige og 4-årige realskoler skal det med Overstyrets samtykke være adgang til å oprette linjer som tar mer sikte på forskjellige sider av arbeidslivet, og gjøre de forandringer i fagkrets, stoffvalg og mål for de enkelte linjer som er en følge av en sådan linjedeling.

Før Overstyret treffer avgjørelse i slike spørsmål, skal skoleråd, forstanderskap og Undervisningsrådet uttale sig om saken.

Når det blir satt i gang noget av det som er nevnt i denne paragraf, skal Stortinget få melding om det i første budgettforelegg.

Ved de militære forskoler som forbereder til realskoleeksamen, kan håndgjerning og sang gå ut av fagkretsen.

§ 9. De nærmere bestemmelser om undervisningen i de forskjellige skoleslag gis av Overstyret i en undervisningsplan.

10 mai

Kapitel 3.

Om prøver og vidnesbyrd.

§ 10. Skolenes undervisning avsluttes med en offentlig avgangsprøve, hvorved eksaminanden skal godtgjøre at han har nådd den modenhet og tilegnet sig de kunnskaper og ferdigheter som er målet for undervisningen henholdsvis i gymnaset og realskolen. Disse prøver kalles henholdsvis examen artium og realskoleeksamen. En realskoleeksamen som ikke omfatter prøve i begge sprog, kalles ettsproglig realskoleeksamen.

Overstyret kan for inntil 5 år ad gangen tilstå private skoler og kommunale skoler uten statsstøtte rett til å avholde disse eksamener efterat Undervisningsrådet har uttalt sig. De nærmere vilkår for å få og beholde eksamensrett fastsettes i reglement.

§ 11. Avgangsprøven ledes av Undervisningsrådet. Ved de skriftlige avgangsprøver og ved de skriftlige årsprøver i engelsk og matematikk i gymnasets 2. klasse og i realskolens 2. klasse gir Rådet opgavene. Ved de muntlige avgangsprøver eksaminerer skolens lærere, når Undervisningsrådet ikke anderledes bestemmer.

§ 12. I norsk skal det ved examen artium gis en skriftlig opgave. Den kan besvares på bokmål eller på nynorsk. I den målform som ikke er brukt ved besvarelsen, skal eksaminanden underkaste sig en tilleggsprøve, som består i en stil av fortellende, skildrende eller resonnerende innhold.

I norsk ved realskoleeksamen skal det likeledes gis en skriftlig opgave, som kan besvares enten på bokmål eller på nynorsk. Dessuten skal det gis en opgave på sidemålet i form av en gjengivelse av et oplest stykke.

For øvrig fastsettes i reglement nærmere bestemmelser om årsprøver og om avgangsprøvene, også om privatistenes prøver, om tilleggsprøver og om vidnesbyrd. Reglementet skal dessuten inneholde bestemmelser om:

a. Adgang til å få vidnesbyrd om bestått examen artium eller realskoleeksamen med prøve bare i enkelte fag for kandidater med spesiell forutgående utdannelse, og om adgang til å få utskrift av eksamensprotokollen for kandidater som har strøket i ett eller flere fag til eksamen.
b. I hvilken utstrekning det kan tilståes eksaminander fritagelse for prøve i enkelte fag eller deler av fag.
c. I hvilken utstrekning det kan gis adgang til prøver i ett eller flere av gymnasets og realskolens fag.

Kapitel 4. 10 mai.

Om optagelse og avgang.

§ 13. Skolerådet avgjør hvilke elever skal optas. Dog kan det ikke nektes elever å bli optatt når de fyller de betingelser som er fastsatt i lov og reglement og det er plass i vedkommende klasse. Er det mangel på plass, går de foran som står best efter avgangsvidnesbyrd eller optagelsesprøve.

§ 14. Nye elever skal i regelen bare tas op ved begynnelsen av et nytt skoleår. Under særlige forhold kan det dog gjøres undtagelser herfra.

§ 15. Elever som tas op i 1. klasse av et 4-årig gymnas, må i regelen ha fylt 16 år innen kalenderårets utgang.

Rektor kan gjøre undtagelse fra minstealderen med op til et halvt år.

For øvrig fastsettes vilkårene for optagelse i reglement.

§ 16.

A. Til 1. klasse av det 5-årige gymnas som forutsetter undervisning i et fremmed sprog i folkeskolen, det 6-årige gymnas og de 3- og 4-årige realskoler, skjer optagelsen ordinært i henhold til vidnesbyrd fra avsluttet folkeskole. For aspiranter som enten kommer fra folkeskoler hvor fullstendig avgangsvidnesbyrd ikke gis, eller fra andre skoler, eller som har forberedt sig til optagelse på annen måte, holdes særskilt optagelsesprøve.

I de skoler som ovenfor er nevnt og som bygger på folkeskoler med undervisning i et fremmed sprog, skal det når særlige omstendigheter taler for det, også kunne optas elever som ikke har hatt folkeskolens eller annen tilsvarende undervisning i fremmed sprog. For dem blir å ordne den nødvendige særundervisning i faget det 1. skoleår.

B. For å bli optatt i 1. klasse av et 4-årig gymnas, et 5-årig gymnas som bygger på folkeskole uten undervisning i et fremmed sprog, et 6-årig vintergymnas, en 3-årig vinterrealskole eller en 2-årig realskole, må eleven ha bestått en optagelsesprøve som holdes av skolens lærere under rektors (bestyrers) ledelse.

C. For øvrig fastsettes bestemmelsene om optagelse og de ovenfor nevnte prøver i reglement.

§ 17. Når en elev som er optatt i 1. klasse av en høiere almenskole, ikke kan følge med eller ikke viser sig moden til å delta i undervisningen med tilstrekkelig utbytte, av-

10 mai. gjør skolerådet før jul efterat hjemmet i tide er varslet, om han kan bli i klassen. Blir dette nektet, melder rektor (bestyrer) det til Overstyret.

§ 18. For å bli optatt i en høiere klasse i en av de skoler som er nevnt i §§ 16 og 17, må aspiranten ha tilegnet sig de kunnskaper og ferdigheter som er målet for undervisningen i den foregående klasse. De nærmere bestemmelser om optagelsen fastsettes i reglement.

§ 19. I hvilken utstrekning og på hvilket trin overgang kan skje fra det ene skoleslag til det annet, bestemmes i reglement.

§ 20. En elev som har gått 2 år i en klasse og fremdeles ikke finnes moden til å flyttes op, kan ikke vedbli å være elev av skolen. Skolerådet kan dog i særegne tilfelle gjøre undtagelser fra denne bestemmelse.

§ 21. Lider en elev av smittsom sykdom eller er det smittsom sykdom i en elevs hjem, skal rektor (bestyrer) nekte ham adgang til skolen i så lang tid som skolelægen eller helserådet finner det påkrevd. Rektor (bestyrer) kan også efter samråd med skolerådet og skolelægen utelukke fra skolen en elev som lider av et legemlig onde som kan virke uheldig på de andre elever.

Kapitel 5.

Om undervisningstid og ferier.

§ 22. Den daglige undervisningstid skal i regelen fordeles på 6 undervisningstimer, hver på 45 minutter. Mellem undervisningstimene skal det være friminutter.

For øvrig fastsetter forstanderskapet de nærmere bestemmelser om den daglige undervisningstid efter forslag av skolerådet og med godkjennelse av Overstyret.

§ 23. Skolens ferier skal tilsammen utgjøre 13 à 14 uker. Herav kan skolen nytte inntil 3 dager samlet eller enkeltvis til idrett. Forstanderskapet fordeler den tid som er bestemt til ferier, efter forslag fra skolerådet. Sommerferien skal dog ikke være under 7 uker, og rektor (bestyrer) skal ha adgang til å ta inntil 10 dager av skoleåret til enkelte fridager.

Kapitel 6.

Om orden og disiplin.

§ 24. Forser en elev sig mot sømmelighet eller god orden, skal det anvendes irettesettelse eller andre lempelige refselsesmidler. Viser en elev tross eller forsømmelighet eller skjødesløs adferd, og en irettesettelse ikke hjelper,

blir hjemmet å underrette om forholdet. Hvis hverken skolens eller hjemmets påvirkning fører frem, kan skolerådet beslutte at eleven skal utelukkes fra skolen for en tid av inntil 1 måned. Er rektor (bestyrer) ikke enig i forslaget om utelukkelse, kreves minst to tredjedels flertall av samtlige skolerådets medlemmer for at beslutningen skal være gyldig. 10 mai.

Legemlig straff må ikke anvendes.

§ 25. Viser en elev sådan vedvarende tross eller i øvrig så slett opførsel at hans eksempel virker skadelig på klassen, skal han vises ut av skolen. Beslutning om utvisning fattes av skolerådet. Minst to tredjedeler av skolerådets medlemmer må være enige i beslutningen for at den skal være gyldig. Hjemmet må på forhånd være underrettet om stillingen. Beslutningen blir å melde til Overstyret. Det er adgang for elevens foresatte til å innanke saken for Overstyret.

En elev som er utvist fra en skole, kan ikke få adgang til en annen eksamensberettiget skole før efter 6 skolemåneders forløp, og bare hvis han i mellemtiden har vist god opførsel.

§ 26. Hindrer foreldre eller foresatte en elev i å rette sig efter nogen bestemmelse som er fastsatt ved lov eller reglement, kan skolerådet nekte eleven adgang til skolen inntil videre. Er rektor (bestyrer) ikke enig i forslaget om utelukkelse, kreves minst to tredjedels flertall for at beslutningen skal være gyldig. Overstyret skal få innberetning om beslutningen, og det er adgang til å innanke den for Overstyret.

§ 27. De nærmere bestemmelser om skolens orden og disiplin fastsettes i reglement.

Kapitel 7.

Om skolens lærere.

§ 28. Bestyreren av en statsskole har titelen rektor. De øvrige faste lærere er lektorer og adjunkter. Hvilken utdannelse de skal ha, bestemmes ved lov.

Rektorer, lektorer og adjunkter utnevnes av Kongen. Ingen kan utnevnes til lektor eller adjunkt før han i 2 år har vært konstituert som sådan, og efter denne prøvetid skal han ha endelig ansettelse eller fratre stillingen. Dog kan fast ansettelse meddeles straks hvis vedkommende har vært ansatt eller konstituert minst 2 år i lavere stilling i den høiere skole.

10 mai. Enhver som herefter blir utnevnt til fast lærer ved statsskole, er på forlangende av Overstyret pliktig til å gå over til tjeneste i tilsvarende stilling og på uforandrede lønnsvilkår ved annen statsskole eller kommunal skole enn den han tidligere tjenstgjorde ved, om denne skole blir besluttet nedlagt, omorganisert eller innskrenket.

Overstyret antar det nødvendige antall timelærere på 3 måneders opsigelse.

Rektor antar vikarer for en tid av inntil en måned. Overstyret ansetter vikarer for lengere tid.

Viser en lærer utilbørlig forhold, kan Overstyret straks fjerne ham fra skolen inntil spørsmålet om suspensjon eller avskjed er avgjort. Vedkommende skal ha sin lønn inntil saken har fått sin endelige avgjørelse.

Når rektor har forfall eller rektoratet er ledig, er den av skolens lærere som Overstyret antar, pliktig til å utføre de forretninger som tilligger rektor, mot en godtgjørelse som Overstyret bestemmer.

Når en lærer har forfall eller en lærerpost er ledig, er enhver av skolens faste lærere pliktig til å utføre de forretninger rektor i den anledning måtte pålegge ham. Overstyret avgjør om han skal ha nogen godtgjørelse.

Når en vikar blir antatt på grunn av en lærers forfall, avgjør Overstyret hvor stor godtgjørelsen skal være, og denne utredes av skolekassen for en tid av inntil 3 måneder. Varer forfallet lenger, avgjør Overstyret om hele godtgjørelsen eller nogen del av den fremdeles skal utredes av skolekassen.

En timelærer har samme rett til fri vikar som de andre lærere.

§ 29. Bestyreren ved en kommunal høiere almenskole skal være rektor eller lektor. Stortinget avgjør hvilke bestyrerstillinger skal være rektorater.

De øvrige lærere skal være lektorer og (eller) adjunkter. Rektorer, lektorer og adjunkter skal ha samme utdannelse som de tilsvarende grader ved statsskolene. Hvor Undervisningsrådet finner det forsvarlig, kan det også ansettes lærere med lavere utdannelse i fullstendig post.

Bestyrere og lærere, også timelærere, ansettes av Overstyret efter innstilling av skolestyret.

Rektorer, lektorer og adjunkter ansettes fast, lektorer og adjunkter først efter en prøvetid av 2 år. Dog kan en lærer få fast ansettelse straks, hvis han har vært ansatt eller konstituert minst 2 år i lavere stilling i den høiere skole. De er undergitt forpliktelsen i nærværende lovs § 28, 3. ledd.

Når skolestyret forlanger det, kan rektorer, lektorer og adjunkter avskjediges av Overstyret når de viser utilbørlig forhold eller for øvrig er uskikket til å røkte sin stilling forsvarlig. For at en lærer skal kunne avskjediges, må minst to tredjedeler av skolestyrets medlemmer være enige om å forlange det. 10 mai.

De øvrige lærere ansettes på opsigelse.

§ 30. Ved kommunale høiere almenskoler uten statsstøtte eller ordinær sådan ansettes bestyrer og lærere av Overstyret i tilfelle på samme vilkår som bestemt under § 29.

Ved private høiere almenskoler kan Overstyret overta ansettelsesmyndigheten med samme virkning som ovenfor nevnt, hvis vedkommende skoles styre ønsker det.

§ 31. Det påligger rektorene (bestyrerne) å vareta de skolers anliggender som er dem betrodd, så vel i forhold til myndighetene som til private. De er de øvrige læreres nærmeste foresatte og skal som sådanne føre tilsyn med skolens undervisning, orden og disiplin. De forbereder og leverer innstilling i alle saker som forelegges for forstanderskapet.

§ 32. Hvor forholdet gjør det ønskelig, ansetter Overstyret en eller flere blandt en skoles lærerpersonale som tilsynslærere.

§ 33. Rektor (bestyrer) skal blandt hver klasses lærere velge en klasseforstander, som skal føre det nærmere tilsyn med klassens elever og i det hele påse deres tarv.

§ 34. Ved enhver skole skal det være et skoleråd, som består av samtlige skolens faste lærere med rektor (bestyrer) som formann. Rektor (bestyrer) kan tilkalle andre lærere når han finner det hensiktsmessig. De deltar i forhandlingene, dog uten stemme.

De nærmere bestemmelser om skolerådet og dets gjøremål fastsettes i reglement.

§ 35. Ingen av skolens faste lærere må uten Overstyrets samtykke være bestyrer eller lærer ved nogen annen skole.

§ 36. Hvis elever ved det pedagogiske seminar har fått sine praktiske øvelser henlagt til en skole, eller de blir pålagt å avlegge prøver der, er enhver fast lærer ved skolen pliktig til å veilede og bistå vedkommende elever overensstemmende med instruks.

Kapitel 8.

Om skolens overledelse.

§ 37. Vedkommende regjeringsdepartement er Overstyre for de høiere almenskoler.

§ 38. Til sakkyndig hjelp for Overstyret skal det være et Undervisningsråd, som består av en formann og syv andre

10 mai. medlemmer som alle har praktisk innsikt i det høiere skolevesen. Hvert av de skriftlige hovedfag ved examen artium skal ha minst en representant. De beskikkes av Kongen for en tid av 5 år. Ved hygieniske spørsmål skal rådet tiltredes av en sakkyndig, som opnevnes av Kongen for 5 år. Hvis det ikke er nogen kvinne blandt de ordinære medlemmer, skal Kongen opnevne en kvinnelig representant til å tiltre rådet for å vareta de kvinnelige elevers interesser. Også dette medlem opnevnes for 5 år.

Medlemmenes godtgjørelse fastsettes av Stortinget efter forslag av Kongen.

Undervisningsrådet fører tilsyn med skolen, ordner avgangsprøvene, behandler og i tilfelle avgjør de saker som overdrages det ved lov eller reglement, og har innstillingsmyndighet ved besettelse av rektor- og bestyrerstillinger.

Undervisningsrådet sender årlig beretning til Overstyret om sin virksomhet og om utfallet av prøvene.

§ 39. I. For hver statsskole skal det være et forstanderskap, som er således sammensatt:

a. For 5-årige og 6-årige gymnas og dermed kombinerte realskoler:
   1. Skolens rektor.
   2. Et medlem tilforordnet av Overstyret for 4 år.
   3. Fire medlemmer valgt av vedkommende kommunestyre for 4 år ad gangen. Av disse går en ut hvert år, de tre første år efter loddtrekning.
   4. Et medlem valgt av og blandt skolens lærerpersonale for 2 år ad gangen.

b. For 4-årige gymnas, 6-årige vintergymnas og dermed kombinerte realskoler:
   1. Skolens rektor.
   2. Fire medlemmer tilforordnet av Overstyret for 4 år.
   3. Et medlem valgt av vedkommende kommunestyre for 3 år ad gangen.
   4. Et medlem valgt av og blandt skolens lærerpersonale for 2 år ad gangen.

For de under 2, 3 og 4 nevnte medlemmer velges et like stort antall varamenn.

II. For kommunale høiere almenskoler skal vedkommende kommunes skolestyre være forstanderskap. I landkommuner, hvor det er mer enn én kommunal høiere almenskole, velges en av rektorene (bestyrerne) til medlem av skolestyret. Valget foretas av disse skolers lærere i fullstendig post, og gjelder for 2 år. Valgmøtet ledes av skolestyrets formann.

III. For mulige fylkeskommunale og interkommunale skoler bestemmer Overstyret hvordan forstanderskapet skal sammensettes. 10 mai.

§ 40. Forstanderskapet har i almindelighet å våke over alt som kan tjene til å fremme skolens tarv.

Dets medlemmer skal skaffe sig kjennskap til skolens undervisning, orden, disiplin og hygieniske forhold, og føre et almindelig tilsyn med skolens bygninger, inventar og annen eiendom.

Forstanderskapet har rett til å uttale sig om valg av linjer og om eventuelle avvikelser fra bestemmelsene om fagkrets og undervisningens mål (jfr. § 8).

Det forvalter skolens midler, avgir uttalelse om rektors forslag til budgett, fordeler friplasser og stipendier, antar kasserer og skolelæge, sørger for betryggende kontroll av skolens kasse og regnskaper og fastsetter den daglige undervisningstid og skolens ferier.

Forstanderskapet har innstillingsmyndighet ved besettelse av rektoratet og avgir uttalelse om rektors forslag til ansettelse i ledige lærerposter.

Finner forstanderskapet noget å anke over, kan det henvende sig til Overstyret. Gjelder anken en av skolens lærerpersonale, skal vedkommende ha adgang til å uttale sig før saken sendes Overstyret.

Forstanderskapet er bindeledd mellem skolen og hjemmene.

De nærmere bestemmelser for øvrig om forstanderskapet og dets gjøremål fastsettes i reglement.

Dersom nogen skole lider tap på grunn av forsømmelse fra forstanderskapets side, står de medlemmer som er delaktige deri, solidarisk til ansvar.

§ 41. I tilsynet med kristendomsundervisningen deltar vedkommende biskop eller en prest som biskopen opnevner.

Folkeskolens overtilsyn har adgang til å besøke de høiere almenskoler som ligger i vedkommende distrikt, og gjøre sig kjent med ordningen og undervisningen i disse skoler.

Kapitel 9.

Om skolepenger, eksamensavgifter, friplasser og stipendier.

§ 42. Ved statsskolene fastsetter Stortinget skolepengenes størrelse og deres avkortning for søsken. Elever av 4-årige gymnas, 6-årige vintergymnas og vinterrealskoler er fritatt for skolepenger når de ikke kan bo hjemme under

10 mai. skolegangen. Det samme gjelder elever ved de 2-årige realskoler som oprettes av staten.

Friplasser og stipendier utdeles av forstanderskapet efter innstilling av rektor innenfor budgettets ramme. Overstyret skal ha innberetning om utdelingen og kan kreve forandringer.

De nærmere bestemmelser om skolepenger, friplasser og stipendier fastsettes i reglement. Reglementet så vel som bestemmelsen i foregående ledd skal også gjelde for midler som er gitt en skole til friplasser og stipendier utenfor de midler staten bevilger, forsåvidt vedkommende forskrifter ikke strider mot giverens bestemmelser.

§ 43. Ved kommunale høiere almenskoler med ordinær statsstøtte må skolepengene ikke uten Overstyrets samtykke overstige de skolepenger som er fastsatt for statsskolene. Det er likeledes forutsetningen at det skal tilståes samme søskenmoderasjon og friplasser ved disse skoler som ved statsskolene.

§ 44. Elever som går op til avgangseksamen ved en skole har å betale en eksamensavgift. Dennes størrelse fastsettes i reglement, og den samlede avgiftssum er beregnet å skulle dekke de utgifter som går med til de prøver som er nevnt i denne lov. Elever som i siste skoleår har hatt minst halv friplass eller tilsvarende stipendium, er fritatt for avgiften. For avgift ved examen artium kan også andre ubemidlede eksaminander fritas når de søker om det.

Kapitel 10.

Forskjellige bestemmelser.

§ 45. Overstyret har å påse at skolens lokaler til enhver tid er i overensstemmelse med hygienens krav og undervisningens tarv. Enhver plan til nybygging eller ombygging av skolelokaler skal forelegges for helserådet og Undervisningsrådet før den kan godkjennes av Overstyret.

Hver skole skal være forsynt med lekeplass, innbo og undervisningsmateriell efter Overstyrets nærmere bestemmelse.

Den grunn, bebygd eller ubebygd, som er nødvendig til anlegg eller utvidelse av en statsskole eller en kommunal (fylkeskommunal) høiere almenskole, kan Kongen, hvis mindelig overenskomst ikke kan opnåes, bestemme skal avgis efter takst, som blir å avholde overensstemmende med reglene i lov av 1 juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning.

§ 46. Forstanderskapet skal anta en læge til å føre sta- 10 mai.
dig tilsyn med skolens sundhetsforhold, og Overstyret utferdiger instruks for hans virksomhet som skolelæge.

§ 47. Med 5 års mellemrum utgir skolene trykte meddelelser om sin virksomhet.

Ønsker rektor ved en statsskole å innta annet i beretningen enn skoleefterretninger, må han innhente Overstyrets samtykke til at de utgifter dette medfører, utredes av skolekassen.

§ 48. Enhver som akter å drive skole eller kursus med sikte på examen artium eller realskoleeksamen, er pliktig til å melde det til Overstyret minst 2 måneder forut. Meldepliktен gjelder også skoler og kurser som er i gang når loven trer i kraft. Finner Overstyret det påkrevd, kan det nedlegge forbud mot at skolen eller kurset settes i gang eller fortsetter, likesom det til enhver tid kan stille betingelse om tilsyn. Overtredelse straffes med bøter.

De lokaler som benyttes til sådanne skoler eller kurser, står under helserådets tilsyn og kan ikke benyttes uten dettes samtykke.

§ 49. Hvor det i denne lov er sagt at noget skal fastsettes i reglement, er dermed ment reglement som er gitt av Kongen.

§ 50. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid bortfaller alle hittil gjeldende lovbestemmelser om høiere almenskoler.

Kongelig resolusjon. 10 mai.

Det bestemmes at presten på Svalbard skal holde gudstjenester på de vanlige søn- og helligdager med den forandring at bededags-gudstjenesten henlegges til lørdag før Allehelgens søndag i stedet for til fredag før denne dag.

Kongelig resolusjon *) om anvendelse av pleiebarns- 10 mai.
lovens §§ 1—9 for Snertingdal herred, Opland fylke, og om vedtekt for herredet i henhold til lovens § 2.

Kongeleg resolusjon **) um bruk av §§ 1—9 i lov um 10 mai.
tilsyn med pleieborn for Straumsnes herad, Møre fylke, og um vedtekt for heradet i medhald av § 2 i same lova.

Kongeleg resolusjon **) um bruk av §§ 1—9 i lov um 10 mai
tilsyn med pleieborn for Tingvoll herad, Møre fylke, og um vedtekt for heradet i medhald av § 2 i same lova.

*) Kunngj. 13 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
**) Kunngj. 13 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 18.

10 mai. **Kongelig resolusjon.***)

I. Med hjemmel i § 17, kfr. § 116, i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 foretas sådanne forandringer, gjeldende fra og med 1 juli 1935 og inntil videre, i de ved kongelig resolusjon av 8 november 1929 i henhold til lov om handelsnæring av 21 juni 1929 § 4 fastsatte bestemmelser vedrørende den bok, hvori de handelsbrev som utferdiges skal innføres, og de anordnede skjemaer og alfabetiske registre, at:

a) de påbudte 2 alfabetiske registre skal være, det ene et register over de personer og samvirkelag til hvem der er utstedt handelsbrev — svarende til bokens avdeling A, og det annet et register over firmanavn — svarende til bokens avdeling B.

b) Handelsdepartementet bemyndiges til på andragende å tillate innførslene i avdeling B (fortegnelse over firmaer) ført — i stedet for i den innbundne bok — på kort innordnet i kartotek overensstemmende med skjema og bestemmelser som det nevnte departement fastsetter, og tillike å tillate sløifet det påbudte alfabetiske register over firmanavn.

II. I henhold til lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 110 bemyndiges Handelsdepartementet til å gi de forskrifter som trenges til den nevnte lovs gjennemførelse, undtagen forsåvidt dens §§ 97, 98, 99, 100 og 101 angår, idet Socialdepartementet samtidig bemyndiges til å gi de forskrifter som trenges til gjennemførelse av disse 5 paragrafer.

10 mai. **Kongelig resolusjon.***)

1. Hvert år torsdag før Stavanger høstmarked blir det fra og med året 1936 tillatt avholdt et heste- og femarked i Ølen herred i Hordaland fylke under navn av Ølen heste- og femarked. Bekjentgjørelse herom blir å innta i almanakken.
2. På markedet må der alene omsettes hester og fe og andre varer og gjenstander, til hvis forhandling ingen særskilt handelsberettigelse utkreves.

10 mai. **Kongelig resolusjon.***)

1. Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette tekst og utseende på de certifikater som skal utstedes for passasjerskib i henhold til § 100 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903, jfr. tilleggslov av 21 august 1914.
2. Kongelig resolusjon av 8 mai 1907 om passasjercertifikaters innhold opheves.

*) Kunngj. 13 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

Kongelig resolusjon. 10 mai.

1. I henhold til lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn fastsettes reglement for civile tjenestemenn ved Ingeniørvåbnet, Hærens intendantur med flere overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å foreta de endringer av reglementet som i henhold til loven kan overlates til et regjeringsdepartement.

Skriv *) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Fræna herad, Møre fylke. 11 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «I. Krohn Christensens legat» til fordel for et gamlehjem i Svelvik, oprettet ved testament av 3 februar 1926. 13 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 13 mai.

Ifølge meddelelse fra Latvias legasjon er i henhold til artikkel 10 i Genèvekonvensjonen **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig foreningen «Latvijas Sarkanais Krusts» (Latvias Røde Kors) bemyndiget til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 13 mai.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Syd-Afrika-Sambandet med virkning fra 27 mai 1935 tiltrådt Bernkonvensjonen ***) om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Rom 2 juni 1928.

Skriv *) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Luster herad, Sogn og Fjordane fylke. 13 mai.

Skrivelse †) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke. 13 mai.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 15 mai.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Irak tiltrådt deklarasjonen ††) om flaggrett for stater som ikke har noen kyststrekning, Barcelona 20 april 1921.

Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 17 april 1935.

---

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 19.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 32.
†) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1923 s. 212.

15 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Afganistan 10 april 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn, Genève 30 september 1921.

15 mai. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om forandringer i §§ 71, 74 og 104 i bygningsvedtekten for Oslo.

15 mai. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsog bebyggelsesplan for strøket mellem Fastings Minde, Professor Hansteens gate, Welhavens gate og Dokkebakken i Bergen og om vedtekt i forbindelse hermed.

16 mai. **Lov** ***) [1]) um folke- og skuleboksamlingar.

Nr. 1.

Kapitel 1.

Folkeboksamlingar.

§ 1. Til folkeboksamlingar som hev til fyremål å arbeida for auka folkeupplysning med å låna ut bøker, gjev staten tilskot etter dei reglane som denne lovi fastset.

§ 2. For at ei folkeboksamling skal ha rett til statstilskot etter denne lovi, må ho fylla desse vilkåri:

a. Ein by- eller heradskommune må vera eigaren.
b. Boksamlingi må ha eit stadleg tilskot på minst kr. 50 året, minder vedkomande departement for kvar einskild gong gjev upp dette kravet.
c. Alle innbyggjarar i kommunen skal kunna låna bøker fritt.
d. Boksamlingi må ha ein bibliotekar.
e. Vedtektene og lokalet åt boksamlingi lyt vera godkjende av departementet.
f. Boksamlingi må fylgja dei fyresegner departementet gjev um tilsyn, vedlikehald, løn til bibliotekaren og rekneskapsføring. Departementet kann fastsetja fleire vilkår.

§ 3. Dersom vedkomande departement tykkjer at ei kommunal folkeboksamling ikkje verkar som ho skal, kann det fastsetja at tilskotet i staden skal gå til ei onnor boksamling i kommunen, når ho elles stettar kravi i denne lovi og når eit lag som hev drift av boksamlingi til hovudfyremål eig henne. Det same gjeld dersom det ikkje finst nokor kommunal folkeboksamling.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1922 s. 179.
**) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
***) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 19.
[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 275—284; i Lt. s. 62—66.

§ 4. Til vanleg vert det gjeve tilskot berre til ei folke- 16 mai.
boksamling i kvar kommune. Hev kommunen fleire bok- Nr. 1.
samlingar som vilde havt rett til tilskot etter denne lovi, avgjer vedkomande departement kva boksamling det er som skal få tilskotet.

Departementet kann og fastsetja at fleire boksamlingar i ein kommune skal få tilskot.

§ 5. Dersom Stortinget løyver dei midler som trengst, får folkeboksamlingane tilskot etter desse reglane:

1. Hev boksamlingi eit stadleg tilskot på kr. 50 eller meir upp til kr. 100, gjev staten eit tilsvarande tilskot pluss eit tillegg etter ein minkande skala frå 50 til 10 procent av det stadlege tilskotet etter som dette aukar uppover til kr. 100. Departementet fastset denne skalaen.
2. Hev boksamlingi eit stadleg tilskot på meir enn kr. 100 upp til kr. 400, gjev staten tilsvarande tilskot.
3. Er det stadlege tilskotet over kr. 400, gjev staten tilskot etter ein minkande skala i høve til det stadlege tilskotet, men likevel minst kr. 400. Departementet fastset denne skalaen.
4. Høgste statstilskotet er kr. 3000.
5. Er den løyvingi Stortinget gjev, for liti til fullt tilskot etter reglane i denne paragrafen, vert tilskotet til dei einskilde boksamlingane minka, etter avgjerd av departementet, so mykje det trengst.
6. Er den løyvingi Stortinget gjev, stor nok til det, kan vedkomande departement gjeva større tilskot enn det som er fastset i denne paragrafen.

§ 6. Stortinget kann og gjeva løyving til tilleggstilskot og til andre fyremål enn dei som er nemnde i § 5. Departementet byter då ut løyvingi etter desse reglane:

Folkeboksamlingar som hev handboksamling (boksamling på leseromet), i kommunar med under 10 000 innbyggjarar, kann få eit tilleggstilskot med upptil ¼ av det stadlege tilskotet, likevel ikkje over kr. 500 til ei einskild boksamling.

Folkeboksamlingar som er so godt skipa og styrde at dei kann tena som mønsterboksamlingar, eller som driv studieringar eller onnor upplysningsverksemd i samband med boksamlingi, kann sameleis få tilleggstilskot.

Departementet fastset kor stort tilleggstilskotet skal vera.

Ei folkeboksamling i kvart fylke som tener som sentralbibliotek (ei boksamling med verkeområde utover ein kommune) kann få upptil kr. 5000 i tilleggstilskot. Departementet fastset vilkåri for at ei boksamling kann godkjennast som sentralbibliotek og fastset verkeområdet for det.

16 mai. Nr. 1.

Kapitel 2.

Skuleboksamlingar.

§ 7. Kvar folkeskule på landet med minst 12 elevar skal ha ei skuleboksamling til bruk for borni.

Dersom skuleboksamlingi får eit stadleg tilskot på minst kr. 25 året, gjev staten eit like stort tilskot, likevel ikkje over kr. 100 i året. Departementet kann fastsetja at ei skuleboksamling berre får tilskot annakvart eller tridjekvart år.

Kommunar som sit trongt i det, kann departementet fritaka for plikt til å halda skuleboksamling, eller det kann gjeva avkall på kravet um stadleg tilskot.

Departementet kann i serlege høve gjeva tilskot til boksamlingar ved skular der elevtalet er under 12.

§ 8. Departementet kann gjeva tilskot til boksamlingar ved folkeskular i byar med under 4000 innbyggjarar der det ikkje er folkeboksamling, eller der folkeboksamlingi ikkje hev fullnøgjande ungdomsavdeling.

Kapitel 3.

Ymse fyresegner.

§ 9. Vedkomande regjeringsdepartement kann gjeva nøgjare fyresegner til gjenomføring av denne lovi.

§ 10. Denne lovi tek til å gjelda 1 juli 1935.

16 mai. Nr. 2.

Lov *) [1]) om endring i lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v.

I.

§ 1 i lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. skal herefter lyde:

Denne lov omfatter følgende varer:

Poteter og potetmel, egg, honning, melk og produkter av melk, friske frukter herunder også bær, grønnsaker herunder også rotvekster, saft og konserver av frukt og grønnsaker, planter og plantedeler herunder busker og trær, lav- og mosearter, brenneved, trekull og tretjære, fjerfeslakt, kjøtt, slaktavfall, hermetikk, pølser og andre tilberedte kjøttvarer av hest, storfe, sau, geit, svin og hval.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 21. Innst. O. nr. 40. St.tid, forh. i Ot. s. 290–291; i Lt. s. 68.

Lov *) [1]) **om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1935—1936.** 16 mai. Nr. 3.

§ 1. For det kommunale budgettår 1935—1936 skal kommunene, når den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pct., være berettiget til å utligne en tilleggsskatt på inntekter av sådan størrelse som i § 2 anført. Består et herred av flere sogn, er det tilstrekkelig at skatten i et av sognene utskrives med minst 10 pct. Sådan tilleggsskatt pålegges også rederiselskaper og dermed likestilte selskaper, forsåvidt angår den del av selskapets inntekt, der er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt efter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et procentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer efter nedenstående tabell.

Når den skattbare inntekt er

over	kr.	12 000,	men ikke over	kr.	20 000	tillegg	1	pct.
»	»	20 000	—»—	»	30 000	»	1½	»
»	»	30 000	—»—	»	40 000	»	2	»
»	»	40 000	—»—	»	60 000	»	2½	»
»	»	60 000	—»—	»	80 000	»	3	»
»	»	80 000	—»—	»	100 000	»	3½	»
»	»	100 000	—»—	»	125 000	»	4	»
»	»	125 000	—»—	»	150 000	»	4½	»
»	»	150 000	tillegg 5 pct.					

Den økede skatt, som er en følge av, at den skattbare inntekt (uten tillegg) kommer over nogen av de anførte minimumsgrenser, må dog ikke i noget tilfelle utgjøre mer enn halvparten av det skattbare inntektsbeløp, som ligger over grensen.

Tillegget kan — for alle inntekter under ett — forhøies til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. nr. 53. St.tid., forh. i Ot. s. 300—305; i Lt. s. 67—68.

16 mai. Nr. 4. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om sparebanker av 4 juli 1924.

I.

§ 52, tredje ledd, i lov om sparebanker av 4 juli 1924 skal herefter lyde således:

Fondet skal:

a. Tjene til hjelp for sparebanker som er kommet i vanskeligheter, men som må anses for å være levedyktige. Hjelpen blir å yde som lån eller innskudd på rimelige og så vidt mulig betryggende vilkår.

b. Stille garanti for skolesparekassers tilgodehavender i sparebanker efter nærmere bestemmelser som blir å fastsette i fondets forvaltningsregler.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

16 mai **Kongelig kunngjøring** **) [2]) om avgift til statskassen av brennevin (sprit) og av autoriserte reseptblanketter.

For budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 fastsettes avgiften

av brennevin til ..... kr. 0,05 pr. liter
av reseptblanketter ..... » 5,00 » blokk à 100 blanketter

16 mai. **Kongelig kunngjøring** **) [3]) om avgift til statskassen av stempelpliktige dokumenter samt stempelavgift av spillekort i budgetterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936.

Post 1.

I budgetterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 svares stempelavgift til statskassen av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lov av 24 juni 1915 nr. 3, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1 omhandlede dokumenter samt av dokumenter, omhandlet i andre lover, som plikter den for visse nummer i tariffen for stempelpapir opførte avgift, efter følgende satser:

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 28. Innst. O. nr. 39. St.tid., forh. i Ot. s. 290; i Lt. s. 67.
[2]) St besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1. Budgett-innst. S. nr. 173. St.tid. s. 804
[3]) St.besl 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2031 og 2032. Budgett-innst. nr. 168. St.tid. s. 800—804.

16 mai.

a. av veksler:

kr. 0,10 når pålydendet er inntil kr. 200
- 0,20 —»— over kr. 200 — - 400
- 0,30 —»— — 400 — - 600
- 0,40 —»— — - 600 — - 800
0,50 —»— — 800 - 1000
0,60 —»— — - 1000 - 1200
0,70 —»— — - 1200 - 1400
0,80 —»— — 1400 - 1600
0,90 —»— — 1600 - 1800
- 1,00 —»— — 1800 - 2000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

b. av vekselobligasjoner, hvis pålydende beløp er over kr. 5000:

kr. 3,00 når pålydendet er inntil kr. 6000
3,50 —»— over kr. 6000 - 7000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

c. av firmaanmeldelser fra innenlandsk aktieselskap eller kommandittaktieselskap:

kr. 1,00 for hvert 100 kroner eller del derav, som aktiekapitalen utgjør;

d. av forsikringskontrakter (poliser):

1. av kontrakter om transport- og sjøforsikring for varer og gjenstander, derunder skib, med undtagelse av kontrakter, hvorved forsikring overtas mot krigsfare av den ved lov av 21 august 1914, jfr. lov av 16 juli 1915, oprettede gjensidige krigsforsikring for norske fartøier:

Kr. 0,10 av hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på, når den gjelder en bestemt transport eller reise eller en tid av inntil 6 måneder, og ellers kr. 0,20 for hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på;

2. av kontrakter om andre arter forsikringer med undtagelse av livsforsikring, ulykkesforsikring, brandforsikring og husdyrforsikring:

kr. 0,10 av hver kontrakt;

e. av sluttsedler ved omsetning:

1. av aktier:

kr. 0,50 når sluttsedlens pålydende er inntil kr. 100
- 1,00 —»— over kr. 100 — - 200
1,50 —»— — - 200 — - 300
- 2,00 —»— — - 300 — - 400

16 mai.

kr. 3,00 når sluttsedlens pålydende er over kr. 400 inntil kr. 600
- 4,00 —»— — - 600 — - 800
- 5,00 —»— — - 800 — - 1000
- 6,00 —»— — - 1000 — - 1200
- 8,00 —»— — - 1200 — - 1600
- 10,00 —»— — - 1600 — - 2000

og når pålydendet er større, kr. 5,00 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

2. av obligasjoner:

kr. 0,05 når sluttsedlens pålydende er inntil kr. 100
- 0,10 —»— over kr. 100 — - 200
- 0,15 —»— — - 200 — - 300
- 0,20 —»— — - 300 — - 400
- 0,25 —»— — - 400 — - 500
- 0,50 —»— — - 500 — - 1000
- 0,75 —»— — - 1000 — - 1500
- 1,00 —»— — - 1500 — - 2000
- 1,25 —»— — - 2000 — - 2500
- 1,50 —»— — - 2500 — - 3000

og når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

f. av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom eller bruksrett over fast eiendom eller stående ydelse av fast eiendom samt av dokumenter, som plikter den for visse nummer i stempelpapirtariffen opførte avgift, efter følgende

tariff for stempelpapir:

Nr. 1 til kr. 0,50 for dokument med pålydende av inntil kr. 50
- 2 - - 1,00 over - 50 inntil kr. 100
- 3 - - 1,50 — - 100 — - 150
- 4 - - 2,50 — - 150 — - 250
- 5 - - 5 — - 250 — - 500
- 6 - - 10 — - 500 — - 1 000
- 7 - - 15 — - 1 000 — - 1 500
- 8 - - 20 — - 1 500 — - 2 000
- 9 - - 25 — - 2 000 — - 2 500
- 10 - - 30 — - 2 500 — - 3 000
- 11 - - 35 — - 3 000 — - 3 500
- 12 - - 40 — - 3 500 — - 4 000
- 13 - - 45 — - 4 000 — - 4 500
- 14 - - 50 — - 4 500 — - 5 000

Nr. 15 til kr. 55	for dokument med pålydende av over kr. 5 000	inntil kr. 5 500	16 mai.
- 16 - - 60	— - 5 500	— - 6 000	
- 17 - - 65	— - 6 000	— - 6 500	
- 18 - - 70	— - 6 500	— - 7 000	
- 19 - - 75	— - 7 000	— - 7 500	
- 20 - - 80	— - 7 500	— - 8 000	
- 21 - - 85	— - 8 000	— - 8 500	
- 22 - - 90	— - 8 500	— - 9 000	
- 23 - - 95	— - 9 000	— - 9 500	
- 24 - - 100	— - 9 500	— - 10 000	
- 25 - - 110	— - 10 000	— - 11 000	
- 26 - - 120	— - 11 000	— - 12 000	
- 27 - - 130	— - 12 000	— - 13 000	
- 28 - - 140	— - 13 000	— - 14 000	
- 29 - - 150	— - 14 000	— - 15 000	
- 30 - - 160	— - 15 000	— - 16 000	
- 31 - - 170	— - 16 000	— - 17 000	
- 32 - - 180	— - 17 000	— - 18 000	
- 33 - - 190	— - 18 000	— - 19 000	
- 34 - - 200	— - 19 000	— - 20 000	
- 35 - - 215	— - 20 000	— - 21 500	
- 36 - - 230	— - 21 500	— - 23 000	
- 37 - - 245	— - 23 000	— - 24 500	
- 38 - - 260	— - 24 500	— - 26 000	
- 39 - - 275	— - 26 000	— - 27 500	
- 40 - - 290	— - 27 500	— - 29 000	
- 41 - - 305	— - 29 000	— - 30 500	
- 42 - - 320	— - 30 500	— - 32 000	
- 43 - - 340	— - 32 000	— - 34 000	
- 44 - - 360	— - 34 000	— - 36 000	
- 45 - - 380	— - 36 000	— - 38 000	
- 46 - - 400	— - 38 000	— - 40 000	
- 47 - - 420	— - 40 000	— - 42 000	
- 48 - - 440	— - 42 000	— - 44 000	
- 49 - - 465	— - 44 000	— - 46 500	
- 50 - - 490	— - 46 500	— - 49 000	
- 51 - - 515	— - 49 000	— - 51 500	
- 52 - - 540	— - 51 500	— - 54 000	
- 53 - - 570	— - 54 000	— - 57 000	
- 54 - - 600	— - 57 000	— - 60 000	
- 55 - - 630	— - 60 000	— - 63 000	
- 56 - - 660	— - 63 000	— - 66 000	
- 57 - - 695	— - 66 000	— - 69 500	
- 58 - - 730	— - 69 500	— - 73 000	

16 mai. Nr. 59 til kr. 765 for dokument med pålydende av

		over kr.		inntil kr.	
- 60 - -	800	—	76 500	—	80 000
- 61 - -	840	—	80 000	—	84 000
- 62 - -	880	—	84 000	—	88 000
- 63 - -	920	—	88 000	—	92 000
- 64 - -	960	—	92 000	—	96 000
- 65 - -	1 000	—	96 000	—	100 000
- 66 - -	1 060	—	100 000	—	106 000
- 67 - -	1 120	—	106 000	—	112 000
- 68 - -	1 180	—	112 000	—	118 000
- 69 - -	1 240	—	118 000	—	124 000
- 70 - -	1 300	—	124 000	—	130 000
- 71 - -	1 360	—	130 000	—	136 000
- 72 - -	1 420	—	136 000	—	142 000
- 73 - -	1 480	—	142 000	—	148 000
- 74 - -	1 540	—	148 000	—	154 000
- 75 - -	1 600	—	154 000	—	160 000
- 76 - -	1 680	—	160 000	—	168 000
- 77 - -	1 760	—	168 000	—	176 000
- 78 - -	1 840	—	176 000	—	184 000
- 79 - -	1 920	—	184 000	—	192 000
- 80 - -	2 000	—	192 000	—	200 000
- 81 - -	2 100	—	200 000	—	210 000
- 82 - -	2 200	—	210 000	—	220 000
- 83 - -	2 300	—	220 000	—	230 000
- 84 - -	2 400	—	230 000	—	240 000
- 85 - -	2 500	—	240 000	—	250 000
- 86 - -	2 600	—	250 000	—	260 000
- 87 - -	2 700	—	260 000	—	270 000
- 88 - -	2 800	—	270 000	—	280 000
- 89 - -	2 900	—	280 000	—	290 000
- 90 - -	3 000	—	290 000	—	300 000
- 91 - -	3 100	—	300 000	—	310 000
- 92 - -	3 250	—	310 000	—	325 000
- 93 - -	3 400	—	325 000	—	340 000
- 94 - -	3 550	—	340 000	—	355 000
- 95 - -	3 700	—	355 000	—	370 000
- 96 - -	3 850	—	370 000	—	385 000
- 97 - -	4 000	—	385 000	—	400 000
- 98 - -	4 200	—	400 000	—	420 000
- 99 - -	4 400	—	420 000	—	440 000
- 100 - -	4 650	—	440 000	—	465 000
- 101 - -	4 900	—	465 000	—	490 000
- 102 - -	5 150	—	490 000	—	515 000

Nr. 103 til kr. 5 400 for dokument med pålydende av over kr. 515 000 inntil kr. 540 000 16 mai.

- 104 - -	5 700	—	-	540 000	—	- 570 000
- 105 - -	6 000	—	-	570 000	—	- 600 000
- 106 - -	6 300	—	-	600 000	—	- 630 000
- 107 - -	6 600	—	-	630 000	—	- 660 000
- 108 - -	6 950	—	-	660 000	—	- 695 000
- 109 - -	7 300	—	-	695 000	—	- 730 000
- 110 - -	7 650	—	-	730 000	—	- 765 000
- 111 - -	8 000	—	-	765 000	—	- 800 000
- 112 - -	8 400	—	-	800 000	—	- 840 000
- 113 - -	8 800	—	-	840 000	—	- 880 000
- 114 - -	9 200	—	-	880 000	—	- 920 000
- 115 - -	9 600	—	-	920 000	—	- 960 000
- 116 - -	10 000	—	-	960 000	—	- 1 000 000
- 117 - -	10 500	—	-	1 000 000	—	- 1 050 000
- 118 - -	11 000	—	-	1 050 000	—	- 1 100 000

og så fremdeles ytterligere kr. 500 for hvert 50 000 kroner eller del derav som summen er høiere enn kr. 1 100 000.

Post 2.

I samme budgett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 1,25 for hvert spill.

Spillekort, som utføres til utlandet eller leveres til bruk på Svalbard eller Jan Mayen under befølgelse av den kontroll, som bestemmes av Finans- og tolldepartementet, er fritatt for stempelavgift.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av til innenlandsk bruk avhendet brennevin. 16 mai.

Fra 1 juli 1935 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av det brennevin som selges til innenlandsk forbruk av A/S Vinmonopolet, svarende til 25 pct. av bruttosalgsbeløpet, avgiften iberegnet.

Undtatt fra denne avgift er spiritus som efter spesiell bevilling er tillatt utlevert uten erleggelse av almindelig tilvirkningsavgift eller toll til teknisk, videnskapelig, kirurgisk og lignende annet bruk.

---

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2015. Budgett-innst. S. nr. 162. St.tid. s. 795.

16 mai. Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å frita for omsetningsavgift spiritus av minst 94 pct. alkoholstyrke som anvendes ved tilvirkning til salg av såper, parfymer, toalettvann, hårvann, munnvann, essenser og lignende, når spiritusen inngår som en vesentlig faktor ved fremstillingen og forholdet for øvrig gjør en avgiftsfritagelse påkrevd eller beføiet.

Også i andre rent spesielle tilfelle kan departementet på de vilkår det måtte fastsette, frita for omsetningsavgift.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse for øvrig utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

16 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936.

«For budgetterminen fra 1 juli 1935—30 juni 1936 erlegges til statskassen skatt av fortæring på bevertningssteder i overensstemmelse med lov av 18 mars 1925 med tilleggslov av 22 april 1932.

Skatten erlegges med 10 % av fortæringens kostende og beregnes av 10/11 av den samlede omsetnings beløp.

I omsetningens beløp medregnes skatten enten denne er innbefattet i prisen (som forhøielse) eller er særskilt opkrevet eller opført i utstedte regninger».

16 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [2]) om avgift til statskassen fra 1 juli 1935 av brennevinstilvirkningen og til denne anvendt mais, durra eller rug, av etylletertilvirkningen samt av øltilvirkningen.

Fra 1 juli 1935 skal til statskassen erlegges:

A. Avgift av brennevinstilvirkningen ved de almindelige brennerier efter følgende regler:

1) Avgiften erlegges med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke.

2) Når norsk brennevin hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 — en — hektoliter og derover og med

---

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2023. Budgett-innst. S. nr. 167. St.tid. s. 798—800.

[2]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2017—19. Budgett-innst. S. nr. 163. St.tid. s. 795—796.

iakttagelse av de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen som Finans- og tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å tilbakebetale for råspiritus med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for renset spiritus med kr. 2,64 — to kroner og fire og seksti øre — samt for til drikk tilberedte destillata hvortil har vært anvendt fullstendig renset spiritus, med kr. 2,67 — to kroner og syv og seksti øre — pr. liter av 100 pct. alkoholstyrke, når andragende derom fremkommer innen to år efter utførselen. Forat brennevin skal anses som renset, må det på en sådan måte som av Finans- og tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres at det efter skattelegningen har undergått en fullstendig rensningsprosess ved omdestillasjon. 16 mai.

3) Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres), eller det på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at det fritas for tilvirkningsavgiften på samme måte som ferdige destillata der utføres til utlandet.

De foran under 1, 2 og 3 nevnte avgifts- og refusjonssatser blir inntil videre å gi et tillegg svarende i procent til de til enhver tid gjeldende tillegg til brennevinstollen.

Finans- og tolldepartementet fastsetter de nærmere regler for beregningen av dette tillegg.

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som anvendes til brennevinstilvirkning ved almindelige brennerier, efter følgende regler:

1) Av mais erlegges en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.

Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet efter et utbytte av 0,375 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkningstermin efter den i hvilken maisen er anvendt, blir efter Finans- og tolldepartementets nærmere bestemmelse den erlagte avgift å godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

2) Av durra og rug erlegges på samme måte, beregnet efter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg, en avgift av 4 — fire — øre pr. kg, og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

3) Når brennevin ved hvis tilvirkning der er anvendt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk

16 mai. (denatureres) eller på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet efter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg mais og 1 kg durra eller rug, således at godtgjørelsen skjer med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etylletertilvirkningen med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg etylleter som tilvirkes. Når etylleter av innenlandsk tilvirkning denatureres, eller den på annen fyldestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli anvendt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at den fritas for tilvirkningsavgift; etylleterens eier har å erstatte omkostningene med denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øltilvirkningen med følgende beløp for hver liter øl:

1) av øl inneholdende inntil 2,50 volumprocent alkohol 20 — tyve — øre;
2) av øl inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprocent alkohol 30 — tredve — øre;
3) av øl inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprocent alkohol 45 — fem og firti — øre.

16 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard.

For budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 skal der erlegges avgift til statskassen av kull, som utføres fra Svalbard, efter en sats av 1 pct. av verdien for de første 100 000 tonn og derefter efter satser fallende med 0,1 pct. av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

16 mai. **Kongelig resolusjon.**

I. Det tillates at der på en dertil utsett tomt på Dombås i Dovre prestegjeld i Hamar bispedømme opføres et kapell efter de av arkitektene Magnus og Esben Poulsson utarbeidede tegninger.

Hamar stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
[1]) St.besl. 4 mai. Se St.prp. nr. 1, Svalbardbudgettet. Budgettinnst. S. nr. 179. St.tid. s. 832.

mindre vesentlige endringer om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige. 16 mai.

II. Til kapellet — som blir å benevne Dombås kapell — henlegges 15 gudstjenester årlig efter Hamar biskops nærmere bestemmelse.

III. Den av Dovre herredstyre i møte 7 juli 1934 fattede beslutning om at herredet påtar sig vedlikeholdet av kapellet, approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46.

Kongelig resolusjon. 16 mai.

I. Det tillates at der på en dertil utsett tomt under gården Mellem-Grytting i Elverum sogn av Elverum prestegjeld i Hamar bispedømme opføres et kapell efter de av arkitekt Gunnar Bjerke, Oslo, utarbeidede tegninger.

Hamar stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

II. Til kapellet — som blir å benevne Hernes kapell — henlegges 12 gudstjenester årlig efter Hamar biskops nærmere bestemmelse.

III. Den av Elverum herredstyre i møte 16 juli 1934 fattede beslutning om at herredet overtar garantien for kapellets fremtidige vedlikehold m. v. approberes i henhold til lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 § 46.

Kongelig resolusjon. *) 16 mai.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910 § 1 skal de på en fremlagt fortegnelse anførte planter som vokser på en nærmere betegnet strekning kalt Junkerdalen—Balvatnet fredningsfelt i Saltdal herred, være fredet mot innsamling og ødelegging.

Nevnte streknings grenser er:

Fra grenserøys nr. 232 (Njallavarre røys) langs riksgrensen nordover til røys nr. 236 (Isvats røys). Herfra går fredningsområdets grense langs ryggen på Dorrocokka mot Dorrovatnas utløp og videre efter Risvatselva rett mot Risvatsbrakken og Beritelvas utløp i Balvatselva i nord. Herfra går grensen over Beritvatnet og langs nordbredden av Nennajavrre til vestenden av Fiskløsvatn og langs dette vatns sydbredd. Derfra går grensen sydover langs vestbredden av Øvre Sølvvatn og østbredden

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

16 mai. av Rosnevatna og Fuglevatnet til det sistes utløp i Balvatnet. Syd for Balvatnet følger grensen Skaitidalen inntil punkt 635 i dalbunnen. Derfra går grensen rett i vest til et vatn i 1033 m høide og videre sydvest over til Leipibakken. Herfra vestover langs bunnen av Rykkedalen mot Galagaldalen og videre til røys på Båtfjellryggen mellem Galagaldalen og Sauvatna. Herfra til utløpet av øvre Sauvatn og videre til utløpet av øvre Trollnesåvatn. Herfra til en røys på Solemtinden rett op for gården Storjord og videre østover til høieste punkt av Tuva på Kjernefjellet og til stedet hvor en bekk fra Kjernefjellet renner ut i Gamheibekken. Grensen følger så Gamheibekken ut i Junkerdalselva og videre efter denne til stedet hvor grensen for eiendommen Solvågli går over elva. Følger så denne grense til Solvågbekken og går herfra langs bekken til dens utløp fra Solvågvatnet. Herfra i øst langs foten av Båtfjellets styrtninger til rett op for gården Boa og videre langs den bratte skrent på sydsiden av Båtfjellet til en røys på bergryggen hvor Båtfjellet svinger for Kjørrisdalen. Herfra går grensen langs østkanten av Båtfjellet til høidetall 552 og derfra sydover langs Kjørriselva til Kjørrisbrua og videre mot sydvest til Gamfossbrua og langs Graddiselva til Graddis fjellstue og derfra i øst mot grenserøys nr. 232.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på skogdirektørens foranstaltning.

III. Kongelig resolusjon av 8 mars 1928 om fredning av endel plantearter på et område i Saltdal statsskoger i Saltdal herred opheves.

På den i post I nevnte fortegnelse er anført følgende planter:

Agropyrum latiglume Rydb. *(Triticum violaceum* Hornem.)
» *latiglume* x *caninum* PB.
Anemone ranunculoides L.
Antennaria carpatica R. Br.
Anthyllis vulneraria L.
Arenaria ciliata subsp. *norvegica* Fr.
Arnica alpina Olin.
Astragalus frigidus Bunge *(Phaca frigida* L.)
» *oroboides* Horn.
Botrychium boreale Milde.
Braya glabella Richards. *(Braya alpina* Sternb. et Hoppe.)

Calamagrostis lapponica Hartm. 16 mai.
Campanula uniflora L.
Carex capitata Soland.
» *incurva* Lightf.
» *Lachenalii* Schkuhr x *parallela* Sommerf.
» *Lachenalii* Schkuhr x *canescens* L. *(C. helvola* Bl.)
» *nardina* Fr.
» *parallela* Sommerf.
» *pedata* Wg.
» *scirpoidea* Michx.
Cassiope tetragona Don. *(Andromeda tetragona* L.)
Cerastium arcticum Lge. *(C. Edmonstonii* Murb. et Ostenf.)
» *alpinum* L. x *caespitosum* Gil.
Cypripedium calceolus L.
Daphne mezereum L.
Draba (alle arter, former og hybrider.)
Dryopteris Robertiana (Hoffm.) C. Chr. *(Phegopteris Robertiana* (Hoffm.) A. Br.)
Epilobium davuricum Fisch.
» *Hornemanni* Rchb. x *anagallidifolium* Lam.
» *Hornemanni* Rchb. x *lactiflorum* Hausskn.
» *Hornemanni* Rchb. x *palustre* L.
Epipogon aphyllum Sw.
Erigeron (alle arter og former inkl. *Trimorpha* Cass.)
Eriophorum opacum (Bjørnstr.) Fernald *(E. callitrix* Cham.)
Euphrasia lapponica (Haglund) Th. Fr. *(E. salisburgensis* Funck)
Gagea lutea Ker.
Gymnadenia conopsea R. Br. x *albida* Rich.
Hieracium hyperboreum Fr.
Hippophaë rhamnoides L.
Juncus arcticus Willd.
» *stygius* L.
Koenigia islandica L.
Lappula deflexa Garcke.
Lithospermum officinale L.
Luzula Wahlenbergii Rupr.
Melandrium apetalum Fenzl.
Minuartia rubella (Wg.) Graebn. *(Alsine hirta* (Wormskj.) Hartm. var. *rubella* (Wg.))
Oxytropis lapponica Gay.
Papaver radicatum Rottb.
Pedicularis flammea L.
» *hirsuta* L.

16 mai. *Phippsia algida* R. Br.
Pinguicula alpina L.
Poa arctica R. Br. *(Poa flexuosa* Wg.)
» *cacuminum* Nannf. *(Poa laxa* Haenke)
» *remota* Forselles.
Potentilla nivea L.
Pyrola media Sw.
Rhododendron lapponicum L.
Rubus arcticus L.
Sagina caespitosa Lge.
» *intermedia* Fenzl.
Salix polaris Wg.
Saxifraga aizoon Jacq.
» *aizoon* x *cotyledon* L.
» *cotyledon* L.
Sedum villosum L.
Stellaria calycantha Bong. x *longifolia* Mühlenb.
Vahlodea atropurpurea Fr.
Vicia silvatica L.
Viola mirabilis L.
» *Selkirkii* Pursh *(V. umbrosa* Fr.)
Woodsia glabella R. Br.

16 mai. **Kongeleg resolusjon.**
Soknenamnet Venebygd, Ringebu herad, Opland fylke, vert brigda til Venabygd.

16 mai. **Kongelig resolusjon.** *)
I. Med hjemmel av lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 26 godkjennes herved en liste over lægemidler, forbindingssaker, instrumenter m. v. som norske fartøier skal ha ombord, i samhøve med et fremlagt utkast.
II. Norske fartøier som plikter å ha ombord lægemidler m. v. efter post I foran, skal ha en lægebok som Socialdepartementet godkjenner.
III. § 1, siste ledd, i kongelig plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek gis følgende tillegg:
«Fartøi som uten å ha plikt til det ønsker å ha forråd av lægemidler ombord, kan efter regler og på vilkår som gis av Socialdepartementet, likeledes få utlevert lægemidler uten resept fra læge.»
IV. Socialdepartementet bemyndiges til i særlige tilfelle å gjøre undtagelser fra bestemmelsene i postene I og II,

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

på vilkår som fastsettes av departementet i hvert enkelt tilfelle, samt til å gjøre de endringer i den under post I omhandlede liste som senere måtte vise sig påkrevet eller ønskelig. 16 mai.

V. Denne resolusjon trer i kraft 1 juli 1935.

Fra samme tid opheves:

1. § 1 i kongelig resolusjon av 21 juli 1894 om forskrifter om medisinforsyning og kosthold på norske skib og den med hjemmel av denne godkjente fortegnelse.
2. Kongelig resolusjon av 27 mars 1897 om tillegg til kongelig resolusjon av 21 juli 1894 om forskrifter om medisinforsyning og kosthold på norske skib.
3. Kongelig resolusjon av 12 august 1932 om bemyndigelse for Socialdepartementet til å gjøre undtagelse fra bestemmelsen i § 1 i kongelig resolusjon av 21 juli 1894.

Den under post I godkjente liste over lægemidler inntas sålydende:

Liste

over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord.

Forord.

En lægebok for sjømenn med tilhørende liste over lægemidler m. v. har flere opgaver. Den inneholder rettledning om landets lovgivning om sjøfolks helse (forskrifter om lugarer, kosthold, lægeundersøkelse, foranstaltninger ved smittsom sykdom og lignende), gir fartøiets fører regler for optreden ved sykdom og ulykker når det er helt nødvendig for ham å yde første hjelp, og den gir ham endelig en viss medisinsk orientering, slik at han der kan skaffe sig noen innsikt i de viktigste sykdommer og prinsippene for deres behandling.

Det vil alltid bli en skjønnssak i hvilken utstrekning fartøiets fører skal optre som læge. Kan betryggende lægehjelp skaffes, er det naturlig at førerens virksomhet på dette område innskrenkes sterkt. Er forholdene slike, at god lægehjelp ikke kan skaffes, vil selvsagt førerens plikter og ansvar øke tilsvarende. Hertil kommer, at noen førere er interessert i og skikket for disse plikter, andre er mindre tilbøielige til å gripe aktivt inn.

Når de offentlige myndigheter fastsetter en medisinkistes innhold, betyr dette, at myndighetene efter råd av sakkyndige

16 mai. finner de lægemidler og øvrige gjenstander som medisinkisten skal inneholde, nødvendige for å yde den første hjelp som med rimelighet kan forlanges av føreren.

I lægebøkene er også omtalt midler som ikke finnes i medisinkisten. Disse midler er dels av en slik natur, at de krever særlige forutsetninger for å kunne anvendes (vaksiner, sera, salvarsan og lignende). Dels er det lægemidler og reagenser (jerntabletter, saltsyre, giktplaster og lignende, Benedicts sukkerreagens) som brukes ved kroniske lidelser eller under særlige forhold. De sistnevnte stoffer kan alle fåes i håndkjøp og forutsettes i fornødent fall anskaffet for den særlige anledning.

Det som er ført op i nedenstående liste, er ment å skulle fylle de offentlige myndigheters minstekrav til forråd av lægemidler m. v. ombord i fartøier av de forskjellige grupper; men noe utover dette er de heller ikke pålagt å ha.

Liste

over lægemidler, forbindingssaker, instrumenter m. v. som norske fartøier skal ha ombord.

1 a) *Lægemidler til innvendig bruk.*

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1[1]) Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre.	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart.	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart.	Gruppe 4[1]) Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord.
		Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt
Amerikansk olje, se Lakserolje.					
Asetylsalisylsyre-tabletter à 50 cg. Tabl. acid. acetylo-salicylici. Smerte- og feberstillende. 1 à 2 tabletter inntil 3 ganger i døgnet.	Acetylsalicylic Acid in tablets of 8 grains. Acétylsalicylique (acide) en tablettes de 50 cg.	30 tabletter	50 tabletter	100 tabletter	500 tabletter
Brekkmiddel. Rad. ipecacuanhae pulv. à 1 g. 1—2 pulver i en spiseskje vann.	Ipecacuanha Root powders of 16 grains. Poudres d'ipécacuanha de 1 g.	5 pulver	10 pulver	20 pulver	75 pulver

[1]) For fartøier som skal brukes til fangst med sikte på overvintring, henvises til lov om offentlig tilsyn med overvintringstokt til de arktiske egne av 6 august 1915, jfr. kgl. res. av 17 januar 1928, med forskrifter av 15 desember 1917.

1 a) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt. Engelsk vekt	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt. Engelsk vekt
Bromkalium-tabletter à 1 g. Tabl. brom. kalic. Beroligende middel ved nervøsitet, søvnløshet og krampesykdommer (epilepsi). 1 tablett oppløst i ½ glass vann 3 ganger daglig.	Potassium Bromide in tablets of 16 grains. Bromure de potassium en tablettes de 1 g.	20 tabletter	30 tabletter	50 tabletter	200 tabletter
Cynogloss-tabletter à 30 cg. Tabl. pulv. cynogloss. comp. 1 à 2 tabletter morgen og aften mot plagsom hoste. Inneholder opium.	Opiated compound tablets of cynoglos of 5 grains. Tablettes de cynoglosse opiacées de 30 cg.	50 tabletter	100 tabletter	200 tabletter	1500 tabletter

Digitalis-tabletter à 5 cg. Tabl. fol. digitalis. (Giftmerke). Hjertestyrkende middel, 1 tablett 3 ganger daglig.	Tablets of Digitalis of 0,8 grains. Tablettes de digitalis de 5 cg.			200 tabletter	1000 tabletter
Emetin-tabletter à 2 cg. i rør à 10 tabletter. Tabl. chlor. emetic. (Giftmerke). 1 tablett 2—3 ganger daglig i 10—14 dager.			5 rør	10 rør	15 rør
Engelsk salt. Sulfas magnesicus. 1 spiseskje til et ølglass vann til avføring.	Epsom Salts. Sulfate de magnésie.	200 g. 7 ozs	400 g. 13 ozs.	600 g. 20 ozs.	3 000 g. 96 ozs.
Kamferdråper. Aether spir. camph. Oplivningsmiddel 10 à 20 dråper i litt vann. Sveddrivende middel. 30 à 40 dråper til en stor kopp hett vann.	Spirit. of Ether with Camphor (6—1). Teinture étheré de camphore.	100 g. 3⅓ ozs.	100 g. 3⅓ ozs.	200 g. 6⅔ ozs.	3 000 g. 100 ozs.
Kinin-tabletter à 25 cg.[1]) Tabl. chloreti chinici. Mot koldfeber (malaria) som forebyggende middel. 1 tablett hver aften. Til behandling 5 tabletter daglig.	Quinine Hydrochloride in tablets of 4 grains. Chlorhydrate de quinine en tablettes de 25 cg.	25 tabletter	30 tabletter	200 tabletter	1 000 tabletter

[1]) Kinin-tabletter: For gruppe 3 den dobbelte mengde i fart sønnenfor 33° N.

1 a) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt Engelsk vekt
Lakserolje.[1]) (ricinusolje, amerikansk olje). Ol. Ricini. 1 à 2 spiseskjeer. Avførende. Tas i sort kaffe eller ufortynnet søt saft.	Castor Oil. Huile de ricin.	250 g. 8 ozs.	500 g. 16 ozs.	1 000 g. 32 ozs.	3 000 g. 96 ozs.
Morfin-tabletter à 1 cg. Tabl. chloret. morphici. (Giftmerke). Smertestillende. 1 à 2 tabletter ad gangen til voksne. Ikke mere enn 6 tabletter i et døgn. Gis ikke til barn. Til innsprøitning under huden opløses 1 tablett i en morfinsprøite kokt vann.	Morphine Hydrochloride in tablets of 0,25 grains. Chlorhydrate de morphine en tablettes de 1 cg.		10 tabletter	20 tabletter	100 tabletter

[1]) Lakserolje (risinusolje, amerikansk olje): For gruppe 3 den dobbelte mengde i fart sønnenfor 33° N.

Natron, dobbelt kullsurt, pulv. Bicarb. natricus pulv. 1 teskje oppløst i et glass vann. Mot kardialgi (haubitt, halsbrenne). Anvendes også ved syre- og arsenikkforgiftning.	Sodium Bicarbonate. Bicarbonate de soude.	100 g. 3⅓ ozs.	150 g. 5 ozs.	200 g. 6⅔ ozs.	2 000 g. 64 ozs.
Opiumdråper. Tinct. opii. (Giftmerke). Stoppende, smertestillende og beroligende middel ved diarré, mavebetendelse, kolikk, tarmblødning. 10 à 15 dråper 3 ganger daglig, ikke mere enn 60 dråper i døgnet. Til barn under 1 år 1 dråpe, 1—5 år 2 à 3 dråper, 5—10 år 3 à 5 dråper, 10—15 år 5 à 8 dråper.	Tincture of Opium. Teinture d'opium.	30 g. 1 ozs.	50 g. 1⅔ ozs.	100 g. 3⅓ ozs.	500 g. 16 ozs.
Salol-tabletter à 1 g. Tabl. salicylat. phenylici. Ved katarr i blæren og nyrebekkenet: 1 tablett til et stort glass varmt vann 3 ganger daglig.	Salol in tablets of 16 grains. Phényle (salicylate de) en tablettes de 1 g.		50 tabletter	50 tabletter	200 tabletter
Santalolje-kapsler à 50 cg. Ætherol. Santali in capsulae. Mot dryppert: 1 kapsel 2 ganger daglig.	Oil of Sandal Wood in capsule of 8 grains. Huile de santale capsules de 0,5 g.	50 kapsler	50 kapsler	100 kapsler	1 000 kapsler

1 a) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre.	Gruppe 2. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart.	Gruppe 3. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart.	Gruppe 4. Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord.
		Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt. Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt
Sove-tabletter à 20 cg. Tabl. phenylo-aethylobarbituras natricus. (Giftmerke). Ved søvnløshet 1 tablett utrørt i ½ kopp varmt vann ½—1 time før sengetid. Ved epilepsi ½ tablett 2—3 ganger daglig. Ved delirium høist 2 tabletter (40 cg.) ad gangen, ikke over 4 tabletter (80 cg.) pr. dag.		10 tabletter	10 tabletter	30 tabletter	100 tabletter
Stoppende tabletter à 1 g. Tabl. subnitrat. bismuth. 50 cg. et tannin. albuminat. 50 cg. Ved diarré: 1 à 2 tabletter 2 à 3 ganger daglig.	Bismuth Oxynitrate 8 grains Tannate of albumin 8 grains. Tablets of 16 grains. Sous-nitrate de bismuth Tannate d'albumine aa Tablettes de 1 g.		20 tabletter	50 tabletter	200 tabletter

1 b) *Lægemidler til utvendig bruk.*

Atropin-tabletter à 10 cg. Tabl. sulfat. atropici. (Giftmerke). 1 tablett opløses i 10 g. kokt borvann. 1 à 2 dråper til inndrypning i øiet 1 à 2 ganger daglig ved øienbetendelser.	Atropine Sulphate in tablets of 1½ grain. Sulfate d'atropine en tablettes de 10 cg.		5 tabletter	10 tabletter	10 tabletter
Aluminium-subacetat-opløsning. Sol. subacetat. aluminici. 1 del blandes med 4 deler kokt vann. Til omslag ved sår (ca. 2 % eddiksur lerjordopløsning).	Solution of Aluminium-subacetate. Solution de subacétate d'aluminium.	100 g. 4 ozs.	100 g. 4 ozs.	200 g. 7 ozs.	200 g. 7 ozs.
Bensin. Til rensning av huden, som avgnis med en fuktet bomullsdott. Ildsfarlig.	Benzene. Benzine.	250 g. 8 ozs.	250 g. 8 ozs.	300 g. 10 ozs.	500 g. 16 ozs.
Blyeddik med sprit. Sol. subacetat. plumbic. 2. Spiritus 5. Blyvann: 20 g. til en 300 g. fl. vann. Til omslag ved støt og hudbetendelser.	Goulards Extract 2. Alcohol 5. Extrait de saturne 2. Alcoolat 5.	200 g. 7 ozs.	200 g. 7 ozs.	300 g. 10 ozs.	1 000 g. 32 ozs.
Borsyre. Acid. boric, cryst. 1 toppet teskje opløses i en 300 g, fl, kokende vann til borvann.	Boric Acid. Acide borique.	100 g. 3½ ozs.	150 g. 5 ozs.	200 g. 7 ozs.	1 000 g. 32 ozs.

1 b) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt Engels kvekt	Gruppe 2. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3. Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4. Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt Engelsk vekt
Formaldehydsåpeopløsning (Lysoform). Liqv. formaldehyd. saponat. 20 g. til 500 g. vann. Som desinfeksjonsmiddel ved hånd- og hudvask og for katetere.	Saponated formaldehyde solution. Solution saponeé de formaldehyde.	500 g. 16 ozs.	500 g. 16 ozs.	1 000 g. 32 ozs.	3 000 g. 96 ozs.
Glyserin. Til klyster: 2 spiseskjeer blandes med 3 spiseskjeer vann.	Glycerin. Glycérine officinale.			200 g. 7 ozs.	200 g. 7 ozs.

Helvedessten à 25 cg. Nitras argenticus cryst. (Sølvnitrat). Innholdet av et rør opløses i 50 g. dest. vann (½ %, til omslag på sår) eller i 100 g. dest. vann (¼ %, til omslag, innsprøitning i urinblæren) eller i 250 g. dest. vann ($^1/_{10}$ %, til drypning i øiet).	Silver Nitrate 4 grains. Nitrate d'argent 25 cgm.		5 rør	20 rør	40 rør
Helvedesstensstift. Til etsning av sår i tilhelingsstadiet.	Nitrate of silver. Crayon d'azotate d'argent.	2 stk.	2 stk.	2 stk.	5 stk.
Jodopløsning 5 %. Sol. jodi spirituosa. Til pensling av huden omkring sår, til pensling av urene sår og ved soppsykdom i huden.	Tincture of Jodine (5 per cent). Teinture d'iode (5 c.).	50 g. 2 ozs.	50 g. 2 ozs.	100 g. $3^1/_3$ ozs.	3 000 g. 96 ozs.
Kalomelsalve, se Prokal.					
Karbolglyserin 10 %. Opvarmet til inndrypning i øret ved mellemørebetendelse.	Phenol 16 grains. Glycerin ⅓ ozs. Acide phénique 1 g. Glycérine 10 g.	10 g. ⅓ ozs.	15 g. ½ ozs.	30 g. 1 ozs.	200 g. 7 ozs.
Kloroformolje. Oleum chloroformii. Til smertestillende omslag ved reumatiske sykdommer i muskler og ledd og ved årebetendelse.	Liniment of Chloroform. Liniment au chloroforme.	200 g. 7 ozs.	200 g. 7 ozs.	300 g. 10 ozs.	2 000 g. 64 ozs.

1 b) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt Engelsk vekt
Kloretyll i tube à 30 g., med flat bunn og automatisk lukning. Ved en fin stråle blir huden følelsesløs, «fryses», så et litet snitt kan gjøres smertefritt.	Ethyl chloride. Chlorure d'éthyle.		1 tube	2 tuber	5 tuber
Kokain-tabletter à 5 cg. Tabl. chloret. cocaic. (Giftmerke). 1 tablett opløses i en teskje kokt borvann. Til inndrypning i øiet ved fjernelse av «rusk».	Cocaine Hydrochloride in tablets of 0,8 grains. Cocaïne (chlor hydrate de) en tablettes de 5 cg.		10 tabletter	10 tabletter	25 tabletter

Kresol, rå. Kresolum crudum. Til desinfeksjonsvask. 50 gram til 1 liter vann.	Crude carbolic acid. Cresylole officinal.	1 000	2 000	3 000	75 kg.
Kvikksølvsalve 30 %. Ungv. hydrargyri. (Giftmerke). Så meget som 1 à 2 hasselnøtter inngnides i huden mot flatlus. Til smørekur ved syfilis.	Mercury Ointment. Pommade mercurielle faible.		100 g. 3⅓ ozs.	100 g. 3⅓ ozs.	1 000 g. 32 ozs.
Novocain-suprarerin-tabletter à 10 cg. Tabl. novocain. 0,10 (Giftmerke). suprarenin. 0,00025. (Giftmerke). 1 tablett opløses i 10 g. kokende vann til innsprøitning under huden ved åpning av verkefingrer eller bylder.	Tablets of novocaine-suprarenine, 2 grains. Tablettes de novocaine-suprarénine, 10 cg.		10 tabletter	20 tabletter	50 tabletter
Overmangansurt kali-tabletter à 10 cg. Tabl. hypermanganat. kalic. 1 tablett opløses i et ølglass (200 g.) vann. Til munnvann. 10—20 tabletter til 1 liter vann for bruk som utskyllingsvæske ved urene, stinkende sår eller sprøitevann ved dryppert (1 tablett til ½ liter vann stigende til 2 tabletter til ½ liter vann).	Tablets of potassium permanganate, 2 grains. Tablettes de permanganate de potasse.	10 tabletter	20 tabletter	50 tabletter	200 tabletter

1 b) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt Engelsk vekt
Prokal til forebyggelse av venerisk sykdom. Innhold: Bruksrettledning. 1 tube kalomelsalve. 1 patentglass proteinsølvopløsning.	Prophylactic packages. Contents: 1 Direction for use. 1 tube Calomel ointment. 1 Patentglass Solution of Silver proteide.	10 esker	10 esker	15 esker	50 esker
	Paquets profylactiques. Contenu: 1 Mode d'Emploi. 1 tube Pomade Calomel (de Gaudusheau). 1 ampoule Solution de protéide d'argent.				

Proteinsølv-tabletter à 50 cg. Tabl. proteini argentici. 2 tabletter opløses i 300 g. koldt vann til sprøitevann ved dryppert.	Tablets of Silver proteide, 8 grains. Tablettes de protéide d'argent, 50 cg.	10 tabletter	30 tabletter	30 tabletter	100 tabletter
Ricinusolje, se Lakserolje.					
Såpespiritus. Spir. saponis. camphor. Til inngnidning ved reumatiske smerter.	Liniment of Soap. Baume opodeldoc (liquide).	100 g. 3⅓ ozs.	100 g. 3⅓ ozs.	225 g. 7 ozs.	1 000 g. 32 ozs.
Sårpulver (Xeroform). Tribromphenolas bismuthic. Til pudring av sår i tilhelingsstadiet.	Bismuth Tribrom phenylate. Tribromphénate de bismuth.	10 g. ⅓ ozs.	20 g. ⅔ ozs.	30 g. 1 ozs.	500 g. 16 ozs.
Salisylolje, 2 %. Acid. salicyl. 2 g. Ol. Olivae 98 g. Til omslag ved brandsår. Anvendes også mot hemorroider og kløe.	Salicylic Acid. 33 grains. Olive Oil 3⅓ ozs. Acide salicylique 2 g. Huile d'olive 98 g.		500 g. 16 ozs.	1 000 g. 32 ozs.	2 000 g. 64 ozs.
Salmiakkspiritus. Sol. ammoniaci 10 %. Til vaskning av insektstikk og forgiftede sår.	Solution of Ammonia. Ammoniaque diluée.			100 g. 3⅓ ozs.	200 g. 7 ozs.

1 b) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart. Norsk vekt Engelsk vekt	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord. Norsk vekt Engelsk vekt
Sinkvaselin, 10 %. Oxyd. zincic. 10 g. Vaselin. 90 g. Til salveforbinding ved hudsykdommer og brandskader.	Zinc Oxide 10 parts. Soft Paraffin 90 parts. Oxyde de zinc 10 g. Vaseline 90 g.	100 g. 3⅓ ozs.	200 g. 7 ozs.	300 g. 10 ozs.	1 000 g. 32 ozs.
Sublimat-tabletter à 50 cg. Tabl. chloret. hydrargyros. corrosiv. (Giftmerke). 1 tablett opløses i 1 liter vann som desinfeksjonsmiddel ved hånd- og hudvask og for katetere.	Mercuric Chloride in tablets of 8 grains. Mercure Bichlorure en tablettes de 50 cg.	5 tabletter	10 tabletter	20 tabletter	50 tabletter

Svoveltjærevaselin. Liqv. carbonis deterg. Sulfur. praecipitat. Oxyd. zincic. aa 40. Vaselin. 250. Til inngnidning mot skabb.	Ointment of Sulphur-tar-vaseline. Onguent de soufre-goudron-vaseline.		200 g. 7 ozs.	400 g. 13 ozs.	2 000 g. 64 ozs.
Talkum.	Talc. Talc.	500 g.	500 g.	1 000 g.	5 000 g.
Tannin-tabletter à 1 g. Tabl. acid. gallotannic. 5 tabletter opløses i 500 g. lunkent vann. Som klyster ved springorm, katarrer og blødning i endetarmen.	Tannic Acid. in tablets of 16 grains. Tanin officinal en tablettes de 1 g.			30 tabletter	100 tabletter
Tanndråper. Hydr. chloralic. 9,75. Camphorae 9,75. Chlor. cocaic. 0,50. (Giftmerke). En liten bomullsdott fuktes og legges i den hule tann. Giftig.	Compound tincture of Chlor-hydrate, camphor and cocaine-hydrochloride. Teinture de chloral-camphre cocaïne composée.	10 g. ⅓ ozs.	20 g. ⅔ ozs.	30 g. 1 ozs.	200 g. 6 ozs.
Terpentinolje. Ætherol. terebinth. Blandet med like deler olje til inngnidning eller omslag på huden.	Oil of Turpentine. Essence de térébinthine officinale.	200 g. 7 ozs.	250 g. 8 ozs.	300 g. 10 ozs.	1 000 g. 32 ozs.
Vaselin. Vaselinum (album.) Til massasje. Til inngnidning ved sprukken og irritert hud.	Soft Paraffin. Vaseline.	50 g. 2 ozs.	100 g. 3⅓ ozs.	150 g. 5 ozs.	1 000 g. 32 ozs.

1 b) forts.

Norske og latinske navn. Bruksanvisning.	Engelske og franske navn.	Gruppe 1 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i Nord- og Østersjøfart, og alle fartøier som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre.	Gruppe 2 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i europeisk fart utenom Nord- og Østersjøfart.	Gruppe 3 Fartøier på 100 registertonn brutto og derover i uteneuropeisk fart.	Gruppe 4 Fartøier som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord.
		Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt	Norsk vekt Engelsk vekt
Øiendråpe-tabletter. Tabl. sulf. zincic. 10 cg. acid. boric. 20 cg. 1 tablett opløses i 20 g. varmt vann til inndrypning i øinene ved katarrer og betendelser. Til sprøitevann ved dryppert: 8 tabletter til 300 g. vann.	Zinc. Sulphate 1½ grains. Boric. Acid. 3 grains in tablets. Sulfate de zinc 10 cg. Acide borique 20 cg. en tablettes.	20 tabletter	20 tabletter	50 tabletter	100 tabletter
Øiensalve i tuber à 10 g. Ungv. oxyd. hydrarg. flav. 2 %. Ved sår og betendelser i øienlokkene og øinene.	Yellow Mercury oxide ointment. Pommade d'oxyde de mercure jaune 2 %.	1 tube	1 tube	2 tuber	10 tuber

2. *Forbindingssaker.* 16 mai.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Bomull, steril, pakker à 25 g.	5	10	10	50
Bomull, renset, pakker à 100 g. Til sårbandasjer, nærmest såret legges steril gas og derover bomull.	2	4	5	50
Brannbind à 2 m. Det forbrente hudparti omvikles løst med brannbindet.	2	2	4	10
Drenrør av gummi, 16 cm. lange, **sterile,** på glass Til innlegg i urene og betendte sår for å sikre avløp av sårvæsken.	1	2	3	8
Enkeltmannspakker (Ferdige forbindinger.)	5	10	15	100
Esmarchs trekantede tørklær Til bandasjering.	2	4	4	25
Fettvatt i plater Bandasjemateriell til utpolstring. Som ytterste lag ved sårbandasjer.	2	4	6	10
Flanell Til brystbind og mavebind.	–	2 m.	2 m.	10 m.
Gas, sterile kompresser à 45 × 60 cm. Til sårbandasjer som tørr eller fuktig forbinding.	6	12	30	100
Gasbind à 8 cm. bredde Til å feste bandasjer.	12	15	30	200
Gipsbind à 8 cm. bredde Til gipsbandasjer.	2	2	4	10
Idealbind, 8 cm. Til innvikling av hovne ben eller ledd. Må ikke legges så stramt, at blodomløpet vanskeliggjøres.	1	1	2	10
Kautsjukheftplaster, hvitt, 7,5 cm. × 5 m. Til å feste sårbandasjer. Til vektstrekkbandasjer ved benbrudd. Til bandasjering av ribbensbrudd.	1	1	3	12

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Mosetig battist ..... Til dekning av fuktige forbindinger.	1 m.	1 m.	2 m.	5 m.
Papplater, nr. 10, 28 × 58 cm. ..... Til skinnemateriale ved spjelkning av benbrudd.	1	1	2	6
Sårgas (med tribromphenolas bismuthicus) à ¼ m. ..... Til tamponering (utfylling) og drenasje ved urene, væskende sår.	1	2	5	25
Sikkerhetsnåler, i forskjellige størrelser... Til å feste bandasjer.	1 dus.	1 dus.	2 dus.	8 dus.
Skinner:				
Askeskinner ..... Til spjelkning ved benbrudd og til innlegg i bandasjer som skal holde et ledd ubevegelig.	6	6	12	25
Cramers riflede aluminiumskinner, 30 og 20 cm. lange ..... Til spjelkning av benbrudd.	2	2	2	6
Cramers ståltrådskinner, 80 og 60 cm. lange	2	2	4	10
Dorsalskinner, av aluminium, høire og venstre	2	2	2	2
Volkmanns skinner	2	2	2	4
Suspensorium..... Pungbind.	1	1	2	25
T-bind ..... Til bandasjer og omslag i skrevet.	1	1	2	6

3. *Instrumenter og sykepleieartikler.*

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Arteriepinsett	1	1	1	2
Avføringsbekken	–	1	1	2
Barberkniv	–	1	1	1
Blæretrokar	–	1	1	1
Briller, mørke grå	–	2 par	2 par	10 par
Dryppertsprøiter.....	2	2	3	10

3 forts.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Esker av papp, små	–	5	10	25
Esmarchs gummislange	–	1	1	2
Fingersmokker av skinn	5	10	15	50
Hårpensler (jodpensler)	2	2	4	10
Halspensler	–	1	2	5
Hornspiseskje	–	1	1	2
Hornteskje	–	1	1	2
Instrumentskål	–	1	1	2
Irrigator à 1 liter, emaljert	1	1	1	2
hertil: Sårspisser, bløte	–	1	1	4
Klysterspisser, hårde	1	1	1	4
Gummislanger, røde, à 1 m.	1	1	1	4
Klemme og glasstykke (dråpeteller, til dråpeklyster	–	1	1	1
Ispose av gummilerret à 25 cm.	–	–	–	2
Katetere: Knop- nr. 12 & 16	1	2	2	3
Nelaton- 18 & 20	1	2	2	3
Prostata- 18 & 20	1	2	2	3
Kniver (skalpeller) (helt av metall)	1	1	2	4
Kokosfett, 20 gram i salvekrukke	20 g.	20 g.	20 g.	100 g.
Til innsmøring av blanke instrumenter mot rust.				
Luftputer à 42,5 cm. diameter	–	–	–	2
Måleglass à 100 g	–	1	1	2
» à 10 g	–	1	1	2
Medisindrikkeglass	1	1	2	10
Medisinflasker m. kork à 10 gram	–	1	2	50
50 »	–	1	2	50
100 »	1	1	2	50
300 »	1	1	2	25
500 »	1	1	2	25
Medisinkork	10	10	25	500
Morfinsprøite, helt av metall, med 2 rustfri spisser	–	1	1	2
Nåleholder	1	1	1	1
Nåler, sutur, med fjærøie	3	3	6	12
Neglebørster	–	1	2	10
Reagensglass	–	2	4	10
Sårbekken	–	1	1	1
Sårhaker	–	2	2	2
Sårklemmer (Herff)	–	6	6	20
Sårtang med lås	1	1	1	1
Salvekrukker à 20 gram	–	2	2	10
Salvespatel	–	1	1	2
Saks, krum	–	–	–	2
» rett	1	1	1	2
Signaturer, røde og hvite	10	20	24	200
Spirituslamper	–	–	–	2
Spytteflasker	–	1	1	2
Spyttekrus med lokk (aluminium)	1	1	1	3
Syketermometer (justert)	1	2	2	4

16 mai. 3 forts.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4
Sysilke, steril, på glass	1	1	2	5
Trakt, emaljert, 10 cm. diameter	–	1	1	1
Trinseskruer	–	2	2	3
Urinflasker	1	1	1	3
Øienpipetter	1	1	2	10
Øienbeskyttere	1	2	2	6
Øresprøite à 100 gram	–	1	1	5

Bemerkninger: Medisinskapet eller medisinkisten skal holdes vel avlåst, så bare skibsføreren eller den han dertil bemyndiger får adgang dertil.

Skapet eller kisten skal stå på et så vidt mulig tørt sted, og instrumentene må regelmessig eftersees og inngnis med kokosfett, så at de ikke ødelegges av rust.

Medisinbeholderne skal være forsynt med en tydelig signatur som skal angi medisinens norske navn med bruksrettledning. Til medisin til innvendig bruk skal nyttes hvit signatur, til medisin til utvendig bruk farvet signatur. De påklebede signaturer skal overstrykes med ferniss. Navnet skal dessuten være anbragt på en sådan måte at det tydelig kan ses, når medisinen er anbragt på sin plass i skapet eller kisten. Alle kar må slutte godt. Korkene skal være tilbundet med mykt skinn, hvortil er fastsydd tilstrekkelig lange bånd.

På et lett iøinefallende sted i skapet eller kisten opklebes en trykt liste over de medisiner, instrumenter og bandasjer, som deri inneholdes.

Om årlig eftersyn av medisinbeholdningen m. v. henvises til kgl. res. av 21 juli 1894 §§ 3 og 4. Foretas eftersyn i utlandet, bør av økonomiske grunner helst nyttes en kjent eller av konsulatet anbefalt pålitelig læge.

16 mai. **Kongelig resolusjon.** *)

Kongelig resolusjon av 22 april 1932 E punkt 8 om forbud mot flyvning over bestemte områder opheves midlertidig fra 1 juni 1935.

16 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fredning av hjortekolle det hele år på øia Hitra i Sør-Trøndelag fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1937.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fredning av ærfugl det hele år i Sør-Trøndelag fylke. 16 mai.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1939.

Midlertidig lov **) [1]) om begrensning av adgangen til å pantsette tankskib. 18 mai.

§ 1. Uten tillatelse av vedkommende regjeringsdepartement kan et tankskib ikke gyldig pantsettes forsåvidt pantsettelsen vil medføre at de samlede registrerte og uregistrerte panteheftelser, iberegnet utleggspant og sjøpant, vil utgjøre et større beløp enn halvparten av byggesummen eller kjøpesummen for skibet ved siste overdragelse.

§ 2. Uten tillatelse av vedkommende regjeringsdepartement kan tankskib eller dokument om overdragelse av tankskib ikke registreres i skibsregistret medmindre det godtgjøres at minst halvparten av byggesummen eller kjøpesummen er betalt.

Uten sådan tillatelse kan tankskib heller ikke registreres dersom det er eller samtidig med registreringen blir beheftet for mere enn halvparten av byggesummen eller siste kjøpesum for skibet.

Dokument som inneholder en pantsettelse av tankskib må ikke uten departementets samtykke registreres dersom panteheftelsene i skibet, iberegnet utleggspant, ved pantsettelsen bringes op i mere enn halvparten av byggesummen eller siste kjøpesum for skibet.

§ 3. Når en utleggsforretning, hvorved det er stiftet panterett i tankskib, blir registrert, skal registerføreren straks underrette vedkommende departement dersom utleggspantet medfører at panteheftelsene i skibet bringes op i mere enn halvparten av byggesummen eller siste kjøpesum for skibet.

Departementet kan da begjære skibet solgt ved tvangsauksjon efter reglene i loven om tvangsfullbyrdelse. Auksjonskjøperen må betale et så stort beløp kontant at panteheftelsene bringes ned i halvparten av byggesummen eller siste kjøpesum før tvangsauksjonen.

§ 4. Når det begjæres registrert en panterett i et skib og de samlede panteheftelser i skibet derved bringes op i mere enn halvparten av byggesummen eller siste kjøpesum,

---

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
**) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
[1]) St.besl. 16 mai. Saken er behandlet som hemmelig og forhandlingene ikke inntatt i Stortingstidende.

18 mai skal det vedlegges sådan bevidnelse som departementet bestemmer om hvorvidt skibet er et tankskib.

§ 5. Ved tankskib forståes skib som er således innredet med faste tanker eller rum at det må antas vesentlig å være beregnet på transport av olje.

I tvilstilfelle avgjør departementet om et skib skal anses som tankskib.

§ 6. Departementet kan beslutte at skib under en størrelse som departementet fastsetter, skal være undtatt fra bestemmelsene i denne lov.

§ 7. Denne lov trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke utover 1 juli 1938.

Loven får ikke anvendelse på dokument som er registrert før lovens ikrafttreden. § 1 får heller ikke anvendelse på avtale som er inngått før ikrafttredelsen.

18 mai. **Skrivelse** *) fra Kirkedepartementet.

I henhold til kongelig resolusjon av 15 februar 1935 godkjenner departementet følgende nærmere regler for fredning av dyrelivet i søndre del av Nordmarka:

1. Foruten det almindelige politi er også andre gitt politimyndighet til å påse og håndheve fredningens overholdelse.
2. Østlandske krets av Landsforening for naturfredning i Norge bemyndiges til efter samråd med vedkommende kommunale skogutvalg og Gaustad asyl å sørge for at rovdyr som tar overhånd felles.

18 mai. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forandring av § 2, 2 i bygningsvedtektene for Aker.

20 mai. **Rundskrivelse** *) fra Socialdepartementet.

I medfør av § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med tilleggslov av 6 juni 1930 og § 1 i lov om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer av 2 mai 1930 er Socialdepartementet ved kongelig resolusjon av 8 februar 1935 bemyndiget til å utferdige forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser.

I henhold hertil har departementet nu fastsatt følgende forskrifter for omsetning og bruk av slik bensin:

1. All bensin tilsatt tetraetyll-bly skal benevnes *«Blybensin»*. Ordet «Blybensin» må derfor påføres de forskjel-

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

lige forhandleres vanlige salgsmerker med bokstaver som er minst like store som de der for øvrig brukes. 20 mai.

2. Mengden av tetraetyll-bly må ikke i noe tilfelle overstige 1 volumdel i 1300 volumdeler av blandingen.

3. All blybensin skal farves tydelig rød — for spesiell bensin til flyvemaskiner tydelig blå.

4. På alle *pumper* for beholdere med blybensin skal så vidt mulig midt på pumpen males et hvitt bånd rundt pumpen ½ meter bredt. På det hvite bånd skal på 2 steder males et advarselsmerke om at det er blybensin, som er giftig og bare må brukes til motorbrensel, og at det advares mot spill og mot å bruke den i helt lukkede og overbyggede motorfartøier. Advarselsmerket skal for øvrig ha størrelse, farve, utstyr og form som Socialdepartementet nærmere bestemmer. Det samme gjelder advarselsmerke på kanner og fat.

5. På alle *kanner* som inneholder blybensin skal den kegleformede overdel males hvit, og på det hvite felt skal anbringes advarselsmerke som bestemt for pumper. Advarselsmerket kan på kanner klebes som plakat, men plakaten skal da efterpå overstrykes med en gjennemsiktig lakk eller lignende for å hindre at den faller av i tilfelle fuktighet.

6. På alle *fat* som inneholder blybensin skal på den ene bunnflate males et 15 cm bredt, hvitt bånd over hele bunnen, og midt på dette anbringes advarselsmerke på samme måte som bestemt under punkt 5. Dessuten skal advarselsmerket anbringes rett under spunsen.

7. Blybensin tillates bare solgt og brukt til motorbrensel, altså ikke til rensebensin eller til bruk i apparater som benytter bensinen til kokning eller belysning.

8. Bensin som inneholder større mengde tetraetyll-bly enn i punkt 2 bestemt tillates ikke solgt eller brukt, uten i tilfelle efter spesiell tillatelse av Socialdepartementet på de vilkår det måtte fastsette.

9. Et helseråd kan forby bruken av blybensin til stasjonære motorer i den utstrekning helserådet finner det påkrevet.

10. Overtredelse av disse forskrifter er straffbar.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om forandringer i tilleggsbestemmelsene til brandloven, forsåvidt A k e r herred angår. 20 mai.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

20 mai. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet um avgrensingsfyresegner for køyring med motorvogn på hovudvegane Røneid—Myten og Skåraneset—Mosevoll, Sogn og Fjordane fylke.

21 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Stiftsprost P. A. Jensens legat» til opdragelse av trengende barn av Oslo embeds- og borgerstand.

21 mai. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Dommerfullmektiger.

Ansettelsestiden for dommerfullmektiger av lønnsklasse II og III har som bekjent fra 1 juli 1931 vært begrenset til 3 år. Siden denne ordning trådte i kraft, er imidlertid forholdene for de unge juridiske kandidater blitt ennu vanskeligere. For å opnå et hyppigere skifte i dommerfullmektigstillingene har derfor departementet funnet det nødvendig å foreslå for Stortinget at tjenestetiden for dommerfullmektiger av lønnsklasse II og III ytterligere skal begrenses til 2 år.

I forbindelse med behandlingen av justisbudgettet for næste termin har Stortinget 29 mars d. å. vedtatt dette forslag.

Departementet har bestemt at den nye ordning skal tre i kraft fra 1 juli 1935. Begrensningen av ansettelsestiden til 2 år vil ikke bli gjort gjeldende overfor de dommerfullmektiger som er ansatt før dette tidspunkt.

Det er forutsetningen at departementet skal ha adgang til å dispensere også fra den nye bestemmelse under rent ekstraordinære forhold. Dommerfullmektiger — også de som nu er ansatt — skal dog ikke under noen omstendighet kunne tjenstgjøre i over 5 år i disse stillinger.

Dersom en dommer finner at embedets tarv, dommerfullmektigens forhold eller andre hensyn gjør det uomgjengelig nødvendig å søke om dispensasjon, må han sende inn et begrunnet forslag herom 3 måneder før utløpet av ansettelsestiden.

I kunngjøringer om ledige dommerfullmektigstillinger som skal besettes efter 1 juli d. å. må det gjøres uttrykkelig opmerksom på at tjenestetiden er begrenset til 2 år. Derimot skal dommerne i slike kunngjøringer ikke be om oplysninger om forhold som ikke direkte vedkommer selve tjenesten som dommerfullmektig. Dommerne bør således

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 20.

f. eks. ikke be oplyst om ansøkerne har utført eller er fritatt for militærtjeneste, om de kan kjøre bil eller skrive på skrivemaskin eller om de er villig til å binde sig for et bestemt tidsrum. 21 mai.

Endelig finner departementet grunn til på ny å innskjerpe overfor dommerne at de ved ansettelse av dommerfullmektiger skal ta det nødvendige hensyn til ansøkernes eksamensanciennitet, eksamenskarakter og øvrige kvalifikasjoner slik at ansettelsen blir foretatt på et helt saklig grunnlag, jfr. særlig departementets rundskrivelse av 27 juni 1930 (i Lovtidende).

En del eksemplarer av denne rundskrivelse vedlegges. Et eksemplar bes sendt til hver av de dommere i Deres distrikt som har dommerfullmektig.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Namsos. 21 mai.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet til de øvrige departementer og Statsrevisjonen. 22 mai.

Stortinget har 29 april 1935 vedtatt følgende beslutning **):

«1. § 2 i regler om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse av 3 juli 1925 skal lyde:

En tjenestemann har ikke krav på godtgjørelse ved forflytning fra en stilling til en annen før efter 5 års tjenestetid i tidligere stilling eller før 5 år efter siste flytning som det er utbetalt flytningsgodtgjørelse for.

2. Bestemmelsen i punkt 1 gjøres gjeldende fra det tidspunkt Handelsdepartementet fastsetter.»

I henhold til beslutningens punkt 2 gjøres bestemmelsen gjeldende for flytninger som foretas fra og med 1 juni 1935.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 mai.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Den Irske Fristat med virkning fra 11 juni 1935 tiltrådt Bernkonvensjonen ***) om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Rom 2 juni 1928.

Den irske regjering har forbeholdt sig i stedet for overenskomstens artikkel 8 å anvende bestemmelsene i artikkel 5 i Bernkonvensjonen av 1886, revidert i Paris i 1896, forsåvidt angår oversettelser til irsk sprog av verker på andre sprog.

---

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
**) Se St.prp. nr. 32. Innst. S. nr. 74. St.tid. s. 761—762.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 32.

23 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fredning av tiur, røi, årfugl og jerpe fra og med 1 januar til og med 30 september i Vestfold fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1937.

24 mai. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om forandring i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912.

I.

I lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1, 1. a. Fordringer på skatt som efter inntekt og formue utlignes til stat og kommune, og fordringer ifølge skatteloven for landet §§ 31, 32 og 114 og skatteloven for byene §§ 26, 27 og 106, forsåvidt skattens (i tilfelle siste termins) forfallstid ikke ligger lenger tilbake enn 3 år før konkursens åpning eller — for dødsbos vedkommende — før skyldnerens død.

§ 1, 2. b. Fordringer på husleie av beboelsesleiligheter og enkelte værelser for de siste fire måneder før konkursens åpning, eller — for dødsbos vedkommende — før skyldnerens død, og inntil to måneder efter dette tidspunkt. Det samme gjelder fordringer på husleie av forretningslokaler for den siste måned før og inntil en måned efter det nevnte tidspunkt. Bestemmelsen i foregående punktum gjelder også for husleie av beboelsesleiligheter og enkelte værelser som leies i forbindelse med forretningslokaler.

II.

Denne lovs § 1, 1 a trer i kraft 1 juli 1935.

§ 1, 2 b kommer ikke til anvendelse i boer som før 1 januar 1936 er tatt under konkurs- eller skiftebehandling.

24 mai. Nr. 2. **Lov** *) [2]) om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917.

I lov om adopsjon av 2 april 1917 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 11, annet ledd. Med hensyn til adoptivbarnets religiøse opdragelse forholdes, som om det var adoptivforeldrenes eget barn, hvis ikke annet er bestemt i bevillingen.

§ 13, nytt fjerde ledd. Når barnet adopteres mens det er lite, kan det bestemmes i bevillingen eller senere at for-

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. nr. 52. St.tid., forh. i Ot. s. 325; i Lt. s. 66.

[2]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 30. Innst. O. nr. 51. St.tid., forh. i Ot. s. 323—324; i Lt. s. 66.

sørgelsesplikten efter fattiglovgivningen for de virkelige for- 24 mai.
eldre overfor barnet og for barnet overfor foreldrene skal Nr. 2.
helt bortfalle. I dette tilfelle blir adoptivbarnet forsørgelsespliktig overfor adoptivforeldrene efter fattiglovgivningen, som om de var dets virkelige foreldre.

§ 14. Adoptivbarn eller i dettes sted dets livsarving har samme arverett efter adoptivforeldrene, som loven tillegger arvelaterens eget barn og dets livsarving. Dog skal adoptivforeldrenes eget barn eller livsarving efter sådant barn ikke på grunn av denne arverett lide nogen avgang i sin arvelodd utover den del, som arvelateren ved testament kunde ha bortgitt til andre. Derimot kan adoptivforeldrene ved testament tillegge adoptivbarnet — eller i dettes sted dets livsarving — større arvelodd, dog ikke mer enn der vilde ha tilkommet det efter loven, om det hadde vært adoptivforeldrenes livsarving. Bestemmelsen må ha kongelig konfirmasjon.

Av den arvelodd som efter foranstående regler, når intet testament forefantes, skulde tilfalt adoptivbarn eller dets livsarving efter adoptivforeldrene, kan disse ved testament eller på dermed likestillet måte bortgi til andre inntil halvdelen. Dog kan de alltid bortgi en likeså stor del av adoptivbarnets lodd som de kan bortgi av sitt eget barns lodd.

Med hensyn til forskriftene i lov om forsvunne og andre fraværende personer av 12 oktober 1857 § 23 annet punktum er adoptivbarn og dets livsarving likestillet med virkelig livsarving.

§ 15. Efterlater adoptivbarn ingen arveberettigede, går arven til adoptivforeldrene eller den gjenlevende av disse, eller om ingen av dem er i live, til deres livsarvinger.

Hvis et adoptivbarn som dør uten å efterlate livsarving, adoptivbarn eller livsarving efter sådant, har fått gave av adoptivforeldrene eller arv efter en av dem, har adoptivforeldrene eller den gjenlevende av dem rett til så meget av adoptivbarnets efterlatte midler som i verdi svarer til hvad det mottok. Gjenstander som er i behold i boet, har adoptivforeldrene eller den gjenlevende av dem rett til å utta på sin lodd. Sitter den gjenlevende adoptant i uskiftet bo, tilfaller barnets lodd i boet ham. Den gjenlevende inntar med hensyn til sine krav en legatars stilling (jfr. lov om skifte av 21 februar 1930 § 124). Hvis ingen adoptant er i live, gjelder bestemmelsene i første, annet og fjerde punktum i dette ledd på tilsvarende måte til fordel for adoptivforeldrenes livsarvinger.

Ved bestemmelsene i denne paragraf gjøres ingen innskrenkning i den arverett som tilkommer adoptivbarnets

24 mai. Nr. 2.

ektefelle. Heller ikke gjøres nogen innskrenkning i adoptivbarnets rett til å råde over sine midler ved testament.

§ 15 a. En adoptant kan ved testament bestemme at hvis adoptivbarnet skulde dø uten å efterlate livsarving, adoptivbarn eller livsarving efter sådant, skal der forholdes på en nærmere angitt måte med hensyn til så meget av adoptivbarnets efterlatte midler, som i verdi svarer til det som adoptivbarnet fikk i arv efter ham.

Bestemmelsene i § 15 tredje ledd får tilsvarende anvendelse. Treffes der slik bestemmelse som i første ledd omhandlet til fordel for adoptantens ektefelle, slektsarving, adoptivbarn eller livsarving efter sådant, får bestemmelsen i § 15 annet ledds annet punktum tilsvarende anvendelse.

§ 15 b. Når det særskilt begjæres og der foreligger samtykke og i tilfelle uttalelse som omhandlet i §§ 5 og 6 med hensyn til dette vilkår, kan det bestemmes i bevillingen eller senere at det arverettslige forhold mellem adoptivforeldrene og adoptivbarnet og dettes livsarvinger skal være som mellem virkelige foreldre og deres livsarvinger alene med de undtagelser som følger av § 17. Barnet og dets livsarvinger tar da også arv efter og arves av adoptivforeldrenes slektsarvinger, som om adoptivbarnet hadde vært adoptivforeldrenes eget barn. Adoptivbarnet og dets livsarvinger på den ene side og dets virkelige foreldre og andre slektninger på den annen side, tar når slik bestemmelse er truffet, ikke arv efter hverandre. Har adoptivforeldrene flere adoptivbarn som der er truffet slik bestemmelse om som nevnt i første punktum, gjelder mellem dem og mellem deres livsarvinger i arverettslig henseende samme regler som om de hadde vært adoptivforeldrenes livsarvinger.

24 mai. Nr. 3.

Lov *) [1]) om forandring i lov om arv av 31 juli 1854.

Lov om arv av 31 juli 1854 § 33 skal herefter lyde således:

Den der efterlater sig livsarvinger, kan ved testament bortgi til hvem han vil en fjerdedel av sin formue.

Overstiger formuen en million kroner, kan han ytterligere bortgi til almennyttige formål to fjerdedeler av hvad den utgjør over en million inntil to millioner kroner. Hvad formuen utgjør over to millioner kroner, kan han bortgi til formål som nevnt.

Hvis der ved testament bortgis mere enn i første ledd

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 30. Innst. O. nr. 51. St.tid., forh. i Ot. s. 324—325; i Lt. s. 66.

nevnt, kan det forsåvidt ikke gjøres gjeldende likeoverfor livsarvingene, medmindre det får kongelig konfirmasjon. 24 mai. Nr. 3.

Om adgang til å bortgi ved testament mere enn i første ledd nevnt til adoptivbarn, gjelder hvad der er bestemt i lov om adopsjon § 14.

Lov *) [1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov om forbud mot å bære uniform m. v. av 6 juli 1933. 24 mai. Nr. 4.

I midlertidig lov om forbud mot å bære uniform m. v. av 6 juli 1933 skal § 5 lyde:

Denne lov gjelder til 30 juni 1937.

Lov *) [2]) om forandring i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913. 24 mai. Nr. 5.

I.

§§ 5 og 11 i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 skal herefter lyde således:

§ 5. Offentlig forevisning av kinematografbilleder må bare finne sted i lokaler som på forhånd er godkjent av politiet. På de steder hvor lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 nr. 2 og lov om brandvesenet av 15 august 1908 nr. 4 gjelder, skal politiet tillike påse at den nødvendige godkjennelse av bygningsråd og brandstyre foreligger.

Departementet gir forskrifter for innredning og bruk av lokaler til offentlig forevisning av kinematografbilleder samt for oplag av brennbar film. I den utstrekning det anses påkrevet, kan forskriftene også gjøres gjeldende for forevisning av kinematografbilleder i skoler, foreninger, private sammenkomster m. v.

I den utstrekning departementet finner det påkrevet, kan det bestemme at offentlig forevisning av brennbar kinematograffilm bare må skje ved godkjent kinematografmaskinist. Departementet kan fastsette regler for godkjennelse av kinematografmaskinister.

Fra det tidspunkt departementet bestemmer er det forbudt i riket å selge og holde til salgs projeksjonsapparater som ikke er godkjent av departementet.

§ 11. Overtredelse av bestemmelsene i §§ 5, 6 og 9 og de med hjemmel i § 5 fastsatte forskrifter straffes med bøter.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 37. Innst. O. nr. 44. St.tid., forh. i Ot. s. 323; i Lt. s. 66.

[2]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 44. Innst. O. nr. 54. St.tid., forh. i Ot. s. 325—[illegible]; i Lt. s. 66.

24 mai. Nr. 6. **Lov** *) [1]) om endring i lov om hestehjelpskasser for arméens utrederkvarterer av 27 juli 1895.

I.

Lov om hestehjelpskasser for arméens utrederkvarterer skal herefter hete: Lov om hestehjelpskasser for hærens utrederkvarterer.

II.

Følgende paragrafer i lov om hestehjelpskasser for hærens utrederkvarterer skal herefter lyde således:

§ 1. Hestehjelpskassene for hærens utrederkvarterer er:

a. Den sønnenfjelske hestehjelpskasse.

b. Den nordenfjelske hestehjelpskasse.

§ 2. Hver av kassene skal ha sitt eget styre, sorterende under Forsvarsdepartementet, som har å påse denne lovs bestemmelser overholdt, samt har approbasjonsmyndighet likeoverfor de av styret fattede beslutninger, når undtas bevilgning eller nektelse av hestehjelp til utrederne for kasserte eller kreperte kvarterhester.

Departementet kan i mindre viktige og hyppig tilbakevendende saker meddele den ovenfor nevnte approbasjon som gjeldende inntil videre.

§ 3. Kassenes styre skal bestå av:

a. For Den sønnenfjelske hestehjelpskasse:

Chefene for de regimenter sønnenfjells som er tildelt utrederkvarterer.

For hvert av disse regimenter 2 utredere for virkelige kvarterer. Bergartilleribataljon nr. 2 regnes herunder sammen med Feltartilleriregiment nr. 2 som en avdeling.

1—4 utredere for overtallige kvarterer.

Antallet av overtallige utredere i styret fastsettes av departementet efter forslag fra utredernes organisasjoner og innhentet uttalelse fra styret.

b. For Den nordenfjelske hestehjelpskasse:

Chefene for de regimenter nordenfjells som er tildelt utrederkvarterer.

For hvert av disse regimenter 2 utredere for virkelige kvarterer.

1 à 2 utredere for overtallige kvarterer efter departementets bestemmelse som under a nevnt.

Formenn i styrene er den efter anciennitet eldste av de

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 16. Innst. O. nr. 37. St.tid., forh. i Ot. s. 288—289; i Lt. s. 66—67.

regimentchefer som har sitt standkvarter henholdsvis i Oslo og Trondheim. I tilfelle av forfall blandt regimentchefene tiltres styret av den officer, som efter sedvanlige kommandoforhold dertil er forpliktet. 24 mai. Nr. 6.

De som styremedlemmer forrettende utredere for virkelige kvarterer utkåres dertil gjennem valg av utredere for virkelige kvarterer ved den avdeling (de avdelinger) de skal representere. Ved delte kvarterer stemmer kun eieren av den del der holder hesten eller — i tilfelle av vakanse — som ifølge kontrakt eller kjennelse plikter å innsette hest. Valget gjelder for 4 år ad gangen.

Ved hvert valg utkåres en varamann for hvert styremedlem.

Til styremedlemmer og varamenn kan alene velges eiere av eiendommer der holder, eller som ifølge gjeldende kontrakt eller kjennelse plikter i tur og omgang med andre deleiere å holde tjenestehest.

De som styremedlemmer forrettende utredere for overtallige kvarterer opnevnes således:

Sønnenfjells: Av De sønnenfjelske utrederforeningers centralstyre.

Nordenfjells: Av De nordenfjelske utrederforeningers centralstyre. Finnes intet centralstyre, utpeker hver av de lokale utrederforeninger 2 utredere for overtallige kvarterer, hvorav hestehjelpskassens formann ved loddtrekning i overvær av 2 vidner avgjør hvem (hvilke) skal være styremedlemmer. Skal det være 2 representanter, skjer loddtrekningen regimentsvis, så hvert regiment får sin representant.

For hver overtallig utreder i styret skal samtidig og på samme måte opnevnes en varamann. Opnevnelsen gjelder for 4 år. De opnevnte styremedlemmer og varamenn for de overtallige kvarterer må være eiere av sådanne overtallige kvartereiendommer, som plikter å holde hest hvis kvarteret overføres til virkelig kvarter.

Den som har vært valgt eller opnevnt medlem av styret i 4 år, har rett til i likeså lang tid å undslå sig for å motta valg.

Styret trer sammen en gang årlig, henholdsvis i Oslo og Trondheim. Tiden for møtets avholdelse berammes av formannen efter nærmere bemyndigelse i foregående styremøte. Anses ekstraordinært møte nødvendig, kan sådant sammenkalles av formannen når minst en tredjedel av de valgte styremedlemmer fremsetter begrunnet krav herom. Departementets approbasjon må innhentes hvis der ønskes holdt mere enn ett ekstraordinært styremøte i samme kalenderår.

Formannen er bemyndiget til i mindre viktige saker mellem møtene å handle på styrets vegne.

24 mai. Nr. 6.

§ 4. Departementet antar efter forslag fra vedkommende styre en kasserer og regnskapsfører for hver av de to hestehjelpskasser, hvilke tjenestemenn tillike skal forrette som sekretærer for de respektive styrer; deres lønn bestemmes av styret med den i § 2 nevnte approbasjon. Departementet avgir tillike bestemmelse for, hvor stor sikkerhet hver av dem skal stille. De avlegger årlig over kassenes formue et regnskap som offentliggjøres i trykken.

§ 6. Efter forslag fra vedkommende styre kan Forsvarsdepartementet bestemme, at en hestehjelpskasses formue skal deles i 2 fond: Et hestehjelpsfond og et reguleringsfond. Departementet skal i så tilfelle samtidig treffe bestemmelse om utgiftenes fordeling på disse fond.

§ 9. Kassene har å bestride følgende utgifter:

a. Administrasjonsutgifter, derunder innbefattet skyss- og kostgodtgjørelse til styrets civile medlemmer.
b. Den hestehjelp som av styret bestemmes for kvarterhester som i samme eller foregående år utenfor den militære tjenestetid på en for vedkommende utreder utilregnelig måte er kommet til skade og derfor er utsatt av tjenesten eller krepert. Hestehjelpens størrelse bestemmes efter faste, av styret med departementets approbasjon til enhver tid fastsatte regler.
c. Den hestehjelp eller det bidrag til forsikring som av styret bestemmes for privat hest på overtallig kvarter, som ikke holder trosshest eller gjenværende tjenestehest. Hestehjelpens (bidragets) størrelse bestemmes efter faste, av styret med departementets approbasjon til enhver tid fastsatte regler.

Forsåvidt nogen av kassenes årlige inntekter — efter utredelse av nevnte utgifter — måtte vise overskudd, kan det overskytende efter styrets beslutning og approbasjon som i § 2 nevnt, anvendes til hesterasens foredling og andre for eierne av utredereiendommer gavnlige øiemed.

24 mai. **Kongeleg kunngjering** *) [1]) um stempelavgift til statskassa frå 1 juli 1935 av tobakksvaror.

I.

Frå 1 juli 1935 skal det til statskassa svarast stempelavgift av cigarar, cigarettar, cigaretthylser, snus, røykjetobakk og skråtobakk etter desse satsar:

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste deild nr. 20.
[1]) St.vedt. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2021. Budgett-innst. S. nr. 165. St.tid. s. 796—797.

24 mai.

A. Av cigarar:

Kr.	0,50	pr. 100 stykke av verdi			upptil kr.	3,00
»	1,00	»	—»—	yver kr.	3,00	»	» 5,00
»	1,50	»	—»—	»	» 5,00	»	» 7,00
»	2,00	»	—»—	»	» 7,00	»	» 9,00
»	2,50	»	—»—	»	» 9,00	»	» 11,00
»	3,00	»	—»—	»	» 11,00	»	» 13,00
»	3,50	»	—»—	»	» 13,00	»	» 15,00
»	4,00	»	—»—	»	» 15,00	»	» 17,00
»	4,50	»	—»—	»	» 17,00	»	» 19,00
»	5,00	»	—»—	»	» 19,00	»	» 21,00
»	6,00	»	—»—	»	» 21,00	»	» 24,00
»	7,00	»	—»—	»	» 24,00	»	» 28,00
»	8,00	»	—»—	»	» 28,00	»	» 32,00
»	9,00	»	—»—	»	» 32,00	»	» 36,00
»	10,00	»	—»—	»	» 36,00	»	» 40,00
»	11,00	»	—»—	»	» 40,00	»	» 44,00
»	12,00	»	—»—	»	» 44,00	»	» 48,00
»	13,00	»	—»—	»	» 48,00	»	» 52,00
»	14,00	»	—»—	»	» 52,00	»	» 56,00
»	15,00	»	—»—	»	» 56,00	»	» 60,00
»	17,00	»	—»—	»	» 60,00	»	» 68,00

med eit tillegg av kr. 2,00 pr. 100 stykke for kvar kr. 8,00 eller del av denne sum som ligg yver verdien kr. 68,00 pr. 100 stykke.

B. Av cigarettar:

Kr.	1,00	pr. 100 stykke av verdi			upptil kr.	2,50
»	1,60	»	—»—	yver kr.	2,50	»	» 4,00
»	2,20	»	—»—	»	» 4,00	»	» 5,50
»	3,00	»	—»—	»	» 5,50	»	» 7,50
»	4,00	»	—»—	»	» 7,50	»	» 10,00
»	5,00	»	—»—	»	» 10,00	»	» 12,50
»	6,50	»	—»—	»	» 12,50	»	» 16,00
»	8,00	»	—»—	»	» 16,00	»	» 20,00
»	10,00	»	—»—	»	» 20,00	»	» 24,00
»	13,00	»	—»—	»	» 24,00	»	» 30,00

med eit tillegg av kr. 3,00 pr. 100 stykke for kvar kr. 6,00 eller del av denne sum som ligg yver verdien kr. 30,00 pr. 100 stykke.

C. Av cigaretthylser:

Kr. 0,25 pr. 50 stykke av pakningens innhald eller del av same.

D. Av snus:

Kr. 0,25 pr. 50 gram av pakningens innhald eller del av denne.

24 mai. E. Av røykjetobakk, herunder karva skråtobakk:

Kr. 0,12 pr. netto 100 gram, når detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgifta irekna er upptil kr. 1,00

»	0,20	»	—»—	yver kr.	1,00	»	»	1,60
»	0,24	»	—»—	» »	1,60	»	»	2,00
»	0,36	»	—»—	» »	2,00	»	»	2,50
»	0,48	»	—»—	» »	2,50	»	»	3,00
»	0,60	»	—»—	» »	3,00	»	»	3,50
»	0,72	»	—»—	» »	3,50	»	»	4,00

med eit tillegg av kr. 0,12 pr. netto 100 gram for kvar kr. 0,50 eller del av denne sum som detaljprisen er yver kr. 4,00.

F. Skråtobakk:

med kr. 0,04 pr. 50 gr av pakningens innhald.

II.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å gjera slike brigde i dei for stempelavgift av cigarar, cigarettar og røykjetobakk fastsette verdiklasser og avgiftssatsar som det måtte finna fyremålstenleg.

24 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av sjokolade- og sukkervarer.

Fra 1 juli 1935 skal til statskassen erlegges omsetningsavgift av sjokolade- og sukkervarer efter følgende satser:

For kokesjokolade, hvormed forståes sjokolade med høist 26 pct. fettinnhold og i pakninger på minst 125 gram, 10 — ti — av hundre av varens avgiftspliktige verdi.

For de øvrige varer som i henhold til loven kan ilegges avgift, erlegges denne med 33⅓ — trettitre og en tredjedel — av hundre av varenes avgiftspliktige verdi.

24 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [2]) om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer og av innenlands tilvirket fruktvin samt av kullsyre.

---

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2020. Budgett-innst. S. nr. 164. St.tid. s. 796.

[2]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2022. Budgett-innst. S. nr. 166. St.tid. s. 797—798.

I. 24 mai.

Beslutning om omsetningsavgift til statskassen av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer.

Fra 1 juli 1935 skal overensstemmende med de om omsetningsavgiften av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer gjeldende lovbestemmelser erlegges avgift til statskassen av omsetningen av de nevnte varer med 15 — femten — øre pr. liter.

II.

Beslutning om omsetningsavgift til statskassen av innenlands tilvirket fruktvin.

Den som driver forhandling av her i landet fremstillet fruktvin som er innkjøpt av ham hos tilvirkeren, skal fra 1 juli 1935 til statskassen erlegge en avgift av

45 — femogfirti — øre for hver liter ikke musserende fruktvin og
1 — en — krone for hver liter musserende fruktvin,

som han omsetter til bruk her i landet.

Avgiften blir å beregne og erlegge for hvert halvår, således at det for et halvår pliktige avgiftsbeløp blir å innbetale innen utgangen av den 15. dag i den næst påfølgende måned.

De nærmere bestemmelser som måtte være nødvendige for avgiftens beregning og betaling, utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å endre avgiftssatsene for ikke musserende fruktvin og musserende fruktvin med de beløp hvormed den effektive toll henholdsvis for vin på fat og for ikke musserende vin på flasker måtte bli forhøiet eller redusert ved endring av det gjeldende ekstraordinære tolltillegg på 20 pct.

III.

Beslutning om omsetningsavgift til statskassen av kullsyre.

Fra 1 juli 1935 skal der av kullsyre som selges eller innføres til tilvirkning av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer som ikke er bestemt til salg, erlegges omsetningsavgift til statskassen med kr. 6,30 pr. kg kullsyre.

De nærmere bestemmelser om avgiftens erleggelse og kontrollen dermed utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

24 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om avgift til statskassen av jord som i budgetterminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 anvendes til dyrking av tobakk.

Av jord som i budgetterminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 anvendes til dyrking av tobakk, erlegges en avgift til statskassen av 10 øre pr. kvadratmeter, dog således at der av det av én dyrker på en eiendom beplantede areal svares en avgift av minst kr. 20,00. Avgiften påhviler den som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsettes av Finans- og tolldepartementet.

24 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [2]) om avgift til statskassen fra 1 juli 1935 1) av sirup som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup.

I.

Fra 1 juli 1935 erlegges til statskassen avgift av sirup som anvendes til tilvirkning av drops, med 16 øre pr. kg.

II.

Fra 1 juli 1935 erlegges til statskassen avgift av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup med følgende beløp:

1. av mais 5 øre pr. kg.
2. av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

24 mai **Kongelig kunngjøring** *) [3]) om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936.

For budgetterminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 erlegges skatt til statskassen av motorvogner samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. efter følgende regler:

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2907. Budgett-innst. S. nr. 174a. St.tid. s. 804—805.

[2]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2907. Budgett-innst. S. nr. 174b. St.tid. s. 805.

[3]) St.besl. 3 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2003. Budgett-innst. S. nr. 159. St.tid. s. 792—794.

A. For motorvogner erlegges: 24 mai.

2 av hundre av de første kr. 4000 — eller deler derav — av vognens verdi.

4 av hundre av de næste kr. 3000 av verdien — eller deler derav.

6 av hundre av de næste kr. 3000 av verdien — eller deler derav.

10 av hundre av de næste kr. 3000 av verdien — eller deler derav.

15 av hundre av overskytende beløp.

Det fremkomne skattebeløp blir å avrunde således at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøies til det nærmeste antall hele kroner.

B. Av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. erlegges:

I. For kinematograffremvisninger: 10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

II. For konserter, hvorved utenlandsk kunstner medvirker: 8 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

III. For andre forestillinger og fremvisninger m. v.: 12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

C. For kinematografforestillinger kan Finansdepartementet, når filmen er norsk, optatt av norsk selskap, nedsette skatten i forhold til den økning av filmleien som Kommunale kinematografers landsforbund innrømmer, dog ikke under 5 %.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936. 24 mai.

§ 1. I budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 skal der til statskassen erlegges avgift av:

1. i dette tidsrum fallen arv, hvad enten den tilfaller arvingen efter loven, ved testament eller efter overenskomst, herunder arveforskudd, hvorav avgift ikke allerede er erlagt, og dødsgaver (jfr. lov av 16 mars 1934 §§ 2 og 3),
2. i dette tidsrum ydede arveforskudd, i tilfelle tillagt arveforskudd, som vedkommende arving tidligere har oppebåret, og hvorav avgift ikke allerede er erlagt.

§ 2. Avgiften erlegges efter nedenstående regler:

a. Av arv, som tilfaller arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje, adoptivbarn, som er adoptert før deres

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 14 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2005. Budgett-innst. S. nr. I60. St.tid. S. 932—934.

24 mai. fylte 18de år, pleiebarn og stebarn, som finnes å kunne likestilles med sådanne adoptivbarn, og disse barns slektninger i rett nedstigende linje, erlegges:

av de første kr.	3000,00	av hver enkelt arvelodd	intet
» arveloddens næste kr.	3 000,00	.....	1 pct.
» — — »	4 000,00	.....	2 »
» — — »	5 000,00	.....	3 »
» — — »	10 000,00	.....	4 »
» — — »	15 000,00	.....	5 »
» — — »	20 000,00	.....	6 »
» — — »	30 000,00	.....	8 »
» — — »	30 000,00	.....	10 »
» — — »	40 000,00	.....	12 »
» — — »	40 000,00	.....	15 »
» — — »	50 000,00	.....	20 »
» — — »	50 000,00	.....	25 »
» dens overskytende beløp		.....	30 »

b. Av arv som tilfaller arvelaterens foreldre erlegges:

av de første kr.	2 000,00	.....	intet
» » næste »	5 000,00	.....	3 pct.
» » — »	10 000,00	.....	4 »
» » — »	15 000,00	.....	5 »
» » — »	20 000,00	.....	6 »
» » — »	30 000,00	.....	8 »
» » — »	30 000,00	.....	10 »
» » — »	40 000,00	.....	12 »
» » — »	40 000,00	.....	15 »
» » — »	50 000,00	.....	20 »
» » — »	50 000,00	.....	25 »
» » — »	100 000,00	.....	30 »
» » — »	100 000,00	.....	35 »
» det overskytende beløp		.....	40 »

c. Av arv, som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett opstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av arvelaterens slektninger i samme linjer og ledd, erlegges:

av de første kr.	1000,00	av hver enkelt arvelodd	intet
» arveloddens næste kr.	9 000,00	.....	6 pct.
» — — »	10 000,00	.....	7 »
» — — »	20 000,00	.....	8 »
» — — »	20 000,00	.....	10 »
» — — »	30 000,00	.....	12 »
» — — »	30 000,00	.....	15 »

av arveloddens næste kr. 40 000,00 ..... 20 pct. 24 mai.
» — — » 40 000,00 ..... 25 »
» — — » 50 000,00 ..... 30 »
» — — » 50 000,00 ..... 35 »
» — — » 100 000,00 ..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og foreninger, forsåvidt de alene har almennyttige formål, og styret har sitt sæte her i landet, erlegges en avgift av 10 pct. medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til å komme i betraktning ved legatutdelingen, i hvilket tilfelle der blir å erlegge avgift med 15 pct. Dog blir 10 pct. å erlegge, hvis fortrinsretten er begrenset til å gjelde arvelaterens eller hans ektefelles foreldre, barn, adoptivbarn eller søsken.

e. Av all annen arv, herunder også arv til legater, stiftelser, selskaper og foreninger, som ikke omfattes av bestemmelsene i litr. d., erlegges:

1. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter testament:

av de første kr. 1000,00 av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,00 ..... 10 pct.
» — — » 10 000,00 ..... 12 »
» — — » 20 000,00 ..... 15 »
» — — » 20 000,00 ..... 20 »
» — — » 40 000,00 ..... 25 »
» — — » 50 000,00 ..... 30 »
» — — » 50 000,00 ..... 35 »
» — — » 100 000,00 ..... 40 »
» dens overskytende beløp ..... 50 »

2. forsåvidt arven tilfaller vedkommende efter loven (ab intestato):

av de første kr. 1000,00 av hver enkelt arvelodd intet
» arveloddens næste kr. 9 000,00 ..... 20 pct.
» — — » 10 000,00 ..... 25 »
» — — » 20 000,00 ..... 30 »
» — — » 20 000,00 ..... 35 »
» — — » 40 000,00 ..... 40 »
» — — » 50 000,00 ..... 45 »
» — — » 50 000,00 ..... 50 »
» — — » 100 000,00 ..... 55 »
» dens overskytende beløp ..... 60 »

§ 3. Fra avgiftsplikten undtas:

1. Arvemidler (arveforskudd, gaver), som tilfaller arvelaterens ektefelle.

24 mai. 2. Boer, hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 2000.

3. Arvemidler, som tilfaller personer, som stod i tyendeforhold til arvelateren ved dennes død, forsåvidt angår den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 2000.

24 mai. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminen 1935—36.

§ 1. For budgetterminen 1935—36 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue efter følgende regler:

a. Personer (boer), som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav a og c, samt personer, som er skattepliktige efter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de første	.....	kr.	125 000,00		intet.
» » næste	.....	»	75 000,00	0,4	pct.
» » —	.....	»	100 000,00	0,5	»
» » —	.....	»	100 000,00	0,6	»
» » —	.....	»	200 000,00	0,7	»
» » —	.....	»	200 000,00	0,8	»
» » —	.....	»	200 000,00	0,9	»
» » —	.....	»	250 000,00	1,0	»
» » —	.....	»	250 000,00	1,1	»
» » —	.....	»	500 000,00	1,2	»
» » —	.....	»	1 000 000,00	1,3	»
» » —	.....	»	2 000 000,00	1,4	»
» » —	.....	»	2 000 000,00	1,5	»
» » —	.....	»	3 000 000,00	1,75	»
» » —	.....	»	5 000 000,00	2,0	»
» » —	.....	»	5 000 000,00	2,25	»
» » —	.....	»	5 000 000,00	2,5	»
» » —	.....	»	5 000 000,00	2,75	»
Av det overskytende beløp	.....			3,0	»

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, erlegger 0,5 pct. av formuens samlede beløp.

c. Den skatt på formue, som fremkommer efter foranstående satser, nedsettes derpå med femti av hundre.

Skatt ilignes kun, forsåvidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4,00. Omberegning av

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 14 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2002. Budgett-innst. S. nr. 158. St.tid. s. 928—932.

skatt efter avgjørelse av ankenevnden (lov av 28 juli 1921 § 19) finner alene sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10,00. 24 mai.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslover.

§ 3. Forsåvidt for nogen skattepliktig det samlede ham ilagte skattebeløp til stat og kommune efter ligningen (i tilfelle klagebehandlingen) for 1935—36 ved utskrivningen av ekstraordinær formuesskatt efter foranstående bestemmelser bringes til å overstige 75 pct. av den antatte inntekt ved statsskatteligningen, blir på andragende den ekstraordinære formuesskatt å nedsette, i tilfelle å frafalle, i den utstrekning hvori den overstiger nevnte grense. Andragende som her nevnt inngis til og avgjøres av ankenevnden for den ekstraordinære formuesskatt.

§ 4. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon. 24 mai.

I. Det tillates at der for Floren krets av Selbu prestegjeld i Nidaros bispedømme på en dertil utsett tomt av gården Næss gnr. 116 bnr. 1 i Selbu herred opføres et kapell efter de av arkitekt Anton Kjeldstad, Trondheim, utarbeidede tegninger under iakttagelse av de av statens bygningsinspektør anførte bemerkninger til planen.

II. Nidaros stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i planen om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

III. Kapellet — som blir å benevne Flora kapell — blir å tillegge 12 gudstjenester årlig efter Nidaros biskops nærmere bestemmelse.

IV. Selbu herredstyres beslutninger av 9 november 1929 og 15 september 1934 om å garantere for utgiftene ved kapellets fremtidige vedlikehold og drift m. v. godkjennes overensstemmende med landskommunelovens § 46.

Kongelig resolusjon. *) 24 mai.

I. I henhold til lov om naturfredning av 25 juli 1910, jfr. lov av 14 juli 1916, skal fuglelivet med undtagelse av kråke, ravn (korp) og stormåse, på de på en fremlagt liste nevnte fyrstasjoner med tillig-

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

24 mai. gende statsgrunn være fredet mot ødeleggelse eller skade av ethvert slags, heri innbefattet borttaking av fugleegg.

II. Fredningen er ikke til hinder for adgang for fyrbetjeningen til utnyttelse av enkelte steder som egg- og dunvær.

III. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på fredningsstedene.

På den i post I nevnte liste er opført følgende fyrstasjoner:

Fyrstasjoner.	*Beliggenhet.*
Færder,	Tjøme, Vestfold.
Svenner,	Stavern, »
Torungen,	Hisøy, Aust-Agder.
Homborsund,	Eide, »
Oksøy,	Oddernes, Vest-Agder.
Songvår,	Søgne, »
Katland,	Farsund, »
Egerøy,	Eigersund landsogn, Rogaland.
Kvasseim,	Ogna, »
Obrestad,	Nærbø, »
Feisteinen,	Sandnes, »
Flatholmen,	Sola, »
Sørhaugøy,	Austrheim, Hordaland.
Ryvarden,	Solund, Sogn og Fjordane.
Skjelanger,	Herdla, Hordaland.
Skarvøy,	» »
Hellisøy,	Hjelme, »
Utvær,	Solund, Sogn og Fjordane.
Ytterøyane,	Kinn, »
Svinøy,	Svinøy, Møre.
Haugsholmen,	Sande, »
Flåvær,	Herøy, »
Gresøyane,	» »
Lepsøyrev,	Borgund, »
Rødholmen,	Haram, »
Ulla,	» »
Ona,	Sandøy, »
Bjørnsund,	Fræna, »
Kvitholmen,	Kvenstad, »
Stavenes,	Bremsnes, »
Terningen,	Sandstad, S. Trøndelag.
Skalmen,	Bratvær, Møre.
Vingleia,	N. Frøya, S. Trøndelag.
Finvær,	» »

Fyrstasjoner.	*Beliggenhet.*	24 mai.
Halten,	N. Frøya, S. Trøndelag.	
Kjeungskjær,	Ørland, »	
Tarven,	Nes, »	
Asenvågøya,	Jøssund, »	
Buholmråsa,	Osen, »	
Ellingråsa,	Flatanger, N. Trøndelag.	
Nærøysund,	Vikna, »	
Måholmen,	» »	
Sklinna,	Leka, »	
Støtt,	Meløy, Nordland.	
Tranøy	Hammarøy, »	
Rotvær,	Lødingen, »	
Værøy,	Værøy, »	
Lilleøy,	Bø, »	
Kjølnes,	Berlevåg, Finnmark.	
Vardø,	Vardø, »	

Kongelig resolusjon *).

I. I henhold til § 29 i loven om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes fra 1 juli 1935 et nytt reglement for statslønte kontorfullmektiger og betjenter ved embedskontorer m. v. under Justisdepartementet overensstemmende med et fremlagt utkast. 24 mai.

II. Fra samme tidspunkt opheves bestemmelsene i det reglement som blev fastsatt ved kongelig resolusjon av 21 mars 1919 samt bestemmelsen i kongelig resolusjon av 12 mars 1926 om ansettelsesråd for statslønte kontorfullmektig- og betjentstillinger ved overrettene og byrettenes justiskontorer.

Det under post I fastsatte nye reglement har følgende ordlyd:

§ 1. Statslønte kontorfullmektiger og betjenter ansettes efter almindelig konkurranse. Ved inntrådt ledighet skal vedkommende embedsmann straks innrykke kunngjøring én gang i Norsk Kunngjørelsestidende og i andre aviser efter Justisdepartementets nærmere bestemmelse med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Justisdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Statslønte kontorfullmektig- og betjentstillinger ved fylkesmannsembeder og ved riksadvokatembedet besettes av Justisdepartementet efter at det er avgitt innstilling om 3 av ansøkerne fra vedkommende embedsmann og en kontor-

*) Se skr. av 29 mai 1935.

24 mai. funksjonær opnevnt av en tjenestemannsorganisasjon som er anerkjent i vedkommende tjenestegren efter § 2 i loven av 6 juli 1933 om forhandlingsrett for statstjenestemenn m. v.

Er embedsmannen inhabil, bortfaller innstillingen fra den opnevnte kontorfunksjonær.

Ansettelsesretten med hensyn til de øvrige stillinger legges til et ansettelsesråd som foruten en kontorfunksjonær opnevnt av en anerkjent organisasjon i vedkommende tjenestegren skal bestå av:

a) for kontorfullmektig- og betjentstillinger ved Høiesteretts kontor av justitiarius i Høiesterett og rettens to eldste dommere — efter innstilling fra justissekretæren.
b) for kontorfullmektig- og betjentstillinger ved statsadvokatembedene av riksadvokaten og vedkommende statsadvokat (statsadvokater).
c) for kontorfullmektig- og betjentstillinger ved rettsskriverembedene ved lagmannsrettene av vedkommende lagmann og rettsskriver.
d) for kontorfullmektig- og betjentstillinger ved overrettenes og byrettenes justiskontorer av vedkommende fylkesmann, justitiarius og justissekretær.
e) for kontorfullmektig- og betjentstillinger ved de øvrige embedskontorer m. v. av vedkommende fylkesmann og embedsmann.

Når vedkommende tjenestemannsorganisasjon opnevner en kontorfunksjonær som sin representant, skal det også opnevnes en kontorfunksjonær som varamann for ham. Varamannen gjør tjeneste når den opnevnte representant har forfall eller er inhabil.

Såfremt det i vedkommende tjenestegren er flere anerkjente organisasjoner, skal kontorfunksjonærenes representant samt varamannen for ham opnevnes av organisasjonene i fellesskap.

Ansettelsesrådet skal straks sende innberetning om en ansettelse til Justisdepartementet.

§ 3. Dersom justitiarius i Høiesterett eller en av rettens to eldste dommere er inhabil ved besettelsen av en stilling ved Høiesteretts kontor, skal den høiesterettsdommer som står nærmest i anciennitet gjøre tjeneste som medlem av ansettelsesrådet. I de tilfelle som er nevnt i tjenestemannslovens § 2 punkt 3 og 4 skal saken forelegges for Kongen.

Når ellers en embedsmann som er medlem av et ansettelsesråd er inhabil, foretas ansettelsen av Justisdepartementet efter innstilling fra de andre medlemmer. Er samtlige embedsmenn som er medlemmer av ansettelsesrådet inhabile, bortfaller innstillingen.

Er det uenighet innen ansettelsesrådet, treffes likeledes 24 mai.
avgjørelsen av departementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933) og i nærværende reglement samt med de forpliktelser som fremgår av lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover. For øvrig fastsetter Justisdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Arbeidstiden er 7 timer daglig med slik årlig ferie som Justisdepartementet bestemmer, dog minst 14 dager. Fullmektiger og betjenter må finne sig i at arbeidstiden under særlige forhold av forbigående art uten særlig godtgjørelse forlenges eller efter omstendighetene legges til en annen tid enn den ordinære.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid som statslønt fullmektig eller betjent ved embedskontorer m. v. under Justisdepartementet.

Justisdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre om det ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen dersom opsigelsen er meddelt av Justisdepartementet eller av ansettelsesrådet for tjenestemenn ved Høiesteretts kontor. For øvrig kan opsigelsen innankes for Justisdepartementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har sagt ham op. Er denne myndighet et ansettelsesråd, sendes saken med rådets uttalelse uten opphold til Justisdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, fortsetter tjenestemannen i sin stilling til anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er meddelt tjenestemannen.

24 mai. § 10. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen én måned efter at anken er fremsatt.

24 mai. **Stadfesting** — gjevi av Socialdepartementet — på «Jenny Brandts legat» til løning av ei menighetsdiakonissa for Vestre Slidre, opretta ved testament av 18 april 1904.

24 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Andreas Severin Andersen Bauges legat til fordel for fattige barn i Holmedal sogn i Skånevik prestegjeld».

25 mai **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Wilhelm Larsens legat for syke, fattige kunstnere».

25 mai. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Elverum herred. Hedmark fylke.

27 mai. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Beitstad herad, Nord-Trøndelag fylke.

27 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori uttales at det, for at fritagelse for stempelavgift av auksjonsskjøte i medhold av kongelig resolusjon av 18 november 1932 kan opnåes, er tilstrekkelig at den tidligere eier har tinglyst eller behørig stemplet adkomstdokument til eiendommen. Det kreves ikke for fritagelse tillike at den tidligere eiers hjemmel skal være i orden.

28 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om forandring i reglene for jakt og fangst i Joramo bygdealmenning i Opland fylke.

28 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet, hvorved bestemmes at tiden for jakt på hare innen Vestfold fylke efter utgangen av året 1935 fremdeles skal være fra og med 15 september til og med 31 desember. Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av 1938.

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 21.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 29 mai.

Reglement for embedskontorfunksjonærer.

Ved kongelig resolusjon av 24 mai 1935 er det fastsatt et nytt reglement for statslønte kontorfullmektiger og betjenter ved embedskontorer m. v. under Justisdepartementet. Bestemmelsene i det nye reglement trer i kraft fra 1 juli 1935. Fra samme tidspunkt er bestemmelsene i det nu gjeldende reglement som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 21 mars 1919, jfr. kongelig resolusjon av 12 mars 1926, ophevet.

Man vedlegger en del avtrykk av det nye reglement samt en del avtrykk av det nye skjema for ansettelsesbrev. Til hver embedsmann under dette departement i Deres distrikt bes det sendt så mange eksemplarer av reglementet at også hver statslønt kontorfullmektig og kontorbetjent får et avtrykk.

Som det fremgår av reglementet, er det nu bestemt at en kontorfunksjonær som er opnevnt av en anerkjent tjenestemannsorganisasjon i vedkommende tjenestegren sammen med vedkommende embedsmann skal avgi innstilling om 3 av ansøkerne til de statslønte kontorfullmektig- og betjentstillinger som besettes av departementet. Samtidig er det bestemt at en kontorfunksjonær som er opnevnt av organisasjonen skal være medlem av vedkommende ansettelsesråd.

Det har vært forutsetningen at det skal overlates til organisasjonen å bestemme hvor lenge den opnevnte representant for kontorfunksjonærene — og hans varamann — skal gjøre tjeneste samt ved hvilke ansettelser og innstillinger han skal delta.

Forhandlingene mellem ansettelsesrådets medlemmer bør så vidt mulig foregå muntlig. Likeledes bør vedkommende embedsmann og funksjonærenes representant som regel avgi innstilling om ansøkerne efter muntlige forhandlinger. I disse tilfelle vil det være hensiktsmessig at funksjonærenes representant får anledning til på forhånd å gjennemgå alle ansøkninger med bilag. Dersom muntlige forhandlinger ikke kan finne sted uten at reise må foretas, finner departementet ikke å kunne samtykke i at det av det offentlige utbetales skyss- og kostgodtgjørelse for reisen. I slike tilfelle vil derfor forhandlingene i tilfelle måtte foregå gjennem korrespondanse.

I § 4 i det nu gjeldende reglement er det bestemt at det i ansettelsesbrevet skal tas forbehold om at tjenestemannen er pliktig til å finne sig i «mulige senere forandringer» i tjenestemannsloven og pensjonsloven. Dette forbehold er

29 mai. ikke tatt inn i det nye reglement og det nye skjema for ansettelsesbrev.

Bestemmelsen i § 6 i det gjeldende reglement er falt bort efter at tjenestemannslovens 3. kapitel for statstjenestemenns vedkommende er ophevet ved § 11 i forhandlingsloven av 6 juli 1933.

For øvrig henviser man til bestemmelsene i det nye reglement.

Kunngjøring om ledige stillinger skal fremdeles rykkes inn i andre aviser enn «Norsk Kunngjørelsestidende». Som regel vil det være tilstrekkelig at kunngjøringen rykkes inn i et par av de mest utbredte lokale aviser, jfr. departementets rundskrivelse av 28 juni 1919 (i Lovtidende).

En del eksemplarer av denne rundskrivelse vedlegges. Et eksemplar bes sendt til hver embedsmann under dette departement i Deres distrikt.

Ansettelsesbrev.

I henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 2, jfr. § 2 i det reglement som er fastsatt ved kongelig resolusjon av 24 mai 1935, ansettes

.....

som statslønt ..... av ..... klasse

ved ..... embede

fra .....

Ansettelsen skjer på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933) og i ovennevnte reglement samt med de forpliktelser som fremgår av lov nr. 3 av 28 juli 1921 om Statens pensjonskasse (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover.

Tjenestemannen kan ikke uten Justisdepartementets samtykke overta annet fast løntarbeide.

29 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en politimester, hvori uttales at departementet antar, at når lastevogn skal benyttes til personbefordring, vil vognen i almindelighet måtte opføres til beskatning.

Man antar dog at politiet, såfremt det finner i enkelte særlige tilfelle å kunne gi en tillatelse til personbefordring som bare skal gjelde for en enkelt bestemt anledning, kan undlate av den grunn å opføre vognen til beskatning.

Forutsetningen herfor er dog, at politiet finner det ubetenkelig å gi en sådan fritagelse.

Lov *) [1]) om tillegg til lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927. 31 mai. Nr. 1

Lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 § 1 skal lyde:

§ 1. Rett til å utøve tannlægevirksomhet og kalle sig tannlæge har bare:

1. den som har bestått tannlægeeksamen her i riket og derefter av vedkommende regjeringsdepartement har fått autorisasjon som tannlæge,
2. den som uten å ha underkastet sig tannlægeeksamen her i riket, av Kongen har fått tillatelse til å utøve tannlægevirksomhet, i den utstrekning tillatelsen bestemmer. Før sådan tillatelse gis, skal erklæring være innhentet fra styret for Norges tannlægehøiskole og medisinaldirektøren.

Rett til å utøve tannlægevirksomhet har også enhver, som har rett til å utøve lægevirksomhet.

Det er forbudt andre å behandle sykdommer i tenner, tannkjøtt eller kjever, utføre tannfylling, tannuttrekning, tannregulering, innsetning og tilpassing av kunstige tenner.

Den som godtgjør at han det siste år før 1 januar 1935, som selvstendig erhverv, lovlig har drevet en virksomhet som går inn under foregående ledd, uten ellers å ha rett til det efter denne lov, skal uten hinder av denne lov inntil videre kunne fortsette den del av virksomheten som går ut på å innsette og tilpasse kunstige tenner på plate som ikke støttes til eller festes på gjenstående tenner. Slik virksomhet må bare utøves i samme kommune som før og med det antall medhjelpere som vedkommende hadde i sin tjeneste 1 januar 1935. Kongen kan sette nærmere vilkår for adgangen til å drive slik virksomhet og kan gi nærmere forskrifter for den.**)

Lov *) [2]) om betalingsutjevning. 31 mai. Nr. 2.

§ 1. Hvis et fremmed land begrenser eller hindrer overføring av betalingsmidler til Norge, kan Finansdepartementet treffe de bestemmelser som finnes påkrevet for at norske tilgodehavender i vedkommende land kan få dekning ved utjevning i tilgodehavender i Norge.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser truffet i medhold av § 1 straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Provisorisk anordning om betalingsutjevning av 17 august 1934 opheves.

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Se res. av 7 juni 1935.
[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 27. Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 305—310; i Lt. s. 68.
[2]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 35. Innst. O. nr. 32. St.tid., forh. i Ot. s. 289; i Lt. s. 67.

31 mai. Nr. 3.

Lov *) [1]) til forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 med tilleggslover.

I.

Lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 med tilleggslover, dens § 12, annet og tredje ledd, skal herefter lyde:

Den som har bestått den høiere lærerprøve i henhold til lov om seminarer og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 14 juni 1890, behøver for å få vidnesbyrd om bestått middelskoleeksamen alene å underkaste sig dennes skriftlige og muntlige prøver i tysk, engelsk og matematikk (uten praktisk regning), eller for å få vidnesbyrd for bestått middelskoleeksamen med innskrenket fagkrets å underkaste sig prøvene i matematikk (uten praktisk regning), og et av fremmede sprog eller kun prøvene i et av sprogene.

Den som har bestått lærerprøven i henhold til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 18 januar 1902 eller lærerprøven i henhold til lov av 6 juni 1930, behøver for å få vidnesbyrd for bestått middelskoleeksamen alene å underkaste sig dennes skriftlige og muntlige prøver i tysk og engelsk, eller for å få vidnesbyrd for bestått middelskoleeksamen med innskrenket fagkrets alene å underkaste sig prøvene i et av sprogene.

Den som har bestått den høiere lærerprøve i henhold til lov om seminarer og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 14 juni 1890 eller lærerprøven i henhold til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 18 januar 1902, og har fått vidnesbyrd om bestått middelskoleeksamen, behøver for å få vidnesbyrd om bestått examen artium alene å underkaste sig dennes skriftlige og muntlige prøver i fremmede sprog, matematikk og biologi, dessuten i fysikk (reallinjen), gammelnorsk, særpensumet i bygdemålslitteratur og særpensumet i historie (de tre siste fag på norrønlinjen).

Den som har bestått lærerprøven i henhold til lov av 6 juni 1930, behøver for å få vidnesbyrd om bestått examen artium alene å underkaste sig artiumsprøvene i:

på reallinjen matematikk, fysikk, tysk, engelsk og fransk;

på engelsklinjen engelsk, tysk, fransk og matematikk;

på latinlinjen latin, tysk, engelsk, fransk, matematikk og eventuelt gresk;

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 20 mai. Se Ot. prp. nr. 2. Innst. O. nr. 60, jfr. innst. O. nr. 4. St.tid., forh. i Ot. s. 354—355; i Lt. s. 69.

på norrønlinjen gammelnorsk, tysk, engelsk, fransk, matematikk og linjens særpensum i bygdemålslitteratur og i historie; 31 mai. Nr. 3.

på reallinjen, latinlinjen og norrønlinjen dessuten den skriftlige middelskoleeksamensprøve i engelsk.

For å kunne fremstille sig til examen artium efter bestemmelsene i denne paragraf må kandidaten ved avgangseksamen fra lærerskolen gjennemsnittlig ikke ha ringere karakter enn «godt» for de skriftlige besvarelser og for de muntlige fag religionskunnskap, norsk, historie, geografi, naturfag og pedagogikk.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om tillegg til lov om reindriften av 12 mai 1933. 31 mai. Nr. 4.

§ 1. For Finnmark fylkes vedkommende kan Kongen bestemme at de funksjoner som i lov om reindriften av 12 mai 1933 §§ 51, 53, 55, 58 og 64 er tillagt fylkesmannen, skal utøves av vedkommende politimester.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 31 mai.

I forbindelse med sanksjon av foranstående lov nr. 4 av 31 mai 1935 om tillegg til lov om reindriften av 12 mai 1933 bestemmes at de funksjoner som i lov om reindriften av 12 mai 1933 §§ 51, 53, 55, 58 og 64 er tillagt fylkesmannen, forsåvidt angår Finnmark fylke, fra 1 juli 1935 og inntil videre skal utøves av vedkommende politimester.

Lov *) [2]) om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein. 31 mai. Nr. 5.

§ 1. Kongen kan for fylke eller del derav bestemme at det i en bestemt tid av året skal være forbudt å avhende, falby, kjøpe eller motta kjøtt eller skinn av tamrein medmindre det er behørig stemplet.

De nærmere regler om stemplingen fastsettes av Kongen eller den han dertil bemyndiger. Herunder kan fastsettes avgift for stemplingen og nærmere regler om de legitimasjoner som skal kreves før stemplingen foretas.

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 20 mai. Se Ot. prp. nr. 47. Innst. O. nr. 58. St.tid., forh. i Ot. s. 353; i Lt. s. 79.

[2]) St.besl. 20 mai. Se Ot. prp. nr. 48. Innst. O. nr. 68. St.tid., forh. i Ot. s. 377; i Lt. s. 79.

31 mai. Nr. 5.

Kongen eller den han bemyndiger kan gi de nærmere regler til gjennemførelsen av denne lov.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser fastsatt i medhold av § 1 straffes med bøter.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

31 mai.

Kongelig resolusjon *).

I forbindelse med sanksjon av foranstående lov nr. 5 av 31 mai 1935 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein bemyndiges Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i denne lov er tillagt Kongen og den Kongen dertil bemyndiger, å utferdige.

31 mai. Nr. 6.

Lov*)[1]) om befordring av personer og gods på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 november 1933.

§ 1. Med «de internasjonale overenskomster» menes i denne lov:

Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, og

Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene,

begge undertegnet i Rom 23 november 1933, med tilhørende protokoller og bilag, og med de forandringer og tillegg som senere måtte bli foretatt.

§ 2. Med jernbane menes i denne lov sådan utenlandsk eller innenlandsk jernbane som de internasjonale overenskomster efter sine bestemmelser finner anvendelse på.

Det som bestemmes om jernbaner, skal også gjelde for automobil- og sjøfartslinjer og andre befordringsmidler som efter bestemmelsene i overenskomstene omfattes av disse.

§ 3. For befordring som de internasjonale overenskomster efter sine bestemmelser omfatter, gjelder de regler som er fastsatt i overenskomstene.

§ 4. Blir en jernbane saksøkt til å betale erstatning i henhold til de internasjonale overenskomster og vil jernbanen, om den dømmes til å betale, søke regress hos andre jernbaner og i den anledning gi disse underretning om søksmålet og adgang til å intervenere, fastsetter retten fristene for forkynnelsen og for intervensjonen.

Er sådan underretning forkynt, kan den jernbane som

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 20 mai. Se Ot. prp. nr. 41. Innst. O. nr. 59. St.tid., forh. i Ot. s. 353—354; i Lt. s. 69.

der søkes regress hos, ikke bestride rettmessigheten av en utbetaling i henhold til den rettslige avgjørelse som blir truffet. 31 mai. Nr. 6.

Den regress-søkende jernbane kan, når en av de jernbaner som den søker regress hos har hjemting i Norge, saksøke samtlige jernbaner under ett ved den domstol som den norske jernbane hører under. Anlegges sak mot flere jernbaner som har hjemting i Norge, men i forskjellige rettskretser, kan den regress-søkende jernbane velge, i hvilken av disse kretser den vil anlegge saken. Retten avgjør i en og samme dom alle de regress-saker som er forelagt den.

§ 5. Dom som i henhold til de internasjonale overenskomster er avsagt i utlandet av kompetent domstol, og som efter den utenlandske rett gir adgang til tvangsfullbyrdelse, kan — hvad enten saksøkte har møtt eller er uteblitt under saken — fullbyrdes her i riket når dommen er stadfestet av norsk domstol.

Sak om stadfestelse anlegges ved Oslo byrett. Retten prøver ikke riktigheten av den utenlandske dom.

Bestemmelsene i første ledd kommer ikke til anvendelse på kjennelser som bare har en foreløbig eksekusjonskraft, heller ikke for de deler av en dom hvorved saksøkeren idømmes en ytterligere erstatning utover saksomkostningene fordi saken er gått ham imot.

§ 6. Fordring som stammer fra befordring som er utført på grunnlag av de internasjonale overenskomster og som en utenlandsk jernbane har på en norsk jernbane, så vel som en utenlandsk jernbanes rullende materiell, herunder innbefattet alle rørlige ting som tilhører jernbanen og befinner sig i materiellet, kan bare belegges med arrest eller gjøres til gjenstand for utlegg her i riket når det skjer i henhold til en dom som er avsagt av en domstol i den stat hvorunder den utenlandske jernbane hører.

§ 7. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Samtidig opheves lov av 1 juli 1926 om befordring av personer og gods på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 oktober 1924.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om avgift til statskassen av apotekenes omsetning. 31 mai.

Den som har fått bevilling til å drive et ikke salgbart apotek, enten i henhold til lov av 4 august 1909 med senere tilleggslover eller med plikt til å underkaste sig en ny apo-

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 10 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2051. Budgett-innst. S. nr. 169. St.ti. s. 918—919.

31 mai. teklovs bestemmelser, eller som frivillig har underkastet sig bestemmelsene om avgift, skal for budgettåret 1 juli 1935—30 juni 1936 svare avgift til statskassen av sin omsetning efter nedenstående regler:

§ 1.

1. De første kr. 50 000,00 av omsetningen skal være avgiftsfri.
2. Fra restbeløpet trekkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.
3. Av den tiloversblevne omsetning svares følgende avgifter:

Av 1ste	kr. 5000,00	(eller deler derav)	1	pct.
» 2net	» 5000,00	—»—	2	»
» 3dje	» 5000,00	—»—	3	»
» 4de	» 5000,00	—»—	4	»
» 5te	» 5000,00	—»—	5	»
» 6te	» 5000,00	—»—	6	»
» 7de	» 5000,00	—»—	7	»
» overstigende omsetning			8	»

§ 2. Til et apoteks omsetning regnes alle beløp som er innkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp å medregne som er innkommet for varer som enten direkte eller gjennem mellemmenn forhandles til andre apotek.

Omsetningen ved filialapotek og almindelige medisinutsalg blir å beregne særskilt fra hovedapotek. Omsetning ved håndkjøpsutsalg regnes med i hovedapotekets.

§ 3. Det departement som medisinalvesenet hører under, kan helt eller delvis frafalle avgiften for apotekere med hvem der er inngått eller inngåes overenskomst om avståelse av salgbare apotekprivilegier.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalle avgiften, hvor det vilde falle særlig trykkende for vedkommende å utrede den, samt avgift av omsetning av sukkersykemidlet insulin som foregår uten fortjeneste for apotekene.

§ 4. Avgiftsbeløp på mindre enn kr. 10,00 opkreves ikke.

31 mai. **Kongelig kunngjøring***)[1]) om omsetningsavgift til statskassen av visse varer fra 1 juli 1935.

§ 1. Fra 1 juli 1935 skal betales omsetningsavgift til statskassen av følgende varer beregnet av verdien efter vedføiet procentsats:

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 21 mai. Se St.prp. nr. 1, kap. 2024. Budgett-innst. S. nr. 167 b. St.tid. s. 981—982.

1. Gull- og platinavarer ..... 6 pct. 31 mai.
2. Sølvvarer ..... 4 »
3. Hansker og vanter av skinn (så vel sydde som blott tilskårne) eller silke (herunder kunstsilke) 5 »
4. Skotøi av silketøi eller tøi, hvori finnes silke, av tøi innvirket med metalltråd, av lakkert, chagrinert, bronsert, alunert, hvitgarvet (glacé) og semsket skinn eller av chevreaux-, reptil-, fisk- eller øgleskinn og efterligninger derav ..... 4 »
5. Silkevarer, hvorunder kunstsilkevarer — dog undtatt spinnestoff og garn — ..... 6 »
6. Parfymer, luktende vann og andre vann til toalettbruk, kosmetiske midler, såsom sminke, pudder og lignende varer til toalettbruk, dog undtatt munnvann, tannpulver, tannpasta og tannkrem .. 6 »
7. Glassvarer, andre, slipte, etsede etc. (tolltariffens glassvarer 11 a) ..... 5 »

§ 2. Til grunn for avgiftens beregning legges vedkommende vares engros-pris ved salg til detaljforhandler overensstemmende med nærmere regler som utferdiges av Finans- og tolldepartementet.

§ 3. For varer av den i § 1 under 5 nevnte art som er tilvirket av vevet stoff eller trikotstoff (metervare), beregnes avgiften bare av stoffets verdi.

Kongelig kunngjøring*)[1]) om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1935—36. 31 mai.

§ 1. For budgetterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 erlegges skatt til Svalbard efter følgende regler:

I. Av personer og selskaper som skal svare skatt til Svalbard efter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 1):
   a) Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000,00.
   b) Inntektsskatt med 10 pct.

II. Av enhver som skal svare skatt til Svalbard av en procentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juni 1925 kap. 2): Inntektsskatt med 4 pct. av den skattbare del av arbeidsinntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyder skal skattskrives i Norge eller Svalbard, avgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 4 mai. Se St.prp. nr. 1, Svalbardbudgettet. Budgett-innst. S. nr. 180. St.tid. s. 832—833.

31 mai. § 3. Formuer under kr. 5000,00 er skattefri. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2000,00, forsåvidt angår de i § 1 avsnitt I omhandlede skattydere er skattefri. For disse skattydere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i nærværende beslutnings § 1, I og II omhandlede skattepliktige personer befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, idet vedkommende regjeringsdepartement fastsetter bestemmelser om hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt:

i 1ste	klasse	.....	kr. 2000,00
- 2nen	»	.....	» 2500,00
- 3dje	»	.....	» 3000,00
- 4de	»	.....	» 3400,00
- 5te	»	.....	» 3800,00
- 6te	»	.....	» 4200,00
- 7de	»	.....	» 4600,00
- 8de	»	.....	» 5000,00

For personer som ilegges skatt efter § 1, II, beregnes det skattefri beløp i forhold til den tid av året hvori arbeidsforholdet varer.

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag efter § 5 er betinget av at vedkommende skattyder legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne efter lov av 15 juli 1925.

31 mai. **Kongelig resolusjon.**

Som ny § 17 i reglement for doktorgraden ved Norges tekniske høiskole av 22 desember 1922 fastsettes følgende bestemmelse:

«Uten forutgående doktorprøve kan professorrådet efter innstilling av vedkommende avdeling utnevne utenlandske menn og kvinner av anerkjent videnskapelig fortjeneste til æresdoktorer.»

31 mai. **Kongelig resolusjon.** Der fastsettes statutter for Universitetets Observatoriefond overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 1. Universitetets Observatoriefond er i henhold til Stortingsbeslutning av 7 mars 1930 oprettet av midler som er innkommet ved salg av en del av Universitetets eiendom Observatoriegaten nr. 1 i Oslo.

§ 2. Fondets kapital var 6 november 1933 kr. 380 105,84. 31 mai.
Den kan økes ved senere salg av tomter av Universitetets eiendom Observatoriegaten 1, ved de inntekter Universitetet har av denne eiendom og ved at renter av kapitalen blir lagt til denne.

Av kapitalen skal minst kr. 350 000 — tre hundre og femti tusen kroner — være urørlig.

§ 3. Fondets renter og øvrige inntekter eller en så stor del av dem som kollegiet med Stortingets samtykke hvert år bestemmer, skal anvendes til beste for Universitetet, fortrinsvis til støtte for dets astrofysiske institutt og astronomiske observatorium samt til arbeider som knytter sig til dem eller de astrofysiske og astronomiske videnskaper eller videnskaper som nærmest grenser til disse fag.

§ 4. Fondet forvaltes av Det akademiske kollegium efter de bestemmelser som til enhver tid gjelder for Universitetets legatformue.

Ved siden av disse bestemmelser kan kollegiet dessuten efter regler som fastsettes ved kongelig resolusjon anbringe fondets midler i boliglån for Universitetets faste videnskapelige og administrative tjenestemenn.

§ 5. I forbindelse med sitt forslag til budgett for Universitetet gir kollegiet hvert år statsmyndighetene meddelelse om fondets beholdning og inntekter tillikemed forslag om anvendelsen av fondets midler i den følgende budgettermin.

Kongelig resolusjon. *) 31 mai.

I medhold av lov om oprindelsesmerker m. v. av 21 juni 1929 fastsettes bestemmelser om merkning av buljongekstrakt og buljongterninger overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 1. Buljongekstrakt og buljongterninger så vel av animalsk som av vegetabilsk oprinnelse må her i landet ikke falbys eller selges fra fabrikk eller fra grossist til detaljist eller falbys eller selges til forbruker medmindre varen overensstemmende med de i § 2 fastsatte regler er forsynt med angivelse av om det er norsk eller utenlandsk vare.

§ 2. Angivelsen skal være trykt lett synlig og tydelig på varens emballasje (boks, flaske, kartong eller annen innpakning) eller på en etikett, godt festet til samme, og for terningenes vedkommende også på et omslag som danner den ytre salgspakning om hver terning.

Såfremt det ikke ved en annen tekst enn nedenfor bestemt på helt utvetydig måte fremgår om varen er norsk eller utenlandsk, skal angivelsen være sålydende:

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

31 mai. «Fabrikert i ..... (landets navn)», hvilken angivelse også kan settes i et her i landet lett forståelig fremmed sprog. Alternativt kan angivelsen være sålydende:

«Norsk» for varer tilvirket i Norge.

«Utenlandsk» for varer tilvirket i utlandet.

§ 3. Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft 1 desember 1935.

31 mai. **Kongelig resolusjon.** *)

I anledning av at trafikkavgiften efter § 38 i havneloven av 24 juni 1933 trer i kraft fra 1 juli 1935, fastsettes herved i henhold til samme lovs § 57 følgende overgangsbestemmelser:

1. Av kredittoplagsvarer som anmeldes til avregning ved utgangen av 2net kvartal 1935 beregnes tolltillegg til havnekassene efter de nugjeldende regler.
2. Av kredittoplagsvarer som er angitt til kredittoplag før 1 juli 1935 og som efter skjedd avregning for 2net kvartal 1935 fremdeles efter tollregnskapene pr. 30 juni 1935 skal være i behold, blir der å beregne trafikkavgift til inntekt for oplagsstedets havnekasse efter de for hvert sted fastsatte regulativer. Er det ikke havnekasse på oplagsstedet, tilfaller trafikkavgiften det i havnelovens § 38 nevnte fond (Trafikkavgiftsfondet). Handelsdepartementet treffer de nærmere bestemmelser herom. Den således beregnede avgift forfaller til betaling samtidig med tollen, og der skjer intet fradrag for den del av varene som efter 30 juni 1935 måtte være overført til andre oplag eller gjenutført.
3. For varer som ved utgangen av 2net kvartal 1935 beror på privat transittoplag eller på frilager, erlegges hverken tolltillegg eller trafikkavgift.
4. Beregnet tolltillegg blir å tilbakebetale når det foreligger draw-back eller lignende forhold som medfører tilbakebetaling av erlagt toll. Sådan tilbakebetaling skal dog ikke finne sted efter 30 juni 1936. Det tolltillegg som i tilfelle tilbakebetales, blir av tollvesenet å fratrekke i vedkommende havnekasses tilgodehavende av opkrevet trafikkavgift ved innsendelse av denne.

31 mai. **Kongelig resolusjon** *).

I. Den konsesjonsgrense som er omhandlet i § 2, i § 3 første ledd og i § 4 i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909, jfr. lov av 13 august 1915, nedsettes for

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

Tjøme herred, Vestfold fylke, til ½ — en halv — dekar. 31 mai.

II. Den konsesjonsgrense som er omhandlet i § 1 første ledd i lov om erhvervelse av dyrket mark av 10 desember 1920, jfr. kongelig resolusjon av 7 juni 1918, nedsettes for det samme herred videre til ½ — en halv — dekar.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Rundskrivelse *) fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 31 mai.

Overenskomst angående betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland.
Rundskrivelse nr. 6.

Lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2.

Provisorisk anordning om betalingsutjevning av 17 august 1934 er avløst av ovennevnte lov som trer i kraft straks.

Loven er sålydende:

§ 1. Hvis et fremmed land begrenser eller hindrer overføring av betalingsmidler til Norge, kan Finansdepartementet treffe de bestemmelser som finnes påkrevet for at norske tilgodehavender i vedkommende land kan få dekning ved utjevning i tilgodehavender i Norge.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser truffet i medhold av § 1 straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Provisorisk anordning om betalingsutjevning av 17 august 1934 opheves.

Loven er overensstemmende med den provisoriske anordning undtagen forsåvidt angår straffebestemmelsene i § 2. Mens straffen for overtredelse av bestemmelser truffet i medhold av den provisoriske anordnings § 1 var bøter, er den i lovens § 2 fastsatt til bøter eller fengsel i inntil tre måneder.

Med hjemmel i foranstående lovs § 1 har Finans- og tolldepartementet bestemt at de i henhold til den provisoriske anordning utferdigede bestemmelser fremdeles skal gjelde, jfr. departementets rundskrivelser til samtlige fylkesmenn av henholdsvis 12 og 25 september og 20 oktober 1934, samt 30 januar og 5 april 1935.

Herr fylkesmannen anmodes om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse.

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

31 mai. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um tobakksvedtekt for Lindås herad, Hordaland fylke.

31 mai. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Kyrkjebø herred, Sogn og Fjordane fylke.

31 mai. **Skrivelse** ***) fra Handelsdepartementet, hvorved foretas følgende forandringer i instruks av 10 august 1934 for kontroll med saltet fetsild:

§ 9. Kontrolløren gir tollvesenet fornøden underretning om partier som skal utskibes, og underretter likeledes tollvesenet om partier som på grunn av kontrollens mellemkomst ikke kommer til eksport.

§ 19. Under betegnelsen fetsild kommer kun sild hvis rogn og melke ikke er utviklet eller er lite utviklet, og som har ister eller tegn på ister, og som ikke er så småfallende at der går over 20—25 stkr. av den på 1 kg.

Den *skarpsaltede* fetsild inndeles i følgende 5 hovedsorter:

1. *Sommerfetsild* (Kv. S.) er fetsild, fanget om sommeren før silden har fått holdbart ister og i det hele tatt før den er blitt helt holdbar vare. Silden skal være fet og velsmakende.
2. *Isterfetsild* (Ister) er den fete, holdbare høstfangede kvalitetsvare (av notsild eller særlig fin garnsild) med tydelig fast ister. Til denne må der stilles meget strenge krav både med hensyn til kvalitet og behandling.
3. *Høstfetsild* (Kv. H.) er den høstfangede holdbare sild hvor isteret ikke er så fast eller kvaliteten ikke så god at den kan opnå merket «Ister».
4. *Vinterfetsild* (Kv. V.) er en holdbar, men mindre fet sild. Sild som er langstrakt og med minimalt ister skal overhodet ikke godtas.
5. *Forfangstfetsild* er sild fanget langs kysten efter vintersildfiskerienes slutt inntil silden blir av den kvalitet at den kan opnå merket Kv. S. For å kunne bli godkjent som eksportvare skal silden være tilstrekkelig fet og velsmakende til å kunne anvendes som fetsild for hurtig konsum. Varen er altså ikke holdbar og kan kun få attest for at den er sund, frisk og velbehandlet ved besiktigelsen.

Den matjesbehandlede fetsild inndeles efter de samme regler som foran nevnt, men kontrolleres i øvrig ut fra

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
***) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

sin egenart som matjesbehandlet og kan kun få attest for at varen er sund, frisk og velbehandlet ved besiktigelsen. 31 mai.

Angående kvalitetsbetegnelsene se § 21, 4.

§ 20. Eksportpakket skarpsaltet fetsild skal være ganet (eventuelt fullganet) i fersk tilstand og være fagmessig innlagt i 90, 100, 105 eller 110 kg's pakning med norsk flo og forholdsvis for ½, ¼ og ⅛ tønner.

Sommerfetsild og forfangstfetsild kan godtas i påpakket, ikke omlagt stand, forutsatt at sorteringen er jevn fra salteplassen. På attesten anføres at vekten er skjønnsmessig. Forfangstfetsild kan også godtas i ikke salttrukken stand, når varen er velbehandlet, sund og frisk ved besiktigelsen.

Fetsild av størrelse inntil 8 pr. kg kan sorteres med en variasjon av inntil 100 sild pr. tønne eller 1 sild pr. kg. For øvrig kan varieres som følger: 8/10, 10/12, 12/14, 14/16, 16/18, 18/20 og 20/25 stykker pr. kg (eller 8/9, 9/11, 11/13, 13/15, 15/17, 17/20 og 20/25).

Forskrifter om merkning.

§ 21. All fetsild som utføres her fra riket i tønner, skal av eksportøren være tydelig merket efter følgende regler:

På opslagsbunnen skal være anført med skablon eller stempel og med mørk, holdbar farve:

1. Eksportørens fulle navn, eller et varemerke som skal være godkjent av og innregistrert hos fiskeridirektøren.
2. «Norsk Fetsild» samt angivelse av stykketall pr. tønne eller kg og nettovektpakning.
3. Kvalitetsbetegnelse som følger:
   Notsild betegnes med «Not», garnsild med «Garn».
4. a. Sommerfetsilden merkes med «Kv.S.» (Sommerkvalitet).
   b. Isterfetsilden merkes med «Ister».
   c. Høstfetsilden merkes med «Kv.H.» (Høstkvalitet).
   d. Vinterfetsilden merkes «Kv. V.» (Vinterkvalitet).
   e. Forfangstfetsilden merkes med «Mai» eller «Juni», således at «Mai» betegner den tidligst fangede sild som blir godkjent som eksportvare, «Juni» den sild som nærmer sig Kv.S. Merket retter sig således mere efter kvaliteten enn efter den nøiaktige fangstdatum.
   f. Matjesbehandlet sild merkes *dessuten* «Matjes». Påpakket sommerfetsild, forfangstfetsild og matjesbehandlet fetsild av alle sorter skal ikke merkes med vekt.

31 mai. § 22. Efterat kontrolløren har overbevist sig om at partiet er merket på forskriftmessig måte, og at partiet tilsvarer de påførte merker, skal han påføre kontrollmerket («vrakermerket») *på tønnens hals og opslagsbunn som følger:*

For forfangst-, sommer-, høst- og vinterfetsild samt matjes er kontrollmerket kontrollørens bokstavmerke i triangel, som påføres de tønner som er besiktiget.

For isterfetsilden er kontrollmerket den norske løve, med kontrollørens bokstavmerke. Merket skal påsettes hver tønne. På de tønner som er besiktiget risses dessuten en cirkel.

Disse regler gjelder for tønner.

I § 26 forandres i annet avsnitt ordet «høstfetsild» til «isterfetsild». Til slutt i samme paragraf tilføies: «av de tønner som er besiktiget».

Som § 31 tilføies (under *Slutningsbestemmelser):*

§ 31. I spesielle tilfelle kan fiskeridirektøren dispensere fra bestemmelsene i denne instruks.

Disse forandringer trer i kraft straks.

31 mai. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

I medhold av bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 12 april d. å. har Handelsdepartementet bestemt at utførselen her fra riket av gatesten og kantsten fra 31 mai d. å. kl. 24 kun skal være tillatt for Norges Granitindustris Eksportforening A/S, Fredrikstad, og for de firmaer som for tollvesenet fremlegger skriftlig erklæring fra Norges Granitindustris Eksportforening A/S om at dette selskap samtykker i utførselen.

1 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved lærer O. Bråss testament av 22 november 1908 oprettede «Serina og Ola Bråss legat» til fordel for tjenestepiker og sypiker fra Nord-Trøndelag fylke og til utdannelse for unge menn fra samme fylke.

1 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frøken Nilsenia Chatarine Olsens testament av 16 september 1930 oprettede «Søstrene Nilsenia Chatarine og Benedicte Helene Olsens legat» til fordel for eldre butikkdamer i Bergen.

1 juni. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om endring i vedtekten angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord.

---

*) Kunngj. 4 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

Skriv *) frå Justisdepartementet um brigde i politivedtekti for Hetland herad, Rogaland fylke. 3 juni.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om at den som i Buksnes herred, Nordland fylke, gjør sig en næring av å drive herberge, skal ha bevilling, og om vedtekt for herberger og beverternæringen sammesteds. 3 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Prest Johan Godtfried Olsens legat» til håndverksmesters trengende enker hjemmehørende i Oslo. 4 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Ole Andersen Aasveds legat» til fattige skolebarn i Kvam sogn og til Santal- og Kinamisjonen, oprettet ved testament av 25 mars 1903. 4 juni.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Andrew Kleppes legat» til verdige fattige i Hovet, Hol herred. 4 juni.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på «Ole Erickson Noems og Bereth Soffie Noems legat», oppretta av Ole E. Noem ved testament av 14 mars 1894 til vidare opplæring av folkeskuleborn i Kvam sokn m. v. 4 juni.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 4 juni.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sovjetsamveldet tiltrådt deklarasjonen ***) om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning.

Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 16 mai 1935.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 4 juni.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium er internasjonal overenskomst †) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, med virkning fra 18 april 1936, blitt ratifisert av Iran, hvis kjenningsbokstaver blir I.R.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 4 juni.

Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon er internasjonal overenskomst ††) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, gjort gjeldende for Hong Kong, Straits Settlements og Nederlandsk Ostindia med virkning fra 1 juli 1935.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1923 s. 212.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.

4 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Buksnes herred, Nordland fylke.

4 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute på de offentlige veier innen Lier herred, Buskerud fylke.

4 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 49 punkt 3 i de ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 approberte befordringsvedtekter for statsbanene har Arbeidsdepartementet godkjent nye bestemmelser for transport av eksplosive og ildsfarlige stoffer m. v. på Norges statsbaner.

Nevnte nye bestemmelser for transport av eksplosive og ildfarlige stoffer m. v. trer i kraft fra 1 juli 1935.

4 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av Nardoveien og 2 kvartaler på Lerkendals Minde i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke, og om vedtekter for bebyggelse av disse kvartaler.

5 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Gran herred, Opland fylke.

5 juni. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um at den som i Dovre herad, Opland fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk, skal ha løyve til det, og um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa samestad.

5 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori uttales at en livsarving som er enearving ikke antas å ha krav på at åsetestakst legges til grunn ved arveavgiftsberegningen forsåvidt fast eiendom angår.

7 juni. Nr. 1. **Lov** *) [1]) om endring i lov om forandring i rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1.

I.

§ 2, 2 i lov om forandring av rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1 skal herefter lyde:

Rikets fylker skal ha følgende navn:

---

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
[1]) St.besl. 20 mai. Se Ot. med. nr. 1. Innst. O. nr. 57. St.tid., forh. i Ot. s. 355—375; i Lt. s. 69—79.

I. Oslo. 7 juni.
II. Østfold. Nr. 1.
III. Akershus.
IV. Buskerud.
V. Vestfold.
VI. Hedmark.
VII. Opland.
VIII. Telemark.
IX. Aust-Agder.
X. Vest-Agder.
XI. Rogaland.
XII. Hordaland.
XIII. Bergen.
XIV. Sogn og Fjordane.
XV. Møre og Romsdal.
XVI. Sør-Trøndelag.
XVII. Nord-Trøndelag.
XVIII. Nordland.
XIX. Troms.
XX. Finnmark.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Lov *) [1]) om tinglysing. 7 juni. Nr. 2.

Kapitel 1. Tinglysingmyndighetene.

§ 1. Tinglysingen hører under herreds- og bydommeren. Er herreds- eller byrettens forretninger delt mellem flere embedsmenn, bestemmer Kongen hvem tinglysingen skal høre under.

§ 2. Dommeren bør ikke avgjøre om et dokument skal tinglyses, dersom dokumentet går ut på at han selv eller nogen som er beslektet med ham i op- eller nedstigende linje eller i første sidelinje eller er like så nær besvogret, får en rett eller blir fritatt for en forpliktelse, eller dersom tinglysingen på annen måte har vesentlig interesse for ham eller nogen sådan person. Dog kan dommeren alltid foreta det som er nødvendig for at ikke nogen skal lide rettstap.

Avgjørelse kan treffes av dommerfullmektigen selv om dommeren er ugild.

§ 3. Mener nogen at han er forurettet ved en avgjørelse av en dommer, kan han kreve avgjørelsen forelagt for vedkommende regjeringsdepartement. Finner dette å burde av-

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
[1]) St.besl. 25 mai. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. XIII. St.tid., forh. i Ot. s. 379—389; i Lt. s. 108.

7 juni. Nr. 2.

gjøre saken, skal avgjørelsen være bindende. Vil han i stedet ha spørsmålet inn for domstolene, behandles saken efter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål kapitel 30.

Kapitel 2. Fremgangsmåten ved tinglysing.

§ 4. Dommeren skal føre

1. dagbok over de dokumenter som forlanges tinglyst,
2. grunnbok for dokumenter som gjelder fast eiendom,
3. personregister for andre tinglyste dokumenter.

§ 5. Tinglysing foregår ved at et utdrag av dokumentet føres inn i dagboken og at dokumentet anmerkes i grunnbok eller personregister.

§ 6. Den som forlanger noget tinglyst, skal foruten dokumentet innlevere avskrift av det.

Følger avskrift ikke med, eller lider avskriften av mangler som ikke hensiktsmessig kan rettes av tinglysingsdommeren, lar han ta avskrift som betales med det dobbelte av vanlig gebyr for avskrifter.

Kongen kan bestemme, at der skal leveres flere avskrifter, hvor dokumentet gjelder flere eiendommer.

Avskriftene opbevares på den måte som Kongen bestemmer.

§ 7. Dokumenter som forlanges tinglyst, føres inn i dagboken samme dag de kommer inn. Dog kan Kongen gi nærmere forskrift om, at dokumenter først skal føres inn i dagboken påfølgende dag, når forlangende om tinglysing ikke er kommet frem innen en time før kontortidens slutning. Dersom dommeren når han mottar dokumentet, ser at det ikke kan anmerkes i grunnbok eller personregister eller at det har mangler, gjør han opmerksom på det. Dokumentet skal dog føres inn i dagboken når det ikke blir tatt tilbake.

Foreligger vilkårene for å anmerke dokumentet i grunnbok eller personregister, skal dette gjøres innen 2 uker.

Foreligger ikke vilkårene avvises dokumentet. Avgjørelsen treffes på grunnlag av dokumentet selv og de dokumenter og andre bevis som foreligger. Når dommeren finner grunn til det, kan han selv innhente oplysninger.

§ 8. Et dokument kan avvises når det er utydelig eller uklart så det er tvilsomt hvordan det skal føres inn i grunnbok eller personregister.

§ 9. Blir et dokument avvist, gjøres anmerkning om det i dagboken. Den som har forlangt tinglysingen, skal straks i anbefalt brev underrettes om avvisningen og om grunnen til denne.

§ 10. Dersom nogen vil kreve en beslutning om avvisning forelagt for vedkommende regjeringsdepartement eller

bringe den inn for domstolene, må klage til departementet være kommet inn til dommeren eller søksmål være reist innen to uker fra den dag da underretning om avvisningen er sendt til den som har forlangt tinglysing. I særegne tilfelle kan dommeren sette en lengere frist. 7 juni. Nr. 2.

Dommeren kan selv omgjøre avvisningen, såfremt det skjer før utløpet av den frist som er nevnt i foregående ledd, eller klage eller søksmål er reist før utløpet av fristen.

Opreisning mot oversittelse av fristen kan gis efter reglene i domstolsloven, såfremt det ikke kan medføre tap for rettighetshaver efter et dokument som er forlangt tinglyst efter at det avviste dokument var innført i dagboken.

§ 11. På ethvert dokument som er tinglyst, gir dommeren attest om tinglysingen.

Når et dokument som gjelder fast eiendom inneholder oplysninger som avviker fra det grunnboken viser, skal det i attesten gjøres anmerkning om det. Er dokumentet en pantobligasjon eller et skadesløsbrev, skal dommeren dessuten gjøre anmerkning om tinglyste heftelser som kan øve innflytelse på panthaverens rett. Såfremt det forlanges, skal slik anmerkning også gjøres når ellers en panterett eller et skjøte blir tinglyst.

Er anmerkning ikke forlangt, skal dommeren gi påtegning om at mulige påhvilende heftelser på forlangende vil bli anmerket.

Kapitel 3. Tinglysing som gjelder fast eiendom.

§ 12. Såfremt ikke annet er bestemt ved lov, kan et dokument bare anmerkes i grunnboken når det går ut på å stifte, forandre, overdra, behefte, anerkjenne eller opheve en rett som har til gjenstand en fast eiendom i embedskretsen.

§ 13. Gir dokumentet uttrykk for en rettshandel, kan det ikke anmerkes i grunnboken uten at utstederen har grunnbokshjemmel eller samtykke av hjemmelsinnehaveren.

Et tvangsauksjonsskjøte kan ikke anmerkes dersom panteretten er stiftet ved rettshandel av eller utleggsforretning overfor nogen som ikke har grunnbokshjemmel.

Et skifteskjøte kan ikke anmerkes dersom den hvis midler skiftes, mangler grunnbokshjemmel.

Når det ikke er bestemt ved lov, kan en dom ikke anmerkes, medmindre den er bindende for en som har grunnbokshjemmel.

§ 14. Grunnbokshjemmel som eier har bare den grunnboken utpeker som eier eller som godtgjør at rådigheten er gått over til ham ved eierens død.

7 juni. Nr. 2.

For at et dokument skal gi grunnbokshjemmel med hensyn til eiendomsretten, må det enten gi uttrykk for et ubetinget eiendomserhverv, eller det må være tinglyst bevis for eller være en vitterlig kjensgjerning at den betingelse som erhvervet er gjort avhengig av, er opfylt.

For grunnbokshjemmel med hensyn til andre rettigheter gjelder tilsvarende regler.

§ 15. Den som har grunnbokshjemmel til en eiendom, har også grunnbokshjemmel til dens enkelte deler, derunder bygninger som er eller blir opført på eiendommen, medmindre grunnboken utpeker en annen som berettiget til disse.

Er en leierett til en del av en eiendom anmerket i grunnboken og den grunn som leieretten omfatter, i medhold av bestemmelser som Kongen gir, behandles som en særskilt eiendom og har eget blad i grunnboken, regnes den som har grunnbokshjemmel til leieretten også for å ha grunnbokshjemmel som eier av bygninger på den leiede grunn.

§ 16. Er det mangler ved utstederens hjemmel, kan dommeren istedenfor å avvise dokumentet sette en frist til å få mangelen rettet, dersom han har grunn til å tro at dette vil bli gjort innen en rimelig tid. Dokumentet skal da foreløbig anmerkes i grunnboken med den nødvendige anmerkning. Blir mangelen ikke rettet før utløpet av fristen, avvises dokumentet.

§ 17. Skal et skjøte eller pantedokument som ikke er utstedt av offentlig myndighet, kunne anmerkes i grunnboken, må underskriften være bekreftet av en notarius, lensmann, forliksmann, sakfører eller autorisert eiendomsmegler, eller av to vitterlighetsvidner. Det skal uttrykkelig bekreftes at underskriften er skrevet i vedkommendes nærvær, og erklæres om utstederen er over 21 år. Dette gjelder også meddelelse av et samtykke som nevnt i § 13 første ledd.

§ 18. Dersom dommeren blir opmerksom på at en innføring i grunnboken er uriktig eller at det på annen måte er gjort feil, skal han rette feilen. Har nogen på grunn av feilen fått uriktig oplysning, skal dommeren så vidt det er mulig gi ham underretning om rettelsen i anbefalt brev.

Den som mener at grunnbokens innhold er uriktig og til skade for hans rett, kan forlange tinglyst sitt krav om rettelse når han sannsynliggjør sin rett eller stiller sådan sikkerhet som dommeren bestemmer. Godtgjør han ikke sitt krav innen en frist som dommeren setter, skal det tinglyste slettes.

§ 19. Når et søksmål som er bragt inn for herreds- eller byrett eller en høiere rett, gjelder rettighet over fast eiendom,

kan den rett som har saken, ved kjennelse beslutte at stevningen eller et utdrag av den kan tinglyses. 7 juni. Nr. 2.

Det samme gjelder midlertidig forføining som er satt i verk efter lov om tvangsfullbyrdelse kapitel 15.

Blir saken hevet eller går dommen saksøkeren imot eller blir den midlertidige forføining ophevet, skal det tinglyste slettes så snart avgjørelsen er rettskraftig.

§ 20. Når et dokument er innført i dagboken, går det rettserhverv som dokumentet gir uttrykk for, i kollisjonstilfelle foran rettserhverv som ikke er innført samme dag eller tidligere.

Rettserhverv som er innført i dagboken samme dag, er likestillet; dog går utleggs- og arrestforretninger foran annet rettserhverv. Er flere utleggsforretninger innført samme dag, går den eldste foran.

§ 21. Et eldre rettserhverv går uten hensyn til § 20 foran et yngre, dersom dette er stiftet ved rettshandel og erhververen kjente eller burde kjenne den eldre rett.

For lovbestemt panterett og andre lovbestemte rettigheter har tinglysing ingen betydning hvor ikke annet er særlig bestemt. Det samme gjelder rettserhverv ved hevd.

Rettsstiftelse som skjer gjennem forbehold ved avhendelse eller annen eiendomsovergang, går uten hensyn til § 20 foran rettserhverv som utledes fra den nye eier såfremt forbeholdet enten fremgår av den nye eiers hjemmelsdokument eller innføres i dagboken senest samme dag som dette.

§ 22. Bestemmelsene i § 20 får ikke anvendelse:

1) På overdragelse av panterett,
2) På pantsettelse av panterett, når den finner sted ved håndpantsettelse av en pantobligasjon,
3) På stiftelse og overdragelse av bruksrett når bruken er tiltrådt og retten er stiftet for høist 3 måneder eller kan opsies med høist tre måneders varsel eller til vanlig flyttetid med sedvansmessig varsel.

§ 23. For at en rett som er stiftet ved avtale skal kunne stå sig overfor konkurs, må rettsstiftelsen utenfor de tilfelle som er nevnt i § 21 tredje ledd og § 22 være innført i dagboken senest dagen før konkursåpningen. Har akkordforhandling funnet sted og konkurs derefter er åpnet i forbindelse med at akkordforhandlingen blir innstillet, må rettsstiftelsen være innført i dagboken senest dagen før åpningen av akkordforhandling. Når rettsstiftelsen er foretatt med samtykke av akkordstyret, er dog dens gyldighet overfor konkursboet ikke avhengig av tinglysing.

§ 24. Når et dokument som er innført i dagboken, senere

7 juni. Nr. 2

avvises, blir det ved anvendelsen av §§ 20 og 23 å anse som om det ikke hadde vært innført.

§ 25. Dersom et dokument er anmerket i grunnboken på uriktig måte eller ikke er anmerket to uker efter at dokumentet er ført inn i dagboken, kan det ved dom bestemmes at dokumentet skal stå tilbake for et senere tinglyst rettserhverv ved avtale såfremt erhververen har vært i god tro. Vilkårene for dette er

a. at erhververen om hans rett skulde stå tilbake, vilde bli voldt uforskyldt tap fordi han har stolt på grunnboken, og
b. at tapet for erhververen vilde være vesentlig større enn for den annen om dennes rett måtte vike, eller at det vilde føre til vesentlige forstyrrelser i senere tinglyste rettsforhold om den tinglyste, men feilaktig innførte rettighet skulde gå foran.

§ 26. Blir det i grunnboken anmerket et dokument som ved en feil ikke først er dagbokført, får anmerkingen også den virkning som efter §§ 20 og 23 en innføring i dagboken har.

§ 27. Overfor den som i god tro har erhvervet en rettighet ved avtale med den som har grunnbokshjemmel, kan den innsigelse at grunnbokshjemmelen skyldes et ugyldig dokument, ikke gjøres gjeldende. Det samme gjelder når det i god tro er betalt leie eller avgifter til den som efter dokumentet er berettiget, eller det overfor denne er foretatt opsigelse eller lignende handling.

Disse bestemmelser gjelder dog ikke når dokumentet er falsk eller forfalsket eller er ugyldig på grunn av mindreårighet eller er kommet i stand ved tvang som nevnt i avtaleloven av 31 mai 1918 § 28.

Hvis et tinglyst hjemmelsdokument eller annet dokument er ugyldig uten at dette fremgår av grunnboken, og ugyldigheten senere faller bort, er tinglysing av den således stiftede rett unødvendig, idet retten regnes som tinglyst samtidig med at ugyldigheten falt bort.

§ 28. Dersom en tinglyst heftelse ikke skal hvile på eiendommen for alltid, bortfaller den virkning av tinglysingen som er nevnt i §§ 20 og 23, når det er gått 30 år efterat heftelsen blev tinglyst, og den ikke er tinglyst påny før den nevnte frist utløper.

For pantedokument til offentlige innretninger, legater eller stiftelser gjelder dog ikke dette såfremt det innen utløpet av fristen blir tinglyst melding fra styret om at panteheftelsen ikke er innfridd.

Tinglysing av påtegning på et tidligere tinglyst dokument avbryter ikke den frist som er nevnt i første ledd, når påtegningen ikke inneholder en uttrykkelig gjentagelse av rettsstiftelsen. Som sådan regnes forhøielse av beløpet i et pantedokument. 7 juni. Nr. 2.

§ 29. Lyder et dokument på en bestemt tid eller på nogens levetid, får § 28 ikke anvendelse.

Er en minstetid uttrykkelig fastsatt, bortfaller ikke virkningen av tinglysingen i noget tilfelle før 3 år efter utløpet av minstetiden.

For pantedokument bortfaller virkningen av tinglysingen i intet tilfelle før det er gått minst 5 år efter den dag da gjelden i sin helhet efter dokumentets innhold enten skulde ha vært betalt eller som den tidligst kunde ha vært opsagt til fra kreditors side. For pantebrev som er utstedt til Kongeriket Norges hypotekbank, bortfaller virkningen ikke før 60 år efter tinglysingen.

§ 30. For panterett som er stiftet ved utpantnings-, avsetnings- eller annen utleggsforretning, faller virkningen av tinglysingen bort 5 år efter at forretningen er tinglyst. For skifteutlegg gjelder det samme når det er gitt pant for gjeld. For arrestforretninger og andre midlertidige forføininger under tvangsfullbyrdelse faller virkningen av tinglysingen bort 2 år efter at forretningen eller kjennelse om forlengelse er tinglyst.

Bestemmelsene i første ledd kommer ikke til anvendelse dersom retten blir tinglyst påny før den nevnte frist er utløpet. Fra denne og enhver senere ny tinglysing løper en ny frist av samme lengde som den første, regnet fra den siste tinglysing.

Om avbrytelse av en frist gjelder reglene i § 28 siste ledd.

§ 31. Når virkningen av tinglysingen er falt bort, skal dommeren av eget tiltak slette heftelsen.

Det samme gjelder når den åpenbart er ophørt.

Er det sannsynlig at en heftelse som er over 20 år gammel er ophørt, kan dommeren, når eieren forlanger det, kunngjøre en opfordring til mulige rettighetshavere om å melde sig innen 3 måneder. Melder ingen sig, slettes heftelsen.

I tilfelle av uriktig utslettelse får § 25 tilsvarende anvendelse.

§ 32. En heftelse skal slettes av grunnboken når det tinglyses bevis for at den er falt bort eller for at den berettigede samtykker i det.

7 juni. Nr. 2

For at en pantobligasjon eller et skadesløsbrev skal kunne slettes efter bestemmelsen i første ledd, må når ikke annet er bestemt ved lov, kvittering eller samtykke være skrevet på dokumentet eller dette må leveres inn til dommeren til påtegning om utslettelsen.

Er det bevis som forlanges tinglyst, ikke tilstrekkelig til at heftelsen kan slettes, skal avvisning besluttes.

Kapitel 4. Tinglysing som ikke gjelder fast eiendom (personregistret).

§ 33. I personregistret kan anmerkes dokumenter som ikke er nevnt i § 12, dog bare såfremt tinglysingen ved lov er tillagt rettsvirkning, eller tinglysing er påbudt ved lov.

§ 34. Gjelder tinglysingen løsøre, foretas den ved eierens hjemting. Ny tinglysing kan foretas, men er ikke nødvendig om tingen skifter eier eller eieren flytter.

Paragrafene 20, 21, 23—32 får her tilsvarende anvendelse.

Kapitel 5. Forskjellige bestemmelser.

§ 35. Når nogen lider uforskyldt tap på grunn av tinglysingsfeil, har han rett til erstatning av staten såfremt tapet skyldes

a. at han har stolt på en tinglysingsattest eller pantattest,
b. at et dokument ikke er blitt tinglyst eller er blitt tinglyst for sent,
c. at et dokument efter § 25 må stå tilbake for et senere tinglyst dokument,
d. at et dokument som nevnt i § 27 annet ledd er blitt tinglyst og at nogen i god tro har inngått en rettshandel i tillit til at det tinglyste dokument er rettsgyldig.

§ 36. Ved pantedokument forståes i denne lov ethvert dokument som gir uttrykk for en panterett, stiftet ved avtale.

§ 37. Om beregning av frister efter denne lov gjelder reglene i loven om domstolene.

Når en frist skal regnes fra tinglysingen av et dokument, regnes den fra den dag da dokumentet er innført i dagboken.

§ 38. Kongen gir nærmere forskrifter om hvordan dagbøker, forhandlingsbøker, grunnbøker og personregistre skal innrettes og føres og om fremgangsmåten for øvrig ved tinglysing.

Kongen kan også gi de forskrifter som han ellers finner påkrevet til gjennemføring av loven.

§ 39. Følgende overgangsbestemmelser skal gjelde:

1. Dokumenter som er tinglyst før 1 januar 1911 blir ikke å slette av grunnboken efter § 28 før 1 januar 1941.

2. For forretninger som nevnt i § 30, jfr. § 34, får den hittil gjeldende lovgivning om utslettelse anvendelse såfremt forretningen er tinglyst før denne lovs ikrafttreden. Blir forretningen tinglyst pånytt efter dette tidspunkt, får de nevnte bestemmelser anvendelse. Bestemmelsene i §§ 13 og 17 får ikke anvendelse på dokumenter som er oprettet før denne lovs ikrafttreden. 7 juni. Nr. 2.

3. Når en eiendom som er særskilt matrikulert eller i byene opmålt og kartlagt, ved denne lovs ikrafttreden tilhører nogen som ikke har grunnbokshjemmel, kan den som utøver eierrådigheten og som skriftlig erklærer å være eier, derved få grunnbokshjemmel

a) dersom han har skjøte, kjøpekontrakt eller annet adkomstdokument som er tinglyst for mere enn 5 år siden, eller har adkomstdokument fra nogen som har fått slikt dokument tinglyst for mere enn 5 år siden;
b) eller dersom han sannsynliggjør at han, alene eller sammen med sin hjemmelsmann, har vært eier i minst 20 år.

Finner dommeren at disse vilkår er til stede, kunngjør han en opfordring til mulige eiere om å melde sig innen en frist som settes til minst 1 måned. Melder ingen sig, anmerker dommeren at grunnbokshjemmelen er i orden.

4. Kongen kan treffe bestemmelser om at enkelte av reglene om fremgangsmåten ved tinglysing inntil videre ikke skal gjelde, enten for hele riket eller for enkelte embedskretser.

§ 40. Følgende lovbestemmelser opheves:

Christian den 5tes Norske Lovs femte bok tredje kapitel artikel 39 og 43.

Kammerrettsordningen av 18 mars 1720 kapitel II § 15 første og annet punktum.

Forordning av 7 februar 1738 om Pantebøgers og de deraf givende Extracters tilforladeligere Indrettelse og Behandling efterdags.

Cancelliplakat av 10 april 1795 § 6 forsåvidt den bestemmer at en fortegnelse over dem som er forstandere og oppebørselsbetjenter ved de offentlige stiftelser, skal tinglyses.

Forordning av 4 desember 1795, som fastsetter, at Leiecontracter, som indgaaes paa usædvanlig lang Tid, bør thinglyses, saafremt de skal ansees gjældende imod Pantebreve og Skjøder m. v.

Lov av 19 august 1845 indeholdende nærmere bestemmelser om pantevesenet.

§§ 5 og 6 samt § 7 annet og tredje ledd i lov av 12 oktober 1857 inneholdende nærmere bestemmelser om pant og tinglysing.

7 juni. Nr. 2.

§ 128 i lov om konkurs og konkursboers behandling av 6 juni 1863.

§ 1 i lov av 6 mars 1869 angående visse heftelsers utslettelse av pantebøkene samt angående mortifikasjon m. v.

Lov av 29 juli 1918 om tinglysing i Aker sorenskriveri.

§ 4 tredje ledd og § 5 i lov av 14 august 1918 om rettergangsordningens ikrafttreden, samt §§ 7 og 8 i samme lov forsåvidt de angår tinglysing.

Lov nr. 2 av 3 april 1925 om forandringer i tinglysingsvesenet, herunder sportellovens § 53 *).

Lov av 20 mai 1927 om ektefellers formuesforhold § 46 tredje punktum.

§ 41. Følgende endringer gjøres i andre lover:

1. I lov om konkurs og konkursboers behandling av 6 juni 1863 skal § 17 lyde:

Den midlertidige bestyrer sørger for at melding om åpningen av konkurs blir tinglyst i de rettskretser hvor skyldneren eier fast eiendom.

2. I lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 skal § 53 lyde:

For anmerkning som forlanges på et tinglyst dokument om tinglyste heftelser som kan øve innflydelse på den rett som er stiftet ved dokumentet, betales kr. 2,00. For anmerkning på en tinglyst pantobligasjon eller et skadesløsbrev betales ikke.

3. I lov om umyndiggjørelse av 28 november 1898 § 14 tilføies som et nytt ledd:

Retten skal så vidt mulig skaffe sig kjennskap til den umyndiggjortes faste eiendommer og forlange den i annet ledd omhandlede meddelelse anmerket i grunnboken for disse eiendommer. Umyndiggjørelsen kan ikke gjøres gjeldende overfor nogen som i god tro har inngått avtale med den umyndiggjorte om eiendommen før det nevnte forlangende er innført i tinglysingsdagboken.

4. I lov om akkordforhandling av 6 mai 1899 skal § 6 nr. 1 fjerde punktum lyde:

Likeså sørger akkordstyret for at melding om åpningen av akkordforhandling blir tinglyst i de rettskretser hvor skyldneren eier fast eiendom.

5 **). I lov angående jakt og fangst av 20 mai 1899 skal § 15 lyde:

---

*) Se § 41 nr. 2.

**) I § 41 nr. 5 er innløpet en inkurie, idet der efter ordene «I lov angående jakt og fangst av 20 mai 1899 skal § 15» skulde stå «fjerde punktum».

Fredlysningen må minst en måned før sin ikrafttreden være bekjentgjort i Norsk Kunngjørelsestidende. 7 juni. Nr. 2.

6. I lov om skylddeling m. v. av 20 august 1909 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1. Skylddeling kan forlanges av den som har grunnbokshjemmel til eiendommen eller som ved dom er kjent eiendomsberettiget til den del av eiendommen som forlanges fraskilt.

Skylddelingen utføres av 3 menn som lensmannen opnevner av utvalget for skjønnsmenn.

I opnevnelsen anføres eiendommens nøiaktige betegnelse og skyld efter opgave som lensmannen innhenter fra sorenskriveren. Sådan opgave og oplysning om hvem som har hjemmel, leverer sorenskriveren uten betaling. Har lensmannen utvilsomt sikre oplysninger, kan han undlate å innhente opgave fra sorenskriveren.

§ 5 fjerde ledd (nytt). Stiftelse av bruksrettighet eller servitutt må ikke tas inn i skylddelingsforretningen, uten at heftelsen skriftlig er vedtatt av den som har grunnbokshjemmel til den eiendom som heftelsen skal hvile på.

§ 8 fjerde ledd. Tilslutt erklærer mennene at de har utført forretningen efter beste skjønn og overbevisning i henhold til avgitt forsikring.

§ 23 første ledd. Særskilt skyldlagte bruk som har samme eier og som efter lensmannens attest ligger i samme herred og sogn og grenser umiddelbart til hverandre, kan forlanges sammenføiet til et bruk i grunnbok, kassabok og matrikkelen når alle rettighetshavere samtykker i det. I distrikter hvor tvungen opmåling og kartlegging av tomten er innført, skal den nevnte attest gis av opmålingschefen.

§ 23 syvende ledd (nytt). Skylden på bruk som er utskilt uten fradrag i skylden på hovedbrukets skyld, blir ikke å medregne når bruket sammenføies med et annet bruk.

7. I lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 6 annet ledd: Norsk statsborger som bare trenger konsesjon fordi han går inn under § 3 bokstav b, kan uten tillatelse erhverve skoggrunn når den alene eller sammen med det som erhververen og i tilfelle hans familie tidligere eier av skoggrunn innen herredet, ikke overstiger 200 ha., selv om arealgrensen efter § 3 første ledd, jfr. § 5, er lavere. Men vilkåret for dette er at han til sorenskriveren inngir erklæring på ære og samvittighet om at han har overtatt og bosatt sig på eiendommen for selv å drive den eller vil gjøre dette innen ett år efter at kjøpekontrakt er sluttet, og om at han vil vedbli å bo på eiendommen og drive den selv i så

7 juni. Nr. 2.

lang tid som er nødvendig til å utbringe to års sammenhengende fast ophold i herredet. Med erklæringen skal følge 3 avskrifter som sorenskriveren sender til departementet, herredstyret og lensmannen. Den her omhandlede fritagelse for konsesjon faller bort dersom erklæringen er uriktig eller erhververen uten samtykke av departementet undlater å opfylle den.

§ 18. Forlanges et dokument tinglyst om et erhverv som det efter denne lov trenges tillatelse til, skal tinglysing ikke nektes om tillatelse ikke foreligger. Men dommeren skal i så fall og når han finner det tvilsomt om et erhverv er i strid med loven, gjøre anmerkning om det i grunnboken og på dokumentet. Anmerkningen skal av dommeren meddeles vedkommende departement, som kan bestemme at den blir å slette.

Ved bedømmelsen av om et erhverv er overensstemmende med denne lov, bør dommeren som regel godta en av erhververen på tro og love avgitt erklæring om størrelsen av den skoggrunn erhvervet gjelder, og av den skoggrunn som erhververen og i tilfelle hans familie (jfr. § 3, siste ledd) tidligere eier innen samme herred, samt om at han i de siste 2 år før kontraktens avslutning har vært og fremdeles er bosatt i det herred hvor eiendommen ligger, og ikke står i noget sådant forhold som i § 3 bokstav a nevnt til noget selskap hvis forretning omfatter handel med eller utnyttelse av skog eller skogprodukter. Dommeren kan som vilkår for tinglysing forlange at erhververen skaffer uttalelse fra skogutvalget om dette.

8. I lov om erhvervelse av dyrket mark av 10 desember 1920 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 3 annet ledd: Like med innenbygdsboende regnes den som til sorenskriveren inngir erklæring om at han har overtatt og bosatt sig på eiendommen for selv å drive den som gårdsbruk på forsvarlig måte, eller at han vil gjøre dette innen ett år efter avslutningen av kjøpekontrakten, og om at han vil vedbli å bo på eiendommen og drive den selv som foran nevnt i så lang tid som er nødvendig til å utbringe 5 års sammenhengende fast ophold i herredet. Den adgang til å erhverve uten tillatelse som efter § 1 tredje ledd tilkommer de her omhandlede personer, faller bort, dersom erklæringen er uriktig eller dersom erhververen uten samtykke av vedkommende departement undlater å opfylle den. Erklæringen inngis i 3 eksemplarer, som sorenskriveren sender til vedkommende departement, herredstyret og lensmannen.

§ 17 siste ledd: Dommeren kan som vilkår for tinglysing forlange at erhververen skaffer uttalelse fra skogutvalget om dette.

§ 18 næst siste punktum: Dette gjelder dog ikke overfor de i § 3 næst siste punktum omhandlede erhververe. 7 juni. Nr. 2.

§ 19 siste punktum: Det samme gjelder når han får vite om at en erhverver som har inngitt erklæring overensstemmende med § 3 annet ledd, ikke har overholdt erklæringen.

§ 24 siste ledd: Ved anvendelsen av disse bestemmelser i de tilfelle som er nevnt i § 3 næst siste punktum, betraktes erhvervelsen som stridende mot loven allerede fra først av.

§ 32 siste ledd: Bestemmelsene i denne paragraf får tilsvarende anvendelse når en erhverver som har inngitt erklæring overensstemmende med § 3 annet ledd, vil avhende eiendommen før erklæringen er opfylt.

§ 42. Når en lov henviser til en bestemmelse som opheves ved denne lov, skal henvisningen gjelde den tilsvarende bestemmelse i denne lov.

§ 43. Denne lov trer i kraft 1 januar 1936.

Lov *) [1]) om forandring i lov av 8 juni 1895 inneholdende forandringer i lovgivningen om pant. 7 juni. Nr. 3.

I § 2 i lov inneholdende forandringer i lovgivningen om pant av 8 juni 1895 skal tredje ledd lyde:

Bestemmelsen i første ledd får tilsvarende anvendelse ved jernbane-, sporveis-, telegraf- og telefonanlegg, som er åpent for almenheten. Strekker anlegget sig gjennem flere embedskretser, må tinglysing for å få virkning for tilbehøret foretas i alle kretser.

Lov *) [2]) om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917. 7 juni. Nr. 4.

I lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 skal § 2 post 22 lyde:

Til videre overdragelse av vannfallet utkreves konsesjon, selv om den nye erhverver er norsk kommune. Erhververen må i ethvert tilfelle underkaste sig de i den oprinnelige konsesjon fastsatte betingelser. Til konsesjonen kan dessuten knyttes de betingelser som er omhandlet ovenfor under post 1. Er erhververen en norsk kommune, kan Kongen helt eller delvis frafalle de betingelser som er fastsatt i den oprinnelige konsesjon.

---

*) Kunngjort 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 25 mai. Se Ot. prp. nr. 39. Innst. O. nr. 70. St.tid., forh. i Ot. s. 378; i Lt. s. 107—108.

[2]) St.besl. 25 mai. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. nr. 71. St.tid., forh. i Ot. s. 378; i Lt. s. 108.

7 juni. Nr. 5.

Lov *) [1]) om forandringer i sjømannsloven.

I.

I sjømannsloven av 16 februar 1923 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 6 annet ledd. Skibsføreren har krav på hyre ved arbeidsløshet, på fri hjemreise og på erstatning for tapte eiendeler efter reglene i §§ 41 og 41 a.

§ 41 annet og tredje ledd. Blir en norsk sjømann arbeidsledig som følge av forliset, har han rett til hyre for den tid han av den her nevnte grunn er uten ansettelse, dog høist for to måneder utover den tid for hvilken han får hyre efter første ledd.

Ophører en norsk sjømanns tjeneste som følge av forliset, har han krav på fri reise med underhold til sitt hjemsted her i riket for statens regning. Sjømannen er dog pliktig til å ta tjeneste på et annet skib efter reglene i § 28 annet ledd.

§ 42. Kongen kan under forutsetning av gjensidighet helt eller delvis utvide de bestemmelser til fordel for norske sjømenn som inneholdes i §§ 28, 41 og 41 a, til også å gjelde utenlandske sjømenn.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1936.

Bestemmelsene i §§ 6 annet ledd og 41 annet og tredje ledd kommer ikke til anvendelse hvor skibet er forlist før lovens ikrafttreden.

7 juni. Nr. 6.

Lov *) [2]) om forandring i skogvernloven.

I.

Kapitel VI i lov om skogvern av 12 februar 1932 skal herefter lyde:

Kap. VI. *Om kulturavgift.*

§ 34. Den som åvirker til salg eller industriell produksjon plikter å utføre kulturarbeider i skogen til fremme av gjenveksten og skal i det øiemed svare en avgift av 1 pct. av det åvirkedes bruttoverdi.

Skogstyret utferdiger nærmere regler for hvordan virkets bruttoverdi skal beregnes og likedan alle nærmere regler og

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 25 mai. Se Ot. prp. nr. 38. Innst. O. nr. 77. St.tid., forh. i Ot. s. 419; i Lt. s. 108.

[2]) St.besl. 25 mai. Se Ot. prp. nr. 49. Innst. O. nr. 69. St.tid., forh. i Ot. s. 397—401; i Lt. s. 107.

forskrifter om avgiften og dens innbetaling og om kontrollen med den, således om dens innkrevning og innsettelse i bank, om plikt for den som har åvirket og den for hvis regning åvirkningen er skjedd, til å innsende opgaver og gi oplysninger vedkommende åvirkningen, om plikt for kjøper, annammer, måleforeninger og fløtningsforeninger til å gi opgaver og oplysninger vedkommende kjøpt, annammet eller målt virke, om plikt for kjøper eller salgsorganisasjon til å holde tilbake kulturavgiften ved opgjøret m. v. 7 juni. Nr. 6.

Avgiften kan i fornødent fall drives inn ved utpantning.

Skogrådet fører regnskap over kulturavgiftene som blir å bruke til kulturarbeider på vedkommende eiendom eller med skogrådets samtykke på andre eiendommer som eieren har i samme herred. I avgiften kan ikke tas utlegg, avsetning eller arrest, likesom den ikke kan inndras i vedkommendes konkursbo, så lenge der ikke er utført kulturarbeider, godkjent av skogopsynet, for minst likeså stort beløp, eller opsynet har frigitt beløpet.

Av kulturavgiftsbeløpet anviser skogopsynet til skogeieren de beløp han godtgjør å ha utlagt til kulturarbeider som er godkjent av skogopsynet, til fremme av gjenveksten av skogen, herunder i tilfelle de i §§ 17 og 18 nevnte arbeider.

Er kulturarbeider svarende til kulturavgiften ikke utført innen en av skogopsynet fastsatt rimelig frist, kan opsynet la arbeidene utføre for eierens regning.

Hvor opsynet finner at kulturarbeider for tiden ikke er påkrevet i nogen av eierens skoger, kan fylkesskogselskapet samtykke i at kulturavgift inntil videre ikke opkreves.

Den som forestår innkrevningen av avgiften, har rett til, hvor han finner det påkrevet, å forlange stillet betryggende sikkerhet for avgiftens beriktigelse, med den virkning at åvirkning eller fortsatt åvirkning ikke kan finne sted før den forlangte sikkerhet er stillet.

Skogstyret kan bestemme, at mulig innvunne renter av kulturavgift kan brukes til å dekke kommunens andel i utgiftene med skogopsynet innen herredet.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *) [1]) om forandring i loven om kommunestyre på landet. 7 juni. Nr. 7.

Følgende bestemmelser i lov om kommunestyre på landet

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 72. St.tid., forh. i Ot. s. 420—428; i Lt. s. 118.

7 juni. Nr. 7. av 30 september 1921, jfr. endringslov av 24 juni 1932 nr. 1, opheves:

§ 5, annet ledd, litra b, og § 34, første ledd, litra c.

7 juni. Nr. 8. **Lov** *) [1]) om forandring i loven om kommunestyre i byene.

Følgende bestemmelser i lov om kommunestyre i byene av 30 september 1921, jfr. endringslov av 24 juni 1932 nr. 2, opheves:

§ 5, annet ledd, litra b, og § 35, første ledd, litra c.

7 juni. Nr. 9. **Lov** *) [2]) om forandring i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger.

§ 7 i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger skal herefter lyde:

Medvirker nogen, som gjør sig en næring av å drive herberge (hotell, pensjonat, losjihus og lignende) eller bevertning med mat eller drikke, eller nogen, som er i tjeneste hos en sådan, i overtredelse av forbudet i § 1, straffes han, forsåvidt medvirkningen skjer under utøvelsen av sådan næring, med bøter og i gjentagelsestilfelle med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Er den for medvirkningen straffskyldige berettiget til salg eller skjenking av berusende drikker, skal han ved tredje gangs gjentagelsesstraff fradømmes retten.

Medvirkning i overtredelse av forbudet i § 1 litra d. under andre forhold eller av andre personer enn nevnt i denne paragrafs første ledd, straffes med bøter og i gjentagelsestilfelle med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Som medvirkning i nærværende paragrafs annet ledd regnes bare overdragelse (skjenking) av rusdrikk mot eller uten vederlag.

7 juni. Nr. 10. **Lov** *) [3]) om forlenget gyldighet av og forandringer i midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene.

I.

Midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene av 6 juli 1933 skal bli ved å gjelde efter 1 august 1935, med de forandringer som er nevnt under II, III og IV.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 72. St.tid., forh. i Ot. s. 420—428; i Lt. s. 118—119.

[2]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 18. Innst. O. nr. 94. St.tid., forh. i Ot. s. 430; i Lt. s. 119—122.

[3]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 26 og Ot. med. nr. 3. Innst., O. nr. 93. St.tid., forh. i Ot. s. 430—435; i Lt. s. 119.

II. 7 juni.

Lovens titel skal være: Nr. 10.

Lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene.

III.

Følgende bestemmelser i loven skal lyde så:

§ 4. Nr. 2.

2. Retten skal ha en formann, en næstformann og tre andre medlemmer med to varamenn for næstformannen og to for hver av de tre andre medlemmer.

Formannen, næstformannen og ett av de andre medlemmer med varamenn blir opnevnt av Høiesteretts justitiarius for tre år. De må ikke ha sådan stilling eller sådant hverv at de kan regnes som representanter for partsinteresser.

De to øvrige medlemmer med varamenn blir likeledes å opnevne av Høiesteretts justitiarius for samme tidsrum, det ene medlem efterat A/S Vinmonopolets styre og Samlagenes Landsforbunds styre har vært gitt anledning til å foreslå hver tre mann og det annet medlem efterat arbeiderne ved A/S Vinmonopolet og funksjonærene ved A/S Vinmonopolet — efter regler fastsatt av vedkommende departement — har vært gitt anledning til å foreslå hver tre mann.

Lov om arbeidstvister § 10 nr. 3 gjelder på tilsvarende måte. Likeså § 12 i samme lov.

§ 8. *Forskjellige bestemmelser.*

1. Bestemmelsene i lov om arbeidstvister § 4 og § 5 skal gjelde på tilsvarende måte, forsåvidt angår handlinger som er i strid med § 3. Likeså skal reglene i § 2 og § 3 i nevnte lov gjelde på tilsvarende måte.
2. Kongen gir nærmere forskrifter til å gjennemføre loven.

IV.

Lovens § 9 opheves.

V.

Denne lov trer i kraft 1 august 1935.

Lov *) [1]) **om endring i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v.** 7 juni. Nr. 11.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 45. Innst. O. nr. 100. St.tid., forh. i Ot. s. 450—451; i Lt. s. 122.

7 juni. Nr. 11. Efterfølgende paragrafer i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v. skal herefter lyde således:

§ 2. Brisling må ikke brukes som gjødsel, som dyrefor eller til fremstilling av olje og mel. Det samme gjelder blanding av brisling og småsild, inneholdende minst 40 pct. brisling, regnet efter rummål.

Kongen kan frita fra bestemmelsene i denne paragraf, dog ikke for den tid hvori hermetisk nedlegging er forbudt efter § 4.

§ 4. I tiden fra og med 1 januar til og med 31 mai er hermetisk nedlegging av brisling forbudt. Kongen, eller den han overdrar det til, kan forlenge dette forbud utover 31 mai, forsåvidt organisasjoner av fiskere og hermetikkfabrikker er blitt enige om forlengelsen.

Til hermetisk nedlegging må ikke optas, omsettes eller brukes brisling som er fanget tidligere enn 3 døgn før nedleggingen lovlig kan begynne.

I kraft av forskrifter som fastsettes av Kongen, kan fiskeridirektøren for et bestemt avgrenset område forby fangst av brisling — eller optagelse av allerede fanget brisling — til hermetisk nedlegging hvis det viser sig at brislingen på grunn av varens kvalitet ikke egner sig dertil. Fiskeridirektøren kan gi regler for kontrollen med at forbudet overholdes, og også for anvendelsen av brisling som er fanget, men som på grunn av forbudet ikke kan brukes til hermetisk nedlegging. Han kan også bestemme at brislingen skal slippes fri.

Hermetisk nedlegging av småsild er forbudt i tiden fra og med 1 februar til og med 30 april.

I den tid det er forbudt å nedlegge brisling hermetisk, er det også forbudt å bruke til hermetisk nedlegging en blanding av brisling og småsild som inneholder mer enn 25 procent brisling, regnet efter rummål.

Kongen kan bestemme at brisling og/eller småsild fra fremmed farvann ikke må brukes til hermetisk nedlegging. Likeså kan Kongen forby hermetisk nedlegging av brisling og/eller småsild under en viss størrelse.

§ 5. Fersk, frosset eller saltstrødd brisling må ikke utføres fra riket:

a. i den tid hermetisk nedlegging av brisling er forbudt;
b. i tilfelle av at brislingen er stengt tidligere enn 3 døgn før nedlegging lovlig kan begynne;
c. i tilfelle av at brislingen efter denne lovs bestemmelser ikke kan brukes til hermetisk nedlegging.

d. Kongen eller den han overdrar det til, kan dog frita fra utførselsforbudet når det gjelder stor-brisling som ikke kan brukes til hermetisk nedlegging. 7 juni. Nr. 11.

Lov *) [1]) om endring i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk, samt rogn og agnskjell. 7 juni. Nr. 12.

Nedennevnte bestemmelser i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk samt rogn og agnskjell skal herefter lyde således:

§ 12, første punktum.

Politiet og tollvesenet, inspektører ved saltvannsfiskeriene samt de offentlige vrakere og saltsildkontrollører skal påse at de tønner som går inn under denne lov opfyller lovens krav.

§ 14, annet punktum.

Inntil 1 januar 1939 skal det være tillatt — på de vilkår som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement — å bruke allerede oparbeidede tønner som er i overensstemmelse med de forskrifter som gjaldt før loven av 24 juni 1932 trådte i kraft.

Lov **) [2]) um dyrevern. 7 juni. Nr. 13.

Kap. 1.

Ålmenne fyresegner.

§ 1. Det skal farast vel med dyr, so dei ikkje kjem i fåre for å lida i utrengsmål.

§ 2. Den som eig eller hev hand over husdyr, eller den som hev tilsyn med dyret for eigaren eller for innehavaren, skal syta for:

1. at dyret alltid får turvande tilsyn og stell,
2. at dyret vert forsvarleg fora og får nok vatn.

Eigar eller innehavar skal òg syta for at romet som dyret er i, er forsvarlegt.

Autorisert veterinær, polititenestmann og medlem i dyrevernnemnd (kap. 2) skal alltid ha høve til å granska upphaldsromi for husdyri og romet som foret er i.

§ 3. Når det er på det reine at den som eig eller hev hand over dyret, eller den som hev tilsyn med det for eigaren

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 67. Innst. O. nr. 99. St.tid., forh. i Ot. s. 450; i Lt. s. 122.
[2]) St.vedt. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. nr. 55. St.tid., forh. i Ot. s. 327—353, 376—377 og 468—470; i Lt. s. 92—101 og 122.

7 juni. Nr. 13.

eller innehavaren, hev brote fyresegnene i paragraf 2, slik at dyret hev lide — eller lid — vondt, skal politiet, med hjelp frå dyrevernnemndi, gjera det som trengst til å retta mishøvet. Det same gjeld når dei held det for sers trulegt at dyret vil få for lite for.

Politiet og dyrevernnemndi kann i dette høve setja i verk den vøling som må til i upphaldsromi, og skaffa det foret som trengst, for dyreeigaren eller innehavaren si rekning. Dei kan òg gjeva eigaren eller innehavaren påbod um å minka talet på dyri innan ein viss frest. Hev andre enn eigaren hand over dyri, skal eigaren, so snart råd er, varslast um påbodet.

Dersom påbodet ikkje er etterkome innan fresten er ute, skal politiet syta for at talet på dyri vert minka.

§ 4. Dersom eigaren eller den som hev hand over dyri, ikkje samtykkjer i rådgjerdene etter § 3, kann rådgjerdene ikkje setjast i verk minder eit fleirtal i dyrevernnemndi er med på dei. Men minking i buskapen eller rådgjerder som fører til utlegg som hev noko større å segja for eigar eller innehavar, kann ikkje setjast i verk utan dyrevernnemndi hev kome med samrøystes framlegg, som distriktsdyrlækjaren eller den statstilsette politidyrlækjaren hev sagt seg samd i.

Utlegg som fylgjer med rådgjerder etter desse fyresegnene, kann søkjast inn med panting hjå eigaren eller hjå den som hev hand over dyri.

§ 5. Berre autorisert veterinær hev lov til å gjera operative inngrep eller på annan måte setja i verk ei slik handsaming av dyret som fører til noko større liding.

Dette gjeld ikkje når det er sers vanskelegt, eller for dyrt etter måten, å få ein autorisert veterinær; men rettleiding frå ein veterinær skal dei få fyreåt, so sant det ikkje fell urimeleg vanskeleg.

Berre autorisert veterinær skal ha lov til å kastrera hestar. Det same gjeld storfe og svin over 3 månader og kynsmogen sau og geit.

Når dyr som ovanfor nemnt vert kastrert, skal det nyttast total- eller lokaldøyving. Det same gjeld ved alle større smertefulle inngrep, når ikkje medisinske umsyn er til hinder.

Kongen kann gjeva nærare fyresegner um kastrering av tamrein og av dyr som etter denne lovi kann kastrerast av andre enn autorisert veterinær.

§ 6. Når autorisert veterinær råkar på eller får bod um å koma til eit husdyr som er sjukt eller hev kome til skade, og han hev granska det og funne at det ikkje kann verta

bra att, og at dyret må lida i utrengsmål um det skal leva, skal han syta for avliving. 7 juni. Nr. 13.

Eigaren eller den som hev hand over dyret, kann krevja at spursmålet um avliving vert framlagt til endeleg avgjerd for distriktsdyrlækjaren eller den statstilsette politidyrlækjaren, eller, dersom staden ligg utanfor offentlegt dyrlækjardistrikt, for næraste distriktsdyrlækjar. Eigaren eller innehavaren ber alle kostnader. Distrikts- eller politidyrlækjaren må då verta bodsend med ein gong. Krev han òg at dyret skal avlivast, og nektar eigaren eller innehavaren endå å gjera det, skal politiet syta for at dyret vert avliva so snart råd er.

Dersom politiet eller ein som er med i dyrevernnemndi, får vita um husdyr som dei meiner er soleis stelt som nemnt ovanfor, skal dei melda det til distriktsdyrlækjaren eller den statstilsette politidyrlækjaren. Han skal då straks granska tilfellet, og, um det trengst, syta for avliving, slik som det er sagt i denne paragrafen. Statskassa ber då utgiftene med dette.

§ 7. Råkar nokon i skog eller mark eit husdyr som er ålvorleg sjukt, skadt eller hjelpelaust elles, skal han, um han ikkje kann gjeva den hjelp som må til, so snart råd er melda frå til eigar, innehavar eller politi.

Er tilstandet slik at det er klårt at dyret ikkje kann leva eller verta godt att, og det er naudsynt å avliva det på staden, um det ikkje skal lida lenger, hev den som råkar på dyret, rett til å avliva det, dersom han ikkje i rimeleg tid kann få tak i eigaren, innehavaren eller politiet. Melding um avlivingi skal han snarast senda til næraste politi.

§ 8. Hest som er over 20 år, må ein ikkje selja eller kjøpa til anna enn slakt, utan løyve frå dyrevernnemndi. Det same gjeld hestar som er so sjuke eller hev so leide unotar at dei er uhøvelege til bruk.

Fyresegnene i fyrste punktum gjeld ikkje når hesten vert seld saman med garden der han høyrer til.

§ 9. Den som vanleg driv forretningsverksemd med å leiga ut hestar til arbeidsbruk, må ha løyve frå politiet (på landet frå lensmannen).

Vedkomande departement gjev nærare reglar um kontrollen med korleis utleigde hestar vert brukte og medfarne.

§ 10. Det er forbode:

1. å slå husdyr med staur, med reip eller reim som ber knutar, metall, piggar eller slikt, eller med noko som kann setjast i klasse med det som her er nemnt;
2. å nytta eit dyr slik at det røyner for hardt på — anten av di dyret openberrleg er for veikt, eller av di det vert

7 juni. Nr. 13.

kravt meir av dyret enn det kann vera rimelegt å krevja av eit dyr i det tilstandet;

3. å bruka eller dressera dyr til framsyningar, filminnspelingar eller slikt, dersom det gjer dyret noko vidare vondt, eller er til skade for dyret;
4. å setja streng eller ring i trynet på grisen eller gjera anna inngrep som gjer vondt, med det fyremålet å hindra dyret, so det ikkje får rota i jordi;
5. å kastrera fjørfe;
6. å tvangsfora fjørfe til å feita dei;
7. å ringa merrar til å hindra paring i beitetidi;
8. å skipa eller driva menasjeri;
9. å kutta rova på hest;
10. å bruka levande fisk til agn;
11. å vega eller føra levande fisk som heng på stong, på snor, krok o. dl., stukken igjenom eller inn i noko av fiskekroppen;
12. å leggja levande fisk eller krepsdyr i butikkvindaugo.

Når dyret vert merkt i øyra, må det ikkje takast burt meir enn ⅓ av øyra.

Kongen kann gjeva nærare fyresegner um rove- og øyrekutting på dyr og um å setja helde på hest.

Kap. 2.

Um dyrevernnemnder.

§ 11. I kvar kommune skal det vera ei dyrevernnemnd med 3 medlemer.

Kommunestyret vel medlemene med personlege varamenn for 3 år um gongen. Kvart år går ein av medlemene i nemndi ut, dei tvo fyrste åri etter lottkasting. Den som hev vore med i nemndi i 3 år, kann nekta å taka imot val for dei næste 3 åri. Um kven som er veljande og um retten til å krevja fritaking, gjeld same reglar som for kommuneval.

Til å sitja i dyrevernnemndi skal dei fyrst og fremst velja folk som hev praktisk skyn på husdyrhald og på å stella med dyr.

§ 12. Dyrevernnemndi skal hjelpa politiet med å sjå etter at folk held gjeldande fyresegner for dyrevern, og å taka dei rådgjerder som det i kvart tilfelle er høve til.

Elles skal dyrevernnemndi retta seg etter dei ålmenne eller serlege fyresegner som Kongen eller den han gjev fullmakt til det, hev gjeve for arbeidet i nemndi.

§ 13. Dyrevernnemndi skal føra bok over møti sine. I den skal dei føra inn alle vedtak, med stutt grunngjeving, og i tilfelle med utsegner frå sakkunnige.

Møteboki skal vera godkjend av ordføraren.

Kap. 3. 7 juni. Nr. 13.

Ymse fyresegner.

§ 14. Fyresegnene i denne lovi er ikkje til hinder for at Kongen, eller den som han gjev fullmakt, kann lata visse personar få løyve til på visse nemnde stader å driva med forsøk som gjer dyri vondt, når det tener vitskaplege fyremål.

§ 15. Kongen kann gjeva dei reglar han finn naudsynlege til gjenomføring av denne lovi.

Like eins kann Kongen gjeva ålmenne reglar for sending av dyr, um å nytta dyr til førsle av folk eller varor, og um løyve til å halda dyr fanga.

Kap. 4.

Straffefyresegner.

§ 16. Brot mot dei fyresegnene som er gjevne i eller med heimel i denne lovi, vert straffa med bøter eller fengsel i upp til 6 månader. Same straff gjeld for den som hjelper til å bryta lovi eller fyresegnene.

I sers grove tilfelle, og når det tek seg uppatt, kann den dømde for alltid eller for ei viss tid verta fråkjend retten til å ha, bruka og slakta husdyr, og til å stella med husdyr i det heile.

Kap. 5.

Andre fyresegner.

§ 17. Denne lovi tek til å gjelda 1 oktober 1935. Frå same dagen fell burt § 382 i den ålmenne borgarlege straffelovi frå 22 mai 1902 og siste leden i § 15 i innføringslovi til den ålmenne borgarlege straffelovi frå same dagen.

Dei fyresegnene som er gjevne med heimel i desse lovene, står ved makt til dess eit rettsgildt vedtak med heimel i denne lovi endrar eller gjer dei um inkje.

Oversettelse fra nynorsk*). 7 juni. Nr. 13.

Lov om dyrevern.

Kap. 1.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Dyr skal behandles med omhu så de ikke utsettes for unødig lidelse.

§ 2. Eier eller besidder av husdyr eller den som på eierens eller besidderens vegne fører tilsyn med dyret, skal sørge for:

*) Oversettelsen inntas i Lovtidende i henhold til bestemmelse i kongelig resolusjon av 7 juni 1935.

7 juni. Nr. 13.

1. at dyret alltid får fornødent tilsyn og stell,
2. at dyret blir forsvarlig foret og får nok vann.

Eier eller besidder skal også sørge for at dyrets opholdsrum er forsvarlig.

Autorisert veterinær, polititjenestemann og medlem av dyrevernnevnd (kap. 2) skal alltid ha adgang til å undersøke husdyrenes opholdsrum og rummet som foret er i.

§ 3. Når det er på det rene at dyrets eier eller besidder, eller den som på disses vegne fører tilsyn med det, har overtrådt bestemmelsene i § 2, slik at dyret har lidt — eller lider — skal politiet, med hjelp fra dyrevernnevnden, foreta det som er nødvendig for å rette på forholdet. Det samme gjelder når det anses for overveiende sannsynlig at dyret vil få for lite for.

Politiet og dyrevernnevnden kan i den anledning iverksette nødvendig utbedring av opholdsrummene og skaffe det for som trenges, alt for dyreeierens eller besidderens regning. De kan også gi eieren eller besidderen påbud om innen en viss frist å redusere dyrenes antall. Besiddes dyrene av andre enn eieren, skal denne snarest mulig varsles om påbudet.

Efterkommes ikke påbudet innen fristens utløp, skal politiet sørge for at reduksjonen blir gjennemført.

§ 4. Dersom eieren eller besidderen ikke samtykker i forholdsreglene efter § 3, kan disse ikke iverksettes medmindre et flertall i dyrevernnevnden er enig i det. Reduksjon av besetningen eller foranstaltninger som medfører utgifter av vesentlig betydning for eieren eller besidderen, kan dog ikke gjennemføres medmindre dyrevernnevnden har fremsatt enstemmig forslag, som distriktsdyrlægen eller den statsansatte politidyrlæge har erklært sig enig i. Utlegg som følger med forføininger efter disse bestemmelser kan inndrives hos eieren eller besidderen ved utpantning.

§ 5. Bare autorisert veterinær har rett til å gjøre operative inngrep eller på annen måte iverksette behandling av dyr som volder noen særlig lidelse.

Dette gjelder ikke når det er særlig vanskelig eller uforholdsmessig dyrt å skaffe autorisert veterinær; men veiledning fra veterinær skal innhentes på forhånd hvis det ikke faller urimelig vanskelig.

Bare autorisert veterinær har rett til å kastrere hester. Det samme gjelder storfe og svin over 3 måneder og kjønnsmoden sau og geit.

Når dyr som ovenfor nevnt blir kastrert, skal det anvendes total- eller lokalbedøvelse. Det samme gjelder ved

alle større smertefulle inngrep, når ikke medisinske hensyn er til hinder. 7 juni. Nr. 13.

Kongen kan utferdige nærmere bestemmelser om kastrasjon av tamrein og av dyr som efter denne lov kan kastreres av andre enn autorisert veterinær.

§ 6. Når autorisert veterinær treffer på eller kalles til et husdyr som er sykt eller er kommet til skade, og han har undersøkt det og funnet at det ikke kan helbredes, og at dyret må lide unødig hvis det skal leve, skal han sørge for avliving.

Dyrets eier eller besidder kan kreve at spørsmålet om avliving blir fremlagt til endelig avgjørelse for distriktsdyrlægen eller den statsansatte politidyrlæge eller, hvis stedet ligger utenfor offentlig dyrlægedistrikt, for nærmeste distriktsdyrlæge. Eieren eller besidderen bærer alle omkostninger. Distrikts- eller politidyrlægen må da straks tilkalles. Krever også denne at dyret skal avlives, og nekter eieren eller besidderen fremdeles å gjøre det, skal politiet sørge for at dyret blir avlivet så snart som mulig.

Dersom politiet eller medlem av dyrevernnevnd får vite om husdyr som antas å være i en sådan stilling som ovenfor nevnt, skal det meldes til distriktsdyrlægen eller den statsansatte politidyrlæge. Denne skal da straks undersøke tilfellet, og, om nødvendig, sørge for avliving, slik som nevnt i denne paragraf. Statskassen bærer da utgiftene med dette.

§ 7. Treffer noen i skog eller mark på et husdyr som er alvorlig sykt, skadet eller for øvrig hjelpeløst, skal han, om han ikke kan yde den nødvendige hjelp, så snart som mulig melde fra til eier, besidder eller politi.

Er tilstanden slik at det er klart at dyret ikke kan leve eller helbredes, og det er nødvendig å avlive det på stedet for å spare det for fortsatte lidelser, har den som treffer på dyret, rett til å avlive det, dersom han ikke innen rimelig tid kan få tak i eieren, besidderen eller politiet. Melding om avlivingen skal snarest sendes nærmeste politimyndighet.

§ 8. Hest som er over 20 år gammel må ikke selges eller kjøpes til annet enn slakt uten tillatelse fra dyrevernnevnden. Det samme gjelder hester som er så syke eller har så leie unoter at de er uskikket til bruk.

Bestemmelsene i første punktum gjelder ikke når hesten blir solgt sammen med gården der den hører til.

§ 9. Den som vanlig driver forretningsvirksomhet med å leie ut hester til arbeidsbruk, må ha tillatelse fra politiet (på landet fra lensmannen).

Vedkommende departement gir nærmere regler om kontrollen med utleiede hesters bruk og behandling.

7 juni. Nr. 13.

§ 10. Det er forbudt:

1. å slå husdyr med staur, med rep eller rem forsynt med knuter, metall, pigger eller lignende, eller noe som kan settes i klasse med det som her er nevnt;
2. å bruke et dyr slik at påkjenningen blir for hård — enten fordi dyret åpenbart er for svakt, eller fordi det blir krevd mer av dyret enn det kan være rimelig å kreve av et dyr i den tilstand;
3. å bruke eller dressere dyr til fremvisninger, filmoptagelser eller lignende, dersom det gjør dyret noe videre vondt, eller er til skade for dyret;
4. å sette streng eller ring i trynet på grisen eller foreta annet inngrep som gjør vondt, med det formål å hindre dyret fra å rote i jorden,
5. å kastrere fjørfe;
6. å tvangsfore fjørfe i fetningsøiemed;
7. å ringe hopper for å hindre bedekning i beitetiden;
8. å oprette eller drive menasjeri;
9. å kupere halen på hest;
10. å bruke levende fisk til agn;
11. å veie eller transportere levende fisk som henger på stang, snor, krok og lignende, stukket gjennem eller inn i noen del av fiskens kropp;
12. å legge levende fisk eller krepsdyr i butikkvinduer;

Når dyr blir merket i øre, må ikke mer enn en tredjedel av øret fjernes.

Kongen kan gi nærmere forskrifter om kupering av hale og ører på dyr og om anbringelse av helle på hest.

Kap. 2.

Om dyrevernnevnder.

§ 11. I hver kommune skal være en dyrevernnevnd på 3 medlemmer.

Kommunestyret velger medlemmene med personlige varamenn for 3 år om gangen. Hvert år går ett av nevndens medlemmer ut, de 2 første år ved loddtrekning. Den som har vært med i nevnden i 3 år kan nekte å ta imot valg for de følgende 3 år. Om valgbarhet og om retten til å kreve sig fritatt for valg gjelder samme regler som for kommunevalg.

Til medlem av dyrevernnevnden skal først og fremst velges personer som har praktisk skjønn på husdyrhold og på å stelle med dyr.

§ 12. Dyrevernnevnden skal hjelpe politiet med å påse at de gjeldende bestemmelser for dyrevern overholdes og

treffe de forføininger som det i det enkelte tilfelle er anled- 7 juni.
ning til. Nr. 13.

Ellers skal dyrevernnevnden rette sig efter de almindelige eller særlige bestemmelser som Kongen, eller den han gir fullmakt til det, har gitt for arbeidet i nevnden.

§ 13. Dyrevernnevnden skal føre bok over møtene sine. I den skal føres inn alle vedtak, med kort begrunnelse, og i tilfelle med erklæringer fra sakkyndige.

Møteboken skal være godkjent av ordføreren.

Kap. 3.

Forskjellige bestemmelser.

§ 14. Bestemmelsene i denne lov er ikke til hinder for at Kongen, eller den han gir fullmakt, kan tillate bestemte personer på dertil bestemte steder i videnskapelig øiemed å drive smertevoldende forsøk med dyr.

§ 15. Kongen kan gi de regler han finner nødvendig til gjennemføring av denne lov.

Likeledes kan Kongen gi almindelige regler for transport av dyr, om å benytte dyr til befordring av folk eller varer og om adgangen til å holde dyr i fangenskap.

Kap. 4.

Straffebestemmelser.

§ 16. Overtredelse av de bestemmelser som er gitt i eller med hjemmel i denne lov straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. På samme måte straffes den som medvirker til sådan overtredelse.

I særlig grove tilfelle og i gjentagelsestilfelle kan den dømte for alltid eller for en viss tid frakjennes retten til å ha, bruke og slakte husdyr og til å stelle med husdyr i det hele.

Kap. 5.

Andre bestemmelser.

§ 17. Denne lov trer i kraft 1 oktober 1935. Fra samme dag opheves § 382 i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 og siste ledd i § 15 i lov om den borgerlige straffelovs ikrafttreden av samme dag.

De bestemmelser som er gitt med hjemmel i disse lover, står ved makt inntil de blir endret eller ophevet ved bestemmelser utferdiget i medhold av denne lov.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 1 i lov om naturfredning av 25 juli 1910, jfr. lov av 14 juli 1916, skal en naturpark stor ca. 20 mål, kalt «Hans Enersen minde» på gnr. 95 bnr. 234 Galtebo i Spydeberg med grenser som angitt på et fremlagt kart være fredet.

Innen dette område skal dyrelivet og vekstlivet være fredet mot jakt og fangst og mot ødeleggelse av reir og beskadigelse av busker og trær.

Gårdens eier tillates 1) — efter samråd med fylkesskogmesteren — å fjerne nedfalne og syke trær og 2) å fange eller skyte skadedyr efter samråd med Østlandske krets av Landsforeningen for naturfredning i Norge.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på fredningsstedet.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 1 i lov om naturfredning av 25 juli 1910, jfr. lov av 14 juli 1916, skal en del av Skaugumsåsens fjellvegg og ur med plante- og dyreliv i Asker med grenser som angitt på et fremlagt kart være fredet mot beskadigelse eller ødeleggelse av ethvert slags.

II. Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved opslag på fredningsområdet.

7 juni. **Kongeleg resolusjon** **).

I. I samhøve med § 1 i lov um naturfreding frå 25 juli 1910, jfr. lov frå 14 juli 1916, skal etternemnde tre vera freda mot skade eller øydeleggjing av alle slag:

I Sogn og Fjordane fylke:

1. Ei gruppe på 11 furutre, planta av diktarpresten Claus Frimann i «Furuhagen» på Frimannslund gnr. 17 bnr. 8, Davik herad.

I Hordaland fylke:

2. Ei samling barlindar på Barlindæ i utmarki ved Åkre på gardane Djønno gnr. 126 bnr. 3 og bnr. 4, Kinsarvik herad.
3. Ein kjempestor einer i Sumarstreet på Gjernes gnr. 96 bnr. 18, Voss herad.
4. Ei stor fure i Bjørkemoen på Bjørke gnr. 158 bnr. 3. Voss herad.
5. Ei stor gran og ei stor fure på Istad gnr. 173 bnr. 4. Voss herad.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.

II. Fredningsvedtaket skal kunngjerast med uppslag på fredingsstadene. 7 juni.

Kongeleg resolusjon *). 7 juni.

I. I samhøve med § 1 i lov um naturfreding frå 25 juli 1910, jfr. lov frå 14 juli 1916, skal etternemnde tre vera freda mot øydeleggjing eller skade av alle slag:
1. ein kjempestor raun (Sorbus aucuparia) i tunet på garden Lunde gnr. 105 bnr. 4 i Gaular herad, Sogn og Fjordane fylke.
2. ein stor ask (Fraxinus excelsior) i tunet på garden Spjeldnes gnr. 87 bnr. 1 i Lindås herad, Hordaland fylke.

II. Fredningsvedtaket skal kunngjerast med upslag på fredingsstadene.

Kongelig resolusjon **). 7 juni.

Meteorologiske tjenestemenns landsforening anerkjennes efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3.

Kongelig resolusjon om oprettelse av et politifullmektigembede ved Romerike politimesterembede fra 1 juli 1935. 7 juni.

Kongelig resolusjon. 7 juni.

I. Der utferdiges et regulativ for Statens institutt for folkehelsen i samhøve med et fremlagt utkast.

II. Det under punkt I omhandlede regulativ for Statens institutt for folkehelsen settes i kraft fra 1 juli 1935.

Det under post I nevnte regulativ har følgende ordlyd:

Instituttets opgaver og organisasjon.

§ 1. Instituttet har følgende opgaver:

A. å foreta de bakteriologiske, kjemiske og serologiske undersøkelser som er nødvendige i kampen mot epidemiske og andre smittsomme sykdommer, samt andre undersøkelser av betydning for arbeidet til fremme av folkehelsen.

B. å fremstille sera og vaksiner m. v. til å forebygge og behandle sykdom.

C. å avholde kurser for offentlige læger, når bevilgning dertil er gitt.

D. å drive selvstendig forskningsarbeide angående epidemiologiske og hygieniske spørsmål vedrørende folkehelsen.

---

*) Kunngj 13 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 22.
**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

7 juni. § 2. Instituttet har følgende avdelinger:

A. Den animale vaksineavdeling.
B. Den bakteriologiske avdeling.
C. Den kjemiske avdeling.
D. Den serologiske avdeling.
E. Wassermannavdelingen. Denne kan med departementets samtykke også henlegges under en av de øvrige avdelinger.
F. Regnskaps- og ekspedisjonsavdelingen.

§ 3. A. *Den animale vaksineavdeling* fremstiller kokoppelymfe, lager og autogen-bakteriofager, utfører de bakteriologiske undersøkelser som nødvendiggjøres herav, samt annet bakteriologisk-serologisk arbeide som er nødvendig for instituttets virksomhet.

B. *Den bakteriologiske avdeling* utfører bakteriologiske og serologiske undersøkelser vedrørende epidemiske og andre smittsomme sykdommer, samt undersøkelser av betydning for den almindelige hygiene.

C. *Den kjemiske avdeling* utfører kjemiske undersøkelser av:

1. vannprøver.
2. kloakkprøver.
3. næringsmiddelprøver m. v.
4. mave- og tarminnholdprøver og lignende f. eks., i forbindelse med forgiftninger.
5. helseskadelig forurensning av bruks- og nyttegjenstander som tøier, tapeter, farver, leketøi o. s. v.

D. *Den serologiske avdeling* fremstiller sera, lager og autovaksiner, samt sera og bakterieemulsjoner til diagnostisk bruk.

E. *Wassermannavdelingen* utfører serologiske reaksjoner vedrørende syfilis, gonorrhoe, kalvekastfebersmitte hos mennesket samt serologiske reaksjoner vedrørende andre sykdommer og reaksjoner vedrørende typebestemmelser av bakterier.

Forannevnte avdelinger plikter å bistå hverandre innbyrdes.

F. *Regnskaps- og ekspedisjonsavdelingen* formidler instituttets (alle avdelingers) korrespondanse og besørger regnskapsføring av penger og materiell.

Departementet skal godkjenne arbeidsordningen og kan gi nærmere forskrifter.

Betaling for undersøkelser, sera, vaksiner m. v. 7 juni.

§ 4. For undersøkelser som instituttet eller dets avdelinger utfører og for sera, vaksiner m. v. som de fremstiller og selger, tilkommer instituttet godtgjørelse efter en takst som departementet godkjenner. Godtgjørelse betales av rekvirenten eller kjøperen.

For følgende undersøkelser m. v. opkreves ikke godtgjørelse:

A. *Bakteriologiske undersøkelser* som foretas for å bringe på det rene, om en sykdom hører til de epidemiske og andre smittsomme sykdommer som efter sundhetsloven og tuberkuloseloven er gjenstand for det offentliges særlige forsorg, eller for å føre hygienisk kontroll med sådan sykdom. Undersøkelse i terapøitisk øiemed (av hensyn til den sykes behandling) utføres uten godtgjørelse bare når den rekvireres av Statens medisinale anstalter og de med disse sidestillede statsunderstøttede anstalter, som ikke selv har anledning til å utføre den.

B. *Spesielle kjemiske undersøkelser* som medisinaldirektøren av almene hygieniske grunner finner påkrevet.

C. *Wassermanns reaksjon* som rekvireres av Statens og de statsunderstøttede medisinale anstalter samt av alkoholistanstaltene.

D. *Kokoppelymfe og B.C.G. vaksine.*

Instituttets administrasjon og tjenestemenn.

§ 5. Instituttet hører under Socialdepartementet. Det ledes administrativt og økonomisk av en direktør.

Hver av instituttets avdelinger har sin egen faglige leder. Direktøren er leder av den serologiske avdeling og inntil videre av regnskaps- og ekspedisjonsavdelingen.

Underordnet personale ansettes i den utstrekning det er nødvendig for instituttets virksomhet og lønninger er bevilget.

Om tjenestemenns ansettelse, rettigheter, plikter og øvrige tjenstlige forhold gjelder bestemmelsene i tjenestemannsloven og i reglement som er utferdiget i henhold til den, aldersgrenseloven samt i de instrukser som departementet utferdiger for vedkommende stilling. For stilling hvis lønn er regulert av Stortinget eller som er innlemmet i Statens pensjonskasse, kommer de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lønnsregulativ og pensjonslov til anvendelse.

Instituttets tjenestemenn har ikke adgang til å drive privat virksomhet uten samtykke av departementet.

Regnskap føres på den måte som departementet til enhver tid fastsetter.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *) om anvendelse av §§ 1—9 i pleiebarnsloven i Modum herred, Buskerud fylke, og om vedtekt for herredet i henhold til lovens § 2.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av § 1 i lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 med tilleggslov av 31 mai 1935 bestemmes:

Den som i samhøve med nevnte lovs § 1, siste ledd, vil fortsette en tidligere drevet virksomhet med innsetning av kunstige tenner, skal innen 1 oktober 1935 sende melding herom til Socialdepartementet med de oplysninger, erklæringer og bevidnelser som departementet anser nødvendige for å avgjøre om vedkommende efter loven har rett til å drive slik fortsatt virksomhet. Meldingen kan kreves gitt på skjema som departementet fastsetter.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *).

1. I medhold av lov nr. 10 av 22 juni 1934 om kontroll med sild gis herved påbud om innførelse av kontroll med saltet Islandssild, saltet Nordsjøsild, saltet skjæresild og saltet småsild, om opprettelse av kontrolldistrikter og om kontrollavgift m. v., alt overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Denne resolusjon trer i kraft 1 juli 1935. Fra samme tidspunkt opheves, i medhold av ovennevnte lovs § 17, lov av 4 mai 1901 om vrakning av sild, og enhver annen bestemmelse som er i strid med nærværende resolusjon.

Påbudet i resolusjonens post 1 lyder således:

1. All saltet Islandssild som utføres fra riket skal, før utførselen finner sted, være kontrollert og godkjent (og emballasjen merket) efter forskrifter utferdiget av Handelsdepartementet.
2. For saltet Islandssild bestemt til omsetning innenlands skal der være adgang til frivillig kontroll i den utstrekning Handelsdepartementet fastsetter.
3. All saltet Nordsjøsild, saltet skjæresild og saltet småsild som utføres fra riket skal, forsåvidt og i den utstrekning Handelsdepartementet bestemmer det, før utførselen finner sted være kontrollert og / eller emballasjen merket efter forskrifter utferdiget av Handelsdepartementet. (Som «småsild» regnes sild hvorav der går mere enn 25 stykker pr. kg når silden er salttrukken).
4. For saltet Nordsjøsild, saltet skjæresild og saltet uskåret småsild som skal utføres fra riket eller omsettes innenlands,

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

skal der være adgang til frivillig kontroll i den utstrekning Handelsdepartementet fastsetter. 7 juni.

5. Som saltet Islandssild, saltet Nordsjøsild, saltet skjæresild og saltet småsild regnes all sådan sild til hvis konservering der helt eller delvis er anvendt salt, dog ikke sild som efter saltningen er røket.
6. For saltet Islandssild gjelder påbudet om kontroll all saltet sild som har vært oplosset i riket, derimot ikke sild som blir skibet til utlandet direkte fra fangstfeltet, eller når fartøiet kun anløper Norge uten å losse. Sild som således ikke blir kontrollert, er det ikke tillatt å merke efter de regler som er fastsatt for kontrollert sild.
7. Denne kontroll gjennemføres ved de kontrolldistrikter som er oprettet ved kgl. resolusjon av 10 august 1934.
8. Ved utførsel av saltet Islandssild som har vært underkastet kontroll, skal betales til statskassen en kontrollavgift av 20 øre pr. tønne, hvad enten det er 1 heltønne, 2 halvtønner, 4 kvarttønner eller 8 åttinger; for overskytende brøkdel (eller deler) betales som for 1 hel tønne, likeså for 1 enkelt brøkdels-tønne alene; sendes silden i blikk-emballasje, betales 3 øre pr. 10-literspann og 2 øre pr. 5-literspann. Denne avgift opkreves av tollvesenet.

   For frivillig kontroll efter lovens § 5 (dette utkasts §§ 2 og 4), og for fornyet kontroll efter lovens § 8, skal betales samme avgift. Denne avgift betales forskuddsvis til den som forestår kontrollen. For saltet sild som skal utføres fra riket uten å være underkastet kontroll, betales ingen kontrollavgift.

Instruks*) (forskrifter) for kontroll med saltet Islandssild. 7 juni.

(Fastsatt av Handelsdepartementet 7 juni 1935 i medhold av lov nr. 10 av 22 juni 1934 om kontroll med sild, lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild m. v. og kongelig resolusjon av 7 juni 1935).

Regler for sildens tilvirkning.

§ 1. Skarpsaltet Islandssild som skal kunne godkjennes efter denne instruks, skal under tilvirkningen være rørt i salt og flolagt i nye — eller blanke brukte — tønner under anvendelse av tilstrekkelig rent salt og lake av minst 25° styrke.

Tilvirkeren må sørge for at silden kommer helt frisk i salt og ikke blir utsatt for solens påvirkning.

Det anbefales så vidt mulig allerede under tilvirkningen

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

7 juni. å sortere silden efter størrelsen. Langstrakt sild bør allerede under tilvirkningen kastes ut.

§ 2. Matjesbehandlet Islandssild skal under tilvirkningen være omhyggelig fagmessig behandlet, fullganet, rørt i fint salt, flolagt med tette steile flør og skotsk speil.

Sildens størrelse skal være jevn, fastest mulig pakket. Under fullganingen bør hele bukens innhold trekkes ut. Saltmengde beregnes på en lakestyrke av 18—20°, høist 21°, i saltmoden stand. Langstrakt sild må ikke forekomme.

§ 3. Sild som ved eksportkontrollen bærer merke av ikke å være behandlet efter bestemmelsene i §§ 1 og 2, vil ikke kunne godkjennes som eksportvare.

Kontroll med eksportpakning, begjæring om kontroll m. v.

§ 4. Det påligger kontrollørene i størst mulig utstrekning å inspisere de pakkhuser hvor der foregår eksportpakning av Islandssild, for derved å skaffe sig best mulig kjennskap til partienes kvalitet og behandlingsmåten, og, når tiden tillater det, helt å kontrollere pakningen av partier beregnet på eksport.

§ 5. Begjæring om kontroll rettes til distriktets kontrollør, forsåvidt ikke annet er bestemt for enkelte kontrolldistrikters vedkommende. Begjæringen må fremsettes i så vidt god tid at kontrolløren kan anordne det fornødne til å få utført kontrollen.

Begjæring om kontroll skal skje skriftlig på dertil anordnet skjema. Kontrollen skal ikke påbegynnes før dette skjema er tilfredsstillende utfylt og undertegnet av rekvirenten.

§ 6. Den som begjærer kontroll utført, plikter å holde det tilstrekkelige antall habile arbeidsfolk til å utføre det arbeide som utkreves under kontrollen.

Kontrolløren har rett til å forlange fjernet de arbeidsfolk som ikke retter sig efter de pålegg han gir i forbindelse med kontrollarbeidet.

Kontrollens utførelse.

§ 7. Efterat forordnet rekvisisjon er mottatt, påligger det kontrolløren snarest mulig å besørge kontrollen utført overensstemmende med de fastsatte regler.

Tvungen kontroll går foran annen kontroll.

Begjæring om kontroll utenfor kontrolldistriktet efterkommes på samme måte som annen frivillig kontroll.

Rekvisisjonene om kontroll efterkommes i den rekkefølge som de er innkommet i.

§ 8. Eksportkontroll skal så vidt mulig skje umiddelbart forut for skibning. Blir skibningen, efterat kontrollen har funnet sted, av uforutsette grunner forsinket, må kontrolløren forsikre

sig om at det kontrollerte partis kvalitet ved skibningen er uforandret — om nødvendig ved hel omkontrollering. 7 juni.

For sådan omkontrollering erlegges ingen godtgjørelse.

Hvorvidt ny kontroll skal foretas, må avgjøres efter kontrollørens skjønn i hvert tilfelle.

§ 9. Kontrolløren gir tollvesenet fornøden underretning om partier som skal utskibes, og underretter likeledes tollvesenet om partier som på grunn av kontrollens mellemkomst ikke kommer til eksport.

§ 10. Kontrolløren skal, når dertil er anledning, føre innseende med at transport til og innlastning i skib av de kontrollerte partier foregår således at emballasjen eller varen ikke utsettes for skade. Iakttas ikke de forholdsregler han måtte påby til sikring herav, plikter han å gjøre anmerkning (forbehold) herom på kontrollattesten, eventuelt — om han finner det nødvendig — helt å stanse innlastningen.

§ 11. Distriktets kontrollør avgjør i ethvert forefallende tilfelle med endelig virkning ethvert spørsmål om kontrollens gjennemførelse.

§ 12. Kontrolløren forsikrer sig alltid først om at det antall tønner som er begjært kontrollert, er til stede, og at partiet på tilfredsstillende måte fremstilles adskilt fra eventuelle andre partier.

§ 13. I forbindelse med rekvisisjonen og på det dertil anordnede skjema opfordres rekvirenten til å avgi forordnet erklæring om partiets tilstand. Foreligger denne erklæring i behørig orden, og kontrolløren har kontrollert partiet under pakningen, kan kontrollørens undersøkelse innskrenke sig til opslag av en mindre del av partiet, uttatt efter kontrollørens anvisning. Har sådan forhåndskontroll ikke funnet sted, må hele partiet slåes op og kontrolleres.

§ 14. Ved gjennemgåelse skal kontrolløren overbevise sig om at partiet, så vel hvad kvalitet og sortering som nettovekt angår, tilsvarer de fordringer som stilles til opnåelse av vedkommende merke, og skal derfor efter forholdene gjennemgå et tilstrekkelig antall tønner, delvis helt til bunnen, delvis til underste halsbånd. Opslag finner sted fra opslagsende og underbunn efter kontrollørens anvisning. Kontrolløren bestemmer selv hvor langt han skal gå ved denne gjennemgåelse.

§ 15. Finner kontrolløren under undersøkelsen av omlagt sild at en tønne ikke svarer til de opstilte krav, må gjennemgåelsen skjerpes, og hvis ikke feilen er helt uvesentlig og innskrenker sig til den ene tønne, skal kontrollarbeidet avbrytes og partiet forlanges gjennemgått av rekvirenten og fremstillet til fornyet kontroll efter at feilene er rettet. I særegne tilfelle, og når kontrollørens tid tillater det, kan denne ompakning foregå straks

7 juni. under kontrollørens tilsyn. Der erlegges da avgift som for fornyet kontroll bestemt.

§ 16. Avgir ikke rekvirenten den forordnede erklæring om partiets tilstand, skal det hele parti gjennemgåes nøiaktig, og minst 20 procent av partiet helt til bunnen av tønnen. De øvrige tønner opslåes vekselvis fra opslags- og underende efter kontrollørens anvisning, og gjennemgåes nedover til midten av tønnen eller til underste halsbånd efter kontrollørens skjønn.

§ 17. Kontroll av sortement skjer på følgende måte:

Islandssild kontrollveies pr. 4 kg.

All veining av Islandssild skal skje på betryggende måte i «strokker», eller i kurver, eller i kasser med spilebunn. Kontrolløren skal kontrollere vektens og loddenes riktighet, og at så vel vekt som lodder er lovlig justert. Ved kontrollveining skal der godtgjøres 1 — ett — kg overvekt for lake eller salt som kan medfølge varen.

For tilfelle av lagring av eksportpakket vare må partiets innehaver regne med varens vektsvinn, og gi varen så meget overvekt at den ved eksportkontrollen holder den forutsatte vekt.

Varens beskaffenhet.

§ 18. For å kunne godkjennes som eksportvare må varen opfylle følgende betingelser:

1. Emballasjen, $^1/_1$, $^1/_2$, $^1/_4$ og $^1/_8$ tønner, må være i overensstemmelse med tønnelovens bestemmelser.
2. Varen må være frisk og sund, velvirket og salttrukket (se dog § 19, 1), det vil si: saltet må være trengt inn til benet.
3. Floleggingen må være omhyggelig og fagmessig utført. Mellem hver flo må være gitt passende rent salt. For hver flo må der være lagt et passende antall hodesild. Flørne må være pent lagt.
4. Tønnen må ikke inneholde istykkerrevet, hodeløs, lakebrent, varmebrent eller på annen måte beskadiget vare. Heller ikke langstrakt sild.
5. Sorteringen må være jevn.
6. Kvalitet og sortement må i øvrig tilfredsstille de fordringer som nedenfor opstilles for de forskjellige kvaliteter.

§ 19.

I. Ved den skarpsaltede Islandssild skjelnes mellem følgende kvaliteter:

1. Tidligfanget sild. Sild som ikke kan betegnes som helt holdbar. Den skal være fet og velsmakende, bukhel. Denne kvalitet kan eksporteres før silden er helt salttrukket.

7 juni.

2. Høstfanget sild.
   a. Kvalitet «Stjerne». Den helt ut førsteklasses vare så vel hvad kvalitet, behandling som holdbarhet angår. Silden skal være bukfast, fet, velsmakende.
   b. Kvalitet «Nr. 1». Den almindelig gode kvalitet av høstfanget Islandssild. Den skal være bukhel, fet, velsmakende og holdbar.
   c. Kvalitet «Nr. 2». Høstfanget sild av noget underordnet kvalitet. Silden kan være buksvak, men må være fet og velsmakende.

II. Den matjesbehandlede Islandssild inndeles i:
   a. Kvalitet «Stjerne». Den helt ut førsteklasses vare så vel hvad kvalitet som fagmessig behandling angår. Bukens innhold skal være uttrukket ved fullganingen. Tønnene skal være original fast pakket, flolagt med tette steile flør med skotsk speil.

   Påpakning er tillatt, men denne kvalitet må ikke ompakkes. Laken skal holde 17—20° når silden er saltmoden.
   b. Kvalitet «Nr. 1». Den almindelig gode kvalitet, fagmessig behandlet som under a) beskrevet; dog er ompakning tillatt, og herunder kan eventuelle mangler ved tilvirkningen rettes.

§ 20.

a. Eksportpakket skarpsaltet Islandssild skal være fagmessig innlagt i 90, 100, 110 kg eller mere, med norsk flo (eller speilet) og forholdsvis for ½, ¼ og ⅛ tønner.

90 kg.s pakning kan godkjennes så vel sortert som samfengt, 100 og 110 kg.s kun sortert.

Ved sorteringen kan varieres 50 sild eller mindre pr. $^1/_1$ tønne. For sild mindre enn 4 stykker pr. kg kan varieres inntil 100 sild pr. tønne.

b. Fiskepakket skarpsaltet Islandssild kontrolleres efter de samme regler som ovenfor er fastsatt for omlagt (eksportpakket) vare, med de endringer som fremgår av at silden utskibes i fiskepakning.

Påpakket Islandssild kan godtas i «ca. 90 kg.s» pakning.

Ved fiskepakket sild skal hele partiet slåes op, minst 5 procent veies, eventuelt telles. Påpakket Islandssild bør kontrolleres under påpakningen.

I attesten anføres forefunne vekter, eventuelt stykketall.

Hvis der i de tønner som blir helt gjennemgått forefinnes mere enn 5 procent mindreverdig sild, kan partiet ikke godkjennes i fiskepakning (eller påpakket).

7 juni. c. Matjesbehandlet Islandssild skal ha fast pakning med en beregnet vekt av minst 105—110 kg. Den sorteres som ovenfor for skarpsaltet bestemt.

d. Spesialbehandlet Islandssild (flekket, splittet, hodekappet eller på annen måte skåret, krydret, sukker- eller eddikbehandlet etc.) skal fylle fordringene i §§ 18 og 19, forsåvidt behandlingsmåten tillater dette.

Spesialbehandling og pakning skal være fagmessig og omhyggelig utført, og varen skal være sund og frisk.

I attesten skal anføres at silden er spesialbehandlet, og eventuelt at vekt og holdbarhet ikke kan kontrolleres.

Islandssild som har vært skarpsaltet men senere er utvannet (såkalt «efterbehandlet matjessild»), kan ikke godkjennes som eksportvare.

Forskrifter om merkning.

§ 21. All Islandssild som utføres her fra riket i tønner, skal være tydelig merket av eksportøren efter følgende regler:

På opslagsbunnen skal være anført med sjablon eller stempel og med mørk, holdbar farve:

1. Eksportørens fulle navn, eller et varemerke som skal være godkjent av og innregistrert hos fiskeridirektøren.
2. «Islandssild», eller dette ord på fremmed sprog, og for omlagt sortert vare stykketall pr. tønne og nettovektpakningen. Matjesbehandlet sild merkes med stykketall, men ikke med vekt.
3. Det er tillatt, men ikke påbudt, å merke garnsild «G» og snurpenotsild «S».
4. a. Tidligfanget sild merkes «Juli». Merket betegner at silden er tidligfanget, ikke helt holdbar, og retter sig altså mere efter kvaliteten enn efter den nøiaktige fangstdatum.
   b. Høstfanget sild merkes henholdsvis med «Stjernemerket», «Nr. 1» og «Nr. 2».
   c. Matjesbehandlet sild merkes «Matjes» samt «Stjernemerket», henholdsvis «Nr. 1».
   d. Spesialbehandlet sild skal merkes «Spesial» eller annen betegnelse for spesialbehandlingen.

Det er ikke tillatt å merke med «Prima», «Ekstra» eller lignende, heller ikke med villedende merker.

§ 22. Efterat kontrolløren har kontrollert partiet, og overbevist sig om at partiet er merket på forskriftmessig måte, og at partiet tilsvarer de påførte merker, skal han påføre kontrollmerket (vrakermerket) på de tønner han har kontrollert under pakningen eller ved eksportkontrollen.

Dette merke består for eksportpakket silds vedkommende av den norske løve med kontrollørens bokstavmerke, og påsettes opslagsbunnen og tønnens hals. 7 juni.

Fiskepakket sild merkes på samme måte med kontrollørens bokstavmerke i triangel, som påsettes hver tønne.

§ 23. For emballasje av blikk, samt for kontroll og merkning av sild i sådan emballasje, gjelder nærmere forskrifter, utferdiget av fiskeridirektøren.

§ 24. Når kontrollen er fullført, utferdiger kontrolløren en attest herom på et dertil anordnet skjema.

§ 25. Efterat kontrolløren har påsatt kontrollmerket, må silden før skibningen ikke ompakkes eller behandles på nogen som helst måte, uten med tillatelse av og i nærvær av kontrolløren.

Kontrolløren har rett til å fjerne kontrollmerket hvis rekvirenten ikke overholder forskriftene i denne instruks.

Frivillig kontroll.

§ 26. For eksportpakket og fiskepakket Islandssild som omsettes innenlands fra produsent til eksportør eller mellem eksportører innbyrdes, er der adgang til å opnå frivillig kontroll.

Kontrollen gjelder i dette tilfelle om varen er i overensstemmelse med sluttseddelens betingelser, altså om varen er kontraktmessig. Kontrolløren skal forlange sig forelagt sluttseddel. Der utstedes ingen formell attest, og tønnene skal ikke merkes, men kontrolløren utfyller på anordnet skjema en erklæring om partiets tilstand, og om partiet stemmer med sluttseddelens ordlyd, i motsatt fall hvilke feil partiet har.

§ 27. For eksportpakket og fiskepakket saltet Nordsjøsild og saltet småsild, samt for eksportpakket skjæresild (d. e. skåren sild), er der adgang til å opnå frivillig kontroll efter samme regler som i § 26 bestemt, så vel ved omsetning innenlands som for sild der er bestemt til utførsel.

Om brukte tønner.

§ 28. Til saltet Islandssild som skal være gjenstand for omsetning — til utlandet eller innenlands — må ikke brukes ledige tønner som har vært kontrollert og merket, medmindre tønnene, efter å være istandsatt og rengjort med omhyggelig fjernelse av tidligere merker, er blitt godkjent av en offentlig kontrollør.

Slutningsbestemmelser.

§ 29. Kontrolløren har i k k e adgang til å utstede attester eller avgi erklæringer angående Islandssild, Nordsjøsild, skjære-

7 juni. sild eller småsild, av annet innhold enn i disse forskrifter fastsatt, uten spesiell ordre fra fiskeridirektøren.

§ 30. I spesielle tilfelle kan fiskeridirektøren dispensere fra bestemmelsene i denne instruks.

7 juni. **Forskrifter***) for merkning m. v. av saltet Nordsjøsild, skjæresild og småsild.

(Fastsatt av Handelsdepartementet 7 juni 1935 i medhold av kongelig resolusjon av samme dag.)

Saltet Nordsjøsild, saltet skjæresild, og saltet småsild er for tiden ikke underkastet sådan tvungen utførselskontroll som bestemt for stor- og vårsild, saltet fetsild og saltet Islandssild, men skal inntil videre være underkastet følgende bestemmelser ved utførsel:

§ 1. I god tid før avsendelsen skal eksportøren anmelde, på dertil anordnet skjema, til distriktets saltsild-kontrollør det parti som aktes utført.

§ 2. Emballasjen skal være merket i opslagsbunnen som følger:

a) Eksportørens fulle navn, eller et varemerke som skal være godkjent av og innregistrert hos fiskeridirektøren.
b) Sildesort: «Nordsjøsild», «skjæresild», «småsild», eller samme ord i fremmed sprog. For skjæresilds vedkommende kan denne benevnelse sløifes hvis emballasjen er merket med stykketall pr. kg for den sild tønnen inneholder.
c) Det er tillatt dessuten å merke med andre angivelser såsom stykketall, matjes, vekt etc., men disse merker må ikke være vill-ledende. Det er ikke tillatt å merke «prima», «ekstra» eller lignende, heller ikke å anvende kvalitetsmerker som er foreskrevet for saltet sild som er underkastet tvungen kontroll.

§ 3. Kontrolløren gir tollvesenet fornøden erklæring om at partiet ikke er underkastet tvungen kontroll, og at det derfor ikke er pålagt kontrollavgift.

§ 4. Saltsildkontrolløren har adgang til å undersøke ethvert parti og kontrollere at partiet er merket på forskriftmessig måte, og at innholdet svarer til de påsatte merker.

I motsatt fall skal partiet ikke kunne utføres før feilen er rettet.

7 juni. **Kongelig resolusjon** *).

Handelsdepartementet eller den som dette bestemmer bemyndiges til å ordne postsendingen med innenrikske luftruter og til å treffe bestemmelse om hvorvidt det skal kreves op særskilte avgifter i tillegg til den

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

almindelige porto for befordring av postsaker med sådanne ruter samt i tilfelle å bestemme disse avgifter. 7 juni.

Kongelig resolusjon *). 7 juni.
I medhold av §§ 65 og 66 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål pålegges enhver interessert i forhold til den nytte han har av tiltaket, å delta i sams sauesanking i beitestrekninger innen Furnes bygdealmenning i Furnes herred, Hedmark fylke.

Kongelig resolusjon *). 7 juni.
Den konsesjonsgrense som er omhandlet i § 3, 2net ledd, i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909, jfr. lov av 13 august 1915, nedsettes for Kvikne herred, Hedmark fylke, til 600 dekar.
Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Prest Johan Godtfried Olsens legat» til trengende skolebarn i Tjøme, hvis fedre er omkommet på sjøen, oprettet ved testament av 4 januar 1900. 7 juni.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Den norske sakførerforening. 7 juni.

Muntlig prosessfullmakt.

Bestemmelsene i domstolslovens § 193 første ledd, sammenholdt med tvistemålslovens § 46 annet ledd og § 47 annet ledd, således som disse lyder efter lov nr. 4 av 1 juni 1934, medfører at den forkynnelse av en dom som retten skal sørge for efter tvistemålslovens § 154, kan foregå for den sakfører som har prosedert saken for vedkommende part, uten at sakføreren behøver å ha fremlagt skriftlig fullmakt.

En forkynnelse av dom i anledning av tvangsfullbyrdelse eller en forkynnelse av ankeerklæring antas å kunne foregå for den sakfører som har prosedert saken, såfremt han erklærer å ha bemyndigelse av parten til å motta forkynnelse i disse anledninger, jfr. domstolslovens § 193 annet ledd. Heller ikke sådan bemyndigelse antas en sakfører å måtte dokumentere skriftlig.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sørum herred, Akershus fylke. 7 juni.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hol herred, Nordland fylke. 7 juni.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

7 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av Harbitz gates forlengelse mellem Eilert Sundts gate og Løvenskiolds gate i Oslo og om vedtekter for bebyggelse av kvartalet Briskebyveien—Eilert Sundts gate—Harbitz gates forlengelse—Løvenskiolds gate.

7 juni. **Skrivelse** *) fra Finansdepartementet.

Finansdepartementet har ved skrivelse av 7 juni 1935 til overkontrollørene ved brennevin-, etylleter- og øltilvirkningen bestemt at avgiftssatsen og refusjonssatsene for brennevin fra 1 juli 1935 blir som nu å gi følgende tillegg:

Avgiftssatsen, kr. 2,62 pr. liter (100 pct.) tillegges kr. 2,10.

Refusjonssatsene, kr. 2,62, kr. 2,64 og kr. 2,67 henholdsvis for råspiritus, renset spiritus samt destillater og brennevin, som er denaturert eller på annen måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, tillegges respektive kr. 2,10, kr. 2,11 og kr. 2,13 pr. liter (100 pct.).

Den samlede avgiftssats vil således inntil videre utgjøre kr. 4,72 pr. liter (100 pct.) og de samlede refusjonssatser henholdsvis kr. 4,72, kr. 4,75 og kr. 4,80 pr. liter (100 pct.).

11 juni. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Stavanger.

11 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at jakttiden for ærfugl i Aust-Agder fylke fastsettes til tiden fra og med 1 desember til og med 15 mars. Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1939.

11 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Håelven og Hitterelvens vassdrag innen bergstaden Røros, Sør-Trøndelag fylke.

11 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Støren herred, Sør-Trøndelag fylke.

12 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Modum herred, undtatt Tyrifjorden samt Henåen og Langsjøelven, Buskerud fylke.

12 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Nore herred, Buskerud fylke.

---

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeri- 12 juni.
regler for Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politi- 13 juni.
vedtekt for Flakstad herred, Nordland fylke.

Skrivelse fra Handelsdepartementet. 13 juni.

I henhold til den bemyndigelse Handelsdepartementet har fått ved kongelig resolusjon av 30 mars 1928 har det bestemt:

Kontrollører ved sildekontrollen og ferskfiskkontrollen henføres til regulativets 1ste klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket.

Hjelpekontrollører ved sildekontrollen og ferskfiskkontrollen henføres til samme regulativs 2nen klasse.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter for 13 juni.
bebyggelse av eiendommene langs Henrik Ibsens gates nordside mellem Grubbegaten og Mariboes gate samt kvartalet mellem Møllergaten, Hospitalsgaten, Grubbegaten og Henrik Ibsens gate i Oslo.

Lov *) [1]) i henhold til konvensjon mellem 14 juni.
Norge og Finnland om fløtning i Pasvik av Nr. 1.
14 februar 1925.

§ 1. Staten har enerett til å motta til fløtning og til å fløte trevirke i Pasvik nedenfor grenselinjen mellem røsene 359 og 360.

Kongen eller den han bemyndiger kan overdra fløtningsretten for bestemt tid.

§ 2. For fløtningen kan opkreves et vederlag som er tilstrekkelig til å dekke:

1. Omkostningene ved fløtningen, mottagelsen og avleveringen av trevirket.
2. Renter og amortisasjon av anleggsomkostningene.

Dersom fløtningsretten overdras til et selskap, kan dette gis rett til å ta et vederlag som skaffer det en rimelig årlig fortjeneste, dog ikke over 10 pct. av den innbetalte grunnkapital.

§ 3. De i § 2 omhandlede beløp skal erlegges forskuddsvis. Den som utøver fløtningsretten, kan tilbakeholde virke som er i hans besiddelse inntil betaling skjer, og om fornødent søke dekning ved salg av virket. Salget kan foretas underhånden eller ved offentlig auksjon.

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O. nr. 81. St.tid., forh. i Ot. s. 428—430; i Lt. s. 108—109.

14 juni. Nr. 1.

§ 4. Bestemmelsene i sjette kapitel av loven om vassdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887 skal ikke gjelde for den del av Pasvik som omhandles i § 1.

§ 5. Kongen kan fastsette bestemmelser om fløtning i den del av Pasvik som danner riksgrense.

14 juni. Nr. 2.

Lov *) [1]) om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 26. Første ledd.

Formues- og inntektsskatt kan ikke pålegges:

a—h og l—r uforandret.

i. Kirker, kirkesamfund, menigheter og milde stiftelser.

k. Selskaper og innretninger, som ikke har erhverv til formål, såsom videnskapsselskaper, kunstforeninger, museer, soldathjem på ekserserplassene, fiskerhjem og selskapelige klubber.

Dersom institusjoner av den under bokstav i og k nevnte art — soldathjem på ekserserplassene og fiskerhjem undtatt — driver økonomisk virksomhet — derunder også bortleie av fast eiendom, som delvis benyttes til eget bruk — blir den deri nedlagte formue og den derav vunne inntekt å beskatte overensstemmende med skattelovens almindelige regler. Det samme gjelder kirker, kirkesamfund og menigheter forsåvidt angår økonomisk virksomhet som ligger utenfor det egentlige kirkelige eller forsorgsmessige arbeide.

§ 35. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en skattepliktigs formue eller inntekt efter reglene i nærværende kapitel blir å beskatte, skal vedkommende regjeringsdepartement endelig avgjøre tvisten, hvis de pågjeldende kommuner stiller forlangende derom og den skattepliktige samtykker i sådan avgjørelse eller skattens innbetaling er påbegynt. Departementets kjennelse skal begrunnes, forsåvidt grunnene antas å ha betydning utover den foreliggende sak.

Kongen kan treffe bestemmelse om, at en sparebanks kommuneskatt, hvor banken er felles for flere kommuner, skal fordeles mellem disse i et bestemt forhold, når kommunestyret i en eller flere av kommunene beslutter å andra om det, og det i betraktning av hver enkelt kommunes interesser i banken anses rimelig, at sådan fordeling finner sted.

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 36 og 58. Innst. O. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 401—417 og 470; i Lt. s. 101—107 og 122—123.

Under forbehold av gjensidighet kan Kongen med Stortingets samtykke ved overenskomst med fremmed stats regjering innrømme sådan lempning i beskatning av formue og inntekt efter nærværende lov, at dobbeltbeskatning helt eller delvis undgåes. 14 juni. Nr. 2.

Efter begjæring av vedkommende kommunestyre og anbefaling av Riksskattestyret kan Kongen med annet lands regjering slutte overenskomst om fastsettelse av spesielle regler for beskatningens fordeling mellem Norge og det fremmede land, når en næring drives under sådanne forhold, at vedkommende av inntekten er skattepliktig i begge land.

§ 45. Første ledd.

Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragrafer, så vel som tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 43, kan fordres fradratt utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun forsåvidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt. Underskudd som fremkommer ved drift av sådanne faste eiendommer og anlegg som er omhandlet i § 22, første ledd, kommer bare for en halvdel til fradrag i inntekten i Norge og for kommuneskattens vedkommende bare i det distrikt hvor inntekt av vedkommende eiendom eller anlegg efter gjeldende regler vilde komme til beskatning.

§ 47. Nytt tredje ledd.

Når opdrett av sølvrev eller andre pelsdyr drives av en enkelt eier eller av flere personlig ansvarlige andelseiere, regnes inntekt ved salg av pelsdyr eller skinn for oppebåret i det år, da salget fant sted eller skinnet blev markedsført, selv om betalingen inngår senere. Dyr eller skinn regnes som solgt for deres antatte verdi, når de blir overført til en annen kommune eller når skinn blir tatt til eget bruk. For øvrig regnes tilvekst av dyr ikke som inntekt.

§ 116. Tredje, fjerde og femte ledd.

Samme virkning som deposisjon efter nærværende paragraf har det at trekk for skatt til et distrikt er begynt overfor en skattepliktig i henhold til § 114. Søkes innfordring av skatt til et annet distrikt derefter iverksatt, må den skattepliktige snarest mulig gi kommunekassereren i det distrikt som først har begynt trekk, underretning om at han også er lignet i det annet distrikt.

Når deposisjon har funnet sted eller underretning som i foregående ledd nevnt er gitt kommunekassereren, må denne

14 juni. Nr. 2. snarest mulig underrette kommunekassereren i det annet distrikt eller de andre distrikter hvor ligning er foregått. Såfremt nogen annen kommune derefter gjør krav på det hele eller nogen del av det deponerte beløp — i tilfelle den ilignede skatt — må søksmål være reist mot den kommune innen hvilken deposisjon har funnet sted eller hvor trekk er begynt, senest innen 6 måneder efterat underretning er mottatt om deposisjon eller påbegynt skattetrekk. I tilfelle av at voldgiftsavgjørelse i henhold til § 35 er begjært og departementet avslår å avsi voldgiftskjennelse, står adgangen til å anlegge søksmål vedkommende kommune åpen i 3 måneder, efterat den har mottatt meddelelsen om departementets avslag.

Når den skattepliktige erholder tilbakebetalt, hvad han ikke plikter å erlegge i skatt, kan han gjøre krav på 5 pct. årlig rente av det tilbakebetalte beløp for den tid, hvori det har vært deponert.

II.

Av denne lovs bestemmelser trer § 35 og § 116 i kraft 1 juli 1935.

§ 45 og § 47 trer i kraft 1 januar 1936 og anvendes første gang ved ligningen for 1936—1937.

Om fremgangsmåten ved overgang til bruk av de nye bestemmelser i § 47 gis nærmere forskrifter av Riksskattestyret.

14 juni. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 21. Første ledd.

Formues- og inntektsskatt kan ikke pålegges:

a—h og l—r uforandret.

i. Kirker, kirkesamfund, menigheter og milde stiftelser.

k. Selskaper og innretninger, som ikke har erhverv til formål, såsom videnskapsselskaper, kunstforeninger, museer, soldathjem på ekserserplassene, fiskerhjem og selskapelige klubber.

Dersom institusjoner av den under bokstav i og k nevnte art — soldathjem på ekserserplassene og fiskerhjem undtatt — driver økonomisk virksomhet — derunder også bortleie

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 1 juni. Se Ot. prp. nr. 36 og 58. Innst. O. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 401—419 og 470—471; i Lt. s. 107 og 123.

av fast eiendom, som delvis benyttes til eget bruk — blir den deri nedlagte formue og den derav vunne inntekt å beskatte overensstemmende med skattelovens almindelige regler. Det samme gjelder kirker, kirkesamfund og menigheter forsåvidt angår økonomisk virksomhet som ligger utenfor det egentlige kirkelige eller forsorgsmessige arbeide. 14 juni. Nr. 3.

§ 29. Opstår der tvist om i hvilket distrikt en skattepliktigs formue eller inntekt efter reglene i nærværende kapitel blir å beskatte, skal vedkommende regjeringsdepartement endelig avgjøre tvisten, hvis de pågjeldende kommuner stiller forlangende derom og den skattepliktige samtykker i sådan avgjørelse eller skattens innbetaling er påbegynt. Departementets kjennelse skal begrunnes, forsåvidt grunnene antas å ha betydning utover den foreliggende sak.

Kongen kan treffe bestemmelse om, at en sparebanks kommuneskatt, hvor banken er felles for flere kommuner, skal fordeles mellem disse i et bestemt forhold, når kommunestyret i en eller flere av kommunene beslutter å andra om det, og det i betraktning av hver enkelt kommunes interesser i banken anses rimelig, at sådan fordeling finner sted.

Under forbehold av gjensidighet kan Kongen med Stortingets samtykke ved overenskomst med fremmed stats regjering innrømme sådan lempning i beskatning av formue og inntekt efter nærværende lov, at dobbeltbeskatning helt eller delvis undgåes.

Efter begjæring av vedkommende kommunestyre og anbefaling av Riksskattestyret kan Kongen med annet lands regjering slutte overenskomst om fastsettelse av spesielle regler for beskatningens fordeling mellem Norge og det fremmede land, når en næring drives under sådanne forhold, at vedkommende av inntekten er skattepliktig i begge land.

§ 39. Første ledd.

Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragrafer, så vel som tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 37, kan fordres fradratt utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun, forsåvidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt. Underskudd som fremkommer ved drift av sådanne faste eiendommer og anlegg som er omhandlet i § 17, første ledd, kommer bare for en halvdel til fradrag i inntekten i Norge og for kommuneskattens vedkommende bare i det distrikt hvor inntekt av vedkommende eiendom eller anlegg efter gjeldende regler vilde komme til beskatning.

14 juni. Nr. 3.

§ 44. Nytt tredje ledd.

Når opdrett av sølvrev eller andre pelsdyr drives av en enkelt eier eller av flere personlig ansvarlige andelseiere, regnes inntekt ved salg av pelsdyr eller skinn for oppebåret i det år, da salget fant sted eller skinnet blev markedsført, selv om betalingen inngår senere. Dyr eller skinn regnes som solgt for deres antatte verdi, når de blir overført til en annen kommune eller når skinn blir tatt til eget bruk. For øvrig regnes tilvekst av dyr ikke som inntekt.

§ 108. Tredje, fjerde og femte ledd.

Samme virkning som deposisjon efter nærværende paragraf har det at trekk for skatt til et distrikt er begynt overfor en skattepliktig i henhold til § 106. Søkes innfordring av skatt til et annet distrikt derefter iverksatt, må den skattepliktige snarest mulig gi kommunekassereren i det distrikt som først har begynt trekk, underretning om at han også er lignet i det annet distrikt.

Når deposisjon har funnet sted eller underretning som i foregående ledd nevnt er gitt kommunekassereren, må denne snarest mulig underrette kommunekassereren i det annet distrikt eller de andre distrikter hvor ligning er foregått. Såfremt nogen annen kommune derefter gjør krav på det hele eller nogen del av det deponerte beløp — i tilfelle den ilignede skatt — må søksmål være reist mot den kommune innen hvilken deposisjon har funnet sted eller hvor trekk er begynt, senest innen 6 måneder efterat underretning er mottatt om deposisjon eller påbegynt skattetrekk. I tilfelle av at voldgiftsavgjørelse i henhold til § 29 er begjært og departementet avslår å avsi voldgiftskjennelse, står adgangen til å anlegge søksmål vedkommende kommune åpen i 3 måneder, efterat den har mottatt meddelelsen om departementets avslag.

Når den skattepliktige erholder tilbakebetalt, hvad han ikke plikter å erlegge i skatt, kan han gjøre krav på 5 pct. årlig rente av det tilbakebetalte beløp for den tid, hvori det har vært deponert.

II.

Av denne lovs bestemmelser trer § 29 og § 108 i kraft 1 juli 1935.

§ 39 og § 44 trer i kraft 1 januar 1936 og anvendes første gang ved ligningen for 1936—1937.

Om fremgangsmåten ved overgangen til bruk av de nye bestemmelser i § 44 gis nærmere forskrifter av Riksskattestyret.

Lov *) [1]) om fangst av bardehval. 14 juni.

§ 1. Bestemmelsene i denne lov gjelder fangst av bardehval — vågehval undtatt — drevet av norsk statsborger eller norsk selskap. Nr. 4.

Norsk rederi som utleier — innenlands eller utenlands — kokeriskib til hvalfangst, er ansvarlig for at fangsten ikke drives i strid med denne lov.

§ 2. Enhver som akter å drive sådan fangst eller å utleie kokeriskib til sådan fangst, skal anmelde dette til vedkommende regjeringsdepartement. Anmeldelsen skal inneholde de oplysninger som departementet bestemmer.

§ 3. Det er forbudt å fange:

a. Retthvaler (glatthvaler eller sletthvaler (Balaenidae)).
b. Hunhval som følges av unge.
c. Hval under en av vedkommende regjeringsdepartement fastsatt størrelse.

§ 4. Kongen kan:

a. forby fangst av hval innen bestemte farvann.
b. begrense fangsttiden til bestemte tidsrum av året. Disse tidsrum kan være forskjellige for de forskjellige fangstfelter.
c. begrense produksjonen, samlet eller for hvert enkelt selskap, eller for hvert enkelt kokeri.
d. begrense fangst- og produksjonsmateriellet.
e. forby norske borgere eller innvånere av riket, eller norske selskaper, å medvirke til eller delta i sådan fangst av bardehval som ikke er underkastet eller er tilknyttet forpliktelse til gjennemførelse av like så strenge fredningsbestemmelser og regulerende bestemmelser som de til enhver tid gjeldende i henhold til denne lov.

§ 5. Kongen kan fastsette nærmere forskrifter for all fangst som omhandles i denne lov, og for tilvirkningen av fangsten, samt for kontrollen. Disse forskrifter kan påby full utnyttelse av hvalen.

Det påhviler alle som er ansvarlige for driften — herunder også fangstbestyreren — å søke gjennemført den mest mulig effektive utnyttelse av all skutt hval.

§ 6. Skytter og mannskap på hvalbåter må ikke forhyres således at godtgjørelsen for deres fangstvirksomhet utelukkende er avhengig av antallet av skutte hval. Kongen kan kreve sikkerhet for mannskapenes tilgodehavende.

§ 7. Kongen kan bestemme at der av all fangst som inngår under denne lov, skal erlegges en avgift av inntil 20

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 13 juni. Se Ot. prp. nr. 63. Innst. O. B. St.tid., forh. i Ot. s. 497—513; i Lt. s. 123—131.

14 juni. Nr. 4.

øre pr. fat (à 170 kg) produsert olje. Avgiften skal i så fall efter Kongens nærmere bestemmelse anvendes til videnskapelig forskning eller praktiske undersøkelser av interesse for norsk hvalfangst og til dekning av utgiftene ved kontrollen med denne lovs overholdelse. Avgiften betales til vedkommende regjeringsdepartement efter dette departements nærmere bestemmelse.

Kongen kan i særlige tilfelle eftergi avgiften.

§ 8. Kongen kan utferdige nærmere regler for kontrollen med overholdelsen av denne lov og herunder pålegge de i § 1 nevnte firmaer og selskaper samt de i samme paragraf nevnte kokeriskibers rederier å la vedkommende kokeriskib medta offentlig kontrollør.

§ 9. Det skal inntil 1 juli 1940 være forbudt uten samtykke av Handelsdepartementet ved frivillig salg eller ved tvangssalg å overdra hvalbåt eller skib som er innredet som kokeri for hvalfangst, og som er innført i det norske skibsregister, til nogen som efter § 1 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 ikke kan eie norsk skib. På samme måte er det forbudt å overdra part i sådanne skib eller aksje i selskap som eier sådanne skib, til nogen som ikke kan eie norsk skib, såfremt overdragelsen vil medføre at skibet ophører å være norsk.

§ 10. Overdragelse i strid med § 9 må ikke registreres, likesom skibet ikke må slettes av skibsregistret. Heller ikke må skib tilhørende et selskap utslettes av skibsregistret på grunn av en overdragelse av aksje i selskapet i strid med forbudet i § 9.

§ 11. Overtredelse av denne lov, eller av bestemmelser utferdiget i kraft av loven, straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder. Det samme gjelder medvirkning.

Ulovlig gjort fangst eller dens verdi kan inndras til fordel for statskassen. Inndragningen kan også skje hos den på hvis vegne den skyldige har handlet.

§ 12. Denne lov trer i kraft straks. Samtidig opheves lov om fangst av bardehval av 21 juni 1929 med tilleggslover av 30 juni 1932 og 26 juni 1934.

De bestemmelser som er utferdiget i henhold til forannevnte lov av 21 juni 1929 med tilleggslover vedblir å gjelde inntil de ved bestemmelser i henhold til den nye lov opheves eller forandres.

14 juni. **Kongelig resolusjon.**

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem S u n n d a l herred og prestegjeld, Sunndal og Øksendal lensmannsdistrikt i Møre fylke og O p d a l herred, prestegjeld og lensmannsdistrikt i Sør-Trøndelag fylke på strekningen fra Skrimkolla til rektangelkartets Faksfonnkollen skal gå så-

ledes: Fra høieste punkt (1984 m) på Skrimkolla (Stor Skrymten) i rette linjer nordøstlig over høieste punkt (1939 m) på Lille Skrymten og høieste punkt (1885 m) på Grytkollen til høidepunkt 1676 m i Gråhø, videre nordnordøstlig til høidepunkt 1491 m mellem Skirådalsvatnet og Urvatnet, derfra litt mere nordlig til høidepunkt 1863 vestligst i Snefjellkollene og så nordnordvestlig til kartets Faksfonnkollen (1784 m). 14 juni.

Kongelig resolusjon. Det meddeles stadfestelse på nedennevnte nye reglementer for henholdsvis Oslo, Bergen og Kristiansand overformynderier: 14 juni.

Reglement for Oslo overformynderi.

§ 1. Oslo overformynderi skal i medhold av vergemålslovens § 28 ha fast formann.

Fellesforvaltning finner sted overensstemmende med samme lovs § 69.

§ 2. Formannen ansettes med en gjensidig opsigelsesfrist på 3 måneder. Han er undergitt de pensjonsvedtekter som til enhver tid gjelder for Oslo kommunale tjenestemenn.

§ 3. Overformynderiets kontorpersonale, deriblandt kontorchef, bokholder og kasserer, ansettes efter innstilling av formannen og de valgte overformyndere. For øvrig kommer det ansettelsesreglement som til enhver tid gjelder for Oslo kommune, til anvendelse.

Arbeidsfordelingen mellem funksjonærene bestemmes av formannen efter samråd med de valgte overformyndere.

Om den daglig fungerende revisor se § 10.

§ 4. Den rådmann som overformynderiet hører under, har fullmakt til:

a) å konstituere en formann til å bestyre stillingen midlertidig når den blir ledig,
b) å gi formannen tjenestefrihet og opnevne stedfortreder for ham på hans ansvar, mens tjenestefriheten varer,
c) ellers å opnevne stedfortreder for formannen, når han er hindret fra å tjenstgjøre fordi han er ugild eller har forfall.

Rådmannen gir melding til formannskapet og Justisdepartementet om de forføininger han har truffet efter litr. a—c.

Skal formannen gis tjenestefrihet for mere enn 1 måned, er det formannskapet med approbasjon av Justisdepartementet som har avgjørelsen. Det samme gjelder i dette tilfelle for beskikkelse av stedfortreder.

14 juni. § 5. Overformynderne holder som regel møte én gang om uken.

Formannen sammenkaller ekstraordinært møte når han eller en av de valgte overformyndere finner det påkrevet.

§ 6. Møtet ledes av formannen. Det er vedtaksdyktig når formannen og begge de valgte overformyndere eller deres varamenn er til stede.

Formannen forbereder og foredrar i møtene de saker som efter loven skal behandles av det samlede overformynderi, og fremlegger til underskrift de dokumenter som skal gis påtegning, og den liste over obligasjoner som omhandles i § 7 nedenfor.

I de ordinære møter skal der foreligge opgave over fellesmassens beholdning av bankinnskudd og kontanter på møtetiden.

Over forhandlingene føres protokoll, som underskrives av de møtende.

Formannen skal snarest mulig ekspedere de vedtak som er gjort i møtet.

§ 7. Pantobligasjoner, ihendehaverobligasjoner, aksjer og andre verdipapirer under overformynderiets forvaltning skal de valgte overformyndere gi påtegning om at de ikke kan rådes over uten deres samtykke.

Påtegning på utenlandske ihendehaverobligasjoner og på norske som lyder bare på utenlandsk mynt, kan dog undlates når obligasjonene opbevares i sikkerhetsboks, som overformynderiet og den daglig fungerende revisor får hver sin nøkkel til, når begge nøklene er nødvendige til å åpne boksen. Disse obligasjoner blir dessuten å føre op på en liste som revisor vanlig opbevarer. Listen og senere påtegninger på den underskrives av de valgte overformyndere og av revisor.

Formannen er bemyndiget til å gi bankbøker under overformynderiets forvaltning urådighetspåtegning. Det samme gjelder enhver senere påtegning hvorved der disponeres over bøkene.

Enhver påtegning som foran nevnt skal paraferes av bokholder og kasserer. Det samme gjelder påtegninger, hvorved kvitteringer for innbetalinger gis.

§ 8. Formannen har fullmakt til å anvise på og kvittere for uttagelsen av fellesmassemidler som overformynderiet har stående i bank. Anvisningene og kvitteringene må paraferes av bokholder og kasserer.

Utbetalinger av overformynderiets kasse anvises av formannen. Før nogen inn- eller utbetaling finner sted, skal beløpet være bokført på bokholderiets kassakonto og kvitteringen eller vedlegget bære bokholderens påtegning. Ved

kontortidens slutt skal det av bokholderen og kassereren dag- 14 juni.
lig påses at kasseboken stemmer med bokholderiets kassekonto.

§ 9. Hver dag ved kontortidens slutt skal formannen eller kontorchefen påse at kassebeholdningen stemmer med det kasseboken viser. Kassebeholdningens beløp med formannens underskrift noteres i en særskilt bok, som gjennemgåes av den daglig fungerende revisor.

Er kassebeholdningen større enn kr. 8000,00, blir det overstigende beløp som regel å sette i bank før kontortidens slutt.

§ 10. Så vel den daglige revisjon som revisjon av overformynderiets årsregnskap ledes av chefen for Oslo kommunerevisjon og utføres overensstemmende med det reglement som til enhver tid gjelder for denne, så langt det ikke strider mot vergemålslovgivningen eller forskrifter gitt i henhold til den.

Den daglig fungerende revisor har å utføre den revisjonsmessige gjennemgåelse av kasseboken med vedlegg og bokholderiets bøker i så god tid at som regel alle posteringer efter en ukes forløp er gjennemgått og avmerket. Han skal påse at innkomne midler snarest blir innført i overformynderiets bøker, at verdipapirer overensstemmende med lovens § 68 uten ophold gis urådighetspåtegning, henholdsvis listeføres og innlegges i sikkerhetsboks. Under sitt arbeide har han adgang til alle overformynderiets bøker, også forhandlingsprotokollen.

Revisor skal i en særskilt protokoll notere de feil han finner, og de bemerkninger, som gjennemgåelsen av bøker og vedlegg måtte gi anledning til. I denne protokoll innføres også vedkommendes besvarelse av hvert enkelt notat.

Om den årlige revisjon, jfr. vergemålslovens § 85, gjelder hvad derom særskilt er bestemt.

§ 11. Til utførelsen av det tilsyn med formannens forvaltning som loven pålegger de valgte overformyndere, bør disse til ubestemte tider foreta eftersyn av regnskapsbøkene, minst én gang om måneden revidere kassebeholdningen og sende innberetning herom til fylkesmannen og vedkommende rådmann hvis de har funnet noget av betydning å bemerke. Likeledes bør de minst én gang om året se efter at fellesmassens verdipapirer er til stede. De bør dessuten minst én gang hver måned gjennemgå revisors notatprotokoll og gi den påtegning om dette. Om revisjonen, eftersynet og gjennemgåelsen gjøres tilførsel i forhandlingsprotokollen.

Dersom de valgte overformyndere skulde finne mangler ved forvaltningen eller anse forandringer i denne for påkrevet, og formannen ikke er villig til å gjennemføre eller

14 juni. søke gjennemført forandringen, skal dette meldes til rådmannen og fylkesmannen.

§ 12. Midler i fellesmassen blir å utbetale når grunnen til overformynderiets forvaltning ophører.

Ønsker eieren at midlene skal bli stående under overformynderiets forvaltning efter den tid da han kan kreve dem utbetalt, kan dette skje, men overformynderiet er ikke pliktig til å forvalte dem lenger enn til eieren har fylt 25 år.

Hvis utbetaling straks vilde falle ubeleilig, har overformynderiet rett til å beholde beløp av minst kr. 1000,00 i tre måneder og minst kr. 10 000,00 i seks måneder efterat utbetalingsgrunnen er blitt kjent for overformynderiet.

§ 13. Ved enstemmig beslutning av overformynderiet tiltrådt av rådmannen kan overformynderiet overta til bestyrelse og i tilfelle inndra under fellesforvaltningen andre midler enn de som overformynderiet plikter å forvalte, når forvaltningen er beregnet på lengere varighet (f. eks. en persons levetid) og vedkommende midler enten er uten personlig eier eller eies av en institusjon som virker i almennyttig øiemed, eller eieren på bindende måte er berøvet disposisjonsretten over midlene.

De midler som således overtas, forvaltes efter de regler som gjelder for umyndiges midler dersom intet annet er bestemt. Der blir å føre en særskilt fortegnelse over dem.

Reglement for Bergen overformynderi.

§ 1. Bergen overformynderi skal i medhold av vergemålslovens § 28 ha fast formann.

Fellesforvaltning finner sted overensstemmende med samme lovs § 69.

§ 2. Formannen ansettes med en gjensidig opsigelsesfrist på 3 måneder. Han er undergitt de pensjonsvedtekter som til enhver tid gjelder for Bergens kommunale tjenestemenn.

§ 3. Overformynderiets kontorpersonale ansettes efter innstilling av formannen og de valgte overformyndere. For øvrig kommer det ansettelsesreglement til anvendelse som til enhver tid gjelder for Bergen kommune.

Arbeidsfordelingen mellem funksjonærene bestemmes av formannen efter samråd med de valgte overformyndere.

§ 4. Den borgermester som overformynderiet hører under, er bemyndiget til:

a) å konstituere en formann til å bestyre stillingen midlertidig når den blir ledig,
b) å gi formannen tjenestefrihet og opnevne stedfortreder for ham på hans ansvar, mens tjenestefriheten varer,

c) ellers å opnevne stedfortreder for formannen, når han er hindret fra å tjenstgjøre fordi han er ugild eller har forfall. 14 juni.

Borgermesteren gir melding til formannskapet og Justisdepartementet om de forføininger han har truffet efter litr. a—c.

Skal formannen gis tjenestefrihet for mere enn én måned, er det formannskapet med approbasjon av Justisdepartementet som har avgjørelsen. Det samme gjelder i dette tilfelle for opnevnelse av stedfortreder.

§ 5. Overformynderiet holder som regel møte én gang om uken. Formannen sammenkaller ekstraordinært møte når han eller en av de valgte overformyndere finner det påkrevet.

§ 6. Møtet ledes av formannen. Det er vedtaksdyktig når formannen og begge de valgte overformyndere eller deres varamenn er til stede.

Formannen forbereder og foredrar i møtene de saker som efter loven skal behandles av det samlede overformynderi, og fremlegger til underskrift de dokumenter som skal forsynes med påtegning.

I de ordinære møter skal det foreligge opgave over fellesmassens beholdning av bankinnskudd og kontanter på møtetiden.

Over forhandlingene føres protokoll, som underskrives av de møtende.

Formannen skal snarest mulig ekspedere de vedtak som er gjort i møtet.

§ 7. Pantobligasjoner, ihendehaverobligasjoner, aksjer og andre verdipapirer under overformynderiets forvaltning skal de valgte overformyndere gi påtegning om at de ikke kan rådes over uten deres samtykke.

Formannen er bemyndiget til å gi bankbøker under overformynderiets forvaltning urådighetspåtegning. Det samme gjelder enhver senere påtegning hvorved der disponeres over bøkene.

Enhver påtegning som foran nevnt, skal paraferes av bokholder og kasserer. Det samme gjelder påtegninger, hvorved kvitteringer for innbetalinger gis.

§ 8. Formannen er bemyndiget til å anvise på og kvittere for uttagelsen av fellesmassemidler som overformynderiet har stående i bank. Anvisningene og kvitteringene må paraferes av bokholder og kasserer.

Utbetalinger av overformynderiets kasse anvises av formannen. Før nogen inn- eller utbetaling finner sted, skal beløpet være bokført på bokholderiets kassakonto og kvitte-

14 juni. ringen eller vedlegget bære bokholderens påtegning. Ved kontortidens slutt skal det av bokholderen og kassereren daglig påses at kasseboken stemmer med bokholderiets kassekonto.

§ 9. Hver dag ved kontortidens slutt skal formannen påse at kassebeholdningen stemmer med det kasseboken viser. Kassebeholdningens beløp med formannens underskrift noteres i en særskilt bok, som gjennemgåes av den daglig fungerende revisor.

Er kassebeholdningen større enn kr. 3000,00, blir det overstigende beløp som regel å sette i bank før kontortidens slutt.

§ 10. Til utførelsen av det tilsyn med formannens forvaltning som loven pålegger de valgte overformyndere, bør disse til ubestemte tider foreta eftersyn av regnskapsbøkene, minst én gang om måneden revidere kassebeholdningen og sende innberetning herom til fylkesmannen og borgermesteren hvis de har funnet noget av betydning å bemerke. Likeledes bør de minst én gang om året se efter at fellesmassens verdipapirer er til stede. De bør dessuten minst én gang hver måned gjennemgå revisors notatprotokoll og gi den påtegning om dette. Om revisjonen, eftersynet og gjennemgåelsen gjøres tilførsel i forhandlingsprotokollen.

Dersom de valgte overformyndere skulde finne misligheter ved forvaltningen eller anse forandringer i denne for påkrevet, og formannen ikke er villig til å gjennemføre eller søke gjennemført forandringen, skal dette meldes til borgermesteren og fylkesmannen.

§ 11. Midler i fellesmassen blir å utbetale når grunnen til overformynderiets forvaltning ophører.

Ønsker eieren at midlene skal bli stående under overformynderiets forvaltning efter den tid da han kan kreve dem utbetalt, kan dette skje, men overformynderiet er ikke pliktig til å forvalte dem lenger enn til eieren har fylt 25 år.

Hvis utbetaling straks vilde falle ubeleilig, har overformynderiet rett til å beholde beløp av minst kr. 1000,00 i tre måneder og minst kr. 10 000,00 i seks måneder efterat utbetalingsgrunnen er blitt kjent for overformynderiet.

§ 12. Ved enstemmig beslutning av overformynderiet tiltrådt av borgermesteren kan overformynderiet overta til bestyrelse og i tilfelle inndra under fellesforvaltningen andre midler enn de som overformynderiet plikter å forvalte, når forvaltningen er beregnet på lengere varighet (f. eks. en persons levetid) og vedkommende midler enten er uten personlig eier eller eies av en institusjon som virker i almennyttig øie-

med, eller eieren på bindende måte er berøvet disposisjons- 14 juni.
retten over midlene.

De midler som således overtas, forvaltes efter de regler som gjelder for umyndiges midler dersom intet annet er bestemt. Der blir å føre en særskilt fortegnelse over dem.

Reglement for Kristiansand overformynderi.

§ 1. Kristiansand overformynderi skal i medhold av vergemålslovens § 28 ha fast formann. Denne ansettes med en gjensidig opsigelsesfrist av 3 måneder.

§ 2. Borgermesteren har fullmakt til:

a) å konstituere en formann til å bestyre stillingen midlertidig når den blir ledig,
b) å gi formannen tjenestefrihet og opnevne stedfortreder for ham på hans ansvar, mens tjenestefriheten varer,
c) ellers å opnevne stedfortreder for formannen, når han er hindret fra å tjenstgjøre fordi han er ugild eller har forfall.

Borgermesteren gir melding til formannskapet og Justisdepartementet om de forføininger han har truffet efter litr. a—c.

Skal formannen gis tjenestefrihet for mere enn 1 måned, er det formannskapet med approbasjon av Justisdepartementet som har avgjørelsen. Det samme gjelder i dette tilfelle for beskikkelse av stedfortreder.

§ 3. Overformynderne holder som regel møte én gang om måneden.

Formannen sammenkaller ekstraordinært møte når han eller en av de valgte overformyndere finner det påkrevet.

§ 4. Møtet ledes av formannen. Det er vedtaksdyktig når formannen og begge de valgte overformyndere eller deres varamenn er til stede.

Formannen forbereder og foredrar i møtene de saker som efter loven skal behandles av det samlede overformynderi, og fremlegger til underskrift de dokumenter m. v. som skal gis påtegning.

I de ordinære møter skal der foreligge opgave over myndlingenes beholdning av bankinnskudd og kontanter på møtetiden.

Over forhandlingene føres protokoll, som underskrives av de møtende.

Formannen skal snarest mulig ekspedere de vedtak som er gjort i møtet.

§ 5. Urådighetspåtegning på verdipapirer under overformynderiets forvaltning og senere påtegning hvorved der

14 juni. disponeres over disse, skal undertegnes av formannen og de valgte overformyndere. Dette gjelder også bankbøker.

§ 6. Til utførelsen av det tilsyn med formannens forvaltning som loven pålegger de valgte overformyndere, bør disse til ubestemte tider foreta eftersyn av regnskapsbøkene, minst én gang om måneden revidere kassebeholdningen og minst én gang om året se efter at de bokførte verdipapirer er til stede og i orden, samt sende innberetning til fylkesmannen og borgermesteren hvis de har funnet noget av betydning å bemerke. Om revisjonen, eftersynet og gjennemgåelsen gjøres tilførsel i forhandlingsprotokollen.

Dersom de valgte overformyndere skulde finne misligheter ved forvaltningen eller anse forandringer i denne for påkrevet, og formannen ikke er villig til å gjennemføre eller søke gjennemført forandringen, skal dette meldes til borgermesteren og fylkesmannen.

14 juni. **Kongelig resolusjon** *).

1. Med hjemmel i § 18 i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter m. v. således som denne lyder efter tilleggslov av 11 juli 1919, bestemmes at reparasjonsarbeide på skib med oljetanker opføres på den i paragrafen nevnte liste.
2. Med hjemmel i samme paragraf fastsettes følgende skjerpende bestemmelser:

Reparasjonsarbeide må ikke settes i gang i oljetank, pumperum, kofferdammer eller andre rum, som det kan ha samlet sig gass i, før det foreligger gasscertifikat utferdiget av kyndig kjemiker.

Nærmere regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker og skjema for certifikat fastsettes av Socialdepartementet.

14 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I. § 7 i de ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 fastsatte almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. endres i samhøve med et fremlagt utkast.

II. Endringen trer i kraft 1 juli 1935.

Efter resolusjonens post I skal § 7 første ledd i de nevnte almindelige forskrifter herefter lyde så:

Andre konserveringsmidler enn koksalt, salpeter, sukker, alkohol, eddik må ikke tilsettes næringsmidler som skal utbys til salg eller omsettes, medmindre det er tillatt efter forskriftene for de enkelte næringsmidler. Røkning av næ-

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

ringsmidler med trerøk er dog tillatt. Fra bestemmelsen i første punktum kan departementet gjøre undtagelse for næringsmidler som der ikke er utferdiget særforskrift om. 14 juni.

Kongelig resolusjon *). 14 juni.

De arealgrenser som er nevnt i § 1, første og tredje ledd, i jordkonsesjonsloven av 10 desember 1920, nedsettes for Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke, til 5 dekar.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *), hvorved Nesoddden herred i Akershus fylke og herredene Mysen, Eidsberg, Aremark, Berg og Idd samt Halden by i Østfold fylke erklæres smittet av bipest. 14 juni.

Kongelig resolusjon *). 14 juni.

I medhold av lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v., jfr. lov av 16 mai 1935, utferdiges nedenstående regler om innsamling og eksport av reinlav:

§ 1. All reinlav som eksporteres skal være undergitt offentlig kontroll.

§ 2. Den offentlige kontroll med eksport av reinlav og tillike med innsamling av den til eksport bestemte lav tilligger Landbruksdepartementet eller de av dette utsette kontrollører, som i nærvær av eksportøren eller dennes tillitsmann skal iverksette kontroll av eksportvaren på det sted hvorfra eksporten foregår, og forsyne forsendelsene med offentlig kontrollmerke.

Kontrollen av hver forsendelse skal skje ved én kontrollør, dersom ikke eksportøren eller hans tillitsmann fordrer at der skal være to kontrollører.

Tollmyndighetene skal påse, at lavforsendelsene til utlandet er godkjent for eksport av en av det offentlige utpekt kontrollør.

§ 3. Reinlav for eksport skal pakkes i sådan emballasje og på sådan måte som Landbruksdepartementet foreskriver.

§ 4. Ved pakning av eksportlav skal eksportøren sørge for at der under eksportkassens lokk innsettes et av departementet utferdiget pakningsmerke på hvilket pakkeren skriver sitt navn eller nummer og pakningsdagen.

Den ene ende av hver eksportkasse skal før pakningen være forsynet med vedkommende eksportørs merke. Disse merker skal være godkjent av departementet.

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

14 juni. § 5. Departementet kan utfærdige nærmere regler for gjennemførelsen av kontrollen, likesom det kan dispensere fra foranstående bestemmelser.

§ 6. Overtredelse av disse regler er straffbar.

§ 7. Nærværende bestemmelser om innsamling og eksport av reinlav trer i kraft 1 juli 1935 og gjelder inntil videre.

14 juni. **Kongelig resolusjon.**

I. I henhold til § 29 i loven om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes fra 1 juli 1935 et nytt reglement for statslønte kontorfullmektiger og betjenter ved skattefogedkontorene overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Fra samme tidspunkt opheves bestemmelsene i det reglement som blev fastsatt ved kongelig resolusjon av 27 juni 1919 for statslønte fullmektiger og betjenter ved skattefogedkontorene.

Det under post I fastsatte nye reglement er sålydende:

§ 1. Statslønte kontorfullmektiger og betjenter ansettes efter almindelig konkurranse. Ved inntrådt ledighet skal vedkommende skattefoged straks la innrykke kunngjøring 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og i andre aviser efter Finansdepartementets nærmere bestemmelse med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager. Finansdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Ansettelsesretten legges til et ansettelsesråd som foruten en kontorfunksjonær opnevnt av en anerkjent organisasjon i vedkommende tjenestegren efter § 2 i loven av 6 juli 1933 om forhandlingsrett for statstjenestemenn m. v. skal bestå av vedkommende fylkesmann og skattefoged.

Når vedkommende tjenestemannsorganisasjon opnevner en kontorfunksjonær som sin representant, skal det også opnevnes en kontorfunksjonær som varamann for ham. Varamannen gjør tjeneste når den opnevnte representant har forfall eller er inhabil.

Såfremt det i vedkommende tjenestegren er flere anerkjente organisasjoner, skal kontorfunksjonærenes representant samt varamannen for ham opnevnes av organisasjonene i fellesskap.

Ansettelsesrådet skal straks sende innberetning om en ansettelse til Finansdepartementet.

§ 3. Når vedkommende fylkesmann eller skattefoged som er medlem av ansettelsesrådet er inhabil, foretas ansettelsen av Finansdepartementet efter innstilling fra de andre medlemmer. Er både fylkesmannen og skattefogden inhabile, bortfaller innstillingen.

Er det uenighet innen ansettelsesrådet, treffes likeledes 14 juni.
avgjørelsen av departementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933) og i nærværende reglement samt med de forpliktelser som fremgår av lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover. For øvrig fastsetter Finansdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Arbeidstiden er 7 timer daglig med sådan årlig ferie som Finansdepartementet bestemmer, dog minst 14 dager. Fullmektiger og betjenter må finne sig i at arbeidstiden under særlige forhold av forbigående art uten særlig godtgjørelse forlenges eller efter omstendighetene legges til en annen tid enn den ordinære.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid som statslønt fullmektig eller betjent ved skattefogedkontorer.

Finansdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre om der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen hvis opsigelsen er meddelt av Finansdepartementet. I øvrig kan opsigelsen innankes for Finansdepartementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har sagt ham op. Er denne myndighet et ansettelsesråd, sendes saken med rådets uttalelse uten ophold til Finansdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, fortsetter tjenestemannen i sin stilling til anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Anken må fremsettes innen 14 dager efterat ordensstraffen eller avskjeden er meddelt tjenestemannen.

14 juni. § 10. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efterat anken er fremsatt.

14 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Fredrikshalds Sparebanks Jubileumslegat» til beste for Halden by.

14 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hol herred, Buskerud fylke.

14 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Troms, hvori uttales at der ikke antas å være noget til hinder for at der utlegges skattelister i de enkelte kretser av herredet som kun omfatter ligningen i vedkommende krets. Forutsetningen er da, at der forholdes overensstemmende med bestemmelsene i landskattelovens § 86, 2net ledd, med hensyn til utleggelsen av den fullstendige ligning.

15 juni. **Rundskrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

En del helseforskrifter inneholder bestemmelser for barberstuer (herrefrisørsalonger), men de er ofte ufullstendige. Nogen helseforskrifter har også bestemmelser for damefrisørsalonger, men dette gjelder bare ganske få kommuner. Også damefrisørfaget er nu lagt inn under loven om håndverksnæring.

Norges håndverkerforbund har fremholdt, at almindelige hygieniske forskrifter trenges på området, og har henstillet at det ved kongelig resolusjon i henhold til § 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 (lov nr. 15 av 6 juni 1930) blir utferdiget regler gjeldende for det hele land.

Medisinaldirektøren har erklært sig enig i at det bør gis nye regler, men antar at dette som hittil bør gjøres som kommunal forskrift i de enkelte kommuner hvor forskrifter trenges. Han har utarbeidet et utkast til slike forskrifter som har vært forelagt stadslæger, stadsfysici og fylkeslæger til uttalelse. Utkastet er derefter delvis omarbeidet og har fått følgende lydelse:

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjennelse må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytning eller større forandring av bedrift som alt er i gang.

*) Kunngj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

2. Ethvert lokale (rum) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en gulvflate av minst 16 m². 15 juni.
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre renhold, utbre stank eller lignende. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøi bringes bort efterhvert. Så vel rene som skitne servietter, frottékluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.
4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyller og lignende skal hver dag avtørres med en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er frisk luft i dem.
6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår eller byller på hendene, må ikke beskjeftiges i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frottékluter, må disse alltid være renvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær skal efter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller helles i barberskålen (koppen), som renses i kokende vann mellem hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost, kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal efter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype renset bomull eller lignende som bare anvendes 1 gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes, men bare 1 gang. Pudder må opbevares i beholder med lokk.

15 juni

10. Ved klipning må der mellem halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes omigjen.
12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.
13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner for permanentapparater kokes, flamberes, eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med lysoformopløsning.
14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks efter bruken.
15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slåes op på et iøinefallende sted i enhver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

Departementet antar, at utkastet egner sig som forbillede i kommuner (by eller land) hvor helserådet mener der er behov for særforskrifter i emnet og derfor ønsker å bringe slike forskrifter i forslag overfor kommunestyret. Forskriftene som naturligvis kan være påkrevet også i kommuner som ikke er undergitt håndverksloven, kan — når det anses hensiktsmessig — gjøres gjeldende bare for en del av kommunen, men kommunestyret må da samtidig fatte uttrykkelig vedtak herom. Der kan også gjøres andre forandringer og tilføielser i utkastet, men departementet skulde anse det ønskelig at det blev vedtatt mest mulig uforandret.

Over vedtak av helserådet, f. eks. i henhold til utkastets punkt 1, vil kunne ankes til departementet, jfr. sundhetslovens § 7.

Den i utkastets punkt 16 påbudte plakat bør settes under glass, da erfaring viser, at slike plakater ellers lett blir ødelagt.

Helserådene må ved sine ordførere eller tilsynsmenn påse, at plakaten henges eller slåes op som påbudt, og så vidt mulig føre tilsyn med at forskriftene efterkommes. Tilsynet blir å utføre i forbindelse med andre offentlige reiser uten

øket utgift for staten, og uten øket kostgodtgjørelse for kom- 15 juni.
munene eller fylkeskommunene, medmindre de samtykker i å bære sådan utgift.

Efter §§ 4 og 11 i sundhetsloven må saken først behandles av helserådet og kommunestyret, og vedtaket blir derefter gjennem vedkommende fylke å sende hit for å bli stadfestet av Kongen.

Alle offentlige læger — distriktslæger, stadslæger, stadsfysici og fylkeslæger — bedes underrettet om foranstående.

Endel avtrykk av denne rundskrivelse legges ved.

Rundskriv frå Socialdepartementet til fylkesmennene. 15 juni.

Sume helsefyresegner har fyresegner for barberstovor (herrefrisørsalongar), men dei er ofte mindre gode og tidhøvelege. Nokre helsefyresegner har og fyresegner for damefrisørsalongar, men dette gjeld ikkje mange kommunar. No er og damefrisørfaget lagt inn under lova um handverksnæring.

Norges håndverkerforbund har sagt frå at ein treng ålmenne hygieniske fyresegner på umkvervet og bede um at det med kongeleg resolusjon etter § 4 i helselova frå 16 mai 1860 (jfr. lov nr. 15 frå 6 juni 1930) vert utferda fyresegner som gjeld for heile landet.

Medisinaldirektøren har sagt seg samd i at det bør gjevast nye fyresegner, men meiner at dette, no som fyrr, bør gjerast som kommunal fyresegn i dei einskilde kommunar som treng slike. Han har arbeidt ut eit utkast til sovorne fyresegner, som har vore sendt stadslækjarar, stadsfysici og fylkeslækjarar til utsegn. Utkastet er deretter i nokon mun umarbeidt, og no lyder det soleis:

1. Fyrr eit rom vert teke i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må helserådet ha godkjent det. Søknad um godkjenning må sendast inn fyreåt. Det same gjeld flytjing av, større umbrigde eller vøling i slik forretning som alt er i gang.
2. Romet bør ha ei golvflate på minst 16 m^2.
3. I dame- eller herrefrisørsalongar og dei rom som høyrer til, må ein ikkje ha ting som ikkje kjem forretningen ved eller som kan breida illtev eller vera til meink for reingjeringa, eller liknande. Roma må umhugsamt haldast reine. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt ty må havast burt etter kvart. Serviettar, frottéklutar, kapper, handklæde m. m., både reine og skitne, må gøymast på kvar sine serskilde og høvelege stader.
4. I dame- og herrefrisørsalongar og rom som høyrer til, skal det vera storvask minst tvo gonger um året. Golvet

15 juni. skal vaskast minst ein gong um dagen. Bord, stolar, konsolar, hyller og liknande skal kvar dag turkast med våt klut.

5. Roma må ha gode ventilasjonsgreider so der alltid er frisk luft i dei.
6. Dei som arbeider i forretningen skal visa stor reinsemd med seg sjølv og vaska hendene fyrr dei steller med nokon kunde. I arbeid skal dei ha på rein, kvit jakke eller frakk, som må skiftast rein minst tvo gonger um veka. I arbeidstida må dei ikkje røykja. Folk som lid av smittsam sjukdom — ogso smittsam hudsjukdom — eller har sår eller svullar på hendene, må ikkje arbeida i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Til kvar kunde som skal barberast, må ein bruka reinvaska serviett og reint tekkje over nakkeputa. Brukar ein frottéklutar, må det vera nøgdi av dei. Frottéklutane må alltid vera reinvaska og elles handsamast på same måten som fastsett for serviettar. Serviettar, frottéklutar og handklæde, skal — når dei er bruka — vaskast, kokast og turkast godt på ein rein og luftig stad.
8. Barbervatnet må ein anten tappa eller tøma i barberskåla (koppen), som for kvar barbering må gjerast rein i kokande vatn. Har kunden ikkje med seg eigen kost, må innsåpinga gjerast med handa. Kost kan i so fall berre nyttast til å skumma såpa upp og må for kvar kunde reinskast umhugsamt i kokande vatn.
9. Maskinboster og sams pudderkvast må ikkje brukast. I staden for pudderkvast kan ein bruka ei klype reinska bumull eller liknande, som berre må nyttast ein gong. Alunstift i fyrstikkformat kan ein bruka, men berre ein gong. Pudder må gøymast i tett kjerald med lok.
10. Når ein skal klippa, må der millom halsen og kappa leggjast ei remse silkepapir eller vatt, som berre må brukast ein gong. Kappa skal alltid vera rein og fri for hår.
11. Gasremser og pakkingar for permanentkrøll må ikkje brukast uppatt.
12. Der skal vera nøgdi hår- og nakkeboster so kvar kunde får reine boster.
13. Alle reidskapar må umhugsamt gjerast reine fyrr dei vert bruka til ny kunde. Klippemaskiner, sokser, knivar og tvinnepinnar for permanentapparat må kokast, flamberast eller gjerast reine på annan måte som helserådet godkjenner. Kambar og boster skal gjerast reine i salmjakkspiritus og vatn (25—30 dråpar i 200—300 gram

vatn) eller på annan måte som helserådet godkjenner. 15 juni.
Kambar bør ein ha ståande i høge glas, fylte med lysoformuppløysing.

14. Kunder med utslett eller mistenkjeleg håravfall som ein kan reddast for er smittsamt, må ein anten visa frå seg og uppmoda til å gå til lækjar, eller dei må stellast med eigne reidskapar. Reidskapar og anna som er bruka til slike kunder må kokast ut grundig eller desinfiserast på annan fulltrygg måte like etter dei er bruka.
15. Helserådet kan gjeva lov til avvik frå fyresegnene.
16. Plakat um desse fyresegnene skal setjast upp på ein synberr stad i alle dame- og herrefrisørsalongar. Plakaten bør ha glas og råme.

Departementet går ut frå at utkastet høver som mynster i kommunar (by eller land) der helserådet meiner det trengst fyresegner på dette umkvervet og difor ynskjer å gjera framlegg um slike for kommunestyret. Fyresegnene som sjølvsagt og kan vera turvande i kommunar som handverkslova ikkje gjeld for, kan, når ein finn det høveleg, vedtakast berre for ein lut av kommunen, men kommunestyret må då gjera klårt og greidt vedtak um dette. Andre brigde og tillegg i utkastet kan og gjerast, men det er ynskjeleg at det vert vedteke mest mogeleg ubrigda.

Over vedtak av helserådet, til dømes etter punkt 1 i utkastet, kan ein anka til departementet; jfr. helselova § 7.

Plakaten som er påboden i punkt 16, bør stå under glas. Det har synt seg at slike plakatar i anna fall lett vert øydelagde.

Helseråda må gjenom ordførarane eller tilsynsmennene sine sjå etter at plakaten vert sett upp som påbode, og so langt råd er føra tilsyn med at fyresegnene vert fylgde. Tilsynet må vera i samband med andre offentlege reiser utan auka utlegg for staten og utan auka kostpengar for kommunane eller fylkeskommunane, minder dei samtykkjer i å bera slike utgifter.

Etter §§ 4 og 11 i helselova må saka fyrst fyrehavast av helserådet og kommunestyret. Vedtaket vert deretter gjenom vedkomande fylke å senda hit for å få det stadfest av Kongen.

Dette ber ein gjort kjent for alle offentlege lækjarar — distrikts- og stadslækjarar, stadsfysici og fylkeslækjarar.

Ein legg ved nokre avprent av dette rundskrivet.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet um frednings- 15 juni.
fyresegner for fisket i Ål herad, Buskerud fylke.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24

15 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Gjerpen bygningsdistrikt, Telemark fylke.

17 juni. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om oprettelse av folkeregister i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke, og om vedtekter for dette folkeregister.

18 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av margarinloven av 24 juni 1931 § 7 og kongelig resolusjon av 25 september s. å. fastsettes følgende endring i § 3 i de av departementet under 10 juli 1934 utferdigede regler om innkjøp og bruk av norsk smør til innblanding i margarin:

«Tilsetningsmengden beregnes og fastsettes i forhold til hvert 100 kg ferdig margarin (iberegnet smør) som er utlevert fra fabrikken, fratrukket den mengde margarin som er kommet tilbake til fabrikken i retur eller utført til annet land, og således at vedkommende fabrikant eller importør skal godtgjøre å ha innkjøpt og forbrukt den mengde norsk smør som er bestemt å skulle tilsettes margarinen.

Tilsetningsmengden må være iblandet for hver måned, således at det ikke må være underskudd av smør ved utløpet av hver måned. Hvis det derimot innen en måned er forbrukt mere smør enn det efter reglene skal tilsettes, kan overskuddet overføres som saldo for næste måned.

Fabrikker og importører er pliktige til å innsende månedlige opgaver til Margarinkontrollen, Landbruksdepartementet, over mengden av den margarin iberegnet smør som tilsetningsmengden i henhold til ovenstående bestemmelser skal beregnes av, samt mengden av innkjøpt og forbrukt norsk smør.

Opgaven avgis av fabrikkene i forbindelse med den i Regler om margarinavgift § 7 nevnte erklæring (skjema 1). Importører avgir opgaven ved utløpet av hver kalendermåned.

Den mengde norsk smør som fabrikker eller importører tilpliktes å innkjøpe og bruke pr. 100 kg ferdiglavet margarin, fastsettes ved særskilt underretning fra departementet og skal meddeles minst 3 dager før bestemmelsen trer i kraft.

Bestemmelsen trer i kraft fra og med 1 juli 1935.»

18 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående omregulering av kvartalet Søndre gate, Thomas Angells gate, Apotekerveiten og Dronningens gate i Trondheim og om bygningsvedtekt i forbindelse med denne regulering.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 19 juni.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Hellas ratifisert Genèvekonvensjonene *) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger med virkning fra 28 november 1935.

Rundskrivelse **) fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 20 juni.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

I anledning av en mellem Norge og Hellas avsluttet overenskomst av 9 november 1933 angående betalingene i vareutvekslingen mellem de to land og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende

Bestemmelser angående betaling av greske varer som innføres til Norge m. v.

§ 1. *Betaling for greske varer og enhver annen kommersiell fordring som opstår som følge av kjøp av greske til Norge importerte varer, skal utelukkende skje i franske francs på en i Norges bank for den greske nasjonalbank i den anledning oprettet konto.*

Har et norsk firma forpliktet sig til betaling i en annen myntsort enn franske francs, skal der innbetales et beløp i franske francs som motsvarer den skyldige sum efter en omregningskurs som fastsettes av Norges bank.

Enhver, som innfører varer fra Hellas enten direkte eller gjennem et annet land, er pliktig til å meddele tollvesenet og Norges bank de oplysninger, som disse finner nødvendige ved avgjørelsen av, om varen inngår under bestemmelsene i foregående ledd.

§ 2. *Betaling til Hellas som ikke skal skje på den i § 1 omhandlede konto, skal på forhånd anmeldes til Norges bank. Sådan betaling kan bare foregå med samtykke av Norges bank.*

§ 3. *Disse bestemmelser trer i kraft 24 juni 1935 og får anvendelse på betaling som forfaller fra og med denne dag, selv om varen er innført tidligere.*

Som det vil fremgå av bestemmelsene skal betalingen av greske varer som innføres til Norge, utelukkende skje i franske francs på en i Norges bank for den greske nasjonalbank i den anledning oprettet konto. Midler som

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

20 juni. importøren måtte ha innestående i gresk eller annen utenlandsk bank, kan således ikke uten Norges banks samtykke anvendes til betaling av greske varer som skal importeres til Norge og går inn under overenskomsten.

Veksler som omfatter gjeld der går inn under bestemmelsene, må gjøres betalbare i norsk bank.

Norges bank vil treffe nærmere bestemmelser om adgang for importørene til å benytte sin vanlige bankforbindelse til å besørge deres innbetalinger på den greske nasjonalbanks konto i Norges bank. Det er dog først selve innbetalingen i Norges bank, som virker befriende for importøren.

Ved betalingen må fakturaens datum og beløp samt fortollingsstedet og varens art opgis.

Departementet har videre i henhold til bestemmelsenes § 1, 3. ledd, bestemt at de der omhandlede oplysninger skal gis til tollvesenet på et fastsatt skjema (innførselsdeklarasjon) om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse samt om varen er betalt eller ikke.

Opgaven skal av importøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse. Til bekreftelse av oplysningenes riktighet må fremvises konnossement, faktura, ordrebekreftelse eller lignende dokument, samt kvittering forsåvidt betalingen allerede er erlagt. Tollopsynet skal granske innførselsdeklarasjonen på grunnlag av disse dokumenter. Finnes der uoverensstemmelser i opgavene, gjør tollopsynet anmerkning herom på det eksemplar av innførselsdeklarasjonen som skal sendes Norges banks clearingkontor.

Det første eksemplar av innførselsdeklarasjonen skal sendes direkte fra tollvesenet til Norges banks clearingkontor, Oslo, (sådan forsendelse skal skje daglig). Det annet eksemplar blir beroende hos tollvesenet. Det tredje eksemplar leveres sammen med faktura m. v. tilbake til vedkommende importør.

Hvis varen skal betales efter innførselen, må importøren medbringe sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen til vedkommende bank samtidig med betalingen. Banken sender innførselsdeklarasjonen videre til Norges banks clearingkontor, Oslo, med meddelelse om at beløpet er innbetalt. Betaler importøren kjøpesummen for varene direkte til Norges bank, medsender han samtidig sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen.

Har tollvesenet grunn til å anta at en vare som søkes

innført uten innførselsdeklarasjon, er gresk og skal inngå under de forannevnte bestemmelser, skal det straks sende innberetning herom til Norges banks clearingkontor. 20 juni.

Departementet har videre truffet følgende

Bestemmelser angående utførsel av norske varer til Hellas.

Enhver som til Hellas utfører norske varer som skal avregnes over clearingkonto i Norges bank, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger som finnes nødvendige til avgjørelse av om varen er norsk eller har gjennemgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse i Norge.

I henhold hertil har departementet bestemt at disse oplysninger skal gis på et av departementet utarbeidet skjema for utførselsdeklarasjon med plass til oplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse, samt om varen er betalt eller ikke.

Manglende utførselsdeklarasjon vil medføre at utbetalingen i Norges bank ikke vil kunne skje i den tur og orden hvori betalingen inngår i den greske nasjonalbank, men vil bli forsinket for å få fremskaffet de nødvendige oplysninger om den eksporterte vare. Det er derfor i eksportørens egen interesse at deklarasjonen utfylles nøiaktig ved utførselen.

Deklarasjonen skal av eksportøren avgis i tre eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare undertegnes av eksportøren selv eller dennes prokurist.

Eksemplar nr. 1 av utførselsdeklarasjonen sendes direkte fra tollkamret (eller poststedet, hvis vareforsendelsen skjer pr. pakkepost) til Norges banks clearingkontor, Oslo, (sådan forsendelse skal skje daglig).

Eksemplar nr. 2 beror på tollkamret (poststedet). Hvis tollvesenet (eller postverket) finner grunn til å anta at de meddelte oplysninger ikke er riktige, blir dette å anmerke på det eksemplar som innsendes til Norges bank.

Eksemplar nr. 3 beholdes av eksportøren og sendes av ham til den greske kjøper med anmodning om at deklarasjonen må bli innlevert i den greske nasjonalbank sammen med betalingen. Det gjøres opmerksom på at hvis dette ikke blir gjort, vil følgen kunne bli forsinkelse av utbetalingen i Norges bank.

---

20 juni. Man benytter anledningen til å gjøre opmerksom på at departementet i cirkulære til tollkamrene av idag har truffet følgende

Bestemmelser om innførelse av oprinnelsesbevis for råtobakk.

I medhold av lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finans- og tolldepartementet bestemt at råtobakk (hvormed i denne forbindelse forståes varer henhørende under tolltariffens poster «tobakksstilker», «tobakksblad, usausede, og karotter», samt «tobakksblad, sausede», de nuværende l.nr. 807—809) ved innførsel hertil landet skal være ledsaget av oprinnelsesbevis utstedt av offentlig myndighet eller et handelskammer.

Oprinnelsesbevis kan dog undlates avkrevd for disse varer når de ankommer på direkte konnossement fra oversjøisk sted.

Hvis oprinnelsesbeviset er utstedt på et sprog tollopsynet ikke behersker, kan innholdet forlanges legitimert.

Ordningen trer i kraft fra og med 24 juni d. å., men kommer ikke til anvendelse på varer som godtgjøres å ha vært under direkte forsendelse her til landet på nevnte tidspunkt.

Forsåvidt angår tyrkisk råtobakk, skal det fremdeles fordres fremlagt sådant oprinnelsesbevis som foreskrevet i departementets cirkulære til tollkamrene av 30 mai 1934.

Skjema for så vel innførsels- som utførselsdeklarasjoner blir bragt i handelen av firmaet Richard Andvord, Oslo, og kan kjøpes hos alle bok- og papirhandlere til følgende priser:

Pr. stk.	.....		5 øre
» 100 stkr.	.....	kr.	3,50
» 500 »	.....	»	13,00
» 1000 »	.....	»	21,20

Man skal anmode herr fylkesmannen om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse. Tollkamrene vil bli underrettet direkte fra departementet og postkontorene vil bli underrettet gjennem Handelsdepartementet. Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne erholdes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

20 juni. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Nes herred, Akershus fylke.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

Skriv *) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Sparbu herad, Nord-Trøndelag fylke. 20 juni.

Lov **) [1]) om forandring av lov om utenriksvesenet av 7 juli 1922. 21 juni. Nr. 1.

I.

§ 8 i lov om utenriksvesenet av 7 juli 1922 skal herefter lyde således:

Diplomatisk representant, legasjonsråd, legasjonssekretær og konsul, kan forsåvidt ikke norsk lov, overenskomst med vedkommende fremmede land eller dettes lovgivning er til hinder for det, med rettsvirkning overfor norske undersåtter utføre enhver forretning som notarius publicus i Norge kan utføre. Dog skal ekteskapsstiftelse alene kunne utføres og ed eller forsikring på ære og samvittighet alene mottas av den av Kongen dertil bemyndigede tjenestemann eller i dennes forfall av hans stedfortreder. Vedkommende tjenestemann kan i tilfelle bemyndiges til å stifte ekteskap også når bare én av brudefolkene er norsk undersått. De nærmere forskrifter, som måtte tiltrenges angående ekteskapsstiftelse, såsom om de former som derved skal iakttas, om forutgående lysning eller kunngjørelse, gis av Kongen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov **) [2]) om ekteskapsstiftelse ved misjonærer. 21 juni. Nr. 2.

§ 1. Kongen kan gi misjonærer som er utsendt av norsk misjonslag, rett til å stifte ekteskap efter norsk lov i det land hvor vedkommende misjonslag virker.

Minst én av brudefolkene må være norsk statsborger.

§ 2. Når nogen får rett til å stifte ekteskap efter denne lov, bestemmer Kongen hvilken form han skal bruke. Likeså fastsetter Kongen de forskrifter som skal gjelde om lysning og melding til norsk myndighet om ekteskapet.

§ 3. Lov av 26 juni 1925 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer opheves.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
[1]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 35. St.tid., forh. i Ot. s. 284—285; i Lt. s. 66.
[2]) St.besl. 9 mai. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 36. St.tid., forh. i Ot. s. 85; i Lt. s. 66.

21 juni. Nr. 3.

Lov *) [1]) **om forandring i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet.**

I lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslover av 18 september 1909 og 16 februar 1923, skal § 82, siste ledd og § 85 herefter lyde således:

§ 82, siste ledd.

Skibsføreren har ansvaret for at der til enhver tid holdes behørig utkik.

§ 85. Enhver som påmønstres med skib i havner i Europa, Amerikas Forente Stater og Canada, skal godtgjøre ved attest fra eksaminert læge, at han ikke lider av nogen ondartet smittsom sykdom, derunder innbefattet tuberkulose i en form som medfører fare for sykdommens overførsel til andre.

Sådan lægeattest bør være utferdiget i løpet av de siste 14 dager før påmønstringen.

Ved påmønstring med skib i havner utenfor Europa, Amerikas Forente Stater og Canada skal vedkommende sjømann avgi en erklæring om, at han — så vidt det er ham bekjent — ikke lider av nogen sådan sykdom som oven nevnt.

21 juni. Nr. 4.

Lov **) [2]) **um brigde i lov um motorvogner.**

I.

I lov um motorvogner frå 20 februar 1926, jfr. lover frå 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933 og 22 juni 1934, vert det gjort desse brigde:

§ 4, fyrste leden, skal lyda:

Vedkomande regjeringsdepartement fastset den største breiddi som motorvogn må hava um ho skal vera lovleg å bruka på veg eller gate som er tilgjengeleg for ålmenn ferdsel.

Oversettelse. ***)

Lov om forandringer i lov om motorvogner.

I.

I lov om motorvogner av 20 februar 1926, jfr. lover av 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933 og 22 juni 1934, gjøres følgende endringer:

§ 4, første ledd, skal lyde:

Vedkommende regjeringsdepartement fastsetter den største bredde som motorvogn må ha, om den skal være lovlig å bruke på vei eller gate som er tilgjengelig for almen ferdsel.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
***) Oversettelsen er inntatt i henhold til kongelig resolusjon av 21 juni 1935.
[1]) St.besl. 13 juni. Se Ot. prp. nr. 46. Innst. O. nr. 112. St.tid., forh. i Ot. s. 486; i Lt. s. 131.
[2]) St.vedtak 13 juni. Se Ot. prp. nr. 34. Innst. O. XVI. St.tid., forh. i Ot. s. 449, 451—467 og 514; i Lt. s. 109—118 og 131.

§ 7 skal lyda:

Vedkomande regjeringsdepartement kann gjeva nærare fyresegner um korleis motorvognene skal vera innreidde, kva trygdingsgreidor og anna utstyr dei skal hava og um lassvekti og det tal personar dei kann føra.

§ 8, fyrste leden, andre punktum, skal lyda:

Når politiet finn det høveleg, kann melding og gjevast der vogni serleg vert bruka.

§ 10 får dette tillegget som nest siste og siste leden i paragrafen:

Like eins skal kjennemerki takast av i det tilfelle som er nemnt i § 21, siste leden, i lov av 18 juli 1917 um skatt på motorvogner m. v., jfr. lov av 8 juni 1934 nr. 2.

Må politiet gjera reise for å taka burt kjennemerki med heimel av fyresegnene i denne paragrafen, skal bileigaren leggja 10 kronor for kvar vogn. Denne avgifti, som kann drivast inn ved panting, går inn i vegavgifti.

§ 11, andre leden, tridje punktum, skal lyda:

Trygdi skal minst svara til 20 000 kronor for kvar skadd person og 5 000 kronor for annan skade, men tarv likevel ikkje vera yver 30 000 kronor i alt for kvar ulukke.

I § 11, noverande siste leden, skal ordi «eller ein kommune,» gå ut or lovi.

§ 11 får dette tillegget som siste leden i paragrafen:

Vert det gjort skade på per-

§ 7 skal lyde: 21 juni.

Vedkommende regjeringsdepartement kan gi nærmere bestemmelser om hvorledes motorvognene skal være innrettet, hvilke sikkerhetsforanstaltninger og annet utstyr de skal ha og om den lassvekt og det antall personer de kan føre. Nr. 4.

§ 8, første ledd, annet punktum, skal lyde:

Når politiet finner det hensiktsmessig, kan anmeldelse også skje der hvor vognen særlig blir brukt.

§ 10 gis følgende tillegg som paragrafens næst siste og siste ledd:

Likeledes skal kjennemerkene tas bort i det tilfelle som er nevnt i § 21, siste ledd, i lov av 18 juni 1917 om skatt på motorvogner m. v., jfr. lov av 8 juni 1934 nr. 2.

Må politiet foreta reise for å fjerne kjennemerkene med hjemmel av bestemmelsene i denne paragraf, skal bileieren erlegge 10 kroner for hver vogn. Denne avgift, som kan inndrives ved utpantning, inngår i veiavgiften.

§ 11, annet ledd, tredje punktum, skal lyde:

Garantien skal minst svare til kr. 20 000 for hver skadet person og kr. 5 000 for annen skade, men behøver allikevel ikke å utgjøre mer enn kr. 30 000 i alt for hver ulykke,

I § 11, nuværende siste ledd, skal ordene «eller en kommune,» gå ut av loven.

§ 11 gis følgende tillegg som paragrafens siste ledd:

Blir det voldt skade på person

21 juni. Nr. 4.

son ved bruk av motorvogn som ikkje hev den trygdi i orden som det er gjeve påbod um i denne paragrafen, jfr. § 27, eller er skade på person gjord av ukjend motorvogn, skal dei trygdelagi som er godkjende etter andre leden framanfor, ein for alle og alle for ein, vera andsvarlege for skaden i same mun som um det var stilla lovleg trygd. Trygdelagi deler utgiftene med slike skadebøter etter dei premieinntekter som kvart lag hadde av andsvarstrygd for motorvogner etter denne paragrafen i siste kalenderår. Departementet kann gjeva nærare reglar um dette.

§ 15, niande leden, får dette tillegget:

Vedkomande regjeringsdepartement kann gjeva avgrensande og regulerande fyresegner um øvingskøyring.

§ 15, siste leden, skal lyda:

Departementet kann gjeva nærare fyresegner um arbeidsvilkåri for førarar eller for visse gruppor av førarar, under dette ogso um arbeidstidi. Slike reglar kann gjevast for heile landet eller for visse strok.

§ 17, andre leden, skal lyda:

Ingen må køyra eller prøva på å køyra motorvogn når han er påverka av alkohol (ikkje edru). Heller ikkje må nokon køyra eller prøva på å køyra motorvogn når han er so trøytt eller elles i slikt tilstand at han ikkje vert rekna for skikka til å føra vogni. Førar som køyrer motorvogn eller som er tett attmed motorvogn som han

ved bruk av motorvogn som ikke har den garanti i orden som det er gitt påbud om i denne paragraf, jfr. § 27, eller er skade på person voldt av en ukjent motorvogn, skal de forsikringsselskaper som er godkjent efter annet ledd foran, én for alle og alle for én, være ansvarlige for skaden i samme utstrekning som om det var stillet lovlig garanti. Forsikringsselskapene deler utgiftene ved sådanne erstatninger i forhold til de premieinntekter som hvert selskap hadde av ansvarsforsikring for motorvogner efter denne paragraf i siste kalenderår. Departementet kan gi nærmere regler herom.

§ 15, niende ledd, får følgende tillegg:

Vedkommende regjeringsdepartement kan gi innskrenkende og regulerende bestemmelser om øvelseskjøring.

§ 15, siste ledd, skal lyde:

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om arbeidsvilkårene for førere eller for visse grupper av førere, herunder også om arbeidstiden. Slike bestemmelser kan gis for hele landet eller for visse strøk.

§ 17, annet ledd, skal lyde:

Ingen må kjøre eller forsøke å kjøre motorvogn når han er påvirket av alkohol (ikke edru). Heller ikke må noen kjøre eller forsøke å kjøre motorvogn når han er så trett eller for øvrig i sådan tilstand at han ikke anses skikket til å føre vognen. Fører som kjører motorvogn eller befinner sig i umiddelbar nærhet av motorvogn som han

nettupp hev køyrt eller skal til å setja i gang, kann politiet føra til gransking av lækjar, som kann taka blodprøve, når det er grunn til å tru at han er påverka av alkohol (ikkje edru). Justisdepartementet gjev nærare reglar um slik lækjargransking og alt som står i samband med det.

§ 18 skal lyda:

Vert førar av motorvogn ilagd straff for brot på motorvogn- eller rusdrykk-lovverket, straffelovi eller onnor lov eller fyresegn som er gjevi med heimel i lov, kann politimeisteren taka førarkortet frå han for nærare fastsett tid eller for alltid, når han av ålmenne grunnar finn at det tilhøve som er strafflagt bør føra med seg ei slik fylgje. Det same gjeld når føraren av andre grunnar vert rekna for uskikka til å halda fram som førar av motorvogn, serleg når han ikkje lenger vert rekna å vera pålitande og edrueleg eller elles vert rekna å vanta dei eigenskapane som krevst av ein førar.

Førarkortet skal dragast inn for minst eitt år soframt innehavaren vert ilagd straff for å ha køyrt motorvogn påverka av alkohol (ikkje edru). Er han fyrr ilagd straff for dette i dei siste 5 åri, skal førarkortet dragast inn for alltid. Det skal ogso dragast inn for alltid når føraren av motorvogn har medverka til slik ulukkehending at folk kom til skades, soframt han vert ilagd straff for ikkje å ha ytt den tilskadekomne naudsynleg hjelp.

nettop har kjørt eller skal til å sette i gang, kan politiet fremstille til undersøkelse av læge, som kan ta blodprøve, når det er grunn til å anta at han er påvirket av alkohol (ikke edru). Justisdepartementet gir nærmere regler om sådan lægeundersøkelse og hvad dermed står i forbindelse. 21 juni. Nr. 4.

§ 18 skal lyde:

Blir fører av motorvogn ilagt straff for overtredelse av motorvogn- eller rusdrikklovgivningen, straffeloven eller annen lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov, kan politimesteren for nærmere fastsatt tid eller for alltid frata ham førerkortet, når det straffbare forhold av almene hensyn finnes å burde medføre sådan følge. Det samme gjelder når føreren av andre grunner antas uskikket til å fortsette som fører av motorvogn, spesielt når han ikke lenger antas å være pålitelig og edruelig eller for øvrig antas å mangle de egenskaper som er nødvendige for en fører.

Førerkortet skal inndras for minst ett år, såfremt innehaveren blir ilagt straff for å ha kjørt motorvogn påvirket av alkohol (ikke edru). Er han tidligere ilagt straff herfor i løpet av de siste 5 år, skal førerkortet inndras for alltid. Det skal også inndras for alltid når fører av motorvogn har medvirket til et ulykkestilfelle hvorved et menneske er kommet til skade såfremt han blir ilagt straff for å ha undlatt å yde tilskadekomne nødvendig hjelp.

21 juni. Nr. 4.

Politivedtak um inndraging av førarkort etter fyrste leden kann havast inn for Justisdepartementet, som kann korta eller lengja inndragingstidi. Er førarkortet drege inn etter andre leden, kann Justisdepartementet etter søknad um det setja ned inndragingstidi og under den minstetid som der er sett, når serleg skuldmink ligg fyre og inndraging for so lang tid som fastsett vil verka urimeleg hardt. Politivedtaket står ved makt so lenge saki ikkje er avgjord av departementet.

Finn politiet at førar av motorvogn med skilleg grunn er mistenkt for ei åtferd som er strafflagd og som kann føra med seg inndraging av førarkort, kann politimeisteren taka det frå han til saki er endeleg avgjord, men ikkje lenger enn 3 vikor utan samtykke frå retten.

Eit førarkort som er drege inn, pliktar innehavaren straks å gjeva til politiet.

I rettssak um ei inndraging er lovleg eller ikkje kann domstolen ikkje prøva den skynsavgjerdsla som ligg til grunn for vedtaket um inndraging.

§ 20 skal lyda so:

Køyrefarten skal alltid vera tilmåta soleis at han ikkje kann valda fåre for ulukkor av noko slag, og at trafikken minst mogeleg kjem i ulag.

I byar og tettbygde strok må det ikkje køyrast fortare enn 35 km i timen.

Utanfor byar og tettbygde

Politiets beslutning om inndragning av førerkort efter første ledd kan bringes inn for Justisdepartementet, som kan forkorte eller forlenge inndragningstiden. Er førerkortet inndratt efter annet ledd, kan Justisdepartementet på ansøkning derom nedsette inndragningstiden og under den der bestemte minstetid når særdeles formildende omstendigheter foreligger og inndragning for så lang tid som besluttet vil virke urimelig hårdt. Politiets beslutning står ved makt så lenge saken ikke er avgjort av departementet.

Finner politiet at fører av motorvogn med skjellig grunn mistenkes for et straffbart forhold som kan medføre inndragning av førerkort, kan politimesteren ta det fra ham inntil saken er endelig avgjort, dog ikke utover 3 uker uten rettens samtykke.

Et inndratt førerkort plikter innehaveren straks å overlevere til politiet.

I rettssak om lovligheten av inndragning kan domstolen ikke prøve den skjønnsmessige avgjørelse som ligger til grunn for beslutningen om inndragning.

§ 20 skal lyde:

Kjørefarten skal alltid være avpasset således at den ikke medfører fare for ulykker av noen art, og at trafikken minst mulig forstyrres.

I byer og tettbygde strøk må det ikke kjøres fortere enn 35 km i timen.

Utenfor byer og tettbygde

strok kann køyrefarten aukast til 45 km i timen dersom det er fritt utsyn yver vegen. Er det breid veg, fritt utsyn og fri vegbane, kann farten aukast til meir enn 45 km i timen, men berre når alle høve er soleis at det ikkje kann vera til fåre, skade eller ulempe av noko slag. Farten må ikkje på noko punkt vera større enn at vogni til kvar tid kann stogga på tridjeparten av den heilt frie og yversynlege vegbana ende framfor ein, og må ikkje vera meir enn 60 km i timen.

Etter framlegg frå heradstyret (formannskapet) og fylkesvegstyret (for by bystyret — formannskapet —) kann departementet i serlege høve gjera undantak frå fyresegnene ovanfor um den største lovlege farten.

Nærare fyresegner um køyrefarten kann fastsetjast i trafikkreglar som vert gjevne i samhøve med veglovi. I dei kann det ogso gjerast undantak frå fartsfyresegnene, når det gjeld vogner som vert nytta til serlege fyremål.

§ 21, stykke I, får dette tillegget som siste leden i stykket:

Fyresegnene framanfor i dette stykket gjeld ogso lag som utan å hava fortenest som fyremål driv køyring for lagsfolki med motorvogn.

§ 29, fyrste leden, skal lyda:

Brot på dei fyresegnene som er gjevne i eller med heimel av denne lovi vert straffa med bøter eller med fengsel i upptil

strøk kan kjørefarten økes til 45 km i timen dersom det er fritt utsyn over veien. Er veien bred med fritt utsyn og er veibanen fri, kan farten økes utover 45 km i timen, men bare når forholdene i enhver henseende er sådanne at det ikke kan medføre fare, skade eller ulempe av noen art. Farten må ikke på noe punkt være større enn at vognen til enhver tid kan stanses på tredjedelen av den umiddelbart foranliggende helt frie og oversiktlige veibane, og må ikke overskride 60 km i timen.

21 juni. Nr. 4.

Efter forslag fra herredstyret (formannskapet) og fylkesveistyret (for by bystyret — formannskapet —) kan departementet for særlige tilfelle gjøre undtagelser fra foranstående bestemmelser om den største tillatte fart.

Nærmere forskrifter om kjørefarten kan fastsettes i trafikkregler som utferdiges i henhold til veiloven, hvorved det også kan gjøres undtagelser fra fartsbestemmelsene, forsåvidt angår vogner som brukes i særlige øiemed.

§ 21, avsnitt I, gis følgende tillegg som avsnittets siste ledd:

Bestemmelsene foran i dette avsnitt gjelder også sammenslutninger som uten å ha fortjeneste som formål driver kjøring for medlemmene med motorvogn.

§ 29, første ledd, skal lyde:

Overtredelse av de i denne lov inneholdte bestemmelser eller de med hjemmel herav utferdigede forskrifter straffes

21 juni. Nr. 4.

1 år, soframt det ikkje kjem inn under noko strengare straffebod. Brot på denne lovi eller på dei fyresegnene som er gjevne med heimel av denne lovi er misferd utan umsyn til kor stor straffi er.

§ 29, andre leden, skal lyda:

Har nokon køyrt motorvogn påverka av alkohol (ikkje edru), nyttast fengsel når ingen serleg skuldmink er til stades.

II.

Dei nye fyresegnene i §§ 11 og 21 tek til å gjelda frå 1 januar 1936. Dei nye fyresegnene i § 20 tek til å gjelda frå den tid Kongen fastset. Lovi elles tek til å gjelda straks.

med bøter eller med fengsel i inntil 1 år, medmindre forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse. Overtredelse av denne lov eller de med hjemmel av den utferdigede forskrifter er forseelser uansett straffens størrelse.

§ 29, annet ledd, skal lyde:

Har noen kjørt motorvogn påvirket av alkohol (ikke edru), anvendes fengsel når ikke særdeles formildende omstendigheter er til stede.

II.

De nye bestemmelser i §§ 11 og 21 trer i kraft fra 1 januar 1936. De nye bestemmelser i § 20 trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Loven for øvrig trer i kraft straks.

21 juni. Nr. 5.

Lov*)[1] om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889.

I.

§ 26, 2. ledd skal lyde:

Skal den som ansettes, overdras undervisningen i kristendomskunnskap eller føre tilsyn med undervisningen i kristendomskunnskap, f. eks. i egenskap av bestyrer eller inspektør, må han tillike tilhøre statskirken eller et annet trossamfund, hvis lære faller sammen med statskirkens.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1935.

21 juni. Nr. 6.

Lov*)[2] om forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889.

I.

§ 28, 2. ledd skal lyde:

Skal den som ansettes, overdras undervisningen i kristendomskunnskap eller føre tilsyn med undervisning i kristen-

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 65. Innst. O. nr. 127. St.tid. forh. i Ot. s. 514—515; i Lt. s. 133.

[2]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 64. Innst. O. nr. 126. St.tid., forh. i O. s. 514; i Lt. s. 131—133.

domskunnskap, f. eks. i egenskap av bestyrer eller inspektør, må han tillike tilhøre statskirken eller et annet trossamfund, hvis lære faller sammen med statskirkens. 21 juni. Nr. 6.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1935.

Lov*) [1]) om forandring i straffelovens § 222. 21 juni. Nr. 7.

Paragraf 222 i almindelig borgerlig straffelov av 22 mai 1902 skal lyde således:

Med bøter eller med fengsel inntil 3 år straffes den, som ved rettsstridig adferd eller ved å true med sådan tvinger nogen til å gjøre, tåle eller undlate noget, eller som medvirker hertil.

Med bøter eller med fengsel inntil 1 år straffes den, som ved å true med anklage eller anmeldelse for en straffbar handling eller med fremsettelse av en ærekrenkende beskyldning rettsstridig tvinger nogen til å gjøre, tåle eller undlate noget, eller som medvirker hertil.

Er forbrydelsen øvet mot nogen av den skyldiges nærmeste, finner offentlig påtale ikke sted uten fornærmedes begjæring, medmindre det kreves av almene hensyn.

Lov*) [2]) om forandring i rettergangslovene m. v. 21 juni. Nr. 8.

I.

Lov av 13 august 1915 om domstolene endres således:

§ 5 første ledd.

I den enkelte sak settes Høiesterett med syv dommere. I vidtløftige saker kan dog rettens formann bestemme at en *eller to av de øvrige* dommere skal overvære forhandlingene for å tiltre retten om nogen får forfall.

§ 8 første ledd.

Høiesteretts kjæremålsutvalg består av tre høiesterettsdommere, *som Høiesteretts formann opnevner skiftevis efter regler fastsatt i Høiesteretts forretningsorden.* I Kjæremålsutvalget kan bare én tilkalt dommer være med.

§ 10. Lagmannsrettene skal ha en lagmann som formann og så mange *lagdommere* som til enhver tid er bestemt.

Når sakmengden gjør det påkrevet, kan Kongen opnevne midlertidige hjelpedommere.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 53. Innst. O. nr. 117. St.tid., forh. i Ot. s. 515—526; i Lt. s. 133.

[2]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. XVIII. St.tid., forh. i Ot. s. 526—556; i Lt. s. 133—143.

21 juni. Nr. 8.

Kongen kan dessuten for *et eller et halvt år om gangen blandt dommerne i lagdømmet opnevne dommere og varamenn for dem som tar sæte i retten efter særskilt tilkallelse.*

§ 11 annet ledd.

Første lagmann fordeler sakene mellem rettens avdelinger og treffer bestemmelse om *dommernes* tjenstgjøring efter regler som Kongen gir.

§ 12. Lagmannen fordeler forretningene mellem rettens medlemmer efter regler som Kongen gir. Har lagmannen forfall, skal den eldste *lagdommer* gjøre tjeneste som lagmann *så lenge ikke nogen stedfortreder er opnevnt.*

I den enkelte sak settes retten med tre dommere. Istedenfor lagmannen kan en av lagdommerne gjøre tjeneste som formann.

I vidtløftige saker kan lagmannen bestemme at en varamann skal følge forhandlingene og tre inn i retten om nogen får forfall.

§ 18. For hvert lagsogn fastsetter Kongen ett eller flere *rettssteder. Når* lagsognets størrelse eller andre grunner gjør det hensiktsmessig, skal det enten for alle saker eller for tvistemål fastsettes flere rettssteder, hvert for en del av lagsognet. På disse rettssteder behandles i almindelighet de saker som hører hjemme i den del av lagsognet.

Vil det være for dyrt eller tungvint å behandle en sak på det faste rettssted, kan rett settes på et annet sted.

Straffesaker behandles i regelen på lagmannsting til de tider som lagmannen fastsetter for hvert år. Tid og sted for lagmannstingene skal lagmannen kunngjøre i tide efter forskrifter som Kongen gir.

§ 20 tredje ledd.

Dessuten kan Kongen opnevne en særskilt dommer til forhørsdommer i en eller flere bestemte straffesaker eller til å styre skjønn eller ekspropriasjonssaker, når det er påkrevet fordi saken er vidtløftig eller fordi forretningene bør ledes av samme dommer i flere domsogn. *For skjønn og ekspropriasjonssaker kan Kongen opnevne en varamann som skal følge forhandlingene og tre inn i retten om formannen får forfall.*

§ 21. I herreds- og byretten skal avgjørelser og andre forføininger som ikke gjelder de enkelte rettssaker, treffes av domstolens formann, når ikke annet er bestemt.

I den enkelte sak gjør bare én dommer tjeneste. Retten settes med domsmenn i de tilfelle som lovene om rettergangsmåten for tvistemål og i straffesaker bestemmer.

I tvistemål kan det efter begjæring av en part besluttes at herreds- eller byretten under hovedforhandlingen skal settes med tre dommere, når saken er særlig viktig eller vanskelig og retten ikke settes med domsmenn. Beslutningen treffes av lagmannen

efter innstilling fra domstolens formann. Har retten ikke tre dommere, opnevner lagmannen de andre dommere blandt de faste dommere i lagdømmet. Lagmannens beslutning kan ikke angripes ved kjæremål eller anke. 21 juni. Nr. 8.

§ 31. Når rettsmøte holdes av en enkelt dommer, skal et rettsvidne tilkalles:

a) i straffesaker;

b) i andre saker, undtatt vekselsaker, under hovedforhandlingen eller hvor retten skal ta imot forklaring av vidner eller foreta granskning. Også ellers kan et rettsvidne tilkalles når dommeren finner det ønskelig. *Ved sjøforklaringer kan dommeren tilkalle 2 rettsvidner.*

§ 54 første og annet ledd.

Høiesterettsdommere og lagmenn må ha fylt 30 år og ha juridisk embedseksamen med beste karakter.

Lagdommere og herreds- og bydommere må ha fylt 25 år og ha juridisk embedseksamen med beste eller næstbeste karakter.

§ 55 første og annet ledd.

Faste høiesterettsdommere, lagmenn, *lagdommere* og herreds- og bydommere er embedsmenn.

Stedfortredere opnevnes av Kongen. Efter regler som Kongen gir *kan stedfortredere* for kortere tid eller for en enkelt sak opnevnes av vedkommende regjeringsdepartement når det gjelder lagmannsrettene, og av departementet eller av fylkesmannen når det gjelder herreds- eller byrettene.

§ 85 første ledd.

I god tid før hvert lagmannsting til behandling av straffesaker skal lagmannen *eller efter dennes bemyndigelse en annen av dommerne eller rettsskriveren* i overvær av et rettsvidne ta ut ved loddtrekning tyve lagrettemenn og to varamenn.

§ 86 første ledd.

Domsmenn av det almindelige utvalg til rettsmøter ved lagmannsrettene eller herreds- og byrettene skal rettens formann *eller efter dennes bemyndigelse en annen av dommerne eller rettsskriveren* i god tid før rettsmøtet ta ut ved loddtrekning i overvær av et rettsvidne.

§ 86 fjerde ledd.

Hvor de stedlige forhold gjør det hensiktsmessig, kan Kongen bestemme at *et lagsogn eller* et domsogn skal deles i loddtrekningskretser og at domsmenn bare skal trekkes fra den krets som retten holdes i. Deling kan besluttes enten for tvistemål eller for straffesaker eller for begge slags saker.

§ 164 annet ledd.

Kongen gir nærmere regler om hvorledes det skal kontrolleres at den meddelelse som blir mottatt, stemmer med det telegraferte eller telefonerte skrift. Overensstemmelsen bevidnes av en of-

21 juni. Nr. 8.

fentlig tjenestemann eller en sakfører både på det telegraferte eller telefonerte skrift og på den telegraf- eller telefonmeddelelse som blir utferdiget.

§ 179 tredje ledd.

Ellers må underskriften være bevidnet av en dommer, rettsskriver, notarius, *sakfører* eller et stevnevidne.

II.

Lov av 13 august 1915 om rettergangsmåten for tvistemål endres således:

§ 4. Opheves.

§ 6. Under Høiesterett hører anke i tvistemål som er behandlet ved lagmannsrettene eller ved overordentlige domstoler med flere rettskyndige medlemmer.

Anke som efter § 3 nr. 1 hører under lagmannsrett, kan med samtykke av Høiesteretts kjæremålsutvalg bringes direkte inn for Høiesterett, når avgjørelsen har betydning utenfor den foreliggende sak eller saken er pådømt av tre rettskyndige dommere eller med fagkyndige domsmenn, og likeså når det av særlige grunner er meget om å gjøre av hensyn til en parts kår eller for å få saken hurtig avgjort. Samtykke skal nektes når anken eller en motanke av hensyn til bevisførselen bør behandles ved lagmannsrett. Erklæres motanke efterat samtykke er gitt, skal saken forelegges utvalget på nytt.

Ansøkningen fremsettes og behandles efter forskriftene i § 359 annet ledd.

§ 15 første ledd.

Ved fastsettelsen av verdien legges saksøkerens opgave til grunn, *såfremt retten ikke finner den* uriktig. Også forut for hovedforhandlingene kan retten opta bevis for verdien.

§ 128. Under hovedforhandlingen kan retten beslutte, at forklaringer, som blir avgitt av parter, vidner og sakkyndige, skal innføres i rettsboken efter reglene i § 127:

1. når det viser sig, at hovedforhandlingen må utsettes så lenge, at ellers ny avhøring vil kunne bli nødvendig;
2. når retten antar, at ny avhøring i tilfelle av anke derved kan undgåes, og innføringen kan foregå uten vesentlig å forstyrre forhandlingens gang;
3. når den antar, at forklaringen i tilfelle av anke ikke mer vilde kunne erholdes, eller at ny avhøring måtte foregå utenfor hovedforhandlingen;
4. når ellers særlige grunner gjør det ønskelig, og navnlig når det kommer an på ordlyden.

Har en, som er avhørt, ikke hatt noget å forklare om saken, bør dette nevnes.

Retten kan i de her nevnte tilfelle også beslutte, at bare hoved- 21 juni.
innholdet av forklaringen eller en enkelt del av forklaringene skal Nr. 8.
føres inn i rettsboken og leses op til vedtagelse.

§ 139 første og annet ledd.

I andre retter enn Høiesterett foregår rådslagningen og stemmegivningen for lukkede dører.

Formannen leder forhandlingene, stiller spørsmålene og teller op stemmene. Avstemningen *foregår muntlig i den rekkefølge som formannen fastsetter. Er* det meningsforskjell, avgjør retten hvordan spørsmålene skal stilles og hvad utfallet er av avstemningen.

§ 149 annet ledd.

I muntlige høiesterettssaker *trer stemmegivningen istedenfor domsgrunner.*

§ 151. Når et rettsforhold som er grunnlag for et omtvistet krav, er bragt inn i saken med påstand på fastsettelsesdom, kan retten pådømme det særskilt, når det er modent til avgjørelse.

I saker om erstatningskrav eller andre krav hvis omfang er omtvistet, kan pådømmelsen efter begjæring av begge parter deles således at avgjørelsen av kravets omfang utsettes.

Retten kan beslutte at den videre behandling utsettes inntil avgjørelsen blir rettskraftig.

Rettens beslutninger efter denne paragraf kan ikke angripes ved kjæremål eller anke uten på det grunnlag at lovens regler er tilsidesatt.

§ 161 tredje ledd. Opheves.

§ 181 nytt tredje ledd.

Prosessfullmektigen har rett til å få det han har til gode for utlegg og arbeide med saken dekket av saksomkostninger som er tilkjent parten. Den del av saksomkostningene som medgår hertil, kan ikke beslaglegges av partens andre kreditorer, og prosessfullmektigen kan kreve den utbetalt direkte til sig.

§ 186 tredje ledd. Opheves.

§ 199 første ledd.

Pliktig til å møte som vidne ved hovedforhandling for lagmannsrett er enhver som bor eller opholder sig innenfor en sådan avstand fra rettsstedet at han ikke har lengere reise til den enn *200* km med *jernbane eller dampskib eller* 100 km på annen måte eller en tilsvarende veilengde dels på den ene måte og dels på den annen.

§ 215 annet ledd.

Spørsmål og svar skal være muntlige. *Vidnet kan bruke optegnelser om tall og annet til støtte for hukommelsen, men kan ikke lese op erklæringer eller fremstillinger som er skrevet med saken for øie, medmindre forklaringens særlige art krever det.*

21 juni. Nr. 8.

§ 296. Anke over en dom som er avsagt av forliksrådet, går til herreds- eller byretten. *Saken bringes inn og behandles efter reglene i 22de og 23de kapitel. Stevning må være inngitt til retten innen to måneder efter forkynnelsen av forliksrådets dom.*

§ 297. Når uteblivelsesdom er avsagt i forliksrådet, *kan dommen påankes efter reglene i § 296. Ankefristen er en måned. Den som er uteblitt, må betale de saksomkostninger som er ilagt ham ved uteblivelsesdommen, selv om denne blir ophevet eller forandret. Dog gjelder de almindelige regler om saksomkostninger såfremt retten finner at uteblivelsesdommen er avsagt med urette eller det godtgjøres at uteblivelsen skyldes gyldig forfall som ikke i tide har kunnet oplyses.*

§ 322. Opheves.

§ 324 første ledd.

I lagmannsretten skal domsmenn være med under hovedforhandlingen når nogen av partene krever det. Antallet av domsmenn er fire, medmindre partene erklærer at de ikke ønsker mere enn to. Retten kan i ethvert tilfelle, hvor den av hensyn til sakens art anser det nødvendig, tilkalle 2 domsmenn.

§ 356. Anke til lagmannsrett kan ikke fremmes uten samtykke av lagmannen, når anken angår en formuesverdi *under 500* kroner. Denne verdigrense gjelder ikke når saken angår *fast eiendom.*

§ 357. Anke til Høiesterett kan *ikke fremmes uten samtykke av Høiesteretts kjæremålsutvalg når anken gjelder en formuesverdi under 3000 kroner.*

§ 359. Samtykke til anke uten hensyn til ankegjenstandens verdi kan som regel bare gis når avgjørelsen har betydning utenfor den foreliggende sak, eller når saken *efter den ankende parts kår eller av andre grunner har stor betydning for ham. Er* det mangler ved anken som må lede til avvisning, eller må det antas *at den av andre grunner ikke vil føre frem,* skal samtykke nektes.

Ansøkning om samtykke fremsettes sammen med ankeerklæringen og sendes med sakens akter til lagmannen eller til Kjæremålsutvalget. *Før samtykke gis, skal motparten ha fått adgang til å uttale sig.* Efterat ansøkningen er avgjort, sendes sakens dokumenter tilbake til den rett hvis avgjørelse angripes.

Rettens avgjørelser efter denne paragraf kan ikke angripes ved kjæremål eller anke.

§ 360. Fristen for *anke er to måneder når* ikke annet er bestemt ved lov.

Blir en anke avvist på grunn av en feil som kan rettes, setter retten en kort frist for ny *fullstendig* ankeerklæring, men ikke når det må antas at feilen er forsettlig eller når frist

til å rette den er gitt på forhånd efter § 97. Ny frist kan retten ikke gi mere enn en gang, medmindre særlige omstendigheter taler for det. En beslutning om å gi ny frist kan ikke angripes ved kjæremål eller anke. 21 juni. Nr. 8.

Retten skal av eget tiltak påse at anken er erklært i rett tid.

§ 362 første ledd.

Når den ene part anker til forandring i avgjørelsens innhold, får også den annen part rett til å påanke avgjørelsen, selv om han har frafalt sin ankerett eller oversittet ankefristen eller mangler selvstendig ankerett på grunn av ankegjenstandens verdi. Sådan motanke må erklæres innen den frist som rettsformannen fastsetter efter § 370. *Erklæring av motanke trenges ikke når motparten bare vil kreve avgjørelsen om saksomkostningene forandret.*

§ 365. Ankeerklæringen må nevne:

1. ankedomstolen, partene i ankesaken, og i tilfelle deres lovlige stedfortredere;
2. den dom eller kjennelse som påankes;
3. *om anken gjelder hele tvistgjenstanden eller bare en del av den.*

Videre må ankeerklæringen eller et tillegg som inngis senest en måned efter utløpet av ankefristen nevne:

4. de feil ved saksbehandlingen eller avgjørelsen som anken grunnes på, og den påstand som vil bli nedlagt;
5. de omstendigheter som er avgjørende for retten til anke.

Ankeerklæringen eller tillegget bør dessuten nevne:

6. partenes og deres lovlige stedfortrederes stilling, bosted og prosesstilling, og i tilfelle navnet på den ankende parts prosessfullmektig;
7. de nærmere omstendigheter som vil bli anført til støtte for anken, og de bevis som vil bli ført. Har nogen av disse omstendigheter eller bevis ikke tidligere vært gjort gjeldende, bør det særskilt nevnes, likeså hvad de nye bevis skal godtgjøre og hvordan de tenkes ført;
8. om den ankende part krever at retten skal settes med domsmenn, og hvad han mener om tid og sted for ankeforhandlingen og om varslet;
9. bilagene til ankeerklæringen, og om de er i original eller i avskrift.

Utredninger av retts- og bevisspørsmål må ankeerklæringen ikke inneholde i større utstrekning enn nødvendig for å forklare sammenhengen.

§ 366 første ledd.

Påstanden med hensyn til et påkjent krav kan bare utvides, når det gjøres sannsynlig at utvidelsen er begrunnet i omstendigheter som er inntrådt eller først blitt parten bekjent efter hovedforhandlingen, eller når motparten samtykker.

21 juni. Nr. 8.

§ 367. *Efterat den fullstendige ankeerklæring er forkynt for motparten, kan nye påstander eller krav som nevnt i § 366, ikke fremsettes medmindre motparten samtykker eller retten finner at han ikke har rimelig grunn til å motsette sig endringen.* Dog kan alltid inndras krav som utspringer av ankesaken eller av motpartens forhold efter ankeerklæringen til den ting eller rett saken gjelder.

En endring kan også foregå ved at det istedenfor den gjenstand som oprinnelig er krevet, fremsettes fordring på dens verdi eller en annen ydelse, når det gjøres sannsynlig at endringen er begrunnet i omstendigheter som er inntrådt eller først blitt parten bekjent efter ankeerklæringen. Det samme gjelder om utvidelse av påstanden med hensyn til et fremsatt krav.

§ 368. *Høiesterett kan alltid nekte forhandling om nye krav og påstander, dersom saken vilde bli vidtløftiggjort eller beviset ikke hensiktsmessig kan føres for denne rett.*

§ 370. Rettens formann gir den ankende part bevidnelse om at anke er erklært. *Når fullstendig ankeerklæring er kommet inn, skal den uten ophold forkynnes for motparten. Er samtykke gitt til anke eller til å bringe saken direkte inn for Høiesterett, skal dette samtidig forkynnes.*

Formannen tilkjennegir motparten hvad han har å gjøre efter § 371 og fastsetter en tilsvarsfrist som i regelen ikke bør være lenger enn tre uker.

§ 371. *Innen tilsvarsfristen er ute, bør innstevnte i et forberedende innlegg nevne de bevis han vil føre, hvad han vil godtgjøre ved dem, og hvordan han mener bevisene bør føres. Vil han imøtegå anken med noget* som ikke tidligere er gjort gjeldende, *eller som er forkastet eller ikke er avgjort i den påankede dom,* bør han *nevne det i tilsvaret.*

Har han innsigelser å gjøre mot fremme av anken, må han fremsette dem før tilsvarsfristen er ute.

Innen samme frist bør han si fra, om han har noget å anføre om tid og sted for ankeforhandlingen, om varslet og om tilkallelse av domsmenn.

§ 372 første ledd.

Efter utløpet av tilsvarsfristen sendes sakens akter til ankedomstolen. *Ved anke til Høiesterett sendes de til Kjæremålsutvalget.*

§ 373. Anken kan avgjøres uten ankeforhandling:

1. når den har slike feil at den må avvises;
2. *når retten enstemmig finner at den påankede avgjørelse må opheves av en grunn* som retten av eget tiltak skal tillegge virkning.

Ved anke til Høiesterett er det Kjæremålsutvalget som treffer disse avgjørelser. 21 juni. Nr. 8.

Kjæremålsutvalget kan efter å ha gitt den ankende part adgang til å uttale sig nekte å fremme anken helt eller for en del, når det enstemmig

1. *finner det klart, at anken ikke vil føre frem,*
2. *eller finner at anken ikke vil kunne gis medhold uten at Høiesterett fraviker den påankede avgjørelse i et punkt hvor det antas å ha vært av vesentlig betydning, at retten har hatt høve til umiddelbart å høre forklaringer av parter eller vidner eller til å foreta en granskning, som ikke kan foretas av Høiesterett,*
3. *eller finner, at den ankende part ikke har sannsynliggjort, at det er uten hans skyld at nye påberopte beviser som under punkt 2 nevnt ikke har vært ført umiddelbart for den rett som har dømt i saken.*

§ 374. Blir anken ikke avgjort efter § 373, *foregår forberedelsen av ankeforhandlingen under ledelse av rettens formann eller en annen av rettens dommere efter reglene i § 329 og § 321.* Bevisoptagelse kan foregå forut for ankeforhandlingen efter samme regler som bevisoptagelse forut for hovedforhandlingen i første instans.

I høiesterettssaker avhøres parter og vidner og foretas granskning efter reglene for partsavhøring og bevisoptagelse utenfor hovedforhandling. Partene skal selv henvende sig til herreds- eller byretten med begjæring om å opta de bevis som de vil føre. De skal sende med en avskrift av ankeerklæringen og den påankede avgjørelse og nevne hvad bevisoptagelsen gjelder. Rettens formann skal sette frist for å bringe tilveie bevisene.

Sakkyndige kan også avhøres umiddelbart for Høiesterett. *Granskning kan foretas av Høiesterett, når den ikke krever åstedsbefaring.*

Avgjørelser som nevnt i § 166 kan i høiesterettssaker treffes av den dommer som *forbereder ankeforhandlingen, eller* efter innstilling fra ham av Høiesteretts kjæremålsutvalg.

§ 375. *Når rettens formann eller den dommer som leder forberedelsen av ankeforhandlingen, mener at den er ferdig, meddeler han partene at ankeforhandling vil bli berammet eller frist satt for levering av det første innlegg i skriftlige saker, dersom ikke partene innen en fastsatt frist har mere å anføre.*

Efter utløpet av denne frist kan nye ankegrunner ikke fremsettes medmindre motparten samtykker eller retten finner at han ikke har rimelig grunn til å motsette sig endringen. Det samme gjelder nye omstendigheter og nye bevistilbud, enten det er den ankende part eller motparten som kommer med dem.

21 juni. Nr. 8.

§ 376. Rettens formann fastsetter tid og sted for ankeforhandlingen og lar innkallelse forkynne for partene med en *høvelig* frist. I innkallelsen gir han partene pålegg om å ta med sig skriftlige bevis og andre bevisgjenstander. Det skal uttrykkelig nevnes at dom eller kjennelse kan bli avsagt efter reglene i § 381 om nogen av partene uteblir.

Ved innkallelse til Høiesterett fastsetter formannen den dag da ankeforhandlingen tidligst kan foretas.

Har en part efter § 157, jfr. § 164, begjært rettelse av grunnene til den påankede avgjørelse i et punkt som også er angrepet ved anken, utsettes ankeforhandlingen til begjæringen er avgjort.

§ 378. Den ankende part får først ordet. Har begge parter erklært anke, avgjør rettens formann hvem som skal tale først.

Når en part har gjort rede for sine påstander, ankegrunner eller innsigelser, og retten finner at de ikke kan føre frem, kan den avskjære videre forhandling om dem.

§ 380 annet ledd.

Den skriftlige behandling ledes av den dommer som *formannen opnevner. Mer* enn to innlegg fra hver side tillates ikke.

§ 388. Lagmannsretten kan, istedenfor å avvise saken fra den underordnede rett eller hjemvise eller henvise den til en underordnet rett, selv opta saken til hovedforhandling, *dersom hensynet til den annen part ikke taler mot det, og saken i overordnet instans hører under denne rett.*

§ 390 tredje ledd. Opheves.

§ 392. *Når innholdet av den påankede avgjørelse er angrepet og den ikke opheves av ugyldighetsgrunner, avgjøres anken ved dom.*

Når det til domsavgjørelse i Høiesterett er nødvendig å avgjøre tvistepunkter, som den underordnede rett ikke har tatt standpunkt til, kan Høiesterett istedenfor å avsi ny dom opheve den påankede avgjørelse og hjemvise saken til fortsatt behandling ved den underordnede rett, hvis dette finnes påkrevet av hensyn til bevisførselen. Det samme gjelder når Høiesterett ellers i særlige tilfelle finner det nødvendig å hjemvise saken av hensyn til bevisførselen.

Kjæremålsutvalget kan bestemme at ankeforhandlingen foreløbig begrenses til ett eller flere tvistepunkter, når det anses sannsynlig at behandlingen av andre tvistespørsmål av hensyn til bevisførselen bør foregå gjennem hjemvisning til den rett, som har dømt i saken.

§ 394 siste punktum. I de tilfelle som er nevnt i § 392, *annet ledd,* begrenses saken overensstemmende med § 383 første ledd og §§ 366 og 367.

§ 404. Lagmannsrettens avgjørelse av et kjæremål kan ikke påkjæres videre uten i følgende tilfelle:

1. når den avviser en sak fra den underordnede rett fordi saken ikke hører under norsk domsmyndighet, eller fordi den allerede er rettskraftig avgjort; 21 juni. Nr. 8.
2. når kjæremålet gjelder saksbehandlingen ved lagmannsretten;
3. *når kjæremålet gjelder tolkningen av en lovforskrift.*

§ 408 annet ledd.

Når fem år er gått efter at dom i en sak er avsagt, kan begjæring om gjenoptagelse ikke lenger fremsettes. Mot forsømmelse av denne frist gis ikke opreisning. *Disse bestemmelser gjelder dog ikke i saker om fastsettelse av farskap eller andre saker om nedstamning.*

§ 413 første og annet ledd.

Retten treffer sin avgjørelse efter § 412 uten *forhandling. Gjelder det en dom av Høiesterett*, treffer Kjæremålsutvalget avgjørelsen *efter at uttalelse er avgitt av en av de dommere som har dømt i saken.* Til avvisning eller forkastelse efter § 412 første ledd kreves at utvalget er enstemmig.

III.

Lov av 13 august 1915 om tvangsfullbyrdelse endres således:

§ 5 siste ledd.

Saksøkte kan under samme sak kreve tilbake det som han på grunn av dommen har ydet til saksøkeren.

§ 7 siste ledd.

Erstatningen kan inntales under samme sak hvorved dommen angripes.

§ 49 nytt siste ledd.

Når det ved særskilt lovbestemmelse er gitt adgang til å innfordre pengekrav ved pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt, kan skyldneren eller arbeidsgiveren (kassereren) klage til namsretten over pålegget som om det hadde vært en namsmannsbeslutning, og retten kan opheve pålegget forsåvidt det er ulovlig eller det påberopte pengekrav ikke består. Klagen kan fremsettes for den tjenestemann som har gitt pålegget, og han skal uten ophold forelegge den for retten med de nødvendige dokumenter og oplysninger.

§ 109 første ledd.

Har panthaveren krav på en bestemt pengesum, kan han efter forfallstid sette eiendommen til tvangsauksjon uten først å anlegge søksmål, dersom panteretten er stiftet enten ved skifteutlegg eller ved et tinglyst pantebrev og utstederens underskrift på pantebrevet er bekreftet av en notarius, lensmann, forliksmann *eller sakfører* eller av to vitterlighetsvidner.

21 juni. Nr. 8.

§ 155 nr. 1.

Retten skal av eget tiltak nekte stadfestelse:

1. hvis nogen av forskriftene i *§ 109 tredje og følgende ledd*, § 119 eller § 120 første ledd er tilsidesatt og stadfestelse vilde medføre inngrep i en interesserts rett, dog ikke hvis den interesserte har møtt ved auksjonen uten å reise innvending, eller hvis han har gitt samtykke til at auksjonen fremmes.

§ 173 første ledd.

For den del av kjøperens forpliktelser, som skal avgjøres med penger, kan dekning ved forfall søkes gjennem tvangsauksjon over eiendommen uten søksmål, og uten at forskriftene i *§ 109 tredje og følgende ledd* og § 111 kommer til anvendelse.

§ 178 første ledd.

Har en panthaver i norsk registrert skib eller part i norsk registrert skib krav på en bestemt pengesum, kan han efter forfallstid søke dekning gjennem tvangssalg uten først å anlegge søksmål, dersom panteretten er stiftet ved skifteutlegg eller ved registrert pantebrev og utstederens underskrift på pantebrevet er bekreftet av en notarius, lensmann, forliksmann, *eller sakfører* eller av to vitterlighetsvidner. Det samme gjelder for tinglyst pantebrev i norsk fartøi som er målepliktig men ikke registrert.

§ 184 tredje ledd.

Namsretten skal i rekommandert brev underrette panthavere med kjent adresse om berammelsen av auksjonen.

§ 186. *Fristen for anke over kjennelse som stadfester auksjonen, er 1 måned.*

Når en sjøpanthaver ikke har meldt sin fordring for namsretten før stadfestelseskjennelsen blir avsagt, kan han ikke påanke kjennelsen av den grunn at kjøpesummen efter riktig opgjør er mindre enn det minste bud som kunde antas.

IV.

Lov av 1 juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning endres således:

§ 34. *Overskjønnet hører under herreds- eller byretten, men kan ikke styres av den dommer som har styrt underskjønnet. Fylkesmannen opnevner i tilfelle en annen dommer til å styre overskjønnet.*

Antallet av skjønnsmenn er fire når en lensmann har styrt underskjønnet, og ellers seks, dersom ikke et annet tall særskilt er bestemt ved lov. Ved skjønn som omhandlet i sjøfartslovens § 319 er antallet fire.

§ 39. *Anke over et overskjønn hører under Høiesterett, når underskjønnet har vært styrt av en dommer.* 21 juni. Nr. 8.

§ 53 siste ledd.

Kan erstatningsbeløpet ikke utbetales, fordi tingen er beheftet eller beslaglagt *eller av andre grunner*, skal beløpet gis i forvaring til den tjenestemann som foretar fullbyrdelsen. Er staten saksøker, *behøver den ikke å gi beløpet i forvaring. Ved utbetaling av beløpet legges da til samme rente som av innskudd på vanlige vilkår i sparebank, dog ikke lenger enn i 10 år.*

§ 63 annet ledd.

Antallet av skjønnsmenn ved overtaksten skal være fem. Overtaksten *kan* styres av *den dommer som har styrt undertaksten, såfremt det ikke ved undertaksten er truffet avgjørelse av en tvist som nevnt i § 62 annet ledd.*

V.

Lov av 1 juli 1887 om rettergangsmåten i straffesaker endres således:

§ 72 første ledd.

Den offentlige påtalemyndighets tjenestemenn er:

1. Riksadvokaten.
2. Statsadvokatene *og hjelpestatsadvokatene.*
3. *Politiembedsmennene, hjelpepolitifullmektigene* og lensmennene.

§ 74 tredje og fjerde ledd.

Midlertidige hjelpestatsadvokater kan opnevnes av Kongen. De behandler de saker som overlates dem av riksadvokaten eller av vedkommende statsadvokat.

Statsadvokatene utøver påtalemyndigheten under riksadvokatens overledelse. Sakene ved lagmannsrettene utføres av *statsadvokatene eller hjelpestatsadvokatene.*

§ 109 siste ledd.

Som forsvarere i høiere instans må enn videre ingen beskikkes som står i sådant forhold som under nr. 2 omhandlet til nogen part i saken hvis interesse strider mot siktedes. *Som part regnes også den som tidligere har handlet i saken, når ansvar søkes gjort gjeldende mot ham.*

§ 163. Rådslagningen og stemmegivningen foregår for lukkede dører. Formannen leder forhandlingen, stiller spørsmålene og samler stemmene. Avstemningen skjer muntlig i den rekkefølge *formannen fastsetter.* I henhold til stemmegivningens resultater forfatter formannen dommen eller avgjørelsen, og hvis intet annet av retten bestemmes, også dens *begrunnelse.*

I Høiesterett foregår rådslagningen og stemmegivningen efter samme regler som for tvistemål.

21 juni. Nr. 8.

§ 168 tredje ledd.

I høiesterettssaker *trer stemmegivningen istedenfor domsgrunner.*

§ 171 første ledd.

Pliktig til å møte som vidne ved hovedforhandling for lagmannsrett er enhver som bor eller opholder sig innenfor en sådan avstand fra rettsstedet at han ikke har lengere reise til det enn 600 km med jernbane eller 300 km med dampskib *eller rutebil* eller 100 km på annen måte, eller en tilsvarende veilengde dels på den ene måte dels på den annen.

§ 265 siste ledd.

Antas et tilfelle å foreligge hvor påtale vil bli undlatt i henhold til § 85 *annet og følgende ledd*, bør inntil spørsmålet herom er avgjort, bare foretas de skritt som ikke uten skade kan opsettes.

§ 377 fjerde ledd.

Saker, hvor forelegg er utferdiget, kan fremmes efter begjæring av påtalemyndigheten uten at tiltalebeslutning utferdiges. Når det i disse saker vilde være forbundet med uforholdsmessig ulempe eller utgift å tilkalle domsmenn, kan dette undlates. Beslutning herom kan ikke angripes ved kjæremål eller anke.

§ 381 siste punktum.

Av samme grunner kan den i § 377 *femte ledds annet punktum* omhandlede avgjørelse påankes.

§ 387 tredje ledd.

Antas dette, kan utvalget i herreds- og byrettsaker, hvor det enstemmig finner det utvilsomt, at — i medfør av de om ankesakers avgjørelse i Høiesterett gjeldende regler — tiltalte bør frifinnes eller en dom opheves eller i henhold til anken forandres til gunst for domfelte, uten videre treffe avgjørelse i overensstemmelse hermed. Likeledes kan utvalget opheve dommen, hvor det enstemmig finner det utvilsomt, at dommen av Høiesterett vilde bli forandret til skade for tiltalte, fordi det er anvendt en mildere straff enn den som i loven er fastsatt som den minste straff for vedkommende handling, *eller fordi utsettelse av fullbyrdelsen er besluttet hvor dette efter loven er utelukket*, eller fordi det på grunn av manglende oplysninger om tidligere domfellelse er undlatt å ilegge forhøiet straff i gjentagelsestilfelle.

§ 397. Opheves *dommen, blir* i tilfelle av ny behandling den av Høiesterett uttalte rettsanskuelse å følge. Når ikke betingelsene for gjenoptagelse er til stede, må den nye dom ikke til skade for tiltalte fravike den eldre i deler der er uberørt av den ankegrunn som har bevirket ophevelsen, og overhodet ikke såfremt anken alene er iverksatt til fordel for ham.

21 juni. Nr. 8.

§ 411 tredje ledd.

Lagmannsrettens avgjørelse av et kjæremål kan ikke påkjæres videre uten i følgende tilfelle:

1. når den avviser en sak fra den underordnede rett, fordi saken ikke hører under norsk domsmyndighet, eller fordi den allerede er rettskraftig avgjort;
2. når kjæremålet gjelder saksbehandlingen ved lagmannsretten;
3. *når kjæremålet gjelder tolkningen av en lovforskrift.*

§ 445. Er straffesak anlagt under forutsetning om at et inngått ekteskap er ugyldig *eller ikke består, og vil påtalemyndigheten forlange dom herfor,* skal den av ektefellene som ikke måtte være medinnbefattet i tiltalen, innstevnes som part i saken for dette spørsmåls vedkommende.

§ 458 nytt tredje og fjerde ledd.

Siktedes forsvarer anses bemyndiget til å motta erstatning som er tilkjent i henhold til § 454, Han har rett til å kreve utbetalt direkte til sig den del av erstatningen som trenges for å dekke det han har til gode for utlegg og arbeide med saken. Den del av erstatningen som medgår hertil, kan ikke beslaglegges av siktedes andre kreditorer eller anvendes til motregning med siktedes gjeld til staten. Når det er tilkjent en saksøker erstatning i henhold til § 455 nr. 1, gjelder tilsvarende regler i forholdet til hans prosessfullmektig.

For tilkjente saksomkostninger gjelder for øvrig bestemmelsene i tvistemålslovens § 181 tredje ledd.

VI.

Lov av 6 august 1897 om betaling for offentlige forretninger endres således:

§ 15. *Når herreds- eller byretten settes med tre rettskyndige dommere, forhøies gebyret efter § 1 med en halvdel. Tilleggsgebyret betales av den part som har begjært retten satt med tre dommere.*

§ 19. For behandling av en ankesak ved lagmannsrett eller Høiesterett *betales av hver som anker gebyr som bestemt i § 1 første til tredje ledd med tillegg av en halvdel. Ved lagmannsrett betales minst kr. 75 og ved Høiesterett minst kr. 100.*

Verdien av ankegjenstanden bestemmes efter reglene i tvistemålslovens § 358, dog således at krav og påstander som ikke er påkjent i underinstansen, regnes med.

Blir en sak som har vært avvist fra ankedomstolen, innbragt for denne påny, betales *halvdelen av gebyret efter første ledd og ikke over kr. 50 ved lagmannsrett og kr. 100 ved Høiesterett. Har gebyret for den første sak vært nedsatt til det halve, betales dessuten halvparten av gebyret efter første ledd.*

21 juni. Nr. 8.

Påankes *flere saker* mot samforpliktede, betales for den ene sak efter første ledd. For hver av de øvrige saker *får reglene i foregående ledd tilsvarende anvendelse.*

§ 20. *Blir en anke avgjort eller hevet før den muntlige ankeforhandling er begynt, nedsettes betalingen efter § 19 til det halve. Det samme gjelder når en skriftlig ankesak blir hevet før skriftvekslingen er sluttet.*

Blir anken tatt tilbake før saken efter forberedende behandling ved den lavere rett er innkommet til ankedomstolen, betales ikke gebyr for ankebehandling. Når en motanke faller bort fordi hovedanken ikke kommer til avgjørelse, betales ikke for behandlingen av motanken.

Bestemmelsene i § 10 får tilsvarende anvendelse, dog således at gebyret settes til kr. 50 ved lagmannsretten og kr. 75 ved Høiesterett.

§ 22. For behandling av følgende forretninger ved lagmannsrett eller Høiesteretts kjæremålsutvalg betales kr. 25:

1. Kjæremål.
2. Begjæring om opreisning eller gjenoptagelse.
3. Begjæring om å få overdratt behandlingen av en sak fra en domstol til en annen av samme orden.
4. Ansøkning om samtykke til anke uten hensyn til verdien av ankegjenstanden eller til *anke fra herreds- eller byretten direkte* til Høiesterett.

For lagmannens behandling av en begjæring om at herreds- eller byretten i en sak settes med tre rettskyndige dommere, betales kr. 10.

VII.

*1. Denne lov skal gjelde fra 1 juli 1936. Kongen kan bestemme at enkelte av bestemmelsene skal tre i kraft fra en tidligere dag.**)

2. Fra 1 juli 1936 opheves lov av 17 juli 1925 om midlertidige forandringer i rettergangsordningen og § 92 i lov av 14 august 1918 om rettergangsordningens ikrafttreden.

3. Alle saker som før 1 juli 1936 er påanket eller påkjært til overrettene, føres over til lagmannsrettene. Sakene behandles efter de tidligere gjeldende regler. Begjæringer om gjenoptagelse av saker som er pådømt av en overrett, hører under lagmannsretten.

4. Kongen bestemmer hvorledes de overrettssaker som går over til behandling ved lagmannsrettene, skal fordeles mellem disse domstoler.

Lagmannsrettenes rettsmøter til behandling av disse saker holdes i almindelighet ved rettens faste sete.

5. Er fristen for anke til Høiesterett i tvistemål ikke utløpet 1 juli 1936, og anke ikke er erklært, kommer de hittil gjeldende

*) Se res. av 25 juni og 16 august 1935.

regler om ankefrist og ankeerklæring til anvendelse, men for øvrig reglene i denne lov. 21 juni. Nr. 8.

6. For saker som er reist før 1 juli 1927 gjelder overgangsforskriftene i lov av 14 august 1918 om rettergangsordningens ikrafttreden.

7. I straffesaker skal kjæremål som før 1 juli 1936 er sendt til Høiesteretts kjæremålsutvalg, avgjøres av dette.

8. Inntil videre, men ikke lenger enn til utgangen av året 1940, kan Høiesteretts formann, når sakmengden krever det, overføre ankesaker efter tvistemålsloven til skriftlig behandling også i andre tilfelle enn nevnt i § 380 første ledd.

9. Valg av domsmenn ved lagmannsrettene foretas første gang i første halvår 1936. Valgene gjelder fra lovens ikrafttreden til utgangen av 1937. Til grunn for valgene legges det manntall som i 1934 er satt op over dem som har stemmerett ved kommunale valg. Bestemmelsene i domstolslovens § 74 får ikke anvendelse.

De forretninger som ved loven om domstolene er pålagt lagmennene, utføres om nødvendig av de nuværende lagmenn.

Lov *) [1]) **om endringer i midlertidig lov om krisetiltak til støtte for landbruket.** 21 juni. Nr. 9.

I.

Følgende paragrafer i midlertidig lov om krisetiltak til støtte for landbruket av 29 juni 1934 skal herefter lyde således:

§ 2. For å begrense det forbruk av innkjøpt kraftfôr som overstiger en bestemt mengde, kan vedkommende regjeringsdepartement med sådan innskrenkning som Stortinget måtte bestemme og i den utstrekning det finnes påkrevet eller ønskelig, fastsette avgifter for kraftfôr som innføres eller som tilvirkes her i landet herunder beholdninger ved lovens ikrafttreden. Avgiftene opkreves på den måte departementet bestemmer og skal med fradrag av utgifter til administrasjon, innkrevning m. v. tilfalle et særskilt fond, hvis midler anvendes overensstemmende med reglene i § 9, punkt 1, og til markedsregulerende tiltak for husdyrprodukter for øvrig.

Enhver som innfører, tilvirker, forhandler eller forbruker kraftfôr plikter å rette sig efter de bestemmelser om avgiftsordningens gjennemførelse som departementet fastsetter.

Ligningsvesenet i hver kommune plikter å gi de oplysninger det sitter inne med om husdyrholdet innen kommunen efter nærmere bestemmelse av departementet.

Vedkommende departement kan med de undtagelser som finnes ønskelige bestemme at det i hver kommune skal være

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) St.besl. 18 juni. Se Ot. prp. nr. 59 og Ot. med. nr. 5. Innst. O. XIX. St.tid., forh. i Ot. s. 556—570; i Lt. s. 143—148.

21 juni. Nr. 9.

en kraftfôrnevnd som skal bestå av 3 jordbrukskyndige medlemmer med varamenn. Kraftfôrnevnden velges av kommunestyret som også velger formann med varamann. Valget skal være almindelig kunngjort minst 4 uker forut. Kunngjørelsen skal inneholde opfordring til jordbrukslag og småbrukerlag, hvor sådanne finnes, om å innsende forslag.

Finner vedkommende departement at nevnden ikke er forsvarlig sammensatt eller ikke utfører sitt hverv tilfredsstillende, kan det pålegge kommunestyret å foreta nytt valg.

Enhver som er valgbar ved kommunale valg og som ikke er over 60 år gammel plikter å overta hvervet som medlem av kraftfôrnevnden eller formann i denne; dog kan den som har gjort tjeneste i 3 år undslå sig for like så lang tid.

Kraftfôrnevnden utfører de gjøremål som står i forbindelse med gjennemførelsen av kraftfôrordningen og som pålegges den av departementet.

§ 8. For å skaffe midler til de i næste paragraf nevnte formål, kan Kongen eller den han bemyndiger legge avgift på margarin som blir innført eller tilvirket her i landet.

Denne avgift skal være 10 øre pr. kg margarin når innblandingsprosenten for smør er 10 og skal minskes med 1 øre pr. kg for hver prosent smørinnblandingen er over 10 og settes op med 1 øre pr. kg for hver prosent innblandingen er under 10.

§ 9. Avgiften tilfaller et særskilt fond hvis midler — med fradrag av administrasjonsutgifter og andre omkostninger — efter regler som fastsettes av Kongen eller den han bemyndiger skal brukes til:

1. Tilskudd til produksjonsmelk ved meierier og til fjell- og gårdsmør som er godkjent på den måte som vedkommende departement bestemmer.
2. Utjevning av melkeprisene mellem melkecentralene i landet. Denne utjevning fastsettes beregningsmessig av departementet efter innstilling av Norske melkeprodusenters landsforbund.
3. Regulering av markedet for melk og melkeprodukter og bedring av omsetningen av disse produkter.

Ved margarin forståes ethvert smørlignende fabrikat av hvilken som helst oprinnelse, blanding og sammensetning når deri inngår noe fettstoff som ikke er fremstillet av melk. I tvilstilfelle avgjør vedkommende departement om en vare skal regnes for margarin. Departementet avgjør i tvilstilfelle likeledes hvad der skal regnes som meieri efter denne paragraf. Riktigheten av de avgjørelser som er nevnt i dette ledd kan ikke prøves av domstolene.

§ 15. De med hjemmel i denne lov fastsatte avgifter med renter og omkostninger kan søkes inn ved utpantning hos den som er ansvarlig for dem.

I konkursbo og dødsbo har skyldig kraftfôravgift efter § 2 samme fortrinsrett som formues- og inntektsskatt til staten. Dette gjelder dog bare for avgift på det kraftfôr som i de siste 3 måneder før konkursens åpning eller skyldnerens død er innført eller er levert fra innenlandsk produsent. 21 juni. Nr. 9.

§ 16. Tilvirker av margarin som ikke har betalt skyldig avgift ved forfallstid og som ikke innen en av departementet fastsatt frist stiller sådan betryggende sikkerhet som departementet godtar, kan av departementet for kortere eller lengere tid nektes tillatelse til å tilvirke margarin, og bedriftens lokaler kan lukkes og forsegles i tilfelle ved politiets hjelp. Departementet kan likeledes påby lukning av bedriften hvis den overtrer noen bestemmelse i de til enhver tid gjeldende regler om innblanding av smør i margarin og forholdet ikke rettes innen en av departementet fastsatt frist.

Fristen efter paragraf 102, første punktum, i lov om tvangsfullbyrdelse skal være en uke. Bestemmelsene om adgang til utsettelse med betalingspågangen efter paragraf 195 i tvangsfullbyrdelsesloven skal ikke gjelde og utlagte ting kan uten hinder av paragraf 198, første ledd, i samme lov selges allerede 2 uker efter at utpantningsforretningen er holdt.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Kongeleg kunngjering *) [1]) um vegavgifter m. v. i budgett-terminen 1935—1936. 21 juni.

I samhøve med lov um motorvogner frå 20 februar 1926 § 22, jfr. lover av 6 juni 1930 og 2 juni 1933, og millombils lov frå 13 mars 1935 um avgift av bensin og gummiringar for motorvogner gjeld for budgett-terminen 1935—1936 desse vegavgifter og ekstraordinære avgifter:

1. For kvart påbyrja 100 kilogram av det vogni veg i driftsferdig stand med vanleg utstyr og tyngste tilhøyrande yverstell:

   a. Av elektriske motorvogner med drift frå akkumulatorbatteri:
   med luftgummiringar kr. 1,50 året, med andre gummiringar kr. 2,00 året.
   Minste avgift 10 kronor året.

   b. Av motorvogner som til framdrift heilt eller i hovudsaki nyttar brennto som ikkje er avgiftspliktig (vegne med fullt brenselrom):

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
[1]) St.vedtak 12 juni. Se St.prp. nr. 1, kap. 2061. Budgett-innst. S. nr. 170. St.tid. s. 1252—1255.

21 juni. med luftgummiringar 6 kronor året, med andre gummiringar 8 kronor året.

2. Av prøvenummer som vert gjeve for heile året, 30 kronor året, og av prøvenummer til bruk berre for motorsyklar 10 kronor året.

Av prøvenummer gjeve for stutt tid 2 kronor dagen.

3. Av hjulringar for motorvogner (ytterdekk, luftkjerneringar og kompaktringar) som vert innførde til riket eller tilverka her og som det er nytta gummi til, og av luftslangar, slangevernarar og felgband — 3 kronor av kvart kilogram.

Hjulringar (dekk og slangar m. m.) for vanlege syklar med påhengsmotor er fritekne for gummiavgift.

Arbeidsdepartementet kann på søknad heilt eller for ein del gjeva tilbake avgift av gummiringar m. v. som vert nytta til motorvogn åt framand makts diplomatiske tenestmenn som er tilsette her og offisielt melde, og åt utsend generalkonsul, konsul og visekonsul, soframt same slag norske tenestmenn nyt tilsvarande fyremuner i vedkomande framande land.

4. Av bensin som vert innført til riket eller tilverka her, 10 øre av kvar liter.

Denne avgifti skal ogso svarast av petroleum og andre flytande brennto som vert blanda i bensin, soframt blandingi kann nyttast til drift av motorvogner.

Friteken for avgift er bensin som vert nytta til skeinegangsvogner åt stats- og privatjarnvegar, statens motorbåtar, luftfarty, ogso private, og bensin til industriell verksemd i større mengder enn 2 000 liter um året til anna enn drift av motorvogner.

Vidare er bensin som vert nytta til motorbåtar som trygdepliktige fiskarar brukar til fiske, friteken for avgift.

Arbeidsdepartementet kann fastsetja at dette berre skal gjelda for fiskarar som har fjordeparten av inntekti si av fisket.

Etter søknad til Arbeidsdepartementet kann bensin som vert bruka til kommunale og private ferjor i større mengder enn 2 000 liter um året, fritakast for avgift.

Likeeins er inntil 200 liter bensin som motorvogn eller motorbåt har med frå utlandet til eige bruk, friteken for avgift.

Den fyresegni som er teke inn ovanfor under 3, siste leden, um høve for Arbeidsdepartementet til å gjeva tilbake avgift av gummi til motorvogn åt framand makts diplomatiske og konsulære tenestmenn, gjeld ogso med umsyn til refusjon til desse tenestmenn av bensinavgifti.

I tilfelle misbruk kann Arbeidsdepartementet nekta avgiftsfritaking (eller refusjon) for ei kortare eller lengere tid. 21 juni.

Etter søknad kann Arbeidsdepartementet fastsetja at avgift av bensin som vert ført ut att or riket i mengder på minst 400 liter, kann gjevast tilbake.

Til vederlag for den avgifti som vert betala av motorfarty som ikkje er fritekne for avgift, får Handelsdepartementet til rådvelde 2 pct. av bensinavgifti.

Kongelig kunngjøring *) [1]) om formues- og inntektsskatt til statskassen for budgett-terminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936. 21 juni.

A.

§ 1. For budgett-terminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 erlegges skatt til staten efter følgende regler:

I. Av innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8):

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.
b. Inntektsskatt med 6 pct. av selskapets hele inntekt i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7, 1ste ledd.
c. Fondsskatt med 8 pct. av den del av selskapets inntekt som ikke tildeles aktionærene (parthaverne) som utbytte i tilfelle med sådant fradrag som bestemt i lov av 13 juli 1921 § 7, 2net ledd.

II. Av sparebanker samt forbruks- og innkjøpsforeninger (landskattelovens § 52, byskattelovens § 42):

a. Formuesskatt, idet formuen ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 2:

Av formuens første	kr.	10 000	kr. 0,30	av hvert tusen kroner
— næste	»	40 000	» 0,50	—»—
— —	»	50 000	» 1,00	—»—
— —	»	50 000	» 1,50	—»—
— —	»	50 000	» 2,00	—»—
— —	»	100 000	» 2,50	—»—
— —	»	200 000	» 3,00	—»—
— —	»	500 000	» 3,50	—»—
— —	»	1 000 000	» 4,00	—»—
— —	»	2 000 000	» 5,00	—»—
— overskytende beløp			» 6,00	—»—

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
[1]) St.besl. 14 juni. Se St.prp. nr. 1, kap. 2001. Tillegg nr. 12. Budgett-innst. S. nr. 181. St.tid. s. 1311—1321.

21 juni. b. Inntektsskatt, idet inntekten ansettes overensstemmende med lov av 13 juli 1921 § 3 og skatten beregnes av inntektens antatte beløp:

av de første	kr.	4 000	2 pct.
av de næste	»	4 000	4 »
—»—	»	4 000	6 »
—»—	»	6 000	8 »
—»—	»	7 000	10 »
—»—	»	10 000	12 »
—»—	»	15 000	14 »
—»—	»	20 000	16 »
—»—	»	20 000	18 »
—»—	»	20 000	20 »
—»—	»	30 000	22 »
—»—	»	30 000	24 »
—»—	»	30 000	26 »
—»—	»	50 000	28 »
av det overskytende beløp			30 »

III. Av gjensidige livsforsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.

b. Inntektsskatt med 14 pct. av inntektens antatte beløp, dog således, at der bare svares 6 pct. skatt av den del av inntekten, som avsettes til sikkerhetsfond, inntil fondet har nådd grenseverdien, jfr. lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911 nr. 1 § 79.

IV. Av i utlandet hjemmehørende aktieselskaper og dermed likestilte selskaper undtagen forsikringsselskaper:

a. Formuesskatt med 2 av hvert kr. 1000.

b. Inntektsskatt med 25 pct. av inntektens antatte beløp.

V. Av i utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (med undtagelse av utenrikske tjenestemenn, som er norske statsborgere, forsåvidt de i henhold til lov av 13 juli 1921 § 5, jfr. tilleggslov av 14 juli 1922, lignes særskilt):

Inntektsskatt med 20 pct. av inntektens antatte beløp.

VI. Av andre skattepliktige:

a. Formuesskatt: som efter II a.

b. Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 7 erlegges:

av de første	kr.	3 000	1,6 pct.
av de næste	»	3 000	3,2 »
—»—	»	3 000	4,8 »
—»—	»	5 000	6,4 »
—»—	»	6 000	8,0 »

21 juni.

av de næste	kr. 8 000	9,6	pct.
—»—	» 10 000	11,2	»
—»—	» 12 000	12,8	»
—»—	» 15 000	14,4	»
—»—	» 20 000	16,0	»
—»—	» 30 000	17,6	»
—»—	» 30 000	19,2	»
—»—	» 30 000	20,8	»
—»—	» 50 000	22,4	»
—»—	» 50 000	24,0	»
—»—	» 50 000	25,6	»
—»—	» 50 000	27,2	»
—»—	» 50 000	28,8	»
—»—	» 50 000	30,4	»
—»—	» 50 000	32,0	»
—»—	» 50 000	33,6	»
—»—	» 100 000	35,2	»
—»—	» 100 000	36,8	»
—»—	» 100 000	38,4	»
av det overskytende beløp		40,0	»

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler, pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten; herredskommuner imidlertid med den undtagelse, som følger av lov av 22 februar 1921 § 27, jfr. §§ 36, 45 og 48. Når familiestiftelser og andre formuesmasser efter landskattelovens § 27, byskattelovens § 22, iligines formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyter lønn eller pensjon av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av utenrikske tjenestemenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl ilignes skatt til staten av formue og inntekt.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19, blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved stats-

21 juni. skattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd). De i landskattelovens § 23, byskattelovens § 18, begges annet ledd, omhandlede skattepliktige skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende selskaps kontor er, eller hvor bestyrelsen foregår. Selskap eller samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød eller øl skattlegges i det distrikt, hvor kontoret (hovedkontoret) er, eller hvor bestyrelsen foregår.

b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, hvorav han er skattepliktig, tatt ophold i utlandet, skattskrives han i Oslo skattedistrikt. Ved ligningen i dette distrikt medtas for utenrikske tjenestemenn, som er norske statsborgere, også formue i og inntekt av aktier, hvorfor vedkommende lignes særskilt.

c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skattskrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.

d. Når nogen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse, medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsansettelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5000 er skattefri. Formuer på kr. 5000 og derover, men under kr. 20 000, tilhørende skattepliktige som efter § 7 tilkommer skattefritt fradrag ved inntektsansettelsen, blir blott å skattlegge, forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 7 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 20 000 og derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2000 er skattefri. Skattepliktige, som efter § 7 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1000.

I utlandet bosatte aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (§ 1 V) ilignes skatt, når inntekten — ansatt underett for samtlige aktionærer eller i tilfelle ved særskilt ligning — utgjør minst kr. 100.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Det fremkomne skattebeløp blir å avrunde således 21 juni.
at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøies til det nærmeste antall hele kroner.

§ 7. Ved ansettelsen til skatt av de i § 1 VI omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, dog således, at hustru alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 900, i 2nen klasse kr. 1400, i 3dje klasse kr. 1800, i 4de klasse kr. 2200, i 5te klasse kr. 2600, i 6te klasse kr. 3000, i 7de klasse kr. 3400 og i 8de klasse kr. 3800.

Har nogen større forsørgelsesbyrde enn det utkreves for å bringe ham op i 8de klasse, forhøies det til hans inntekt svarende beløp i 8de klasse med kr. 400 for hver overskytende forsørget person.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landskattelovens § 15, byskattelovens § 10 bokstav b og c og lov av 13 juli 1921 § 5) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, men som ikke har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 8. I øvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skattelover, derunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt på inntekt og formue med senere tilleggslover.

B.

For budgett-terminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 skal ved siden av den almindelige formues- og inntektsskatt erlegges en særskilt kriseskatt til staten. Skatten blir å utligne som tillegg til den almindelige inntektsskatt til staten og i overensstemmelse med de for denne gjeldende regler. Den erlegges av nedennevnte skattepliktige således:

1. Innenlandske selskaper (A § 1 I):
   Inntektsskatt med 4 pct.
   Fondsskatt med 0,8 pct.
2. Sparebanker, forbruks- og innkjøpsforeninger (A § 1 II):
   a. Den efter reglene under A beregnede inntektsskatt forhøies med 20 pct.
   b. Inntektsskatt med 2 pct. av den antatte inntekt.
3. Gjensidige livsforsikringsselskaper (A § 1 III):
   Inntektsskatt med 4 pct.

21 juni. 4. Utenlandske selskaper (A § 1 IV):
Inntektsskatt med 2 pct.
5. I utlandet bosatte aktionærer (A § 1 V):
Inntektsskatt med 2 pct.
6. Andre skattepliktige (A § 1 VI):
Inntektsskatt: Av inntektens skattbare beløp erlegges:

av de første kr.	3 000	1,0	pct.
av de næste »	3 000	2,0	»
—»— »	3 000	3,0	»
—»— »	5 000	4,0	»
—»— »	6 000	5,0	»
—»— »	8 000	5,4	»
—»— »	10 000	5,8	»
—»— »	12 000	6,2	»
—»— »	15 000	6,6	»
—»— »	20 000	7,0	»
—»— »	30 000	7,4	»
—»— »	30 000	7,8	»
—»— »	30 000	8,2	»
—»— »	50 000	8,6	»
—»— »	50 000	9,0	»
—»— »	50 000	9,4	»
—»— »	50 000	9,8	»
—»— »	50 000	10,2	»
—»— »	50 000	10,6	»
—»— »	50 000	11,0	»
—»— »	50 000	11,4	»
—»— »	100 000	11,8	»
—»— »	100 000	12,2	»
—»— »	100 000	12,6	»
Av det overskytende beløp		13,0	»

21 juni. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om erleggelse av midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budgettterminen 1935—1936.

§ 1. I budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936 erlegges til statskassen omsetningsavgift med 1 pct. av beløpene ved de salg som efter nedenstående bestemmelser er avgiftspliktige.

§ 2. Gjenstand for avgiftsplikt er, forsåvidt ikke annet fremgår av det efterfølgende, ethvert salg av en vare medmindre det skjer fra produsent enten til erhvervsdrivende som omsetter vare av vedkommende slags i sin erhvervsvirksomhet eller

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
[1]) St.besl. 17 juni. Se St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 12. Budgett-innst. S. nr. 181. St.tid. s. 1323—1336.

til produsent som bruker vare av vedkommende slags som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon. Kongen eller den han bemyndiger kan bestemme at ved salg fra produsent til produsent også varer som på annen måte forbrukes under vareproduksjon, skal undtas fra avgiftserleggelse. 21 juni.

Bestemmelsen i første ledd gjelder uansett om salget skjer for egen eller andres regning. Skjer salget for andres regning, anses det for opdragsgiverens salg.

Under uttrykket salg inngår også salg ved auksjon, salg til samvirkelag fra medlemmer og samvirkelags salg til medlemmer samt levering av varer som er produsert på bestilling, såfremt det for produksjonen nødvendige materiale helt eller hovedsakelig er ydet av produsenten.

Det samme gjelder levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsydelse, selv om varens anvendelse inngår som et ledd i arbeidsydelsens utførelse.

Likestillet med salg er bytte og levering av varer som godtgjørelse for mottatte tjenester eller ydelser samt uttagning av varer til eget bruk ved den som foretar eller lar foreta avgiftspliktig salg.

§ 3. Skjer salget fra butikk, anses det i ethvert tilfelle som avgiftspliktig.

Vedkommende regjeringsdepartement kan dog på andragende i enkelt tilfelle samtykke i at de i § 2 første ledd fastsatte undtagelser fra avgiftsplikten får anvendelse også ved salg fra butikk.

§ 4. Uansett bestemmelsene i §§ 2 og 3 er fra avgiftsplikten undtatt:

a. Statens salg (dog ikke Vinmonopolets).
b. Offentlig myndighets salg av inndradde varer eller hittegods.
c. Salg som inngår som ledd i en tvangsfullbyrdelse i henhold til derom gjeldende lovgivning, herunder konkursboers auksjonssalg.
d. Ethvert salg, dog ikke fra butikk, av frembringelser av gårdsbruk med binæringer, husdyrhold og havebruk som drives av selgeren.
e. Ethvert salg, dog ikke fra butikk, av fersk, saltet, røket, tørret eller lutet fisk, tran, rogn, silde- og fiskemel.
f. Lægers og dyrlægers salg i henhold til den derom gjeldende lovgivning av lægemidler og andre ting som brukes i sykepleien.
g. Utgivers eller trykkers salg i enhver form av aviser og tidsskrifter samt ethvert salg av aviser og tidsskrifter ved omførsel.
h. Bevertningssteders salg til fortæring eller bruk på stedet.

21 juni. i. Leilighetsvis salg med politiets tillatelse i velgjørende eller almennyttige øiemed av varer som er kjøpt eller gitt dertil.
j. Salg til utlandet samt til bruk for skib i utenriksk fart.
k. Salg, dog ikke ved auksjon, av innbo og annet løsøre som den, for hvis regning salget finner sted, har eiet til eget bruk.
l. Salg ved omførsel av ville bær og av ville blomster og urter.
m. Salg av vann, gass og elektrisitet.

Vedkommende regjeringsdepartement kan undta andre salg eller visse ledd i omsetningen fra avgiftsplikten, således under hensyntagen til salgenes ubetydelighet eller foreliggende særegne forhold.

§ 5. I denne avgiftsbeslutning forståes ved:

råstoff: En ikke bearbeidet vare som ved foredling eller bearbeidelse brukes til å danne en ny vare eller til i mekanisk eller kjemisk omdannelse å inngå som element i en sådan;

halvfabrikat: En ved foredling eller bearbeidelse fremstillet vare som i produksjonsvirksomhet brukes til ved videre bearbeidelse å danne en ny vare eller til å inngå som ledd i en sådan.

Under uttrykket «produsent» inngår bl. a. den som driver fiske, gårdsbruk med binæringer, husdyrhold, havebruk, skogbruk, grubedrift, stenbrudd o. lign. samt jakt og fangst.

Likestillet med produsent er meieri, som eies av leverandører, for så vidt angår salg av frembringelser av leverandørenes gårdsbruk.

Om forståelsen av uttrykket «salg ved omførsel» gjelder hvad derom er fastsatt i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

Om forståelsen av begrepet «butikk» kan departementet gi nærmere bestemmelser.

§ 6. Av varer som innføres her til riket erlegges ved innførselen avgift efter denne avgiftsbeslutning i tilfelle, hvor de innføres for regning av andre enn erhvervsdrivende her i riket som selger vare av vedkommende slags i sin erhvervsvirksomhet eller bruker den som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon. Kongen eller den han bemyndiger kan bestemme at ved innførsel for regning av produsent også varer som på annen måte forbrukes under vareproduksjon skal undtas fra avgiftserleggelse.

For de tilfelle hvor varer ved innførselen ennu ikke er solgt av vedkommende leverandør i utlandet, gis nærmere bestemmelser av departementet.

21 juni. **Kongelig resolusjon *).**

I henhold til lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 utferdiges nærmere bestemmelser om beregning og

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

opkrevning av samt om kontroll med erleggelsen av den midlertidige omsetningsavgift til statskassen for budgetterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 overensstemmende med et fremlagt utkast. 21 juni.

Bestemmelsene har følgende ordlyd:

§ 1. Avgiften betales av selgeren eller ved innførsel av importøren.

Av salg som foregår fra fast utsalgssted eller på annen måte er knyttet til fast forretningssted, erlegges avgift i det distrikt hvor forretningsstedet finnes ved kvartalets utløp eller ved virksomhetens ophør. Har en selger flere forretningssteder, kan han på henvendelse til skatteinspektøren få adgang til å betale i et enkelt distrikt avgiften av alle sine salg. Salg som ikke er knyttet til fast utsalgssted er avgiftspliktig i det distrikt hvor selgeren eller i tilfelle den som forestår salget har sitt hjemsted ved kvartalets utløp.

§ 2. Beregningsgrunnlaget for avgiften er salgsbeløpene.

Ved bytte av varer eller ved levering av varer som vederlag for mottatte tjenester eller ydelser regnes som salgsbeløp den almindelige salgspris i smått for den leverte vare på vedkommende tidspunkt. Det samme gjelder ved levering av varer i forbindelse med utførelse av en tjenesteydelse samt ved uttagning av varer til eget bruk.

Ved beregning av salgsbeløpet kommer avgiften ikke til fradrag selv om den i utstedt regning eller nota er opført særskilt. Heller ikke kommer til fradrag beregnede omkostninger ved varens levering. Selges varen ufortollet, legges tollen til salgsbeløpet.

Den avgiftspliktige verdi ved innførsel ansettes overensstemmende med de regler som gjelder for fastsettelsen av varers tollverdi ved verdifortolling med tillegg av toll og andre innførselsavgifter efter Finans- og tolldepartementets nærmere bestemmelse.

§ 3. Forpliktelsen til å svare avgift av et salgsbeløp opstår, med den i tredje ledd nevnte undtagelse, forsåvidt og i den utstrekning hvori selgeren mottar vederlaget.

Avgiften beregnes av summen av de vederlag selgeren har mottatt i hvert kvartal av kalenderåret. Tilbakebetales et mottatt vederlag helt eller delvis, kan i det kvartal hvori tilbakebetalingen skjer i summen av vederlagene gjøres fradrag for det tilbakebetalte beløp.

En selger som har ordnet regnskapsførsel og fører sitt regnskap efter det dobbelte bokholderis system, kan beregne avgiften av summen av de i kvartalet regnskapsførte salgsbeløp uansett om vederlag er inngått eller ikke. I så fall anses forpliktelsen til å svare avgift opstått når salgsbeløpet regnskapsføres. Bort-

21 juni. faller i sådant tilfelle et regnskapsført salgsbeløp helt eller delvis fordi salget heves, prisavslag innrømmes eller lignende, kan særskilt fradrag herfor gjøres i summen av de regnskapsførte salgsbeløp i det kvartal hvori beløpet bortfaller. Når fordringer på avgiftspliktige salgsbeløp blir helt eller delvis uerholdelige, kan særskilt fradrag herfor gjøres efter utløpet av det regnskapsår hvori tapet er konstatert. Fradraget skjer i summen av de regnskapsførte salgsbeløp i det første kvartal efter vedkommende regnskapsårs utløp. Fradrag av sistnevnte art kan bare gjøres i den utstrekning hvori avskrivning har funnet sted på den enkelte kjøpers konto.

En selger som har adgang til å velge mellem de to alternativer for beregning av avgiften, kan ikke forandre beregningsmåte uten forhåndssamtykke fra skatteinspektøren.

Selgeren er selv ansvarlig for avgiftens riktige beregning.

Ved innførsel beregnes avgiften i forbindelse med tollbehandlingen. Avgiften erlegges til tolloppebørselsbetjenten efter samme regler og under samme vilkår som gjelder for toll.

§ 4. Enhver selger som efter avgiftsbeslutningen skal svare avgift av omsetning, er forpliktet til å innrette sådan bokførsel at salgsbeløpene — i tilfelle fordelt på avgiftspliktige og avgiftsfri salg — til enhver tid kan fastsettes. En selgers hele omsetning betraktes som avgiftspliktig medmindre selgeren ved tilstrekkelig kontrollerbar bokførsel godtgjør størrelsen av den avgiftsfri omsetning.

Dersom selgerens bokførsel ved undersøkelse, jfr. § 11, ikke finnes således innrettet, at avgiftsgrunnlaget derav kan utfinnes, kan det pålegges ham å innrette sådan bokførsel som kontrollmyndigheten bestemmer.

§ 5. Innen 20 dager efter utløpet av hvert kvartal avgir selgeren på foreskrevet skjema (skjema A eller B) opgave til fylkets skatteinspektør over summen av de vederlag som er mottatt eller i tilfelle over summen av de regnskapsførte salgsbeløp. Skjemaet må utfylles nøiaktig og underskrives av selgeren.

§ 6. Samtidig med at den i § 5 nevnte opgave sendes skatteinspektøren, betales avgiften for det kvartal opgaven omfatter. Avgiften innbetales til de samme tjenestemenn som opkrever statsskatten (skattefoged, byfoged, lensmann eller skatteopkrever).

Ved innbetalingen skal medfølge en avgiftsopgave på foreskrevet blankett (skjema C). Når innbetalingen i henhold til bestemmelsen i første ledd finner sted til en lensmann eller skatteopkrever, skal denne opgave avgis i to eksemplarer hvorav det ene tilstilles vedkommende lensmann eller skatteopkrever sammen med avgiftsbeløpet, og det annet samtidig tilstilles fylkets skattefoged.

§ 7. Av avgift som ikke betales senest 8 dager efter den i § 6 bestemte betalingstid, svares, når avgiftsbeløpet utgjør kr. 50,00 eller derover, renter beregnet efter 0,5 pct. pr. måned eller del derav. 21 juni.

§ 8. Ligningssekretæren (ligningschefen) eller ligningsnevndens formann hvor ligningssekretær ikke er ansatt, skal opta fortegnelse pr. 1 juli 1935 over alle som driver avgiftspliktig salgsvirksomhet i distriktet. Fortegnelsen skal føres à jour ved utløpet av hvert kvartal. Hvor et herred er delt i flere lensmanndistrikter, skal fortegnelsen optas særskilt for hvert lensmannsdistrikt.

§ 9. Direktøren for skattevesenet har den øverste ledelse av kontrollen med avgiftens erleggelse og utferdiger alle nærmere forskrifter og instrukser vedrørende kontrollen, derunder regler angående istandbringelse og føring av den i § 8 omhandlede fortegnelse over de avgiftspliktige, likesom han kan treffe bestemmelse om samarbeide mellem kontrollens tjenestemenn og ligningsmyndighetene og angående innretningen av de avgiftspliktiges bokførsel, jfr. § 4.

Forsåvidt angår avgift som skal erlegges ved innførselen, utformes de nærmere forskrifter og instrukser med hensyn til beregning, opkrevning og kontroll av Finans- og tolldepartementet. Dette kan likeledes i samråd med direktøren for skattevesenet treffe bestemmelser om det fornødne samarbeide mellem tollvesenet og avgiftsmyndighetene.

§ 10. Kontrollen utøves, for så vidt ikke annet måtte bli bestemt, av skatteinspektøren i hvert fylke og av kontrollører som underordnes disse. Kontrollørene ansettes av Finans- og tolldepartementet. I Oslo og Bergen henlegges kontrollen under skatteinspektører som ansettes midlertidig av departementet.

Skattedirektøren kan på eget initiativ la foreta undersøkelser hos de avgiftspliktige.

§ 11. Kontrollens tjenestemenn har når som helst adgang til å undersøke selgerens bøker med tilhørende bilag og korrespondanse og kan av selgeren kreve meddelt de oplysninger som de finner nødvendige.

Selgeren og de personer som er i hans tjeneste skal ved undersøkelsen yde all den veiledning og hjelp som forlanges.

Bøkene med tilhørende bevisligheter kan, når det finnes nødvendig, kreves avlevert til gjennemgåelse.

Skattedirektøren og skatteinspektøren kan kreve spesifisert opgave fra en selgers leverandører over varer som er levert denne direkte eller gjennem mellemmann.

På henvendelse fra skattedirektøren eller skatteinspektøren er alle som driver salgsvirksomhet forpliktet til å innsende gjenpart av sitt årsopgjør, jfr. skattelovene av 18 august 1911, for landet § 63 og for byene § 55.

21 juni. § 12. Undlater nogen som har drevet avgiftspliktig salgsvirksomhet å avgi pliktig opgave til skatteinspektøren innen foreskreven frist, eller finnes avgitt opgave å være ufullstendig eller uriktig eller bygget på mangelfullt grunnlag, kan grunnlaget for avgiftsberegningen efter at vedkommende er gitt anledning til å uttale sig fastsettes ved skjønn av skatteinspektøren.

Fastsettelse av eller endring av grunnlaget for avgiftsberegningen overensstemmende med denne paragraf kan foretas innen 5 år, regnet fra utløpet av vedkommende kvartal.

§ 13. Klage over ansettelse av grunnlaget for beregningen av avgiften i henhold til § 12 kan inngis til skatteinspektøren innen 3 uker efter at selgeren har mottatt opgave over avgiften.

Finner skatteinspektøren klagen helt eller delvis berettiget, beriktiger han sin tidligere avgjørelse. I ethvert tilfelle gir han snarest mulig klageren underretning om sin avgjørelse med hensyn til klagen.

§ 14. Når en klage til skatteinspektøren overensstemmende med § 13 ikke helt imøtekommes av denne, kan selgeren innen 3 uker efter at han har mottatt underretning som i § 13, annet ledd bestemt, påklage vedkommende ansettelse til prøvelse ved en klagenevnd bestående av skattedirektøren som formann og to medlemmer som opnevnes av Finans- og tolldepartementet.

§ 15. Klagenevnden treffer sine avgjørelser i form av kjennelser som i korthet skal begrunnes.

Finner klagenevnden efter de foreliggende oplysninger at skatteinspektørens ansettelse er for lav, kan den forhøie ansettelsen.

§ 16. Skattedirektøren kan innbringe avgiftsgrunnlaget til prøvelse ved klagenevnden også i tilfelle hvor klage ikke har vært inngitt. Forhøielse av avgift i henhold til sådan innbringelse kan dog ikke finne sted senere enn 5 år regnet fra utløpet av vedkommende kvartal.

§ 17. Avgift som pliktes i henhold til skatteinspektørens ansettelse efter § 12 eller efter klagenevndens ansettelse i henhold til § 15 annet ledd eller § 16, innbetales innen 14 dager efter at selgeren har mottatt opgave over avgiften med renter overensstemmende med § 7 fra den tid avgiften skulde vært betalt.

§ 18. Politiets tjenestemenn er forpliktet til på henvendelse å yde bistand ved kontrollen, derunder ved gjennemførelsen av de forskrifter som utferdiges av skattedirektøren. Adgang til å kreve meddelt oplysninger overensstemmende med § 11 tilkommer i så fall også politiets tjenestemenn.

Ligningsmyndighetene er på henvendelse forpliktet til å meddele til deres rådighet stående oplysninger fra ligningsmaterialet. Oplysninger som her nevnt kan meddeles uten hin-

der av bestemmelsene i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 129 og for byene 121. 21 juni.

§ 19. Kontrollens og politiets tjenestemenn samt særskilt antatte medhjelpere er forpliktet til overfor alle uvedkommende å hemmeligholde de drifts- og forretningsforhold samt inntekts- og formuesforhold som de gjennem sin virksomhet i kontrolløiemed får kjennskap til, likesom det er dem forbudt å gjøre bruk til personlig fordel av hvad de således har erfart. Det samme gjelder de personer som har vært i kontrollens eller politiets tjeneste, men er fratrådt denne.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at kontrollens tjenestemenn kan meddele oplysninger til bruk for ligningsmyndighetene.

§ 20. Departementet kan frafalle avgift som anses uerholdelig.

Hvor billighet eller andre særlige grunner taler for det, kan departementet ved bestemmelse i det enkelte tilfelle frita for betaling av avgiften.

§ 21. Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å utferdige supplerende forskrifter om avgiftens beregning og opkrevning og om kontrollen hermed.

Angående avgiftspliktens omfang utferdiger departementet forklarende bestemmelser.

Kongelig kunngjøring *) om forhøielse av tollen på visse fajansevarer. 21 juni.

Stortinget har 4 mars 1935 fattet beslutning om at grunntollen for de under tolltariffens post «Jord etc. B. 8. fajanse, ikke annensteds nevnt: b. annet, herunder ekte eller efterlignet forgylt eller forsølvet» hørende varer fra den tid Kongen bestemmer blir å forhøie fra kr. 0,20 pr. kg til kr. 0,25 pr. kg.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse fra og med 24 juni 1935.

Kongeleg resolusjon **). 21 juni.

§ 15 i lov um høgre ålmenskular av 10 mai 1935 um upptakingsalderen til 1ste klasse av 4 årige gymnas vert sett i kraft frå og med skuleåret 1935—1936.

Kongeleg resolusjon. 21 juni.

Med heimel i lov um offentleg lækjarverksemd frå 26 juli 1912 med seinare brigde vert fastsett:

1. At det frå den tid Socialdepartementet fastset vert skipa distriktslækjarstilling for Ål herad i Buskerud fylke (grunnløn til so lenge kr. 4000,00) og

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.

21 juni. for Hol herad i same fylke (grunnløn kr. 3100,00) — for båe stillingar til so lenge med vanleg frådrag etter lønssemja.

2. At Akershus fylkeslækjarembete frå 1 juli 1935 vert sameint med distriktslækjarstilling.

3. At det frå den tid og på dei vilkår Socialdepartementet fastset og til so lenge vert tilsett serskilde helserådsordførarar for Østre Gausdal og Vestre Gausdal herad i Opland fylke med vederlag på kr. 1400,00 året for kvar, og at Socialdepartementet kan fastsetja at helserådsordførarane for denne løni ogso skal ha andre offentlege gjeremål.

4. At frå den tid Socialdepartementet fastset Gausdal lækjardistrikt i Opland fylke vert nedlagt, og at frå same tid og til so lenge Østre Gausdal og Vestre Gausdal herad vert sameint med Fåberg lækjardistrikt.

21 juni. **Kongeleg resolusjon** *).

Med heimel i § 15 i lov um tilsyn med pleieborn frå 29 april 1905 vert fastsett at §§ 1—9 i nemnde lov skal gjelda for Seljord herad i Telemark fylke.

21 juni. **Kongelig resolusjon** **).

Den ved kongelig resolusjon av 9 mars 1934 iverksatte importregulering for fajanse opheves fra og med 24 juni 1935.

21 juni **Kongelig resolusjon** **).

1. I henhold til lov om fangst av bardehval av 14 juni 1935 utferdiges nytt reglement for fangst av bardehval overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. Det tidligere reglement fastsatt ved kongelige resolusjoner av 19 juli 1930 og 13 juli 1934 opheves.

Det i post 1 utferdigede nye reglement lyder således:

I medhold av lov om fangst av bardehval av 14 juni 1935 bestemmes som gjeldende inntil videre:

§ 1. Fangst av bardehval sønnenfor 40° sydlig bredde må kun foregå i tidsrummet 1 desember—15 mars, begge dager medregnet.

§ 2. Med undtagelse av tarmer, innvoller, barder og sveiver skal enhver hval som fanges, i sin helhet utnyttes på forsvarlig måte. Dog kan man i tidsrummet fra fangstens begynnelse og frem til 1 januar undlate å utnytte ryggkjøttet, regnet fra hodet og bakover mot halen, i høide med endetarmens ytre åpning (anus).

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

§ 3. Den for driften ansvarlige (bestyreren) plikter å påse at der ikke fanges flere hval enn kokeriet efter sin kapasitet kan oparbeide på forsvarlig måte innen 36 timer, regnet fra dyret er skutt. Bestyreren plikter derfor å påse at hvalbåtene, om nødvendig, midlertidig helt eller delvis innstiller sin fangst, likesom han skal holde sig underrettet om hvilket antall hval fangstbåtene til enhver tid har fanget og anlagt. 21 juni.

§ 4. Ethvert kokeriskib og ethvert fangstfartøi som aktes anvendt i antarktiske farvann skal være utstyrt med trådløs telegraf eller telefon og betjening som kan anvende disse. Fra denne bestemmelse kan Handelsdepartementet dispensere for så vidt fangstfartøier angår.

§ 5. På ethvert kokeriskib skal der føres fangstdagbok (journal) av bestyreren eller av kaptein eller styrmann under bestyrerens tilsyn og medansvar. Jfr. straffelovens §§ 316 og 421. Dagboken føres efter tidsfølgen for hver vakt. Hvad der passerer på den enkelte vakt, kan foreløbig optegnes på en kladd, men skal innføres innen ettmålets ende.

Journalen skal føres ordentlig og tydelig. Hvad engang er innført må ikke raderes, overstrykes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir rettelse nødvendig, tilføies den som anmerkning. Dagboken skal være paginert og gjennemtrukket samt autorisert av Hvalrådet, tollvesenet eller norsk konsul. Formularen skal være godkjent av Handelsdepartementet.

§ 6. I dagboken skal innføres følgende oplysninger:

1. Innbragt fangst av blåhval, av finnhval og av annen hval for hvert døgn.
2. Hvalens kjønn og omtrentlige lengde i engelsk fot, målt fra overkjevens forreste del (nebbet) til hakket i halen (spjæren).
3. Antall flenset hval pr. døgn, spesifisert for blåhval, finnhval og annen hval.
4. Antall fylte spekkjeler og presskjeler, samt antall påfyllninger på Hartmannsapparater av spekk eller kjøtt og ben, alt pr. døgn. Anvendes andre utkokningsapparater, skal der gis tilsvarende oplysninger om disse.
5. Samlet oljeproduksjon pr. døgn og uke.
6. Gjennemsnittlig syregehalt pr. døgn for spekkolje og kjøttolje, hver for sig i hele og 10dels prosent.
7. Kokeriskibets middagsposisjon.
8. Vindens retning og styrke, sjøgang og om mulig isforhold.

§ 7. Dagboken tilstilles Handelsdepartementet ved fangstens avslutning.

§ 8. Handelsdepartementet kan kreve statistiske oplysninger om fangsten og tilvirkningen i den utstrekning det anses nødvendig.

21 juni. § 9. Det er forbudt å fange:

a. Retthvaler (glatthvaler eller sletthvaler (Balaenidae)).
b. Hunhval som følges av unge.
c. Hvalunge som følger moren.
d. Blåhval under 65 eng. fot og finnhval under 55 eng. fot målt som foran under § 6 bestemt.

Blir sådan hval skutt, er det forbudt å betale parter (hvalparter) selv om der foreligger undskyldende omstendigheter.

§ 10. Medfører absolutt tvingende omstendigheter noen gang at reglementets bestemmelser om fangst og tilvirkning ikke kan overholdes, skal der redegjøres utførlig og nøiaktig herfor i fangstdagboken. Er der offentlig inspektør og/eller kontrollør ombord, bør inspektøren og/eller kontrolløren på forhånd varsles.

§ 11. Ethvert kokeriskib er forpliktet til å medta offentlig kontrollør. For kost og ophold betaler kontrolløren kr. 3,00 pr. døgn. Kontrolløren og inspektøren har adgang til skibets fangstjournaler. Inspektøren skal på feltet ha egen lugar.

§ 12. Av all olje som produseres skal der erlegges avgift à 20 øre pr. fat (à 170 kg). Avgiften blir å innbetale til Handelsdepartementet ved fangstsesongens avslutning, senest innen 1 august.

§ 13. Et avtrykk av loven og dette reglement skal være opslått på hvert kokeriskib og hvert fangstfartøi (hvalbåt) på et iøinefallende sted som er tilgjengelig for alle.

§ 14. Overtredelse av reglementet er straffbart. Jfr. § 11 i hvalloven av 14 juni 1935.

21 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I medhold av § 9 i reglementet for Norges veterinærhøiskole bestemmes, at for uten av den som har bestått avgangseksamen fra Norges veterinærhøiskole, kan titelen veterinær eller dyrlæge her i landet kun benyttes av den som har påbegynt veterinærstudium ved utenlandsk universitet eller veterinærhøiskole før 1 juli 1935 og som har bestått avgangseksamen derfra.

21 juni. **Kongeleg resolusjon** **).

I samhøve med § 3 og § 5 i lov frå 29 juni 1934 um brigde i millombils lov frå 6 juni 1930 og lov frå 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror vert Landbruksdepartementet gjeve fullmakt til i tida frå og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936 å leggja avgift på konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtld. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.

Kongelig resolusjon *). 21 juni.

I. I medhold av §§ 1, 2 og 10 i midlertidig lov av 29 juni 1934 om krisetiltak til støtte for landbruket med endringslov av 21 juni 1935 samt Stortingets beslutning av 7 s. m. skal der fra den dag Landbruksdepartementet bestemmer, betales en avgift på kraftfôr som innføres eller tilvirkes her i landet, herunder beholdninger hos forhandlere den nevnte dag. Avgiften må ikke overskride 6 øre pr. kg kraftfôr.

Landbruksdepartementet eller den dette bemyndiger til det, fastsetter de nærmere forskrifter som er nødvendige for å gjennemføre avgiftsordningen.

II. Bestemmelsene i kongelig resolusjon av 29 juni 1934 punkt 2 for så vidt angår bemyndigelsen for Landbruksdepartementet til å gjennemføre kraftfôrrasjoneringen opheves fra den dag avgiftsordningen settes i verk.

Kongelig resolusjon *) om plikt til å bidra til sams saue- 21 juni.
sanking i visse beitestrekninger i Straumsnes, Tingvoll og Øre herreder i Møre fylke.

Kongelig resolusjon. 21 juni.

Renten for utlån av offentlige fond mot pant i fast eiendom og til kommuner nedsettes inntil videre fra 4½ til 4 % årlig for de terminer som begynner å løpe 1 juli 1935 eller senere. Rentesrenten nedsettes samtidig fra 5 % til 4½ % årlig.

Nedsettelsen gjelder ikke utlån av Den norske enkekasse, Pensjonskassen for statens tjenestemenn, Statens pensjonskasse samt Rikstrygdeverket, og heller ikke i de tilfelle hvor utlånsrenten måtte være bestemt ved lov.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i 21 juni.
vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Skien.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet angående inn- 21 juni.
skrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn på de offentlige veier innen herredene Lunner, Jevnaker, Brandbu og Gran i Opland fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan 21 juni.
for deler av Østre Porsgrunn med omliggende byggebelte og om byplanvedtekter for Porsgrunn.

---

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

22 juni. **Stortingsbeslutning** *) om A. Nedregulering av lønninger for visse offentlige tjenestemenn. B. Adgang til å tiltre lønnsavtalene av 1933, og C. Forandring i lønnsregulativene.

A.

Nedregulering av lønningene for visse offentlige tjenestemenn.

I.

For prester som er eller blir ansatt efter 30 juni 1929 og hvis lønninger ikke omfattes av nogen avtale med staten, fastsettes alderstilleggene fra 1 juli 1935 til kr. 375 for hvert.

II.

For folkeskolelærere som er eller blir ansatt efter 30 juni 1929 og hvis lønninger ikke omfattes av nogen avtale med staten, blir lønningene fra 1 juli 1935 å nedregulere med 4 pct. av statens lovbestemte ordinære bidrag til lønningene, beregnet på grunnlag av de i stortingsbeslutning av 5 juli 1927 avsnitt III A 1) og 2) samt B 1) og 2) fastsatte minstesatser. Nedreguleringsbeløpet blir å holde tilbake av staten ved statsbidragets utbetaling.

III.

For andre offentlige tjenestemenn i hovedstillinger enn nevnt under I og II som er eller blir ansatt efter 30 juni 1929 og hvis lønninger ikke omfattes av nogen avtale med staten, blir lønningene, forsåvidt de er fastsatt av Stortinget efter 31 desember 1918, å nedregulere med 3 pct. av lønningens første kr. 2000 og 5 pct. av lønningens overskytende beløp, dog således at nedreguleringen ikke for nogen tjenestemann i alt skal utgjøre mere enn 4½ pct. av den hele lønn.

Denne bestemmelse gjelder ikke for jordmødre.

B.

Adgang for offentlige tjenestemenn til å tiltre lønnsavtalene av 1933 med virkning fra 1 juli 1935.

Offentlige tjenestemenn som ikke omfattes av lønnsavtalene av 1933 og som er ansatt før 30 juni 1929, gis adgang til innen sådan tid som Finansdepartementet bestemmer, å tiltre avtalene med virkning fra 1 juli 1935.

C.

Forandringer i lønnsregulativene for offentlige tjenestemenn m. v.

I.

Det almindelige lønnsregulativ.

Kirkedepartementet.

Tekniske skoler, håndverksskoler o. s. v.

Under satsen: kr. 4 500 med 2 alderstillegg av kr. 450 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 400

opføres: sekretær ved Oslo elementærtekniske skole.

*) Se St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 27. Innst. S. nr. 204. St.tid. s. 1532—1534.

Justisdepartementet. 22 juni.

Forskjellige stillinger.

Under satsen: kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300
opføres: kontorfullmektig I ved fylkesmannskontor.

Handelsdepartementet.

Saltvannsfiskeriene m. v.

Under satsen: kr. 5 400 med 3 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 750
opføres: skibskyndig konsulent ved fiskeridirektoratet.

Fyrvesenet.

Under satsen: kr. 4 950 med 3 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 6 300
opføres: sekretær ved fyrdirektoratet.

Landbruksdepartementet.

Landbruksfunksjonærer.

Under satsen: kr. 2 700 med 4 alderstillegg av kr. 275 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 3 800
opføres: gårdsfullmektig ved statens forsøksgård på Kvithammer.

Husflids- og husindustriskoler.

Under ny sats: kr. 7 200 med 2 alderstillegg av kr. 450 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 8 100
opføres: bestyrer ved Statens husflidsskole i Blaker.

Arbeidsdepartementet.

Vassdrags- og elektrisitetsvesenet m. v.

Under satsen: kr. 13 500
opføres: chef for Statens kraftverker.

Forsvarsdepartementet.

Hærens våbentekniske korps og flyvemaskinfabrikken.

Under satsen: kr. 4 500 med 3 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 5 850
opføres: konstruktør (tegner) ved hærens våbentekniske korps.

Marinen.

Hovedarsenalforvalter utgår under satsen: kr. 4 500 med 5 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 6 750 og opføres under satsen: kr. 4 500 med 2 alderstillegg av kr. 450 efter 3 og 6 år, topplønn kr. 5 400.

Under sistnevnte sats tilføies:

De av ovennevnte spesialofficerer som har kapteins grad lønnes som kaptein i stadig tjeneste.

Overkanoner, oversignalør, overminør, overmusiker, overmaskinist, overvåbenverker, overskibsbygger, overmekaniker, overfyrverker, intendanturassistent I utgår under satsen: kr. 3 550 med 6 alderstillegg av kr. 175 efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 4 600 og opføres under satsen: kr. 3 600 med 3 alderstillegg av kr. 450 efter 3, 6 og 9 år, topplønn kr. 4 950.

22 juni.

II.

Lønnsregulativ for tjenestemenn ved Statsbanene.

Verkstedsarbeidere.

§ 5 skal herefter lyde således:

For reiser foranlediget ved arbeide utenfor verkstedet gjelder følgende:

Verkstedsarbeiderne får vanlig kostgodtgjørelse og nattillegg som bestemt for reiser henholdsvis innenfor og utenfor distriktet.

De får sin ordinære timelønn for arbeide, reisetid og ventetid som faller i vedkommendes ordinære arbeidstid i verkstedet og for reisetid og ventetid i vedkommendes ordinære middagshvil, samt på lørdag eftermiddag og søn- og helligdager mellem klokkeslettene for ordinær arbeidstid i ukens 5 første arbeidsdager.

For arbeide utenfor vedkommendes ordinære arbeidstid betales i tillegg til den ordinære timelønn overtidsgodtgjørelse efter vanlige regler.

For reisetid og ventetid for øvrig betales 2 timer som for 1 times ordinær arbeidstid. Godtgjørelse for reisetid eller ventetid betales dog ikke for tiden mellem kl. 23 og kl. 7 for reiser eller nattophold, hvorunder nattillegg eller godtgjørelse for benyttelse av soveplass kan beregnes eller overnatningsrum stilles til disposisjon gratis av jernbanen.

For spise- og hvilepauser på arbeidsstedet på over ¼ times varighet betales ingen godtgjørelse.

Ved ventetid forståes tid da arbeiderne er klar til å arbeide, men er hindret av grunn som er dem utilregnelig. Dessuten tid da de efter avsluttet arbeide må vente før tilbakereisen kan begynnes.

III.

Fra den tid nyordningen med fylkesskattestyrene trer i kraft gjelder:

a. Kontorfullmektiger II ved Oslo og Akershus og ved Troms fylkesmannsembeder Kaare Madsen og Hammereng overføres som kontorfullmektig I ved fylkesmannskontorer.
b. Kontorbetjenter I ved Oslo og Akershus og ved Nord-Trøndelag fylkesmannsembede Svendsen og Bae overføres som kontorfullmektig II ved fylkesmannskontorer.
c. Kontorbetjent II ved Oslo og Akershus fylkesmannsembede Larsen overføres som kontorbetjent I ved fylkesmannskontorer.

IV.

Bistillingsregulativet.

Kirkedepartementet.

Stillingen som sekretær ved Oslo elementærtekniske skole utgår.

V.

De under I, II og III omhandlede regulativforandringer, som gjøres gjeldende for kontorfullmektig ved fylkesmannskontor og de under III nevnte tjenestemenn fra den tid den nye ordning med fylkesskattestyrene gjennemføres, og for øvrig fra 1 juli 1935, blir alene å gjennemføre overfor de tjenestemenn som har tiltrådt lønnsavtalene av 1933.

VI.

Finansdepartementet bemyndiges til å tilstå anteciperte alderstillegg for fylkesfullmektiger I og de under III nevnte tjenestemenn

i den utstrekning dette er påkrevet for at de ikke skal gå tilbake i lønn i hovedstillinger. 22 juni.

VII.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Regler *) for igangsetning av reparasjonsarbeid på skib med oljetanker i Norge. 22 juni.

(Fastsatt av Socialdepartementet i henhold til kongelig resolusjon av 14 juni 1935 med hjemmel i lov om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter m. v. av 18 september 1915 med tilleggslov av 11 juli 1919).

§ 1. Skib som reglene gjelder for.

Disse regler gjelder for skib som har ført olje som ladning eller som bunkers i tanker.

Med olje forståes i disse regler «oljer», fettarter, kullvannstoffer (bensin, bensol, petroleum o. l.) eller blandinger av disse stoffer med andre stoffer.

De regler som i det efterfølgende er opstillet for oljetanker gjelder også for pumperum og kofferdammer og for andre rum som det kan ha samlet sig gass i.

Reglene gjelder også for det foran reparasjonsarbeidet gående rengjøringsarbeid når dette går inn under lov om arbeiderbeskyttelse.

§ 2. Igangsetning av reparasjonsarbeid m. v. i eller i nærheten av oljetank.

a) Før der er utstedt gasscertifikat som nevnt i § 6 må reparasjonsarbeid ikke settes i gang i oljetank, heller ikke må der i eller i nærheten av sådan brukes smiesse, annen åpen varme, bart lys eller varme nagler eller foretas arbeid hvorved der er fare for at der kan opstå gnister.

Har rum som nevnt i § 1 senest inneholdt

1) olje av animalsk eller vegetabilsk oprinnelse eller bensol, må ingen gå inn i rummet før rummet er så vidt mulig tømt og godt luftet, helst dampet og luftet, og der i henhold til efter dette foretatt undersøkelse foreligger certifikat for at luften er så fri for giftige og brandfarlige gasser, at arbeidet kan settes i gang;
2. mineralsk olje med et flammepunkt som er under 55° C. (131° F.) ved 760 mm barometerstand (bensin, petroleum, råolje o. l.), må ingen gå inn i rummet før det er tømt og luftet, eventuelt dampet og luftet, og der i henhold til efter dette foretatt undersøkelse foreligger certifikat for at rummet er så fritt for brandfarlige gasser, at arbeidet kan settes i gang. Hvis oljen van-

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

22 juni. skelig lar sig fjerne tilstrekkelig ved tømning, dampning og luftning, skal der efter den endelige rengjøring foretas ny undersøkelse og utstedes nytt certifikat før reparasjonsarbeidet settes i gang.

Hvis oljen har et flammepunkt som er under 22° C. (71.6° F.) ved 760 mm barometerstand, skal undersøkelsen og certifikatet omfatte ikke bare arbeidsrummet, men også de tilstøtende rum;

3. mineralsk olje med flammepunkt over 55° C., må reparasjonsarbeid ikke settes i gang før der er utstedt certifikat for at rummet er så fritt for brandfarlige gasser at arbeidet kan settes i gang. Undersøkelsen kan foretas enten efter at tanken er tømt og luftet, eventuelt tømt, dampet og luftet, eller efterat rengjøringen er ferdig. Hvis der ved rengjøringen er brukt olje med flammepunkt under 55° C., skal der efter at rengjøringen er ferdig foretas undersøkelse og utstedes certifikat for at rummet er tilstrekkelig fritt for brandfarlige gasser før reparasjonsarbeid settes i gang.

Forbudet mot å gå inn i rum som nevnt gjelder ikke for overordnede som skal inspisere rummet eller for den som skal foreta undersøkelser for utstedelse av certifikat.

b) Blir det nødvendig å åpne en rørledning eller et ventilhus i rum som nevnt i § 1 som det arbeides i, eller opstår der av andre grunner, f. eks. på grunn av dampning eller åpning av varmespiral (heating coil), tvil om rummet er fri for gass, må arbeidet innstilles inntil det ved nytt certifikat er gitt erklæring for at det kan fortsettes.

§ 3. Belysning.

I oljetank må ikke brukes annen kunstig belysning enn sikkerhetslampe *) før gasscertifikatet gir adgang til det.

Belysningen ombord for øvrig må være som foreskrevet av det offentlige tilsyn med elektriske anlegg eller av et anerkjent klassifikasjonsselskap. Opmerksomheten henledes særlig på at såfremt der brukes elektriske lamper med bevegelig ledning, må lampene og deres beskyttelsesmidler samt ledninger eftersees og prøves omhyggelig før de tas i bruk.

§ 4. Røkning.

Røkning ombord er forbudt undtagen på steder hvor det uttrykkelig er tillatt.

§ 5. Forskjellige forholdsregler under arbeidet.

a) Når oljetank skal rengjøres, må den luftes grundig. I almindelighet skal den også være dampet før luftningen.

*) Elektrisk håndlampe med høist 6 volt spenning anses å tilfredsstille kravet til sikkerhetslampe.

b) Under rengjørings- og reparasjonsarbeid må der sørges for god tilførsel av frisk luft gjennem tilstrekkelig — om nødvendig kunstig — ventilasjon. Så vidt mulig skal alle mannhull og luker holdes åpne. Redningstaug, brandslukningsmidler og gassmasker må holdes klar. 22 juni.

c) Spill av olje, bensin m. v., filler, twist, sagmugg etc. som har vært brukt under arbeidet skal fjernes fra rummet innen arbeidstidens slutt og tas forsvarlig vare på i den utstrekning det er nødvendig av hensyn til fare for selvantendelse eller brand.

d) Under rengjøringsarbeid må en mann på dekk følge arbeidet i rummet.

§ 6. Gasscertifikat.

Det certifikat som er nevnt i §§ 2 og 3 skal være utferdiget av en kyndig kjemiker i overensstemmelse med skjema fastsatt av Socialdepartementet.

Certifikatet må for hver enkelt tank og hvert enkelt rum som nevnt i § 1 angi om de er så fri for giftige og brandfarlige gasser at rengjørings- og reparasjonsarbeid kan settes i gang, og om smiesser, annen åpen varme, bart lys og varme nagler kan brukes der uten fare.

Certifikatet skal slåes op ombord i nærheten av landgangen.

§ 7. Disse regler skal være opslått på iøinefallende sted i bedriften.

§ 8. Disse regler trer i kraft straks.

Overtredelse av reglene straffes med bøter.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 22 juni.

Sovjetsamveldet har under 7 mai 1935 tiltrådt Svalbardtraktaten *) av 9 februar 1920.

Skriv **) frå Socialdepartementet um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Ål herad, Buskerud fylke. 22 juni.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Haugesund. 22 juni.

Skrivelse fra Socialdepartementet. 22 juni.

Åndssvake som forpleies hjemme, kan antas til offentlig forpleining efter § 3 i lov nr. 3 av 5 juni 1925 om forandringer i og tillegg til lov av 17 august 1848 om sinnssykes behandling og forpleining under forutsetning av:

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 9 for 1925 s. 551
**) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste deild nr. 24.
***) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

22 juni. 1. at de må anses som sinnssyke, hvis tilstand krever en fra sedvanlig forsorg særegen behandling og forpleining,

2. at de ikke s e l v har midler til helt eller delvis å bære omkostningene ved behandlingen og forpleiningen.

I rundskrivelse av 16 september 1925 har departementet i avsnitt I, d gitt nærmere forskrifter for bedømmelsen av om en åndssvak kan antas til offentlig forpleining.

Skrivelsens avsnitt II inneholder regler om den fremgangsmåte som skal følges for å få forpleiningsspørsmålet ordnet.

Ved avgjørelsen av spørsmålet om ubemidlethet blir der bare tatt hensyn til den åndssvakes egen økonomiske stilling og ikke til de forsørgelsespliktige slektningers.

22 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 21 juni 1935 og midlertidig lov av 29 juni 1934 med endringslov av 21 juni 1935 samt Stortingets beslutning av 7 s. m. angående a v g i f t på t o p p f o r b r u k e t a v k r a f t f ô r har Landbruksdepartementet bestemt:

A v g i f t s o r d n i n g e n s i k r a f t t r e d e n.

Fra og med mandag 24 juni 1935 skal det betales en avgift av alt kraftfôr som innføres eller tilvirkes her i landet, herunder beholdninger hos engrosforhandlere den nevnte dag.

Fra samme dag opheves rasjoneringen av kraftfôr.

A v g i f t e n s s t ø r r e l s e.

Avgiftens størrelse fastsettes av Statens kornforretning med Landbruksdepartementets godkjennelse. Avgiften fastsettes efter en skjønsmessig vurdering av forholdene til enhver tid og skal så langt praktiske hensyn gjør det mulig varieres efter bevegelsene på verdensmarkedet slik at kraftfôret i utsalgspris noe nær kommer til å dreie sig om et innenlandsk prisleie for kraftfôr som fastsettes av Landbruksdepartementet. Overensstemmende med forslag fra Omsetningsrådet av 19 juni 1935 fastsettes dette prisleie inntil videre til 14½ øre pr. fôrenhet. Efter Stortingets beslutning av 7 juni 1935 skal avgiften dog ikke overskride 6 øre pr. kg kraftfôr.

Da det bare er toppforbruket som skal belastes med avgift, vil forbrukerne efter avgiftsårets slutt ha krav på å få betalt tilbake det de har betalt for meget i henhold til de bestemmelser som til enhver tid gjelder om visse avgiftsfrie mengder pr. dyr.

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

22 juni.

Avgiftsfrie mengder.

Departementet fastsetter inntil videre følgende mengder kraftfôr avgiftsfri:

a. For bruk med et samlet kraftfôrkjøp på inntil 1200 kg pr. år:

300	kg	pr.	storfe
100	«	«	ungfe over 4 måneder
250	«	«	avlssvin
150	«	«	slaktesvin
40	«	«	sau eller geit
25	«	for	høner og ender
30	«	»	gjess og kalkuner.

b. For bruk med større kraftfôrkjøp enn 1200 kg pr. år:

200	kg	pr.	voksent storfe
75	«	«	ungfe over 4 måneder
200	«	«	avlssvin
125	«	«	slaktesvin
25	«	«	sau og geit
20	«	for	høner og ender
20	«	«	gjess og kalkuner.

Til fjærfe gis dessuten et tillegg på 10 % til opdrettsfôr.

På grunnlag av de ovennevnte avgiftsfrie mengder og dyreantallet 1 januar i avgiftsåret beregnes det frikvantum som det skal tilbakebetales avgift for. Dyreantallet opgis i overensstemmelse med selvangivelse og næringsopgave som vil bli brukt som kontroll med at opgaven er riktig. De brukere som ikke er pliktige til å avgi selvangivelse og næringsopgave, må skaffe bevidnelse fra 2 troverdige menn for at de hadde det antall dyr 1 januar som de gjør krav på å få tilbakebetalt avgift for. For slaktegris skal dog det antall som i avgiftsårets løp er solgt eller slaktet til bruk i egen bedrift bli lagt til grunn. For det solgte antall slaktegriser, må det fremlegges kvittering for betalt fleskeavgift efter omsetningsloven. Er slaktet solgt uten at fleskeavgift pliktes betalt, må avregningsnota vedlegges. For det som er slaktet til bruk i egen husholdning, godtas bevidnelse fra troverdige personer. For avlssvins vedkommende blir derimot kun antallet pr. 1 januar å legge til grunn. Avlsdyr som er slaktet i årets løp må altså ikke medtas i opgaven over slaktesvin. Regelen om at dyreantallet pr. 1 januar skal legges til grunn kan fravikes av Statens kornforretning, dersom det på visse områder i visse strøk eller i visse bedrifter skjer et større tillegg av dyr enn det kan anses å være normalt eller å stå i forhold til markedets stilling.

For produksjon av eksportslakt av kanin kan der av Statens kornforretning fastsettes et visst frikvantum kraftfôr

22 juni. pr. dyr, og kornforretningen fastsetter de bestemmelser om kontroll m. v. som i den anledning blir nødvendig.

Det er forbudt forbrukeren å avhende kraftfôr som han har fått eller akter å kreve tilbakebetalt avgift for.

Ved tilbakebetaling av avgift til forbrukerne beregnes avgiftssatsen efter de i årets løp anvendte avgiftssatser for kraftfôr. Tilbakebetalingen vil i hver kommune foregå efter foranstaltning av en av kommunestyret opnevnt nevnd på 3 medlemmer (kraftfôrnevnd).

Fritagelse for avgift.

Kraftfôr til teknisk bruk vil bli fritatt for avgift på henvendelse til Statens kornforretning.

De spesielle kraftfôrblandinger for pelsdyr vil inntil videre bli fritatt for avgift.

Annet kraftfôr til pelsdyr kan undtas efter nærmere bestemmelse av Statens kornforretning.

Korn og erter i hel eller malt tilstand som kjøpes direkte fra produsent, er fritatt for avgift. Farvet korn (norsk eller utenlandsk) er dog avgiftspliktig.

Mineralnæring, skjellsand, fosforsur kalk, kalkstenskritt, kalkstensmel, fôrtran, rent benmel, gressmel, hele havresåer (havreskaller) og tangmel o. l. kan fritas for avgift efter Statens kornforretnings nærmere bestemmelse.

Finnmark fylke er i sin helhet fritatt for kraftfôravgift.

Opgaveplikt.

Enhver som innfører, tilvirker eller forhandler kraftfôr, er pliktig til under samme ansvar som for vidner i straffesaker bestemt å gi de oplysninger og opgaver som avkreves ham av Statens kornforretning av hensyn til gjennemførelsen av avgiftsordningen for kraftfôr. Likeså plikter enhver som innfører, tilvirker eller forhandler kraftfôr å fremlegge bøker og forretningspapirer og å gi adgang til sin eiendom, sitt bruk og sine bygninger for dem som settes til å kontrollere at bestemmelsene overholdes.

Straff.

Den som forsetlig eller uaktsomt overtrer noen bestemmelse i loven eller forskrift fastsatt med hjemmel i loven eller som medvirker hertil, straffes med bøter.

24 juni. **Reglement** for veterinæreksamen.

Utferdiget av Landbruksdepartementet 24 juni 1935.

§ 1. For å ha bestått veterinæreksamen må kandidaten på tilfredsstillende måte ha fullført prøver i følgende fag:

24 juni.

Fysikk.
Kjemi.
Zoologi.
Botanikk.
Anatomi.
Fysiologi.
Farmakologi og toksikologi.
Arvelighetslære.
Husdyrbruk.
Beslaglære.
Almindelig patologi.
Patologisk anatomi.
Spesiell intern patologi og terapi.
Kirurgi.
Bakteriologi.
Næringsmiddelkontroll med almindelig veterinær hygiene.
Medisinsk klinikk.
Klinikk for mindre dyr.
Kirurgisk klinikk.
Fødselshjelp.
Veterinær rettslære og rettsmedisin.
Ambulatorisk klinikk.

Dessuten skal kandidaten på tilfredsstillende måte ha deltatt i følgende praktiske kurser:

Kjemisk analyse.
Fysikk.
Disseksjon.
Normal histologi.
Fysiologisk kjemi.
Husdyrenes røkt.
Beslaglære.
Praktisk farmasi.
Seksjon og obduksjon.
Patologisk histologi.
Bakteriologi og seriologi.
Kjøttkontroll.
Melkekontroll.
Fødselshjelp.

Endelig skal han på tilfredsstillende måte ha tjenstgjort ved de medisinske klinikker, kirurgisk klinikk og ambulatorisk klinikk.

§ 2. Veterinæreksamen holdes i 3 avdelinger. Til *1ste avdelings 1ste avsnitt* avholdes eksamen i:

Fysikk.
Kjemi.
Zoologi.

24 juni. Botanikk.

Til *1ste avdeling 2net avsnitt* i:
Anatomi.
Fysiologi.
Husdyrbruk.
Arvelighetslære.

Til *2nen avdeling* i:
Beslaglære.
Almindelig patologi.
Patologisk anatomi.
Spesiell intern patologi og terapi.
Farmakologi og toksikologi.
Kirurgi.
Bakteriologi.
Melkekontroll med almindelig veterinær hygiene.
Medisinske klinikker.
Kirurgisk klinikk.

Til *3dje avdeling* i:
Fødselshjelp.
Veterinær rettslære og rettsmedisin.
Kjøttkontroll.
Ambulatorisk klinikk.

§ 3. Bare de som er utdannet ved Norges veterinærhøiskole har adgang til å fremstille sig til eksamen ved høiskolen.

Eksamen holdes 2 ganger om året i slutten av hvert semester. Skriftlig anmeldelse skjer til høiskolens sekretariat i henhold til bekjentgjørelse.

Anmeldelse til 1ste avdelings 1ste avsnitt må være ledsaget av bevis for:

a. på tilfredsstillende måte å ha deltatt i de praktiske kurser i kjemi og fysikk,
b. betalt eksamensavgift.

Anmeldelse til 1ste avdelings 2net avsnitt må være ledsaget av bevis for:

a. bestått forberedende prøve i latin for de studenter som ikke har artium på latinlinjen,
b. bestått 1ste avsnitts eksamen,
c. på tilfredsstillende måte å ha deltatt i de praktiske kurser i anatomi, fysiologisk kjemi og husdyrenes røkt.

Anmeldelse til 2nen avdeling skal være ledsaget av beviser for å ha deltatt i kursene i: 1) beslaglære, 2) seksjon og obduksjon, 3) patologisk histologi, 4) bakteriologi og seriologi, 5) melkekontroll, 6) medisinske klinikker, 7) kirurgisk klinikk, 8) praktisk farmasi. Dessuten kvittering for betalt eksamensavgift.

Anmeldelse til 3dje avdeling skal være ledsaget av beviser for på tilfredsstillende måte å ha deltatt i kursene i: 1)fødselshjelp, 2) ambulatorisk klinikk, 3) kjøttkontroll samt kvittering for betalt eksamensavgift. 24 juni.

§ 4. Tredje avdeling av eksamen skal tas ett semester efter fullført annen avdeling.

§ 5. Eksamensprøvene er offentlige og bedømmes av eksaminator og lønnet censor.

§ 6. Av karakterene i de enkelte fag bestemmes en hovedkarakter ved at fagkarakteren multipliseres med følgende faktorer, hvorpå de således erholdte produkter summeres:

Fysikk	0,5
Kjemi	0,5
Zoologi	0,25
Botanikk	0,25
Anatomi	2,00
Fysiologi	1,5
Husdyrbruk	1,5
Arvelighetslære	0,25
Beslaglære	0,25
Farmakologi og toksikologi	1,00
Almindelig patologi	0,75
Patologisk anatomi	1,00
Spesiell intern patologi og terapi	2,00
Kirurgi og operasjonslære	1,50
Medisinske klinikker	1,00
Kirurgisk klinikk	1,00
Ambulatorisk klinikk	1,00
Fødselshjelp	1,00
Veterinær rettslære og rettsmedisin	0,5
Kjøttkontroll	0,75
Melkekontroll og almindelig veterinær hygiene	0,75
Bakteriologi	0,75

§ 7. Karakteren uttrykkes ved tallene 12 til 1, således at 12 er den høieste karakter.

Hver enkelt spesiell karakter bestemmes ved å ta middeltallet av de av eksaminator og vedkommende censor gitte karakterer, hvorved iakttas at brøker under 0,5 bortkastes og 0,5 eller derover regnes for 1. Tilkjennes en eksaminand den spesielle karakter 1, erklæres han for umoden. Dette gjelder så vel hvert enkelt fag som for en prøve i de fag, hvori eksaminasjonen utføres ved 2 forskjellige prøver.

Den som har fått karakteren 1 i noe fag har ikke adgang til den eksamen som holdes i det følgende semester.

24 juni. § 8. Får en kandidat ved 1ste avdeling 1ste avsnitt i et fag karakteren 5 eller derunder må dette avsnitt tas om igjen. Det samme gjelder også 2net avsnitt. Hvis en kandidat har fått bedre karakter enn 5, og allikevel underkaster sig ny prøve, anses den forrige prøve som bortfalt, og de karakterer han sist får blir gjeldende.

Kandidaten kan ikke fremstille sig mer enn 2 — to — ganger til hvert av de 2 avsnitt av denne avdeling.

Får en kandidat ved 2nen eller 3dje avdeling av eksamen karakteren 5 eller derunder i et fag, må han ta dette fag om igjen ved den eksamen som holdes i det følgende semester. Fåes da en karakter over 5, blir den gjeldende karakter middeltallet av de to karakterer, dog må dette middeltall være minst 6. Opnår kandidaten ved 2nen gangs prøve i dette fag ikke en karakter over 5, må vedkommende avdeling av eksamen tas om igjen, for 3dje avdelings vedkommende ved den eksamen som holdes i det følgende semester. Hvis kandidaten ved en sådan fornyet eksaminasjon i noe fag får karakteren 5 eller derunder, må den eller de allerede beståtte avdelinger av eksamen tas om igjen.

Får en kandidat ved 2nen eller 3dje avdeling av eksamen i 2 eller flere fag karakteren 5 eller derunder, må vedkommende avdeling av eksamen tas om igjen, for 3dje avdelings vedkommende ved den eksamen som holdes i det følgende semester. Hvis kandidaten ved en sådan fornyet eksaminasjon i noe fag får karakteren 5 eller derunder, må den eller de allerede beståtte avdelinger av eksamen tas om igjen.

§ 9. Hvis en kandidat i sum av de enkelte karakterer ved

1ste avdeling	får under	.....	40,5
2nen	—»—	.....	60,0
3dje	—»—	.....	19,5

har han ikke bestått avdelingen og må ta denne om igjen.

§ 10. Ved eksamens avslutning telles alle de karakterer som kandidatene har fått ved de enkelte prøver sammen.

Hvis denne sum ligger mellem:

240 og 220	tilkjennes kandidaten	hovedkarakteren	utmerket godt,
219,99 og 180	—»—	—»—	meget godt,
179,99 og 140	—»—	—»—	godt,
139,99 og 120	—»—	—»—	noenlunde godt.

Blir pointstallet 220 eller derover vil resultatet bli innberettet til Kongen.

§ 11. Hvis noen kandidat ved sykdom eller av annen grunn mener sig ute av stand til å fortsette eksamen i en allerede påbegynt avdeling, skal dette meldes skriftlig til rektor ledsaget av lægeattest fra en av høiskolen opnevnt

læge. Godkjennes forfallet, skal kandidaten, så snart for- 24 juni.
holdet ikke mer er til stede, melde sig til fortsettelse av eksamen. I motsatt fall må den påbegynte avdeling tas om igjen.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 24 juni.
«Skolebestyrer Nils Grøteruds legat» oprettet ved testament av 27 desember 1932 til fordel for trengende i Heggen sogn, Modum.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 24 juni.

Unødvendige dokumenter i straffesaker.

Det viser sig at det blandt dokumentene i straffesaker i adskillig utstrekning vedlegges stevninger, skrivelser om rettslokaler og lignende. Da sådanne dokumenter bl. a. skaffer unødig bryderi og forsinker gjennemgåelsen av vedkommende sak, innskjerpes herved bestemmelsen i Justisdepartementets cirkulære av 21 februar 1890 om at dokumenter som antas å være uten betydning for sakens senere behandling (såsom stevninger, korrespondanse mellem aktor og forsvarer, beskikkelser, skrivelser om lokale, begjæring om attester m. v.) ikke i almindelighet blir å medta i dokumentfortegnelsen eller å vedlegge sakens dokumenter som bilag, men blir i tilfelle å opbevare særskilt, jfr. for øvrig påtaleinstruksens § 62 om dokumentfortegnelse. Denne må gis fornøden påtegning ved de nummer som måtte utgå i henhold til foranstående.

Hermed bes samtlige herreds- og bydommere i straffesaker og de offentlige forsvarere innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort kjent.

Påtalemyndighetens tjenestemenn vil bli underrettet av riksadvokaten.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 24 juni.

I medhold av § 3 og § 5 i lov av 29 juni 1934 um brigde i millombils lover av 6 juni 1930 og 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror og kongeleg resolusjon av 21 juni 1935 er Østlandets melkesentral, Telemark melkesentral, Aust-Agder melkesentral, Vest-Agder melkesentral, Vestlandske mjølkesentral, Møre mjølkesentral, Trøndelag melkesentral og Nord-Norges melkesentral bemyndiget til å kreve op utjevningsavgift på melk hos ikke-medlemmer i tiden fra og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936.

Avgiften opkreves overensstemmende med de av Land-

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

24 juni. bruksdepartementet i skrivelse av 22 desember 1934 fastsatte bestemmelser.

For direkte leverandører er fastsatt særskilte avgifter ved departementets skrivelse av 11 januar 1935.

Departementet tar dog forbehold om rett til endring i reglene om avgiftenes størrelse samt for opkrevningen av disse. Likeså forbeholder departementet sig rett til å stanse opkrevningen av utjevningsavgift innen en sentrals distrikt dersom det måtte vise sig at den ikke lenger opfyller det av loven opstillede krav om medlemstilslutningen.

24 juni. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet angående innskrenkende bestemmelser vedkommende erhvervsmessig personbefordring med motorvogn til og fra Hallingdal, Valdres og Lærdal.

25 juni. **Kunngjøring** **)[1]) **av grunnlovsbestemmelse** av 20 juni 1935 til forandring i grunnlovens § 53.

Grunnlovens § 53 skal herefter lyde således:

Stemmeret tabes:

a. ved Domfældelse for strafbare Handlinger overensstemmende med, hvad derom i Lov bestemmes;
b. ved at gaa i fremmed Magts Tjeneste uden Regjeringens Samtykke;
c. ved at erhverve Borgerret i en fremmed Stat. For Kvinder, som er bosat i Riget, og som erhverver saadan Borgerret gjennem Ægteskab med en fremmed Statsborger, indtræder dog Tabet først, naar de flytter ud af Riget;
d. ved at overbevises om at have kjøbt Stemmer, solgt sin egen Stemme eller stemt i flere end een Valgforsamling.

25 juni. Nr. 1. **Lov** **)[2]) om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover.

I.

I lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover skal følgende paragraf herefter lyde så:

§ 4. De bankobligasjoner som utstedes samtidig, danner en serie. Seriens tilbakebetalingstid, som fastsettes ved seriens utstedelse, må ikke være lengre enn 50 år. Tilbakebetalingen foregår i halvårlige terminer på den måte, at den

*) Kunngj. 28 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
[1]) Se dok. nr. 12 for 1932, forslag nr. 4. Innst. S. nr. 178. St.tid., s. 1441—1442.
[2]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 52, jfr. Innst. O. nr. 1. Innst. O. XXIV. St.tid., forh. i Ot. s. 626—627; i Lt. s. 153.

andel som er fastsatt i tilbakebetalingsplanen, og som stiger således at renter og avdrag til sammen ved hver termin utgjør omtrent det samme beløp, enten uttas ved loddtrekning og innfries efter opsigelse med 6 måneders varsel, eller opkjøpes forsåvidt det er adgang til det efter lånekontrakten. Banken har dessuten i ethvert tilfelle rett til efter 3 måneders varsel å betale større avdrag eller helt å innfri serien. Dog kan bankens styre for en tid av inntil 10 år fraskrive banken retten til således å opsi nogen av seriens obligasjoner. 25 juni. Nr. 1.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*) [1]) om tillegg til lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med tilleggslov. 25 juni. Nr. 2.

I.

Lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med tilleggslov av 5 juni 1925 nr. 2 §§ 10 og 13 gis følgende tillegg:

Til § 10 føies som 4., 5., 6. og 7. ledd.

Ingen må ansettes som lærer ved en folkeskole eller en privat barneskole, en fortsettelsesskole, en høiere almenskole, en ungdomsskole eller en lærerskole uten å ha fremlagt lægeerklæring for at han ikke lider av tuberkulose som er smitteførende eller kan antas å bli det. Lægeerklæringen må ikke være mere enn tre måneder gammel og skal være utstedt av ordføreren i helserådet i den kommune hvor ansøkeren har bopel, eller av annen læge som helserådet godkjenner til å gi slik erklæring.

Læreren plikter å la sig undersøke pånyen gang hvert år eller med kortere mellemrum, om han selv finner grunn til det. Lægen ved skolen eller den offentlige læge som har tilsyn med skolen, plikter å passe på at undersøkelsen gjentas en gang hvert år eller med kortere mellemrum, om han finner grunn til det, og — hvis han ikke selv er ordfører i helserådet — underrette helserådsordføreren om resultatet. Utgiftene ved undersøkelsen bæres av den institusjon som driver skolen.

Finner lægen at en lærer lider av smitteførende tuberkulose, skal læreren straks meddeles tjenestefrihet fra sin

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 69. Innst. O. IX. St.tid., forh. i Ot. s. 585—586; i Lt. s. 149.

25 juni. Nr. 2. stilling. Er han ikke innen ett år ophørt å være smitteførende, kan ansettelsesmyndigheten gi ham avskjed.

Det regjeringsdepartement som medisinalvesenet hører under, kan gjøre foranstående bestemmelser om lærere gjeldende også for andre skoler enn de som er nevnt i paragrafens 4de ledd.

Til § 13 føies som 6. og 7. ledd.

Må en arbeidsfør lærer gis avskjed fra sin stilling — jfr. § 10, 6te ledd — på grunn av smitteførende tuberkulose eller mistanke om slik sykdom, kan han, når billighet taler for det, tilståes en godtgjørelse. Denne må, sammen med mulig invalidepensjon av Statens pensjonskasse, ikke være større enn hans lønn, når han fratrer og når verdien av mulige naturalydelser regnes med.

Godtgjørelsen fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement for et bestemt tidsrum. Den utredes av staten, som kan søke refundert en tredjedel av den institusjon som driver skolen (kommune, fylke, privat eier m, v.).

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

25 juni. Nr. 3. **Lov** *) [1]) om adgang til å bli innlagt i asyl efter eget ønske.

§ 1. Lov om sinnssykes behandling og forpleining av 17 august 1848 med tilleggslover skal ikke være til hinder for at Kongen efter søknad gir et asyl tillatelse til som patienter å motta sinnslidende som selv ønsker å bli innlagt.

Tillatelsen kan gis for et bestemt antall patienter. Den kan tas tilbake når som helst.

§ 2. Sinnslidende som ønsker å bli innlagt i asyl efter denne lov, må sende søknad om det til asylets bestyrer. Er en patient umyndig, må hans verge skriftlig erklære at han er enig i søknaden.

Kongen gir nærmere regler om hvad søknaden skal inneholde, og om de vidnemål som skal kreves.

Asylbestyreren avgjør om patienten skal mottas, og kan utskrive ham når han finner det ønskelig.

Patienten har rett til å bli utskrevet efter en kortere frist og efter nærmere regler som Kongen setter.

§ 3. Om behandlingen og forpleiningen av sinnslidende som er innlagt i asyl efter denne lov, gir Kongen nærmere regler.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 66. Innst. O. XXII. St.tid., forh. i Ot. s. 585; i Lt. s. 149.

Har en slik patient ikke selv evne til helt eller delvis å bære omkostningene ved behandlingen og forpleiningen, skal de utredes efter reglene i lov nr. 3 av 5 juni 1925, II. Også de øvrige bestemmelser i nevnte lovavsnitt får da tilsvarende anvendelse så langt de passer. 25 juni. Nr. 3.

§ 4. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Lov *) [1]) om forandring i og tillegg til lov om syketrygd av 6 juni 1930 og lov av 27 mai 1932 og 16 juni 1933. 25 juni. Nr. 4.

I.

Følgende paragrafer skal herefter lyde således:

I § 22 nr. 1 første ledd inntas et nytt siste punkt sålydende:

En endelig avgjørelse herom fra vedkommende myndighet er bindende for trygdekassen.

§ 50, 1ste ledd.

Centralstyre for syketrygden er Rikstrygdeverket (R. T. V.), som skal ledes av et styre på fem medlemmer. Styret består av direktøren for R. T. V. og fire andre medlemmer som med personlige varamenn blir opnevnt av Kongen for 4 år. Kongen bestemmer for 2 år om gangen, hvem av de opnevnte fire medlemmer skal være formann og næstformann.

Der tilføies et nytt kapitel sålydende:

Kap. XVII.

Særtrygd for manntallsførte fiskere, fangstmenn etc.

(Manntallstrygd).

§ 91.

1. Alle personer som er optatt i det i lov av 10 desember 1920 om ulykkestrygd for fiskere omhandlede manntall skal være trygdepliktige, på de i dette kapitel fastsatte særlige vilkår.
2. Vedkommende er å anse som medlem av trygdekassen i det distrikt og i det tidsrum som manntallet omfatter.
3. Hvert år innen 8 januar sender manntallsføreren en bekreftet avskrift av det for året gjeldende manntall til trygdekassen i distriktet.

De personer som senere i året innføres i manntallet

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. XXI. St tid., forh. i Ot. s. 600—626; i Lt. s. 149—153.

25 juni. Nr. 4.

(jfr. lov av 10 desember 1920 § 10, 4. ledd) blir å melde til trygdekassen efterhvert som de manntallsføres. For disse gjelder trygden fra den dag de optas i manntallet.

4. Hvert medlem får et kort (fiskerkort) hvis innhold og anvendelse fastsettes av Rikstrygdeverket.

Kortet gjelder for kalenderåret, eller for personer som senere i året er innmeldt i manntallet, fra optagelsen i manntallet til årets utgang.

5. Går vedkommende ut av manntallet, ophører trygdeplikten 31 desember kl. 24 i det år manntallet omfatter.

Dersom den trygdede er syk på omhandlede tidspunkt og under sykehusbehandling eller i fødehjem for trygdens regning, plikter trygdekassen å yde fortsatt understøttelse til sykehusophold, dog ikke utover understøttelsesperiodens varighet.

§ 92.

1. Medlemmene blir å henføre til klasse 0.
2. Bestemmelsene i § 32, 1 får ikke anvendelse for medlemmer som står i arbeidsforhold innen fiskerinæringen, dog erstattes ikke sykebehandling i utlandet med mer enn hvad behandlingen vilde ha kostet her i landet. Til bipersoner som er bosatt i utlandet ydes ikke understøttelse efter dette kapitel.
3. Ellers gjelder for manntallstrygden de for pliktig trygd fastsatte regler, når intet annet fremgår av dette kapitel.
4. Når en trygdet person under deltagelse i fiskerier må ha sykebehandling utenfor sin kasses distrikt, gjelder regelen i § 29 nr. 2 med de forandringer og tilføielser som blir fastsatt i forskrifter, utferdiget av Rikstrygdeverket. Dersom utgiftene til sykebehandlingen ikke blir betalt innen den frist som forskriftene fastsetter, kan utgiftene kreves utredet av reguleringsfondet for manntallstrygden. Fondet skal ha sitt utlegg erstattet av den trygdekasse som den syke er medlem av, og har adgang til å likvidere utlegget i kassens premiekrav på staten og medisinalavgiftene.
5. Er trygdekassen på opholdsstedet blitt påført ekstraordinære utgifter til administrasjon som følge av assistanse ved sykebehandling av personer som er nevnt i foregående ledd, kan Rikstrygdeverket tilstå kassen et bidrag av reguleringsfondet for manntallstrygden til helt eller delvis å dekke disse utgifter.
6. Til å utføre lægebehandling under fiskerier kan departementet anta læger med en fast godtgjørelse, som bæres av reguleringsfondet for manntallstrygden. Forsåvidt disse forretninger blir henlagt til offentlig ansatte læger,

kan godtgjørelsen fastsettes av vedkommende departement. 25 juni. Nr. 4.

§ 93.

1. Premien beregnes som total årspremie og bæres med:
   a. $^{7}/_{10}$ av medlemmet.
   b. $^{1}/_{10}$ av kommunen.
   c. $^{2}/_{10}$ av staten.

   Av medlemmets premieandel dekkes $^{2}/_{3}$ av medisinalavgiftene. Strekker ikke disse til, dekkes resten av staten.
2. Av statens premieandel efter punkt 1 litra c blir inntil 50 pct. å holde tilbake og legge til et særskilt reguleringsfond for manntallstrygden.

   Innen utgangen av hvert år bestemmer Kongen hvor stor brøkdel der skal holdes tilbake for kommende år.

   Fondet forvaltes av Rikstrygdeverket og anvendes foruten til de spesielle formål, som er nevnt i § 92, i første rekke til å holde en så vidt mulig jevn premie for de trygdede. De nærmere regler for fondets anvendelse fastsettes av departementet. Fondet skal holdes adskilt fra andre midler som Rikstrygdeverket har til forvaltning.

§ 94. For manntallstrygden føres særskilt regnskap efter forskrifter som fastsettes av Rikstrygdeverket (jfr. § 38).

§ 95.

1. Medlemmet er selv pliktig til å betale sin premieandel direkte til trygdekassen forskuddsvis hvert halvår. Premien forfaller til betaling 2 januar og 1 juli.

   Er en termin ikke betalt til forfallsdag, forfaller samtidig næste termin til betaling.

   Premien betales alltid for halvåret uansett når i halvåret medlemmet blir tatt op i manntallet.

   Premieforandring kan kun finne sted pr. 1 januar og 1 juli.

   Premiefrihet tilståes ikke.
2. Inntrer et medlem i arbeids- eller tjenesteforhold, plikter arbeidsgiveren å avholde forfallen årspremie og på vedkommende trygdekasses forlangende eldre premierestanser i medlemmets lønn — lott — eller opgjør så langt medlemmets tilgodehavende rekker samt å kvittere på fiskerkortet for beløpets mottagelse.

   Kassen kan også forlange at fiskeopkjøper på første hånd overfor selgeren og mannskapet på den båt hvorfra fangsten selges skal avholde skyldig premie i medlemmenes opgjør. Undlater arbeidsgiveren eller fiskeopkjøperen å holde premier og restanser tilbake, blir han

25 juni. Nr. 4.

selv ansvarlig for de beløp som han er pliktig til å holde tilbake.

De nærmere regler for ordningen av slikt trekk fastsettes av Rikstrygdeverket.

De avholdte beløp skal holdes i særskilt kasse og innbetales til vedkommende trygdekasse snarest mulig.

Som arbeidsgiver efter denne paragraf regnes også skipper på fartøi under 50 brutto reg. tonn, høvedsmann på fiskerbåt og notbas for notbruk.

Kassens krav på arbeidsgiver eller fiskeopkjøper efter dette punkt kan inndrives ved utpantning efter reglene i § 71.

3. Hvis premien viser sig uerholdelig eller ikke er betalt innen årets utgang, skal bostedskommunen dekke den efter restanseopgave fra trygdekassen.

Av restanser som ikke er betalt 3 måneder efterat restanseopgave fra kassen er mottatt, betaler kommunen 5 % årlig rente.

Betalte restanser kan kommunen inndrive hos medlemmene ved utpantning. Kommunen kan også på samme måte som trygdekassen kreve at arbeidsgiver og fiskeopkjøper skal holde tilbake slike restanser i medlemmenes lønn — lott — eller opgjør, og utpantning kan finne sted som efter punkt 2 siste ledd.

§ 96.

1. Inntrer et medlem av manntallstrygden i arbeids- eller tjenesteforhold i fiskerinæringen eller småskibsfart, finner innmeldelse til arbeidsstedets trygdekasse ikke sted når fiskerkortet kan fremvises.

Kan dette ikke fremvises, plikter arbeidsgiveren å foreta innmeldelse efter kap. III samt å betale premie efter de i kap. XI bestemte regler og vedkommende blir å anse som medlem av arbeidsstedets trygdekasse i den tid arbeidsforholdet består, dog ikke lenger enn til den dag det godtgjøres at medlemmet står i fiskermanntallet.

Premier efter § 95 blir likevel å erlegge uten avkortning for den tid premie er betalt til arbeidsstedets trygdekasse i henhold til kap. XI.

2. Så lenge et medlem av manntallstrygden står i arbeidsstedets trygdekasse, og dette er en annen enn manntallsstedets trygdekasse, er denne siste ikke ydelsespliktig efter reglene i dette kapitel.

§ 97.

1. Inntrer et medlem i trygdepliktig arbeids- eller tjenesteforhold, som ikke er knyttet til fiskerinæring eller småskibsfart, kan vedkommende ved arbeidets eller tjenestens

tiltredelse, om han fremviser fiskerkort, forlange sig innmeldt i arbeidsstedets trygdekasse for den tid arbeids- eller tjenesteforholdet består. Fremkommer ikke forlangende herom straks ved arbeidets begynnelse, vil vedkommende ikke senere i arbeidsperioden kunne optas som pliktig medlem av arbeidsstedets trygdekasse. 25 juni. Nr. 4.

2. Dersom fiskerkort ikke kan fremvises ved arbeidets eller tjenestens tiltredelse kommer bestemmelsen i § 96, 1 annet ledd til anvendelse.
3. Innmeldelse og premiebetaling efter reglene i kap. III og XI påligger i tilfelle arbeidsgiveren, og ydelsesplikt som for pliktig trygdede bestemt påhviler arbeidsstedets trygdekasse i den tid medlemsskapet av denne består (jfr. § 96, 2).

   Premie blir dog fortsatt å erlegge av medlemmet uten fradrag for den tid premie betales til arbeidsstedets trygdekasse og arbeidsgiveren kan tilpliktes å innkassere denne som i § 95 bestemt.
4. Medfører omhandlede arbeids- eller tjenesteforhold trygdeplikt for det hele år også i henhold til § 1, skal vedkommende tilhøre den trygd hvorunder hans hovederhverv inngår.

§ 98. Dersom manntallsførte fiskere er frivillig trygdet i henhold til §§ 8—10, utgår de av manntallstrygden for den tid det frivillige medlemsskap består. Premien til manntallstrygden blir fortsatt å erlegge, dog med rett til refusjon herav om den frivillige trygd består i minst et kalenderår. Medlemmet refunderes i tilfelle $^{7}/_{10}$ av premien (jfr. § 93, 1).

§ 99. Såfremt forholdet ikke rammes av strengere straffebud, kan straffes med bøter den arbeidsgiver eller dermed likestillet person eller fiskeopkjøper, som ikke efterkommer en trygdekasses eller kommunes anmodning om å foreta trekk, eller undlater å holde i særskilt kasse tilbakeholdte midler, eller som ikke, tross pålegg, innbetaler slike midler til trygdekassen eller kommunen.

Straff for undlatelse av å efterkomme pålagt trekk samt undlatelse av å holde tilbakeholdte midler i særskilt kasse, kommer ikke til anvendelse såfremt det beløp det gjelder, allikevel i rett tid innbetales til trygdekassen eller kommunen.

Offentlig påtale finner ikke sted uten efter begjæring av vedkommende trygdekasse, kommune eller Rikstrygdeverket.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1936.

25 juni. Nr. 5.

Lov *) [1]) **om medisinalavgift.**

§ 1. Ved landverts eller sjøverts utførsel fra riket av varer fra fangst eller fiskeri på kysten, og av varer fra fangst eller fiskeri i de nordlige hav, som er innbragt til riket av fartøi som driver sådan fangst eller fiske, svares medisinalavgift efter reglene i denne lov, medmindre det godtgjøres at varene kommer fra annen fangst eller annet fiske enn nevnt foran.

§ 2. Medisinalavgiften utgjør:

Av hvert 100 kg	benmel	kr. 0,07
» » »	brisling, hermetisk	» 0,55
» » »	» , kryddersaltet (ansjos) eller saltet	» 0,30
» » »	fisk (herunder ikke medtatt sild, jfr. nedenfor):	
	fersk, frossen eller levende, undtatt flyndre, kveite, laks og ål	» 0,09
	hermetisk nedlagt fisk og fiskevarer, undtatt brisling, laks og ål	» 0,25
	røket, undtatt laks og ål	» 0,12
	saltet, undtatt brisling, laks, makrell og ål	» 0,12
» » »	fiskeguano (hoder, rygger og lignende, både hele, knuste og malet)	» 0,07
» » »	fiskemel	» 0,06
» » »	flyndre, fersk, frossen eller levende	» 0,20
» » »	fôrmel av hvalkjøtt eller trangrakse	» 0,06
» » »	«fot» fra tran- og sildoljefabrikker	» 0,07
» » »	hummer	» 0,80
» » »	hvalbarder	» 0,58
» » »	hvalguano	» 0,07
» » »	hvalolje, herunder også herdet hvalolje	» 0,46
» » »	kjøtt av hval, håkjerring, kobbe eller nise	» 0,10
» » »	klippfisk (all tørket saltet fisk)	» 0,21
» » »	kraftfôr	» 0,07
» » »	kveite, fersk, frossen eller levende	» 0,30
» » »	laks, fersk, frossen eller levende	» 0,80
» » »	» hermetisk nedlagt	» 1,00
» » »	» røket eller saltet	» 1,20
Av hver hektoliter lever		» 0,26
Av hvert 100 kg levermel		» 0,06

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. XVII. St.tid., forh. i Ot. s. 487—496; i Lt. s. 153.

Av hvert	100 kg		makrell, saltet	kr.	0,40
»	»	»	medisintran	»	0,60
»	»	»	reker, ferske eller kokte	»	0,30
»	»	»	rogn, fersk eller frossen	»	0,10
»	»	»	» , saltet	»	0,15
»	»	»	sild, fersk eller frossen, undtatt agnsild som skal brukes på norske fartøier, fetsild og storsild	»	0,06
»	»	»	» fetsild, fersk eller frossen	»	0,07
»	»	»	» hermetisk nedlagt sild og sildvarer	»	0,25
»	»	»	sild, kryddersaltet	»	0,25
»	»	»	» røket	»	0,12
»	»	»	» saltet, undtatt vårsild	»	0,18
»	»	»	» storsild, fersk eller frossen	»	0,07
»	»	»	» tørket og upresset	»	0,10
»	»	»	» vårsild, saltet	»	0,08
»	»	»	sildmel	»	0,06
»	»	»	sildolje (herunder også herdet sildolje)	»	0,46
»	»	»	skinn av hvalross, kobbe eller sel.	»	0,29
»	»	»	spekk av kobbe eller nise	»	0,40
»	»	»	tran (herunder også herdet tran), undtatt medisintran	»	0,46
»	»	»	trangrakse, upresset	»	0,12
»	»	»	tørrfisk (all tørket fersk fisk)	»	0,28
»	»	»	ål	»	0,50

§ 3. Medisinalavgiften opkreves av tollvesenet mot en godtgjørelse som Kongen fastsetter.

Avgiften sendes til Rikstrygdeverket for å anvendes som tilskudd til egenpremie for fiskere og fangstmenn m. v. som er syketrygdet i henhold til kap. XVII i lov om syketrygd.

§ 4. Kongen eller den han bemyndiger kan gi nærmere forskrifter til gjennemførelse av denne lov, bl. a. om beregning, opkrevning og innbetaling av avgiften.

§ 5. Med godkjennelse av Kongen treffer vedkommende fylkesting bestemmelse om hvorledes der skal forholdes med de nuværende medisinalavgiftsfond for Nordland, Troms og Finnmark fylker.

Vårsildavgiftsfondets beholdne formue overgår til et særskilt fond der forvaltes av Handelsdepartementet, som utferdiger nærmere regler for fondets forvaltning og bestyrelse.

§ 6. Overtredelse av de forskrifter som gis til gjennemførelse av loven, straffes med bøter, forsåvidt ikke noen strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

§ 7. Denne lov trer i kraft 1 januar 1936.

25 juni. Nr. 5. Fra samme tid opheves:

a) Lov om medisinalavgift i Finnmark av 18 mai 1860 med senere endrings- og tilleggslover.

b) Lov angående medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner av 12 mai 1866 med senere endrings- og tilleggslover.

c) Lov om utførselsavgift av storsild og vårsild av 10 juni 1887 med tilleggslov av 22 juni 1928 nr. 14.

25 juni. Nr. 6. **Lov** *) [1]) om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner.

Lov angående medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner av 12 mai 1866 med senere endrings- og tilleggslover blir gjeldende utover 1 juli 1935 og inntil videre, dog ikke lengere enn til 1 januar 1936.

25 juni. Nr. 7. **Lov** *) [1]) om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark.

Lov om medisinalavgift i Finnmark av 18 mai 1860 med senere endrings- og tilleggslover blir gjeldende utover 1 juli 1935 og inntil videre, dog ikke lengere enn til 1 januar 1936.

25 juni. Nr. 8. **Lov** *) [2]) om fornyelse av midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild.

§ 5 i midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild skal herefter lyde således:

§ 5. Denne lov gjelder til utgangen av året 1936.

25 juni. Nr. 9. **Midlertidig lov** *) [3]) om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild.

§ 1. Kongen kan bestemme at det skal være forbudt å utføre hermetisk nedlagt brisling uten efter tillatelse av en organisasjon av hermetikkfabrikanter. Organisasjonens vedtekter må være godkjent av Handelsdepartementet.

§ 2. Er sådant forbud utferdiget, skal der ved utførsel forelegges tollvesenet bevidnelse fra vedkommende organisasjon av hermetikkfabrikanter for at brislingen utføres med organisasjonens tillatelse.

§ 3. Organisasjonen har rett til å stille det vilkår for tillatelsen, at de forskrifter den gir om varens pris, blir overholdt.

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. XVII. St.tid., forh. i Ot. s. 487—496; i Lt. s. 153.

[2]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 68. Innst. O. nr. 124. St.tid., forh. i Ot. s. 572—573; i Lt. s. 149.

[3]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 55. Innst. O. XV. St.tid., forh. i Ot. s. 574—584; i Lt. s. 149.

§ 4. Kongen kan gjøre tilsvarende bestemmelser gjeldende for utførsel av hermetisk nedlagt småsild og hermetisk nedlagt storsild og vårsild. 25 juni. Nr. 9.

§ 5. Forsøkt eller fullbyrdet overtredelse av denne lov, eller av forskrifter som er gitt i medhold av loven, derunder organisasjonens prisforskrifter (§ 3), straffes med bøter.

§ 6. Midlertidig lov av 16 juni 1933 nr. 7 om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild opheves.

§ 7. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til utgangen av 1937.

Midlertidig lov *) [1]) om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk. 25 juni. Nr. 10.

§ 1. Kongen kan bestemme at utførsel av klippfisk skal være betinget av:

1. at den for hvis regning utførselen skjer, er medlem av en sammenslutning hvis vedtekter er godkjent av vedkommende regjeringsdepartement i henhold til denne lov,
2. eller at en sådan sammenslutning har samtykket i utførselen.

Det skal være adgang for Kongen til i tilfelle å bestemme at begge de her omhandlede betingelser skal gjelde samtidig.

De foran nevnte bestemmelser kan utferdiges for et nærmere fastsatt tidsrum eller som gjeldende inntil videre.

Er det utferdiget sådan bestemmelse som omhandlet i denne paragraf, skal det ved utførselen forelegges tollvesenet:
i det under 1. omhandlede tilfelle:
bevis for at vedkommende er medlem av sammenslutningen,
i det under 2. omhandlede tilfelle:
bevis for at vedkommende sammenslutning har samtykket i varens utførsel.

§ 2. Før Kongen treffer bestemmelse i henhold til § 1, skal spørsmålet forelegges Klippfiskrådet til uttalelse.

§ 3. Klippfiskrådet består av 5 medlemmer med personlige varamenn, som opnevnes av Kongen, der tillike blandt medlemmene utpeker rådets formann og varaformann. Rådet sammensettes slik at fiskere, tilvirkere og eksportører hver får én representant med varamann, mens de to øvrige medlemmer, deriblandt formannen, med varamenn skal være personer uten direkte tilknytning til klippfisknæringen.

§ 4. De utgifter som lovens gjennemførelse måtte foranledige, utredes efter Kongens nærmere bestemmelse.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 57. Innst. O. nr. 125. St.tid forh. i Ot. s. 573—574; i Lt. s. 149.

25 juni. Nr. 10. De nærmere bestemmelser til gjennemførelse av denne lov treffes av Kongen eller den han bemyndiger dertil.

§ 5. Overtredelse av loven straffes med bøter. På samme måte straffes forsøk på overtredelse.

§ 6. Denne lov gjelder fra og med 2 september 1935 til og med 1 september 1937.

25 juni. **Kongelig resolusjon** *).

I forbindelse med sanksjon av midlertidig lov nr. 10 av 25 juni 1935 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk og i medhold av lovens § 4 bemyndiges Handelsdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser til lovens gjennemførelse.

25 juni. Nr. 11. **Lov** *) [1]) om forandringer i lov om kystloser og kjentmenn av 14 februar 1930.

Paragraf 8 i lov om kystloser og kjentmenn av 14 februar 1930 skal herefter lyde således:

Når en kystlos er antatt til å lose et fartøi, skal han ha minst 8 timers tjenestefrihet i hvert døgn, dersom fartstiden er over 24 timer. Tjenestefriheten må ikke deles i mer enn 2 perioder.

I vinterhalvåret — 1 september til 1 mars — skal kystlosen dog ha minst 12 timers tjenestefrihet i hvert døgn, når fartstiden er over 48 timer. Tjenestefriheten må ikke deles i mer enn 3 perioder.

På passasjerskib i kontinuerlig rutefart på kysten skal kystlosen ha minst 12 timers tjenestefrihet i døgnet.

Tidspunktet for tjenestefriheten fastsettes i alle tilfelle efter avtale med skibets fører.

Disse bestemmelser kan ikke fravikes ved avtale.

For overtredelse av denne paragrafs bestemmelser straffes så vel skibsfører som kystlos efter den almindelige borgerlige straffelovs § 418.

Bestemmelsene gjelder ikke for tjeneste på marinens skib.

25 juni. Nr. 12. **Lov** *) [2]) om hoteller, andre herberger og bevertninger.

Kapitel 1. *Hoteller.*

§ 1. Hotellbeviling gir adgang til å drive hotellvirksomhet, derunder bevertning. For skjenking av alkoholholdige drikker gjelder reglene i den øvrige lovgivning.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 21 juni. Se Ot. prp. nr. 60. Innst. O. XXIII. St.tid., forh. i Ot. s. 584—585; i Lt. s. 149.

[2]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 24. Innst. O. XX. St.tid., forh. i Ot. s. 644—649; i Lt. s. 162—164.

Bevillingen gis til den hvis regning hotellet drives for (innehaveren). Den gjelder bare for hotellvirksomhet under det navn og på det sted som er nevnt i bevillingen. 25 juni. Nr 12

§ 2. Ordet «hotell» må ikke brukes i det navn en virksomhet drives under, med mindre innehaveren har hotellbevilling.

Bestemmelsene i dette kapitel får anvendelse på hotellvirksomhet som drives med hotellbevilling, selv om ordet «hotell» ikke brukes i navnet på virksomheten.

§ 3. Uten samtykke av vedkommende regjeringsdepartement må betegnelsen «turisthotell» eller «høifjellshotell» ikke brukes i det navn en virksomhet drives under, eller ved reklame. Sådant samtykke skal bare gis til hoteller som vesentlig er beregnet på å tilfredsstille turisttrafikken, og som opfyller de særlige krav som departementet finner bør stilles til utstyr og drift.

For at samtykke til å bruke betegnelsen «høifjellshotell» skal kunne gis, kreves dessuten at betegnelsen er i samsvar med hotellets beliggenhet.

Samtykke til bruk av betegnelsen «høifjellshotell» eller «turisthotell» kan gis selv om betegnelsen ikke brukes i hotellets navn.

Samtykke efter denne paragraf ophører å gjelde fra den tid departementet bestemmer.

§ 4. Hotellbevilling gis av kommunestyret eller efter dettes bemyndigelse av formannskapet efterat politimesteren og helserådet er gitt anledning til å uttale sig.

En nektelse eller meddelelse av bevilling kan omgjøres av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 5. Vilkårene for hotellbevilling er:

1. At virksomheten må drives med et hotellutstyr (herunder tilstrekkelige og sanitært betryggende lokaler for betjeningen) som er godkjent efter regler som vedkommende regjeringsdepartement fastsetter. I almindelighet bør hotellet ha minst 20 gjestesenger.
2. At ikke særlige grunner finnes å gjøre det utilrådelig at virksomheten drives.

Utøvelsen av bevillingen er betinget av at styreren for virksomheten har hotellfagbrev. Innehaveren av bevillingen skal gi politimesteren melding om hvem som til enhver tid er styrer.

§ 6. For hotellbevilling betales ved utstedelsen en avgift av 50 kroner til staten. For hvert kalenderår efter utløpet av det første år betales 25 kroner. Avgiften betales innen utgangen av januar måned og kan inndrives ved utpantning.

25 juni. Nr. 12.

Avgiften går til statens utgifter til kontroll med hotellnæringen.

§ 7. Den som utøver hotellbevilling, plikter å føre bøker som bestemt for kjøpmenn i lov om handelsnæring.

§ 8. En hotellbevilling kan inndras:

1. Når vilkårene efter § 5 ikke lenger er til stede.
2. Når bevillingsinnehaverens bo er tatt under konkursbehandling, eller han mangler midler til å dekke omkostningene ved en konkursbehandling.
3. Når bevillingsinnehaveren ved endelig dom eller forelegg er ilagt straff for overtredelse av lovgivningen om alkoholholdige varer, eller for overtredelse av forskrifter som er gitt efter § 18.

Inndragning besluttes av politimesteren, men kan innen 14 dager med opsettende virkning forlanges prøvet av vedkommende regjeringsdepartementet. Fristen regnes fra den dag beslutningen er skriftlig meddelt bevillingsinnehaveren.

Inndragning fordi utstyret ikke er i godkjent stand kan ikke besluttes før 2 måneder er gått efter at bevillingsinnehaveren av politimesteren er gitt skriftlig påbud om å rette mangelen.

§ 9. Et konkursbo kan under avviklingen utøve konkursskyldnerens hotellbevilling, men den som styrer hotellet må ha fagbrev.

Når den som har hotellbevilling og samtidig er styrer for virksomheten dør, kan dødsboet drive virksomheten i 1 år efter dødsfallet uten styrer med hotellfagbrev. Overtar gjenlevende ektefelle eller livsarving virksomheten, går hotellbevillingen over på denne, men styreren må efter utløpet av den nevnte frist ha fagbrev.

Når et hotell ellers skifter innehaver, må den nye innehaver ha hotellbevilling for å kunne fortsette virksomheten.

§ 10. Hotellfagbrev utstedes av vedkommende regjeringsdepartement mot et gebyr av kr. 25.

Vilkårene for å få hotellfagbrev er:

1. Ansøkeren må være myndig og som regel ha vært bosatt i riket i de siste 2 år.
2. Ansøkeren må ha bestått enten hotellfagprøve efter § 12 eller avgangsprøve ved hotellfagskole, som er godkjent av departementet.
3. Ansøkeren må ha arbeidet i faget i 5 år i sådan stilling som departementet godtar. Det bør som regel foreligge erklæring fra hans arbeidsgivere om det har vært noe å utsette på hans personlige forhold.

4. Ansøkeren må godtgjøre å være kyndig i bokførsel, enten ved å ha bestått avgangsprøve ved godkjent hotellfagskole eller på en av de måter som kreves for å få handelsbrev. 25 juni Nr. 12.
5. Erklæring må foreligge fra politiet på ansøkerens bosted om det vites noe å utsette på hans personlige forhold.

Departementet avgjør om ansøkerens personlige forhold skal medføre at hotellfagbrev nektes.

I særlige tilfelle kan departementet fravike de vilkår som er nevnt under nr. 2 og 3.

§ 11. Vedkommende regjeringsdepartement kan inndra hotellfagbrevet når innehaveren av fagbrevet er umyndiggjort eller ved endelig dom eller forelegg er ilagt straff for overtredelse av lovgivningen om alkoholholdige varer eller for overtredelse av forskrifter som er gitt efter § 18.

§ 12. Bestemmelsene i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 kapitel 3, 4 og 5 og §§ 40—42 får tilsvarende anvendelse på forholdet mellem den som driver en virksomhet med hotellbevilling og lærlinger og svenner. Det skal dog være tillatt å bruke lærlinger under 18 år til arbeide efter klokken 20 til 23, men ikke mere enn 3 dager i uken, og arbeidstiden den følgende dag må da ikke begynne før klokken 12. Læretiden skal ikke være under 2 år og ikke over 5 år.

Om den hotellfagprøve som en lærling skal gis anledning til å avlegge, kan Kongen gi nærmere regler i stedet for reglene i håndverkslovens § 29.

Kongen kan også gi forskrifter om tilpasning av de øvrige regler i håndverksloven.

Kapitel 2. *Andre herberger og bevertninger.*

§ 13. Enhver som vil gjøre sig næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrum, eller bevertning med mat eller drikke, skal på forhånd melde dette til stedets politimester eller lensmann. I meldingen skal oplyses hvor virksomheten skal drives og hvem som skal forestå den.

Ophører virksomheten, skal dette straks meldes til politiet. Det samme gjelder når bedriften flyttes eller skifter innehaver eller styrer.

Bestemmelsene i dette kapitel får ikke anvendelse på virksomhet som drives med hotellbevilling.

§ 14. Når politiet har mottatt melding efter § 13, skal det undersøke innehaverens og styrerens personlige forhold og det sted hvor næringen aktes drevet.

Politimesteren kan nekte innehaveren å drive virksomheten, dersom innehaverens eller styrerens forhold eller

25 juni. Nr. 12.

det sted hvor virksomheten skal drives ikke finnes å gi tilstrekkelig sikkerhet mot misbruk, eller dersom det efter politiets mening er betenkelig av samfundsmessige hensyn eller av hensyn til gjestene at virksomheten blir drevet.

En nektelse kan kreves prøvet av vedkommende regjeringsdepartement.

Den som driver eller fortsetter å drive næringen i strid med politimesterens eller departementets nektelse, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

§ 15. Når kommunestyret søker om det, kan Kongen bestemme at den som gjør sig næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet og annen utleie av enkeltrum, eller bevertning med mat eller drikke, skal ha bevilling. Bestemmelsen kan gjelde for hele kommunen eller for visse deler av den, for hele året eller en del av det.

Under de store saltvannsfiskerier og ved handelsstevnene og markedene i landdistriktene i Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark fylker kan den samme ordning gjøres gjeldende ved beslutning av herredstyret. Beslutningen skal angi de deler av herredet og de tider av året hvori den skal gjelde.

En bedrift som er i gang og som ikke tidligere har vært undergitt bevillingstvang må innen 3 måneder efter innførelsen av bevillingstvangen ha søkt bevilling for å kunne fortsette.

§ 16. Bevilling gis uten betaling av kommunestyret, eller efter dettes bemyndigelse av formannskapet. Kommunestyret kan gi politimesteren, eller i tilfelle det særskilt anordnede fiskeriopsyn, bemyndigelse til foreløbig å avgjøre søknader om bevilling inntil kommunestyret trer sammen.

Bevilling gjelder bare for virksomhet på det sted og for den tid som angis i bevillingen. Det kan angis at den bare skal utøves i land.

Før bevilling blir gitt, skal det foreligge erklæring fra politimesteren om det efter undersøkelse er funnet noe å si på innehaverens eller styrerens vandel, og om politiet er kjent med forhold som av samfundsmessige hensyn eller av hensyn til gjestene efter politiets mening gjør det utilrådelig at virksomheten blir drevet.

En nektelse eller meddelelse av bevilling kan omgjøres av vedkommende regjeringsdepartement. Gjelder nektelse av bevilling en bedrift som er i gang, har en innbringelse for departementet opsettende virkning.

§ 17. Bevilling efter § 15 kan inndras av vedkommende regjeringsdepartement, såfremt det oplyses omstendigheter som efter departementets mening gjør det utilrådelig at virk-

somheten fortsettes. Det samme gjelder dersom innehaveren 25 juni.
eller styreren ved endelig dom eller forelegg blir ilagt straff Nr. 12.
for overtredelse av lovgivningen om alkoholholdige varer, eller for overtredelse av vedtekter som nevnt i § 18.

Før inndragning besluttes, skal formannskapet være gitt anledning til å uttale sig.

Politimesteren kan midlertidig sette bevillingen ut av kraft straks, når han antar at bevillingen vil bli inndratt og finner det nødvendig straks å stanse virksomheten for å hindre nye lovovertredelser eller vesentlige samfundsmessige ulemper.

Kapitel 3. *Forskjellige bestemmelser.*

§ 18. Kongen kan gi forskrifter til opretholdelse av orden, sundhet og godt stell i hoteller, andre herberger og bevertninger, og til forebyggelse av misbruk. Forskriftene kan for alle eller enkelte slags bevertningssteder fastsette åpnings- og lukningstidene.

For bevertningssteder i en kommune kan kommunestyret foreskrive andre åpnings- og lukningstider enn bestemt i de almindelige forskrifter efter første ledd. Sådanne forskrifter av kommunestyret må dog være stadfestet av Kongen for å være gyldige.

Bestemmelser i tidligere kommunale vedtekter av den art som omhandles i første ledd ophører å gjelde ved ikrafttredelsen av forskrifter efter første ledd, med mindre Kongen bestemmer noe annet.

§ 19. Bestemmelsene i § 3 skal også gjelde for virksomheter som ikke har hotellbevilling.

Kongen kan bestemme at også andre betegnelser enn «turisthotell» og «høifjellshotell» skal være forbudt uten samtykke av vedkommende regjeringsdepartement.

Politiet skal forby en virksomhet som bruker en betegnelse i strid med disse bestemmelser eller i strid med §§ 2 eller 3.

§ 20. Utelukket fra å få bevilling til å drive hotellvirksomhet, annet herberge eller bevertning, eller fra å få hotellfagbrev, er enhver som er fradømt stemmerett i offentlige anliggender eller hvis stemmerett er suspendert eller som i de siste 3 år ved endelig dom eller forelegg er ilagt straff for ulovlig innførsel, tilvirking, salg eller skjenking av alkoholholdige varer.

Bevilling som nevnt og hotellfagbrev ophører å gjelde, dersom innehaveren fradømmes stemmerett i offentlige anliggender eller retten til å drive hotellvirksomhet, annet herberge eller bevertning.

25 juni. Nr. 12.

§ 21. Den som ved denne lovs ikrafttreden driver hotellvirksomhet og bruker ordet «hotell» i det navn virksomheten drives under, kan fortsette virksomheten uten hotellbevilling til utgangen av året 1938.

Fristen kan i særlige tilfelle forlenges efter bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 22. Den som ved lovens ikrafttreden driver hotellvirksomhet og bruker ordet «hotell» i navnet for virksomheten, kan utøve hotellbevilling selv om den som styrer virksomheten ikke har hotellfagbrev, såfremt innehaveren har drevet virksomheten i minst 6 måneder. Dette gjelder dog bare så lenge den samme person styrer virksomheten.

Den som ved lovens ikrafttreden har arbeidet i hotellfaget i minst 10 år eller som styrer av hotellvirksomhet i minst 2 år, kan gis hotellfagbrev uten hinder av bestemmelsene i § 10, såfremt departementet finner det godtgjort at han har den nødvendige innsikt i hotelldrift.

§ 23. Denne lov trer i kraft 1 januar 1936.

Fra samme tid opheves lov om anmeldelse av reisende og fremmede av 4 mai 1901 og lov om adgang til å drive herberge og bevertning m. v. av 2 april 1917.

25 juni. Nr. 13.

Midlertidig lov *) [1]) om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo.

§ 1. Utkastelse av leiere av beboelsesleiligheter i Oslo kommune på inntil 2 rum med eller uten kjøkken, som inntil 14 april 1935 var undergitt lov om boligforholdene av 12 juli 1918 med tilleggslover av 23 juli 1919, 9 juli 1926, 26 juni 1929 og 24 mars 1934, skal herefter bare kunne finne sted under iakttagelse av bestemmelsene i denne lov.

§ 2. Enhver begjæring om utkastelse av leiere som nevnt i § 1 skal av namsmannen (namsretten) oversendes en meglingsnevnd.

Denne nevnd skal være på 3 medlemmer med 3 varamenn. Et medlem med varamann opnevnes av byrettens justitiarius som formann. De øvrige medlemmer med varamenn opnevnes av formannskapet. Blandt disse skal en være eier av leiegård og en leier.

Utgiftene ved nevndens arbeide utredes av kommunen. Godtgjørelsen til nevndens medlemmer fastsettes av formannskapet.

Når nevnden finner det påkrevd av hensyn til leieren,

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 71. Innst. O. nr. 143. St tid., forh. i Ot. s. 643; i Lt. s. 162.

skal den ved forhandling med utleier og leier søke å få istandbragt en ordning, hvorved utkastelse kan undgåes. 25 juni. Nr. 13.

§ 3. Begjæring om utkastelse kan ikke tas til følge av namsmannen før 2 måneder efter at begjæringen er oversendt nevnden, med mindre nevnden har meddelt namsmannen at den ikke finner tilstrekkelig grunn til å istandbringe sådanne forhandlinger som nevnt i § 2.

Er det ved denne lovs ikrafttreden allerede besluttet å ta begjæringen tilfølge, skal allikevel begjæringen oversendes nevnden og utkastelse kan ikke finne sted før efter utløpet av den tid som er nevnt i denne paragrafs første ledd.

§ 4. Bestemmelsene i denne lov kommer ikke til anvendelse når der foreligger vesentlig misligholdelse av leieavtalen fra leierens side, eller hvis leien ikke er betalt innen 14 dager efter at skriftlig påkrav har funnet sted på eller efter forfallsdag.

For leiligheter som nevnt i § 1 kan utkastelse på grunn av manglende betaling ikke finne sted såfremt leien blir betalt innen utløpet av den i foregående ledd nevnte frist.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1 juli 1936.

Lov *) [1]) om forandringer i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931. 25 juni. Nr. 14.

Følgende paragrafer i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931 skal herefter lyde således:

§ 1, nytt 6. ledd:

I tvilstilfelle avgjør vedkommende departement om et produkt skal regnes for å henhøre under en av de varesorter som er nevnt ovenfor. Avgjørelsens riktighet kan ikke prøves av domstolene.

§ 3. Enhver som vil tilvirke margarin, margarinost, margarinmysost, kunstsmult eller fettemulsjon til salg eller fordeling, skal anmelde dette til vedkommende departement minst 2 måneder før virksomheten skal begynne. Departementet kan la de for virksomheten bestemte lokaler, maskiner, redskaper og utstyr besiktige enten ved den for virksomheten opnevnte kontrollør eller av stedets helseråd eller av nogen annen, som dertil bemyndiges. Finnes lokalene eller maskiner, redskaper eller utstyr uskikket for det påtenkte øiemed, må virksomheten ikke begynne førenn manglene er rettet. Flyttes virksomheten til et annet sted, skal dette anmeldes og de nye lokaler m. v. godkjennes på samme

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 73. Innst. O. nr. 150. St.tid., forh. i Ot. s. 649—655; i Lt. s. 164—165.

25 juni. Nr. 14.

måte som for en ny bedrift. Tilvirkningen kan uten departementets samtykke ikke skje i bygning hørende til anlegg, hvor nogen annen driver sådan virksomhet. Bedriften er pliktig til å føre bok over produksjonen samt til ved årets begynnelse å meddele landbruksdirektøren nøiaktig opgave over størrelsen av det foregående års produksjon av ovennevnte varesorter, samt over den til produksjonen av hver av disse i det samme tidsrum anvendte mengde av forskjellige fettstoffer samt av smør, fløte og melk.

Det må iakttas at produksjonen foregår på en renslig og i hygienisk henseende fullt ut tilfredsstillende måte, og bedriften har i denne anledning å underkaste sig de regler, som fastsettes av departementet.

Ny § 15. Departementet kan i fornøden utstrekning dispensere fra lovens bestemmelser for produsenter som er medlemmer av salgssammenslutning, som er godkjent av vedkommende myndighet. For meddelelse av sådan dispensasjon kan departementet opstille betingelser.

§ 16 skal lyde som den nuværende lovs § 15.

§ 17 skal lyde som den nuværende lovs § 16.

25 juni. Nr. 15.

Lov *) [1]) om forandret ikrafttreden av lover av 15 februar 1935 nr. 1 og 2 om forandring i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911.

A. Avsnitt II i lov av 15 februar 1935 nr. 1 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 skal lyde således:

§ 110 trer i kraft 1 juli 1935. For øvrig trer denne lov i kraft 1 juli 1936.

Adgangen til å trekke i lønn bortfaller ikke som følge av denne lov for skatter utlignet for tidligere budgettår, før minst 1 år er forløpet fra lovens ikrafttreden.

B. Avsnitt II i lov av 15 februar 1935 nr. 2 om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 skal lyde således:

§ 102 trer i kraft 1 juli 1935. For øvrig trer denne lov i kraft 1 juli 1936.

Adgangen til å trekke i lønn bortfaller ikke som følge av denne lov for skatter utlignet for tidligere budgettår, før minst 1 år er forløpet fra lovens ikrafttreden.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr 70. Innst. O. nr. 140. St.tid., forh. i Ot. s. 642; i Lt. s. 162.

Lov *) [1]) om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911. 25 juni. Nr. 16.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 18 nytt tiende og følgende ledd.

Hvis en sparebanks vedtekter inneholder bestemmelser om fordeling mellem flere kommuner av mulig overskudd i tilfelle av bankens likvidasjon, blir bankens formue og inntekt å fordele til beskatning i de interesserte kommuner, hvis en eller flere av disse kommuner forlanger det. Inneholder bankens vedtekter bestemmelse om efter hvilket forholdstall likvidasjonsoverskuddet skal fordeles mellem de forskjellige kommuner, blir bankens formue og inntekt å fordele til beskatning efter samme forholdstall. Hvis vedtektene ingen sådanne bestemmelser inneholder, fastsettes forholdstallet for fordelingen av Finansdepartementet under hensyntagen til, hvor meget det fra hver kommune har vært bidratt til grunnfondet, hvor store innskudd tilhører innvånere i hver av de interesserte kommuner, samt folketallet i disse. Forholdstallet fastsettes for 5 år ad gangen. De interesserte kommuner kan dog selv treffe mindelig overenskomst om fordelingen. Overenskomsten må i tilfelle godkjennes av Finansdepartementet.

Hvis en sparebank har sitt hovedkontor i en annen kommune enn de som efter foregående ledd er å betrakte som interessert i banken, tilfaller der kontorkommunen 20 procent av bankens formue og inntekt til beskatning. Skatt av formue i og inntekt av bankens faste eiendommer tilfaller derhos i sin helhet de kommuner, hvor eiendommene er beliggende.

Den fordeling av sparebankers formue og inntekt til beskatning i de interesserte kommuner som er omhandlet i de to foregående ledd av denne paragraf, gjennemføres i hvert enkelt tilfelle i løpet av 3 år. Ved første ligning efterat fordeling er besluttet, foretas fordeling av en tredjedel av formuen og inntekten, ved det følgende års ligning av to tredjedeler og ved tredje ligning av den hele formue og inntekt.

§ 35 annet ledd opheves.

§ 82 nytt siste ledd.

Når en sparebanks formue og inntekt skal fordeles til beskatning mellem flere distrikter overensstemmende med §

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 11 for 1934. Innst. O. XXV for 1935. St.tid., forh. i Ot. s. 638—641; i Lt. s. 156—161.

25 juni. Nr. 16. 18 tiende og følgende ledd, ansettes bankens formue og inntekt av ligningsnevnden (ligningsrådet) i det distrikt, hvor banken har sitt hovedkontor. I forbindelse med ligningen foretas også fordelingen mellem distriktene. Opgave over den formue og inntekt som kommer til beskatning i annet distrikt, sendes snarest mulig til dettes ligningsmyndigheter. Denne opgave legges til grunn for ligningen. Med hensyn til adgang for de interesserte kommuner til å opnå forandring i fordelingen mellem distriktene gjelder hvad der i nærværende paragrafs fjerde ledd er bestemt vedrørende rederiselskaper.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1936 og anvendes første gang ved utskrivning av skatten for 1936—1937.

25 juni. Nr. 17. Lov *) [1]) om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911.

I.

Følgende bestemmelser i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 13 nytt niende og følgende ledd.

Hvis en sparebanks vedtekter inneholder bestemmelser om fordeling mellem flere kommuner av mulig overskudd i tilfelle av bankens likvidasjon, blir bankens formue og inntekt å fordele til beskatning i de interesserte kommuner, hvis en eller flere av disse kommuner forlanger det. Inneholder bankens vedtekter bestemmelse om efter hvilket forholdstall likvidasjonsoverskuddet skal fordeles mellem de forskjellige kommuner, blir bankens formue og inntekt å fordele til beskatning efter samme forholdstall. Hvis vedtektene ingen sådanne bestemmelser inneholder, fastsettes forholdstallet for fordelingen av Finansdepartementet under hensyntagen til, hvor meget det fra hver kommune har vært bidratt til grunnfondet, hvor store innskudd tilhører innvånere i hver av de interesserte kommuner, samt folketallet i disse. Forholdstallet fastsettes for 5 år ad gangen. De interesserte kommuner kan dog selv treffe mindelig overenskomst om fordelingen. Overenskomsten må i tilfelle godkjennes av Finansdepartementet.

Hvis en sparebank har sitt hovedkontor i en annen kommune enn de som efter foregående ledd er å betrakte som interessert i banken, tilfaller der kontorkommunen 20 pro-

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 11 for 1934. Innst. O. XXV for 1935. St.tid., forh. i Ot. s. 638—642; i Lt. s. 162.

cent av bankens formue og inntekt til beskatning. Skatt av formue i og inntekt av bankens faste eiendommer tilfaller derhos i sin helhet de kommuner, hvor eiendommene er beliggende. 25 juni. Nr. 17.

Den fordeling av sparebankers formue og inntekt til beskatning i de interesserte kommuner som er omhandlet i de to foregående ledd av denne paragraf, gjennemføres i hvert enkelt tilfelle i løpet av 3 år. Ved første ligning efterat fordeling er besluttet, foretas fordeling av en tredjedel av formuen og inntekten, ved det følgende års ligning av to tredjedeler og ved tredje ligning av den hele formue og inntekt.

§ 29 annet ledd opheves.

§ 75 nytt siste ledd.

Når en sparebanks formue og inntekt skal fordeles til beskatning mellem flere distrikter overensstemmende med § 13 niende og følgende ledd, ansettes bankens formue og inntekt av ligningsnevnden (ligningsrådet) i det distrikt, hvor banken har sitt hovedkontor. I forbindelse med ligningen foretas også fordelingen mellem distriktene. Opgave over den formue og inntekt som kommer til beskatning i annet distrikt, sendes snarest mulig til dettes ligningsmyndigheter. Denne opgave legges til grunn for ligningen. Med hensyn til adgang for de interesserte kommuner til å opnå forandring i fordelingen mellem distriktene gjelder hvad der i nærværende paragrafs fjerde ledd er bestemt vedrørende rederiselskaper.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 januar 1936 og anvendes første gang ved utskrivning av skatten for 1936—1937.

Lov *) [1]) om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v. 25 juni. Nr. 18.

I.

Midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v. skal herefter lyde således:

§ 33, de 2 siste ledd.

Stempel betales ikke for dokumenter som er ledd i gjennemførelsen av en ordning efter denne lov. Der betales heller ikke tinglysingsgebyr, undtagen ved lån efter kap. 4, hvor gebyret utredes av låntageren.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 61. Innst. O. nr. 113 og 137. St.tid., forh. i Ot. s. 642—643; i Lt. s. 162.

25 juni. Nr. 18. Til erhvervelse av fast eiendom er tillatelse efter konsesjonslovgivningen ikke nødvendig når erhvervelse er ledd i en ordning efter denne lov og eiendommen for mindre enn 2 år siden har tilhørt erhververen eller dennes ektefelle, foreldre eller barn.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

25 juni. Nr. 19. **Lov** *) [1]) om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere.

I.

Midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere skal herefter lyde således:

§ 31, de 2 siste ledd.

Stempel-, tinglysings- og registreringsgebyr betales ikke for dokumenter som er ledd i gjennemførelsen av en ordning efter denne lov.

Til erhvervelse av fast eiendom er tillatelse efter konsesjonslovgivningen ikke nødvendig når erhvervelse er ledd i en ordning efter denne lov og eiendommen for mindre enn 2 år siden har tilhørt erhververen eller dennes ektefelle, foreldre eller barn.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

25 juni. Nr. 20. **Midlertidig lov** *) [2]) om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover.

§ 1. *Hjelp til trengende låntagere.*

1. Styret for Den norske stats småbruk- og boligbank kan innrømme rentenedsettelse for enkelte låntagere som midlertidig ikke kan klare sine forpliktelser. Sådan nedsettelse kan gis for forfalne, løpende og fremtidige terminer for et tidsrum av inntil 3 år og omfatter den del av renten som overstiger 3 pct.

Rentenedsettelse bør som regel ikke gis når lånet på eiendommen er blitt vesentlig nedsatt efter tvangsauksjon eller akkord. Er lånet blitt nedsatt to ganger, gis rentenedsettelse ikke uten i særlige tilfelle.

---

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid 1ste avd. nr. 25.

[1]) St.besl. 22 juni. Se Ot. prp. nr. 61. Innst. O. nr. 113 og 137. St.tid., forh. i Ot. s. 643; i Lt. s. 162.

[2]) St.besl. 24 juni. Se Ot. prp. nr. 52, jfr. Innst. O. nr. 1. Innst. O. nr. XXIV. St.tid., forh. i Ot. s. 626—637 og 655—656; i Lt. s. 153—156 og 166.

2. Er en låntager særlig vanskelig stillet, kan han få rente- og avdragsterminer nedsatt med inntil halvparten, såfremt lånet på eiendommen ikke er blitt nedsatt efter tvangsauksjon eller akkord og såfremt lånet må regnes for å være for høit efter de gjeldende eiendomspriser på stedet. Ellers skal reglene i nr. 1 første ledd gjelde på tilsvarende måte. 25 juni. Nr. 20.

§ 2. *Om leiebetaling på eiendommer som banken har overtatt m. v.*

1. Når den tidligere eier midlertidig får fortsette å bo på en eiendom som Småbruk- (Arbeiderbruk) og boligbanken har overtatt, skal han betale leie for bruken av eiendommen fra bankens overtagelse. Finner banken at han ikke klarer å betale, skal leien utredes av den kommune som har garantert for lånet, dersom kommunen ikke finner det formålstjenlig å skaffe ham annet husly. Kommunen kan kreve leien tilbakebetalt av den tidligere eier.

   Leien fastsettes av banken på grunnlag av hvad der vil være rimelig efter forholdene på stedet og i det enkelte tilfelle. Den skal ikke være høiere enn at den dekker renter og avdrag på lånet og bankens utgifter på eiendommen i leietiden.

   Betaler kommunen ikke leien, kan den holdes tilbake i bidrag eller ydelser som kommunen oppebærer av statsmidler.

2. Når eiendommer som det hviler småbruk- eller boliglån på, er overtatt av den kommune som har garantert for lånet, og kommunen ikke kan opfylle sine garantiforpliktelser til banken, skal kommunen betale et beløp som svarer til en rimelig avkastning av eiendommen for den tid kommunen sitter med den. Beløpet som fastsettes av banken, utredes halvårsvis og skal ikke være høiere enn at det dekker renter og avdrag på lånet. Betales beløpet ikke, kan det holdes tilbake i bidrag eller ydelser som kommunen oppebærer av statsmidler.

§ 3. *Avhendelse av eiendommer som banken og visse kommuner har overtatt.*

1. Eiendommer som er overtatt av banken eller av kommuner som nevnt i § 2 nr. 2, skal søkes avhendet uten ugrunnet tap. Før avhendelsen bør eiendommen verdsettes av banken.

   Er det holdt takst over eiendommen efter lovene om lånekassene for jordbrukere og fiskere eller er der nylig

25 juni. Nr. 20.

holdt odelstakst, kan verdsettelse fra bankens side undlates.

2. Eiendommen kan selges tilbake til den tidligere eier såfremt han har vist sig skikket som småbruker eller som eier av egen bolig og såfremt det er utsikt til at innbetalingen av renter og avdrag vil bli gjenoptatt for det lånebeløp som efter gjenkjøpet blir hvilende på eiendommen. Dette kan sannsynliggjøres ved at første rente- og avdragstermin betales før eiendommen overdras.

§ 4. *Særregler om bankens utlånsvirksomhet.*

I kommuner som er i den stilling at de ikke forsvarlig kan ta på sig nye garantiforpliktelser, kan vedkommende departement bestemme at banken inntil videre kan gi lån uten kommunegaranti. Slike lån kan ydes med op til $^{7}/_{10}$ av låneverdien efter § 13 og § 41 i lov om småbruk- og boliglån m. v.

§ 5. *Forskjellige bestemmelser.*

1. Vedkommende departement kan gi nærmere forskrifter til gjennemføring av denne lov og om bankens utlånsvirksomhet i vanskeligstilte kommuner.
2. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1 juli 1937. Midlertidig lov av 24 juni 1931 nr. 5 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån av 23 juli 1915 med tilleggslover opheves.

25 juni. **Kongelig kunngjøring** *) [1]) om tollavgifter fra 1 juli 1935.

De 30 juni 1935 gjeldende bestemmelser om tollavgifter og midlertidige tolltillegg skal fremdeles være gjeldende fra 1 juli 1935 med følgende forandringer:

B. Tariff for innførselstollen og for tara.

Dyr og matvarer av dyr:

— —

II. Matvarer:

— —

B. Andre matvarer:

— —

5. kjøtt og flesk, alle slags:

— —

b. annet — — — — — — — — — — — — — — — — —

— ellers:

— —

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
[1]) St.besl. 24 juni.

25 juni.

2. tarmer:
   a. som nu.
   b. som nu.
   c. som nu.
   Tara for tarmer b. og c.:
   Fustasjer av ek eller bøk 25 pct., andre fustasjer og kasser 12 pct., sekker eller lerret 2 pct. Nettoveining tillates ikke for tarmer b. og c. som innføres i de her nevnte emballasjer.
3. annet kjøtt o. s. v. som nu.

Frukter (trefrukter) og bær:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

5. frukter, nedlagt på annen måte enn under 3 og 4 nevnt, herunder også ananas, aprikoser, ferskner, plommer og pærer i metallbokser, selv om de er tilsatt med sukker:
   a. aprikospulp, uten tilsetning av sukker, i emballasjer som med sitt innhold veier minst 5 kg, 1 kg kr. 0,40.
   b. ellers, 1 kg kr. 0,60.

Anm. Nr. 4 og 5 a. og b. fortolles med nærmeste innpakning.

Grønnsaker:

1. friske, med nærmeste innpakning:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

c. som nu.

Anm. Tomater inngår tollfritt i tiden fra 1 januar til 30 april, artisjokker i tiden 1 desember til 31 mai og asparges i tiden fra 15 november til 30 april. Tolldepartementet kan i særlige tilfelle bestemme, at tomater også inngår tollfritt i desember fra den 1 eller en senere datum.

Jord og ler samt arbeider derav:

4. fliser:
   a. 15 mm tykke og derover.
      1. som nu.
      2. som nu.
   b. som nu.

Klær og av vevde varer forarbeidede artikler, som ikke annensteds i tariffen er opført:

I. gjennemtrukket av eller overstrøket med olje, ferniss, gummi eller desslike eller forferdiget av sådant tøi, likeledes med overdrag av celluloid:
   a. som nu.
   b. som nu.

25 juni.

c. oljeklær av annet stoff:
1. når dette veier 100 gram eller derover pr. halv meter i kvadrat, 1 kg kr. 0,60.
2. andre, 1 kg kr. 1,20.

d. som nu.

Anm. Forsåvidt vekten av ytterstoffet av de under littera c. henhørende varer ikke med tilstrekkelig nøiaktighet kan anslåes, henføres varen under littera c. 2.

Metaller:

— —

II. i arbeide:

A. av forskjellige metaller:

— —

12. skriftstøperarbeide:
a. som nu.
b. klisjéer, alle slags — også av gummi — graveringer, etsninger, tresnitt og lignende samt stereotypiplater og papirmatriser, a. v. 10 pct.
c. som nu.

— —

E. av tinn:

1. som nu.
2. som nu.
3. loddetinn, også legert, i stenger, plater, bånd, rør og lignende med eller uten loddepasta, fritt.
4. i annet arbeide, hvorunder folie o. s. v. (som nuværende 3).

— —

G. av kobber, messing, bronse, nysølv og andre kobberblandede metaller samt aluminium og nikkel:

— —

10. i annet arbeide:
a. som nu.
b. som nu.
c. ellers:
1. etiketter, avertissementsskilter og handelsannonser av folie, 1 kg kr. 1,00.
2. annet, 1 kg kr. 0,50.

Papir og papp samt arbeider derav:

— —

6. a. som nu.
b. broder-, strikke-, hekle- og lignende mønstre og mønsterbøker (journaler og tidsskrifter herunder ikke

innbefattet); linjert papir, visittkort, billetter til dampskiber og desslike, brevkonvolutter, så vel blott tilskårne som sammenklistret, også med tøi under papiret, kataloger, prislister, rammer til billeder, med eller uten glass over; papir med påklistret flor eller annet tøi, lakkert papp og hueskygger derav; enn videre, forsåvidt de ikke inngår under den høiere sats for litografiske arbeider i to eller flere farver etc., kremmerhus, papirposer og desslike, ferdige fotografikartonger, papirservietter, prøvekort eller andre kort av papp, overtrukket med papir til påheftning av varer, samt fiberkanner: 25 juni.

1. kataloger trykt på fremmed sprog over bøker, frie.
2. ellers, 1 kg kr. 0,25.

c. som nu.

6. b. 2. og c. fortolles med nærmeste innpakning.

d. som nu.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

10. karter, såsom himmel-, land- og sjøkarter samt plancher til skolebruk:
a. som nu.
b. som nu.

Saft av frukt eller bær, herunder også kunstig saft:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

2. annen, hvorunder også most, sider og andre fruktvine samt saft, inneholdende inntil 12 pct. alkohol:
a. som nu.
b. appelsinsaft, 1 kg kr. 0,30.
c. ellers, 1 kg kr. 0,50.

Forsåvidt saften ved undersøkelsen o. s. v. som nu.

Silke, herunder kunstig silke og arbeider derav og av andre spinnestoff eller metalltråd i forbindelse med silke, ikke nevnt annensteds:

1. kunstsilkeavfall samt uspunne kunstsilkefibrer (stapelfaser) og andre motsvarende av cellulose kunstig fremstilte tekstilfibrer i lengder under 10 cm, 1 kg kr. 0,10.
2. spunnet og uspunnet, ikke annensteds nevnt:
a. o. s. v. som nu.

Skinn og huder:

C. med hår- eller fjærbedekning for buntmakerarbeide:

1. som nu.
2. bever, ilder, skunk, nerts, andre slags enn japansk, kolinsky, gaupe, nutria, pensylvan, bisam, muldvarp, gråverk,

25 juni. alle krøllhårede lam- og geitkidskinn
med undtagelse av breitschwanz:
a. uberedte ..... 1 kg kr. 6,00
b. beredte, løse ..... 1 kg » 25,00
c. beredte, sammensydde ..... 1 kg » 45,00
d. beredte i arbeide, buntmakerarbeide 1 kg » 75,00
3. andre slags:
a. uberedte, fri.
b. som nu.
c. som nu.
d. som nu.

Anm. Der tas intet hensyn til o. s. v. som nu.

Vogner, kjerrer og sleder:
1. a, b, c, d, e som nu.

Anm. 1 og 2 som nu.

Anm. 3. For budgett-terminen 1935—36 kan Tolldepartementet på de nærmere betingelser, som av dette fastsettes, tilstå tollfrihet for elektriske automobiler.

Anm. 4 som nu.

Anm. 5. Fortollingsverdien av automobiler, understell til disse og motorsykler som innføres i brukt stand, fastsettes lik fortollingsverdien på fortollingstidspunktet av tilsvarende nye kjøretøier (av ny modell). De nærmere regler herom gis av Tolldepartementet, som kan bestemme at der skal gjøres fradrag i fortollingsverdien for verdiforringelse.

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å foreta de nødvendige endringer i tariffens løpenummer.

25 juni. **Kongelig resolusjon** *).

Følgende bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene trer i kraft straks:

Avsnitt I (domstolsloven) §§ 5 første ledd, 8 første ledd, 20 tredje ledd, 31, 85 første ledd **), 86 første ledd **), 164 annet ledd, 179 tredje ledd.

Avsnitt II (tvistemålsloven) §§ 15 første ledd, 128, 139 første og annet ledd, 149 annet ledd, 151, 161 tredje ledd, 181 tredje ledd, 186 tredje ledd, 215 annet ledd, 296, 297, 359, 362 første ledd, 378, 404, 408 annet ledd, 413 første og annet ledd.

Avsnitt III (tvangsfullbyrdelsesloven) §§ 49, 109 første ledd, 155 nr. 1, 173 første ledd, 178 første ledd, 184 tredje ledd, 186.

*) Kunngj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
**) Se dog res. av 16 august 1935.

Avsnitt IV (skjønnsloven) § 53 siste ledd. 25 juni.
Avsnitt V (straffeprosessloven), undtatt § 377 fjerde ledd som trer i kraft 1 oktober 1935.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 25 juni.
det ved fru Mathilde Olsen-Bergs testament av 10 juli 1905 oprettede «E. Olsen-Bergs og hustrus legat» til verdige trengende i Lillehammer.

Forskrifter *) for utgassing med blåsyre- 25 juni.
gass i utgassingskammere.

Utferdiget av Socialdepartementet i henhold til kongelig resolusjon av 11 januar 1935.

Blåsyregassholdige pulver («Zyklon B» og lignende) er flytende blåsyre, tilsatt små mengder av stoffer som lett irriterer slimhinnene (tåregass), som er opsuget i kiselgur eller lignende. Utsatt for luftens påvirkning avgir disse pulver straks sitt innhold av blåsyregass og blir av den grunn forsendt i lufttette beholdere av form som almindelige konservedåser. På grunn av sitt innhold av blåsyre hører disse pulver til de sterkeste gifter. Til utgassing kan istedenfor blåsyreholdig pulver også brukes blåsyre som blir fremstillet på stedet av Cyannatrium (eller andre cyanider) og svovelsyre.

Når blåsyregass utvikles i et lukket rum er allerede få åndedrag tilstrekkelig til å fremkalle bevisstløshet og ved videre innånding følger døden hurtig.

Blåsyregass lukter svakt av bitre mandler og frembringer en svak irritasjon i hals og strupe. Dette er imidlertid ikke noget sikkert kjennetegn, da der er mange mennesker som absolutt ikke kan merke blåsyregass selv om gassmengden er så stor, at den kan virke dødelig.

For utgassing med blåsyregass i utgassingskammere er fastsatt følgende forskrifter som må følges nøiaktig:

§ 1. Utgassing kan bare foretas av dem som er godkjent til det av medisinaldirektøren. Slik godkjennelse kan han kalle tilbake, når han finner grunn til det.

§ 2. Helserådets ordfører opnevner en av dem, som skal foreta utgassingen, til å ha ledelsen av utgassingen og ansvaret for at forskriftene overholdes og at materiellet er i orden.

Ingen som ikke er godkjent i henhold til § 1, må delta i utgassingen eller gå inn i utgassingsrummet eller i rum som står i forbindelse med dette, hvis ikke disse rum er helt utluftet, eller i rum hvor opbevares blåsyreholdige stoffer.

---

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

25 juni. Personer som holder på å utdanne sig til å foreta utgassing med blåsyregass, kan dog delta i utgassingen o. s. v., men utgassingslederen skal da nøie passe på, at vedkommende følger forskriftene og utviser forsiktighet. Det samme gjelder personer, som av helserådets ordfører har fått særskilt tillatelse til å overvære utgassingen for å sette sig inn i denne.

§ 3. Kammere for utgassing med blåsyregass må være godkjent av medisinaldirektøren — også forsåvidt angår beliggenhet og utstyr samt den måte som restene fra blåsyreutviklingen bortskaffes på og anlegg hertil. Godkjennelsen skjer inntil videre. Medisinaldirektørens avgjørelse kan innankes for departementet.

Ved anlegg av n y t t utgassingskammer skal plan og beskrivelse på forhånd sendes medisinaldirektøren til godkjennelse. Ved henvendelse til medisinaldirektøren vil kunne fåes en maskinskrevet veiledning. Kammeret må efter opførelsen ikke tas i bruk før medisinaldirektøren har gitt tillatelse.

For utgassingskammere som a l l e r e d e e r i b r u k skal plan og beskrivelse sendes medisinaldirektøren til godkjennelse innen 1 måned efterat disse forskrifter er utferdiget.

§ 4. Ved enhver utgassingsanstalt for blåsyregass skal der være et tilstrekkelig antall gassmasker med innsats for blåsyregass eller andre av medisinaldirektøren godkjente beskyttelsesinnretninger mot blåsyregass, minst 1 til hver som samtidig arbeider ved utgassingen, samt nye reserveinnsatser til utskiftning. Det må stadig påses at gassmasken, henholdsvis den annen beskyttelsesinnretning, passer den som skal bruke den.

Dessuten skal der ved utgassingsanstalten være et surstoffapparat til behandling med surstoffinnånding i tilfelle av forgiftning; like før hver utgassing skal det påses at surstoffapparatet er i orden, og at der er nok surstoff i apparatet, henholdsvis i reservebomber.

§ 5. Når utgassing skal finne sted, bringes først alle saker som skal utgasses, inn i utgassingskammeret. Tepper, sengklær og lignende henges op på snorene, og de andre saker anbringes så at der er lettest mulig adgang for gassen over alt. Døren lukkes så godt til og låses.

§ 6. Hvis der skal brukes Zyklon B (eller annet blåsyreholdig pulver), åpnes boksen, innholdet kastes raskt inn gjennem luken, eller helles, hvis der er et utbygg for utvikling av blåsyregassen, ut på bunnen av dette, idet innholdet fordeles mest mulig utover. Hvis der skal brukes mere enn 1 boks, lukkes luken, henholdsvis lokket på utbygget, til mellem åpningen og uthellingen av hver boks. Man kan dog

før uthellingen skal begynne, åpne alle bokser som skal brukes, men de må da lukkes med en gummihette, som først fjernes når innholdet skal helles ut; innholdet av alle bokser kan da helles raskt ut uten at luken — lokket — lukkes til mellem utstrøingen av innholdet av de enkelte bokser. Når utstrøingen er ferdig, lukkes øieblikkelig luken — lokket — godt til og låses. 25 juni.

§ 7. Hvis der skal brukes svovelsyre og cyannatrium: Avveiningen av cyannatrium skal foretas i opbevaringsrummet. Den som foretar avveiningen, skal bære gummihansker, så huden ikke kommer i berøring med cyannatrium. Like efter avveiningen skal hendene vaskes med hanskene på. Posen med den avveiede cyannatrium opbevares i opbevaringsrummet til den skal brukes.

Først fylles vannet i karet og derefter tilsettes svovelsyren under god omrøring (dette bør gjøres et par timer før gassen skal settes på), eller den fortynnede svovelsyre fylles i karret. Det på forhånd i en papirpose avveiede cyannatrium helles så raskt ut i karret, papirposen kastes ned i karret og lokket lukkes raskt, skrues godt til og låses, hvis det er forsynt med lås.

§ 8. Under utstrøingen av det blåsyreholdige pulver — henholdsvis uthellingen av cyannatrium — kan viften holdes i gang med åpen ventilasjonspipe, men straks utstrøingen — uthellingen — er ferdig og luken er lukket — (lokket satt på) — lukkes spjeldet godt. Hvis viften er anbragt så den kan bringe cirkulasjon i kammeret når spjeldet er lukket, kan den holdes i gang de første timer av utgassingstiden. Temperaturen i utgassingskammeret skal holdes oppe på 15—20° under hele utgassingstiden.

§ 9. Til utgassing for møll, veggedyr og lignende bør der i almindelighet brukes 30 gram blåsyregass pr. m^3 volum av utgassingskammeret, og gassen bør i almindelighet stå på i omtrent 24 timer.

§ 10. Når utgassingskammeret står under gass eller utluftes, skal den elektriske belysning av advarselsskiltene være tendt når der ikke er fullt dagslys.

§ 11. Til utvikling av 30 gram blåsyregass må der, når dertil brukes cyannatrium og svovelsyre, benyttes 65 gram teknisk ren cyannatrium, 0,06 l (= omtrent 110 g) rå konsentrert svovelsyre 66° Baume' og 0,2 l vann.

§ 12. Når utgassingstiden er forløpet, åpnes først spjeldet og viften settes igang. Derefter åpnes luken eller lokket. Efter at der har vært luftet på denne måte i 1—2 timer, åpnes døren og luftningen fortsettes med viften i gang til blåsyregassen er luftet ut. Der undersøkes så med gassrestprøven

25 juni. om der er blåsyregass igjen i kammeret. Når prøven er praktisk talt negativ, det vil si når der efter 10 sek. innvirkningstid bare blir svak blåfarve av papiret, kan sakene bringes ut av utgassingskammeret og over i utluftningsrummet. Under tømningen av utgassingskammeret må viften holdes i gang med åpent spjeld.

Hvis den som går inn i utgassingskammeret for å undersøke, om der er luftet tilstrekkelig til at sakene kan flyttes, merker at der lukter tydelig av blåsyre, skal han øieblikkelig gå ut av kammeret, og utluftningen må fortsette minst 1 time, før man pånyt prøver om der er luftet nok ut.

Under hele utluftningen skal der være vakt for å påse, at ingen uvedkommende kommer inn i eller i nærheten av utgassingskammeret; vakten skal være forsynt med gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass.

§ 13. Sakene må så stå i utluftningsrummet til de er helt fri for blåsyregass. Hvis temperaturen ute er lav, vil det være heldig å opvarme utluftningsrummet i denne tid. Før sakene utleveres, skal man overbevise sig om at de er fri for blåsyregass. Dette gjøres på følgende måte: Døren og ventilasjonsåpningen til utluftningsrummet lukkes; rummets temperatur bringes op til 15—20° og det står lukket minst 1 time. Man går så inn og foretar gassrestprøve, idet papiret langsomt føres over eller holdes hen til de saker som skal undersøkes; særlig undersøkes sengklær, tepper, madrasser og stoppede møbler nøie. Hvis gassrestprøven da er negativ, kan sakene utleveres. Ved utleveringen av utgassede saker skal der alltid gis både muntlig og skriftlig (trykt) påbud om at mottageren skal banke sengklær, klær, tepper, madrasser og stoppede møbler godt før de tas i bruk.

§ 14. Til påvisning av blåsyregass (gassrestprøven) brukes:

Opløsning I: En opløsning av kobberacetat (3,00 g krystallisert kjemisk rent kobberacetat opløst uten opvarmning i 1 liter destillert vann) og

Opløsning II: En opløsning av benzidinacetat (2,00 g kjemisk ren benzidinacetat opløst i 1 liter destillert vann eller 1,50 g kjemisk ren benzidin tilsatt 16,5 cm^3 1 n eddiksyre og opløst i destillert vann til 1 liter. Opløsningen filtreres og opbevares på flaske av mørkt glass med godt innslepet glasskork; opløsningen skal være farveløs. Hvis opløsningen ved opbevaring blir noget farvet, men ved filtrering atter blir farveløs, kan den brukes efter filtrering).

§ 15. Prøven utføres således: Like deler av opløsning I og II blandes godt like før bruken (for å være brukbar må blandingen være klar og svakt grønngul farvet, ikke blå).

En strimmel filtrerpapir dyppes i væsken og beveges sakte like over eller mellem de gjenstander, som skal undersøkes. Hvis der ikke efter 10 sek. er kommet nogen blåfarvning av papiret, er prøven negativ. 25 juni.

§ 16. Hvis utgassingskammerets tomt støter til sjøen, og havnestyret tillater det, kan innholdet av utviklingskarret efter endt utgassing styrtes i sjøen uten å være «nøitralisert». I motsatt fall skal innholdet «nøitraliseres» før det skaffes bort. Hertil brukes for hver liter svovelsyre som er anvendt:

0,8 kg brent kalk utrørt i 3 l vann og

0,15 kg jernvitriol opløst i 0,3 l vann.

Under omrøring tilsettes først kalkmelken og derefter jernvitriolopløsningen. Efter at innholdet har stått minst ¼ time, kan det tømmes i sjøen eller i større vassdrag, enten direkte eller gjennem den dertil bestemte kloakk, eller det kan transporteres bort for å tømmes i sjøen eller i større vassdrag. Til transporten må brukes tette kar forsynt med tettsluttende lokk; karrene skal være av tre eller være helpressede eller godt falsede jernkar. Når innholdet av utviklingskarret tømmes i kloakk, skal der spyles godt efter med vann. Medisinaldirektøren kan dessuten, hvor restene skal tømmes i kloakk, gi nærmere forskrifter herfor sammen med godkjennelsen av anlegget.

§ 17. Det pulver som er tilbake efter utgassing med Zyklon B, kan efter endt utluftning feies sammen og kastes i en søppelkasse.

§ 18. Under åpningen av bokser med blåsyreholdig pulver og under utstrøingen av pulveret eller uthellingen av cyannatrium skal den som foretar dette, ha påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass. Han må ikke ta av masken, henholdsvis den annen beskyttelsesinnretning, før alle åpninger i utgassingskammeret er lukket. Hvis utstrøingen av pulveret eller uthellingen av cyannatriumen foretas inne i et lukket rum, må han ikke ta av masken, — den annen beskyttelsesinnretning — før han er kommet ut i fri luft. Likeledes skal den som ved utgassingstidens slutt åpner luken eller lokket, ha påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning.

§ 19. Fra man begynner å åpne boksene med blåsyregassholdig pulver, henholdsvis fra man henter den avveiede cyannatrium — og til blåsyregassen er satt på og alle åpninger i utgassingskammeret er lukket, skal der den hele tid foruten lederen av utgassingen være til stede en annen, som er godkjent i henhold til § 1. Det samme er tilfelle når der åpnes for begynnende utluftning, og når nogen går inn i kammeret for å undersøke, om der er luftet nok til at sakene

25 juni. kan tas ut av utgassingskammeret. Den av dem som ikke deltar i det i § 18 nevnte arbeide, skal også ha gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass i beredskap, men behøver ikke å ha den påsatt. Hvis det finnes praktisk, kan begge delta i det i § 18 nevnte arbeide, men begge må da ha påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning.

Hvis utgassingskammeret er innrettet til å foreta utstrøing av blåsyreholdig pulver eller uthelling av cyannatrium fra et lukket rum, må ingen gå inn i dette rum efter at gassen er satt på uten påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass, og uten at der er en annen til stede som er godkjent i henhold til § 1, og som enten har påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning, eller som venter utenfor med gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning i beredskap. Hvis den annen venter utenfor, skal døren stå åpen, og han skal den hele tid stå så han ser den, som er gått inn i rummet.

§ 20. I rum hvor der opbevares blåsyreholdig pulver eller cyannatrium, må aldri 1 mann gå inn eller opholde sig alene, men der skal alltid være minst 2 mann i følge. Den ene av disse skal den hele tid de er i rummet, ha påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass for — i tilfelle der skjer et uhell — uhindret av blåsyregassen øieblikkelig å kunne redde den annen. Denne skal også ha gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning, men trenger ikke å ha den påsatt.

§ 21. Under behandlingen av utviklingskarret og dettes innhold efter endt utgassing, før innholdet er ferdig «nøitralisert», skal den som arbeider med det ha påsatt gassmaske eller annen beskyttelsesinnretning mot blåsyregass.

§ 22. Ved lettere forgiftningstilfelle skal den forgiftede straks bringes ut i frisk luft. Man tilkaller, hvis der foruten den forgiftede bare er én mann til stede øieblikkelig nærmeste hjelp som kan fåes, underretter straks en læge og begynner å gå frem og tilbake med den forgiftede inntil illebefinnenet har gitt sig, idet en mann støtter ham på hver side.

Ved alvorligere forgiftningstilfelle skal også den forgiftede straks bringes ut i frisk luft. Man tilkaller, hvis der foruten den forgiftede bare er én mann til stede, øieblikkelig nærmeste hjelp som kan fåes, underretter straks sykehuset, eller hvis der ikke finnes noget sykehus tilstrekkelig nær, en læge, løsner på klærne så de ikke hindrer åndedrettet eller blodomløpet og lar den forgiftede innånde surstoff fra surstoffapparatet. Hvis den forgiftede ikke puster eller puster dårlig, begynnes straks med kunstig åndedrett, idet man samtidig anvender surstoffapparatet.

§ 23. Ved enhver utgassingsanstalt for blåsyregass skal der føres en av helserådets ordfører autorisert protokoll, hvori de foretatte utgassinger innføres, under angivelse av datum og klokkeslett for når gassen blev satt på og når utluftningen begynte, mengde av anvendt stoff med tilføielse av dettes handelsnavn, samt navnet på lederen av utgassingen; lederen av utgassingen foretar innførselen. På forlangende skal protokollen fremlegges for medisinaldirektøren, vedkommende politi- eller helserådstjenestemann til gjennemsyn. 25 juni.

§ 24. Overtredelse av disse forskrifter, som nøie må følges, er straffbar.

§ 25. Forskriftene trer i kraft straks.

Skriv *) frå Socialdepartementet um brigde i vedtekti um herbyrge- og beverternæringi i Vik herad, Sogn og Fjordane fylke. 26 juni.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Buvik herred, Sør-Trøndelag fylke. 26 juni.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 27 juni.

Lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 trer ifølge kongelig resolusjon av 3 mai i år i kraft fra 1 juli førstkommende.

Efter loven skal omsetning og tilvirkning i omsetningsøiemed av nærings- og nytelsesmidler være underkastet forskrifter og tilsyn efter Kongens nærmere bestemmelse, til vern om og fremme av folkehelsen. Forskriftene kan ta sikte på å forebygge tilvirkning og omsetning av helseskadelige næringsmidler og nytelsesmidler, sikre renlighet og forhold som er tilfredsstillende i hygienisk henseende, angi hvorledes varene skal være tilvirket, hvad de må inneholde, og hvilke krav de skal tilfredsstille for at de kan utbys til salgs, forebygge uriktige forestillinger om varenes oprinnelse, beskaffenhet, art, mengde, sammensetning eller andre forhold som har betydning for folkehelsen. Sådanne bestemmelser kan også gis om bruks- og forbruksgjenstander som kan være helseskadelige. Videre kan der gis bestemmelser om de krav som skal stilles til drikkevann og vann som brukes ved omsetning og tilvirkning i omsetningsøiemed av nærings- og nytelsesmidler samt om tilsyn med anlegg og drift av vannverk.

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 26.
**) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

27 juni. I samhøve hermed er der i forbindelse med lovens ikrafttreden fastsatt almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. samt særlige forskrifter om følgende varer: hermetiske matvarer m. v., kaffe og te samt erstatningsmidler for disse varer, kakao og kakaoprodukter, kjøtt og kjøttvarer, krydderier samt om melk og fløte.

De almindelige forskrifter gir regler om tilvirkning og omsetning av alle slags næringsmidler. Så vel de almindelige som de særlige forskrifter gjelder bare den tilvirkning og omsetning m. v. som foregår erhvervsmessig.

Man skal nedenfor fremheve enkelte av bestemmelsene.

§ 1 i de almindelige forskrifter angir hvad man efter disse forstår ved næringsmiddel. § 4 angir hvad som skal anses som helseskadelig næringsmiddel, og forbyr at sådant tilvirkes i omsetningsøiemed. Efter §§ 4 og 5 er det videre forbudt å utby til salgs eller omsette helseskadelig næringsmiddel og næringsmiddel som på grunn av sykelig forandring, bedervethet, forurensning, feilaktig tilberedning eller av annen grunn må anses utjenlig som næringsmiddel. Særlige bestemmelser av denne art finnes i forskriftene om hermetiske matvarer m. v. § 4, om kaffe og te m. v. § 4, om kjøtt og kjøttvarer § 2 og om melk og fløte §§ 4, 7 og 8.

§ 7 gir almindelige bestemmelser om tilsetning av konserveringsmidler, farvestoffer m. v. Særlige bestemmelser herom er ellers bl. a. gitt i forskriftene om hermetiske matvarer m. v. §§ 5 og 8 og om kjøtt og kjøttvarer §§ 5 og 6.

Ved kgl. res. av 14 juni 1935 er departementet bemyndiget til å gjøre undtagelse fra forbudet mot å bruke andre konserveringsmidler enn alkohol, eddik, koksalt, salpeter og sukker. I henhold hertil bestemmer departementet, at nevnte forbud inntil videre ikke skal gjelde bær og fruktsafter og syltetøi. Herom vil der senere bli truffet nærmere bestemmelse. Fabrikkene anbefales, inntil så skjer, ikke å bruke andre konserveringsmidler for de nevnte varer enn de som er foreslått i § 6 i et utkast til forskrifter om bær og fruktsaft m. v. som i sin tid er utarbeidet av et sakkyndig utvalg og trykt som bilag til Stort. med. nr. 31 for 1934 s. 14.

§ 11 inneholder forbud mot at man i lokaler og på steder hvor næringsmidler tilvirkes m. v., opbevarer eller bruker giftige stoffer, helseskadelige næringsmidler, forbudte konserveringsmidler m. v.

§ 12 gir forskjellige bestemmelser om hvordan kar, redskaper, maskiner og innpakning som brukes i lokaler hvor næringsmidler tilvirkes m. v., eller som kommer i berøring med

næringsmidler bestemt til å omsettes, skal være for ikke å skade 27 juni.
næringsmidlene. Regler herom er også gitt i forskrifter for de enkelte vareslag, således i §§ 3 og 6 om hermetiske matvarer og i § 9 om melk og fløte.

Endelig gir § 13 et almindelig påbud om renslighet og forsiktighet under opbevaring, føring og håndtering av næringsmidler. Se dessuten de særlige bestemmelser av denne art i forskriftene om kjøtt og kjøttvarer § 3 og om melk og fløte §§ 9 og 10.

§ 6 gir bestemmelser som skal hindre at kjøper eller mottager villedes med hensyn til næringsmidlets oprinnelse, beskaffenhet, art, mengde, sammensetning m. v., idet særlig tas sikte på næringsmidlets betegnelse, samtidig som der gis nærmere regler om når en betegnelse skal anses villedende. For næringsmiddel som der er gitt særskilt forskrift om, skal denne legges til grunn ved bedømmelsen av heromhandlede forhold.

Almindelige bestemmelser om betegnelser m. v. på emballasje m. v. er gitt i § 8, som må sees i forbindelse med de særlige bestemmelser i forskriftene om de enkelte vareslag. Socialdepartementet er ved den ovenfor nevnte kgl. resl. av 3 f. m. bemyndiget til inntil utgangen av året 1935 å gjøre undtagelse i de enkelte tilfelle fra forskriftenes krav til emballasje, etiketter, merking m. v. Søknad herom, ledsaget av prøver, må i tilfelle sendes departementet.

Opmerksomheten henledes videre på § 9 i de almindelige forskrifter, jfr. lovens § 1, siste ledd, hvorefter den som erhvervsmessig vil drive slakteri på fast bedriftssted, tilvirke næringsmidler eller fra fast utsalgssted selge kjøtt, fisk, melk, grønnsaker m. m., må melde dette til helserådet, hvis samtykke dessuten må foreligge før de nevnte virksomheter m. v. kan begynne. I § 10 er videre gitt nærmere bestemmelser om lokaler for disse virksomheter.

Endelig kan merkes bestemmelsene i § 14 om vann og is som brukes ved tilvirkning m. v. av næringsmidler m. v., samt § 15 som gir bestemmelser om enkelte kosmetika og andre stoffer som brukes til pleie av tenner, munnhule, hud, hår m. v.

Efter § 16 kan departementet for varer som tilvirkes for utførsel, tillate undtagelser fra bestemmelsene i de almindelige forskrifters §§ 6, 7, 8 og 11, annet ledd, samt tilsvarende bestemmelser i forskriftene om de enkelte vareslag.

De almindelige forskrifter gjelder, når undtagelse ikke er gjort, for alle slags næringsmidler. Disse forskrifter utfylles av de særlige forskrifter for de enkelte vareslag, når sådanne er utferdiget. Som nevnt foran er for en rekke slags varer utferdiget særlige forskrifter, som i nærmere detaljer fastsetter hvad der må kreves av hvert enkelt næringsmiddel m. v. Noen adgang til å

27 juni. dispensere fra bestemmelsene er det ikke, bortsett fra, at departementet efter § 7 i forskriftene om hermetiske matvarer og § 6 i forskriftene om melk og fløte kan gi nærmere regler om angivelse av fabrikasjonsstedet, når fabrikanten har flere sådanne. Utover det, at emballasjen eller etiketten må være forsynt med særlige merker for vedkommende fabrikasjonssted, f. eks. bokstaver, tall eller annet, som sikkert kan tjene til å identifisere fabrikken, kan der vanskelig gis almindelige bestemmelser. I alle tilfelle bør ved beslag eller prøver tas omhyggelig vare på etiketter.

Både for de almindelige forskrifter og særforskriftene gjelder det, at de kommer til anvendelse, for så vidt ikke strengere eller videregående bestemmelser er gitt i særlovgivning. Herom henvises særlig til lov om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. av 17 juni 1932 og enkelte lover om fiskevarer.

I flere tilfelle, f. eks. i forskriftene om kjøtt og kjøttvarer samt om melk og fløte er der stillet mindre krav enn de som allerede fins i flere gjeldende kommunale helseforskrifter. Disse vedblir da fremdeles å gjelde, se lovens § 11.

Lovens § 4 handler om lovens håndhevelse og kontrollen. Tilsynet med næringsmidler m. v. er i hovedsaken henlagt til helserådene, hvad der stemmer med den nuværende ordning efter sundhetsloven og de forskjellige helseforskrifter. Dessuten er politiet og tollvesenet tilsynsmyndigheter.

Tilsynsmyndighetene har efter lovens § 5 adgang overalt hvor næringsmidler m. v. omsettes, eller i omsetningsøiemed tilvirkes m. v., og rett til å utta prøver. Videre gir samme paragraf bestemmelser om tilsynsmyndighetenes taushetsplikt og ugildhet.

§ 6 gir regler om hvilke forføininger m. v. helserådet kan foreta. Således kan det innen sitt distrikt forby omsetning av og beslaglegge varer som det anser helseskadelige.

Nærmere bestemmelser om tilsynet og tilsynsmyndighetene er i henhold til loven gitt i den instruks for helseråd, politi og tollvesenets tjenestemenn som er fastsatt i forbindelse med lovens ikrafttreden.

Efter instruksens § 9 skal helserådet, når det finner at en vare eller gjenstand tilvirkes m. v. i strid med næringsmiddelloven eller forskriftene, påby forholdet rettet. Anser det varen helseskadelig, kan det forby at den blir omsatt eller beslaglegge den. Det kan også på visse vilkår frigi varen.

Instruksens § 10 gir regler om underretning til vedkommende interesserte om den beslutning tilsynsmyndigheten treffer, samt om påklage m. v. Se også bestemmelsen i siste ledd om at helserådet skal sende melding såfremt forholdet antas å ha betydning utenfor helserådets distrikt.

Om i hvilken utstrekning og på hvilken måte helserådene 27 juni.
skal føre tilsynet med virksomheter som er meldepliktige og om skjema for det register helserådet skal føre over disse (de almindelige forskrifter § 9 og instruksen for tilsynsmyndighetene § 2), henvises til bilag 1 til denne rundskrivelse.

For politiets vedkommende henvises til instruksens §§ 12—14, og for tollvesenets tjenestemenn til dens §§ 15 og 16.

Anvisning på prøvetakning er gitt i §§ 2—5 i instruksen for tilsynsmyndighetene, og i henhold til loven er der fastsatt instruks om prøvetakning, som trer i kraft samtidig med loven og forskriftene m. v.

Bestemmelsene i denne instruks innskjerper nødvendigheten av at all prøvetakning foregår således at forveksling med andre prøver undgåes. Se særlig § 2 om at prøve uttas p e r s o n l i g av den som er bemyndiget til det, og § 5 om kontrollprøve. Kjøp av prøver som § 12 gir anvisning på, vil kunne gi en orientering, forat man, hvis forholdene måtte tilsi det, senere kan gå til formell prøvetakning. Reglene om prøvetakning kommer også til anvendelse ved kjøp av prøver. Særlig må det påses, at forveksling og feiletikettering av prøver undgåes overensstemmende med §§ 7 og 10.

Bestemmelser i henhold til § 7 i instruksen om tilsynsmyndighetene, om føring av liste efter bestemt skjema over prøver som uttas, er gitt i bilag 2 til denne rundskrivelse.

Efter § 6 i samme instruks kan prøver som helserådene selv ikke kan undersøke, innsendes til laboratorium eller sakkyndig som departementet godkjenner. Jfr. lovens § 8. Prøver vil kunne sendes til Statens institutt for folkehelsen, Oslo, til undersøkelse. Men det forutsettes at også andre offentlige laboratorier, således de landbrukskjemiske kontrollstasjoner i Bergen, Oslo og Trondheim, materialprøvningsanstaltene i Oslo og Trondheim m. fl. blir brukt som sakkyndige laboratorier til undersøkelser i henhold til næringsmiddelloven. Nærmere bestemmelse herom vil senere bli gitt.

Om u t g i f t e n e hermed samt med håndhevelsen og kontrollen for øvrig henvises til lovens § 7.

Så vel de almindelige som de særlige forskrifter samt instruksene er inntatt i Lovtidenden for 1935, 1ste avdeling nr. 17. S æ r t r y k k herav og av selve loven er til salgs hos Grøndahl & Søns Boktrykkeri, Oslo. Sammesteds og i bokhandelen er dessuten å få kjøpt e n s a m l e t u t g a v e av loven og forskriftene m. v. som med innledning og anmerkninger er besørget av ekspedisjonschef T h. G. T h o r s e n.

27 juni. **Bilag 1.**

I henhold til § 2 i den instruks som ved kgl. res. av 3 mai 1935 er fastsatt for helseråd, politi og tollvesenets tjenestemenn, gis herved følgende bestemmelser om føring av register over og tilsyn med de virksomheter som er meldepliktige efter § 9 i de samme dag fastsatte almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. (jfr. lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933):

1. Helserådet fører kort-register over meldepliktige virksomheter. Gjør forholdene det hensiktsmessig, kan dog registret føres i en bok, en side for hver enkelt virksomhet.

Kortet eller siden skal ha rubrikker for vedkommende virksomhets art, navn, innehaver (eller ansvarlige leder) og adresse, med tilstrekkelig plass for tilføielser når virksomheten flytter, skifter innehaver eller forandrer art. Endelig skal der være en rubrikk når virksomheten er anmeldt til og godkjent av helserådet.

Resten av kortet eller siden skal ha tilstrekkelig plass for anmerkninger.

Se nedenstående skjema.

2. Helserådet eller de personer som fører tilsyn på dets vegne, skal regelmessig inspisere de meldepliktige virksomheter, og herunder påse at virksomheten drives på en for folkehelsen tilfredsstillende måte og i overensstemmelse med næringsmiddelloven og de forskrifter som er gitt i henhold til den.

Når dertil finnes grunn, blir der å utta prøver til undersøkelse.

Påvises under inspeksjonen forhold som bør rettes, gis virksomhetens innehaver eller ansvarlige leder fornødent pålegg herom.

I anmerkningsrubrikken på vedkommende kort eller side i registret angis, når inspeksjon har funnet sted, og gjøres en bemerkning om hvad der i forbindelse med inspeksjonen måtte være av interesse.

Registret må ikke være tilgjengelig for uvedkommende.

	Anmerkninger.
(virksomhetens art)	
(navn, innehaver eller ansvarlig leder, adresse)	
Anmeldt til helserådet den.....	
Godkjent av helserådet den	

Bilag 2. 27 juni.

I henhold til § 7 i den instruks som ved kgl. res. av 3 mai 1935 er fastsatt for helseråd, politi og tollvesenets tjenestemenn, bestemmes at helserådet skal føre liste over prøver som uttas efter lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de i henhold til denne gitte forskrifter m. v., overensstemmende med nedenstående skjema.

Liste over prøver uttatt til undersøkelse.

19.....

Dato	Prøvens nr.	Varens art og betegnelse	Varens salgspris eller verdi	Prøven uttatt fra	Vareeiers (besitters, mottagers) eller bedriftsinnehavers navn og adresse	Undersøkelse og resultat	Anmerkninger

27 juni. **Rundskrivelse** *) fra Finans- og tolldepartementet til tollkamrene.

Under henvisning til departementets cirkulære til tollkamrene av 15 november 1932 angående varer som medbringes av besetningen og betjeningen ombord i fartøier som ankommer fra utlandet, oversendes avtrykk av blankett nr. 223 «Fortegnelse» over de nevnte varer til bruk ved fartøienes mottagelse i stedet for den i nevnte cirkulære omhandlede «Formular».

«Fortegnelsen» er sålydende:

(Se skjema næste side).

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

Blankett nr. 223.

FORTEGNELSE

over varer tilhørende besetning og betjening ombord i ..... ankommet fra ..... den ..... 19.....

Merk: Påbud om å fremlegge fortegnelse over besetningens og betjeningens varer gjelder alle fartøier som ankommer fra utlandet, jfr. tollovens § 26 og Finans- og tolldepartementets cirkulære av 15 november 1932. Undtatt fra dette påbud er inntil videre *på visse betingelser* bare norsk eller utenlandsk lystfartøi som med betalende selskaper eller passasjerer eller i leiet tjeneste skal befare fjorder og leder, jfr. nevnte departements cirkulære av 5 juli 1933.

Fartøisfører som ikke ved ankomsten fremlegger sådan fortegnelse kan straffes med bøter, jfr. tollovens § 170.

Besetning og betjening gjøres opmerksom på, at undlatelse av å opgi varer som de medbringer, er straffbar efter tollovens § 166 samt at ilandbringelse uten tollopsynets tillatelse av varer som er utlevert til bruk ombord, straffes som smugling i henhold til tollovens § 164.

Undertegnede erklærer herved ikke å være i besiddelse av andre tollpliktige varer enn de nedenfor anførte:

Nr.	Navn	Stilling	Brennevin	Vin	Tobakksvarer				Våpen	Ammunisjon	Spillekort	Andre varer	Nr.	Underskrift	Anmerkninger
					Cigarer	Cigaretter	Andre tobakkvarer	Cigarettpapir							
1													1		
2													2		
3													3		
4													4		
5													5		
6													6		
7													7		
8													8		
9													9		
10													10		

27 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet um at tiur og røi ogso etter utgangen av året 1935 skal vera freda heile året i Hordaland fylke. Fyresegna gjeld til so lenge, men ikkje lenger enn ut året 1937.

27 juni. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet um fiskereglar for Storevatn, Litlevatn og Tveitevatn med elv og bekkjer som er i samband med desse so langt gyteaure kan gå, i Alversund herad, Hordaland fylke.

27 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Sandstad og Fillan herreder, Sør-Trøndelag fylke.

27 juni. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Mugga og Hådalsvassdraget innen Røros landsogn, Sør-Trøndelag fylke.

27 juni. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute i Hurum herred, Buskerud fylke.

28 juni. **Kongelig resolusjon.**

I reglement for kontorpersonalet ved Rikstrygdeverket, fastsatt ved kongelig resolusjon av 12 mars 1926, skal § 2 herefter lyde så:

«De stillinger som dette reglement omfatter, besettes av styret for Rikstrygdeverket.

Socialdepartementet forretter som ankeinstans efter § 2 nr. 3 i tjenestemannsloven.»

28 juni. **Kongelig resolusjon****) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hamar.

28 juni. **Kongelig resolusjon** **).

§ 50 i reglement vedrørende anvendelsen av lov om registrering av skib av 4 mai 1901 skal lyde som følger:

«Vedkommende regjeringsdepartement bestemmer i hvert enkelt tilfelle den tid for hvilken et midlertidig nasjonalitetsbevis skal gjøres gjeldende. Likeledes avgjør departementet hvorvidt nasjonalitetsbeviset efter tidens utløp skal kunne fornyes.»

28 juni. **Kongeleg resolusjon** *).

I samhøve med §§ 3, 4 og 8 i lov frå 29 juni 1934 um brigde i millombils lov frå 6 juni 1930 og lov frå 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror vert ferda

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 26.
**) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

ut fyresegner um avgift på saueslakt i samsvar med eit framlagt utkast, som lyder so: 28 juni.

1. Av alt saueslakt som passerar kommunal eller annan offentleg kjøtkontroll skal det betalast avgift til fremjing av umsetnaden av sauekjøt i samhøve med lov nr. 16 frå 29 juni 1934.

Det skal ikkje betalast avgift for slakt som vert heilt ut vraka eller som vert ført inn frå utlandet.

Avgifta vert sett til kr. 0,25 for kvart heilt slakt eller del av eit slakt som passerar ovannemnde kontrollstader i tida frå og med 20 juli 1935 til og med 30 juni 1936.

Ei slik avgift skal i same tidbolken også betalast av alle som leverar sauekjøt til nedsalting eller som driv nedsalting av sauekjøt.

Sauekjøt som vert salta til eige bruk er fri for avgift.

2. Det er sett straff for brot på desse fyresegnene.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Lyngen herred, Troms fylke. 28 juni.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet. 28 juni.

I samhøve med §§ 3, 4 og 8 i lov frå 29 juni 1934 um brigde i millombils lov frå 6 juni 1930 og 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror har departementet fastsett:

Avgifta på umsetnaden av sauekjøtt i tida frå og med 20 juli 1935 til og med 30 juni 1936 vert å betala og krevja inn etter same reglar som fastsett i skriv frå Landbruksdepartementet dagsett 13 juli 1934.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekt for Jernbanegaten i Drammen. 28 juni.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 13 for Stathelle. 28 juni.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 1 for Stathelle. 28 juni.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Nord-Norge, hvori uttales at en utenlandsk tråler, som slepte en annen utenlandsk tråler til norsk havn og herunder ikke hadde annen forbindelse med land enn de i loslovens § 2, 5 anførte, ikke derved antokes å bli lospliktig, jfr. departementets skrivelse av 4 februar 1935. 28 juni.

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
**) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 26.

29 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av fru sogneprest Wormdahl oprettede «Sogneprest L. J. Wormdahl og hustrus legat» til trengende i Leksvik og Stranda sogn.

29 juni. **Rundskrivelse** fra Handelsdepartementet til fylkesmennene.

Man tillater sig herved å henlede opmerksomheten på bestemmelsene i lov om handelsnæring av 8 mars 1935, som trer i kraft 1 juli d. å.

I henhold til denne lovs § 110 er ved kongelig resolusjon av 10 mai 1935 nærværende departement blitt bemyndiget til å gi de forskrifter som trenges til lovens gjennemførelse, undtagen forsåvidt dens §§ 97, 98, 99, 100 og 101 angår, idet Socialdepartementet samtidig er blitt bemyndiget til å gi de forskrifter som trenges til gjennemførelse av disse 5 paragrafer.

Med hensyn til endel av de forandringer og tilføielser som den nye lov inneholder, finner man å burde fremholde følgende:

Kommunal handel. En kommune kan ikke drive salgs- eller borttingningsvirksomhet hverken som kjøbmann, frihandler eller tilvirker, medmindre den har fått tillatelse dertil ved kongelig resolusjon i henhold til § 5. Dog står det kommunene fritt å drive handel med kull, koks og ved så vel i stort som i smått, fra fast utsalgssted eller ved omførsel, og å innføre disse varer fra utlandet, uten at det hertil trenges nogen offentlig bemyndigelse (§ 65). Det påhviler også denne handel meldeplikt i henhold til § 68, forsåvidt den drives fra fast utsalgssted.

Virksomhet som krever handelsrett som kjøbmann. Her er gjort en ny undtagelse (§ 10) på visse betingelser, nemlig for små husflids- og hjemmeindustri-tilvirkeres salgslag.

I betingelsene for selskapers handelsrett som kjøbmann er det gjort forandringer (se særlig § 12). I forbindelse hermed bør sees den kontrollmessige forskrift i § 26 om at et handelsbrev som tas i bruk til drift av en kjøbmannsforretning og derved blir båndlagt, straks skal fremlegges til påtegning om forholdet, samt bestemmelsene i § 27 om det ansvar og de plikter som påhviler lederen eller lederne av en kjøbmannsforretning. Hvad det blandt annet kommer an på for at et selskap skal ha handelsrett som kjøbmann, er at den eller de personer som faktisk leder forretningen, har handelsbrev i vedkommende kommune. Den omstendighet at en annen person har utgitt sig for å være leder av forretningen og på grunnlag av denne forklaring har fått politiets

båndleggelsespåtegning på sitt handelsbrev, skaffer ikke ved- 29 juni.
kommende forretning handelsrett som kjøbmann. Man skal anmode politiet om å være opmerksom på dette og om i tvilsomme tilfelle å holde forholdet under observasjon og eventuelt å foreta efterforskning.

Handelsretts flytning til annen kommune. Efter § 22, 2. ledd er det ikke nu lenger nogen nødvendig betingelse at det eldre handelsbrev som fremlegges som legitimasjon for at vedkommende fyller betingelsene (i § 16) for å få handelsbrev, er trådt ut av kraft *ved opsigelse.*

Handelsrettens overgang til gjenlevende ektefelle. — Umyndigs adgang til å fortsette forretningen. Det er her innført adgang til lempninger i de almindelige regler (kfr. §§ 23 og 24). Bestemmelsene i § 23 gjelder ikke bare for handelsrettens overgang fra en avdød mann til hans enke, men også for overgang fra en avdød kvinne til hennes gjenlevende mann. Den nye lov fastslår uttrykkelig at det kun er handelsrett som kjøbmann som utøves, og i enkeltmannsfirma, som går over på ektefellen, og det ved kjøbmannens død. Merk likeledes de nye bestemmelser i § 25 om adgang til å la handelsbrevet til den faste leder av et familieselskap gå over på hans gjenlevende ektefelle ved hans død.

Varers levering fra en kjøbmanns pakkboder eller oplagssteder (§ 29, 2. punktum). Det kreves at de varer som leveres fra disse steder, skal være solgt på forhånd (fra kjøbmannens faste forretningssted eller under borttingning utenom vedkommende pakkbod eller oplagssted). Rekvisisjonen om varens levering fra pakkboden eller oplagsstedet kan f. eks. sendes fra kjøbmannens faste forretningssted eller fra den person som under borttingning har avsluttet salg på hans vegne. Hvis det derimot foretas salg på pakkboden eller oplagsstedet, blir dette utsalgssted i lovens forstand.

Forbudet mot at kjøbmenn — utenfor markedstider eller vareutstillinger og varemesser — utstiller kjøbmannsvarer til salgs på offentlige steder (§ 29, siste punktum). Dette forbud, som for øvrig også er inntatt i den nu gjeldende lov, bør efter den nye handelslovs motiver forståes slik, at det ikke er forbudt kjøbmenn å utstille kjøbmannsvarer på offentlige steder, f. eks. i utstillingsmontrer, men de utstillede varer må ikke selges fra utstillingsstedet.

Forbud mot at kjøbmenn driver handel i form av enhetsprisforretning (§ 30). Det karakteristiske ved enhetsprisforretningene er, at de holder sine varer til salgs utelukkende eller for den overveiende del i én eller flere faststående prisklasser (enhetspriser), f. eks. de gamle Londoner-basarers 10 øres prisklasse, prisklassene 25 øre, 95 øre, 2 kroner o. s. v.

29 juni. Til disse priser holdes til salgs enten et vist kvantum eller et visst stykketall av en av de varesorter som forretningen fører innen forskjellige varegrupper, eller også av flere av disse varesorter sammen i en passende kombinasjon.

Adgang for den som var leder av et selskaps kjøbmannshandel ved dets konkurs til å benytte sitt handelsbrev til kjøbmannsvirksomhet så lenge boet er under konkursbehandling, (§ 32). Man henleder opmerksomheten på de nye bestemmelser i 2. ledd, 3. og 4. punktum.

Kjøbmenns regnskapsførsel. I § 33 til slutt er inntatt en ny bestemmelse, nemlig om at der i enhver forretning som selger varer for egen regning skal føres *varekonto.* Denne må, uttrykt i beløp, vise varebeholdningen ved regnskapsterminens begynnelse og tilgang og avgang i varebeholdningen i løpet av regnskapsterminen, altså alle kjøp og salg av varer så vel pr. kontant som på kreditt. Den nye lovbestemmelse sammenholdt med de øvrige forskrifter i § 33 medfører at posteringene over varekonto må foretas fortløpende efterhvert som forretningene forekommer. Det er ikke fyldestgjørende at varekontoen rekonstrueres med visse mellemrum ved hjelp av de øvrige regnskaper.

Med hensyn til § 34, 2. ledd skal bemerkes at regler om adgangen til å føre visse av de i en kjøbmannsforretning benyttede regnskapsbøker på *løse blader* eller *kort,* er fastsatt ved departementets bestemmelse av 30 desember 1930 og kongelig resolusjon av s. d. Bestemmelsene, som er inntatt i Norsk Lovtidendes 2. avdeling for 1930, side 742—744, vedblir inntil videre å gjelde også under den nye lov.

Håndverkeres utvidede salgsrett. Den nye lovs § 42 innfører viktige forandringer i de nu gjeldende regler på dette område. Til forklaring av begrepet «forbruker» i paragrafens 3. punktum skal nevnes som eksempel efter lovens motiver, at en barber under utøvelsen av sitt håndverk *forbruker* artikler som barbersåpe og hårvann, men *bruker* hårklipningsmaskiner, kniver og sakser.

Borttingningsretten. Også på dette område innfører den nye lov viktige forandringer. Særlig bør merkes de nye regler i § 44 om kjøbmenns adgang til å tinge bort kjøbmannsvarer utenfor sin næringskommune og den nye definisjon i § 2 av begrepet «borttingning av varer». Efter § 44 gjelder den borttingningsrett som tilkommer handlende og tilvirkere som ikke er innvånere av riket, kun for varer som skal leveres fra utlandet eller norsk frihavnsområde, dog med den undtagelse som fremgår av § 46.

Man vil fremheve at reglene i § 44 gjelder opdraggiverens, ikke mellemmannens borttingningsrett. Har imidlertid

mellemmannen selv en selvstendig borttingningsrett fordi han er handelsagent med handelsrett som kjøbmann, kan han dog under sin borttingning for fremmed regning la denne sin rett komme sin opdraggiver tilgode. På den måte kan han for regning av en kjøbmannsforretning i en annen kommune eller for utenlandsk opdraggiver tinge bort også til privatfolk innen sin næringskommune. Men det kreves da at han selv eller hans egen byselger også virkelig utfører borttingningen og ikke f. eks. innskrenker sig til å utstede og undertegne sluttseddelen og for øvrig optre proforma. I denne forbindelse bør merkes den nye bestemmelse i § 45, 2. punktum, som har til hensikt å forhindre et stråmannsvesen som hittil er blitt tolerert i rettspraksis. 29 juni.

Med hensyn til reglene om handelspass er å merke at særbestemmelsene i § 48, som er blitt gjort almindelig gjeldende ved kongelig resolusjon av 6 juli 1933, vedblir inntil videre å gjelde også under den nye lov.

Bestemmelsene i kapitlet om borttingning hører til lovens viktigste bestemmelser, og man vil henstille at politimyndighetene nøie overvåker at de blir overholdt.

Klausul på handelsbrev eller håndverksbrev som følge av realisasjonssalg eller auksjonssalg. Bestemmelsene i § 58 er nye. De har til hensikt å motarbeide misbruk av realisasjonssalgene og auksjonssalgene hvor det gjelder ophør med forretningsvirksomheten som kun er simulert.

Frihandelen. I § 64 er *aviser og tidsskrifter* gjort til frihandelsvarer hvor det gjelder salg fra fast utsalgssted. Om deres salg ved omførsel gjelder bestemmelsene i § 86, 1. ledd.

I opregningen av de varer som i smått er frihandelsvarer, så vel ved salg fra fast utsalgssted som ved omførsel, er betegnelsene *«petroleum, bensin»* blitt ombyttet med den mere omfattende *«brenseloljer»* (§ 64).

Efter hovedregelen i § 64 punkt c, blir *kull og koks* kun frihandelsvare forsåvidt angår salg i smått fra fast utsalgssted: Ved kommunal vedtekt i henhold til § 67 kan det dog bestemmes at handel i smått med disse varer også skal kunne drives ved omførsel. Videre gjelder for kommunene særbestemmelsen i § 65.

Det vil fremdeles inntil videre ikke bli fastsatt nogen bestemmelse i henhold til § 66 om undtagelse for grensedistriktene.

Med hjemmel i § 18 siste ledd i handelsloven av 1929 er ved departementets bestemmelse av 29 desember 1930 reglene om kjøbmenns regnskapsplikt gjort gjeldende for:

a. Kommunal frihandel så vel i stort som i smått.
b. Annen frihandel i stort ved salg av dertil innkjøpte varer.

29 juni. c. Kommisjonærvirksomhet og agenturvirksomhet i frihandelsvarer.

Denne bestemmelse forblir i kraft inntil videre med de forandringer som bestemmelsene i den nye lov medfører, d. v. s. at i henhold til den nye lovs § 70 er reglene om kjøbmenns regnskapsplikt gjeldende for:

a. Kommunal handel med kull, koks og ved.
b. Annen frihandel (derunder trelasthandel) i stort ved salg av dertil innkjøpte varer.
c. Agenturvirksomhet i frihandelsvarer.

Regnskapsplikten for kommisjonærene i frihandelsvarer er fra 1 juli fastsatt i selve loven.

Kommisjonærer i frihandelsvarer. Om disse er det inntatt nye, utførlige bestemmelser i den nye lovs §§ 71—77. Disse bestemmelser gjelder ifølge § 71 kun dem som vil søke opdrag i egenskap av kommisjonærer i frihandelsvarer, f. eks. således at de ved skilter, bekjentgjørelser, rundskrivelser og lignende meddelelser eller på annen måte reklamerer for sin virksomhet som kommisjonær. Efter lovens motiver skal det ved bestemmelsenes anvendelse være likegyldig på hvilken måte kommisjonæren «søker opdrag», mens f. eks. kjøbmenn innen en gros og detaljhandelen, som vesentlig omsetter for egen regning og kun mere leilighetsvis mottar frihandelsvarer fra sine kunder til salg pr. kommisjon uten at de selv søker disse opdrag — skal være undtatt fra bestemmelsene.

Under henvisning til den nye lovs bestemmelser på det her omhandlede område skal departementet fremholde følgende:

De bevillinger som i henhold til handelsloven av 1929 er utstedt til kommisjonærer i frihandelsvarer, er i henhold til departementets rundskrivelse av 16 desember 1929 meddelt som gjeldende kun inntil videre. Innehavere av sådanne bevillinger må i henhold til den nye lovs § 116 få sine bevillinger fornyet ved påtegning av politiet for at de skal kunne fortsette med sin virksomhet efter 1 juli d. å., og for å opnå sådan fornyelse av sin bevilling vil de måtte legitimere å fylle kravene i den nye lov. Efter at dette er kontrollert, meddeler politiet fornyelsespåtegningen uten betaling. Påtegningen gis følgende ordlyd:

«Da innehaveren har godtgjort å fylle betingelsene for å få bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer i henhold til lov om handelsnæring av 8 mars 1935, fornyes nærværende bevilling og blir gjeldende overensstemmende med bestemmelsene i den nevnte lov.»

Blir det gjort nogen forandring med hensyn til de vare-

sorter som vedkommende skal være berettiget til å handle 29 juni.
med eller i det forhold at bevillingsinnehaveren driver kommisjonsvirksomheten for egen regning eller f. eks. for regning av et selskap, må anførsel herom skje i fornyelsespåtegningen.

Ifølge lovens § 116 er de kommisjonærbevillinger som således blir fornyet, fritatt for kalenderåret 1935 for den pålagte årsavgift til næringskommunen.

På de steder hvor der er personer med bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer, bør politiet straks ved mottagelsen av nærværende rundskrivelse underrette dem enten pr. brev eller ved bekjentgjørelse om nyordningen og samtidig fastsette en kort frist innen hvilken de vil måtte innsende andragende med legitimasjoner, hvis de ønsker å fortsette kommisjonærvirksomheten. Andragendet utferdiges efter samme skjema som anordnet i det følgende for nye kommisjonærer.

Behandlingen av andragender om kommisjonærbevilling og om dispensasjon, bevillingsutstedelse, kontrollen og avgjørelse av spørsmålet om bevillingens tilbakekallelse henlegges i kjøpstad og ladested til politimesteren eller den eller de polititjenestemenn som denne bemyndiger dertil, og på landet til lensmannen.

Man vil henstille at der fra politiets side ikke blir lagt hindringer i veien for at de nuværende kommisjonærer i frihandelsvarer fortsetter sin virksomhet inntil politiet har avgjort de andragender som måtte innkomme innen den fastsatte frist.

Andragende om bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer utferdiges overensstemmende med skjemaet i det hermed følgende bilag I og bevillingen overensstemmende med skjemaet i bilag II.

Efter lovens ordlyd vil bevillingen måtte utstedes til fysisk person, men det antas tilstedelig at han, istedenfor å drive forretningen for egen regning, driver den for regning av et selskap, når han faktisk er selskapets leder og *også* selskapet opfyller lovens krav om økonomisk vederheftighet og om upartiskhet (d. v. s. at det ikke uten politiets dispensasjon må drive tilvirkning eller handel med sådanne varer som kommisjonærvirksomheten skal omfatte, eller være styremedlem eller ha økonomisk interesse i foretagende som driver sådan virksomhet). Dessuten vil også selskapet måtte opfylle lovens betingelser for å kunne anses som «innvåner av riket».

Ophør med kommisjonærvirksomheten enten for egen eller andres regning må meldes til politiet, som gir bevillin-

29 juni. gen påtegning derom; men innehaveren personlig beholder bevillingen og svarer årlig avgift av den inntil den er trådt ut av kraft ved opsigelse meddelt til politiet og hvorom dette gir påtegning på bevillingen.

Så lenge bevillingen er i kraft, kan den ved ny påtegning av politiet atter gjøres gjeldende for drift av kommisjonærvirksomhet for egen eller et selskaps regning, når det pånytt er kontrollert at de krevede betingelser er til stede så vel for bevillingsinnehaveren personlig som eventuelt også for selskapet.

Alle de påtegninger som politiet påfører bevillingen meddeles uten betaling.

Av hensyn til opkrevningen av den årlige avgift til næringskommunen blir melding å sende fra politiet til kemneren eller herredskassereren så vel ved utstedelse (fornyelse) av en bevilling som når den er trådt ut av kraft ved opsigelse.

Med hensyn til legitimasjonen for at kravene i § 73 er opfylt, skal bemerkes følgende:

At ansøkeren er «innvåner av riket» kan legitimeres ved skriftlig erklæring fra person som kjenner ham nøie, på samme måte som det praktiseres ved ansøkning om handelsbrev, ved attest fra folkeregisteret eller på annen betryggende måte.

Alder ved fødsels- eller dåpsattest.

Praksis ved attest fra de forretninger hvori den er gjennemgått eller subsidiært ved erklæring fra 2 troverdige menn som nøie kjenner til forholdet. Praksis behøver ikke nettop å være gjennemgått i en kommisjonærforretning; praksis med salg av vedkommende frihandelsvarer i en hvilken som helst forretning bør kunne medregnes.

Hederlighet ved attest fra 2 troverdige menn . Denne bør sammenholdes med, hvad det hos politiet måtte foreligge om spørsmålet.

Kommisjonæren må ha fornøden regnskapskyndighet for å kunne klare de plikter med hensyn til avregninger og regnskapsførsel som påhviler ham. Denne kyndighet bør det være adgang for ham til å legitimere på en hvilken som helst måte som politiet finner tilfredsstillende. Skulde de fremlagte attester fremkalle tvil, kan det gåes frem f. eks. på den måte, at politiet ordner sig med bestyreren av en godkjent handelsskole for på ansøkerens bekostning å få ham eksaminert på fyldestgjørende måte, idet kravene ved handelsfagprøven legges til grunn.

Hvad den økonomiske vederheftighet angår, bør politiet ikke nøie sig med erklæringer fra andre, men kreve fremlagt en fullstendig og tilstrekkelig spesifisert status så vel

for ansøkeren selv som eventuelt for det selskap for hvis 29 juni.
regning han skal drive. Status bør angi pr. hvilken dag den er optatt og være datert og undertegnet av vedkommende selv. Den bør være forsynt med erklæring om hvorvidt vedkommende har andre løpende forpliktelser enn de som er opført i status, f. eks. endossementsforpliktelser, i bekreftende tilfelle med angivelse av disse i samlet sum.

For at lovens krav til økonomisk vederheftighet skal kunne anses for opfylt, må politiet ved forsiktig vurdering av de enkelte poster i status være kommet til det resultat at vedkommendes aktiver i det minste er fullt tilstrekkelige til å dekke all gjeld. Politiet antas berettiget til å kreve at ansøkeren fremskaffer alle oplysninger som måtte anses nødvendige til en sådan vurdering.

Med hensyn til de i lovens § 73, 3. punktum omhandlede krav får man ved andragendets behandling nøie sig med den i andragende-skjemaet inntatte erklæring om forholdet, medmindre politiet finner grunn til å tvile på dens riktighet. Men politiet bør ha forholdet under observasjon under utøvelsen av kontrollen.

Ved behandlingen av dispensasjonsandragender bør has for øie at kommisjonærvirksomheten er et utpreget tillitshverv og at bestemmelsen i § 73, 3. punktum har til hensikt å sikre at kommisjonæren selv og eventuelt det selskap for hvis regning han driver, er stillet slik, at de ikke har egne interesser som kan formodes under utøvelsen av kommisjonærhvervet å kollidere med deres varetagelse av opdraggiverens interesser. Det bør være adgang til dispensasjon hvor det foreligger særlige omstendigheter og forholdet må antas ikke å ville influere skadelig på vedkommendes upartiskhet som kommisjonær.

Alle dispensasjoner bør meddeles som gjeldende kun inntil videre.

Politiet bør føre fortegnelse eller kartotek over kommisjonærene i frihandelsvarer med tilføielse av nærmere oplysninger eller henvisninger til bilagene i politiets arkiv.

I henhold til lovens § 75 bestemmer departementet herved som gjeldende inntil videre:

I. Det pålegges kommisjonærene i frihandelsvarer i tillegg til den regnskapsplikt som påhviler dem i henhold til lovens §§ 33—37 å føre en avregningsbok for deres avregninger til opdraggiverne. Boken skal være innbundet og dens enkelte blad innrettet overensstemmende med skjemaet i det hermed følgende bilag III.

Som det derav vil sees, skal hvert blad være forsynt med en vertikal perforert delingslinje på midten som deler bladet

29 juni. i to like deler fra øverst til nederst. Hver av disse to deler skal igjen være inndelt horisontalt i avregningsnotaer (i delen til høire ved perforerte delingslinjer).

Ved avregning til en opdraggiver utfylles notaen til høire (avregningsnotaen) og notaen til venstre (gjenparten) nøiaktig enslydende efter det angitte skjema i bilag III og begge notaer skal være påført samme nummer i hjørnet øverst til venstre. I notaen bringes (med tilstrekkelig tekstforklaring i 2. kolonne) til fradrag kommisjonærens provisjon og eventuelt hans utlegg for opdraggiverens regning, nettobeløpet opføres og det påføres en påtegning om hvorvidt nettobeløpet remitteres eller utbetales straks ved notaens avsendelse (eventuelt på hvilken måte) eller krediteres opdraggiveren i mellemregning.

I notaen til venstre (gjenparten) tilføies dessuten navn og adresse på den eller dem som kommisjonæren har solgt vedkommende vare til, samt henvisning til de sider i kommisjonærens kassabok, memorial og reskontro hvor det måtte være foretatt regnskapsposteringer i anledning av omsetningen eller opgjøret.

Så vel notaen til høire (avregningsnotaen) som notaen til venstre (gjenparten) dateres og undertegnes av kommisjonæren når avregning finner sted. Avregningsnotaen avrives da og sendes opdraggiveren, mens gjenparten forblir i avregningsboken, der blir å betrakte som en av kommisjonærens regnskapsbøker.

Nummereringen på notaene skal være fortløpende gjennem hele avregningsboken og alle numre trykt eller påført ved stemplingsmaskin før boken tas i bruk.

II. Innen 14 dager efter utløpet av hver kalendermåned skal kommisjonæren tilstille politiet en av ham undertegnet erklæring om hvorvidt han ved månedsskiftet skyldte opdraggiverne noget beløp i henhold til allerede leverte avregninger og i bekreftende tilfelle angi totalbeløpet.

III. Ved politiets utøvelse av kontrollen blir særlig å iaktta følgende:

a. Det føres betryggende tilsyn med at vedkommende til enhver tid opfyller lovens betingelser for å være kommisjonær i frihandelsvarer.
b. Hvis det fremgår av månedsopgaven at kommisjonærens gjeld til sine opdraggivere er av nogen betydning, forlanges spesifikasjon og nærmere forklaring av kommisjonæren. Eventuelt undersøkes i kommisjonærens korrespondanse om vedkommende opdraggivere har samtykket i at deres tilgodehavende henstår udekket.
c. Gjennem avregningsboken og de regnskapsposteringer

hvortil det deri er henvist samt tilgjengelige opgaver over prisnoteringene for vedkommende frihandelsvarer på det pågjeldende tidspunkt kontrolleres det fra tid til annen ved stikkprøver at den salgspris efter hvilken avregning har funnet sted ikke står i misforhold til dagens prisnotering, at det ikke har gått uforholdsmessig lang tid mellem varens mottagelse og dens salg eller mellem salget og avregningen, at det intet er å utsette på beregningene i avregningsnotaen og at opdraggiveren har fått remisse eller, hvis han har anmodet derom, er blitt kreditert for nettobeløpet. Eventuelt forlanges nærmere forklaring av kommisjonæren, likesom det kan bli spørsmål om også å søke innhentet oplysninger hos den, til hvem kommisjonæren har solgt den pågjeldende vare. 29 juni.

d. Når det fra en opdraggiver innløper klage over en kommisjonærs utførelse av opdraget, anstilles nærmere undersøkelse av dette konkrete forhold ved optagelse av kommisjonærens forklaring og eventuelt ved benyttelse av den fremgangsmåte som er nevnt foran under punkt c.

Når bortsees fra de oplysninger som trenges til bevisførelse i strafferettssaker, forklaringer i uttalelser eller henvendelser til nærværende departement og nødvendige forklaringer til opdraggiver som har innsendt klage over kommisjonærens utførelse av konkrete opdrag, påhviler det politiets tjenestemenn taushetsplikt utad med hensyn til hvad de under behandlingen av saker vedrørende kommisjonærene og utøvelse av kontrollen kommer til kunnskap om angående kommisjonærens økonomiske forhold og forretningsanliggender, medmindre de har å forklare sig i henhold til gjeldende lov.

Hvor det måtte bli spørsmål om å tilbakekalle en bevilling i henhold til § 76, bør vedkommende kommisjonær gis anledning til å uttale sig om det påklagede forhold, før avgjørelse treffes. Tilbakekallelsen meddeles skriftlig og med nærmere begrunnelse.

Salg av skolesaker på skolene.

I henhold til lovens § 78 fastsetter departementet herved som gjeldende inntil videre følgende nærmere regler for det i den nevnte paragraf omhandlede salg *i byer, ladesteder og tettere bebyggede herredskommuner:*

Salget må kun finne sted i løpet av det tidsrum som ligger mellem påbegynnelsen og avslutningen av dagens undervisning ved skolen.

Under iakttagelse av denne begrensning fastsetter skolens bestyrer til enhver tid på hvilken måte og til hvilke tider salget skal kunne foregå.

29 juni. Enn videre bestemmer skolens bestyrer til enhver tid hvilke skrivebøker og andre skolesaker (utenom trykte bøker) skal kunne selges på skolen til dennes elever. Han plikter herunder nøie å påse at salget innskrenkes til kun å gjelde sådanne artikler som det erfaringsmessig viser sig nødvendig å gi skolens elever adgang til å få kjøpt på skolen for at undervisningen ikke skal hindres eller forsinkes.

Herom bør politimesteren eller lensmannen gi stedets skolebestyrere fornøden underretning.

I herredskommunene for øvrig vil salg i henhold til § 78 inntil videre kunne foregå uten iakttagelse av spesielle regler.

Omførselshandelen.

Opmerksomheten henledes på bestemmelsene i lovens § 2 om hvad der skal henregnes til omførselshandel.

De skriftlige tillatelser fra politiet som er omhandlet i § 82 blir å utferdige under iakttagelse av lovens forskrifter og for øvrig i den form som vedkommende politimyndighet finner hensiktsmessig.

Salg efter § 85 vil kunne foregå også ved den som godtgjør å ha fått i opdrag av tilvirkeren å selge varen i kommisjon for ham ved omførsel.

Undtagelsen i paragrafens 1. ledd, 1. punktum er forandret til å gjelde ferdigsydde ytterklær og skotøi. Efter dette vil vevede og strikkede ytterklær (således f. eks. strikkede golfjakker og jumpers) ikke lenger inngå under undtagelsen.

Ved betegnelsen «hjemmeindustri» skal ifølge lovens forarbeider forståes den tilvirkning som utføres i *hjemmet* under medvirken av familiens egne medlemmer og eventuelt ved bruk av den tjenerhjelp som er naturlig for det hjem eller det gårdsbruk det gjelder. Maskinell hjelp må kun være benyttet i begrenset utstrekning.

Departementet vil på nytt innskjerpe at i skriftlige tillatelser og næringsbrev på omførselshandel utferdiget i henhold til § 85, må de varer som skal kunne selges i kraft av samme, være nærmere beskrevet med henblikk på å lette identifiseringen ved senere politikontroll eller når omførselshandleren melder sig for politiet i et annet distrikt. Næringsbrevet eller tillatelsen skal her alltid gjelde konkrete varepartier, som ansøkeren på forhånd må godtgjøre er tilvirket ved innenlandsk husflid eller hjemmeindustri, og at de enten er tilvirket av ham selv eller at han har kjøpt dem direkte av tilvirkeren, eller at han av denne har fått i opdrag å selge dem i kommisjon. Beskrivelsen i næringsbrevet eller tillatelsen må bl. a. inneholde spesifikasjoner over varesorter og kvanta.

Sådanne tillatelser som omhandlet i lovens § 88 vil bli 29 juni.
gitt av departementet for hvert enkelt tilfelle.

Salg fra torv og andre offentlige steder.

Man henleder opmerksomheten på de endrede bestemmelser på dette område (§§ 89—92).

Vedtektsbestemmelser i henhold til § 90 kan nu også gjøres gjeldende for salg fra fartøi.

Forsåvidt det fastsettes avgifter og salgstider for salg fra de her omhandlede steder, vil dette måtte skje ved bestemmelser i vedtekten.

Ifølge lovens motiver skal det være adgang til i vedtektene å forby f. eks. porthandel i visse strøk innen kommunen hvor sådan handel av ordensmessige hensyn ikke er ønskelig.

Videre vil man nevne at ved vedtektsbestemmelse vil f. eks. handelen med grønnsaker og frukt kunne henlegges til et av de pågjeldende offentlige steder, handelen med kjøtt til et annet og handelen med fisk til et tredje. Vedtektene vil også kunne inneholde bestemmelser om f. eks. hygienisk behandling av varene og om prisnoteringer.

Med hensyn til fordeling av torvplassene på produsenter og opkjøpere vil efter departementets mening det naturlige være at en viss del av plassen blir overlatt opkjøpere, mens resten forbeholdes produsenter, og at det sørges for et arrangement som tydelig viser det kjøpende publikum hvor disse siste er å finne.

De pålagte avgifter for produsenter må ihvertfall ikke være høiere enn for opkjøpere, selv om disse siste hører til kommunens egne innvånere.

Det bør merkes, at forsåvidt angår de steder som er nevnt i § 89 under punkt 2 er som betingelse for at salg derfra skal kunne undergis vedtektsbestemmelser opstillet det krav at de skal stå i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk.

Antikvar- og skraphandel.

Forskrifter i henhold til § 102, 1. ledd, siste punktum og § 103 er foreløbig ikke utferdiget.

Det vilde imidlertid interessere departementet å motta meddelelser fra de politimestere som mener at sådanne forskrifter bør gis. Vedkommende politimestere bør i tilfelle i sin henvendelse til departementet nærmere begrunne sitt standpunkt til spørsmålet.

Ifølge den nye lovs § 109 må alle forskrifter som i henhold til loven fastsettes ved kommunal vedtekt, ha departementets stadfestelse.

29 juni. *Straffebestemmelser.*

Ved den nye bestemmelse i § 112, 2. ledd er medvirkning gjort straffbar forsåvidt angår ulovlig omførselshandel. Bestemmelsen rammer ikke kjøperen, men vel f. eks. fabrikanter og grossister som viser mangel på tilbørlig aktsomhet ved å selge varer til personer om hvem de har fått vite at de pleier å drive ulovlig omførselshandel dermed.

Opmerksomheten henledes på den nye bestemmelse i § 115 om at hvor nogen er dømt for ulovlig handelsvirksomhet drevet av et selskap og pliktig næringsavgift skal erlegges, hefter så vel den dømte som selskapet for avgiften.

Overgangsbestemmelser.

I § 121 er inntatt bestemmelser som har til hensikt å lette overgangen for visse bestyrere i samvirkelag til bestyrerstilling i annet samvirkelag, og i § 122, 1. ledd bestemmelser som har til hensikt å lette opnåelsen av handelsbrev for visse selskapsledere som innehar eksamensvidnesbyrd fra visse senere godkjente handelsskoler, men utstedt før ordningen med godkjennelse av handelsskoler blev innført. Endelig er der ved bestemmelsene i § 122, siste ledd gitt departementet adgang til i tiden inntil 1 januar 1937 på visse vilkår å dispensere fra kravet i lovens § 16, punkt 2. Som det fremgår av dette lovsted, må ansøkeren for å kunne opnå dispensasjon, allerede tidligere ha bestått en eller annen på betryggende måte avholdt eksamen i handelsfag. Det som mangler i kunnskaper efter det således fremlagte eksamensvidnesbyrd, må ansøkeren da på fyldestgjørende måte legitimere å ha erhvervet på annen vis. Almindelig attest for 2 års praksis som omhandlet i § 16, punkt 1, er i så henseende ikke nok.

Man skal anmode politimestrene (i kjøpstad og ladested) og lensmennene (på landet) om ved opslag og ved annonser i den lokale presse å bekjentgjøre bestemmelsene i den nye lovs § 123, med opfordring til å foreta den påbudte fremleggelse av handelsbrev og de påbudte meldinger innen den fastsatte frist, og med bemerkning om at forsømmelse herav vil foranledige strafferettslig forføining mot vedkommende.

Ifølge den nye lovs § 116 forblir de i henhold til handelsloven av 1929 med tilleggslover allerede utferdigede bestemmelser i kraft — forsåvidt de ikke strider med bestemmelsene i den nye lov — inntil de opheves eller avløses av bestemmelser utferdiget i henhold til den nye lov.

Under henvisning hertil tillater man sig å meddele, at det i medhold av den nye lovs § 17, siste ledd, ved kongelig resolusjon av 10 mai 1935 er foretatt sådanne forandringer, gjeldende fra og med 1 juli 1935 og inntil videre, i de ved

kongelig resolusjon av 8 november 1929 i henhold til lov 29 juni. om handelsnæring av 21 juni 1929 § 4 fastsatte bestemmelser (kfr. oplysningene på side 3 og skjemaene i departementets rundskrivelse til fylkesmennene av 16 desember 1929) vedrørende den bok hvori de handelsbrev som utferdiges skal innføres, og de anordnede skjemaer og alfabetiske registre, at:

a. de påbudte 2 alfabetiske registre skal være, det ene et register over de personer og samvirkelag til hvem der er utstedt handelsbrev — svarende til bokens avdeling A, og det annet et register over firmanavn — svarende til bokens avdeling B.
b. Handelsdepartementet bemyndiges til på andragende å tillate innførslene i avdeling B (fortegnelse over firmaer) ført — istedenfor i den innbundne bok — på kort innordnet i kartotek overensstemmende med skjema og bestemmelser som det nevnte departement fastsetter, og tillike å tillate sløifet det påbudte alfabetiske register over firmanavn.

En kartotekordning i henhold til foranstående punkt b vil kunne være praktisk, særlig i de større byer. Hvor sådan ordning måtte ønskes innført, bør vedkommende politimester (politiadjutant) sende departementet et andragende om tillatelse dertil. I andragendet må det kartoteksystem som ønskes benyttet opgis og nærmere forklaring gis om skjema for kortene og om reglene for systemets anvendelse.

Ved den foran nevnte bok over handelsbrev og over kjøbmannsforretninger i virksomhet, og ved de meldinger som er pålagt ved bestemmelsene i den nye lovs §§ 31, 41, 68, 69 og 123 samt ved bestemmelsene i §§ 71, 81, 82, 84, 85, 86 og 102 er det søkt fremskaffet materiale til å gi politiet innen hver kommune en oversikt over samtlige tilvirkere og handlende som selger fra fast forretningssted innen kommunen og, med undtagelse av frihandlere og enkelte andre, også over de omførselshandlere som har sitt hjemsted innen kommunen eller driver omførselshandel der.

Dette materiale må av politiet benyttes til innarbeidelse i fortegnelser eller kartotek som på en praktisk måte skaffer den foran nevnte oversikt og som alltid må holdes à jour.

Med hensyn til de skjemaer som departementet har fastsatt for utferdigelse av dokumenter i henhold til den nye lov, henvises i tilslutning til det tidligere i nærværende skrivelse anførte vedrørende bilag I—III til de hermed følgende andre bilag, nemlig:

29 juni. Bilag IV. skjema for enkeltmanns andragende om handelsbrev, med skjema for erklæring som skal medfølge.

» V, skjema for samvirkelags andragende om handelsbrev.

» VI, skjema for handelsbrev til enkeltmann (a. på riksmål og b. på landsmål).

» VII, skjema for handelsbrev til samvirkelag (a. på riksmål og b. på landsmål).

» VIII, skjema for sådan erklæring som i tilfelle skal avgis til politiet i henhold til lovens § 38.

» IX, skjema for næringsbrev på omførselshandel i henhold til § 84 (a. på riksmål og b. på landsmål).

» X, skjema for næringsbrev på omførselshandel i henhold til § 85 (a. på riksmål og b. på landsmål).

Med hensyn til bilagene I, IV, V og VIII skal bemerkes at trykte blanketter kan brukes, men er ikke påbudt. Derimot skal bevillinger og næringsbrev overensstemmende med bilagene II, VI, VII, IX og X utferdiges på trykte blanketter.

De utstedende myndigheter må selv sørge for innkjøp av blanketter til handelsbrev og til bevillinger for kommisjonærer i frihandelsvarer. Blanketter til næringsbrev på omførselshandel i henhold til § 84 og § 85 vil bli tilsendt de utstedende myndigheter efter skriftlig rekvisisjon til departementet.

Man vil ikke undlate å gjøre opmerksom på, at ekspedisjonschef Aksel Hillestad på H. Aschehoug & Co.s forlag har utgitt en kommentarutgave til den nye handelslov.

Man skal anmode herr fylkesmannen om *hurtigst mulig* å gjøre samtlige politimestre og lensmenn samt kommunestyrene innen Deres embedsdistrikt bekjent med foranstående.

Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges endel avtrykk av nærværende rundskrivelse.

Skjema for andragende om bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer:

Undertegnede .....
(fullt navn)

som er født i ..... den ..... og for tiden er ..... statsborger, søker herved om å bli meddelt bevilling til for $\frac{\text{egen regning}^1}{\text{for regning av}^1}$ .....

..... under firmanavn .....

å drive virksomhet som kommisjonær i følgende frihandelsvarer: .....

.....

i [2] .....

Jeg har opholdt mig her i landet uavbrutt $\frac{^1\text{hele min tid}}{^1\text{siden}\ \ldots\ldots}$ (datum) og er fremdeles bosatt her. Vidnesbyrd herom samt for at de øvrige i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 73 omhandlede krav er opfylt, oversendes vedlagt i form av følgende dokumenter:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[1]Hverken jeg [1]eller det selskap for hvis regning kommisjonærvirksomheten skal utøves, driver tilvirkning eller handel med de foran nevnte frihandelsvarer, er styremedlem eller funksjonær i foretagende som driver sådan virksomhet eller har økonomisk interesse i sådant foretagende.

[1]I henhold til handelslovens § 73 søkes om følgende dispensasjoner:

.....

.....

.....

.....

..... den .....

(Navn) .....

(Bopel) .....

Skal virksomheten drives for regning av et selskap, må dette ved påført underskrevet erklæring tiltre andragendet.

---

[1] Stryk det som ikke passer.

[2] Nøiaktig angivelse av kommune og det faste forretningssted eller den faste bopel hvorfra virksomheten skal drives.

29 juni. *Bilag II.*

Skjema for bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer.

Bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer.

nr.....

.....

født den..... i.....
som har godtgjort å være i besiddelse av de foreskrevne egenskaper,
meddeles herved bevilling til for $\frac{\text{egen regning}}{\text{for regning av}}$.....
å drive virksomhet som kommisjær i frihandelsvarer i.....
Bevillingen omfatter retten til kommisjonsvis å forhandle følgende frihandelsvarer: .....

.....

.....

Bevillingen trer i kraft straks.

.....den.....

.....

Ophør med kommisjonærvirksomheten meldes til stedets politi, som uten betaling gir bevillingen påtegning derom.

Anmerkn. til foranstående skjema: Bevillingsblankettenes 2. side skal være blank. På 3. og 4. side skal handelslovens §§ 33, 34, 35, 36, 37, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77 og 108 være avtrykt.

Bilag III.

Skjema for avregningsbok som skal føres av kommisjonærer i frihandelsvarer.

(Format efter eget valg, dog ikke mindre enn nærværende blads).

Nr.....[1]) .....[2]) Nr.....

solgt den.....[3]) pr. kommisjon

for.....[4])

følgende den.....[3])mottatte varer:

Mengde	Varens betegnelse[5])	Salgspris pr. enhet	Salgsbeløpet

Nr..... Nr.....

[1]) Skjemaet til venstre i avregningsboken og avrivningsnotaen til høire skal bære samme nummer. Nummereringen skal være fortløpende gjennem hele avregningsboken og alle numre trykt eller påført ved stemplingsmaskin før boken tas i bruk.

[2]) Kommisjonærens navn og adresse.

[3]) Dag, måned og år.

[4]) Opdraggiverens navn og adresse.

[5]) Varebetegnelsen, eventuelt med tilføielse av kvalitetsklasse, må være i overensstemmelse med den som benyttes i prisnoteringslistene.

Bilag IV. 29 juni.

Skjema for enkeltmanns andragende om handelsbrev.

Undertegnede .....
(fullt navn)

som er født i ..... den ..... og for tiden er ..... statsborger, søker herved om å bli meddelt næringsbrev på kjøpmannshandel i .....

Jeg har opholdt mig her i landet uavbrutt $\frac{\text{hele min tid}}{\text{siden .....}}$ (datum) og er fremdeles bosatt her. Herom henvises til vedliggende vidnesbyrd (skjema b[1]), hvorav tillike fremgår, at jeg ikke er umyndiggjort, at jeg ikke ved dom for nogen straffbar gjerning er frakjent mine statsborgerlige rettigheter, og at jeg heller ikke er under offentlig tiltale for nogen straffbar handling, som medfører suspensjon av min statsborgerlige stemmerett (jfr. handelslovens § 18).

De vidnesbyrd, som er påbudt i handelslovens § 16, vedlegges, nemlig:

.....

.....

.....

Jeg er $\frac{\text{gift}}{\text{ugift}}$ og $\frac{\text{jeg}}{\text{eller min ektefelle}}$ er ikke i nogen sådan virksomhet som omhandlet i handelslovens § 19 (skibsfører, los, embedsmann, tjenestemann ved politiet eller tollvesenet, postmester, apoteker, apotekbestyrer, offentlig godkjent vraker, bestyrer, kontorbetjent eller lagerbetjent ved frihavnsanlegg, drift av auksjonsvirksomhet i henhold til kommunal bevilling, herunder ikke medregnet auksjonsvirksomhet som hovedsakelig omfatter kunst og antikviteter).

Videre avgir jeg herved erklæring om at jeg for nærværende ikke er innehaver av gjeldende handelsbrev i nogen annen kommune.

Handelsbrevet $\frac{\text{skal inntil videre ikke benyttes til nogen forretningsvirksomhet.}}{\text{skal tjene som hjemmel for firmaet .....}}$ (firmanavn) s handelsrett.

..... den .....

(Navn) .....

(Bopel) .....

(Fortsettelse næste side).

29 juni. [2]) Undertegnede firma ..... med forretningssted i ..... bekrefter at
(gate og nr. eller annen nærmere adresse)
foran nevnte handelsbrev skal tjene som hjemmel for dets handelsrett.

Firmaet er $\frac{\text{anmeldt til}}{\text{registrert i}}$ handelsregistret den .....
Registerførerens bevidnelse herfor, en avskrift av firmaanmeldelsen samt et avtrykk av firmaets vedtekter vedlegges.

Som ytterligere legitimasjon vedlegges følgende dokumenter:

.....

.....

.....

..... den .....

.....
(Firmaets underskrift)

Anm. Handelsbrevet løses ved ansøkerens personlige fremmøte på den utstedende myndighets kontor.

[1]) Skjemaet er inntatt nedenfor.
[2]) Denne tekst overstrykes, hvor handelsbrevet inntil videre ikke skal benyttes til nogen forretningsvirksomhet.

Skjema b.

Undertegnede, som har nøie kjennskap til .....
(Fullt navn)
....., som søker om handelsbrev, **bevidner,** at $\frac{\text{han}}{\text{hun}}$ har opholdt sig her i landet uavbrutt $\frac{\text{hele sin tid}}{\text{siden .....}}$ og fremdeles
(datum)
er bosatt her.

Likeledes **bevidner** jeg, at $\frac{\text{han}}{\text{hun}}$ ikke er umyndiggjort og ikke ved dom for nogen straffbar gjerning er frakjent sine statsborgerlige rettigheter, og at $\frac{\text{han}}{\text{hun}}$ heller ikke er under offentlig tiltale for nogen straffbar handling, som medfører suspensjon av $\frac{\text{hans}}{\text{hennes}}$ statsborgerlige stemmerett.

..... den .....

(Navn) .....

(Stilling) .....

(Bopel) .....

Bilag V. 29 juni.

Skjema for samvirkelags andragende om handelsbrev, enten for så vel samvirkelaget som dets filialer eller bare for samvirkelaget eller bare for filialer.

Undertegnede styre i .....
(samvirkelagets firmanavn)
med forretningssted .....
(hovedsetets gate og nr. eller annen adresse)
søker herved om næringsbrev på kjøpmannshandel i .....
.....for samvirkelaget som sådant[1])
og for samvirkelagets efternevnte filialer[1]):
....., hvis faste leder for tiden er .....
(filialens betegnelse samt gate og nr.)
..... —»— .....
..... —»— .....

[2]) Samvirkelagets forretningsfører (disponent) er for tiden .....[1])
Samvirkelaget har ikke særskilt forretningsfører (disponent).[1])

[2]) ....., som er/ikke er[1]) medlem av styret.[1])
Medlem av styret .....fyller vilkårene for å få handelsbrev (handelslovens §§ 16, 18 og 19).[1])

Hermed oversendes gjenpart av samvirkelagets firmaanmeldelse, innlevert til handelsregistret den ..... samt et avtrykk av samvirkelagets vedtekter.[3])

En videre vedlegges legitimasjoner for:

1) at samvirkelagets styremedlem .....[1]), forretningsfører (disponent)[1]) og samtlige foran nevnte filialbestyrere[1]) fyller vilkårene i handelslovens § 16 for å få handelsbrev og erklæringer om, at ingen av dem er i noget sådant forhold som omhandlet i samme lovs §§ 18 og 19[4]) (for .....
(navn)
vedlegges departementets innvilgelse av dispensasjon[1]),
2) at de øvrige medlemmer av samvirkelagets styre er «innvånere av riket» (lovens § 1).[3])

.....den.....
.....
(Styremedlemmenes underskrifter).

Tiltredes .....
(Forretningsførerens og/eller filialbestyrernes[1]) underskrifter)

Anm. Av underskriverne fremmøter styrets formann og forretningsføreren eller eventuelt filialbestyrerne personlig på den utstedende myndighets kontor.

[1]) Overstryk det, som ikke passer.
[2]) Overstrykes, når der kun søkes om handelsbrev for filialer.
[3]) Gjenpart av firmaanmeldelse oversendes ikke, når der kun søkes om handelsbrev for filialer.
[4]) For hver av dem skal vedlegges en erklæring fra en troverdig tredjemann avfattet overensstemmende med foranstående skjema, bilag IV b samt en erklæring fra vedkommende selv, avfattet som følger:
Jeg erklærer herved: at jeg har opholdt mig her i landet uavbrutt hele min tid siden .....
(datum)
og fremdeles er bosatt her, at jeg ikke er umyndiggjort, at jeg ikke ved dom for nogen straffbar gjerning er frakjent mine statsborgerlige rettigheter, og at jeg heller ikke er under offentlig tiltale for nogen straffbar handling som medfører suspensjon av min statsborgerlige stemmerett (jfr. handelslovens § 18), at jeg er gift / ugift og at jeg / eller min ektefelle ikke er i nogen sådan virksomhet som omhandlet i handelslovens § 19 (skibsfører, los, embedsmann, tjenestemann ved politiet eller tollvesenet, postmester, apoteker, apotekbestyrer, offentlig godkjent vraker, bestyrer, kontorbetjent eller lagerbetjent ved frihavnsanlegg, drift av auksjonsvirksomhet i henhold til kommunal bevilling, herunder ikke medregnet auksjonsvirksomhet som hovedsakelig omfatter kunst og antikviteter).
Jeg er for tiden ikke innehaver av noget gjeldende handelsbrev / innehaver av gjeldende handelsbrev i ..... (kommune)

29 juni. *Bilag VI, a.*

Skjema for handelsbrev til enkeltmann.

Handelsbrev

nr.

.....,

født den ..... i .....,

som har godtgjort å være i besiddelse av de foreskrevne egenskaper, meddeles herved næringsbrev på kjøpmannshandel i .....

Handelsbrevet trer i kraft straks.

..... den .....

Nærværende handelsbrev er båndlagt som hjemmel for ..... handelsrett,

..... den .....

Da nærværende handelsbrev har ophørt å tjene som hjemmel for ..... handelsrett, er den i foranstående påtegning av ..... omhandlede båndleggelse ophørt.

..... den .....

Handelsbrev for .....

Opsigelse av handelsbrev foregår hos den myndighet, som har utferdiget det. Om skjedd opsigelse skal påtegning påføres handelsbrevet uten betaling.

Anmerkn. til foranstående skjema: Handelsbrev-blankettens 2. side skal være blank (til påtegninger). På 3. og 4. side skal handelslovens §§ 9, 19, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38 og 108 være avtrykt.

Bilag VI, b.

Skjema for handelsbrev til einskildmann.

Handelsbrev

nr.

.....,

fødd den ..... i .....,

som har godtgjort å fylla dei krav som er sett i lova, får med dette næringsbrev på kjøpmannshandel i .....

Handelsbrevet tek til å gjelda straks.

..... den .....

Dette handelsbrevet er bandlagt som heimel for handelsretten til .....

..... den .....

Då dette handelsbrevet ikkje lenger skal tena som heimel for handelsretten til ..... er bandleggjingi etter påskrifta ovanfor av ..... slutt.

..... den .....

Handelsbrev for .....

Handelsbrevet vert uppsagt hjå den tenestemannen (styremakta) som har ferda det ut. Påskrift på handelsbrevet um uppsegjing er avgiftsfri.

Merknad: Handelsbrev-blanketten skal vera blank (til påteikningar). på sida 2. På sidone 3 og 4 skal §§ 9, 19, 21, 22, 26. 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38 og 108 i handelslova vera påprenta.

Skjema for handelsbrev til samvirkelag.

Handelsbrev

nr. .....

.....

som er et samvirkelag, og som har godtgjort, at
*) ....., der er medlem av dets styre,
) ....., der er dets forretningsfører (disponent) og medlem av dets styre),
*) ....., der er fast leder av dets filial

.....

fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 16, 18 og 19 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935), meddeles herved næringsbrev på kjøpmannshandel i ..... til drift av den nevnte filial .....*).

Handelsbrevet trer i kraft straks.

..... den .....

.....

Fra samvirkelagets styre er idag mottatt melding om følgende forandring i de forhold, som betinger handelsretten ifølge nærværende handelsbrev:

.....

Det er godtgjort, at de av loven krevede betingelser fremdeles er tilstede.

..... den .....

.....

Handelsbrev
for ..... i .....

Forretningssted .....

Opsigelse av handelsbrev foregår hos den myndighet, som har utferdiget det. Om skjedd opsigelse skal påtegning påføres handelsbrevet uten betaling.

Anmerkn. til foranstående skjema: Handelsbrev-blankettens 2. side skal være blank (til påtegninger). På 3. og 4. side skal handelslovens §§ 9, 21, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38 og 108 være avtrykt.

*) Stryk det som ikke passer.

29 juni. *Bilag VII, b.*

Skjema for handelsbrev til samyrkelag.

Handelsbrev

nr.....

.....

som er eit samyrkelag, og som har godtgjort at
*) .....som er styremedlem i laget,
) ....., som er forretningsførar (disponent) og medlem av styret),
*) ....., som er fast styrar av filial (underbruk) til laget,
fyller vilkåra for å få handelsbrev (sfr. §§ 16, 18 og 19 i lov um handelsnæring frå 8 mars 1935), får hermed næringsbrev på kjøpmannshandel i .....
til drift av den nemnde filial (underbruk)..... *)

Handelsbrevet tek til å gjelda straks.

.....den.....

.....

Frå styret i samyrkelaget er idag motteke melding um sovore brigde i grunnlaget for handelsretten etter dette handelsbrevet

.....

Det er godtgjort, at dei i lova fastsette krav framleis er der.

.....den.....

.....

Handelsbrev
for .....

Forretningsstad.....

Handelsbrevet vert uppsagt hjå den tenestemannen (styremakta) som har ferda det ut. Påskrift på handelsbrevet um uppsegjing er avgiftsfri.

Merknad: Handelsbrev-blanketten skal vera blank (til påteikningar) på sida 2. På sidone 3 og 4 skal §§ 9, 21, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38 og 108 i handelslova vera påprenta.

*) Stryk det som ikkje høver.

Bilag VIII.

Erklæring

avgitt til politiet i henhold til handelslovens § 38.

Undertegnede revisor.....med $\frac{\text{kontor}}{\text{bopel}}$
....., som nøie har gjort sig bekjent med bestemmelsene i §§ 33—36 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 og de i henhold til samme utferdigede forskrifter, bevidner herved $\frac{\text{som firmaets revisor}}{\text{efter foretatt undersøkelse}}$, at firmaet.....
med forretningssted..... i enhver henseende har sin regnskapsførsel innrettet overensstemmende med forskriftene i de nevnte paragrafer. Regnskapsførsel foregår i bøker, som er innbundet før de tas i bruk*), og på $\frac{\text{løsblader}}{\text{kort}}$ under iakttagelse av de forskrifter som er fastsatt derom av Handelsdepartementet.

.....den.....

.....

*) Benyttes kun regnskapsbøker som er innbundet før de tas i bruk, strykes siste avsnitt (om løsbladene og kortene).

Bilag IX, a. 29 juni.

Næringsbrev på omførselshandel

i henhold til § 84 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

Nr.....

som er født den....., og som har opholdt sig her i landet uavbrutt i minst 2 år og fremdeles er bosatt her i landet, for tiden i....., meddeles herved for året.....næringsbrev på sådan omførselshandel som omhandlet i § 84 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

.....den.....

.....

Anm. Omførselshandleren skal alltid føre dette næringsbrev med sig og forevise det, når det kreves. **I hver kommune, hvor han vil drive omførselshandel, skal han først melde sig for stedets politi, opgi hvilke varer han vil handle med, og fremvise sitt næringsbrev, som av politiet uten betaling skal forsynes med påtegning om forevisningen.**

Anmerkning til foranstående skjema: På næringsbrevblankettens 2. side skal være avtrykt handelslovens §§ 80, 81, 84, 87, 89, 90, 91 og 105. Blankettens 3. og 4. side skal være blanke (til påtegninger).

Bilag IX, b.

Næringsbrev på umføringshandel

i samhøve med § 84 i lov um handelsnæring frå 8 mars 1935.

Nr.....

som er fødd den....., og som har halde seg her i landet i minst 2 år i samanheng og framleis bur her, no i....., får hermed for året.....næringsbrev på sovoren umføringshandel som er umhandla i § 84 i lov um handelsnæring frå 8 mars 1935.

.....den.....

.....

Merknad: Umføringshandlaren skal alltid ha dette næringsbrevet med seg og syna det fram, når det vert kravt. **I kvar kommune som han vil driva umføringshandel i, skal han fyrst melda seg for politiet på staden, segja frå kva varor det er han vil handla med og syna fram næringsbrevet sitt, som politiet utan betaling skal gjeva påskrift på um framsyningi.**

Merknad til skjemaet: På sida 2 skal §§ 80, 81, 84, 87, 89, 90, 91 og 105 i handelslova vera påprenta. Blanketten skal vera blank (til påteikningar) på sidone 3 og 4.

29 juni. *Bilag X, a.*

Næringsbrev på omførselshandel

i henhold til § 85 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

Nr. .....

.....

som er født den ..... og som har opholdt sig her i landet uavbrutt i minst 2 år og fremdeles er bosatt her i landet, for tiden i ....., meddeles herved for året ..... næringsbrev på sådan omførselshandel som omhandlet i § 85 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935.

I kraft av dette næringsbrev har innehaveren rett til å selge de nedenfor spesifiserte varer, som han har godtgjort å være tilvirket ved innenlandsk husflid / hjemmeindustri

*) { av ham selv: .....
av ..... bopel .....

*) { og å ha kjøpt direkte av tilvirkeren: .....
fått i opdrag av tilvirkeren å selge i kommisjon:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... den .....

.....

Anm. Omførselshandleren skal alltid føre dette næringsbrev med sig og forevise det, når det kreves. **I hver kommune, hvor han vil drive omførselshandel, skal han først melde sig for stedets politi, opgi hvilke varer han vil handle med, og fremvise sitt næringsbrev, som av politiet uten betaling skal forsynes med påtegning om forevisningen.**

Anmerkn. til foranstående skjema: På næringsbrev-blankettens 2nen side skal være avtrykt handelslovens §§ 80, 81, 85, 87, 89, 90 og 91. Blankettens 3dje og 4de side skal være blanke (til påtegninger).

*) Stryk det som ikke passer.

Næringsbrev på umføringshandel

i samhøve med § 85 i lov um handelsnæring frå 8 mars 1935.

Nr. .....

som er fødd den ....., og som har halde seg her i landet i minst 2 år i samanheng og framleis bur her, no i ....., får hermed for året ..... næringsbrev på sovoren umføringshandel som er umhandla i § 85 i lov um handelsnæring frå 8 mars 1935.

Med grunn i dette næringsbrevet har innehaveren rett til å selja dei nedanfor nemnde varone, som han har prova er tilverka ved innanlandsk husflit / heimindustri

*) av han sjølv / av ..... bustad

*) og som er kjøpt beinveges av tilverkaren. / han har fått den erenda å selja i kommisjon for tilverkaren.

Varone er:

.....

.....

.....

29 juni. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Nes herred, Akershus fylke.

Oversettelse.

Motorvognlovi
(kodifisert)

Lov um motorvogner frå 20 februar 1926, slik som ho lyder etter dei brigde som er gjorde ved lover frå 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933, 22 juni 1934 og 21 juni 1935.

Kapitel I.

Storleik, innreiding og utstyr av motorvogner.

§ 1. Med motorvogn (motorkøyretøy, automobil) meiner denne lovi alle køyretøy som hev kraftmaskine til framdrift og er etla til å føra folk eller gods, herunder ogso motorsledar og sokalla skeinelaus sporveg. I same meining skal dette namnet nyttast i dei fyresegner som vert gjevne med heimel i denne lovi.

Skeinegangsvogner kjem ikkje inn under denne lovi. Heller ikkje motortrallor som berre vert nytta av jarnvegen eller andre offentlege institusjonar innanfor eige område, lokomobilar, jordbruks- og vegarbeidsmaskinar eller motorvogner som er i brandstellet si tenest. Trengst det serlege fyresegner um slike køyregreidor, kann dei takast med i trafikkreglar som vert gjevne i samhøve med veglovi.

Vedkomande regjeringsdepartement avgjer um og kor

Motorvognloven
(kodifisert)

Lov om motorvogner av 20 februar 1926, således som den lyder efter de ved lover av 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933, 22 juni 1934 og 21 juni 1935 foretatte forandringer.

Kapitel I.

Størrelse, innretning og utstyr av motorvogner.

§ 1. Ved motorvogn (motorkjøretøi, automobil) forstår denne lov alle kjøretøier som har kraftmaskin til fremdrift og er bestemt til transport av personer eller gods, herunder også motorsleder og såkalt skinneløs sporvei. I samme betydning skal ordet brukes i de forskrifter som blir gitt med hjemmel av denne lov.

Skinnegangsvogner går ikke inn under denne lov. Heller ikke motortraller som bare brukes av jernbanen eller andre offentlige institusjoner innenfor eget område, lokomobiler, jordbruks- og veiarbeidsmaskiner eller motorvogner i brandvesenets tjeneste. Trenges der særlige bestemmelser for disse kjøretøier, kan de inntas i trafikkregler som gis i henhold til lov om veivesenet.

Vedkommende regjeringsdepartement avgjør om og i

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

langt traktorar og tilhengjarar til motorvogn kjem inn under lovi. Vidare kann departementet fastsetja at køyrety med motor som ikkje hev større slagvolum enn 150 kubikkcentimeter, heilt eller delvis skal vera undantekne frå fyresegnene i lovi.

Det som denne lovi fastset um motorvogner, gjeld so langt det høver, ogso motorsyklar, soframt det ikkje er teke onnor avgjerd med heimel i fyrre leden.

§ 2. Motorvognene skal vera bygde, innreidde og tilferda soleis, at fåren for brand eller sprengsmell og for skade på ferdafolk, vognmannskap og andre vegfarande vert minst mogeleg, og at dei ikkje ryk, larmar, eimar eller osar meir enn turvande.

Det er forbode å bruka hjulringar som er soleis laga at køyrevegen vert skadd i utrongsmål.

Vedkomande regjeringsdepartement gjev nærare fyresegner um korleis hjulringane i det heile skal vera.

§ 3. Motorvognene skal vera gjorde soleis at dei er lette å snu og kann køyrast i krappe svingar. Motorvogn som veg yver 350 kg tom, skal kunna drivast både attetter og frametter med motoren.

§ 4. Vedkomande regjeringsdepartement fastset den største breiddi som motorvogn må hava um ho skal vera lovleg å bruka på veg eller gate som er tilgjengeleg for ålmenn ferdsel.

hvilken utstrekning traktorer og tilhengere til motorvogn går inn under loven. Videre kan departementet bestemme at kjøretøier med motor som ikke har større slagvolum enn 150 kubikkcentimeter, helt eller delvis skal være undtatt fra bestemmelsene i loven.

Det som denne lov fastsetter om motorvogner, gjelder forsåvidt det passer, også motorsykler, såfremt det ikke med hjemmel i foregående ledd er truffet annen bestemmelse.

§ 2. Motorvogn skal være bygget, innrettet og utstyrt således at fare for brand eller eksplosjon og for skade på passasjerer, betjening og andre veifarende blir minst mulig og at den ikke ryker, larmer, damper eller oser mer enn nødvendig.

Det er forbudt å bruke hjulringer som er således laget at kjøreveien blir skadet i utrengsmål.

Vedkommende regjeringsdepartement gir nærmere bestemmelser om hvorledes hjulringene i det hele skal være.

§ 3. Motorvogn skal være bygget således at den er lett å vende og at den kan kjøres i skarpe kurver. Motorvogn som veier over 350 kg når den er tom, skal kunne drives med motoren både bakover og forover.

§ 4. Vedkommende regjeringsdepartement fastsetter den største bredde som motorvogn må ha om den skal være lovlig å bruke på vei eller gate som er tilgjengelig for almen ferdsel.

I serlege tilfelle kann vedkomande regjeringsdepartement gjeva løyve til bruk av breidare vogn, men berre på nærare fastsette vilkår. For visse vegar kann departementet fastsetja at det berre må køyrast med smalare vogner.

Departementet kann fastsetja at det skal vera heilt forbode å bruka motorvogner som er so tunge at dei kann skada vegar, gator eller bruer, eller at det berre skal vera lovleg på visse nærare fastsette vilkår.

§ 5. Motorvogn skal ha slike apparat til bremsing, varsling og ljos som vedkomande regjeringsdepartement til kvar tid fastset.

§ 6. Styre-, bremse- og signalapparat skal vera lette å handsama. Dei skal vera sette soleis at føraren kann bruka deim utan å sleppa augo av køyrevegen, og soleis at han ikkje kann taka i mist av deim, um det so er myrkt.

§ 7. Vedkomande regjeringsdepartement kann gjeva nærare fyresegner um korleis motorvognene skal vera innreidde, kva trygdingsgreidor og anna utstyr dei skal hava og um lassvekti og det tal personar dei kann føra.

Kapitel II.

Melding, ettersyn og registrering av motorvogner[1]*).*

§ 8. Fyrr motorvogn vert teki i bruk, skal ho meldast skriftleg

I særlige tilfelle kan vedkommende regjeringsdepartement gi tillatelse til bruk av bredere vogn, men bare på nærmere fastsatte vilkår. For visse veier kan departementet fastsette at der bare må kjøres med smalere vogner.

Departementet kan fastsette at det skal være helt forbudt å bruke motorvogner som er så tunge at de kan skade veier, gater eller broer, eller at det bare skal være lovlig på visse nærmere fastsatte vilkår.

§ 5. Motorvogn skal ha sådanne apparater for bremsing, varsling og lys som vedkommende regjeringsdepartement til enhver tid fastsetter.

§ 6. Styre-, bremse- og signalapparater skal være lette å behandle. De skal være anbragt således at føreren kan bruke dem uten å ta øinene bort fra kjøreveien, og således at han ikke kan ta feil av dem selv om det er mørkt.

§ 7. Vedkommende regjeringsdepartement kan gi nærmere bestemmelser om hvorledes motorvognene skal være innrettet, hvilke sikkerhetsforanstaltninger og annet utstyr de skal ha og om den lassvekt og det antall personer de kan føre.

Kapitel II.

Anmeldelse, undersøkelse og registrering av motorvogner.

§ 8. Før motorvogn blir tatt i bruk, skal den anmeldes skrift-

[1]) Jfr. lovens kap. VI.

til politiet (jfr. § 9) i det distriktet der eigaren — eller den som på hans vegner hev rådvelde yver vogni — er busett. Når politiet finn det høveleg, kann melding òg gjevast der vogni serleg vert bruka.

Motorvogn som høyrer heime i utlandet, skal meldast i samhøve med fyresegnene i § 27.

§ 9. Vedkomande regjeringsdepartement nemner upp so mange sakkunnige som det trengst, og fastset kva distrikt kvar sakkunnig skal hava. Men fyrst må fylkesvegstyret eller bystyret (formannskapet) ha sagt si meining.

Departementet gjev nærare fyresegner um korleis dei sakkunnige vert tilsette, og kva gjeremål dei skal hava.

Det verderlaget dei sakkunnige tilkjem for arbeidet sitt, vert utreidt av dei avgiftene som kjem inn etter § 34 i denne lovi. Departementet fastset kor stort vederlaget skal vera. Men fyrst må fylkesvegstyret eller bystyret (formannskapet) ha sagt si meining.

Den sakkunnige ser yver motorvogni og røkjer etter um reglane i kapitel I og dei gjevne fyresegnene er fylgde. Er so tilfelle, gjev han melding um dette til politiet. Politiet gjev skriftlegt køyreløyve (vognkort) for vogni, som fær kjennemerke (bokstav og nummer) og vert innskrivi i eit register med alle turvande upplysningar.

§ 10. Den sakkunnige hev

lig til politiet (jfr. § 9) i det distrikt hvor eieren — eller den som på hans vegne har rådighet over vognen — er bosatt. Når politiet finner det hensiktsmessig, kan anmeldelse også skje der hvor vognen særlig blir brukt.

Motorvogn som hører hjemme i utlandet, skal anmeldes overensstemmende med bestemmelsene i § 27.

§ 9. Vedkommende regjeringsdepartement opnevner så mange sakkyndige som trenges, og fastsetter hvilket distrikt hver sakkyndig skal ha. Men først må fylkesveistyret eller bystyret (formannskapet) ha uttalt sig.

Departementet gir nærmere bestemmelser om hvorledes de sakkyndige skal opnevnes, og hvilke gjøremål de skal ha.

Det vederlag de sakkyndige tilkommer for sitt arbeide, blir å utrede av de avgifter som kommer inn efter § 34 i denne lov. Departementet fastsetter hvor stort vederlaget skal være. Men først må fylkesveistyret eller bystyret (formannskapet) ha avgitt uttalelse.

Den sakkyndige undersøker motorvognen og påser at reglene i kapitel I og de gitte bestemmelser er fulgt. Er det tilfelle, gir han melding om dette til politiet. Politiet gir skriftlig kjøretillatelse (vognkort) for vognen, som får kjennemerke (bokstav og nummer) og blir innskrevet i et register med alle nødvendige oplysninger.

§ 10. Den sakkyndige plikter

plikt på seg til å sjå yver vogni på nytt so ofte det er turvande. Departementet gjev nærare fyresegner um dette.

Viser det seg ved ettersynet seinare at vogni ikkje lenger svarar til dei kravi som er sette i lovi, eller i dei fyresegnene som er gjevne med heimel i lovi, skal kjennemerki takast av vogni og forbod setjast mot at ho vert bruka. Det same gjeld dersom vogni etter tilsegjing ikkje møter fram til ettersyn.

Når trygdingi etter § 11 hev gjenge ut, er det forbode å bruka motorvogni. I slike tilfelle skal kjennemerki takast av.

Like eins skal kjennemerki takast av i det tilfelle som er nemnt i § 21, siste leden, i lov av 18 juli 1917 um skatt på motorvogner m. v., jfr. lov av 8 juni 1934 nr. 2.

Må politiet gjera reise for å taka burt kjennemerki med heimel av fyresegnene i denne paragrafen, skal bileigaren leggja 10 kronor for kvar vogn. Denne avgifti, som kann drivast inn ved panting, går inn i vegavgifti.

§ 11. Fyrr køyreløyve vert gjeve, må det vera lagt ned ei trygd hjå politiet for det skadebotandsvaret som bruken av motorvogni kann føra med seg. Trygdi må vera godkjend av politiet. Godkjenningi kann takast tilbake, so at ny trygd må til. Når godkjenningi er teki tilbake, kann kjennemerki takast burt.

Trygdi kann vera reide pengar,

å undersøke vognen på nytt så ofte det er nødvendig. Departementet gir nærmere bestemmelser om dette.

Viser det sig ved den senere undersøkelse at vognen ikke lenger svarer til de krav som er satt i loven eller i de bestemmelser som er gitt med hjemmel av loven, skal kjennemerkene tas av vognen og der skal gis forbud mot at den blir brukt. Det samme gjelder dersom vognen efter tilsigelse ikke møter frem til undersøkelse.

Når garantien efter § 11 er trådt ut av kraft, er det forbudt å bruke motorvognen. I slike tilfelle skal kjennemerkene tas bort.

Likeledes skal kjennemerkene tas bort i det tilfelle som er nevnt i § 21, siste ledd, i lov av 18 juli 1917 om skatt på motorvogner m. v., jfr. lov av 8 juni 1934 nr. 2.

Må politiet foreta reise for å fjerne kjennemerkene med hjemmel av bestemmelsene i denne paragraf, skal bileieren erlegge 10 kroner for hver vogn. Denne avgift, som kan inndrives ved utpantning, inngår i veiavgiften.

§ 11. Før kjøretillatelse blir gitt, må der være deponert en garanti hos politiet for det erstatningsansvar som bruken av motorvognen kan føre med sig. Garantien må være godkjent av politiet. Godkjennelsen kan tas tilbake, således at ny garanti blir nødvendig. Når godkjennelsen er tatt tilbake, kan kjennemerkene tas bort.

Garantien kan være kontante

bankbok, verdipapir eller trygdingsfråsegn frå eit trygdelag. Vedkomande regjeringsdepartement set upp skjema for slike og kann avgjera kva trygdelag skal godtakast som trygdegjevar. Trygdi skal minst svara til 20 000 kronor for kvar skadd person og 5 000 kronor for annan skade, men tarv likevel ikkje vera yver 30 000 kronor ialt for kvar ulukke.

I trygdingsfråsegni skal det m. a. stå, at skadelidaren kann halda seg til trygdi eller trygdelaget likefullt um den skadebotskyldige er søkjegod, og at søksmål kann reisast direkte mot trygdelaget.

Når det er gjort krav um skadebot av trygdi, er det ulovleg å bruka vogni fyrr ny godkjend trygd er gjevi for det framtidige andsvaret. Med den nemnde avgrensing for kvar ulukke, skal trygdingsfråsegni frå eit trygdelag gjelda alle skadebotskyldnader som kann koma upp.[1])

Når fleire hev krav på skadebot, og trygdi ikkje rekk til, skal ho bytast millom deim etter storleiken på den delen av kravi som ikkje er gjeve like for av den eller dei skadebotskyldige.

Trygdi skal gjelda utan tidgrense ogso um motorvogni skifter eigar, men kann segjast upp med 2 månaders varsel.

For skade som er gjord medan trygdi stod ved makt, kann ein

penger, bankbok, verdipapirer eller garantierklæring fra et forsikringsselskap. Vedkommende regjeringsdepartement fastsetter skjema for garantierklæringen og kan avgjøre hvilke forsikringsselskaper skal godtas som garantister. Garantien skal minst svare til kr. 20 000 for hver skadet person og kr. 5 000 for annen skade, men behøver allikevel ikke å utgjøre mer enn kr. 30 000 i alt for hver ulykke.

I garantierklæringen skal det bl. a. stå at den skadelidte kan holde sig til garantien eller forsikringsselskapet selv om den erstatningspliktige selv har midler, og at søksmål kan reises direkte mot forsikringsselskapet.

Når der er gjort krav om fyldestgjørelse av garantien, er det ulovlig å bruke vognen før ny godkjent garanti er gitt for det fremtidige ansvar. Med den nevnte begrensning for hver ulykke skal garantierklæringen fra et forsikringsselskap gjelde alle erstatningsforpliktelser som kan opstå.

Når flere har krav på erstatning og garantien ikke rekker til, skal den deles mellem dem efter størrelsen av den del av kravene som ikke er dekket av den eller de erstatningspliktige.

Garantien skal gjelde uten tidsbegrensning og selv om motorvognen skifter eier, men kan opsies med 2 måneders varsel.

For skade som er gjort mens garantien stod ved makt, kan

[1]) Jfr. § 31, 2dre leden.

halda seg til trygdi ogso etter at ho hev halde upp å gjelda. Men då må kravet vera framsett skriftleg innan eit år etter at trygdi gjekk ut.

For motorvogn som høyrer til Staten trengst ingi trygd. Heller ikkje for motorvogn åt framand makts legasjonssjef som er akkreditert her.

Vert det gjort skade på person ved bruk av motorvogn som ikkje hev den trygdi i orden som det er gjeve påbod um i denne paragrafen, jfr. § 27, eller er skade på person gjord av ukjend motorvogn, skal dei trygdelagi som er godkjende etter andre leden framanfor, ein for alle og alle for ein, vera andsvarlege for skaden i same mun som um det var stilla lovleg trygd. Trygdelagi deler utgiftene med slike skadebøter etter dei premieinntekter som kvart lag hadde av andsvarstrygd for motorvogner etter denne paragrafen i siste kalenderår. Departementet kann gjeva nærare reglar um dette.

§ 12. Når motorvogn skifter eigar, skal både den tidlegare og den nye eigaren utan drygjing og seinast innan 3 dagar melda det skriftleg til politiet.

Vert motorvogn flutt frå eit distrikt til eit anna, skal det meldast skriftleg i båe distrikti. Skal motorvogni framleis brukast, må ho få kjennemerke påsett i det nye distriktet.

Den som låner eller leiger ut motorvogn, pliktar å vissa seg um at den som skal køyra vogni, hev gjeldande førarkort.

man holde sig til garantien også efterat den er trådt ut av kraft. Men da må kravet være fremsatt skriftlig innen et år efterat garantien trådte ut av kraft.

For motorvogn som tilhører Staten trenges ingen garanti. Heller ikke for motorvogn tilhørende fremmed makts legasjonschef som er akkreditert her.

Blir det voldt skade på person ved bruk av motorvogn som ikke har den garanti i orden som det er gitt påbud om i denne paragraf, jfr. § 27, eller er skade på person voldt av en ukjent motorvogn, skal de forsikringsselskaper som er godkjent efter annet ledd foran, en for alle og alle for en, være ansvarlige for skaden i samme utstrekning som om det var stillet lovlig garanti. Forsikringsselskapene deler utgiftene ved sådanne erstatninger i forhold til de premieinntekter som hvert selskap hadde av ansvarsforsikring for motorvogner efter denne paragraf i siste kalenderår. Departementet kan gi nærmere regler herom.

§ 12. Når motorvogn skifter eier, skal både den tidligere og den nye eier uten ophold og senest innen 3 dager melde det skriftlig til politiet.

Blir motorvogn overført fra et distrikt til et annet, skal det meldes skriftlig i begge distrikter. Skal motorvognen fremdeles brukes, må den få kjennemerke påsatt i det nye distrikt.

Den som låner eller leier ut motorvogn, plikter å forvisse sig om at den som skal føre vognen, har gyldig førerkort.

§ 13. Politiet kan gjeva serskilt kjennemerke (prøvenummer) til bruk for demonstrasjon, prøving og flytjing av motorvogner, etter reglar som departementet set.

§ 14. Departementet gjev nærare fyresegner um melding, ettersyn, registrering, trygdgjeving og kjennemerking.

Kapitel III.

Førar av motorvogn.

§ 15. Den som skal føra motorvogn, må vera minst 18 år gamall og ha førarkort utferda av politiet. Ingen kann få førarkort utan han hev stade grundig prøve for ein sakkunnig.

Den som skal kunna få godkjenning til førar, må leggja fram vitnemål frå politiet på heimstaden for at han er pålitande og edrueleg og at det for sitt vedkomande finn honom skikka til førar, og vitnemål frå lækjar um god syn og god helse.

Den som skal føra motorvogn for offentleg skyssing, må ha fyllt 21 år og den sakkunnige må etter ei ny prøve ha funne honom skikka til slik skyssing. Fyre denne prøvingi må føraren ettervisa at han hev køyrt motorvogn stendigt i minst 6 månader. Fyresegnene i denne leden gjeld ogso for personar som skal føra sjukevogn eller andre motorvogner som til vanleg vert nytta til sovore fyremål.

Førarkort må ingen få som

§ 13. Politiet kan gi særskilt kjennemerke (prøvenummer) til bruk for demonstrasjon, prøvning og flytning av motorvogner, efter regler som departementet fastsetter.

§ 14. Departementet gir nærmere regler om anmeldelse, undersøkelse, registrering, garantistillelse og bruk av kjennemerker.

Kapitel III.

Fører av motorvogn.

§ 15. Den som skal føre motorvogn, må være minst 18 år gammel og ha førerkort utferdiget av politiet. Ingen kan få førerkort uten at han har bestått en grundig prøve for en sakkyndig.

Den som skal kunne godkjennes som fører, må fremlegge vidnesbyrd fra politiet på hjemstedet for at han er pålitelig og edruelig og at det for sitt vedkommende finner ham skikket som fører, og vidnesbyrd fra læge om godt syn og god helse.

Den som skal føre motorvogn for offentlig personbefordring, må ha fylt 21 år, og den sakkyndige må efter en ny prøve ha funnet ham skikket til slik personbefordring. Før denne prøve må føreren godtgjøre at han har kjørt motorvogn stadig i minst 6 måneder. Bestemmelsene i dette ledd får også anvendelse på personer som skal føre sykevogn eller andre motorvogner som regelmessig benyttes i samme øiemed.

Ingen må få førerkort som

i dei siste 3 åri er ilagd straff for fyll.

Førarkort gjeld for 5 år um gongen.

Den som hev køyrt motorvogn endå han ikkje hadde førarkort, kann ikkje få slikt fyrr minst ½ år er gjenge sidan den ulovlege køyringi gjekk for seg. Er det gjort nokon større skade ved køyringi, skal han ikkje kunna få førarkort fyrr um minst 1 år. Fyresegnene i denne leden vert å nytta på tilsvarande måte på den som utan løyve hev køyrt motorvogn for offentleg skyssing.

Departementet gjev nærare fyresegner um dei her nemnde vitnemål, um førarkort, um dei prøvone søkjaren skal stå, um register yver førarar osfr. Likeins kann departementet setja nærare reglar um førarkort for dei som fører militære motorvogner.

Den som hev utanlandsk førarkort, kann få løyve til å føra motorvogn her i riket utan umsyn til fyresegnene her framanfor. Slikt løyve skal ikkje gjevast for meir enn eit år um gongen. Det kan takast tilbake når som helst. I avtale med anna land kan det gjerast vedtak um at eit førarkort som er utferda i utlandet og gyldig der, skal gjeva innehavaren rett til å føra motorvogn ogso under millombils upphald her i riket.

Øvingskøyring er lovleg for personar over 17 år i lag med ein som hev førarkort. På gator, plassar og vegar der slik køyring kann vera fårleg eller til serleg ulempe for den ålmenne ferdsla

i de siste 3 år har vært ilagt straff for beruselse.

Førerkort gjelder for 5 år om gangen.

Den som har kjørt motorvogn uten å ha førerkort, kan ikke få sådant før minst ½ år er gått siden den ulovlige kjøring fant sted. Er der gjort nogen større skade ved kjøringen, skal han ikke kunne få førerkort før om minst 1 år. Bestemmelsene i dette ledd får tilsvarende anvendelse på den som uten tillatelse har kjørt motorvogn for offentlig personbefordring.

Departementet gir nærmere bestemmelser om de her nevnte vidnesbyrd, om førerkort, om de prøver ansøkeren skal bestå, om register over førere m. v. Likeledes kan departementet fastsette nærmere regler om førerkort for dem som fører militære motorvogner.

Den som har utenlandsk førerkort, kan få tillatelse til å føre motorvogn her i riket uten hensyn til foranstående bestemmelser. Slik tillatelse skal ikke gis for mer enn ett år om gangen. Den kan tas tilbake når som helst. Ved overenskomst med fremmed land kan det bestemmes at et førerkort som er utstedt i utlandet og er gyldig der, gir innehaveren rett til å føre motorvogn også under midlertidig ophold her i riket.

Øvelseskjøring er tillatt for personer over 17 år under ledsagelse av en som har førerkort. På gater, plasser og veier hvor slik kjøring kan være farlig eller til særlig ulempe for den almin-

kan politiet setja forbod mot øvingskøyring eller krevja at vogni skal ha slike serlege tryggjingsgreidor at fylgjesmannen straks kann gripa inn og stogga vogni. For øvingskøyring under slike tilhøve kann det ogso setjast som vilkår at fylgjesmannen skal vera serskilt godkjend av sakkunnig og at politiet elles held han skikka som fylgjesmann på slik øvingskøyring. Vedkomande regjeringsdepartement kann gjeva avgrensande og regulerande fyresegner um øvingskøyring.

På øvingskøyring vert fylgjesmannen rekna som førar av vogni.

Departementet kann gjeva nærare fyresegner um arbeidsvilkåri for førarar eller for visse gruppor av førarar, under dette ogso um arbeidstidi. Slike reglar kann gjevast for heile landet eller for visse strok.

§ 16. Førarkortet, vognkortet og prov for at avgifti er greidd, skal føraren alltid ha med seg når han køyrer. I dei høve då det trengst serskilt løyve til fortenestkøyring, skal han dessutan ha med seg prov for slikt løyve. Når politiet, dei sakkunnige, ingeniørar og tilsynsmenn i vegstellet, eller andre som viser fram merke på at dei hev fullmakt frå fylkesmannen, krev det, skal føraren straks stansa til turvande kontroll.

§ 17. Fyrr han byrjar å køyra, skal føraren ha gjort seg viss med at vogn og apparat, og serleg

delige ferdsel kan politiet forby øvelseskjøring eller kreve at vognen skal være utstyrt med sådanne særlige sikkerhetsanordninger at ledsageren straks kan gripe inn og stanse vognen. For øvelseskjøring under slike forhold kan det også settes som betingelse at ledsageren skal være særskilt godkjent av sakkyndig og at han for øvrig av politiet finnes skikket som ledsager under slik øvelseskjøring. Vedkommende regjeringsdepartement kan gi innskrenkende og regulerende bestemmelser om øvelseskjøring.

Under øvelseskjøring anses ledsageren som fører av vognen.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om arbeidsvilkårene for førere eller for visse grupper av førere, herunder også om arbeidstiden. Slike bestemmelser kan gis for hele landet eller for visse områder.

§ 16. Føreren skal alltid når han kjører ha med sig førerkort, vognkort og bevis for at avgiften er betalt. I de tilfelle hvor det til erhvervsmessig kjøring kreves særskilt tillatelse, skal han dessuten ha med sig bevis for sådan tillatelse. Når politiet, de sakkyndige, veivesenets ingeniører og tilsynsmenn, eller andre som ved forevisning av tegn godtgjør å være bemyndiget dertil av fylkesmannen, forlanger det, skal føreren straks stanse til fornøden kontroll.

§ 17. Føreren skal før han begynner å kjøre ha forvisset sig om at vogn og apparater,

bremsone, er i lovleg stand og verkar godt. Han skal alltid køyra forsvarleg varsamt og akta seg best han kann at han ikkje valdar skade eller ulempe for andre.

Ingen må køyra eller prøva på å køyra motorvogn når han er påverka av alkohol (ikkje edru). Heller ikkje må nokon køyra eller prøva på å køyra motorvogn når han er so trøytt eller elles i slik tilstand at han ikkje vert rekna for skikka til å føra vogni. Førar som køyrer motorvogn eller som er tett attmed motorvogn som han nettupp hev køyrt eller skal til å setja i gang, kann politiet føra til gransking av lækjar, som kann taka blodprøve, når det er grunn til å tru at han er påverka av alkohol (ikkje edru). Justisdepartementet gjev nærare reglar um slik lækjargransking og alt som står i samband med det.

Føraren må ikkje røykja tobakk når han køyrer motorvogn i by eller tettbygt strok. For førar som driv offentleg skyssing, gjeld forbodet ogso utanfor desse strok.

§ 18. Vert førar av motorvogn ilagd straff for brot på motorvogn- eller rusdrykklovverket, straffelovi eller onnor lov eller fyresegn som er gjevi med heimel i lov, kann politimeisteren taka førarkortet frå han for nærare fastsett tid eller for alltid, når han av ålmenne grunnar finn at det tilhøve som er strafflagt bør føra med seg ei slik fylgje. Det same gjeld når føraren av andre

og særlig bremsene, er i foreskreven stand og virker godt. Han skal alltid kjøre med tilbørlig forsiktighet og være mest mulig aktpågivende så han ikke volder skade eller ulempe for andre.

Ingen må kjøre eller forsøke å kjøre motorvogn når han er påvirket av alkohol (ikke edru). Heller ikke må noen kjøre eller forsøke å kjøre motorvogn når han er så trett eller for øvrig i sådan tilstand at han ikke anses skikket til å føre vognen. Fører som kjører motorvogn eller befinner sig i umiddelbar nærhet av motorvogn som han nettop har kjørt eller skal til å sette i gang, kan politiet fremstille til undersøkelse av læge, som kan ta blodprøve, når det er grunn til å anta at han er påvirket av alkohol (ikke edru). Justisdepartementet gir nærmere regler om sådan lægeundersøkelse og hvad dermed står i forbindelse.

Føreren må ikke røke tobakk når han kjører motorvogn i by eller tettbygd strøk. For fører av motorvogn i offentlig persontrafikk gjelder forbudet også utenfor disse strøk.

§ 18. Blir fører av motorvogn ilagt straff for overtredelse av motorvogn- eller rusdrikklovgivningen, straffeloven eller annen lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov, kan politimesteren for nærmere fastsatt tid eller for alltid frata ham førerkortet, når det straffbare forhold av almene hensyn finnes å burde medføre sådan følge. Det samme gjelder når føreren

grunnar vert rekna for uskikka til å halda fram som førar av motorvogn, serleg når han ikkje lenger vert rekna å vera pålitande og edrueleg eller elles vert rekna å vanta dei eigenskapane som krevst av ein førar.

Førarkortet skal dragast inn for minst eitt år soframt innehavaren vert ilagd straff for å ha køyrt motorvogn påverka av alkohol (ikkje edru). Er han fyrr ilagd straff for dette i dei siste 5 åri, skal førarkortet dragast inn for alltid. Det skal ogso dragast inn for alltid når føraren av motorvogn har medverka til slik ulukkeshending at folk kom til skades, soframt han vert ilagd straff for ikkje å ha ytt den tilskadekomne naudsynleg hjelp.

Politivedtak um inndraging av førarkort etter fyrste leden kann havast inn for Justisdepartementet, som kann korta eller lengja inndragingstidi. Er førarkortet drege inn etter andre leden, kann Justisdepartementet etter søknad um det setja ned inndragingstidi og under den minstetid som der er sett, når serleg skuldmink ligg fyre og inndraging for so lang tid som fastsett vil verka urimeleg hardt. Politivedtaket står ved makt so lenge saki ikkje er avgjord av departementet.

Finn politiet at førar av motorvogn med skilleg grunn er mistenkt for ei åtferd som er strafflagd og som kann føra med seg inndraging av førarkort, kann politimeisteren taka det frå han

av andre grunner antas uskikket til å fortsette som fører av motorvogn, spesielt når han ikke lenger antas å være pålitelig og edruelig eller for øvrig antas å mangle de egenskaper som er nødvendige for en fører.

Førerkortet skal inndras for minst ett år, såfremt innehaveren blir ilagt straff for å ha kjørt motorvogn påvirket av alkohol (ikke edru). Er han tidligere ilagt straff herfor i løpet av de siste 5 år, skal førerkortet inndras for alltid. Det skal også inndras for alltid når fører av motorvogn har medvirket til et ulykkestilfelle hvorved et menneske er kommet til skade, såfremt han blir ilagt straff for å ha undlatt å yde tilskadekomne nødvendig hjelp.

Politiets beslutning om inndragning av førerkort efter første ledd kan bringes inn for Justisdepartementet, som kan forkorte eller forlenge inndragningstiden. Er førerkortet inndratt efter annet ledd, kan Justisdepartementet på ansøkning derom nedsette inndragningstiden og under den der bestemte minstetid når særdeles formildende omstendigheter foreligger og inndragning for så lang tid som besluttet vil virke urimelig hårdt. Politiets beslutning står ved makt så lenge saken ikke er avgjort av departementet.

Finner politiet at fører av motorvogn med skjellig grunn mistenkes for et straffbart forhold som kan medføre inndragning av førerkortet, kan politimesteren ta det fra ham inntil

til saki er endeleg avgjord, men ikkje lenger enn 3 vikor utan samtykke frå retten.

Eit førarkort som er drege inn, pliktar innehavaren straks å gjeva til politiet.

I rettssak um ei inndraging er lovleg eller ikkje kann domstolen ikkje prøva den skynsavgjersla som ligg til grunn for vedtaket um inndraging.

Kapitel IV.

Køyring med motorvogn.

§ 19. Med dei undantak som fylgjer av denne lovi eller av fyresegner som er gjevne med heimel i denne lovi, eller av trafikkreglar som Kongen set upp i samhøve med veglovi, er det lovlegt å køyra motorvogn på hovudvegar, gator og offentlege plassar, når ein held seg etter dei fyresegner som her er nemnde.

Vedkomande regjeringsdepartement kann avgrensa eller forbjoda motorvognkøyring på visse stykke av hovudvegar, gator eller plassar, når slik køyring må reknast for fårleg eller serleg til meins for ålmannferdsla, eller kann valda skade på privat eller offentleg eigedom. Likeins kann departementet avgrensa eller forbjoda køyring med motorvogn når hovudvegar eller gator er i slik tilstand at det trengst, t. d. i teleløysingi.

For bygdevegar kann fylkesvegstyret, når vedkomande heradstyre hev sagt si meining, gjeva løyve til køyring med motorvogn, men ikkje meir enn desse vegane kann tola, og berre

saken er endelig avgjort, dog ikke utover 3 uker uten rettens samtykke.

Et inndratt førerkort plikter innehaveren straks å overlevere til politiet.

I rettssak om lovligheten av inndragning kan domstolen ikke prøve den skjønnsmessige avgjørelse som ligger til grunn for beslutningen om inndragning.

Kapitel IV.

Kjøring med motorvogn.

§ 19. Med de innskrenkninger som følger av denne lov eller av forskrifter som er gitt med hjemmel av denne lov eller av trafikkregler som utferdiges av Kongen i henhold til veiloven, er det tillatt å kjøre motorvogn på hovedveier, gater og offentlige plasser, når man iakttar de bestemmelser som her er nevnt.

Vedkommende regjeringsdepartement kan innskrenke eller forby motorvognkjøring på visse strekninger av hovedveier, gater eller plasser, når sådan kjøring anses farlig eller til særlig ulempe for den almindelige ferdsel eller kan volde skade på privat eller offentlig eiendom. Likeså kan departementet innskrenke eller forby kjøring med motorvogn, når hovedveier eller gater er i sådan tilstand at det er nødvendig, f.eks. i teleløsningen.

For bygdeveier kan fylkesveistyret, når vedkommende herredstyre har uttalt sig, gi tillatelse til kjøring med motorvogn, men ikke i større utstrekning enn disse veier kan tåle, og

dersom køyringi ikkje må reknast for fårleg eller serleg til meins for ålmannferdsla.

Innehavarar av bilrutor, folk i offentleg tenest, lækjarar, jordmøder, dyrlækjarar og i serlege tilfelle ogso andre, kann få løyve til å bruka motorkøyrety på vegar som elles ikkje er tilgjengde for bilferdsle. For hovudvegar er det vedkomande regjeringsdepartement som gjev løyvet, for bygdevegar fylkesvegstyret.

For landet skal fylkesmannen og for byane formannskapet syta for turvande kunngjering um på kva vegar eller gator motorvognkøyring er forbode eller avgrensa.

For einskild gong kann fylkesmann, yveringeniør for vegstellet, tilsynsmann og lensmann — kvar innan sitt distrikt — gjeva løyve til å køyra med motorvogn på vegar der slik køyring elles ikkje er lovleg. Vedkomande regjeringsdepartement gjev nærare fyresegner um dette. I byar kann politiet gjeva sovore løyve for gator der køyring elles ikkje er lovleg.

§ 20. Køyrefarten skall alltid vera tilmåta soleis at han ikkje kann valda fåre for ulukkor av noko slag, og at trafikken minst mogeleg kjem i ulag.

I byar og tettbygde strok må det ikkje køyrast fortare enn 35 km i timen.

Utanfor byar og tettbygde strok kann køyrefarten aukast til 45 km i timen dersom det er fritt utsyn yver vegen. Er det breid veg, fritt utsyn og fri vegbane, bare hvis kjøringen ikke anses farlig eller er til særlig ulempe for den almindelige ferdsel.

Innehavere av automobilruter, personer i offentlig tjeneste, læger, jordmødre, dyrlæger og i særlige tilfelle også andre kan få tillatelse til å bruke motorkjøretøi på veier som ellers ikke er åpne for automobiltrafikk. For hovedveier er det vedkommende regjeringsdepartement som gir tillatelsen, for bygdeveier fylkesveistyret.

For landet skal fylkesmannen og for byene formannskapet besørge fornøden bekjentgjørelse om på hvilke veier eller gater motorvognkjøring er forbudt eller innskrenket.

For enkelt gang kan fylkesmann, overingeniør for veivesenet, tilsynsmann og lensmann — hver innen sitt distrikt — gi tillatelse til å kjøre med motorvogn på veier hvor sådan kjøring ellers ikke er tillatt. Vedkommende regjeringsdepartement gir nærmere forskrifter herom. I byer kan politiet gi sådan tillatelse for gater hvor motorvognkjøring ellers ikke er tillatt.

§ 20. Kjørefarten skal alltid være avpasset således at den ikke medfører fare for ulykker av noen art, og at trafikken minst mulig forstyrres.

I byer og tettbygde strøk må det ikke kjøres fortere enn 35 km i timen.

Utenfor byer og tettbygde strøk kan kjørefarten økes til 45 km i timen dersom det er fritt utsyn over veien. Er veien bred med fritt utsyn og er vei-

kann farten aukast til meir enn 45 km i timen, men berre når alle høve er soleis at det ikkje kann vera til fåre, skade eller ulempe av noko slag. Farten må ikkje på noko punkt vera større enn at vogni til kvar tid kann stogga på tridjeparten av den heilt frie og yversynlege vegbana ende framfor ein, og må ikkje vera meir enn 60 km i timen.

Etter framlegg frå heradstyret (formannskapet) og fylkesvegstyret (for by bystyret — formannskapet —) kan departementet i serlege høve gjera undantak frå fyresegnene ovanfor um den største lovlege farten.

Nærare fyresegner um køyrefarten kann fastsetjast i trafikkreglar som vert gjevne i samhøve med veglovi. I dei kan det ogso gjerast undantak frå fartfyresegnene, når det gjeld vogner som vert nytta til serlege fyremål.

§ 21. I. Til skyssing eller godskøyring for fortenest med motorvogn i r u t e krevst serskilt løyve:

a) For køyring i tvo eller fleire fylke av vedkomande regjeringsdepartement.
b) For køyring innum einskilt fylke av departementet, når ein meiner at køyringi vil føra til skadeleg tevling med offentlege kommunikasjonar som er, elles av fylkesvegstyret (i Oslo og Bergen av bystyret eller med fullmakt frå det av formannskapet).

banen fri, kan farten økes utover 45 km i timen, men bare når forholdene i enhver henseende er sådanne at det ikke kan medføre fare, skade eller ulempe av noen art. Farten må ikke på noe punkt være større enn at vognen til enhver tid kan stanses på tredjedelen av den umiddelbart foranliggende helt frie og oversiktlige veibane, og må ikke overskride 60 km i timen.

Efter forslag fra herredstyret (formannskapet) og fylkesveistyret (for by bystyret — formannskapet —) kan departementet for særlige tilfelle gjøre undtagelser fra foranstående bestemmelser om den største tillatte fart.

Nærmere forskrifter om kjørefarten kan fastsettes i trafikkregler som utferdiges i henhold til veiloven, hvorved der også kan gjøres undtagelser fra fartsbestemmelsene, forsåvidt angår vogner som brukes i særlige øiemed.

§ 21. I. Til erhvervsmessig befordring av personer eller gods med motorvogn i r u t e kreves særskilt tillatelse:

a) For kjøring i to eller flere fylker av vedkommende regjeringsdepartement.
b) For kjøring innen enkelt fylke av departementet, når kjøringen antas å ville påføre bestående offentlige kommunikasjoner en skadelig konkurranse, for øvrig av fylkesveistyret (i Oslo og Bergen av bystyret eller efter dettes bemyndigelse av formannskapet).

c) For rute berre innum eit byumråde av bystyret (formannskapet).

Løyve krevst ogso um køyringi heilt eller for ein del gjeng på islagt vatn eller privat veg.

Søknad um rute i tvo eller fleire fylke eller um rute som fylkesvegstyret (i Oslo og Bergen formannskapet) meiner vil føra til tevling som nemnt ovanfor, vert å senda med utsegn frå fylkesvegstyret (formannskapet) til departementet til avgjerd.

Alle ruteløyve som eit fylkesvegstyre eller eit bystyre (formannskap) hev gjeve, skal snarast meldast til departementet. Finn departementet at det ved ei rute vil verta tevling som nemnt ovanfor, kann det taka tilbake løyvet.

Søknader um løyve til køyring med motorvogn i rute, som departementet avgjer, skal leggjast fram for fylkesvegstyret og dei kommunane som ruta går gjenom, so dei fær høve til å segja si meining innan ein frest som departementet fastset. Søknader som fylkesvegstyret avgjer, skal leggjast fram for dei kommunane som ruta går gjenom, so dei fær høve til å segja si meining innan ein frest som fylkesvegstyret fastset.

Til løyvet kann knytast nærare reglar og vilkår um t. d. rutetider, takstar, postføring mot fastsett vederlag, årleg avgift til kontroll, part i utgiftene til turvande vegvøling og vegvedlikehald, høgstegrense for køyrefart,

c) For rute bare innen et byområde av bystyret (formannskapet).

Tillatelse kreves også om kjøringen foregår helt eller for en del på islagt vann eller privat vei.

Andragende om rute i to eller flere fylker eller om rute som fylkesveistyret (i Oslo og Bergen formannskapet) finner vil medføre konkurranse som foran nevnt, sendes med fylkesveistyrets (formannskapets) uttalelse til avgjørelse av departementet.

Enhver rutetillatelse som er meddelt av et fylkesveistyre eller av et bystyre (formannskap), skal snarest innberettes til departementet. Finner departementet at der ved en rute vil opstå konkurranse som foran nevnt, kan det tilbakekalle tillatelsen.

Andragender om tillatelse til kjøring med motorvogn i rute, som departementet avgjør, skal forelegges for fylkesveistyret og de kommuner hvorigjennem ruten går, så de får adgang til å uttale sig innen en av departementet fastsatt frist. Andragender som fylkesveistyret avgjør, skal forelegges de kommuner hvorigjennem ruten går, så de får adgang til å uttale sig innen en av fylkesveistyret fastsatt frist.

Til tillatelsen kan knyttes nærmere regler og vilkår, f. eks. om rutetider, takster, postføring mot bestemt vederlag, årlig avgift til kontroll, andel i utgift til nødvendig veiutbedring og veivedlikehold, maksi-

passasjertal og lasstyngd osfr., og i visse høve årleg avgift for løyvet.

Departementet kann gjeva ålmenne reglar for desse løyvi.

Løyvet vert gjeve for avgrensa tid, men kann takast tilbake, når den styremakti som hev gjeve løyvet, meiner det er turvande. Er løyvet gjeve av ei onnor styremakt enn departementet, kann tilbaketaking ankast inn for dette. Løyvet vert rekna som gjeldande til anken er avgjord. Kvart ruteløyve kann departementet dessutan taka tilbake; likeeins kann det fastsetja nye vilkår for framhald med drift av ruta. Ved fyrehaving av spursmål um å taka eit løyve tilbake gjeld det som er fastsett i I, 5te leden.

Løyve vert berre gjeve til køyring i rute. Til onnor fortenestkøyring med motorvogn ved sida av (høveskøyring), må ruteinnehavaren søkja um serskilt løyve, dersom dette er turvande på vedkomande stad (jfr. II).

Likt med køyring i rute vert rekna all regelbundi køyring med motorvogn for fortenest på visse vegstykke, når køyringi umfatar persontrafikk eller transport av gods samla frå fleire hald, endå um køyringi ikkje går for seg kvar dag eller til fastsette klokkeslett og utan umsyn til um køyringi er tinga eller ikkje. Som køyring av gods samla frå fleire hald vert ogso rekna slik regelbundi køyring for fleire, jamvel um det på den einskilde turen

malhastighet, høieste passasjerantall og lassvekt m. v., og i visse tilfelle årlig avgift for tillatelsen.

Departementet kan fastsette almindelige regler for disse tillatelser.

Tillatelsen gis for begrenset tidsrum, men kan tilbakekalles, når den myndighet som har gitt tillatelsen, finner det påkrevet. Er tillatelsen gitt av annen myndighet enn departementet, kan tilbakekallelsen innankes for dette. Inntil anken er avgjort anses tillatelsen fremdeles gjeldende. Enhver rutetillatelse kan dessuten tilbakekalles av departementet, som også kan fastsette endrede vilkår for fortsatt drift av ruten. Ved behandling av spørsmål om tilbakekallelse av tillatelse gjelder bestemmelsene i I, 5te ledd.

Tillatelsen gis bare til kjøring i rute. Til annen erhvervsmessig motorvognkjøring ved siden av (leilighetskjøring), må ruteinnehaveren søke særskilt tillatelse, dersom dette på vedkommende sted er nødvendig (jfr. II).

Like med befordring i rute regnes enhver regelmessig kjøring med motorvogn i erhvervsmessig øiemed på bestemte veistrekninger, når kjøringen omfatter persontrafikk eller befordring av gods samlet fra flere hold, selv om kjøringen ikke foregår daglig eller til bestemte klokkeslett og uten hensyn til om befordringen skjer efter bestilling eller uten sådan. Som befordring av gods samlet fra flere hold regnes også sådan

berre vert transportera gods frå eitt hald.

Fyresegnene framanfor i dette stykket gjeld ogso lag som utan å hava fortenest som fyremål driv køyring for lagsfolki med motorvogn.

II. For skyssing eller godskøyring for fortenest med motorvogn u t a n r u t e — under dette ogso køyring frå offentleg haldeplass (drosjekøyring) — kann vedkomande regjeringsdepartement gjeva slike avgrensande og regulerande fyresegner som ein meiner er turvande, og fastsetja takstar, leggja på avgifter og setja vilkår, og i tilfelle heilt eller for ein del setja forbod gjeldande for visse vegstykke eller for visse område.

Fyresegni i fyrre leden gjeld ogso lag som utan å ha fortenest som fyremål driv køyring for lagsfolki med motorvogn utan rute.

I byane kann bystyret (formannskapet) vedtaka at den som vil driva med skyssing og/eller godskøyring for fortenest med motorvogn som hev stasjon i byen, må ha køyreløyve av politiet, jamvel um køyringi ikkje kjem inn under lov um politivesenet frå 26 mai 1866 med tilleggslover. I samband med dette kann det gjerast vedtak um at berre eit fast tal med slike køyreløyve må gjevast, um takstar, største passasjertal, avgift til kommunekassa, kontroll osfr. Vedtak av dette slaget skal

regelmessig kjøring for flere, selv om det på den enkelte tur bare befordres gods fra ett hold.

Bestemmelsene foran i dette avsnitt gjelder også sammenslutninger som uten å ha fortjeneste som formål driver kjøring for medlemmene med motorvogn.

II. For erhvervsmessig befordring av personer eller gods med motorvogn u t e n r u t e — herunder også kjøring fra offentlig holdeplass (drosjekjøring) — kan vedkommende regjeringsdepartement treffe sådanne innskrenkende og regulerende bestemmelser som finnes påkrevet, samt fastsette takster, pålegge avgifter og sette vilkår, eventuelt helt eller delvis nedlegge forbud gjeldende for bestemte veistrekninger eller for visse områder.

Bestemmelsen i foregående ledd gjelder også sammenslutninger som uten å ha fortjeneste som formål driver kjøring for medlemmene med motorvogn uten rute.

I byene kan bystyret (formannskapet) vedta at den som vil drive erhvervsmessig personbefordring og/eller godskjøring med motorvogn som har stasjon i byen, må ha kjøretillatelse av politiet, selv om kjøringen ikke kommer inn under lov om politivesenet av 26 mai 1866 med tilleggslover. I forbindelse hermed kan treffes bestemmelse om at sådanne tillatelser bare må gis i et bestemt antall, om takster, største passasjerantall, avgift til kommunekassen, kontroll m. v. Beslutninger av

det snarast sendast melding um til departementet, som kann krevja at det vert gjort dei brigde, det meiner er ynskjelege.

Samskipnader på 20 personar eller fleire som greider med å skyssa sine lagsfolk for betaling utan å ha fortenest som fyremål, må ha løyve frå politiet, dersom bystyret (formannskapet) har gjort slikt vedtak som er nemnt i fyrre leden. Utan slikt løyve er det forbode så vel å køyra for slike samskipnader som å leiga motorvogn burt til deim.

Løyve til køyring med motorvogn utan rute etter fyresegnene i II 1., 2., 3. og 4. leden vert gjeve utan tidavgrensing som gjeldande til so lenge, og kann takast tilbake av den styremakti, som hev gjeve løyvet og i alle høve av departementet.

Den som vil driva utleige av personmotorvogn utan førar, må ha løyve av politiet til dette. Slikt løyve krevst ogso for å driva utleige av lastemotorvogn utan førar, når vogni er meint nytta til køyring av personar. Fyresegni i fyrre leden gjeld tilsvarande i desse høve.

III. Når spursmål um motorvognferdsle vert fyrehavde, skal fylkesvegstyret aukast med ein representant for byane i fylket. Dessutan kann Oslo og Bergen kvar nemna upp ein representant til å vera med, den fyrste i Akershus, den andre i Hordaland fylkesvegstyre, ved den

denne art skal snarest innberettes til departementet, som kan kreve foretatt de endringer, det finner ønskelige.

Sammenslutninger på 20 personer eller flere som formidler befordring av sine medlemmer for betaling uten å ha fortjeneste som formål, må ha tillatelse av politiet, dersom bystyret (formannskapet) har gjort sådant vedtak som omhandlet i foregående ledd. Uten sådan tillatelse er det forbudt så vel å kjøre for slike sammenslutninger som å leie ut motorvogn til dem.

Tillatelse til kjøring med motorvogn uten rute efter bestemmelsene i II 1., 2., 3. og 4. ledd gis uten tidsbegrensning som gjeldende inntil videre, og kan tilbakekalles av den myndighet som har gitt tillatelsen, og i alle tilfelle av departementet.

Den som vil drive utleie av personmotorvogn uten fører, må ha tillatelse hertil av politiet. Sådan tillatelse kreves også for å drive utleie av lastemotorvogn uten fører, når vognen aktes benyttet til befordring av personer. Bestemmelsen i foregående ledd får tilsvarende anvendelse i disse tilfelle.

III. Ved behandling av spørsmål vedkommende motorvogntrafikk skal fylkesveistyret forsterkes med 1 representant for byene i fylket. Dessuten kan Oslo og Bergen hver opnevne 1 representant til å tiltre henholdsvis Akershus og Hordaland fylkesveistyrer ved den

fyrebuande fyrehavingi av søknader um løyve til motorvognkøyring som ein meiner er av interesse for byen.

Vedkomande regjeringsdepartement gjev nærare reglar for val på desse representantane m. m.

Departementet avgjer i tvilstilfelle med bindande verknad um køyring med motorvogn er av den art at det krevst løyve etter fyresegnene i stykke I og II under denne paragrafen. Lag som er skipa for å driva køyring for lagsfolki med eigi motorvogn utan å ha fortenest som fyremål, pliktar etter påbod av politiet å gjeva alle turvande upplysningar um laget sin organisasjon og um verksemdi og elles retta seg etter dei pålegg som politiet gjev for å kunna kontrollera køyringi.

Vert ei motorvogn nytta til fortenestkøyring utan det løyvet som krevst etter denne paragrafen, skal politiet forby at vogni vert bruka meir til det ulovlege fyremålet. Dersom det trengst for å tryggja seg at forbodet vert halde uppe, kann politiet taka burt kjennemerki på vogni i so lang tid som det meiner er turvande. Politiforbodet kann ankast inn for departementet. Til saki er avgjord, står forbodet ved lag.

Fyresegnene i denne paragrafen gjeld ikkje motorvogntrafikk som ein statsinstitusjon set igang eller er med i, endå um drifti vert yverført til andre, når departementet samtykkjer i forberedende behandling av andragender om tillatelse til motorvognkjøring som antas å være av interesse for byen.

Nærmere regler for disse representanters valg m. v. utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement.

Departementet avgjør i tvilstilfelle med bindende virkning om befordring med motorvogn er av den art at der kreves tillatelse efter bestemmelsene i avsnitt I og II under nærværende paragraf. Sammenslutninger som er dannet for å drive kjøring for medlemmene med egen motorvogn uten å ha fortjeneste som formål, plikter på forlangende av politiet å gi alle nødvendige oplysninger om sammenslutningens organisasjon og virksomhet og for øvrig rette sig efter de pålegg som politiet gir for å kunne kontrollere kjøringen.

Benyttes en motorvogn til erhvervsmessig kjøring uten fornøden tillatelse efter denne paragraf, skal politiet forby den fortsatte bruk av vognen i det ulovlige øiemed, og kan, når det anses nødvendig for å sikre overholdelsen av forbudet, fjerne vognens kjennemerker for så lang tid som politiet finner det påkrevet. Politiets forbud kan innankes for departementet. Inntil anken er avgjort, står forbudet ved makt.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke motorvogntrafikk som en statsinstitusjon setter i gang eller deltar i, selv om driften overdras til andre, når igangsettelsen eller driftens

igangsetjingi eller yverføringi av drifti. Departementet kann kva tid som helst taka samtykket tilbake.

Kapitel V.

Vegavgifter.

§ 22. Stortinget kan påleggja desse avgifter (vegavgifter) og fastset i tilfelle kor store dei skal vera.

1. Ei årsavgift av kvar motorvogn og tilhøyrande tilhengsvogn som er registrert her i riket. Denne avgifti vert fastsett til ein viss sum kronor for kvart påbyrja hundrad kilogram av det vogni veg i driftsferdig stand med full bensintank og vanlegt utstyr og tyngste tilhøyrande yverstell.
2. Ei avgift for kvart prøvenummer som vert utdelt etter § 13.
3. Ei avgift av kvart kilogram automobilgummiringar som vert innført til riket eller tilverka her. Denne fyresegni gjeld ogso ubruka automobilgummiringar som er i riket når denne lovi tek til å gjelda.

Til automobil-gummiringar reknar ein alle hjulringar for motorvogner (ytterdekk og kompaktringar) som det vert bruka gummi til, luftslangar, slangevernarar og felgband til slike hjulringar.

Attåt eller i staden for dei avgiftene som er nemnde under 1, 2 og 3 kann Stortinget leggja avgift på bensin. Likeeins kan det leggja avgift på andre flyoverdragelse skjer med departementets samtykke. Departementet kan når som helst tilbakekalle samtykket.

Kapitel V.

Veiavgifter.

§ 22. Stortinget kan pålegge følgende avgifter (veiavgifter) og fastsetter i tilfelle hvor store de skal være.

1. En årlig avgift av hver motorvogn og tilhørende tilhengervogn som er registrert her i riket. Denne avgift fastsettes til en viss sum kroner for hvert påbegynt hundre kilogram av vognens vekt i driftsferdig stand med full bensintank og vanlig utstyr og med tyngste til vognen hørende karosseri.
2. En avgift for hvert prøvenummer som utdeles efter § 13.
3. En avgift av hvert kilogram automobilgummiringer som innføres til riket eller tilvirkes her. Denne bestemmelse gjelder også ubrukte automobilgummiringer som er beroende innen riket ved denne lovs ikrafttreden.

Til automobilgummiringer regnes alle hjulringer for motorvogner (ytterdekk og kompaktringer) hvortil der er brukt gummi, luftslanger, slangebeskyttere og felgbånd til sådanne hjulringer.

Foruten eller istedenfor de under 1, 2 og 3 nevnte avgifter kan Stortinget legge avgift på bensin. Likeså kan det legge avgift på andre flytende brenn-

tande brennto som vert nytta til drift av motorvogner.

Forfalne vegavgifter kann søkjast inn ved panting.

§ 23. Avgifti etter punkt 1 i § 22 skal betalast til statens skattupkrevjarar fyrste gongen fyrr registreringi, seinare på forskot for kvart kalenderår. Av motorvogn som vert registrera etter 31 juli er det halv, og etter 31 oktober er det fjordedels avgift for registreringsåret.

Fyresegnene i fyrre leden gjeld ogso prøvenummer som vert gjeve for lenger tid (årsprøvenummer).

Vert ikkje vegavgifti betala i rett tid, fell køyreløyvet for vogni (prøvenummeret) burt til dess avgifti er greidd. I slike tilfelle skal det gjevast pålegg um å levera kjennemerki til politiet. Må ein gjera reise for å taka burt kjennemerki, vert det rekna eit tillegg til vegavgifti på kr. 5 for kvar vogn.

§ 24. Fritekne for vegavgift etter § 22 punkt 1 er:

1. Motorvogner som høyrer til framand makts akkrediterte legasjonssjef i Noreg.
2. Motorvogner åt andre diplomatiske tenestmenn som er tilsette her og offisielt melde, og åt utsend generalkonsul, konsul og visekonsul, soframt same slag norske tenestmenn nyt tilsvarande fyremuner i vedkomande framande land.
3. Motorvogner som er innreidde berre til å køyra sjuke.

stoffer som brukes til drift av motorvogner.

Forfalne veiavgifter kan inndrives ved utpantning.

§ 23. Avgiften efter punkt 1 i § 22 skal betales til statens skatteopkrevere første gang før registreringen, senere forskuddsvis for hvert kalenderår. Av motorvogn som registreres efter 31 juli og 31 oktober betales henholdsvis halv og fjerdedels avgift for registreringsåret.

Bestemmelsene i foregående ledd kommer også til anvendelse på prøvenummer som tildeles for lengere tid (årsprøvenummer).

Betales veiavgiften ikke i rett tid, bortfaller kjøretillatelsen for vognen (prøvenummeret) inntil avgiften er betalt. I sådanne tilfelle skal det gis pålegg om å levere kjennemerkene til politiet. Blir det nødvendig å foreta reise for å fjerne kjennemerkene, beregnes et tillegg til veiavgiften av kr. 5 pr. vogn.

§ 24. Fritatt for veiavgift efter § 22 punkt 1 er:

1. Motorvogner tilhørende fremmed makts i Norge akkreditert legasjonschef.
2. Motorvogner tilhørende andre her ansatte og offisielt anmeldte diplomatiske tjenestemenn samt utsendt generalkonsul, konsul og visekonsul, forsåvidt tilsvarende norske tjenestemenn nyter lignende fordeler i vedkommende fremmede land.
3. Motorvogner som er innrettet bare til transport av syke.

4. Motorvogner som høyrer til ein kommune og berre vert bruka innanfor kommunegrensone og ikkje i inntektgjevande verksemd.

Vedkomande regjeringsdepartement kann fastsetja at motorvogner og årsprøvenummer som ikkje vert bruka ein stor part av året, vert fritekne heilt eller for ein del for den avgifti som er nemnd i § 22, punkt 1 og 2, og kann gjeva ålmenne reglar um det.

Dessutan kann departementet fastsetja, at heile eller noko av gummiavgifti etter § 22 punkt 3 for automobilringar som vert førde ubruka utatt or riket, skal gjevast tilbake.

Departementet kann gjera likeeins med gummiavgift for ringar som vert førde uttatt or riket eller levera tilbake til innanlandsk fabrikk av di dei hadde fabrikasjonsfeil, jamvel um ringane har vore brukte ei tid.

§ 25. Vedkomande regjeringsdepartement gjev nærare fyresegner um innbetaling, uppkrevjing og rekneskapsførsle for avgiftene etter § 22 og sameleis um fritaking eller vederlag for avgift av bensin som vert bruka til andre fyremål enn drift av motorvogner.

§ 26. Av avgiftene skal byane (kjøpstader og ladestader med eige kommunestyre) ha åtte hundraddeler, og dei 18 landfylki resten.

Når dei vederlag er frådregne som Stortinget fastset for avgift på bensin som vert nytta til anna enn drift av motorvogner, skal

4. Motorvogner som tilhører en kommune og bare brukes innenfor vedkommende kommunes grenser og ikke i inntektsgivende virksomhet.

Vedkommende regjeringsdepartementet kan bestemme at motorvogner og årsprøvenummer som ikke brukes en stor del av året, helt eller delvis fritas for den i § 22 punkt 1 og 2 omhandlede avgift, og kan herom utferdige almindelige regler.

Dessuten kan departementet bestemme at gummiavgift efter § 22 punkt 3 helt eller delvis skal tilbakebetales for ubrukte automobilringer som igjen føres ut av riket.

På samme måte kan departementet forholde med gummiavgift for ringer som på grunn av fabrikasjonsfeil igjen føres ut av riket eller leveres tilbake til innenlandsk fabrikk, selv om ringene har vært brukt i nogen tid.

§ 25. Vedkommende regjeringsdepartement gir nærmere bestemmelser om innbetaling, opkrevning og regnskapsførsel vedkommende avgiftene efter § 22, herunder også om fritagelse eller erstatning for avgift av bensin som brukes til andre formål enn drift av motorvogner.

§ 26. Av avgiftene skal åtte hundredeler tilfalle byene (kjøpstæder og ladesteder med eget kommunestyre) — resten de 18 landfylker.

Når de erstatninger som Stortinget fastsetter for avgift av bensin til annet bruk enn drift av motorvogner, er fratrukket,

resten av avgiftene brukast til vedlikehald, styrkjing eller umbyggjing av vegdekket på vegar (gator) med automobilferdsle.

Den parten som fell på byane byter vedkomande regjeringsdepartement millom deim etter som dei hev stor bilferdsle til.

Stortinget tek nærare avgjersle um kva det skal gjerast med den parten av avgiftene som fell på landsbygdene.

Kapitel VI.

Motorvogn som høyrer heime i utlandet.

§ 27. Når ein som ikkje hev fast bustad her i riket, fører med seg motorvogn frå utlandet og vil bruka henne ei tid her i landet, gjeld fyresegnene i denne lovi med desse lempingar og tillegg:

a. Kjem vogni landevegen, skal melding etter § 8 gjevast til den tollstasjon der vogni kjem yver grensa og tolluppgjeret gjeng for seg.

Vert ho innførd på annan måte, skal tollfolki varsla politiet på staden og visa innføraren til det.

b. Viser det seg av vitnemål frå norsk konsul eller onnor styremakt i det framande landet at vogni er etter forskriftene i heimlandet sitt, fell etternsynet etter § 9 burt. Elles må ein sakkunnig ha forfare vogni fyrr ho kann registrerast og køyreløyve gjevast.

skal resten av avgiftene brukes til vedlikehold, forsterkning eller ombygning av veidekket på veier (gater) med automobiltrafikk.

Vedkommende regjeringsdepartement fordeler byenes andel av avgiftene mellem de forskjellige byer i forhold til automobiltrafikkens størrelse innen disse.

Om anvendelsen av den på landdistriktene fallende del av avgiftene treffes nærmere bestemmelse av Stortinget.

Kapitel VI.

Motorvogn hjemmehørende i utlandet.

§ 27. Ønsker nogen som ikke har fast bopel i riket for en tid å bruke motorvogn som han medfører fra utlandet, skal bestemmelsene i denne lov gjelde med følgende lempninger og tillegg:

a. Kommer vognen landeveien, skal den i § 8 omhandlede anmeldelse gis til den tollstasjon hvor vognen kommer over grensen og tollklareres.

Innføres vognen på annen måte, skal tollopsynet varsle stedets politi og henvise den som innfører vognen til dette.

b. Viser det sig av vidnesbyrd fra norsk konsul eller annen myndighet i det fremmede land at vognen opfyller de i hjemlandet gjeldende forskrifter, bortfaller den i § 9 nevnte undersøkelse. I motsatt fall må vognen besiktiges av en sakkyndig før registrering finner sted og kjøretillatelse gis.

c. Når det nemnde vitnemålet er i orden, og vogni stettar kravi etter § 4 i denne lovi og dei forskrifter som er gjevne med heimel i den paragrafen, kann grensetolluppsynet gjeva løyve til at motorvogn som kjem hit landevegen, vert bruka her i riket upptil 1 månad, men må fylgja fyresegnene under f. her nedanfor. Under same fyresetnader kann politiet gjeva løyve til å bruka ei medførd utanlandsk motorvogn upptil 1 år. Skal ho brukast lenger her i riket, er ho undergjevi dei vanlege lovreglane.

d. Hev vogni gode nok kjennemerke, kann dei gjera tenest solenge det millombils køyreløyvet varer. Elles må ho få kjennemerke av politiet i samhøve med § 9.

e. Namnet og heimstaden åt eigaren, kjennemerki på vogni, og dei avgjerslone som er tekne, vert innskrivne i eit serskilt register, sameleis som for innanlandske vogner, jfr. § 9. Når grensetolluppsynet hev gjeve millombils køyreløyve, skal melding med turvande upplysningar sendast til politiet til gjenomsyn og innføring i det registret som det fører yver utanlandske motorvogner.

f. Køyreløyve må ikkje gjevast fyrr det er på det reine at den som skal føra vogni, hev

c. Forsåvidt det foran nevnte vidnesbyrd er i orden og vognen opfyller betingelsene efter denne lovs § 4 og de med hjemmel derav utferdigede forskrifter, kan grensetollopsynet — under iakttagelse av bestemmelsene nedenfor under litr. f. — gi tillatelse til å bruke her i riket i inntil 1 måned motorvogn som kommer hit landeveien. Under samme forutsetninger kan politiet gi tillatelse til å bruke en fra utlandet medført motorvogn i inntil 1 år. Ønskes vognen brukt her i riket utover denne tid, er den underkastet lovens almindelige bestemmelser.

d. Har vognen tilfredsstillende kjennemerker, kan disse benyttes så lenge den midlertidige kjøretillatelse varer. I motsatt fall må den gis kjennemerker av politiet overensstemmende med § 9.

e. Eierens navn og hjemsted, vognens kjennemerker og de avgjørelser som er truffet, innføres i et særskilt register i likhet med hvad der er bestemt for innenlandske vogner, jfr. § 9. Når grensetollopsynet har gitt midlertidig kjøretillatelse, skal melding med fornødne oplysninger sendes politiet til gjennemsyn og innførsel i det register som det fører over utenlandske motorvogner.

f. Kjøretillatelse må ikke gis før det er på det rene at den som skal føre vognen, har

lovlegt førarkort, jfr. § 15, at den lovkravde trygdi er gjevi, og at vegavgifti er betala, jfr. § 28.

g. Når avgjerande grunnar gjer det turvande, kann politimeisteren i dei distrikti som vogni vert bruka i, taka det millombils køyreløyvet tilbake.

I avtale med anna land kann det gjerast vedtak um at eit vognkort som er utferda i utlandet og gyldig der ogso skal gjelda fyr millombils køyring her i riket når gjeldande fyresegner um bredde og vekt av motorvogn og um garanti og vegavgift vert fylgde.

§ 28. Vedkomande regjeringsdepartement gjev nærare fyresegner um melding, registrering og køyreløyve for dei motorvognene som er nemnde i § 27, og um trygdi for skadebotandsvar av køyring her i riket. Departementet fastset òg um og i tilfelle kor stor avgifti for bruken av vegane skal vera, og gjev nærare fyresegner um innbetalingi. Avgiftene vert bytte og brukte etter § 26.

Grensetolluppsynet kann få pålegg um å taka mot andsvarstrygdi og vegavgifti for motorvogner som kjem landevegen. For desse tenestone tilkjem tollfolki i tilfelle eit serskilt vederlag, som vert fastsett av departementet og utreidt av kontrollavgiftene etter § 34.

gyldig førerkort, jfr. § 15, at den foreskrevne garanti er stillet og at veiavgiften er betalt, jfr. § 28.

g. Når avgjørende grunner gjør det påkrevet, kan politimesteren i de distrikter hvor vognen brukes, ta den midlertidige kjøretillatelse tilbake.

Ved overenskomst med fremmed land kan det bestemmes at et vognkort som er utstedt i utlandet og er gyldig der også skal gjelde for midlertidig kjøring her i riket forsåvidt gjeldende bestemmelser om bredde og vekt av motorvogn samt om garanti og veiavgift er iakttatt.

§ 28. Vedkommende regjeringsdepartement gir nærmere bestemmelser angående anmeldelse, registrering og kjøretillatelse for de i § 27 omhandlede motorvogner og om garantien for erstatningsansvar i anledning av kjøring her i riket. Departementet bestemmer enn videre om og i tilfelle hvor stor avgift der skal betales for bruken av veiene, og gir nærmere regler for innbetalingen. Avgiftene fordeles og brukes på samme måte som i § 26 bestemt.

Grensetollopsynet kan pålegges å motta garantien og veiavgiften for motorvogner som kommer landeveien. For disse forretninger tilkommer tollfunksjonærene i tilfelle en av departementet fastsatt særskilt godtgjørelse, som utredes av de i § 34 omhandlede kontrollavgifter.

Kapitel VII.

Straff og skadebot.

§ 29. Brot på dei fyresegnene som er gjevne i eller med heimel av denne lovi vert straffa med bøter eller med fengsel i upptil 1 år, soframt det ikkje kjem inn under noko strengare straffebod. Brot på denne lovi eller på dei fyresegnene som er gjevne med heimel av denne lovi er misferd utan umsyn til kor stor straffi er.

Har nokon køyrt motorvogn påverka av alkohol (ikkje edru), nyttast fengsel når ingen serleg skuldmink er til stades.

§ 30. Gjer bruken av motorvogn skade på folk eller gods, må den som er andsvarleg for vogni[1]) svara skadebot, jamvel um korkje han eller føraren hev vist aktløyse.

Skadebot kann likevel ikkje krevjast når skadelidaren sjølv med vilje hev medverka til skaden. Hev han vist grov aktløyse, kann han ikkje krevja skadebot utan so motorvogneigaren eller føraren ogso hev gjort gale. I so fall avgjer retten i kor stor mun skadebot skal svarast.

Er skade gjord på hund som gjeng laus, er den som er andsvarleg for vogni, ikkje skyldig til å bøta skaden utan so orsaki ligg i vilje eller aktløyse hjå føraren.

Når tvo eller fleire motor-

Kapitel VII.

Straff og erstatning.

§ 29. Overtredelse av de i denne lov inneholdte bestemmelser eller de med hjemmel herav utferdigede forskrifter straffes med bøter eller med fengsel i inntil 1 år, medmindre forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse. Overtredelse av denne lov eller de med hjemmel av den utferdigede forskrifter er forseelser uansett straffens størrelse.

Har nogen kjørt motorvogn påvirket av alkohol (ikke edru), anvendes fengsel når ikke særdeles formildende omstendigheter er til stede.

§ 30. Volder bruken av motorvogn skade på personer eller gods, plikter den som er ansvarlig for vognen å betale erstatning, selv om hverken han eller føreren har vist uaktsomhet.

Erstatning kan dog ikke kreves når den skadelidte selv forsettlig har medvirket til skaden. Har han vist grov uaktsomhet, kan han ikke kreve erstatning, medmindre motorvognens eier eller fører også har gjort feil. I så fall bestemmer retten omfanget av den erstatning som skal betales.

Er skade voldt på hund som går løs, plikter den som er ansvarlig for motorvognen ikke å erstatte skaden medmindre den skyldes forsett eller uaktsomhet hos føreren.

Når to eller flere motorvogner

[1]) Jfr. § 31.

vogner støyter saman, eller motorvogn støyter saman med skeinegangsvogn, gjeld ikkje reglane i fyrste og andre leden den skaden vognene gjer kvarandre.

Råkar skaden folk eller gods som vert førde med motorvogni, gjeld reglane i fyrste og andre leden berre dersom føringi er mot betaling. Dei gjeld ikkje når skaden råkar føraren av motorvogni, førar av tilhengjar eller medhjelpar for nokon av desse.

§ 31. Vogneigaren hev skadebotandsvaret etter § 30.

Brukar nokon annan manns motorvogn utan løyve, svarar han istadenfor eigaren. Trygdi etter § 11 gjeld ogso i dette tilfelle.

§ 32. Fyresegnene i dette kapitlet minkar ikkje den skadebotretten som nokon hev etter dei vanlege rettsreglane.

Kapitel VIII.

Ymse fyresegner.

§ 33. I dei sakene som denne lovi legg under fylkesvegstyret,[1]) skal yveringenioren for vegstellet få høve til å segja si meining.

§ 34. Til å bera utgiftene med registrering og kontroll etter §§ 8—13 og § 27 skal det svarast ei årleg avgift av kvar motorvogn (kontrollavgift).

Betalingsreglane for kontroll-

støter sammen, eller motorvogn støter sammen med skinnegangsvogn, gjelder ikke reglene i første og annet ledd den skade vognene gjør hverandre.

Rammer skaden personer eller gods som befordres med motorvognen, kommer reglene i første og annet ledd bare til anvendelse hvor der ydes betaling for befordringen. De får ikke anvendelse når skaden rammer føreren av motorvognen, fører av tilhenger eller medhjelper for nogen av disse.

§ 31. Erstatningsansvaret efter § 30 påhviler motorvognens eier.

Bruker nogen uten tillatelse en annens motorvogn, har brukeren ansvaret istedenfor eieren. Den i § 11 omhandlede sikkerhet gjelder også i dette tilfelle.

§ 32. Bestemmelsene i dette kapitel gjør ingen innskrenkning i den rett til å kreve skadeserstatning som følger av de almindelige rettsregler.

Kapitel VIII.

Forskjellige bestemmelser.

§ 33. I saker hvis avgjørelse efter denne lov henhører under fylkesveistyret, skal overingeniøren for veivesenet gis anledning til å uttale sig.

§ 34. Til bestridelse av utgifter ved den i §§ 8—13 og § 27 omhandlede registrering og kontroll svares for hver motorvogn en årlig avgift (kontrollavgift).

Betalingsreglene for kontroll-

[1]) Jfr. § 19, 3dje og 4de leden og § 21.

avgifti er dei same som § 23 fastset for vegavgifti.

Likeins skal det svarast ei avgift for prøving av førar og utferding av førarkort (§ 15).

Vedkomande regjeringsdepartement fastset kor store avgiftene skal vera, korleis dei skal betalast og korleis dei skal brukast.

Kostnaden med kjennemerki til vogni svarar eigaren sjølv.

Vert det noko att av desse avgiftene når utlogone til kontrollen er greidde, gjeng det til eit fond til beste for vegstellet. Stortinget fastset korleis fondet skal nyttast.

I staden for serskild kontrollavgift kann Stortinget gjera vedtak um at ho skal gå inn i den vegavgifti som vert pålagd etter § 22. Dei utgifter til registrering og kontroll som er nemnde i fyrste leden i denne paragrafen, vert i so fall å dekkja av vegavgifti.

§ 35. For motorvogn som er seld på leigekontrakt, reknar ein leigetakaren for eigar når det gjeld fyresegnene i denne lovi.

Kapitel IX.

Når lovi tek til å gjelda.

§ 36. Fyresegni i § 19, 2dre leden, i denne lovi um avgrensing av eller forbod mot køyring med motorvogn t. d. i teleløysingi og tilhøyrande straffefyresegn i § 29 tek til å gjelda straks. Lovi elles gjeld frå den tid Kongen fastset.

Samstundes held lov frå 21 juni 1912 um bruk av motor-

avgiften er de samme som fastsatt i § 23 for veiavgiften.

Likeledes skal der svares en avgift for prøvning av fører og utferdigelse av førerkort (§ 15).

Vedkommende regjeringsdepartement fastsetter hvor store avgiftene skal være og hvorledes de skal betales og brukes.

Utgifter til kjennemerker utredes av motorvognens eier.

Blir noget tilovers av disse avgifter, når utgiftene til kontroll er betalt, går det til et fond til beste for veivesenet. Stortinget fastsetter hvorledes fondet skal brukes.

Istedenfor særskilt kontrollavgift kan Stortinget treffe bestemmelse om at denne skal inngå i den veiavgift som pålegges efter § 22. De i denne paragrafs første ledd nevnte utgifter til registrering og kontroll, blir i så fall å dekke av veiavgiften.

§ 35. For motorvogn som er solgt på leiekontrakt, anses leietageren som eier med hensyn til bestemmelsene i denne lov.

Kapitel IX.

Lovens ikrafttreden.

§ 36. Bestemmelsene i denne lovs § 19, 2net ledd, om innskrenkning av eller forbud mot motorvognkjøring f. eks. i teleløsningen og tilhørende straffebestemmelser i § 29 trer i kraft straks. Loven for øvrig trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter.

Fra samme tid opheves lov av 21 juni 1912 om bruk av

vogner med tilleggslov frå 6 juli 1923 upp å gjelda. Dei serfyresegnene som er gjevne med heimel i desse lovene — og som denne lovi gjev høve til å vedtaka — stend ved makt til dess eit rettsgildt vedtak gjer deim um innkje.

Lov frå 21 juni 1935 nr. 4 har desse fyresegnene um når lovi tek til å gjelda:

II.

Dei nye fyresegnene i §§ 11 og 21 tek til å gjelda frå 1 januar 1936. Dei nye fyresegnene i § 20 tek til å gjelda frå den tid Kongen fastset. Lovi elles tek til å gjelda straks.

motorvogner med tilleggslov av 6 juli 1923. De i henhold til ovennevnte lover utferdigede særlige bestemmelser blir — forsåvidt de kan lovlig vedtas i medhold av nærværende lov — gjeldende inntil de ved gyldig beslutning måtte bli satt ut av kraft.

Lov av 21 juni 1935 nr. 4 har følgende ikrafttredelsesbestemmelser:

II.

De nye bestemmelser i §§ 11 og 21 trer i kraft fra 1 januar 1936. De nye bestemmelser i § 20 trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Loven for øvrig trer i kraft straks.

Skrivelse fra Socialdepartementet til en sammenslutning av næringsdrivende. 1 juli.

Det antas ikke å være i strid med § 6 i de ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 fastsatte almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v., jfr. lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933, at der på restaurant eller lignende serveres kaffe tilsatt kaffeerstatning, når der anvendes en betegnelse som dekker dette forhold.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ullensaker herred, Akershus fylke. 1 juli.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Lunde herred, Telemark fylke. 1 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at de ved skrivelser av 8 og 27 mars 1935 fastsatte innskrenkende bestemmelser om bevillingstvang for erhvervsmessig motor- 1 juli.

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.

1 juli. vognkjøring på de offentlige veier i Vestfinnmark får anvendelse også på kjøring med motorvogn fra Hammerfest by på de nevnte veier.

2 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Rachel Nielsens gavebrev av 30 april 1935 oprettede «Generalkonsul Ingwald Nielsen og hustru Rachel Nielsens legat til Oslo bys utsmykning».

2 juli. **Overenskomst** *) om ordning av varebyttet mellem Norge og Italia.

2 juli. **Konvensjon** **) om ordning av betalingene vedrørende varebyttet mellem Norge og Italia.

2 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Overenskomst ***) mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning, København 28 januar 1926, med endringsdeklarasjon, †) København 11 juni 1928, er tiltrådt av Nederland. Tiltredelsen blev notifisert det danske utenriksministerium i en skrivelse fra den nederlandske sendemann i København av 18 mai 1929.

2 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Japan 3 juni 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst††) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931, med underskrivningsprotokoll, idet der er tatt følgende forbehold, som på forhånd er forelagt alle de kontraherende parter til godkjennelse:

«I betraktning av at et nært samarbeide mellem de høie kontraherende parter er nødvendig for på en helt ut virkningsfull måte å gjennemføre bestemmelsene i overenskomsten om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, underskrevet i Genève 13 juli 1931, erklærer den japanske Regjering at den er av den opfatning at Japans nuværende stilling, uten hensyn til hvorvidt det er medlem av Folkeforbundet eller ikke, bør opretholdes forsåvidt angår sammensetningen av organer og opnevnelse av medlemmene av disse organer således som omhandlet i den nevnte overenskomst.»

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 586.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 589.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1926 s. 276.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1928 s. 122.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sandefjord. 2 juli.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Egersund. 2 juli.

Skriv **) frå Socialdepartementet um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke. 2 juli.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Stamnes herred, Nordland fylke. 3 juli.

Skrivelse fra Handelsdepartementet. 3 juli.

Der er ennu ikke fastsatt spesielle satser for beregning av skyssgodtgjørelse for reiser med fly.

Efter regulativets §§ 14 og 21 antar man at der må være adgang til å bruke fly på tjenestereiser og føre den betalte godtgjørelse op til refusjon i regningen, dersom reisen ved bruk av dette befordringsmiddel alt i alt ikke blir dyrere enn om annet befordringsmiddel hadde vært brukt.

Kongelig resolusjon *). 4 juli.

I medhold av § 35 i alkoholloven av 29 juni 1934 bestemmes:

1. Innførsel av sterkøl-preparatet «Pilo» forbys.
2. Forbudet gjelder inntil videre.

Kongelig resolusjon *). 4 juli.

Med hjemmel i § 2, 5 i lov om syketrygd av 6 juni 1930 bestemmes at den i samme lovs § 2, 1. e, opstilte undtagelse fra trygdeplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Kvalsund.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 4 juli.

Tolldepartementet bemyndiges til på sådanne nærmere betingelser som av dette måtte opstilles, å tillate innført tollfritt frosset eller ferskt hvalkjøtt til bruk som revefor.

Rundskrivelse ***) nr. 2 fra Finansdepartementet vedrørende omsetningsavgift. 4 juli.

Nærmere forklaring til avgiftsbeslutningen.

Ved rundskrivelse nr. 1 vedrørende omsetningsavgift av 21 juni d. å. utsendte departementet meddelelse om stortingsbeslutning angående utskrivning av omsetningsavgift til

*) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
**) Kunngj. 8 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 26.
***) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

4 juli. statskassen for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936. Som bilag til rundskrivelsen var inntatt den kongelige kunngjøring angående omsetningsavgiften og de bestemmelser om beregningen og opkrevningen av avgiften som er utferdiget ved kongelig resolusjon.

I nærværende rundskrivelse skal departementet gi endel nærmere forklaringer til de enkelte bestemmelser i den foreliggende avgiftsbeslutning. Departementets bemerkninger vil bli knyttet til de enkelte paragrafer.

Denne rundskrivelse blir, likesom rundskrivelse nr. 1, av vedkommende ligningssekretær (ligningschef) eller i tilfelle ligningsnevndens formann, å utlevere til enhver som mener å ville bli avgiftspliktig.

Til § 1.

Avgift erlegges efter denne bestemmelse med 1 % av beløpene ved de salg som efter de følgende bestemmelser i beslutningen er avgiftspliktige.

Til § 2.

I denne paragraf inneholdes hovedbestemmelsen om avgiftspliktens omfang. Med enkelte i beslutningen nærmere angitte almindelige og spesielle undtagelser er ethvert salg av en vare gjenstand for avgiftsplikt.

Avgiftsplikten inntrer således i sin almindelighet bare hvor det foregår et salg. Som nedenfor forklart er dog med salg likestillet enkelte andre omsetninger som faktisk har karakteren av salg. Under avgiftsplikten inngår ikke gaverettshandler og heller ikke avslutning av leie eller lignende. Imidlertid vil avgiftsplikt inntre når en vare overdras mot vederlag forsåvidt det i realiteten tilsiktes en endelig avhendelse, selv om salgsavtalen er forbundet med en leieavtale (salg på avbetaling).

Avgiftsplikten rammer bare salg av varer.

Salg av fast eiendom, skib, patenter, verdipapirer, fordringer og annet som efter almindelig sprogbruk ikke kan betegnes som vare, omfattes ikke av avgiftsplikten. Heller ikke ydelse av en tjeneste — en arbeidsprestasjon — som ikke foreligger inkorporert i en vare.

Avhendelse av et hus eller skib i ferdig tilstand er ikke å regne som varesalg. Salg av materialer til bygning av hus eller skib må derimot betegnes som varesalg, jfr. den heromhandlede paragrafs fjerde ledd, som vil bli nærmere omhandlet nedenfor.

Den viktigste undtagelse fra avgiftsplikten er den som følger av denne paragrafs første ledd, hvor-

efter salg av en vare er avgiftspliktig «medmindre det skjer fra produsent enten til erhvervsdrivende som omsetter vare av vedkommende slags i sin erhvervsvirksomhet eller til produsent som bruker vare av vedkommende slags som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon». Den her nevnte begrensning medfører at det første ledd i omsetningen av en ferdig vare i meget betydelig utstrekning vil bli undtatt fra avgiftserleggelse . En produsent vil nemlig i henhold til denne undtagelse uten erleggelse av avgift kunne selge de av ham selv produserte varer til enhver handlende som selger varer av vedkommende slags. På samme måte kan en produsent, som frembringer råstoff eller halvfabrikat, uten erleggelse av avgift selge disse varer til en annen produsent som bruker varer av vedkommende slags som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon. Hvad der skal forståes ved uttrykkene «råstoff» og «halvfabrikat» er nærmere angitt i § 5. 4 juli.

Som det fremgår av det anførte vil en produsents salg som regel bare bli avgiftspliktig når salget utgjør det siste ledd i omsetningen av vedkommende vare som sådan. Når det gjelder forbruksartikler vil i sin almindelighet avgiftsplikt inntre forsåvidt salget skjer direkte fra produsenten til det forbrukende publikum. Gjelder det varige driftsmidler eller andre formuesgjenstander av varig art, vil avgiftsplikt foreligge når salget skjer direkte fra produsenten til den som skal bruke vedkommende driftsmiddel, f. eks. en maskin, i sin virksomhet eller til den som skal bruke den varige formuesgjenstand, f. eks. et innbo eller en motorvogn.

Det må merkes at avgiftsfritagelsen for produsents salg er begrenset til å gjelde i de tilfelle hvor salg foregår til erhvervsdrivende som i sin erhvervsvirksomhet omsetter eller i sin vareproduksjon — som råstoff eller halvfabrikat — bruker vare av vedkommende slags. Som følge herav vil f. eks. en kjøpmann som bare handler med skotøi ikke uten erleggelse av avgift kunne kjøpe fra en produsent toalettartikler eller husgeråd. For ham må kjøpet av slike artikler forutsettes å skje til eget bruk, salget til ham blir følgelig det siste salg av vedkommende vare, og det er da efter avgiftsbeslutningens hovedregel gjenstand for avgiftserleggelse. Det er således ikke i og for sig tilstrekkelig legitimasjon for avgiftsfritagelse at et salg er skjedd til en handlende i sin almindelighet. Dersom kjøperen handler med varer av mange forskjellige slags, som f. eks. en landhandler, vil man dog i almindelighet måtte la et salg til ham av vanlige varer passere avgiftsfritt. Det er nemlig ikke stillet som betingelse for avgiftsfrihet at de spesielle gjenstander som selges, skal omsettes i kjøperens egen erhvervs-

4 juli. virksomhet. Det er forsåvidt tilstrekkelig at det gjelder «vare av vedkommende slags».

Under uttrykket «produsent» inngår ikke bare enhver som driver industriell eller håndverksmessig tilvirkning eller husflid, men også enhver som ellers frembringer varer f. eks. ved utnyttelse av sin eiendom. Efter § 5 i avgiftsbeslutningen inngår således under nevnte uttrykk bl. a. den som driver fiske, gårdsbruk med binæringer, husdyrhold, havebruk, skogbruk, grubedrift, stenbrudd og lignende samt jakt og fangst. Videre vil under uttrykket «produsent» inngå den som foredler eller bearbeider varer, også hvor vedkommende bare utfører et enkelt ledd i den tilvirkningsprosess den ferdige forbruksvare må gjennemgå.

Hvor bearbeidelsen er av mindre vesentlig betydning vil det dog, for at vedkommende skal bli å betrakte som produsent, kreves at det efter gjeldende praksis innen branchen eller forhold av mere spesiell art, f. eks. tillempning efter et lokalt markeds spesialkrav, er naturlig at bearbeidelsen, ikke bare for det enkelte tilfelle, men som tilvirkning drevet som næringsvei, foregår på annen hånd enn hovedtilvirkningen.

Når virksomheten bare består i sortering, pakning, nedlegning eller lignende av varer er det ikke produksjon i avgiftsbeslutningens forstand.

Likestillet med produsent er efter § 5 tredje ledd meieri som eies av leverandører, forsåvidt angår salg av frembringelser av leverandørenes gårdsbruk.

Efter bestemmelsen i § 2 annet ledd, vil en selger måtte erlegge avgift så vel av salg han selv eller hans betjening avslutter som av salg som avsluttes for hans regning av byselger, handelsreisende, agent eller kommisjonær.

Hvor det er stiftet en organisasjon — en «salgscentral» — som ikke selger varer for egen regning, men bare forhandler varer for medlemmene og gir disse opgjør når varene er solgt, vil salget måtte regnes som foregått fra vedkommende medlem direkte til kjøperen. Det salg som centralen formidler skjer da for opdragsgiverens regning og anses for hans salg. Hvorvidt det i et sådant tilfelle foretas salg for egen regning eller ikke, vil måtte avgjøres efter de faktiske forhold.

Det samme gjelder hvor varer forhandles gjennem en «representant» for innenlandsk produsent eller et utenlandsk firma. Hvorvidt representanten her skal regnes som selvstendig handlende som omsetter for egen regning eller bare som agent eller kommisjonær, så at salget skjer for opdragsgiverens regning, må avgjøres efter forholdet som det faktisk foreligger.

Efter § 2 tredje ledd er salg til samvirkelag fra medlemmer og samvirkelags salg til medlemmer avgiftspliktig. Bestemmelsen tar sikte på tilfelle hvor der er stiftet eget lag eller selskap. Hvor flere personer leilighetsvis eller fra tid til annen foretar fellesinnkjøp uten at det er dannet noget eget selskap til å formidle innkjøpene, vil forholdet måtte anses som salg direkte fra den som fellesinnkjøpet foretas hos og til den enkelte varemottager. 4 juli.

Efter samme ledd i § 2 inngår under uttrykket salg også «levering av varer som er produsert på bestilling såfremt det for produksjonen nødvendige materiale helt eller hovedsakelig er ydet av produsenten». Efter paragrafens fjerde ledd gjelder det samme «levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsydelse selv om varens anvendelse inngår som et ledd i arbeidsydelsens utførelse».

Til belysning av den forskjell som består mellem de her angitte arter av leveringer, er i forarbeidene til avgiftsbeslutningen anført følgende: «Ydelse av et arbeide som ikke foreligger inkorporert i en vare, skal efter forutsetningen ikke inngå under skatteplikten. At en vare som sådan er frembragt ved en arbeidsydelse medfører selvsagt ikke nogen begrensning i skatteplikten for salget av varen. Dennes verdi som sådan beror i så fall for en større eller mindre del nettop på arbeidsydelsen. På den annen side vil ikke den omstendighet at en tjenesteydelse ledsages av en varelevering medføre at tjenesteydelsen som sådan blir skattepliktig. Skatteplikten vil her være begrenset til leveringen av varen».

Som eksempler er i forarbeidene nevnt på den ene side en skredders levering av en dress hvortil han har benyttet tøi og forsaker av egen beholdning, på den annen side en rørleggerforretnings levering av varer som kraner, kuplinger, rør i forbindelse med utførelse av rørlegger-installasjoner, eller et elektrisk installasjonsfirmas levering av kabel, brytere, isolatorer, elektriske lamper i forbindelse med elektriske installasjonsarbeider.

Resultatet blir da at ved alt salg av ferdige varer vil avgift bli å erlegge av hele salgsbeløpet (forutsatt at salget ikke kommer inn under de almindelige eller spesielle undtagelser). Ved levering av varer i forbindelse med utførelse av en arbeidsydelse erlegges avgift av salgsbeløpet for varene, men ikke av vederlaget for arbeidsydelsen. Det må således av vedkommende selgers regnskap fremgå hvilken del av vederlaget for den utførte arbeidsprestasjon som må regnes å angå henholdsvis leverte materialer og betalingen for det utførte arbeide.

Utføres et arbeide av en som ikke samtidig tillegger

4 juli. materialet, vil den som utfører arbeidet ikke få å svare nogen omsetningsavgift. Dette vil således bli tilfelle hvis en skredder lager klær hvortil materialene i det vesentlige tilveiebringes av kundene.

Efter § 2, femte ledd, er med salg likestillet bytte og levering av varer som godtgjørelse for mottatte tjenester eller ydelser samt uttagning av varer til eget bruk ved den som foretar eller lar foreta avgiftspliktig salg. Forsåvidt angår bytte må det merkes at avgiftsbeslutningen prinsipielt regner dette som to salg, således at hver av partene blir avgiftspliktige for verdien av den stedfunne levering. I begges regnskap må vedkommende omsetning noteres som salgsbeløp. Som salgsbeløp regnes i disse tilfelle «den almindelige salgspris i smått for den leverte vare på vedkommende tidspunkt», jfr. § 2 i bestemmelsene om beregning og opkrevning av omsetningsavgiften.

Det må imidlertid ved «bytte» merkes at den ene parts levering av varene kan være avgiftspliktig, mens den annen parts levering er fritatt for avgift. Dette vil således inntreffe hvis f. eks. en kjøpmann leverer varer til en gårdbruker som til gjengjeld leverer frembringelser fra sitt eget gårdsbruk. Efter avgiftsbeslutningens § 4, bokstav d, som vil bli omhandlet nedenfor, er nemlig gårdbrukerens salg i dette tilfelle undtatt fra avgiftsplikten, mens en tilsvarende fritagelse selvsagt ikke gjelder for kjøpmannens salg. Ved levering av varer som godtgjørelse for tjenester eller ydelser vil den som leverer varene i prinsippet være avgiftspliktig. Også i dette tilfelle vil det kunne hende at leveringen av varer blir undtatt fra avgiftsplikt efter de spesielle undtagelser i skattebeslutningens § 4, jfr. særlig bokstav d og e.

Likestillet med salg er som nevnt også uttagning av varer til eget bruk ved den som foretar eller lar foreta avgiftspliktig salg. Efter denne bestemmelse vil således en kjøpmann være avgiftspliktig for verdien av de varer han uttar til husholdningen. Derimot er en gårdbruker ikke avgiftspliktig for de varer av egen avl som han uttar til husholdningen, fordi de salg han foretar som regel vil være undtatt fra avgiftsplikt på grunn av undtagelsesbestemmelsen i § 4 d.

Med hensyn til hvad der regnes som salgsbeløp gjelder i de her nevnte tilfelle det samme som ved bytte.

Til § 3.

I denne paragrafs første ledd bestemmes: «Skjer salget fra butikk, anses det i et hvert tilfelle som avgiftspliktig». I anledning herav bemerkes at bestemmelsen neppe får nogen selvstendig betydning undtagen for de tilfelle hvor

en produsent selv har butikk og selger sine frembringelser derfra. Hvis så er tilfelle vil produsenten for dette salgs vedkommende ikke opnå de fritagelser som ellers tilkommer ham efter avgiftsbeslutningens § 2, første ledd. Uansett om salget skjer til erhvervsdrivende som der nevnt, vil salget være avgiftspliktig når det foregår fra butikk. 4 juli.

Forsåvidt det gjelder utsalgssted som drives av en h a n d l e n d e, som ikke samtidig er produsent, vil bestemmelsen i § 2, første ledd, ikke få nogen selvstendig betydning, idet salget uansett denne bestemmelse vil være avgiftspliktig overensstemmende med avgiftsbeslutningens hovedregel. Det vil derfor under den her nevnte forutsetning være uten betydning om vedkommende utsalgssted har karakteren av butikk eller ikke. Salget er i ethvert tilfelle avgiftspliktig, også om utsalgsstedet i k k e kan betegnes som butikk. Da det ikke er gjort nogen almindelig undtagelse for omførselshandel går for øvrig også salg ved omførsel inn under avgiftsplikten.

Forsåvidt angår forholdet mellem § 3, første ledd, og § 4, skal man gjøre opmerksom på, at hvor ikke annet uttrykkelig er sagt, vil salg som efter § 4 er undtatt fra avgiftsplikt, også være undtatt for det tilfelle at det skjer fra butikk. Dette kan få praktisk betydning for de salg som nevnes under bokstavene i og j. Ved bokstav d og e er det for øvrig, som foran påpekt, uttrykkelig angitt at de der nevnte undtagelser i k k e gjelder ved salg fra butikk.

T i l § 4.

Ved denne paragraf er det gjort en del spesielle undtagelser fra avgiftsplikten. Av disse undtagelser skal man særlig fremheve følgende:

B o k s t a v a, statens salg. Herunder vil bl. a. inngå Statens kornforretnings salg av korn og melvarer gjennem grossister og handelsmøller.

B o k s t a v d. Denne undtagelse omfatter «ethvert salg, dog ikke fra butikk, av frembringelser av gårdsbruk med binæringer, husdyrhold og havebruk som drives av selgeren». I henhold hertil vil den som driver gårdsbruk og de andre deri nevnte næringer være fritatt for å svare avgift av salg i enhver form av frembringelser fra gårdsbruket m. v. Undtagelse herfra er bare gjort for det tilfelle at salget skjer fra vedkommendes egen butikk. En gartner f. eks. som har butikklokale og selger sine varer derfra, må svare avgift av denne omsetning. Men bortsett fra de tilfelle av denne art som måtte forekomme, gjelder fritagelsen overalt hvor frembringelser av de nevnte næringer selges av produsenten selv,

4 juli. — uansett om salget skjer fra gården eller f. eks. fra torv eller på marked. En gårdbrukers salg av melk, enten det skjer til forbrukerne selv, til meieri eller til handlende, er således fritatt, uansett om melken hentes på gården, bringes ut til kundene eller sendes underett til meieri. Likeledes er hans salg av avling fritatt. Under uttrykket «husdyrhold» er ment å skulle inngå også opdrett av pelsdyr, således at salg så vel av dyr som skinn er fritatt. Under «havebruk» inngår gartneri, også når virksomheten omfatter drivhus. Er i drivhuset innrettet butikk, vil dog som foran nevnt det salg som foregår derfra være undergitt avgiftsplikt. Denne omsetning må derfor regnskapsføres særskilt.

Efter § 5, tredje ledd, er med produsent likestillet meieri, som eies av leverandører, forsåvidt angår salg av frembringelser av leverandørens gårdsbruk. Denne bestemmelse medfører at avgiftsfritagelsen under § 4, bokstav d, utstrekkes til å omfatte også meieri som nevnt.

Forsåvidt angår salg av gårdsprodukter m. v. ellers kommer de almindelige regler til anvendelse. Det salg av landbruksvarer m. v. som skjer ved grossister, kjøpmenn eller frihandlere, følger samme regler som disse handlendes salg av andre varer.

Salg av frembringelser av s k o g b r u k omfattes ikke av den her omhandlede spesielle fritagelsesregel. En skogbruker står derfor med hensyn til avgiftsplikten i samme stilling som andre produsenter, jfr. avgiftsbeslutningens § 2, første ledd, og § 5. Det må imidlertid merkes at den nedenfor fastsatte fritagelse for salg inntil et samlet beløp av kr. 250,00 pr. kvartal, også finner anvendelse på en skogbrukers salg.

B o k s t a v e. Her er undtatt «ethvert salg, dog ikke fra butikk, av fersk, saltet, røket, tørret eller lutet fisk, tran, rogn, silde- og fiskemel». Denne undtagelse er formet således at avgiftsfritagelsen omfatter ikke bare vedkommende fiskers eller tilvirkers e g e t salg, men e t h v e r t salg av de nevnte varer, medmindre salget skjer fra butikk. Fritagelsen gjelder både ved salg i stort og ved salg i smått, ved omførselssalg og ved salg fra fartøi, fiskehall, brygge og torv.

B o k s t a v g. Her er undtatt «utgivers og trykkers salg i enhver form av aviser og tidsskrifter samt ethvert salg av aviser og tidsskrifter ved omførsel». I henhold hertil er undtatt for det første ethvert abonnement på aviser og tidsskrifter hos utgiver eller trykker, men dernæst også utgivers eller trykkers salg av aviser og tidsskrifter fra ekspedisjon eller kontor. Fritatt er også salg av heromhandlede trykk-

saker ved omførsel, således ved gatesalg. Salg av aviser og tidsskrifter gjennem utgiverens kommisjonærer vil være fritatt, når det er på det rene at det foreligger et virkelig kommisjonsforhold. Gjelder det derimot forhandling i fast regning, er salget ikke fritatt for avgiftserleggelse når det skjer fra fast utsalgssted. Da det, forsåvidt angår utgivers eller trykkers salg, ikke er gjort nogen undtagelse for butikk, vil avgift i dette tilfelle heller ikke bli å erlegge når kommisjonærens salg foregår fra butikk, jfr. § 2, annet ledd. 4 juli.

Bokstav h. Undtatt fra avgiftsplikt er «bevertningssteders salg til fortæring eller bruk på stedet». Angående forståelsen av dette uttrykk henvises til departementets rundskrivelser angående bevertningsskatten. Fritagelsen gjelder ikke for salg av matvarer til avhentning og heller ikke for salg av cigarer, cigaretter og røketobakk når salget skjer i medhold av handelsbrev fra særskilt kiosk, avlukke eller disk til andre enn stedets gjester. For salg av denne art, som ifølge lov om fortæring på bevertningssteder er undtatt fra plikten til å svare bevertningsskatt, må omsetningsavgift erlegges efter de for salg ellers gjeldende regler.

Bokstav j. Fra avgiftsplikten er i sin almindelighet undtatt «salg til utlandet samt til bruk for skib i utenriksk fart». Fritagelsen gjelder for det første «salg til utlandet». Hermed siktes til utførselshandel av den art som omhandles i handelslovens sjette kapitel. At salget til utlandet skal være betinget av handelsrett kreves ikke. Fritagelsen omfatter bare det salg hvorved varen overdras til utenlandsk kjøper. Derimot fritar det ikke for avgiftsplikt at varen selges her i landet til nogen som akter å anmelde varen til utførsel. Salg til utenlandsk skib som anløper norsk havn, må også regnes som salg til utlandet.

Uttrykket «skib i utenriksk fart» omfatter skib som går i fart 1) mellem fremmede land, 2) mellem Norge og et fremmed land, 3) skib som drar ut på fangst eller fiske i fremmede farvann. Med uttrykket «i utenriksk fart» siktes ikke bare til rutefart, men til reiser av enhver art, således til lasteskibs reiser i henhold til befraktningskontrakt og passasjerskibs reiser i turisttrafikk, hvorved utenlandsk havn anløpes.

Den her omhandlede fritagelse finner ikke anvendelse på varer som leveres av et verksted ved bygning, reparasjon eller vedlikehold av skib. Denne levering vil være avgiftspliktig efter samme regler som gjelder for levering til skib i innenriksk fart.

Bokstav k. Undtagelse er også gjort for «salg — dog ikke ved auksjon — av innbo og annet løsøre som den

4 juli. for hvis regning salget finner sted, har eiet til eget bruk». Fritagelsen gjelder for det første underhåndssalg av gjenstander som her nevnt fra den som har eiet dem til en annen som erhverver dem til eget bruk, dernæst også eierens salg av gjenstandene til en som driver opkjøp av brukte eller kasserte ting, jfr. handelslovens § 102, første ledd. Skjer salget ved formidling av nogen som driver virksomhet som mellemmann ved slikt salg, jfr. nevnte paragrafs annet ledd, vil salget i henhold til avgiftsbeslutningens § 2, annet ledd, bli å regne som opdragsgiverens salg, og salget er således også i dette tilfelle fritatt for avgift. Dersom mellemmannen også driver omsetning av brukte ting for egen regning, må han i sitt regnskap opføre hver av de to arter av salg særskilt. Dersom salg av gjenstander som her omhandlet skjer ved auksjon, må avgift erlegges, uansett om salget skjer for regning av den som har eiet dem til eget bruk. Under «innbo» inngår også kunstverker og antikviteter. «Annet løsøre» omfatter bl. a. motorvogner. Salg av sådan er derfor fritatt, når selgeren har hatt den til privat bruk. Har han hatt den til bruk i næring, er salget derimot ikke fritatt. En næringsdrivendes salg av driftsmidler går nemlig ikke inn under den her nevnte undtagelse.

Bokstav l. «Salg ved omførsel av ville bær og av ville blomster og urter» er fritatt for avgift. Under uttrykket «omførsel» inngår bl. a. salg fra fartøi, vogn, torv, portrum eller fra bod som lett kan flyttes, jfr. handelslovens § 2.

Efter siste ledd i § 4 kan departementet undta «andre salg» fra avgiftsplikten, således under hensyntagen til salgenes ubetydelighet eller foreliggende særegne forhold. I henhold hertil har departementet bestemt at når den sum som kvartalets avgift skulde beregnes av, ikke utgjør så meget som kr. 250, blir avgift ikke å erlegge.

Til § 5.

Denne paragraf inneholder en del bestemmelser angående forståelsen av forskjellige uttrykk som er brukt i de forutgående paragrafer i avgiftsbeslutningen. I første ledd gis en nærmere forklaring av de uttrykk «råstoff» og «halvfabrikat», som brukes i beslutningens § 2 og § 6, begges første ledd. Som det vil sees inngår under de nevnte uttrykk varer som i bearbeidet eller omdannet form kan gjenfinnes i den ferdige vare som produsenten fremstiller. Det er således ikke enhver for produksjonsprosessen nødvendig vare som omfattes av disse uttrykk. Brenselstoffer f. eks. og forskjellige hjelpestoffer som er nødvendige for en vareproduksjon og som forbrukes under produksjonen, men

ikke inngår som element i den ferdige vare, er ikke å anse som råstoff eller halvfabrikat. Salg av sådanne varer fra produsent til produsent eller innførsel av disse til produsent er derfor ikke efter avgiftsbeslutningen undtatt fra avgiftsplikten. Det er imidlertid ved en særskilt forskrift i § 2 og § 6, begges første ledds annet punktum, gitt Kongen eller den han bemyndiger adgang til å bestemme at ved salg fra produsent til produsent eller ved innførsel for regning av produsent også varer av her angitte art skal undtas fra avgiftserleggelse. 4 juli.

I annet ledd er nevnt forskjellige næringer hvis utøvere skal inngå under uttrykket «produsent». Herom henvises til hvad der er anført foran til § 2, første ledd.

Til § 6.

Bestemmelsene i denne paragraf knytter sig, som det vil sees, nær til bestemmelsene i § 2, første ledd, jfr. § 5, første ledd. Varer som innføres for regning av erhvervsdrivende her i riket, er undtatt fra avgiftsplikt, når den erhvervsdrivende «selger vare av vedkommende slags i sin erhvervsvirksomhet eller bruker den som råstoff eller halvfabrikat i sin vareproduksjon». I de tilfelle derimot hvor varen i og med innførselen går direkte over til den «siste kjøper» (forbrukeren), vil avgift bli å erlegge ved innførselen, idet varer som innføres forsåvidt kommer i samme stilling som de varer den norske produsent selger direkte «til forbruk».

Ved et cirkulære av 26 juni 1935 til tollkamrene har departementet gitt nærmere anvisninger angående beregning og opkrevning av omsetningsavgift ved innførsel.

Salg ved auksjon.

Efter avgiftsbeslutningens § 2, tredje ledd, inngår under uttrykket «salg» også salg ved auksjon. I henhold hertil går i prinsippet ethvert auksjonssalg inn under avgiftsplikten. Imidlertid er det ved § 4, bokstav c, gjort undtagelse for salg som inngår som ledd i en tvangsfullbyrdelse i henhold til derom gjeldende lovgivning, herunder konkursbos auksjonssalg. Avgiftsplikten vil således bare få praktisk betydning for frivillig auksjonssalg. Da bestemmelsen i § 2, annet ledd, hvorefter salg for andres regning anses for opdragsgiverens salg, også kommer til anvendelse ved auksjonssalg, skulde — hvis den vanlige regel kom til anvendelse — avgiften bli å opkreve hos den for hvis regning auksjonssalget finner sted. Departementet har imidlertid i medhold av kongelig resolusjon av 21 juni 1935 § 21 truffet bestemmelse om at avgift ved auksjonssalg i alle til-

4 juli. felle blir å opkreve hos auksjonarius. Denne svarer avgiften av alle de auksjonssalg han har foranstaltet i løpet av et kvartal, uansett om salget er skjedd for egen eller andres regning, og i kvartalsopgaven medtar auksjonarius summen av alle sine salg med særskilt angivelse av hvordan den samlede sum fordeler sig på salg for andres og salg for egen regning. Forsåvidt angår auksjonssalg blir den fastsatte minstegrense for avgiftsplikten å anvende på summen av de auksjonssalg auksjonarius foretar i kvartalet, og grensen finner ikke anvendelse på den enkelte opdragsgivers salg.

Overgangsbestemmelser.

Lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 nr. 11, som kommer til anvendelse ved utskrivningen av den nu besluttede omsetningsavgift, inneholder i § 5 bestemmelser for det tilfelle at salg er inngått før avgiftsbeslutningens ikrafttreden. (Loven er inntatt i de «forskrifter for selgere» som er fastsatt av skattedirektøren).

Efter paragrafens første ledd er et salgsbeløp fritatt for avgiftserleggelse, når det «ved salg i detalj» godtgjøres at et salg er inngått før beslutningen trer i kraft. Bestemmelsen antas å måtte forståes således at fritagelsen gjelder når vedkommende salg representerer det siste ledd i omsetningen av vedkommende vare. Hvor det gjelder forbruksvarer, vil salget være fritatt når det skjer direkte til den som skal forbruke varen. Gjelder det varige driftsmidler eller andre formuesgjenstander av varig art, vil salget være fritatt når det skjer direkte til den som skal bruke vedkommende driftsmiddel i sin virksomhet eller selv bruke den varige formuesgjenstand.

Salg må anses inngått når avtale er sluttet og så vel prisen for varen som dennes art og mengde samt leveringstiden er bestemt fastsatt i avtalen.

Vedkommende paragrafs annet ledd er sålydende:

«Er det i andre tilfelle enn i første ledd nevnt ved avgiftspåleggets ikrafttreden inngått kontrakt om leveranse, plikter mottageren å betale et tillegg motsvarende avgiften, medmindre det godtgjøres at det ved prisansettelsen har vært tatt hensyn til avgiften.»

I disse tilfelle blir salg som efter avgiftsbeslutningen vil være avgiftspliktig, ikke fritatt for avgiftserleggelse, men det er pålagt kjøperen plikt til, når salget effektueres efter avgiftsbeslutningens ikrafttreden, å betale et tillegg motsvarende avgiften.

Straffebestemmelser m. v. 4 juli.

Som bilag til rundskrivelse nr. 1 vedrørende omsetningsavgiften fulgte de av Kongen fastsatte bestemmelser om beregning og opkrevning av omsetningsavgift. Disse bestemmelser er utferdiget i medhold av lov av 19 mai 1933. Denne lovs § 2 inneholder følgende bestemmelse:

«Overtredelse av forskrifter som utferdiges i henhold til denne lov, straffes, også når overtredelsen er skjedd ved uaktsomhet, med bøter, forsåvidt det ikke for overtredelsen er fastsatt særskilt straff i den almindelige straffelov.»

Opmerksomheten henledes også på lovens § 3 om plikt til, i tilfelle av straffbar overtredelse av de utferdigede forskrifter, å erlegge det dobbelte, i gjentagelsestilfelle det firedobbelte av avgift som er eller kunde ha vært unddratt.

Skrivelse fra Socialdepartementet til en jæger- og fiskerforening. 4 juli.

Departementet henholder sig til en uttalelse fra medisinaldirektøren som antar at der ikke er adgang til å anvende såkalte Fosforgift-egg til å utrydde kråker, da lov om jakt og fangst av 20 mai 1899 (jfr. tilleggslov av 3 mars 1932) § 22 uttrykkelig forbyr å utlegge gift for alt vilt, når undtas at det er tillatt å benytte fosformos til å utrydde kråker. Det antas således ikke å være adgang til å utlegge fosforgift i annen form enn som fosformos.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Mandal. 5 juli.

Rundskrivelse *) fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 6 juli.

I anledning av en mellem Norge og Italia avsluttet overenskomst av 2 juli 1935 angående betalingene i vareutvekslingen mellem de to land og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende

Bestemmelser angående betaling av italienske varer som innføres til Norge.

§ 1. Betaling for italienske varer som innføres til Norge og betaling for salt fra Tripolis som innføres til Norge, skal utelukkende skje i norske kroner på en i Norges bank for l'Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero i den anledning oprettet konto.

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

6 juli. *Har et norsk firma forpliktet sig til betaling i lire, skal der innbetales et kronebeløp som motsvarer den skyldige sum efter en omregningskurs, som fastsettes av Norges bank.*

Omregning til norske kroner av beløp fastsatt i andre myntsorter enn lire skjer efter noteringen på Oslo børs dagen før innbetalingen.

Med italienske varer forståes sådanne varer, som enten er produsert i Italia eller der har gjennemgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse. Samtlige øvrige varer så vel som den rene transitt-handel omfattes ikke av disse bestemmelser.

Enhver, som innfører varer fra Italia enten direkte eller gjennem et annet land, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger som disse finner nødvendige ved avgjørelsen av, om varen inngår under bestemmelsene i foregående ledd.

§ 2. Private avtaler om vareutveksling eller annen opgjørsmåte utenfor de almindelige bestemmelser i overenskomsten av 2 juli 1935 kan kun skje med samtykke av de to lands clearingmyndigheter.

§ 3. Betaling til Italia som ikke skal skje på den i § 1 omhandlede konto, skal anmeldes til Norges bank. Sådan betaling kan bare foregå med samtykke av Norges bank, medmindre den gjelder handel som nevnt i § 1, 4. ledd.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft 10 juli 1935 og får anvendelse på betaling som forfaller fra og med denne dag, selvom varen er innført tidligere.

Som det vil fremgå av bestemmelsene skal betaling for italienske varer som innføres til Norge utelukkende skje i norske kroner på en i Norges bank for l'Istituto Nazionale per i Cambi con l' Estero i den anledning oprettet konto. Midler som importøren måtte ha innestående i italiensk eller annen utenlandsk bank, kan således ikke uten Norges banks samtykke anvendes til betaling av italienske varer som importeres til Norge og går inn under overenskomsten.

Veksler som omfatter gjeld som går inn under bestemmelsene må gjøres betalbare i norsk bank.

Norges bank vil treffe nærmere bestemmelser om adgang for importørene til å benytte sine vanlige bankforbindelser til å besørge deres innbetalinger til l'Istituto Nazionales konto. Ved betaling må fakturaens datum og beløp, samt fortollingssted og varens art og oprinnelse opgis.

Man henleder spesielt opmerksomheten på bestemmelsen i overenskomstens artik-

kel 1, femte avsnitt, om at de av debitor fore- 6 juli.
tatte innbetalinger ikke får frigjørende
virkning før kreditor har mottatt fordrings-
beløpet uavkortet i henhold til clearing-
avtalen.

Departementet har videre i henhold til bestemmelsenes § 1, 5. ledd, bestemt at de der omhandlede oplysninger skal gis til tollvesenet på et fastsatt skjema (innførsels-deklarasjon) om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse samt om varen er betalt eller ikke.

Opgaven skal av importøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare underskrives av vedkommende varemottager, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet. Til bekreftelse av oplysningenes riktighet må fremvises konnossement, faktura, ordrebekreftelse eller lignende dokument, samt kvittering forsåvidt betalingen allerede er erlagt. Tollopsynet skal granske innførselsdeklarasjonen på grunnlag av disse dokumenter. Finnes der uoverensstemmelser i opgavene, gjør tollopsynet anmerkning herom på det eksemplar av innførselsdeklarasjonen som skal sendes Norges banks clearingkontor.

Det første eksemplar av innførselsdeklarasjonen skal sendes direkte fra tollvesenet til Norges banks clearingkontor, Oslo, (sådan forsendelse skal skje daglig). Det annet eksemplar blir beroende hos tollvesenet. Det tredje eksemplar leveres sammen med faktura m. v. tilbake til vedkommende importør.

Hvis varen skal betales efter innførselen, må importøren medbringe sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen til vedkommende bank samtidig med betalingen. Banken sender innførselsdeklarasjonen videre til Norges banks clearingkontor, Oslo, med meddelelse om at beløpet er innbetalt. Betaler importøren kjøpesummen for varene direkte til Norges bank, medsender han samtidig sitt eksemplar av innførselsdeklarasjonen.

Har tollvesenet grunn til å anta at en vare som søkes innført uten innførselsdeklarasjon, er italiensk og skal inngå under de forannevnte bestemmelser, skal det straks sende innberetning herom til Norges banks clearingkontor.

6 juli. Departementet har videre truffet følgende

Bestemmelser angående utførsel av norske varer til Italia.

Enhver som til Italia utfører norske varer som skal avregnes over clearingkonto i Norges bank, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger som finnes nødvendige til avgjørelse av om varen er norsk eller har gjennemgått en vesentlig bearbeidelse eller forarbeidelse i Norge.

I henhold hertil har departementet bestemt at disse oplysninger skal gis på et av departementet utarbeidet skjema for utførselsdeklarasjon med plass til oplysninger om varens art, selgerens og kjøperens navn, kjøpesummens størrelse, samt om varen er betalt eller ikke.

Manglende utførselsdeklarasjon vil medføre at utbetalingen i Norges bank ikke vil kunne skje i den tur og orden hvori betalingen inngår i Banca d'Italia, men vil bli forsinket for å få fremskaffet de nødvendige oplysninger om den eksporterte vare. Det er derfor i eksportørens egen interesse at deklarasjonen utfylles nøiaktig ved utførselen.

Deklarasjonen skal av eksportøren avgis i 3 eksemplarer med tydelig underskrift og adresse og kan bare undertegnes av eksportøren selv, dennes prokurist eller i henhold til spesialfullmakt godkjent av tollvesenet.

Eksemplar nr. 1 av utførselsdeklarasjonen sendes direkte fra tollkamret (eller poststedet, hvis vareforsendelsen skjer pr. pakkepost) til Norges banks clearingkontor, Oslo (sådan forsendelse skal skje daglig).

Eksemplar nr. 2 beror på tollkamret (poststedet). Hvis tollvesenet (eller postverket) finner grunn til å anta at de meddelte oplysninger ikke er riktige, blir dette å anmerke på det eksemplar som innsendes til Norges bank.

Eksemplar nr. 3 beholdes av eksportøren.

Man henleder opmerksomheten på at overtredelse av de i denne rundskrivelse trufne bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, jfr. lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 § 2.

Overenskomst om ordningen av varebyttet mellem Norge og Italia, avsluttet i Rom 2 juli 1935, er trykt som bilag til denne rundskrivelse.

Skjema for så vel innførsels- som utførselsdeklarasjoner blir bragt i handelen av firmaet Richard Andvord, Oslo, og kan kjøpes hos alle bok- og papirhandlere til følgende priser: 6 juli.

Pr. stk.	.....	5 øre
» 100 stkr.	.....	kr. 3,50
» 500 »	.....	» 13,00
» 1000 »	.....	» 21,20

Man skal anmode herr fylkesmannen om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse. Tollkamrene vil bli underrettet direkte fra departementet og postkontorene vil bli underrettet gjennem Handelsdepartementet. Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne erholdes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om et tillegg til § 2 i Oslo torvvedtekter. 6 juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Hurdal herred, Akershus fylke. 6 juli.

Oversettelse. 6 juli.

Brigde **) **i og tillegg** til §§ 1, 17, 55 og 56 i Arbeidsdepartementets fyresegner frå 20 desember 1926, fastsett 6 juli 1935 etter lov um motorvogner frå 20 februar 1926, jfr. lov frå 21 juni 1935.

Etter noverande fyrste leden i § 1 vert teke inn ein ny led som lyder so:

Den største breiddi som motorvogn må hava er 1,90 meter um ho utan serskilt løyve skal vera lovleg å bruka på veg eller gate som er tilgjengeleg for ålmenn ferdsel.

Noverande andre leden i § 1 skal lyda:

Endringer i og tillegg til §§ 1, 17, 55 og 56 i Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, fastsatt 6 juli 1935 i henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926, jfr. lov av 21 juni 1935.

Efter nuværende første ledd i § 1 inntas et nytt ledd sålydende:

Den største bredde som motorvogn må ha er 1,90 meter om den uten særskilt tillatelse skal være lovlig å bruke på vei eller gate som er tilgjengelig for almen ferdsel.

Nuværende annet ledd i § 1 skal lyde:

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
**) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 27.

6 juli. Serskilt løyve etter fyresegnene framanfor gjev:

a. for vogner som berre skal brukast innan ein by (eller ladstad med eige kommunestyre) formannskapet eller den som formannskapet gjev fullmakt,

b. for vogner som skal brukast innan einskild fylke (byane i fylket medrekna) overingeniøren for vegstellet,

c. for vogner som skal brukast innan 2 eller fleire fylke vegdirektøren.

§ 17 får dette tillegget som andre leden i paragrafen:

Det er forbode å køyra motorvogn med større last eller med fleire passasjerar enn vogni er registrert for.

§ 55, litra a skal lyda:

a. Uppgåve over vognbreiddi og det vogni veg i fullt lasta stand. Veg ho meir enn 2,5 tonn, skal ogso største akseltrykk nemnast. (Dette gjeld ikkje personbilar med upptil 8 sitjeplassar). Er breiddi eller akseltrykket større enn fastsett i § 1, fyrste og andre leden i desse fyresegnene, må ein ha serskilt løyve i samsvar med same paragraf.

§ 56 skal lyda:

Kvar motorvogn med luftringar som hev internasjonalt vognkort kann køyrast på alle offentlege vegar i riket som er opne for ålmenn automobiltrafikk når vognbreiddi og akseltrykket ikkje er større

Særskilt tillatelse efter foranstående bestemmelser meddeles:

a. for vogner som bare skal brukes innen en by (eller ladested med eget kommunestyre) av formannskapet eller den som formannskapet dertil bemyndiger,

b. for vogner som skal brukes innen enkelt fylke (byene i fylket medregnet) av overingeniøren for veivesenet,

c. for vogner som skal brukes innen 2 eller flere fylker av veidirektøren.

§ 17 får dette tillegg som paragrafens annet ledd:

Det er forbudt å kjøre motorvogn med større last eller med flere passasjerer enn vognen er registrert for.

§ 55, litra a skal lyde:

a. Opgave over vognens bredde og dens vekt i fullt lastet stand. Overstiger vekten 2,5 tonn, opgis også største akseltrykk (herfra undtatt personbiler med inntil 8 sitteplasser). Er bredden eller akseltrykket større enn fastsatt i § 1, første og annet ledd i disse forskrifter, må særskilt tillatelse i henhold til samme paragraf erhverves.

§ 56 skal lyde:

Enhver motorvogn med luftringer forsynt med internasjonalt vognkort kan — når bredden og akseltrykket ikke er større enn fastsatt i § 1, første og annet ledd i disse forskrifter — kjøres på alle

enn fastsett i § 1, fyrste og andre leden i desse fyresegnene.

offentlige veier i riket som er åpne for almindelig automobiltrafikk. 6 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at den ved Regjeringens resolusjon av 14 oktober 1913 under post II fastsatte innskrenkning i den fri motorvognkjøring på en del hovedveier i Hordaland fylke opheves forsåvidt Stalheimskleiven angår. 6 juli.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til § 10 i bygningsvedtektene for Haugesund. 6 juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at ekorn skal være fredet fra og med 16 januar til og med 15 desember i Hedmark fylke. Bestemmelsen gjelder inntil videre, men ikke lenger enn til utgangen av året 1936. 8 juli.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet um avgrensingsfyresegner for skyssing med motorvogn utan rute på vegen Voss—Eide—Ulvik i Hordaland fylke. 8 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 9 juli.

Det franske utenriksministerium har meddelt at da Saarområdet fra 1 april 1935 igjen er blitt tilknyttet Tyskland, er kjenningssignalet for Saar-området (S. A.), anført i bilag C til internasjonal overenskomst †) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, blitt strøket av nevnte dokument.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 9 juli.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har New Zealand tiltrådt internasjonal overenskomst††) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931, med underskrivningsprotokoll. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 17 juni 1935.

Rundskrivelse fra Socialdepartemnetet. 9 juli.

Den omstendighet at der for en sinnssyk som er innlagt i asyl er anordnet hjelpevergemål efter lov nr. 1 av 29 juni 1934, ophever ikke asyldirektørens plikt til i henhold til § 3, 3dje ledd, i lov om umyndiggjørelse av 28 november 1898, jfr. lov av 14 august 1918 §48, å gi underretning til politimesteren på den sykes hjemsted for at denne i forno-

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
**) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 27.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.

9 juli. dent fall kan treffe foranstaltninger til anordning av vergemål (umyndiggjørelse). Er der anordnet (eller vil bli anordnet) hjelpevergemål, må politimesteren samtidig få beskjed herom.

Når det gjelder opnevnelse av hjelpeverge, kan henvendelse herom skje direkte til de myndigheter som efter § 14 i vergemålsloven av 22 april 1927 skal foreta opnevnelsen.

9 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Tromsø.

9 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

Med hjemmel i lov av 29 juli 1934 um brigde i millombils lov av 6 juni 1930 og 24 juni 1931 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5, kfr. Landbruksdepartementets skrivelse av 24 juni 1935, bestemmes:

Bestemmelsene i punkt 1 og 2 i Landbruksdepartementets skrivelse av 11 januar 1935 angående utjevningsavgiften på melk som leveres direkte fra produsent til forbruker, skal inntil videre lyde:

1. Det fastsettes følgende maksimumssatser som gjeldende fra 1 juli 1935 inntil videre:

Østlandets	melkesentral	3,25	øre pr. liter.
Telemark	»	3,50	» » »
Aust-Agder	»	1,75	» » »
Vest-Agder	»	3,50	» » »
Vestlandets	»	2,00	» » »
Møre	mjølkesentral	2,00	» » »
Trøndelag	melkesentral	2,50	» » »
Nord-Norges	»	1,75	» » »

2. Sentraler som i henhold hertil må nedsette avgiften, må foreta forholdsvis nedsettelse av samtlige nugjeldende avgiftssatser, selv om disse er lavere enn ovennevnte maksimumssatser.

For øvrig gjelder den ovennevnte skrivelse fra Landbruksdepartementet av 11 januar 1935 uforandret.

9 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 13 for Heistad (Dalen og Heistad) bygningsdistrikt i Eidanger herred, Telemark fylke.

10 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sør-Odal herred, Hedmark fylke.

---

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet um freding av hjortekolla heile året i Borgund, Lærdal, Aurland, Brekke, Gulen, Sør-Vågsøy, Selje og i den del av Davik herad som ligg på nordsida av Nordfjord, og vestanfor Eidsfjorden. Sameleis i dei luter av Årdal, Leikanger, Balestrand, Vik, Kyrkjebø og Lavik herad som ligg på søre sida av Sognefjorden og Årdalsfjorden, og vidare sør for Årdalsvatnet til Farnes og Tyaelvi til fylkesgrensa i aust. 10 juli.

Desse fyresegnene gjeld til solenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1939.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om byggelinjer og byggevedtekt for matr. nr. 82, 84, 86 og 88 B Munkedamsveien i Oslo. 10 juli.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om en tilføielse til bestemmelsene om motorvognkjøring i forskjellige gater m. v. i Bergen. 10 juli

Skrivelse fra Socialdepartementet til en apoteker. 11 juli.

Efter § 1 i de ved kongelig resolusjon av 27 oktober 1933 fastsatte forskrifter om forordning og utlevering av vin til medisinsk bruk må vin til medisinsk bruk ikke utleveres fra apotek uten efter resept eller rekvisisjon fra læge, tannlæge eller dyrlæge. Efter forutsetningen i forskriftenes §§ 6 og 7 antas enhver rekvisisjon i almindelighet å måtte være skriftlig. I nødstilfelle antas vin til medisinsk bruk å kunne utleveres fra apotek efter telefonordre, men det må da skje i nøie overensstemmelse med reglene i plakat av 1 august 1903 om utlevering efter telefonordre fra apotekene av lægemidler som ikke kan utleveres i håndkjøp.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sandnes. 11 juli.

Skriv ***) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Tysnes herad, Hordaland fylke. 11 juli.

Skriv ***) frå Landbruksdepartementet um freding av elg i herada Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Etnedal, Vestre Gausdal, Østre Gausdal, Heidal, Skjåk, Lom og Vågå i Opland fylke. Denne fyresegna gjeld til solenge, men ikkje lenger enn til utgangen av 1938. 11 juli.

---

*) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.
**) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
***) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 27.

12 juli. **Kongelig kunngjøring** *) om tollforhøielse på tøisko med såler av gummielastikum.

Stortinget har 24 juni 1935 bl. a. fattet følgende beslutning:

Nedennevnte tollforandringer settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Gummier og harpikser:

4. gummielastikum og gutaperka i arbeide:
   c. fottøi, ikke annensteds nevnt o. s. v. som nu.
      1. som nu.
      2. som nu.
      3. tøisko med såler av gummielastikum 1 kg kr. 1,25.
      4. som nu.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse fra og med 15 juli 1935.

12 juli. **Kongeleg resolusjon** **).

Med grunnlag i gamal nasjonal hevd, —

i samsvar med dei geografiske vilkåra langs den norske sjøsida, —

til verje for livskrava for den norske busetninga i den nørdste luten av landet, —

og i samhøve med dei kongelege resolusjonane frå 22 februar 1812, 16 oktober 1869, 5 januar 1881 og 9 september 1889, —

blir hermed fastsett grenselinene ute i sjøen for det norske fiskeområdet i den parten av Noreg som ligg nordanfor 66° 28,8′ nordleg breidd.

Desse grenselinene skal bli utmælt soleis at dei fylgjer i breidd med rette grunnliner som blir dregne millom faste punkt på land, øyar eller skjer frå endepunktet for riksgrensa lengst aust i Varangerfjorden til Træna i Nordland fylke.

Dei faste punkta som grunnlinene skal gå imillom, er nøgje uppgjevne i særskilt vedlegg til denne resolusjonen.

Vedlegg.

1. Endepunktet for riksgrensa, soleis som det er fastsett i «Tilleggsprotokoll til Protokoll over grenseopgangen mellem Norge og Finnland 1925».

---

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr 27.
**) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste deild nr. 33.

2. Den austlegaste, ytarste odden på Kibergneset, 12 juli.
som ligg på 70° 17,3′ n. br. og 31° 4,3′ l. o. Gr.
3. Den ytarste odden på austsida av Hornøy, som ligg på 70° 23,3′ n. br. og 31° 10,5′ l. o. Gr.
4. Staurneset på Hornøy, som ligg på 70° 23,4′ n. br. og 31° 10,2′ l. o. Gr.
5. Kålneset på Reinøy, som ligg på 70° 23,9′ n. br. og 31° 9,3′ l. o. Gr.
6. Korsneset, som ligg på 70° 40,5′ n. br. og 30° 13,4′ l. o. Gr.
7. Molvikskjeret, som ligg på 70° 42,3′ n. br. og 30° 6,3′ l. o. Gr.
8. Kjølneset, som ligg på 70° 51,2′ n. br. og 29° 14,8′ l. o. Gr.
9. Skjeret med jarnstytta austanfor det skjeret som Tørrbå-båken står på, og som ligg på 71° 6′ n. br. og 28° 12,3′ l. o. Gr.
10. Skjeret utanfor det skjeret som Tørrbå-båken står på, og som ligg på 71° 6,1′ n. br. og 28° 11′ l. o. Gr.
11. Den ytarste odden på Avløysa ved Nordkyn, som ligg på 71° 8′ n. br. og 27° 39,9′ l. o. Gr.
12. Knivskerodden, som ligg på 71° 11,1′ n. br. og 25° 40,9′ l. o. Gr.
13. Avløysinga ved nordvestodden av Hjelmsøy, som ligg på 71° 6,9′ n. br. og 24° 43,7′ l. o. Gr.
14. Stabben, skjeret med jarnstytta nord av Ingøy, som ligg på 71° 6,1′ n. br. og 24° 4,1′ l. o. Gr.
15. Den nørdste Skagholmen, som ligg på 71° 5,8′ n. br. og 23° 59′ l. o. Gr.
16. Tørrskjeret som ligg på 71° 5,8′ n. br. og 23° 58,8′ l. o. Gr.
17. Tørrskjeret som ligg på 71° 5,7′ n. br. og 23° 58,6′ l. o. Gr.
18. Den vestlegaste Skagholmen, som ligg på 71° 5,7′ n. br. og 23° 58,4′ l. o. Gr.
19. Rundskjeret (Bondøyskjeret), som ligg på 70° 51,5′ n. br. og 22° 48,7′ l. o. Gr.
20. Darupskjeret, ved nordvestodden av Sørøy (Fuglen), som ligg på 70° 40,5′ n. br. og 21° 59,1′ l. o. Gr.
21. Vesterfallet i Gåsan, som ligg på 70° 25,2′ n. br. og 19° 54,9′ l. o. Gr.
22. Sannifallet, som ligg på 70° 18,3′ n. br. og 19° 5,3′ l. o. Gr.

12 juli. 23. Ytre Fiskebåen, som ligg på 70° 12,8′ n. br. og 18° 38,1′ l. o. Gr.
24. Jubåen, som ligg på 70° 6,2′ n. br. og 18° 23,6′ l. o. Gr.
25. Saltbåen, som ligg på 69° 52,8′ n. br. og 17° 56,4′ l. o. Gr.
26. N. V. odden av Kjølva, som ligg på 69° 36′ n. br. og 17° 29,4′ l. o. Gr.
27. Tokkebåen, som ligg på 69° 29,5′ n. br. og 16° 57,3′ l. o. Gr.
28. Tørrskjeret N. N. O. av Glimmen, som ligg på 69° 21,4′ n. br. og 16° 11,4′ l. o. Gr.
29. Den nørdste av Svebåan, som ligg på 69° 20,3′ n. br. og 16° 2,8′ l. o. Gr.
30. Den vestlegaste av Skreingan, som ligg på 69° 15,6′ n. br. og 15° 48′ l. o. Gr.
31. Den nørdste av Flesan, nord av Langeneset, som ligg på 69° 6,1′ n. br. og 15° 10,1′ l. o. Gr.
32. Nordodden av Flesa i Floholman utanfor Skogsøy, som ligg på 68° 53,4′ n. br. og 14° 41,1′ l. o. Gr.
33. Nordodden av den nørdste av Floholman utanfor Åsanfjorden, som ligg på 68° 44,7′ n. br. og 14° 19,5′ l. o. Gr.
34. Utflesskjeret, som ligg på 68° 39,4′ n. br. og 14° 13,3′ l. o. Gr.
35. Kverna, som ligg på 68° 19,5′ n. br. og 13° 41′ l. o. Gr.
36. Det nørdste tørrskjeret ved Skarvholman, som ligg på 68° 11′ n. br. og 13° 9,9′ l. o. Gr.
37. Vestodden av den vestlegaste Skarvholmen, som ligg på 68° 10,8′ n. br. og 13° 9,3′ l. o. Gr.
38. Vestodden av Strandflesa, som ligg på 68° 8,7′ n. br. og 13° 4,2′ l. o. Gr.
39. Nordbøen, som ligg på 67° 56,5′ n. br. og 12° 47,4′ l. o. Gr.
40. Flesa, nordvest av Værøy, som ligg på 67° 42,2′ n. br. og 12° 35,4′ l. o. Gr.
41. Hombøen nord av Skarvholman ved Røst, som ligg på 67° 32,3′ n. br. og 12° 1,5′ l. o. Gr.
42. Tørrbøen, som ligg på 67° 31,5′ n. br. og 11° 59,1′ l. o. Gr.
43. Nørdre Skjortbaken, som ligg på 67° 29,1′ n. br. og 11° 52,2′ l. o. Gr.
44. Havbøen, som ligg på 67° 25,9′ n. br. og 11° 49,8′ l. o. Gr.
45. Flesjan, som ligg på 67° 24,1′ n. br. og 11° 51,1′ l. o. Gr.

46. Vestodden av den vestlegaste Bremholmen ved Mykjen, som ligg på 66° 46,3′ n. br. og 12° 26,8′ l. o. Gr. 12 juli.
47. Vestodden av den vestlegaste Froholmen, som ligg på 66° 35,5′ n. br. og 12° 2,3′ l. o. Gr.
48. Vestkanten av Bøvarden, som ligg på 66° 28,8′ n. br. og 11° 56,6′ l. o. Gr.

Kongelig resolusjon. 12 juli.

I henhold til lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 § 1 meddeles stadfestelse på fremlagt utkast til planer for følgende barneherberger tilhørende Frelsesarmeen:

Barneherberget i Fredrikstad, Myragaten 39,
—»— i Stavanger, Kongstensgate 48,
—»— i Haugesund, Henrik Ibsensgate 46,
—»— i Kristiansand, Møllevannsveien 9.

Kongelig resolusjon *) angående forskrifter om renhold m. m. i dame- og herrefrisørsalonger i Fredrikstad. 12 juli.

Kongelig resolusjon *) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Laksevåg herred, Hordaland fylke. 12 juli.

Kongelig resolusjon *). 12 juli.

Den ved kongelig resolusjon av 9 mars 1934 iverksatte importregulering for gummifottøi opheves fra og med 15 juli 1935.

Kongelig resolusjon *). 12 juli.

Arbeidsdepartementet bemyndiges til i samråd med Socialdepartementet og arbeidsformidlingsinspektøren å avgjøre søknader om disposisjon til veiarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet til de øvrige departementer. 12 juli.

Regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse.

Efter regulativets § 5 refunderes de medgåtte utgifter i de tilfelle hvor godtgjørelsen for leiet automobil, motorsykkel og motorbåt ikke strekker til.

På foranledning gjør man opmerksom på at nevnte bestemmelse ikke antas å omfatte varig ordning om bruk av leiet skyssmiddel mot godtgjørelse høiere enn regulativets. Man antar dog for sitt vedkommende at det ikke bør reises

*) Kunngj. 17 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

12 juli. noen innvending mot en sådan ordning, dersom vedkommende departement på forhånd har samtykket.

Meddelelse om sådant samtykke forutsettes sendt Statsrevisjonen.

12 juli. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i § 44 i lov um jakt og fangst frå 20 mai 1899 og kongeleg resolusjon frå 25 september 1931 vert med dette fastsett slike fredingsfyresegner for Hordaland fylke:

1. Alle arter måser (under her ogso krykje) joer, lommer og fiskehegre skal vera freda frå og med 15 mars til og med 14 august. Likevel skal det på fredlyst egg- og dunvær vera eigaren tillete å fella dei nemnde fuglane når dei gjer skade på egg eller ungar til andre fugleartar.

Det skal vera tillete å fella dei nemnde fuglane når dei gjer skade på eller i hus, i hage, på åker og eng, på frukttre og i sildelås. Det skal og vera tillete å fella lom og fiskehegre når han held til i lakseelvar, aurevatn og aureelvar og i — eller ved — fiskekulturar.

2. Landbruksdepartementet kann utan hinder av denne fredingsfyresegni tillata jakt eller fangst av dei nemnde fuglane til folkemat innen visse strok, der slik bruk tidlegare har vore vanleg.

3. Eggi til dei nemnde fuglane må ein ikkje taka burt. Likevel skal det vera grunneigar eller brukar tillete å samla inn egg til og med 5 juni.

4. Desse fyresegnene gjeld til so lenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1938.

5. Brot på desse fyresegnene vert straffa.

12 juli. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om at den totalfredning av ærfugl som gjelder for Nord-Trøndelag fylke til utgangen av året 1935, også skal gjelde for året 1936.

13 juli. **Skrivelse** ***) frå Utenriksdepartementet til Folkeforbundets generalsekretær med erklæring om tilståelse av visse privilegier til Den internasjonale bank i Basel.

13 juli. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet, der det vert fastsett for Opland fylke:

1. Jakttida for ekorn skal vera frå og med 16 desember til og med 15 januar til utgangen av 1936.

2. Jakttida for tiur og røi skal vera frå og med 10 september til og med 30 november til utgangen av 1937.

*) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.
**) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1935 s. 618.

Rundskrivelse *) fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 15 juli.

I henhold til § 12 i lov om lægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 blev ved Kronprinsregentens resolusjon av 1 juni 1928 gitt regler angående de optegnelser lægene skal gjøre om sin lægevirksomhet, jfr. departementets rundskrivelse av 2 juli s. å. Ved samme resolusjon er Socialdepartementet bemyndiget til å forandre og utfylle reglene.

Lægeforeningen har spurt hvor lenge efter en patients død lægene behøver å opbevare disse optegnelser. Spørsmålet har vært forelagt for Justisdepartementet som antar at lægene bør opbevare optegnelsene i 10 år.

Socialdepartementet er enig heri og bestemmer derfor, at reglenes punkt 3 herefter skal lyde:

«Optegnelsene skal holdes nedlåst og må opbevares i minst 10 år efter vedkommende patients død; efter den tid kan de brennes.»

Punkt 4 om at optegnelsene efter lægens død — såfremt de ikke blir overtatt av annen læge — enten skal sendes medisinaldirektøren eller straks brennes og underretning herom sendes direktøren, gjelder uforandret.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å underrette lægene — både privat praktiserende og offentlige.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til fylkesmannen i Finnmark. 15 juli.

Departementet godkjenner Nessebys herredstyres vedtak i møte 29 mai i år om forandring av stedsnavnet Fjordbotn til Varangerbotn.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori uttales at kassereren for en brand- og bygningskommune antas uten særskilt bemyndigelse å kunne utferdige påkrav og forkynne dette gjennem anbefalt brev i anledning av begjæring om tvangsauksjon for utligningssummer til kommunen. 15 juli.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og vedtekter for bebyggelse av gnr. 47 bnr. 32—39 Akersborg i Aker herred, Akershus fylke. 16 juli.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering og vedtekter for bebyggelse av eiendommen Frydensal i Drammen. 16 juli.

---

*) Kunngj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

17 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Romania 19 juni 1935 underskrevet avtale *) mellem tollmyndighetene til lettelse av opgjør av passersedler som ikke er avviklet eller som er gått tapt, Genève 28 mars 1931.

17 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Afganistan tiltrådt internasjonal overenskomst **) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 21 juni 1935.

17 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Hønefoss.

17 juli. **Skriv** †) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Sparbu herad, Nord-Trøndelag fylke.

18 juli. **Kongelig kunngjøring** ***) om tollforandringer.

Stortinget har 24 juni 1935 bl. a. fattet følgende beslutning:

Nedennevnte tollforandringer settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer:

Elektriske apparater og isolerte ledninger:

a. dynamoer, motorer og transformatorer, omformere, likerettere, undtagen likeretterrør anvendelig til radiomottagere, strømbrytere, motstandsrammer og sikkerhetsapparater, elektriske lampeholdere med eller uten strømbrytere:
   1. som nu.
   2. som nu.

k. mottagerapparater, høittalerapparater og hodetelefoner for kringkasting samt deler dertil, ikke annetsteds nevnt:
   1. radiorør, hvorunder likeretterrør .... 1 stk. kr. 0,50
   2. ellers ..... a. v. 20 pct.

Metaller:

— —

II. i arbeide:
   c. av jern:

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1933 s. 89.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.
***) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
†) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.

3. fjærer: 18 juli.
a. som nu.
b. som nu.

Anm. Særskilt innførte fjærer der utgjør deler til annetsteds nevnte varer fortolles, med undtagelse av fjærer til sykkelsaler, som fjærer.

Stivelse og stivelsegummi (dekstrin) samt potetmel, alt med nærmeste innpakning:

1. strykeristivelse ..... 1 kg kr. 0,20
2. ellers ..... 1 kg » 0,16

Ull- og ullvarer:

5. gulvtepper, gulvteppetøi:
a. knyttede, også sammensydde og forsynt med frynser:
1. med høist 250 knuter på en lengde av 1 meter ..... 1 kg » 2,25
2. med mere enn 250 knuter på en lengde av 1 meter ..... 1 kg » 4,00
b. plysjartede, ikke knyttede, skårne:
1. metervare ..... som nu.
2. avpassede, også sammensydde og forsynt med frynser ..... 1 kg kr. 1,50
c. andre slags:
1. metervare ..... 1 kg » 0,75
2. avpassede, også sammensydde og forsynt med frynser ..... 1 kg » 1,10

Velosipeder:

Deler til velosipeder:
a. som nu.
Som ferdig anses o. s. v. som nu.
b. 1. som nu.
2. ellers hvorunder løse fjærer alle slags 1 kg » 0,40

Gummiringer, pedal- og bremsegummi o. s. v. som nu.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse fra og med 22 juli 1935.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Lillestrøm. 18 juli.

Skriv **) frå Socialdepartementet um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Borgund herad, Møre og Romsdal fylke. 18 juli.

*) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 28.

18 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at det også efter utgangen av 1935 skal være forbudt å bruke snarer til fangst av hare og ryper i Østfold fylke. Bestemmelsen gjelder inntil videre men ikke lenger enn til utgangen av 1940.

18 juli. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet, der det vert fastsett at ærfugl ogso etter utgangen av året 1935 skal vera freda heile året i herada Borgund, Giske, Vigra, Haram, Sandøy, Bud, Hustad, Kvernes, Grip, Bremsnes, Kornstad, Frei, Eide, Tustna, Edøy, Bratvær og Hopen i Møre og Romsdal fylke.

Fyresegna gjeld til solenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1940.

18 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innførelse av bevillingstvang for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute på de offentlige veier innen Lillestrøm herred, Akershus fylke.

19 juli. **Kongelig resolusjon.** Vicekonsulatet i Bari omdannes til et ulønt konsulat.

19 juli. **Kongelig resolusjon** ***) om helseforskrifter for leirplasser i Tjølling herred, Vestfold fylke.

19 juli. **Kongelig resolusjon** ***).

§§ 11 og 16 i forskrifter for lugarer m. v. på registreringspliktige fartøier (fiskefartøier undtatt), fastsatt ved kongelige resolusjoner av 1 september 1916 og 25 august 1922, gis følgende tillegg:

Til § 11 føies et nytt punkt nr. 4 sålydende:

4. På hvalkokerier og andre skib som brukes på fangst- og fiskeekspedisjoner og som har mer enn 50 mann ombord, skal det være opvaskmaskin, godkjent av helserådet, eller innretninger så skaffetøiet, efterat det er vasket og skyllet, kan kokes eller utsettes for damp (se § 16,6).

Til § 16 føies et nytt punkt nr. 6 sålydende:

6. På skib som har innretninger for kokning eller dampning av skaffetøi og som ikke bruker godkjent opvaskmaskin (§ 11,4), må skaffetøiet, efterat det er vasket i varmt vann, tilsatt såpe eller annet vaskemiddel, og derpå skyllet, enten kokes helt nedsenket i vann i 5 minutter eller dampes i 10 minutter, begge deler under lokk.

---

*) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 29.
***) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

Efter steriliseringen tas skaffetøiet op mens det ennu er hett og legges til tørk hvis dertil er anledning. Tørring med håndklæ eller klut må så vidt mulig undgåes. 19 juli.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet um at ærfugl skal vera heilt freda i Sogn og Fjordane fylke til 15 oktober 1936. 19 juli.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet, der det vert fastsett at hjort (kronhjort og kolle) skal vera freda heile året i Møre og Romsdal fylke i herada Volda, Dalsfjord, Vannylven, Syvde og i den delen av Rovde herad som ligg på fastlandet. Likeeins skal den vera freda på Averøya i Kvernes, Bremsnes og Kornstad herad. 19 juli.

Fyresegna gjeld til solenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1939.

Rundskrivelse **) fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 20 juli.

— —

I anledning av en mellem Norge og Tyrkia avsluttet clearingavtale av 26 april 1935 og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende

Bestemmelser angående betaling av tyrkiske varer som innføres til Norge m. v.

§ 1. Betaling for tyrkiske varer og enhver annen kommersiell fordring som opstår som følge av kjøp av tyrkiske til Norge importerte varer samt alle betalinger som angår betalingsbalansen og som skriver sig fra annen kilde enn vareutvekslingen mellem Tyrkia og Norge, skal utelukkende skje i franske francs på en i Norges bank for den tyrkiske republikks Centralbank i den anledning oprettet konto.

Har et norsk firma forpliktet sig til betaling i en annen myntsort enn franske francs, skal der innbetales et beløp i franske francs som motsvarer den skyldige sum efter en omregningskurs som fastsettes av Norges bank.

Enhver, som innfører varer fra Tyrkia enten direkte eller gjennem et annet land, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger, som disse finner nødvendige.

§ 2. Betaling på annen måte enn i § 1 bestemt kan bare skje med Norges banks samtykke.

---

*) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 29.
**) Kunngj. 22 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

20 juli. *§ 3. Disse bestemmelser trer i kraft 1 august 1935 og får anvendelse på betaling som forfaller fra og med denne dag.*

Som det vil fremgå av bestemmelsene skal enhver betaling til Tyrkia utelukkende skje i franske francs på en i Norges bank for den tyrkiske republikks Centralbank i den anledning oprettet konto. Midler som den norske skyldner måtte ha innestående i tyrkisk eller annen utenlandsk bank kan således ikke uten Norges banks samtykke anvendes til betaling til Tyrkia.

All gjeld til Tyrkia uten hensyn til om det er varegjeld eller ikke, skal betales over clearingkontoen i Norges bank medmindre Norges bank har gitt sitt samtykke til annen betalingsmåte.

Norges bank vil treffe nærmere bestemmelser om adgang for de norske skyldnere til å benytte sin vanlige bankforbindelse til å besørge deres innbetalinger på den tyrkiske republikks Centralbanks konto i Norges bank. Det er dog først selve innbetalingen i Norges bank som virker befriende for skyldneren.

Hvis betalingen gjelder varegjeld, må oprinnelsesbevisets del B medfølge samt fakturaens datum og beløp opgis.

Som det vil fremgå av kontingenterings- og kompensasjonsavtalens artikkel 6, skal den respektive import til de to land foregå på grunnlag av oprinnelsesbevis.

Om oprinnelsesbevis har departementet tidligere truffet bestemmelse ved rundskrivelse til tollkamrene av 30 mai 1934. Oprinnelsesbevisene består av del A og B og blir for norske varer som utføres til Tyrkia å utferdige på fransk med norsk undertekst, overensstemmende med det som bilag trykte skjema. Så vel del A som del B må utfylles. De oprinnelsesbevis som skal ledsage tyrkiske varer ved innførsel hertil, har samme franske tekst som bilaget viser.

Tollvesenet plikter på forlangende å utstede oprinnelsesbevis efter den foreskrevne formular for norske varer som utføres til Tyrkia, likesom tollopsynet vil ha å påse at varer som er avsendt hertil landet fra Tyrkia er ledsaget av oprinnelsesbevis. Del B i sistnevnte oprinnelsesbevis blir efter fornøden undersøkelse å stemple av tollopsynet og å tilbakelevere importøren og leveres av denne til Norges bank ved betalingen. Del A tilbakeholdes, forsynes med henvisning til vedkommende fortollingsnummer og samles ved tollstedet.

Tollstedene gir Norges bank daglig opgaver over utstedte og mottatte oprinnelsesbevis. 20 juli.

Blanketter til oprinnelsesbevis blir som vanlig å anskaffe av eksportørene selv.

Man henleder opmerksomheten på at overtredelse av de i denne rundskrivelse trufne bestemmelser straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, jfr. lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 § 2.

Man skal anmode herr fylkesmannen om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse. Tollkamrene vil bli underrettet direkte fra departementet og postkontorene vil bli underrettet gjennem Handelsdepartementet. Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne erholdes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 20 juli.

Ifølge meddelelse fra den belgiske legasjon har den finske regjering i skrivelse av 20 mai 1935 meddelt den belgiske regjering at Finnland har tiltrådt avtale *) om ensartet tilberedning av og betegnelser for sterktvirkende lægemidler, Brussel 20 august 1929.

Den finske regjering har ved tiltredelsen tatt følgende forbehold:

Den finske regjering forbeholder sig rett til å foreta de detaljendringer i nærværende avtales bestemmelser som utviklingen av de medisinske og farmasøitiske videnskaper efter hvert måtte kreve, og den ønsker å forbeholde sig adgang til å gjøre avvikelser fra Kew-indeksens plantebenevnelser og til på visse detaljpunkter å handle slik som omstendighetene måtte kreve.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet angående overenskomst**) mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 angående den civile rettergang. 20 juli.

Ifølge note av 1 juli 1935 fra den britiske sendemann i Oslo er overenskomsten fra 1 august 1935 tiltrådt forsåvidt angår the Dominion of Canada, inndelt i nedenfor opregnede provinser og territorier. For hver enkelt provins

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1932 s. 125.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 207.

20 juli. (territorium) er dessuten tilføiet til hvilken autoritet begjæringer om forkynnelse og rettsanmodninger blir å rette, samt hvilket sprog må benyttes:

Provins eller territorium.	*Autoritet.*	*Sprog.*
Ontario	Attorney-General	Engelsk
Quebec	Attorney-General	Engelsk eller fransk
Nova Scotia	Attorney-General	Engelsk
Prince Edward Island	Attorney-General	Engelsk
New Brunswick	Attorney-General	Engelsk
British Columbia	Attorney-General	Engelsk
Manitoba	Attorney-General	Engelsk
Saskatchewan	Attorney-General	Engelsk
Alberta	Attorney-General	Engelsk
North West Territories	Commissioners of the North West Territories	Engelsk
Yukon Territory	The Gold Commissioner of the Yukon Territory	Engelsk

20 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om jakttiden for ekorn i Østfold fylke vinteren 1935—36.

20 juli. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet um at hjort — kronhjort og kolle — skal vera freda heile året til utgangen av 1936 i Hordaland fylke med undantak av Seim Hjortevald i Alversund herad.

22 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Øyestad herred, Aust-Agder fylke.

22 juli. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um at den som i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke, gjer seg ei næring av å drive herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 1 august 1935 skal ha løyve til det.

22 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Kristiansund.

22 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forandring i reguleringsplanen for strøket mellem Innherredsveien, Gunnerus gate, Lademoens kirkeallé og Thomas von Westens gate i Trondheim og om bygningsvedtekter for samme strøk.

---

*) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste deild nr. 29.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 juli.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Australia 29 juni 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst *) om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923. Tiltredelsen omfatter også Papua, Norfolk-øya og mandatområdene Ny-Guinea og Nauru.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om endringer i vedtektene for bebyggelse av Piperviksområdets østre del og den centrale del omkring det nye rådhus i Oslo. 23 juli.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og bygningsvedtekter for strøket Aleksandragaten—Sandveien til bygrensen ved gate 35 i Molde. 24 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori angående en gave fra en gjenlevende ektefelle i uskifte til et fellesbarn uttales at gaven antas å være avgiftspliktig efter bestemmelsene i arveavgiftslovens §§ 12 og 13. Da loven av 16 mars 1934 således ikke kommer til anvendelse, antas gaven ikke å medføre plikt til å betale arveavgift av gaver som er ydet mens begge ektefeller levet. Avgift av disse pliktes først ved lengstlevendes død eller ved mulig tidligere fullstendig skifte (jfr. lov av 8 april 1905 § 3 siste ledd). 24 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 25 juli.

Ifølge meddelelse fra den nederlandske legasjon har Polen tiltrådt følgende overenskomster ***), undertegnet på den 2nen internasjonale fredskonferanse i Haag 18 oktober 1907:

VI. Overenskomst om behandling av fiendtlige handelsskib ved fiendtlighetenes åpning.
VII. Overenskomst om handelsskibs omdannelse til krigsskib.
IX. Overenskomst om bombardement ved flåtestyrker i krigstid.
X. Overenskomst om anvendelse på sjøkrig av grunnsetningene i Genève-konvensjonen.
XI. Overenskomst om visse innskrenkninger i utøvelsen av retten til opbringelse i sjøkrig.

Meddelelsen om tiltredelsen blev mottatt av den nederlandske regjering 31 mai 1935.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1929 s. 47.
**) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1910 s. 137.

25 juli. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Nittedal herred, Akershus fylke.

25 juli. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um at den som i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 26 august 1935 skal ha løyve til det.

25 juli. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet om innførelse av bevillingstvang for erhvervsmessig lastebilkjøring uten rute på de offentlige veier i Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke.

26 juli. **Cirkulære** fra Poststyret.
Bestemmelsen i Postreglementets kap. III § 6, 4de ledd, om at frimerker av den største verdi som er anvendelig i vedkommende tilfelle, alltid bør benyttes, gjelder også tjenestemerker. Jfr. kap. XIII § 3, 1ste punktum.

27 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sovjetsamveldet 8 juli 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst †) om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923.

27 juli. **Skrivelse** ***) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Tønsberg.

27 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Høyland herred, Rogaland fylke.

29 juli. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Nordre Høland herred, Akershus fylke.

30 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Severin Christensens og hustru Marie Christensens legat», oprettet ved gjensidig testament av 31 januar 1899 til fordel for trengende, syke og sengeliggende av arbeiderklassen innen Nykirkens menighet, Bergen.

---

*) Kunngj. 27 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.
**) Kunngj. 3 august i Lovtid. 1ste deild nr. 30.
***) Kunngj. 3 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1929 s. 47.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 30 juli.

Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har Belgia og Japan ratifisert internasjonal overenskomst *) om lastelinjer, London 5 juli 1930, henholdsvis med virkning fra 29 august og 11 september 1935.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 30 juli.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Etiopia tiltrådt Genève-konvensjonen **) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig med virkning fra 15 januar 1936.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Overrettssakfører E. Borgens legat til fremme av skogplantning i Lofoten», oprettet ved testament av 29 juni 1931. 31 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Direktør Andreas Raastads Legat», oprettet ved testament av 5 februar 1931 vesentlig til fordel for innbyggere av Sandefjord og Sandar. 31 juli.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på det av Sjur Olsen Fæn og kona Marte Olsdatter ved gåvebrev av 10 januar 1933 skipa legat til Innvik sjukerøktlag. 31 juli.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Grue herred, Hedmark fylke. 31 juli.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Raudeberg, Nord-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke. 31 juli.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og bygningsvedtekter for Rydningsmarken i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke. 31 juli.

Kongelig resolusjon. 1 aug.

Av de under Oplysningsvesenets fond bestyrte kapitaler, hvorav de årlige renter tilfaller geistlige embedsmenn, bestillingsmenn eller brukere av benefisert gods, blir rentene fra 1 juli 1935 og inntil videre å utbetale med $3^1/_2$ % istedenfor med 4 %.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Kunngj. 3 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

1 aug. **Kongelig resolusjon** *) om

I. forandring i § 8 i de ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 fastsatte almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. og

II. forandring i § 10 i de ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om melk og fløte.

1 aug. **Kongelig resolusjon** **) om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. m. i Østre Toten herred, Opland fylke.

1 aug. **Kongelig resolusjon** **) om renholdsforskrifter for skogshytter i Flå herred, Buskerud fylke.

1 aug. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av § 3 i lov nr. 8 av 22 juni 1928, om utførselsavgift av fiskehermetikk m. v. bestemmes herved at den ved kongelig resolusjon av 28 september 1928 fastsatte instruks for utvalget for Hermetikkindustriens laboratorium skal endres således:

§ 1 skal begynne sa: «Utvalget, som fungerer som laboratoriets styre, forvalter» o. s. v.

Post 2 i første ledd av § 3 skal lyde så:

«Ansettelse av bestyrer (direktør) og funksjonærer, samt om ansettelsesvilkår, lønn og instruks for disse.»

§ 4 skal lyde så:

«Utvalget velger selv formann og viceformann.

Formannen leder utvalgets virksomhet. Han sammenkaller utvalget til møte og har å sørge for iverksettelsen av de av utvalget fattede beslutninger. Han har også å sørge for at der føres ordentlig og nøiaktig regnskap over de innkomne midler og deres anvendelse.

Når formannen har forfall, overtas hans funksjon av viceformannen.»

§ 5 får sådan tilføielse:

«Utvalgets korrespondanse besørges — i samråd med formannen — av bestyreren (§ 3), som også anviser regninger til utbetaling innenfor rammen av utvalgets beslutninger.»

1 aug. **Kongelig resolusjon** **).

I medhold av post II i lov av 26 juni 1934 nr. 3 om endring i § 12 i lov av 29 mai 1901 nr. 4 om oprettelse av en

---

*) Kunngj. 3 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30. Se res. av 3 mai 1935 hvor forandringene er inntatt.

**) Kunngj. 3 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

kjøpstad ved Ofotbanens endestasjon ved Narvik bestemmes herved at den nevnte lov av 26 juni 1934 trer i kraft 15 august 1935. 1 aug.

Kongelig resolusjon. 1 aug.

Følgende bestemmelser i «Regulativ for tillegg til Hærens tjenestemenn i fred» fortolkes således:

1. Fritt kvarter, omhandlet i regulativets punkt 3 b, har anvendelse både ved forlegning i telt og når underbringelsen skjer på annen måte.

2. Divisjonsfellesøvelser henhører blandt de øvelser (felttjenesteøvelser) som omhandles i regulativets punkt 8 a, og hvorunder befalet oppebærer vanlig innkommanderingstillegg.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering og vedtekter for en del av eiendommen Drengsrud i Asker herred, Akershus fylke. 1 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 aug.

Ifølge meddelelser fra den belgiske legasjon har Belgia, Japan og Sovjetsamveldet deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende internasjonal overenskomst **) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929. Ratifikasjonene får virkning henholdsvis fra 29 august, 11 september og 2 oktober 1935.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 aug.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Estland tiltrådt internasjonal overenskomst ***) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931, med underskrivningsprotokoll. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 5 juli 1935.

Skriv †) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Evje herad, Aust-Agder fylke. 2 aug.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet. I medhold av lov om motorvogner § 19, annet ledd, bestemmes følgende som gjeldende inntil videre: 2 aug.

«På Gamle Enebakkvei mellem Baglerfaret (Ryenbergveien) og bygrensen er motorvognkjøring bare tillatt i retning fra Oslo.»

---

*) Kunngj. 10 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.
†) Kunngj. 10 august i Lovtid. 1ste deild nr. 31.

2 aug. **Skriv** *) frå Arbeidsdepartementet.
Med tilføre av lov um motorvogner frå 20 februar 1926 § 19, andre leden, har Arbeidsdepartementet for vegen Kvale—Skjolden, teke burt dei serfyresegner for motorvognkøyring som er fastsette i punkt 3 i skriv frå 11 juni 1928 til fylkesmannen i Sogn og Fjordane fylke.

5 aug. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Sjernarøy herad, Rogaland fylke.

5 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke.

5 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om tobakksvedtekt for Stamnes herred, Nordland fylke.

5 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Helgøy herred, Troms fylke.

6 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Astrid og Olaf Johnsens legat», oprettet ved gjensidig testament av 28 desember 1914 til fordel for Bergens handelsstands understøttelsesforening.

6 aug. **Stadfesting** — gjevi av Socialdepartementet — på det legatet som Gunnar Kiland har skipa ved gåvebrev av 22 oktober 1933 til beste for trengande i Håland, Hyste, Stalleland og Fillingtveit skulekrinsar i Landvik herad.

6 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Korgen herred, Nordland fylke.

6 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Torsken herred, Troms fylke.

7 aug. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke.

7 aug. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om regler for bruk av piggtråd innen Nes herred, Vest-Agder fylke.

8 aug. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Haram herad, Møre og Romsdal fylke.

9 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frøken Anna Magnus's testament av 2 april 1930 oprettede «Ingeborg og Anna Magnus legat» til trengende av Bergens handelsstand.

---

*) Kunngj. 10 august i Lovtid. 1ste deild nr. 31.
**) Kunngj. 10 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Lensmann Ole Ohnstads legat til Aurland Gamleheim», oprettet ved testament av 1 november 1927. 9 aug.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Dønnes herred, Nordland fylke. 9 aug.

Rundskrivelse *) nr. 2 fra Finansdepartementet til fylkesmennene angående overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas. 10 aug.

I henhold til artikkel 6 i den provisoriske kompensasjonsavtale av 9 november 1933 mellem kongeriket Norge og republikken Hellas, jfr. departementets rundskrivelse av 20 juni d. å., er det mellem de to lands nasjonalbanker ført forhandlinger som har ledet til enighet om at de respektive clearingkonti fra og med 15 august d. å. skal føres i engelske pund sterling og ikke som hittil i franske francs.

I anledning herav og med hjemmel i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 har Finansdepartementet truffet følgende beslutning om

Endringer i bestemmelsene av 20 juni 1935 angående betaling av greske varer som innføres til Norge m. v.

§ 1. Betaling for greske varer og enhver annen kommersiell fordring som opstår som følge av kjøp av greske til Norge importerte varer, skal utelukkende skje i engelske pund sterling på en i Norges bank for den greske nasjonalbank i den anledning oprettet konto.

Har et norsk firma forpliktet sig til betaling i en annen myntsort enn engelske pund sterling, skal der innbetales et beløp i engelske pund sterling som motsvarer den skyldige sum efter en omregningskurs som fastsettes av Norges bank.

Enhver som innfører varer fra Hellas enten direkte eller gjennem et annet ledd, er pliktig til å meddele tollvesenet, postverket og Norges bank de oplysninger som disse finner nødvendige ved avgjørelsen av om varen inngår under bestemmelsene i foregående ledd.

§ 2. Bestemmelsene i foregående paragraf trer i kraft 15 august 1935 og får anvendelse på betaling som forfaller fra og med denne dag.

Fra og med samme dag opheves § 1 i Finansdepartementets bestemmelser av 20 juni 1935.

---

*) Kunngj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

10 aug. *§ 3. Saldoen i franske francs på clearingkontoen i Norges bank pr. 15 august 1935 blir å omregne til engelske pund sterling efter en kurs som fastsettes av Norges bank.*

Man skal anmode herr fylkesmannen om å gjøre samtlige aktie- og sparebanker samt børser og næringsorganisasjoner i fylket bekjent med denne rundskrivelse.

Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av rundskrivelsen. Flere eksemplarer vil kunne erholdes ved henvendelse til Finansdepartementets finanskontor.

10 aug. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet vedrørende overenskomst *) om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Hellas 19 juli 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende en under 12 september 1934 avgitt erklæring hvorved Hellas fornyer for et tidsrum av 5 år fra sistnevnte dag sin anerkjennelse av domstolens domsmyndighet overensstemmende med vedtektenes artikkel 36, 2net ledd, på samme betingelser som tidligere (jfr. «Overenskomster» 1929 s. 255).

10 aug. **Skriv** **) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Austrheim herad, Hordaland fylke.

10 aug. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke.

10 aug. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Orkdal herred, Sør-Trøndelag fylke.

12 aug. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Skåtøy herred, Telemark fylke.

13 aug. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke.

13 aug. **Skriv** **) frå Landbruksdepartementet um at eigar eller innehavar av hund i Førde sokn i Førde herad, Sogn og Fjordane fylke, skal halda hunden i band eller

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr 4 for 1921 s. 73.
**) Kunngj. 17 august i Lovtid. 1ste deild nr. 32.
***) Kunngj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

forsvarleg innestengt eller inngjerd i den tid bufe beiter. Dette skal likevel ikkje gjelda når det vert godtgjord at hunden under lovleg jakt på forsvarleg måte har fylgje med eigar eller innehavar. 13 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Det Norske Operafond». 14 aug.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 14 aug.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har den nederlandske regjering i henhold til henholdsvis artikkel X, 19 og 9 i de internasjonale vekselrettsoverenskomster *), Genève 7 juni 1930, erklært at de skal gjelde for Nederlandsk India og Curaçao.

Erklæringen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 16 juli 1935.

Skrivelse fra Socialdepartementet til medisinaldirektøren. 14 aug.

I henhold til bemyndigelse, gitt ved kongelig resolusjon av 16 mai 1935, bestemmer departementet, at der i den ved resolusjon samme dag fastsatte liste over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord, avsnitt 3, instrumenter og sykepleieartikler, tilføies: Kirurgisk pinsett. Herav skal hvert fartøi som hører til listens gruppe 1, 2 eller 3, ha ombord 1 stykke og hvert fartøi som hører til gruppe 4, 2 stykker.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 15 aug.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Fristaden Danzig ratifisert de internasjonale veksel- og chekkrettsoverenskomster *), Genève 7 juni 1930 og 19 mars 1931, med bilag og protokoller. Ratifikasjonsdokumentene blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 24 juni 1935.

Kongelig resolusjon. 16 aug.

I. Det tillates at Heidal kirke i Heidal sogn av Sel prestegjeld i Hamar bispedømme gjenopføres efter en av arkitekt Bredo Berntsen utarbeidet plan under iakttagelse av Statens bygningsinspektørs bemerkninger til denne og at det herunder dispenseres fra bestemmelsen i lov om kirker og kirkegårder av 3 august 1897 § 25, hvorefter en sognekirke skal ha plass til minst en fjerdedel av sognets folkemengde.

II. Kirkedepartementet bemyndiges til å godkjenne utformningen av kirkens interiør og innredning.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1934 s. 81.

16 aug. III. Hamar stiftsdireksjon bemyndiges til å godkjenne mindre vesentlige endringer i den under post I nevnte byggeplan om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *).
Resolusjonen av 25 juni 1935 om at enkelte bestemmelser i lov om forandringer i rettergangslovene av 21 juni 1935 (nr. 8) trer i kraft straks, forandres derhen at domstolslovens § 85 første ledd og § 86 første ledd utgår av opregningen av de lovbestemmelser som trer i kraft straks.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *).
Departementenes bud- og vaktmesterforening anerkjennes i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *).
I fiskerivesenet anerkjennes Klipfiskvrakernes landsforening i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2.

16 aug. **Kongelig resolusjon.**
Opsigelse av overenskomsten **) angående telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige avsluttet mellem telegrafadministrasjonene i Danmark, Norge og Sverige 21 januar 1929 og 18 og 30 september 1928 godkjennes således at overenskomsten bortfaller fra utgangen av juli 1936.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *). Handelsdepartementet bemyndiges til i samråd med Socialdepartementet og arbeidsformidlingsinspektøren å avgjøre søknader om disposisjon til havnearbeider og fyrarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *) om plikt for enhver interessert i forhold til den nytte han har av tiltaket å bidra til sams sauesanking i en beitestrekning i Vågå herred, Opland fylke.

16 aug. **Kongelig resolusjon** *).
I. De av Arbeidsdepartementet i foredrag av 16 august 1935 foreslåtte kjøretakster, bestemmelser om kjørehastighet og driftsreglement for Kjelsåssporveien approberes som gjeldende inntil videre.

---

*) Kunngj. 17 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1929 s. 223.

II. Arbeidsdepartementet bemyndiges til å foreta mindre forandringer som måtte vise sig ønskelige i de under post I nevnte takster og bestemmelser samt det nevnte driftsreglement. 16 aug.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Skånland herred, Troms fylke. 16 aug.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Karl Oscar Hansens testament av 13 mai 1925 oprettede «Ulrich Angell Weinholdt og pleiesønns legat» til fordel for Molde og Romsdals hjem for tuberkulosetruede barn. 17 aug.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 17 aug.

Den nye rettergangsordning.

Rundskrivelse nr. 32.

Rettsvidner ved sjøforklaringer.

Ved lovene av 10 juni 1932 om forandringer i rettergangslovene blev det innført den regel at det til rettsmøter skulde tilkalles ett rettsvidne istedenfor to i de tilfelle hvor det var nødvendig å ha rettsvidne til stede.

Ved lov nr. 8 av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene m. v. har domstolslovens § 31 fått følgende tillegg: «Ved sjøforklaringer kan dommeren tilkalle to rettsvidner.» I henhold til bestemmelsen i avsnitt VII nr. 1 i den nevnte lov er det ved kgl. resolusjon av 25 juni d. å. bestemt at den nye regel i domstolslovens § 31 straks skal tre i kraft.

I den anledning skal departementet gjøre opmerksom på at det til alle sjøforklaringer bør tilkalles et rettsvidne som har kyndighet i sjøvesen, jfr. domstolslovens § 101, 3. ledd. Dessuten bør det tilkalles en teknisk kyndig mann som rettsvidne når det er sannsynlig at man under en sjøforklaring vil komme inn på forhold hvor teknisk kyndighet kan være av betydning, f. eks. forhold som vedkommer maskin, skrog eller heiseinnretninger. Dommeren vil på forhånd kunne innhente oplysninger hos rekvirenten om dette er tilfelle, og han vil efter omstendighetene også kunne rådføre sig med skibskontrollens besiktigelsesmann.

Hvor saken gjelder større sjøulykker, bør alltid 2 rettsvidner tilkalles, enten to nautisk kyndige menn eller én nautisk og én teknisk kyndig mann.

Da det har vist sig at skibsinspektøren ikke alltid er blitt varslet om de sjøforklaringer som er nevnt i sjøfartslovens

*) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

17 aug. § 321, henleder man samtidig opmerksomheten på bestemmelsen i § 19 i loven om statskontroll med skibs sjødyktighet av 9 juni 1903. Dersom det ikke er anledning til å varsle skibsinspektøren, bør skibskontrollens nærmeste tilsynsmann underrettes om sjøforklaringen.

Ett eksemplar av denne rundskrivelse bes sendt til alle herreds- og bydommere som har sjødistrikt.

17 aug. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Fjære herred, Aust-Agder fylke.

17 aug. **Skriv** **) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Landvik herad, Aust-Agder fylke.

20 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Gårdbruker Mathias P. Klæbu og hustru Olava Klæbus legat», oprettet ved deres testament av 14 oktober 1917 til fordel for Stod kommune.

20 aug. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Telemark.

Departementet antar at hundeavgiftslovens § 1 er således å forstå at hundeavgiften må være den samme for de to første hunder, og denne avgift må for hver hund ikke overstige kr. 100,00. Holder noen mer enn to hunder, kan avgiften for de overstigende forhøies inntil det dobbelte selv om avgiften for hver av disse derved overstiger kr. 100,00.

Spørsmålet hører for øvrig under domstolenes avgjørelse.

20 aug. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om at den som i Tyristrand herred, Buskerud fylke, gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, skal ha bevilling.

20 aug. **Cirkulære** fra Poststyret.

Finansdepartementet har på foranledning uttalt at frimerker må antas å inngå under uttrykket «vare» i § 1 i Stortingets beslutning av 17 juni d. år om omsetningsavgift. Men da salget av frimerker antas å burde anses som statens salg også når det skjer fra private frimerkeforhandlere, vil ethvert salg av frimerker være undtatt fra avgiftsplikt i henhold til § 4 a i avgiftsbeslutningen.

20 aug. **Cirkulære** fra Poststyret.

Handelsdepartementet har bestemt at skatteinspektører skal ha rett til å bruke tjenestemerker på statens post.

---

*) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.
**) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste deild nr. 33.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Frøken Birgitte Marie Moes legat for løslatte». 21 aug.

Skriv *) frå Arbeidsdepartementet um brigde i dei avgrensingsfyresegner som hev vore fastsett for skyssing med motorvogn til og frå Hallingdal, Valdres, Lærdal og Årdal. 21 aug.

Noteveksling **) om endring av den norsk-danske overenskomst***) av 6 november 1930 angående gjensidig anerkjennelse av førerkort og vognkort for motorvogner. 19 aug. — 22 aug

Skriv *) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Bremnes herad, Hordaland fylke. 22 aug.

Skrivelse †) fra Arbeidsdepartementet om at lensmannen i Langesund og politifullmektigen i Telemark skal være medlem henholdsvis av bygningsrådet og brandstyret i Langesund, begge i politimesterens sted. 22 aug.

Kongelig resolusjon †) om at det i Loneelven i Haus herred, Hordaland fylke, skal være tillatt å drive stangfiske til og med 25 september. 23 aug.

Kongelig resolusjon †). 23 aug.

I. De i Arbeidsdepartementets foredrag av 23 august 1935 foreslåtte kjøretakster og bestemmelser om kjørehastighet m. v., sikkerhetsforanstaltninger og inngjerding for Sognsvassbanen samt det foreslåtte driftsreglement for Sognsvassbanen og Smestadbanens forlengelse approberes som gjeldende inntil videre.

II. Arbeidsdepartementet bemyndiges til å foreta mindre forandringer som måtte vise sig ønskelige i de under I nevnte takster og bestemmelser samt det nevnte driftsreglement.

Kongelig resolusjon †). 23 aug.

I. De i Arbeidsdepartementets foredrag av 23 august 1935 foreslåtte kjøretakster og bestemmelser om kjørehastighet, sikkerhetsforanstaltninger og inngjerding for Smestadbanens forlengelse til Røa approberes som gjeldende inntil videre.

---

*) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste deild nr. 33.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1935 s. 621.
***) Se «Overenskomster» nr. 9 for 1930 s. 672.
†) Kunngj. 26 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

23 aug. II. Arbeidsdepartementet bemyndiges til å foreta mindre forandringer som måtte vise sig ønskelige i de under post I nevnte takster og bestemmelser.

23 aug. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av § 53 i lov om sparebanker av 4 juli 1924, jfr. lov nr. 4 av 16 mai 1935, foretas visse endringer i de ved kongelig resolusjon av 24 juli 1925 approberte forvaltningsregler og styreinstruks for Sikringsfondet for sparebanker overensstemmende med et fremlagt utkast.

Forvaltningsreglene m. v. skal efter de foretatte endringer i sin helhet lyde så:

§ 1. Sikringsfondet for sparebanker er oprettet i henhold til lov om sparebanker av 4 juli 1924 §§ 51—54. Fondet er sparebankenes felleseiendom.

Fondet skal:

a) Tjene til hjelp for sparebanker som er kommet i vanskeligheter, men som må anses for å være levedyktige. Hjelpen blir å yde som lån eller innskudd på rimelige og så vidt mulig betryggende vilkår.

b) Stille garanti for skolesparekassers tilgodehavender i sparebanker efter nærmere bestemmelser som blir å fastsette i fondets forvaltningsregler.

Forsåvidt det ved undersøkelse av Sparebankinspeksjonen eller på annen måte er konstatert at den lånsøkende banks status viser underskudd, skal dette i almindelighet være dekket ved betryggende garanti, forinnen hjelp kan ydes av sikringsfondets midler.

§ 2. Vedrørende sikringsfondets garanti for skolesparekassers tilgodehavender i sparebank gjelder følgende bestemmelser:

a) Sikringsfondets garanti gjelder for innskudd fra skoleelever gjennem skolesparekasse godkjent av vedkommende skole, sparebank og sikringsfondet.

Garantien gjelder for et beløp av inntil kr. 300,00 pr. innskyter i skolesparekassen.

Normalt skal en innskyter i skolesparekassen ikke kunne heve innskuddene helt eller delvis før ved avgang fra skolen.

Garantien ophører 6 måneder efterat eleven har forlatt skolen.

Sparebankene er pliktige til å gjennemføre bestemmelser som fastsettes av sikringsfondet for å undgå misbruk av skolesparekassene.

b) Sparebank som har innskudd fra skolesparekasse, plikter å anmelde skolesparekassen til sikringsfondet for godkjennelse. Et eksemplar av de bestemmelser som gjelder for skolesparekassen (vedtekter m. v.) skal samtidig innsendes til sikringsfondet.

Hvert år innen 1 april skal sparebankene innsende til sikringsfondet statistiske opgaver vedrørende skolesparekassevirksomheten efter skjema fastsatt av sikringsfondet.

Sparebankene plikter for øvrig å gi sikringsfondet de oplysninger det måtte forlange om sparebankenes skolesparekassevirksomhet.

c) Innskudd i sparebank fra skolesparekasser skal bokføres således at sparebanken til enhver tid har oversikt over skolesparekassenes tilgodehavende og antall innskytere i skolesparekassene. Videre skal det av bokførselen kunne fremgå hvor stort beløp elevene har spart op pr. år og hvilket beløp sparebanken har godtgjort i renter til skolesparekassene. 23 aug.

d) Når det er opstått tap av skolesparekassers tilgodehavende i sparebank og dette skal dekkes av sikringsfondet, skjer det som utbetaling til vedkommende sparebank (dens konkursbo) mot kvittering fra dem som er berettiget til å disponere innskuddene (elevene, deres foresatte eller skolene).

e) Hvis det i henhold til loven om Garantikassen for sparebanker, blir foretatt avsetning til midlertidig garantifond av skolesparekassers tilgodehavende i sparebank, utløser sikringsfondet skolesparekassenes garantifondsandeler. Sikringsfondet inntrer derefter som fordringshaver i vedkommende sparebank på like fot med de øvrige andelseiere.

f) Meddelelse om sikringsfondets garantiforpliktelse for skolesparekassers tilgodehavender i sparebanker avgis for generalforsamlingen i forbindelse med beretningen om fondets virksomhet (§ 13).

§ 3. Fondets forvaltningsorganer er en generalforsamling, sammensatt på den i sparebanklovens § 53 bestemte måte, og et styre valgt av generalforsamlingen.

§ 4. Generalforsamlingen sammenkalles av fondets styre.

Ordinært bør generalforsamlingen berammes til tid og sted som bestemt for årsmøtet i Centralforeningen for Norges sparebanker.

Ekstraordinær generalforsamling sammenkalles til avholdelse, når styret finner det nødvendig, eller forlangende derom fremkommer fra minst 1/10 av medlemmene.

Innkallelsen til generalforsamlingen skjer minst 4 uker i forveien pr. brev og ved kunngjørelse i Sparebankbladet.

De møtende representanter velger hver gang en dirigent for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen kan ikke fatte endelig beslutning i andre saker enn dem som er opført i innkallelsen.

For at gyldig beslutning skal kunne treffes, må minst en femtedel av sparebankene være representert, enten ved møtende representant eller ved skriftlig votum innsendt til fondets styre.

Valgt representant for den enkelte sparebank (eller i tilfelle valgt varamann for denne) må møte personlig. Ingen møtende representant kan avgi mer enn én stemme.

Beslutninger fattes ved simpel stemmeflerhet. I tilfelle av stemmelikhet gjør dirigentens stemme utslaget.

Over forhandlingene føres protokoll under dirigentens ansvar. Protokollen opleses før møtets slutning til vedtagelse og underskrives, foruten av dirigenten, av minst to andre medlemmer.

§ 5. Styret består av 5 medlemmer, hvorav chefen for Bank- og sparebankinspeksjonen skal være den ene. De 4 andre styremedlemmer tillikemed 4 varamenn for disse velges av generalforsamlingen for 4 år ad gangen.

Av dem som velges første gang, uttrer efter loddtrekning halvparten av hver gruppe efter 2 års forløp. Senere avgår hvert annet år de to medlemmer (varamenn) som har tjenestgjort lengst.

Styrets medlemmer tilkommer godtgjørelse for sitt arbeide.

23 aug. Dennes størrelse fastsettes av generalforsamlingen og utredes av fondet.

§ 6. Styret velger innen sin midte en formann og en varaformann.

Møtet sammenkalles av formannen.

For at gyldig styrebeslutning kan fattes, må minst 4 styredeltagere være til stede og minst 3 av de møtende være enig i beslutningen. Endelig avgjørelse kan bare treffes i styremøter.

Protokoll føres under formannens ansvar. Den underskrives av samtlige møtende.

Fondet forpliktes ved underskrift av formannen eller av et annet medlem av styret, kontrasignert av den i § 7 omhandlede forretningsfører.

§ 7. Styret treffer bestemmelse om forretningenes utførelse på hensiktsmessigste måte. Til assistanse for styret antar dette en forretningsfører og utferdiger instruks for ham. Forretningsførerens lønn fastsettes av styret. Om nødvendig antar styret midlertidig arbeidshjelp og fastsetter dennes godtgjørelse.

§ 8. Generalforsamlingen velger to revisorer med varamenn til å revidere fondets regnskaper og efterse dets beholdninger. Revisors honorar fastsettes av generalforsamlingen.

Revisor påser at bokførselen foregår på behørig måte, at alle beregninger m. v. er riktige, og at alle posteringer stemmer med tilhørende inntekts- og utgiftsbilag.

Minst 2 ganger om året — til ubestemte tider — skal revisor eftertelle fondets beholdning av verdipapirer og kontrollere kassebeholdning og mellemværende med banker.

§ 9. Rentene legges — efterat forvaltningsomkostningene er fratrukket — til kapitalen inntil fondet med tillegg av de årlige bidrag fra sparebankene er nådd op i den i sparebanklovens § 51 bestemte størrelse.

Så lenge fondet har nevnte størrelse, blir dets renter med fradrag av forvaltningsomkostninger å fordele mellem eierne i forhold til enhvers andel i fondet.

Sparebank, der har ophørt med sin virksomhet som sådan, kan ikke kreve innbetalte avgifter tilbake. Ved utregningen av bestående sparebankers andeler i fondet, blir sådanne avgifter å anse som felleseiendom.

§ 10. Styret fastsetter i hvert enkelt tilfelle rentesats og øvrige vilkår for lån eller innskudd.

Når depositum kreves, bør dette fortrinsvis bestå i lett realisble verdipapirer.

Lån og innskudd av her omhandlede art ydes i almindelighet for en tid av to år eller på kortere tid. Styret kan forlenge lånetiden for inntil 1 år ad gangen, når dette efter forholdene finnes påkrevet.

Så lenge en sparebank nyder hjelp fra sikringsfondet, skal den gi regelmessige innberetninger til fondets styre om bankens stilling og virksomhet, — i regelen ved utgangen av hvert fjerdingår.

I almindelighet skal den lånsøkende bank pålegges plikt til i lånetiden å foreta en planmessig avvikling av større engagementer og til å innskrenke sin utlånsvirksomhet til imøtekommelse av lokalt kredittbehov av begrenset omfang.

Når det anses påkrevet, kan fondets styre gjøre utbetaling av lån eller innskudd avhengig av at der skjer forandringer i

sammensetningen av sparebankens styre, eller av at bankens virk- 23 aug.
somhet undergis kontroll av en lokalkjent tilsynsmann.

§ 11. Fondets ledige midler anbringes i lett realisable statsgaranterte verdipapirer eller som innskudd på kort opsigelse i sikre banker.

Styret har å sørge for at den del av fondets midler som ikke anbringes i verdipapirer, fordeles således at der i enkelt bank ikke innestår noget beløp som må anses uforholdsmessig stort efter bankens og fondets forhold.

Ved kjøp av verdipapirer legges vekt på at papirene virkelig med letthet kan fåes omsatt. Fortrinsvis velges norske statsobligasjoner, obligasjoner som er utstedt av Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og boligbanken, Småbruk- og boligbanken og Den norske fiskeribank og lignende.

Fondets verdipapirer skal opbevares i en av styret valgt bank, som efter styrets nærmere bestemmelse også kan gis i opdrag å innkassere kuponger m. v.

§ 12. I fondets bøker oprettes forskuddskonti for hver andelshaver i det tidligere bestående «Sparebankenes sikringsfond». Disse konti blir ved utgangen av hvert kalenderår å godskrive rente overensstemmende med sparebanklovens § 51, siste punktum. Rentene legges til kapitalen, og den hele beholdning anføres i ny regning, hvorefter kontoen årlig belastes for pliktig avgift så lenge den viser tilgodehavende for vedkommende bank. Den for hvert år innvunne rente blir å utbetale de andelshavere som måtte stille forlangende herom.

§ 13. Fondets regnskap avlegges for kalenderåret.

Forretningsføreren skal innen utgangen av januar måned avgi utkast til årsregnskapet til styrets formann, ledsaget av revisors attest om at utkastet stemmer med bøkene, at disse er behørig revidert, og at de opførte beholdninger er eftertellet og funnet i orden.

Regnskapet vedtas i styremøte. Det underskrives av styret, kontrasigneres av revisor og paraferes av forretningsføreren.

Gjenpart av regnskapet medsendes innkallelsen til den ordinære generalforsamling, eller i tilfelle til ekstraordinær generalforsamling som holdes tidligere i året.

Beretning om fondets virksomhet avgis for generalforsamlingen og behandles av denne i forbindelse med spørsmålet om godkjennelse av regnskapet.

Kongelig resolusjon. 23 aug.

Utskrivningsreglement for landforsvaret og sjøforsvaret fastsettes overensstemmende med et av Forsvarsdepartementet fremlagt utkast sålydende:

1. kapitel.

Utskrivningsvesenets opgaver. Vernepliktige og fritatte.

§ 1. Utskrivningsvesenet skal av hensyn til verneplikten opta fortegnelse over alle menn, som er hjemmehørende her i riket og føre dem i rulle fra 1 januar i det år, hvori de fyller sitt 20. år, eller fra det tidligere tidspunkt som måtte være bestemt (jfr. vernepliktsloven av 21 juni 1929 § 12 og § 26) og inntil de efter lovens bestemmelser kjennes fri for verneplikt eller føres ut av rullene som uttjent.

23 aug. Det skal efter foretatt utskrivning stille alle de menn som er tjenstpliktige til militærmyndighetenes rådighet i lovbestemt alder for utførelse av den for dem bestemte tjeneste. Dette skjer ved at utskrivningsmyndighetene hvert år sender rulle for de tilgående tjenstpliktige av hver klasse til de rulleførende enheter i landforsvaret og sjøforsvaret.

Videre skal utskrivningsvesenet føre kontroll med at hver mann i den væbnede makt utfører den for ham bestemte tjeneste og i rett tid overføres fra opbud til annet og føres i avgang når hans vernepliktstid efter loven er utløpet.

Når opsetning av krigsforsterkning skal finne sted (L. § 5) foretas den av utskrivningsvesenet i den utstrekning og efter de regler som Kongen bestemmer.

§ 2. Vernepliktige er foruten innfødte norske menn også andre menn, som er hjemmehørende her i riket, medmindre særlig overenskomst med fremmed stat eller undersåttlig forhold til en sådan måtte være til hinder. (L. § 6).

Bortsett fra den plikt, som ved opsetning av krigsforsterkning påhviler enhver våbenfør mann i alderen mellem 18. og 55. år til å gjøre tjeneste i krigstid ,selv om han ellers ikke tilhører hæren eller marinen, begynner forpliktelsene efter vernepliktsloven ordinært fra 1 januar i det kalenderår, hvori 20 års alder nåes. For vernepliktige som er bosatt i utlandet på nevnte tidspunkt begynner dog forpliktelsene først ved deres ankomst til landet (L. § 17).

På den annen side begynner forpliktelsene for menn som hverves eller utskrives før 1 januar i det 20. år, fra det tidspunkt da deres innrullering som følge herav finner sted (L. §§ 12, 26).

§ 3. Vernepliktstiden er 24 år og løper ordinært fra 1 januar i det år hvori det 21. år fylles. For dem som utskrives eller hverves utenfor ordinær tid begynner vernepliktstiden i almindelighet fra den nærmest efterfølgende 1 januar, men den kan bestemmes regnet fra nærmeste 1 januar før utskrivningen eller hvervningen, dersom denne foregår så tidlig at vedkommende kan delta i årets øvelser. Tidligere enn fra 1 januar efter det fylte 18. år kan dog vernepliktstiden ikke regnes for nogen.

De klasser av vernepliktige som i medhold av L. §§ 31, 2 og 48 fritas for tjeneste i fred, blir med undtagelse av jernbanetjenestemenn å rulleføre ved utskrivningsvesenet (§ 67). De kan kalles inn til tjeneste efter beslutning av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 4. Verneplikten ophører ved utløpt vernepliktstid eller ved slettelse av rullene på grunn av utvandring med tillatelse eller udyktighet legitimert på foreskrevet måte (L. § 29). Når en bror er død eller blitt vanfør i felten, skal dessuten den næste bror være fritatt for utskrivning.

Verneplikten bringes midlertidig til ophør ved ansettelse som geistlig embedsmann eller prest eller forstander for ordnet dissentermenighet utenfor statskirken, som losoldermann eller fast los (L. § 7).

I de i 2. ledd omhandlede tilfelle inntrer verneplikten påny når den omstenighet bortfaller, som har bevirket fritagelsen. Det samme gjelder når en utvandret igjen tar ophold her i riket, forsåvidt ikke erhvervet undersåttsforhold i en fremmed stat eller konvensjon med en sådan er til hinder.

2. kapitel. 23 aug.

Inndelingen i roder og innrulleringskretser. Rodeforstandere, kretsforstandere og formenn i innrulleringsnevndene. Rodeforstanderes og innrulleringsnevnders plikter. Innrulleringsmøter.

§ 5. Innen hver innrulleringskrets (L. § 18) bør rodene gis fortløpende nummer. Inndelingen foretas av formannskapet (L. § 20).

Når lensmannsdistrikter herefter deles blir, hvis ikke anderledes bestemmes, ethvert av de nye lensmannsdistrikter særskilt innrulleringskrets fra den følgende 1 januar å regne (L. § 18). Formannen i innrulleringsnevnden henvender sig til vedkommende formannskap om valg av kretsforstander med varamann for hver krets og treffer de for øvrig nødvendige forføininger til delingens iverksettelse. Når delingen er gjennemført meldes dette til vernepliktsstyret og fra dette til generalkrigskommissæren.

§ 6. Når rodeinndeling herefter forandres og når det er foretatt valg av rodeforstander (L. § 20), skal vedkommende formannskap meddele underretning om valget så vel til innrulleringsnevnden som til den beskikkede rodeforstander. Meddelelsen til rodeforstanderen skjer gjennem lensmannen. I byene underretter formannskapet også politiet om ethvert nytt valg av rodeforstander. Innrulleringsnevnden underretter mønstringsmennene i nødvendig utstrekning.

Ved valget av kretsforstander tas hensyn til, at vedkommende får så kort reise til møtestedet som mulig.

Efter foretatt valg på ny kretsforstander med varamann (L. § 19) gir fomannskapet innrulleringsnevnden og de valgte underretning om valget, som dessuten bekjentgjøres i kretsen på sedvanlig måte.

§ 7. Forsvarsdepartementet bestemmer hvilke officerer skal være formenn i de forskjellige innrulleringsnevnder (L. § 19) og underretter i nødvendig utstrekning de militære myndigheter og utskrivningsmyndighetene. De sistnevnte underretter vedkommende formannskaper og mønstringsmenn.

§ 8. Det påligger rodeforstanderen (L. §§ 20, 21, 25):

1. Innen 15 januar hvert år å sette op rodeliste efter anordnet skjema (S. nr. 76) over de menn som er hjemmehørende i roden eller for tiden opholder sig der, og som i året fyller 20 år, eller som før har fylt 20 år uten at de er blitt utskrevet eller fritatt for verneplikt. I rodelisten opføres også menn som er eller har vært ansatt i garnisonerende avdeling (stab, skole m. v.) før utskrivningsalderen, jfr. § 111. Menn som midlertidig opholder sig i roden føres dog ikke op, hvis de legitimerer å ha avgitt eller sendt melding i rett tid til rodeforstanderen eller lensmannen (politiet) på hjemstedet med de nødvendige oplysninger for optagelse i rodeliste der. Menn over den sedvanlige innrulleringsalder føres op på rodelisten, hvis rodeforstanderen har grunn til å anta at deres vernepliktsforhold ikke er ordnet. Midlertidig fraværende, som har sitt hjem i roden, føres op.

   Rodelisten skal settes op efter muntlige oplysninger, som rodeforstanderen plikter å innhente hos de innrulleringspliktige personlig, og så vidt mulig efter forevist dåpsattest.

   De fra hvem det på grunn av fravær eller lignende ikke kan skaffes personlige oplysninger, skal føres inn i rode-

23 aug.

listen efter skriftlige opgaver fra dem selv eller efter oplysninger som skriftlig eller muntlig erhverves fra andre. Rodelisten skal angi hvorfra oplysningene skriver sig (se skjemaet). Skriftlig meddelte oplysninger — undtagen dåpsattest — skal følge listen som bilag.

2. Å sørge for at ingen innrulleringspliktig som opholder sig eller er hjemmehørende i roden, undgår å bli innført i rodeliste eller utskrivningsliste. Ved muntlig henvendelse til personer, som kan gi de nødvendige oplysninger, anstilles undersøkelse om enhver, som antas ulovlig å unddra sig for verneplikten, hvorefter anmeldelse straks skjer til innrulleringsnevnden.
3. Efterhånden som de innrulleringspliktige gir de nødvendige oplysninger for optagelse på rodelisten å utfylle tydelig og ordentlig for enhver av dem en vernepliktsbok på utlevert skjema (S. nr. 77) ved anførsel av vedkommende manns fulle navn, livsstilling, fødselsdag og fødselsår, hvor født, foreldrenes navn og borgerlige stilling, hvor og når innført i rodeliste og nøiaktig adresse, samt å underskrive og levere den således utfylte vernepliktsbok med et dertil hørende tillegg til mannen som bevis for, at innføring i rodelisten har funnet sted.
4. Å pålegge enhver innrulleringspliktig som ikke gir de nødvendige oplysninger, og enhver om hvis optagelse på rodeliste rodeforstanderen er i tvil å fremmøte ved innrulleringsmøtet for der å få vernepliktsbok.
5. Så vidt mulig søke gjort bekjent innen roden, (se S. nr. 97) at enhver mann er forpliktet til selv å henvende sig til rodeforstanderen mellem 1 og 15 januar i det år hvori han fyller 20 år, *) eller i tilfelle av lovlig forfall så snart som mulig efter dette tidspunkt, samt at enhver som melder sig skal få utlevert en på navn lydende vernepliktsbok. Denne inneholder bevis for at henvendelse til rodeforstanderen og optagelse i rodelisten har funnet sted. Det tillegg som skal følge vernepliktsboken, gir oplysning om hvad den innrulleringspliktige videre har å iaktta. Plikten for hver mann til å melde sig selv medfører dog ingen forandring i rodeforstanderens forpliktelse efter punkt 1 og 2 til å sette op rodelisten efter personlig undersøkelse i roden.
6. Å bekjentgjøre innen roden de innkallinger til innrulleringsmøter og sesjoner, som tilstilles ham fra innrulleringsnevnden eller vernepliktsstyret. Mottatte trykte innkallinger og bekjentgjørelser skal han holde tilgjengelig for folk i roden. Opslag og nedtagning av plakater besørger han efter anvisning av lensmannen (politiet).
7. Å fremmøte personlig ved innrulleringsmøtet, innlevere den opsatte rodeliste med tilhørende bilag, gi oplysning om hvem rodeforstanderen har pålagt å fremstille sig ved møtet, jfr. nr. 4, samt for øvrig gi enhver forklaring om rodens innrulleringspliktige som måtte antas nyttig for innrulleringsnevnden eller som denne måtte forlange. Efter særlig innkalling fra krigskommissæren skal rodeforstanderen være til stede ved sesjonen.
8. Å motta og utlevere vernepliktsbøker (med tillegg) utfer-

*) For Nordland, Troms og Finnmark fylkers vedkommende se noten under § 13.

diget av innrulleringsnevnden når denne ikke selv har levert dem til vedkommende menn. 23 aug.

9. Å motta fartsbøker og fartsattester fra utskrivningspliktige kystfartsfolk og innlevere dem til innrulleringsnevnden i rett tid (§ 51, 2).
10. På forlangende av innrulleringsnevnden å bistå ved tilsigelse av utskrevne vernepliktige, i den utstrekning Forsvarsdepartementet bestemmer.
11. Å tilveiebringe og meddele andre rodeforstandere, innrulleringsnevnden og vernepliktsstyret de oplysninger av interesse for innrulleringen eller utskrivningen, som måtte begjæres eller fåes angående menn, som er hjemmehørende i roden eller for tiden opholder sig der.
12. Å motta meldinger fra innrulleringspliktige om flytning i tiden mellem optagelsen på rodeliste og innrulleringsmøtet samt å føre den nye adresse på rodelisten og i vedkommendes vernepliktsbok.
13. I rett tid å gi innrulleringsnevnden underretning, dersom han fordrer sig fritatt for rodeforstanderhvervet efter utløpet av det antall år, hvori rodeforstandere efter loven om kommunevalg og lovene om kommunestyre ordinært er forpliktet til å bli stående.
14. Å opbevare den instruks (instruks A, skjema nr. 75) og de dokumenter, som leveres ham til bevaring, å fremlegge disse for innrulleringsnevnden eller vernepliktsstyret, når det forlanges, samt ved avgang å levere dem mot kvittering til den valgte eftermann i stillingen.

§ 9. Det påligger innrulleringsnevnden (L. §§ 17, 21, 23, 25):

1. Å gi rodeforstanderne instruksjon om deres plikter, på innrulleringsmøtet eller når det for øvrig hensiktsmessig kan skje.
2. Å sørge for at opslag og andre instruksjoner om vernepliktens blir utlevert efter derom gitte bestemmelser, forvisse sig om at de blir tilstrekkelig kunngjort, samt gi anvisning om opslag av plakater og deres nedtagning.
3. Å beramme innrulleringsmøte i rett tid og holde møtet innen 1 februar hvert år, jfr. § 10.
4. På grunnlag av:
   a) de innkomne rodelister og rodeforstandernes forklaringer.
   b) opgaver fra mønstringsmenn og husverter over hjemmehørende utskrivningspliktige (L. § 23).
   c) meldinger fra utskrivningspliktige og meddelelser fra andre innrulleringsnevnder, jfr. §§ 10.2, 13.2 og 17.
   d) oplysninger for øvrig som innrulleringsnevndens medlemmer har mottatt eller tilveiebragt,

   hvert år innen 15 februar å sette op utskrivningsliste i 3 eksemplarer for innrulleringskretsen. Det første eksemplar — bestemt for lensmannen (politiet) — istandbringes under innrulleringsmøtet ved sammenheftning av alle rodelistene ordnet fortløpende efter rodenes nummer, efterat hver enkelt av disse lister er nøiaktig gjennemgått og supplert på grunnlag av foreliggende meldinger og oplysninger, bl. a. ved innføring av de gjenstående på forrige års utskrivningsliste hvis vernepliktsforhold ennu ikke er endelig avgjort.

   Det annet eksemplar — bestemt for krigskommissæren — tilveiebringes derved at kretsforstanderen på eller straks efter

23 aug.

innrulleringsmøtet tar en avskrift av rodelistene og leverer det til lensmannen (politiet) som sender det i à-jourført stand til innrulleringsnevndens formann.

Formannen tar for sitt eget behov en avskrift av listen (det tredje eksemplar) og sender senest 1 måned efter innrulleringsmøtet det mottatte eksemplar til krigskommissæren, efter at dets riktighet og omhyggelige utførelse er nøie kontrollert.

Krigskommissæren kan foreta de lempninger som er ønskelige i bestemmelsene i dette punkt, forsåvidt angår byer hvor særskilt ordning av innrulleringsnevndene er eller måtte bli truffet i medhold av L. § 19, siste ledd.

Innrulleringsnevnden skal under medvirken av rodeforstanderne holde sine eksemplarer av utskrivningslistene à jour i tiden inntil sesjonen.

I de kretser hvor folkeregister føres skal innrulleringsnevnden efter innhentet tillatelse av by- (herred-)styret benytte dette register til kontroll og supplering av utskrivningslisten.

5. Å utferdige og utlevere vernepliktsbok (med tillegg) til dem som ikke har fått sådan av rodeforstanderen, samt å instruere de innrullerte om deres plikter i tiden inntil sesjonen, jfr. § 18.
6. Å motta fartsbøker og fartsattester for kystfartsfolk, gjøre op fartstiden for disse (§ 51) og i det hele tatt tilveiebringe de oplysninger og opgaver dem vedkommende som behøves for deres utskrivning.
7. Så vidt mulig å føre tilsyn med de menn som er optatt på utskrivningslisten, rettlede dem, motta deres meldinger og gi dem tillatelser som det er overlatt til innrulleringsnevnden å gi.

   Alle meldingers eller tillatelsers innhold og datum skal noteres i utskrivningslisten og vedkommende manns vernepliktsbok. For utvandringstillatelse meddeler lensmannnen (politiet) dessuten sådan særskilt attest som er omhandlet i § 18. 3.
8. Å motta og besvare forespørsler angående verneplikten samt å ekspedere søknader og forestillinger om vernepliktsanliggender til og fra vernepliktsstyret i tilfelle av at de skal forelegges dette eller høiere myndighet.
9. Å søke bevirket ved skriftveksel med andre innrulleringsnevnder at hver mann optas på utskrivningsliste for den krets og kun for den krets hvor han nærmest hører hjemme, og hvorfra han rettelig bør utskrives.
10. Å føre kontroll med rodeforstanderne og om nødvendig innberette til krigskommissæren uregelmessigheter ved deres virksomhet, i tilfelle å foreslå endringer i rodeinndelngen samt å holde vedkommende formannskap underrettet om, når nytt valg skal finne sted på kretsforstandere eller rodeforstandere.
11. På forlangende av krigskommissæren å bistå denne med innhentelse av oplysninger og avgivelse av forklaringer angående kretsens vernepliktige så vel med hensyn til vernepliktsforhold som opholdssted, næringsvei og livsstilling.
12. Å bistå med innkalling av utskrevne vernepliktige i den utstrekning Forsvarsdepartementet bestemmer.

13. Efter henvendelse fra vedkommende militære avdeling å søke bragt til veie oplysninger om utskrevne vernepliktige i kretsen. Reiser i sådanne anliggender må lensmannen dog ikke foreta, medmindre derom er fremsatt uttrykkelig forlangende av vedkommende regiment (betaljon), krigskommissær eller høiere myndighet. 23 aug.
14. Å rekvirere de nødvendige blanketter til eget bruk og for rodeforstandere og mønstringsmenn innen innrulleringskretsen og fordele de for enhver bestemte blanketter efter mottagelsen.
15. Ellers å utføre, hvad det efter lov eller reglement er eller blir dem pålagt.

§ 10. Ved innrulleringsmøtet (§ 9. 3) møter innrulleringsnevndens faste medlemmer — formannen dog kun efter særskilt bestemmelse av generalkrigskommissæren — samtlige rodeforstandere og de innrulleringspliktige, som er innen innrulleringskretsen og ikke før vet sig optatt på rodelisten eller som av rodeforstanderen eller innrulleringsnevnden har fått pålegg om å møte.

Krigskommissæren kan frita kretsforstandere for å møte, når dette anses forsvarlig.

Når formannen ikke er til stede berammes og ledes innrulleringsmøtet av lensmannen (den tjenestemann i politiet som er medlem av innrulleringsnevnden) efterat han på forhånd har sørget for lokale. Innkallingen til møtet kunngjøres ved opslag (S. nr. 78) på de i enhver krets sedvanlige steder minst 14 dager før møtet. Lensmannen (politiet) fordeler et passende antall eksemplarer blandt rodeforstanderne hos hvem innkallingen utlegges til eftersyn.

Under innrulleringsmøtet kalles rodeforstanderne frem efter rodenummer og avleverer sin rodeliste. Rodelisten gjennemgåes, beriktiges, suppleres ved tilføielse av innrulleringspliktige som ikke før er ført op, og forsynes med de nærmere oplysninger av interesse for utskrivningen som rodeforstanderne eller andre tilstedeværende kan gi. Derefter sammenheftes rodelistene til en utskrivningsliste som bestemt i § 9, nr. 4.

Om menn av fremmede innrulleringskretser som fremmøter, sender den som bestyrer innrulleringsmøtet like efter dette melding (S. nr. 86) til innrulleringsnevnden på deres hjemsted eller, hvis årets ordinære sesjon der allerede er holdt, til vedkommende krigskommissær.

Møtets leder optar dessuten under innrulleringsmøtet fortegnelse (S. nr. 83) over de innrulleringspliktige og i tilfelle rodeforstandere og kretsforstander, som bør meldes til politimesteren for å dras til ansvar for uteblivelse eller annen forseelse. På fortegnelsen noteres hvad vedkommende har anført til undskyldning eller forklaring av sitt forhold. Fortegnelsen sendes snarest mulig efter møtet til krigskommissæren og fra ham med uttalelse til vedkommende politimester.

§ 11. Forsåvidt det ikke i reglementet eller på annen måte er truffet bestemmelse av høiere myndighet, fordeles innrulleringsnevndens forretninger av formannen mellem nevndens medlemmer. Herved iakttas, at den skriftlige korrespondanse i det vesentlige skal føres av formannen selv.

§ 12. Innrulleringsnevndens formann skal føre journal og kopibok samt rulle (S. nr. 79 a) over alle kretsforstandere med varamenn og rodeforstandere og over rodeinndelingen (S. nr. 79 b) i de ham underlagte innrulleringskretser.

23 aug. Lensmannen (den polititjenestemann som er medlem av innrulleringsnevnden) skal føre journal for saker vedkommende utskrivningsvesenet, og gjøre korte notater i denne om hvad det foretas i hver sak f. eks. meddelt tillatelse, ekspedisjon til formannen eller krigskommissæren o. s. v.

Over forhandlingene på innrulleringsmøter føres særskilt protokoll, som autoriseres av krigskommissæren.

Ved skifte i stilling i innrulleringsnevnden overleverer den fratredende arkivet til den nye innehaver.

Krigskommissæren kan forlange sig forelagt til gjennemsyn det arkiv, som beror hos innrulleringsnevnden eller nogen av dens medlemmer.

Innrulleringsnevndens formann skal holde krigskommissæren underrettet om sin adresse til enhver tid i post, telegraf og telefon samt i den tid av året da det holdes sesjoner i ham underlagte innrulleringskretser innhente krigskommissærens uttalelse angående permisjon før han søker derom hos sine militære foresatte. Utenfor denne tid er det tilstrekkelig at krigskommissæren underrettes om permisjon før den tiltres, forsåvidt permisjonen medfører formannens fritagelse eller forfall fra forretningenes utførelse i mere enn 5 dager. Oplysning skal så vidt mulig alltid tilføies om hvem forretter som stedfortreder og dennes adresse.

3. kapitel.

Innrulleringspliktiges melding for optagelse i rodeliste eller utskrivliste. Innenriksværende, utenriksværende og sjøfolk. Vernepliktsbok som legitimasjon.

§ 13. Enhver mann som opholder sig her i riket mellem 1 og 15 januar i det år hvori han fyller 20 års alder, og som ikke allerede tilhører en militær avdeling som utskrevet eller hvervet, plikter innen 15 januar å melde sig på nedenstående måte for sin rodeforstander og gi denne de oplysninger som behøves for hans optagelse i rodeliste.

1. Den som på den anførte tid opholder sig i det lensmannsdistrikt eller den by hvor han hører hjemme, skal fremstille sig personlig og gi de nevnte oplysninger.
2. Den som opholder sig i et annet lensmannsdistrikt (eller by) her i riket, skal sende skriftlig melding til rodeforstanderen på hjemstedet. Kjennes ikke rodeforstanderens navn og adresse sendes meldingen til hjemstedets lensmann (eller politi).
3. Den som ønsker å utskrives før den ordinære alder melder sig til rodeforstanderen på samme måte som de 20-årige efter foranstående 1 eller 2. Han opføres sist på rodelisten og henvises av rodeforstanderen til å møte ved årets sesjon.

Forsvarsdepartementet kan bestemme at innrulleringspliktige som av hensyn til sin næringsvei vil være borte fra sitt hjemsted mellem 1 og 15 januar i utskrivningsåret kan melde sig for rodeforstanderen på et tidligere tidspunkt *).

§ 14. Som legitimasjon for at melding til rodeforstanderen og innføring i rodeliste har funnet sted, får enhver i denne liste optatt innrulleringspliktig utlevert av rodeforstanderen en på

*) F. D. skr. 26 mai 1913 bestemmer, at sådan melding kan gis av innvånere i Nordland, Troms og Finnmark fylker også i tiden fra 1 oktober til 31 desember i det nærmest foregående år.

navn lydende vernepliktsbok samt et hefte, som inneholder hvad mannen har å iaktta av hensyn til verneplikten. 23 aug.

Rodeforstanderen utfyller med tydelig skrift vernepliktsbokens første side. Senere innføres i denne bok — men ikke i sjøfartsbøker eller andre dokumenter — alle avgjørelser, tillatelser m. v. vedrørende mannens verneplikt. Enhver som har fått vernepliktsbok plikter å bevare denne i alle de år hvori verneplikten varer og forevise den når det forlanges av offentlig myndighet. Boken medbringes eller legges som bilag ved ethvert andragende som angår verneplikten.

Tapes vernepliktsboken skal dette straks meldes for lensmannen (politiet) på det sted hvor vernepliktsboken er utstedt eller om dette ikke kan skje, på det sted hvor den vernepliktige opholder sig. Lensmannen anstiller den nødvendige undersøkelse og utsteder ny vernepliktsbok dersom det intet er å legge vedkommende mann til last. I den nye vernepliktsbok anmerkes, at den er utstedt istedenfor en tidligere bok som efter mannens forklaring og anstillet undersøkelse er tapt uten skyld fra hans side. Er det grunn til å anta misbruk, meldes saken til krigskommissæren.

§ 15. Enhver innrulleringspliktig, som ikke har vernepliktsbok eller skriftlig legitimasjon for at han er fritatt for verneplikt, har hvor som helst han befinner sig her i riket straks å melde sig for lensmannen (politiet) på det sted hvor han opholder sig for å få sitt vernepliktsforhold bragt i orden. Denne plikt varer inntil hele den 24-årige vernepliktstid er utløpet.

§ 16. Den i § 13. 2 påbudte melding til rodeforstanderen skal inneholde følgende oplysninger (S. nr. 80):

a) fullt navn, fødselsdag, fødselsår og lensmannsdistrikt eller by hvor født (dåpsattest eller annet bevis for alder skal så vidt mulig forevises),
b) foreldres navn og borgerlige stilling,
c) hans stilling, utdannelse og arbeidssted,
d) nøiaktig adresse under hvilken meddelelser angående verneplikten sikkert kan komme ham i hende,
e) sjøvernepliktige (§ 48) skal dessuten gi oplysning om sin fartstid før 1 januar i det år hvori de fyller 20 år.

Sjøvernepliktige pålegges å ta med til sesjonen sine sjøfartspapirer hvori fartstiden inntil nevnte tidspunkt skal være gjort op og attestert av mønstringsvesenet eller innrulleringsnevnden, jfr. §§ 49, 51.

§ 17. Vernepliktig som mellem 1 og 15 januar i det år hvori han fyller 20 års alder opholder sig i utlandet eller i utenriks sjøfart, er forpliktet til efter ankomsten til Norge straks å melde sig for lensmannen eller politiet på opholdsstedet (L. § 15. 3). Ved meldingen skal fremlegges bevis for utenlandsopholdet, sjøfolk foreviser sine sjøfartspapirer.

4. kapitel.

De innrullertes plikter i tiden mellem innrulleringen og sesjonen. Flytning, reise til utlandet, utmønstring og utvandring. Lensmannens og politiets plikter.

§ 18. Vernepliktige som er innført i rodeliste (utskrivningsliste) har i tiden inntil sesjonen å iaktta følgende:

1. Ved flytning eller forandring av adresse innen riket: Å gi melding til lensmannen (politiet) innen 8 dager efterat flytningen (adresseforandringen) har funnet sted. Skjer flytnin-

23 aug. gen til en annen innrulleringskrets, skal den vernepliktige innen samme tid også melde sig tilflyttet for lensmannen (politiet) på det nye opholdssted.

Lensmannen på det sted hvorfra flytningen skjer, sender anmeldelse (S. nr. 82) overensstemmende med § 16 til lensmannen i det tilflyttede distrikt i forbindelse med den i lov av 19 mai 1900 § 19 påbudte utflytningsattest. Derefter slettes vedkommende mann i det tidligere distrikts utskrivningsliste. Lensmannen i det nye distrikt fører mannen inn i utskrivningslisten for dette.

Sjøfolk av gruppe a (L. § 27) kan gi sin melding til mønstringsmannen, som straks sender den videre til lensmannen (politiet) i det distrikt hvorfra flytningen har funnet sted. Denne — og i tilfelle lensmannen i det tilflyttede distrikt — forholder sig derefter som foran i 2. ledd bestemt.

2. Ved bortreise fra hjemstedet for mere enn 14 dager, reise ut av riket eller utmønstring til utenriks sjøfart: Å søke tillatelse av lensmannen (politiet) før avreisen finner sted.

Tillatelse gis dersom det ikke er grunn til å anta at mannen vil søke å unddra sig verneplikten. Til utmønstring eller bortreise i fiskeri og fangstfart kreves dog krigskommissærens tillatelse forsåvidt fraværet vil medføre at vedkommende ikke kan møte ved sesjonen.

3. Ved utvandring: Først å søke lensmannen (politiet) på hjemstedet om utvandringstillatelse og derefter, før avreisen fra hjemmet finner sted hente hos lensmannen (politiet) en utvandringsattest (S. nr. 81) hvorfor erlegges lovbestemt betaling *). Lensmannen (politiet) innfører utvandringstillatelsen i mannens vernepliktsbok i sådan form: «Tillates utvandre til ..... innen ..... 19.. på betingelse av at utvandringsattest hentes på lensmannskontoret (politikamret) før avreisen fra hjemmet.»

Efter ankomsten til den by hvorfra utvandring skal foregå leverer den vernepliktige utvandringsattesten til politiet der. Vernepliktsboken skal han derimot selv beholde.

Anm. Dersom utvandringen foretas til De forente stater i Amerika skal lensmannen meddele ansøkeren ytterligere 2 eksemplarer av utvandringstillatelsen på dertil bestemt skjema (S. nr. 81), det ene offisielt forsynt med lensmannens (vedkommende polititjenestemanns) underskrift, det annet uttrykkelig betegnet som gjenpart eller kopi og ikke undertegnet. Sistnevnte eksemplar påtegnes i hjørnet nederst til venstre: «Riktig avskrift bevidnes», hvilket undertegnes av den som har utferdiget gjenparten. Utvandreren leverer begge disse eksemplarer til det amerikanske konsulat hvor han søker visum for innvandring i De forente stater.

4. Å skaffe sig underretning om tid og sted for avholdelse av sesjon selv om mannen midlertidig er bortreist fra hjemstedet.

§ 19. Politiet i den by hvorfra en vernepliktigs utvandring foregår forsyner dennes utvandringsattest med bevidnelse om når

---

*) Betalingen er i sportellovens tilleggslov av 18 februar 1927 (§ 76) fastsatt til kr. 3,00, for så vel lensmann som vedkommende polititjenestemann. Blir samtidig 2 eller flere likelydende attester utstedt, betales for den ene kr. 3,00 og for hver av de øvrige kr. 1,00.

utvandringen har funnet sted, hvorefter attesten innen 14 dager sendes tilbake til den som har innvilget tillatelsen. Når lensmannen (politiet) på den utvandredes hjemsted har fått attesten tilbake, slettes mannen av utskrivningslisten og melding sendes til krigskommissæren dersom denne har fått sitt eksemplar (§ 9. 4). 23 aug.

I enhver tillatelse til bortreise skal innrulleringsnevnden fastsette en viss frist innen hvilken tillatelsen må være benyttet, ved utmønstring dessuten varigheten av det tillatte fravær. Tillatelsen noteres foruten i mannens vernepliktsbok også i lensmannens (politiets) journal, hvorefter lensmannen (politiet) redegjør for forholdet ved den sesjon hvor mannen skal møte.

5. kapitel.

Sesjoner.

§ 20. Sesjoner er enten ordinære for alle klasser av vernepliktige eller ekstraordinære fortrinsvis for sjøfolk. Angående de sistnevnte henvises til 7. kapitel.

Før berammelsen av hvert års ordinære sesjoner skal krigskommissæren innhente uttalelser gjennem vedkommende divisjon (divisjonslæge) fra sanitetschefen, for at kollisjon med annen tjeneste for militærlægene kan undgåes og lægetjenesten ved sesjonene bli ordnet på hensiktsmessigste måte. Dersom tiden for sesjonenes avholdelse ønskes betraktelig forandret fra hvad tilfellet har vært i tidligere år, skal krigskommissæren også konferere med fylkesmannen om berammelsen, forat nødvendige hensyn kan bli tatt til distriktenes interesser.

Krigskommissæren sørger også for tjenlig lokale, jfr. L. § 62.

§ 21. Innkalling til sesjon foretas derefter gjennem sesjonsplakat (S. nr. 84) som utstedes og undertegnes av krigskommissæren og bekjentgjøres ved opslag. (Krigskommissæren tilstiller i betimelig tid meddelelse om tid og sted for sesjonens avholdelse til Hærens trykningskontor, som besørger trykningen). Bekjentgjørelse av sesjoner skjer dessuten ved korte avertissementer i nogen av de mest utbredte aviser i vedkommende distrikt idet henvises til plakatene.

Ved berammelsene bør det iakttas, at sesjonene holdes minst mulig samtidig med de første 14 dager av regimentenes rekruttskoler.

§ 22. Sesjonsplakaten for ordinær sesjon skal inneholde:

1. Tid og sted for fremmøtet for hvert lensmannsdistrikt (eller by).
2. Hvem som er møtepliktig. Hvis sesjonen for et distrikt eller en by varer flere dager, skal det anføres hvem som plikter å møte hver dag.

   Som møtepliktige innkalles — med undtagelse av sådanne som allerede er utskrevet (L. § 26. 4) eller hvervet ved garnisonerende avdeling (§ 111) —:

   a) Alle i lensmannsdistriktet (byen) værende menn som i året har fylt eller fyller sitt 20. år, hvad enten de vet sig opført på rodeliste eller ikke.
   b) Utskrivningspliktige hjemmehørende i andre distrikter, som opholder sig midlertidig i lensmannsdistriktet eller byen, forsåvidt de ikke har møtt ved sesjonen på hjemstedet i samme år.
   c) Alle i lensmannsdistriktet (byen) værende menn som på grunn av egen forsømmelse, sykdom, fravær eller hvilken

23 aug.

som helst annen omstendighet ikke før har fått bedømt sitt vernepliktsforhold.

d) Alle i distriktet (byen) værende menn som har hatt utsettelse med utskrivningen, men hvis utsettelsestid er forbi, og likeledes alle som har utsettelse til årets våbenøvelser, dersom de er i distriktet (eller byen) når sesjonen holdes.

c) Menn under utskrivningsalderen som ønsker å utskrives eller begynne avtjeningen av sin verneplikt i vedkommende år.

f) Alle som har fått særskilt tilsigelse om å møte.

3. At alle hvis verneplikt skal bedømmes er forpliktet til å fremstille sig ved sesjonen efter denne plakat uten nogen særskilt tilsigelse, og at uteblivelse uten bevis for lovlig forfall medfører straff.

4. At de som uteblir ulovlig fra sesjonen dessuten ikke får godtgjørelse for reise til og fra ekserserplassen dersom de som følge av lægeundersøkelsen ved rekruttskolens begynnelse da straks blir hjemsendt.

5. At alle møtepliktige må være til stede nøaktig til det angitte klokkeslett, og at ingen må forlate sesjonslokalet uten særskilt tillatelse før forretningen er slutt.

6. At alle hvis vernepliktsforhold skal behandles, må ta med sin vernepliktsbok og mulig annet dokument, som kan ha betydning for utskrivningen. Alle som har fart til sjøs i minst 12 måneder — utenriks eller i innenriks kystfart, fiskeri eller fangst på havet med fartøi av minst 20 registertons brutto drektighet — skal medbringe sin sjøfartsbok, fartsbevis eller annet sjøfartspapir hvori fartstiden mellem det fylte 16. år og 1 januar i det år hvori mannen fyller 20 år skal være opgjort og attestert. Attest for mønstret utenriks fart må sjøfolk sørge for å få før sesjonen fra vedkommende mønstringsmann, attest for innenriks kystfart, fiskeri og fangst på havet fra vedkommende fartøisfører, jfr. for øvrig kap. 7.

7. At de utskrivningspliktige skal møte renvasket (badet) av hensyn til lægebedømmelsen.

8. At møtepliktige som må utebli på grunn av sykdom, skal sørge for at dette blir legitimert for lensmannen (politiet) før sesjonen eller senest under denne.

Menn som er åpenbart udyktige til all militær tjeneste på grunn av legemlig eller åndelig sykdom eller mangel som det ikke kreves lægekyndighet for å konstatere er fritatt for å møte, når de på forhånd sender til lensmannen (politiet) eller til krigskommissæren attest om udyktigheten og dens årsak, utferdiget av vedkommende sogneprest eller annen embedsmann eller av 2 kjente menn hvis pålitelighet attesteres av lensmannen (politiet). Sådanne menns pårørende, forsørger eller husbond opfordres til å sende attest som anført for dem, dersom de selv er ute av stand dertil.

9. At møtepliktige som ønsker fritagelse for å møte ved sesjon av annen grunn enn nevnt i punkt 8, kan sende søknad derom til krigskommissæren (hvis adresse skal finnes tilføiet hans underskrift på sesjonsplakaten). Utskrivningspliktige skal vedlegge sin vernepliktsbok eller om dette ikke kan skje, oplyse sitt fulle navn, fødselsdag og fødselsår, hvor født, foreldrenes navn og borgerlige stilling, hvor og når innført i rodeliste samt opholdssted (nøiaktig adresse), ut-

dannelse og livsstilling. Dessuten skal de vedlegge enten kjennelse fra en militær lægenevnd om tjenstdyktigheten eller lægeattest om helbred og høide, helst utstedt av en embedslæge. 23 aug.

10. At enhver mann som møter ved sesjonen har anledning til når han blir fremkalt å forebringe hvad han måtte ønske å ansøke om med hensyn til verneplikten og likeledes til på sømmelig måte å fremføre hvad han måtte ha å beklage sig over med hensyn til behandlingen av sin verneplikt.
11. At alle rodeforstandere er forpliktet til å gi rodens utskrivningspliktige varsel om sesjonen samt opfordre husbonder, arbeidsgivere og lignende til så vidt mulig å medvirke til at alle dertil pliktige møter frem.

§ 23. Sesjonsplakaten sendes av krigskommissæren til Forsvarsdepartementets hærstyre og marinestyre, generalkrigskommissæren, vedkommende fylkesmann, andre krigskommissærer, de militære avdelinger som rekrutteres fra vedkommende utskrivningsdistrikt, vedkommende sjøforsvarschef (chefer), chefene for hærens og marinens sanitet, vedkommende divisjonslæge samt alle utskrivningsdistriktets innrulleringsnevnder og alle mønstringsmenn innen krigskommissariatet.

Til generalkrigskommissæren sendes 2 eksemplarer og til innrulleringsnevndene et så stort antall at de kan utdele 1 eksemplar av plakatene til hver rodeforstander. De plakater som sendes mønstringsmennene skal holdes opslått på mønstringskontorene inntil vedkommende sesjoner er holdt.

§ 24. Umiddelbart efter berammelsen av ordinære sesjoner henvender krigskommissæren sig til vedkommende divisjonslæge om avgivelse av læge til disse møter. Forsvarsdepartementet bestemmer, om det skal holdes endelig lægebedømmelse ved sesjonen.

§ 25. Krigskommissæren eller den som efter bestemmelse fra generalkrigskommissæren skal bestyre møtet medbringer til den ordinære sesjon:

1. Sesjonsprotokoll.
2. Årets utskrivningsliste (krigskommissærens eksemplar) og meldingslister fra mønstringskontorene (§ 52).
3. Den utskrivningsliste for vedkommende innrulleringskrets med tilhørende meldingslister som blev behandlet ved sesjonen det foregående år.
4. Forbigåelseslistene for innrulleringskretsen (§ 42).
5. Lægeliste (S. nr. 85 a og b) — opsatt av innrulleringsnevnden og sendt inn til krigskommissæren i god tid innen sesjonens avholdelse for vedkommende krets — og blanketter til supplering av denne liste med nytilkomne under møtet.
6. Et autorisert høidemål.
7. En autorisert undersøkelsesveske.
8. Alle papirer for øvrig som kan ha betydning eller være av interesse under sesjonen.

Divisjonslægen (sesjonslægen) medbringer lægevisitasjonsprotokoll (S. nr. 85 a og b) — løse skjemaer til sammenheftning.

§ 26. Innrulleringsnevndens samtlige medlemmer plikter å være til stede ved sesjonen. Generalkrigskommissæren kan dog hvor det finnes forsvarlig frita formannen*) og kretsforstanderen for å møte. Til møtet medbringes:

*) Forsvarsdepartementets skrivelse herom av 31 januar 1921 (mil. lovs s. 13) blir fremdeles gjeldende.

23 aug. innrulleringsnevndens eksemplarer av årets utskrivningsliste ført à jour inntil sesjonsdagen,
det foregående års utskrivningsliste for innrulleringskretsen,
en del ikke utfylte vernepliktsbøker til bruk for ny-fremmøtende vernepliktige
og alle hos innrulleringsnevnden beroende papirer som kan være av betydning ved årets utskrivning.

§ 27. Ved ordinær sesjon fremkalles de på årets utskrivningsliste opførte menn, en for en, til krigskommissæren, leverer sin vernepliktsbok og gir på eksaminasjon de nødvendige oplysninger av hensyn til verneplikten. Krigskommissæren kontrollerer vernepliktsboken og spør hver mann, om han er villig til å tre inn frivillig i spesialvåben, garnisonstjeneste eller annen tjenesteart hvortil frivillige kan melde sig. Oplysningene føres av krigskommissæren personlig inn i hans utskrivningsliste og samtidig efter krigskommissærens diktat likelydende i innrulleringsnevndens lister.

For sjøfolk noteres utenriks mønstret fartstid efter det fylte 16. år inntil 1 januar i det 20. aldersår og innen samme tidspunkt optjent umønstret fartstid forsåvidt denne er av sådan art og varighet at den — i tilfelle sammenlagt med mønstret fartstid under 12 måneder — kan medføre utskrivning til marinen efter vernepliktslovens § 27 b. Mønstret fartstid skal være innført og attestert av mønstringsvesenet i vedkommende manns sjøfartsbok eller annet sjøfartsdokument (§ 49). Umønstret fartstid skal være legitimert ved fartsattester fra vedkommende fartøisførere (§ 50).

Vernepliktsboken for alle sjøvernepliktige forsynes med påstempling øverst tilvenstre på omslagets første side: S. a og S. b. (d. e. sjøvernepliktige av gruppe a og b) med tilføiet forkortet betegnelse av tjenesteklasse: M (maskinmann uten certifikat), Mc. (maskinmann med certifikat), Mm. (motormann uten certifikat), Mmc. (motormann med certifikat), D (dekksmann), Dk. (kokekyndig dekksmann) samt eventuelt mønstringskrets og rulle nr.

Utskrivningspliktige sjøfolk instrueres om på hvad måte meddelelse vil bli gitt dem om hvorvidt de blir uttatt til tjeneste i marinen eller ikke og at de, hvis de ikke uttas til sådan tjeneste, da skal innsende vernepliktsboken til krigskommissæren for innføring av bevidnelse for å være fri for fredstjeneste (§§ 59, 60).

Vernepliktsboken leveres tilbake til alle fremkalte før de trer tilbake. Hvis nogen møtepliktig ikke er til stede, søker krigskommissæren oplysning av de fremmøtte om grunnen til uteblivelsen.

§ 28. Vernepliktige for hvem det foreligger attest om udyktighet som det ikke behøves lægekyndighet for å konstatere (jfr. § 22, pkt. 8) blir å slette av utskrivningslisten. Hvis krigskommissæren er i tvil om hvorvidt nogen, fra hvem sådan attest foreligger, kan slettes, skal han derom konferere med sesjonslægen eller efter sesjonen erhverve uttalelse fra divisjonslægen. Likeledes slettes av utskrivningslistene de menn for hvem det foreligger attest om feil eller sykdom som medfører udyktighet fra en divisjonslæge. Er sådan attest utferdiget av en annen læge, bør divisjonslægen uttale sig før sletning av listene finner sted.

Hvis vernepliktsbok er utlevert til udyktige som omhandles i foranstående ledd, noterer krigskommissæren i denne: «Fri for verneplikt ifølge attest fra .....», med tilføiet sted, datum og underskrift.

§ 29. Når alle de som er opført i utskrivningslisten har vært fremkalt skal de øvrige innkalte og/eller fremmøtte kalles frem en efter en og eksamineres på samme måte. Nytilkomne som hører hjemme i innrulleringskretsen innføres i utskrivningslisten og på samme måte forholdes med tilflyttede fra fremmede innrulleringskretser forsåvidt disse besluttes overført til den krets for hvilken sesjonen holdes. 23 aug.

Alle fremmøtte fra fremmede distrikter, hvad enten de overføres eller ikke, noteres i sesjonsprotokollen, hvori også føres inn for hver enkelt hvad det for hans vedkommende efterhånden passerer ved sesjonen, svarende til anførslene i utskrivningslisten for de øvrige fremmøtte.

Yngreårige som møter og søker utskrivning før tiden må fremvise dåpsattest eller annen legitimasjon for alder, dersom det ikke kan sees av utskrivningslisten at alderen er legitimert for innrulleringsnevnden.

Til sist rettes det forespørsel efter dem som er opført i forbigåelseslistene, i den utstrekning hvori dette antas å kunne føre til noget resultat.

§ 30. Efter hvert som de møtende vernepliktige har vært fremkalt og gitt forklaring for krigskommissæren, sendes de med sin vernepliktsbok til sesjonslægen for å høidemåles og lægevisiteres. Ingen kan undslå sig herfor, jfr. L. § 64.

Lægebedømmelse som foretas av sesjonslægen alene er dog kun foreløbig, undtagen for dem som kjennes udyktige. Den endelige bedømmelse foretas av en lægenevnd før tjenesten begynner.

Ved høidemålingen skal skotøiet være tatt av.

De undersøkte henføres til en av følgende dyktighetsklasser (L. § 29):

1) Stridsdyktige som deles i 2 dyktighetsgrader:
   a) stridsdyktige av første grad og
   b) stridsdyktige av annen grad.
2) Hjelpedyktige som likeledes deles i 2 dyktighetsgrader:
   a) brukbare til felthæren (til tjeneste ombord)
   b) arbeidsdyktige som ikke kan følge hæren (arbeidsdyktige til tjeneste i land).
3) Udyktige.

Stridsdyktige betegnes ved «Str.» med tilføiet a) eller b), hjelpedyktige ved «Hj.», likeledes med tilføiet a) eller b) og udyktige ved «U.» I vernepliktsboken skrives dog «Udyktig» fullt ut.

Vernepliktige som ikke finnes tjenstdyktige i utskrivningsåret, men antas å ville opnå eller gjenvinne stridsdyktighet (hjelpedyktighet) i løpet av 1 år, kjennes midlertidig udyktige. Efter at de i 1 år har stått som midlertidig udyktige, kan denne kjennelse ikke gjentas; det må da treffes avgjørelse så at de henføres til en av foran nevnte 3 dyktighetsklasser (L. § 29).

Angir nogen å lide av feil eller sykdom om hvis tilstedeværen sesjonslægen ikke kan opgjøre sig tilstrekkelig mening, opfordres vedkommende til å legitimere riktigheten av det påståtte ved attest fra læge, prest, innrulleringsnevnd, militær avdelingschef eller annen offentlig myndighet eller ved fyldestgjørende bevis på annen måte. Om nødvendig kan krigskommissæren utsette utskrivningen for sådanne vernepliktige forat full sikkerhet kan bringes til veie om deres tjenstdyktighet.

§ 31. Foruten hver manns henføring til dyktighetsklasse som ovenfor nevnt skal lægebedømmelsen for de landvernepliktige

23 aug. enn videre inneholde for de stridsdyktige til hvilken eller hvilke av de våbenarter, hvortil utskrivning skjer i distriktet, vedkommende anses dyktig og for de hjelpedyktige hvilken eller hvilke tjenesteklasser han anses skikket til. Sesjonslægens uttalelser herom skal tjene krigskommissæren til rettledning ved utskrivningen uten dog å være bindende så at hver mann skal utskrives nettop til den våbenart eller tjenesteklasse hvortil han er notert.

Angående betegnelsen for de forskjellige våbenarter henvises til de i «Veiledning i militær lægebedømmelse» inntatte bestemmelser.

De forskjellige tjenesteklasser hvortil hjelpedyktige kan henføres finnes opregnet i nærværende reglement på side 79.*) Tjenesteklassen kan også betegnes ved anførsel av dens nummer.

Sjøvernepliktige bedømmes med hensyn på deres dyktighet til marinetjeneste, kystfartsfolk dog også for tjeneste ved kystartilleriet i den utstrekning utskrivning til dette våben er bestemt i vedkommende distrikt.

§ 32. Sesjonslægen fører inn i lægevisitasjonsprotokollen for hver mann resultatet av den stedfundne undersøkelse. Hvis lægen er i tvil om til hvilken dyktighetsklasse en undersøkt mann skal henføres, noterer han med nødvendig anmerkning mannen til den laveste av de 2 klasser han nærmest antar å burde henføre ham til. Undtagelser herfra bør alene skje, når mannen har fagdannelse som kan gjøre ham nyttig for forsvaret utenat det kreves store legemlige anstrengelser av ham.

Resultatet av lægebedømmelsen føres også inn i mannens vernepliktsbok som derefter leveres ham tilbake. Efterhvert som lægeundersøkelsen er ferdig sendes de undersøkte tilbake til krigskommissæren.

Ved siden av lægevisitasjonsprotokollen utfyller sesjonslægen under bedømmelsen også de foran i § 25, p. 5 nevnte lægelister. For møtende sjøvernepliktige opsettes tilsvarende lister (S. nr. 85). Disse konfereres derefter med visitasjonsprotokollen. Efter endt forretning sender han lægelistene i underskrevet stand til vedkommende divisjonslæge forsåvidt de landvernepliktige angår og til chefen for marinens sanitet for de sjøvernepliktige. Efter endte sesjoner skal divisjonslægen føre menn fra fremmede distrikter inn i lægelisten for vedkommende innrulleringskrets, såfremt mennene tilhører egen divisjon. Opgave over menn fra andre divisjoner sender han til vedkommende divisjonslæge for lignende innførsel. Divisjonslægen sender listen videre til chefen for hærens sanitet efter å ha forsynt den med sine bemerkninger.

§ 33. Når de fremmøtte vernepliktige er kommet tilbake fra lægeundersøkelsen, fører krigskommissæren den gitte dyktighetskjennelse for hver mann inn i utskrivningslisten overensstemmende med lægens notat i vernepliktsboken. For alle som er kjent udyktige anfører han dessuten i vedkommende vernepliktsbok «Fri for verneplikt» med tilføiet sted, datum og underskrift. Boken leveres derpå mannen tilbake med pålegg til ham om å bevare den som legitimasjon for fritagelsen. De udyktige kan sendes hjem efterhånden som de er ferdige.

Krigskommissæren konfererer derefter det som er innført i utskrivningslistene og sesjonsprotokollen som resultat av lægebedømmelsen med visitasjonsprotokollen idet sesjonslægen følger med i denne og innrulleringsnevndens tilstedeværende medlemmer

*) Henvisningen gjelder et bilag som ikke er inntatt her.

i sine eksemplarer av utskrivningslisten. Sesjonslægen — hvis full lægenevnd er til stede, dennes medlemmer — underskriver visitasjonsprotokollen og lægelistene. 23 aug.

Innkomne attester og erklæringer tillikemed lægevisitasjonsprotokollen sender sesjonslægen til divisjonslægen, hvis det ikke er denne som forretter som sesjonslæge. Divisjonslægen besørger denne fremlagt for rekruttlægenevnden (§ 99).

§ 34. Angående menn opført i utskrivningslisten som uteblir fra sesjonen og om hvem det ikke kan skaffes tilstrekkelige oplysninger under møtet, pålegger krigskommissæren innrulleringsnevnden å bringe til veie de for utskrivningen nødvendige oplysninger efter sesjonen. Når oplysningene er mottatt bestemmer krigskommissæren om uteblitte skal medtas ved utskrivningen eller forbigåes.

Til sist instruerer krigskommissæren de tilstedeværende vernepliktige om hvorledes de vil bli meddelt resultatet av utskrivningen og innkalt til tjeneste (§§ 46, 60, 89—90). Det innprentes alle å ta nøie vare på sin vernepliktsbok og sette sig godt inn i tilleggets bestemmelser. Vernepliktsboken skal han ha i sin personlige varetekt inntil hele vernepliktstiden i de faste opbud er utløpet og bilegge den ved ethvert andragende angående verneplikten. Nytt fripass (§ 70) utstedes ikke for nogen uten at han først har godtgjort at vernepliktsboken er kommet bort uten skyld fra hans side.

Krigskommissæren og innrulleringsnevndens formann underskriver før møtet slutter alle eksemplarer av utskrivningslisten efter påtegning om at de er gjennemgått og behandlet ved sesjonen på n. n. sted og dag. Er innrulleringsnevndens formann ikke til stede (§ 26) underskriver lensmannen (vedkommende polititjenestemann) og formannens liste àjourføres i tilfelle senere ved krigskommissærens forsorg. Krigskommissæren underskriver dessuten sesjonsprotokollen.

Dersom sesjonen varer mere enn 1 dag, underskrives sesjonsprotokollen og lægevisitasjonsprotokollen hver dag efter endt forretning.

§ 35. Lensmannen (vedkommende polititjenestemann) tar under sesjonen fortegnelse (S. nr. 83) over de utskrivningspliktige og andre — herunder i tilfelle kretsforstandere og rodeforstandere — som krigskommissæren finner bør meldes til straff for uteblivelse eller annen forseelse. Efter sesjonen innhenter lensmannen i nødvendig utstrekning forklaring angående de påklagede forhold fra dem som er opført i fortegnelsen. Forsynt med de erhvervede forklaringer og oplysninger for øvrig samt lensmannens uttalelse sendes listen derpå innen 3 uker efter sesjonen til krigskommissæren og fra denne med hans uttalelse snarest mulig til vedkommende politimester. Reiser må lensmannen dog ikke foreta uten efter uttrykkelig forlangende av krigskommissæren.

§ 36. Efter sesjonen sender krigskommissæren meldingsseddel (S. nr. 86) over de menn av fremmede distrikter som er møtt ved sesjonen, til de krigskommissærer i hvis distrikt disse menn hører hjemme.

Dessuten sender krigskommissæren til vedkommende divisjonslæge til bruk ved utarbeidelse av statistikken over tjenstdyktighet opgave over de menn som er slettet av utskrivningslisten uten militær lægebedømmelse efter legitimasjoner som nevnt i § 28. De innkomne attester vedlegges.

23 aug.

6. kapitel.

De landvernepliktiges utskrivning og fordeling til landforsvaret og kystartilleriet.

§ 37. Når alle årets ordinære sesjoner er holdt og senest innen utgangen av september måned innsender hver krigskommissær til generalkrigskommissæren de opgaver over antall utskrivningspliktige til landforsvaret og kystartilleriet av de forskjellige dyktighetsklasser, med forskjellig fagdyktighet o. s. v. som til enhver tid er påbudt.

Generalkrigskommissæren bestemmer derefter i utskrivningsordre til hvert krigskommissariat, særskilt for hvert utskrivningsdistrikt, hvor mange mann skal utskrives i året til de forskjellige spesialvåben, avdelinger og troppearter som skal rekrutteres fra distriktet, og likeledes hvordan det forhåndenværende antall fagkyndige av de forskjellige klasser, menn med høiere utdannelse, skikkede for spesielle tjenestestillinger o. s. v. skal fordeles.

§ 38. Samtidig med opgavene over utskrivningspliktige sender krigskommissærene til generalkrigskommissæren opgave over det antall mann under den ordinære utskrivningsalder som har meldt sig med ønske om utskrivning.

Generalkrigskommissæren avgjør i hvilken utstrekning disse skal bli tatt med. Ved avgjørelsen tas det hensyn til at øvelsesstyrken kan bli så jevn som mulig. Er det ikke anledning til å ta med alle, bør de som har meldt sig frivillig til den minst søkte tjeneste tas først, og derefter menn av eldre årsklasser foran yngre.

§ 39. Efterat krigskommissærens utskrivningsordre, foretar han årets utskrivning til landforsvaret og kystartilleriet fra hvert av de under krigskommissariatet hørende utskrivningsdistrikter på følgende måte:

Først uttas de jernbanetjenestemenn og andre som efter vernepliktslovens § 48 er bestemt å skulle være fri for militær tjeneste i fredstid. (Med hensyn til disse se § 67).

Derefter fordeles de forskjellige klasser av fagkyndige, menn med høiere utdannelse og skikket for spesielle tjenestestillinger, overensstemmende med utskrivningsordren. Den bestemte årlige tilgang til samtlige tjenesteklasser dekkes fortrinsvis med stridsdyktige. Til de ikkestridende tjenesteklasser tas fortrinsvis stridsdyktige av annen grad om nødvendig supplert med stridsdyktige av første grad eller med hjelpedyktige som har særlig fagkyndighet. Hvis det i en klasse has flere enn man har bruk for, foretas loddtrekning.

Når de fagkyndige m. v. er fordelt uttas det i utskrivningsordren bestemte antall stridende og ikke-stridende til spesialvåbnene i følgende orden:

Kavaleriet.
Hjulrytterkompaniene.
Hærens artilleri.
Ingeniørvåbnet.
Flyvevåbnet.
Forsyningskorpset.
Hærens våbentekniske korps.
Hærens intendantur.
Kystartilleriet.

Alle de derefter gjenværende stridsdyktige utskrives (som stridende eller ikke-stridende) til vedkommende infanteriregiment (bataljon).

Hjelpedyktige uten særlig fagkyndighet utskrives, men til- 23 aug.
deles ikke nogen bestemt avdeling. Se nedenfor § 67.

§ 40. Enhver loddtrekning foretas i overvær av 2 vidner (L. § 31). Disse underskriver sammen med krigskommissæren en over loddtrekningen ført protokoll.

Ved fordelingen av menn av samme fagklasse fra et utskrivningsdistrikt til flere avdelinger iakttas, at hver avdeling så vidt mulig tildeles folk fra de deler av utskrivningsdistriktet, som ligger nærmest dens samlingsplass.

§ 41. Når det fra et utskrivningsdistrikt (L. § 43) skal avgis vernepliktige til avdelinger av kavaleriet, feltartilleriet, bergartilleriet eller ingeniørvåbnet, tas stridsdyktige til disse våben fortrinsvis fra de innrulleringskretser hvor vedkommende avdeling har sine utrederkvarterer og utstasjonerte hester. Dersom dette ikke strekker til, suppleres med folk fra nærmest tilstøtende kretser efter generalkrigskommissærens bestemmelse.

Angående høidegrenser for utskrivning til de forskjellige våben henvises til de i «Veiledning i militær lægebedømmelse» inntatte bestemmelser. Generalkrigskommissæren kan — på grunnlag av uttalelser fra vedkommende militære myndigheter — dispensere fra disse, når dette anses ønskelig.

§ 42. Utskrivningspliktige som 2 ganger er uteblitt fra sesjonen og forbigått ved utskrivningen på grunn av utilstrekkelige oplysninger om deres opholdssted overføres av krigskommissæren til en forbigåelsesliste (S. nr. 87) særskilt for hver innrulleringskrets. Denne liste beror mellem sesjonene hos lensmannen (politiet) som gir melding til krigskommissæren når nærmere oplysninger fåes om nogen som er opført i listen. Ved sesjonene føres innrulleringskretsens forbigåelsesliste kontinuerlig for en lengere årrekke. Krigskommissæren fører ved siden herav en samlet forbigåelsesliste for hvert utskrivningsdistrikt.

§ 43. Så snart utskrivningen er foretatt forfatter krigskommissæren en hovedliste (S. nr. 88) som summarisk for hver innrulleringskrets viser utskrivningens resultat med utgangspunkt i det antall mann som var opført i utskrivningslisten. For dem som er forbigått ved utskrivningen oplyses grunnene dertil.

Av hovedlisten sendes innen 1 mai følgende år en avskrift til generalkrigskommissæren.

§ 44. Derefter istandbringer krigskommissæren rulle (S. nr. 89 a—b) over årets utskrevne (avdelingsrulle) til hver av de militære avdelinger og institusjoner (rulleførende enheter) som skal ha rekruttilgang fra krigskommissariatet.

§ 45. Ved avdelingsrullenes opsetning skal krigskommissæren iaktta:

1. At hver mann tildeles et nummer — som befalselev, spill, menige, stridende eller ikke-stridende — forsåvidt vedkommende avdeling, bortsett fra menn med særegen fagdannelse, får hele sin rekruttilgang fra samme krigskommissariat. Nummerrekken i hver gruppe begynner ved hver avdeling med 1 ved det første års utskrivning og fortsettes gjennem en så lang rekke av år som vernepliktstiden i de faste opbud varer, således at det ikke ved nogen avdeling i linjen og landvernet tilsammen fåes 2 eller flere utskrevne i samme gruppe med samme nummer. Nummerrekken kan også etableres efter andre prinsipper — bestemmelse herom treffes av generalkrigskommissæren efter forslag av avdelingen — når dette finnes hensiktsmessig. Ved overføring av menn fra

23 aug.

andre avdelinger efter utskrivningen (§ 87) gis den overførte nytt nummer ved den avdeling hvortil han overføres.

2. At de utskrevne føres inn i avdelingsrullen gruppevis i rekkefølgen befalselever, spill, menige stridende, menige ikke-stridende, og ordnet innen hver gruppe efter innrulleringskretsenes plass i fortegnelsen*) på side 57 i dette reglement — innen hver innrulleringskrets efter rodenummer — samt at nummeret til hver mann gis i tilsvarende rekkefølge innen hver gruppe. Efter det siste nummer i hver årsklasse holdes et passende antall nummer åpent av hensyn til senere overføring fra andre avdelinger av menn av samme årsklasse som flytter til innrulleringskretsen, jfr. punkt 1. Rullen tilstilles derefter avdelingen i approbert og innbundet stand.

3. At hvert krigskommissariats del av rullen for avdelinger som får rekruttilgang fra flere krigskommissariater settes op på samme måte som foran nevnt med den forskjell, at nummer for hver mann ikke anføres og at rulledelen ikke innbindes. Vedkommende militære chef tilføier nummer for hver mann, gruppevis som bestemt i punkt 1 og meddeler de respektive krigskommissariater i hvilket nummer hver mann er innført.

Efter bestemmelse av generalkrigskommissæren kan rullen for avdelinger som får tilgang fra flere krigskommissariater også ferdiggjøres helt eller delvis av utskrivningsvesenet, enten ved at ett krigskommissariat mottar kontingentene fra andre og ferdiggjør rullen, eller ved at hvert krigskommissariat nummererer sin del efter konferanse innbyrdes og med vedkommende avdelingschef.

For menn som ikke har møtt ved sesjonen skal rullens anmerkningsrubrikk være notert «Ei møtt S». Hvis nogen utenfor sesjonen er bedømt av full lægenevnd noteres «Bedømt N. lægenevnd».

Avdelingsruller og deler derav tilstilles vedkommende rulleførende enheter innen desember måneds utgang (L. § 32).

§ 46. Efter tilendebragt utskrivning sender krigskommissæren så snart som mulig meddelelse til hver innrulleringsnevnd om resultatet derav for hver mann som var opført på innrulleringskretsens utskrivningsliste. For de utskrevne anføres ved hvilken avdeling de er ansatt og dennes adresse, jfr. § 78.

§ 47. Alt som føres inn i ruller, opgaver, lister m. v. og all korrespondanse utskrivningsvesenet vedkommende skal være skrevet — eller maskinskrevet — med passende stor, ordentlig og tydelig skrift forat feil og unødig arbeide kan undgåes.

7. kapitel.

Sjøvernepliktige. Ekstraordinære sesjoner for sjøfolk. Utskrivning til marinen.

§ 48. Til sjøvernepliktige regnes:

a. Alle sjøfolk med en mønstret utenriks fartstid av minst 12 måneder i den i vernepliktsloven § 27 a bestemte tid, — denne gruppe av sjøvernepliktige er i nærværende reglement kalt befarne.

b. Sjøfolk i innenriks kystfart, fiskere og fangstmenn på havet som efter det fylte 16. år og før 1 januar i det år hvori de fyller 20 år har en fartstid av minst 12 måneder på fartøier

*) Ikke inntatt her.

av minst 20 registertonns bruttodrektighet. Sjøverneplikti- 23 aug.
ge av denne gruppe er i nærværende reglement kalt kystfartsfolk.

Alle sjøverneplikti ge utskrives til marinen.

Fiskere og fangstmenn (heri innbefattet personer som er beskjeftiget ved hvalfangst og lignende ekspedisjoner) som ifølge vernepliktslovens § 27, og i henhold til foranstående passus i denne paragraf, plikter utskrivning til marinen kan efter derom fremsatt ønske utskrives til hæren (L. § 27, s. ledd) eller kystartilleriet.

Utskrivningen til marinen foregår 2 ganger om året med en kontingent foran hver av marinens innkallingsterminer.

§ 49. Fartstiden for befarne skal være attestert av mønstringsvesenet. Dette plikter å føre sådanne ruller over alle her i riket hjemmehørende menn som ernærer sig ved sjøfart i eller på utlandet og over fremmede som her i riket lar sig forhyre med norske fartøier i fart på utlandet at utskrivningsmyndighetene kan få de nødvendige oplysninger fra mønstringsmennene om fartstid og tjenestestillinger ombord (tjenesteklasse) for enhver sjømann med utenriks fart. Rulleføringen ved mønstringsvesenet skal for hver mann vare inntil hele hans vernepliktstid er utløpet.

Første gang en mann avmønstres efter 1 januar i det år hvori han fyller 20 år skal mønstringsmannen gjøre op i hans sjøfartsbok eller sjøfartsdokument hans fartstid — som maskinmann eller dekksmann — før nevnte 1 januar (L. § 27 a) eller senere optjent fartstid som ønskes medregnet for utskrivning som sjøverneplikti g (L. § 27, 2. ledd) og forsyne opgjøret med datum og underskrift. Lignende opgjør og attestasjon plikter mønstringsmannen å foreta når en sjømann i vernepliktig alder eller en tjenestemann ved utskrivningsvesenet henvender sig til ham derom.

Fart med norsk orlogsfartøi regnes som utenriks fart. Den tid hvori orlogstjeneste er utført ombord på stilleliggende vakt- eller depotskib regnes dog som innenriks kystfart.

§ 50. Fartstiden for kystfartsfolk skal være bevidnet ved fartsattester fra vedkommende fartøisførere. Enhver mann som i alderen mellem 16 og 20 år vil gå ut i sådan fart som nevnt i § 48 litr. b kan ved henvendelse til innrulleringsnevnden (lensmannen, politiet) på hjemstedet få utlevert en kystfartsbok (S. nr. 99) på hvis første side innrulleringsnevnden innfører mannens fulle navn, fødselsdag og -år samt bosted og nøiaktig adresse. I denne bok er enhver fører av kystfarts- og fangstfartøi som nevnt i § 48 b, med hvilket mannen forhyres, forpliktet til efter hans anmodning å innføre attest for hans fartstid med fartøiet (L. § 27, 4. ledd). Lignende attest plikter føreren å gi når det forlanges av en tjenestemann ved mønstrings- eller utskrivningsvesenet. Enhver fartsattest skal inneholde fartøiets navn, bruttodrektighet, hjemsted og rederi samt dagen fra og til hvilken mannens tjeneste ombord utenfor havn har vart og hvilken eller hvilke stillinger han derunder har innehatt. Har mannen innehatt forskjellige tjenestestillinger anføres tiden i hver av disse. Attestens riktighet bevidnes av fartøisføreren ved hans underskrift med anført sted og dato for utstedelsen. Hvis det undtagelsesvis ikke er anledning til å bruke kystfartsbok, kan attest med forannevnte innhold gis på løst papir.

Sjømenn i kyst- og fangstfart er selv ansvarlige for at de får sin fartstid riktig innført i kystfartsboken — eller undtagelsesvis bevidnet i løs attest — efterhånden som den optjenes. Hvis en fartøisfører ikke efterkommer sjømannens anmodning derom

23 aug. kan sjømannen henvende sig til lensmannen (politiet). Intet blad i kystfartsboken må rives ut eller makuleres. Boken opbevares omhyggelig av sjømannen og forevises eller avleveres når en tjenestemann ved mønstrings- eller utskrivningsvesenet forlanger det.

Fartsattest bør i regelen gis efter hver endt reise eller fangsttur og under enhver omstendighet før fartøisføreren eller vedkommende sjømann fratrer tjenesten ombord. På fartøier i uavbrutt kystfart kan fartsattester gis med inntil et halvt års mellemrum istedenfor efter hver reise.

Menn som selv er fartøisførere må tilveiebringe bevis for sin umønstrede fartstid i sådan stilling ved attest fra 2 med forholdet vel kjente menn, hvis pålitelighet bevidnes av lensmannen (politiet).

§ 51. Innrulleringsnevndene er forpliktet til å utføre sådant arbeide vedrørende opgjør av fartstid, bostedsforandringer, innkallinger m. v. for disse sjøfolk, som i henhold til vernepliktslovens §§ 21, 27 og 33 er pålagt mønstringsvesenet for de befarne, jfr. §§ 9, 18, 19, 86 og 92.

Opgjør av den samlede umønstrede fartstid før 1 januar i utskrivningsåret for kystfartsfolk foretas av innrulleringsnevnden (§ 9) eller krigskommissæren.

Hvis en mann har mønstret fartstid av kortere varighet enn 12 måneder ved siden av den umønstrede, medregnes hans mønstrede fartstid som umønstret.

Når melding for rodeforstanderen finner sted i mannens 20. år (§ 13) leverer han sin fartsbok og i tilfelle fartsattester til denne, hvorefter fartstiden opgjøres av innrulleringsnevnden så vidt mulig under innrulleringsmøtet. Den samlede fartstid mellem det fylte 16. og 1 januar i det 20. år føres inn i fartsboken, og opgjørets riktighet efter de fremlagte attester bekreftes av vedkommende medlem av innrulleringsnevnden ved hans underskrift med anført sted og dato. De nødvendige notater gjøres i utskrivningslisten hvorefter papirene tilbakesendes mannen med pålegg om å medbringe dem til sesjonen.

Kystfartsfolk som melder sig til optagelse i rodeliste før 1 januar i sitt 20. år i henhold til Forsvarsdepartementets bestemmelse efter § 13 siste ledd eller til innrulleringsnevnden senere enn 15 januar i sitt 20. år behandles på tilsvarende måte, idet innrulleringsnevnden er dem behjelpelig med å få sine fartsopgjør i orden innen sesjonen.

Tvilsspørsmål forelegges for krigskommissæren og søknader om å få senere optjent fartstid medregnet for utskrivning som sjøvernepliktig (L. § 27, annet ledd) for generalkrigskommissæren, så avgjørelse om mulig kan være truffet før sesjonen.

§ 52. Hvert år innen 15 februar sender enhver mønstringsmann til den krigskommissær hans mønstringskrets er underlagt en meldingsliste (S. nr. 91) over alle mønstringskretsens befarne sjøfolk som i årets løp fyller 20 år. I meldingslisten medtas også eldre befarne som ikke har vært optatt på tidligere liste. Hver tjenesteklasse (jfr. § 27, 3. ledd) skal opføres for sig. Innen hver klasse opføres mennene efter innrulleringskretser i den rekkefølge som sees på side 57 ff.

Meldingslisten skal for hver mann inneholde de i § 16 litr. a til e anførte oplysninger.

Utskrivningspliktige befarne som kommer tilbake til Norge efter avsendelsen av årets meldingsliste henvises av mønstrings-

mannen til å fremstille sig enten ved den første sesjon som holdes på deres opholdssted eller ved en av de nærmeste ekstraordinære sesjoner, i begge tilfelle medbringende sin vernepliktsbok og sjøfartsbok eller annet sjøfartsdokument med fartstid opgjort av mønstringsvesenet. Over senere hjemkomne befarne, som ikke med tillatelse er utmønstret påny (§ 18, 2), sender mønstringsmannen tilleggsmeldingsliste til krigskommissæren senest 14 dager før den første ekstraordinære sesjon foran marinens næste innkallingstermin. 23 aug.

§ 53. De mottatte meldingslister fra mønstringsmennene vedlegges av krigskommissæren årets utskrivningslister for de forskjellige innrulleringskretser, suppleres i tiden inntil sesjonen med utskrivningspliktige befarne hvorom han på annen måte får underretning og benyttes ved siden av utskrivningslistene ved årets utskrivninger til marinen.

§ 54. I de kystbyer Forsvarsdepartementet bestemmer, inntil videre Fredrikstad, Oslo, (ev. Drammen), Tønsberg, Larvik, Porsgrunn, Kristiansand, Bergen, Trondheim, Bodø og Tromsø, holdes foruten de foran i § 20 og flg. omhandlede ordinære sesjoner enn videre ekstraordinær sesjon for utskrivning til marinen senest 3 uker før hver av marinens innkallingsterminer.

Hvis ordinær sesjon holdes i vedkommende by høist 30 dager før marinens nærmeste innkallingstermin, sløifes dog den ekstraordinære sesjon foran denne.

§ 55. Ekstraordinær sesjon for sjøfolk bekjentgjøres ved plakat (S. nr. 92), som opslåes på alle rikets mønstringskontorer og på de steder for øvrig innen hver mønstringskrets hvor opslag av kunngjørelser i almindelighet finner sted. Avertering av sesjonen i de aviser som leses mest av mønstringskretsens sjøfolk skjer på samme måte som nevnt i § 21.

Forretningen bestyres av krigskommissæren eller en for tilfellet beordret officer og fremmes i det vesentlige som en ordinær sesjon. Lægetjenesten ordnes på hensiktsmessigste måte efter konferanse mellem krigskommissæren og chefen for marinens sanitet. For øvrig beordres til møtet så mange tjenestemenn ved mønstrings- og utskrivningsvesenet og befalingsmenn som generalkrigskommissæren i hvert tilfelle bestemmer. Innrulleringsnevndens medlemmer møter ikke uten efter særskilt ordre. Befarne og kystfartsfolk behandles hver for sig. Lægeliste opsettes under møtet (§ 32, siste ledd) og sendes chefen for marinens sanitet.

§ 56. De fremmøtte fremkalles og eksamineres som nevnt i § 27, 1.—3. ledd og lægeundersøkes (§ 30), hvorefter de udyktige dimitteres efterat fripass er innført i deres vernepliktsbok (§ 33). Derefter dimitteres også de øvrige efter å være blitt instruert om hvorledes de skal få rede på om de blir uttatt til tjeneste eller ikke (§ 27, 4. ledd) og om hvorledes de tjenestepliktige vil bli innkalt til tjeneste (§ 90) og for øvrig skal forholde sig.

§ 57. De på sesjonen innleverte sjøfartsbøker, kystfartsbøker og andre sjøfartsdokumenter samt vernepliktsbøker beholdes av krigskommissæren og sendes for de tjenestepliktige før hver fremmøtetermin til den marinestasjon hvor de skal tjenestgjøre. Her beholdes de så lenge tjenesten for vedkommende kontingent varer eller inntil den enkelte måtte bli dimittert på et tidligere tidspunkt. Vernepliktsbøker — og for befarne også deres sjøfartsbøker — tilbakeleveres da, mens kystfartsfartøier og attester for kystfart tilstilles krigskommissæren.

23 aug. § 58. Snarest efter avholdt sesjon sender krigskommissæren til generalkrigskommissæren opgave over de til vedkommende kontingent disponible sjøvernepliktige — særskilt for befarne og kystfartsfolk — med angivelse av tjenesteklasse (§ 27, 3. ledd). Der anføres på opgaven hvor mange av disse der har meldt sig til frivillig tjeneste i marinen.

I henhold til meddelelse fra Forsvarsdepartementet om den styrke som skal innkalles til marinen tilstiller generalkrigskommissæren derefter hvert krigskommissariat utskrivningsordre for marinen for vedkommende termin. Generalkrigskommissæren fordeler den styrke som skal uttas på krigskommissariatene (utskrivningsdistriktene), således at procenttallet av tjenestepliktige — befarne og kystfartsfolk hver for sig — blir så vidt mulig like stort i alle distrikter.

For befarne gjelder inndelingen i mønstringskretser, for kystfartsfolk utskrivningsdistriktene for landforsvaret.

§ 59. Efter å ha mottatt generalkrigskommissærens ordre foretar derpå krigskommissæren utskrivning til marinen for vedkommende termin — overensstemmende med reglene i §§ 39 og 40, idet først uttas de som skal tjenestgjøre i marinen. Hertil tas først de frivillige, for øvrig efter loddtrekning blandt de disponible innen hver kontingent.

For alle ikke tjenestepliktige sjøvernepliktige innføres i vernepliktsboken: «Fri for ordinær tjeneste i fred», hvorefter disse bøker — for befarne også sjøfatsbøker og andre sjøfartsdokumenter — tilbakesendes dem. Kystfartsbøker og attester for kystfart beholdes av krigskommissæren så lenge han har bruk for dem av hensyn til utskrivningen. Derefter blir de til undgåelse av misbruk å tilintetgjøre.

§ 60. Meddelelse om utfallet av utskrivningen til marinen — omfattende samtlige utskrevne — sendes av krigskommissæren til vedkommende innrulleringsnevnder og mønstringskontorer. Til hver enkelt møtepliktig sender krigskommissæren innkallingskort. Innrulleringsnevndens formann sender underretning til dem som er utskrevet som tjenestefri i fred.

Efter avholdelsen av den siste sjøsesjon hvert år sendes opgave til generalkrigskommissæren over dyktighetskjennelsene og årets utskrivning til marinen.

§ 61. Rulle over de utskrevne til marinen (S. nr. 93 a—b) — inndelt i avsnitt for 1) befarne, 2) kystfartsfolk og disse igjen i grupper: a) maskinfolk, b) dekkfolk — settes op på lignende måte som for utskrevne til hæren (§§ 44, 45) og sendes uinnbundet til vedkommende sjøforsvarschef (rulleførende enhet) foran hver av marinens innkallingsterminer. Når den siste del er mottatt besørger sjøforsvarschefen delene innbundet til en årsklasserulle.

Sjøforsvarschefen utferdiger rulleblad for hver mann og sender disse til marinestasjonen før mennenes fremmøte til tjeneste. Ved enhver dimisjon efter endt tjeneste sendes rullebladene til vedkommende sjøforsvarschef som derefter fører den utførte tjeneste inn i sin rulle.

§ 62. Ved de ekstraordinære sesjoner kan også andre utskrivningspliktige enn sjøfolk fremstille sig og få sitt vernepliktsforhold behandlet i den utstrekning tiden tillater. Vernepliktige kan innkalles til møte, når den i loven (L. § 28) fastsatte veilengde ikke overskrides.

§ 63. Sjøfolk som kommer hjem efter holdt sesjon kan ved henvendelse til mønstringsmannen, krigskommissæren eller ved-

kommende innrulleringsnevnd bli henvist til lægeundersøkelse ved en av militærvesenets faste lægenevnder. Sådanne finnes inntil videre i Halden, Oslo, Horten, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Harstad. Henvisningen skjer skriftlig. 23 aug.

Lægenevnden fører inn kjennelsen for hver mann i hans vernepliktsbok.

For dem som kjennes stridsdyktige inntar nevnden vernepliktsboken og de sjøfartspapirer (certifikat, sjøfartsbok, kystfartsbok og andre attester for kystfart) som vedkommende er i besiddelse av. Alle disse dokumenter tilstilles den som har rekvirert bedømmelsen.

For dem som kjennes udyktige tar lægenevnden kun inn vernepliktsboken. Denne tilstilles snarest vedkommende krigskommissær efterat lægekjennelsen er innført og lægenevnden har påsett at mannens riktige adresse finnes på bokens første side. Krigskommissæren treffer forføining til at den udyktige blir slettet av de ruller hvori han måtte være innført, og at vernepliktsboken med påtegnet fripass blir sendt mannen tilbake. Om kjennelsen underrettes vedkommende mønstringsmann forsåvidt angår befarne og vedkommende innrulleringsnevnd for kystfartsfolk.

For hjelpedyktige forholder lægenevnden sig efter gitt kjennelse på samme måte som for udyktige så lenge hjelpedyktige av mannens fagklasse ikke utskrives til tjeneste i marinen. Senere forholdes i nødvendig utstrekning med dem som med stridsdyktige.

8. kapitel.

Rulleføringen under vernepliktstiden, overføring til 2. opbud og avgang.

§ 64. Ved krigskommissariatene skal føres faste stamruller (S. nr. 94 a—b) over alle befalingsmenn og menige i landforsvaret og sjøforsvaret. Hvert krigskommissariat rulleforer det utskrevne personell av alle grader som hører hjemme i krigskommissariatets distrikt samt fastlønte, vernepliktige og ulønte befalingsmenn og garnisonerende menige ved de staber, avdelinger og institusjoner som har standkvarter (stasjon) innen krigskommissariatet. Det settes op for hver under krigskommissariatet hørende enhet særskilt rulle over:

A) fastlønt befal,
B) vernepliktig (lønt), ulønt og utskrevet befal av sersjants og høiere grad,
C) korporaler og menige.

Spill føres i den rulle (A,B, C) hvor de efter sin grad og stilling hører hjemme.

Rullene A og B føres kontinuerlig så lenge de varer, rulle C føres årsklassevis. Hvis antallet av personer til føring i en rulle er litet, kan to eller flere av de forannevnte ruller slåes sammen eller rullen gjøres felles for de rulleførende enheter.

§ 65. Enhver avdeling av landforsvaret og kystartilleriet som får årsklasserulle fra utskrivningsvesenet utgjør en rulleførende enhet. Likeledes enhver garnisonerende stab og avdeling for sitt personell. Landvernsbataljonene er rulleførende enheter for 2. opbuds utskrevne korporaler og menige. For marinens vedkommende er sjøforsvarschefene som får årsklasserulle fra utskrivningsvesenet og korpser rulleførende enheter. Inntil en

23 aug. annen ordning måtte bli truffet med hensyn til innkalte kystfartsfolk (§ 48 b) skal innrulleringsnevndene bistå sjøforsvarschefene i rulleføringen over disse, jfr. § 51 første ledd.

§ 66. Ved de rulleførende enheter skal det overensstemmende med nærværende reglement og for øvrig gitte bestemmelser føres følgende avdelingsruller:

A. Rulle (S. nr. 100) over fastlønt befal.
B. Rulle (S. nr. 103) over vernepliktig (lønt), ulønt og utskrevet befal av sersjants og høiere grad (ikke ved garnisonerende avdeling).
C. Årsklasserulle (S. nr. 89 a—b) over korporaler og menige.

Spill føres i den rulle (A, B, C) hvor de efter sin grad og stilling hører hjemme.

For hver mann i avdelingsrullen utferdiger vedkommende rulleførende enhet rulleblad (håndrulleblad) overensstemmende med de nærmere bestemmelser i rulleføringsreglementet.

§ 67. Med undtagelse av jernbanemenn skal de menn som i medhold av vernepliktslovens § 31, 2. ledd og § 48 blir fritatt for tjeneste eller for ordinær tjeneste i fred inntil Forsvarsdepartementet anderledes bestemmer ikke tildeles nogen militær avdeling eller annen institusjon ved utskrivningen, men rulleføres kun ved krigskommssariatet. Det samme gjelder for de sjøvernepliktige som er tjenstfri i fred, jfr. § 70 og L. § 53.

Krigskommissæren utferdiger rulleblader for disse vernepliktige og bevarer rullebladene i sitt arkiv, således ordnet efter årsklasser og faggrupper at hvilken som helst av dem straks kan tas frem og sendes efter derom mottatt ordre.

Jernbanemenn utskrives — efter derom gitte bestemmelser *) — som menige stridende til infanteriet.

§ 68. Alle ruller skal til enhver tid holdes ordentlig à jour. Efterhånden som skyldig tjeneste er utført føres denne inn i rullen.

§ 69. Ingen må føres inn i eller ut av en årsklasserulle uten krigskommissærens approbasjon. Lignende approbasjon er nødvendig forat en utskrevet mann kan overføres til annen tjenesteklasse.

§ 70. Krigskommissærens påtegning i en manns vernepliktsbok om at han er fri for verneplikt (§ 33, jfr. § 58) tjener mannen som fripass. Han har i fredstid intet å iaktta av hensyn til verneplikten. Påtegning av krigskommissæren om at en mann er fri for ordinær tjeneste i fred efter vernepliktslovens §§ 31, 2. ledd, 48 eller 53 (nærværende reglements §§ 39, 59, 67) eller at han har fullført sin fredstjeneste i marinen gir ham tillatelse til når som helst å utvandre, utmønstre i sjøfart eller foreta reiser innenlands og utenlands. I krig eller når krig er å frykte, kan dog Kongen gi nærmere regler herom.

§ 71. Enhver avgjørelse av krigskommissæren eller høiere vernepliktsmyndighet som medfører at en utskrevet mann skal føres ut av den avdelingsrulle hvori han står, eller overføres til annen tjenesteklasse, skal med anførsel av avgjørelsesmyndighet og dato for avgjørelsen noteres i rullen så vel hos krigskommissæren som hos vedkommende rulleførende enhet.

Når en ny mann skal føres i en årsklasserulle, føres han inn sist i det avsnitt av rullen hvor han hører hjemme umiddelbart efter de der før innførte.

---

*) Bilag 1 i «Regler for rulleføring ved Hærens avdelinger.

§ 72. Kort før det tidspunkt da en årsklasses vernepliktstid i opbudet løper ut, sender den rulleførende enhet til vedkommende krigskommissær årsklasserullen for de krigskommissariatet tilhørende menn. For den årsklasses vedkommende som skal overføres til 2. opbud vedlegges en særskilt nummerfortegnelse over dem som ikke foreslåes overført. 23 aug.

Krigskommissæren gjennemgår rullen for å overbevise sig om at den er ført ordentlig à jour samt at det med hensyn til tjeneste er forholdt for hver mann overensstemmende med gjeldende bestemmelser. Når dette er funnet i orden, gis rullen sådan påtegning:

a) Ved årsklassens overgang fra 1. til 2. opbud: «Det i denne rulle opførte — ikke tidligere slettede — personell overføres til 2. opbud fra ..... 19..».

b) Ved avgang efter uttjent vernepliktstid: «Det i denne rulle opførte personell avgår efter uttjent verneplikt fra ..... 19..».

c) For dem som skal bli stående i opbudet: «Herfra undtas følgende som blir stående i .. opbud og herefter følger årsklassen 19..». (avpasset efter hver manns gjenværende tjenesteplikt).

I alle 3 tilfelle tilføies: N. N. krigskommssariat, datum og navn.

Årsklasserullen sendes derefter tilbake til vedkommende rulleførende enhet.

§ 73. For de menn av hver årsklasse som ikke foreslåes overført skal den rulleførende enhet forklare grunnen hertil.

Krigskommissæren kontrollerer forslagene og gjør nødvendig notat i sin rulle før årsklasserullen sendes tilbake med påført approbasjon.

§ 74. Rulleførende enheter, hvis innbundne årsklasseruller består av rulledeler fra flere krigskommissariater, sender rullen til krigskommissæren for den første del av rullen. Efterat denne for sin del har forholdt overensstemmende med § 72, sender han rullen videre til næste krigskommissær og så fremdeles. Når det siste vernepliktsstyres approbasjon er påført, sendes årsklasserullen tilbake til den rulleførende enhet. Denne sender den i tilfelle videre til den rulleførende enhet for 2. opbud.

Den rulleførende enhet beholder og opbevarer årsklasserullen for menige (og utskrevet befal) som er uttjent i 2. opbud (eller i avdeling som har alle 24 årsklasser i ett opbud) inntil årsklassen er uttjent i krigsforsterkningen, hvorpå den efter konferanse med riksarkivet eller vedkommende statsarkiv enten avleveres eller tilintetgjøres.

§ 75. Over ulønt og utskrevet befal og spill som ikke er ført i årsklasserullen sender den rulleførende enhet avgangsliste (S. nr. 95) til krigskommissæren når overgang til 2. opbud eller utføring av rullene efter endt vernepliktstid skal finne sted. Efter å ha kontrollert listens riktighet og notert overgangen i sin egen rulle meddeler krigskommissæren avgangsapprobasjon (ved overgang til 2. opbud approbasjon av overføring til dette, — vedkommende avdeling av 1. opbud sender derpå den approberte liste og de overførtes rulleblader til den rulleførende enhet for 2. opbud).

§ 76. Enhver rulleførende enhet sender ved hvert års utgang til vedkommende krigskommissær eller krigskommissærer:
1) Navnlig fortegnelse over alle sine vernepliktige (lønte),

23 aug. ulønte og utskrevne befalingsmenn og spill ført i avdelingsrulle B (§ 66).

2) Nummerfortegnelse over det i avdelingsrulle C førte personell, årsklassevis, (i marinen ordnes fortegnelsen kontingentvis).

Disse fortegnelser sammenholder krigskommissæren med sine ruller og besørger mulige uoverensstemmelser rettet.

§ 77. Ved enhver tilfeldig avgang blandt det rulleførte personell som i årets løp kommer til den rulleførende enhets kunnskap, skal denne sende avgangsliste (S. nr. 95) med legitimasjon til krigskommissæren.

Legitimasjonen skal bestå i:

1. Ved ansettelse ved en annen militær avdeling eller institusjon: tilgangsliste (S. nr. 95) til denne.
2. Ved ansettelse som befalingsmann samt ved avgang fra fastlønt befalingsmannsstilling: meddelelse fra vedkommende ansettelsesmyndighet.
3. Ved inntrådt udyktighet: vedkommende lægekjennelse eller attest som omhandlet i § 28.
4. Ved dødsfall: attest fra vedkommende sogneprest eller lensmann eller annen bevidnelse som anses betryggende.
5. Ved utvandring: attest fra politiet på utvandringsstedet eller i mangel derav annet betryggende bevis.
6. Ved dom på uverdighet til krigstjeneste: attest fra den embedsmann, som foranstalter dommen fullbyrdet.
7. Ved overføring til civilarbeider: Meddelelse om fritagelse for straff efter mil. strl. § 35, femte ledd eller statsadvokatens bestemmelse om å undlate tiltale.

Krigskommissæren påtegner i alle disse tilfelle: «Slettes av rullen» og sender avgangslisten med bilag tilbake til vedkommende rulleførende enhet.

9. kapitel.

Hvad de vernepliktige har å iaktta efter sesjonen inntil deres innkalling til militærtjeneste. Forandring av opholdssted, reiser, utmønstring og utvandring. Overføring til annen avdeling.

§ 78. Med undtagelse av dem som har fått krigskommissærens bevidnelse om å være fri for verneplikt eller fri for ordinær tjeneste i fred (med hensyn til dem se § 70) må ingen vernepliktig forlate den innrulleringskrets hvor han da er innført, eller forandre adresse innen samme utenat han først har fått tillatelse overensstemmende med §§ 79—82, jfr. § 86, eller gitt den melding som der er påbudt.

Søknader og meldinger sendes direkte til krigskommissæren inntil utgangen av desember i utskrivningsåret, jfr. § 45 siste ledd, senere til den militære avdeling i hvilken den utskrevne er antatt. Avdelingens adresse vil bli meddelt hver mann fra denne (§ 90). For utskrevne til marinen, jfr. § 86.

§ 79. Ved forandring av bosted innen riket eller forandring av adresse skal den vernepliktige sende melding senest 8 dager efterat forandringen har funnet sted. Krigskommissæren underretter i nødvendig utstrekning vedkommende rulleførende enhet, mønstringsmann eller innrulleringsnevnd.

§ 80. Hvis den vernepliktige vil foreta reise innen riket, skal han forsåvidt fraværet vil vare over 14 dager, sende mel-

ding før avreisen tiltres, eller om dette er ugjørlig snarest mulig derefter. 23 aug.

Reise utenriks må han ikke foreta uten efter erhvervet tillatelse. Søknad derom sendes i god tid.

I alle tilfelle av bortreise skal den vernepliktige sørge for at innkallingsordre eller annen skriftlig meddelelse avsendt under den av ham senest opgitte adresse kan bli meddelt eller ettersendt ham uten ophold. Ingen reise må foretas således at den kommer til hinder for pliktig fremmøte.

§ 81. Til påmønstring i utenriks sjøfart må tillatelse erhverves på samme måte som til reise utenriks efter § 80. Mønstringsmannen er forpliktet til å veilede den vernepliktige med hensyn til innsendelse av søknad.

§ 82. Til utvandring må likeledes tillatelse erhverves. Sådan tillatelse må alltid gis av krigskommissæren eller høiere utskrivningsmyndighet hvorfor utvandringsansøknader innkommet til militær avdeling tilstilles krigskommissæren fra denne.

For enhver utvandringstillatelse fastsettes en bestemt dag innen hvilken utvandringen fra norsk by må være foretatt.

Innvilget utvandringstillatelse meddeles i alle tilfelle vedkommende vernepliktige gjennem lensmannen (politiet) efterat tillatelsen for rulleførte ved militær avdeling først har passert denne. Ansøkeren henter tillatelsen hos lensmannen (politiet) og samtidig dermed en utvandringsattest (S. nr. 81) for hvilken erlegges bestemt betaling. Herom og om utvandring til Amerikas forente stater se anmerkningen ved § 18.

§ 83. Alle tillatelser som gis efter foranstående paragrafer innføres i vedkommende manns vernepliktsbok og noteres i nødvendig utstrekning i rullene.

§ 84. Krigskommissæren kan i fredstid gi utvandringstillatelse til utskrevne befalingsmenn av inntil sersjants grad og til menige under forutsetning av at ansøkeren ikke har militær tjenesteplikt i vedkommende år. Tillatelse kan også meddeles til tjenstpliktige når avreisen fra landet finner sted minst 1 måned før begynnelsen av de våbenøvelser hvori ansøkeren skal delta.

Utvandringssøknader som krigskommissæren ikke har rett til å innvilge oversender han generalkrigskommissæren til avgjørelse eller videre ekspedisjon til Forsvarsdepartementet.

§ 85. Den, som har fått utvandringstillatelse henvender sig til politiet i den by, hvorfra utvandringen ønskes foretatt. Politiet beholder den utferdigede attest om utvandringstillatelsen, påtegner denne bevidnelse om utvandringen, når avreisen har funnet sted, og sender derpå innen 14 dager attesten således påtegnet til den krigskommissær, som har innvilget eller ekspedert utvandringstillatelsen.

Krigskommissæren påtegner attesten: «Slettes av utskrivningslisten som utvandret» eller «Slettes av rullen som utvandret» med tilføiet datert underskrift, hvorefter han sender attesten til vedkommende innrulleringsnevnd eller rulleførende enhet.

§ 86. For befarne og kystfartsfolk (§ 48) gjelder følgende særbestemmelser, tilknyttet reglene i §§ 78—85:

1. Befarne henvender sig med sine meldinger og søknader til den mønstringsmann, kystfartsfolk til den innrulleringsnevnd hvis krets de tilhører.
2. De må ikke uten tillatelse forandre adresse og opholdssted i tiden mellem sesjonen o- deres fremmøtetermin til tjeneste. Mønstringsmannen (innrulleringsnevnden) kan gi tillatelse

23 aug. til reiser og flytning innenfor mønstrings- (innrullerings-) kretsen, mens andragender om flytning utenfor kretsen, reiser utover fremmøteterminen samt utmønstring og utvandring i denne tid innsendes til krigskommissæren. Befarnes flytning utenfor mønstringskretsen men innenfor vedkommende sjøforsvarssdistrikt skal mønstringsmannen melde til mønstringsmannen for den tilflyttede krets. Flytning ut av sjøforsvarsdistriktet melder mønstringsmannen til sjøforsvarschefen som derefter i tilfelle bevirker mannen overført til det tilflyttede distrikts rulle (§ 87). Dette gjelder også efterat utskrevne til marinen har fullført sin fredstjeneste, jfr. § 70.

Ved utgangen av hvert kalenderår sender mønstringsmannen (innrulleringsnevnden) fortegnelse til vedkommende krigskommissærer over de befarne (kystfartsfolk) som i årets løp er overført til og fra annen mønstrings- (innrullerings-)krets.

3. Til marnen utskrevne vernepliktige som har fått påtegning i sin vernepliktsbok om å ha fullført sin skyldige fredstjeneste plikter uopholdelig å vende hjem og melde sig for mønstringsmannen eller innrulleringsnevnden, når det for deres vekommende er utgått en innkalling til tjeneste.

§ 87. Hvis en til landforsvaret eller kystartilleriet utskrevet vernepliktig efter utskrivningen flytter ut av utskrivningsdistriktet for den avdeling, hvori han er ansatt, kan han gjennem sine militære foresatte sende egenhendig underskrevet søknad til krigskommissæren om å bli overført til en annen avdeling, som får rekrutttilgang fra hans nye bosted. Krigskommissæren innvilger søknaden dersom det foreligger bevist eller er overveiende sannsynlig at mannen har tatt varig opphold i det nye distrikt og hvis det er anledning til å overføre ham til avdeling av samme våbenart som før.

Hvis det distrikt mannen er flyttet til ligger i et annet krigskommissariat, sendes det innvilgede andragende gjennem den rulleførende avdeling til det nye krigskommissariat, som fører mannen inn i sin rulle. Efterat han også er ført inn i sin nye avdelings rulle, sendes andragendet tilbake til det gamle krigskommissariat, hvorefter han slettes så vel av krigskommissariatets som av den gamle avdelings rulle.

Overføring til annen våbenart kan alene skje med generalkrigskommissærens samtykke.

§ 88. Når militære hensyn tilsier det, kan vernepliktige overføres til annen avdeling uansett eget ønske.

10. kapitel.

Utskrevnes plikt til selv å skaffe sig kunnskap om tid og sted for fremmøte til tjeneste. Innkallinger. Forføininger likeoverfor uteblivende.

§ 89. Enhver utskrevet mann plikter selv å skaffe sig kunnskap om resultatet av utskrivningen for hans vedkommende. Likeledes plikter han å skaffe sig kunnskap om tid og sted for det første fremmøte til militær tjeneste.

§ 90. Efterat utskrivningen er foregått vil meddelelse om utfallet av utskrivningen for de til militær avdeling (marinen) utskrevne samt tid og sted for de tjenestepliktiges fremmøte til rekruttøvelser bli gitt på følgende måte:

23 aug.

A. *For utskrevne til landforsvaret og kystartilleriet:*

Snarest mulig efter mottagelsen av årets tilgang fra krigskommissæren (krigskommissærene) skal avdelingen sørge for at hver av rekruttene under den av ham ved utskrivningen opgitte adresse blir tilstillet et dobbelt brevkort, hvori han underrettes om at han fra 1 januar er utskrevet til avdelingen — med oplysning om hans soldatnr. og om de militære foresattes adresser. Derefter vil de — når øvelsestiden er bestemt — bli tilsendt et skriftlig innkallingskort. (Avdelinger som ikke har rekruttskole hvert år bør også, i de år hvori rekruttskole ikke holdes, gi sine vernepliktige av den senest utskrevne årsklasse en orientering om øvelsestiden). Undtagelsesvis vil også av vedkommende militære avdeling, så snart øvelsestiden er fastsatt, bli slått op en trykt innkalling på de for bekjentgjørelser sedvanlige steder i hver innrulleringskrets.

B. *For utskrevne til marinen:*

Umiddelbart efter utskrivningen til marinen sender krigskommissæren — overensstemmende med derom gitte bestemmelser — innkallingskort til hver enkelt mann, inneholdende underretning om tid og sted for fremmøtet for tjenestepliktge fra de forskjellige mønstringskretser og innrulleringskretser — jfr. for øvrig § 60.

Under sesjonene, særlig de ekstraordinære sesjoner foran marinens fremmøteterminer, vil krigskommissæren dessuten så vidt mulig gi orientering om fremmøtet for de tjenestepliktige.

§ 91. Innkallinger til rekruttskoler og sjømilitære øvelser bør i den utstrekning som behøves inneholde meddelelse om den reisemåte som de utskrevne skal benytte eller som vil være den fordelaktigste for dem dersom de selv kan treffe valg. For utskrevne som har lang vei til fremmøtestedet bør det dessuten oplyses om og i tilfelle på hvilken måte det er anledning for dem til å få utbetalt forskudd på reisegodtgjørelse eller kostpenger for reisen.

§ 92. Enhver mønstringsmann (og innrulleringsnevnd, § 51) er forpliktet til å samle de til marinen utskrevne tjenestepliktige fra sin mønstringskrets (innrulleringskrets) på bestemt sted (eller steder), utbetale dem reisegodtgjørelse og kostpenger efter derom gitte regler og sende dem til marinestasjonen på anordnet måte, ledsaget av en navnlig fortegnelse (S. nr. 96) over dem som sendes.

§ 93. Utskrevne til marinen som uteblir fra beordret fremmøte uten å være hindret ved lovlig forfall, efterlyses straks ved politiet. Hvis de påtreffes sendes de efter av utskrivningsmyndighetene eller mønstringsmannen (innrulleringsnevnden) til vedkommende marinestasjon dersom de kan fremstille sig eller fremstilles der senest 8 dager efter den bestemte fremmøtetid. I motsatt fall meldes de til straff og beordres til tjeneste fra næste eller — efter ny utskrivning — fra en senere termin.

§ 94. Utskrevne til landforsvaret og kystartilleriet som uteblir ved første gangs innkalling til militærtjeneste uten at lovlig forfall er legitimert eftersøkes efter anmodning fra vedkommende militære avdeling av innrulleringsnevnden og om nødvendig politiet. Efter mottagelse av de tilveiebragte oplysninger sender avdelingen snarest mulig en fortegnelse over dem av de uteblitte som den foreslår ført tilbake til utskrivningslisten til krigskommissæren bilagt med oplysningene. Krigskommissæren avgjør derefter om disse uteblitte skal bli stående i avdelingsrullen eller føres tilbake til utskrivningslisten.

23 aug.

§ 95. Når utskrevne til landforsvaret eller kystartilleriet uteblir fra senere militære øvelser utenat lovlig forfall er legitimert, anstiller vedkommende avdeling undersøkelse (i tilfelle ved distriktsbefal) for å bringe uteblivelsesgrunnen på det rene. Opgave bilagt med de tilveiebragte oplysninger sendes derefter krigskommissæren over dem som enten vites å ha forlatt riket uten sannsynlig hensikt å vende tilbake, eller som har forlatt sitt hjemdistrikt utenat deres opholdssted har kunnet oplyses.

Hvis den eftersøkte har vært borte i minst 2 år og det efter de foreliggende oplysninger er overveiende sannsynlig at han ikke i nær fremtid vil være å finne, kan krigskommissæren, om vedkommende vites å ha forlatt riket for ubegrenset tid, la ham slette av rullene som utvandret, og om han må antas fremdeles å opholde sig her, bestemme at han skal overføres til en ekstrarulle (S. nr. 89 a—b) ved avdelingen.

I ekstrarullen blir mannen stående inntil han påtreffes eller om han ikke finnes så lenge han tilhører de faste opbud. Han overføres til ekstrarullen ved 2. opbuds rulleførende enhet samtidig med sin årsklasses overgang til dette opbud. Vedkommende rulleførende enhet foranstalter hvert år efterlysning av de til ekstrarullen overførte vernepliktige og innmelder resultatet til krigskommissæren.

Ved krigskommissariatet settes op en ekstrarulle (S. nr. 94 a—b) felles for alle de under samme hørende avdelinger. I denne rulle føres også sådanne hvis verneplikt er midlertidig ophørt (§ 4 ,2). Så vel militært befal som innrulleringsnevnder og mønstringsmenn er forpliktet til når en i ekstrarullen ført mann påtreffes straks å melde dette til krigskommissæren. Han gir derefter bestemmelse om hvorledes det videre skal forholdes med vedkommendes verneplikt.

Bortrømte frivillige behandles overensstemmende med hvad foran er bestemt for utskrevne som er uteblitt og ikke har vært å finne.

§ 96. Er det grunn til å frykte, at en utskrevet mann, som uten lovlig forfall har undlatt å møte til befalt tid, vil forsøke pånytt å unddra sig for skyldig tjeneste, kan vedkommende ved foranstaltning av utskrivningsmyndighetene sendes til en orlogsstasjon, kystfestning eller landmilitært etablissement til utførelse av almindelig arbeide i et tidsrum av inntil 4 måneder (L. § 40), utenat han får nogen avkortning herfor i tjenestetiden. Forsvarsdepartementet bestemmer, hvor og på hvilke vilkår arbeidet skal utføres.

Innsetning til arbeide som her omhandlet iverksettes så vidt mulig således, at vedkommende mann umiddelbart fra dette arbeide kan overgå til den militære tjeneste som han plikter. Generalkrigskommissærens bestemmelse må innhentes i ethvert tilfelle.

11. kapitel.

Loddtrekning ved militære avdelinger.

§ 97. Når et begrenset antall mann eller deler av en årsklasse skal beordres til tjeneste eller dimitteres fra samme før de øvrige, skjer uttagningen av dem som skal beordres eller dimitteres — efterat det først så vidt mulig er tatt hensyn til frivillige — ved loddtrekning (L. § 55). Loddtrekningen foretas ved den rulleførende enhet.

Dersom det når loddtrekningen foregår er usikkert hvor mange mann vil behøves eller om alle de uttrukne kan utføre den pågjeldende tjeneste, bør uttrekkes en passende prosent som reserve. Av denne tas i tilfelle det nødvendige antall mann efter loddtrekningsnummer. Hvis nogen ikke kommer til å utføre den tjeneste hvotil han ved loddtrekningen er uttatt utenat dette er begrunnet i legitimert sykdom eller annet lovlig forfall, skal han beordres forlodds næste gang loddtrekning foretas, forsåvidt denne skjer til tjeneste hvortil mannen er brukbar. 23 aug.

Ved enhver loddtrekning føres resultatet inn i en av krigskommissæren autorisert protokoll. Før forretningen slutter underskrives protokollen av chefen og de 2 vidner.

12. kapitel.

Lægenevnder og deres kjennelser. Meldinger om lægekjennelsene og dimisjon av udyktige.

§ 98. Enhver utskrevet mann skal før han første gang begynner militær tjeneste undergis tjenstdyktighetskjennelse av en lægenevnd. Den lægebedømmelse som foretas ved sesjonen er kun foreløbig, hvis det ikke forretter mer enn en læge, undtagen for deres vedkommende som er utvilsomt udyktige.

Lægenevnden skal ha sådan sammensetning som bestemt i vernepliktslovens § 29. Eldste sanitetsofficer er formann.

Lægenevnden er alltid til stede ved rekruttskolens begynnelse og ved de utskrevne sjøverneplikiges første fremmøte.

§ 99. Til veiledning ved undersøkelse av de utskrevne ved begynnelsen av infanteriets — så vidt mulig også ved spesialvåbnenes — rekruttskoler samt ved de sjøverneplikiges fremmøte til tjeneste sender divisjonslægen senest 8 dager før fremmøtetiden den ved sesjonen benyttede lægevisitasjonsprotokoll til vedkommende militære avdeling eller sjøforsvarschef. Protokollen leveres lægenevndens formann og sendes av ham tilbake til divisjonslægen efter å være benyttet ved rekruttbedømmelsen (eventuelt flere rekruttlægenevnder i umiddelbar rekkefølge).

§ 100. Det av lægenevnden gitte skjønn over tjenstdyktigheten innføres for hver mann i hans vernepliktsbok samt i en visitasjonsprotokoll (S. nr. 85 a og b), som opbevares ved de rulleførende militære avdelinger (sjøforsvarsdistrikter). Disse besørger de til øvelsene møtepliktige innført i protokollen med henvisning til vedkommende side i den ved sesjonen benyttede lægevisitasjonsprotokoll for de menns vedkommende om hvis tjenstdyktighet det er gjort nogen bemerkning av betydning. For dem som ikke har vært bedømt av sesjonslægen noteres i visitasjonsprotokollen «Ikke lægebedømt».

Til bruk for rekruttlægenevnden ved de avdelinger som ikke får lægevisitasjonsprotokollen fra sesjonene sender divisjonslægen til vedkommende avdeling utskrift av denne protokoll forsåvidt angår dem av avdelingens menn, om hvem det er gjort nogen anmerkning i protokollen. Lignende utskrift sender divisjonslægen i god tid for menn (håndverkere, fagutdannede m. v.) som er ansatt ved andre avdelinger enn dem som får lægevisitasjonsprotokollen, eller som ved overføring eller på annen måte er tildelt en avdeling utenat de finnes i den lægevisitasjonsprotokoll som er utlevert til avdelingen.

§ 101. Til bruk for lægenevnden avgis et for lægeundersøkelse skikket, om nødvendig opvarmet lokale, som helst bør be-

23 aug. stå av to rummelige værelser hvorav iallfall det ene godt lyst. Hvor dertil er anledning bør rekruttene bades før de fremstiller sig for lægenevnden.

Rekruttene — medbringende sin vernepliktsbok — fremstilles til bedømmelse i den orden hvori de er innført i visitasjonsprotokollen, dog så at alle som tilhører eldre årsklasser bedømmes først. Protokollen føres av den læge som skal fungere i rekruttskolen eller av nevndens formann.

En officer kan beordres til å være til stede for å notere alle som skal sendes hjem.

§ 102. Når en mann er kjent stridsdyktig, hjelpedyktig eller udyktig av en lægenevnd, skal det i fredstid ha sitt forblivende dermed, medmindre senere inntrådte omstendigheter som sykdom, beskadigelse eller gjenvinnelse av helbred gir grunn til forandring av kjennelsen.

Når utskrevne fremmøter til tjeneste i senere vernepliktsår undergis de kun undersøkelse av avdelingslægen i den utstrekning som finnes nødvendig.

Ingen må endelig erklæres udyktig eller hjelpedyktig før opnådd ordinær utskrivningsalder medmindre den feil eller mangel som begrunner avgjørelsen er av sådan art at et annet resultat efter opnådd utskrivningsalder må anses utelukket. Befalingsmenn, skoleelever, garnisonerende og andre som før inntrådt vernepliktsalder dimitteres fra tjenesten på grunn av udyktighet, erklæres derfor kun udyktige som sådanne når forannevnte betingelse ikke er til stede.

§ 103. Umiddelbart efterat lægebedømmelsen ved rekruttskolens begynnelse (de sjøvernepliktiges fremmøte) er ferdig, sender rekruttskolens læge (lægenevndens formann ved marinestasjonen) til vedkommende rekruttavdelings chef (marinestasjonens chef) særskilte utskrifter av visitasjonsprotokollen, forsåvidt angår:

1. de menn, som er kjent udyktige;
2. de menn, som er henført til en lavere dyktighetsgrad enn den, hvortil de blev henført ved sesjonen eller utskrivningen, og som efter nedsettelsen må overføres til en annen tjenesteklasse;
3. de menn, som sendes hjem som midlertidig udyktige utenat det for øvrig er bestemt nogen forandring av deres dyktighetsgrad.

Vedkommende rekruttavdelings chef (marinestasjonens chef) dimitterer snarest mulig de menn som efter lægenevndens kjennelse ikke skal delta i øvelsene, idet deres vernepliktsbøker først forsynes med påtegning om at vedkommende av lægenevnden ved N. avdelings rekruttskole (N. marinestasjon) den .....:

1. er kjent udyktig til militær tjeneste og derfor dimittert, eller

2. er kjent hjelpedyktig klasse ..... og derfor antagelig ikke kan fortsette. (Sådanne menn dimitteres ikke dersom det er adgang til å beholde dem i ikke-stridende stilling, jfr. L. § 31, 2. ledd.) Eller

3. er kjent midlertidig udyktige og derfor dimittert med pålegg om å fremstille sig ved næste års rekruttskole (næste innkallingstermin for sjøvernepliktige).

Derefter sendes straks utskriften av visitasjonsprotokollen gjennem den rulleførende enhet til krigskommissæren. Han ekspederer den tilbake med følgende påtegning:

ad. 1: «Slettes av rullen som udyktig».

ad. 2: «Overføres fra rullen over stridende (eller fra hjelpe- 23 aug.
dyktig kl.....) til samme avdelings (rulleførende enhets) rulle over ikke-stridende klasse .... med det (for hver mann) tilføiede nummer,» eller «Overføres fra N. avdelings (rulleførende enhets) rulle over stridende (eller ikke-stridende kl.....) til ikke-stridende klasse .... ved P. avdeling (rulleførende enhet) med det (for hver mann) tilføiede nummer», eller «Overføres til krigskommissariatets rulle over hjelpedyktige som ikke tildeles avdelingene i fred».

Vedkommende rulleførende enheter noterer krigskommissærens avgjørelse i rullen. Hvis en overført har tjenesteplikt og kan rekke frem til deltagelse i årets øvelser, påskyndes hans innkalling mest mulig.

Dersom utskrevne sendes hjem som udyktige eller midlertidig udyktige senere under rekruttskolen (de sjømilitære øvelser) gir rekruttskolens (øvelsenes) chef lignende meldinger derom som efter bedømmelsen ved rekruttskolens (øvelsenes) begynnelse.

§ 104. Innen rekruttskolens (de sjømilitære øvelsers) slutning sender den ved samme forrettende læge en fullstendig utskrift av visitasjonsprotokollen til chefen for hærens (marinens) sanitet. For hærens avdelinger sendes denne utskrift gjennem vedkommende divisjonslæge.

§ 105. Lægenevndene har på utskrivningsmyndighetenes eller vedkommende militære chefs begjæring å ta under bedømmelse også andre vernepliktige personers tjenstdyktighet enn innkalte utskrevnes. Innberetning om resultatet gis i tilfelle til den som har rekvirert bedømmelsen og til sanitetets chef.

§ 106. Når det i rekruttskolen eller under andre militære øvelser opstår tvil om en manns tjenstdyktighet, efterat den foreskrevne undersøkelse er holdt, blir vedkommende mann, forsåvidt det ikke er anledning til å la ham undersøke av lægenevnd på tjenestestedet, å dimittere og beordre til fremmøte ved næste års rekruttskole (øvelser), forat spørsmålet om hans tjenstdyktighet da kan bli avgjort. Kan han før dette tidspunkt hensiktsmessig henvises til en fast lægenevnd, bør dog dette skje.

Hvor en mann har lang vei til fast lægenevnd eller til rekruttlægenevnd, kan han av sin avdeling rekvireres undersøkt på en sesjon. Hvis det på sesjonen kun møter én læge, kan dennes erklæring forelegges en fast lægenevnd som derefter treffer avgjørelse om tjenstdyktigheten.

Når en mann undersøkes av en lægenevnd på tjenestestedet, innføres bedømmelsen i avdelings (sjøforsvarsdistriktets) visitasjonsprotokoll og avdelingslægen sender i tilfelle straks til vedkommendes chef utskrift av protokollen som i § 103 nevnt.

§ 107. De i divisjonenes standkvarterer og marinens hovedstasjon oprettede faste lægenevnder plikter efter anmodning av utskrivningsmyndighetene eller de militære chefer å foreta bedømmelse av tjenstdyktigheten ikke bare for ennu ikke utskrevne menn men for alt ved den væbnede makt ansatt personell. For sjøfolks vedkommende plikter de også å foreta bedømmelsen efter begjæring av en mønstringsmann. Begjæringen må fremsettes skriftlig og inneholde oplysning om vedkommendes navn, stilling, innrulleringskrets, fødselsår og i tilfelle nummer ved avdelingen. Hvor det gjelder person, som allerede er ansatt ved den væbnede makt, bør den også når dette kan ha betydning være ledsaget av avdelingslægens erklæring om vedkommende samt utskrift av hvad avdelingens visitasjonsprotokoll måtte inneholde om ham.

Nevndens skjønn om den fremstiltes tjenstdyktighet føres inn

23 aug. i mannens vernepliktsbok og i den autoriserte protokoll, hvorav utskrift straks sendes den, som har rekvirert bedømmelsen.

Ved utgangen av hvert kalenderår sender divisjonslægene fullstendig utskrift av årets lægekjennelser, for de landvernepliktige til chefen for hærens sanitet og en lignende opgave til chefen for marinens sanitet forsåvidt angår befarne og kystfartsfolk (§ 48). Hvis det efterat chefen for marinens sanitet har gjort sine noteringer om de utskrevne til marinen og slettet disses navn av opgaven ennu finnes nogen gjenstående på denne, sendes opgaven fra ham til chefen for hærens sanitet til notering av de gjenværende.

13. kapitel.

*Garnisonerende personell *). Hvervning. Rulleføring. Tilgang og avgang.*

§ 108. Antagelse (hvervning) av garnisonerende menige — befalselever, musikkelever og andre — foretas av de militære chefer efter derom gitte bestemmelser. Før hvervning skjer skal den som har meldt sig dertil være godkjent av en lægenevnd.

§ 109. Innen landforsvaret og kystartilleriet må allerede utskrevne menn ikke hverves (eller antas som aspirant eller elev av militært forberedelseskursus) før det er innhentet erklæring fra den avdeling vedkommende tilhører med oplysning om hans verneplikt og tidligere forhold. Menn som er utskrevet til et spesialvåben eller en ikke-stridende troppeart eller som i utskrivningsåret er kjent dyktige dertil må ikke hverves til annen våben- eller troppeart uten krigskommissærens samtykke.

Befarne og kystfartsfolk (§ 48) må ikke hverves til hæren, og landvernepliktige efter 1 januar i det år hvori de fyller 20 år ikke hverves til marinen uten efter samtykke fra generalkrigskommissæren.

§ 110. Ved enhver hvervning tas inn den hvervedes vernepliktsbok. Har han ikke fått sådan ennu, må den skaffes gjennem vedkommende innrulleringsnevnd (lensmann, politi). Sjøfolk fratas også sin sjøfartsbok, kystfartsbok og annet sjøfartspapir. Disse dokumenter opbevares ved den garnisanerende avdeling inntil mannens dimisjon fra samme.

§ 111. Garnisonerende befalingsmenn og menige føres i fast rulle ved den militære avdeling (stab, skole, festning, korps) hvor de er ansatt og ved det krigskommissariat hvor avdelingen rulleføres (se inndelingen **) i krigskommissariater, side 75). De går ved ansettelsen som garnisonerende ut av den avdelingsrulle (rulle ved sjøforsvarsdistrikt) hvori de før måtte være ført.

Når en mann ansettes i garnisonerende stilling før utskrivningsalderen, utskrives han når denne alder nåes sammen med sin årsklasse uten å ha plikt til å møte ved sesjonen, jfr. § 22. 2. a. Enhver garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps) plikter av hensyn hertil å sende melding (S. nr. 95) til vedkommende krigskommissær om de ved samme ansatte menn som i året fyller 20 år. Meldingen sendes innen 1 mars.

---

*) Utskrevne som avgjør sin tjenesteplikt i Garden eller et garnisonskompani, som vakt eller besetningsmannskap på en festning eller som innbeordret f. eks. til hestepassertjeneste eller annet i en garnison, regnes med hensyn til rulleføring m. v. ikke som garnisonerende.

**) Ikke inntatt her.

§ 112. Ved enhver garnisonerende rulleførende enhet skal 23 aug.
føres følgende faste ruller:

A. Rulle (S. nr. 100) over det ved avdelingen (staben, skolen, festningen, korpset) ansatte befal av sersjants og høiere grad.

B. Rulle (S. nr. 89 a—b) over korporaler og menige.

Krigskommissariatene fører rulle over personellet ved garnisonerende avdelinger, staber m. v. på tilsvarende måte som bestemt for andre rulleførende enheter (§ 64).

§ 113. Umiddelbart efter enhver ansettelse eller hvervning sender vedkommende garnisonerende rulleførende enhet tilgangsliste (S. nr. 95) til den krigskommissær den er underlagt. På en og samme liste kan opføres alle som er ansatt før 1 januar i deres 20. år, hvorimot menn som allerede er utskrevet eller har nådd utskrivningsåret føres op på særskilte lister, en for hvert utskrivningsdistrikt og i tilfelle innrulleringsnevnd (§ 65).

Krigskommissæren sender tilbake tilgangslisten for de ennu ikke 20-årige med påtegning: «Innført i herværende rulle for N. garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps)». Tilgangslister for allerede utskrevne og 20-årige tilstilles den rulleførende enhet eller innrulleringsnevnd hvor disse før rulleføres eller er optatt i utskrivningsliste, med krigskommissærens påtegning: «Ansatt ved N. garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps) som ..... fra ....».

Vedkommende rulleførende enhet eller innrulleringsnevnd sender derpå listen tilbake til den garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps), som fører de hvervede inn i sin faste rulle.

§ 114. Befalingsmenn og menige som fratrer garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps) før deres verneplikt i de faste opbud er avtjent, uten at avgangen er begrunnet enten i overgang til annen garnisonerende stilling eller i inntrådt udyktighet, skal overføres til utskrevet avdeling.

Hvis de ved avgangen skal ha befalingsmanns grad, beskikkes de dertil av vedkommende militære myndighet, først ved utfylning av ledige organisasjonsmessige stillinger og derefter som ulønte eller utskrevne befalingsmenn utover organisasjonstallet.

Menig som avgår fra garnisonerende stilling uten å bli beskikket til befalingsmann overføres til den utskrevne avdeling av samme våbenart i hvis distrikt han tar ophold. Skjer det fra dette distrikt ikke utskrivning til den våbenart mannen før har tilhørt, ansettes han efter krigskommissærens bestemmelse ved den avdeling (rulleførende enhet) hvor hans tidligere utførte tjeneste kan komme best til nytte.

Unge menn som fratrer garnisonerende stilling før deres ordinære utskrivningsalder optas når denne alder nåes i utskrivningsliste med sin årsklasse på det sted hvor de opholder sig.

§ 115. Vedkommende divisjonschef (forsåvidt angår infanteriet og våbeninspektør for spesialvåbnene) bestemmer hvorledes de fra divisjonens (våbnets) befalsskole uteksaminerte elever, for hvem det ikke er organisasjonsmessig plass ledig, skal fordeles til divisjonens (våbnets) regimenter eller andre rulleførende enheter hvis de ansettes som overtallige, ulønte eller utskrevne befalingsmenn (§ 114. 2).

§ 116. Kadetter uteksaminert fra Krigsskolen ansettes ved avgangen i den våbenart eller ved den avdeling som bestemmes ved deres utnevnelse eller beskikkelse.

Hvis kadetter går ut fra Krigsskolen uten avlagt eksamen bestemmer den divisjonschef i hvis distrikt de tar ophold (våbeninspektøren) i hvilken stilling de skal ansettes som befalingsmenn,

23 aug. i likhet med hvad der i § 115 er bestemt for elever utgått fra befalsskolene.

§ 117. Overføring av garnisonerende befalingsmenn og menige til annen avdeling (rulleførende enhet) skjer ved avgangsliste (S. nr. 95) som utferdiges av den garnisonerende avdeling og tilstilles vedkommende krigskommissær, jfr. for øvrig §§ 75 og 77. punkt 1. Ved annen avgang i årets løp forholdes overensstemmende med § 77.

§ 118. Ved enhver avgang fra garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps) iakttas:

1. At det påføres avgangslisten nøiaktig adresse for personell, som skal overføres til annen avdeling.
2. At avgangslisten over allerede utskrevne som skal overføres til annen rulleførende enhet, ledsages av deres rulleblader, forat de nødvendige data for innføring i ny rulle kan være til stede.
3. At menn som tar ophold i samme utskrivningsdistrikt og skal ansettes ved (overføres til) en og samme nye rulleførende enhet føres op på felles tilgangsliste.
4. At vernepliktsboken og i tilfelle sjøfartspapirer (§ 110) leveres tilbake til den dimitterte med påtegning — kun i vernepliktsboken — om hvorlenge og i hvilken egenskap han har vært ansatt ved den garnisonerende avdeling (stab, skole, festning, korps).
5. At ingen, som ikke er fullt uttjent i begge opbud eller av lovlig lægenevnd erklært udyktig, slettes av krigskommissærens rulle, før han har mottatt meddelelse om, at vedkommende er optatt i rulle ved et annet krigskommissariat.

§ 119. For alle som antas som elever ved en av landforsvarets eller sjøforsvarets befalsskoler før utskrivningsalderen skal tiden inntil denne alder nåes være tillegg til den sedvanlige vernepliktstid (L. § 12). Dette forhold forandres ikke om vedkommende fratrer befalsskolen før han når utskrivningsalderen. Gjenværende skyldig tjenesteplikt kan dog i så fall avgjøres før den sedvanlige tid.

Andre frivillige får derimot tilgoderegnet tiden fra 1 januar efter deres antagelse som avtjente vernepliktsår, dog ikke førenn fra 1 januar efter deres fylte 18. år.

§ 120. Menn tilhørende landforsvaret eller kystartilleriet som føres over til avdeling av annen våben- eller troppeart enn den de før har tilhørt, plikter efter overføringen å utføre full fredstjeneste i sin nye avdeling, medmindre de av generalkrigskommissæren fritas for en del på grunn av den tjeneste de før har utført.

Forsvarsdepartementet kan fastsette særskilte bestemmelser for elever av befalsskolene m. v. efter avgangen fra skolene.

14. kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 121. Når en vernepliktig ved endelig dom er ilagt en straff, som medfører tap av retten til tjenstgjøring ved rikets krigsmakt, skal den myndighet, som har å foranstalte dommen fullbyrdet, gi vedkommende krigskommissær meddelelse.

Likeledes skal det av påtalemyndigheten gis vedkommende krigskommissær meddelelse, når en vernepliktig gjengis retten til tjenstgjøring ved rikets krigsmakt.

Angående ansettelse i og fratredelse fra stilling, som midlertidig bringer verneplikten til ophør, skal meddelelse tilstilles

generalkrigskommissæren av Kirkedepartementet forsåvidt angår geistlige embedsmenn, av marinestyret forsåvidt angår losoldermenn og faste loser, og av vedkommende forstandere selv forsåvidt angår forstandere for dissentermenigheter. 23 aug.

§ 122. Andre straffer enn de i § 121, 1. ledd nevnte, som ved endelig dom ilegges vernepliktige, skal den myndighet, som foranlediger straffen fullbyrdet meddele vedkommende krigskommissær eller vedkommende militære avdeling i den utstrekning som er bestemt i de herom gjeldende regler for påtalemyndigheten («Påtaleinstruksen»).

§ 123. Til hvert krigskommissariat rekvireres:
En sesjonsprotokoll.
Et autorisert høidemål.
En autorisert undersøkelsesveske.

Krigskommissæren er ansvarlig for tilstedeværelse og forsvarlig opbevaring av de utleverte saker.

§ 124. Når det i nogen av de i dette reglement omhandlede ruller, lister eller andre dokumenter kreves rettelser eller tilføielser, skal den, som foretar sådan, skrive sitt navn eller navnemerke derunder.

I tilfelle av at det finnes feil i nogen av de mottatte lister, sendes listen tilbake til beriktigelse.

Radering må ikke skje i noget av de forannevnte dokumenter. Utslettelse eller rettelse må ikke foretas anderledes enn at det tidligere skrevne tydelig kan leses. Hvis en mann skal strykes av en fast innbundet rulle, en liste eller en opgave skjer dette ved at hans navn og nummer tydelig understrekes, hvorhos hjemmelen for strykningen noteres.

Lister og opgaver som består av flere ark skal sammenheftes.

§ 125. Utlevering av de i dette reglement fastsatte skjemaer og protokoller skjer fra Hærens trykningskontor, adresse: Forsvarsdepartementet. Rekvisisjon for det følgende kalenderårs behov skal være ved kontoret innen 1 mars.

§ 126. Attester og andre oplysninger, som de vernepliktige trenger skal på forlangende meddeles dem av vedkommende krigskommissær, militære chef, innrulleringsnevnd eller mønstringsmann, når det begjærte uten uforholdsmessig besvær kan utdras av deres arkiv. For inntatte dokumenter av verdi fra de vernepliktige bør det på forlangende meddeles dem kvittering.

§ 127. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å foreta de mindre endringer i dette reglement som måtte vise sig ønskelige.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 23 aug.

Den nye rettergangsordning.

Rundskrivelse nr. 33.

Departementet skal henlede opmerksomheten på at en rekke bestemmelser i rettergangslovene m. v. er blitt forandret ved lov nr. 8 av 21 juni 1935. De nye bestemmelser gjelder fra 1 juli 1936, men Kongen kan bestemme at enkelte av reglene skal tre i kraft fra en tidligere dag, jfr. lovens avsnitt VII nr. 1. Ved kongelig resolusjon av 25 juni d. å., jfr. kongelig resolusjon av 16 august d. å., er det bestemt at følgende bestemmelser i den nye lov skal tre i kraft fra 25 juni d. å.:

23 aug. Avsnitt I (domstolsloven) §§ 5 første ledd, 8 første ledd, 20 tredje ledd, 31, 164 annet ledd, 179 tredje ledd.

Avsnitt II (tvistemålsloven) §§ 15 første ledd, 128, 139 første og annet ledd, 149 annet ledd, 151, 161 tredje ledd, 181 tredje ledd, 186 tredje ledd, 215 annet ledd, 296, 297, 359, 362 første ledd, 378, 404, 408 annet ledd, 413 første og annet ledd.

Avsnitt III (tvangsfullbyrdelsesloven) §§ 49, 109 første ledd, 155 nr. 1, 173 første ledd, 178 første ledd, 184 tredje ledd, 186.

Avsnitt IV (skjønnsloven) § 53 siste ledd.

Avsnitt V (straffeprosessloven), undtatt § 377 fjerde ledd som trer i kraft 1 oktober 1935.

Departementet vil i den anledning spesielt gjøre opmerksom på følgende forandringer:

1. *Dom i forliksrådet.*

Bestemmelsene i tvistemålslovens §§ 296 og 297 lyder efter lovendringene slik:

«§ 296. Anke over en dom som er avsagt av forliksrådet, går til herreds- eller byretten. Saken bringes inn og behandles efter reglene i 22. og 23. kapitel. Stevning må være inngitt til retten innen to måneder efter forkynnelsen av forliksrådets dom.

§ 297. Når uteblivelsesdom er avsagt i forliksrådet, kan dommen påankes efter reglene i § 296. Ankefristen er en måned. Den som er uteblitt, må betale de saksomkostninger som er ilagt ham ved uteblivelsesdommen, selv om denne blir ophevet eller forandret. Dog gjelder de almindelige regler om saksomkostninger såfremt retten finner at uteblivelsesdommen er avsagt med urette eller det godtgjøres at uteblivelsen skyldes gyldig forfall som ikke i tide har kunnet oplyses.»

Tidligere var det reglene for anke til lagmannsrett som skulde gjelde når en forliksrådsdom blev påanket til herreds- eller byretten. Efter § 296 slik som den nu lyder skal man i disse tilfelle bruke den samme behandlingsmåte som i andre herreds- og byrettssaker, slik at det bl. a. også blir adgang til muntlig saksforberedelse.

Ved forandringen av § 297 er det innført den regel at en uteblivelsesdom som er avsagt av forliksrådet, ikke lenger skal kunne være gjenstand for opfriskning. En slik dom kan nu påankes til herreds- eller byretten efter de samme regler som gjelder for andre forliksrådsdommer. Ankefristen overfor en uteblivelsesdom er dog én måned.

2. *Bevidnelse av underskrift.*

Det er nu bestemt at også en sakfører kan bevidne riktigheten av en underskrift når forkynnelse skal foregå underhånden (domstolslovens § 179) samt når det gjelder de tilfelle som er nevnt i tvangsfullbyrdelseslovens §§ 109 og 178.

3. *Protokollasjon av forklaringer under hovedforhandling.* 23 aug.

Ved tillegget til tvistemålslovens § 128 er det åpnet adgang for retten til å beslutte at bare hovedinnholdet av de forklaringer som under hovedforhandlingen avgis av parter, vidner og sakkyndige skal protokolleres og leses op til vedtagelse. Retten kan også treffe bestemmelse om at bare en enkelt del av forklaringene skal føres inn i rettsboken på denne summariske måte.

Det er altså nu adgang til å foreta fullstendig eller summarisk protokollasjon av forklaringene når et av de tilfelle foreligger som er nevnt i § 128, første ledd. Departementet vil fremheve betydningen av at dommerne så vidt mulig foretar iallfall en summarisk protokollasjon av forklaringene under hovedforhandling i herreds- eller byrettssaker. Forutsetningen må dog være at innføringen i rettsboken kan foregå uten vesentlig å forstyrre eller forsinke forhandlingenes gang slik at man ikke av den grunn taper noen av de fordeler som er opnådd ved reglene om muntlighet og bevisumiddelbarhet. Under denne forutsetning bør protokollasjon foretas i alle saker hvor man må regne med at ny avhøring vil kunne undgåes dersom saken blir påanket. Særlig efter gjennemføringen av reglen om bevisumiddelbarhet også i civile lagmannsrettssaker fra 1 juli 1936 vil det være av viktighet at protokollasjonen ved herreds- og byrettene blir så god som mulig bl. a. fordi det isåfall vil bli mindre behov for å innhente nye forklaringer for lagmannsretten. Ved avgjørelsen av spørsmålet om protokollasjon av forklaringer skal finne sted eller ikke, kan det også være grunn for dommerne til å ta i betraktning at ankedomstolen ved det som er protokollert vil få et middel til å kontrollere om de forklaringer som er avgitt før herreds- eller byrettens dom er i overensstemmelse med de forklaringer som senere blir avgitt.

Overensstemmende med det som er uttalt av justiskomiteen i Innst. O. XVIII-1935 s. 16 antar departementet at det ikke er nødvendig å treffe noen formell beslutning om protokollasjon i disse tilfelle.

4. *Vidneerklæringer.*

Hensikten med den nye bestemmelse i tvistemålslovens § 215, 2 er å hindre at vidner vedtar i retten erklæringer eller fremstillinger som er skrevet på forhånd med saken for øie. En slik bruk av vidneerklæringer er regelmessig helt uforenlig med reglen om bevisumiddelbarhet. I særlige tilfelle, f. eks. når vidnet skal forklare sig om vanskelige tekniske eller andre faglige spørsmål, vil det dog være til lettelse både for vidnet og for retten at vidnet på forhånd har skrevet ned sin forklaring.

23 aug. 5. *Klage til namsretten over pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt.*

Ved lov nr. 1 og nr. 2 av 15 februar d. å. er bl. a. landsskattelovens § 114 og byskattelovens § 106 forandret slik at skatter til stat og kommune kan innfordres gjennem trekk i lønn og lignende inntekt hos alle lønnsmottagere m. fl. uten foregående utpantning. Disse bestemmelser trer i kraft fra 1 juli 1936, jfr. lov nr. 15 av 25 juni d. å. Det har vært nødvendig å åpne adgang for lønnsmottagere til i slike tilfelle å få sin ligning bragt inn for domstolene uten å måtte betale inn skatten og derefter kreve den tilbakebetalt fra stat eller kommune. En lønnsmottager vil i henhold til den nye bestemmelse i tvangsfullbyrdelseslovens § 49 kunne klage over pålegg om skattetrekk i lønn m. v. på samme måte som over en utpantning, jfr. den nevnte lovs §§ 49—55 samt sportellovens § 2 i. f. Efter lovforandringen kan klage til namsretten fremsettes i alle tilfelle hvor det er adgang til å pålegge lønnstrekk uten utpantning, således efter straffelovens § 28 og efter lov nr. 3 av 10 april 1915 § 27, jfr. lov nr. 6 av samme dag § 6, lov nr. 2 av 31 mai 1918 § 58 og lov nr. 1 av 20 mai 1927 § 5. Også arbeidsgiveren (kassereren) kan klage over pålegget om lønnstrekk dersom han av en eller annen grunn ikke skulde anse sig forpliktet til å efterkomme et slikt pålegg.

6. *Tvangsauksjon over skib.*

Ifølge den nye bestemmelse i tvangsfullbyrdelseslovens § 184 skal namsretten i anbefalt brev underrette panthavere med kjent adresse om berammelsen av auksjonen.

Fristen for anke over en kjennelse som stadfester tvangsauksjon over skib er forkortet til én måned, jfr. tillegget til tvangsfullbyrdelseslovens § 186.

7. *Deponering av erstatningsbeløp ved ekspropriasjon.*

Et erstatningsbeløp skal i almindelighet deponeres når det ikke er på det rene hvem beløpet skal utbetales til.

Når staten var ekspropriant, var det dog tidligere tilstrekkelig at beløpet blev satt inn i en autorisert bank.

Efter den nye regel i skjønnslovens § 53 siste ledd, behøver staten i et slikt tilfelle hverken å deponere beløpet eller å sette det inn i en bank. Den som er berettiget til beløpet kan imidlertid også kreve vanlige sparebankrenter av sitt tilgodehavende, dog ikke for mere enn 10 år.

8. *Forandringer i straffeprosessloven.*

Ifølge den nye bestemmelse i denne lovs § 171 første ledd er et vidne pliktig til å møte ved hovedforhandling for lagmannsrett også når han ikke har lengere reise til rettsstedet

enn 300 km med rutebil. Efter paragrafens annet ledd gjelder halvparten av denne veilengde som grense for et vidnes møteplikt ved hovedforhandling for herreds- eller byretten. Vidnet vil kunne kreve erstatning for nødvendig utlegg til billett på rutebilen, jfr. loven om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m. v. av 21 juli 1916 § 3 tredje ledd. 23 aug.

Forandringen i straffeprosesslovens § 377 fjerde ledd trer først i kraft fra 1 oktober 1935. Fra dette tidspunkt vil det altså bare være adgang til å undlate å tilkalle domsmenn i saker hvor forelegg er utferdiget når dette «vilde være forbundet med uforholdsmessig ulempe eller utgift». Beslutning om dette kan ikke angripes ved kjæremål eller anke.

Endel avtrykk av denne rundskrivelse vedlegges. Ett eksemplar bes sendt til alle dommere, forliksråd og namsmenn i herr fylkesmannens distrikt.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 aug.

Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Vatikanstaten med virkning fra 12 september 1935 tiltrådt Bernkonvensjonen *) om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett revidert i Roma 2 juni 1928.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 23 aug.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Chile 2 juli 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende protokoll **) om forbud mot bruk i krig av kvelende, giftige eller lignende gassarter samt av bakteriologiske midler, Genève 17 juni 1925.

Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet. 24 aug

I henhold til § 1 i lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 og § 66 i lov om brandvesenet av 15 august 1908 skal departementet bestemme at Tofte brand- og bygningskommune i Buskerud fylke opheves. Derimot blir bygnings- og brandloven fremdeles gjeldende innen den tidligere brand- og bygningskommunes grenser.

Skrivelse ***) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Nordre Land herred, Opland fylke. 26 aug.

Skriv †) frå Landbruksdepartementet. 27 aug.

Med heimel i § 44 i lov om jakt og fangst frå 20 mai 1899, jfr. kongeleg resolusjon frå 25 september 1931, vert med dette fastsett for Rogaland fylke:

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 32.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1932 s. 947.
***) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
†) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste deild nr. 34.

27 aug. Vipa, kjell, heilo og alle andre slags brokkfugl, snepper, spover og bekkasiner, trane og alle slags rikser, vasshøns, dukkarar (topplom), alle slags heigrefuglar, fiskeheigren undantatt, skal vera freda heile året. Like eins stork, gjæser, ærfugl og alle arter ender.

Det er tillaten å skyta stokkand når den gjør skade på dyrka mark.

Fyresegna gjeld til so lenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1936.

Brot på denne fyresegna, som tek til å gjelda straks, vert straffa.

29 aug. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet um at dei under 14 november 1933 fastsette fiskereglar for nokre vatn og elvar i Ullensvang statsålmenning, Hordaland fylke, skal gjelda til vidare, men likevel ikkje lenger enn til og med året 1940.

29 aug. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekt til bygningslovens § 23 for Sandnes.

30 aug. **Kongelig resolusjon** **).

Med hjemmel i § 1 i midlertidig lov av 25 juni 1935 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk bestemmes, at den ved kongelig resolusjon av 2 november 1933 utferdigede bestemmelse om at utførsel av klippfisk her fra riket skal være betinget av at den for hvis regning utførselen skjer, er medlem av De norske klippfiskeksportørers landsforening, eller at foreningen har samtykket i utførselen — fortsatt gjøres gjeldende fra og med 2 september 1935 og inntil videre.

30 aug. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om fastsettelse av innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn uten rute på de offentlige veier innen Fet herred, Akershus fylke.

31 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Fru Marie Krohn's ferielegat» til ferieophold for en kvinnelig elev av middelskole i Oslo.

31 aug. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Storebrands Stipendiefond for journalister».

---

*) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste deild nr. 34.
**) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

Skriv *) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Time herad, Rogaland fylke. 31 aug.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til bygningsvedtektene for Oddernes, Vest-Agder fylke. 31 aug.

Forandring ***) i reglementet for Norges bank. 2 septbr.

Efter beslutning i møte 2 september 1935 av Norges banks representantskap er reglementets § 9 forandret og får herefter følgende ordlyd:

Alt til seddelfabrikasjonen bestemt papir og blanketter som ikke er under arbeide, likeså samtlige gravyrer, klisjéer, stempler etc. som ikke er i bruk ved seddelfabrikasjonen, skal opbevares under 2 låser i ildfast rum i seddeltrykkeriets bygning. Til den ene lås har trykkerichefen nøkkel; nøkkelen til den annen lås skal være under direksjonens verge og kan kun utleveres til den eller de representanter for direksjonen som er utpekt til å øve kontroll ved inn- og utlevering av seddelpapir m. v. Så vel trykkerichefen som direksjonens representant(er) skal være til stede når rummene åpnes og inntil de atter er gjenlåst.

Kongelig resolusjon. 4 septbr.

I medhold av lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 2 punkt 1, jfr. lov om politiet av 10 juni 1927 § 3, 1ste ledd, bestemmes at ansettelsesretten forsåvidt angår statspolitiets tjenestemenn henlegges til et ansettelsesråd.

Ansettelsesrådets sammensetning m. v. bestemmes av Justis- og politidepartementet.

Kongelig resolusjon **). 4 septbr.

Kongelig resolusjon av 2 desember 1932 om plikt for førerne av tankskib til ved hver reises slutt å sende Sjøfartskontoret en rapport om reisen opheves.

Kongelig resolusjon **) angående bestemmelse om at Storelva i Berlevåg herred, Finnmark fylke, skal betraktes som vassdrag hvor laks ikke går op. 4 septbr.

Kongelig resolusjon **) om avholdelse av en fullstendig telling av svinebestanden pr. 1 oktober 1935 i et utvalg av landets herreder. 4 septbr.

*) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste deild nr. 34.
**) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
***) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

4 septbr. **Kongelig resolusjon.**

I henhold til § 29 i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes reglementarisk bestemmelse angående opsigelighet for stillingen som kraftverkchef ved Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet overensstemmende med det i Arbeidsdepartementets foredrag av 4 september 1935 inntatte utkast, sålydende:

«Stillingen som kraftverkchef ved Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen innordnes under § 20 annet ledd i tjenestemannsloven av 15 februar 1918, således at dens innehaver kan opsies også efter 3 års tjenestetid uten hensyn til om stillingen blir overflødig eller nedlegges. Med hensyn til opsigelsesfrist, ventepenger m. v. gjelder bestemmelsene i nevnte lovs § 20.»

4 septbr. **Kongelig resolusjon.**

Det foretas lønnsregulering for arbeiderne ved Hærens og Marinens fabrikker og etablissementer m. v. overensstemmende med et fremlagt utkast.

4 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av lov av 31 mai 1935 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein, jfr. kongelig resolusjon av s. d., har Landbruksdepartementet under 4 september 1935 utferdiget følgende bestemmelser:

1. I tiden fra og med 1 mai til og med 31 oktober skal det innen Finnmark og Troms fylker være forbudt å avhende, falby, kjøpe eller motta kjøtt og skinn av tamrein medmindre det er stemplet på nedenfor fastsatte måte.
2. Vedkommende lensmann forretter som stemplingsmann. Hvor forholdene gjør det nødvendig antar vedkommende fylkesmann en eller flere dertil skikkede personer som stemplingsmenn ved siden av lensmannen. Enhver stemplingsmann tildeles sitt bestemte nummer. De nærmere regler om disse stemplingsmenns ansettelse og virkeområde fastsettes av fylkesmannen.
3. Det påligger den som begjærer stempling utført å godtgjøre at han er lovlig eier eller besidder av det fremlagte kjøtt eller skinn.
4. Stemplingen foregår ved et for offentlig regning anskaffet stempel som skal ha rektangulær form: 3 cm høit

*) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

og 6 cm bredt. Inne i dette rektangel skal på stempler som brukes av stemplingsmenn i Finnmark fylke stå: Finnm. og stemplingsmannens nr. På stempler som brukes av stemplingsmenn innen Troms fylke skal på samme måte stå: Troms og stemplingsmannens nr. 4 septbr.

Stempelfarven skal være blå.

Stemplene påtrykkes i det antall og på slike steder at det ved den i handel og vandel vanlige opdeling av slaktet finnes et stempel på hver del.

5. For hvert stempel som påsettes erlegges en avgift av kr. 0,10 som tilfaller stemplingsmannen. Forlanger noen at stemplingsmannen skal foreta reise for å utføre stemplingen, må rekvirenten dessuten betale ham skyss- og kostgodtgjørelse som for lensmenn bestemt.
6. Vedkommende fylkesmann fastsetter de nærmere bestemmelser om utførelsen av stemplingsmennenes arbeide og om kontrollen med deres virksomhet.
7. Overtredelse av de under 1 fastsatte bestemmelser er belagt med straff.
8. Foranstående bestemmelser trer i kraft fra og med 1 mai 1936.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 5 septbr.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium er internasjonal overenskomst *) om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, med virkning fra 10 mai 1933, blitt tiltrådt av Tanger-sonen hvis kjenningsbokstaver er M. T.

Ifølge meddelelse fra samme ministerium er overenskomsten videre, med virkning fra 1 april 1935, blitt tiltrådt av Syd-Afrika-Sambandet for mandatområdet Sydvest-Afrika hvis kjenningsbokstaver er S. W. A.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering og vedtekt for bebyggelse av Vestnes i Mandal. 5 septbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brandvesenet av 15 august 1908 skal være gjeldende for et område som omfatter gårdene Sundfær gnr. 1, Sakshaug gnr. 4 og Næss gnr. 135 i Inderøy herred, samt av strøket skal overgå til egen kommune i brandvesenets anliggender. 5 septbr.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at de under 21 juli 1932 fastsatte fiskeriregler for Nordre Land herred, Opland fylke, skal gjelde inntil videre. 6 septbr.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1930 s. 89.
**) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

6 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke.

7 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Frankrike ratifisert Genève-konvensjonene**) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger med virkning fra 21 februar 1936.

7 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Feda herred, Vest-Agder fylke.

7 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke.

7 septbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Budal herred, Sør-Trøndelag fylke.

9 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra den nederlandske legasjon har Etiopia tiltrådt følgende overenskomster ***) og deklarasjoner underskrevet på de internasjonale fredskonferanser i Haag i 1899 og 1907:

1. Deklarasjon om avkall på bruk av projektiler som har til eneste øiemed å utbre kvelende eller giftige gassarter, av 29 juli 1899.
2. Deklarasjon om avkall på bruk av kuler som lett utvider sig eller blir flate i det menneskelige legeme, av 29 juli 1899.
3. Overenskomst om fiendtligheters åpning, av 18 oktober 1907.
4. Overenskomst om landkrigens lover og sedvaner, av 18 oktober 1907.
5. Overenskomst om nøitrale makters og personers rettigheter og plikter i tilfelle av landkrig, av 18 oktober 1907.
6. Overenskomst om behandling av fiendtlige handelsskib ved fiendtlighetenes åpning, av 18 oktober 1907.
7. Overenskomst om handelsskibs omdannelse til krigsskib, av 18 oktober 1907.
8. Overenskomst om utlegning av selvvirkende undervannsstøtminer, av 18 oktober 1907.
9. Overenskomst om bombardement ved flåtestyrker i krigstid, av 18 oktober 1907.
10. Overenskomst om anvendelse på sjøkrig av grunnset-

*) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1900 s. 102 og nr. 8 for 1910 s. 176.

ningene i Genève-konvensjonen av 6 juli 1906, av 18 oktober 1907. 9 septbr.

11. Overenskomst om visse innskrenkninger i utøvelsen av retten til opbringelse i sjøkrig, av 18 oktober 1907.
12. Overenskomst om nøitrale makters rettigheter og plikter i tilfelle av sjøkrig, av 18 oktober 1907.
13. Deklarasjon om forbud mot å kaste projektiler og sprengstoffer ned fra ballonger, av 18 oktober 1907.

De under 1 og 2 omhandlede deklarasjoner trådte i kraft for Etiopia 9 august 1935, de under 3—12 omhandlede overenskomster vil tre i kraft 4 oktober 1935 og den under 13 omhandlede deklarasjon trådte i kraft 2 august 1935.

Skrivelse fra Socialdepartementet til formannen i Norges apotekerforenings takstkomité. 9 septbr.

Bestemmelsen i den ved kongelig resolusjon av 16 mai 1935 fastsatte liste over lægemidler, forbindingssaker, instrumenter m. v. som norske fartøier skal ha ombord, om drenrør må forståes således, at der i de respektive grupper skal være henholdsvis 1, 2, 3 og 8 glass som hvert inneholder 6 drenrør.

Cirkulære fra Poststyret. 9 septbr.

Handelsdepartementet har bestemt at skatteinspektører skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker til statens post.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Bamble herred, Telemark fylke. 10 septbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Storelva i Berlevåg herred, Finnmark fylke. 10 septbr.

Skriv **) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Iveland herad, Aust-Agder fylke. 11 septbr.

Skriv) frå Socialdepartementet um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke. 11 septbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Sør-Fron herred, Opland fylke. 11 septbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Ringebu herred, Opland fylke. 11 septbr.

*) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste deild nr. 35.

12 septbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sør-Aurdal herred, Opland fylke.

12 septbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning og forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder, brandmesteren og underbrandmesteren i Salhus bygningskommune, Hordaland fylke.

13 septbr. **Kongelig resolusjon.**

Bestemmelsen i punkt 3, 2. punktum, i kongelig resolusjon av 24 mai 1929 om offentlige tjenestemenns boligtelefoner gis følgende lydelse fra den tid Handelsdepartementet bestemmer **):

«Opkreves det ved siden av grunnavgiften også samtaleavgift, kan inntil 500 samtaler pr. halvår belastes det offentlige.»

13 septbr. **Kongelig resolusjon** *) om plikt for enhver interessert i forhold til den nytte han har av tiltaket, å bidra til sams sauesanking i en beitestrekning på Våkefjellet i Håndsdal herred, Hordaland fylke.

13 septbr. **Kongelig resolusjon** *).

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til å utøve den beføielse som i §§ 2 og 6, begges første ledd, siste punktum, i Stortingets avgiftsbeslutning av 17 juni 1935 om midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budgetterminen 1935—36, er tillagt Kongen eller den han bemyndiger, til å bestemme at ved salg fra produsent til produsent og ved innførsel for regning av produsent også varer som på annen måte enn som råstoff eller halvfabrikat forbrukes under vareproduksjon, skal undtas fra avgiftserleggelse.

13 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Prest Johan Godtfried Olsens legat for trengende skolebarn» i Stokke.

13 septbr. **Regler** ***) for jakt i Nannestad bygdealmenning, approbert av Landbruksdepartementet 13 september 1935.

13 septbr. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om fiskeri regler for Tynset herred, Hedmark fylke.

---

*) Kunngj. 14 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) 1 oktober 1935.
***) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om forbud mot havning i skogmark i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke. 13 septbr.

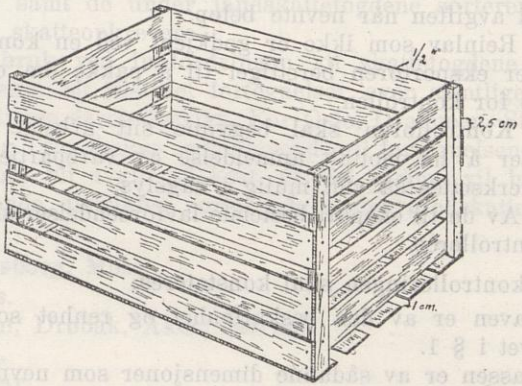
Regler *) om innsamling og eksport av reinlav. 14 septbr.

Utferdiget av Landbruksdepartementet i medhold av kongelig resolusjon av 14 juni 1935.

§ 1. Fra landet må ikke utføres reinlav som er innsamlet før 1 september eller reinlav hvorav det i hver forsendelse finnes mere enn høist 10 pct. under 8 cm lengde, eller som er mørk eller grønngrå, uren eller beskadiget, eller reinlav som ikke er renset for jord, kvister, bar og lignende.

Reinlav som er utsett til *prøver* kan dog innsamles og utføres uten kontroll i en forsendelse av høist 5 kasser også før 1 september, men det skal da på hver kasse synlig anbringes ordene: *Norsk reinlav prøve (Renntier flechte zur Probe)* eller *Norsk reinlav prøve (Reindeer-moss for sample).*

§ 2. Eksportlaven skal pakkes i hendige kasser av sådan form som vist i hosstående tegning. Kassene forarbeides

av barkfrie bord. I lokket og bunnen skal det mellem bordene være ca. 10 millimeter og på sidene ca. 25 millimeter mellemrum.

I kassens ender skal i midten av nedre kant av tredje bord regnet fra bunnen gjøres en oval eller rettvinklet åpning, skikket som håndtak. Kassens indre mål skal være 68,5 × 45,5 × 43 centimeter, og størrelsen må ikke avvike mere enn 5 pct. fra disse mål.

I hver kasse pakkes fire lag reinlav således at to og to lag blir liggende med toppen mot hinannen.

*) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

14 septbr. § 3. Pakningsmerker, som skal anbringes under eksportkassenes lokk og påskrives pakkerens navn og pakningsdagen, erholder eksportøren gjennem Landbruksdepartementet for en pris som tilsvarer utgiftene ved trykning, papir og forsendelse.

§ 4. Kontrollert og for eksport godkjent kasse stemples av kontrolløren. Kontrollmerkene skal være 20 cm lange, 4,5 cm brede og i sort farve.

Kontrollørene erholder kontrollstempler gjennem Landbruksdepartementet.

§ 5. Eksportlav skal anbringes på en av kontrolløren godkjent kontrollplass.

Eksportøren må sørge for at varen er i eksportmessig stand, stille nødvendig hjelp til rådighet for kontrolløren og ordne kassene og innpakningen på sådan måte at behørig kontroll kan iverksettes hurtig og uten unødige vanskeligheter.

Eksportøren skal til kontrolløren erlegge en avgift av 25 øre pr. kasse. Hvis ikke avgiften for en forretningsdag når op i kr. 20,00, skal avgiften pr. kasse kunne forhøies således at avgiften når nevnte beløp.

§ 6. Reinlav som ikke er godkjent ved en kontrollforretning, er eksportøren berettiget til å pakke om og pånyfremlegge for kontrollen.

§ 7. Kontrolløren skal begynne sitt arbeide snarest mulig efter å ha mottatt anmeldelse av varepartiet. Kontrollen iverksettes så vidt mulig i dagslys.

§ 8. Av de til eksport bestemte lavforsendelser skal hver kasse kontrolleres.

Ved kontrolleringen skal konstateres:

a. At laven er av den beskaffenhet og renhet som foreskrevet i § 1.
b. At kassen er av sådanne dimensjoner som nevnt i § 2, samt at den er fullpakket.
c. At det under kassens lokk finnes pakningsmerke med de foreskrevne påtegninger.
d. At eksportørens merke står på kassen.

§ 9. Over kontrolleringen føres protokoll, hvori antegnes:

a. Forretningssted og -tid.
b. Eksportørens navn og merke.
c. Antallet av de til kontroll innleverte kasser.
d. Resultatet av kontrollen, med angivelse av de i varen og/eller pakningen påviste feil.

Protokollen undertegnes av kontrolløren og eksportøren

eller dennes tillitsmann. Eksportøren erholder straks utskrift av protokollen og efter særskilt begjæring herom tillike opgave over fra hvem og hvorfra de ved kontrollen underkjente kasser er ankommet. 14 septbr.

§ 10. Reinlav for eksport må bare plukkes på steder som er godkjent av Landbruksdepartementet.

§ 11. Det påligger eksportør av reinlav å følge de anvisninger med hensyn til merkning, pakning, sortering og andre forhold vedkommende eksporten som er meddelt av Landbruksdepartementet og kontrolløren.

Misforhold vedkommende laveksporten skal av kontrolløren innberettes til Landbruksdepartementet.

Nærmere direktiv for kontrollørene utferdiges av Landbruksdepartementet.

Rundskrivelse nr. 3 fra Finansdepartementet til fylkesmennene vedrørende omsetningsavgiften. 14 septbr.

Som ved departementets rundskrivelse nr. 1 av 21 juni 1935 vedrørende omsetningsavgift meddelt, er innfordringen av omsetningsavgiften besluttet henlagt til skattefogdene (byfogdene) samt de under landskattefogdene sorterende lensmenn og skatteopkrevere.

Til bruk ved innfordringen vil skattefogdene fra ligningsvesenet bli tilstillet fortegnelser over samtlige avgiftspliktige innen deres distrikt. For Oslo, Drammen, Stavanger, Bergen og Trondheims vedkommende vil fortegnelsene (manntallslistene) bli avgitt på kort, og det samme vil bli tilfelle for følgende distrikter sorterende under landskattefogdene:

Østfold.
Sarpsborg, Moss.
Akershus.
Hølen, Drøbak, Aker, Bærum.
Hedmark.
Hamar.
Opland.
Lillehammer og Gjøvik.
Buskerud.
Hønefoss, Kongsberg.
Vestfold.
Tønsberg.
Telemark.
Notodden, Brevik.
Aust-Agder.
Tvedestrand.
Vest-Agder.
Mandal.

14 septbr. *Rogaland.*
Haugesund.
Nord-Trøndelag.
Levanger.
Nordland.
Mosjøen.
Finnmark.
Hammerfest.

I de øvrige distrikter vil fortegnelsene bli avgitt på almindelige lister. Disse *lister* vil for alle distrikter som sorterer under landskattefogdene, bli avgitt i 2 eksemplarer, hvorav det ene blir å opbevare på skattefogedkontoret til skattefogdens eget bruk og det annet eksemplar å tilstille vedkommende lensmann eller skatteopkrever. I de distrikter under *landskattefogedkontorene* hvor manntallet som ovenfor nevnt blir avgitt på kort, vil skattefogdene kun bli tilstillet et eksemplar av kortregistret. Skattefogdene må altså i dette tilfelle selv foranledige tatt avskrift av manntallet enten på kort eller på almindelige lister. I siste tilfelle vil det nødvendige antall skjemaer (skjema II av manntallsliste vedkommende omsetningsavgift) kunne fåes ved henvendelse til direktøren for skattevesenet. Ved innsendelsen av rekvisisjonen bes antallet av henholdsvis titelark og innleggsark opgitt. Man har funnet å burde overlate til vedkommende skattefogder efter konferanse med vedkommende lensmann eller skatteopkrever å treffe avgjørelse av hvorvidt manntallslistene i disse tilfelle bør tilstilles lensmennene og skatteopkreverne i form av kort eller som lister på skjema II.

Som i § 6 i bilag 2 til rundskrivelse nr. 1 anført skal avgiften innbetales innen 20 dager efter utløpet av hvert kvartal. Samtidig med innbetalingen skal den avgiftspliktige tilstille skattefogden en avgiftsopgave på foreskrevet blankett (skjema C). For avgift som ikke betales senest 8 dager efter den ovennevnte frist, skal der, når avgiftsbeløpet utgjør 50 kroner eller derover, svares renter beregnet efter 0,5 pct. pr. måned eller del derav.

Med hensyn til bokførselen bemerkes at avgiften hos skattefogden blir å postere på en særskilt konto benevnt: Midlertidig omsetningsavgift til kriseformål.

I de distrikter som sorterer under landskattefogdene, blir avgiften å opta i «mellemregnskapet» mellem landskattefogdene og lensmennene og skatteopkreverne, idet der med hensyn til remitteringen fra disse til vedkommende skattefoged for øvrig blir å gå frem efter de for mellemregnskapet foreskrevne bestemmelser.

Den innbetalte avgift blir ved innbetalingen å avskrive

på manntallslisten med angivelse av innbetalingsdagen og det innbetalte beløp. 14 septbr. Av hensyn til skatteinspektørenes kontroll er det derhos nødvendig at der snarest mulig og senest innen 4 uker efter utløpet av hvert kvartal tilstilles skatteinspektøren i vedkommende distrikt en distriktsvis og alfabetisk ordnet spesifisert fortegnelse over samtlige de i vedkommende kvartal innbetalte avgiftsbeløp. Fortegnelsen blir således å avgi første gang innen 28 januar 1936. I de distrikter som sorterer under landskattefogdene, blir fortegnelsen å utferdige av vedkommende lensmann eller skatteopkrever og å innsende til skattefogden, som efter å ha gjennemgått den sender den videre til distriktets skatteinspektør. Skjema til disse fortegnelser vil senere bli tilstillet skattefogdene.

Skatteinspektørens opgaver over hvad de avgiftspliktige som ikke i rett tid har innbetalt avgiften skal erlegge, likesom skatteinspektørens meddelelse om mulig tilgang eller avgang i forhold til de innbetalte beløp vil alltid av skatteinspektøren bli tilstillet vedkommende skattefoged, som derefter for landskattefogeddistriktenes vedkommende efter å ha foretatt den nødvendige postering på mellemregnskapet videresender meddelelsene til vedkommende lensmann eller skatteopkrever.

For omsetningsavgiften blir derhos å avlegge særskilt regnskap og særskilte halvårsekstrakter. Regnskapet, der på vanlig måte direkte blir å tilstille Statsrevisjonen, blir å avlegge innen utgangen av september måned og 1 og 2 halvårsekstrakt henholdsvis innen utgangen av februar og september måned. Ekstraktene blir å innsende til Finansdepartementet. Regnskapet og sammes ekstrakter må utvise på inntektssiden:

1 Summen av de i budgetterminen innbetalte avgifter, forsåvidt de ikke tidligere er tatt til inntekt under post 2 eller 4.
2. Tillegg i henhold til meddelelser fra skatteinspektøren.
3. Innbetalte morarenter.
4. Decisjonsansvar.

Og på utgiftstiden:

1. Avgang i henhold til meddelelser fra skatteinspektøren.
2. Godtgjørelse efter decisjon.
3. Overført til mellemregnskapskontoen med Finansdepartementet.
4. Restanser.

Regnskapet blir å vedlegge:

1. Spesifisert fortegnelse over de av de avgiftspliktige innbetalte avgifter bilagt med avgiftsopgavene (opgaveskjema C), jfr. inntektspost 1.

14 septbr. 2. Fortegnelse over de fra skatteinspektøren mottatte meddelelser over henholdsvis tillegg og avgang bilagt med skatteinspektørens skrivelser, jfr. inntektspost 2 og utgiftspost 1.

3. Spesifisert fortegnelse over de innbetalte morarenter, jfr. inntektspost 3.

4. Kvitteringer for mulige tilbakebetalinger i henhold til utgiftspost 1.

Ekstraktene blir å vedlegge spesifisert fortegnelse over restansene. Restansefortegnelsene må for hvert enkelt beløps vedkommende inneholde oplysning om hvad der er foretatt til avgiftens beriktigelse, når de dertil siktende forføininger er truffet samt hvorpå beriktigelse beror. Over avgiften blir derhos på vanlig måte å avgi kasserapport til bruk for posteringen i statsregnskapet, idet avgiften blir å opføre i samlingsrapporten under betegnelsen: *Kap. 2026 Midlertidig omsetningsavgift til kriseformål.*

Hvad innfordringen angår bemerkes, at alle avgiftspliktige som ikke innen 4 uker efter kvartalets utløp på foreskrevet skjema har innsendt avgiftsopgave til skatteinspektøren med meddelelse om at avgiften er innbetalt til rette vedkommende, av skatteinspektøren straks vil bli tilskrevet om innen en bestemt kort frist å innsende foreskrevet avgiftsopgave samt å innbetale avgiften med renter til opkreverne. Undlater den avgiftspliktige å efterkomme dette, vil avgiften av skatteinspektøren, bli ansatt skjønnsmessig, og avgiftsbeløpet vil samtidig av skatteinspektøren bli opgitt skattefogden til innfordring hvorefter inndrivelse straks blir å iverksette.

Med hensyn til inndrivelsen av omsetningsavgiften og fortrinsrett for denne er for øvrig de regler som gjelder for formues- og inntektsskatten til staten, gitt tilsvarende anvendelse, jfr. lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 nr. 11 § 4.

Med foranstående forutsettes skattefogdene, byfogdene i Fredrikstad og Kristiansund N, samt lensmennene og skatteopkreverne gjort bekjent.

Til lettelse ved sakens ekspedisjon vedlegges en del avtrykk av denne skrivelse. Likeså vedlegges en del avtrykk av «Forskrifter for selgere», hvor ovennevnte opgaveskjema C er inntatt, samt av skjema II av manntallslisten vedkommende omsetningsavgift. Sistnevnte skjema bes kun tilstillet hver av landskattefogdene samt skattefogden i Ålesund og byfogdene i Fredrikstad og Kristiansund N, mens «forskriftene» bes tilstillet samtlige ovennevnte oppebørselsbetjenter samt lensmennene og skatteopkreverne.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Lista herred, Vest-Agder fylke. 14 septbr.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 14 septbr.

Med hjemmel i §§ 16, 17, 29 og 31 i lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 med senere forandringer har departementet idag fastsatt som gjeldende fra og med idag og inntil videre følgende:

I.

Tillegg IV til reglementet for justervesenet av 15 desember 1922.

Areometre.

Det tillates kun justert areometre for mineraloljer. Disse kan også være forsynt med termometre. Disse areometre skal kun angi mineraloljens spesifike vekt.

Areometre tillates kun justert ved Oslo justerkammer. Justertoleransen fastsettes som følger:

Areometerskalaen.

For alle inndelinger fra $\frac{1}{1000}$ og til $\frac{1}{10\,000}$ er toleransen $\frac{5}{10\,000}$, det vil si:

for inndeling i $\frac{1}{1000}$ er toleransen $^1/_2$ delestrek,

—»— $\frac{5}{10\,000}$ —»— $^1/_1$ —»—

—»— $\frac{2}{10\,000}$ —»— $2^1/_2$ —»—

—»— $\frac{1}{10\,000}$ —»— 5 —»—

Termometerskalaen.

For alle inndelinger fra 1/1° C. til 1/10° C. på termometre som er anbragt inne i kolben på areometre for mineraloljer, er toleransen 0,25° C., d. v. s.:

for inndeling i $^1/_1°$ er toleransen $^1/_4$ delestrek

—»— $^1/_2°$ —»— $^1/_2$ —»—

—»— $^1/_5°$ —»— $1^1/_4$ —»—

—»— $^1/_{10}°$ —»— $2^1/_2$ —»—

*) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

14 septbr. Gebyrene fastsettes som følger:

	Justergebyrer		Revisjons- og tilbakevisningsgebyrer.	
	Grunngebyr	Gebyr pr. stk.	Grunngebyr	Gebyr pr. stk.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Uten termometer	8,00	6,00	8,00	4,00
Med termometer med skala over 0° C.	10,00	8,00	10,00	6,00
Med termometer med skala over og under 0° C.	14,00	10,00	14,00	8,00

De nærmere bestemmelser om hvilke krav for øvrig areometrene skal tilfredsstille, og om justeringen fastsettes av justerdirektøren.

II.

Nye gebyrer for justering, revisjon og tilbakevisning av alkoholometre.

Gebyrene fastsettes som følger:

	Justergebyrer		Revisjons- og tilbakevisningsgebyrer	
	Grunngebyr	Gebyr pr. stk.	Grunngebyr	Gebyr pr. stk.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Uten termometer	8,00	6,00	8,00	4,00
Med termometer med skala over 0° C.	10,00	8,00	10,00	6,00
Med termometer med skala over og under 0° C.	14,00	10,00	14,00	8,00

14 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged hvori angående beregning av arveavgift av gaver til arvinger i et tilfelle hvor man kunde gå ut fra, at det var giverens mening at ingen arveavgift skulde falle mottagerne tillast, uttales at avgiften for hver enkelt av mottagerne antas straks å burde beregnes slik at det beregnes avgift også av avgiftsbeløpet og derefter igjen av det nye avgiftsbeløp o. s. v., dog således at avgiftsbeløpet på under

kr. 10,00 ikke kommer i betraktning som grunnlag for ny avgiftsberegning. Det således fremkomne samlede arveavgiftsbeløp blir da å innfordre hos giveren. 14 septbr.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Finansdepartementet. 16 septbr.

Losen avgjør i første instans om karanteneflagg skal heises i henhold til karantenereglementets § 7 (kongelig resolusjon av 27 januar 1922, jfr. kongelig resolusjon av 20 januar 1933), se § 16. Sådan plikt påligger efter nevnte § 7, annet ledd, punkt 1, ethvert fartøi som kommer fra eller har anløpet landområde som efter kunngjørelse er smittet av flekkfeber, kolera, kopper eller pest, medmindre fartøiet ifølge vitnemål fra norsk konsul eller annet vitnemål som reglementet eller avtaler godkjenner, (jfr. reglementets § 7, annet og tredje ledd, og departementets rundskrivelse av 20 januar og 13 oktober 1933), på utenriks sted i foreskreven tid og utstrekning har vært underkastet de foranstaltninger som reglementet påbyr. Hvorvidt sådant vitnemål foreligger, blir i hvert enkelt tilfelle i første hånd å undersøke og avgjøre av den tjenestemann som først kommer ombord (losen eller tollvesenets tjenestemann).

Losen bør dog i alle tilfelle straks sende det i § 14 nevnte skjema 1 til helserådets ordfører, forat denne snarest mulig kan være opmerksom på ethvert fartøi som kommer fra utenriks sted og i tilfelle undersøke og treffe de nødvendige forholdsregler for fartøiet efter karantenereglementet (jfr. § 54). Dette til betryggelse for det tilfelle at losen skulde ha tatt feil i sin bedømmelse av hvorvidt betingelsene efter reglementets § 7 for fartøiets plikt til å heise karanteneflagg foreligger.

Den plikt som efter karantenereglementets § 23 påhviler tollvesenets tjenestemenn til å påse at karanteneflagg blir heist, når betingelsene efter § 7 foreligger, antas i almindelighet bare å bli aktuell, når vedkommende tolltjenestemann er den første som i stillings medfør kommer ombord. Jfr. § 21. Det vanlige må forutsettes å være, at losen kommer ombord først og da påser at karanteneflagg i fornødent fall blir heist. Men også når losen ved tolltjenestemannens ankomst ombord har forlatt et fartøi, som ikke fører karanteneflagg i et tilfelle hvor tolltjenestemannen antar at plikt dertil foreligger efter § 7, plikter tolltjenestemannen å påse at karanteneflagg blir heist.

For øvrig gjelder det som ovenfor er sagt om losens optreden m. v. i tilfelle også tollvesenets tjenestemenn.

18 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Frankrike ratifisert overenskomst *) om den internasjonale jernveisordning, Genève 9 desember 1923, med vedtekter og underskrivningsprotokoll. Ved underskrivningen er tatt forbehold om at overenskomsten ikke gjelder franske protektorater, kolonier, besiddelser eller oversjøiske områder. Ratifikasjonsdokumentet blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 28 august 1935.

18 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sovjetsamveldet 6 september 1935 underskrevet avtale **) mellem tollmyndigheter til lettelse av opgjør av passersedler som ikke er avviklet eller som er gått tapt, Genève 28 mars 1931.

18 septbr. **Skrivelse** ***) fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 skal departementet herved bestemme at den nevnte lov skal gjelde i Eigersund herred inntil 600 meter fra Egersund bygrense samt at administrasjonen av det tidligere byggebelte rundt Egersund by henlegges under Eigersund herred.

I henhold til § 13 i bygningsloven bestemmes enn videre at lensmannen i Eigersund skal være medlem av bygningsrådet for det ovennevnte bygningsdistrikt istedenfor vedkommende politimester.

19 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Skogeier Kleist Geddes legat til beste for Det norske myrselskap», oprettet ved testament av 5 januar 1926.

19 septbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Straumsnes herred, Møre og Romsdal fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse m. v.

19 septbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til Finansdepartementet.

Dette departementet antar at de offentlige institusjoner som omhandles i tvangsfullbyrdelseslovens § 38 annet ledd, i auksjonsbegjæringen så vidt mulig bør gi de nødvendige oplysninger for at namsretten eller i tilfelle namsmannen (se

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1926 s. 55.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1933 s. 89.
***) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

skrivelse av 22 juni 1933 i Lovtidende) kan opfylle sin plikt efter tvangsfullbyrdelseslovens § 122 annet ledd til å gi underretning til visse panthavere om berammelsen av auksjonen. Mangler oplysningene, må disse kunne avkreves saksøkeren. 19 septbr.

I de tilfelle hvor tvangsauksjon over fast eiendom skal holdes av namsmannen, bør namsretten — forsåvidt dommeren også er tinglysingsmyndighet — ved oversendelsen av auksjonsbegjæringen gi namsmannen en formløs oplysning fra panteregistret om de mulige interesserte som har krav på den nevnte underretning, hvis dette ikke ellers er oplyst, eller det ikke er grunn til å kreve pantattest vedlagt auksjonsbegjæringen. Sådan attest vil som regel ha betydning for utførelsen av forretningen (se tvangsfullbyrdelseslovens § 116, jfr. § 26 nr. 3) f. eks. av hensyn til bestemmelsene i tvangsfullbyrdelseslovens § 128 annet ledd. I de tilfelle hvor det ikke antas at tvangssalg vil finne sted, f. eks. ved begjæringer om skatteauksjoner eller når Hypotekbanken, Boligbanken og lignende begjærer tvangsauksjon, antas det imidlertid i almindelighet ikke å være grunn til å kreve pantattest fremlagt før auksjonsmøtet eller umiddelbart før dette.

Forlanger namsretten eller namsmannen pantattest i anledning av tvangsauksjonen, kan denne ikke betraktes som en attest «til offentlig bruk» (sportellovens § 167 annet ledd) hvorfor gebyr må betales efter sportellovens § 77, hvis ikke saksøkeren tilkommer gebyrfritagelse efter samme lovs § 167 første ledd. Selges eiendommen i siste tilfelle til en privat kjøper, blir imidlertid gebyr for attesten å innfordre hos kjøperen efter § 167 tredje ledd.

Sportellovens § 80 post 10 hjemler videre gebyrfritagelse for attester som forlanges av auksjonsforvalteren angående hvorvidt de der nevnte offentlige institusjoner har pantrett i fast eiendom. Denne bestemmelse antas også å gjelde for namsmannen når han forbereder en tvangsauksjon.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om politivedtekt for Fillan herred, Sør-Trøndelag fylke. 19 septbr.

Kongelig resolusjon. 20 septbr.

1. Det oprettes et ulønt konsulat i Tsingtao, herunder innbefattet Kiachow og Kiachow Bay.
2. Embedsdistriktet for det ulønte konsulat i Chefoo skal herefter innbefatte provinsen Shantung med undtagelse av Tsingtao med Kiachow og Kiachow Bay.

*) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.

20 septbr. **Kongelig resolusjon** *).

I. I medhold av § 1 i lov om foranstaltninger til betryggelse av skibes navigering av 21 august 1914 utferdiges manøvreregler for undervannsbåter og overflatefartøier som nærmer sig hverandre.

II. Plakat av 16 april 1926 om manøvreregler for undervannsbåter og overflatefartøier som nærmer sig hverandre, opheves.

De under post I utferdigede nye manøvreregler er sålydende:

Undervannsbåt som er helt neddykket eller som kun viser sine periskoper, skal i norsk farvann betrakte sig som vikepliktig like overfor alle overflatefartøier.

Overflatefartøier skal derfor iaktta bestemmelsene i § 21 og § 27 i styringsplakaten av 16 mars 1910 med senere forandringer, idet der holdes skarp utkik og vises forsiktighet.

Undervannsbåt som er helt eller delvis opdykket, skal betraktes som dampfartøi og følge de almindelige styringsregler for dampfartøier.

Når undervannsbåt neddykket manøvrerer sammen med andre av marinens fartøier, fører disse som varselssignal flaggsignalet H P.

20 septbr. **Kongelig resolusjon** *).

Landbruksdepartementet bemyndiges til å utferdige de bestemmelser som det i §§ 5, 10, 12 og 15 i lov um dyrevern av 7 juni 1935 er tillagt Kongen å fastsette.

20 septbr. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um at den som i Vikedal herad, Rogaland fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 1 januar 1936 skal ha løyve til det.

20 septbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om ny tilleggsbestemmelse til brandlovens § 21 forsåvidt angår Aker herred, Akershus fylke.

21 septbr. **Skriv** frå Socialdepartementet til fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Med heimel i § 7 i jordmorlovi frå 19 desember 1898 avgjer departementet:

1) at heradi Kvam og Stod skal vera eitt jordmordistrikt,

*) Kunngj. 21 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
**) Kunngj. 7 oktober i Lovtid 1ste deild nr. 37.

2) at ladstaden Steinkjer og heradi Egge og Ogndal skal vera eitt jordmordistrikt 21 septbr.
3) og at heradi Sparbu og Sandvollan skal vera eitt jordmordistrikt.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om et tillegg til annet ledd i § 7 i politivedtekten for Berg herred, Østfold fylke. 24 septbr.

Skriv **) frå Socialdepartementet um vedtekt for herbyrge og vertshusnæringa i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke. 25 septbr.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på «Anders Knudsen Taraldseth og hustru Dorthe Olsdatters legat» opretta av sønene Knut, Andreas, Olav, Johan og Ivar til beste for Innvik herad. 26 septbr.

Kongelig resolusjon. 27 septbr.

I. I henhold til § 29 i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn fastsettes fra 15 oktober 1935 et nytt reglement for statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved tollvesenets embedskontorer og ved Oslo jernbanetollsteds kassererkontor overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Fra samme tidspunkt opheves bestemmelsene i reglement fastsatt ved kongelig resolusjon av 2 mai 1919 forsåvidt angår statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved tollvesenets embedskontorer og ved Oslo jernbanetollsteds kassererkontor.

Det under post I fastsatte nye reglement har følgende ordlyd:

§ 1. Statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved tollvesenets embedskontorer ansettes i almindelighet efter offentlig konkurranse i henhold til forutgått kunngjøring. Tolldepartementet bestemmer på hvilken måte kunngjøring skal finne sted og om kunngjøring i særlige tilfelle kan undlates.

§ 2. Statslønte kontorfullmektig- og betjentstillinger ved tollvesenets embedskontorer besettes av Tolldepartementet efter at der er avgitt innstilling om 3 av ansøkerne fra vedkommende tollembedsmann (distriktstollinspektør eller tollkasserer) og en kontorfunksjonær opnevnt av en tjeneste-

*) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.

27 septbr. mannsorganisasjon som er anerkjent i vedkommende tjenestegren efter § 2 i loven av 6 juli 1933 om forhandlingsrett for statstjenestemenn m. v.

Er embedsmannen inhabil, bortfaller innstillingen fra den opnevnte kontorfunksjonær.

Ansettelsesretten med hensyn til de fastleiede kontorfullmektig- og betjentstillinger ved tollvesenets embedskontorer legges til et ansettelsesråd som foruten en kontorfunksjonær opnevnt av en anerkjent organisasjon i vedkommende tjenestegren skal bestå av vedkommende distriktstollinspektør og tollkasserer.

Når vedkommende tjenestemannsorganisasjon opnevner en kontorfunksjonær som sin representant, skal det også opnevnes en kontorfunksjonær som varamann for ham. Varamannen gjør tjeneste når den opnevnte representant har forfall eller er inhabil.

Såfremt det i vedkommende tjenestegren er flere anerkjente organisasjoner, skal kontorfunksjonærenes representant og varamannen for ham opnevnes av organisasjonene i fellesskap.

Ansettelsesrådet skal straks sende innberetning om en ansettelse til Tolldepartementet.

§ 3. Når vedkommende distriktstollinspektør eller tollkasserer som er medlem av ansettelsesrådet er inhabil, foretas ansettelsen av Tolldepartementet efter innstilling fra de andre medlemmer. Er både distriktstollinspektøren og tollkassereren inhabile, bortfaller innstillingen.

Er det uenighet innen ansettelsesrådet, treffes likeledes avgjørelsen av departementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn (jfr. lov nr. 12 av 6 juli 1933) og i nærværende reglement og med de forpliktelser som fremgår av lov om Statens pensjonskasse av 28 juli 1921 (jfr. tilleggslov av 1 juni 1934) og lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med tilleggslover. For øvrig fastsetter Tolldepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid som statslønt og fastleiet kontorfullmektig eller betjent ved tollvesenets embedskontorer.

Tolldepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre om det ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn

til annen lignende tjeneste i tollvesenet eller i andre grener av statstjenesten. 27 septbr.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen dersom opsigelsen er meddelt av Tolldepartementet. For øvrig kan opsigelsen innankes for Tolldepartementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet som har sagt ham op. Er denne myndighet et ansettelsesråd sendes saken med rådets uttalelse uten ophold til Tolldepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, fortsetter tjenestemannen i sin stilling til anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager efter at ordensstraffen eller avskjeden er meddelt tjenestemannen.

§ 9. Ved anke over pålegg som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser som er fastsatt i reglementets § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter at anken er fremsatt.

§ 10. Bestemmelsene i nærværende reglement gis tilsvarende anvendelse på de statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved Oslo jernbanetollsteds kassererkontor.

Ved besettelse av de statslønte og fastleiede kontorfullmektig- og betjentstillinger ved dette tollsted er den forrettende tollkasserer å anse som tollkasserer efter nærværende reglement.

Kongelig resolusjon. 27 septbr.

Den kongelige resolusjon av 23 februar 1934 angående civil eksamensanciennitet for vernepliktige og forhenværende vernepliktige befalingsmenn skal også gjøres gjeldende overfor vernepliktige og ulønte befalingsmenn, som er utdannet ved den tidligere Krigsskolens nederste avdeling og de tidligere 3-(4-)årige befalsskoler (underofficersskoler).

27 septbr. Skriv *) frå Landbruksdepartementet um at eigar eller innehavar av hund i Bakke herad, Vest-Agder fylke, skal halda hunden i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerd i den tid bufe beiter.

Dette skal likevel ikkje gjelda buhundar som brukast til å passa krøteri og heller ikkje gjelda hundar, når det vert godtgjord at hunden under lovleg jakt på forsvarleg måte har fylgje med eigar eller innehavar.

Lov **) um skifte frå 21 februar 1930.

Fyrste bolken.

Aalmenngjeldande reglar um offentlegt skifte.

1ste kapitel. Skiftemaktene.

§ 1. Offentlegt skifte og arvstyre høyrer under herads- eller byretten i eigenskapen skifterett.

§ 2. Paa landet er det lensmannen som for skiftedomaren held registrering og forsegling, um ikkje skiftedomaren sjølv eller ein domarfullmektig held tenesta.

I byane kann skiftedomaren lata ein kontortenestemann som fylkesmannen hev gjeve rett til det, halda dei nemnde tenestune.

Ved tenesta skal tvo vitne vera til stades um raad er. I alle fall skal minst eitt vitne vera til stades.

§ 3. Kvar norsk borgar som er yver 18 aar og ikkje er fraadømd røysterett i offentlege saker, kann vera rettsvitne ved skiftesamlingar og andre rettsmøte som skifteretten held, og vitne ved dei tenestune som er nemnde i § 2.

§ 4. Ingen kann vera skiftedomar naar han sjølv er luteigar eller legatar i buet. Staar ein skiftedomar i eit slikt høve til ein luteigar eller legatar som nemnt i § 106 nr. 2—6 i lovi um domstolane, kann han ikkje gjera teneste minder alle luteigarane samtykkjer.

Skiftedomar kann ingen vera daa heller, naar andre serskilde umstende er til stades, som er skikka til aa veikja tiltrui til at han staar fritt. Serleg gjeld dette naar nokon luteigar krev at han skal vika sæte av den grunn.

Naar ein rettstvist er fyre, er domaren ugild i same mun som naar det gjeld søksmaal.

§ 5. Fyresegnene i § 4, fyrste og andre leden, gjeld paa tilsvarande maate for den som held forseglings- og registre-

*) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.

**) Denne umsetjing av lovi til nynorsk vert innteki etter upmoding frå Justisdepartementet i brev dagsett 16 november 1935.

ringsteneste for skifteretten. Elles gjeld dei same reglane som er gjevne for rettsskrivarar i §§ 111—113, 118, 120 og 121 i lovi um domstolane.

§ 6. Ingen kann vera rettsvitne ved møte i skifteretten, naar han sjølv er luteigar eller legatar i buet, eller naar han er gift eller trulova med eller er skyld eller verskyld i upp- eller nedstigande line eller i sidelina so nær som syskjen til nokon luteigar eller legatar.

Naar ein rettstvist er fyre, er eit rettsvitne ugildt i same mun som naar det gjeld søksmaal.

§ 7. Kongen kann gjeva reglar um fraasegn fraa skifteretten til departementet um dei bu som vert fyrehavde for skifteretten.

Kjem det ingi fraasegn, kann departementet andsynes skifteretten fastsetja ei tvangsbot paa 50 kr. for den fyrste maanaden og 100 kr. for kvar av dei næste maanadene. Boti kann søkjast inn med panting.

2dre kapitel. Verkekrinsen til skifteretten.

§ 8. Naar sameige millom ektefolk skal under offentlegt skifte, vert det halde ved bustaden til ektemannen, eller ved bustaden til kona dersom det er uraad aa ettervisa at mannen hev nokon bustad her i landet. Hev ikkje kona heller nokon ettervisande bustad her i landet, skal skiftet haldast ved den siste tilhaldsstaden til mannen, eller ved siste tilhaldsstaden til kona dersom han held til utanfor landet.

Skifte etter ein som er avliden, er det skifteretten i den rettskrinsen der han sist hadde bustad, som staar fyre. Kann ingen bustad ettervisast, greider skifteretten paa siste tilhaldsstaden hans med skiftet. Skal sameige skiftast millom ervingane til den avlidne og etterlevande ektemake, gjeld fyresegnene i fyrste leden paa tilsvarande maate. Men hev etterlevande ektemake site i uskifte, tek dei berre umsyn til bustaden eller tilhaldsstaden hans.

Skifte etter ein burtkomen person som vert rekna for avliden i samhøve med dom, vert halde ved den siste bustaden til den burtkomne. Dersom ektemaken hans sit inne med sambuet, vert skiftet halde paa tilhaldsstaden hans.

Skal ein arvlut skiftast som er utlagd til ein fraaverande erving og vert styrd som midelen til umyndige, er det skifteretten paa den staden der arven fyrst er fallen, som held skiftet.

Ein annan skifterett enn den lovsette kann ikkje takast ved.

§ 9. Skifteretten avgjer spursmaalet um offentleg skiftefyrehaving skal opnast, og alle spursmaal som gjeld gjenomføringi av skiftet og slutningen, naar inkje anna er sagt i denne lovi.

§ 10. Skifteretten kann ikkje avgjera ein tvist som høyrer under ein annan rett etter tvingande vernetingsreglar.

§ 11. Krav som ikkje gjeld arv, legat eller bulut, kann skifteretten berre avgjera naar det er serleg sagt nedanfor, eller det gjeld skyldnad som buet sjølv hev drege paa seg.

Hev skifteretten rett til aa avgjera eit krav som er meldt, kann han òg avgjera motkrav som buet hev so langt dei kann førast i motrekning. Elles kann ikkje skifteretten avgjera krav eller motkrav som buet eller luteigarane hev paa tridjemann.

§ 12. Er ei sak reist ved ein annan domstol fyrr offentlegt skifte vart opna, kann ho halda fram ved den domstolen.

3dje kapitel. Skiftefyrehavingi.

§ 13. Snarast raad er skal skifteretten faa sett upp liste yver eiga til buet og yver skuldi. I samband hermed bør dei einskilde tingi verdsetjast fyrebils til rettleiding for luteigarane og skifteretten.

Til registreringstenesta skal luteigarane faa varsel, naar varsel kann gjevast utan vanske eller tidspille. Vitni er med og held verdsetjing.

§ 14. Naar det trengst, skal skifteretten utan drygjing lata eiga til buet forsegla i den mun det synest turvande og tenlegt.

§ 15. Skifteretten skal syta for at eiga til buet vert styrd og stellt paa ein tenleg maate i den tid skiftet staar paa.

§ 16. Skifteretten kann taka turvande hjelp til styret og stellet med dei einskilde sakene til buet; soleis naar det gjeld tilsyn med eigedomar, krav som skal søkjast inn, gods som skal seljast, og rettssaker som skal førast.

Gjeremaal som etterlevande ektemake høveleg kann taka paa seg, bør fyrst og fremst yverlatast til han, um han so vil.

I sers høve kann skifteretten taka ein styrar som hjelper skifteretten med heile bustyret.

Skifteretten fastset vederlaget.

§ 17. Fyrr skifteretten tek ei avgjerd som hev noko nemnande aa segja for bustyringi, skal luteigarane faa høve til aa segja si meining um raad er. Det same gjeld naar skifteretten skal gjera vedtak um eit krav mot buet.

§ 18. Til skiftesamlingar skal, um raad er, luteigarane eller formyndarane deira kallast inn med varsel i tide paa den maaten skifteretten fastset.

Skiftesamlingane er rettsmøte. Dei kann haldast for stengde dører, naar skifteretten synest det er tenlegt.

§ 19. Vedtak som luteigarane gjer um styret og stellet med buet, bind skifteretten, dersom dei alle er einige, og skifte-

retten ikkje trur at vedtaket er til skade for umyndige eller fraaverande ervingar eller for kravsmennene.

§ 20. Skifteretten kann søkja og søkjast paa luteigarane sine vegner, naar det gjeld sakene til buet, og søksmaal vert reist ved ein annan domstol, minder det gjeld krav som luteigarane svarar for. Er styrar uppnemnd, kann skifteretten gjeva han fullmakt til aa reisa og taka mot søksmaal for buet.

§ 21. Skifteretten syter for at massekrav vert betala.

4de kapitel. Skiftetvistar og skifterettsavgjerder.

§ 22. Fyresegnene i fyrste, andre og fjerde luten i tvistemaalslovi gjeld paa tilsvarande maate for tvist for skifteretten, so langt dei høver, og inkje anna er sagt, likevel so at naar det spørst um prov og provføring, gjeld dei same reglane som ved hovudfyrehaving i tvistemaal.

Vert det reist tvist um eit krav som ein luteigar kjem med, skal berre dei reknast for motparten hans som nektar kravet. Tek dei elles ved aa ikkje reisa ein tvist for skifteretten um eit krav som er meldt, er vedtaket ikkje til hinder for at ein luteigar, som er ueinig i vedtaket, reiser tvist um kravet naar han gjer det utan grunnlaus drygjing. Den avgjerdi skifteretten tek um kravet, er i alle høve bindande for alle luteigarane.

§ 23. Ei avgjerd skifteretten tek, er orskurd:

1. naar ho avgjer ein rettstvist;
2. naar ho etter lov um domstolane eller lov um rettargangsmaaten for tvistemaal vilde ha vore orskurd, um ho var teki i eit søksmaal.

§ 24. Fyrr skifteretten segjer ein orskurd etter § 23, nr. 1, skal han so langt raad er gjeva den eller dei som orskurden kjem ved, høve til aa segja si meining anten munnleg eller skriftleg.

Naar orskurden vert upplesen i skiftesamling, kann det i høve til luteigarane koma i staden for tilsegjing um orskurden.

§ 25. Skifteretten avgjer um ein orskurd, som er sagd i buet, skal leggjast til grunn for den vidare fyrehavingi, fyrr han hev vorte rettskraftig.

§ 26. Orskurdane til skifteretten er paa-ankande naar dei gjeld det spursmaalet um skifteretten skal taka buet, eller dei avgjer ein tvist um skifting, utlevering eller stetting av midel, som skifteretten styrer.

§ 27. Mot avgjerder og aatgjerder som skifteretten tek, og som ikkje er paa-ankande, gjeld kjæremaal. Kjæremaalet kann ikkje byggjast paa at avgjerdi er utenleg eller ikkje høver. Kjæremaalsfresten er ein maanad.

§ 28. Fresten for kjæremaal mot ei avgjerd som ikkje vedkomande skal faa tilsegjing eller melding um, skal reknast

fraa den dagen avgjerdi vart teki. Skal vedkomande faa melding um ei avgjerd, vert fresten for anke og kjæremaal rekna fraa den dagen meldingi var send, so framt ho vart send i brev.

Naar buet er utluta, fær ingen uppreisnad, um han hev forsømt frestar eller rettsmøte, medan buet stod under skifte. Uppatt-taking kann ikkje krevjast, naar buet er utluta.

§ 29. Fyresegnene i § 20 gjeld paa tilsvarande maate naar skifterettsavgjerdene vert paa-anka eller paakjærde. I desse tilfelli nemner skifteretten upp ein søksmaalsfullmektig, um det ikkje er ein styrar som saki vert yverlati til.

Det som no er sagt, gjeld ikkje avgjerder, som er tekne i tvist millom luteigarar eller i tvist som er reist etter § 22, næst siste punktum.

§ 30. Ein tvist som høyrer under skifteretten, kann havast inn for han gjenom søksmaal, so framt rettsspursmaalet eller dei upplysningane som trengst, er so at det er mest tenlegt aa ha tvisten fyre i søksmaalsformer, og retten samtykkjer.

Paa same vilkaar kann skifteretten visa tvisten til slik fyrehaving.

Fyrr retten samtykkjer eller gjer vedtak um tilvising, skal han gjeva partane høve til aa segja si meining.

Mot vedtak som retten gjer um samtykkje eller tilvising til rettsfyrehaving, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 31. Skal ein tvist avgjerast i søksmaal, fastset skifteretten kven som skal leggja upp søksmaalet og kva tid det seinast maa gjerast.

Forlikstinging i forliksraadet skal ikkje haldast, og hovudfyrehaving kann tidsetjast uten sakfyrebuing. Men elles gjeld dei vanlege reglane um søksmaal for herads- og byretten, um inkje anna fylgjer av fyresegnene i denne lovi.

Skifteretten kann sjølvmint gjera vedtak um aa fremja bufyrehavingi utan umsyn til tvisten, um ikkje søksmaal vert reist innan den fresten som er sett, eller um den parten som reiste søksmaalet, er skuldig i rang framferd som seinkar søksmaalsavgjerdi paa ein urimeleg maate.

Mot vedtak som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

5te kapitel. Tilbakelevering.

§ 32. Eit bu kann krevjast tilbakelevera fraa skifteretten, naar den grunn som gav høve til offentlegt skifte, ikkje lenger er til stades. At fresten i § 83, nr. 1, er ute, er ikkje til hinder for tilbakelevering, dersom det kjem inn slik utsegn som der nemnt.

Tilbakelevering er ikkje lovleg, minder alle luteigarane er einige um det. Likevel kann buet leverast tilbake etter krav

berre fraa etterlevande ektemake, naar han segjer fraa at han vil sitja i uskifte, og vilkaari for det er til stades.

Er offentlegt skifte kravt i samhøve med § 81, andre, tridje og fjerde leden, kann tilbakelevering ikkje krevjast, minder dei kravsmennene som hev meldt kravi sine, fær betaling eller slik trygd som skifteretten meiner er god nok.

§ 33. Er ein tvist reist ved skifteretten, skal han avgjerast der, endaa um buet vert tilbakelevera. Ein tvist vert rekna for reist, naar den som hev meldt eit krav, fær vitring um at kravet er nekta.

§ 34. Vedtak um tilbakelevering vert gjort i orskurd.

Um tilbakeleveringi skal skifteretten utan drygjing vitra luteigarar, legatarar og dei kravsmennene som hev meldt kravi sine. Hev det vore tvist, maa den som orskurden gaar imot, faa tilsegjing um orskurden.

6te kapitel. Utluting.

§ 35. Buet vert skift med utluting i rettsmøte i samhøve med eit uppgjer som er innført i rettsboki.

§ 36. Alle kravsmennene skal faa utlegg i pengar, so nær som i det tilfellet som er nemnt i § 109.

§ 37. Vert det gjeve utlegg med pant, skal det gjerast i denne rekkjefylgja:

1. Skiftekostnad og onnor masseskuld,
2. prioritera skuld,
3. uprioritera skuld,
4. legatarar,
5. luteigarar.

§ 38. Naar det paa skifte vert utlagt fast gods til eigedom, eller naar det vert gjeve utlegg med pant i fast gods eller lausøyre, skal skiftestyraren syta for aa faa utlegget tinglyst snarast raad er; buet ber tinglysingsutgiftene.

§ 39. Um utlutingi skal skiftestyraren utan drygjing gjeva dei melding, som hev fenge utlegg.

Er det umyndige luteigarar, skal skiftestyraren utan drygjing senda yverformyndarstyret paa den staden der arven er fallen, ei uppgaave (ein lutsetel) som gjev nøgje greide for den midelen som er utlagd til slike ervingar. Det same gjeld for fraaverande ervingar naar midelen deira skal styrast etter reglane for den etterleivde midelen til burtkomne folk.

§ 40. Mot utlutingi gjeld anke. Ankefresten er 6 vikur og vert rekna fraa utlutingsdagen.

Skifteretten kann gjera um utlutingi, so langt det ikkje fører til nokor tilbakebetaling.

Betaling etter utlutingi kann ikkje krevjast, fyrr ankefresten er ute.

§ 41. Er ein kravsmann ikkje medteken i utlutingi i eit bu der skuldi som den avlidne hadde, ikkje er yverteki, kann han utan anke paa utlutingi krevja luteigarane ein for alle og alle for ein for upp til det verdet dei hev teke imot.

§ 42. Dersom ein luteigar med urette ikkje er medteken i utlutingi i eit avferdbu eller hev fenge for liten lut, gjeld fyresegnene i lov fraa 12 oktober 1857, jfr. § 27 i lov fraa 7 juli 1922, paa tilsvarande maate.

§ 43. Legatarar som i testament hev fenge eigedomsrett eller annan tingleg rett til serskilt nemnde ting, er utlutingi ikkje avgjerande for. Vert ein slik rett gjord gjeldande etter utlutingi er haldi, kann den luteigaren som det gaar ut yver, krevja at tapet vert skift etter reglane i § 27 i lov fraa 12 oktober 1857.

For andre legatarar gjeld § 42 paa tilsvarande maate.

Andre bolken.

Sambuskifte millom ektefolk.

7de kapitel. Aalmenngjeldande reglar.

§ 44. Ein ektemake kann krevja at sambuet vert skift:

1. naar det er avtala i ektepakt at busameige som no er, skal løysast upp;
2. naar vedtak um aa løysa upp er gjort i samhøve med lov um eigedomshøvet millom ektefolk fraa 27 mai 1927, 7de kapitel;
3. naar det ekteskaplege samlivet er uppløyst etter løyvebrev eller ekteskapet vert uppløyst etter løyvebrev eller dom eller vert umatt-gjort.

Er nokon av ektemakane umyndig, skal sambuet i dei tilfelle som er nemnde i nr. 1—3, skiftast utan skil, um partane krev det eller ei.

Dersom ein ektemake er fraaverande utanfor landet, eller tilhaldsstaden hans er ukjend, skal han reknast for aa ha kravt skifte, um han ikkje serleg hev sagt fraa um noko anna.

Kravsmennene til ein ektemake hev same rett til aa krevja skifte som ektemaken sjølv, um det er turvande til aa faa betaling.

§ 45. Av det som ein ektemake hev ført inn i sambuet, hev han rett til aa halda att etter takst so mykje som turvande er til aa greida det skuldandsvaret som ligg paa han, her òg den parten som fell paa han, av det skuldandsvaret som ligg paa baae ektefolki, dersom ikkje midel er undanteken i samhøve med § 46.

Hev ein ektemake drege paa seg andsvar med laak styremaate i sine økonomiske saker eller med onnor misleg ferd

eller paa den maaten at sereigemidel er auka eller rettar vundne som etter sitt slag er undantekne fraa skifting, kann han berre krevja betaling av midel som er sameige, for den parten av dette andsvaret som ikkje kann greidast med sereigemidel.

§ 46. Er det, naar sambuet skal skiftast, skuld som baae ektemakane er andsvarlege for, kann kvar av dei krevja at den parten av skuldi som fell paa den andre, skal betalast paa skiftet, so langt det kann gjerast med midel som den andre hev havt inn i sambuet. Er ikkje skuldi forfalli til betaling, kann det krevjast paa same maaten at midel skal takast undan til betaling eller at fullgod trygd skal gjevast.

Rekk ikkje den nemnde midelen, kann det krevjast at det som vantar, skal takast av det den andre ektemaken fær etter § 47.

§ 47. Det som er att av sambuet naar so mykje er undanteke, som turvande er til aa svara skuldi til baae ektefolki i samhøve med § 45 eller andsvaret deira er betala eller trygd fastsett i samhøve med § 46, fyrste leden, eller § 56, skal skiftast likt millom ektefolki, um inkje anna fylgjer av denne lovi eller andre serlege lovfyresegner.

§ 48. Ein ektemake hev rett til aa taka ut av ubytto slike ting som berre er til personlegt bruk for han, naar tingi ikkje hev eit verde som staar i mishøve til den økonomiske stoda til ektefolki.

§ 49. Hev ein ektemake fenge midel som er sameige, til aa betala slik skuld med, som er nemnd i § 45, andre leden, kann den andre ektemaken krevja vederlag for det av nettosameiga under eitt.

§ 50. Ein ektemake hev rett til aa faa etter takst fast eigedom som han hev havt inn i sambuet, likeins den lausøyren han treng naar han skal halda fram med næringi si. For den parten av takstsummen, som skal gaa til den andre ektemaken, kann krevjast betalingsutsetjing mot pant i den faste eigedomen upp til den takst han vart sett i, eller mot onnor gagns trygd. For kravet skal svarast lovrente, og det kann segjast upp fraa baae sidune med eit varsel paa 6 maanader.

Elles hev kvar av ektemakane rett til aa faa ha paa sin lut etter takst den eigedomen som han hev ført inn i sambuet.

§ 51. Naar inkje undantak fylgjer av denne lovi eller andre lover eller av bindande viljeutsegn, hev kvar ektemake rett til aa krevja at sambu-eiga vert seld paa skiftet.

Ein ektemake kann ikkje krevja at private brev eller andre ting som det ikkje sømer seg aa avhenda til framande, skal seljast til nokon annan enn ektefolki sjølve.

Utestaa-ande krav kann berre krevjast selde, naar innsøkjing vilde føra med seg serleg tidhefte eller ulempe.

§ 52. Naar ektemakane skifter privat, kann kvar av dei krevja at eiga i buet skal seljast paa offentleg auktion, so langt det kann gjerast utan sers ulempe. Men dette gjeld ikkje handelsvarur og kursnotera verdpapir.

Naar skiftet er offentlegt, fastset skifteretten kva maate eiga i buet skal seljast paa, um ikkje ektefolki er einige um det.

8de kapitel. Offentlegt skifte.

§ 53. Skiftet vert halde ved skifteretten

1. um nokon av ektemakane krev det,
2. um ein kravsmann krev det, som hev rett til skifte etter § 44, siste leden,
3. um nokon av ektemakane er umyndig,
4. um nokon av ektemakane er fraaverande utanfor landet eller tilhaldsstaden hans er ukjend.

§ 54. Sereiga til ektemakane vert òg medteki under offentlegt skifte i den mun som § 57 i denne lovi og §§ 18 og 19 i lovi um eigedomshøvet millom ektefolk fører med seg.

§ 55. Naar ein ektemake krev det, kann skifteretten syta for at forfalli skuld som han hefter for, vert betala av det han raar yver av sameiga.

Er det skuld som baae ektemakane svarar for, skal skifteretten syta for, naar nokon av dei krev det, at den parten av skuldi som fell paa den andre, so langt raad er vert betala eller fær trygd i samhøve med § 46.

§ 56. Gaar eit krav ut paa visse ting som buet hev i sitt være, skal skifteretten syta for at det vert greidt i det tilfellet òg at rettshavaren ynskjer det og kravet er forfalle.

§ 57. Ein ektemake som er tildømd vederlag eller uppreisnad i samhøve med § 38 eller § 55 i lov um giftarmaal og skilsmaal fraa 31 mai 1918, hev rett til aa faa dette kravet betala paa skiftet av den luten som høyrer den skuldige ektemaken til i sameiga og, um den luten ikkje rekk, av sereiga hans.

§ 58. Kjem det motsegn mot eit krav som er meldt til skifteretten, skal han avgjera tvisten, um nokon av ektemakane krev det og sak ikkje er reist for ein annan domstol. Gaar kravet ut paa visse ting som buet hev i sitt være, kann likeins kravsmannen krevja at skifteretten avgjer saki, dersom kravet er forfalle.

Naar det er kravt at skifteretten tek avgjerdi, kann ikkje sak reisast for andre domstolar. I andre stykkje hev skiftet ikkje noko aa segja for høvet til aa halda rettsleg innsøkjing hjaa luteigarane.

For krav som er paadømde etter fyrste leden, kann tvangsfullføring haldast jamvel i sereiga til den andsvarlege ektemaken.

§ 59. Er det grunn til aa ottast at ein ektemake kjem til aa skipla eigedomsstoda i den tid som gaar millom kravet um offentlegt skifte eller um uppløysing av sameiga og bytingi, kann skifteretten sjølvmint eller etter kravsmaal taka millombils aatgjerder til trygd for den andre ektemaken.

Fyresegnene i lov um tvangsfullføring fraa 13 august 1915 §§ 265—268 gjeld paa tilsvarande maate.

Sams eige kann ikkje nyttast til aa betala serskuld som ein ektemake hev, naar skuldi er gjord etter sameiga er kravd uppløyst eller etter løyvet til aa løysa upp det ekteskaplege samlivet er gjeve eller etter ekteskapet er slutt.

Tridje bolken. Avferdbuskifte.

Fyrste stykkje. Aalmenngjeldande fyresegner.

9de kapitel. Retten til aa krevja skifte.

§ 60. Ein luteigar kann krevja skifte i eit avferdbu naar han vil, um inkje anna er vedteke eller er fastsett i lovlegt estament.

Same rett til aa krevja skifte som ervingen hev den han hev ført arvluten sin yver til; likeins konkursbuet hans og kravsmenner som hev teke utlegg i luten hans.

Det som no er sagt, gjer likevel inkje brigde i reglane i lov um uskift bu fraa 4 juli 1927.

10de kapitel. Midelen til den avlidne.

§ 61. Kvar luteigar kann krevja at eiga i buet vert seld, um inkje anna fylgjer av denne lovi, eller er fastsett i lovlegt testament.

Fyresegnene i § 51, andre og tridje leden, og § 52 gjeld paa tilsvarande maate.

§ 62. Ein luteigar som hev odels- eller aasætesrett, kann krevja aa faa jordgodset til den avlidne utlagt til seg paa skiftet. Takstsummen maa betalast inn i buet, so langt turvande er til aa svara den skuld som medervingane eller etterlevande ektemake hev andsvar for, og som kann krevjast vert betala paa skiftet. Dersom aasætestaksten saman med den andre eiga i buet ikkje veg upp skuldi, maa den aasætesrettkomne skyta til det som vantar, men ikkje yver full takst.

§ 63. Naar odelsrett ikkje er til hinder, hev etterlevande ektemake paa skifte med ervingane til den avlidne rett til aa faa utlagt paa sin lut etter takst so mange av tingi i buet som han ynskjer mot at ervingane fær vederlag i pengar, eller um dei er umyndige, fær slik trygd som er nemnd i § 65 eller onnor gagns trygd.

§ 64. Utan skil korleis stoda i buet er, hev etterlevande ektemake rett til aa taka ut av sambuet ting og rettar som han kunde taka undan fraa utlegg, og han er ikkje skyldig aa gjeva vederlag for den parten av verdet som er større enn hans lut.

§ 48 gjeld paa tilsvarande maate.

§ 65. Naar ting vert yvertekne i samhøve med § 62 eller § 63, fær dei andre luteigarane eit krav paa yvertakaren for det dei skal ha, um ikkje den andre eiga i buet rekk.

Er det fast eigedom som vert yverteken, skal dei andre luteigarane til trygd faa panterett i eigedomen. For kravet skal svarast lovrente, og det kann segjast upp fraa baae sidune med eit varsel paa 6 maanader.

§ 66. Regelen i § 45, jfr. § 49, gjeld paa tilsvarande maate i høvet millom etterlevande ektemake og ervingane til den avlidne ektemaken. Men fyresegnene i § 45, andre leden, kann ikkje nyttast paa retten til etterlevande ektemake i høve til ervingane, og dei kann ikkje krevja vederlag etter § 49.

Netto-sameiga skal bytast likt millom etterlevande ektemake og ervingane til den avlidne, um inkje anna fylgjer av serskild lovfyresegn.

11te kapitel. Skuldi etter den avlidne.

§ 67. Hev ervingane teke paa seg skuldi etter den avlidne, kann kvar av dei krevja at den forfalne skuldi hans skal svarast fyrr det vert skift millom luteigarane, og at det vert avsett ein sum som er stor nok til aa greida uforfalne krav eller gjeva fullgod trygd for dei, so langt dei ikkje er trygde med fullgodt pant i eigedomane til buet.

Av sameige som vert skift, kann ervingane berre krevja at skuldi skal betalast so langt det kann gjerast av den luten den avlidne raadde yver eller av luten hans i nettosameiga.

Fyresegni i § 46 skal gjelda paa tilsvarande maate i høvet millom ein ektemake og ervingane til den andre ektemaken.

§ 68. Ektemake eller erving som hev teke ved skuldi som den avlidne hadde, svarar likeins for krav som kjem upp gjenom arvfallet i samhøve med fyresegn i testament. Legat av sameige kann ikkje krevjast utreidt, so lengje etterlevande ektemake hev rett til aa sitja i uskifte.

Er det meir enn ein erving, svarar dei for slike krav i same høvet som dei tek arv. Men byter dei arven millom seg, og ikkje betalar kravet, vert dei andsvarlege ein for alle, minder dei ikkje visste um kravet, eller det fyrst forfell til betaling paa ei seinare tid.

Ikkje i noko tilfelle svarar ektemake eller erving for meir enn det den avlidne hadde rett til aa raa yver i testament.

12te kapitel. Proklama og andre innkallingar.

§ 69. Fyrr det vert skift millom luteigarane, skal kravsmennene til den avlidne kallast inn med proklama, um nokon av luteigarane krev det. Er skuldi ikkje yverteki, skal slikt proklama alltid skrivast ut. Elles kann proklama skrivast ut, endaatil etter det er halde skifte.

§ 70. Staar buet under skifteretten, er det han som skriv ut proklamaet. Er skiftet privat, maa minst 1 luteigar som er andsvarleg for skuldi, skriva under proklamaet sjølv eller gjenom fullmektig.

§ 71. Proklamaet skal innehalda:

1. namnet til den avlidne, livsyrkjet og siste bustaden hans;
2. uppmaning til kravsmennene um aa melda kravi sine, med fraasegn um at dei elles er tapte;
3. meldingsfresten;
4. kven kravet skal meldast til. Staar buet under skifteretten, skal kravet meldast til han. I alle høve maa den som kravet skal meldast til, ha bustaden her i landet.

§ 72. Proklamaet vert kunngjort med uppslag paa tingstaden og vert dessutan innsett tvo gonger i Norsk Kunngjeringstidend med minst ei vike millom kvar gong og i minst 1 blad som er mykje lese paa den staden.

§ 73. Proklamafresten er tri maanader og vert rekna fraa siste kunngjering.

For dei skuldmennene som er nemnde i §§ 79 og 80 byrjar frestlaupet for krav som staten hev, ikkje i noko høve fyrr melding er motteki.

§ 74. Proklamaet gaar berre paa skuld som den avlidne hadde.

§ 75. Vert eit krav ikkje meldt fyrr fresten er ute, fell det burt, um inkje anna er sagt i lov.

Paa tilbakehaldsrett og panterett hev det ingen verknad at fresten gaar ut. Lov um præskription av krav fraa 27 juli 1896, § 6, andre leden, gjeld paa tilsvarande maate.

At proklamafresten er ute hev ikkje noko aa segja for den retten etterlevande ektemake hev til aa krevja at sams skuld vert uppgjord paa skiftet.

§ 76. Same verknaden som melding i samhøve med proklamaet hev det, um luteigarane gaar ved andsynes kravsmannen eller skifteretten at kravet er rett.

Same verknaden hev likeins søksmaal mot luteigarane i tilfelle daa skifteretten ikkje er einaste domsmakt. Lov um præskription av krav fraa 27 juli 1896 § 12, fyrste og andre leden, gjeld paa tilsvarande maate.

Søksmaal mot ein einskild luteigar stoggar ikkje frestlaupet for dei andre. Men den saksøkte kann halda uppe re-

gresskravet sitt, um han melder kravet paa fyresagd maate innan ein maanad etter proklamafresten var ute.

§ 77. Skifteretten skal utan drygjing varsla testamentervingar og legatarar. Andre luteigarar skal faa varsel, so framt dei er fraaverande utanfor rettskrinsen. So langt raad er skal skifteretten sjaa og faa upplysning um tilhaldsstaden deira, og kann i det ærendet krevja hjelp fraa politi og lensmenner.

§ 78. Er det skipa ei ny stifting i testament, skal skifteretten segja fraa um det til stiftsdirektionen, som representerar stiftingi paa skiftet til dess serskilt styre er valt.

§ 79. Var den avlidne skattemottakar for staten eller kautionist for nokon slik skattemottakar, skal skifteretten gjeva departementet melding um avferdi snarast raad er.

§ 80. Um melding til tollkasseraren gjeld framleis fyresegnene i § 10 c i lov um tollupplag fraa 7 mai 1904.[1]

Andre stykkjet. Offentlegt skifte.

13de kapitel. Tilfelle daa offentlegt skifte skal haldast.

§ 81. Kvar den som hev rett til aa krevja skifte, kann gjera krav paa at skifteretten held skiftet, minder arvlataren hev fastsett i lovlegt testament at testamentfullførarar skal staa fyre skiftet.

Den som hev eit krav paa den avlidne, kann krevja innan 6 maanader etter ervingane tok paa seg skuldi, at buet kjem under offentlegt skifte etter reglane i 15de kapitel, so framt han gjer det trulegt, at framferdi til ervingane eller den økonomiske stoda deira gjer voni hans um aa faa betaling munarleg mindre. Dersom ervingane hev teke paa seg skuldi etter offentleg skiftefyrehaving hev byrja, skal skifteretten utan drygjing gjeva dei kravsmennene som hev meldt kravi sine, fraasegn um skuldvedtakingi. Kravsmennene kann daa krevja at den offentlege skiftefyrehavingi held fram etter reglane i 15de kapitel paa dei vilkaar som er nemnde i fyrre punktum. Skifteretten avgjer um skuldvedtakingi skal faa nokon verknad fyrr fresten er ute.

Den retten som er nemnd i fyrre leden, hev kravsmennene likeins andsynes etterlevande ektemake som hev teke paa seg skuldi i samhøve med § 86 eller som hev teke ved buet uskift.

Reglane i andre og tridje leden gjeld òg krav som er uppkomne i og med arvfallet etter fyresegn i testament.

Naar luteigarane hev teke paa seg andsvar for skuldi etter den avlidne i samhøve med §§ 84 og 86 i denne lovi eller

[1]) Sjå no § 62c i lov nr. 5 fraa 22 juni 1928.

§ 9 i uskiftelovi, fell dette andsvaret burt, um buet kjem under offentlegt skifte etter andre og tridje leden i denne paragrafen.

§ 82. Skifteretten kann taka buet under skifte etter § 81, endaa det er tvil um retten til søkjaren, naar det er vonlegt at han hev retten, og det er grunn til aa tru at ei utsetjing vilde valda søkjaren tap.

§ 83. Utan skil um det vert kravt, skal skifteretten taka eit bu under skifte:

1. um ikkje alle ervingane innan 60 dagar etter arvlataren døydde segjer fraa til skifteretten, at dei tek paa seg fullt og ukløyvt andsvar for skuldi hans;
2. um nokon luteigar er under 18 aar eller er umyndiggjord;
3. um nokon luteigar er fraaverande utanfor landet eller tilhaldsstaden hans er ukjend, og han ikkje hev fenge fullmektig innan slik frest som nemnd i post 1;
4. um staten er erving;
5. um den avlidne hev fastsett i lovlegt testament at skifteretten skal gjera upp buet hans, eller at arv som fell paa nokon av ervingane hans, skal styrast som midelen til umyndige;
6. i det tilfellet som er nemnt i § 9 i lov um burtkomne og andre fraaverande folk fraa 12 oktober 1857;
7. naar den avlidne hev vore rekneskapstenestemann for staten, og departementet ikkje gjev samtykkje til privat skifte.

Skifteretten kann lengja den fresten som er nemnd i post 1, med 30 dagar til, so framt det er luteigarar som held til i utlandet.

Fyresegn i testament kann ikkje hindra offentlegt skifte etter denne paragrafen, minder testamentet inneheld bindande utsegn um testamentfullførar, jfr. § 111.

§ 84. Fraasegn som nemnt i § 81 nr. 1 kann berre myndige ervingar gjeva. Men ein formyndar kann likevel gjeva slik fraasegn for mindreaarig erving som er 18 aar, so framt han samtykkjer.

§ 85. Um slike tilhøve er til stades som gjer det til ein skyldnad for skifteretten aa taka buet under skifte etter § 83, skal han halda slik gransking som kann gjerast utan vanske og tidspille og han kann her krevja hjelp hjå politi og lensmenner. Fyresegnene i § 82 gjeld paa tilsvarande maate.

§ 86. Naar det hev vore sameige millom ektefolk, tek ikkje skifteretten sambuet under skifte av den grunn som er nemnd i § 83 nr. 1, dersom etterlevande ektemake segjer fraa til skifteretten innan den fresten er ute, som der er nemnd, at han tek paa seg skuldi etter den avlidne. Er midelen i buet, naar skuldi er fraadregi, mindre enn 2000 kr., tek ikkje skifteretten i det

fall buet under skifte av den grunn heller som er nemnd i § 83 nr. 2.

§ 87. Sambu kjem ikkje under offentlegt skifte etter § 83 nr. 1, dersom etterlevande ektemake segjer fraa innan den fresten som er nemnd i § 83, nr. 1, at han vil sitja i uskift bu og etterviser at vilkaari for det er til stades etter lov nr. 4 fraa 4 juli 1927.

§ 88. Offentlegt skifte skal ikkje haldast, dersom midelen i buet truleg ikkje er stor nok til aa svara skiftekostnaden, og den som krev skifte, ikkje gjev god nok trygd for denne kostnaden.

Ervingane svarar i det fall for skuldi ein for alle og alle for ein upp til det verdet eiga i buet hadde. Naar det gjeld sameiga millom ektefolk, svarar ervingane paa same maaten upp til ein so stor sum som den parten var verd som den avlidne raadde yver, eller som luten hans i nettosameiga var verd.

§ 89. Sambu millom ektefolk kjem ikke under offentlegt skifte utan etter § 81, andre leden, eller etter krav fraa etterlevande ektemake, so framt han hev teke paa seg skuldi etter den avlidne og skifteretten meiner det ikkje vert noko aa erva.

§ 90. Naar eit sambu millom ektefolk kjem under offentlegt skifte, dreg skifteretten sereiga til ektefolki inn under skiftet, so langt turvande er etter § 94 i denne lovi, §§ 18 og 19 i lov um eigedomshøvet millom ektefolk fraa 20 mai 1927 og § 8 i lov um uskift bu fraa 4 juli 1927.

§ 91. Hev det kome inn krav um offentlegt skifte etter § 81 eller er det uvisst um det vert offentlegt skifte etter § 83, skal skifteretten taka dei fyrebils-aatgjerdene han trur er turvande til aa hindra at noko vert fyregripe. Fyresegnene i §§ 265—268 i lov um tvangsfullføring fraa 13 august 1915 gjeld paa tilsvarande maate.

14de kapitel. Offentlegt skifte naar ervingane eller etterlevande ektemake hev teke paa seg skuldi etter den avlidne.

§ 92. Er skuldi etter den avlidne yverteki i samhøve med § 83 nr. 1, § 86 (jfr. § 89) i denne lovi eller § 9 i lov um uskift bu fraa 4 juli 1927, skal skifteretten syta for, naar nokon luteigar som er andsvarleg for skuldi, krev det, at kravsmennene til den avlidne fær betaling paa skiftet eller trygd i samhøve med § 67.

§ 93. Er det sameige millom ektefolk, som skal skiftast, kann skifteretten syta for, naar etterlevande ektemake krev det, at forfalne krav paa etterlevande ektemake vert betala, so langt det kann gjerast av den luten av sambuet, som han raadde yver eller som han sjølv vilde faa.

§ 94. Fyresegni i § 56 gjeld paa tilsvarande maate.

Fyresegni i § 57 gjeld paa tilsvarande maate, naar ektemaken skifter med ervingane til den skuldige ektemaken, og for krav paa uppreisnad og skadebot etter § 40 i lov um giftarmaal og skilsmaal fraa 31 mai 1918.

§ 95. Luteigarane kann krevja at skifteretten tek avgjerd um krav paa den avlidne eller — um det er sameige — paa etterlevande ektemake, naar kravi er melde. Fyresegnene i § 58, andre, tridje og fjerde punktum, gjeld paa tilsvarande maate.

§ 96. For krav som er fastslegne i dom eller anna tvangsgrunnlag andsynes den avlidne eller alle andsvarlege luteigarane eller som skifteretten hev teke avgjerd um etter § 95, kann tvangsfullføring haldast baade i den midelen som staar under skifteretten, og i den andre midelen til luteigarane.

§ 97. Skifteretten syter for, at legat etter den avlidne vert utgreidde i buet.

§ 98. Naar eit bu som etterlevande ektemake hev vorte sitjande med uskift, skal skiftast med livservingane til den avlidne, kann skiftet haldast utan registrering eller takst yver eigedomane i buet, um etterlevande ektemake so ynskjer.

I det fall skal etterlevande ektemake gjeva i skiftesamling ei summarisk uppgaave yver eiga og skuldi i buet. Dersom ervingane eller formyndarane deira ikkje godtek denne uppgaava eller skifteretten for dei umyndige synest det er sers grunn til tvil um uppgaava er rett, kann dei krevja nøgjare upplysningar og, um turvande er, registrering og takst.

15de kapitel. Offentlegt skifte, naar skuldi etter den avlidne ikkje er yverteki.

§ 99. Er skuldi etter den avlidne ikkje yverteki, skal med det atterhaldet som fylgjer av andre leden i § 109, alle kravi paa han betalast paa skiftet, so framt dei er melde i buet eller etterlevande ektemake segjer fraa at kravi skal betalast i samhøve med § 67, siste leden.

§ 100. Er buet insolvent, vert alle kravi umrekna i pengar og fær same utlegget etter maaten, likevel so at dei vanlege reglane um fyrerett for visse krav vert fylgde. §§ 119—122 i konkurslovi gjeld paa tilsvarande maate soleis at døyingsdagen vert rekna likt med konkursdagen.

§ 101. Av forfalne krav som ikkje er renteberande, skal det reknast, um buet er betalingsført, lovrente, naar ein maanad hev gjenge sidan kravet var meldt i buet.

§ 102. Vert eit krav som ikkje er renteberande, betala fyre forfallsdag, dreg skifteretten millomrente ifraa etter lovsett rentefot. Millomrente vert rekna fraa betalingsdagen og

til forfallsdagen, um buet er betalingsført, og fraa døyingsdagen og til forfallsdagen, um buet er betalingsuført.

§ 103. Er buet betalingsført, bør dei godkjende kravi reidast ut snarast raad er etter kvart som dei forfell til betaling.

Er buet betalingsuført, bør ingi utbetaling gjerast anna etter utluting. Men masseskuld og prioritera krav kann likevel betalast, naar skifteretten maa gaa ut ifraa at buet kann svara dei fullt ut.

Fyrebilsutluting kann haldast naar proklamafresten er ute.

§ 104. Vert eit krav som er meldt, eller ein tingleg rett som det er paastand um, nekta, avgjer skifteretten tvisten. Søksmaal til aa søkja inn andre krav enn massekrav og tinglege krav kann ikkje reisast ved andre domstolar.

Er buet betalingsuført, bør skiftestyraren vanleg kalla inn kravsmennene til skiftesamling der kravi vert prøvde. Fyresegnene i §§ 91 og 92 i konkurslovi gjeld paa tilsvarande maate.

§ 105. Tvangsfullføring kann ikkje haldast i midelen til buet for andre krav enn dei som er nemnde i § 104, andre punktum. Men skiftet er likevel ikkje til hinder for tvangsaatgjerder som hev grunnlaget i ein bindande panterett.

§ 106. Panterett som er skipa med tvangsfullføring (utsøkjingspanterett), kann ikkje gjerast gjeldande, minder han er tinglyst fyre avferdi. For lausøyre gjeld innehavingsyverføring likt med tinglysing. Er buet betalingsuført, gjeld fyrste leden i § 128 i konkurslovi paa tilsvarande maate, soleis at døyingsdagen vert rekna likt med konkursdagen.

I andre stykkje hev skiftet ingen verknad paa retten til ein panthavar.

§ 107. Naar reglane framanfor skal nyttast paa sameigebu millom ektefolk, skal det berre takast umsyn til den parten av sameiga som den avlidne raadde yver, og luten hans i nettosameiga. Her gjeld likevel dei undantak som fylgjer av fyresegnene nedanfor.

Er det skuld som etterlevande ektemake svarar for òg, skal den parten av skuldi som fell paa han, svarast av det som han hev ført inn i sambuet eller av luten hans i nettosameiga. Dette gjeld, endaa um skuldi ikkje er forfalli til betaling. Men den midelen som etterlevande ektemake hev ført inn i sambuet, kann ikkje nyttast paa denne maaten, so framt han er betalingsufør og ikkje er sett under konkurs.

Gjer etterlevande ektemake konkurs, eller døyr han og ingen tek ved skuldi, gjeld fyresegnene i § 121 i konkurslovi paa tilsvarande maate for samkreditorane.

§ 108. Fyresegnene i § 55, fyrste leden, § 56 og § 58 gjeld paa tilsvarande maate for kravsmennene til etterlevande ektemake.

§ 109. Eiga i buet skal gjerast i pengar, so langt turvande er til aa greida skuldi. Her gjeld likevel det undantaket som fylgjer av § 62.

Kravsmenner som ikkje kann faa sitt paa annan maate, fær utlegg so langt takstsummen rekk, med pant i eigedomen hjaa den som hev odels- eller aasætesrett. For utlegget gjeld ei rente paa 4 procent um aaret, um ikkje ei høgre rente er avtala; utlegget forfell til betaling etter ei uppsegjing paa seks maanader.

§ 110. Er det noko att, naar kravsmennene hev fenge sitt, skal legatarane faa det som er etla til dei, so langt ikkje legatet er større enn det arvlataren hadde rett til aa raa yver i testament. Kann ikkje legatarane faa sitt heilt ut, vert det avkorta etter maaten like mykje paa alle; men ein legatar som hev fenge ein tingleg rett, gaar likevel fyre ein legatar som hev fenge ein kravsrett.

Tridje stykkjet.

16de kapitel. Naar testamentfullførarar held skifte i avferdbu.

§ 111. Den som ikkje hev slike livservingar som er nemnde i § 83, nr. 2 og 3, kann segja fyre i testament at ein testamentfullførar som han set inn, skal gjera upp buet. Men ei slik fyresegn er ikkje bindande for livservingar eller um det er sameigebu, for etterlevande ektemake.

Er den innsette testamentfullføraren avliden, vert buet teke under offentlegt skifte, minder testamentet inneheld fyresegn um korleis framgangsmaaten daa skal vera. Det same gjeld naar det er innsett tvo eller fleire testamentfullførarar og ein av dei er avliden.

§ 112. Innan 30 dagar etter avferdi skal testamentfullføraren senda inn til skifteretten:

1. uppgaave yver midelen til arvlataren og skuldi hans saman med ei rettkjend avskrift av den siste sjølvuppgaava som arvlataren sende likningsstellet;
2. uppgaave yver ervingar og legatarar;
3. tilbod um den trygd han vil gjeva for styringi si med buet.

Departementet kann gjeva nøgjare reglar um innhaldet i uppgaavune under 1 og 2.

Skifteretten kann lengja fresten upp til tvo vikur.

§ 113. Skifteretten skal vanleg lata buet registrera og, um so skal vera, forsegla, og han fastset kven som millombils skal styra buet.

§ 114. Snarast raad er kallar skifteretten inn luteigarar og legatarar til eit møte, so dei fær høve til aa segja si meining

um det spursmaalet, um testamentfullføraren bør faa buet til styre og uppgjer.

So avgjer skifteretten um testamentfullføraren bør godtakast eller ei.

Godtaking skal nektast, um testamentfullføraren, eller — um det er meir enn ein — nokon av dei er ugild eller ikkje kann reknast for skikka for gjeremaalet, eller um den trygd det er tilbod um, ikkje er god nok.

Den avgjerd som skifteretten tek, kann baade testamentfullføraren sjølv og kvar luteigar eller legatar ha inn for departementet innan 14 dagar. Fyresegnene i §§ 399 og 401 i tvistemaalslovi gjeld paa tilsvarande maate.

§ 115. Vert testamentfullføraren godkjend, skal skifteretten vanleg nemna upp ein ettersynsmann for buet. Vederlaget til han fastset skifteretten, og det vert utreidt av buet. Departementet gjev nøgjare reglar for ettersynet.

Testamentfullføraren skal føra bok yver det som er fyre og vert avgjort i buet; likeins kassebok. Skifteretten godkjenner bøkene.

Pengemidelen i buet skal haldast i serskild kasse.

§ 116. Er buet ikkje slutta innan eitt aar etter testamentfullføraren er godkjend, skal han senda skifteretten fraasegn um bufyrehavingi og rekneskap for buet. Sidan skal slik fraasegn og rekneskap sendast etter fyresegn fraa skifteretten, likevel minst kvart aar. Departementet kann gjeva nøgjare reglar um fraasegni og rekneskapen.

Testamentfullføraren er skyldig kva tid det skal vera aa gjeva skifteretten dei upplysningane um buet som han krev, og likeins visa fram bøker, verdpapir og andre dokument som kjem buet ved, naar skifteretten so ynskjer.

§ 117. Det som er fastsett for skifteretten i § 4, fyrste og andre leden, § 16, fyrste punktum, § 17, fyrste punktum, § 18, fyrste leden, §§ 19—21, §§ 92, 93, 94 og 97 gjeld paa tilsvarande maate for testamentfullføraren.

Er skuldi ikkje vedteki, gjeld fyresegnene i §§ 99, 101, 102, 103, fyrste leden, 109 og 110 paa tilsvarande maate.

§ 118. Naar buet er ferdigt til slutning, skal testamentfullføraren gjeva skifteretten rekneskap. Slik rekneskap skal likeins gjevast etter fullført utbetaling.

Departementet kann gjeva nøgjare reglar um rekneskapen.

§ 119. Buet skal gaa yver til skifteretten:

1. dersom nokon testamentfullførar døyr eller gjer konkurs eller vert umyndiggjord medan buet er fyre, minder testamentet gjev fyresegn um korleis framgangsmaaten daa skal vera;

2. dersom nokon livserving, medan buet er fyre, vert umyndiggjord eller kjem burt, so folk ikkje meir høyrer gjete han;
3. dersom det er tvil um buet er betalingsført, og skuldi ikkje er vedteki som nemnt i § 92.

§ 120. Etter krav fraa ein luteigar eller sjølvmint kann skifteretten taka buet, um han meiner at testamentfullføraren ikkje greider gjeremaalet sitt paa ein forsvarleg maate. Siste leden i § 114 gjeld paa tilsvarande maate. Same regel, um skifteretten nektar aa taka buet.

§ 121. Um ikkje vederlaget til testamentfullføraren er fastsett i testamentet, fastset skifteretten vederlaget hans, naar han fyrst hev fenge høve til aa segja si meining. Er det sagt i testamentet at fullføraren skal fastsetja vederlaget sjølv, kann skifteretten slaa ned det fastsette vederlaget, naar han synest det berrsynt er urimelegt. Vederlag kann nektast, dersom bufyrehavingi ikkje er forsvarleg. Fyresegnene i siste leden i § 114 gjeld paa tilsvarande maate.

§ 122. For den medhjelp skifteretten gjev etter dette kapitel, skal det betalast til statskassa halvparten av vanlegt skiftegebyr. Tek skifteretten bufyrehavingi, gaar betalingi ifraa i skiftegebyret.

Fjerde bolken.

17de kapitel. Ymse fyresegner.

§ 123. Med umsyn til verjemaal paa offentlegt skifte, naar det er ukjent um den som verjemaalet skal vera for, levde paa arvfallstidi eller kvar han no er, eller naar han held seg i utlandet, gjeld 2dre kapitel i lov um verjemaal for umyndige fraa 22 april 1927.

§ 124. Med luteigar i buet meiner denne lovi kvar den som i eigenskapen ektemake eller erving hev krav paa lut i buet.

Med erving meiner lovi kvar den som etter dei lovsette ervereglane eller siste viljeutsegn gaar inn i etterleiva til den avlidne heilt ut eller etter eit fastsett høvetal.

Med legatar meiner lovi kvar den som elles i siste viljeutsegn er etla nokon fyremun naar arvlataren døyr.

§ 125. Naar ein ting i buet paa offentlegt eller privat skifte skal leggjast ut til ein luteigar, skal turvande takst haldast som skiftetakst.

Skiftedomaren med tri skynsmenner held skiftetaksten. Han kann fremjast, endaa um partane ikkje møter. Domaren er ikkje med i granskingi og verdsetjingi. Han kann yverlata skynsmennene aa halda taksten aaleine, med avheimling i rettsmøte etterpaa.

Naar det er yvertakst, er talet paa skynsmennene fem. Skiftedomaren styrer yvertaksten, so framt ingen tvist er avgjord paa undertaksten.

Buet ber kostnaden med skiftetakst. Kostnaden med yvertakst ber den som kravde taksten, minder undertaksten vert brigda til gagn for han.

Um skiftesaker gjeld elles dei vanlege reglane um skyn paa tilsvarande maate, so langt dei høver. Men § 5, andre leden, og § 13 i skynslovi gjeld likevel ikkje. Naar tilsegjing er fyresagd, kann ved skiftetakst melding koma i staden.

For skiftetakst er det ikkje gebyr til statskassa. Men for avheimling ved privat skifte skal det betalast etter § 14 i sportellovi.

§ 126. Denne lovi tek til aa gjelda 1 januar 1931.

Fraa same tid vert etternemnde lover og fyresegner sette ut or kraft, so langt dei enno gjeld:

Tridje bok fyrste kapitel artikel 5 i Norske lov; likeins femte bok andre kapitel, i fjerde kapitel artiklane 8, 9 og 10, sette kapitel og i trettande kapitel artiklane 27 til og med 37.

Forordning um moderation i tidi til fraagaaing av arv og skuld fraa 4 mars 1690, artikel 1.

Reskript fraa 12 mars 1701 um skifte paa gods som dei geistlege, kyrkjur og fatige er beneficera med.

Forordning fraa 31 mars 1719 § 1.

Kammerrettsordning fraa 18 mars 1720 kapitel II § 18 og kapitel III § 10.

Forordning at vedkomande ervingar i avferdbu skal faa aar og dag til aa gjeva utsegn, um dei vil verta ved eller segja fraa seg arv og skuld, fraa 19 august 1735.

Reskript fraa 21 april 1764 med tilleggsreskript fraa 6 mars 1789 um aa senda inn liste kvart aar yver slutta og ikkje slutta skifte i kjøpstadene og fylki.

Plakat fraa 30 oktober 1767, korleis det skal vera med innkrevjing av midelen til avferdbu.

Forordning fraa 8 april 1768 um at ervingar i avferdbu skal faa beneficium inventarii.

Reskript fraa 2 juni 1775 um skiftefyrehaving og inkassationar i kjøpstadene i Akershus bispedøme og i Akershus fylke.

Reskript fraa 14 november 1781 um skiftefyrehaving m. m. i Bergen.

Reskript fraa 24 mai 1782 um framgangsmaaten med skiftefyrehavingi m. m. i Kristiansands bispedøme.

Forordning fraa 29 april 1785 um det spursmaalet um executores testamenti maa ha rett til aa greida jurisdiktion.

Anordning um skipnaden med fatigstellet i Kristiansand bispedøme fraa 5 mai 1786 kap. I § 3.

Kancellibrev fraa 16 september 1786 um at skifte- og auktionsstyrarar ikkje skal ha noko aa gjera med etterleiva til hospitals- og fatiglemer.

Reskript fraa 25 juli 1788 § 2.

Reskript um fatigforsyting og avtaking av tigging i Trondheim fraa 3 april 1789 § 10.

Reskript fraa 10 juli 1789 § 2.

Plakat fraa 26 mars 1790.

Plakat fraa 26 oktober 1792 um innkalling naar det gjeld kreditorar paa skifte i betalingsuføre avferdbu m. m.

Forordning fraa 23 august 1793 um melding til den vanlege skifteretten um skifte som umfram-skiftestyrarar greider med, m. m.

Reskript fraa 1 februar 1794 um trygd og rett uppgjer for midelen til umyndige m. m. § 2.

Promemoria fraa 17 mai 1794.

Plakat, som gjev reglar til trygd for midelen til offentlege stiftingar fraa 10 april 1795 § 1, fyrste punktum, so langt det gjeld paabodet til skiftedomarane.

Reskript fraa 4 september 1795 um bui til legdefolk.

Reskript fraa 13 december 1805 um korleis bui til fatiglemer vert fyrehavde.

Lov um odels- og aasætesretten fraa 26 juni 1821 §§ 15, 17 og 18.

Lov um proklama i bu fraa 28 august 1851.

Lov um arv fraa 31 juli 1854 § 46.

Lov um burtkomne og andre fraaverande folk fraa 12 oktober 1857 § 18, andre leden.

Lov um konkurs og konkursuppgjer fraa 6 juni 1863 §§ 108 og 123, tridje punktum.

Lov um skifte av smaa avferdbu fraa 27 mars 1869.

Lov um betaling for offentlege tenestur fraa 6 august 1897 §§ 34 og 35.

Lov um skifte og konkurssaker fraa 21 juli 1916, det undanteke som gjeld konkurs og akkord.

Lov um verjemaal for umyndige fraa 22 april 1927 § 98.

Lov um uskift bu fraa 4 juli 1927 §§ 15 og 16.

§§ 9—19 i lov um ikraftsetjing av lov um eigedomshøvet millom ektefolk fraa 20 mai 1927.

Likeins vert alle andre fyresegner avtekne um dei strider mot denne lovi. Men reglane i lov um rett for kontortenestemenner til aa styra skiftesamlingar fraa 2 juli 1920, jfr. lov nr. 3 fraa 14 juli 1922, skal likevel staa ved lag.

§ 127. Dei skiftereglane som hev gokde til denne tid, skal framleis nyttast:

1. paa sambuskifte millom ektefolk, naar sameiga hev halde upp fyrr denne lovi tok til aa gjelda;

2. paa skifte etter arvlatar som er avliden fyrr denne lovi tok til aa gjelda, minder etterlevande ektemake, naar denne lovi tek til aa gjelda, sit i uskifte;
3. paa sambuskifte, naar slik fraasegn er tinglyst som er nemnd i § 21 i lov nr. 2 fraa 20 mai 1927 um ikraftsetjing av lov um eigedomshøvet millom ektefolk.

Fyresegnene i § 116, andre, tridje og fjerde punktum og §§ 118—120 skal nyttast, endaa um testator er avliden fyrr denne lovi tok til aa gjelda.

§ 128. I avtale med ein framand stat kann det takast ved at skifte som er opna i ein av statane, likeins skal gjelda bumidelen i den andre staten.

I avtala kann det fastsetjast nøgjare reglar um høvet millom skiftereglane og tenestemaktene i dei tvo statane.

2 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Frøken Nilda Olsens legat», oprettet ved testament av 10 mai 1932 til trengende enslige kvinnelige handelsfunksjonærer i Bergen.

2 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Anna Svandals legat» til verdige trengende i Sand.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra det franske utenriksministerium har Etiopia 18 september 1935 notifisert sin tiltredelse til protokoll *) om forbud mot bruk i krig av kvelende, giftige eller lignende gassarter samt av bakteriologiske midler, Genève 17 juni 1925.

2 oktbr. **Skrivelse** **) fra Landbruksdepartementet om fiskeriregler for Tyristrand herred, Buskerud fylke.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet om godkjennelse av et av Horten formannskap i møte 3 juli 1935 vedtatt tillegg til § 13 i instruks for byingeniøren i Horten, dog med en mindre tilføielse.

2 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Buskerud, hvori uttales at der ikke antas å være adgang til å innbringe en særskilt klagenevnds ansettelser for fylkesskattestyret til omgjørelse. Forsåvidt klagenevndens avgjørelse angår formue i eller inntekt av skog, vil den i henhold til landskattelovens § 104, 2net ledd, kunne innbringes for landsklagenevnd, for øvrig må der fremgåes efter bestemmelsene i landskattelovens § 125, hvis herredstyret finner ansettelsene uriktige.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1932 s. 947.
**) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 3 oktbr.

Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har Estland tiltrådt internasjonal overenskomst *) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, med virkning fra 12 oktober 1935.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Statsrevisjonen, 3 oktbr.
hvori departementet henholder sig til en tidligere uttalelse til en sorenskriver om at man er tilbøielig til å anta at skiftelovens § 111 siste ledd er å forstå efter sin ordlyd, således at boet når den innsatte testamentsfullbyrder eller nogen av flere innsatte testamentsfullbyrdere er død, skal behandles av skifteretten, selv om gjeldsovertagelse finner sted, når testamentet ikke bestemmer noget annet. Den nevnte lovbestemmelse antas å få tilsvarende anvendelse i tilfelle hvor den innsatte testamentsfullbyrder ikke ønsker å overta hvervet.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politived- 3 oktbr.
tekt for Øymark herred, Østfold fylke.

Skriv ***) frå Justisdeparementet um ny politivedtekt 3 oktbr.
for Gransherad herad, Telemark fylke.

Skriv ***) frå Justisdeparementet um ny politivedtekt 3 oktbr.
for Hovin herad, Telemark fylke.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politived- 3 oktbr.
tekt for Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse fra Handelsdepartementet angående spørs- 3 oktbr.
målet om skyss- og kostgodtgjørelse på reiser ved til- og fratredelse av stilling.

Skyss- og kostloven av 1894 § 11 lød:

«Paa Reiser, foranlediget ved Embeds Til- eller Fratrædelse, tilstaaes ikke Skydsgodtgjørelse».

Denne negative bestemmelse blev i 1918 ophevet for å åpne adgang til å tilstå offentlige tjenestemenn reise- og flytningsgodtgjørelse ved til- eller fratredelse av stilling.

Bestemmelsen om sådan godtgjørelse har man nu som bekjent i «Regler om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse», fastsatt ved Stortingets beslutning av 3 juli 1925 (og 29 april 1935) som avløste de midlertidige regler av 16 januar 1920.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.
**) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
***) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 37.

3 oktbr. Når det for tjenestemennenes reiser i anledning av til- og fratredelse av stilling er fastsatt spesielle regler utenfor skyss- og kostlovens (med tilhørende regulativs) bestemmelser, må det antas at disse regler forsåvidt er ment å skulle være uttømmende, således at en tjenestemann for slike reiser ikke har (kumulativt eller alternativt) krav på almindelig skyss- og kostgodtgjørelse.

Dette fremgår da også tydelig av reglenes forarbeider. Det utvalg som i sin tid blev nedsatt for å fremkomme med forslag til flytningsgodtgjørelse for offentlige tjenestemenn, foreslo i sitt utkast at det foruten egentlig flytningsgodtgjørelse også skulde tilståes skyss- og kostgodtgjørelse for egen person og husstand. Dette forslag blev imidlertid ikke optatt av departementet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Man er som det vil fremgå av ovenstående fremdeles av den mening at en tjenestemann ikke har krav på almindelig skyss- og kostgodtgjørelse for reiser ved til- og fratredelse av stilling, idet man mener at spørsmålet om en tjenestemann har krav på eller kan tilståes godtgjørelse, og i tilfelle hvilken, for sådanne reiser, blir å løse ut fra bestemmelsen i reglene om flytningsgodtgjørelse av 3 juli 1925 og 29 april 1935.

3 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet.

I medhold av den Landbruksdepartementet ved kongelig resolusjon av 7 oktober 1932, dens § 10, gitte bemyndigelse bestemmes herved at de i nevnte kongelige resolusjon fastsatte regler vedrørende kontroll med utførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Norge til Sverige også skal være gjeldende for utførsel av ferskt kjøtt fra Norge til Frankrike. Veterinærdirektøren bemyndiges til å fastsette nærmere regler for kjøttets behandling, merking, veiing, emballering og transport.

3 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 114 for Stavanger.

4 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

I. Det tillates at det for Reksteren distrikt av Tysnes prestegjeld i Bjørgvin bispedømme på en dertil utsett tomt av gården Bruntveit nedre, gnr. 82 bnr. 1, 3, 4 og 5 i Tysnes herred opføres et kapell efter en fremlagt av arkitekt Torgeir Alvsaker, Bergen, utarbeidet plan, alternativ I, under iakttagelse av Statens bygningsinspektørs bemerkninger til planen.

*) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

II. Bjørgvin stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i planen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige. 4 oktbr.

III. Kapellet — som blir å benevne Reksteren kapell — blir efter Bjørgvin biskops nærmere bestemmelse å tillegge de 9 årlige gudstjenester, som overensstemmende med kongelig resolusjon av 9 mars 1917 inntil videre er henlagt til Bruntveit skolehus.

Kongelig resolusjon *). 4 oktbr.

Den ved kongelig resolusjon av 7 juni 1935 fastsatte frist for melding i henhold til § 1 siste ledd i lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 med tilleggslov av 31 mai 1935 angående fortsatt virksomhet med innsetning av kunstige tenner forlenges til 1 juli 1936.

Kongelig resolusjon *) om et tillegg — om plikt til tuberkulinundersøkelse av dyr — til forskriftene for handel med melk i Halden. 4 oktbr.

Kongelig resolusjon *). 4 oktbr.

I. Med hjemmel av § 1 i lov om midlertidig innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. At adgangen til å innføre kaffe, rå og brent, her til landet skal være avhengig av at der ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet eller den institusjon som departementet dertil bemyndiger, om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.
2. At der for utferdigelse av de under punkt 1 nevnte skriftlige erklæringer skal erlegges et gebyr av 50 **) øre pr. 100 kg av den importerte kaffes vekt, å opkreve av tollvesenet ved innførselen.
3. At Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføininger som er nødvendige til gjennemførelsen av den under punkt 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft fra den tid som Handelsdepartementet bestemmer.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet. 4 oktbr.

Handelsdepartementet har besluttet å sette bestemmelsene i kongelig resolusjon av 4 ds. om importregulering for kaffe i kraft fra og med fredag 4 ds. kl. 12.

*) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
**) Se res. av 1 februar 1936.

4 oktbr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i lov av 26 juni 1929 om forandring av midlertidig lov om kvalitetskontroll av medisintran av 22 juni 1928 fastsettes nye bestemmelser vedrørende kvalitetskontroll av medisintran overensstemmende med et fremlagt utkast, som gjeldende inntil videre.

De nye bestemmelser er sålydende:

§ 1. Ved medisintran (tran til medisinsk bruk) forståes i nærværende bestemmelser tran som er skikket til medisin for mennesker og som tilfredsstiller de fordringer til ekthet (oprinnelse) og kvalitet som fastsettes med hjemmel i disse bestemmelser.

§ 2. Enhver som her i landet vil tilvirke tran av fiskelever til medisinsk bruk, skal være undergitt de bestemmelser som Handelsdepartementet fastsetter med hensyn til leverens og de ved tranproduksjonen benyttede apparaters behandling, lokalenes og maskineriets innretning samt tranens omsetning. Før tilvirkningen påbegynnes, må anmeldelse derom skje til fiskeridirektøren.

§ 3. Ethvert anlegg til fremstilling av medisintran skal være underkastet sådan inspeksjon som Handelsdepartementet bestemmer.

Handelsdepartementet ansetter inspektører og utferdiger instruks for disse.

Inspektøren eller den Handelsdepartementet bemyndiger skal ha uhindret adgang til alle lokaler for tilvirkning eller lagring av medisintran og skal ha rett til å utta kontrollprøver av den tilvirkede tran og den tran som ellers forefinnes på anlegget samt av de til tilvirkningen anvendte materialer, når dette måtte være nødvendig for å konstatere den tilvirkede trans ekthet. Tilvirkeren har å rette sig efter de påbud som inspektøren gir i medhold av instruks og reglement.

Bestemmelsene i denne og i de foregående paragrafer gjelder også trandamperier ombord i fiskefartøier.

§ 4. De i de foregående paragrafer gitte bestemmelser kommer også til anvendelse på ethvert anlegg hvor koldklaring eller filtrering av medisintran finner sted.

Sådanne anlegg skal være underkastet sådan ytterligere kontroll som Handelsdepartementet bestemmer, og eieren skal være forpliktet til å avgi enhver oplysning om produksjonen og hvad dermed står i forbindelse, som måtte være nødvendig til fastslåen av tranens ekthet eller for tilveiebringelse av statistisk materiale. Sådan oplysning pliktes også

*) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

avgitt av eierne av andre anlegg for fremstilling av medisin- 4 oktbr.
tran.

§ 5. Ved tilvirkning av tran til medisinsk bruk må kun anvendes sådan fiskelever som foreskrevet i den norske farmakopø (torsk, sei og hyse).

Det er forbudt å selge under benevnelsen «medisintran» tran som er tilvirket av annen lever enn her nevnt eller som har fått andre tilsetninger, bortsett fra tilsetninger i aromatiseringsøiemed, kvalitetsbevarende og kvalitetsforbedrende tilsetninger, som ved bestemmelser utferdiget av Handelsdepartementet eller den som dette bemyndiger dertil, måtte bli tillatt. Slik medisintran skal ha en tilleggsbetegnelse som angir tilsetningens art.

§ 6. Tran som er tilvirket utenfor riket, må ikke tilblandes tran som er tilvirket her i riket av lever som i foregående paragraf nevnt, selv om den er koldklaret her i riket.

Ved tran tilvirket her i riket forståes også tran tilvirket ombord på norsk fartøi.

§ 7. Medisintran skal tilvirkes og foredles her i riket i følgende sorter:

1) damputvunnet torskelevertran,
2) damputvunnet annen medisintran,
3) råtran (rå-, blankmedisintran).

Medisintran må ikke selges eller utføres under benevnelsen norsk torskelevertran eller annen benevnelse som angir tranen å være av norsk oprinnelse og som tilvirket av torsk, medmindre den er tilvirket her i riket (jfr. § 6, 2. ledd) utelukkende av lever av torsk (gadus morrhua).

§ 8. Tanker, kar, fat, tønner og lignende beholdere, som brukes ved tilvirkning, foredling, lagring og omsetning av medisintran skal merkes overensstemmende med innholdet efter nærmere regler fastsatt av Handelsdepartementet.

§ 9. All tran som utføres her fra landet under benevnelsen norsk medisintran eller tilsvarende benevnelse i norsk eller fremmed sprog (herunder også den engelske betegnelse «cod liver oil» uten tillegg som betegner at tranen er bestemt for dyr), skal ved fremleggelse av kontrollbevis fra en av Handelsdepartementet godkjent kontrollstasjon eller kjemiker for tollvesenet legitimeres å være enten norsk torskelevertran eller annen norsk medisintran med de for sådan tran karakteristiske kvalitetsegenskaper. Beviset utferdiges i to eksemplarer, hvorav et medsendes skibningsdokumentene til den utenlandske importør.

Handelsdepartementet eller den som dette bemyndiger dertil, utferdiger nærmere forskrifter angående de krav som tranen skal tilfredsstille ved den her omhandlede under-

4 oktbr. søkelse samt angående fremgangsmåten ved undersøkelsen og den dertil knyttede prøvetagning og øvrige kontroll og angående bevisets form, innhold og anvendelse og det gebyr som blir å erlegge for det.

§ 10. Medisintran som er tilvirket her i riket utelukkende av lever av torsk (gadus morrhua), må ved utførsel være merket («branded») med benevnelsen «norsk medisinsk torskelevertran» eller annen benevnelse i norsk eller fremmed sprog som angir varen å være medisintran av norsk oprinnelse og tilvirket av torsk.

Likeledes må annen medisintran som utelukkende er tilvirket her i riket, ved eksport være merket («branded») med en benevnelse i norsk eller fremmed sprog som angir den å være medisintran og av norsk oprinnelse.

§ 11. Til dekkelse av de med kontrollen av medisintran forbundne utgifter opkreves der ved utførsel her fra landet en avgift av all medisintran av 1 krone pr. 100 kg av varens nettovekt. Avgiften opkreves av tollvesenet. Dens innbringende forvaltes av Handelsdepartementet.

§ 12. Bestemmelsene i foregående paragraf kommer også til anvendelse på tran av utenlandsk oprinnelse, medmindre den kun passerer landet i transitt.

§ 13. Medisintran av utenlandsk oprinnelse skal være underkastet kontroll i den utstrekning som hensynet til beskyttelsen av den norske medisintran tilsier. Handelsdepartementet utferdiger de nærmere regler for denne kontroll.

§ 14. Handelsdepartementet bestemmer i hvilken utstrekning og på hvilke betingelser der skal være adgang til å få medisintran offentlig kontrollert med hensyn til dens vitaminholdighet og til å erholde certifikat derfor, eventuelt påstemplet originalemballasjen.

Likeledes bestemmer Handelsdepartementet hvorvidt og i hvilken utstrekning og efter hvilke regler medisintran som omsettes til innenlandsk forbruk, skal være underkastet kvalitetskontroll.

§ 15. Enhver som får befatning med den her omhandlede kontroll, er — medmindre det gjelder overtredelse av de gitte forskrifter — forpliktet til å hemmeligholde de drifts- og andre forretningsforhold som han derunder blir kjent med.

§ 16. Overtredelse av foranstående bestemmelser eller av de med hjemmel derav utferdigede forskrifter straffes med bøter.

§ 17. Nærværende resolusjon trer i kraft fra og med 1 november 1935. Fra samme tid opheves de ved Kronprinsregentens resolusjon av 20 desember 1929 fastsatte bestemmelser vedrørende kvalitetskontroll av medisintran.

Reglement *) vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran. 4 oktbr.

Utferdiget av Handelsdepartementet 4 oktober 1935 med hjemmel i kongelig resolusjon av samme dag.

I. *Bestemmelser vedrørende fremstilling og omsetning av medisintran.*

§ 1. Ved medisintran (tran til medisinsk bruk) forståes i dette reglement tran som er skikket til medisin for mennesker og som tilfredsstiller de fordringer til ekthet (oprinnelse) og kvalitet som er fastsatt i dette reglement.

§ 2. Trankontrollens inspektører, som sorterer under fiskeridirektøren, skal i inspeksjonsøiemed ha adgang til ethvert anlegg for tilvirkning av medisintran, herunder også anlegg for koldklaring eller filtrering og trandamperier ombord i fiskefartøier. Disse inspektører har rett til å utta kontrollprøver av den tilvirkede tran og de til tilvirkningen anvendte materialer.

Eieren av anlegg som foran nevnt skal være forpliktet til å efterkomme de påbud som inspektøren i henhold til sin instruks gir, samt til å avgi enhver oplysning om produksjonen og hvad dermed står i forbindelse, som måtte være nødvendig til fastslåen av tranens ekthet eller for tilveiebringelsen av statistisk materiale.

§ 3. Ved fremstilling av tran til medisinsk bruk må kun anvendes slik fiskelever som foreskrevet i den norske farmakopø (torsk-, sei- og hyselever).

§ 4. Tran som er tilvirket utenfor riket, må ikke tilblandes tran som er fremstillet her i riket av lever som i foregående paragraf nevnt, selv om den er koldklaret her i riket.

Ved tran tilvirket her i riket forståes også tran tilvirket ombord på norsk fartøi.

§ 5. Det er forbudt å selge under benevnelsen «medisintran» tran, som er tilvirket av annen lever enn i § 3 nevnt, eller som er opblandet med andre transorter.

§ 6. Det er forbudt å tilblande norsk medisintran annen tran enn tran fremstillet av torsk-, sei- eller hyselever. Likeså er det forbudt å tilblande tran raffinert med kjemiske midler til norsk medisintran, medmindre det måtte bli gjort tillempninger på dette område ved bestemmelser fastsatt ved instruks av fiskeridirektøren. Fiskeridirektøren utferdiger

*) Kunngj. 12 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

4 oktbr. for øvrig instruks om anvendelsen av raffinert tran av torsk-, sei- og hyselever.

§ 7. Medisintran skal tilvirkes og foredles her i riket i følgende sorter:

a) damputvunnet torskelevertran,
b) damputvunnet annen medisintran,
c) råtran (rå-, blank-medisintran).

Medisintran må ikke selges under benevnelsen norsk medisinsk torskelevertran eller annen benevnelse som angir tranen å være av norsk oprinnelse og som tilvirket av torsk, medmindre den er fremstillet her i riket og utelukkende av lever av torsk (gadus morrhua).

§ 8. I anlegg som i § 2 nevnt skal på lett synlig måte være opslått plakater med innskjerpelse av de i de 5 foregående paragrafer inneholdte bestemmelser. Likeledes skal i slike anlegg opslåes en plakat inneholdende bestemmelsene i §§ 9—20.

§ 9. Fat og tønner og lignende emballasje som brukes ved tilvirkning, lagring og omsetning av medisintran, skal merkes med betegnelsen «medisintran» samt med navnet på den leversort eller de leversorter, hvorav tranen er fremstillet og med det nummer hvorunder anlegget er innregistrert hos fiskeridirektøren.

Videre skal alle beholdere, f. eks. tanker og kar, som anvendes til foredling eller lagring av medisintran, merkes med betegnelsen «medisintran» og med navnet på den leversort eller de leversorter, hvorav tranen er fremstillet.

Bare medisintran kan fylles på og forefinnes på emballasje og beholdere som er merket som i denne paragraf nevnt.

§ 10. Enhver som vil fremstille medisintran, skal iaktta de strengeste hygieniske hensyn i alle forhold vedrørende fremstillingen og skal derunder sørge for et omhyggelig renhold av så vel de rum hvor fremstillingen foregår, som av stimkar, smeltekjeler, tranbeholdere og den til leveren og tranen benyttede emballasje.

§ 11. I ethvert damperi skal, efter den tilvirkningsmåte som brukes, stimkar eller blikk-kar (underlegningskjeler) være utstyrt med de nødvendige apparater, som øser, trakter, silingskar, avkjølingskar og beholdere samt termometre til måling av tranens temperatur.

§ 12. Ved kjøp eller samling av lever fra fiskefartøi eller annet fartøi må leveren ikke styrtes eller transporteres løs i båt eller annet skibsrum, men fylles i rene tønner, stamper eller kasser. Det er forbudt å tilvirke til medisintran lever som ikke har vært behandlet på den måte som foran er påbudt.

§ 13. Tønner, stamper eller kasser som benyttes til lever, må spyles med fersk vann eller sjøvann og skrubbes med kost en gang hvert døgn så lenge de er i bruk. Så vel gulvet i ethvert anlegg som ledige tønner eller annen emballasje som benyttes til leveren, må være renspylet ved avslutningen av hver dags arbeide. 4 oktbr.

§ 14. Før leveren anvendes til damptran, må det påses at ingen galdeblære henger ved den. Dessuten må lever av fisk fisket i tiden 1 mai—30 september samt lever av fisk som har gått i rødåte (calanus Finmarkicus) vaskes i rent vann.

Lever som er begynt å gå i opløsning, må ikke anvendes til dampmedisintran.

§ 15. Ved tranfremstilling i blikk-kjeler (underlegningskjeler) skal disse være varme før leveren styrtes i. Under den videre opvarmning skal der stadig røres om i leveren til denne har nådd en temperatur av minst 70—80 gr. celsius. Varmen dempes derefter ved å fylle litt koldt vann i kjelen. Tranen står en stund for å klarne, hvorefter den øses av eller tappes på avkjølingsbeholdere.

Ved blikk-kjeler hvor der også ledes direkte damp ned i leveren, bør temperaturen gå op i 85—90 gr. celsius.

§ 16. Når der ledes damp av høiere trykk direkte inn i leveren, lar man temperaturen stige til minst 90—95 grader celsius. Tranen må derefter stå i ro en halv times tid, før man tapper den av på avkjølingsbeholdere. Under dampning og klaring bør dampekaret holdes mest mulig tillukket for å nedsette luftens skadelige innvirkning.

§ 17. Silingskar, avkjølingskar og beholdere hvorpå der står ferdigdampet medisintran, skal tildekkes mest mulig, så tranen beskyttes mot innvirkning av lys og luft. Dette gjelder også tønner, fat eller kar hvorpå der står råmedisintran og blanktran samt lever til slik tran.

§ 18. Fra avkjølingskaret bør tranen fylles i tønner så snart den er kold, idet man påser at der ikke følger grakse med over i tønnen. Denne bør fylles næsten full.

§ 19. En eller to uker efterat tranen er fylt på tønner eller fat, skal den eftersees og mulig bunnfall fjernes. Blir tranen lagret for lengere tid, må slikt eftersyn gjentas en eller to ganger.

§ 20 Den tran som fåes av graksen efterat primatranen er utskilt, må ikke innblandes i primatranen.

Den førstnevnte tran må holdes for sig selv og fylles på særskilte tønner eller fat med særskilt merke og merkes tydelig med «sekunda».

Reglene i denne paragraf må også overholdes av dem som omsetter den her omhandlede tran.

4 oktbr.

II. *Spesielle bestemmelser vedrørende utførsel av medisintran av norsk oprinnelse.*

§ 21. Medisintran som utelukkende er tilvirket her i riket og som utføres her fra riket, skal ved fremleggelse av kontrollbevis fra en av Handelsdepartementet godkjent kontrollstasjon eller kjemiker for tollvesenet legitimeres å være godkjent for eksport ifølge reglementets klassifikasjon av norsk medisintran.

§ 22. Kontrollundersøkelse kan rekvireres ved henvendelse til den nærmeste av kontrollens stasjoner.

Slik henvendelse, som skal skje i betimelig tid før utførselen, kan skje muntlig eller skriftlig. Der skal dog i ethvert tilfelle utferdiges en skriftlig rekvisisjon på dertil av fiskeridirektøren anordnet skjema, som overleveres kontrollens prøvetager, når denne innfinner sig på rekvirentens lager.

Enhver rekvisisjon av undersøkelse (muntlig eller skriftlig) innføres straks i kontrollstasjonens rekvisisjonsprotokoll, hvilken innførelse i almindelighet blir bestemmende for den rekkefølge hvori prøvetagning og undersøkelse skal finne sted. Tvungen kontroll går alltid foran den nedenfor omhandlede frivillige analyse.

§ 23. På det i § 22 nevnte skjema skal rekvirenten opgi:

1) Den benevnelse som tranen er solgt under og merket med.
2) Transorten (damp-, råmedisintran m. v.), partiets størrelse og emballasjens art.
3) Forsendelsesmerke, tidspunkt for forsendelsen, transportmidlet og varens bestemmelsessted og -land.

Rekvirenten avgir erklæring på tro og love om at den til analyse fremstillede tran består av tran som er kjøpt eller av rekvirenten tilvirket som medisintran av lever, enten

a) av torsk (gadus morrhua) eller
b) som foreskrevet i den norske farmakopø.

Den under punkt a) nevnte tran må være solgt under og merket med en benevnelse i norsk eller fremmed sprog som angir den å være norsk medisintran tilvirket av torsk. Likeledes må den under punkt b) nevnte være solgt under og merket med en benevnelse som angir den å være norsk medisintran.

§ 24. Når kontrollundersøkelse rekvireres, skal det for undersøkelse bestemte parti være i eksportpakket stand (jfr. dog § 35) og så vidt mulig holdes tydelig adskilt fra det øvrige lager.

Partiet forblir slik adskilt så lenge undersøkelsen og 4 oktbr.
den dermed forbundne øvrige kontroll pågår.

§ 25. Kontrollens prøvetager har, når rekvisjonen er innsendt, å innfinne sig på rekvirentens lager. Prøvetageren påser at vedkommende parti er merket i overensstemmelse med angivelsene på rekvisisjonen. Derefter uttar prøvetageren prøver efter nærmere fastsatte regler. Umiddelbart efter avsluttet prøvetagning blir samtlige tønner av partiet å forsyne med kontrollens merke (segl).

§ 26. Kontrollens merke (segl) skal se slik ut:

Merket benyttes i gult (messingfarve) til norsk medisinsk damputvunnet torskelevertran og i hvitt (bly- og tinnfarve) til annen norsk damputvunnet medisintran og i blått til norsk råtran (rå- og blank medisintran), forsåvidt angår dets anbringelse på blikkemballasje i trefutteral samt emballasje av ek.

I de tilfelle hvor der anvendes almindelig forsegling med metalltråd, blyplombe og merketang, skal den samme farveforskjell fremgå av den anvendte metalltråd eller på annen måte.

Kun kontrollen kan la fremstille og ha på lager det til merkningen (forseglingen) nødvendige materiell.

§ 27. Rekvirenten plikter å stille til disposisjon for prøvetageren den arbeidshjelp som denne finner nødvendig for utførelsen av sitt arbeide. Retter rekvirenten eller nogen av hans folk sig ikke efter de anvisninger som prøvetageren gir, kan prøvetageren avbryte prøvetagningen.

Prøvetageren skal til enhver tid ha adgang til rekvirentens lager til kontroll av partier som er forsynt med kontrollens merke (segl).

§ 28. Ifall undersøkelsens resultat faller innenfor de grensetall for de kjemiske konstanter og svarer til de øvrige fordringer som av trankontrollen er fastsatt for den i § 23, 2net avsnitt nevnte medisintran, utstedes kontrollbevis. Beviset utstedes uten gebyr på dertil av fiskeridirektøren fastsatt skjema.

De nevnte grensetall og fordringer er som følger:

1. Joddtall. Torskelevertran 162,0 til 173,0, annen medisintran 160,0 til 180,0. (Joddtallet bestemmes ved hjelp av

4 oktbr. brytningsindeks, når denne viser at det ligger minst 1 enhet fra grensetallene. I motsatt fall foretas også joddtallskontroll ved direkte bestemmelse.)

For uklaret tran tillates joddtall inntil 3 enheter lavere enn ovenstående nedre grensetall angir.

2. Forsåpningstall. Torskelevertran 182,0 til 188,0, annen medisintran 182,0 til 190,0.
3. Uforsåpbart. Inntil 1,50 for damputvunnet torskelevertran og damputvunnet annen medisintran, inntil 1,60 for råtran.
4. Fri fettsyre under 0,8 % for damputvunnet torskelevertran og under 1,0 % for damputvunnet annen medisintran.
5. Lukt og smak. Den i § 5 nevnte tran skal ha en for vedkommende sort tilfredsstillende smak; den skal ikke være råtten eller ha annen fremmed bismak.
6. Harskhetstall
7. Farve og
8. Tintometertall

skal tilfredsstille de minimumsfordringer som fastsettes i instruks utferdiget av fiskeridirektøren.

§ 29. Den av kontrollstasjonen utførte bedømmelse av den under § 28, 5 nevnte fordring kan, ifall de øvrige fordringer tilfredsstilles, av rekvirenten innankes for et stedlig utvalg bestående av to på medisintranens område sakkyndige medlemmer, hvorav Medicintraneksportørenes landsforening opnevner en og fiskeridirektøren en. Utvalgets bedømmelse må være enstemmig for å kunne omstyrte kontrollstasjonens avgjørelse.

§ 30. Medisintran som ligger under den i § 28 nevnte kontrollstandard, kan efter nærmere instruks fastsatt av fiskeridirektøren utføres, dersom den er solgt under og av trankontrollen er merket med en betegnelse i norsk eller fremmed sprog, som angir at tranen ikke tilfredsstiller den norske trankontrolls fordringer og som ellers ikke inneholder ordet «norsk». For land som krever oprinnelsesmerker, kan påføres norsk oprinnelse i henhold til nærmere instruks fastsatt av fiskeridirektøren.

Tranen skal tilfredsstille følgende fordringer: Joddtall 158—186, forsåpningstall 180—190, mengde uforsåpbart inntil 1,5 %, frie fettsyrer inntil 1,4 %.

Slik tran får ikke kontrollens merke (segl). Ved utførselen må bevidnelse fra kontrollstasjonen forat tranen har vært under kontroll forelegges tollvesenet.

§ 31. Kontrollbeviset utferdiges i to eksemplarer og tilstilles rekvirenten. Denne oversender det ene eksemplar til tollvesenet på det sted hvor ekspedisjonen av varen for ut-

førsel finner sted. Det annet eksemplar medsendes skib- 4 oktbr.
ningsdokumentene til den utenlandske importør.

Kontrollbeviset skal angi det undersøkte tranpartis størrelse og sort (damp-, rå-, blank- medisintran), emballasjens art (jern-, blikk- eketønner), forsendelsesmerket, transportmidlet og dettes avgangsdatum, rekvirentens navn, datum for prøvetagningen, den benevnelse tranpartiet er solgt under og merket med, samt kontrollens forsegling. Dessuten skal beviset påføres bemerkning om at undersøkelsens resultat tilfredsstiller de av kontrollen opstilte krav til de kjemiske konstanter og kvalitet for øvrig, samt at det bare har gyldighet i omsetning fra norsk eksportør til utenlandsk mottager.

§ 32. Kontrollbeviset opbevares av tollvesenet, som påser at det parti som beviset omhandler, er i forseglet stand og merket overensstemmende med beviset.

§ 33. Ifall undersøkelsens resultat ligger under den i § 28 omhandlede kontrollstandard, har prøvetageren snarest å fjerne kontrollens segl på det tranparti, hvorav prøver er uttatt, og frigi dette.

Hvis partiet heller ikke tilfredstiller de i § 30 nevnte fordringer, eller ikke blir eksportert, skal der for undersøkelsen betales spesielt gebyr, som fastsettes av fiskeridirektøren. Rekvirenten kan da forlange analyseresultatene utskrevet som frivillig analyse.

§ 34. Kontrollen kan tillate, likesom den også kan påby, at der holdes tran på lager i fullt eksportpakket og merket stand således at der efter kontrollundersøkelse av partiet og efter utstedelse av kontrollbevis under kontrollens opsyn kan uttas deler av partiet for eksport. Ved eksport av slike deler utstedes kontrollbevis for hver enkelt del ved fremvisning av og avskrivning på det oprinnelig utstedte.

Størrelsen av lager som her nevnt må normalt ikke overstige 200 tønner og prøvetagning og forsegling skal foregå som i § 25 nevnt. Undtagelsesvis kan dog kontrollen tillate lager på optil 1000 tønner. Kontrollen kan ved slik kontrollundersøkelse påby ekstra anordninger med hensyn til prøvetagningen, forseglingen og partienes avsondring fra det øvrige lager.

§ 35. Kontrollundersøkelse kan også rekvireres for tran på større beholdere som er godkjent av kontrollen. Tranen må før påfyllingen være ensartet, eller den må blandes godt på beholderen før prøvetagningen.

Efter prøvetagning fra slike beholdere blir disse å forsegle både i påfyllings- og tappekraner.

Ved tapning av tran fra slike beholdere har prøvetage-

4 oktbr. ren å fjerne seglet på tappekranene, å påse tapningen fra beholdere til eksportemballasje samt umiddelbart derefter å forsyne denne emballasje med kontrollens merke (segl).

Efter avsluttet tapning blir beholderens tappekran igjen å forsegle, ifall der finnes kontrollundersøkt tran tilbake på beholderen.

Kontrollbevis for tran som er undersøkt fra beholdere som nevnt, utstedes efter utført undersøkelse samt ved utførsel av deler av tranen på beholderen. Disse deler avskrives på det oprinnelig utstedte bevis.

§ 36. Kontroll av tran som eksporteres på emballasje av mindre innhold enn 10 liter, må foregå på den i foregående paragraf beskrevne måte.

Dersom slik emballasje utgjøres av flasker eller annen originalemballasje bestemt for forbrukerne, skal der over denne emballasjes åpning anbringes kontrollmerke (segl) efter forskrifter som nærmere fastsettes av fiskeridirektøren.

For kontroll av tran som i denne paragrafs 2. ledd nevnt skal erlegges spesielle gebyrer, hvis størrelse fastsettes av fiskeridirektoratet.

§ 37. Kontroll av medisintran som eksporteres i aromatisert stand, skal foregå på den måte at tranen før aromatiseringen på vanlig måte anmeldes til vedkommende kontrollstasjon for undersøkelse. Anmeldelsen må inneholde nøiaktig opgave over mengde, art og sammensetning av aromatiseringsstoffet, som må godkjennes av vedkommende kontrollstasjon før tilsetningen. Tilsetningen skal foregå under stasjonens kontroll, likesom denne har adgang til å utta prøver av den aromatiserte tran og, også på annen måte å ha den under kontroll.

For kontroll av tran som i denne paragraf nevnt skal erlegges spesielle gebyrer, hvis størrelse fastsettes av fiskeridirektoratet.

§ 38. Ved eksport av opvitaminisert medisintran skal denne tilfredsstille de vanlige fordringer til norsk medisintran, dog kan det uforsåpbare innhold gå op til 2,0 %. Den skal både på analysebeviset og på tønnen angis og merkes med betegnelsen «forsterket», «opvitaminisert» eller lignende i et sprog som man kan gå ut fra at mottageren forstår.

§ 39. Der skal være adgang til under særlige omstendigheter å få tranpartier eksportkontrollert utenfor den for kontrollens funksjonærer fastsatte arbeidstid. De herved forbundne utgifter blir å dekke av rekvirenten efter satser som fastsettes av fiskeridirektoratet.

III. *Spesielle bestemmelser vedrørende innførsel og utførsel av utenlandsk tran.* 4 oktbr.

§ 40. Ved utenlandsk medisintran forståes tran som er tilvirket utenfor riket (jfr. dog § 4, 2net ledd).

Den omstendighet, at slik tran er koldklaret eller filtrert eller på annen måte behandlet her i riket, forandrer ikke forholdet med hensyn til dens benevnelse som utenlandsk tran.

§ 41. Ved innførsel av utenlandsk medisintran skal kontrollstasjonen prøveta partiet, og mottageren skal overfor tollvesenet bevidne at kontrollstasjonen har fått meddelelse om det for innførsel bestemte parti.

Meddelelsen skal avgis på en av fiskeridirektoratet utferdiget blankett i 2 eksemplarer og skal angi utførselssted og utførselsland, innførselssted, tiden for innførselen og skibets navn, partiets størrelse og sort.

Meddelelsen skal videre inneholde erklæring på tro og love om at det angjeldende tranparti ikke vil bli tilblandet tran, som er tilvirket her i riket av lever som foreskrevet i den norske farmakopø.

Kontrollstasjonens bevidnelse må forelegges for tollvesenet, før partiet utleveres mottageren.

Tranen skal tilfredsstille de i § 30 nevnte fordringer. Dog kan frie fettsyrer gå op til 2 %.

§ 42. Mottager av innført utenlandsk medisintran kan ikke avhende eller på annen måte overdra denne eller deler derav til annen innenlandsk kjøper eller mottager, før den sistnevnte har gitt kontrollstasjonen meddelelse som i foregående paragraf nevnt.

§ 43. Ved utførsel av utenlandsk medisintran skal den som utfører varen, fremlegge for tollvesenet bevidnelse fra kontrollstasjonen om at denne har fått meddelelse om utførselen og har kontrollert partiet.

Meddelelsen skal avgis på en av fiskeridirektoratet utferdiget blankett i 2 eksemplarer og angi transportmidlets navn, utførselsdatum, bestemmelsessted og -land, partiets størrelse, transorten (dampmedisintran, råmedisintran, blank tran), den benevnelse partiet er solgt under og merket med, forsendelsesmerke, og hvorvidt partiet er koldklaret her i riket, samt hvilke innførte partier utenlandsk tran det angjeldende parti skriver sig fra.

Meddelelsen skal videre inneholde erklæring på tro og love om at det angjeldende tranparti så lenge det har vært i dens eie som utfører varen, ikke har vært tilblandet tran

4 oktbr. som er tilvirket her i riket av lever som foreskrevet i den norske farmakopø, samt at partiet ikke er solgt under eller merket med en benevnelse som angir tranen å være norsk.

Når meddelelse som foran nevnt avgis, må det angjeldende tranparti være i full eksportpakket og merket stand.

§ 44. Det påhviler kontrollstasjonen å påse at den benevnelse som anføres i den i foregående paragraf nevnte meddelelse, ikke angir tranen å være av norsk oprinnelse, samt at partiet er merket med denne benevnelse. Hvis tranen ikke har tilfredsstillet de i § 28 fastsatte fordringer til norsk tran, skal den påstemples en betegnelse som i § 30 nevnt i en farve som avviker fra den øvrige merkning (f. eks. rødt).

Stasjonens bevidnelse påføres den ene av de i foregående paragraf nevnte blanketter, som tilstilles den som utfører varen. Denne oversender den til tollvesenet på det sted hvor ekspedisjonen av varen for eksport finner sted. Det påhviler også tollvesenet å påse at tranens benevnelse på blanketten er i overensstemmelse med dens merkning.

Utenlandsk medisintran som ikke tilfredsstiller de fordringer som i § 30 nevnt, kan ikke eksporteres som medisintran.

§ 45. Kontrollstasjonen har når som helst adgang til å utta prøver for analysering og undersøkelse av, og til for øvrig å kontrollere utenlandsk medisintran som forefinnes her i landet, til identifisering av tranens utenlandske oprinnelse.

Kontrollens prøvetager har adgang til det lager som tilhører innehaveren av utenlandsk medisintran.

IV. *Bestemmelser om frivillig rekvisisjon av analyse av tranprøver.*

§ 46. Der skal ved trankontrollstasjonene være adgang til å få analysert tranprøver som innsendes til stasjonene. Slik analyse har intet med de i henhold til trankontroll-loven utferdigede bestemmelser å gjøre. Analysens resultat meddeles på særskilte, for slik analysering anordnede skjemaer.

§ 47. For utførelse av analyser som i foregående paragraf nevnt erlegges en godtgjørelse som fastsettes av fiskeridirektoratet.

V. *Bestemmelser vedrørende kontroll av vitamininnholdet i medisintran.*

§ 48. For den som fremstiller eller forhandler medisintran på flasker og annen originalemballasje bestemt for forbrukerne, skal der være adgang til å få slik tran vitaminundersøkt.

§ 49. Slik undersøkelse foregår ved Norges vitamin- 4 oktbr.
institutt og omfatter bestemmelse av antall A og D-vitaminenheter i tranen.

§ 50. De som vil ha tran som i § 48 nevnt vitaminundersøkt som kontrollforholdsregel, må underkaste sig de bestemmelser med hensyn til prøvetagning, forsegling og dermed forbunden øvrig kontroll som er fastsatt i dette reglements avsnitt II.

Prøvetagning og forsegling foregår på den måte som beskrevet i avsnittets § 35.

§ 51. For å anses som vitaminundersøkt i kontrolløiemed må den tran undersøkelsen har omfattet, forsynes med et av det offentlige utstedt kontrollbevis.

Hvis undersøkelsens resultat ligger over de grensetall med hensyn til vitamin A og D som fastsettes av Norges vitamininstitutt, utstedes slikt bevis.

§ 52. Ansøkning om å få tran som i § 48 nevnt vitaminundersøkt i kontrolløiemed innsendes til fiskeridirektoratet, som fastsetter den godtgjørelse som rekvirenten skal erlegge for undersøkelsen og det med den øvrige kontroll forbundne arbeide.

§ 53.*) Bestemmelsene i dette reglement avløser fra og med 15 november 1935 og inntil videre de av Handelsdepartementet 4 januar 1930 utferdigede «Bestemmelser vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran», med senere forandringer.

Kongelig resolusjon **) om forbud mot bruk av seigarn 4 oktbr.
på fiskegrunnene Rova og Noreskallen i Mangerfjorden i Manger herred, Hordaland fylke.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet. 4 oktbr.

I henhold til bestemmelsene i avsnitt II i undertegningsprotokollen til internasjonal overenskomst ***) om befordring av gods på jernbanene er det ifølge mottatt melding fra nedennevnte stater gjort følgende innskrenkninger som gjelder inntil videre (jfr. skrivelse fra Arbeidsdepartementet av 20 august 1932 [1]):

Det er ikke tillatt å ta efterkrav på sendinger til Romania. Sendingene kan ikke være belastet med noen slags omkostninger ved ankomsten til den rumenske grensestasjon.

Sendinger til Tyskland kan inntil videre ikke belastes med efterkrav. Kontante forskudd av mindre omfang

*) Se Skr. av 19 oktober 1935.
**) Kunngj. 7 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1928 s. 149.
[1]) Se «Overenskomster» nr. 5 for 1932 s. 325.

4 oktbr. som utelukkende tjener til dekning av utlegg som regelmessig opstår for avsenderen, og som svarer til handelssedvane tillates inntil videre.

Sendinger fra Tyskland til Norge kan heller ikke belastes med efterkrav. Inntil videre kan dog tyske speditører og lignende belaste sendinger med kontant forskudd (Barvorschuss) til et beløp av inntil høist 10 riksmark pr. sending.

På sendinger til og fra Italia er det forbudt å ta efterkrav. Mindre kontante forskudd på inntil ca. 50 lire er dog fremdeles tillatt.

I gjennemgangstrafikk fra de nordiske land til Sveits og bortenforliggende land er det ikke anledning til å få betale utenlandske frakter og toll i Tyskland ved å innlevere sendingen med nytt fraktbrev ved tysk stasjon. Ved innlevering med nytt fraktbrev i Tyskland kan bare frakten til den tyske utgangsgrensestasjon frankeres. Frankering for øvrig av frakt og toll er ikke tillatt.

Undtatt fra denne bestemmelse er sendinger for hvilke frakt og toll blir betalt i utenlandsk valuta på en tysk statsbanestasjon som ligger i et område med utenlandsk overhøihet.

5 oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Norges lærerinneforbund i anledning av følgende fra en lærerinne mottatte spørsmål:

1. Er gift lærerinne hvis mann ikke er lærer berettiget til familiehusleiebidrag?
2. Er ugift lærerinne med forsørgelsesplikt efter fattiglovens § 2 berettiget til familiehusleiebidrag?
3. Er for lite utbetalt husleiebidrag undergitt ordinær preskribsjonsfrist?

Departementet uttaler:

Ad 1. Nei, medmindre lærerinnen forsørger sin mann (og sine barn).

Ad 2. Ja, hvis lærerinnen faktisk forsørger vedkommende.

Ad 3. Preskribsjonsfristen antas å være 3 år.

7 oktbr. **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet til skolestyrene og skoledirektørene.

Foranlediget ved en henvendelse fra en av biskopene angående innførelse av nye religionslærebøker i folkeskolen finner departementet å burde henlede skolestyrenes opmerksomhet på menighetsrådsloven av 3 desember 1920 hvor det bl. a. heter i § 8:

«Før vedkommende myndighet fatter beslutning, skal menighetsrådet avgi erklæring om — — d) Innførelse av

nye eller avskaffelse av tidligere benyttede lærebøker i kri- 7 oktbr.
stendomskunnskap i menighetens offentlige barneskole.»

Uttrykket «vedkommende myndighet» må her bety skolestyret; dette må derfor sørge for at menighetsrådet har fått høve til å avgi erklæring f ø r skolestyret fatter sin beslutning.

Er saken behandlet av en forslagsnevnd eller en lærebokkomité, bør dennes forslag og begrunnelse forelegges menighetsrådet. Skolestyret må i hvert fall angi hvilken bok som skal innføres og, hvis det er tale om å bytte bok, både den bok som skal skiftes ut og den som skal komme istedenfor den utskiftede.

Overtilsynet plikter å påse at menighetsrådslovens § 8 er fulgt, når det får herhenhørende saker til uttalelse.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 7 oktbr.

Kontorbetjentstillinger.

Fra tid til annen har det vært rettet henvendelser til departementet i anledning av at det ved forskjellige embedskontorer er truffet den ordning at embedsmannens hustru eller nærmeste slektninger arbeider ved kontoret. Det er også gjentagne ganger reist kritikk i anledning av foretatte ansettelser i statslønte kontorbetjentstillinger, hvorved ansøkere som har stått i nært slektskapsforhold til vedkommende embedsmann er blitt foretrukket.

Departementet er enig i at det av prinsipielle grunner er uheldig at en embedsmanns ektefelle, barn eller søsken blir ansatt som statslønt kontorfunksjonær eller som ekstrabetjent ved vedkommende embedsmanns eget kontor. Man finner imidlertid ikke grunn til nu å søke gjennemført noen endring i de tjenesteforhold som allerede måtte være etablert.

Departementet vil imidlertid for fremtiden innta det standpunkt at det ved ansettelser i ekstrabetjentstillinger ikke vil bli tatt hensyn til ansøkere som enten er embedsmannens ektefelle eller står i det ovenfor nevnte slektskapsforhold til ham.

Man skal rette en henstilling til ansettelsesrådene om å forholde på samme måte ved ansettelser i statslønte stillinger når det ikke gjelder et naturlig avansement for en funksjonær som allerede er ansatt i etaten. Departementet vil også gå frem på denne måten ved de ansettelser i statslønte stillinger som foretas av departementet.

Departementet skal for de embedskontorer hvor embedsmannens hustru nu arbeider ved kontoret be foranlediget innsendt følgende oplysninger:

7 oktbr. Hustruens alder, utdannelse, daglige kontortid, den fastsatte lønn. Videre skal man anmode om vedkommende embedsmanns uttrykkelige uttalelse om arbeidsvilkårene for vedkommende hustru i noen henseende er forskjellige fra det som gjelder for eventuelle andre funksjonærer ved embedskontoret.

De under departementet hørende embedsmenn og medlemmer av ansettelsesråd bes hver tilstillet et avtrykk av denne rundskrivelse.

8 oktbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om oprettelse av et folkeregister i Sem herred, Vestfold fylke, og om vedtekter for dette folkeregister.

8 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at det påbudte antall feininger i Kråkerøy brand- og bygningskommune, Østfold fylke, innskrenkes til 1 gang i sommermånedene og 3 ganger i de andre måneder, ialt 4 ganger årlig.

8 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om forandring i forskriftene for Langevåg brandvern i Borgund herred, Møre og Romsdal fylke.

9 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Latvia 17 september 1935 deponert dokumentet for sin tiltredelse til generalakt **) om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet.

9 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Ecuador og Latvia henholdsvis 13 april og 17 september 1935 deponert sine tiltredelsesdokumenter vedrørende overenskomst ***) om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931. Enn videre har Frankrike 16 mai 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomsten.

9 oktbr. **Skrivelse** *) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Gjerdrum herred, Akershus fylke.

9 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Aure herred, Møre og Romsdal fylke.

---

*) Kunngj. 12 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1929 s. 81.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 471.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om at den som i Lyngen herred, Troms fylke, gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, fra 1 november 1935 å regne skal ha bevilling. 9 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan med byggevedtekt for strøket mellem Kullås og St. Olavs Voll i Sarpsborg. 9 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan og bygningsvedtekter for strøket omkring Kirkenær jernbanestasjon i Grue herred, Hedmark fylke. 9 oktbr.

Skriv **) frå Arbeidsdepartementet um reguleringsplan og bygningsvedtekter for Halkjelsvik bygningskommune, Møre og Romsdal fylke. 9 oktbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Nord-Norge, hvori uttales at en los som praiet 2 utenlandske trålere for inngående til norsk havn, og som blev antatt til å lose den første tråler mens den annen fulgte efter, ikke derved ansåes berettiget til lospengene av det siste fartøi. 9 oktbr.

Rundskrivelse fra Handelsdepartementet til de øvrige departementer, Statsrevisjonen og fylkesmennene. 10 oktbr.

Tur- og returbilletter med jernbanene.

Statsbanene har som bekjent fra 1 september 1935 gjeninnført ordningen med tur- og returbilletter, hvorved man for reiselengde inntil 300 km opnår moderasjon i billettprisene.

Det har i den anledning vært reist spørsmål om hvorvidt en tjenestemann som på tjenestereiser med jernbane benytter tur- og returbilletter, er berettiget til å beregne sig skyssgodtgjørelse efter jernbanens takster for enkeltbilletter frem og tilbake.

Nærværende departement antar at det ikke er adgang til sådan beregningsmåte, idet det av skyss- og kostgodtgjørelsesregulativets § 1 sammenholdt med § 14 fremgår at en tjenestemann for reiser med jernbane må beregne skyssgodtgjørelse efter takstene for tur- og returbilletter i tilfelle sådanne er eller kunde vært benyttet.

Hvor reisens varighet på forhånd ikke har kunnet bestemmes, således at det har vært tvilsomt om tur- og returbilletter vilde kunne benyttes, og tjenestemannen av den grunn

*) Kunngj. 12 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.
**) Kunngj. 12 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 38.

10 oktbr. har kjøpt enkeltbilletter frem og tilbake, kan han dog beregne sig godtgjørelse for disse, selv om det efterpå viser sig at tur- og returbilletter kunde ha vært benyttet. Fornøden attest må i tilfelle påføres regningen.

I tilfelle det på en reise har vært brukt bil eller annet skyssmiddel som er dyrene enn jernbanen, på en strekning hvor jernbane kunde ha vært brukt frem og tilbake således at tur og returbilletter vilde kunne vært benyttet, antar man at det er jernbanens takst for tur- og returbilletter på tredje klasse som kan beregnes. Jfr. for øvrig rundskrivelse herfra av 4 desember 1934.

Det henstilles at tjenestemennene i størst mulig utstrekning gjøres kjent med nærværende rundskrivelse, som i fornødent antall kan rekvireres gjennem nærværende departements Dampskibskontor.

11 oktbr. **Kongelig resolusjon** *).

1. Kongelig rescript av 12 februar 1783 opheves.
2. Det meddeles stadfestelse på et fremlagt utkast til nye statutter datert 5 juli 1935 for trygdekassen: «Undsætning for efterladte nødlidende af forulykkede Fiskere i Romsdals Fogderi», hvis navn samtidig forandres til «Den Romsdalske Undsetningskasse».

11 oktbr. **Kongelig resolusjon** om meddelelse av konfirmasjon på et fremlagt utkast til tilføielse til § 2 og forandring i § 6 i statutter for «Det nasjonale gamlehjem for sjømenn i Fredriksvern» med dertil knyttede legater av 5 oktober 1928.

11 oktbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Lier herred, Buskerud fylke.

12 oktbr. **Rundskrivelse** **) fra Socialdepartementet til fylkesmennene.

Med hjemmel av § 3 i lov om tilvirkning av gifter og apotekvarer av 3 juli 1914 blev det ved Socialdepartementets rundskrivelse av 19 mai 1916 § 13 bestemt hvilke gifter kan tilvirkes efter tillatelse fra politiet.

Departementet bestemmer herved, at foruten de stoffer som er nevnt i rundskrivelsens § 13, skal også metylalkohol (tresprit, alcohol methylicus) kunne tilvirkes efter tillatelse av politiet.

Stoffet blir å opføre i fortegnelsen mellem stoffene «liti-

*) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

onhydrat, kaustisk lition, etslition (lithium causticum)» og «natriumbromid, bromnatrium (natrium bromatum)». 12 oktbr.

Stoffet som før plakaten av 20 september 1929 om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer kunde selges i almindelig handel, blev ved plakaten overført til dens avdeling B, Gifter som foruten fra rikets apotek også kan selges av kjøpmenn som har fått politiets tillatelse til det, o.s.v.

Når der gis tillatelse til å tilvirke metyllalkohol (tresprit), bør politiet overfor vedkommende innskjerpe de regler om utlevering av dette stoff som er omhandlet i Socialdepartementets rundskrivelse av 29 mars 1935.

Med ovenstående bes samtlige politimyndigheter i fylket gjort kjent.

Endel avtrykk av rundskrivelsen legges ved.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Kongsberg. 12 oktbr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Grytten herred, Møre og Romsdal fylke. 14 oktbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Berlevåg, Finnmark fylke. 14 oktbr.

Stadfesting — gjevi av Socialdepartementet — på «Jørgen Toldnes lega'» for unge kvinner i Sparbu prestegjeld, opretta ved testament av 4 august 1913. 15 oktbr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om forandring i politivedtekten for Vardal herred, Opland fylke. 15 oktbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Hurdal herred, Akershus fylke. 15 oktbr.

Skriv **) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Nord-Fron herad, Opland fylke. 15 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn på de offentlige veier innen Elverum herred, Hedmark fylke. 15 oktbr.

---

*) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 39.

16 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekter for bebyggelse av Sommerrogatens nordside mellem Frognerveien og Inkognitogaten i Oslo.

17 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har den nederlandske regjering i henhold til henholdsvis artikkel X, 18 og 9 i de internasjonale chekkrettsoverenskomster**), Genève 19 mars 1931, erklært at de skal gjelde for Nederlandsk India og Curaçao.

Erklæringen blev innregistrert i Folkeforbundets sekretariat 30 september 1933.

17 oktbr. **Skrivelse** ***) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besidder av hund i Grue herred, Hedmark fylke, skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. Denne bestemmelse gjelder dog ikke hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besidder.

17 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 48, forsåvidt Oslo angår.

18 oktbr. **Kongeleg resolusjon** †).

So lenge Italia fører krig mot Etiopia, er det forbode å sende noko slag våpen, loty eller krigstilfang til Italia.

Dei våpenslaga som går inn under dette forbodet, er nøgje upprekna i serskild liste.

Den nemnde lista lyder so:

Folkeforbundet. Koordinasjonskomiteen.

Revidert liste.

Artikler som betraktes som våben, ammunisjon og krigsmateriell.

Kategori 1:

1) Geværer og karabiner, samt løp til disse.

2) Mitraljøser, maskingeværer og pistolmitraljøser av alle kalibre, samt løp til disse.

3) Kanoner, haubitser og morterer av alle kalibre, samt lavetter, løp og bremseanordninger til disse.

4) Ammunisjon til de våben som er opregnet under nr. 1) og 2) ovenfor; ladede og uladede projektiler for de våben som

*) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1934 s. 81.
***) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
†) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 39.

er opregnet under nr. 3) ovenfor og drivladninger for disse våben. 18 oktbr.

5) Ladede og uladede granater, bomber, torpedoer og miner, samt apparater til å kaste dem ut med eller til å bringe dem til eksplosjon.

6) Stridsvogner, panserkjøretøier, pansertog og alleslags pansre.

Kategori 2:

Alleslags krigsskib iberegnet flybærere og undervannsbåter.

Kategori 3 og 5:

1) Monterte eller umonterte luftfartøier som er tyngre eller lettere enn luften, med propellere, flykropper, mitraljøsemontering, flytekropper, halepartier og understell til dem.

2) Motorer til luftfartøier.

Kategori 4:

Revolvere og automatiske pistoler av større vekt enn 630 gram (1 pound 6 ounces), samt ammunisjon for de nevnte våben.

Kategori 6:

1) Flammekastere og alle andre utkastningsapparater til bruk ved krig med kjemiske midler og med ild.

2) Sennepsgas, lewisite, ethyldichlorarsine og methyldichlorarsine og alle andre produkter som er bestemt for krig med kjemiske midler og med ild.

3) Krutt til krigsbruk samt sprengstoffer.

Kongelig resolusjon *). 18 oktbr.

I. Lov av 22 juni 1934 om økonomisk embedseksamen ved Universitetet settes i kraft straks.

II. I henhold til nevnte lov fastsettes reglement for økonomisk embedseksamen ved Universitetet overensstemmende med et fremlagt utkast.

III. Statsøkonomisk eksamen efter lov av 9 oktober 1905 med senere tilleggslover om statsøkonomisk eksamen ved Universitetet holdes siste gang våren 1938.

Det under post II fastsatte reglement har følgende ordlyd:

Reglement for økonomisk embedseksamen ved Universitetet.

§ 1. De som vil underkaste sig økonomisk embedseksamen, må ha tatt eksamen artium og være immatrikulert ved Universitetet eller ha tatt avgangseksamen med hovedkarakteren «Meget godt» eller bedre ved Norges landbruks-

*) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

18 oktbr. høiskole eller ved et godkjent handelsgymnasium. Kandidater fra Norges landbrukshøiskole må dessuten ha bestått realartiumsprøve i tysk og engelsk.

§ 2. Enhver som fremstiller sig til økonomisk embedseksamen, må ha tatt den ved Universitetet anordnede forberedende prøve i filosofi og ha bestått de i nedenstående § 3 og § 4 omhandlede prøver i matematikk og bokholderi med handelsregning. Dog er de som har tatt avgangseksamen fra et godkjent handelsgymnasium, fritatt for prøven i bokholderi med handelsregning.

§ 3. Prøven i matematikk er den forberedende prøve for de realstuderende som ikke velger matematikk som fag (se reglementet for matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen).

§ 4. Prøven i bokholderi med handelsregning er den prøve heri som i henhold til lov om handelsnæring er anordnet og godtas som grunnlag for opnåelse av handelsbrev.

§ 5. Det juridiske fakultet bestemmer de obligatoriske øvelseskurser som skal anordnes. Før en kandidat fremstiller sig til eksamen, må han fremlegge vidnesbyrd fra øvelseslederne om at han har deltatt med tilstrekkelig utbytte.

§ 6. Studiets område inndeles i følgende 9 faggrupper:

1. Teoretisk økonomikk. Omfattende også den økonomiske teoris historie.
2. Teoretisk statistikk. Omfattende statistisk teknikk og metodelære, sannsynlighetsregning, matematisk statistikk og elementene av forsikringsmatematikken.
3. Befolkningslære. Omfattende befolkningsteori, befolkningsstatistikk og befolkningspolitikk.
4. Rettsvidenskap. Omfattende hovedtrekkene av norsk privatrett, statsforfatningsrett og forvaltningsrett. (Angående disiplinene socialrett, næringsrett og finansrett se nedenfor under punktene 5, 6 og 9.)
5. Sociallære. Omfattende sociologi, økonomisk og social historie, socialstatistikk, socialpolitikk og socialrett. Arbeidet som økonomisk og sociologisk faktor, de sociale retninger og organisasjoner.
6. Næringsøkomikk. Omfattende læren om produksjonens samfundsøkonomiske organisasjon, det moderne næringsliv, den internasjonale handel og dens forutsetninger, næringsstatistikk, næringspolitikk og næringsrett. Herunder en beskrivelse av Norges næringsveier og økonomiske tilstand.

7. Penge- og kredittlære. Omfattende læren om pengene, kredittmidlene og bankene. Pengepolitikk og kredittpolitikk. 18 oktbr.

8. Bedriftsøkonomikk. Omfattende læren om bedriftsøkonomiske organisasjons- og finansieringsformer, omkostnings- og balanseanalyse, kalkulasjon, bedriftsstatistikk, samt bedriftsøkonomikkens spesielle deler (landbrukets, industriens, handelens og samferdselens bedriftsøkonomikk).

9. Offentlig økonomikk. Omfattende læren om statens og kommunenes finanser, finansstatistikk og finansrett. Nasjonalhusholdningsproblemer.

§ 7. Eksamen avlegges i to avdelinger.

Ved eksamens første avdeling gis en skriftlig opgave i hver av de tre faggrupper: teoretisk statistikk, befolkningslære og rettsvidenskap samt en skriftlig opgave som gis i tilknytning til et generelt innledningskursus i økonomikk. Til besvarelsen av hver av disse opgaver får kandidaten en tid av 6 timer. I de tre nevnte faggrupper holdes dessuten muntlig prøve.

Ved eksamens annen avdeling gis en skriftlig opgave i hver av de seks faggrupper: teoretisk økonomikk, sociallære, næringsøkonomikk, penge- og kredittlære, bedriftsøkonomikk og offentlig økonomikk, samt en skriftlig opgave i de statistiske disipliner under faggruppene sociallære og næringsøkonomikk. Til besvarelsen av opgaven i teoretisk økonomikk får kandidaten en tid av 9 timer og til besvarelsen av hver av de øvrige seks opgaver en tid av 6 timer. Dessuten holdes muntlig prøve i alle faggrupper som hører inn under avdelingen.

§ 8. Kandidaten må ha bestått de forberedende prøver før han melder sig til økonomisk embedseksamens første avdeling og må ha bestått denne, før han melder sig til annen avdeling. Kandidaten må innlevere eksamensanmeldelse særskilt for hver avdeling.

§ 9. Der brukes følgende karakterer:

Laudabilis	hvis tallverdi			går	til	og med	2,15
Står til Laudabilis	»	»	»	»	»	»	2,35
Kan få Laudabilis	»	»	»	»	»	»	2,55
Kan vel få Laudabilis	»	»	»	»	»	»	2,75
Haud illaudabilis	»	»	»	»	»	»	2,95
Står til Haud illaudabilis	»	»	»	»	»	»	3,15
Kan få Haud illaudabilis	»	»	»	»	»	»	3,35
Immaturus	»	»	ligger		over		3,35

18 oktbr. Tallverdien for så vel alle enkeltkarakterer som for alle gjennemsnittskarakterer angis med to desimaler (avrundet til nærmeste 5/100).

§ 10. Ved hver avdeling utregnes en gjennemsnittskarakter for de skriftlige besvarelser. I annen avdeling tillegges herunder besvarelsen i teoretisk økonomikk dobbelt vekt, ellers veier alle skriftlige besvarelser likt. For å ha bestått den skriftlige prøve ved en av eksamens avdelinger kreves det at kandidaten ikke for nogen av de skriftlige besvarelser til vedkommende avdeling har fått dårligere karakter enn 3,50, samt at den skriftlige gjennemsnittskarakter ikke er dårligere enn 3,15 ved første avdeling og 3,35 ved annen avdeling.

Bare de som har bestått den skriftlige prøve ved en avdeling, har adgang til å underkaste sig avdelingens muntlige prøve. For avdelingens muntlige prøve gis en særskilt karakter.

Karakteren for den muntlige prøve regnes sammen med den skriftlige gjennemsnittskarakter til en hovedkarakter for vedkommende avdeling, idet den skriftlige karakter tillegges dobbelt vekt. For å ha bestått eksamens første avdeling kreves det at avdelingens hovedkarakter ikke er dårligere enn 3,15, og for å ha bestått annen avdeling kreves det at den ikke er dårligere enn 3,35.

§ 11. Når en kandidat har bestått eksamens annen avdeling, har han derved fullført den økonomiske embedseksamen. Hovedkarakterene for de to avdelinger regnes da sammen til en endelig hovedkarakter, idet karakteren for annen avdeling tillegges dobbelt vekt.

For fullført økonomisk embedseksamen gis et vidnesbyrd. Særskilt vidnesbyrd for bestått eksamens første avdeling gis ikke. På vidnesbyrdet anføres tallkarakteren for hver av de elve skriftlige besvarelser, samt den muntlige karakter ved første avdeling, den muntlige karakter ved annen avdeling og den endelige hovedkarakter for økonomisk embedseksamen.

Den endelige hovedkarakter betegnes Laudabilis hvis dens tallverdi er 2,75 eller bedre, ellers Haud illaudabilis.

Når en kandidat i endelig hovedkarakter har fått 2,00 eller bedre, gjøres innberetning til Kongen, og anmerkning herom påføres vidnesbyrdet.

§ 12. Hvis en kandidat flere ganger har underkastet sig eksamens første avdeling, er det i alle tilfelle det sist opnådde resultat som teller med ved utregningen av hovedkarakteren for økonomisk embedseksamen. Hvis en kandidat ikke består eksamens annen avdeling, er det — om han

ønsker å fullføre eksamen — tilstrekkelig å ta annen avde- 18 oktbr.
ling om igjen, idet han beholder karakterene fra første avdeling. Hvis en kandidat som har bestått eksamens annen avdeling, ønsker å forbedre sin karakter, må han ta begge eksamens avdelinger på ny.

§ 13. De nærmere bestemmelser om eksamens avholdelse, eksamensfordringene m. v. gis av Det juridiske fakultet. Disse bestemmelser offentliggjøres i forbindelse med en studieplan som fakultetet utgir og holder à jour.

§ 14. Første avdeling av økonomisk embedseksamen efter dette reglement holdes første gang våren 1938, annen avdeling våren 1939.

Kongelig resolusjon *). Justisdepartementet bemyndiges 18 oktbr.
til å treffe de bestemmelser som i lov om tinglysing av 7 juni 1935 §§ 6, 7, 15, 38 og 39 er tillagt Kongen.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 18 oktbr.
At gjerde innen Øvre Sandsvær herred i Buskerud fylke anses for lovlig når det kun er så tett og sterkt at det freder for hest og storfe.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 18 oktbr.
«Jørgen Toldnes' legat til fordel for Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning», oprettet ved testament av 4 august 1913.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at hare 18 oktbr.
skal være fredet det hele år på Havnøya i Vevelstad herred, Nordland fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1938.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om nye politived- 19 oktbr.
tekter for Sande herred, Vestfold fylke.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet. 19 oktbr.

Departementet har bestemt at § 53 i det av departementet den 4. ds. med hjemmel i kongelig resolusjon av s. d. fastsatte reglement vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran skal lyde som følger:

«Bestemmelsene i dette reglement avløser fra og med 1 november 1935 og inntil videre de av Handelsdepartementet den 4. januar 1930 utferdigede «Bestemmelser vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran», med senere forandringer.»

*) Kunngj. 19 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.
**) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

21 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Opland angående skjønn efter lov om gjeldsordning for jordbrukere m. v. §§ 23 og 24.

Man antar at fylkesmannen ved sin opnevnelse av skjønnsmenn ikke er bundet til utvalgene av doms- og skjønnsmenn. Videre skal man bemerke at bestemmelsene om utskytningsrett m. v. i skjønnslovens § 13 ikke antas å få anvendelse. Det skal derfor bare opnevnes det antall menn som skal gjøre tjeneste, samt de nødvendige varamenn.

21 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad.

21 oktbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sande herred, Vestfold fylke.

21 oktbr. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Mosterøy herad, Rogaland fylke.

22 oktbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til riksadvokaten.

Regler om straffangers innsettelse i de forskjellige fengsler.

Styret bestemmer herved at innsettelsesreglene av 4 mars 1927 § 1, 3. ledd (jfr. brev av 3 oktober 1929) skal lyde slik:

Med hensyn til fordelingen mellem de forskjellige landsfengsler gjelder følgende regler:

a. I Botsfengslet innsettes:
   1. Menn som ved innsettelsen er under 30 år.
   2. Menn som ved innsettelsen har fylt 30 år og ikke tidligere har avsont straff i Botsfengslet, dog ikke personer som før har vært innsatt i felles-landsfengsel eller i tvangsarbeidshus.

b. I Akershus landsfengsel innsettes menn som ikke efter foranstående skal innsettes i Botsfengslet og heller ikke efter det følgende skal innsettes i Opstad fangekoloni.

c. I Opstad fangekoloni innsettes inntil videre menn som er domfelt innen Vest-Agder, Rogaland, Bergen, Hordaland samt Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Trondheim, Nordland, Troms og Finnmark lagsogn og

*) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 40.

som ikke efter foranstående skal innsettes i Botsfengslet dog ikke 22 oktbr.

1. lapper (samer) og kvæner som ikke kan tale norsk, og heller ikke
2. menn som tillike er idømt forvaring efter straffelovens § 39 a eller er løslatt på prøve fra sådan forvaring uten at resttiden er utholdt eller prøvetiden utløpet.

d. Kvinner settes inn i Landsfengsletforkvinner.

For mannsfangenes vedkommende må fengslet (eller fangekolonien) varsles om innsettelsen så betimelig at fengslet (fangekolonien) i fornødent fall allerede før fangens avsendelse kan gi beskjed om at han ikke kan mottas.

Skrivelse fra Justisdepartementet, Fengselsstyret, til riksadvokaten. 22 oktbr.

Reglene om løslatelse på prøve.

Som nevnt i styrets skrivelse til herr riksadvokaten av 26 februar 1934 (i Lovtidende) er reglene om løslatelse på prøve ved lov av 6 juli 1933 om forandringer i fengselsloven (§ 21) forandret derhen at varetektsophold som skal fratrekkes straffen, for fremtiden ikke blir regnet med i den del av straffen som må sones før løslatelse på prøve kan finne sted. Samtidig er det bestemt at en domfelt må sone minst 4 måneder av straffen før der kan bli spørsmål om prøveløslatelse.

Det er derfor av betydning at en domfelt som sitter i varetekt, blir overført til straffavsoning snarest mulig efterat dommen er blitt endelig, idet en forsinkelse med overføringen i mange tilfelle vil kunne bevirke at løslatelse på prøve ikke kan finne sted.

Foranlediget ved et inntruffet tilfelle skal man henstille til herr riksadvokaten at påtalemyndighetens tjenestemenn blir gjort opmerksom på dette forhold.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for barber- og frisørforretninger i Sarpsborg. 22 oktbr.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Krødsherad herred, Buskerud fylke. 22 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at det påbudte antall feininger innskrenkes til 4 ganger årlig for det brandloven underlagte strøk i Ski herred, Akershus fylke. 22 oktbr.

*) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

22 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at det påbudte antall feininger innskrenkes til 4 ganger årlig for Ås brandkommune, Akershus fylke.

23 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den belgiske legasjon har Frankrike ratifisert internasjonal konvensjon **) om innførelse av visse ensartede regler angående begrensningen av rederes ansvar, Brussel 25 august 1924, med underskrivningsprotokoll med virkning fra 23 februar 1936.

Ratifikasjonen gjelder ikke de franske kolonier, protektorater eller besiddelser.

23 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra den belgiske legasjon har Frankrike ratifisert internasjonal konvensjon ***) om innførelse av visse ensartede regler angående sjøpanterettigheter og kontraktsmessige panterettigheter i skib, Brussel 10 april 1926, med underskrivningsprotokoll med virkning fra 23 februar 1936.

Ratifikasjonen gjelder ikke de franske kolonier, protektorater og besiddelser.

23 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regler for brandvernets ordning samt forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder og brandmesteren med hans varamann i Ås brandkommune, Akershus fylke.

23 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering og vedtekter for eiendommen Høibak gnr. 76 bnr. 2 i Asker herred, Akershus fylke.

24 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn på de offentlige veier i Ringsaker herred, Hedmark fylke.

25 oktbr. **Millombils rettarbot** †) om lån og kreditt til Italia.

I medhald av grunnlova § 17 blir fastsett:

So lenge Italia fører krig mot Etiopia, er det forbode i Noreg å vera med på pengeforretningar av etternemnde slag:

1) Alle lån til eller for den italianske regjeringa og all

---

*) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1934 s. 41.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1934 s. 64.
†) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste deild nr. 40. Se ny millombils rettarbot av 10 januar 1936.

påskriving for lån utlagt i Italia eller annanstad av eller for den italianske regjeringa. 25 oktbr.

2) All bank-kreditt eller annan kreditt til eller for den italianske regjeringa og allslags ytingar på kontraherte lån til eller for den italianske regjeringa med forskot, over-uttak eller på annan måte.

3) Alle lån til eller for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiansk område og all påskriving for slike lån utlagt i Italia eller annanstad.

4) All aksje-utferding eller anna kapital-innbjoding for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiansk område og all påskriving på slike aksje-utferdingar og kapital-innbjodingar framlagt i Italia eller annanstad.

Den som bryt noko av desse forboda eller hjelper med til å bryta dei, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og lån eller kredittar som er gjevne i strid med denne rettarbota, kan bli inndregne i statskassa.

Denne rettarboda tek straks til å gjelda.

Kongelig resolusjon. 25 oktbr.

Reglement*) for studentutvalg ved Universitetet forandres overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

§ 3 første punktum skal herefter lyde så:

Møter til valg av representanter og varamenn for det følgende kalenderår bekjentgjøres ved opslag på Universitetet i siste halvpart av oktober måned. Valgene foregår i første halvpart av november og valgdagen fastsettes av rektor i samråd med formannen for de enkelte særutvalg.

Kongelig resolusjon **) om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Modum herred, Buskerud fylke. 25 oktbr.

Kongelig resolusjon **). 25 oktbr.

Grunntollen for hasselnøtter (l.nr. 604 i den gjeldende tolltariff) nedsettes fra og med 26 oktober 1935 fra kr. 0,40 pr. kg til kr. 0,20 pr. kg.

Kongelig resolusjon **). 25 oktbr.

I. Der fastsettes regler for jurisdiksjonsforholdene ved Sjøforsvaret i krigstid overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Reglene trer i kraft fra 1 november 1935, fra hvilken dag de hittil gjeldende bestemmelser for jurisdiksjonsforhol-

*) Se res. av 4 februar 1911, 3 mai 1913 og 8 februar 1935.
**) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

25 oktbr. dene ved Marinen og Kystartilleriet (Festningsartilleriet) i krigstid i kongelige resolusjoner av 9 mars 1901 og 13 januar 1911 opheves.

De under post I fastsatte regler har følgende ordlyd:

Regler for jurisdiksjonsforholdene ved Sjøforsvaret i krigstid.

A. Generaljurisdiksjonschefen avgjør spørsmål om tiltale når det gjelder:

1. forbrytelser og forseelser, som er forøvet av personer av høiere grad enn kaptein,
2. forbrytelser for hvilke straffen er bestemt således, at dødsstraff eller fengsel på livstid kan anvendes,
3. forbrytelser som er forøvet ved trykt skrift.

Han tillegges dessuten jurisdiksjonsmyndigheten over

4. de militærpersoner som er ansatt ved Sjøforsvarets kontorer i Oslo.

B. For jurisdiksjonsmyndigheten over personell av kapteins og lavere grad gjelder for øvrig følgende regler:

5. Sjøforsvarschefene har jurisdiksjonsmyndighet over det dem undergitte personell som ikke er henlagt til noen avsnittschefs (kommandants) jurisdiksjon efter punkt 7.
6. Chefen for 1. sjøforsvarsdistrikt har dessuten jurisdiksjonsmyndighet over personell som tjenstgjør på eskadre, avdeling eller skib, som ikke er underlagt noen sjøforsvarschefs kommando (står direkte under Kommanderende admiral), når saken ikke henhører under krigsrett ombord efter punkt 8.
7. Kommandanten på Oscarsborg samt chefene for Oslofjord ytre forsvar, Kristiansands sjøforsvarsavsnitt og Trøndelag sjøforsvarsavsnitt har jurisdiksjonsmyndighet over det dem undergitte personell.
8. Jurisdiksjonsmyndighet ombord kan efter forslag av Kommanderende admiral tillegges eskadrechefer, avdelingschefer og skibschefer.

C. Skulde forholdene under krig gjøre noen forandring i foranstående bestemmelser nødvendig, skal Forsvarsdepartementet efter innhentet forslag i saken fra Kommanderende admiral inngå med forestilling derom til Kongen.

Kan saken ikke utsettes, er Forsvarsdepartementet bemyndiget til å foreta den nødvendige forandring, og det skal i så fall avgi innberetning derom til Kongen.

D. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å beskikke de for krigstid fornødne krigsdommere, militære forhørsdommere og krigsadvokater. 25 oktbr.

Kongelig resolusjon *). 25 oktbr.
I medhold av lov av 28 juni 1927 § 25 bestemmes at nevnte lovs og de med hjemmel av denne utferdigede utførselsbestemmelser skal gjøres gjeldende for alt det krigsmateriell som ved kongelig resolusjon av 18 oktober 1935 er forbudt utført til Italia.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at elg skal være fredet det hele år til utgangen av 1936 i Vest-Agder fylke. 25 oktbr.

Skriv ***) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Dovre herad, Opland fylke. 26 oktbr.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke. 26 oktbr.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet. 26 oktbr.
I henhold til § 52 i havneloven av 24 juni 1933 bestemmer Handelsdepartementet herved at maskindrevne fartøier i Espevær havn i Bømlo herred, Hordaland fylke, sjøkart nr. 19, skal gå med sakte fart og ikke over 3 nautiske mil i timen innenfor et område som er begrenset således:
Kjeholmsund fyrlykt—Odnesøens nordpynt—Odnesøens vestside—Odnesøens sydpynt—jernstang på Saugøboen—jernstang nordost Ramsholmen—jernstang nordost Nautø—Flaugasundholmens vestpynt—til Espevær.
Overtredelse av dette påbud straffes med bøter.

Skriv ***) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Austrheim herad, Hordaland fylke. 28 oktbr.

Skrivelse **) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Ramnes herred, Vestfold fylke. 29 oktbr.

Skriv ***) frå Arbeidsdepartementet um avgrensande fyresegner for skyssing med motorvogn på dei offentlege vegar innen Hetland herad, Rogaland fylke. 29 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved fru Clara Theodora Mørch, født Grimsgaard's testa- 30 oktbr.

*) Kunngj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
***) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1ste deild nr. 41.

30 oktbr. ment av 5 februar 1923 oprettede «Edvard Johan Mørch og hustru Clara, født Grimsgaard's legat» til trengende embedsmannsenker i Oslo.

30 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har Polen tiltrådt Bernkonvensjonen *) om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928, med virkning fra 21 november 1935.

30 oktbr. **Skrivelse** **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Borre herred, Vestfold fylke.

30 oktbr. **Skriv** ***) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Fjelberg herad, Hordaland fylke.

30 oktbr. **Skrivelse** **) fra Finans- og tolldepartementet.
I henhold til den departementet ved kongelig resolusjon av 19 juni 1897 gitte bemyndigelse har departementet idag truffet bestemmelse om at det fra 1 januar 1936 og inntil videre, ad den vei som fører fra nordvestre ende av Kvernbergvatnet i Jemtland, kun over Østness tollstasjon skal være tillatt å innføre til Nordli tollbare varer som ikke er ledsaget av passerseddel, jfr. de i Norsk Lovtidende inntatte skrivelser av 24 juli 1913 og 31 desember 1929.

31 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Mexico 17 oktober 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende deklarasjonen †) om flaggrett for stater som ikke har noen kyststrekning, Barcelona 20 april 1921.

31 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har Japan gjort internasjonal overenskomst ††) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, gjeldende for Chosen, Taiwan og Kwantung fra 12 september 1935.

31 oktbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.
Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har China tiltrådt internasjonal overenskomst †††) om lastelinjer, London 5 juli 1930, med virkning fra 19 november 1935.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 32.
**) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
***) Kunngj. 2 november i Lovtid. 1ste deild nr. 41.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1923 s. 314.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734.

Enn videre har Japan gjort overenskomsten gjeldende 31 oktbr.
for Chosen, Taiwan og Kwantung fra 12 september 1935.

Rundskrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmennene. 2 novbr.
Til de sykdommer som er gjort til gjenstand for det offentliges særlige forsorg i henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860, hører også kjønnssykdommer i det smittefarlige stadium, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 april 1928.

Helserådets ordfører vil enten måtte legge den syke inn på sykehus, eller behandle patienten ambulatorisk, og i tilfelle treffe andre foranstaltninger for å hindre smitte. Medisinaldirektøren har uttalt, at hvis en smittefarlig kjønnssyk er uten midler til livets ophold og uten fast bopel, anser han det nødvendig, at den syke innlegges på sykehus. Utgiftene vil for ubemidlede som er innlagt av helserådets ordfører, bli å utrede av fylkes(by)kommunen, jfr. sundhetslovens § 15. Behandles ubemidlet kjønnssyk ambulatorisk, vil helserådets ordfører ikke ha krav på honorar for behandlingen. Utgiftene til medikamenter ved behandling av ubemidlet vil fylkes(by)kommunen måtte utrede, selv om sykdommen for øieblikket måskje ikke antas å være smittsom. Medisinaldirektøren har nemlig uttalt, at man ingen sikkerhet har for, at sykdommen ikke når som helst kan bli direkte smitteførende til omgivelsene.

Helserådets ordfører skal snarest underrette vedkommende fylkesmann (i by kommunale myndighet) hvad enten en ubemidlet kjønnssyk er innlagt på sykehus eller den syke behandles ambulatorisk.

Privatpraktiserende læge kan undlate å anmelde kjønnssyk til helserådets ordfører med navn og adresse, hvis han overtar behandlingen, og den syke selv utreder utgiftene ved behandlingen. Navn og adresse må dog opgis, hvis forholdene i det enkelte tilfelle gjør det nødvendig at helserådets ordfører treffer foranstaltninger for å hindre utbredelse av smitte. Det samme gjelder, når lægen ikke selv overtar behandlingen eller lægen eller den syke senere avbryter behandlingen, uten at den syke har godtgjort, at behandlingen er overtatt av en annen læge. Dette gjelder uten hensyn til om patienten antas selv å ha evne til å betale for behandling av sin sykdom eller anses for å være ubemidlet.

Et fattigvesen skal alltid henvise en kjønnssyk til helserådets ordfører for å få bragt på det rene om utgiftene ved behandlingen skal overtas av fylkes(by)kommunen. Da det

2 novbr. har hendt, at et fattigvesen har gitt en kjønnssyk som behandles ambulatorisk, reisepenger hjem eller til annet sted, bedes fattigstyrenes opmerksomhet henledet på, at blir det spørsmål herom, må helserådets ordfører underrettes.

Om foranstående skal man be alle læger innen fylket — både offentlige og privatpraktiserende — og alle fattigstyrer gitt beskjed.

Endel avtrykk av denne rundskrivelse legges ved.

4 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Enebakk herred, Akershus fylke.

6 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har New Zealand 16 oktober 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst **) om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931.

6 novbr. **Cirkulære** fra Poststyret.

Handelsdepartementet har bestemt at særskilt opnevnte vigselmenn skal ha rett til å bruke tjenestemerker til statens post.

7 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Svend J. Horrigs Legat» til Vanførehjemmets kvindeforening (Krogstads minde), Trondheim.

7 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Drifts og vedlikeholdsfondet for Voss gamleheim».

8 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

I henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 1 bestemmes at stadslægene skal gå inn under loven.

I henhold til nevnte lovs § 2 anerkjennes Distrikts- og stadslægenes landsforening.

8 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Gjennemførelsen av bestemmelsene i lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 henlegges, forsåvidt gjelder lovens kap. 1 «Hoteller», under Departementet for handel, sjøfart, industri, håndverk og fiskeri og, forsåvidt angår lovens kap. 2 «Andre herberger og bevertninger», under Departementet for sociale saker.

---

*) Kunngj. 11 november i Lovtid. 1ste avd nr. 42.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 471.

Kongelig resolusjon *). 8 novbr.

I medhold av verne-pliktslovens § 51 siste punktum bestemmes:

1. Vernepliktige, hvis civile fagutdannelse ikke vil være avsluttet innen utløpet av deres 4de vernepliktsår, kan innkalles i en eller flere repriser til pliktig tjeneste i fred også efter dette tidspunkt, selv om vedkommende ikke selv har foranlediget utsettelse med tjenesten, hvis det for militærvesenet er av betydning at avtjeningen av den pliktige tjeneste i fred, eller en del av denne, utskytes inntil vedkommende har fullført eller kommet til et bestemt avsnitt i sin civile fagutdannelse.
2. Ovenstående bestemmelse gjelder befalselever, intendanturtjenestemenn, medisinere, tannlæger og veterinærer fra og med årsklassen 1931.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og vedtekter for gnr. 3, bnr. 8, «Vestre Asker» i Asker herred, Akershus fylke. 8 novbr.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i Nord-Norge, hvori uttales at et fartøi, bestemt til utlandet, men som anløp norsk havn for å utbedre en maskinskade, og hvor reparasjonsarbeidet blev utført ved hjelp av folk fra land, derved anses lospliktig, idet sådan reparasjon ikke inngår under de i loslovens § 2, 5 anførte fritagelsestilfelle. 9 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 12 novbr.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Danmark, Østerrike, Nicaragua og Latvia henholdsvis 10 juli, 26 august, 7 september og 21 oktober 1935 deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende overenskomst**) til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av opdragende karakter, Genève 11 oktober 1933.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Sogn og Fjordane, hvori uttales at en ligningskyndig revisor antas å være forpliktet til å besvare kommuners forespørsler angående forståelsen av hans bemerkninger til ligningene uten at han derfor kan beregne sig nogen særskilt godtgjørelse. 12 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Legat til Vilhelm Storms minne», oprettet ved frk. Cathinka Storms testament av 2 oktober 1920 til fordel for marine undersøkelser ved Det kongelige norske videnskabers selskab, Museet, Trondheim. 13 novbr.

---

*) Kunngj. 11 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 542.

13 novbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet angående bestemmelse om at all skog i Hvaler herred, Østfold fylke, skal henregnes til vernskog.

14 novbr. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um brigde i den vedtekta som gjeld um stengjingstid for utsalsstader i Hetland herad, Rogaland fylke.

14 novbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Grane herred, Nordland fylke.

14 novbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Hemnes herred, Nordland fylke.

15 novbr. **Millombils rettarbot** †) om tillegg til rettarbot om lån og kreditt til Italia.

Med heimel i grunnlova § 17 og i tillegg til millombils kongeleg rettarbot frå 25 oktober d. å. blir det fastsett:

Det er forbode i Noreg å gjeva bankkreditt eller annan kreditt til eller for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiansk område og allslags ytingar på kontraherte lån til eller for slike myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner med forskot, over-uttak eller på andre måtar.

Den som bryt eller hjelper med til å bryta dette forbodet. blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og lånet eller kredittverdet kan bli inndrege i statskassa.

Denne tilleggs-rettarbota gjeld frå og med 18 november d. å,

15 novbr. **Millombils rettarbot** †) om utførselsforbod for ymse varer til Italia.

Med heimel i grunnlova § 17 blir fastsett:

Det er forbode å føra ut til Italia eller til land som høyrer under Italia, beinveges eller gjenom andre land, etternemnde varer:

1) hestar og andre køyredyr,
2) rågummi,
3) aluminium, alumin (aluminium-oxyd), bauxit, jarnmalm og skrapjarn, krom, mangan, nikkel, titan, tungsten, vanadium, malmar og ferrolegeringar av dei (likso vel som ferro-

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.
**) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43.
***) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
†) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43. Se ny millombils rettarbot av 10 januar 1936.

molybdén, ferrosilicium, ferro-silicium-mangan, ferro-silicium-mangan-aluminium), tinn og tinnmalmar, alt i rå form, i legeringar eller avfall. 15 novbr.

Forbodet gjeld frå og med 18 november d. å., soleis at varer av dei nemnde slaga som er sende frå Noreg fyre den dagen, ikkje kjem inn under det.

Utanriksdepartementet set fast reglane for korleis denne rettarbota skal bli sett i verk.

Den som med vilje eller i aktløyse bryt eller hjelper med til å bryta forbodet eller dei reglane som blir fastsett i medhald av denne rettarbota, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og varene eller verdet av dei kan bli inndrege i statskassa.

Denne rettarbota tek straks til å gjelda.

Millombils rettarbot *) om innførselsforbod for varer ifrå Italia. 15 novbr.

Med heimel i grunnlova § 17 blir fastsett:

Det er forbode å føra inn i Noreg varer frå Italia eller land som høyrer under Italia.

Om varene kjem hit ifrå eit anna land, går dei likevel inn under forbodet so framt dei ikkje i andre land har vorte omlaga so mykje so minst 25 prosent av verdet deira kan bli tilskrive denne omlaginga.

Forbodet gjeld for varer som er sende frå Italia eller land som høyrer under Italia den 18 november d. å. eller seinare, likevel ikkje for varer som er fullt betalt fyre siste 19 oktober eller for varer som er kontrahert av staten eller av norske statsinstitusjonar og betalt med minst 20 prosent fyre siste 19 oktober.

Undanteke ifrå forbodet er gull og sylv i mynt eller i klump, i barrer o. likn., bøker, blad og tidsskrifter, kartverk og musikkverk.

Ferdafolk som kjem ifrå Italia eller land som høyrer under Italia, kan få høve til å taka med seg inn det personlege ferdagodset sitt.

Utanriksdepartementet set fast reglane for korleis denne rettarbota skal bli sett i verk.

Den som med vilje eller i aktløyse bryt eller hjelper med til å bryta forbodet eller dei reglane som blir fastsett i medhald av denne rettarbota, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og dei ulovleg innførde varene eller verdet av dei kan bli inndrege i statskassa.

Denne rettarbota tek straks til å gjelda.

---

*) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste deild nr. 43. Se ny millombils rettarbot av 10 januar 1936.

15 novbr. **Kongelig resolusjon.**

Reglementet for den farmasøitiske utdannelse og dens eksamener forandres overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

I. Bestemmelsene i § 8 vedrørende 1ste avdelings eksamen skal herefter lyde så:

Til 1ste avdeling.

1. Praktiske prøver:
   a) I kvalitativ analyse.
   b) I kvantitativ analyse (titrimetrisk analyse eller vektsanalyse).
   c) For preparativ kjemi gis ferdighetskarakter.

   For prøvene 1 a og 1 b forlanges en skriftlig redegjørelse.
2. Muntlige prøver:
   a) Uorganisk kjemi.
   b) Organisk kjemi.
   c) Botanikk.
   d) Fysikk.

   For den kvalitative analyse gis 1 karakter, for de kvantitative analyser 1 karakter, for preparativ kjemi 1 ferdighetskarakter og for hvert av de muntlige fag 1 karakter — tilsammen 7 karakterer.

II. Bestemmelsene i § 8 vedrørende 3dje avdelings eksamen skal herefter lyde så:

Til 3dje avdeling.

1. Skriftlig prøve:
   a) Der skal gis skriftlig opgave i et av de fag, hvori muntlig prøve finner sted.
2. Praktiske prøver:
   a) Mikroskopiske undersøkelser av droger eller blandinger av findelte droger.
   b) Kvalitativ og-eller kvantitativ undersøkelse av 2 farmasøitisk-kjemiske forbindelser.
   c) Kvalitativ og-eller kvantitativ undersøkelse av minst 1 offisinell droge og-eller 1 galenisk preparat.
   d) For preparativ farmasøitisk kjemi gis ferdighetskarakter. For prøvene 2 a—c forlanges en skriftlig redegjørelse.
3. Muntlige prøver:
   a) Farmasøitisk kjemi.
   b) Farmakognosi.

c) Farmasi. 15 novbr.
d) Handelslære med bokholderi.
e) Farmakologi.
f) Bakteriologi med hygiene.
g) Næringsmiddelkjemi.
h) Biologisk kjemi.
i) Lovkunnskap.

For skriftlig prøve, for hver av de praktiske prøver og for de muntlige prøver i hovedfagene a, b, c, gis 1 karakter.

For de øvrige muntlige fag gis karakteren 1/2 vekt.

Tilsammen 14 karakterer, derav 6 med 1/2 vekt.

Kongelig resolusjon. 15 novbr.

I henhold til § 1 i lov av 6 juni 1896 om behandling av forsømte barn gis stadfestelse på et fremlagt utkast til plan for Sandar barnehjem, Sandar.

Kongelig resolusjon *). 15 novbr.

Med hjemmel i § 33,2 i lov om syketrygd av 6 juni 1930 og § 93,2 i tilleggslov av 25 juni 1935 bestemmes:

1. I den ved kongelig resolusjon av 1 desember 1933 fastsatte normalpremietariff for trygdekassene inntas en ny klasse 0, d for manntalsførte fiskere med total årspremie kr. 42,86 gjeldende fra 1 januar 1936.
2. Av statens ordinære premiebidrag til syketrygden for manntallsførte fiskere skal for året 1936 holdes tilbake 50 % som legges til reguleringsfondet for nevnte trygd.

Kongelig resolusjon *) om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Roan herred, Sør-Trøndelag fylke. 15 novbr.

Kongelig resolusjon. 15 novbr.

Kongelig resolusjon av 28 september 1901 angående bl. a. general- og krigsadvokatenes utnevnelse og rang settes herved ut av kraft.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet. 15 novbr.

Med heimel i § 9 i lov um dyrevern frå 7 juni 1935 hev Landbruksdepartementet 15 november 1935 gjeve etternemnde fyresegner um tilsyn med utleigde hestar:

1. Den som vanleg driv forretningsverksemd med å leiga ut hestar til arbeidsbruk, skal senda skriftleg melding

*) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

15 novbr. til dyrevernnemndi i den kommunen, der ein utleigd hest skal brukast.

2. Utleigaren skal senda meldingi so snart råd er etter at det er gjort avtale um utleige og han skal i meldingi segja frå um namnet og adressa til leigaren og um leigetidi.

3. Forretning som nemnd under 1 skal gjera dyrevernnemndi på heimstaden sin kjend med kor mange hestar forretningi til ei kvar tid hev rådvelde over som eigar eller på annan måte.

4. Brot mot desse fyresegnene vert straffa.

15 novbr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i § 12 i lov um dyrevern frå 7 juni 1935, jfr. kongeleg resolusjon frå 20 september s. å., hev Landbruksdepartementet 15 november 1935 gjeve etternemnde fyresegner for dyrevernnemndi:

§ 1. Dyrevernnemndi si uppgåve er å hjelpa politiet med å sjå etter at folk held gjeldande fyresegner for dyrevern.

Medlemene i nemndi skal gjera seg nøgje kjend med fyresegnene i lov um dyrevern frå 7 juni 1935.

§ 2. Nemndi skal halda seg nøgje kjend med alle dei tilhøvi i distriktet som hev med handsamingi, stellet og bruken av husdyr å gjera, og skal ved rettleiding eller på onnor vis gjera det som er høveleg til å hindra at husdyr kjem i fåre for å verta handsama, stelt eller nytta på ein måte som er mot lovi.

§ 3. Der tilhøvi i kommunen gjer det lagleg kan medlemene i nemndi skifta umrådet seg imillom, slik at det einskilde medlemet fær som si serlege plikt å gjera nemndi kjend med tilhøvi i ein viss deil av kommunen.

§ 4. Soframt det teiknar til ålmenn fôrnaud i kommunen, skal nemndi i so god tid som råd er venda seg til kommunestyret med dette med framlegg um dei tiltak som nemndi finn høvelege til å hindra at husdyr kjem i fåre for å lida.

Nemndi skal stå fyre utdeling av fôr som for offentleg eller privat midel vert gjeve til fritt rådvelde for dyreeigarane i kommunen.

§ 5. Dyrevernnemndi skal syta for å gjeva fylkesmannen dei utgreidingar som han i det einskilde høvet ynskjer um fôrmengdi i kommunen og um andre spursmål som hev med dyrevernlovi å gjera.

Innan slutten av mars månad skal nemndi kvart år gjenom fylkesmannen senda melding til Landbruksdepartementet um verksemdi si i året fyreåt.

---

*) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

§ 6. Løyve etter § 8 i lovi til avhending av hestar som er over 20 år gamle og hestar som er so sjuke eller hev so leide unotar at dei er uhøvelege til bruk, bør ikkje gjevast, dersom nemndi meinar at avhendingi vil føra med seg at dei fær det verre når det gjeld stell, handsaming og bruk. 15 novbr.

§ 7. Med heimel i § 9 i lovi hev departementet fastsett at den som vanleg driv forretningsverksemd med å leiga ut hestar til arbeidsbruk, skal senda skriftleg melding til dyrevernnemndi i den kommunen der hesten skal brukast. Utleigaren skal senda meldingi so snart råd er etter at det er gjort avtale um utleiga, og han skal i meldingi segja frå um namnet og adressa til leigaren og um leigetidi.

På grunnlag av desse uppgåvone skal nemndi føra liste over dei utleigde hestane som til ei kvar tid er i kommunen og hev å føra serleg tilsyn med korleis desse hestane vert stelte og bruka.

I dei kommunane der det er slike utleigeforretningar bør nemndi hava jamleg tilsyn med dei hestane som er til stades i forretningi.

§ 8. Triårsbolken for medlemene i nemndi tek til 1 oktober kvart år.

Nemndi vel sjølv formannen sin for eit år um gongen. Formannen si tenestetid er frå og med 1 oktober til og med 30 september.

§ 9. Forutan den boki som er nemnd i § 13 i lovi skal nemndi føra dagbok over alle saker som kjem inn og går ut.

§ 10. Etter at kalenderåret er gjenge ut, skal nemndi so snart råd er senda inn til Det statistiske centralbyrå uppgåve over verksemdi si. Uppgåvone skal sendast på dei skjema som byrået fastset, og nemndi skal i alle spursmål som gjeld statistikken nøgje fylgja fyresegnene til Det statistiske centralbyrå.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet. 15 novbr.

I henhold til § 6 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 har Arbeidsdepartementet idag bestemt at bestemmelsene i § 76 om oljefyringsanlegg og bestemmelsene i 101 om elektriske installasjoner i garasjer i departementets bygningsforskrifter av 6 oktober 1928 skal lyde således:

§ 76. Oljefyringsanlegg. Oljefyringssystemet skal være godkjent av vedkommende regjeringsdepartement, som kan forlange tilveiebragt sådan sakkyndig uttalelse som finnes påkrevet.

*) Kunngj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

15 novbr. Oljefyringsanlegg ved kjeler skal anmeldes for bygningsrådet og tilfredsstille nedenstående regler. Bygningsrådet kan dog efter brandstyrets anbefaling treffe bestemmelser om avvikelse fra reglene:

1. Den anvendte oljes flammepunkt må ikke ligge under + 65° C. Oljen må ikke utsettes for opvarmning til høiere temperatur enn 30° C. under oljens flammepunkt. Benyttes forvarmeapparat, skal dette være forsynt med betryggende automatisk virkende anordning som avstenger varmetilførselen før denne temperatur er nådd. Oljen må ikke opbevares på noget annet sted i bygningen enn i dagtank og lagertank. Så vel fyrhus som rum for lagertank skal være godt ventilert. Der må sørges for at lufttilgangen til fyrhuset alltid er tilstrekkelig for anleggets luftbehov. Hvor lagertank ikke finnes, kan olje på jernfat — dog ikke over 6 fat ad gangen — tillates opbevart utenfor fyrhuset, når det dertil anvendte rum er ildfast og godt ventilert.
2. I fyr-rummet, som skal være ildfast og forsynt med utadslående ildsikre og selvlukkende dører, kan opstilles dagtank. Denne må ikke rumme mere enn det daglige behov, dog kan dagtank for inntil 1 000 liter tillates, selv om det daglige forbruk er mindre. Dagtank med over 600 liter ruminnhold skal være innklædd med minst 3 cm rabits eller hermed jevngodt godkjent ildsikkert materiale. Dørterskler for fyrrum skal utføres ildfaste og tilstrekkelig høie til å hindre olje fra å flyte ut ved lekkasje på fylt oljetank. Avstanden mellem kjelen og tanken må ikke være mindre enn 1 meter, målt horisontalt fra deres yttersider, og mellem oljetanken og varmeførende rør ikke mindre enn 0,5 meter.
3. Oplag av olje utover hvad der er tillatt opbevart på dagtanken eller fat, skal opbevares i lagertank, anbragt i et særskilt ildfast rum med ildsikker, selvlukkende dør. Gulvet må være så meget forsenket eller døren forsynt med en så høi ildfast terskel at eventuelt spill av olje ved lekkasje på fylt tank hindres fra å trenge inn i andre rum. Lagertanken må alltid plaseres lavere enn dagtanken. Oljetilførsel til brenner direkte fra lagertank, rummende over 1 000 liter olje, kan tillates når tanken over brennerens nivå kun rummer 600 liter olje, og oljeledningen overalt ligger høiere enn brenneren. Lagertank kan tillates anbragt i fyrrummet, når den nedgraves eller innbygges ildfast og tett med minst 10 cm betong eller ½ stens mur. Inspeksjonsluke i overdekningen dekkes med fast tilskrudd deksel, utført av minst ¼″ jernplate eller av betong.

4. Oljetankene skal være solid utført av helsveisede eller klinkede jern- eller stålplater, helt lukket og tette, således at olje ikke kan trenge ut. De skal være forsynt med oljestandsviser, der tydelig viser oljens høide (flottør med tett gjennemføring gjennem tanktoppen, anordnet således at olje ikke kan trenge ut ved overfylning av tanken, pneumatisk oljestandsviser eller lign.). Oljestandsglass tillates ikke. Dagtanken skal være forsynt med returledning til lagertanken av minst samme dimensjon som oljetilførselsrøret. På fyllerøret for dagtanken skal være anbragt oljefilter av tilstrekkelig størrelse. Lagertanken skal ha lufterør til det fri av minst $^5/_4$" diameter, munnende ut i minst 2,5 meters høide over terreng, samt overløpsrør som munner ut ved fyllestandplassen. Hvor lufterøret føres op ved fyllestandplassen, kan det gjøre tjeneste som overløpsrør, når der uttas en $^1/_2$" overløpsåpning, dekket med metalltrådduk, ved siden av fyllerøret. Hvor kun en oljetank er anbragt, skal lufterør og overløpsrør anbringes som for lagertank bestemt. Alle ledninger for lagertank skal føres inn i tanken fra toppen. 15 novbr.
5. Rørene skal være av solid kvalitet forarbeidet av kobber, jern eller stål. De må kunne bevege sig uhindret ved temperaturvekslinger og ha forsvarlige og tette forbindelser med metallpakninger. Alle rør som fører ut til det fri, skal utenfor bygningen være bøiet nedad eller være således anordnet at vann ikke kan komme ned i oljen. Alle ventiler skal være pakket og med fast bunn.
6. Fylning fra oljefat i fyrhus eller fra lagertank til dagtank skal skje ved håndpumpe, anbragt således at fylningen til enhver tid kan følges. Hvor kyndig betjening has, kan dog maskindreven pumpe for fylning av dagtank fra lagertank tillates, når dagtanken er forsynt med returledning til lagertanken av større dimensjon enn fyllerøret. Fyllerøret skal anbringes på beholderens høieste punkt. Returledningen skal anbringes således at dagtanken ikke kan bli fullstendig fylt. Fylning av lagertank må kun skje gjennem rørledning utenfra, forsynt med låsbart tettsluttende lokk. Fra fyllestandplassen må det alltid kunne kontrolleres om lagertanken blir overfylt.
7. Ved anlegg hvor oljen forstøves ved hjelp av luft fra vifte eller kompressor, må uttagning av olje fra dagtank ikke kunne skje når lufttilførslen synker under halvparten av det for driften normale. På selve tanken skal være anbragt en sikker kran for avstengning av oljen til brenneren. Luftledningen må tilkuples brenneren således at oljeansamling i luftledningen undgåes.

15 novbr. 8. Anlegget skal være forsynt med sikker og helt automatisk virkende anordning for avstengning av oljetilførslen til brenneren i tilfelle flammen slukner, samt ved automatisk drift i tilfelle tendingen uteblir. Strømtilførslen til det elektriske tendingsanlegg må ikke skje gjennem vippe, medmindre anlegget er således utført at vipping ikke kan forårsake tending i utide. Hvor temperaturen reguleres ved hjelp av termostat eller annet automatisk organ, skal anlegget også være forsynt med anordning, der automatisk forhindrer overkokning eller tørrkokning av kjelen. Hvis flere brennere fødes fra felles tank eller pumpe, skal de være således anordnet at brennere som er ute av drift, lett kan avstenges og frakobles. Oljetilførslen til brenneren må være således anordnet at oljespill ikke kan trenge inn i fyrstedet når brenneren er satt ut av drift.

9. Ildstedet må stadig være ventilert til røkpipen. Hvis røkavtrekket kan stenges med spjell, må spjellet være forsynt med ventilasjonsåpninger med fritt areal tilsammen minst 10 % av røkkanalens tverrsnitt, dog ikke under 100 cm². Fyrstedet må være forsynt med åpning ved bunnen for utluftning av eventuelle gassansamlinger. Anlegget må ikke kunne settes i gang før spjellet er fastlåst i åpen stilling.

10. Oljefyringsanlegg må ikke installeres før det er godkjent av bygningsrådet. Installasjonen må kun foretas av en av bygningsrådet godkjent ansvarshavende installatør. Det samme gjelder større reparasjoner, flytning og forandring av eldre anlegg.

Anleggets drift skal foregå efter en av brandchefen godkjent instruks, der skal finnes opslått i glass og ramme i kjelerummet. Instruksen skal inneholde de for oljefyringsanlegg gjeldende felles bestemmelser. I tilknytning til instruksen skal finnes opslått de for hvert enkelt anlegg gjeldende spesielle drifts- og vedlikeholdsforskrifter.

Tilsynet med anlegget og ansvaret for at instrukser og forskrifter overholdes, skal påhvile en voksen, pålitelig og kyndig person.

11. Slukningsapparater anskaffes efter brandchefens nærmere bestemmelse. En kasse med tørr sagmugg og en spade skal dog alltid være til stede.

I rum for lagertank må ikke brukes åpen ild eller bart lys og ikke røkes tobakk. Til belysning i sådant rum tillates kun anvendt elektriske glødelamper og sikkerhetslamper som er godkjent av vedkommende departement.

§ 101. Brytere og stikkontakter skal være tett kapslet. Sikringer må ikke anbringes inne i garasjen.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et jordstyre, hvori uttales at den skattefrihet, som i henhold til landskattelovens § 26 r under visse betingelser tilkommer bureisningsmenn, alene gjelder formues- og inntektsskatt. Bureisningsmennene er således ikke efter den nevnte bestemmelse fritatt for å betale gårdsskatter og avgifter, som måtte påhvile deres bruk. 15 novbr.

Skriv *) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Os herad, Hordaland fylke. 16 novbr.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet um at ikorn skal vera freda frå og med 16 januar til og med 15 desember i Telemark fylke. 16 novbr.

Fyresegna tek til å gjelda straks og gjeld til so lenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1936.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om bygningsvedtekter for Kopervik. 16 novbr.

Rundskriv frå Landbruksdepartementet til fylkesmennene um det er høve for distriktsdyrlækjarane til å vera medlemer i dyrevernnemndene — lov fra 7 juni 1935 um dyrevern. 18 novbr.

Det hev i fleire høve vorte spurt um ein distriktsdyrlækjar kann vera medlem i dyrevernnemndi. Departementet finn at distriktsdyrlækjarar (og dei statstilsette politidyrlækjarane) ikkje bør vera medlemer i nemndi. Dette for di distriktsdyrlækjarane (og dei statstilsette politidyrlækjarane) i ymse tilhøve må stå sjølvstendig ved sida av dyrevernnemndi. Dei skal soleis millom anna hava eit visst tilsyn med nemndi sine avgjersler og dei kan difor vanskeleg vera medlemer i nemndi.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om utvidelse av byggebeltet i Norderhov, Buskerud fylke. 18 novbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet. 18 novbr.

I henhold til § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og § 65 i brandloven av 15 august 1908, jfr. kongelig resolusjon av 11 desember 1924, skal departementet bestemme at de ovennevnte lover skal være gjeldende for Kjøllefjord fra Klubben rundt fjorden til Galgenes i Finnmark fylke, således at grensene mot landsiden omfatter alt bebyggelig areal.

I henhold til § 13 i bygningsloven og § 1 i brandloven, jfr. ovennevnte resolusjon, skal departementet enn videre be-

*) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.
**) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

18 novbr. stemme at lensmannen i Lebesby inntil videre skal være medlem av bygningsrådet og brandstyret i Kjøllefjord i vedkommende politimesters sted.

19 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Ole Dahls legat for blinde» i Trondheim og Røros.

19 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge nu mottatt meddelelse er internasjonal overenskomst*) om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, i sin tid blitt opsagt av Panama med virkning fra 11 november 1931.

20 novbr. **Skrivelse****) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Svelvik.

20 novbr. **Skrivelse****) fra Arbeidsdepartementet.

I medhold av § 19 annet ledd i lov om motorvogner av 20 februar 1926 bestemmes herved for kjøring med motorvogn over Skarnes bru i Hedmark fylke følgende som gjeldende inntil videre:

«Bare en motorvogn om gangen tillates å passere broen.»

21 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Dortenus O. Moen og hustru Oline Olsdatters legat for Foldal til fremme av nydyrkning og jordforbedring», oprettet ved gjensidig testament av 2 august 1927.

21 novbr. **Skriv*****) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke.

21 novbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til en apoteker.

Spørsmålet gjaldt om den plikt som en apoteker har efter § 20 i lov om drift av apotek av 4 august 1909 til så vel natt som dag, helligdag som hverdag, å la ekspedere de forlangte lægemidler så hurtig som mulig, kan begrunne fritagelse for apotekeren fra hvervet som medlem av herredstyret. Jfr. § 5, 3dje ledd, i lov om kommunestyre på landet av 30 september 1921 (jfr. 1. nr. 1 av 24 juni 1932).

Apotekeren hadde ikke og antokes heller ikke på grunn av apotekets lille omsetning å makte å holde fagutdannet hjelp. Det var oplyst at heller ikke stedfortreder kunde skaffes ved apotekerens fravær. Vedkommende herredstyres møter påbegyntes alltid kl. 10 og holdtes minst 1 gang hver måned, vekselvis på det sted hvor apoteket ligger og på to

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1932 s. 1.
**) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
***) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste deild nr. 44.

andre steder som ligger henholdsvis 10 og 12 km fra apoteket og forbundet med dette ved hovedvei. 21 novbr.

Efter de foreliggende oplysninger antok Justisdepartementet at herredstyret var berettiget til å frita apotekeren for hvervet som medlem av herredstyret på grunn av de plikter som apoteklovens § 20 pålegger ham, og fant at herredstyret burde godkjenne denne hindring som lovlig grunn for at han ikke kunde skjøtte sitt hverv som herredstyremedlem. Socialdepartementet henviste hertil.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om at den som i Balsfjord herred, Troms fylke, gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, fra 1 januar 1936 å regne skal ha bevilling. 21 novbr.

Kongelig resolusjon *). 22 novbr.

1. I medhold av § 1 i midlertidig lov nr. 3 av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild med senere tilleggslover skal det inntil videre, dog ikke utover 30 juni 1936, være forbudt å utføre fersk storsild og fersk vårsild, medmindre silden er bestemt til sådan utførsel av en fiskerorganisasjon hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet.
2. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *). 22 novbr.

Den i kongelig resolusjon av 5 april 1935 fastsatte anmeldelsesfrist forlenges således at de håndverksdrivende som før 1 juli 1935 drev håndverksnæring i Aker, må ha meldt sig for vedkommende lensmann innen 1 januar 1936 for i medhold av håndverkslovens § 1 å kunne fortsette den av dem drevne næring.

Kongelig resolusjon. 22 novbr.

1. Det samtykkes i at postreglementets kap. VI § 2 gis en sådan tilføielse at det som betingelse for at blad og tidsskrifter skal kunne sendes i posten mot bladporto, kreves at de skal være trykt her i landet.
2. Poststyret kan gjøre undtagelser fra denne bestemmelse når særlige omstendigheter gjør det ønskelig.

Kongelig resolusjon *). 22 novbr.

1. De konsesjonsgrenser, som er omhandlet i § 1 første og tredje ledd i jordkonsesjonsloven av 10 desember 1920, blir for Vågå herred, Opland fylke, nedsatt til 5 dekar.

*) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

22 novbr. 2. De konsesjonsgrenser, som er omhandlet § 2, § 3 første og annet ledd samt § 4 i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909 blir for det samme herred nedsatt til 50 dekar.
3. De kongelige resolusjoner av 1 mai 1920 og 2 april 1917 opheves.
4. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

22 novbr. **Skrivelse** *) fra Utenriksdepartementet.

Sanksjonene overfor Italia.

Med hjemmel i de provisoriske anordninger av 15 ds. angående gjennemførelsen av sanksjoner overfor Italia har Utenriksdepartementet under 22 ds. utferdiget følgende instrukser som av Finans- og tolldepartementet er tilstillet tollkamrene:

I. Instruks til tollkamrene til gjennemførelse av den provisoriske anordning av 15 november 1935 om forbud mot kredittgivning ved varesalg til myndigheter, rettspersoner og privatpersoner på italiensk område.

Ifølge en under 15 november 1935 av Kongen utferdiget provisorisk anordning er det forbudt fra og med 18 ds. å yde all slags bankkreditt eller annen kreditt samt å fullbyrde tidligere kontraherte lån til myndigheter, rettspersoner og privatpersoner på italiensk område ved forskudd, overtrekk eller på annen måte.

Som følge herav må fra og med nevnte dag ingen varelevering til Italia, det være sig i henhold til eldre eller senere avsluttede salgskontrakter, finne sted, medmindre det dokumenteres at betaling har vært erlagt forskuddsvis eller vil bli erlagt på leveringsdagen i fri valuta og utenfor italiensk område.

For å sikre overholdelsen av ovennevnte forbud må tollkamrene forlange at eksportøren ved utførselen av varer til Italia og italienske besiddelser fremlegger

a) enten en av Norges Banks clearingkontor utstedt skriftlig erklæring om at kjøpesummen før 18 november 1935 er blitt innbetalt på den norske clearingkonto i Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero i Roma eller er blitt erlagt på annen lovlig måte,
b) eller, hvis betalingen har funnet sted i tiden fra og med 18 november 1935, en skriftlig erklæring fra Norges Bank

*) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, jfr. skr. av 4 januar 1936.

om at kjøpesummen er blitt erlagt i fri valuta utenfor italiensk område, 22 novbr.

c) eller, hvis betalingen først skal skje ved varens levering i Italia eller i en italiensk besiddelse, en av Norges Bank utstedt skriftlig erklæring om at der er åpnet uigjenkallelig remburs for betaling senest på leveringsdagen.

II. Instruks til tollkamrene til gjennemførelse av den provisoriske anordning av 15 november 1935 om forbud mot import av varer fra Italia eller italienske besiddelser.

Ifølge en under 15 november 1935 av Kongen utferdiget provisorisk anordning er det forbudt å innføre til Norge varer fra Italia eller italienske besiddelser samt varer av italiensk oprinnelse, selv om de er avsendt annetsteds fra enn fra Italia og italienske besiddelser, medmindre de i et land som ligger utenfor italiensk område er blitt underkastet en bearbeidelse som representerer minst 25 % av det importerte ferdige produkts verdi.

Undtatt fra forbudet er:

1. Varer som den 18 november 1935 befant sig underveis.
2. Varer som er kjøpt og helt ut betalt innen 19 oktober 1935, eller varer som er kjøpt av staten eller norske statsinstitusjoner, såfremt minst 20 % av kjøpesummen er blitt betalt innen 19 oktober 1935.
3. Gull og sølv i mynt eller i klumper, barrer og lignende, bøker, aviser og tidsskrifter, karter og kartverk, musikknoter.
4. Reisendes private bagasje.

For å sikre overholdelsen av ovennevnte forbud må tollkamrene nekte innførsel av:

a. Varer som er ledsaget av konnossement eller annet forsendelsesdokument, hvorav fremgår at de er blitt avsendt direkte eller indirekte fra italiensk område, og at avsendelsen har funnet sted den 18 november 1935 eller senere.
b. Varer hvis italienske oprinnelse tydelig fremgår av deres art (f. eks. italienske viner), deres merke (f. eks. italienske automobiler) eller deres emballasje m. v.

Varer som ankommer fra andre land enn Italia og italienske besiddelser, må hvis det foreligger skjellig grunn til mistanke om, at de stammer fra Italia eller dets besiddelser, ikke tillates innført, medmindre det legitimeres på betryggende måte at de ikke er av italiensk oprinnelse, eller at varens bearbeidelse utenfor italiensk område utgjør minst 25 % av det ferdige produkts verdi.

22 novbr. Forbudet rammer ikke transittvarer (varer på frilager og transittoplag eller som føres gjennem landet som transittgods).

III. Instruks til tollkamrene om gjennemførelse av den provisoriske anordning av 15 november 1935 om forbud mot eksport av visse varer til Italia og italienske besiddelser.

Ifølge en under 15 november 1935 av Kongen utferdiget provisorisk anordning er det forbudt fra og med 18 november 1935 å eksportere til Italia eller italienske besiddelser de på nedenstående liste opførte varer:

1. hester og andre trekk- eller lastdyr,
2. rågummi,
3. aluminium, alumin (aluminiumoxyd), bauxitt, jernmalm og skrapjern, krom, mangan, nikkel, titan, tungsten, vanadium, malmer og ferrolegeringer derav (så vel som ferromolybdén, ferro-silicium-mangan-aluminium, ferro-silicium, ferro-silicium-mangan), tinn og tinnertser, alt i rå form, i legeringer eller avfall.

For å sikre overholdelsen av ovennevnte forbud må tollkamrene ved utførselen av de omhandlede varer til hvilket som helst annet land enn Italia og italienske besiddelser forlange at eksportøren fremlegger en erklæring avfattet overensstemmende med nedenstående formular.

Dette forbud gjelder ikke transitt av varer fra land som ikke deltar i sanksjonene.[1])

Erklæring.

Jeg — vi — erklærer herved på tro og love at de nedenfor spsefiserte varer er konsignert til

.....

(vedkommende varemottagers navn og adresse).

og at jeg — vi — hverken kjenner til eller har grunn til å anta at de er bestemt for Italia eller italienske besiddelser.

Jeg — vi — forplikter mig — oss — til å skaffe bevis på hvilken som helst måte og i hvilken som helst form som måtte ønskes av de norske myndigheter for de videre transaksjoner varen måtte bli gjenstand for og for dens endelige bestemmelsessted.

---

[1]) De land som ikke deltar i sanksjonene er: Albania, Amerikas Forente Stater, Brasil, Island, Japan, Tyskland, Ungarn, Østerrike.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om ophevelse av § 17 i politivedtekten for Mo. 22 novbr.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om vedtekter for handel i smått med kull og koks i Røyken herred, Buskerud fylke. 22 novbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn innen Øvre Sandsvær herred, Buskerud fylke. 22 novbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Den rettsmedisinske kommisjon. 23 novbr.

Almindelige regler om betaling for maskinskrivning av sakkyndiges erklæringer.

Departementet vil ikke motsette sig at de sakkyndiges erklæringer, med undtagelse av de ganske kortfattede, leveres i maskinskrevet stand og med så mange gode gjennemslag som trenges.

Brukes denne fremgangsmåte, antas det som regel hensiktsmessig at retten utenom salæret til de sakkyndige fastsetter særskilt godtgjørelse for renskrivning med nødvendige gjennemslag, idet sportellovens § 109 under disse omstendigheter ikke bør komme til anvendelse.

Departementet har samtykket i anvisning av sådan særskilt godtgjørelse efter en pris av inntil kr. 1,00 pr. side med nødvendige gjennemslag, hvilken betaling den ærede kommisjon ikke har noget å bemerke ved. Man vil inntil videre legge samme norm til grunn.

Den sakkyndiges arbeidsopgave bør foruten medgått personlig arbeidstid(timetall) i og utenfor retten samt mulig reisetid (påbegynt — sluttet) alltid inneholde oplysning om renskrivningsarbeidet (sidetall) eventuelt bilagt kvittering for utlegget.

Cirkulære fra Poststyret, hvormed som bilag følger nedenstående 23 novbr.

Samling av avgjørelser om bruk m. v. av tjenestemerker.

Nedenfor er samlet endel avgjørelser i tjenestemerkespørsmål, som for de flestes vedkommende tidligere har vært meddelt i forskjellige cirkulærer.

Avgjørelsene er ordnet efter paragrafene i reglementets

*) Kunngj. 23 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
**) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

23 novbr. kap. XIII. Enkelte mere prinsipielle bemerkninger er tatt med.

Ad §§ 3—4. (Reglement for poståpnere §§ 4—5).

Med *statens* post forståes her post som staten endelig skal bære portoen for og med *kommunenes* post den post som kommunene endelig skal bære portoen for. I alle tilfelle hvor portoutgiftene skal dekkes av private (parter, boer eller lignende), skal almindelige frimerker brukes. Dette gjelder hvad enten det til vedkommende tjenestemann allerede på forhånd er innbetalt forskudd til dekning av omkostninger eller disse skal refunderes senere.

Hvorvidt portoen skal bæres av stat, kommune eller private avgjøres i tvilstilfelle av vedkommende fagdepartement.

*Fylkes*kommunenes post er ikke statspost. For fylkeskommunenes post gjelder de samme begrensninger som for enkeltkommunenes. En sak for sig er det at all fylkes*mannens* post anses som statspost. Fylkesmannen er embedsmann, statens tilsynsmann med fylket.

Fylkesmannen har dog *rekvisisjonsrett* også *for fylkeskommunal* post — se bilag M[1] (For kommunene) — forat forskjellige fylkeskommunale tjenestemenn skal kunne bruke tjenestemerker til den dertil berettigede post uten at man får for mange rekvisjonsberettigede.

Fylkesmannen har også rett til å *bruke* tjenestemerker på *fylkes*kommunal post, se § 10, 2net ledd (Reglement for poståpnere § 11, 2net ledd), jfr. § 10, 8de ledd (Reglement for poståpnere § 11, 6te ledd.)

Grensen mellem statsinstitusjoner med tjenestemerkerett, kommunale institusjoner med tjenestemerkerett og institusjoner uten tjenestemerkerett er tildels vanskelig å trekke.

Eksempler på avgjørelser:

Fylkeslandbruksskolers post er fylkeskommunal, uaktet staten bestrider ¾ av utgiftene.

Fylkes*skog*selskapenes post er privat. Fylkesskogselskapene er underavdelinger av Det norske skogselskap som er privat med statsbidrag.

Derimot anses fylkesskogmestres post som fylkeskommunal.

Fylkeslandbruksselskapenes post er fylkeskommunal.

Post fra underfogder i bidragssaker er statspost.

Overformynderirevisjonens post er fylkeskommunal.

Når en skattefoged også er fylkeskasserer, må han bruke almindelige frimerker i de samme tilfelle som en fylkeskasserer som ikke er skattefoged.

Særskilt om virksomheter av inntektsbringende eller erhvervsmessig art. 23 novbr.

Opregningen i § 4 (Reglement for poståpnere § 5) er ikke uttømmende; bare de almindeligste virksomheter er tatt med.

Et eksempel på avgjørelse når virksomheter er kombinert:

Når en statsskole eller kommunal skole for undervisningens skyld har gårdsbruk, kan også post vedkommende gårdsdriften frankeres med tjenestemerker, dersom stat eller kommune eier gårdsbruket.

Eier derimot f. eks. kommunal skolebestyrer gårdsbruket, regnes *skolens* post som kommunal mens post vedkommende *gårdsdriften* er privat og må frankeres med almindelige frimerker.

Institusjoner som utligner kontingent til støtte for sin virksomhet.

Skolepenger er ikke likestillet med kontingent, *kurpenger* ved tuberkulosehjem heller ikke. Det er således intet til hinder for at ordfører gir bestyrer av kommunal skole eller læge, forvalter, kasserer ved kommunalt sykehus fullmakt til å bruke tjenestemerker.

Eksempler på institusjoner m. v. som ikke kan bruke tjenestemerker:

Almenningsstyrer.
Landsutvalget for skoleidrett og idrettsrådene.
Vikarkasser for folkeskolelærere.
Gjeldsmeglingsmenn efter lov om gjeldsordning for jordbrukere.
Yrkesopplæringsrådet.
Margarinavgiftskontrollen.

Et særskilt spørsmål er om f. eks. ordfører eller skolestyreformann som har fått tilsendt statsbidrag, kan sende dette videre i verdibrev eller rekommandert brev (check) med tjenestemerker. Svaret er *nei.*

Eksempler på avgjørelser vedkommende grensen mellem statspost, kommunal post og privat post på grunn av sendingens innhold:

Lovens påbud om at meddelelser fra ligningsnevnd vedkommende kommuneskatt skal sendes rekommandert medfører ikke at de blir å anse som statspost.

Når en skattelignet henvender sig til ligningsnevnden for å få oplysninger om hvorledes ligningsansettelsene for hans eget vedkommende er fremkommet, kan ligningsnevnden bruke tjenestemerker på svarskrivelsen efter reglementets bestem-

23 novbr. melser, idet ligningsnevnden efter loven er pliktig til å gi disse oplysninger.

Når ordfører eller herredssekretær sender referat fra herredstyremøte til avis, og avisen ingen godtgjørelse betaler, anses herredstyrereferatet som kommunal post.

Søknad om optagelse som elev ved fylkeskommunal husmorskole kan ikke videresendes med tjenestemerker fra ordfører til skolen, når ikke skolens plan krever at søknaden skal fremsendes gjennem ordføreren.

Skolestyreformann kan ikke bruke tjenestemerker når attester tilbakesendes ansøkere. — Ansøkeren må i tilfelle selv bære portoen.

En panteregisterfører må bruke almindelige frimerker når han sender tinglyste dokumenter tilbake til en kommune i rekommandert brev, dersom ikke tilbakesendelsen skjer efter embedsmannens eget initiativ og i embedets interesse.

Om tjenestemerker til å avgjøre avgift for postale særydelser.

For statens post kan brukes tjenestemerker til å avgjøre avgift for postale ydelser som postopkrav, inkassasjon og ilbud, derimot ikke til å avgjøre avgift for eftertelling og lignende, heller ikke til å avgjøre ny porto for pakke når denne ikke avgjøres på det sted hvorfra pakken omadresseres.

Når portoen for postopkrav og inkassasjoner fra statsinnretning skal belastes privat eller kommunal adressat, må almindelige frimerker brukes.

Tjenestemerker kan brukes til å avgjøre avgift for etterspørsel efter postsendinger som har vært frankert med tjenestemerker fra *statsinnretning*. I så fall vil dog ikke tilbakebetaling kunne finne sted efter reglementets kap. III § 33, 3dje ledd (Reglement for poståpnere kap. III § 33 a, 3dje ledd).

Utbringingsavgift som er feilaktig opkrevd for pakker, skal ikke tilbakebetales, dersom den er avgjort ved tjenestemerker.

Ad § 7 (Reglement for poståpnere §§ 7 og 9).

Kvitteringsblokker (bl. nr. 140) kan bare utleveres mot kvittering av den rekvisjonsberettigede selv, ikke mot kvittering av fullmektig.

I de underskrevne rekvisisjoner må av hensyn til fagdepartementenes kontroll efter «Utlever til» være anført enten «mig selv» eller en annen bruksberettiget persons navn og stilling. For selve mottagelsen av merkene kan den kvittere, som har almindelig eller spesiell fullmakt fra den som skal ha merkene. Spesiell fullmakt vil i dette tilfelle kunne foreligge, dersom den rekvisisjonsberettigede efter «Utlever til» har satt «mig selv ved budet» eller lignende.

Tjenestemerkekvitteringer — bl. nr. 140 — skal av den postmann som utleverer merkene, datostemples på baksiden. Han skal også sette sin signatur ved siden av stemplet. 23 novbr.

De almindelige frankeringskort skal benyttes til frankeringsmaskiner som skal gi avtrykk av tjenestemerker.

Til slike maskiner utleveres frankeringskort mot rekvisisjon og kvittering på bl. nr. 140. Kvitteringen påtegnes ordet «Frankeringskort».

Er en institusjons formann eller sekretær bruksberettiget, vil en trykt anførsel på konvoluttenes forside om vedkommende institusjons navn være tilstrekkelig som avsender efter § 7, 1ste ledd (Reglement for poståpnere § 7).

En statsinstitusjon har fått adgang til å bruke en trykt betegnelse: «Box 230 Vinderen» istedenfor avsender på post som frankeres med tjenestemerker, og en annen statsinstitusjon «H 674 Flisa».

Alle tjenestemerker som lensmennene bruker til korrespondanse de har i egenskap av lensmenn, kan av praktiske grunner rekvireres av lensmennene selv og posteres under *statens* portoutgifter. Men når lensmennene sender *kommunal* eller *fylkeskommunal* post (hvilket er en del av deres gjøremål), må de bruke almindelige frimerker i de tilfelle som er nevnt i § 4 IV (Reglement for poståpnere § 5 IV).

Den som er berettiget til å rekvirere tjenestemerker, kan ikke ved fullmakt overdra rekvisisjonsretten til nogen annen. I en rekvisisjonsberettigets fravær vil hans stedfortreder kunne utøve rekvisisjonsretten, men stedfortrederforholdet må da klart fremgå av underskriften.

§ 4 (Reglement for poståpnere § 5) er ikke til hinder for at de innretninger og institusjoner som er nevnt der, kan bruke tjenestemerker efter § 10, 7de ledd (Reglement for poståpnere § 12). Avsenderen av disse svarskrivelser kan bruke konvolutter med hans eget navn påtrykt.

Ad § 9 (Reglement for poståpnere § 10).

Vedkommende fagadministrasjon bestemmer hos hvilken rekvisisjonsberettiget de som bare har rett til å *bruke* tjenestemerker på statspost, skal få merkene utlevert.

To avgjørelser hitsettes:

Formenn i forliksråd får merkene utlevert hos distriktets lensmann.

Underfogder får tjenestemerker hos sorenskriver eller byfogd. Senere refunderer Socialdepartementet Justisdepartementet de portoutgifter som anslagsvis antas å vedkomme Socialdepartementet (bidragssaker).

De rekvisisjonsberettigede bestemmer selv enten de vil sende tjenestemerker eller utfylte kvitteringsblanketter til

23 novbr. underordnede bruksberettigede. Posttjenestemenn har ikke adgang til å gjøre henvendelse til de rekvisisjonsberettigede om valg av fremgangsmåte og heller ikke om hvor merkene skal rekvireres.

Ad § 10, 2net ledd (Reglement for poståpnere § 11, 2net ledd).

«Ordførere» omfatter også ordførere i bygnings- og brandkommuner.

«Kommunekasserere» omfatter også sognekasserere.

Ad § 10, 5te ledd (Reglement for poståpnere § 11, 4de ledd).

Uttrykket «tjenestemenn» omfatter her — som også i 3dje ledd — bare personer, ikke institusjoner. Fullmakt kan således ikke gis til f. eks. et fylkeslandbruksselskap, men derimot til dets formann og sekretær.

Bestemmelsen om at bemyndigelse (fullmakt) bare må gis i strengt nødvendige tilfelle er et *pålegg til ordførere og fylkesmenn.* Har de tjenestemenn (derunder ombudsmenn) som i ordførernes og fylkesmennenes opgaver blir gitt fullmakt, i sin kommunale (fylkeskommunale) stilling post som efter lovgivningen kan sendes med tjenestemerker, kan *ikke* et poststed *nekte* å godta fullmakten, fordi poststedet mener den er unødvendig, idet posten kunde frankeres med tjenestemerker av ordføreren (fylkesmannen) eller en annen bruksberettiget selv. Men poststedene må kunne henvise til pålegget for å hindre utglidning, og må i tilfelle også kunne innberette den slags forhold. Med hensyn til kommunale nevnder så tør det vel i almindelighet være tilstrekkelig at formann eller sekretær har fullmakt.

I opgaver fra ordfører om fullmakt må bl. a. formann for følgende kommunale institusjoner uten videre godkjennes:

Overformynderi, jordstyre, skogråd, skogutvalg, arbeidsledighetsnevnd, arbeidsnevnd for Småbruk- og Boligbanken, menighetsråd, fiskeribanknevnd, edruelighetsnevnd, kommunal priskontrollnevnd, vergeråd (så vel med valgt som fast formann), dessuten herredsagronomer og kasserere for bygdeveiarbeid.

På den annen side er det mange kommunale institusjoner som ikke kan gis rett til å bruke tjenestemerker, jfr. lovens § 2 og reglementets §§ 3 og 4 (Reglement for poståpnere §§ 4 og 5).

Der kan også være kommunale institusjoner m. v. som av andre grunner ikke kan bruke tjenestemerker.

Efter uttalelse fra Justisdepartementet er det antatt at pensjonskasser for kommunale tjenestemenn er avskåret fra å bruke tjenestemerker. Det samme gjelder sakførere for kommuner og likeledes kommunale jernbanekomiteer.

Om kommunale pensjonskasser har Justisdepartementet 23 novbr. senere uttalt:

«Departementet antar for sitt vedkommende at det ved avgjørelsen av dette spørsmål ikke er grunn til å sondre mellem de kasser som bygger på innskudd fra tjenestemenn og de som ikke bygger på sådant innskudd.»

Efter uttalelse fra Justisdepartementet er tjenestemerker også nektet kommunale dyrevern.*)

Efter uttalelse fra Husflidsstyret og Landbruksdepartementet er det antatt at kommunal husflidsnevnds formann, kasserer m. v. ikke bør kunne gis fullmakt til å bruke tjenestemerker.

Ad § 10, 7de ledd (Reglement for poståpnere § 12).

Stats- og kommunale myndigheter har ikke adgang til å sende tjenestemerker sammen med betaling til leverandør, forat leverandøren skal bruke merkene på de postsendinger som inneholder hans kvittering, idet en leverandør efter vanlige regler selv skal betale portoen for den kvittering han gir.

Derimot *kan* tjenestemerkeberettigede stats- og kommunale innretninger sende med tjenestemerker til bruk ved tilbakesending av kvittering for lønn. Bestemmelse herom fantes tidligere i § 3 (Reglement for poståpnere § 4), men blir ikke tatt med i nytrykk av Postreglementet bind IV (og Reglement for poståpnere), idet reglementene ikke for øvrig har nogen bestemmelse om hvilke saker som efter sitt *innhold* er statspost og skal frankeres med tjenestemerker.

Ad: Særlige forskrifter for poststedene.

Opmerksomheten henledes på bestemmelsen i § 20 om at postmestrene i juli måned hvert år skal innsende opgave til Poststyret over det samlede beløp av tjenestemerkerekvisisjoner fra hver enkelt kommune (og fylkeskommune) i deres distrikt i det forløpne budgettår.

Opdages det på bestemmelsesstedet eller underveis at det på kommunale verdibrev, rekommanderte sendinger, følgebrev for pakker eller postanvisninger er brukt tjenestemerker, skal portokart sendes utgangsstedet.

Det samme gjelder hvis det på kommunal post er brukt tjenestemerker til å avgjøre avgift for særlige postale ydelser.

Almindelig postsending som er frankert med tjenestemerker, kan bare behandles som betalt når det fremgår av postsendingens ytre at den

enten er sendt av person eller institusjon som av Handelsdepartementet har fått rett til å rekvirere eller bruke tjenestemerker på statens post,

*) Denne setning skal utgå iflg. cirk. fra Poststyret av 6 mars 1936.

23 novbr. eller av person som ved § 10, 2net ledd (Reglement for poståpnere § 11, 2net ledd), har fått rett til å bruke tjenestemerker på kommunal eller fylkeskommunal post,

eller av person som av ordfører (fylkesmann) har fått fullmakt til å bruke tjenestemerker på kommunal (fylkeskommunal) post efter § 10, 3dje og 5te ledd (Reglement for poståpnere § 11, 3dje og 4de ledd), og innberetning er skjedd til vedkommende poststed efter samme paragraf.

Poststedene må sette i porto alle andre almindelige postsendinger som er frankert med tjenestemerker, medmindre de er adressert til en av dem som på gyldig måte har fått bruksrett. Jfr. § 10, 7de ledd (Reglement for poståpnere § 12).

For å undgå en altfor tungvint behandling av tjenestemerkesaker bedes følgende regler fulgt:

1. Tjenestemerkebrev som mangler angivelse av avsender og som ikke er adressert til en stats- eller kommunal institusjon eller innehaveren av en sådan stilling skal av innleveringsposststedet bare settes i porto. Jfr. § 7, 2net ledd (Reglement for poståpnere § 7). De skal således ikke legges i egen konvolutt med særskilt skrivelse til bestemmelsesposststedet.

2. Mangler både angivelse av avsender og mottagerens stilling, bør bestemmelsesposststedet straks undersøke om mottageren likevel er bruksberettiget, og han bør i tilfelle spørres om innholdet bare vedkommer hans bruksberettigede stilling. Viser det sig at innholdet kunde frankeres med tjenestemerker, og der således bare foreligger en formell feil, bør saken i almindelighet avgjøres ved at mottageren betaler straffeporto. Meddelelse til innleveringsstedet eller til Poststyret er unødvendig.

3. *Reelle* uregelmessigheter fra offentlige og kommunale tjenestemenn skal *ikke* av postmesteren meldes til politiet, men innberettes til avsenderens overordnede i henhold til reglementets § 16 (Reglement for poståpnere § 14). Gjenpart av innberetningen bør sendes Poststyret, fra poståpneriene gjennem det overordnede postkontor.

Av uttalelse fra Poststyret til en postmester:

«Man er enig med Dem i at det ikke er poststedene, men vedkommende bruker selv som skal avgjøre hvad han kan bruke tjenestemerker til. I tilfelle får han innhente sine overordnedes bestemmelse.

Men dette hindrer ikke at posttjenestemennene i nogen grad bør veilede dem som spør om tjenestemerkers bruk, bl. a. hjelpe dem å finne frem i frankeringsreglementet og gi oplysning om meddelelser i Poststyrets cirkulærer.»

Ad bilag M I. 23 novbr.

Under Kirkedepartementet.

«Offentlige høiere almenskoler og landsgymnasier» omfatter bare statens skoler.

Rektorer og andre bestyrere av kommunale skoler må i tilfelle få fullmakt til å bruke tjenestemerker på kommunal post efter § 10 (Reglement for poståpnere § 11). — Se dog bilag M II under Kirkedepartementet om at bl. a. eksamensformenn og censorer ved skriftlig artium og middelskoleeksamen kan bruke tjenestemerker på statspost.

«Offentlige skolehjem» betyr statens skolehjem for forsømte barn.

Under Socialdepartementet.

Lyster sanatorium, Hageviken kysthospital og Grefsen folkesanatorium går her inn under «Statens medisinale anstalter».

For kommunene.

Om «ordførere» og «kommunekasserere», se Ad § 10, 2net ledd (Reglement for poståpnere § 11, 2net ledd) — foran.

Ad bilag M II.

Under Justisdepartementet.

«Underfogder» omfatter her bl. a. alle tjenestemenn som utfører bidragsfogedforretninger i byene.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 25 novbr.

Embedsmenns henvendelser til Stortinget.

Det hender at embedsmenn retter henvendelser direkte til Stortinget eller en stortingskomité om spørsmål som vedkommer deres embedsvirke eller har en naturlig sammenheng med det. Det var således tilfellet for et par politiembedsmenns vedkommende da justiskomitéen nylig behandlet proposisjonen vedkommende ny politiordning.

En slik fremgangsmåte er ikke embedsmessig korrekt. Den blir så meget mindre tilstedelig når — som i de nevnte tilfelle — de oplysninger som vedkommende embedsmenn har bygget sine henvendelser på ikke stemmer med de faktiske forhold.

Departementet skal derfor innskjerpe at alle henvendelser av denne art blir sendt gjennem dette departement som så på vanlig måte vil besørge dem forelagt for Stortinget.

Embedsmennene under dette departement i herr fylkesmannens distrikt bes sendt et avtrykk av denne rundskrivelse.

26 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Julius Pedersen og hustru Anne Pedersen f. Hagens legat til fordel for jordbrukende arbeidere i Hernes og Sørskogbygden» i Elverum, oprettet ved gjensidig testament av 26 februar 1924.

26 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Ingeborg Kristine Taraldsens testament av 25 februar 1928 oprettede «Søstrene Hanna og Inga Taraldsens legat» til forhenværende lærerinner i Kristiansand eller omegn.

26 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i herredene Østre og Vestre Toten, Opland fylke.

27 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sovjetsamveldet tiltrådt den internasjonale opiumsoverenskomst**), Genève 19 februar 1925. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 31 oktober 1935.

27 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Sovjetsamveldet tiltrådt internasjonal overenskomst ***) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 31 oktober 1935.

27 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har idag godkjent et utkast til vigselritual for Den frie evangeliske menighet i Porsgrunn.

27 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

Departementet har idag godkjent et utkast til vigselritual for menigheten Betel i Lunde kommune, Telemark fylke.

27 novbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn innen Røyken herred, Buskerud fylke.

28 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har Argentina tiltrådt internasjonal overenskomst †) om lastelinjer, London 5 juli 1930.

---

*) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 135.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 734.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn innen Mysen herred, Østfold fylke. 28 novbr.

Kongelig resolusjon om oprettelse av et nytt midlertidig byråchefsembede i Justisdepartementets lovavdeling. 29 novbr.

Kongelig resolusjon *). 29 novbr.

Justisdepartementet bemyndiges til å behandle og avgjøre saker om konfirmasjon på testamenter oprettet i medhold av lov om adopsjon av 2 april 1917 § 14, jfr. lov nr. 2 og nr. 3 av 24 mai 1935, og i medhold av lov om arv av 31 juli 1854 § 33 annet ledd, jfr. lov nr. 2 av 29 juli 1918 I.

Kongelig resolusjon. 29 novbr.

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Kautokeino og Karasjok herreder, prestegjeld, sogn og lensmannsdistrikter i Finnmark fylke skal gå overensstemmende med et fremlagt utkast, sålydende:

«Grensen mellem herredene (prestegjeldene) Kautokeino og Karasjok begynner i Annarjokkas og Skiečamelvens (Skiečamjokkas) sammenløp og følger Annarjokka vestover til sammenløpet med Svalelven (Soajajokka) og videre langs denne elvs nordre løp til et lite vann (høidetall 345) i dalen mellem Svaltoppen (Soajačokka) og Guldfjellet (Gollevarre). Derfra går grensen nordover i dalen mellem Jervfjellet (Gætkevarre) og Guldfjellet (Gollevarre) og videre i nord nord-vestlig retning langs en liten bekk til dennes utløp i Fosselven (Gorzzejokka) ved høidetall 313. Her bøier grensen mot nordvest og går rettlinjet til fjellet Gaibba, høidetall 394, videre mot nordnordvest rettlinjet til toppen Salccocokka og derfra rettlinjet mot nordvest til Norges geografiske opmålings varde i det trigonometriske punkt Benfjellet (Ciegavarre), 469 m o. h., hvor grensen atter bøier mot nordnordvest og går rettlinjet til Middagsfjellet (Gaskabæivvarre), 425 m o. h. Herfra til Šŭošjavrre følger grensen vestre begrensningslinje for Šŭošjavrres fjellstueområde således som denne er fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 februar 1935: Fra Middagsfjellet (Gaskabæivvarre) høide 425 mot vestnordvest rettlinjet efter opmerket linje til Liebetjokka og videre nordover langs denne elv til utløpet i Vuoddašjokka. Derfra i nord til nordvestlig retning langs et myrdrag ca. 1300 m fra elven og derfra langs myrdraget mot nord til nordøst til et lite vann, 351 m o. h., som ligger mellem Rittavarre og Akkar-

*) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

29 novbr. varre. Fra sydenden av nevnte vann går grensen rettlinjet mot nordøst til høieste punkt på Rittavarre og derfra rettlinjet mot øst ned til og ut i Šuošjavrre.

Fra Šuošjavrre og nordover dannes grensen av Jiešjokka og Storvatnet (Jiešjavrre). Midt i dette vann påtreffes grensen mot Alta.

29 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Nedre Romerike sorenskriveri av Romerike politimesterdistrikt (Enebak, Fet, Rælingen, Skedsmo, Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal og Gjerdrum herreder) utskilles fra det ved kongelig resolusjon av 15 april 1932 fastsatte Oslofjorddistrikt, i hvilket statspolitichefen har den daglige ledelse av rusdrikkontrollen m. v.

29 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 5 juli 1928 § 12 gjøres forandring i § 9 i de ved nevnte kongelige resolusjon fastsatte regler angående arbeidsgiveres ansvar for ulykker på Svalbard, således at denne paragrafs siste punktum kommer til å lyde:

«Erstatning tilkommer kun avdødes hustru, barn og pleiebarn under 15 år når avdøde kan regnes som deres forsørger. Om erstatning skal ydes, avgjøres i tvilstilfelle av Socialdepartementet.»

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

29 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

I. I henhold til § 3 i lov om medisinalavgift av 25 juni 1935 fastsettes inntil videre tollvesenets godtgjørelse for å opkreve den ved loven pålagte avgift til 1 % av det beløp som opkreves, jfr. for øvrig bestemmelsene i Kronprinsregentens resolusjon av 20 desember 1929.

II. I henhold til § 4 i samme lov bemyndiges det departement som loven hører under, til å gi nærmere forskrifter til å gjennemføre loven.

III. De regler og forskrifter som tidligere er utferdiget i henhold til lovgivningen om medisinalavgift og om storsild- og vårsildavgift (lover av 18 mai 1860, 12 mai 1866 og 10 juni 1887 med senere endrings- og tilleggslover) opheves fra 1 januar 1936.

29 novbr. **Kongelig resolusjon** *).

Finansdepartementet bemyndiges til å tilstå skattefogdene tjenestefrihet utover 3 måneder, dog ikke utover 1 år, og til å konstituere stedfortredere i permisjonstiden.

---

*) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

Kongelig resolusjon *). 29 novbr.
Kontrakter, hvorved forsikring av skib eller ladning mot krigsfare overtas av den gjensidige forening «Den norske krigsforsikring for skib» eller annen norsk forsikringsinnretning, fritas inntil videre for stempelavgift.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Løten herred, Hedmark fylke. 29 novbr.

Skriv ***) frå Socialdepartementet um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Vestre Slidre herad, Opland fylke. 30 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 2 desbr.
Ifølge meddelelse fra det britiske utenriksministerium har den egyptiske regjering i henhold til artikkel 10 i Genèvekonvensjonen †) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig bemyndiget foreningen «Comitè Egyptien de Secours Medical» til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen. (Jfr. «Overenskomster» 1934 s. 325).

Skrivelse fra Justisdepartementet. 2 desbr.
Departementet har godkjent en innsendt vigselformular for Pinsemenigheten på Salen, Strømmen.

Skrivelse **) fra Justisdepartementet om ny politivedtekt for Nesseby herred, Finnmark fylke. 2 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. 3 desbr.
Ifølge meddelelse fra den britiske legasjon har Argentina tiltrådt internasjonal overenskomst††) om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, med virkning fra 19 januar 1936.
Enn videre har Italia gjort overenskomsten gjeldende for koloniene Libya, Eritrea og Somaliland og for de italienske øyer i Egeerhavet fra 30 oktober 1935.

Skrivelse **) fra Handelsdepartementet om nye vedtekter for handel med brukte og kasserte ting i Trondheim. 3 desbr.

---

*) Kunngj. 2 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.
**) Kunngj. 7 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.
***) Kunngj. 7 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 46.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327,
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1932 s. 419.

4 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Afganistan tiltrådt overenskomst *) om slaveri, Genève 25 september 1926. Tiltredelsen blev registrert i Folkeforbundets sekretariat 9 november 1935.

4 desbr. **Skrivelse** **) fra Socialdepartementet om forandring i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Mandal.

4 desbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om en tilføielse til bygningsvedtektene for Hamar, forsåvidt angår § 104 punkt 8 i bygningsloven.

5 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** **).

I. Med hjemmel av § 1 i lov om midlertidige innførselsforbud m. v. av 22 juni 1934 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1) At adgangen til å innføre sukker her til landet skal være avhengig av at der ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig erklæring fra Handelsdepartementet eller den institusjon som departementet dertil bemyndiger, om at departementet eller vedkommende institusjon samtykker i innførselen.

2) At der for utferdigelse av de under punkt 1 nevnte skriftlige erklæringer skal erlegges et gebyr av 50 øre pr. 1000 kg av det importerte sukkers vekt, å opkreve av tollvesenet ved innførselen.

3) At Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de videre forføininger som er nødvendige til gjennemførelsen av den under punkt 1 nevnte regulering av innførselen.

II. Disse bestemmelser settes i kraft straks.

5 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** **) om tillatelse i medhold av veilovens § 97 til åpning av driftevei fra bygdeveien ved gården Tengesdal i Bjerkreim herred, Rogaland fylke, over denne gårds utmark til riksveien ved Eigestad i Helleland herred.

5 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** **) angående bestemmelse om at all handel med levende hester, kjør, sauer, geiter, kalver og griser innen Haugesund skal foregå på Haugesund kommunale handelsfjøs og om avgifter for benyttelse av handelsfjøset.

5 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** **).

I henhold til § 11 i lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 bestemmes, at de i Arbeidsdepartementets

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 9 for 1927 s. 195.
**) Kunngj. 7 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

foredrag av 5 desember 1935 angitte arter av elektriske 5 desbr.
apparater fra 1 januar 1936 skal underkastes kontroll.

Apparatene er følgende:

Apparatkontakter.
Bonemaskiner.
Brødristere.
Cirkulasjonsapparater.
Dyrematkokere.
Grammofonmotorer.
Grillapparater.
Håndtørreapparater.
Hurtigkokere.
Kaffetraktere.
Kaffekverner.
Kjøkkenmotorer.
Krølltangvarmere.
Krølltenger med innbygget element.
Kyllingmødre.
Limkokere.
Loddebolter.
Massasjeapparater.
Matvarmere.
Strykejern.
Strykejernrister.
Støvsugere.
Symaskinmotorer.
Ur.
Tekanner.
Vaffeljern.
Varmekolber.
Varmeskap.
Vannvarmere.
Vindusvarmere.
Vispe- og røremaskiner.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 5 desbr.
det ved Ingeborg Kristine Taralsens testament av 25 februar 1928 oprettede «Smedemester Taral Taralsens legat» til håndverksmestre i små kår bosatt i Kristiansand eller omegn.

Skrivelse fra Justisdepartementet. 5 desbr.
Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet til overlosen i det 5 desbr.
vestenfjelske distrikt hvori Reglement for kystloser (kongelig resolusjon av 3 oktober 1930) § 1 punkt 3 for-

5 desbr. tolkes derhen at vedkommende skibsfører og kystloser, som utsteder bevidnelse om farvannskjenskap for en kystloslærling, må tilhøre samme fartøi.

7 desbr. **Skrivelse** *) fra Socialdepartementet om endring i § 3 i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Flekkefjord.

9 desbr. **Skriv** **) frå Justisdepartementet um politivedtekt for Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke.

9 desbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til en helserådsordfører.

Bestemmelsen i § 10, 2net ledd, i de almindelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935 om at de der omhandlede utsalgslokaler ikke må stå i umiddelbar forbindelse med beboelsesrum, kommer til anvendelse både på eldre og nye bedrifter, likesom det tilsyn som er nevnt i § 2, 1ste ledd, i instruks for helseråd, politi m. v. samt i bilag 1 til Socialdepartementets rundskrivelse av 27 juni 1935 forutsettes å gjelde alle virksomheter av heromhandlede slag, uansett om de er eldre eller nyere enn lovens ikrafttreden. Men det finnes ikke å være i strid med § 10, 2net ledd, i forskriftene at utsalgslokalet står i umiddelbar forbindelse med et enkelt rum, når dette bare brukes til daglig ophold under og av hensyn til forretningens drift og ikke tillike som beboelsesrum. Er rummet del av eller tilknyttet en beboelsesleilighet, bør det være adskilt eller avlåst fra denne, således at direkte forbindelse med beboelsesrum eller leilighet er avskåret.

22 oktbr.
10 desbr. **Kapiteltakster for året 1935**
(i overensstemmelse med N. L.'s 3—14—15 og lov av 17 august 1848).

Oslo bispedømme.

(Satt 12 november 1935)

Landskyld og leding.

100	kilogram	rugmel	kr. 25,94
100	—	byggmel	» 22,37
100	—	havremel	» 17,83
100	—	blandmel	» 20,10
1	hektoliter	landskylds bygg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vekt	» 10,31
1	hektoliter	landskylds eller ledings havre	» 6,84

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1ste avd nr. 47.
**) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 47.

22 oktbr.
10 desbr.

Tiende.

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr.	14,93
1	—	bygg	»	10,31
1	—	blandkorn	»	7,91
1	—	havre	»	6,84
1	—	lettbygg	»	5,49
1	—	letthavre	»	3,96

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster.

100	kilogram	rugmel	kr.	27,49
100	—	byggmel	»	25,50
100	—	havremel	»	23,48
100	—	blandmel	»	24,49
1	hektoliter	landskylds bygg	»	12,15
1	—	landskylds havre	»	9,90

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster.

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr.	24,91
1	—	bygg	»	18,77
1	—	blandkorn	»	16,37
1	—	havre	»	14,47
1	—	lettbygg	»	11,37
1	—	letthavre	»	9,51

Hamar bispedømme.

(Satt 22 oktober 1935)

Landskyld og leding.

100	kilogram	rugmel	kr.	24,59
100	—	byggmel	»	22,02
100	—	havremel	»	17,51
100	—	blandmel	»	19,77
1	hektoliter	landskyldsbygg eller korn, hvor samme ikke ydes efter tyngde eller vekt	»	10,14
1	—	landskylds- eller ledingshavre	»	6,72
100	kilogram	byggmalt	»	16,74
100	—	havremalt	»	13,31
100	—	blandkornmalt	»	15,02

Tiende.

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr.	14,15
1	—	bygg	»	10,14
1	—	blandkorn	»	7,87

22 oktbr. 1 hektoliter havre . . . . . kr. 6,72
10 desbr. 1 — lettbygg . . . . . » 5,69
1 — letthavre . . . . . » 4,55

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster.

100 kilogram rugmel . . . . . kr. 26,35
100 — byggmel . . . . . » 26,01
100 — havremel . . . . . » 24,29
100 — blandmel . . . . . » 25,15
1 hektoliter landskyldsbygg . . . . . » 12,32
1 — landskyldshavre . . . . . » 10,33
100 kilogram byggmalt . . . . . » 19,77
100 — havremalt . . . . . » 18,46
100 — blandkornmalt . . . . . » 19,11

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster.

1 hektoliter hvete, rug, torekorn eller erter . . . . kr. 24,38
1 — bygg . . . . . » 19,10
1 — blandkorn . . . . . » 15,91
1 — havre . . . . . » 15,04
1 — lettbygg . . . . . » 11,34
1 — letthavre . . . . . » 9,78

Agder bispedømme.

(Satt 10 desember 1935)

100 kilogram bygg . . . . . kr. 15,77
100 — havre . . . . . » 14,07
100 — havremel . . . . . » 17,00
1 hektoliter bygg . . . . . » 9,78
1 — havre . . . . . » 7,04
1 — havremel . . . . . » 7,48

Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster.

100 kilogram bygg . . . . . kr. 19,22
1 hektoliter bygg . . . . . » 12,15
100 kilogram havre . . . . . » 17,88

Stavanger bispedømme.

(Satt 23 oktober 1935)

100 kilogram bygg . . . . . kr. 15,91
100 — havre . . . . . » 12,97
100 — havremel . . . . . » 17,99

Middeltall av de siste 10 års kapiteltakster.

100 kilogram bygg . . . . . » 17,59
100 — havre . . . . . » 15,72

22 oktbr.
10 desbr.

Bjørgvin bispedømme.

(Satt 20 november 1935)

Hvete	kr.	14,37
Rug	»	11,71
Bygg	»	9,33
Havre	»	6,41
Blandkorn	»	7,73
Malt	»	17,55

alt pr. hektoliter.

Hvad Kongens tiende i Nordhordland angår, da skal der efter derom gjeldende bestemmelse kun gis for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 pr. tønne).

Middeltallet av de siste 20 års kapiteltakster blir: For hvete kr. 25,70, for rug kr. 22,70, for bygg kr. 17,80, for havre kr. 13,18, for blandkorn kr. 15,25 og for malt kr. 32,78, alt pr. hektoliter.

Middeltallet av de siste 10 års kapiteltakster blir: For hvete kr. 17,41, for rug kr. 14,29, for bygg kr. 11,77, for havre kr. 8,79, for blandkorn kr. 10,44 og for malt kr. 21,44, alt pr. hektoliter.

Nidaros bispedømme.

(Satt 14 november 1935)

1 spann til lands		kr.	9,60
1 — til sjøs, som er 2 våger eller 36 kilogram		»	6,40
1 hektoliter	beste rug	»	12,41
1 —	ringere rug	»	9,08
1 —	såbygg	»	10,40
1 —	ringere bygg	»	7,87
1 —	beste blandkorn	»	8,69
1 —	ringere blandkorn	»	6,84
1 —	såhavre	»	7,25
1 —	ringere havre	»	5,87
1 kilogram	beste rugmel	»	0,21
1 —	ringere rugmel	»	0,15
1 —	beste byggmel	»	0,19
1 —	ringere byggmel	»	0,15
1 —	beste havremel	»	0,18
1 —	ringere havremel	»	0,13
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på såbygg for 1 hektoliter		kr.	11,77
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på såhavre for 1 hektoliter		»	8,96

22 oktbr.
10 desbr.

Hålogaland bispedømme.

(Satt 2 november 1935)

1	hektoliter	beste rug	kr. 12,19
1	—	ringere rug	» 9,85
1	—	såbygg	» 11,75
1	—	ringere bygg	» 8,01
1	—	beste blandkorn	» 7,04
1	—	ringere blandkorn	» 6,45
1	—	såhavre	» 9,76
1	—	ringere havre	» 6,94
1	—	beste byggmalt	» 10,05
10	kilogram	rugmel	» 1,70
10	—	byggmel	» 2,01
10	—	ringere byggmel	» 1,64
10	—	havremel	» 2,17
10	—	ringere havremel	» 1,70
10	—	hvite erter	» 5,77
10	—	ringere erter	» 4,63

Middeltall av de siste 10 års kapiteltakster på 1 hektoliter såbygg . . . . . » 14,41

Kirkenes landskyld.

10	kilogram	lange	kr. 4,50
10	—	rundfisk	» 4,00
10	—	titling	» 4,25
10	—	stor rotskjær	» 4,50
10	—	små rotskjær	» 4,50
10	—	stor sei	» 3,50
10	—	middels sei	» 3,25
10	—	små sei	» 3,50
10	—	ost i Salten	» 4,89

10 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Frøken Lise Thokles legat» til fordel for eldre trengende i Kristiansund, oprettet ved testament av 16 desember 1926.

11 desbr. **Rundskrivelse** fra Handelsdepartementet til fylkesmennene.

Lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935.

Denne lov trær i kraft 1 januar 1936.

Ved kgl. res. av 8 november 1935 er gjennemførelsen av bestemmelsene i lovens kap. 1 «Hoteller» henlagt under Handelsdepartementet og bestemmelsene i lovens kap. 2 «Andre herberger og bevertninger» under Socialdepartementet.

Lovens formål er først og fremst å høine nivået for våre hoteller, særlig med turisttrafikken for øie. 11 desbr.

Loven inneholder i kap. 1 regler om adgang til å drive så vel almindelig hotellvirksomhet som «turisthotell» eller «høifjellshotell».

I kap. 2 finnes regler for andre herberger og bevertninger og i kap. 3, Forskjellige bestemmelser, som er felles for hoteller og andre sorter av herberge- og bevertervirksomhet. For virksomheter som er i gang ved lovens ikrafttreden inneholder kap. 3 også enkelte overgangsbestemmelser.

Kap. 1. Hoteller.

Mens reglene i lovens kap. 2 «Andre herberger og bevertninger» med enkelte endringer gjentar bestemmelsene i lov om adgang til å drive herberge og bevertning m. v. av 2 april 1917, innfører loven i kap. 1 helt nye regler for den der nevnte hotellvirksomhet. De springende punkter i dette kapitel er:

1. Navnet «hotell» kan bare brukes på virksomhet hvor innehaveren har hotellbevilling, se lovens § 2.
2. Hotellbevilling meddeles av kommunestyret eller formannskapet, se lovens § 4.
3. Vilkårene for hotellbevilling er:
   At virksomheten drives med et utstyr, som er godkjent efter regler som Handelsdepartementet fastsetter og
   at ikke særlige grunner gjør det utilrådelig at virksomheten drives.
4. Hotellbevilling må ikke utøves uten at styreren har hotellfagbrev.
5. Navnet «turisthotell» eller «høifjellshotell» må ikke brukes uten samtykke av Handelsdepartementet, se lovens § 3.

Loven sondrer således mellem hotellbevilling og hotellfagbrev.

Hotellbevilling gir adgang til å drive hotellvirksomhet innen en bestemt kommune, og det er den for hvis regning hotellet drives, innehaveren (eier eller leier), som må søke slik bevilling. For å utøve bevillingen — sette hotellet i drift — trenges hotellfagbrev. Har ikke innehaveren selv fagbrev eller styrer han ikke selv hotellet, må han før hotellet åpnes, ha skaffet sig en styrer med fagbrev.

Man henviser for øvrig til hvad der nedenfor anføres under de enkelte paragrafer.

§ 1. Innholdet av en hotellbevilling.

Hotellbevilling gir adgang til å drive næring ved å motta reisende i herberge og i forbindelse dermed å drive bevertning.

11 desbr. Bevertningen er ikke innskrenket til de reisende som overnatter. For skjenking av alkohol-holdige drikkevarer trenges særskilt bevilling efter rusdriklovens regler.

Hotellbevilling kan gis selv om ordet «hotell» ikke brukes i navnet på virksomheten, men bevilling er nødvendig for å bruke «hotell» i navnet, jfr. § 2.

Bevilling gis til innehaveren av virksomheten. Dette er som regel eieren, men kan også være leier, når det er for dennes regning at virksomheten drives. Innehaveren kan være både en enkelt person og et selskap m. v.

Bevillingen gjelder bare under det navn og på det sted som er nevnt i bevillingen; med sted menes ikke bare vedkommende kommune, så der må i bevillingen nærmere angis hvor i kommunen hotellet skal ligge. Ny bevilling kreves således ved forandring av innehaver, navn og beliggenhet.

Bevilling til å drive flere hoteller så vel innen samme kommune som i flere kommuner, kan gis samme innehaver. For at virksomhet kan utøves, kreves imidlertid at styreren av hvert hotell har hotellfagbrev. Har innehaveren selv fagbrev, er dette bare tilstrekkelig for drift av ett hotell. Om hvad der skal forstås med å styre, se bemerkninger under § 5.

Et hotell kan selvfølgelig omfatte flere bygninger. Ligger en eller flere av bygningene (filial) i noen avstand fra hovedvirksomheten, må det sies tilstrekkelig klart i bevillingen, om filialene skal anses å høre med til den virksomhet som bevillingen omfatter.

Endelig bemerkes at bevillingens gyldighet ikke er tidsbegrenset, men gjelder inntil den måtte bli inndratt eller den bortfaller av annen grunn. Så lenge ikke saklige grunner foreligger for å inndra bevillingen, eller denne bortfaller av andre grunner, vil derfor innehaveren kunne føle sig trygg på å kunne fortsette virksomheten.

§ 2. Om vern av ordet «hotell».

Foruten at ordet hotell, som foran nevnt, er vernet, således at det alene kan brukes på virksomhet som har hotellbevilling, må også enhver virksomhet som har hotellbevilling, opfylle forskriftene i denne lov.

Bevilling efter denne lovs kap. 2 kan ikke gis til noen virksomhet som kaller sig hotell jfr. dog overgangsbestemmelsene i § 21.

Blir en virksomhet som kalder sig hotell drevet uten bevilling, rammes dette av straffelovens § 332. Undlatelse av å søke bevilling efter kap. 2 i kommune, hvor bevillingstvang med hjemmel i denne lovs § 15 er innført, er straffbar efter straffelovens § 339, nr. 1.

Når politiet blir opmerksom på en virksomhet som kalles

hotell, uten at hotellbevilling foreligger, vil politiet ha å forby 11 desbr.
virksomheten. Overtredelse av et slikt forbud straffes efter straffelovens § 343.

§ 3. Om «turisthotell» (høifjellshotell).

Av hensyn til turisttrafikken fastsetter § 3 at betegnelsen «turisthotell» eller «høifjellshotell» ikke må brukes uten samtykke av Handelsdepartementet.

Innehaver av disse hoteller må ha vanlig hotellbevilling. Men kommunestyret vil ikke kunne gi hotellbevilling til noen virksomhet som bruker denne betegnelse medmindre der forinnen foreligger samtykke av departementet. Det samme gjelder andre betegnelser enn de her nevnte, hvis Kongen har truffet bestemmelse herom, se lovens § 19.

Hvis noen bruker betegnelsen turisthotell o. s. v. i strid med lovens bestemmelser, gjelder hvad der foran er anført under § 2.

For at departementet skal kunne gi tillatelse til å bruke betegnelsen «høifjellshotell», kreves det at betegnelsen er i samsvar med hotellets beliggenhet. Hvorvidt dette vilkår foreligger, avgjør departementet på grunnlag av omgivelsenes karakter.

§ 4. Hvem gir hotellbevilling.

Hotellbevilling — også til hotell som ønsker å kalle sig «turisthotell» m. v. — gis av kommunestyret eller efter dettes bemyndigelse av formannskapet efterat politimester og helseråd er gitt adgang til å uttale sig.

Før bevilling gis, må det påses at vilkårene herfor, jfr. § 5, er til stede. Er dette tilfelle, blir bevillingen å gi.

For å sikre en så vidt mulig ensartet praksis over hele landet, kan vedkommende departement omgjøre kommunestyrets avgjørelse så vel når denne går ut på å nekte som å meddele bevilling. I siste tilfelle vil således politiet kunne innbringe en bevillingsmeddelelse for departementet likesom dette kan gripe inn av eget tiltak, om det finner grunn til det.

§ 5. Vilkårene for hotellbevilling.

Vilkårene for hotellbevilling er:

1. At utstyret er godkjent efter regler utferdiget av Handelsdepartementet og
2. at ikke særlige grunner gjør det utilrådelig at virksomheten drives.

Derimot er det ikke noe ubetinget vilkår for å gi bevilling, at det allerede er ansatt en hotellstyrer med fagbrev, men hotellet kan efter § 5 siste ledd ikke settes i drift — bevillingen kan

11 desbr. ikke utøves, som det heter i loven — førenn det har fått en styrer med hotellfagbrev og de nødvendige oplysninger om denne er meldt til vedkommende politimester.

Hotellbevilling vedblir å gjelde uten hensyn til hvem der i det enkelte tidsrum er styrer.

Om godkjennelse av hotellutstyr fastsetter Handelsdepartementet herved følgende midlertidige regler:

1. Hotellutstyret må være godkjent av Handelsdepartementet eller den som departementet bemyndiger før bevilling gis. Gjelder det et hotell som ennu ikke er ferdig, kan dog departementet tillate at bevilling meddeles under forutsetning av at utstyret senere blir godkjent.
2. Bedømmelsen av et hotellutstyr foretas skjønnsmessig ut fra forholdene i hvert enkelt tilfelle innen rammen av lovens bestemmelse om at hotellet i almindelighet bør ha minst 20 gjestesenger.

At utstyret til enhver tid holdes på den foreskrevne høide vil i alle tilfelle måtte påses av hotellkontrollen. Melder denne av at utstyret ikke lenger kan godkjennes, skal vedk. innehaver skriftlig varsles. Er mangelen ikke rettet efterat 2 måneder er forløpet, kan politimesteren inndra bevillingen, jfr. § 8.

Med hensyn til § 5 post 2, «at ikke særlige grunner gjør det utilrådelig at virksomheten drives», bemerkes at det som det kommer an på er hotellinnehaverens personlige forhold. Har innehaveren selv hotellfagbrev, bør en bevilling som regel være kurant, hvis der ikke til selve stedet knytter sig særlige forhold (samfundsmessige hensyn) som gjør bevilling utilrådelig.

§ 6. Avgifter.

For hotellbevilling betales en avgift til Staten av kr. 50,00. Denne avgift gjelder for det første kalenderår hvori hotellet blir drevet, uansett om det er kort eller lang tid igjen av året. Avgiften blir å innbetale til vedkommende skattefoged. Bevillingsdokumentet utleveres ikke før innehaveren foreviser kvittering for å ha betalt avgiften. For hvert senere år erlegges til skattefogden en avgift av kr. 25,00.

Avgiften kommer til inntekt i statsbudgettet under kap. 2507.

§ 7. Bokførselsplikt.

Utøveren av hotellbevilling plikter å føre bøker som bestemt for kjøbmenn i lov om handelsnæring. Reglene finnes i den nugjeldende handelslov av 8 mars 1935 §§ 33—36.

Ifølge disse paragrafer skal der i det minste føres følgende bøker: 1) kassabok, 2) dagbok (memorial), 3) kontobok (res-

kontro) og 4) statusbok. Skjer bokførselen efter rubrikksyste- 11 desbr.
met, kan der føres en kombinert kassa- og dagbok.

Visse av de brukte regnskapsbøker kan føres på løse blader eller kort, hvis vedkommende følger de forskrifter som er fastsatt ved kgl. res. av 30 desember 1930 og Handelsdepartementets skrivelse av s. d. (se Norsk Lovtidende's 2. avdeling 1930, side 742—744).

Som forretninger som får sådan adgang er i disse regler nevnt forretninger som a) har fast løpende revisjon og b) fører dobbelt bokholderi med de nødvendige samlingskonti i hovedboken, derunder konto pro diverse for alle reskontrienes debitorer og kreditorer.

§ 8. Inndragning av hotellbevilling.

En hotellbevilling kan i visse tilfelle inndras av politimesteren. Man henviser herom til lovens bestemmelser. Ved siden herav må merkes § 20, hvorefter hotellbevilling ophører å gjelde dersom innehaveren fradømmes stemmerett i offentlige anliggender eller retten til å drive hotellvirksomhet, annet herberge eller bevertning. I dette tilfelle trer hotellbevillingen av sig selv ut av kraft og domfelte er avskåret fra å få ny bevilling i det tidsrum dommen gjelder.

Inndragning besluttes av politimesteren men kan innen 14 dager forlanges prøvet av Handelsdepartementet. Inndragningen er dermed satt ut av kraft til departementets avgjørelse foreligger. Fristen regnes fra den dag, da beslutningen skriftlig er meddelt bevillingshaveren.

§ 9. Adgang for konkurs- eller dødsbo til å fortsette virksomheten.

Går innehaveren konkurs, kan boet under avviklingen utøve konkursskyldnerens hotellbevilling, men den som styrer hotellet må ha hotellfagbrev. Der er intet til hinder for at dette kan være konkursskyldneren selv, jfr. dog § 8, hvorefter innehavers konkurs kan være inndragningsgrunn. Har innehaveren gjort sig skyldig i misligheter, kan det derfor bli nødvendig for boet å skaffe sig en annen styrer, hvis det vil hindre inndragning.

Et dødsbo kan derimot i inntil 1 år efter dødsfallet drive virksomheten uten å ha styrer med hotellfagbrev og det samme gjelder efterlevende ektefelle eller livsarving.

Paragrafens tredje ledd presiserer det som allerede følger av § 1, nemlig at en hotellbevilling bare gjelder så lenge bevillingshaveren selv er innehaver — med de undtagelser som er nevnt i § 9, første og annet ledd.

11 desbr. § 10. Hotellfagbrev.

Hotellfagbrevet er på samme måte som handelsbrev, håndverksbrev o. s. v. et vidnesbyrd om at innehaveren har godtgjort å være i besiddelse av de personlige kvalifikasjoner som lovgivningen krever for å utøve en bestemt næringsvirksomhet, i dette tilfelle for å styre en hotellvirksomhet.

Fagbrevet er ikke knyttet til en bestemt hotellvirksomhet eller et bestemt distrikt. Det kvalifiserer innehaveren til å styre en hotellvirksomhet hvor som helst i riket. Men for å få adgang til å drive hotellvirksomhet, kreves som foran nevnt, at der også foreligger en hotellbevilling. Denne behøver dog ikke å være gitt til innehaveren av hotellfagbrevet, det er tilstrekkelig at den foreligger og at han er ansatt som styrer av vedkommende hotellvirksomhet.

Hotellfagbrev utstedes av Handelsdepartementet. For utstedelsen erlegges til staten et gebyr av kr. 25,00. Om innbetaling av dette gjelder det samme som for avgift for hotellbevilling, se bemerkningen til § 6.

Reglene for å få hotellfagbrev fremgår av § 10. Man skal alene bemerke følgende:

Som vilkår forlanges:

1. Vedkommende ansøker må være myndig og som regel ha vært bosatt i riket i de 2 siste år. Kravet om myndighet er ikke gjenstand for dispensasjon. Derimot er kravet om 2 års bosettelse i riket ikke absolutt om det enn må være hovedregelen. Det er å merke at det er vedkommendes bosted (hjemsted) som er det avgjørende, og ikke det midlertidige opholdssted. Har vedkommende fast bosted i Norge, men midlertidig har opholdt sig en tid i utlandet, bør han ikke av denne grunn være utelukket fra å få fagbrev.
2. Ansøkeren må ha bestått enten hotellfagprøve eller avgangsprøve fra godkjent hotellfagskole; dog kan departementet i særlige tilfeller fravike disse vilkår. Med hensyn til fagprøven henvises til bemerkninger nedenfor under § 12.

   Det er selvfølgelig alene norske hotellfagskoler, som kan gis almindelig godkjennelse, men departementet kan på den annen side frita fra forskriftene når vedkommende fremlegger avgangsvidnesbyrd fra en utenlandsk skole som minst gir samme undervisning som en godkjent norsk skole.
3. Ansøkeren må ha arbeidet i faget i 5 år i sådan stilling som departementet godtar.

   Det er efter loven likegyldig om dette arbeide er utført før eller efterat vedkommende har gjennemgått hotell-

fagskole. Den tid som er gått med til gjennemgåelse av hotellfagskole regnes som arbeidstid i faget. 11 desbr.

Med hensyn til arten av arbeidet forlanger loven at dette skal være utført i stilling som departementet godtar. Herom vil nærmere regler bli utferdiget.

For den som gjennemgår hotellfagskole vil det bli krevet at vedkommende har arbeidet minst 1 år i faget før han begynner på skolen.

I særlige tilfeller kan departementet fravike de under denne post foreskrevne vilkår.

4. Ansøkeren må godtgjøre å være kyndig i bokførsel enten ved å ha bestått avgangsprøve ved godkjent hotellfagskole eller på en av de måter som kreves for å få handelsbrev. Med hensyn til siste alternativ henvises til § 16 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935, hvorefter der kreves enten avgangsprøve i handelsfag fra godkjent skole eller vidnesbyrd om at vedkommende har bestått en av Kongen anordnet prøve, ved hvilken særlig skal godtgjøres fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning eller bestått annen av vedkommende departement godkjent her i riket avlagt prøve, ved hvilken kreves godtgjort minst de samme kunnskaper.

«En av Kongen anordnet prøve» blev innført ved handelsloven av 21 juni 1929. Der kreves for tiden avlagt prøve i bokholderi, handelsregning og handelsrett med handelslære. Adgang til prøven tilstedes i almindelighet kun den, som har fylt 25 år og som har den praksis som er nødvendig for å få handelsbrev. Dessuten kreves legitimasjon for et aktuelt behov for løsning av næringsbrev på kjøbmannshandel.

Ved «annen av vedkommende departement godkjent prøve», ved hvilken der kreves godtgjort minst de samme kunnskaper som ved den foran nevnte prøve, er nærmest tenkt på den for de statsautoriserte revisorer anordnede prøve men der kan også bli spørsmål om andre prøver.

Ved siden av de foran nevnte vidnesbyrd godtas også næringsbrev på håndverk, utstedt før 1 januar 1930. Håndverksbrev, utstedt senere, godkjennes ikke.

Bare for å opnå hotellfagbrev vil dog også som tilstrekkelig legitimasjon for kyndighet i bokførsel kunne godtas avlagt prøve ved et i henhold til handelsloven godkjent handelskursus. Prøven må avlegges ved eksamen som for den godkjendte skoles egne elever, den må omfatte de samme opgaver i bokførsel og besvarelsene må underkastes samme censur.

11 desbr. 5. Der må foreligge erklæring fra politiet på ansøkerens bosted om det vites noe å utsette på hans personlige forhold. Det blir derefter departementets sak å avgjøre om de foreliggende oplysninger om ansøkeren skal medføre at hotellfagbrev nektes. Utelukket fra å få hotellfagbrev er i medfør av § 20 enhver som er fradømt stemmerett i offentlige anliggender eller hvis stemmerett er suspendert eller som i de 3 siste år ved endelig dom eller forelegg er ilagt straff for innførsel m. v. av alkohol-holdige drikkevarer.

§ 11. Om inndragning av hotellfagbrev.

Hotellfagbrev kan inndras. Grunnlag for inndragning er endelig dom eller forelegg for overtredelse av alkohollovgivningen eller av forskrifter utferdiget i medhold av hotellovens § 18 til opretholdelse av orden, sundhet eller godt stell i hoteller m.v.

Ved siden herav kan hotellfagbrev inndras, hvis dettes innehaver blir umyndiggjort.

I medfør av § 20 ophører hotellfagbrev å gjelde, hvis innehaveren er fradømt stemmerett i offentlige anliggender eller retten til å drive hotellvirksomhet, annet herberge eller bevertning.

§ 12. Hotellfagprøven.

Ifølge denne paragraf får bestemmelsene i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 kap. 3, 4 og 5 og §§ 40—42 tilsvarende anvendelse på forholdet mellem den som driver en virksomhet med hotellbevilling og lærlinger og svenner.

Om hotellfagprøven kan Kongen gi nærmere regler istedenfor reglene i håndverkslovens § 29, likesom Kongen også kan gi forskrifter om tilpasning av de øvrige regler i håndverksloven.

De bestemmelser i håndverksloven som er gjort gjeldende er som nevnt kap. 3, som omhandler forholdet mellem mester og lærling, kap. 4 om fagprøven, d. v. s. om avleggelsen og bedømmelsen av prøven m. v., kap. 5 om forholdet mellem mestere og svenner og håndverksarbeidere og § 40 om svenners og lærlingers arbeide for egen regning, § 41 om straff for undlatelse av å oprette lærekontrakt og § 42 om frakjennelse av rett til å anta lærlinger.

I første rekke vil det overensstemmende med lovens § 12, næst siste ledd, være spørsmål om å gi særregler for hotellfagprøven. Disse vil senere bli fastsatt ved kgl. resolusjon.

Kap. 2. Andre herberger og bevertninger.

Efter den nye lov vil med enkelte endringer fortsatt gjelde de samme bestemmelser som efter loven av 2 april 1917 for alle dem, som vil gjøre sig en næring av å drive herberge og (eller)

bevertning under annen betegnelse enn «hotell». Det står således vedkommende fritt for å anvende navnet gjestgiveri, pensjonat, hospits, turiststasjon, losjihus, restaurant m. v. Bevertning, som ikke drives i forbindelse med herbergervirksomhet, faller alltid inn under bestemmelsene i lovens kap. 2 og kan ikke meddeles bevilling efter lovens kap. 1. 11 desbr.

I de kommuner hvor bevillingstvang er innført i medhold av loven av 2 april 1917 vedblir bevillingstvangen å gjelde også efter ikrafttredelsen av den nye lov overensstemmende med bestemmelsene i dennes § 15.

Bevillinger som er meddelt før 1 januar 1936 (efter loven av 1917) vedblir å gjelde bevillingstiden ut også efter den nye lovs ikrafttreden. Dog ophører bevillingen å gjelde ved utgangen av året 1938 dersom virksomheten bruker ordet «hotell» i sitt navn (se den nye lovs § 21).

Mens lovens kap. 1 har til formål først og fremst å tilgodese reisetrafikken og turisttrafikken ved å stille særlige krav til hotelldriften som næring, tar lovens kap. 2 — på samme måte som loven av 1917 — nærmest sikte på (å hindre misbruk ved) utøvelse av en social kontroll. Om således en næringsdrivende nektes hotellbevilling fordi bedriften fagmessig sett ikke tilfredsstiller kravene, vil han kunne opnå herberge- og (eller) beverterbevilling. Vilkårene for å drive slik næring efter den nye lov er de samme som efter loven av 1917, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 21 juni 1917 (inntatt i Norsk Lovtidende for s. å., side 401 flg.). I denne forbindelse bør nevnes, at det i premissene til den nye lovs kap. 2 er gitt uttrykk for, at bolignød i en kommune er et berettiget samfundsmessig hensyn for en bevillingsnektelse. Derimot antas en bevillingsnektelse ikke tilfredsstillende begrunnet med at der allerede er tilstrekkelig av vedkommende næringer i kommunen.

I enkelte punkter er bestemmelsene i lovens kap. 2 forskjellig fra loven av 1917:

I lovens § 13 er lovens virkeområde utvidet til også å omfatte «utleie av enkeltrum». Enhver som gjør sig en næring av slik utleie, må altså på forhånd melde dette til vedkommende politimyndighet med oplysning om, hvor utleien skjer og hvem som leier ut. Er bevillingstvang innført i vedkommende kommune, er utleievirksomheten betinget av kommunal bevilling.

Utleie av ett eller et par rum av en vanlig familieleilighet vil ikke ubetinget kunne sies å gå inn under lovens bestemmelse om den «som vil gjøre sig næring av å drive herberge m. v.». Avgjørelsen herav bør avhenge av en skjønnsmessig bedømmelse av forholdene i det enkelte tilfelle.

Efter lovens § 16, siste ledd, kan ikke bare en nektelse, men også en meddelelse av bevilling omgjøres av vedkommende

11 desbr. departement (Socialdepartementet). Ankeberettiget, når det gjelder prøvelse av en meddelt bevilling, er først og fremst politiet. Dessuten vil offentlige og private sammenslutninger med samfundsmessig formål kunne henlede departementets opmerksomhet på de bevillingsmeddelelser, som anses uheldige.

Mens myndigheten til å inndra en bevilling i loven av 1917 var lagt til samme instans, som hadde gitt den, med adgang til å innbringe saken for Socialdepartementet, er inndragningsmyndigheten efter den nye lovs § 17 lagt direkte i departementets hånd, men formannskapet skal være gitt anledning til å uttale sig.

Bestemmelsene i § 5 i loven av 1917 om vedtekter til opretholdelse av orden og til forebyggelse av misbruk av bevillingen er i den nye lovs § 18 erstattet med bestemmelser om adgang for Kongen til å gi almindelige forskrifter, gjeldende det hele rike, om orden, sundhet og godt stell både i hoteller, andre herberger og bevertninger. Herom nærmere nedenfor under omtalen av den nye lovs kap. 3.

Kap. 3. Forskjellige bestemmelser.

§ 18. Om forskrifter for hoteller m. v.

Efter § 5 i den nu gjeldende herberge- og beverterlov av 2 april 1917 kan det i de kommuner hvor bevillingstvang er innført, gis vedtekter til opretholdelse av orden og til forebyggelse av misbruk av herberge- eller beverterbevilling. I andre kommuner kan politiet sette som vilkår for å drive næringen, at visse sundhetsforskrifter overholdes. For øvrig gjelder overalt den almindelige sundhetslovgivning.

Efter den nye lov vil det bli gitt forskrifter gjeldende for hele landet. Om dette vil det senere bli sendt en særskilt rundskrivelse. Så lenge ikke nye forskrifter er gitt, vedblir å gjelde de kommunale vedtekter, som før 1 januar 1936 er utferdiget i henhold til § 5 i loven av 2 april 1917.

§ 19. Tilleggsbestemmelser om turisthoteller m. v.

Første ledd supplerer bestemmelsene i § 3 om vilkårene for å bruke navn som «turisthotell», «høifjellshotell» og lignende. Disse navn kan ikke uten særskilt tillatelse brukes av hoteller med hotellbevilling, og må da selvfølgelig heller ikke kunne brukes av andre virksomheter, hverken i navnet på bedriften eller ved reklame for den.

Annet ledd gir adgang for Kongen til å bestemme at det for andre betegnelser (f. eks. «høifjellsanatorium») skal gjelde samme regler.

§ 20. Grunner som utelukker fra å få hotellbevilling eller fagbrev. 11 desbr.

Mens §§ 8, 11 og 17 gir regler om de tilfelle, da det er adgang til å beslutte inndragning av en hotellbevilling, et hotellfagbrev eller en herberge- eller beverterbevilling, er det i § 20 første ledd gitt bestemmelser om at en person i visse tilfelle er utelukket fra å få bevilling eller fagbrev som nevnt. Dette gjelder når noen er fradømt stemmerett i offentlige anliggender eller hvis stemmerett er suspendert eller som i de siste 3 år ved endelig dom eller forelegg er ilagt straff for ulovlig innførsel, tilvirking, salg eller skjenking av alkoholholdige varer.

Dessuten bestemmer annet ledd at en bevilling eller et fagbrev uten videre ophører å gjelde dersom innehaveren blir fradømt stemmerett i offentlige anliggender eller retten til å drive hotellvirksomhet, annet herberge eller bevertning.

§§ 21—22. Overgangsbestemmelser.

§ 21 har den lempning for hotellbedrifter som er i gang ved lovens ikrafttreden 1 januar 1936, at de kan fortsette å bruke ordet «hotell» i sitt navn uten hotellbevilling inntil utgangen av året 1938. De får altså en frist på 3 år til å ordne med hotellbevilling. I denne overgangstid trenges heller ikke samtykke av departementet til bruk av navnet «turisthotell» eller «høifjellhotell» efter § 3 såfremt navnet brukes av en virksomhet som er i gang 1 januar 1936.

Inntil bedriften har fått hotellbevilling må den imidlertid som hittil ha herberge- og beverterbevilling i de kommuner hvor det gjelder bevillingstvang.

Fra 1 januar 1939 må de bedrifter som har ordet «hotell» i sitt navn forandre navnet medmindre de får hotellbevilling. Dessuten må alle bedrifter som har ordet «turisthotell» eller «høifjellshotell» i sitt navn, innen utgangen av året 1938 skaffe sig tillatelse efter § 3 for å kunne beholde navnet uforandret.

For at en hotellbevilling skal kunne utstedes, gjelder også for igangværende bedrifter at vilkårene efter § 5 må være til stede.

Derimot gjelder efter § 22 følgende lempninger i reglene om fagbrev:

a. § 5 siste ledd gjelder ikke for den som får hotellbevilling, såfremt han ved lovens ikrafttreden driver hotellvirksomhet og bruker ordet «hotell» i navnet på virksomheten. En hotellbevilling kan således i dette tilfelle utøves uten at styreren har hotellfagbrev. Dog gjelder bestemmelsen om

11 desbr. at innehaveren skal sende melding til politimesteren om hvem som til enhver tid er styrer.

Vilkårene for den her nevnte lempning er at innehaveren av hotellet har drevet virksomheten i minst 6 måneder før lovens ikrafttreden, altså siden 1 juli 1935, og at det er den samme person som styrer virksomheten. Blir det ansatt en ny styrer, må denne ha hotellfagbrev.

b. Den som ved lovens ikrafttreden har arbeidet i hotellfaget i minst 10 år eller som styrer av hotellvirksomhet i minst 2 år kan gis hotellfagbrev uten hinder av bestemmelsene i § 10. Men det må godtgjøres på en måte som departementet finner fyldestgjørende at ansøkeren har den nødvendige innsikt i hotelldrift.

Hvad det skal kreves for å opnå hotellfagbrev i henhold til den sistnevnte bestemmelse, kan det ikke gis noen almindelig regel om. En ansøker må redegjøre for de stillinger han har innehatt, og medsende attester og bevidnelser om hvad slags arbeide han har utført. En ansøkning kan ikke ventes innvilget medmindre ansøkeren har lang erfaring i stillinger som gir garanti for at han har erhvervet sig de kunnskaper og den praktiske oplæring som må kreves av en hotellstyrer. Videre vil bare komme i betraktning ansøkere som er over den alder da det er rimelig å forlange at de skal underkaste sig de prøver som ellers fordres.

Av denne rundskrivelse som er utferdiget i samråd med Socialdepartementet og Justisdepartementet, bes avtrykk sendt til alle kommunestyrer, politimestere, lensmenn og de bedrifter som den nye lov har interesse for.

11 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet angående overenskomst *) om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920.

Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Albania 7 november 1935 avgitt en erklæring hvorved det fornyer for et tidsrum av 5 år fra 17 september 1935 sin anerkjennelse av ovennevnte domstols domsmyndighet overensstemmende med vedtektenes artikkel 36, 2net ledd, på samme betingelser som tidligere (jfr. «Overenskomster» 1930 s. 664).

13 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** om nedleggelse av det ulønte konsulat i Dar-es-Salaam med distrikt som omfatter territoriet Tanganyika.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1921 s. 73

Kronprinsregentens resolusjon. 13 desbr.

I. Det tillates at det, på en dertil utsett tomt på Gyldenpris mellem Michael Krohns gate og Lien, opføres kirke for Sankt Markus menighet i Bergen efter en fremlagt, av arkitektene Nicolay Brøndmo og Sverre Losnedahl utarbeidet plan under iakttagelse av statens bygningsinspektørs bemerkninger til planen.

II. Bjørgvin stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i planen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

Kronprinsregentens resolusjon. 13 desbr.

I medhold av stortingsvalglovens § 1 bestemmes at det statsborgerlige manntall for Drammen kommune fra 1 mai 1936 blir å føre av borgermesteren i Drammen.

Kronprinsregentens resolusjon. 13 desbr.

Grensen mellem Oslo by, Oslo fylke, og Aker herred, Akershus fylke, fastsettes i medhold av bykommunelovens § 1 og landskommunelovens § 1 fra 1 januar 1936 på de av Oslo bystyre og Aker herredstyre i møter av henholdsvis 28 februar og 20 juni 1935 vedtatte vilkår å skulle gå således på nedennevnte strekninger:

I. Grensen følger fra bysten nr. 50 Trondhjemsveiens midtlinje og Dynekilgatens midtlinje inntil den løper sammen med den nuværende grense.

II. Grensen følger fra bysten nr. 49 Trondhjemsveiens midtlinje, Hasleveiens midtlinje inntil østre grense for gnr. 126 bnr. 62, derefter langs denne, østre grense av gnr. 125 bnr. 46, nordre grense av gnr. 125 bnr. 65, sydøstre grense av gnr. 125 bnr. 65 inntil skjæringspunkt med den gamle bygrense mellem bysten nr. 48 og nr. 49.

Kronprinsregentens resolusjon. 13 desbr.

Fra den tid fylkesmannen i Aust-Agder bestemmer overføres fra Øyestad til Østre Moland herred, sogn, prestegjeld og lensmannsdistrikt i Aust-Agder fylke på de av Øyestad herredstyre 31 oktober 1935 og Østre Moland herredstyre 16 september 1935 vedtatte vilkår følgende eiendommer:

gnr. 43,	Bråstad,	bnr.	2,	Stupind	av skyld	mark	1,17
» 43,	»	»	3,	Bakken	» »	»	1,67
» 43,	»	»	4,	Blågestad og Bråstad	» »	»	2,94
» 43,	»	»	17,	Odden	» »	»	0,35
» 43,	»	»	19,	Spirene	» »	»	1,49
» 43,	»	»	20,	Leirhullet og Hullet	» »	»	0,45
					Overføres skyld	mark	8,07

13 desbr.

				Overført skyld mark			8,07
gnr.	43,	Bråstad,	bnr. 21,	Vestre Odden av	»	»	0,22
»	43,	»	» 24,	Lauvåsen	»	»	0,81
»	44,	»	» 34,	Blågestad-myren	»	»	0,19
»	45,	»	» 35,	Spirelien	»	»	0,34
»	46,	»	» 41,	Hullet	»	»	0,60
»	47,	Lille Assæ	bnr. 4, 8 og 9,	Kittelsplass m. v.	»	»	5,18
				Tils. skyld mark			15,41

Overensstemmende med herredstyrevedtaket av 31 mai 1935 yder Østre Moland til Øyestad kommune en erstatning på kr. 3000 som erlegges med kr. 1000 årlig i løpet av tre budgettår fra den tid overføringen gjennemføres.

13 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon.**

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Alta og Karasjok herreder, prestegjeld, sogn og lensmannsdistrikter i Finnmark fylke fastsettes som følger:

Grensen mellem Alta og Karasjok begynner midt i Storvatnet (Jesjavrre) og går nordover gjennem vannet til dettes nordre ende og videre i rett linje mot nord til søndre ende av Søndre Stabbursdalsvatn (Ravtosjavrre), hvor grensen mot Kistrand påtreffes.

13 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon.**

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Alta og Kistrand herreder, prestegjeld, sogn og lensmannsdistrikter i Finnmark fylke fastsettes som følger:

Grensen mellem Alta og Kistrand begynner i søndre ende av Søndre Stabbursdalsvatn (Ravtosjavrre, Ravtosvann) og går rettlinjet mot nord nordvest til Bokkostoppen (Bokkosoaivve), går derfra rettlinjet mot vestsydvest til Martinhaugen, bøier her mot vest nordvest og går rettlinjet til Norges geografiske opmålings varde i det trigonometriske punkt, toppen 734 på Seinosvidden (Seinosduoddar), hvorfra grensen går rettlinjet mot nord til Norges geografiske opmålings varde i det trigonometriske punkt på fjellet store Navgastak, hvor grensen mot Talvik påtreffes.

13 desbr. **Kronprinsregentens resolusjon** *).

I medhold av lov om innskrenkning i bruken av redskaper til saltvannsfiskeri m. v. av 31 juli 1914 bestemmes:

1. For et tidsrum av 2 år fra 1 januar 1936 skal fiske med snurrevad være forbudt på det havområde utenfor Karmøy som begrenses som i punkt 2 nevnt.

*) Kunngj. 17 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

2. Det i punkt 1 nevnte havområde begrenses av en rett linje trukket mellem følgende punkter: 13 desbr.
   a. Fra Beiningens sydpynt til Geitungens sydpynt, kompassretning WSW ¾ W.
   b. Fra Geitungens sydpynt til sydpynten av Kavholmene, kompassretning WNW ¼ W.
   c. Fra sydpynt av Kavholmene til sydvestpynt av Jarstein, kompassretning NW ¼ N.
   d. Fra fyrløkten på Jarstein, følgende overgangen fra hvitt til rødt i den vestre sektor av fyrlampen NW til N ¼ N retning, inntil en får Boknefjell nordenom Kvilhaug kirke, derfra rett på varden på Kjerringøya, kompassretning N ¾ W.
   e. Fra varden på Kjerringøy i retning på nordre Helganes, kompassretning NO ¾ N, inntil et punkt hvor linjen skjæres av medlinjen Bokn Varde over Kvitingene N br. 59°19,6′, O l. 5°10′.
   f. Derfra en linje rett på Kvitingene, kompassretning SO ¼ S.

   De anførte kompassretninger er misvisende.
3. Overtredelse straffes med bøter. Redskap som er brukt i strid med nærværende resolusjons bestemmelser, kan ved dom inndras til fordel for statskassen.
4. Denne resolusjon trer i kraft 1 januar 1936.

Forskrifter om tinglysing. 13 desbr.

Gitt av Justisdepartementet 13 desember 1935 efter kongelig resolusjon av 18 oktober 1935 (lov om tinglysing av 7 juni 1935).

Art. 1. Dokumentskjema.

Et dokument til tinglysing skal skrives efter det skjema som Justisdepartementet fastsetter for vedkommende dokument.

Note. Bestemmelsen er gitt i medhold av tinglysingslovens § 38. Det vil bli utarbeidet skjema for pantobligasjoner. Med hensyn til tinglysingsavskrift av dokumenter som er skrevet efter påbudt skjema, henvises til det som er anført i artikkel 4. Det vil i tilfelle bli trykt skjema også til tinglysingsavskrifter av de standardiserte dokumenter. Senere vil bli utarbeidet skjema for skadesløsbrev, husleiekontrakter og muligens også jordleiekontrakter og andre kontrakter som kan tinglyses, og hvorav en vesentlig del av innholdet er egnet til å standardiseres.

Art. 2. Dokumenters utstyr og innhold.

Et dokument til tinglysing skal være tydelig skrevet.

Innholdet bør være så kort som mulig, og ikke ta med annet enn det som kan tinglyses, jfr. tinglysingslovens §§ 12 og 33.

13 desbr. *Gir dokumentet uttrykk for en rettshandel fra en person, bør hans fødselsår og -dag opgis i dette. I hjemmelsdokumenter bør også erhververens fødselsår og -dag opgis.*

Den som styrer en forretning under tvangsfullbyrdelse, skal i vedkommende protokoll såvidt mulig ta med oplysning om saksøktes fødselsår og -dag, hvis forretningen kan tinglyses. Saksøkte skal kalles ved sitt rette navn, jfr. navneloven av 9 februar 1923.

Note. Artiklen må sammenholdes med bestemmelsen i tinglysingslovens § 8 og forskriftene artikkel 4, 4. avsnitt.

Er dokumentet uleselig eller utydelig, bør manglen rettes. Kan det ikke gjøres, må dokumentet vedheftes en tydelig avskrift som er vedtatt av partene.

Alle underskrifter, også vitterlighetsvidnenes, må være lett leselige. Kan en signatur ikke leses, bør navnet tilføies under signaturen i maskinskrift eller på annen tydelig måte.

Det følger av loven at bare skrevne dokumenter kan tinglyses, således ikke planer eller karter. Skal en plan eller et kart kunne være bilag til et tinglyst dokument, må gjenpart av planen (kartet) være på tinglysingspapir. Ganske enkle riss må imidlertid kunne tas med i avskrifter til panteboken.

Inneholder et dokument bestemmelser som ikke er gjenstand for tinglysing, skal disse ikke tas med i utdraget av dokumentet i dagbok og grunnbok efter lovens § 5.

Dommerne bør hver i sitt distrikt gjøre vedkommende namsmyndigheter opmerksom på påbudet om at saksøktes fødselsår og -dag skal oplyses i tvangsforretninger. De bør også søke å gjøre de personer som vanligvis hjelper publikum med dokumentskrivning kjent med reglen om at fødselsår og -dag for utstederen bør tas med i dokumentet. Gjelder det et skjøte, bør begge parters fødselsdag angis, så det senere med letthet kan konstateres om utstederen av et dokument er den person som har grunnbokhjemmel.

Mangler fødselsdata, bør det i almindelighet ikke føre til avvisning av dokumentet, hvis vedkommende personer allikevel er tilstrekkelig individualisert. Dommeren bør dog alltid søke å skaffe oplysningen til veie og anføre denne i registrene. Anførslen må kunne gjøres bare på grunnlag av en muntlig oplysning fra parten (f. eks. ved en telefonopringning).

Art. 3. Dokumenter på fremmed sprog.

Er et dokument til tinglysing skrevet på et annet sprog enn norsk, dansk eller svensk, må en oversettelse heftes ved. Oversettelsen skal være bekreftet av norsk translatør som er godkjent av det offentlige. Oversettelsen betraktes ved tinglysingen som det ori-

ginale dokument. Avskrift leveres i tilfelle bare av oversettelsen, 13 desbr.
jfr. artikkel 4.

Hjelpedokumenter (se art. 5) på fremmed sprog trenger ikke oversettelse, hvis dommeren skjønner innholdet.

Art. 4. Avskrifter.

Avskriften av et dokument til tinglysing må være tydelig, feilfri og skrevet så sammentrengt som mulig. Riktigheten av avskriften undersøkes ved tinglysingskontoret. Om avskriftens format og utstyr gjelder det som er bestemt i rundskrivelse fra Justisdepartementet av 31 mai 1926 (inntatt i Norsk Lovtidende II).

Avskrift av et dokument som er skrevet efter fastsatt skjema, jfr. art. 1, skal bare gjengi dokumentets individuelle tekst.

Inntil det blir fastsatt skjema efter art. 1, kan den nuværende ordning med avskrift av dokumenter i den fast innbundne pantebok opretholdes, jfr. kongelig resolusjon av 20 februar 1926, III. Er denne pantebok sløifet, jfr. art. 22 siste ledd, kreves avskrift av den skrevne tekst. Denne heftes inn i pantebokpermen med henvisning til det brukte skjema som forutsettes heftet inn foran i permen.

Inneholder et dokument bestemmelser som ikke kan tinglyses, jfr. tinglysingslovens §§ 12 og 33, kan dommeren forlange at disse bestemmelser ikke blir tatt med i avskriften.

Inneholder et dokument en ordrett gjengivelse, hel eller delvis, av lov eller annet som er inntatt i Norsk Lovtidende, skal dette ikke tas med i avskriften uten med en henvisning.

Avskrift kreves ikke av et dokument eller en del av dette når innholdet finnes i offentlig protokoll som opbevares ved rettsskriver-, dommer- og fylkesmannsembede, eller i en protokoll i centraladministrasjonen, eller dokumentet er en bevidnelse fra offentlig myndighet, gitt på grunnlag av oplysninger som fremgår av disse protokoller.

Avskrift kreves heller ikke av tvangsforretninger som kan tinglyses (utlegg, avsetning, utpantning eller arrest og andre midlertidige forføininger under tvangsfullbyrdelse).

Av ektepakter leveres bare 1 avskrift til bruk for ektepaktregistret, jfr. lov nr. 1 av 20 mai 1927 § 42, 1. ledd.

Når det begjæres tinglyst en kort påtegning på et tidligere tinglyst dokument, kreves ikke avskrift.

Skal et dokument anmerkes både i grunnboken og i personregistret, kreves ikke av den grunn flere avskrifter.

Note. Artiklen knytter sig til tinglysingslovens § 6. Undtagelsene fra reglen om at avskrift skal leveres, er begrunnet i lovens § 39 nr. 4.

I tinglysingsloven er det ikke som i den tidligere lov nr. 2 av 3 april 1925 bestemt at avskriften skal bekreftes av dommeren. Riktigheten må imidlertid undersøkes. Den (eller de)

13 desbr. funksjonærer som foretar undersøkelsen, bør påføre sine forbokstaver på avskriften. Er en avskrift skrevet med store avsnitt, med unødig stor skrift eller medtar den bestemmelser som ikke skal tinglyses, bør det kreves ny avskrift, særlig hvis man derved kan spare et blad i panteboken.

Artiklen utvider sterkt den adgang til å sløife avskrifter som blev innført i h. t. lov nr. 2 av 3 april 1925 § 2 ved kongelig resolusjon av 20 februar 1926 punkt IV. Det vil således ikke mere være nødvendig å kreve avskrift eller skrive av melding om åpning av konkurs og akkordforhandling, umyndiggjørelse, om at en eiendom er solgt ved tvangsauksjon m. m.

Bestemmelsen om at det ikke kreves tinglysingsavskrifter av tvangsforretninger og ektepakter er også ny. Den vil medføre at disse dokumenter må ekstraheres i grunnbok eller personregister noe mere utførlig enn det hittil har vært praksis ved mange embeder, jfr. under art. 19, noten.

Art. 5. Hjelpedokumenter.

Et dokument som ikke kan tinglyses, jfr. tinglysingslovens §§ 12 og 33, kan leveres inn som hjelpedokument når det tjener som bevis for et forhold av betydning for tinglysing eller sletning av et annet dokument.

Dommeren gir attest om innholdet av hjelpedokumentet på den innleverte avskrift av hoveddokumentet eller i sammenheng med avskriften av dette i skjøte- eller panteboken.

Er hjelpedokumentet en utskrift av en offentlig protokoll eller en bevidnelse fra offentlig myndighet, gitt på grunnlag av oplysninger som fremgår av offentlige protokoller eller dokumenter, er det ikke nødvendig å opbevare hjelpedokumentet ved tinglysingskontoret.

Andre hjelpedokumenter skal opbevares ved kontoret i original eller avskrift. Dommeren kan forlange at det gis en avskrift hvis format og utstyr gjør den skikket til opbevaring, og at avskriften bare skal gjengi innholdet så langt som det er av betydning for tinglysingen (sletningen).

Hjelpedokumenter som er levert inn til sletning av et annet dokument, skal når de opbevares ved kontoret (i original eller avskrift) legges sammen med den overstrøkne avskrift av hoveddokumentet i mappen for overstrøkne avskrifter, jfr. art. 23.

Ellers kan de hjelpedokumenter som skal opbevares, samles i en samlemappe (brevordner) og ordnes på den måte man finner hensiktsmessig.

Note. Hvis dommeren selv har den offentlige protokoll eller de dokumenter hvorfra oplysning trenges, plikter han selv å foreta undersøkelse. Det leveres da intet dokument

til legitimasjon for den nødvendige oplysning, jfr. art. 11, annet avsnitt. 13 desbr.

Attesten om hjelpedokumentets innhold må gis på avskriften av hoveddokumentet selv om denne samtidig overstrykes fordi dokumentet slettes. Det vil nemlig i almindelighet gå noen tid før den overstrøkne avskrift blir tatt ut av skjøte- eller pantebokpermen i henhold til art. 23, og blir lagt eller heftet sammen med hjelpedokumentet i mappen for overstrøkne avskrifter. Hjelpedokumentet kan straks legges på sin plass i denne mappe.

Hjelpedokumenter som det ikke er nødvendig å opbevare ved kontoret, bør sendes tilbake, i tilfelle sammen med hoveddokumentet. Eksempler på slike dokumenter er firmaattester, dødsattester, attester om hvem som er arving, forskjellige offentlige bevillinger (til navn, statsborgerskap) og tillatelser til å sitte i uskiftet bo. De dokumenter som skal opbevares vil i almindelighet bli fullmakter, samtykkeerklæringer fra den som har grunnbokhjemmel o. l. private dokumenter. Ordnes hjelpedokumentene i samlemappen kronologisk (eftersom de er innlevert til kontoret), vil det være lett for dommeren å finne dem igjen.

Art. 6. Innlevering til tinglysing.

Et dokument kan leveres inn til tinglysing eller sendes inn i posten. Dokumenter mottas alle dager når kontoret holdes åpent. Er forlangende om tinglysing ikke kommet frem innen én time før kontortidens slutning, skal dokumentet først føres inn i dagboken den følgende dag som kontoret holdes åpent. Dommeren kontrollerer at dette pålegg blir nøiaktig overholdt.

Hvis det følger en utfylt kvittering med dokumentet for mottaket av dette, kan den forlanges underskrevet med angivelse av den dag dokumentet er mottatt eller regnes for mottatt og straks utlevert eller sendt tilbake.

Note. Artiklen knytter sig til tinglysingslovens § 7. De fleste tinglysingskontorer er åpne alle hverdager i året med undtagelse av 17 mai. Noen få kontorer med liten arbeidshjelp må dog holde lukket enkelte dager i året, da hele personalet er på reise til rettsmøter i distriktet. I disse ekstraordinære tilfelle må dagbokføringen av dokumentene utstå til første dag kontoret igjen holdes åpent. Dokumenter som er kommet inn i denne tid blir altså dagbokført under samme datum. Med kontortid, menes her personalets fastsatte ordinære arbeidstid. Om kontoret holdes åpent for publikum bare en del av arbeidstiden, kan dokumenter allikevel legges i kontorets brevkasse. Er kontortiden delt, løper fristen ut én time før arbeidet slutter

13 desbr. om eftermiddagen. Hvis arbeidstiden i en enkelt sesong eller en enkelt ukedag er kortere enn ellers i året, slutter innleveringen tilsvarende tidligere. Dommeren bør ved opslag på kontoret eller annen hensiktsmessig kunngjøring søke å holde publikum à jour med tiden for innlevering av dokumenter til tinglysing.

Dommeren bør om mulig slutte og underskrive dagboken straks ved utløpet av innleveringsfristen. Kan det ikke gjøres, fordi det i rett tid er levert inn dokumenter som ikke er innført, bør dommeren gjennemgå og telle disse.

Hvis kvitteringen for mottaket av et dokument til tinglysing skal sendes tilbake i posten, må porto hertil følge med. Kvitteringen gis uten betaling, jfr. sportellovens § 80. Dommeren kan forlange at den som vil ha kvittering alltid selv fyller ut denne. Kvitteringen bør nevne hvad slags dokument det gjelder, når det er utstedt, dokumentets sum og i tilfelle hvilken fast eiendom det gjelder, navnet på den som har innlevert dokumentet og hvilken dag det blir ført inn i dagboken.

Art. 7. Betaling av tinglysingsgebyr m. v.

Når et dokument leveres eller sendes inn til tinglysing, skal det følge med et tilstrekkelig beløp til dekning av:

a) Tinglysingsgebyr, jfr. sportellovens kap. 6.

b) Gebyr for avskrift av dokumentet, hvis avskrift skal leveres og brukbar avskrift ikke følger med, jfr. art. 4.

c) Porto for tilbakesending av dokumentet og mulige hjelpedokumenter i anbefalt brev. Blir dokumentet hentet efter tinglysingen, betales det deponerte portobeløp tilbake.

Det nødvendige beløp til dekning av gebyrer og porto betales forskuddsvis, jfr. sportellovens §§ 81 og 84. Følger beløpet ikke med, kan dokumentet nektes mottatt. Det føres da ikke inn i dagboken, men betraktes som om det ikke var kommet inn. Den som har forlangt tinglysingen, må imidlertid alltid underrettes om grunnen til at dokumentet ikke blir mottatt.

Note. Betalingen for tinglysing og andre forretninger efter den nye tinglysingslov skal inntil videre beregnes efter bestemmelsene i den gjeldende sportellov. I proposisjonen til ny sportellov vil imidlertid utkast bli fremlagt til sportelbestemmelser, som bygger på den nye tinglysingsordning. Proposisjonen er under utarbeidelse og vil bli søkt fremmet snarest mulig.

Avlysing, jfr. lovens § 32, vil som hittil være gebyrfri efter sportellovens § 52.

Tinglysingsgebyr antas heller ikke å skulle beregnes når et tidligere tinglyst dokument blir tinglyst på ny for at en rettighet ikke skal bli slettet av grunnboken (lovens §§ 28 og 30 jfr. § 34).

Slik fornyet tinglysing vil det i de første år efter tinglysings- 13 desbr.
lovens ikrafttreden vesentlig bli spørsmål om for utleggsforretninger og andre forretninger som nevnt i § 30, se overgangsbestemmelsene i § 39 nr. 1 og 2.

Avvises et dokument, skal det ikke betales noe gebyr, jfr. herom under artiklene 9 og 10 i notene.

Følger ikke det fastsatte tinglysingsgebyr (eller avskrift eller i tilfelle gebyr hertil) når et dokument leveres inn til tinglysing, bør dommeren i almindelighet nekte å motta dokumentet. Er det sendt inn i posten, bør dokumentet føres inn i dagboken hvis prioritetstap ellers kan opstå, og det er grunn til å tro at det manglende beløp straks vil bli betalt eller nødvendig avskrift sendt inn. Er det tvil om gebyrberegningen, og det gebyr som følger med derfor muligens er utilstrekkelig, bør dokumentet dagbokføres.

Er returporto ikke sendt med, bør innføring i dagboken i almindelighet ikke undlates. Blir dokumentet avvist, så melding herom skal sendes efter lovens § 9, kan selve dokumentet og hjelpedokumentene holdes tilbake til sikkerhet for utgiftene til porto.

Et dokument skal mottas til tinglysing uten hensyn til om det er riktig stemplet. Dokumentet må ikke leveres ut fra tinglysingskontoret før det er riktig stemplet. Hvis dette ikke er gjort innen 1 måned efter at dokumentet er utstedt, må det sendes inn til Finansdepartementet til vanlig efterstempling, jfr. Finansdepartementets rundskrivelse av 16 april 1920.

Art. 8. Foreløbig undersøkelse av dokumentet.

Hvis dommeren når han mottar et dokument ser at det ikke vil kunne anmerkes i grunnboken eller personregistret eller at det har mangler, bør han om mulig søke feilen rettet ved muntlig eller skriftlig henvendelse til den som har forlangt tinglysingen.

Må skriftlig henvendelse skje, bør dommeren føre dokumentet inn i dagboken, hvis det ellers kan opstå prioritetstap og det er sannsynlig at feilen kan bli rettet.

Note. Mottaket av dokumenter til tinglysing er en almindelig kontorforretning, som kan overlates til en kontorfunksjonær under dommerens kontroll og veiledning. Selv om både dommeren og dommerfullmektigen er ute og reiser, vil således dokumenter i almindelighet kunne mottas til innføring i dagboken.

Selv om dokumentet ikke kan føres inn i grunnbok eller personregister, kan dommeren ikke nekte å føre dokumentet inn i dagboken hvis det forlanges.

13 desbr.

Art. 9. Dagboken.

Det føres én dagbok for alle dokumenter som mottas til tinglysing ved et tinglysingsembede.

I særlige tilfelle kan departementet samtykke i at det føres særskilt dagbok for enkelte arter av dokumenter eller for enkelte deler av embedsdistriktet.

Dagboken føres efter det påbudte skjema i fast innbundne bøker. Justisdepartementet kan imidlertid samtykke i at dagboken føres på løse blad som heftes inn efter hvert i en låsbar perm.

Dokumentene føres inn med løpende nummer for kalenderåret.

Dokumentet påtegnes dagboknummeret og dagen for innføringen. Følger tinglysingsavskrift med, påtegnes denne dokumentets nummer på første side øverst til høire. Mulige hjelpedokumenter gis ved dagboknummer påtegning om hvilket dokument de er knyttet til.

Utdraget av dokumentet skal tydelig angi hvilket dokument innføringen gjelder og alle de rettsstiftelser som dokumentet inneholder. Gjelder tinglysingen en fast eiendom, skal utdraget inneholde dennes navn og nummer.

Gjelder tinglysingen en person, anføres dennes fulle navn, fødselsår og -dag.

Dagboken sluttes for hver dag med dommerens underskrift. Dommeren kan bemyndige en kontorfunksjonær til på sine vegne å underskrive dagboken for de tilfelle at dommeren skulde være fraværende eller på annen måte forhindret fra selv å underskrive.

Note. Ved flere embeder føres nu særskilt tingbok for hvert av embedets tinglag. Den nye dagbok skal i almindelighet føres under ett for hele embedet.

Dagboken gjør tjeneste som journal for alle dokumenter som kommer inn til tinglysing.

Departementet har anskaffet fast innbundne dagbøker til alle embeder.

Dagboken skal føres med penn og blekk. Blyant eller kopiblyant må ikke brukes. Blekket må være godt og skriften tydelig.

Dagbokføringen bør av dommeren overlates til en kontorfunksjonær med klar og leselig håndskrift. Dommeren bør kontrollere riktigheten av dagbokføringen.

Rettelser i dagboken må bare foretas således at man kan se det som er rettet.

Ved de større tinglysingskontorer vil det antagelig være lønnsomt å gå over til å føre dagboken med skrivemaskin efter løsbladsystemet så snart man har vunnet noen erfaring. Bruk av skrivemaskin forutsetter imidlertid at det til kontoret skaffes

maskin med bred valse, hvad man av økonomiske grunner bare kan gå til efter hvert. 13 desbr.

De dokumenter som kommer inn i løpet av en dag kan føres inn efter hvert eller samlet når det passer av hensyn til kontorets øvrige arbeide.

Dokumentets nummer i dagboken er den grunnleggende betegnelse for dette i alle senere forbindelser med tinglysingen.

Påtegningen om dagbokføringen bør settes under dokumentets tekst og underskrift, så påtegningen kommer i umiddelbar sammenheng med den senere påtegning om innføring i grunnbok eller personregister, og i tilfelle tinglysingsanmerkningen. Påtegningen kan f. eks. gis på følgende måte: Dok. nr. 25/1936 dagbokført 5 februar ....embede. Nummeret bør antagelig også påtegnes på dokumentet øverst til høire på første side således som påbudt for tinglysingsavskriftene, f. eks. «Dagb. nr. 25/1936» og herunder embedets navn. Påtegningen på hjelpedokumentene kan f. eks. gis således: «Vedlegg 1 til dagb. nr. 25/1936, embedets navn.»

Utdraget i dagboken svarer i det vesentlige til den tidligere ekstrakt i tingboken. Det bør være så utførlig at det i almindelighet ikke er nødvendig å gå til selve dokumentet for å få tilstrekkelige oplysninger om dettes innhold, således ved utarbeidelse av tinglysingsanmerkninger og pantattester, og når publikum søker oplysninger om tinglysinger vedrørende en person eller eiendom.

De forskjellige rettsstiftelser i et dokument bør føres i særskilte avsnitt, så dagboken blir så oversiktlig som mulig. Først settes rettsstiftelsens (eller dokumentets) almindelige navn som understrekes, f. eks. skjøte, veirett, pant, utlegg, ektepakt o. s. v. Derefter følger dagen for utstedelsen av dokumentet eller avholdelsen av vedkommende offentlige forretning som dokumentet inneholder. Angående betegnelsen av fast eiendom, herunder bortfestede, ikke utskilte deler, som er gitt særskilt blad i grunnboken, henvises til det som anføres i artikkel 15 og 16. Gjelder rettsstiftelsen fast eiendom, understrekes eiendommens nummer og navn. Hvis det gjelder et dokument til personregistret understrekes navnet på vedkommende person. Livsstilling kan anføres hvis dette antas å kunne lette identifiseringen av personen. Det samme gjelder bopel. En rettsstiftelse i måleplikting, men ikke registreringspliktig fartøi innføres på samme måte som for fast eiendom. Fartøiets navn og mulig nummer understrekes. Til nærmere betegnelse av fast eiendom må anføres herredet der eiendommen ligger — eller byen, hvis denne ikke utgjør hele embedsdistriktet. Eiendomsskylden er det ikke nødvendig å ta med i utdraget.

13 desbr. Derefter følger i utdraget navnet på parten eller partene efter dokumentet. Gjelder dokumentet et bestemt beløp eller et årlig beløp føres dette inn og understrekes. Da dagbokutdraget skal tre istedenfor en spesifisert angivelse av dokumentene i sportelregnskapet, må utdraget inneholde tilstrekkelige oplysninger til bestemmelse av det tinglysingsgebyr som skal betales. Det er ikke nødvendig å ta med i utdraget aksessoriske bestemmelser om forfallsdag, rentefot m. m.

Gjelder dokumentet en rettsstiftelse i løsøre, bør gjenstandene nevnes ganske kort. Særlig verdifulle gjenstander bør alltid nevnes særskilt.

I rubrikken for dokumentutdraget bør også kort anføres de hjelpedokumenter som følger dokumentet eller som det henvises til.

Rubrikken for tinglysingsgebyr utfylles også for de dokumenter som vil bli avvist. Er tinglysingen gebyrfri utfylles rubrikken med et 0.

Mulige bemerkninger om beregningsmåten kan i tilfelle anføres ganske kort i anmerkningsrubrikken.

I rubrikken for innlevering anføres stilling, navn og fullstendig adresse for den som har forlangt tinglysingen og som dokumentet skal leveres eller sendes tilbake til. Dette vil enten være den berettigede efter dokumentet eller en som handler på hans vegne, f. eks. en sakfører eller megler.

I denne rubrikk kan man også notere det beløp som er betalt inn til porto m. m.

Rubrikken for innføring i grunnbok eller personregister utfylles med vedkommende datum også når det bare skjer en foreløbig innføring. Dette anføres på en tydelig måte i anmerkningsrubrikken. Under angivelsen av datum kan anføres ordene gr. b. eller p. rg. eftersom dokumentet er innført det ene eller det annet sted.

I utleveringsrubrikken anføres datum for tilbakeleveringen eller sendingen av dokumentet, enten dette er avvist eller tinglyst. Blir dokumentet hentet, kan kvittering gis i anmerkningsrubrikken (eller i rubrikken for innlevering). Ved de større embeder vil det antagelig være mere hensiktsmessig å bruke en særskilt utleveringsbok, hvor dokumentene i tilfelle kan betegnes bare ved sitt dagboknummer.

I anmerkningsrubrikken anføres foruten det som er nevnt tidligere, beslutninger om avvisning med kort angivelse av grunnen hertil, jfr. lovens § 9. Det må anmerkes at melding er sendt efter samme §. Videre bør det anføres om og når anke i tilfelle er kommet inn eller sak reist og resultatet herav, jfr. § 10. Alle anmerkninger bør være helt summariske.

Dagbokføringen åpnes hver dag det kommer inn doku- 13 desbr.
menter til tinglysing med anføring av datum i rubrikken for dokumentutdrag til venstre i denne. Hertil brukes en særskilt linje i dagboken.

Dommerens underskrift ved slutningen av dagens innføring gis på en særskilt linje i samme rubrikk til høire.

Den plass man gir hvert enkelt dokument i dagboken avhenger av forholdene. Gjelder det et helt kurant dokument er det ingen grunn til å regne med ekstra plass. Vil dokumentet derimot bli avvist og avvisningen kan antas å bli påanket, bør man sørge for at det blir tilstrekkelig plass i anmerkningsrubrikken.

Det bør være reglen at dommeren selv eller dommerfullmektigen underskriver dagboken. Dommerfulmektigen kan gjøre dette uten særskilt bemyndigelse også i det tilfelle at dommeren er ugild. Når fullmektigen optrer i henhold til den bemyndigelse han har fått i tinglysingslovens § 2, 2. ledd bør det i tilfelle særskilt bemerkes. Dette bør også anføres i dagbokens anmerkningsrubrikk når dommerfullmektigen treffer beslutning efter denne bestemmelse om innføring av et dokument i grunnbok eller personregister.

Bemyndigelse til en kontorfunksjonær til å underskrive dagboken kan gis helt formløst. Dommeren bestemmer selv om bemyndigelsen skal gis helt i sin almindelighet, for visse tilfelle eller bare for en enkelt anledning.

Art. 10. Gjenpart av dagboken.

Dagboken føres med gjenpart. Gjenparten sendes Statsrevisjonen som bilag til sportelregnskapet. Før gjenpartene ved utgangen av kalenderåret blir sendt til Statsrevisjonen, skal de heftes sammen og forsegles med embedets segl. Dommeren attesterer at gjenparten er overensstemmende med dagboken, og at flere tinglysinger ikke er foretatt. Mulige rettelser må også attesteres av dommeren.

Note. Hvert annet blad i dagboken er perforert så det kan rives ut. Det har samme sidetall som den foregående side, og er bestemt til å være gjenpart av denne. Gjenparten tas ved hjelp av et blåpapir. For å få tydelige gjenparter bør man antagelig bruke en særlig hård pennesplitt. Dessuten må man som underlag under gjenpartpapiret legge den metallplate som følger med dagboken.

Dagbokens rubrikk for tinglysingsgebyr regnes sammen for hver måned, og beløpet føres inn i sporteljournalen. Gebyret for dokumenter som endelig avvises, føres til utgift i sportel-

13 desbr. journalen. Dokumentene skal således ikke lenger spesifiseres i sporteljournalen.

Da ordningen med blåkopi av det som innføres i dagboken selvfølgelig ikke byr noen sikkerhet for at gjenparten virkelig er helt overensstemmende med det som er dagbokført, må dommeren kontrollere dette i den utstrekning som antas nødvendig.

Art. 11 Undersøkelsesplikt.

Må dommeren ha ytterligere oplysninger før han avgjør om et dokument kan anmerkes i grunnboken eller personregistret, bør han selv innhente disse hvis det kan gjøres uten vesentlig arbeide eller bry, særlig hvis fristen efter tinglysingslovens § 7, 2. ledd, ellers vilde bli oversittet.

Tinglysingsdommeren plikter selv å innhente alle de oplysninger som kan skaffes fra andre grener av kontorets virksomhet.

Note. Ved innleveringen av et dokument er det nødvendig å foreta en del undersøkelser av hensyn til gebyrberegningen m. m. Det vil da oftest være anledning til å pålegge den som innleverer dokumentet å skaffe de ytterligere oplysninger som trenges for å avgjøre om dokumentet kan anmerkes i grunnbok eller personregister. Slike oplysninger kan man også kreve skaffet til veie ved en muntlig henvendelse (f. eks. i telefon) til den som har sendt inn dokumentet. Må man derimot skrive til den som har sendt inn dokumentet, vil det ofte være mere praktisk at dommeren selv skaffer sig de nødvendige oplysninger.

Tinglysingsdommeren er i almindelighet også fører av firmaregistret eller skifteforvalter. For undersøkelser som dommeren foretar i protokoller eller dokumenter ved embedskontoret, skal det ikke betales noe gebyr.

Art. 12. Underretning til eier.

Når et pantedokument i fast eiendom forlanges tinglyst, skal dommeren såvidt mulig gi underretning til eieren av eiendommen hvis det foreligger grunn til mistanke om at det er falsk eller forfalsket, eller det er grunn til å tro at eieren vil motsette sig tinglysingen, eller har særlig interesse av å bli kjent med denne.

Note. Underretningen er ment som et kontrollmiddel og er et ledd i den undersøkelse som efter tinglysingslovens § 7 går forut for innføring i grunnboken. Dommeren bør ikke være altfor sparsom med å gi underretning. Underretningen er helt formløs og kan f. eks. gis ved en telefonopringning til eieren. Det bør noteres i dagbokens anmerkningsrubrikk at eieren er underrettet. I viktigere tilfelle bør underretningen, når den ikke

sikrest kan gis muntlig, skje i anbefalt brev så man får visshet om den har nådd adressaten. Portoutgiftene må i dette tilfelle kunne beriktiges ved tjenestemerker. Underretningen gis til den som har grunnbokhjemmel som eier. I almindelighet vil det ikke være påkrevet å sende underretning om pantedokumenter som er utstedt til offentlige institusjoner eller større kredittinstitusjoner. 13 desbr.

Dommeren bør selvfølgelig også underrette eieren om andre dokumenter enn pantedokumenter når det er grunn til å tro at det dreier sig om falske dokumenter eller at eieren har særlig interesse av å få kjennskap til tinglysingen.

Art. 13. Foreløbig innføring i grunnbok eller personregister.

Et dokument skal føres foreløbig inn i grunnbok eller personregister i det tilfelle som er nevnt i lovens § 16, og når avvisningen av et dokument er angrepet innen utløpet av fristen efter lovens § 10 ved klage eller søksmål.

Det kan føres særskilt fortegnelse (bok) over de dokumenter som avvises. Dokumentet slettes av fortegnelsen (boken) når avvisningen er endelig eller når dokumentet føres foreløbig eller endelig inn i grunnbok eller personregister.

Note. Da klage- eller søksmålsfristen efter lovens § 10 er to uker fra melding om avvisning er sendt, og denne frist kan forlenges, kan det hende at et dokument er avvist for mere enn to uker siden uten at dokumentet er ført inn i grunnboken eller personregistret. For at ikke noe dokument som ikke er foreløbig eller endelig innført i grunnbok eller personregister eller endelig avvist, skal bli oversett når man gir pantattest eller tinglysingsanmerkning, jfr. art. 21, er det nødvendig å føre bok over de avviste dokumenter, hvis man vil undgå å undersøke dagboken for mere enn de siste to uker.

Art. 14. Grunnboken.

Grunnboken føres på løse blad som heftes inn i låsbare permer. Nøklen opbevares av dommeren eller den han overlater den til.

Grunnboken skal gi et fullstendig register over alle tinglyste dokumenter vedkommende faste eiendommer, herunder tomtefeste, se lovens § 15.

Grunnboken skal ha ett eller flere blad for hver eiendom eller stedsevarig bruksrettighet, som har folium i de nuværende realregistre.

Ved tinglysing av nyskyldlegning, skylddeling eller opmålings-

13 desbr. *forretning, skal den nye eiendom gis eget blad i grunnboken. Det samme gjelder for de tomtefester som er nevnt i art. 16.*

En ikke skyldsatt almenning må gis eget blad når det tinglyses et dokument vedkommende denne og dokumentet efter tinglysingslovens § 12 kan anmerkes i grunnboken.

Eiendomsbladene settes inn i grunnboken i den orden som ligger til grunn for rekkefølgen i de nuværende realregistre. Ikke skyldsatte almenninger gis i tilfelle blad foran de andre eiendommer i vedkommende herred.

N o t e. Grunnbokpermene blir anskaffet og delt ut av departementet. Hvert av embedene vil foreløbig få iallfall en av de nye permer. Om overføringen til denne se under art. 17.

Bruksanvisning finnes foran i hver grunnbokperm. Som det vil sees, kan registret ved innbytning av de små stolper og nye ledd til de store stolper avpasses til bruk for et forskjellig antall blad. Registret bør antagelig ikke brukes til mere enn ca. 400 blad. Innbytning av blad i grunnboken må i almindelighet bare foretas efter spesielt samtykke og under særlig tilsyn fra dommeren.

Art. 15. A n m e r k n i n g i g r u n n b o k e n,

Et dokument anmerkes i grunnboken på vedkommende eiendoms blad overensstemmende med det fastsatte skjema.

Hvert eiendomsblad angir øverst eiendommens nummer og navn. Hjemmelsdokumenter og andre dokumenter (heftelser) skal føres i hver sin avdeling. Inneholder et hjemmelsdokument også andre rettsstiftelser, skal dokumentet f o r s å v i d t anmerkes i avdelingen for heftelser. Delingsdokumenter anmerkes i avdelingen for heftelser, men noteres også kort i avdelingen for hjemmelsdokumenter med angivelse av eiendommens gjenværende skyld eller areal i rubrikken herfor.

Ved oprettelse av et nytt eiendomsblad anmerkes først det dokument som gir adgang hertil (f. eks. en skylddeling). Derefter angis den som har grunnbokhjemmel til eiendommen.

Er eiendommen utskilt (ved skylddeling, opmålingsforretning eller festeavtale) fra en eiendom som har blad i grunnboken, bør de av hovedeiendommens heftelser som også hviler på den utskilte eiendom, anmerkes på dennes blad. Iallfall skal det på den nye eiendoms blad gis en fortegnelse over disse heftelser med angivelse av dagboknummerne for vedkommende dokumenter.

Anmerkningen av et dokument i grunnboken skal inneholde dagboknummeret, dagen for innføringen i dagboken, et utdrag av dokumentet som tydelig skal angi hvilket dokument innføringen gjelder, alle de rettsstiftelser som vedkommer eiendommen og dagen for anmerkningen i grunnboken.

N o t e. Det er foreløbig trykt bare 2 forskjellige skjema for grunnbokblad. S k j e m a A, hvor halvparten av første side er til anmerkning av hjemmelsdokumenter og resten av bladet til heftelser, og s k j e m a B, som er tilleggsblad til avdelingen for heftelser. Skulde det vise sig ønskelig kan det trykkes blad hvor hele første side er til anmerkning av hjemmelsdokumenter. 13 desbr.

Avdelingen for hjemmelsdokumenter skal inneholde alle de tinglyste dokumenter som overfører grunnbokhjemmel til vedkommende eiendom (herunder også tomtefeste med særskilt blad), altså almindelige skjøter, skifte- og auksjonsskjøter, makeskiftebrev o. l. Efter skylddelingslovens § 25 og bygningslovens § 57 må et dokument som gir grunnbokhjemmel som eier til en del av grunnen til en fast eiendom, ikke tinglyses før skylddelingsforretning, nyskyldlegning eller opmålingsforretning er tinglyst. Hjemmelsdokument på stedsevarende bruksrett eller herlighet i matrikulert eiendom må heller ikke tinglyses før skylddelingsforretning er tinglyst medmindre det ved attest fra to troverdige menn godtgjøres at den bruksrettighet eller herlighet som overdras er uten betydning for skyldforholdet.

Man må her merke sig bestemmelsen i tinglysingslovens § 13, hvorefter et dokument som overfører hjemmel til en eiendom skal avvises hvis det er mangler ved grunnbokhjemmelen.

En almindelig kjøpekontrakt om en fast eiendom eller en del av denne kan ikke antas uten videre å overføre hjemmelen til kjøperen selv om han legitimerer å ha opfylt kontrakten. Denne må derfor anmerkes i avdelingen for heftelser.

Det bør imidlertid gjøres et kort notat om kjøpekontrakten også i anmerkningsrubrikken i avdelingen for hjemmelsdokumenter ved det dokument som gir selgeren hjemmel. Kjøpekontrakten skal nemlig tas med i tinglysingsanmerkningen, jfr. art. 21, hvis den som har grunnbokhjemmel utsteder et dokument til tinglysing som strider mot kjøpekontrakten, og det selv om heftelser ikke er forlangt påført. Notatet i avdelingen for hjemmelsdokumenter må derfor gjøres for at det alltid skal være tilstrekkelig å undersøke denne avdeling når det ikke skal gis anmerkning også om h e f t e l s e r, jfr. lovens § 11. Lignende anførsel bør også gjøres om forkjøpsrett, åpning av konkurs, akkordforhandling eller gjeldsmegling og umyndiggjørelse.

I avdelingen for heftelser anføres alle de dokumenter som ikke er hjemmelsdokumenter, altså både pengeheftelser og andre heftelser som servitutter, bruksrettigheter o. lign.

Ved åpning av et nytt eiendomsblad anmerkes i avdelingen for hjemmelsdokumenter ganske kort det delingsdokument eller den festekontrakt som ligger til grunn for oprettelsen av bladet,

13 desbr. og samtidig nevnes den som har grunnbokhjemmel til eiendommen. Delingsdokumentet anmerkes f. eks. med dagboknummer, dagen for dagbokføringen, dokumentets navn og den nye eiendoms skyld (i by areal). Hertil føies en bemerkning om hjemmelen før utskillingen, f. eks. således: Dokument nr. 51/1936 gir N. N., født 5 oktober 1900, grunnbokhjemmel. Derefter anmerkes i tilfelle det dokument hvorved den nye eier får hjemmel til parsellen.

I utdraget av et hjemmelsdokument bør begge parters fulle navn, fødselsår og -dag tas med og også stilling, hvis det kan være av betydning for identifiseringen.

Om overføringen av heftelser gjelder det samme som er anført nedenfor i art. 17 om overføring fra de nuværende realregistre til grunnboken. Er heftelsene ført over i sin helhet eller ved angivelse av nummerne, kan senere eller samtidige frafallelser av disse heftelser i den nye eiendom anmerkes bare på den nye eiendoms blad.

Bare de heftelser som skjønnes å angå også den nye eiendom, overføres til dennes blad. En rett til hugst i gårdens skog eller beite i utmarken overføres således ikke til det nye blad, hvis skylddelingen eller festeavtalen viser at den utskilte del tilhører hovedeiendommens innmark. Det bør utheves på det nye blad hvilke heftelser som er overført fra hovedeiendommen. Dette gjøres ved efter overføringen av heftelsene fra hovedeiendommen å anmerke skylddelingsforretningen. For å fremheve fraskillingen bør anmerkning av skylddelingsforretningen settes mellem to vannrette streker tvers over hele bladet. Skylddelingen anmerkes på denne måte både på hovedeiendommen og den utskilte eiendom. Det vil da alltid være lett å se hvilke heftelser som hviler på den oprinnelige eiendom og hvilke bare hviler på den utskilte (eller den gjenværende) eiendom.

Dokumentutdraget i grunnboken bør skje overensstemmende med det som er bestemt om utdraget i dagboken. Ved hjemmelsdokumenter og kjøpekontrakter anføres overdragelses- eller kjøpesummen. Ved brukskontrakter anføres tidsvilkår samt avtalt leie eller avgift. Er denne betalt forskuddsvis eller skal den betales på forskudd, må det i tilfelle anmerkes. Ved panterettigheter anføres summen (i tilfelle maksimum), rentefoten og avdrags- og opsigelsesvilkår, forsåvidt de kan gjengis ganske kort.

Ved henvisninger til dokumenter i grunnboken bør man alltid bruke dokumentenes dagboknummer.

Ved anmerkningen av heftelser (særlig pengeheftelser) er det av viktighet at det gis tilstrekkelig plass i anmerkningsrubrikken til innføring av senere delvise avlysinger og andre

forandringer. Skulde det senere vise sig at et blad i grunn- 13 desbr.
boken blir for broket, bør man skrive om hele bladet.

Henvisningen i grunnboken til det sted i skjøte- eller panteboken hvor avskriften av et dokument i tilfelle finnes, må skje overensstemmende med bestemmelsene i art. 22. I almindelighet vil henvisningen bare inneholde vedkommende skjøte- eller panteboks nummer, f. eks. B 24. Dokumentets dagboknummer vil da angi plassen i panteboken. Angår dokumentet et tidligere tinglyst dokument og skrives det av på avskriften av hoveddokumentet, skal nummeret på dette nevnes i henvisningen. Er det avskrevet på en av de paginerte sider foran i de løsbladede skjøte- og pantebøker eller i den fast innbundne skjøte- og pantebok, henvises til sidetallet.

Rubrikken for forandringer, utslettelser og anmerkninger skal føres som nu.

Art. 16. Tomtefeste.

Er en del av grunnen i en fast eiendom bortfestet uten at delen er utskilt ved skylddeling eller opmålingsforretning, skal den behandles som en særskilt eiendom og gis eget blad i grunnboken, hvis festeretten er stiftet for minst 20 år.

Også ellers kan dommeren treffe bestemmelse om dette hvis særskilte forhold gjør det ønskelig.

Bladet heftes inn i grunnboken efter bladet for den eiendom som grunnstykket er en del av. Er det flere bortleiede grunnstykker fra samme eiendom, ordnes de særskilte blad efter festeavtalenes dagboknummer. Grunnstykkene gis eget festenummer under det bruksnummer (eiendomsnummer) de hører til. Grunnstykkets festenummer (eller tomtenummer) anføres i påtegningen om tinglysingen, og skal brukes i betegnelsen av grunnstykket ved alle senere rettsstiftelser som skal tinglyses.

Tinglysing av festekontrakt til en del av en eiendom skal nektes hvis ikke grensene for grunnstykket er klart angitt i dokumentet.

Departementet kan samtykke i at det føres særskilt grunnbok over bortfestede deler av de faste eiendommer. Grunnstykkene gis i tilfelle løpende festenummer efter festeavtalenes dagboknummer og ordnes i grunnboken efter festenummerne.

Note. Artiklen knytter sig til lovens § 15, 2. ledd.

Når det blir bortfestet grunnstykker av Statens jord i Finnmark, bør de gis egne blad i grunnboken.

Særskilt blad i grunnboken kan bare gis når festeavtalen gjelder grunn (bebygget eller ubebygget). Selv en langvarig leiekontrakt til en bygning eller en del av en bygning kan ikke gis særskilt blad i grunnboken, medmindre den omhand-

13 desbr. lede del av bygningen optar en særlig del av grunnen og leiekontrakten gjelder også denne.

Før dommeren treffer bestemmelse om å oprette særskilt blad når festeretten ikke er stiftet for 20 år, bør han om mulig høre partene.

Hvis festekontrakten ikke klart angir eiendommens grenser, skal den avvises. Grensen skal enten være tydelig beskrevet i dokumentet eller dette kan henvise til foretatt opmerking i marken. I så fall bør dommeren før han tinglyser dokumentet søke å få sikkerhet for at opmerkingen er tilstrekkelig, jfr. skylddelingslovens § 3.

Angående overføring av hovedeiendommens heftelser til det nye blad for festeretten, henvises til det som er anført under art. 15.

Hvor det nu føres særskilte tomteregistre (herunder også registre for statsforpaktninger i Finnmark), kan disse fremdeles brukes i likhet med det som gjelder for de nuværende realregistre, jfr. art. 17.

Art. 17. Overføring fra realregistret til grunnboken.

De nuværende realregistre kan inntil videre brukes som grunnbøker. Forskriftene om grunnbokføringen gis såvidt mulig tilsvarende anvendelse ved anmerkningen i realregistret.

Overføringen fra realregistret til grunnboken skal imidlertid skje så snart som mulig.

Nye eiendommer (herunder tomtefeste) bør i almindelighet gis blad i grunnboken.

Bestemmelsen i art. 16 om oprettelse av særskilt blad for bortfestede deler av en eiendom får anvendelse også på tidligere festeavtaler.

Note. Skjemaet for grunnboken er ikke vesentlig forskjellig fra de skjema for realregistret som nu er i bruk. I rubrikken for tinglysingens datum i realregistret vil det antagelig være plass til dagboknummer og datum for dagbokføringen.

Hvis realregistret ikke nu har særskilte avdelinger for hjemmelsdokumenter og heftelser, kan alle dokumenter fremdeles anmerkes i samme avdeling.

Overføringen til grunnboken er ved de fleste embeder forutsatt å kunne skje uten utgifter til ekstrahjelp. Den forutsettes å skje efter hvert som det tinglyses dokumenter vedrørende eiendommene og ellers i den utstrekning arbeidsmengden ved embedet gir tid til ytterligere overføring. Det anbefales da først og fremst å overføre til grunnboken de større, mest opstykkede og minst oversiktlige eiendomsblad.

Da grunnboken føres på løse blad som kan overføres fra perm til perm, kan overføringen begynne for eiendommer i alle deler av embedsdistriktet selv om embedet foreløbig bare har fått utlevert 1 grunnbokperm. De nye blad må heftes inn i riktig orden efter grunnbokens system. Når overføringen er gjennemført, bør fordelingen mellem permene såvidt mulig følge herredsinndelingen eller den nu vanlige inndeling av realregistrene efter distriktshensyn. Grunnbokpermene bør imidlertid ikke fylles så de blir for tunge og uhåndterlige. 13 desbr.

I avdelingen for hjemmelsdokumenter skal eiendommen føres inn med sin aktuelle skyld (i by areal). Av hjemmelsdokumenter overføres bare det siste som gir grunnbokhjemmel. Man må imidlertid passe nøie på om noe tidligere hjemmelsdokument samtidig inneholder heftelser. Disse må anmerkes i avdelingen for heftelser.

Til avdelingen for heftelser overføres alle de heftelser (pengeheftelser, bruksrettigheter, skylddelingsforretninger og opmålingsforretninger m. m.) som er tinglyst på eiendommen. Heftelsene anmerkes i sin aktuelle prioritetsorden og således som de i øieblikket hviler på eiendommen. Prioritetsvikninger og delvise avlysinger skal således ikke føres over.

Dommeren må ved overføringen stadig ha bestemmelsen i lovens § 31 for øie. Han bør ikke innskrenke sig til bare å slette når loven pålegger ham dette som plikt, men også av eget tiltak i størst mulig utstrekning gjøre henvendelser til eieren både når heftelsen antagelig vil kunne slettes efter kunngjøring som nevnt i lovens § 31, 3. ledd, og når han antar at eieren på henvendelse vil skaffe de tilstrekkelige oplysninger til å slette en heftelse som det er sannsynlighet for er bortfalt.

Dommeren kan og bør også i en rekke tilfelle gjøre henvendelse til rettighetshaveren. På en rekke eiendommer i byene hviler det således heftelser til kommunen som i flere tilfelle ikke kan antas å ha noen betydning for vedkommende eiendom. Er dette åpenbart, bør dommeren slette av eget tiltak, jfr. § 31, 2. ledd. Opmerksomheten henledes for øvrig på overgangsbestemmelsen i § 39 nr. 1, som fører til at bestemmelsen i § 28 om sletning av dokumenter i grunnboken ikke trer i kraft før 1 januar 1941.

Art. 18. Personregistret.

Personregistret føres efter det påbudte skjema på løse blad som heftes inn i låsbare permer.

Bladene ordnes alfabetisk efter s l e k t s navnet på de personer tinglysingene gjelder. Hver person får ett eller flere blad.

Registret føres samlet for hele embedsdistriktet.

13 desbr. *I særlige tilfelle kan departementet samtykke i at registret føres særskilt for enkelte arter av dokumenter eller for enkelte deler av embedsdistriktet.*

N o t e. Departementet har anskaffet permer til personregistret til alle embeder. Foreløbig vil hvert embede få 2 à 3 permer. Permene åpnes bare ved hjelp av nøklen som gis en halv omdreining i låsen. Ved innsetning eller uttak av et blad, skal de blad som står foran føres over på de to løse stolper, hvorefter bladet tas ut eller settes inn, og bladene på de løse stolper igjen settes på plass.

Anmerkningene på bladene kan føres med maskin eller med penn og blekk. Det siste er antagelig mest praktisk når det gjelder å påføre en anmerkning på et tidligere innsatt blad.

Nøklen til permene kan av dommeren overlates til en kontorfunksjonær.

I landdistriktene har det nuværende personalregister i almindelighet vært ført efter personenes fornavn. I enkelte distrikter, således i Romsdal sorenskriveri, har man imidlertid i de senere år ført registret efter slektsnavnene uten at dette har ført til noen vanskeligheter. Departementet antar at det vil være av stor betydning, også for en riktig gjennemføring av navneloven, når man nu går over til å ordne personregistrene efter slektsnavnene.

For å lette gjennemføringen av denne bestemmelse bør dommerne gjøre namsmennene opmerksom på bestemmelsen, jfr. art. 2.

Art. 19. Anmerkningen i personregistret.

Hver persons blad skal øverst inneholde hans fulle navn fødselsår og -dag, bopel og i tilfelle også stilling.

Anmerkningen av et dokument i personregistret skal inneholde dagboknummer, dagen for innføringen i dagboken og et dokumentutdrag som tydelig skal angi hvilket dokument innføringen gjelder, alle rettsstiftelser som dokumentet inneholder og til slutt dagen for innføringen i registret.

N o t e. Efter bestemmelsen i tinglysingslovens § 33 kan for tiden følgende rettsstiftelser føres inn i personregistret: Utlegg, herunder avsetning og utpantning, arrest og andre midlertidige forføininger og panterettsutlegg på skifte, alt forsåvidt dokumentet gjelder løsøre, pantebrev i målepliktig ikke registrert skib og i flytedokker, ektepakter, kullysing og fletføring. Efter art. 4, vil embedskontoret bare ha avskrift av pantebrev i målepliktig skib og flytedokk (foruten ved kullysing og fletføring). Dokumentutdraget i personregistret bør derfor

ellers være særlig utførlig. Gjenstander som det er tatt utlegg i, bør således spesifiseres, hvis det gjelder mere verdifulle ting. 13 desbr.

Opbevares det avskrift av dokumentet ved kontoret, må det efter dokumentutdraget settes en henvisning til vedkommende pantebok.

I dokumentutdraget bør det foretas understrykning i likhet med det som gjelder for innføringen i dagboken.

Alle summer angis så vel med tall som bokstaver.

Art. 20. Overføring fra personalregistret til personregistret.

Når et dokument blir anmerket i personregistret, skal så vidt mulig overføres til vedkommende blad alt det som er anmerket i personalregistret vedrørende den person tinglysingen gjelder, og som kan anmerkes i personregistret efter tinglysingslovens § 33.

Overføringen fra personalregistret til personregistret kan ellers finne sted når det passer.

Note. Det bør anmerkes på bladet om tinglysingene fra personalregistret er overført eller ikke. Overføringen kan foretas bare ved henvisning til vedkommende tinglysing i personalregistret. Det vil være heldig å overføre hele det gamle personalregister til personregistret, så man ikke er nødt til å undersøke begge registre.

Efter tinglysingslovens § 33 kan testamenter ikke tinglyses. Heller ikke hjemmelsbrev til målepliktig fartøi mellem 4 og 25 brutto registertonn (seilfartøier op til 50 tonn). Disse og andre tinglyste dokumenter som ikke lenger er gjenstand for tinglysing eller anmerkning i personregistret, som åpning av konkurs- og akkordforhandling eller gjeldsmegling, umyndiggjørelse, fredlysing m. m. skal ikke overføres til personregistret. Det følger herav at de heller ikke skal tas med i tinglysingsanmerkninger eller pantattester. Når det hittil ved enkelte embeder har vært almindelig i tinglysingsanmerkningene å uttale sig om hjemmelen til et målepliktig ikke registrert fartøi, må denne praksis som heller ikke tidligere kunde antas å være riktig, nu ophøre.

Dommeren må ved overføringen til personregistret i likhet med det som gjelder ved overføringen til grunnboken nøie gjennemgå tinglysingene, og ikke overføre noe dokument som kan slettes. Han bør også her gjøre henvendelser til eiere og rettighetshavere for om mulig å få fjernet tinglysinger som må antas å ha tapt sin betydning, jfr. tinglysingslovens § 34, siste ledd. Man må dog merke sig bestemmelsen i § 39, nr. 2 hvorefter tinglysinger i personalregistret bare kan slettes efter den hittil gjeldende lovgivning.

13 desbr.

Art. 21. Tinglysingsattest.

Attest om tinglysing efter lovens § 11, 1. ledd gis når dokumentet er endelig anmerket i grunnboken eller personregistret.

Attesten skal inneholde eiendommens navn, nummer og skyld (i by areal) og herredet eller byen hvor den ligger, hvis dokumentet er anmerket i grunnboken, og vedkommende persons navn, fødselsdag og -år, hvis det er anmerket i personregistret. Det skal anføres hvor dokumentet i tilfelle blir opbevart i avskrift ved kontoret, jfr. art. 4 og 22. Videre attesteres det beløp som er betalt for tinglysingen eller om denne er gebyrfri, jfr. sportellovens § 174.

Efter tinglysingslovens § 11, 2. ledd, første punktum, skal det i attesten bl. a. gjøres anmerkning om det som er oplyst i dokumentet om fast eiendoms navn, skyld eller areal ikke stemmer med grunnboken. Videre skal det gjøres anmerkning om mulige tidligere rettsstiftelser som begrenser utstederens rådighet over eiendommen. Hvis en tvangsforretning angir som eier en annen enn den som har hjemmel efter grunnboken, skal det anmerkes hvem som har grunnbokhjemmel.

Anmerkning på pantobligasjoner eller skadesløsbrev om tinglyste heftelser skal inneholde dokumentenes eller vedkommende heftelsers dagboknummer og almindelige navn, dagen for dagbokføringen, en kort angivelse av heftelsenes innhold, herunder den berettigedes navn og heftelsens beløp (i tilfelle det årlige). For utleggsforretninger som er innført samme dag gis oplysning om når de er avholdt.

Heftelsene bør så vidt mulig nevnes i prioritetsorden.

Heftelser som skjønnes å være av mindre betydning kan anmerkes summarisk, idet vedkommende dokumenters dagboknummer alltid skal anføres.

Note. Tinglysingsattesten og anmerkningen av tidligere heftelser blir i det vesentlige overensstemmende med nuværende praksis.

Når et dokument er dagbokført, må det tas med i en tinglysingsanmerkning eller en pantattest. Er det blandt heftelsene noen som ennu ikke er ført endelig inn i grunnbok eller personregister eller som er avvist, må dette anmerkes.

I noten til art. 20 er det nevnt at dokumenter som ikke lenger kan tinglyses, jfr. §§ 12 og 33, ikke skal tas med i tinglysingsanmerkning eller pantattest.

Man gjør opmerksom på tinglysingslovens § 41, nr. 2 som forandrer sportellovens § 53.

Art. 22. Opbevaring av avskrifter.

Avskriftene av de tinglyste dokumenter samles i de vanlige pantebokpermer, felles for hele embedsdistriktet hvis ikke dagbokføringen er delt. Avskriftene ordnes efter dagboknummer.

Skjøte- og panteboken deles i 2 rekker; en skjøtebok A og en pantebok B, som gis løpende nummer for hver rekke. 13 desbr.

I skjøteboken (A) samles avskrifter av alle dokumenter av varig betydning, som hjemmelsdokumenter, grensebeskrivelser, skylddelingsforretninger, offentlige og private utskiftninger, dokumenter om stedsevarige bruksrettigheter.

Avskrift av festekontrakter, hvorefter feste er gitt særskilt blad i grunnboken, opbevares i skjøteboken.

I panteboken (B) samles avskrifter av alle de dokumenter vedrørende fast eiendom som bare har tidsbegrenset betydning og alle avskrifter av dokumenter i personregistret.

Departementet kan samtykke i en ytterligere deling av panteboken.

Først i hver skjøte- og pantebok heftes inn løse ark som paginéres. Her avskrives efter dagboknummer alle de korte påtegninger, hvorav det ikke skal leveres avskrift, jfr. art. 4, avsnitt 9, hvis det ikke er åpen plass på avskriften av hoveddokumentet til avskriving av påtegningen.

Inntil de fast innbundne skjøte- og pantebøker som ennu er i bruk er skrevet ut, kan dokumenter med kort tekst skrives av i disse, jfr. også art. 4, 3dje avsnitt.

Note. Av økonomiske grunner har departementet ikke funnet å kunne gå til anskaffelse av de nødvendige arkivskap til innføring av aktsystemet for opbevaring av avskrifter av de dokumenter som er anmerket i grunnboken.

Ved flere embeder er det nu særskilte pantebøker for enkelte deler av distriktet. Panteboken er således ofte delt mellem by- og landdistrikt. Det blir herefter i almindelighet ikke adgang til noen stedlig deling av pantebøkene, jfr. art. 9, 2. avsnitt.

Art. 23. Uttak av avskrifter efter sletning.

Når et dokument er slettet i grunnboken eller personregistret, skal det gjøres anmerkning om det med angivelse av dagen for sletningen på avskriften i skjøte- og panteboken. Avskriften overstrykes samtidig med en loddrett strek eller overstemples med et lett synlig gummistempel tvers over teksten. Minst en gang om året tas alle de avskrifter som er slettet ut av skjøte- og pantebøkene, og legges i en mappe for slettede dokumenter i vedkommende kalenderår, ordnet efter dagboknummer.

De paginerte sider foran i skjøte- og panteboken tas ut når alle dokumentavskriftene på arket er slettet. Arket påføres vedkommende panteboks nummer og legges i en særskilt mappe, ordnet efter panteboknummer og sidenummer.

Når 5 år er gått efter utløpet av det kalenderår som mappen over overstrøkne avskrifter gjelder, sendes denne inn til vedkommende statsarkiv. Mappene over de uttatte paginerte pantebokark

13 desbr. *sendes vedkommende statsarkiv når 5 år er gått efterat vedkommende mappe er fylt og avsluttet.*

Når skjøte- og pantebøkene ved uttak av slettede avskrifter er blitt tilstrekkelig tynne, kan innholdet av 2 eller flere permer med kontinuerlig nummer samles i én perm. Innholdet av de tidligere permer ordnes efter disses skjøte- og panteboknummer. Etiketten på pantebokpermen forandres således at den angir nummerne for alle de skjøte- eller pantebøker som permen inneholder. Det bør også tas inn et tittelblad i permen med angivelse av hvilke tidligere panteboknummer permen inneholder.

Bestemmelsene i denne artikkel skal såvidt mulig også anvendes ved sletning av dokumenter som er tinglyst før loven om tinglysing trådte i kraft.

Art. 24. Avlysing.

Et dokument som tinglyses som bevis for at en heftelse er falt bort eller for at den berettigede samtykker i det, jfr. tinglysingslovens § 32, opbevares i original eller avskrift på den måte som er bestemt i art. 5.

Note. Lovens § 32 omhandler en virkelig tinglysing og ikke en sletning på grunnlag av et hjelpedokument. Reglene for avskrift retter sig imidlertid her efter art. 5 og ikke efter art. 4.

Man må merke sig lovens bestemmelse om at avvisning skal besluttes hvis beviset ikke er tilstrekkelig til at heftelsen kan slettes, jfr. § 32, sisté ledd.

Videre må merkes at efter lovens § 32, annet ledd, er det også for skadesløsbrev innført den regel som tidligere bare gjaldt pantobligasjoner, at kvittering må være skrevet på selve dokumentet eller dette leveres inn til dommeren til påtegning før det kan slettes.

Attest for sletningen (avlysingen) skal gis på dokumentet på en slik måte at påtegningen ikke kan fjernes.

Avlysing er gebyrfri efter sportellovens § 52.

Art. 25. Kunngjøring efter lovens § 31, 3. ledd og § 39 nr. 3.

Opfordringen til mulige rettighetshavere eller mulige eiere om å melde sig til tinglysingsdommeren kunngjøres ved innrykning én gang i Norsk Kunngjørelsestidende og i en eller flere aviser som er almindelig utbredt på stedet.

Fremgår det av grunnboken eller personregistret hvem rettighetshaverne eller den mulige eier kan være, eller kan den som forlanger sletningen eller godkjenning av grunnbokhjemmel gi oplysning om dette, bør dommeren sende vedkommende varsel i anbefalt brev.

Note. For kunngjøring av opfordringene skal det ikke betales noe gebyr, men rekvirenten må betale utgiftene ved kunngjøringen m. m. 13 desbr.

Dommeren står fritt om han vil kunngjøre i en eller flere aviser. I almindelighet bør kunngjøring i en avis være tilstrekkelig.

Dommeren bør selv rette henvendelse til vedkommende eiere av de faste eiendommer angående anvendelsen av bestemmelsene i lovens § 31, 3. ledd og § 39 nr. 3.

Varsel i anbefalt brev forutsetter at en adresse kan bringes på det rene. Gjelder det en større skare av mulige rettighetshavere f. eks. efter en antagelig bortfalt gammel servitutt, kan det ikke være nødvendig i tilfelle å varsle alle i anbefalt brev.

Art. 26. Utskrifter av tinglysingsbøker og -registre.

Enhver kan kreve utskrift av tinglysingsbøker og -registre mot betaling av det lovbefalte gebyr.

Begjæringer om utskrifter bør efterkommes i den tur hvori de er kommet inn til kontoret.

I særlige tilfelle kan dommeren bestemme at en utskrift kan gis utenfor tur.

En almindelig begjæring om utskrift av dokumenter som ennu ikke er dagbokført, skal i almindelighet ikke efterkommes.

En almindelig begjæring om utskrift av dagbokførte dokumenter eller visse grupper av disse efterkommes til tider som bestemmes av tinglysingsdommeren under hensyntagen til arbeidsmengden ved kontoret. I almindelighet bør de spesielle utskriftsbegjæringer ekspederes først.

Det er forbudt å motta betaling for å ekspedere utskrifter utenfor tur, selv om arbeidet utføres utenfor den ordinære kontortid.

Note. Tinglysingens bøker og registre er offentlige. Hvem som helst kan derfor begjære utskrifter av disse. Ved hvert embede skal det som tidligere føres en særskilt bok hvor alle begjæringer om utskrifter føres inn efter tur med angivelse av den dag begjæringen er kommet inn og den dag utskriften sendes til rekvirenten. Dommerens beslutning om å ekspedere en utskrift utenfor tur treffes helt formløst. Han kan overlate denne avgjørelse til vedkommende funksjonær, men bør da kontrollere hvorledes bemyndigelsen benyttes. Det bør anmerkes i utskriftjournalen om et dokument er ekspedert utenfor tur.

Departementet har funnet å burde innskjerpe bestemmelsen om at ingen av kontorets vedkommende må gjøre sig noen fordel av at utskrifter ekspederes i eller utenfor tur selv om

13 desbr. dette finner sted som overtidsarbeide. Bestemmelse om ekspedisjon utenfor tur bør bare treffes når rekvirenten sannsynliggjør at det er særlig viktig for ham at han får utskriften så tidlig som mulig, f. eks. fordi han ellers vilde kunne risikere et økonomisk tap.

Efter forskriftene vil det ikke bli anledning til å ha hvilende en almindelig begjæring om utskrift av dokumenter som tinglyses ved et kontor. En avis som ønsker å offentliggjøre tinglysinger, vil således være henvist til å sende inn begjæringer om utskrifter med visse mellemrum, eller treffe en ordning med en funksjonær ved kontoret, jfr. art. 28.

Art. 27. Publikums adgang til tinglysingsbøker og -registre.

Enhver kan i almindelighet få adgang til å gjennemse tinglysingsbøker og- registre — dagbok, grunnbok, personregister samt skjøte- og pantebøker — under tilsyn av dommeren, og i den utstrekning han finner forsvarlig av hensyn til arbeidet ved kontoret.

Tinglysingens bøker eller registre må ikke lånes ut til bruk utenfor kontoret.

Gjennemsyn kan finne sted hver arbeidsdag når kontoret ellers er åpent for publikum. Dommeren kan ved de større tinglysingskontorer eller når særlige forhold foreligger, begrense tiden for publikums adgang til slikt gjennemsyn til minst 3 timer hver dag.

Under gjennemsynet er det adgang til å gjøre korte notater. Utførlige notater eller fullstendige avskrifter kan bare tillates i særlige tilfelle og efter særskilt tillatelse av dommeren.

Spørsmål i telefonen om bøkenes eller registrenes innhold kan besvares hvis arbeidsmengden ved tinglysingskontoret tillater det.

Note. Det er ikke anledning til å ta noen betaling for publikums gjennemsyn av bøkene. Heller ikke må det tas noen betaling for i enkelte tilfelle å tillate gjennemsyn utenfor den ordinære tid eller for å svare på spørsmål i telefonen.

Bestemmer dommeren at tiden for gjennemsyn av tinglysingens bøker og registre skal innskrenkes, bør dette kungjøres ved opslag på kontoret og på annen hensiktsmessig måte. I den tid publikum har adgang til gjennemsyn, bør kontorets personale om mulig i størst mulig utstrekning stå til disposisjon for publikum, både til hjelp for dette og til kontroll.

Dommeren må kunne nekte at det tas almindelige notater til bruk ved offentliggjørelse. Formålet med den offentlige adgang til bøkene er først og fremst å gi enhver en enkel og grei anledning til å få oplysninger om tinglysinger vedrørende de enkelte eiendommer eller personer, som har særlig interesse for vedkommende. Det stemmer ikke med dette formål om

f. eks. en avis hver dag sender op en mann for å gjøre notater fra dagboken om de tinglyste dokumenter. 13 desbr.

Dommeren bør dog i særlige tilfelle ha anledning til å samtykke i at det tas mere utførlige private avskrifter, f. eks. til bruk ved historiske undersøkelser, når dette kan gjøres uten vesentlig ulempe for arbeidet ved kontoret.

Art. 28. Oplysninger til pressen.

Tinglysingsdommeren kan tillate en funksjonær ved kontoret å treffe avtale med aviser og tidsskrifter eller andre som måtte ha særlig interesse av det, om levering av almindelige opgaver over de tinglyste dokumenter. Avtalen må godkjennes av dommeren. Arbeidet må utføres utenfor den fastsatte arbeidstid. Det må ikke gis noen embedsmessig bekreftelse av riktigheten av opgaven.

For øvrig kan dommeren undtagelsesvis og for hvert enkelt tilfelle tillate gitt ubekreftede opgaver over eller private utskrifter av det som er tinglyst.

Note. Dommeren må påse at det ikke beregnes noen urimelig godtgjørelse. Såvel dommeren, vedkommende kontorfunksjonær som avisen, kan forelegge avtalen for Justisdepartementet. Er det grunn til det, bør det skje en rimelig fordeling av denne adgang til ekstrainntekt mellem flere funksjonærer. Hvis vedkommende funksjonær ikke opfyller avtalen tilfredsstillende, kan dommeren overlate arbeidet til en annen.

De særlige tilfelle hvor dommeren ellers kan tillate at det gis private utskrifter av det som er tinglyst, kan f. eks. være når utskriften inngår i historiske undersøkelser.

Skrivelse *) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Flekkefjord. 13 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet angående overenskomst **) mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 angående den civile rettergang. 14 desbr.

Ifølge note av 21 november 1935 fra den britiske legasjon i Oslo er der gjort en del tilføielser i fortegnelsen over de myndigheter i Canada, til hvilke begjæringer om forkynnelse og rettsanmodninger blir å rette. Den fullstendige fortegnelse gjengis nedenfor:

Provins eller territorum.	*Autoritet.*	*Sprog.*
Ontario	Attorney-General, Toronto	engelsk
Quebec	Attorney-General, Quebec	engelsk eller fransk

*) Kunngj. 16 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1931 s. 207.

14 desbr.	Nova Scotia	Attorney-General, Halifax	engelsk
	Prince Edward Island	Attorney-General, Charlottetown	engelsk
	British Columbia	Attorney-General, Victoria	engelsk
	Manitoba	Attorney-General, Winnipeg	engelsk
	Saskatchewan	Attorney-General, Regina	engelsk
	Alberta	Attorney-General, Edmonton	engelsk
	North West Territories	Commissioner of the North West Territories, Ottawa	engelsk
	Yukon Territory	The Gold Commissioner of the Yukon Territory, Dawson City	engelsk
	New Brunswick	Attorney-General, Fredericton	engelsk

16 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Dortea Tharaldsens arvinger oprettede «Dortea og H. Tharaldsens legat» til trengende gamle i Nordre Osen annekssogn i Åmot prestegjeld.

16 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved enkefru Anbjørg Næss's testament av 9 august 1934 oprettede «Lensmann Oluf Næss og hustru Anbjørg Næss's legat» til fordel for sykepleiersker som trenger rekreasjon.

16 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet.

Ved Kronprinsregentens resolusjon av 5 desember 1935 er det bestemt:

«I henhold til § 11 i lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 bestemmes at de i Arbeidsdepartementets foredrag av 5 desember 1935 angitte arter av elektriske apparater fra 1 januar 1936 skal underkastes kontroll.»

De i Arbeidsdepartementets foredrag angitte arter av elektriske apparater er følgende:

Lavspente apparatkontakter, bonemaskiner, brødristere, cirkulasjonsapparater, dyrematkokere, grammofonmotorer, grillapparater,

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

håndtørreapparater, hurtigkokere, kaffetraktere, kaffekverner, kjøkkenmotorer, krølltangvarmere, krølltenger med innbygget element, kyllingmødre, limkokere, loddebolter, massasjeapparater, matvarmere, strykejern, strykejernrister, støvsugere, symaskinmotorer, ur, tekanner, vaffeljern, varmekolber, varmeskap, vannvarmere, vindusvarmere, vispe- og røremaskiner. 16 desbr.

I henhold til § 11 p. 2 i lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24 mai 1929 skal departementet fastsette følgende gebyrer som gjeldende inntil videre for kontroll med ovennevnte arter av apparater:

Prøvegebyr kr. 20,00.

Omsetningsgebyr 1/2 % av bruttodetaljutsalgsprisen.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet. 17 desbr.

I medhold av kongelig resolusjon av 21 september 1934 bestemmes at punkt 1 i departementets kunngjøring av samme dag, jfr. kunngjøring herfra av 19 mars 1935, fra og med 1 januar 1936 skal lyde:

Fra og med 1 januar 1936 kan innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfor bare skje mot betaling av 55 øre pr. 100 kg brutto.

Fra denne bestemmelse er undtatt salg av korn- og skolmfrukter av egen avl.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at lov om brandvesenet av 15 august 1908 skal være gjeldende for Stange bygningskommune i Hedmark fylke, og at stedet skal gå over til egen kommune i brandvesenets anliggender. 17 desbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet. 18 desbr.

På forespørsel fra en sorenskriver om hvordan det vil bli å forholde med hensyn til stempelavgift av dokumenter som innleveres til tinglysing men blir avvist efter den nye tinglysingslov av 7 juni 1935 fordi grunnbokshjemmelen ikke er i orden, svarer departementet at det efter stempellovgivningen ikke antas å være adgang til å undlate å forlange stempelavgift av vedkommende dokumenter.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Syd-Afrika-Sambandet 20 november 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst**) om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933. 19 desbr.

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 527.

19 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra den sveitsiske legasjon har China ratifisert Genèvekonvensjonene *) av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger.

19 desbr. **Skriv** **) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt for Lærdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

19 desbr. **Skriv** **) frå Socialdepartementet um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke.

19 desbr. **Skrivelse** ***) fra Socialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Støren herred, Sogn og Fjordane fylke.

19 desbr. **Cirkulære** fra Poststyret.

Handelsdepartementet har bestemt at Norges handelshøiskole ved rektor skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker.

20 desbr. **Kongelig resolusjon.**

§ 2 i reglementet for teologisk embedseksamen ved Universitetet skal fra og med vårsemestret 1937 lyde således:

«Den teologiske embedseksamen avholdes ved slutningen av hvert semester efter nærmere bekjentgjørelse fra fakultetet.

Anmeldelse til eksamen skjer ved en til fakultetet stilet skrivelse, som av kandidaten personlig innleveres til Det teologiske fakultets sekretær innen en fastsatt frist. Skrivelsen skal inneholde en kort utsikt over kandidatens liv og studier samt opgave over de pensa, som han i de forskjellige fag har valgt å gjøre til gjenstand for spesielt studium. Den skal dessuten være ledsaget av beviser for bestått artium og beståtte forberedende prøver samt universitetskassererens kvittering for betalt eksamensavgift. Likeledes vedlegges ved anmeldelsen til 1ste avdeling bevidnelse fra en av lærerne i kirkehistorie for at kandidaten har deltatt i 1-semesters obligatoriske seminarøvelser i kirkehistorie.»

20 desbr. **Kongelig resolusjon.**

§ 2 i reglementet for embedseksamen ved Det teologiske menighetsfakultet skal fra vårsemestret 1937 lyde således:

«Den teologiske embedseksamen avholdes ved slutningen av hvert semester efter nærmere bekjentgjørelse fra fakultetet.

---

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1932 s. 327.
**) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 48.
***) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

Anmeldelse til eksamen skjer ved en til fakultetet stilet skrivelse, som av kandidaten personlig innleveres til menighetsfakultetets dekanus innen en fastsatt frist. Skrivelsen skal inneholde en kort utsikt over kandidatens liv og studier samt opgave over de pensa, som han i de forskjellige fag har valgt å gjøre til gjenstand for studium. Den skal dessuten være ledsaget av beviser for bestått artium og beståtte forberedende prøver samt kassererens kvittering for betalt eksamensavgift. Likeledes vedlegges ved anmeldelsen til 1ste avdeling bevidnelse fra en av lærerne i kirkehistorie for at kandidaten har deltatt i 1-semesters praktiske øvelser i kirkehistorie.» 20 desbr.

Kongelig resolusjon. 20 desbr.

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Grungedal sogn i Vinje herred, prestegjeld og lensmannsdistrikt og Rauland og Møsstrand sogn i Rauland herred, prestegjeld og lensmannsdistrikt i Telemark fylke på den ene side og Røldal sogn, herred, prestegjeld og lensmannsdistrikt og Ullensvang sogn, herred, prestegjeld og lensmannsdistrikt i Hordaland fylke på den annen side fastsettes å skulle gå overensstemmende med den i et fremlagt utkast beskrevne grense, sålydende:

1. Grensen mellem Røldal sogn og herred i Hordaland fylke og Grungedal sogn i Vinje herred, Telemark fylke: Fra høieste punkt av Kistenuten (1650 m), hvor Suldal herred i Rogaland fylke motstøter, nordøstover i rett linje til høieste punkt av Kista (1328 m), derfra nordover i rett linje til Høifjellskommisjonens almenningsvarde på en haug på nordsiden av Ståvasstranden litt innenfor der hvor Ståvassviken stryper sig sammen, og fra varden videre i samme retning ut i Ståvatnet. Grensen går så efter Ståvatnet til Ulevåelvens utløp i dette, derfra efter Ulevåelven til Nupselvens utløp i denne og videre efter Nupselven og Nupstjønn til dettes nordende i Trollhol, hvorfra grensen går nord-nordøst i rett linje til høieste punkt på Nupseggen (1656 m), herfra nordøst i rett linje til toppen av Simletind (1500 m) og videre efter rettlinjen mot innerste Sandviken i Nedre Hellevatn ut i vatnet, hvor Rauland herred i Telemark fylke motstøter.

   Høidetallene refererer til Høifjellskommisjonens krokier over terrenget Snenuten — Vassdalseggen og over terrenget mellem Breifonn og Blyvardenuten.
2. Grensen mellem Røldal sogn og herred i Hordaland fylke og Rauland sogn og herred i Telemark fylke: Fra det punkt hvor rettlinjen fra toppen av Simletind mot inner-

20 desbr. ste Sandviken i Nedre Hellevatn treffer herredsgrensen mellem Vinje og Rauland — som går opefter Songavassdraget — efter Nedre Hellevatn til innerste Sandviken. Herfra efter Urevassbekken og Store Urevatn til der hvor bekken fra Lille Urevatn renner ut i vatnet og videre østnordøstlig rettlinjet til toppen av Urenut, hvor Ullensvang herred i Hordaland fylke motstøter.

3. Grensen mellem Ullensvang sogn og herred i Hordaland fylke og Rauland herred i Telemark fylke: Fra toppen av Urenut, hvor Røldal herred i Hordaland fylke motstøter, nordøstlig til toppen av Brasfetnut, derfra nordover til vasskillet i Rekkingskaret mellem de to tjønn øverst i skaret, så nordøstover til overkanten av Skyttarfossen i Kvenna og videre til høieste Blyvardenuten (1452 m på de fotogrammetriske nymålinger), hvor Eidfjord herred i Hordaland fylke og Uvdal herred i Buskerud fylke motstøter.

20 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Den civile og geistlige inndelingsgrense mellem Røldal og Ullensvang sogn, herreder, prestegjeld og lensmannsdistrikter i Hordaland fylke fastsettes fra Eltarnutens høieste topp å skulle gå videre i rett linje til toppen av Ulvenut, hvor Rauland herred i Telemark fylke motstøter.

20 desbr. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av lov av 9 juni 1922 om forandringer i og ikrafttredelsen av lov av 9 mars 1917 om ophevelse av magistratembedene m. v. § 3 bestemmes at politimesteren i Grimstad i den tidligere magistrats sted inntil videre skal være medlem av helserådet i Grimstad.

20 desbr. **Kongelig resolusjon** *) om fastsettelse av skibsavgifter for kalenderåret 1936 til Bergens, Ålesunds og Kristiansunds (N.) børser.

20 desbr. **Kongelig resolusjon** *).

Med hjemmel i § 6 i regler om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse bemyndiges Forsvarsdepartementet til å utbetale officerer som beordres til stabschefer ved divisjonene flytningsgodtgjørelse ved til- og frabeordring med full dekning for flyttegodset samt refusjon for billettutgifter for egen person med husstand.

Det beløp som i henhold hertil kan tilståes for den

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

enkelte flytning, begrenses dog til følgende maksimumsbeløp, gjeldende inntil videre: 20 desbr.

For flytning til eller fra:

Halden	kr.	400,00
Kristiansand S.	»	500,00
Bergen	»	600,00
Trondheim	»	600,00
Harstad	»	1 200,00

Kongelig resolusjon *). 20 desbr.

Arbeidsdepartementet bemyndiges til å vedta almindelige tilleggsbestemmelser til

1) Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene og
2) Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene,

begge av 23 november 1933, overensstemmende med departementets foredrag av 20 desember 1935.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på «Ludvig Lee's Legat for Kongsberg Diakonisseforening til minne om hans foreldre Jon T. Lie og hustru Marie Lie, født Tollefson», oprettet ved gavebrev av 5 november 1935. 21 desbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori er uttalt at når en forliksklage blir tilbakekalt efterat den er påtegnet berammelse og forkynt, antas saken å måtte heves ved forliksrådets kjennelse efter tvistemålslovens § 100 (jfr. skrivelse av 8 januar 1929, inntatt i Lovtidende). Derimot antas kjennelse ikke påkrevet dersom klagen blir tatt tilbake efter å være berammet, men før den er forkynt, og forliksrådet får meddelelse herom. 21 desbr.

Gebyr efter sportellovens § 85 a beregnes ikke når saken faller bort uten kjennelse.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om nye politivedtekter for Buksnes herred, Nordland fylke. 21 desbr.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet angående bestemmelse om grensene for vernskogen innen Snilfjord herred, Sør-Trøndelag fylke. 21 desbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved Anton H. Svarstads testament av 29 mars 1928 oprettede «Anton og Sophia Svarstads legat» til Kroksund gamlehjem, Hole. 23 desbr.

*) Kunngj. 21 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

23 desbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om at de av departementet i medhold av motorvognlovens § 19 annet ledd fastsatte innskrenkende bestemmelser for motorvognkjøring i forskjellige gater i Bergen opheves, idet tilsvarende bestemmelser nu er fastsatt av Bergens formannskap med hjemmel av trafikkreglenes § 39.

24 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Nordisk konvensjon angående arv og dødsboskifte.

Mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige er det 19 november 1934 inngått en konvensjon **) om arv og dødsboskifte, som trer i kraft 1 januar 1936.

Konvensjonen gir bestemmelser angående rett til arv, til å kreve skifte, til å sitte i uskiftet bo m. v., og kommer til anvendelse når vedkommende avdøde ved sin død var statsborger i en av de nevnte nordiske stater og bosatt i en av disse. Den følger for de internasjonal-privatrettslige regler som den trekker op, i det vesentlige domicilprinsippet, som jo også er det prinsipp som den norske internasjonale privatrett ellers bygger på. Domicilprinsippet er dog ikke helt gjennemført. Således kommer bl. a. også statsborgerprinsippet delvis til anvendelse.

Konvensjonens kapitel I inneholder bestemmelser om rett til arv — i henhold til lov og testament — og om rett til å sitte i uskiftet bo m. v.

Her må særlig merkes den rett som arving, legatar og gjenlevende ektefelle efter art. 1—3 og 5 har til under visse betingelser å kreve statsborgerlandets lov bragt til anvendelse, når avdøde ikke hadde bodd de siste 5 år i det land hvor han var bosatt ved dødsfallet. Er det i et slikt bo umyndige arvinger, må skifteretten dra omsorg for at deres rett i henhold til disse bestemmelser blir tilgodesett. Den bør og som regel gjøre myndige arvinger bekjent med deres mulige rett i henhold til bestemmelsene.

Medfører en begjæring fra en arving eller legatar efter art. 1 at statsborgerlandets lov blir bragt til anvendelse, vil denne lov bli å anvende på fordelingen av arven i sin helhet, og ikke bare i den utstrekning som vedkommende arvings eller legatars tarv tilsier.

Det at en livsarving krever skifte efter art. 2, medfører ikke uten videre at statsborgerlandets materielle arverettsregler får anvendelse på skiftet. Hertil kreves særskilt begjæring efter art. 1.

Efter art. 6 skal den som krever statsborgerlandets lov

*) Kunngj. 30 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
**) Inntatt s. 888.

bragt til anvendelse, om nødvendig godtgjøre at de fastsatte 24 desbr.
vilkår er til stede, og fremlegge oplysninger om innholdet av statsborgerlandets lov (smlgn. tvistemålsloven § 191). Skifteretten må dog være forpliktet til selv å anstille undersøkelser i rimelig utstrekning om innholdet av den fremmede lov. Den vil her være ansvarsfri når den går frem på den måte som er nevnt i sluttprotokollen (jfr. nedenfor).

Kapitel II omhandler arvelaterens gjeld.

Her må merkes bestemmelsen i art. 18 om at preklusivt proklama som er utferdiget i boet efter en statsborger i en av statene, ikke får virkning for kjente fordringer, når fordringshaveren er bosatt i en av de andre stater, og ikke i tide har fått særskilt underretning om proklamaet og dets virkning eller på annen måte fått kjennskap til dette. Skifteretten må derfor når avdøde var statsborger i en av statene (også i Norge), gi de kjente fordringshavere i de andre stater særskilt underretning overensstemmende med denne artikkel.

Kapitel III gir bestemmelser om den formelle fremgangsmåte ved skiftebehandlingen.

Særlig må merkes at behandlingen av boet efter art. 19 også skal omfatte formue som finnes i de andre stater. Art. 22 gir forskrifter om myndighetenes plikt i de angjeldende stater til å yde medvirkning til bobehandlingen i disse tilfelle.

Kapitel IV inneholder en del almindelige bestemmelser.

Merkes må art. 29, hvorefter konvensjonen ikke kommer til anvendelse når arvelateren er død før konvensjonens ikrafttreden og heller ikke når en gjenlevende ektefelle har sittet i uskiftet bo og den først avdøde ektefelle er død før det nevnte tidspunkt.

I slutningsprotokollen er det gjort rede for den fremgangsmåte som skal følges når det i en av statene er av betydning å få offisiell oplysning om de rettsregler som gjelder i en annen.

Konvensjonen vil bli inntatt i Lovtidendes 2nen avdeling.

Departementet finner grunn til i forbindelse med denne konvensjon å henlede opmerksomheten på den konvensjon om konkurs som tidligere er inngått mellem de samme stater 7 november 1933, og som trådte i kraft 1 januar 1935. Konvensjonen er inntatt i Lovtidende 1934, s. 621.

Samtlige skifteretter innen hr. fylkesmannens distrikt bes gjort kjent med denne rundskrivelse.

24 desbr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet um ny politivedtekt og um tobakksvedtekt for Meldal herad, Sør-Trøndelag fylke.

27 desbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet angående innskrenkende bestemmelser for passering med motorvogn over Minnesund bru, Akershus fylke.

28 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på «Lærerinne Anne Sagbakkens Legat» for trengende elever i Heistad krets, Eidanger.

28 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Canada 12 desember 1935 deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst ***) om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931.

28 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Nicaragua 12 desember 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst †) om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn, Genève 30 september 1921.

28 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet. Ifølge meddelelse fra Folkeforbundets generalsekretær har Nicaragua 12 desember 1935 deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst ††) om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933.

28 desbr. **Skrivelse** †††) fra Socialdepartementet om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Foldal herred, Hedmark fylke.

30 desbr. **Skriv** [1]) frå Socialdepartementet um brigde i §§ 1 og 2 i den vedtekta som gjeld um stengjingstid for utsalsstader i Stord herad, Hordaland fylke.

30 desbr. **Skriv** [1]) frå Socialdepartementet um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Strandebarm herad, Hordaland fylke.

30 desbr. **Skrivelse** **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av strøket nordenfor Ringgaten mellem bygrensen og Sandakerveien (Torshovdalen) i Oslo samt vedtekter for kvar-

*) Kunngj. 30 desember i Lovtid. 1ste deild nr. 49.
**) Kunngj. 4 januar 1936 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1936.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 471.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1922 s. 179.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 527.
†††) Kunngj. 30 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.
[1]) Kunngj. 4 januar 1936 i Lovtid. 1ste deild nr. 1 for 1936.

talet mellem Matrandveien, Trondhjemsveien, Rosenhoffgaten og Langgaten og for kvartalet mellem Torshovgaten, Ole Bulls gate, Østgaards gate og Christies gate i Oslo. 30 desbr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om tobakksvedtekt for Leinstrand herred, Sør-Trøndelag fylke. 31 desbr.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om tobakksvedtekt for Tiller herred, Sør-Trøndelag fylke. 31 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 63, 1 forsåvidt Grimstad angår. 31 desbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en forretningsfører for en ligningsnevnd, hvori uttales at spørsmålet om hvorvidt en forretningsfører ved ligningsvesenet har plikt til uten godtgjørelse å meddele attester efter ligningsprotokollene til bruk ved behandling av andragender m. v., antas å bero på hvad det i så henseende måtte ha vært bestemt eller forutsatt ved hans ansettelse. Har intet vært bestemt herom, antas der å måtte være adgang for en ligningsfunksjonær til å beregne sig en rimelig godtgjørelse for det arbeide som er forbundet med å gi de omhandlede utskrifter. Hvor det dreier sig om utskrifter eller oplysninger til de skatteligne (landskattelovens § 86, tredje ledd, § 88, sjette ledd) kan der selvsagt ikke beregnes godtgjørelse, idet meddelelse av sådanne oplysninger må forutsettes å utgjøre en del av funksjonærens arbeide som sådan. 31 desbr.

Cirkulære fra Poststyret. 31 desbr.

Handelsdepartementet har bestemt at Norges veterinærhøiskole ved sekretæren skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker til statens post, og at forstandere for ordnede dissentermenigheter skal ha rett til å bruke tjenestemerker til post som staten skal bære portoen for.

Lov **) um trygdeavtalur fraa 6 juni 1930.

I. Samreglar for alle trygdeslag.

Innleiding.

§ 1. Denne lovi gjeld trygdeavtalur med private trygdeverk og Norigs Brandkasse. Likeins gjeld ho trygdeavtalur med kommunale trygdeverk naar avtalune gaar ut paa anna enn pension til tenestemennene aat kommunen eller til folket deira som lever att etter dei.

For attertrygding gjeld lovi inkje.

*) Kunngj. 4 januar 1936 i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1936.

**) Denne umsetjing av lovi til nynorsk vert innteki etter uppmoding frå Justisdepartementet i brev dagsett 22 januar 1936.

§ 2. Med sellskapet meiner denne lovi den som i avtala tek paa seg aa gjeva trygding (trygdaren).

Trygdetingaren er den som gjer avtala med sellskapet.

Trygdehavaren er den som hev rett til skadebot eller trygdesum, naar ei slik yting skal reidast ut i samhøve med avtala.

§ 3. Fyresegnene i denne lovi er fraavikande, naar inkje anna er sagt i lovi sjølv eller fylgjer av andre rettsreglar.

Den skyldnaden trygdetingaren hev til aa gjeva upplysningar naar avtala vert gjord.

§ 4. Naar avtala vert gjord, skal trygdetingaren gjeva upplysning um alle umstende som han veit um og bør skyna kann ha noko å segja for sellskapet.

§ 5. Gjev trygdetingaren rang upplysning, eller gjev han ikkje upplysning um eit umstende av det slaget som er nemnt i § 4, er avtala ikkje bindande for sellskapet, i fall han hev fare med svik, jfr. §§ 30 og 33 i lov um avtalur o. a. fraa 31 mai 1918.

§ 6. Er det grunn til aa tru at trygdetingaren korkje visste eller burde vita at ei upplysning han gav, var rang, svarar sellskapet som upplysningi hadde vore rett. Gav trygdetingaren ikkje upplysning um eit slikt umstende som nemnt i § 4, og kann han ikkje klandrast for den skuld, svarar sellskapet som det hadde fenge upplysningi.

I skadetrygding kann sellskapet likevel segja upp avtala med eit varsel paa 14 dagar.

§ 7. Er det av aktløyse at trygdetingaren gjev ei rang upplysning, er selskapet andsvarsfritt, dersom det er grunn til aa tru at sellskapet ikkje vilde ha teke paa seg trygdingi, um det hadde kjent til det rette tilhøvet; same regel gjeld for det tilfellet at trygdetingaren av aktløyse ikkje gjev upplysning um eit slikt umstende som er nemnt i § 4.

Er det grunn til aa tru at sellskapet hadde teke paa seg trygdingi, men paa andre vilkaar, vert andsvaret, utanfor førsletrygding, avmaata so at det fell saman med det som sellskapet vilde ha teke paa seg mot den premien som er avtala, um det hadde kjent til det rette tilhøvet; hev ein sum vorte utan attertrygding, vert skadeboti minka med den summen sellskapet kunde ha kravt hjaa attertrygdaren, um det hadde attertrygda summen (proratarегelen). I sjøtrygding og onnor førsletrygding svarar sellskapet berre so langt det vert ettervist at det umstendet som ikkje vart upplyst eller som det er gjeve rang upplysning um, ikkje hev havt noko aa segja for trygdetilfellet eller for skadeumfanget (kausalitetsregelen).

§ 8. Fær sellskapet vita at ufullstendige eller range upplysningar er gjevne, maa det segja fraa utan grunnlaus drygjing til trygdetingaren um kor langt det vil gjera retten sin gjeldande i det høvet; elles er retten spillt. Denne regelen gjeld inkje, dersom trygdetingaren er saka i svik.

§ 9. Sellskapet kann ikkje gjera gjeldande dei rettane § 6, andre leden, og § 7 heimlar, i fall det paa avtalingstidi visste eller burde ha visst at noko var rangt upplyst eller at eit umstende ikkje var upplyst. Det same gjeld naar det umstendet som det er gjeve rang upplysning um, eller som ikkje er upplyst, ikkje hadde noko aa segja for sellskapet, eller hev halde upp aa ha noko aa segja.

§ 10. Avtale i strid med fyresegnene i §§ 6 eller 8 eller 9 kann sellskapet ikkje gjera gjeldande utan i sjøtrygding.

Hev sellskapet teke undan rett til aa vera andsvarsfritt, heilt ut eller i nokon mun, i fall ein annan enn trygdetingaren hev gjeve ei rang upplysning eller ikkje gjeve upplysning, kann det ikkje gjera gjeldande strengare verknad av slik ferd enn um trygdetingaren sjølv hadde gjeve den range upplysning eller ikkje gjeve upplysningi.

Fyresegnene i fyrre leden gjeld paa tilsvarande maate, dersom sellskapet ikkje spør seg fyre hjaa trygdetingaren um eit umstende som det nemner og gaar ut ifraa i trygdebrevet, og so tek undan rett til aa vera andsvarsfritt, heilt ut eller i nokon mun, dersom dette umstendet ikkje skulde vera til. Denne regelen gjeld likevel berre, naar sellskapet kunde ha fenge upplysning hjaa trygdetingaren um det rette tilhøvet.

Tidi daa andsvaret til sellskapet kjem upp.

§ 11. Er det ikkje fastsett i trygdeavtala, naar andsvaret til sellskapet byrjar, vert andsvaret rekna for uppkome paa den tid daa sellskapet eller trygdetingaren sende fraasegn um at tilbodet fraa den andre parten var godteke.

Slik fraasegn skal reknast for send klokka 12 middag, um ikkje onnor sendingstid vert prova.

Premien.

§ 12. Premien er forfallen, so snart avtala er gjord.

Skal premien svarast i tvo eller fleire terminar, forfell dei seinare premiane fyrste dagen i kvar premibolk; det same gjeld naar trygdingi vert uppattnya anten paa same vilkaar som fyrr eller paa andre, eller lengd etter avtale eller i samhøve med reglane i § 84.

§ 13. Svarar ikkje trygdetingaren ein premi i rett tid, kann selskapet segja upp avtala med eit varsel paa tri dagar;

legg trygdetingaren premien fyrr denne tid er ute, er uppsegjingi utan verknad.

§ 14. Hev avtala ikkje falle burt etter uppsegjing, held andsvaret til sellskapet upp, dersom trygdetingaren ikkje svarar ein seinare premi (§ 12, andre leden) seinast fjortan dagar fraa den tid sellskapet sende honom skriftleg varsel eller minte han paa annan maate um forfallsdag. Paaminning kann sendast med rettsverknad tidlegast fjortan dagar fyre forfallsdag.

§ 15. Legg trygdetingaren ikkje premi, og fører det med seg at andsvaret til sellskapet stoggar, held trygdeavtala upp aa gjelda tri maanader etter forfallsdag, minder anten avtala i millomtidi er uppsagd eller premien er lagd eller sellskapet hev reist sak mot trygdetingaren til aa faa inn premien.

Vert premien lagd, kjem andsvaret uppatt for den parten av premibolken som daa er att. Reiser sellskapet sak til aa søkja inn premien, gjeld det same fraa den dagen stemning vert utteki.

§ 16. Segjer sellskapet upp ei trygdeavtale etter fyresegnene i denne lovi, eller held avtala upp aa gjelda i samhøve med § 15, hev sellskapet krav paa den premien det vilde ha tinga seg, um det hadde visst at trygdingi kom til aa vara so kort tid.

Held avtala upp aa gjelda av ein annan grunn, fær sellskapet rett til den parten av premien som svarar til den tid det hev havt andsvaret.

§ 17. Avtale i strid med fyresegnene i §§ 13—15 kann sellskapet ikkje gjera gjeldande.

Fyresegnene i §§ 13—16 gjeld ikkje premiar som skal svarast til livstrygdesellskap.

Trygdetilfelle som trygdehavaren valdar med vilje eller av aktløyse.

§ 18. Valdar trygdehavaren trygdetilfellet med vilje, hev han ikkje krav paa sellskapet.

Valdar han trygdetilfellet av grov aktløyse, vert det avgjort etter skuldgraden og tilhøvi elles um sellskapet skal svara noko, og i det fall kor mykje; i livstrygding og andsvarstrygding svarar sellskapet likevel fullt ut.

§ 19. Fyresegnene i § 18 gjeld ikkje, dersom trygdehavaren paa gjerningstidi er under fjortan aar eller i eit slikt sinnsføre at han vilde vera fri for straff etter reglane i lov.

Det same gjeld, dersom han valdar trygdetilfellet i den

tanken aa hindra skade paa folk eller eige, og aatgjerdi maa reknast for aa vera forsvarleg, soleis som tilhøvi var paa gjerningstidi.

Reglane i §§ 18 og 19 gjeld for brandtrygding og husdyrtrygding paa tilsvarande maate, i fall ektemaken til trygdehavaren valdar trygdetilfellet, og ektefolki bur i lag.

§ 20. Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at sellskapet skal vera andsvarsfritt, heilt ut eller i nokon mun, i fall trygdehavaren valdar trygdetilfellet av aktløyse som ikkje kann kallast grov. Denne fyresegni er ikkje til hinder for at sellskapet gjer atterhald i avtala um aa vera andsvarslaust for trygdetilfelle som trygdehavaren aaleiskjem i sjølvvalda rus.

Skyldnaden til trygdehavaren naar trygdetilfellet kjem upp.

§ 21. Kjem det upp eit trygdetilfelle, skal trygdehavaren segja fraa til sellskapet utan grunnlaus drygjing, dersom han vil reisa krav mot det.

Forsømer han det, og gjer forsømingi at sellskapet ikkje fær avgrensa fylgjune av trygdetilfellet eller taka vare paa sitt gagn paa onnor vis, er det ikkje skyldigt aa reida ut meir enn det er grunn til aa tru at det hadde lote svara um det hadde fenge fraasegn i tide. Gjer sellskapet det trulegt at forsømingi hindra det fraa aa upplysa slike umstende som vilde taka burt eller minka andsvaret, rettar det seg etter tilhøvi, um sellskapet skal betala, og um so er, kor mykje; tilsvarande regel gjeld i ulukketrygding for det tilfellet at forsømingi førde med seg at sellskapet etter eit naassfall miste høvet til aa granska etter døyingsgrunnen; soleis um det ikkje fekk halda liksyn (obduktion). Gjorde forsømingi at sellskapet fekk auka utgifter, gaar dei ifraa.

Er det avtala at trygdehavaren skal gjeva fraasegn um hende som kann draga eit trygdetilfelle etter seg, gjeld fyresegni i andre leden paa tilsvarande maate.

Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at det skal faa strengare fylgjur enn her fastsett, um trygdehavaren eller andre ikkje gjev sellskapet fraasegner av det slaget som no er nemnt.

§ 22. Naar trygdehavaren kjem med krav paa sellskapet er han skyldig aa hjelpa til med upplysningar og leggja fram dokument som er tilgjengelege for han, og som kann ha noko aa segja for uppgjeret millom han og sellskapet eller for attsøkjingskrav som sellskapet hev mot andre.

Forsømer trygdehavaren dette, gjeld fyresegnene i § 21, andre leden, paa tilsvarande maate.

§ 23. Er trygdehavaren ikkje saka i svik, kann sellskapet ikkje gjera gjeldande ei avtale um at rang upplysning eller inkje-upplysning som framanfor nemnd, skal føra med seg strengare verknader enn etter regelen i § 22 (jfr. § 21, andre leden).

Den betalingsskyldnaden og renteskyldnaden sellskapet hev.

§ 24. Den yting eit sellskap er skyldig aa leggja naar eit trygdetilfelle er uppkome, skal reidast ut ein maanad etter utgangen av den tid sellskapet treng til aa faa inn turvande upplysningar og gjera naudsynlege utrekningar til aa faa paa det reine um sellskapet hev noko andsvar, og um so er, kor mykje det daa skal svara. Er det, fyrr det kann haldast heilt uppgjer, paa det reine att sellskapet i alle fall skal svara ein lut av den summen som vert kravd, er det høve til aa krevja denne luten utreidd til den tid som er nemnd i fyrre punktum.

Trygdehavaren kann krevja rente naar ein maanad er liden, i livstrygding fraa den dagen trygdetilfellet kom upp og elles fraa den dagen fraasegni um trygdetilfellet kom inn til sellskapet. Rentefoten skal vera den same som for vanlege sparebankinnskot. Gaar skyldnaden til sellskapet ut paa aa gjeva vederlag for summar trygdehavaren skal svara til tridjemann, byrjar renteskyldnaden aldri fyrr den dagen daa trygdehavaren reider ut pengane. Forsømer trygdehavaren aa gjeva upplysning eller gjeva fraa seg dokument som er nemnde i § 22, kann han ikkje krevja rente for den tid som soleis er spillt.

Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at skyldnaden til sellskapet aa svara rente skal koma upp seinare enn her fastsett eller vera mindre i andre stykkje.

Um den attsøkjingsretten sellskapet hev mot skadegjeraren.

§ 25. Kann trygdehavaren krevja at tridjemann bøter skaden, gaar sellskapet inn i retten hans mot tridjemann, so langt det hev svara skadebot til trygdehavaren. Valda tridjemann skaden av aktløyse som ikkje er grov, eller svarar han einast etter fyresegni i Norske Lov 3—21—2, kann retten, naar skaden er gjord utanfor nærings- eller fyretaksverksemd, minka andsvaret hans andsynes sellskapet eller lata det falla burt heilt ut.

I livstrygding, ulukketrygding og sjuketrygding gaar sellskapet ikkje inn i retten til trygdehavaren mot tridjemann. I ulukketrygding og i sjuketrygding gjeld likevel det som er fastsett i fyrste leden, dersom den summen sellskapet skal

svara, i røyndi er ei sann skadebot. I fall sellskapet ikkje gaar inn i retten mot tridjemann, skal skadeboti fraa tridjemann til trygdehavaren fastsetjast utan umsyn til den summen sellskapet reider ut.

I større mun enn her er sagt, kann ikkje sellskapet gjera atterhald um aa gaa inn i retten til trygdehavaren mot tridjemann.

Insolvens og driftsstogg.

§ 26. Kjem sellskapet under konkurs eller skuldtinging, held trygdeavtala upp aa gjelda tri maanader deretter. Fraasegn um dette skal buet skriva ut straks, og ho skal kunngjerast paa den maaten Trygderaadet fastset. Vil trygdetingaren segja upp trygdeavtala fyrr dei tri maanadene er ute, kann han gjera det utan varsel.

Viser det seg i andre enn konkurs- og skuldtingingshøve at det er grunn til aa tru etter den økonomiske stoda i sellskapet at det er uført til aa greida andsvaret sitt, kann trygdetingaren gaa fraa avtala, so framt ikkje sellskapet gjev fullgod trygd.

Det som her er sagt, gjeld ikkje livstrygdesellskap.

§ 27. Misser sellskapet retten til aa driva trygdeverksemd her i landet, kann trygdetingaren segja upp avtala utan varsel.

Vert det gjort vedtak um aa løysa upp sellskapet friviljugt, held trygdeavtala upp aa gjelda eit aar etter vedtaket er gjort. Fraasegn um dette skal sellskapet skriva ut straks, og ho skal kunngjerast paa den maaten Trygderaadet fastset. Vil trygdetingaren segja upp avtala fyrr, kann han gjera det utan varsel.

Sellskapet skal svara det tapet som den andre parten hev av di vedskiftet held upp fyre tidi.

Det som her er sagt, gjeld ikkje livstrygdesellskap.

§ 28. Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at andsvaret til sellskapet skal falla burt dersom trygdetingaren kjem under konkurs eller skuldtinging eller vert betalingsuføre elles.

I skadetrygding kann sellskapet likevel taka undan rett til aa segja upp avtala med eit varsel paa fjortan dagar.

Foraldring.

§ 29. Foraldringsfresten for krav som fylgjer av trygdeavtala, er tri aar og vert rekna fraa utgangen av det alnakkeaaret daa kravshavaren fekk greide paa retten sin og tidlegast kunde ha gjort han gjeldande. Krav paa skadebot eller trygdesum vert likevel foraldra seinast 10 aar etter

trygdetilfellet kom upp. Elles gjeld dei vanlege lovreglane um foraldring.

§ 30. Er det gjort avtale um at sellskapet skal vera andsvarsfritt dersom trygdehavaren ikkje søkjer inn kravet sitt innan ein kortare frest enn sagt i § 29, skal frestlaupet reknast fyrst fraa den dagen sellskapet skriftleg minner trygdehavaren um fresten, kor lang fresten er og fylgjune av at han vert yverdrygd. Fresten maa ikkje vera kortare enn seks maanader.

Er det gjort avtale um att sellskapet skal vera andsvarsfritt so framt ikkje krav kjem det i hende innan ei viss tid, svarar sellskapet likevel dersom kravet vert frambore fyrr seks maanader er lidne fraa den dagen daa den som gjer kravet gjeldande, fekk greide paa dei umstende han byggjer det paa. Kongen eller den han gjev rett til det, kann for visse trygdeslag setja ein annan frest enn den som no er nemnd.

Avtale um trygdelengjing.

§ 31. Eit atterhald um at trygdingi skal lengjast med meir enn eit aar i senn um ho ikkje vert uppsagd, kann sellskapet ikkje gjera gjeldande, i fall det ikkje minst ein maanad fyrr uppsegjingsfresten er ute, skriftleg minner trygdetingaren um atterhaldet.

Tinging med sellskapet.

§ 32. Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at trygdetingaren eller trygdehavaren ikkje skal nytta hjelp fraa andre, naar han tingar med sellskapet.

Avtale um at trygdetingaren eller trygdehavaren skal vera til stades sjølv, naar det er tinging med sellskapet, er ikkje bindande, dersom det vilde vera urimeleg brysamt eller kostesamt aa møta sjølv.

Uppsegjing o. a.

§ 33. Vert ei slik fraasegn eller paaminning som er nemnd i §§ 8, 14, 21, 31, 46 eller 48, inngjevi til føring med telegraf eller post eller send paa annan forsvarleg maate, gaar det ikkje ut yver sendaren um fraasegni kjem for seint fram eller ikkje kjem fram.

Hev trygdetingaren eller trygdehavaren skift tilskrift og ikkje meldt det til sellskapet, kann selskapet med rettsverknad nytta siste tilskrifti det kjenner, um det vil gjeva trygdetingaren (trygdehavaren) ei utsegn eller venda seg til han.

Gjev sellskapet ei utsegn med ei slik tilskrift, og er utsegni av det slaget at ho fyrst skulde verka, naar ho kjem fram til adressaten, byrjar verknaden dagen etter ho naar fram til det postkontoret brevet er adressera til, um ho ikkje kjem fram til adressaten fyrr.

Trygdevilkaar som fører til berrsynt urimelege resultat.

§ 34. So langt eit trygdevilkaar som ikkje finst i denne lovi, fører til resultat som er berrsynt urimelege og i strid med god trygdepraksis, er det utan verknad.

II. Skadetrygding.

A. Aalmenngjeldande fyresegner.

Emnet for skadetrygding.

§ 35. Det er høve til aa skadetrygda all lovleg bate (interesse) som kann verdsetjast i pengar. Trygdingi kann gjelda baten til trygdetingaren eller tridjemann.

Trygdeverdet.

§ 36. Vert ein ting trygda, og ein viss bate ikkje er nemnd, gjeld trygdingi einast det verdet sjølve tingen hev etter reglane nedanfor (tingsverdet).

§ 37. Tingsverdet vert sett til den summen som det vilde kosta trygdehavaren aa raada seg til ein tilsvarande ting etter prisane like fyrr trygdetilfellet kom upp; verdminken etter elde, bruk, nedgang i brukførleik eller etter andre umstende gaar ifraa. Undantak fraa desse reglane gjeld etter § 38 og § 75.

Vert eit hus vølt eller uppattbygt, gaar berre verdminken etter elde og bruk ifraa.

§ 38. For vare som trygdehavaren sjølv hev tilverka for sal, vert verdet sett til den summen som det er grunn til aa tru at trygdehavaren hadde fenge, um han hadde selt vara like fyrr trygdetilfellet kom upp; fraadrag skal gjerast for spard kostnad, for handelsvaagnad som trygdehavaren hev sloppe, og for den fyremunen som ligg i kontant betaling.

§ 39. Endaa um anna er avtala, er sellskapet ikkje skyldigt aa reida ut meir enn turvande er til aa svara den skaden trygdehavaren hev lide.

Naar det, fyrr trygdetilfellet kjem upp, er gjort avtale um at skaden skal svarast etter eit serskilt nemnt verde eller etter andre serlege reglar, er avtala likevel bindande for sellskapet, so langt det ikkje etterviser at trygdehavaren kom

til aa faa munarleg meir enn vederlag for skaden han hev lide, um avtala vart fylgd. Um taksera trygdebrev i sjøtrygding gjeld det som er fastsett i § 75, tridje leden.

Undertrygding.

§ 40. Er trygdesummen mindre enn trygdeverdet, skal sellskapet berre bøta so stor lut av skaden som svarar til høvet millom trygdesummen og trygdeverdet.

Trygding i tvo eller fleire sellskap; dubbeltrygding.

§ 41. Er ein bate trygda mot same faaren i tvo eller fleire sellskap, svarar kvart sellskap andsynes trygdehavaren som dei andre trygdingane ikkje var til.

§ 42. Er dei skadebotsummane tvo eller fleire sellskap kvart for seg skulde svara for same skaden (jfr. § 41), ihoplagde ein større sum enn den skadebot trygdehavaren i det heile hev krav paa, vert skadeboti bytt millom sellskapi etter høvet millom skadebotsummane. Hev eit sellskap reidt ut til trygdehavaren meir enn sin part etter denne regelen, kann det gjera attsøkjingskrav gjeldande mot dei andre for den luten kvart av dei skal leggja; kann eit sellskap ikkje greida sin lut, vert han utlikna paa hine sellskapi.

Eit sellskap som ikkje sjølv treng finna seg i slik utlikning, kann ikkje gjera regelen i fyrste leden gjeldande til gagn for seg.

§ 43. Er det avtala at sellskapet skal vera andsvarsfritt, i fall den baten som det trygdar, er eller vert trygda annanstad, hev trygdehavaren likevel rett til aa faa vederlag for den skaden dei andre sellskap ikkje bøter. Trygdar tvo eller fleire sellskap same baten, og gjer dei alle atterhald um aa vera fri, dersom baten er eller vert trygda annanstad, svarar kvart av dei i høve til den summen det skulde ha reidt ut, um det aaleine hadde trygda; kann eit av sellskapi ikkje greida sin lut, vert han utlikna paa hine sellskapi.

Er det avtala at sellskapet skal vera andsvarsfritt, i fall baten er eller vert trygda annanstad, og at det ikkje hev rett til premi, um det viser seg at so er gjort, gjeld ikkje det som er fastsett i fyrre leden.

Sellskapet kann setja det vilkaaret for andsvaret sitt at noko av baten ikkje skal trygdast.

§ 44. Naar trygdehavaren krev skadebot hjaa eit sellskap for skade han hev lide, skal han segja fraa til sellskapet, i fall same baten er trygda annanstad òg. Forsømer han det, er han andsvarleg for tap som fylgjer av forsømingi.

Faareauke.

§ 45. Dersom trygdehavaren med vilje brigdar tilhøve som er nemnde i trygdebrevet, og umskiftet aukar faaren paa ein maate som det ikkje er grunn til aa tru at sellskapet rekna med, er det andsvarsfritt, so framt det vonleg ikkje vilde ha teke paa seg trygdingi, um det nye tilhøvet hadde vore til stades daa avtala vart gjord.

Er det grunn til aa tru at sellskapet vilde ha teke paa seg trygdingi, men paa andre vilkaar, vert andsvaret i andre trygdeslag enn sjøtrygding og onnor førsletrygding avmaata so det kjem i samhøve med det andsvaret sellskapet vilde ha teke paa seg mot den fastsette premien um det nye umstendet hadde vore til stades daa avtala vart gjord; hev ein sum vorte utan attertrygding, vert skadeboti minka med den summen sellskapet kunde ha kravt hjaa attertrygdaren, i fall det hadde attertrygda summen (proratarегelen).

I sjøtrygding og onnor førsletrygding svarar sellskapet berre so langt det vert ettervist at faareauken ikkje hev havt noko aa segja for trygdetilfellet eller for skadeumfanget (kausalitetsregelen).

§ 46. Dersom trygdehavaren utan skilleg grunn lèt vera aa varsla sellskapet, naar han vert vis med ein faareauke av det slaget som er nemnt i § 45, gjeld dei reglane som der er gjevne, endaa um trygdehavaren ikkje gjorde brigdet med vilje.

§ 47. Kjem det ein faareauke av det slaget som er nemnt i § 45, kann sellskapet segja upp avtala med eit varsel paa fjortan dagar. Dette gjeld endaa um trygdehavaren ikkje gjorde brigdet med vilje.

§ 48. Fær sellskapet greide paa ein faareauke som det vil byggja eit paastand paa, maa det utan grunnlaus drygjing segja fraa til trygdehavaren, kor langt det vil gjera gjeldande nokon rett etter fyresegnene i §§ 45—47; elles er retten spillt.

§ 49. Naar faareauken hev halde upp aa ha noko segja for sellskapet, kann det ikkje gjera gjeldande dei rettane som §§ 45 til 47 heimlar.

Det same gjeld dersom faareauken kom seg av ei aatgjerd nokon tok til aa hindra skade paa folk eller gods, og ho maa reknast for aa vera forsvarleg soleis som tilhøvi var.

§ 50. Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at faareauke skal gjera sellskapet andsvarsfritt i andre tilfelle eller i større mun enn fastsett i §§ 45 til 49. Det kann likevel avtalast at reglane i § 45, andre leden (proratarегelen), skal

nyttast i staden for reglane i § 45, tridje leden (kausalitetsregelen), eller umvendt.

Er ein ting trygda, og trygdingi gjeld framand bate, kann det avtalast at naar trygdetingaren gjer eller forsømer noko, skal det ha same verknad som gjerning eller forsøming som trygdehavaren er saka i, dersom trygdetingaren hev tingen i sitt være.

I sjøtrygding gjeld fyresegnene i denne paragrafen inkje.

Tryggjingsfyresegner.

§ 51. Gjev trygdeavtala paabod um aatgjerder som skal hindra at eit trygdetilfelle kjem upp eller skal avgrensa verknadene av det, og forsømer trygdehavaren aa fylgja dei eller sjaa til at dei vert fylgde, svarar sellskapet berre so langt han etterviser at skaden etter all von vilde ha kome upp, endaa um fyresegnene hadde vorte haldne. Det same gjeld, um det er ein annan enn trygdehavaren som etter avtala hev skyldnaden til aa akta paa at fyresegnene vert fylgde, og denne andre er saka i slik forsøming.

Vert fyresegnene vanhaldne paa ein so forsømeleg maate at det er grunn til aa ottast at dei ikkje vert fylgde i framtidi heller, kann sellskapet segja upp avtala med eit varsel paa ei vike. Det same gjeld um det elles er grunn til aa ottast ny vanhalding.

Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at sellskapet skal vera andsvarsfritt i andre høve eller i større mun enn framanfor nemnt, um tryggjingsfyresegner vert sette til sides. Dette gjeld likevel ikkje i sjøtrygding.

Aatgjerder til aa hindra skade.

§ 52. Er det stor faare for at eit trygdetilfelle skal koma upp, eller hev det alt kome upp, er trygdehavaren skyldig aa gjera det han kann til aa hindra skaden eller gjera han so liten som raad er; hev sellskapet attsøkjingskrav mot tridjemann, skal han gjera det som trengst til aa tryggja kravet, til sellskapet sjølv kann taka vare paa sitt gagn. Gjev sellskapet honom visse fyresegner aa retta seg etter, skal han fylgja dei, um han kann.

Forsømer trygdehavaren med vilje eller av grov aktløyse aa gjera det han soleis er skyldig, svarar sellskapet ikkje for større skade enn det er grunn til aa tru at det hadde lote bøta um trygdehavaren hadde gjort sin skyldnad. Utan rettsverknad er avtale um at det skal faa strengare fylgjur enn her fastsett, um trygdehavaren eller andre ikkje tek aatgjerder som her er nemnde, eller at den fylgja som

her er fastsett, skal koma upp, endaa um ikkje grov aktløyse ligg fyre.

§ 53. Dersom ei aatgjerd med eit slikt fyremaal som § 52, fyrste leden, talar um, fører med seg utgift eller anna offer for trygdehavaren, skal sellskapet halda han skadelaus, so langt ikkje aatgjerdi maa reknast for uvitig etter tilhøvi paa den tid daa ho var gjord.

Utgifter og tap som her er nemnde, skal sellskapet svara, endaa um det daa lyt reida ut meir enn trygdesummen. Regelen i § 40 gjeld paa tilsvarande maate.

Fyresegni i denne paragrafen gjeld ikkje husdyrtrygding.

Trygding som gjeld baten til tridjemann.

§ 54. Naar det ikkje er nemnt i avtala kva bate ei tingstrygding gjeld, og dette ikkje fylgjer av lov eller av tilhøvet heller, skal ho reknast for aa vera til gagn for kvar den som er eigar, panthavar eller annan rettshavar med tingleg rett i tingen, eller som ber vaagnaden for han, og som det difor er noko um aa gjera for, at tingen ikkje vert tapt eller skadd.

Er det avtala at trygdingi skal falla burt um tingen skifter eigar, svarar sellskapet kor som er for trygdetilfelle som kjem upp fyrr fjortan dagar er lidne etter eigarskiftet, likevel berre so langt den nye eigaren ikkje hev krav paa aa faa skaden bøtt etter ei trygding han sjølv hev teke. Det som her er fastsett, gjeld ikkje for sjøtrygding paa skip eller i husdyrtrygding.

§ 55. Innbutrygding gjeld òg innbuet til ektemaken og til born som er heime, og innbuet til andre i den faste huslyden, alt so framt inkje anna fylgjer av tilhøvi.

§ 56. Naar baten til tridjemann er trygda, hev trygdetingaren andsynes honom rett til aa brigda, segja upp eller gaa fraa avtala, dersom inkje anna fylgjer av rettshøvet dei imillom, og trygdetingaren kann med rettsverknad taka mot uppsegjing og andre utsegner fraa sellskapet um trygdingi.

Hev trygdetingaren ingen slik rett andsynes tridjemann, men tek han likevel ei aatgjerd som nemnt i fyrste leden, eller tek sellskapet ei slik aatgjerd andsynes han, er ho likevel bindande, minder sellskapet kjende til eller burde ha kjent til samanhengen. I sjøtrygding eller onnor førsletrygding paa varur er aatgjerdi ikkje bindande, minder trygdetingaren hev gjeve inn trygdebrevet til paaskrift eller ettervist at det ikkje er utskrive konnossement paa vara eller fraktbrev av det slaget at sendaren ikkje lenger kann raada yver vara naar han hev gjeve fraa seg dokumentet.

I brandtrygding gjeld det som er fastsett i § 86, so framt

baten til tridjemann er ein panterett eller ein annan tingleg rett i fast eigedom.

§ 57. Naar trygdetilfellet kjem upp, er det batehavaren som fær rett til skadebot. Dette gjeld endaa um trygdetingaren ikkje hev gjeve honom fraasegn um trygdingi.

Sellskapet kann likevel med bindande verknad for trygdehavaren tinga med trygdetingaren og reida ut skadebot til han, minder anten trygdetingaren hev sagt fraa til sellskapet kven han tok trygding for, eller trygdehavaren hev meldt seg hjaa det, eller fyresegni i § 86, andre punktum, jfr. siste leden, skal nyttast. For sjøtrygding og onnor førsletrygding gjeld det som er fastsett um desse trygdeslag i fyrre paragrafen, paa tilsvarande maate.

§ 58. Gaar baten til eigaren og baten til panthavaren samstundes inn under trygdingi, skal panthavaren i skadeuppgjeret faa sitt fyrst.

Panthavaren hev likevel ikkje rett til aa setja seg imot at sellskapet reider ut heile skadeboti til eigaren, dersom skaden er vølt, eller det vert gjeve fullgod visse for at skadeboti skal nyttast til aa vøla skaden, eller det etter trygdevilkaari paa annan maate er visse for at so vert gjort. Aa byggja uppatt eit hus som er heilt øydelagt, og aa raada til att tilhøyrsle som kjem til aa gaa inn under panteheftet, vert rekna likt med vøling.

Det som er fastsett i fyrre leden, gjeld andre tinglege rettar paa tilsvarande maate, naar dei gaar inn under trygdingi.

B. Førsletrygding.

1. Sjøtrygding.

§ 59. Med sjøtrygding meiner denne lovi trygding mot faare som ein bate kjem ut for, medan skip eller gods som baten knyter seg til, er paa sjøen. Gjeld trygdingi ikkje berre sjøfaare, men òg annan faare fyre eller etter ferdi, og som heng saman med ferdi, vert heile trygdingi rekna for sjøtrygding.

Trygdingi vert likeins rekna for sjøtrygding, naar ho knyter seg til skip som er upplagt eller er paa slipp eller i dokk eller elles ligg stilt, eller til gods um bord i slikt skip.

§ 60. Um inkje anna er fastsett i avtala eller i lov, gjeld ei sjøtrygding allslags faare som trygdebaten kjem ut for.

§ 61. Vert trygdehavaren halden andsvarleg for skade som skipet hev gjort med paastøyting paa eller ihopstøyting med skip eller ein annan ting som høyrer ein tridjemann til, svarar sellskapet for dette skadebotandsvaret naar trygdingi er paa kasko. Er baten undertrygda, gjeld regelen i § 40.

Andsvar for skade paa folk eller for skade paa lasti eller andre ting um bord i skipet, gaar ikkje inn under trygdingi.

§ 62. Naar skip er trygda, svarar sellskapet ikkje for skade som einast fylgjer av slit, alder, rôt eller makk. Naar gods er trygda, svarar sellskapet ikkje for skade som kjem av laak innpakking eller av vara sjølv, t. d. at ho kverv eller minkar, braanar eller vert skjemd innvendes.

§ 63. Er det reidarbaten som er trygda, svarar sellskapet ikkje, dersom skaden er ei fylgje av at skipet ikkje var sjøført eller utreidt eller manna som det burde, daa det sist sigldе or hamn, eller at det paa den tid ikkje var forsvarleg lasta eller hadde turvande skipspapir. Dette gjeld likevel ikkje, dersom korkje reidaren eller skipsføraren kjende til eller burde ha kjent til det umstendet som valda skaden.

§ 64. Naar samhavari er uppgjort paa lovleg maate, skal sellskapet reida ut det tilskotet som etter uppgjeret fell paa trygdebaten. Er baten undertrygda, gjeld regelen i § 40.

§ 65. Er samhavari med heimel i fraktavtala uppgjort etter andre reglar enn dei som er fastsette i lov, vert sellskapet ikkje andsvarsfritt av den grunn, dersom uppgjeret er halde paa rette staden, og dei reglane som er nytta, maa reknast for aalment godkjende i handel land-imillom.

§ 66. Tek ein trygdeting skade, og er tilhøvi so at skaden skal bøtast i eigenskapen samhavari, treng trygdehavaren ikkje venta paa samhavariuppgjeret, men kann krevja vederlag for skaden som serhavari hadde lege fyre.

Bøter sellskapet slik skade, gaar det inn i retten til trygdehavaren mot dei andre som var med i samhavariet. Dersom sellskapet i samhøve med § 40 berre bøter noko av skaden, skal sellskapet og trygdehavaren ha kvar sin høvesvarande lut av havarivederlaget.

§ 67. Vert gods ført med eit anna skip enn det som skulde ha vore nytta etter trygdeavtala, er sellskapet andsvarsfritt, minder det er grunn til aa tru at sellskapet vilde ha gjort avtala eller stade ved avtala paa same vilkaar og med ubrigda attertrygding, endaa um det fyreaat hadde visst at brigdet skulde gjerast.

Sellskapet er i alle høve andsvarleg dersom brigdet vart gjort, trygdehavaren uspurt, eller var turvande til aa hindra eit hende som sellskapet svarar for, eller til aa minka fylgjune av eit slikt hende.

§ 68. Vert den ruta skipet skulde fylgja etter trygdeavtala, brigda etter skipet tok ut, fell andsvaret til sellskapet burt, minder brigdet var gjort, trygdehavaren uspurt.

Andsvaret til sellskapet staar ved lag, dersom brigdet var turvande av umsyn til eit hende som sellskapet svarar for, eller var gjort til aa hindra skade paa folk, og framgangsmaaten maa reknast for aa vera forsvarleg soleis som tilhøvi var; vert ikkje den upphavlege ruta uppatt-teki snarast raad er, fell andsvaret til sellskapet burt.

Hev andsvaret til sellskapet falle burt etter reglane i denne paragrafen, og den upphavlege ruta so vert uppatt-teki, byrjar andsvaret paa nytt, men berre so langt vaagnaden vert so som tanken var daa trygdeavtala vart gjord.

Det som her er fastsett, gjeld òg um eit skip kjem utanfor dei farvatn trygdingi femner um.

§ 69. Naar bergeløn eller vederlag til reidaren for hjelp veg upp skade som skip eller gods vert ute for og som andsvaret til sellskapet gjeld, kann sellskapet krevja at den luten av vederlaget som det er grunn til aa tru skal svara skaden, gaar ifraa i skadeboti.

§ 70. Naar eit skip søkk, strandar eller fer ille paa annan maate og eit hende som sellskapet svarar for, er grunnen til ulukka, kann trygdehavaren krevja vederlag for totaltap, dersom skipet ikkje kann bergast med rimeleg kostnad eller det er so øydelagt at det ikkje er verdt istandsetjing.

Det same gjeld, dersom eit hende som sellskapet svarar for, er grunnen til at gods fer vandeveges paa den maaten som no er nemnd; likeins um gods vert upplagt, og tilhøvi er so at det kjem til aa gaa urimeleg lang tid fyrr godset kann hentast, eller det kostar urimeleg mykje aa faa fat i det.

§ 71. Kjem det ikkje fretnad um eit skip i tri gonger so lang tid som det er grunn til aa tru at det brukar i vanlege høve fraa den staden siste fretnaden kom ifraa, og til fyrste fastsette stoppestaden, likevel minst tri maanader, er trygdehavaren rettkomen til skadebot som for totaltap. Det same gjeld, um skipsfolki fer fraa skipet, og det so ikkje kjem til rettes innan tri maanader deretter.

Fyrre leden gjeld òg gods som var um bord paa skipet og ikkje kjem til rettes innan den fresten som der er nemnd.

§ 72. Trygdehavaren er rettkomen til skadebot som for totaltap, naar ei framand makt legg embargo (farbann) paa skip eller gods eller med ei onnor slik aatgjerd tek (kaprar) det eller held det tilbake, og so ikkje gjev det fri innan seks maanader deretter. Vil trygdehavaren gjera denne retten gjeldande, lyt han segja fraa innan tri maanader. Fresten vert rekna fraa den tid dei seks maanadene er ute, likevel so at fresten aldri byrjar fyrr den dagen trygdehavaren fær greide paa vanhøvet.

§ 73. Svarar sellskapet skadebot for totaltap, og er noko att av det som skadeboti gjeld, gaar sellskapet inn i den retten trygdehavaren hev til det, og kann krevja aa faa alle dokument som er prov for retten og tilgjengelege for trygdehavaren.

Er baten undertrygda, hev sellskapet berre rett til ein lut av det som er att, etter høvet millom trygdesum og trygdeverde.

§ 74. Kjem det upp meir enn eit trygdetilfelle i trygdetidi, lyt sellskapet bøta skaden, endaa um skadebotpengane i alt vert meir enn trygdesummen.

Men naar skade hev kome upp, kann sellskapet reida ut heile trygdesummen saman med kostnad som er paakomen paa den tid, og hev so rett til aa segja seg fri fraa alt andsvar for skade og kostnad som kjem paa etter trygdetingaren fær fraasegn um at sellskapet vil nytta denne retten. I desse tilfelle gjeld ikkje § 73.

§ 75. Trygdeverdet paa eit skip vert sett til det skipet er verdt paa den tid daa andsvaret til sellskapet byrjar.

Trygdeverdet paa handelsvare vert sett til prisen for same vareslag paa sendestaden daa ferdi tok til, og rekna etter fri levering um bord eller paa jarnvegsvogn eller anna føringsmiddel, og soleis at kostnaden med vanleg trygding vert tillagd, likeins frakti, so langt ho skal svarast utan skil um ferdi vert fullført eller ei. Paarekna forteneste vert derimot rekna for utrygda, um inkje anna er serleg avtala.

Er det fastsett i avtala eit visst trygdeverde (taksera trygdebrev), bind avtala sellskapet i dette stykkjet, so langt ikkje sellskapet etterviser at det fastsette verdet skil seg so mykje fraa det sanne trygdeverdet at taksten maa reknast for urimeleg.

§ 76. Gaar ei trygding ut, medan skipet er paa sjøen, anten etter sjølve avtala eller etter uppsegjing, staar ho likevel ved lag til den dagen er til endes daa skipet kjem fram til fyrste staden det etla seg til. Men dette gjeld ikkje uppsegjing av di premi ikkje er betala.

Fører fyresegni i fyrre leden til at trygdingi vert lengd, hev sellskapet krav paa den premien det vilde ha tinga seg, um det hadde visst at trygdingi kom til aa vara so lang tid.

2. Onnor førsletrygding.

§ 77. Onnor førsletrygding enn sjøtrygding gjeld, um inkje anna er fastsett i avtala eller i lov, allslags faare som trygdebaten kjem ut for medan førsla gaar fyre seg.

§ 78. Reglane i §§ 62, 67, 68, 72 til 74 og § 75, andre leden, gjeld paa tilsvarande maate.

C. Brandtrygding.

§ 79. I brandtrygding svarar sellskapet ikkje berre for tapet av ting som brenn upp, men òg for annan brandskade; det svarar soleis um brandhite svider maaling eller fær rutur til aa springa sund.

For skade etter annan varme enn brand (lauseld) svarar sellskapet ikkje. Det ligg soleis utanfor brandtrygdeandsvaret um omnshite svider eit panelverk, eller gneistar fraa ei tobakkspipe eller ein eldstad svider hòl i klæde.

§ 80. Vert ein brandtrygdeting med vilje sett under paaverknad fraa varme, og tek han eld av den grunn, svarar sellskapet ikkje for skade tingen soleis fær. Sellskapet svarar soleis ikkje um klæde kjem i brand av di dei heng til turk ved ein omn, ty av di det vert stroke eller matvarur av di dei heng til røykjings.

§ 81. Lynskade gaar inn under brandtrygding endaa um inkje tek eld.

Tek sellskapet paa seg andsvar for sprengskade som ikkje kjem av brand, gjeld reglane um brandtrygding.

§ 82. Vert ting som er brandtrygda, stolne eller kjem dei burt paa annan maate medan eld er laus, eller tek dei skade medan folk freistar aa berga dei fraa brand, vert det rekna for brandskade. Vert noko ofra i den tanken aa avvenda eller avgrensa brand, og maa aatgjerdi reknast for aa vera forsvarleg soleis som tilhøvi er, gjeld det same, endaa um det ingen faare er for noko som fell inn under trygdingi.

§ 83. Er tingen, naar trygdetilfellet kjem upp, paa ein annan stad enn den som trygdetingaren nemnde daa han tok trygdingi, er sellskapet likevel andsvarleg, minder det er grunn til aa gaa ut fraa at det ikkje hadde teke trygdingi um den staden der trygdetilfellet kom upp, hadde vore nemnd, eller at det vilde ha tinga seg høgre premi eller teke paa seg ein lægre trygdesum eller teke større attertrygding.

Vilde sellskapet vore andsvarsfritt etter denne regelen, svarar det likevel i desse tilfelli:

Naar innbu er trygda, svarar sellskapet, endaa um innbuet vert flytt til ein annan stad her i landet. Sellskapet kann likevel segja upp avtala med eit varsel paa fjortan dagar. Seinast innan ein maanad etter flytjingi er trygdehavaren skyldig aa gjeva fraasegn um henne; gjer han ikkje det, fell andsvaret til sellskapet burt, naar ein maanad er liden etter flytjingi.

Vert innbu-ting førde til ein annan stad for ei tid og det ikkje er flytjing, svarar sellskapet for dei med upp til ti procent av trygdesummen, men aldri meir enn 2000 kronur.

I dei tilfelle som er nemnde i tridje og fjerde leden, svarar sellskapet likeins for trygdetilfelle som kjem upp, medan tingi vert flytte eller førde fraa ein stad til ein annan.

§ 84. Ei trygding paa seks eller tolv maanader vert lengd for ei like lang tid um gongen, dersom inkje anna maa reknast for avtala og ingen av partane gjev uppsegjing seinast ei vike fyrr tidi er ute.

§ 85. Reider sellskapet ut skadebot for eit hus utan at trygdehavaren tek paa seg aa vøla skaden fyrr 5 aar er lidne etter trygdetilfellet kom upp, eller byggja uppatt huset innan den tid paa same eigedomen og med same fyremaalet som det gamle og mest like mykje verdt som det, legg sellskapet ein sum som svarar til tridjeparten av den fastsette skadeboti, til eit offentlegt fond til vern mot brandfaare. Det same gjeld um trygdehavaren tek ved slik vøling eller uppattbyggjing, men ikkje fullfører arbeidet innan 5-aarsfresten.

I skadebotuppgjeret kann sellskapet halda tilbake den summen fyrste leden nemner, eller krevja summen attende um det hev greidt han ut til trygdehavaren.

Kongen gjev nøgjare reglar um korleis fyresegnene i fyrste leden skal setjast i verk, her òg nøgjare reglar um fondet.

Naar serlege umstende ligg fyre og Trygderaadet tel til, kann departementet gjera undantak fraa fyresegnene i fyrste leden eller lengja den fresten som der er nemnd.

Denne paragrafen gjeld ikkje naar lov eller fyresegn med heimel i lov er til hinder for vøling eller uppattbyggjing. Slik hindring vert ikkje rekna for aa vera til stades, um det er høve til aa byggja paa ei onnor like god og lagleg tuft som eigaren fær naar det er regulering i samhøve med byggjingslovene. Og fyresegnene gjeld ikkje bygnad som er seld til nedriving og flytjing, eller bygnad som fyremaalet syner er uppsett berre millombils.

§ 86. Gjeld ei trygding paa fast eigedom baten baade til eigaren og panthavaren, og hev panthavaren meldt seg hjaa sellskapet, eller er retten hans tinglyst, gjeld reglane i § 56 ikkje andsynes panthavaren, og trygdingi staar ved lag til gagn for han, endaa um ho er teki for ei viss tid, til dess sellskapet segjer henne upp andsynes han med eit varsel paa ein maanad. I eit slikt tilfelle kann ikkje sellskapet, med bindande verknad for panthavaren, tinga med trygdetingaren eller reida ut skadebot til han naar trygdetilfellet hev kome upp (§ 57, andre leden).

Fylgjer det av avtala eller lovi at trygdehavaren misser retten sin for skuld gjerning eller forsøming som nokon annan er saka i, gjeld trygdingi likevel andsynes panthava-

ren, til sellskapet gjev honom fraasegn um stòda med eit varsel paa ein maanad.

Det som er fastsett i denne paragrafen, gjeld andre tinglege rettar i fast eigedom paa tilsvarande maate, so langt dei fell inn under trygdingi.

§ 87. Er sellskapet i samhøve med reglane i § 86 andsvarleg andsynes panthavar eller ein annan tingleg rettshavar, etter avtala elles hev falle burt, kann det krevja at eigaren svarar premi for den tid det ber andsvaret.

Kjem det upp skade, og er sellskapet andsvarleg andsynes panthavaren, men ikkje andsynes eigaren, stig det inn i retten til panthavaren so langt det reider ut skadebot til han. Sellskapet kann likevel ikkje gjera retten gjeldande med den verknaden at det trengjer undan panterettar som laag paa eigedomen den tid trygdetilfellet kom upp, og som gaar inn under trygdingi. Det som her er fastsett, gjeld ikkje dersom andsvaret til sellskapet andsynes eigaren hev falle burt av di premi ikkje er betala.

§ 88. Avtalevilkaar som kjem i strid med § 86, kann ikkje gjerast gjeldande til skade for panthavar eller ein annan tingleg rettshavar.

D. Husdyrtrygding.

§ 89. Dersom eit dyr døyr eller lyt avlivast innan ein maanad etter trygdetidi gjekk ut, og dauden eller avlivingi hev sin grunn i sjukdom eller uhende som fell inn under trygdingi og kom paa i trygdetidi, svarar sellskapet som dyret var tapt i trygdetidi.

§ 90. Naar sjukdom eller uhende gjer at eit dyr døyr eller lyt avlivast, skal det verdet dyret vilde havt like fyre dauden, um sjukdomen eller uhendet ikkje hadde kome paa, reknast for trygdeverdet.

E. Andsvarstrygding.

§ 91. Naar det er trygda mot skadebotandsvar som nokon kann koma til aa faa andsynes tridjemann etter eit skadehende, og ulukka ber til i trygdetidi, svarar sellskapet jamvel for slike fylgjur av ulukka som kjem etter trygdetidi er ute.

§ 92. Sellskapet maa svara all kostnad med eit forsvar som trygdehavaren fører mot krav fraa tridjemann, so langt aatgjerdene hans og dei utgiftene dei gjev høve til, maa reknast for rimelege. Er det fastsett ein viss trygdesum i avtala, lyt sellskapet svara den kostnaden som her er nemnd, endaa um trygdesummen daa ikkje rekk.

Kjem det rente til, etter sak er reist, maa sellskapet reida ut den parten av renta som svarar til skadeboti sellskapet skal leggja, endaa um trygdesummen ikkje rekk.

§ 93. Ankar trygdehavaren paa ein dom som tridjemann hev fenge yver han, er sellskapet skyldigt, so langt trygdesummen rekk, aa gjeva den vissa som trengst til aa hindra tvangsfullføring.

§ 94. Fastset avtala at sellskapet skal vera andsvarsfritt, um trygdehavaren, sellskapet uspurt, godkjenner eit krav eller svarar skadebot utan dom, kann sellskapet likevel ikkje gjera skilordet gjeldande, so langt det maa reknast for prova at kravet var rettkome.

§ 95. Sellskapet vert fri andsynes trygdehavaren naar det betalar til tridjemann, so framt tridjemann ikkje hev fenge betaling hjaa trygdehavaren eller fenge sitt paa annan maate. Fyrr sellskapet betalar, skal det segja fraa til trygdehavaren.

Andsynes tridjemann er sellskapet andsvarleg for at det ikkje reider ut skadebot til trygdehavaren fyrr trygdehavaren etterviser at tridjemann hev fenge sitt. Dette gjeld likevel ikkje, um trygdehavaren til prov for at tridjemann hev fenge sitt, synte fram ei kvittering som sidan viser seg aa vera falsk.

Kjem trygdehavaren under konkurs eller skuldtinging, hev tridjemann rett til aa krevja skadeboti utreidd beinleides til seg, i fall han ikkje hev fenge sitt paa onnor vis.

§ 96. So lengje tridjemann ikkje hev fenge skadebot, kann det kravet trygdehavaren hev mot sellskapet, ikkje vera emne for rettssøkjing til aa stetta anna krav enn skadebotkravet.

III. *Livstrygding.*

Aalmenngjeldande fyresegner.

§ 97. Livstrygding kann takast paa livet til trygdetingaren eller ein annan.

§ 98. Naar premibetalingi skal greidast i meir enn ein termin, og hev so trygdetingaren lagt fyrste premien, er han ikkje skyldig aa halda trygdingi i kraft med aa svara dei seinare premiane.

§ 99. Vil sellskapet ha fastsett at faareauke skal ha nokon verknad paa andsvaret, lyt det nemna i trygdebrevet, kva slag faareauke det er som skal faa noko aa segja, og kva fylgjur faareauken skal ha.

§ 100. Hev sellskapet trygda livet til nokon som drep seg sjølv, er det andsvarsfritt, dersom trygdingi ikkje hev vore i kraft utan stogg dei tvo siste aar fyre døyingstidi. Men

dette gjeld ikkje dersom det er grunn til aa tru at trygdingi vart tinga eller uppatt-teki utan tanke paa sjølvdraapet, og at sjølvdraapet hadde vorte gjort endaa um trygdingi ikkje hadde vore.

§ 101. Dei fyresegnene i denne lovi som i visse tilfelle gjer sellskapet andsvarsfritt, tek ikkje fri for skyldnad til aa betala ut premireserven eller ein lut av han i samhøve med avtale eller lov.

Kapitaltrygding.

§ 102. Trygdetingaren kann fraa fyrsten eller seinare nemna upp ein annan til ytingsmottakar og dermed gjeva honom retten til aa taka mot trygdesummen naar summen forfell.

Trygdetingaren kann taka tilbake uppnemningi, i fall han ikkje andsynes ytingsmottakaren hev sagt fraa seg retten til aa gjera det. Avferdbuet eller ervingane hans hev ingen tilbakekallingsrett.

§ 103. Nemner trygdetingaren upp ein ytingsmottakar, eller tek han ei slik uppnemning tilbake, er aatgjerdi berre rettsgild, dersom han fær sellskapet til aa taka henne upp i trygdebrevet eller gjeva det paaskrift um henne, eller han gjev sellskapet skriftleg fraasegn um aatgjerdi.

§ 104. Er ingen ytingsmottakar uppnemnd, og skal trygdesummen reidast ut naar trygdetingaren døyr, gaar summen inn i avferdbuet hans.

Er ein ytingsmottakar uppnemnd, og lèt trygdetingaren etter seg ektemake med rett til bulut, livservingar, arvrettkomne ættleidingsborn eller livservingar etter dei, skal grunnlaget for bulut- og tvangslututrekningi vera at trygdesummen høyrer avferdbuet til og er skila til ytingsmottakaren i testament. Dette gjeld likevel ikkje, um trygdetingaren hev sagt fraa seg retten til aa taka uppnemningi attende.

§ 105. Skal trygdesummen reidast ut naar trygdetingaren døyr, gjeld etternemnde tolkingsreglar for dei fyresegnene som nemner upp ytingsmottakar, aa segja um inkje anna fylgjer av tilhøvi:

Naar ektemaken til trygdetingaren er uppnemnd til ytingsmottakar, skal den ektemaken han er gift med naar han fell fraa, reknast for uppnemnd.

Hev han nemnt upp borni sine, skal livservingane og dei arvrettkomne ættleidingsborni hans og livservingane deira reknast for uppnemnde ytingsmottakarar, kvar for den luten som vilde gaa til han etter lovreglane um arv.

Er ektemaken og borni til trygdetingaren uppnemnde, skal kvar av dei reknast for uppnemnd for den luten han vilde ha krav paa etter lovreglane um bulut og arv.

Hev trygdetingaren nemnt upp ervingane sine, er lovervingane hans uppnemnde ytingsmottakarar, kvar for den luten som vilde gaa til han etter lovreglane um arv.

Hev han nemnt upp «folket sitt» eller «næraste folket sitt» («sine paarørende»), er ektemaken og lovervingane hans uppnemnde ytingsmottakarar, kvar for den luten som vilde gaa til han etter lovreglane um bulut og arv. Lèt trygdetingaren etter seg ektemake, men korkje livservingar eller arvrettkomne ættleidingsborn eller livservingar etter dei, fær ektemaken heile trygdesummen.

§ 106. Hev trygdetingaren fastsett at ein serskilt nemnd person skal vera ytingsmottakar og faa trygdesummen naar trygdetingaren døyr, fell dette skilordet burt, dersom den uppnemnde ytingsmottakaren døyr fyre trygdetingaren.

§ 107. Skal trygdesummen reidast ut naar trygdetingaren anten fell ifraa eller fyller ein viss alder, skal det tydast so at ytingsmottakaren, um ein slik er uppnemnd, berre hev rett til trygdesummen, i fall han vert utreidd for di trygdetingaren er avliden.

§ 108. At trygdetingaren nemner upp ein ytingsmottakar, legg ikkje noko band paa retten aat trygdetingaren til aa taka ut atterkjøpsverdet, taka upp laan paa trygdebrevet, avhenda, pantsetja eller paa annan maate raada yver dei rettane trygdeavtala heimlar han.

Segjer trygdetingaren andsynes den uppnemnde ytingsmottakaren fraa seg høvet til aa taka uppnemningi tilbake, vert det rekna for avkall paa retten til aa raada yver trygderettshøvet, den uppnemnde ytingsmottakaren uspurt, paa ein slik maate at det vert til skade for han.

§ 109. So lenge trygdetilfellet ikkje hev kome upp, kann ikkje den uppnemnde ytingsmottakaren avhenda eller pantsetja kravet sitt eller raada yver det paa annan maate, og ikkje kann kravsmennene hans halda utsøkjing i det, eller konkursbuet draga det inn.

§ 110. Dersom trygdetingaren fell ifraa, og trygdesummen fyrst skal reidast ut seinare, fær den uppnemnde ytingsmottakaren dei rettane som trygdetingaren fyrr hadde, um inkje anna fylgjer av tilhøvet.

§ 111. Avhender trygdetingaren kravet sitt utan atterhald, gaar alle rettane andsynes sellskapet yver paa mottakaren. Var ein ytingsmottakar uppnemnd, fell uppnemningi burt, so langt ho kunde takast tilbake.

§ 112. Dersom ein ytingsmottakar er uppnemnd, fell ikkje uppnemningi burt, endaa um trygdetingaren pantset kravet sitt.

Panthavaren kann gjera kravet paa atterkjøpsverdet gjeldande, men maa i det fall, med eit varsel paa tvo maanader, fyrst gjeva pantsetjaren høve til aa løysa han ut anten med aa stetta kravet eller med aa svara atterkjøpsverdet. Panthavaren hev ikkje rett til aa avhenda trygdekravet, endaa um slik rett er avtala. Er trygdesummen forfallen, kann panthavaren krevja inn so mykje av summen som svarar til kravet.

Bonus som vert utreidd i trygdetidi, gaar til pantsetjaren.

§ 113. Yverføring, pantsetjing, utsegn som tek burt retten til aa gjera ei uppnemning av ytingsmottakar um inkje, og andre rettshandlar som gjeld trygdekravet, hev vern mot aatgjerder som ikkje er paaskrivne trygdebrevet, naar rettsmottakaren er i god tru og paaskrift um rettshandelen er sett paa trygdebrevet, eller rettsmottakaren hev fenge trygdebrevet i sitt være.

§ 114. Reider sellskapet ut trygdesummen eller atterkjøpsverdet, eller vert partane samde um aa brigda innhaldet i trygdeavtala, maa trygdebrevet anten gjevast attende til sellskapet eller faa paaskrift um aatgjerdi. Elles kann ho ikkje gjerast gjeldande mot den som i god tru hev vunne eller seinare vinn ein rett som hev vern mot tridjemann i samhøve med fyrre paragrafen.

Hev trygdebrevet kome burt, kann sellskapet med eit varsel paa tri maanader kalla inn den som mun vera innehavar, med den verknaden at trygdebrevet held upp aa gjelda, og nytt kann skrivast ut um ingen melder seg. Innkallingi skal lysast ut i Norsk Kunngjeringstidend og minst eit anna blad som folk vanleg les paa den staden der trygdetingaren bur eller sist budde her i landet.

§ 115. Gaar trygdeavtala ut paa at trygdesummen skal reidast ut til ihendehavaren, eller fær trygdebrevet seinare paaskrift um det, er ingen dermed uppnemnd til ytingsmottakar. Ihendehavaren kann ikkje etter trygdebrevet reisa krav mot sellskapet, minder han etterviser at han er rettkomen innehavar, og sellskapet kann ikkje med rettsverknad taka atterhald um at det skal vera andsvarsfritt andsynes rettshavaren um det hev betala til ihendehavaren.

§ 116. Fyrr trygdetilfellet kjem upp, kann kravshavarane til trygdetingaren ikkje halda utsøkjing i retten hans andsynes sellskapet, eller konkursbuet draga inn retten.

Lèt trygdetingaren fraa seg kravet sitt til nokon annan enn ektemaken, kann kravsmennene til rettsmottakaren taka

utlegg i det, og konkursboet kann draga det inn; andsynes utleggshavaren gjeld reglane i § 112 og andsynes konkursbuet § 112, fyrste og andre leden, paa tilsvarande maate.

Vinn ektemaken til trygdetingaren retten til trygdekravet, kann kravshavarane aat ektemaken ikkje halda utsøkjing i det og konkursbuet ikkje draga det inn; reglane i § 117 gjeld paa tilsvarande maate med umsyn til premiar som rettsmottakaren hev svara.

§ 117. Kjem buet til trygdetingaren under konkurs, kann det krevja at sellskapet med lovleg rente gjev tilbake premiar konkursmannen hev lagt dei siste fem aar fyre konkursen, so langt premibetalingi stod i berrsynt mishøve til det som skuldmannen hadde raad til paa betalingstidi; dette gjeld endaa um ein ytingsmottakar er uppnemnd, og endaa um trygdetingaren hev sagt fraa at han ikkje skal taka uppnemningi tilbake. Buet kann likevel ikkje krevja meir enn atterkjøpsverdet, eller dersom trygdingi etter sitt slag ikkje kann kjøpast tilbake, kapitalverdet av det fritrygdebrevet trygdetingaren vilde ha rett til etter det som er betala, eller um han er avliden, trygdesummen. Er ytingsmottakar uppnemnd, og hev konkursmannen fenge vederlag for uppnemningi, gaar vederlagsverdet ifraa. Hev den uppnemnde ytingsmottakaren teke mot trygdesummen, kann buet gjera kravet sitt gjeldande mot han.

Gjer buet gjeldande dei rettane som her er nemnde, i søksmaal mot sellskapet, skal det stemna konkursmannen òg; er det uppnemnt ein ytingsmottakar, skal han likeins stemnast.

Fyresegni i fyrste leden gjeld ikkje naar ein arbeidsgjevar hev trygda livet til arbeidarane eller tenestemennene sine og sett inn dei sjølve eller næraste folket deira til ytingsmottakarar, aa segja dersom trygdingi maa reknast for ein lùt av vederlaget for arbeidet deira, og arbeidsgjevaren soleis ikkje kann raada yver trygdingi som nemnt i § 108.

Livrentetrygding.

§ 118. Reglane um kapitaltrygding gjeld likeins livrentetrygding, men med sovorne brigde:

Skal livrenta falla i levetidi til ein annan enn trygdetingaren, vert denne andre rekna for uppnemnd til ytingsmottakar, aa segja um ikkje trygdetingaren hev fastsett noko anna.

Naar ein ytingsmottakar er uppnemnd og hev teke imot fyrste renteterminen, kann ikkje trygdetingaren taka uppnemningi tilbake dersom det ikkje fylgjer av tilhøvi at han ikkje hadde den meining aa binda seg.

Naar den uppnemnde ytingsmottakaren døyr, fell den summen av premiane som sellskapet skal svara tilbake, til trygdetingaren eller ervingane hans, so framt ikkje trygdetingaren hev fastsett noko anna.

Trygdebrevet treng ikkje faa paaskrift naar forfalne renteterminar vert utreidde.

Fyresegnene i § 72, jfr. § 75 i lov fraa 13 august 1915 um tvangsfullføring, og § 12, siste leden, i innføringslov fraa 14 august 1918 til rettargangsskipnaden held ved aa gjelda for livrente òg.

IV. Ulukketrygding og sjuketrygding.

§ 119. Ulukketrygding og sjuketrygding kann knytast til trygdetingaren eller ein annan.

§ 120. Naar eit uhende eller eit sjuketilfelle som gaar inn under avtala, kjem paa i trygdetidi, svarar sellskapet likeins for fylgjur det fører med seg etter trygdetidi er ute.

§ 121. Dersom umskifte i tilhøve som trygdebrevet segjer hev vegt for sellskapet, aukar faaren, og den som trygdingi knyter seg til, kjenner til umskiftet, er sellskapet andsvarsfritt so lengje umskiftet varer, dersom det er grunn til aa tru at sellskapet ikkje hadde teke paa seg trygdingi, um det nye tilhøvet hadde lege fyre daa avtala vart gjord. Er det grunn til aa gaa ut ifraa at sellskapet likevel hadde teke paa seg trygdingi, men paa andre vilkaar, svarar det etter prorataregelen (§ 45, andre leden) um det ikkje er avtala at kausalitetsregelen (§ 45, siste punktum) skal fylgjast. Ligg det fyre tilfelle som § 48 eller § 49, andre leden, talar um, gjeld reglane der paa tilsvarande maate.

Det kann ikkje avtalast med rettsverknad at faareauke skal gjera sellskapet andsvarsfritt i andre høve eller i større mun enn her nemnt.

§ 122. Reglane i §§ 102 til 106 gjeld likeins ulukketrygding og sjuketrygding.

§ 123. So lengje kravet til trygdehavaren mot sellskapet ikkje er forfalle til betaling, kann kravsmennene hans ikkje gjera det til emne for rettssøkjing. Og ikkje kravshavarane til trygdetingaren heller kann halda utsøkjing i rettane hans etter trygdingi, eller konkursbuet hans draga dei inn.

§ 124. Bryt den som trygdingi er knytt til, tryggjingsfyresegner som etter avtala skal fylgjast, jfr. § 51, eller tek han ikkje slike aatgjerder som § 52 nemner, gjeld reglane i dei paragrafane paa tilsvarande maate. Han er likevel ikkje skyldig aa fylgja fyresegner fraa sellskapet, som legg mis-

lege band paa sjølvraadingsretten hans i personlege høve; avtalur i den leid er ikkje bindande.

Er det avtala at andre enn den som trygdingi er knytt til, skal fylgja fyresegner eller taka aatgjerder som er nemnde i fyrste leden, kann ikkje sellskapet gjera gjeldande strengare verknader av ei forsøming enn dei som der er fastsette.

V. Slutningsfyresegner.

§ 125. Etternemnde reglar skal nyttast paa avtalur som er gjorde fyrr lovi tek til aa gjelda:

a. §§ 26—27, i fall konkurs eller skuldtinging vert opna etter lovi tek til aa gjelda, eller sellskapet etter den tid misser retten til aa driva trygdeverksemd her i landet eller gjer vedtak um friviljug uppløysing.
b. §§ 29—30, likevel soleis at tidfrestane der aldri skal byrja, fyrr lovi tek til aa gjelda.
c. § 34, men berre for trygdetilfelle som kjem upp etter lovi tek til aa gjelda.
d. §§ 86—88, likeins berre for trygdetilfelle som kjem upp etter lovi tek til aa gjelda.
e. §§ 116, 117, jfr. 118 og § 123, so langt rettssøkjing med tilføre av vedskiftet ikkje hev byrja fyrr lovi tek til aa gjelda.

Vert i ei eldre avtale um livstrygding, ulukketrygding eller sjuketrygding ein ytingsmottakar uppnemnd etter lovi tek til aa gjelda, skal denne lovi nyttast paa rettshøvet.

Pantset trygdetingaren, naar denne lovi hev teke til aa gjelda, kravet sitt etter ei eldre avtale, skal reglane i § 112, andre leden, nyttast.

I fall ei eldre trygdeavtale kann segjast upp fraa baae sidune, men ikkje vert uppsagd med so kort varsel som raad er straks avtala gjev høve til det etter lovi tok til aa gjelda, skal fraa den tid heile lovi nyttast paa avtala.

§ 126. Denne lovi tek til aa gjelda 1 januar 1931. Fraa same tid vert desse fyresegnene avtekne:

a. §§ 230—266 i lov fraa 20 juli 1893 um sjøferdsla;
b. § 1 i lov fraa 8 juni 1895 um brigde i pantelovreglane;
c. alle eldre lovfyresegner som er i strid med denne lovi.

Viser nokor lov til ei lovfyresegn som denne lovi gjev ei ny i staden for, skal tilvisingi gjelda den nye fyresegni.

Tillegg.*)

1923 14 juni. **Protokoll** **) om endring av Versaillestraktatens artikkel 393 og de tilsvarende artikler i de andre fredstraktater, Genève 14 juni 1923.

1924 1 desbr. **Internasjonal avtale** ***) om å lette adgangen for sjøfolk på handelsflåten til å bli behandlet for kjønnssykdommer, Brussel 1 desember 1924.

1931 15 april. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til en overrettssakfører angående ¼ % avgift til fattigvesenet.

— — — Så vidt departementet bekjent opkreves avgiften kun i kjøpstedene i det tidligere Akershus stift d. v. s. de nuværende Oslo og Hamar bispedømmer samt Bamble og Nedre Telemarkens tidligere fogderier i Telemark fylke (kongelig resolusjon av 1 mars 1805, meddelt ved koncellipromemoria av 19 mars 1805, jfr. regjeringskommisjonens skrivelse av 22 mars 1808 samt angående 1 % i Kongsberg plan av 31 oktober 1806 § 105) samt i kjøpstedene Risør (Kristiansand stifts skrivelse av 11 oktober 1808 til fattigkommisjonen i henhold til bemyndigelse i kancellipromemoria av 6 september 1808, jfr. plan for Kristiansand fattigvesen av 14 september 1802) Arendal (samme hjemmel) og Stavanger (samme hjemmel) samt Kristiansand (plan av 14 september 1802 § 99). Dessuten opkreves i Stavanger ½ % avgift til Stavanger arbeidshus (rescripter av 25 oktober 1793 og 14 oktober 1803).

13 juli. **Internasjonal overenskomst** †) om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931.

24 septbr. **Overenskomst** ††) om regulering av hvalfangsten.

---

*) Det herunder inntatte har foreligget for redaksjonen for sent til å kunne optas på sin plass i vedkommende hefte.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 315.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 6 for 1935 s. 511.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 3 for 1935 s. 322.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 471.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet om oprettelse av et folkeregister i Oppegård herred, Akershus fylke, og om vedtekt for dette folkeregister. 1932 18 janr.

Internasjonal telekommunikasjonskonvensjon **), Madrid 9 desember 1932. 9 desbr.

Traktat***) om forlik, rettslig avgjørelse og voldgift mellem Norge og Tyrkia, Ankara 16 januar 1933. 1933 16 janr.

Internasjonal overenskomst†) om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933. 11 oktbr.

Overenskomst††) til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av opdragende karakter, Genève 11 oktober 1933. 11 oktbr.

Overenskomst†††) om flyktningers internasjonale status, Genève 28 oktober 1933. 28 oktbr.

Kongelig resolusjon [1]) 1934

Vernepliktige og forhenværende vernepliktige befalingsmenn, som har underkastet sig minst 10 måneders sammenhengende befalsutdannelse og som efter denne militære utdannelse underkaster sig eksamen ved civil utdannelsesanstalt, skal ved konkurranse om ansettelse i sådanne civile statslønte stillinger hvor eksamensanciennitet spiller inn ved besettelsen, gis ett års tillegg til sin eksamensanciennitet fra vedkommende civile utdannelsesanstalt. 23 febr.

Verdenspostkonvensjon [2]), Kairo 20 mars 1934. 20 mars.

Internasjonal overenskomst [3]) om ensartede metoder for prøvetagning og analyse av ost, Roma 26 april 1934. 26 april.

Utkast [4]) til overenskomst om arbeidstiden i automatiske vindusglassverk, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934. 21 juni.

Utkast [5]) til overenskomst om skadebot for bedriftssykdommer, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934. 21 juni.

---

*) Kunngj. 8 juli 1935 i Lovtid. 1ste avd. nr. 26 for 1935.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1935 s. 393.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr 5 for 1935 s. 490.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 527.
††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 542.
†††) Inntatt i «Overenskomster» nr. 7 for 1935 s. 566.
[1]) Se res. av 27 september 1935.
[2]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 2 for 1935 s. 47.
[3]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 9 for 1935 s. 625.
[4]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1935 s. 609.
[5]) Inntatt i «Overenskomster» nr. 8 for 1935 s. 597.

1934 4 septbr. **Tilleggsavtale** *) til den i Lisboa 13 november 1931 undertegnede handels- og sjøfartskonvensjon med tilleggsprotokoll.

19 novbr. **Konvensjon** **) mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om arv og dødsboskifte.

Undertegnet i Kjøbenhavn 19 november 1934.

I. Arv og uskiftet bo.

Artikkel 1.

Når en statsborger i en av de kontraherende stater ved sin død var bosatt i en av de andre stater, bedømmes retten til arv som ikke grunner sig på testament, efter loven i den stat hvor han var bosatt. Hadde den avdøde ikke de siste fem år vært bosatt i denne stat, skal dog loven i den stat hvor han var statsborger, få anvendelse såfremt nogen arving eller legatar for hvem det har rettslig betydning, begjærer det. Skulde arven efter statsborgerlandets lov tilfalle staten, kan sådan begjæring ikke fremsettes.

Begjæring om anvendelse av statsborgerlandets lov må være fremsatt innen seks måneder fra dødsfallet eller, om skifte foregår efter utløpet av denne frist, før skiftets slutning. Efterat et skifte er sluttet, kan den som har deltatt i skiftet, ikke fremsette begjæring.

Bestemmelsene i denne artikkel om retten til arv får også anvendelse på en gjenlevende ektefelles lovbestemte rett til å beholde boet udelt når den avdøde ikke hadde livsarvinger, og på sådan rett til underholdsbidrag av et dødsbos midler som efter loven i den stat hvor den avdøde var statsborger, tilkommer en arving utover hans arvelodd.

Artikkel 2.

Var den avdøde bosatt i en stat, hvor loven gir en gjenlevende ektefelle rett til å sitte i uskiftet bo med livsarvinger, kommer denne lov til anvendelse også når den avdøde var statsborger i en av de andre stater. Hadde han ikke vært bosatt i landet de siste fem år, kan dog en livsarving kreve skifte straks eller senere hvis dette er hjemlet ved loven i den stat hvor den avdøde var statsborger. Denne rett tilkommer ikke en livsarving såfremt den gjenlevende ektefelle, da ekteskapet

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 9 for 1935 s. 643.

**) Konvensjonen er ratifisert for Norges vedkommende ved Kronprinsregentens resolusjon av 30 november 1934. De 5 signatarmakters ratifikasjonsdokumenter blev deponert i Kjøbenhavn 14 juni 1935. Konvensjonen trådte i kraft 1 januar 1936. Den er kunngjort 21 januar 1936 i Lovtid. 1ste avd. nr. 3 for 1936 og er for øvrig inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1936.

blev inngått, var statsborger i den stat hvor den avdøde var bosatt. 1934 19 novbr.

Når der efter begjæring som nevnt i første ledd foretas skifte efter en svensk statsborger, har den gjenlevende ektefelle den rett til ved skiftet å utta midler til en viss verdi som er fastsatt i svensk lov.

Artikkel 3.

Var den avdøde bosatt i en stat hvor loven ikke gir en gjenlevende ektefelle rett til å sitte i uskiftet bo med livsarvinger, skal ektefellen dog ha den rett til å sitte i uskifte som måtte være hjemlet ved loven i den stat hvor den avdøde var statsborger, såfremt den avdøde ikke hadde vært bosatt i landet de siste fem år. De gjøremål som statsborgerlandets lov legger til skifteretten eller annen offentlig myndighet, overtas i så fall av den almindelige underrett i den stat hvor den avdøde var bosatt. Er også den gjenlevende ektefelle bosatt der, og statsborgerlandets lov foreskriver tilsyn med forvaltningen av boet, utøves tilsynet av en tilsynsmann (g o d m a n) som retten opnevner. Foreligger en av retten registrert opgave over boets eiendeler og gjeld (b o u p p t e c k n i n g), kommer bestemmelser i statsborgerlandets lov om utferdigelse av sådanne opgaver ikke til anvendelse.

Artikkel 4.

Er der i henhold til dansk lov truffet bestemmelse om at tilsynsverge skal opnevnes for en enke som vil sitte i uskiftet bo, får bestemmelsen bare virkning såfremt enken ved mannens død var bosatt i Danmark. Bosetter hun sig senere i en av de andre stater, faller tilsynsvergemålet bort.

Artikkel 5.

Bestemmelsene i artiklene 2, 3 og 4 om rett til å sitte i uskiftet bo med livsarvinger får tilsvarende anvendelse på retten til å sitte i uskiftet bo med adoptivbarn eller adoptivbarns livsarvinger.

Artikkel 6.

Den som efter artikkel 1, 2 eller 3 krever statsborgerlandets lov anvendt, skal, om det er nødvendig, godtgjøre at de fastsatte vilkår er til stede, og fremlegge oplysninger om innholdet av statsborgerlandets lov.

Artikkel 7.

Ved deling av ektefellers bo efter den ene eller begge ektefellers død skal, forsåvidt ikke annet følger av artikkel 2 annet ledd, iakttas hvad der i artiklene 3 og 6 i konvensjonen av 6 februar 1931 er bestemt om ektefellers formuesforhold.

1934 19 novbr.

Artikkel 8.

Testament efter en arvelater som ved sin død var statsborger i en av statene og var bosatt i en av dem, skal med hensyn til formen ansees for gyldig såfremt der ved oprettelsen er gått frem efter loven i den av statene hvor testamentet er oprettet, eller hvor testator ved oprettelsen var bosatt eller var statsborger. Tilbakekallelse av et testament ansees for gyldig når testator har gått frem efter loven i den av statene hvor han ved tilbakekallelsen var bosatt eller var statsborger.

Artikkel 9.

Den alder og myndighet som kreves til oprettelse eller tilbakekallelse av testamentet, bedømmes efter loven i den av statene hvor testator ved oprettelsen eller tilbakekallelsen var bosatt. Hadde han da ikke vært bosatt i denne stat de siste fem år, er testamentet eller tilbakekallelsen også gyldig dersom betingelsene efter statsborgerlandets lov var til stede.

Artikkel 10.

Spørsmål om testamentets eller tilbakekallelsens ugyldighet på grunn av testators sinnstilstand eller på grunn av svik, villfarelse, tvang eller annen utilbørlig påvirkning bedømmes efter loven i den av statene hvor testator var bosatt da testamentet blev oprettet eller tilbakekalt.

Artikkel 11.

Bestemmelser i finsk eller svensk lov om at et testament efter testators død skal innleveres til retten innen en viss tid (testamentsbevakning), får også anvendelse på testament efter en statsborger i en annen av statene såfremt han ved dødsfallet var bosatt i Finnland eller Sverige. Det samme gjelder bestemmelser i finsk eller svensk lov om at en arving som vil angripe et testaments gyldighet, må reise sak innen en viss tid efterat testamentet er forkynt for ham (testamentsklander).

Artikkel 12.

Spørsmål om den bindende virkning av dødsgaver, arvepakter og arveavkall overfor arvelateren skal, når denne ved sin død var statsborger i en av statene, avgjøres efter loven i den av statene hvor han var bosatt da avtalen blev inngått.

Det samme gjelder spørsmål om midler som en arving har mottatt av arvelateren mens denne levet, skal ansees som forskudd på arv.

Artikkel 13. 1934

De særlige regler som i nogen av statene gjelder om en 19 novbr.
arvings rett til fast eiendom med tilbehør, eller om en arvelaters adgang til ved testament å råde over sådan eiendom til fordel for enkelte arvinger, får anvendelse på eiendom i denne stat.

Retten til gjennem testament å treffe fideikommissariske forføininger over fast eiendom eller andre forføininger over fast eiendom til fordel for ufødte bedømmes likeledes efter loven i den stat hvor eiendommen ligger. På retten til å treffe sådanne forføininger over annet enn fast eiendom kommer denne konvensjon ikke til anvendelse.

Artikkel 14.

Er der adoptivbarn efter en statsborger i en av statene, og er adopsjonsbevillingen gitt i en av disse stater med forbehold om rett for adoptanten til uten hinder av adopsjonen å råde over sine efterlatenskaper, skal dette forbehold ha gyldighet også i de andre stater.

Artikkel 15.

Spørsmål om forbrytelse av retten til arv eller legat og om adgangen til å gjøre en arving arveløs bedømmes, når arvelateren var statsborger i en av statene, efter loven i den av statene hvor han ved sin død var bosatt.

Artikkel 16.

Om foreldelse av retten til arv eller legat efter en statsborger i en av statene gjelder loven i den av statene hvor arvelateren ved sin død var bosatt.

II. Arvelaterens gjeld.

Artikkel 17.

Arvingers ansvar for gjeld efter en statsborger i en av statene og for opfyllelse av legat eller testamentarisk pålegg bedømmes efter loven i den av statene hvor arvelateren ved sin død var bosatt. Det samme gjelder ansvaret for opfyllelse av underholdsplikt som påhvilte den avdøde overfor barn født utenfor ekteskap eller et sådant barns mor.

Artikkel 18.

Preklusivt proklama som er utferdiget i boet efter en statsborger i en av statene, får ikke virkning for kjente fordringer, når fordringshaveren er bosatt i en av de andre stater

1934 19 novbr. og ikke i tide har fått særskilt underretning om proklamaet og dets virkning eller på annen måte har fått kjennskap til dette.

III. Skiftebehandling.

Artikkel 19.

Behandlingen av et dødsbo og skifte mellem den avdødes arvinger og en gjenlevende ektefelle skal, når den avdøde var statsborger i en av statene og var bosatt i en av dem, foregå efter loven i den stat hvor han ved sin død var bosatt, og skal høre under domstolene i denne stat forsåvidt loven henlegger behandlingen til retten.

Har en gjenlevende ektefelle som er statsborger i en av statene, sittet i uskiftet bo, og boet skal skiftes, foregår behandlingen efter loven i den av statene hvor den gjenlevende er eller ved sin død var bosatt, og, i den utstrekning loven foreskriver det, under medvirkning av denne stats domstoler.

Behandlingen av boet skal også omfatte formue som finnes i de andre stater.

Artikkel 20.

En gjenlevende ektefelles rett til ved skifte å utta bestemte formuegjenstander mot eller uten vederlag bedømmes efter den lov som efter artikkel 19 er bestemmende for behandlingen av boet. Det samme gjelder ektefellens adgang til ved skifte å få utsettelse med å utbetale en arvelodd mot at arvingen får panterett for sin fordring, dog således at panterett i formuegjenstander som finnes i de andre stater, bare kan stiftes efter de regler som der gjelder.

Artikkel 21.

Tvist om retten til arv eller legat efter nogen som var statsborger i en av statene og var bosatt i en av dem, om en gjenlevende ektefelles rettigheter eller om en fordring som gjøres gjeldende mot dødsboet og ikke mot loddeierne personlig, hører under domstolene i den stat hvis lov efter artikkel 19 er bestemmende for behandlingen av boet.

Er partene enige, kan dog tvisten reises i en annen av statene medmindre boet er under behandling av skifterett, testamentsfullbyrder eller en av retten opnevnt b o u t r e d n i n g s m a n n eller s k i f t e s m a n n, eller tvisten gjelder angrep på skiftet i et sådant bo. Sak om gyldigheten av et testament efter en arvelater som var bosatt i Finnland eller Sverige (t e s t a m e n t s k l a n d e r) kan ikke reises i de andre stater. Det samme gjelder angrep på skiftet efter en arvelater som var bosatt i Finnland (k l a n d e r).

Artikkel 22. 1934

Er der i en annen av statene enn den hvis lov er bestem- 19 novbr.
mende for bobehandlingen, formuegjenstander som tilhører boet, skal domstolene i den stat hvor gjenstandene finnes, efter begjæring sørge for registrering og midlertidig bevaring av gjenstandene og for salg av gjenstander som ikke hensiktsmessig lar sig opbevare. For øvrig skal myndighetene i den sistnevnte stat efter begjæring yde bistand ved bobehandlingen i den utstrekning det kan kreves efter loven i denne stat.

Begjæringen kan rettes umiddelbart til vedkommende myndighet. Omkostningene kan, om fornødent, kreves betalt forskuddsvis. Skriftstykker som er avfattet på finsk eller islandsk, skal være ledsaget av bekreftet oversettelse til dansk, norsk eller svensk.

Er dødsfallet inntruffet i en annen stat enn den hvor den avdøde var bosatt, skal efterlatte eiendeler også uten begjæring tas i forvaring efter de på stedet gjeldende forskrifter.

Artikkel 23.

Er et dødsbo som nevnt i artikkel 19 under offentlig skiftebehandling i Danmark, Island eller Norge, skal lovbestemmelser som innskrenker en fordringshavers adgang til tvangsfullbyrdelse overfor boet, også anvendes med hensyn til formuegjenstander som finnes i en annen stat enn den hvor boet behandles. Dette gjelder dog ikke adgangen til å inndrive skatter eller andre offentlige avgifter som er pålagt i den stat hvor gjenstandene finnes, eller adgangen til å få dekning av gjenstander hvori fordringshaveren har panterett eller tilbakeholdsrett.

Artikkel 24.

Er et dødsbo som nevnt i artikkel 19 under offentlig skiftebehandling i Danmark, Island eller Norge, får bestemmelsene i artikkel 7 i konvensjonen om konkurs av 7 november 1933 tilsvarende anvendelse ved avgjørelsen av spørsmål om fortrinsrett for fordringer.

Artikkel 25.

Lovbestemmelser i en av statene om at tinglysning er nødvendig for at rettigheter som er erhvervet ved rettshandel eller ved utlegg eller utpantning, skal ha gyldighet overfor et dødsbo, kommer ikke til anvendelse på formuegjenstander som ved dødsfallet finnes i de andre stater.

Artikkel 26.

Forsåvidt anvendelsen av foranstående bestemmelser avhenger av hvor en formuegjenstand finnes, skal en fordring

1934 19 novbr. som tilhørte arvelateren, ansees for å være i den stat hvis lov efter artikkel 19 er bestemmende for behandlingen av boet. Er fordringen knyttet til gjeldsbrev eller annet dokument hvis forevisning er nødvendig for å gjøre den gjeldende, ansees den dog for å være i den stat hvor dokumentet finnes.

Registrert skib eller luftfartøi ansees for å være i den stat hvor det har hjemsted.

IV. Almindelige bestemmelser.

Artikkel 27.

Har en domstol i en av statene truffet avgjørelse om at et bo som nevnt i artikkel 19 skal behandles av skifterett, testamentsfullbyrder eller b o u t r e d n i n g s m a n n eller skiftes under medvirkning av s k i f t e s m a n n, eller at det skal overlates til loddeierne selv, er avgjørelsen bindende også i de andre stater.

Det samme gjelder avgjørelser om en gjenlevende ektefelles rett til å sitte i uskiftet bo.

Artikkel 28.

Bestemmelsene om anerkjennelse og fullbyrdelse av dommer og forlik i konvensjonen av 16 mars 1932 skal også gjelde dommer og forlik om rett til arv eller legat, om en gjenlevende ektefelles rettigheter og om ansvar for en arvelaters gjeld, såfremt den avdøde var statsborger i en av statene og var bosatt i en av dem.

De særskilte bestemmelser som i artikkel 3 og artikkel 6 nr. 3 i den nevnte konvensjon er gitt om dommer mot en uteblitt saksøkt, får bare anvendelse når dommen gjelder gjenlevende ektefelles eller de enkelte arvingers ansvar for den avdødes gjeld.

Artikkel 29.

Denne konvensjon kommer ikke til anvendelse når arvelateren er død før konvensjonens ikrafttreden, og heller ikke når en gjenlevende ektefelle har sittet i uskiftet bo og den først avdøde ektefelle er død før det nevnte tidspunkt.

Artikkel 30.

Konvensjonen skal ratificeres, og ratifikasjonsdokumentene skal deponeres i det danske Utenriksministeriums arkiv så snart skje kan.

Konvensjonen trer i kraft mellem de ratificerende stater den 1 januar eller den 1 juli som inntreffer når tre måneder er forløpet efterat minst tre av statene har deponert sine rati-

fikasjonsdokumenter. I forhold til senere ratificerende stater trer konvensjonen i kraft den 1 januar eller den 1 juli som inntreffer når tre måneder er forløpet fra deponeringen av ratifikasjonsdokumentet. 1934 19 novbr.

Enhver av statene kan i forhold til hver av de andre si op konvensjonen med en frist av ett år til ophør den påfølgende 1 januar eller 1 juli.

Sluttprotokoll.

I forbindelse med undertegningen idag av konvensjonen mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om arv og dødshoskifte har de befullmektigede for de kontraherende stater avgitt følgende erklæring:

De kontraherende stater er enig om at anmodninger om oplysning om innholdet av den i en av statene gjeldende lov skal oversendes fra vedkommende justis- eller utenriksdepartement, og rettes, når der spørres om dansk, finsk, islandsk eller norsk lov, til Justisdepartementet, og når der spørres om svensk lov, til Utenriksdepartementets rettsavdeling. Oplysninger skal alltid gis så langt uttrykkelige lovbestemmelser foreligger, og for øvrig meddeles i den utstrekning forholdene tilsteder.

Overenskomst *) om postutveksling mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige. 31 desbr.

Overenskomst**) av 31 desember 1934 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland. 31 desbr.

Noteveksling***) mellem Norge og Danmark om gjensidig utveksling av meddelelser om dommer i straffesaker. 1935 18 febr. 23 febr.

Overenskomst †) av 19 mars 1935 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland. 19 mars.

Rundskrivelse fra riksadvokaten til statsadvokatene. 21 mai.

«Undersøkelses- og domsutgifter».

Spare- og Forenklingskommisjonen av 1932 har i sitt forslag til mulige besparelser vedkommende Justisdeparte-

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1935 s. 454.
**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 504.
***) Inntatt i «Overenskomster» nr. 4 for 1935 s. 466.
†) Inntatt i «Overenskomster» nr. 5 for 1935 s. 509.

21 mai. mentet bl. a. foreslått endel besparelser vedrørende straffe-rettspleien.

Disse forslag har vært forelagt mig til uttalelse og efter anmodning av Justisdepartementet i skrivelse av 9 mai d. å. skal jeg anmode hr. statsadvokaten om å gjøre de Dem underordnede politimestre og lensmenn bekjent med følgende:

1. *Innkallelse av personer til avhørelse på politikammer eller lensmannskontor.*

Spare- og Forenklingskommisjonen har foreslått innført begrenset adgang for politiet til å kunne innkalle til avhørelse, d. v. s. en utvidelse av vidners og andres møteplikt til også å omfatte fremmøte for politiet.

Jeg har dog ikke funnet å kunne anbefale dette forslag.

Imidlertid praktiseres det særlig i byene, men også utover landdistriktene, i stor utstrekning å innkalle vidner og andre til å møte på politikammer, lensmannskontor og lignende, når dette kan skje uten vesentlig uleilighet og utlegg for vedkommende.

Herved spares staten for adskillige utlegg, som vilde være forbundet med å sende en tjenestemann ut for å opta forklaringene.

For å gjennemføre denne fremgangsmåte som en regel, pålegges påtalemyndighetens tjenestemenn i størst mulig utstrekning å innkalle de som skal avhøres, til å møte på politikammeret eller lensmannskontoret, når dette kan skje uten vesentlig uleilighet og utlegg for vedkommende.

Som regel kan man gå ut fra at vidner under den nevnte forutsetning er villige til å møte, ja endog ofte foretrekker det fremfor å få besøk på bopel eller arbeidssted av en polititjenestemann.

Både for by og land gjelder det, at man meget ofte ved en telefonhenvendelse vil kunne få bragt på det rene om vedkommende er villig til å møte på politikammeret eller lensmannskontoret.

I landdistriktene vil også lensmennene ofte ut fra sitt kjennskap til distriktets folk kunne bedømme om vedkommende har rimelig anledning eller er villig til å møte, eller om det for øvrig byr sig leilighet til å få optatt forklaringen på lensmannskontoret.

Hvis det er tilfelle, må denne fremgangsmåte benyttes, når det kan skje uten uheldig forsinkelse av efterforskningen.

Hvor en rekke personer fra samme sted skal avhøres, vil det derimot ofte være rimelig å avhøre dem på stedet.

Selvsagt må også det gjøres hvor en effektiv efterforsk- 21 mai.
ning krever det, f. eks. hvor det er av betydning å avhøre vidnene på åstedet, eller hvor efterforskningen bør drives uten ophold enten på grunn av sakens art eller fordi det er grunn til å frykte for at beviset skal forspilles ved at de som skal avhøres konfererer innbyrdes eller med andre på forhånd.

2. Innhentning av skriftlig forklaring i bagatellsaker.

Spare- og Forenklingskommisjonen har foreslått gjennemført innhentelse av skriftlige forklaringer i bagatellsaker.

Efter anmodning av Justisdepartementet skal jeg henstille til påtalemyndighetens tjenestemenn å benytte denne fremgangsmåte hvor det finnes forsvarlig.

Man må ved bedømmelsen herav være opmerksom på, at oplysninger innhentet på denne måte sjelden vil være så uttømmende og pålitelige som oplysninger innhentet ved optagelse av forklaringer på ordinær vis under iakttagelse av reglene i påtaleinstruksens kapitel II.

På den annen side vil man vel ofte kunne få utskilt betydningsløse vidner, så avhøring av dem kan spares.

Fremgangsmåten bør kun benyttes i mindre saker og selv her ikke for hovedvidnenes vedkommende.

Når et vidne anmodes om å innsende skriftlig forklaring blir påtaleinstruksens § 8 å iaktta.

For øvrig henviser jeg i denne forbindelse til min rundskrivelse av 25 mars 1930.

3. Saksomkostninger ved forelegg.

Foranlediget ved Spare- og Forenklingskommisjonens bemerkninger skal jeg efter Justisdepartementets anmodning henlede opmerksomheten på adgangen til i forelegg å pålegge lovovertrederen saksomkostninger (jfr. straffelovens § 288 punkt 2).

I samme forbindelse skal jeg gjøre opmerksom på at tilbud under eller like forut for hovedforhandling om å vedta et tidligere utferdiget forelegg, ikke bør godtas, før man har overveiet om forelegget nu først bør gis et tillegg om omkostninger til det offentlige.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Oslo stiftsdireksjon. 26 juni.

Departementet meddeler at det, efter å ha innhentet uttalelse fra Kirkedepartementets revisjonskontor, samtykker i at avhjemling til tinge av verditakster, av-

26 juni. holdt for optagelse av pantelån av midler tilhørende offentlige stiftelser eller legater, kan undlates, når verditaksten er avgitt av 2 menn fra herredets skjønnsutvalg.

Forutsetningen er for øvrig at de ved kongelig resolusjon av 21 juni 1929 fastsatte regler for utlån mot pant i fast eiendom av overformynderimidler mest mulig gis tilsvarende anvendelse.

Takstmennene blir således å opnevne av vedkommende legats styre og ikke av lånsøkerne.

19 juli. 13 aug. **Norsk-tysk overenskomst** *) om gjensidig anerkjennelse av vognkort og førerkort av 19 juli 1935 med tilleggsavtale av 13 august 1935.

5 septbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Aust-Agder angående spørsmålet om hvorvidt en lærer kan motsette sig at skolebarna efter beslutning av helserådet blir undersøkt om de har utøi.

Medisinaldirektøren uttalte bl. a. at periodisk undersøkelse av samtlige skolebarn og i tilfelle meddelelse til hjemmet er den vanlige fremgangsmåte.

Kirke- og undervisningsdepartementet som var forelagt saken bemerket:

«Når dette departement på forespørsel i enkelte tilfelle har uttalt at lægeundersøkelse av skolebarn er en frivillig sak for foreldrene gjelder dette, således som av fylkeslægen forutsatt, en almindelig helbredsundersøkelse, som nu er satt i gang mange steder. Denne undersøkelse har man ment ikke å kunne gjøre obligatorisk, da det iallfall ikke i skolelovene er nogen hjemmel herfor. Departementet har derimot ikke ment å gi nogen uttalelse om undersøkelser for utøi foranstaltet av helserådet.

Angående fremgangsmåten ved sådan undersøkelse skal man bemerke at man finner det rimelig at den i tilfelle ikke igangsettes uten i forståelse med skolestyret som så får gi vedkommende lærer underretning om hvordan saken skal behandles.»

Medisinaldirektøren erklærte sig enig i, at helserådet samarbeider med skolestyret om hvorledes undersøkelsene skal foretas.

Socialdepartementet henviste til disse uttalelser og antok at det for tiden ikke var nødvendig herom å innta bestemmelser i herredets helseforskrifter.

*) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1936 s. 47.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til de øvrige departementer. 21 desbr.

Underslag m. v. i statstjenesten.

Som det vil være bekjent har praksis i de forskjellige administrasjonsgrener vært meget varierende med hensyn til spørsmålet om hvorledes det skal forholdes fra statens side overfor tjenestemenn som har gjort sig skyldig i underslag eller lignende misligheter.

Det spørsmål som ofte melder sig i slike saker er, om man skal undlate å forlange straffeforfølgning mot at det forsvekne beløp blir dekket. Det har også til dels vært spørsmål om under samme forutsetning å la en skyldig tjenestemann fortsette i sin stilling, eventuelt i en annen offentlig stilling.

Dette departement har antatt at man bør tilstrebe mer enhet i behandlingen av disse saker fra statsmyndighetenes side. Man finner det rimelig at så vel Finansdepartementet som Justisdepartementet får anledning til å uttale sig i slike tilfelle. Regjeringen har behandlet spørsmålet i en konferanse og har erklært sig enig i dette synspunkt.

Overensstemmende med Regjeringens beslutning skal man anmode om at de nevnte saker for fremtiden av vedkommende fagdepartement blir sendt til Finansdepartementet. Dette vil derefter sende saken med sin uttalelse til Justisdepartementet. Herfra vil den bli sendt tilbake til fagdepartementet samtidig med at man sender gjenpart av Justisdepartementets uttalelse til Finansdepartementet.

I denne forbindelse henleder man opmerksomheten på Finansdepartementets rundskrivelse av 31 august 1934, hvorefter Statsrevisjonen også skal underrettes om slike saker.

De administrasjonsgrener som hører under det ærede departement bes gitt nødvendig underretning.

REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDENDE, 2NEN AVDELING

FOR

1935

REGISTER

TIL

NORSK LOVTIDENDE, 2DEN AVDELING

FOR

1935

OVERSIKT OVER REGISTRETS INNHOLD

A. Statsforfatningsrett.

Side

1. Forfatningsbestemmelser . . . . . R 6
2. Landets grenser . . . . . R 6
3. Statsborgerrett . . . . . R 6
4. Symboler . . . . . R 6
5. Kongen og Kongehuset . . . . . R 6
6. Stortinget . . . . . R 6
7. Ordener og hederstegn . . . . . R 6

B. Forvaltningsrett.

I. Forvaltningens almindelige organisasjon.

1. Centraladministrasjonen . . . . . R 6
2. Øvrigheten . . . . . R 8
3. Lensmenn . . . . . R 8
4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter . . . . . R 8
5. Kommunal stemmerett og valgbarhet . . . . . R 9
6. Kommunestyret. Fylkesstyret . . . . . R 9
7. Kommunale forhold i almindelighet . . . . . R 10
8. Statstjenernes rettsstilling i almindelighet . . . . . R 10
9. Embedsgårder . . . . . R 12
10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning . . . . . R 12
11. Pensjonsvesen . . . . . R 12

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1. Utenriksvesen:
   a. Diplomati og konsulatvesen . . . . . R 12
   b. Utenlandske anliggender . . . . . R 12
2. Religionsvesen:
   a. Religion. Gudstjeneste m. v. . . . . R 18
   b. Kirker. Kirkegårder . . . . . R 18
   c. Geistlighet . . . . . R 19
   d. Dissentere . . . . . R 19
3. Undervisningsvesen:
   a. Folkeskolen . . . . . R 19
   b. Abnorme og forsømte barn . . . . . R 20
   c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøiskoler m. v. . . . . R 20
   d. Høiere almenskoler . . . . . R 20
   e. Universitetet, høiskoler m. v. . . . . R 20
4. Biblioteker, museer, videnskap og kunst. Kringkasting . . . . . R 20
5. Arkivvesen . . . . . R 21
6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk . . . . . R 21

Side

7. Retts- og politivesen:
a. Kunngjøringer . . . . . R 21
b. Rettsvesenets administrasjon . . . . . R 21
c. Politivesen . . . . . R 22
d. Lotteri . . . . . R 24
8. Fattigvesen . . . . . R 24
9. Sundhetsvesen:
a. Medisinalvesen i almindelighet . . . . . R 24
b. Læger. Tannlæger . . . . . R 24
c. Jordmødre . . . . . R 25
d. Apotekvesen . . . . . R 25
e. Foranstaltninger mot sykdommer . . . . . R 26
10. Veterinærvesen . . . . . R 28
11. Bygnings- og brandvesen . . . . . R 29
12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander . . . . . R 32
13. Kart- og opmålingsvesen . . . . . R 32
14. Næringsvesen:
a. Jordbruk . . . . . R 32
b. Husdyr. Reinsdyrdrift . . . . . R 34
c. Skogvesen. Almenninger . . . . . R 35
d. Utskiftning . . . . . R 35
e. Jakt . . . . . R 36
f. Fiskeri . . . . . R 36
g. Bergverk. Fabrikker . . . . . R 38
h. Håndverk . . . . . R 39
i. Handel . . . . . R 39
j. Brennevin, vin, øl m. v. . . . . R 47
k. Kriseforanstalltninger. Offentlig næringsdrift . . . . . R 48
15. Sjøfartsforhold:
a. Sjøfart . . . . . R 49
b. Skibsregistrering, se under C. nr. 19 . . . . . R 50
c. Skibsmåling . . . . . R 50
d. Skibsfører. Skibsmannskap m. v. . . . . R 50
e. Losvesen . . . . . R 50
f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen . . . . . R 50
16. Kommunikasjonsvesen:
a. Veivesen. Motorvognkjøring . . . . . R 51
b. Skyssvesen . . . . . R 52
c. Jernbaner . . . . . R 52
d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen . . . . . R 53
e. Postvesen . . . . . R 53
f. Telegraf og telefon . . . . . R 54
g. Luftfart . . . . . R 54
17. Omsetnings- og kredittvesen:
a. Bank- og pengevesen . . . . . R 54
b. Mål, vekt, vrakning . . . . . R 55
18. Forsikringsvesen . . . . . R 55
19. Konsesjon . . . . . R 56
20. Sociale anliggender. Jfr. nr. 18 Forsikringsvesen . . . . . R 56
21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland . . . . . R 57
22. Forsvarsvesen:
a. Militærvesen i almindelighet . . . . . R 57
b. Hæren . . . . . R 57
c. Flåten . . . . . R 58
23. Finansvesen:
a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden . . . . . R 58
b. Stiftelser. Legater m. v. . . . . R 58
c. Offentlige fond . . . . . R 61

1935 Side

d. Sportelvesen . . . . . R 61
e. Skattevesen . . . . . R 61
f. Matrikuleringsvesen . . . . . R 62
g. Stempelavgift . . . . . R 63
h. Arveavgift . . . . . R 63
i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift, se under nr. 14 j. . . . . R 63
j. Avgifter av utskjenkning og salg av brennevin, vin, øl m. v., se under nr. 14 j. . . . . R 63
k. Konsulatavgift, se under nr. 1 a . . . . . R 63
l. Særlige avgifter . . . . . R 63
m. Tollvesen . . . . . R 65
n. Regnskaps- og oppebørselsvesen . . . . . R 65
o. Statsregnskapet og statsrevisjonen . . . . . R 65

C. Privatrett.

1. Eiendomsrett og bruksrett . . . . . R 65
2. Hittegods og vrakgods . . . . . R 66
3. Pant . . . . . R 66
4. Grunnbyrder . . . . . R 66
5. Kontraktsforhold . . . . . R 66
6. Jordleie. Husleie . . . . . R 66
7. Gjeldsforpliktelser . . . . . R 66
8. Forløfte . . . . . R 67
9. Tjenesteforhold . . . . . R 67
10. Skadeserstatning . . . . . R 70
11. Sjørett, se under B nr. 15 a. . . . . R 70
12. Personnavn . . . . . R 70
13. Ektefeller . . . . . R 70
14. Foreldre og barn . . . . . R 70
15. Umyndige og verger . . . . . R 70
16. Arv . . . . . R 70
17. Odelsrett og åsetesrett . . . . . R 71
18. Forsvunne og fraværende personer . . . . . R 71
19. Tinglysning. Registrering . . . . . R 71
20. Industriell rettsbeskyttelse . . . . . R 71
21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse . . . . . R 71

D. Strafferett og straffefullbyrdelse.

1. Strafferett . . . . . R 72
2. Fengselsvesen og straffefullbyrdelse . . . . . R 72

E. Prosess.

1. Forliksvesen . . . . . R 72
2. Civilprosess . . . . . R 72
3. Straffeprosess . . . . . R 73
4. Tvangsfullbyrdelse . . . . . R 73
5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling. Administrasjon . . . . . R 74
6. Sakførere og advokater . . . . . R 74
7. Translatører . . . . . R 74
8. Ting . . . . . R 74

Kronologisk fortegnelse over lover . . . . . R 74

REGISTER

A. STATSFORFATNINGSRETT.

1. Forfatningsbestemmelser.

1935 Side
Juni 25. Kunngj. av grunnlovsbestemmelse av 20 juni 1935 til forandring i grunnlovens § 53 492

2. Landets grenser.

1935
Juli 12. Res. um fastsetjing av grenselinene ute i sjøen for det norske fiskeområdet i den parten av Noreg som ligg nordanfor 66° 28.8' nordleg breidd 618

3. Statsborgerrett.

4. Symboler.

1935
April 26. Res. om at 1 mai optas blandt de officielle flaggdager 184
Mai 24. Lov nr. 4 om forlenget gyldighet av midlertidig lov om forbud mot å bære uniform m. v. av 6 juli 1933 325

5. Kongen og Kongehuset.

6. Stortinget.

1935
Desbr. 13. Res. om at det statsborgerlige manntall for Drammen kommune fra 1 mai 1936 blir å føre av borgermesteren i Drammen . . . 821

7. Ordener og hederstegn.

B. FORVALTNINGSRETT.

I. Forvaltningens almindelige organisasjon.

1. Centraladministrasjonen.

1935
Febr. 8. Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å utferdige forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk i Norge av bensin, tilsatt blyholdige forbindelser. 34
» 15. Res. om at godkjennelse av vigselformular for ordnede dissentermenigheter henlegges til Justisdepartementet 54
» 28. Skr. om at Herad herred, Vest-Agder fylke, har krevet bokmål brukt i korrespondanse m. v. 62
Mars 11. Skr. om at Etne Herred, Hordaland fylke, har erklært sig nøitral når det gjelder offentlig korrespondanse m. v. 107
» 13. Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele offentlig ansatte læger tjenestefrihet uten øket utgift for det offentlige i inntil 2 år. 115

1935			Side
Mars	29.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige visse bestemmelser i henhold til lov om reindriften av 12 mai 1933	133
»	29.	Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementets luftfartsråd til å utstede certifikat for radiotelegrafister og -telefonister på luftfartøi	138
April	5.	Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å treffe de nødvendige forføininger i anledning av lov av 5 april 1935 om midlertidig forhøielse av losbetalingen	164
»	12.	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å fastsette forskrifter om fordelingen av arbeidet mellem administrasjonsstyrets medlemmer i medhold av § 21 i lov om kommuners gjeldsforhold m. v. av 30 juni 1933	175
»	15.	Skr. om at Rennesøy herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse m. v.	182
»	24.	Skr. om at Årdal herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse	183
»	24.	Skr. om at Imsland herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse	183
»	26.	Regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler tilhørende de under Forsvarsdepartementet sorterende fond og kasser	185
Mai	7.	Skr. om at Madla herred, Rogaland fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet	259
»	10.	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette tekst og utseende for passasjerskibscertifikater	276
»	31.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i lov nr. 5 av 31 mai 1935 er tillagt Kongen og den Kongen dertil bemyndiger å utferdige	348
Juni	7.	Lov nr. 1 om endring i lov om forandring i rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1	360
»	7.	Res. ang. postsendingen med innenrikske luftruter og om avgifter herfor	400
»	21.	Res. um fullmakt for Landbruksdepartementet til i tida frå og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936 å leggja avgift på konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk	476
»	25.	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser til gjennemførelse av midlertidig lov nr. 10 av 25 juni 1935 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk	504
Juli	12.	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å avgjøre søknader om disposisjon til veiarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler	621
Aug.	16.	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å avgjøre søknader om disposisjon til havnearbeider og fyrarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler.	640
Septbr.	13.	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utøve den rett til å undta fra erleggelse av omsetningsavgift som ved §§ 2 og 6 i Stortingsbeslutning av 17 juni 1935 er tillagt Kongen eller den han bemyndiger	696
»	19.	Skr. om at Straumsnes herred, Møre og Romsdal fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse m. v.	706
»	20.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i §§ 5, 10, 12 og 15 i lov um dyrevern av 7 juni 1935 er tillagt Kongen å fastsette	708
Oktbr.	18.	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe de bestemmelser som i lov om tinglysing av 7 juni 1935 §§ 6, 7, 15, 38 og 39 er tillagt Kongen	763

1935 Side

Novbr. 8. Res. om fordeling av gjennemførelsen av bestemmelsene i lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 mellem Handelsdepartementet og Socialdepartementet 772
» 29. Res. om oprettelse av et nytt midlertidig byråchefsembede i Justisdepartementets lovavdeling 799
» 29. Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å behandle og avgjøre saker om konfirmasjon på testamenter oprettet i medhold av adopsjonslovens § 14 og arvelovens § 33 annet ledd . . 799
» 29. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å tilstå tjenestefrihet for skattefogdene 800
Desbr. 5. Skr. om at Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet 803
» 20. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å tilstå flytningsgodtgjørelse for stabschefer ved divisjonene 854
» 20. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta almindelige tilleggsbestemmelser til
1. Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene og
2. Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene,
begge av 23 november 1933 855
» 21. Rundskr. om underslag m.v. i statstjenesten 899

2. Øvrigheten.

1935

Febr. 19. Cirk. om at bestemmelsen i cirkulære av 26 juni 1934, 1ste avsnitt nr. 1, vedr. en fylkesmanns post settes ut av kraft 57
Juni 7. Lov nr. 1 om endring i lov om forandring i rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1 360
Desbr. 13. Res. om at det statsborgerlige manntall for Drammen kommune fra 1 mai 1936 blir å føre av borgermesteren i Drammen . . 821
» 20. Res. om at politimesteren i Grimstad i den tidligere magistrats sted inntil videre skal være medlem av helserådet i Grimstad 854

3. Lensmenn.

1935

Mars 28. Cirk. om at lensmenn ikke har adgang til å bruke tjenestemerker i forbindelse med inkassosaker vedk. kringkasting 124
Mai 21. Rundskr. om undersøkelses- og domsutgifter 895
Aug. 22. Skr. om at lensmannen i Langesund og politifullmektigen i Telemark skal være medlem henholdsvis av bygningsrådet og brandstyret i Langesund, begge i politimesterens sted 643
Septbr. 18. Skr. om at lensmannen i Eigersund skal være medlem av Eigersund bygningsråd istedenfor vedkommende politimester . . . 706

4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter.

1935

Janr. 4. Res. um brigde av inndelingsnamnet Utsire, Rogaland fylke, til Utsira 2
» 22. Skriv um at Åsane jordmordistrikt, Hordaland fylke, vert inndrege og lagt til Salhus jordmordistrikt i same fylke 22
Febr. 1. Res. um brigde av soknenamnet Møgster, Austevoll herad, Hordaland fylke, til Møkster. 28
» 9. Skr. om inndragning av Åna-Sira jordmordistrikt i Rogaland og Vest-Agder fylker 36
» 22. Skr. ang. omregulering av Raftsundet og Strandlandet jordmordistrikter i Nordland fylke 60
Mars 4. Skr. om inndragning av et jordmordistrikt i Dypvåg herred, Aust-Agder fylke 64

1935 Side
Mars 13. Res. om regulering av grensen mellem Drammen by, Buskerud fylke, og Skoger herred (Strømsgodset sogn), Vestfold fylke . 108
» 13. Res. om deling av Vikebygd herred og sogn i Sveio prestegjeld og lensmannsdistrikt i Hordaland fylke i 2 sogn, Austre Vikebygd og Vestre Vikebygd 109
» 16. Res. om fastsettelse av grensen mellem Østre og Vestre Aker over eiendommen Lofthus 118
» 29. Res. om fastsettelse av grensen mellem Tønsberg by og Sem herred, Vestfold fylke, ved Stadion 129
April 5. Res. om endring av sognenavnet Torpe, Ål herred, Buskerud fylke, til Torpo 164
» 12. Res. ang. bestemmelse om at eiendommen gnr. 12 Joranstad bnr. 35 Sandnes nedre skal høre til Holt herred, Aust-Agder fylke . 175
Mai 3. Res. om overføring av gnr. 47 bnr. 2 Folmer i Harran herred til Namsskogan herred i Nord-Trøndelag fylke og om fastsettelse av grensen mellem de to herreder m. v. 189
» 16. Res. um brigde av soknenamnet Venebygd, Ringebu herad, Opland fylke, til Venabygd 294
Juni 7. Lov nr. 1 om endring i lov om forandring i rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1 360
» 14. Res. om fastsettelse av grensen mellem Sunndal og Opdal herreder m.v., Møre og Romsdal samt Sør-Trøndelag fylker, på strekningen fra Skrimkolla til Faksfonnkollen 410
» 21. Res. um lækjarskipnaden i Ål, Hol, Østre Gausdal og Vestre Gausdal herad, og Akershus fylke 473
Juli 15. Skr. om forandring av stedsnavnet Fjordbotn til Varangerbotn (Nesseby herred) 623
Aug. 1. Res. om ikrafttreden av lov nr. 3 av 26 juni 1934 om endring i § 12 i lov av 29 mai 1901 nr. 4 om oprettelse av en kjøpstad ved Ofotbanens endestasjon ved Narvik 634
Septbr. 21. Skriv um umskiping av jordmordistrikt i Nord-Trøndelag fylke . . 708
Novbr. 29. Res. om fastsettelse av grensen mellem Kautokeino og Karasjok herreder m. v. i Finnmark fylke 799
» 29. Res. om utskillelse av Nedre Romerike sorenskriveri fra det ved res. av 15 april 1932 fastsatte Oslofjorddistrikt 800
Desbr. 13. Res. om regulering av grensen mellem Oslo by og Aker herred m. v. ved Trondhjemsveien og Ringeriksgaten 821
» 13. Res. om overføring av en del eiendommer fra Øyestad til Østre Moland herred m. v. i Aust-Agder fylke 821
» 13. Res. om fastsettelse av grensen mellem Alta og Karasjok herreder m. v. i Finnmark fylke 822
» 13. Skr. om fatsettelse av grensen mellem Alta og Kistrand herreder m. v. i Finnmark fylke 822
» 20. Res. om fastsettelse av grensen mellem Vinje og Rauland herreder m. v. i Telemark fylke på den ene side og Røldal og Ullensvang herreder m. v. i Hordaland fylke på den annen side 853
» 20. Res. om fastsettelse av grensen mellem Røldal og Ullensvang herreder m. v. i Hordaland fylke 854

5. Kommunal stemmerett og valgbarhet.

6. Kommunestyret. Fylkesstyret.

1935
Febr. 11. Skr. om at utgifter til skyss og underhold under reiser for å delta i herredsstyremøter ikke er utgifter til inntekts erhvervelse (landsskattelovens § 44, 1. punktum). 37
Juni 7. Lov nr. 7 om forandring i loven om kommunestyre på landet . . . 375
» 7. Lov nr. 8 om forandring i loven om kommunestyre i byene . . . 376

1935 Side

Novbr. 21. Skr. om hvorvidt den plikt som en apoteker har til å la ekspedere de forlangte lægemidler så hurtig som mulig kan begrunne fritagelse for ham fra hvervet som medlem av herredsstyret 784

Lov um kommunestyre på landet frå 30 september 1921 142

1935

7. Kommunale forhold i almindelighet.

April 11. Skr. om de forpliktelser som påhviler en tuberkuløs syks opholdskommune efter tuberkuloselovens § 13, jfr. § 6 173

» 12. Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å fastsette forskrifter om fordelingen av arbeidet mellem administrasjonsstyrets medlemmer i medhold av § 21 i lov om kommuners gjeldsforhold m. v. av 30 juni 1933 175

1934

8. Statstjenernes rettsstilling i almindelighet.

Febr. 23. Res. ang. bestemmelse om civil eksamensanciennitet for vernepliktige befalingsmenn 887

1935

Janr. 4. Res. om anerkjennelse av Opmålingsofficerenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2. 2

Febr. 15. Res. om anerkjennelse av Telegrafverkets betjentforening i Oslo efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2 54

» 15. Res. om anerkjennelse av Skibskontrollens sjøkyndige tjenestemenns forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2 54

» 28. Skr. om at Herad herred, Vest-Agder fylke, har krevet bokmål brukt i korrespondanse m. v. 62

Mars 8. Res. om reglement for Norges veterinærhøiskole 101

» 11. Skr. om at Etne herred, Hordaland fylke, har erklært sig nøitral når det gjelder offentlig korrespondanse m. v. 107

» 13. Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele offentlig ansatte læger tjenestefrihet uten øket utgift for det offentlige i inntil 2 år 115

» 16. Res. om anerkjennelse av Universitetstjenestemennenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 119

» 29. Res. om endringer i og tilføielse til «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» av 10 august 1923, jfr. res. av 23 juli 1926 . . 127

» 29. Res. om instruks for formann og næstformann i reinbeitedistrikt . . 133

April 5. Res. om anerkjennelse av Bastøy funksjonærforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 164

» 12. Res. om en forandring i § 31 i «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» 174

» 15. Skr. om at Rennesøy herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse m. v. 182

» 24. Skr. om at Årdal herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse 183

» 24. Skr. om at Imsland herred, Rogaland fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrespondanse 183

» 26. Res. om anerkjennelse av Statens alkoholistanstalters funksjonærforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 184

» 29. St.besl. om endring i reglene om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse 185

Mai 3. St.besl. om forandringer i lønnsregulativene for de offentlige tjenestemenn m. v. 186

» 7. Skr. om at Madla herred, Rogaland fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet 259

» 10. Res. om reglement for civile tjenestemenn ved ingeniørvåbnet, Hærens intendantur m. fl. 277

» 21. Rundskr. om dommerfullmektiger 320

» 22. Rundskr. om endring av § 2 i reglene om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse 321

1935			Side
Mai	24.	Res. om nytt reglement for statslønte kontorfullmektiger og betjenter ved embedskontorer m. v. under Justisdepartementet	339
»	29.	Skr. ang. reglement for funksjonærer ved embedskontorer m. v. under Justisdepartementet	343
Juni	7.	Lov nr. 9 om forandring i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger	376
»	7.	Res. om anerkjennelse av Meteorologiske tjenestemenns landsforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3	389
»	7.	Res. om regulativ for Statens institutt for folkehelsen	389
»	14.	Res. om nytt reglement for statslønte kontorfullmektiger og betjenter ved skattefogedkontorene	420
»	21.	Res. om hvem der har rett til å benytte titelen veterinær eller dyrlæge	476
»	22.	St.besl. om nedregulering av lønninger for visse offentlige tjenestemenn m. v.	478
»	28.	Res. om forandring i reglementet for kontorpersonalet ved Rikstrygdeverket	538
Aug.	1.	Res. om endring i den ved res. av 28 september 1928 fastsatte instruks for utvalget for Hermetikkindustriens laboratorium	634
»	1.	Res. om forståelsen av visse bestemmelser i «Regulativ for tillegg til Hærens tjenestemenn i fred»	635
»	16.	Res. om anerkjennelse av Departementenes bud- og vaktmesterforening i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2	640
»	16.	Res. om anerkjennelse av Klippfiskvrakernes landsforening i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2	640
»	23.	Res. om utskrivningsreglement for landforsvaret og sjøforsvaret	647
Septbr.	4.	Res. om oprettelse av et ansettelsesråd for statspolitiets tjenestemenn	691
»	4.	Res. ang. reglementarisk bestemmelse om opsigelighet for stillingen som kraftverkchef ved Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet	692
»	4.	Res. om lønnsregulering for arbeiderne ved hærens og marinens fabrikker og etablissementer m. v.	692
»	13.	Res. om endring i reglene for offentlige tjenestemenns boligtelefoner	696
»	19.	Skr. om at Straumsnes herred, Møre og Romsdal fylke, har krevet nynorsk brukt i offentlig korrepondanse	706
»	27.	Res. om et nytt reglement for statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved tollvesenets embedskontorer og ved Oslo jernbanetollsteds kassererkontor	709
»	27.	Res. om utvidelse av res. av 23 februar 1934 ang. civil eksamensanciennitet til også å gjelde visse vernepliktige og ulønte befalingsmenn	711
Oktbr.	7.	Rundskr. om at en embedsmanns ektefelle, barn eller søsken ikke bør ansettes som kontorfunksjonær eller ekstrabetjent ved vedkommende embedsmanns eget kontor	753
»	25.	Res. om regler for jurisdiksjonsforholdene ved sjøforsvaret i krigstid	767
Novbr.	8.	Res. om at stadslægene skal gå inn under lov av 6 juli 1933 nr. 12 og om anerkjennelse av Distrikts- og stadslægenes landsforening i henhold til samme lovs § 2	772
»	15.	Res. om ophevelse av res. av 28 september 1901 bl. a. om general- og krigsadvokatenes utnevnelse og rang	777
»	25.	Rundskr. om embedsmenns henvendelser til Stortinget	797
»	29.	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å tilstå tjenestefrihet til skattefogdene	800
Desbr.	5.	Skr. om at Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke, har erklært sig nøitral i målspørsmålet	803
»	20.	Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å tilstå flytningsgodtgjørelse for stabschefer ved divisjonene	854
»	21.	Rundskr. om underslag m. v. i statstjenesten	899

9. Embedsgårder.

10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning.

1935
Janr. 7. Skr. om kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket for medlemmer av styret i Folkeakademienes landsforbund 12
Mars 13. Res. om kostgodtgjørelse for tjenestemenn ved statsbanene for reiser innen eget distrikt 116
Juni 13. Skr. om kostgodtgjørelse for kontrollører og hjelpekontrollører ved sildekontrollen og ferskfiskkontrollen 403
Juli 3. Skr. om beregning av skyssgodtgjørelse for reiser med fly 597
» 12. Rundskr. om bestemmelsen i § 5 i regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse 621
Oktbr. 3. Skr. ang. spørsmålet om skyss- og kostgodtgjørelse på reiser ved til- og fratredelse av stilling 735
» 10. Rundskr. om beregning av skyssgodtgjørelse efter takstene for tur- og returbilletter med jernbanene 755

11. Pensjonsvesen.

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1. Utenriksvesen.

a. Diplomati og konsulatvesen.

1935
Febr. 22. Res. om endringer i reglementet angående utdeling av aspirantstipendier for utdannelse til utenrikstjenesten og angående aspirantprøve 57
Mars 8. Res. om utvidelse av konsulatdistriktet for det ulønte konsulat i Singapore 100
» 13. Res. om oprettelse av et ulønt konsulat i Durazzo med distrikt omfattende Albania 108
» 29. Res. om endringer i og tilføielse til «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» av 10 august 1923, jfr. res. av 23 juli 1926 127
» 29. Res. om utvidelse av det det ulønte generalkonsulat i Paris underlagte konsulatdistrikt 128
April 5. Res. om midlertidig forhøielse av visse satser i gebyrtariffen for Norges utenrikske stasjoner for budgettåret 1935—36 . . . 164
» 12. Res. om en forandring i § 31 i «Almindelig instruks for utenrikstjenesten» 174
» 12. Res. om oprettelse av et ulønt konsulat i Chuj, Transylvania, Romania 174
Juni 21. Lov nr. 1 om forandring av lov om utenriksvesenet av 7 juli 1922 . 433
Juli 19. Res. ang. omdannelse av vicekonsulatet i Bari til et ulønt konsulat 626
Septbr. 20. Res. om 1. oprettelse av et ulønt norsk konsulat i Tsingtao og 2. regulering av konsulatet i Clufoo's distrikt. China 707
Desbr. 13. Res. om nedleggelse av det ulønte konsulat i Dar-es-Salaam . . . 820

b. Utenlandske anliggender.

1923
Juni 14. Protokoll om endring av Versaillestraktatens artikkel 393 og de tilsvarende artikler i de andre fredstraktater, Genève 14 juni 1923 886
1924
Desbr. 1. Internasjonal avtale om å lette adgangen for sjøfolk på handelsflåten til å bli behandlet for kjønnssykdommer, Brussel 1 desember 1924 886

1935 Side

1931
Juli 13. Internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931 886
Septbr.24. Overenskomst om regulering av hvalfangsten 886
1932
Desbr. 9. Internasjonal telekommunikasjonskonvensjon, Madrid 9 desember 1932 887
1933
Janr. 16. Traktat om forlik, rettslig avgjørelse og voldgift mellem Norge og Tyrkia, Ankara 16 januar 1933 887
Oktbr. 11. Internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933 887
» 11. Overenskomst til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av opdragende karakter, Genève 11 oktober 1933 887
» 28. Overenskomst om flyktningers internasjonale status, Genève 28 oktober 1933 887
1934
Mars 20. Verdenspostkonvensjon, Kairo 20 mars 1934 887
April 26. Internasjonal overenskomst om ensartede metoder for prøvetagning og analyse av ost, Roma 26 april 1934 887
Juni 21. Utkast til overenskomst om arbeidstiden i automatiske vindusglassverk, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934 887
» 21. Utkast til overenskomst om skadebot for bedriftssykdommer, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934 887
Septbr. 4. Tilleggsavtale til den i Lisboa 13 november 1931 undertegnede handels- og sjøfartskonvensjon med tilleggsprotokoll 887
Novbr.19. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om arv og dødsboskifte 888
Desbr. 31. Overenskomst om postutveksling mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige 895
» 31. Overenskomst til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895
1935
Janr. 2. Skr. om at Sveits har deponert sitt tiltredelsesdokument vedr. generalakten om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet 1
» 2. Skr. om at Italia har ratifisert overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genève 9 desember 1923, med vedtekter og undertegningsprotokoll 1
» 2. Skr. om at Tyrkia har tiltrådt generalakten om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet 1
» 2. Skr. om at New Zealand har tiltrådt den internasjonale overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929 1
» 5. Skr. om at Australia har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Rom 2 juni 1928 11
» 7. Skr. om at Japan har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedr. Genève-konvensjonen av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig 11
» 12. Skr. om at Jemen og Luxembourg har tiltrådt de postavtaler som blev avsluttet i Kairo 20 mars 1934 15
» 15. Skr. om at Chiles tiltredelsesdokument til internasjonal overenskomst om økonomisk statistikk med protokoll, Genève 14 desember

Side

1928, blev deponert i Folkeforbundets sekretariat 20 november 1934 15
Janr. 21. Skr. om at Salvador har tiltrådt forskjellige postavtaler avsluttet i Kairo 20 mars 1934 22
» 23. Skr. om at Hellas har ratifisert internasjonal overenskomst om lastelinjer, London 5 juli 1930 22
» 26. Skr. ang. utleveringstraktaten med Storbritannia av 26 juni 1873 (begjæringer fra norsk side om utlevering av forbrytere fra the Commonwealth of Australia, Papua og Norfolk Island) 24
» 30. Skr. om at Costa Rica har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende den internasjonale opiumoverenskomst med protokoll, Genève 19 februar 1925 26
Febr. 2. Skr. om at Spania har tiltrådt den internasjonale overenskomst om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, med endringsprotokoller av 27 oktober 1922, 30 juni 1923, 15 juni 1929 og 11 desember 1929 32
» 11. Skr. om at foreningen «Croissant-Rouge Irakien» er bemyndiget til i krigstilfelle på Iraks regjerings ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen 36
» 11. Skr. om forandring av Persias navn til Iran 36
» 21. Skr. om at den tyrkiske «Comité du Croissant-Rouge» er bemyndiget til i krigstilfelle på den tyrkiske regjerings ansvar å yde hjelp til Tyrkias offisielle sanitetsvesen 57
Febr. 18.\ Noteveksling mellem Norge og Danmark om gjensidig utveksling
Febr. 23./ av meddelelser om dommer i straffesaker 895
» 23. Skr. om at den internasjonale overenskomst om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, skal være gjeldende for områdene Nederlandsk Guyana (kjenningsbokstaver S. M. E.) og Curaçao (C. U.) 61
Mars 19. Overenskomst nr. 2 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895
» 21. Skr. om at Polen på Fristaden Danzigs vegne har deponert dens ratifikasjonsdokument vedr. den internasjonale overenskomst om undertrykkelse av falskmyntneri, Genève 20 april 1929 . . 120
» 21. Skr. om at Latvia har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedr. en under 31 januar 1935 avgitt erklæring ang. overenskomst om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920 121
April 2. Skr. om at Tyrkia har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av den hvite slavehandel, Paris 4 mai 1910 162
» 6. Skr. om at Argentina har tiltrådt internasjonal overenskomst om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, med endringsprotokoller 170
» 10. Skr. om at overenskomsten mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 om den civile rettergang er utstrakt til også å gjelde the Channel Islands og the Isle of Man 172
» 13. Skr. om at Etiopia har deponert dokumentet for sin tiltredelse til generalakten om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928, i dens helhet 181
» 25. Skr. om at Litauen anerkjenner domsmyndigheten for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie for et nytt tidsrum av 5 år fra 14 januar 1935 å regne 183
Mai 3. Skr. om at Hellas og Equador har deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931 257

1935				Side
Mai	3.	Skr.	vedr. et nytt bilag I til den internasjonale overenskomst om befordring av gods på jernbanene og om en ny overenskomst mellem visse land om lempeligere bestemmelser for transport av det i nevnte bilag omhandlede gods (sprengstoffer og lign.)	258
»	7.	Skr.	om at Panama har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931 . .	259
»	13.	Skr.	om at foreningen «Latvias Sarkanais Krusts» (Latvias Røde kors) er bemyndiget til i krigstilfelle på regjeringens ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen	277
»	13.	Skr.	om at Syd-Afrika-Sambandet har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928	277
»	15.	Skr.	om at Irak har tiltrådt deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, Barcelona 20 april 1921 . .	277
»	15.	Skr.	om at Afganistan har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn, Genève 30 september 1921 .	278
»	23.	Skr.	om at Den Irske Fristat har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Rom 2 juni 1928	321
Juni	4.	Skr.	om at Sovjetsamveldet har tiltrådt deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning	359
»	4.	Skr.	om at den internasjonale overenskomst om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, er blitt ratifisert av Iran	359
»	4.	Skr.	om at den internasjonale overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, er gjort gjeldende for Hong Kong, Straits Settlements og Nederlandsk Ostindia . .	359
»	19.	Skr.	om at Hellas har ratifisert Genèvekonvensjonene av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger	429
»	22.	Skr.	om at Sovjetsamveldet har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920	483
Juli	2.		Overenskomst om ordning av varebyttet mellem Norge og Italia	596
»	2.		Konvensjon om ordning av betalingen vedrørende varebyttet mellem Norge og Italia	596
»	2.	Skr.	om at overenskomst mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning, København 28 januar 1926, med endringsdeklarasjon, København 11 januar 1928, er tiltrådt av Nederland	596
»	2.	Skr.	om at Japan har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedr. internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931, med underskrivningsprotokoll	596
»	9.	Skr.	om at kjenningssignalet for Saar-området (S. A.), anført i bilag C til internasjonal overenskomst om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, er blitt strøket av nevnte dokument . .	615
»	9.	Skr.	om at New Zealand har tiltrådt internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931, med underskrivningsprotokoll	615
»	13.	Skr.	ang. erklæring om tilståelse av visse privilegier til Den internasjonale bank i Basel	622
»	17.	Skr.	om at Romania har underskrevet avtale mellem tollmyndighetene til lettelse av opgjør av passersedler som ikke er avviklet eller som er gått tapt, Genève 28 mars 1931	624
»	17.	Skr.	om at Afganistan har tiltrådt internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931	624

1935 Side

Juli 20. Skr. om at Finnland har tiltrådt avtale om ensartet tilberedning av og betegnelser for sterktvirkende lægemidler, Brussel 20 august 1929 629

» 20. Skr. om at overenskomsten mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 om den civile rettergang er tiltrådt av the Dominion of Canada 629

» 23. Skr. om at Australia har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923. Tiltredelsen omfatter også Papua, Norfolk-øya og mandatområdene Ny-Guinea og Nauru 631

» 25. Skr. om at Polen har tiltrådt forskjellige overenskomster, undertegnet på den 2nen internasjonale fredskonferanse i Haag 18 oktober 1907 631

» 27. Skr. om at Sovjetsamveldet har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av forsendelse og salg av utuktige publikasjoner, Genève 12 september 1923 632

» 30. Skr. om at Belgia og Japan har ratifisert internasjonal overenskomst om lastelinjer, London 5 juli 1930 633

» 30. Skr. om at Etiopia har tiltrådt Genèvekonvensjonen av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig 633

Aug. 2. Skr. om at Belgia, Japan og Sovjetsamveldet har deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929 635

» 2. Skr. om at Estland har tiltrådt internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931 635

» 10. Skr. om at Hellas har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende en under 12 september 1934 avgitt erklæring angående overenskomst om den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie, Genève 16 desember 1920 638

Juli 19. } Aug. 13. } Norsk-tysk overenskomst om gjensidig anerkjennelse av vognkort og førerkort av 19 juli 1935 med tilleggsavtale av 13 august 1935 896

» 14. Skr. om at de internasjonale vekselrettsoverenskomster, Genève 7 juni 1930, skal gjelde for Nederlandsk India og Curaçao . . 639

» 15. Skr. om at Fristaden Danzig har ratifisert de internasjonale veksel- og chekkrettsoverenskomster, Genève 7 juni 1930 og 19 mars 1931, med bilag og protokoller 639

» 16. Res. om opsigelse av overenskomsten angående telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige, avsluttet mellem telegrafadministrasjonene i Danmark, Norge og Sverige 21 januar 1929 og 18 og 30 september 1928 640

Aug. 19. } Aug. 22. } Noteveksling om endring av den norsk-danske overenskomst av 6 november 1930 angående gjensidig anerkjennelse av førerkort og vognkort for motorvogner 643

» 23. Skr. om at Vatikanstaten har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 689

» 23. Skr. om at Chile har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende protokoll om forbud mot bruk i krig av kvelende, giftige eller lignende gassarter samt av bakteriologiske midler, Genève 17 juni 1925 689

Septbr. 5. Skr. om at internasjonal overenskomst om ferdsel med motorvogn, Paris 24 april 1926, er tiltrådt av Tanger-sonen og av Syd-Afrika-Sambandet for mandatområdet Sydvest-Afrika 693

» 7. Skr. om at Frankrike har ratifisert Genèvekonvensjonene av 27 juli

1935 Side

1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger 694

Septbr. 9. Skr. om at Etiopia har tiltrådt en rekke overenskomster og deklarasjoner, underskrevet på de internasjonale fredskonferanser i Haag i 1899 og 1907 694

» 18. Skr. om at Frankrike har ratifisert overenskomst om den internasjonale jernveisordning, Genève 9 desember 1923, med vedtekter og underskrivningsprotokoller 706

» 18. Skr. om at Sovjetsamveldet har underskrevet avtale mellem tollmyndigheter til lettelse av opgjør av passersedler som ikke er avviklet eller som er gått tapt, Genève 28 mars 1931 706

Oktbr. 2. Skr. om at Etiopia har notifisert sin tiltredelse til protokoll om forbud mot bruk i krig av kvelende, giftige eller lignende gassarter samt av bakteriologiske midler, Genève 17 juni 1925 734

» 3. Skr. om at Estland har tiltrådt internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929 735

» 4. Skr. om visse innskrenkninger som av enkelte stater er gjort i den internasjonale overenskomst om befordring av gods på jernbanene 751

» 9. Skr. om at Latvia har deponert dokumentet for sin tiltredelse til generalakt om fredelig bileggelse av mellemfolkelige tvister, Genève 26 september 1928 754

» 9. Skr. om at Frankrike, Latvia og Equador har deponert sine tiltredelsesdokumenter vedr. overenskomst om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931 754

» 17. Skr. om at de internasjonale chekkrettsoverenskomster skal gjelde for Nederlandsk India og Curaçao 758

» 23. Skr. om at Frankrike har ratifisert internasjonal konvensjon om innførelse av visse ensartede regler angående begrensningen av rederes ansvar, Brussel 25 august 1924 766

» 23. Skr. om at Frankrike har ratifisert internasjonal konvensjon om innførelse av visse ensartede regler angående sjøpanterettigheter og kontraktsmessige panterettigheter i skib, Brussel 10 april 1926 766

» 30. Skr. om at Polen har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 770

» 31. Skr. om at Mexico har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende deklarasjonen om flaggrett for stater som ikke har nogen kyststrekning, Barcelona 20 april 1921 770

» 31. Skr. om at internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, er gjort gjeldende for Chosen, Taiwan og Kwantung 770

» 31. Skr. om at internasjonal overenskomst om lastelinjer, London 5 juli 1930, er tiltrådt av China og gjort gjeldende for Chosen, Taiwan og Kwantung 770

Novbr. 6. Skr. om at New Zealand har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931 772

» 12. Skr. om at Danmark, Latvia, Østerrike og Nicaragua har deponert sine ratifikasjonsdokumenter vedrørende overenskomst til lettelse av den internasjonale utbredelse av film av opdragende karakter, Genève 11 oktober 1933 773

» 19. Skr. om at internasjonal overenskomst om regulering av luftfarten, Paris 13 oktober 1919, i sin tid er blitt opsagt av Panama med virkning fra 11 november 1931 784

» 27. Skr. om at Sovjetsamveldet har tiltrådt den internasjonale opiumsoverenskomst, Genève 19 februar 1925 798

» 27. Skr. om at Sovjetsamveldet har tiltrådt internasjonal overenskomst

1935				Side
			om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter, Genève 13 juli 1931	798
Novbr.	28.	Skr.	om at Argentina har tiltrådt internasjonal overenskomst om lastelinjer, London 5 juli 1930	798
Desbr.	2.	Skr.	om at foreningen «Comité Egyptien de Secours Médical» er bemyndiget til i krigstilfelle på den egyptiske regjerings ansvar å yde hjelp til landets offisielle sanitetsvesen	801
»	3.	Skr.	om at Argentina har tiltrådt internasjonal overenskomst om sikkerhet for menneskeliv til sjøs, London 31 mai 1929, og om at overenskomsten er gjort gjeldende for de italienske kolonier Libya, Eritrea og Somaliland samt for de italienske øyer i Egeerhavet	801
»	4.	Skr.	om at Afganistan har tiltrådt overenskomst om slaveri, Genève 25 september 1926	802
»	11.	Skr.	om at Albania har fornyet for 5 år sin anerkjennelse av domsmyndigheten for den faste domstol for mellemfolkelig rettspleie	820
»	14.	Skr.	om en del tilføielser i fortegnelsen over de myndigheter i Canada til hvilke begjæringer om forkynnelse og rettsanmodninger blir å rette, jfr. overenskomst mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 angående den civile rettergang	849
»	19.	Skr.	om at Syd-Afrika-Sambandet har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933	851
»	19.	Skr.	om at China har ratifisert Genèvekonvensjonene av 27 juli 1929 om såredes og sykes behandling i krig og om behandling av krigsfanger	852
»	24.	Rundskr.	ang. nordisk konvensjon om arv og dødsboskifte	856
»	28.	Skr.	om at Canada har deponert sitt ratifikasjonsdokument vedrørende overenskomst om regulering av hvalfangsten, Genève 24 september 1931	858
»	28.	Skr.	om at Nicaragua har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med kvinner og barn, Genève 30 september 1921	858
»	28.	Skr.	om at Nicaragua har deponert sitt tiltredelsesdokument vedrørende internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933	858

2. Religionsvesen.

1935			*a. Religion. Gudstjeneste m. v.*	
Janr.	19.	Rundskr.	ang. oplysninger til menighetsrådene om embedsansøkere	16
»	21.	Rundskr.	om ordinasjonstillatelser	18
Mars	29.	Res.	om bemyndigelse for biskopene til å samtykke i at der forrettes dåb under søndagsopbyggelser som avholdes i avsidesliggende distrikter og som trer i stedet for høimesse i sognekirken	128
April	29.	Cirk.	om at bispedømmerådenes formenn skal ha rett til å bruke tjenestemerker på statspost	185
Mai	3.	Res.	om forandring av res. av 28 oktober 1907 post II om adgang til leilighetsvis å benytte tekstbok og alterbok på nynorsk	189
»	10.	Res.	ang. avholdelse av gudstjenester på Svalbard	275

1935			*b. Kirker. Kirkegårder.*	
Janr.	18.	Res.	ang. bestemmelse om at der fra 1 februar 1935 skal føres egen kirkebok og fødselsregister for Høibråten og Furuset skolekretser i Østre Aker prestegjeld	16
»	18.	Res.	om tillatelse til at den nuværende kirke i Sandnes sogn av	

1935			Side
		Bygland prestegjeld nedtas og gjenopføres på en dertil utsett tomt på Gunulvshaug i Åraksbø i samme sogn	16
Mars	18.	Rundskr. ang. dåps- og fødselsattester for personer som har bevilling til å anta eller forandre slektsnavn	119
April	5.	Res. om førelse av kirkebok og fødselsregister i prestegjeld hvor der er ansatt hjelpeprest som bor i vedkommende sogn eller distrikt	164
Mai	16.	Res. om tillatelse til å opføre et kapell på Dombås i Dovre prestegjeld, Hamar bispedømme	290
»	16.	Res. om tillatelse til å opføre et kapell i Hernes i Elverum prestegjeld, Hamar bispedømme	291
»	24.	Res. om tillatelse til å opføre et kapell for Floren krets i Selbu prestegjeld, Nidaros bispedømme	337
Aug.	16.	Res. om tillatelse til gjenopførelse av Heidal kirke i Heidal sogn av Sel prestegjeld, Hamar bispedømme	639
Oktbr.	4.	Res. om tillatelse til opførelse av et kapell for Reksteren distrikt av Tysnes prestegjeld, Bjørgvin bispedømme	736
Desbr.	13.	Res. om tillatelse til opførelse av en kirke for St. Markus menighet i Bergen	821

1935		*c. Geistlighet.*	
Janr.	18.	Res. ang. bestemmelse om at der ved rikets stiftskapellanembeder skal anskaffes og føres de geistlige embedsprotokoller som fastsettes av Kirke- og undervisningsdepartementet m. m.	16
Mars	18.	Rundskr. ang. dåps- og fødselsattester for personer som har bevilling til å anta eller forandre slektsnavn	119
April	5.	Res. om førelse av kirkebok og fødselsregister i prestegjeld hvor der er ansatt hjelpeprest som bor i vedkommende sogn eller distrikt	164
Juni	21.	Lov nr. 2 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer	433
Aug.	1.	Res. om nedsettelse av rentene av de under Oplysningsvesenets fond bestyrte embedskapitaler	633
Oktbr. 22. / Desbr. 10.		Kapiteltakster for året 1935	804

1935		*d. Dissentere.*	
Febr.	15.	Res. om at godkjennelse av vigselformular for ordnede dissentermenigheter henlegges til Justisdepartementet	54
Mars	13.	Skr. om vigselformular for den ordnede dissentermenighet Eben Eser i Lårdal	116
»	16.	Skr. om vigselformular for menigheten i «Salem», Oslo	119
»	18.	Skr. om vigselformular for Vinje pinsemenighet	119
April	27.	Skr. om vigselritual for menigheten i Zion, Stavanger	185
Juni	21.	Lov nr. 2 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer	433
Novbr.	27.	Skr. om vigselritual for Den frie evangeliske menighet i Porsgrunn	798
»	27.	Skr. om vigselritual for menigheten Betel i Lunde kommune, Telemark fylke	798
Desbr.	2.	Skr. om vigselformular for Pinsemenigheten på Salen, Strømmen	801

3. Undervisningsvesen.

1935		*a. Folkeskolen.*	
Mai	16.	Lov nr. 1 um folke- og skuleboksamlingar	278
Juni	21.	Lov nr. 5 om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889	440
»	21.	Lov nr. 6 om forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889	440
Septbr.	5.	Skr. ang. spørsmålet om hvorvidt en lærer kan motsette sig at skolebarna efter beslutning av helserådet blir undersøkt om de har utøi	896

1935 Side
Oktbr. 5. Skr. ang. forskjellige spørsmål fra en lærerinne vedkommende familiehusleiebidrag 752
» 7. Rundskr. ang. innførelse av nye religionslærebøker i folkeskolen . . 752

b. Abnorme og forsømte barn.

1935
Janr. 11. Res. om stadfestelse på plan for Ødegaards barnehjem på «Søndre Borgen» i Asker 12
Febr. 15. Res. om stadfestelse på grunnregler for Munk og Klems barnehjem, Porsgrunn 53
Juli 12. Res. om stadfestelse på planer for barneherberger i Fredrikstad, Kristiansand, Stavanger og Haugesund, tilhørende Frelsesarmeen 621
Novbr. 15. Res. om stadfestelse på plan for Sandar barnehjem, Sandar . . . 777

c. Fagskoler, fylkesskoler, folkehøiskoler m. v.

1935
Janr. 7. Skr. om kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket for medlemmer av styret i Folkeakademienes landsforbund 12

d. Høiere almenskoler.

1935
April 12. Res. um tillegg til reglementa for artium, bolk VIII, tilleggsprøvor 174
Mai 10. Lov om høiere almenskoler 263
» 31. Lov nr. 3 til forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 med tilleggslover 346
Juni 21. Res. um at § 15 i lova um høgre ålmenskular frå 10 mai 1935 (upptakingsalderen til 1ste klasse av 4-årige gymnas) vert sett i kraft frå og med skuleåret 1935—1936 473

e. Universitetet, høiskoler m. v.

1935
Janr. 25. Res. om forandring i reglementet for Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet 23
» 25. Res. om forandringer i reglementet for den farmasøitiske utdannelse og dens eksamener ved Universitetet 2 3
Febr. 8. Res. om forandring av reglementet for studentutvalg ved Universitetet 34
Mars 8. Res. om reglement for Norges veterinærhøiskole 101
Mai 31. Res. om forandring i reglement for doktorgraden ved Norges tekniske høiskole 352
» 31. Res. om statutter for Universitetets Observatoriefond 352
Juni 21. Res. om hvem der har rett til å benytte titelen veterinær eller dyrlæge 476
» 24. Reglement for veterinæreksamen 486
Oktbr. 18. Res. om ikraftsettelse av lov av 22 juni 1934 om økonomisk embedseksamen ved Universitetet og om reglement for økonomisk embedseksamen ved Universitetet m. v. 759
» 25. Res. om forandring i reglementet for studentutvalg ved Universitetet 767
Novbr. 15. Res. om forandringer i reglementet for den farmasøitiske utdannelse og dens eksamener 776
Desbr. 20. Res. om forandringer i reglementet for teologisk embedseksamen ved Universitetet 852
» 20. Res. om forandring i reglementet for embedseksamen ved Det teologiske menighetsfakultet 852

4. Biblioteker, museer, videnskap og kunst. Kringkasting.

1935
Febr. 15. Res. om fredning av dyrelivet i et område i Nordmarka, Vestre Aker 53
Mars 1. Res. om fredning av øya Mølen gnr. 35 bnr. 5 og 6 i Hurum 64
» 8. Res. om forandring i res. av 9 november 1923 om fredning av dyrelivet på Fokstumyra på Dovre 100

1935 Side
Mai 3. Res. om fredning av fuglelivet langs Vorma mellem Minnesund i Eidsvoll og Svanfossen i Nes i Akershus fylke 189
» 16. Lov nr. 1 um folke- og skuleboksamlingar 278
» 16. Res. om fredning av en del plantearter i Junkerdalen—Balvatnet fredningsfelt i Saltdal herred, Nordland fylke 291
» 18. Skr. om nærmere regler for fredning av dyrelivet i søndre del av Nordmarka 318
» 24. Res. om fredning av fuglelivet ved Norges fyrstasjoner 337
Juni 7. Res. om fredning av en naturpark «Hans Enersens Minde» på Galtebo gnr. 95 bnr. 234 i Spydeberg 388
» 7. Res. om fredning av en del av Skaugumsåsens fjellvegg og ur i Asker 388
» 7. Res. um freding av ymse tre i Sogn og Fjordane fylke og Hordaland fylke 388
» 7. Res. um freding av ein raun på gården Lunde i Gaular herad, Sogn og Fjordane fylke, og av ein ask på garden Spjeldnes i Lindås herad, Hordaland fylke 389

5. Arkivvesen.

6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk.

1932
Janr. 18. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Oppegård herred, Akershus fylke, og om vedtekt for dette folkeregister 887
1935
Juni 17. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Øvre Eiker, Buskerud fylke, og om vedtekter for dette folkeregister 428
Septbr. 4. Res. om telling av svinebestanden pr. 1 oktober 1935 i et utvalg av landets herreder 691
Oktbr. 8. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Sem herred, Vestfold fylke, og om vedtekter for dette folkeregister 754

7. Retts- og politivesen.

a. Kunngjøringer.

1935
April 13. Skr. om at offentlige kunngjøringer som skal innrykkes i bare én avis, efter hvert bør fordeles mellem de aviser som er mest utbredt i distriktet 181

b. Rettsvesenets administrasjon.

1935
Mai 21. Rundskr. om dommerfullmektiger 320
Juni 21. Lov nr. 8 om forandring i rettergangslovene 441
» 25. Res. om ikrafttreden av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene 522
Aug. 16. Res. om forandring i res. av 25 juni 1935 om ikraftsettelse av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene (domstolslovens § 85 første ledd og § 86 første ledd) . . 640
» 17. Rundskr. nr. 32 ang. den nye rettergangsordning. (Rettsvidner ved sjøforklaringer) 641
» 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning (1. Dom i forliksrådet. 2. Bevidnelse av underskrift. 3. Protokollasjon av forklaringer under hovedforhandling. 4. Vidneerklæringer. 5. Klage til namsretten over pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt. 6. Tvangsauksjon over skib. 7. Deponering av erstatningsbeløp ved ekspropriasjon. 8. Forandringer i straffeprosessloven) 685
Novbr. 23 Skr. om almindelige regler om betaling for maskinskrivning av sakkyndiges erklæringer 789

1935			c. *Politivesen.*	Side
Janr.	5.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Aurskog herred, Akershus fylke	11
»	5.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Røros herred, Sør-Trøndelag fylke	11
»	7.	Skr.	om politi- og kinematografvedtekter for Ørland herred, Sør-Trøndelag fylke	12
»	23.	Skriv	um ny politivedtekt for Verran herad, Nord-Trøndelag fylke	22
»	23.	Skr.	om ophevelse av §§ 6 og 7 i politivedtekten for Grong herred, Nord-Trøndelag fylke	22
»	23.	Skr.	om et tillegg til politivedtekten for Hadsel herred, Nordland fylke	22
»	23.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Hasvik herred, Finnmark fylke	23
»	26.	Skr.	om nye politivedtekter for Tranøy herred, Troms fylke	25
»	28.	Skriv	um ny politivedtekt for Aurland herad, Sogn og Fjordane fylke	25
Febr.	2.	Skr.	om ophevelse av § 3 annet avsnitt siste punktum i politivedtekten for Haugesund	32
»	11.	Skr.	om forandringer i politivedtekten for Ytre Sandsvær, Buskerud fylke	36
»	11.	Skr.	om forandringer i politivedtekten for Odda herred, Hordaland fylke	37
»	11.	Skriv	um politivedtekt for Sunnylven herad, Møre fylke	37
»	11.	Skriv	um tobakksvedtekt for Tingvoll herad, Møre fylke	37
»	16.	Skr.	om politivedtekter for Konsmo herred, Vest-Agder fylke	56
»	16.	Skr.	om nye politivedtekter for Andenes herred, Nordland fylke	56
»	25.	Skr.	om nye politivedtekter for Kråkstad herred, Akershus fylke	61
»	25.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Brekken herred, Sør-Trøndelag fylke	61
»	25.	Skr.	om nye politivedtekter for Kvæfjord herred, Troms fylke	61
»	27.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Narvik	62
»	28.	Skr.	om nye politivedtekter for Loppa herred, Finnmark fylke	62
Mars	5.	Skr.	om nye politivedtekter for Enebakk herred, Akershus fylke	67
»	13.	Res.	om nytt uniformsreglement for rikets politi	109
»	22.	Skr.	om nye politivedtekter for Strømm herred, Vestfold fylke	121
»	22.	Skr.	ang. vedtekt om sammenkomster med dans for Vestre Moland herred, Aust-Agder fylke	121
»	22.	Skr.	om nye politivedtekter for Gjemnes herred, Møre fylke	121
»	23.	Skr.	om en forandring i de under 14 juli 1932 fastsatte regler for behandling av rusdrikksaker etc. i Oslofjorddistriktet	121
»	30.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Furnes herred, Hedmark fylke	141
»	30.	Skriv	um politivedtekt for Nord-Fron herad, Opland fylke	141
April	25.	Skriv	um politivedtekt for Vikna herad, Nord-Trøndelag fylke	184
»	25.	Skriv	um politivedtekt for Kolvereid herad, Nord-Trøndelag fylke	184
»	29.	Skr.	om forandringer i politivedtekten for Arendal	185
»	29.	Skr.	om nye politivedtekter for Leinstrand herred, Sør-Trøndelag fylke	185
Mai	11.	Skriv	um ny politivedtekt for Fræna herad, Møre fylke	277
»	21.	Rundskr.	om undersøkelses- og domsutgifter	895
»	24.	L o v	nr. 5 om forandring i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913	325
»	31.	Res.	om at visse funksjoner som i lov om reindriften av 12 mai 1933 er tillagt fylkesmannen, skal for Finnmark fylkes vedkommende utøves av vedkommende politimester	347
»	31.	Skriv	um tobakksvedtekt for Lindås herad, Hordaland fylke	356
»	31.	Skr.	om forandring i politivedtekten for Kyrkjebø herred, Sogn og Fjordane fylke	356

1935			Side
Juni	3.	Skriv um brigde i politivedtekti for Hetland herad, Rogaland fylke	359
»	7.	Res. om oprettelse av et politifullmektigembede ved Romerike politimesterembede	389
»	13.	Skr. om ny politivedtekt for Flakstad herred, Nordland fylke	403
»	20.	Skr. om nye politivedtekter for Nes herred, Akershus fylke	432
»	20.	Skriv um ny politivedtekt for Sparbu herad, Nord-Trøndelag fylke	433
»	28.	Skr. om nye politivedtekter for Lyngen herred, Troms fylke	539
Juli	27.	Skr. om ny politivedtekt for Tønsberg	632
Aug.	2.	Skriv um politivedtekt for Evje herad, Aust-Agder fylke	635
»	5.	Skriv um politivedtekt for Sjernarøy herad, Rogaland fylke	636
»	5.	Skr. om nye politivedtekter for Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke	636
»	5.	Skr. om tobakksvedtekt for Stamnes herred, Nordland fylke	636
»	5.	Skr. om ny politivedtekt for Helgøy herred, Troms fylke	636
»	6.	Skr. om ny politivedtekt for Korgen herred, Nordland fylke	636
»	6.	Skr. om forandring i politivedtekten for Torsken herred, Troms fylke	636
»	7.	Skr. om ny politivedtekt for Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke	636
»	8.	Skriv um ny politivedtekt for Haram herad, Møre og Romsdal fylke	636
»	9.	Skr. om nye politivedtekter for Dønnes herred, Nordland fylke	637
»	10.	Skriv um politivedtekt for Austrheim herad, Hordaland fylke	637
»	16.	Skr. om politivedtekt for Skånland herred, Troms fylke	641
»	17.	Skr. om ny politivedtekt for Fjære herred, Aust-Agder fylke	642
»	17.	Skriv um politivedtekt for Landvik herad, Aust-Agder fylke	642
»	22.	Skr. om at lensmannen i Langesund og politifullmektigen i Telemark skal være medlem henholdsvis av bygningsrådet og brandstyret i Langesund, begge i politimesterens sted	643
»	31.	Skriv um politivedtekt for Time herad, Rogaland fylke	691
Septbr.	4.	Res. om oprettelse av et ansettelsesråd for statspolitiets tjenestemenn	691
»	11.	Skriv um politivedtekt for Iveland herad, Aust-Agder fylke	695
»	18.	Skr. om at lensmannen i Eigersund skal være medlem av Eigersund bygningsråd istedenfor vedkommende politimester	706
»	19.	Skr. om politivedtekt for Fillan herred, Sør-Trøndelag fylke	707
»	24.	Skr. om et tillegg til § 7 i politivedtekten for Berg herred, Østfold fylke	709
Oktbr.	3.	Skr. om ny politivedtekt for Øymark herred, Østfold fylke	735
»	3.	Skriv um ny politivedtekt for Gransherad herad, Telemark fylke	735
»	3.	Skriv um ny politivedtekt for Hovin herad, Telemark fylke	735
»	3.	Skr. om ny politivedtekt for Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke	735
»	9.	Skr. om ny politivedtekt for Gjerdrum herred, Akershus fylke	754
»	12.	Rundskr. ang. bestemmelse om at metylalkohol (tresprit, alcohol methylicus) skal kunne tilvirkes efter tillatelse av politiet	756
»	14.	Skr. om forandring i politivedtekten for Grytten herred, Møre og Romsdal fylke	757
»	15.	Skr. om forandring i politivedtekten for Vardal herred, Opland fylke	757
»	19.	Skr. om nye politivedtekter for Sande herred, Vestfold fylke	763
»	26.	Skriv um ny politivedtekt for Dovre herad, Opland fylke	769
»	26.	Skr. om ny politivedtekt for Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke	769
»	30.	Skr. om ny politivedtekt for Borre herred, Vestfold fylke	770
»	30.	Skriv um politivedtekt for Fjelberg herad, Hordaland fylke	770
Novbr.	21.	Skriv um ny politivedtekt for Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke	784
»	22.	Skr. om ophevelse av § 17 i politivedtekten for Mo	789
»	29.	Res. om utskillelse av Nedre Romerike sorenskriveri fra det ved res. av 15 april 1932 fastsatte Oslofjorddistrikt	800
Desbr.	2.	Skr. om ny politivedtekt for Nesseby herred, Finnmark fylke	801
»	9.	Skriv um politivedtekt for Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke	804

1935 Side
Desbr. 19. Skriv um ny politivedtekt for Lærdal herred, Sogn og Fjordane fylke 852
» 20. Res. om at politimesteren i Grimstad inntil videre skal være medlem av helserådet i Grimstad 854
» 21. Skr. om nye politivedtekter for Buksnes herred, Nordland fylke . 855
» 24. Skriv um ny politivedtekt og tobakksvedtekt for Meldal herad, Sør-Trøndelag fylke 858
» 31. Skr. om tobakksvedtekt for Leinstrand herred, Sør-Trøndelag fylke 859
» 31. Skr. om tobakksvedtekt for Tiller herred, Sør-Trøndelag fylke . 859

d. Lotteri.

8. Fattigvesen.

1931
April 15. Skr. ang. ¼ % avgift til fattigvesenet 886
1935
Novbr. 2. Rundskr. om det offentliges særlige forsorg i henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860, forsåvidt angår kjønnssykdommer i det smittefarlige stadium 771

9. Sundhetsvesen.

a. Medisinalvesen i almindelighet.

1935
Juni 7. Res. om regulativ for Statens institutt for folkehelsen 389
» 25. Lov nr. 5 om medisinalavgift 500
» 25. Lov nr. 6 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner 502
» 25. Lov nr. 7 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark 502
Novbr. 29. Res. om
1. fastsettelse i henhold til § 3 i lov om medisinalavgift av 25 juni 1935 av tollvesenets godtgjørelse for opkrevning av avgiften,
2. bemyndigelse for vedkommende departement til å gi forskrifter til lovens gjennemførelse og
3. ophevelse av regler og forskrifter som er gitt i henhold til den tidligere lovgivning om medisinalavgift 800

b. Læger. Tannlæger.

1935
Mars 13. Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele offentlig ansatte læger tjenestefrihet uten øket utgift for det offentlige i inntil 2 år 115
April 1. Skr. om bruk av riktig betegnelse eller navn ved forskrivning og utlevering av medisin 159
Mai 16. Kunngj. om avgift til statskassen av brennevin (sprit) og av autoriserte reseptblanketter 282
» 31. Lov nr. 1 om tillegg til lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 345
Juni 7. Res. om plikt for tannteknikere til å gi melding til Socialdepartementet om sin virksomhet med nærmere oplysninger 392
» 21. Res. um lækjarskipnaden i Ål, Hol, Østre Gausdal og Vestre Gausdal herad, og Akershus fylke 473
Juli 9. Rundskr. ang. en asyldirektørs plikt til å gi underretning til vedkommende politimester i henhold til § 3, 3dje ledd, i lov om umyndiggjørelse av 28 november 1898, jfr. lov av 14 august 1918 § 48 615
» 11. Skr. ang. de ved res. av 27 oktober 1933 fastsatte forskrifter om forordning og utlevering av vin til medisinsk bruk 617

1935 Side
Juli 15. Rundskr. om forandring i punkt 3 i de ved res. av 1 juni 1928 gitte regler angående de optegnelser lægene skal gjøre om sin lægevirksomhet 623
Oktbr. 4. Res. om forlengelse av fristen for tannteknikere til å gi melding om sin virksomhet 737

1935 *c. Jordmødre.*

Janr. 22. Skriv um at Åsane jordmordistrikt, Hordaland fylke, vert inndrege og lagt til Salhus jordmordistrikt i same fylke 22
Febr. 9. Skr. om inndragning av Åna-Sira jordmordistrikt i Rogaland og Vest-Agder fylker 36
» 22. Skr. ang. omregulering av Raftsundet og Strandlandet jordmordistrikter i Nordland fylke 60
Mars 4. Skr. om inndragning av et jordmordistrikt i Dypvåg herred, Aust-Agder fylke 64
Septbr. 21. Skriv um umskiping av jordmordistrikt i Nord-Trøndelag fylke . 708

1935 *d. Apotekvesen.*

Febr. 9. Rundskr. om I. endring i kgl. plakat av 20 september 1929 om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer, og II. endring i kgl. plakat av 2 mai 1930 om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer 35
» 22. Res. om endringer i de ved res. av 20 september 1929 punkt II fastsatte forskrifter om salg av farmasøitiske spesialpreparater . 58
Mars 5. Rundskr. ang. omsetning av lægemidler 65
» 8. Lov om handelsnæring 68
Niende kapitel. Handel med apotekvarer og gifter s. 92.
» 20. Skr. om rabatt ved levering av lægemidler fra apotek 120
» 26. Rundskr. om overtagelse og visitasjon av apotek ved skifte av innehaver 122
» 26. Skr. om driften av et salgbart apotek efter apotekerens død 123
» 29. Res. om 1. endring av kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek.
2. endring av kgl. plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøbmenn som dertil har politiets tillatelse og
3. forskrifter om innførsel av gifter og apotekvarer til fabrikanter, håndverkere og bestyrere av videnskapelige anstalter eller laboratorier 129
» 29. Rundskr. ang. res. av s. d. om utlevering, forhandling og innførsel av gifter m. v. 138
April 1. Skr. om bruk av riktig betegnelse eller navn ved forskrivning og utlevering av medisin 159
Mai 16. Res. om 1) godkjennelse av liste over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord, 2) plikt for norske fartøier til å ha ombord en lægebok som Socialdepartementet godkjenner, 3) Tillegg til § 1 i kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek og 4) Bemyndigelse for Socialdepartementet til å gjøre undtagelser fra bestemmelsene i postene 1 og 2 294
» 31. Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning . . 349
Juli 4. Skr. om at det antas ikke å være adgang til å utlegge fosforgift til å utrydde kråker i annen form enn som fosformos 609
» 11. Skr. ang. de ved res. av 27 oktober 1933 fastsatte forskrifter om forordning og utlevering av vin til medisinsk bruk 617
Aug. 14. Skr. om en tilføielse til den ved res. av 16 mai 1935 fastsatte liste over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord . . 639
Septbr. 9. Skr. om forståelsen av den ved res. av 16 mai 1935 fastsatte liste over

lægemidler, forbindingssaker, instrumenter m. v. som norske fartøier skal ha ombord, forsåvidt angår bestemmelsen om drenrør 695
Oktbr. 4. Res. om nye bestemmelser vedr. kvalitetskontroll av medisintran 738
» 4. Reglement vedr. tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran 741
» 12. Rundskr. ang. bestemmelse om at metyllalkohol (tresprit, alcohol methylicus) skal kunne tilvirkes efter tillatelse av politiet . 756
» 19. Skr. om forandring i § 53 i reglement av 4 oktober 1935 vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran 763
Novbr. 15. Res. om forandringer i reglementet for den farmasøitiske utdannelse og dens eksamener 776
» 21. Skr. om hvorvidt den plikt som en apoteker har til å la ekspedere de forlangte lægemidler så hurtig som mulig kan begrunne fritagelse for ham fra hvervet som medlem av herredstyret 784

1935 *e. Foranstaltninger mot sykdommer.*

Janr. 11. Res. ang. bestemmelser om utgassing i utgassingskammere med blåsyregass eller annen farlig gass 13
» 11. Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Hægebostad herad, Vest-Agder fylke 13
» 11. Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Eiken herad, Vest-Agder fylke 13
» 11. Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Inderøy, Sparbu, Sandvollan og Røra herad, Nord-Trøndelag fylke 13
» 25. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Ski herred, Akershus fylke 24
» 25. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Nøtterøy og Tjøme herreder, Vestfold fylke 24
Febr. 1. Skr. om hvorvidt en sakfører bør gis adgang til å konferere med en asylpatient og til å gjøre sig kjent med innleggelsesdokumentene m. v. samt om asyldirektørens nektelse av å gi sådan adgang kan innankes for kontrollkommisjonen 29
» 5. Skr. om forpleining av en smitteførende tuberkuløs utenfor hjemmet efter tuberkuloselovens §§ 6 og 13,2 32
» 8. Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å utferdige forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk i Norge av bensin, tilsatt blyholdige forbindelser 34
» 8. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Snertingdal herred, Opland fylke 35
» 9. Rundskr. om I. endring i kgl. plakat av 20 september 1929 om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer, og II. endring i kgl. plakat av 2 mai 1930 om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer 35
» 11. Skriv um tobakksvedtekt for Tingvoll herad, Møre fylke 37
» 15. Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Ørsta herad, Møre fylke 54
» 25. Skr. om forståelsen av § 12 i lov nr. 3 av 5 juni 1925 om tillegg til sinnssykeloven 62
Mars 1. Res. om et tillegg til helseforskriftene for Bergen (kontroll med oplaget kjøttmat og regler for fiskeforretninger) 64
» 1. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter samt forskrift om plikt for gårdeiere til å benytte kommunalt renholdsverk i Vågan herred, Nordland fylke 64
» 8. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og fiskemat i Sarpsborg som tillegg til helseforskriftene for byen 100
» 8. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. m. som tillegg til helseforskriftene for Vestre Toten herred, Opland fylke, og for Gjøvik, Drammen og Sandefjord 100

1935			Side
Mars	8.	Res. om forskrifter for kontroll med salg av kjøtdeig m. v. som tillegg til helseforskriftene for Drammen, Sandefjord og Porsgrunn	100
»	8.	Res. om forskrifter for kontroll med salg av kjøtdeig m. v. og for utsalgssteder for fersk fisk m. v. som tillegg til helseforskriftene for Horten	100
»	8.	Res. om forandringer i helseforskriftene for Haugesund	101
»	29.	Res. om et tillegg til helseforskriftene for Tønsberg	132
»	29.	Res. om et tillegg til helseforskriftene for Mandal	132
»	29.	Res. om et tillegg til helseforskriftene for Time herred, Rogaland fylke	132
»	29.	Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Straumsnes herad, Møre fylke	132
»	29.	Res. um helse-, epidemi- og tuberkulosefyresegner for Tingvoll herad, Møre fylke	132
April	11.	Skr. om de forpliktelser som påhviler en tuberkuløs syks opholdskommune efter tuberkuloselovens § 13, jfr. § 6	173
»	12.	Res. om tillegg til helseforskriftene for Halden	175
»	15.	Skr. om at Thoracoplastikk-operasjoner er en ren kurativ foranstaltning og at utgiftene herved ikke kan utredes efter tuberkuloseloven	182
»	26.	Res. ang. forskrifter om gratisbehandling av kjønnssyke sjømenn	184
Mai	3.	Res. om ikrafttreden av lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og om fastsettelse av forskrifter i henhold til nevnte lov	190
»	3.	Res. om tillegg til helseforskriftene for Lillehammer	219
»	10.	Res. om anvendelse av pleiebarnsloven for Snertingdal herred, Opland fylke, og om vedtekt for herredet i henhold til lovens § 2	275
»	10.	Res. um at lov um tilsyn med pleieborn skal gjelda for Straumsnes herad, Møre fylke, og um vedtekt for heradet i medhald av § 2 i same lova	275
»	10.	Res. um at lov um tilsyn med pleieborn skal gjelda for Tingvoll herad, Møre fylke, og um vedtekt for heradet i medhald av § 2 i same lova	275
»	20.	Rundskr. ang. forskrifter for omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser	318
»	31.	Skriv um tobakksvedtekt for Lindås herad, Hordaland fylke	356
Juni	7.	Res. om anvendelse av pleiebarnslovens §§ 1—9 for Modum herred og om vedtekt for herredet i henhold til lovens § 2	392
»	14.	Res. om forandring av § 7 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v.	418
»	15.	Rundskr. ang. utkast til forskrifter for barberstuer og damefrisørsalonger	422
»	15.	Rundskriv um utkast til fyresegner for barberstovor og damefrisørsalongar	425
»	21.	Res. um at §§ 1—9 i lov um tilsyn med pleieborn frå 29 april 1905 skal gjelda for Seljord herad, Telemark fylke	474
»	22.	Skr. om hvorvidt åndssvake som forpleies hjemme, kan antas til offentlig forpleining	483
»	25.	Lov nr. 2 om tillegg til lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med tilleggslov	493
»	25.	Lov nr. 3 om adgang til å bli innlagt i asyl efter eget ønske	494
»	25.	Forskrifter for utgassing med blåsyregass i utgassingskamre	523
»	27.	Rundskr. ang. lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933	529
»	28.	Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Hamar	538
Juli	1.	Skr. om hvorvidt det antas stridende med § 6 i forskriftene om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. at der på restaurant eller lignende serveres kaffe tilsatt kaffeerstatning	595

1935 Side
Juli 12. Res. ang. forskrifter om renhold m. m. i dame- og herrefrisørsalonger i Fredrikstad 621
» 12. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Laksevåg herred, Hordaland fylke 621
» 19. Res. om helseforskrifter for leirplasser i Tjølling herred, Vestfold fylke 626
» 19. Res. om tillegg til forskriftene for lugarer m. v. på registreringspliktige fartøier, fastsatt ved res. av 1 september 1916 og 25 august 1922 626
Aug. 1. Res. om 1) endring av § 8 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. og 2) endring av § 10 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om melk og fløte 634
» 1. Res. om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. m. i Østre Toten, Opland fylke 634
» 1. Res. om forskrifter for renhold av skogshytter i Flå herred, Buskerud fylke 634
» 5. Skr. om tobakksvedtekt for Stamnes herred, Nordland fylke . . 636
Septbr. 5. Skr. ang. spørsmålet om hvorvidt en lærer kan motsette sig at skolebarna efter beslutning av helserådet blir undersøkt om de har utøi 896
» 16. Skr. om plikten for et fartøi til å heise karanteneflagg i henhold til karantenereglementets § 7 og om de plikter som efter karantenereglementet påligger vedkommende los eller tollvesenets tjenestemann 705
Oktbr. 4. Res. om et tillegg — om plikt til tuberkulinundersøkelse av dyr — til forskriftene for handel med melk i Halden 737
» 25. Res. om nye helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Modum herred, Buskerud fylke 767
Novbr. 2. Rundskr. om det offentliges særlige forsorg i henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860, forsåvidt angår kjønnssykdommer i det smittefarlige stadium 771
» 15. Res. om nye helse- og tuberkuloseforskrifter for Roan herred, Sør-Trøndelag fylke 777
Desbr. 9. Skr. ang. bestemmelsen om at utsalgslokaler ikke må stå i umiddelbar forbindelse med beboelsesrum (§ 10, 2net ledd i forskrifter av 3 mai 1935) 804
» 20. Res. om at politimesteren i Grimstad inntil videre skal være medlem av helserådet i Grimstad 854
» 24. Skriv um tobakksvedtekt for Meldal herad, Sør-Trøndelag fylke . . 858
» 31. Skr. om tobakksvedtekt for Leinstrand herred. Sør-Trøndelag fylke 859
» 31. Skr. om tobakksvedtekt for Tiller herred, Sør-Trøndelag fylke . . 859

10. Veterinærvesen.

1935
Janr. 28. Skr. om ophevelse av Landbruksdepartementets bestemmelse av 13 januar 1932 om at det skal være forbudt med skyss- og trafikkhester fra Finnland å passere riksgrensen mot Norge og med norske skyss- og trafikkhester å passere riksgrensen mot Finnland 25
Mars 1. Res. om avholdelse av en telling over svinebestanden i en del av landets fylker 64
» 1. Res. om nedsettelse av slakteavgiften for svin i Egersund 64
» 8. Res. om reglement for Norges veterinærhøiskole 101
April 5. Res. om avgifter ved Stavanger kommunale slakteanlegg 165
» 12. Res. um fyresegner for avgift på umsetnaden av svineslakt i tida 1 mai 1935—30 april 1936 175
» 12. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av flesk i tida 1 mai 1935—30 april 1936 179

1935 Side
Mai 31. Lov nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein 347
» 31. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i lov nr. 5 av 31 mai 1935 er tillagt Kongen og den Kongen dertil bemyndiger å utferdige 348
Juni 7. Lov nr. 13 um dyrevern 379
» 7. Lov nr. 13 om dyrevern. (Oversettelse frv nynorsk) 383
» 21. Res. om hvem der har rett til å benytte titelen veterinær eller dyrlæge 476
» 24. Reglement for veterinæreksamen 486
Septbr. 4. Skr. om forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein i Finnmark og Troms fylker 692
Oktbr. 3. Skr. om regler for kontroll med utførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Norge til Frankrike 736
Novbr. 15. Skriv um fyresegner um tilsyn med utleigde hestar 777
» 15. Skriv um fyresegner for dyrevernnemdi 778
» 18. Rundskriv um at distriktsdyrlækjarar (og dei statstilsette politidyrlækjarane) ikkje bør vera medlemer av dyrevernnemndene . 783
Desbr. 5. Res. om at all handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr innen Haugesund skal foregå på Haugesund kommunale handelsfjøs og om avgifter for benyttelse av dette 802

II. Bygnings- og brandvesen.

1935
Janr. 3. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Sundre brandkommune, Buskerud fylke 2
» 3. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 108, forsåvidt Trondheim angår 2
» 8. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 93, forsåvidt Tønsberg angår 12
» 14. Skr. om nye regler for brandvernets ordning m. v. i Verdalsøren brandkommune, Nord-Trøndelag fylke 15
» 14. Skr. om en tilleggsbestemmelse til reglement for Vardø brandkorps 15
» 15. Skr. om bygningsvedtekter for det bygningsloven underlagte strøk i Sortland herred, Nordland fylke 15
» 17. Skr. om regulering og vedtekter for bebyggelse av en del av kvartalet mellem Kirkeveien, Åsaveien, Harald Hårfagres gate og Schwachs gate i Aker 16
» 21. Skr. om vedtekt ang. tomteinndelingen for en del av eiendommen Berg gnr. 59 bnr. 2 (Alfheim) i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke 22
» 28. Skr. om utvidelse av det bygningsloven undergitte strøk i Måsøy herred, Havøysund bygningsdistrikt, i Finnmark fylke . . 25
Febr. 2. Skr. om byggevedtekter for strøket Karl Johans gate, Rosenkrantzgaten, Kristian 4des gate, Grensen og Lille Grensegate i Oslo 32
» 2. Skr. om regulering av og dertil knyttede vedtekter for eiendommen gnr. 77 bnr. 53 og 25 med tilgrensende arealer i Aker 32
» 2. Skr. om brandlovens anvendelse for det bygningsloven underlagte strøk i Fana herred, Hordaland fylke, og om brandstyrets sammensetning i dette strøk 32
» 5. Skriv um at brandlovi skal vera gjeldande for det strok i Norheimsund i Kvam herad, Hordaland fylke, der bygningslovi er sett i kraft 33
» 7. Skr. om tillegg til reglene for brandvernets ordning i Florø 34
» 9. Skr. om brandlovens anvendelse for Ås bygningsdistrikt, Akershus fylke 36
» 16. Skr. om reguleringsplan og vedtekter for bebyggelse av Per Sivles gate m. v. i Oslo 56
» 22. Res. om fastsettelse av forskrifter om brandvesenet for det russiske statsselskap på Svalbard «Artikugol» 60

1935				Side
Mars	13.	Skr.	om instruks for bygningschefen i Fåberg	118
»	26.	Skr.	om regulering av og vedtekter for utparsellering og bebyggelse av gnr. 128 bnr. 1, gnr. 129 bnr. 11 og en del av gnr. 129 bnr. 7 i Aker	123
»	29.	Skr.	om regulering av og vedtekter for bebyggelse av kvartalet mellem Eugenie gate, Sofie gate, Johannes Bruns gate og Theresegate m. v. i Oslo	141
April	2.	Skr.	om forandring i bestemmelsen angående utførelse av brandsyn i Kongsberg	162
»	2.	Skr.	om regulering av og vedtekter for bebyggelse av eiendommen Nordvang i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke	162
»	5.	Skr.	om vedtekter for bebyggelse på Apotekergatens sydside mellem Pilestredet og Akersgaten i Oslo	170
»	15.	Skr.	om regulering og byggevedtekter for et område på Maridalsveiens østside syd for Bergverksgatens forlengelse i Oslo	182
»	29.	Skr.	om bygningsvedtekter for Valle—Nes i Rekustad bygningsdistrikt i Østfold fylke	185
»	30.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 13, 1, forsåvidt Brevik angår	186
Mai	9.	Skr.	om reguleringsplan med byggevedtekter for Sanatorieveien, Hans Hansens vei m. v. i Drammen	259
»	9.	Skr.	om tillegg til bygningsvedtektene for Vardø by	259
»	15.	Skr.	om forandringer i § 71, 74 og 104 i bygningsvedtektene for Oslo	278
»	15.	Skr.	om regulerings- og bebyggelsesplan for strøket mellem Fastings Minde, Professor Hansteens gate, Welhavens gate og Dokkebakken i Bergen og om vedtekter i forbindelse hermed	278
»	18.	Skr.	om forandring av § 2, 2 i bygningsvedtektene for Aker	318
»	20.	Skr.	om forandringer i tilleggsbestemmelsene til brandloven forsåvidt Aker herred angår	319
Juni	4.	Skr.	om regulering av en del av Nardoveien og visse kvartaler av eiendommen Lerkendals Minde i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke, og om vedtekter for bebyggelse av disse kvartaler	360
»	7.	Skr.	om regulering av Harbitz gates forlengelse og om vedtekter for bebyggelse av kvartalet Briskebyveien—Eilert Sundts gate —Harbitz gates forlengelse—Løvenskiolds gate i Oslo	402
»	13.	Skr.	om vedtekter for bebyggelse av eiendommene langs Henrik Ibsens gates nordside mellem Grubbegaten og Marieboes gate samt kvartalet mellem Møllergaten, Hospitalsgaten, Grubbegaten og Henrik Ibsens gate i Oslo	403
»	15.	Skr.	om bygningsvedtekter for Gjerpen bygningsdistrikt, Telemark fylke	428
»	18.	Skr.	om omregulering av og bygningsvedtekt for kvartalet Søndre gate, Thomas Angells gate, Apotekerveiten og Dronningens gate i Trondheim	428
»	21.	Skr.	om reguleringsplan for deler av Østre Porsgrunn med omliggende byggebelte og om byplanvedtekter for Porsgrunn	477
»	28.	Skr.	om bygningsvedtekt for Jernbanegaten i Drammen	539
»	28.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 13, 1, forsåvidt Stathelle angår	539
»	28.	Skr.	om tilleggsbestemmelse til brandlovens § 1 forsåvidt Stathelle angår	539
Juli	6.	Skr.	om tillegg til § 10 i bygningsvedtektene for Haugesund	615
»	9.	Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 13 for Heistad (Dalen og Heistad) bygningsdistrikt i Eidanger herred, Telemark fylke	616
»	10.	Skr.	om byggelinjer og byggevedtekt for matr. nr. 82, 84, 86 og 88 B Munkedamsveien i Oslo	617
»	15.	Skr.	om hvorvidt kassereren for en brand- og bygningskommune kan utferdige påkrav m. v. i anledning av begjæring om tvangsauksjon for utligningssummer til kommunen	623
»	16.	Skr.	om regulering av og vedtekter for bebyggelse av gnr. 47 bnr. 32—39 Akersborg i Aker	623

1935 Side

Juli 16. Skr. om regulering av og vedtekter for bebyggelse av eiendommen Frydensal i Drammen 623
» 22. Skr. om forandring i reguleringsplanen og bygningsvedtekter for strøket mellem Innherredsveien, Gunnerus gate, Lademoens kirkeallé og Thomas von Westens gate i Trondheim 630
» 23. Skr. om endringer i vedtektene for bebyggelse av Piperviksområdets østre del og den centrale del omkring det nye rådhus i Oslo . . 631
» 24. Skr. om reguleringsplan og bygningsvedtekter for strøket Alexandragaten—Sandveien til bygrensen ved gate 35 i Molde 631
» 31. Skr. om reguleringsplan og bygningsvedtekter for Rydningsmarken i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke 633
Aug. 1. Skr. om regulering av og vedtekter for en del av eiendommen Drengsrud i Asker herred, Akershus fylke 635
» 22. Skr. om at lensmannen i Langesund og politifullmektigen i Telemark skal være medlem henholdsvis av bygningsrådet og brandstyret i Langesund, begge i politimesterens sted 643
» 24. Skr. om ophevelse av Tofte brand- og bygningskommune i Buskerud fylke 689
» 29. Skr. om bygningsvedtekt til bygningslovens § 23 for Sandnes . . . 690
» 31. Skr. om tilleggsbestemmelse til bygningsvedtektene for Oddernes, Vest-Agder fylke 691
Septbr. 5. Skr. om regulering av og vedtekt for bebyggelse av Vestnes i Mandal 693
» 5. Skr. om brandlovens anvendelse for gårdene Sundfær gnr. 1, Skakshaug gnr. 4 og Næss gnr. 135 i Inderøy herred og om strøkets overgang til egen kommune i brandvesenets anliggender . . . 693
» 12. Skr. om regler for brandvernets ordning og forskrifter for brandvernet, brandchefen, brandchefens stedfortreder, brandmesteren og underbrandmesteren i Salhus brandkommune, Hordaland fylke 696
» 18. Skr. om bygningslovens anvendelse i Eigersund herred inntil 600 m fra Egersund bygrense m. v. 706
» 20. Skr. om ny tilleggsbestemmelse til brandlovens § 21 forsåvidt angår Aker herred, Akershus fylke 708
Oktbr. 2. Skr. om et tillegg til instruksen for byingeniøren i Horten 734
» 3. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 114 for Stavanger 736
» 8. Skr. om nedsettelse av det påbudte antall feininger i Kråkerøy brand- og bygningskommune, Østfold fylke 754
» 8. Skr. om forandring i forskriftene for brandvernet i Langevåg i Borgund herred, Møre og Romsdal fylke 754
» 9. Skr. om reguleringsplan med byggevedtekt for strøket mellem Kullås og St. Olafs Voll i Sarpsborg 755
» 9. Skr. om reguleringsplan og bygningsvedtekter for strøket omkring Kirkenær stasjon i Grue herred, Hedmark fylke 755
» 9. Skriv um reguleringsplan og bygningsvedtekter for Halkjelsvik bygningskommune, Møre og Romsdal fylke 755
» 16. Skr. om vedtekter for bebyggelse av Sommerrogatens nordside mellem Frognerveien og Inkognitogaten i Oslo 758
» 17. Skr. om tilleggsbesremmelse til brandlovens § 48 forsåvidt Oslo angår 758
» 22. Skr. om innskrenkning av det påbudte antall feininger i Ski herred, Akershus fylke 765
» 22. Skr. om innskrenkning av det påbudte antall feininger i Ås brandkommune, Akershus fylke 766
» 23. Skr. om regler for brandvernets ordning m. v. i Ås brandkommune, Akershus fylke 766
» 23. Skr. om regulering og vedtekter for eiendommen Høibak, gnr. 76 bnr. 2 i Asker herred, Akershus fylke 766
Novbr. 8. Skr. om regulering av og vedtekter for eiendommen «Vestre Asker» gnr. 3 bnr. 8 i Asker herred, Akershus fylke 773

1935 Side
Novbr. 15. Skr. om forandringer i Arbeidsdepartementets bygningsforskrifter av 6 oktober 1928, forsåvidt angår bestemmelsene i § 76 om oljefyringsanlegg og § 101 om elektriske installasjoner i garasjer 779
» 16. Skr. om bygningsvedtekter for Kopervik 783
» 18. Skr. om utvidelse av byggebeltet i Norderhov, Buskerud fylke . 783
» 18. Skr. om bygningslovens og brandlovens anvendelse i Kjøllefjord, Finnmark fylke, og om bygningsrådets og brandstyrets sammensetning for dette sted 783
Desbr. 4. Skr. om en tilføielse til bygningsvedtektene for Hamar, forsåvidt angår § 104 punkt 8 i bygningsloven 802
» 17. Skr. om brandlovens anvendelse i Stange bygningskommune, Hedmark fylke, og om stedets overgang til egen kommune i brandvesenets anliggender 851
» 30. Skr. om reguleringsplan for strøket nordenfor Ringgaten mellem bygrensen og Sandakerveien (Torshovdalen) i Oslo, og vedtekter for to kvartaler innenfor dette strøk 858
» 31. Skr. om vedtekt til bygningslovens § 63, 1 for Grimstad 859

12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander.

13. Kart- og opmålingsvesen.

1935
Mai 6. St.besl. om organisasjonen av Norges geografiske opmåling 258
Oktbr. 2. Skr. om et tillegg til instruksen for byingeniøren i Horten 734

14. Næringsvesen.

a. Jordbruk.

1934
April 26. Internasjonal overenskomst om ensartede metoder for prøvetagning og analyse av ost, Roma 26 april 1934 887
1935
Janr. 2. Skr. om ophevelse av res. av 3 desember 1904 om forbud mot anvendelse av piggtråd til gjerde i Lista herred, Vest-Agder fylke 2
» 11. Skr. om fastsettelse av utjevningsavgift for melk som leveres direkte fra produsent til forbruker 14
» 26. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Øvre Rendal herred, Hedmark fylke 25
» 29. Skr. ang. spørsmålet om beskatning av korntrygd som en gårdbruker mottar 26
Febr. 1. Skr. om opkrevning av utjevningsavgift på melk hos dem som ikke er medlemmer av de forskjellige melkecentraler, i tiden 1 januar —30 juni 1935 31
» 15. Res. um fyresegner um avgift på umsetnaden av mjølk 54
» 16. Skriv um innkrevjing av avgifta på umsetnaden av mjølk i tida 1 mars 1935—29 februar 1936 56
Mars 7. Skr. om ophevelse av res. av 9 september 1895 om anvendelse av piggtråd til gjerde i Kvam herred, Nord-Trøndelag fylke . . . 68
» 14. Skr. om hvorvidt det kan kreves at bureisningsmenn skal avgi næringsopgave for bureisningsbruket, jfr. landsskattelovens § 26 r. 118
» 19. Skr. om forandring i bestemmelsene av 21 september 1934 vedr. innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfor 120
» 29. Res. om at gjerde innen Herad herred, Vest-Agder fylke, skal

Side

anses for lovlig når det kun er så tett og sterkt at det freder for hest og storfe 133
April 11. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Trøgstad herred, Østfold fylke 173
» 12. Res. um fyresegner for avgift på umsetnaden av svineslakt i tida 1 mai 1935—30 april 1936 175
» 12. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av flesk i tida 1 mai 1935—30 april 1936 179
» 16. Skr. om ophevelse av § 1 i res. av 29 september 1916 angående anvendelse av piggtråd til gjerde i Nærbø herred, Rogaland fylke . 183
Mai 16. Lov nr. 2 om endring i lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. 280
» 24. Kunngj. om avgift til statskassen av jord som i budgetterminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 anvendes til dyrking av tobakk 332
» 31. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for utenbygdsboende i Tjøme herred, Vestfold fylke, til 0,5 dekar 354
Juni 14. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for utenbygds- og innenbygdsboende i Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke, til 5 dekar 419
» 18. Skr. om endring i regler av 10 juli 1934 om innkjøp og bruk av norsk smør til innblanding i margarin 428
» 21. Lov nr. 9 om endringer i midlertidig lov om krisetiltak til støtte for landbruket 457
» 21. Res. um fullmakt for Landbruksdepartementet til i tida frå og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936 å leggja avgift på konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk 476
» 21. Res. om betaling av avgift på kraftfór som innføres eller tilvirkes her i landet 477
» 22. Skr. om avgift på toppforbruket av kraftfór 484
» 24. Skr. om bemyndigelse for Østlandets Melkecentral, Telemark Melkecentral m. fl. til å opkreve utjevningsavgift på melk hos ikkemedlemmer 491
» 25. Lov nr. 1 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 492
» 25. Lov nr. 18 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v. 515
» 25. Midlertidig lov nr. 20 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. äv 23 juli 1915 med tilleggslover 516
» 28. Res. um fyresegner um avgift på umsetnaden av saueslakt 538
» 28. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av sauekjøtt i tida frå og med 20 juli 1935 til og med 30 juni 1936 539
Juli 6. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Hurdal herred, Akershus fylke 613
» 9. Skr. om forandring i bestemmelsene av 11 januar 1935 om utjevningsavgift på melk som leveres direkte fra produsent til forbruker 616
Aug. 7. Skr. om regler for bruk av piggtråd i gjerde innen Nes herred, Vest-Agder fylke 636
Oktbr. 18. Res. om at gjerde innen Øvre Sandsvær herred i Buskerud fylke anses for lovlig når det kun er så tett og sterkt at det freder for hest og storfe 763
» 21. Skr. ang. skjønn efter lov om gjeldsordning for jordbrukere m. v. §§ 23 og 24 764
Novbr. 4. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Enebakk herred, Akershus fylke 772

1935 Side

Novbr. 15. Skr. om den skattefrihet som i henhold til landsskattelovens § 26 r under visse betingelser tilkommer bureisningsmenn 783
» 22. Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene for Vågå herred, Opland fylke 785
» 29. Skr. om vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk i Løten herred, Hedmark fylke 801
Desbr. 5. Res. om tillatelse til åpning av driftevei fra bygdeveien ved gården Tengesdal i Bjerkreim herred, Rogaland fylke, over denne gårds utmark til riksveien ved Eigestad i Helleland herred 802
» 17. Skr. om forandring i kunngjøring av 21 september 1934 om betaling for innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfór 851

1935 *b. Husdyr. Reinsdyrdrift.*

Febr. 5. Skr. om forbud mot havning i skogmark med geit og sau i Ytre Sandsvær herred, Buskerud fylke 33
» 5. Skr. om forbud mot havning med geit i skogmark i Strand herred, Rogaland fylke 33
» 5. Skriv um forbod mot havning med geit i skogmark i Nord-Vågsøy herad, Sogn og Fjordane fylke 33
» 8. Skr. om forbud mot havning i skogmark i Modum herred, Buskerud fylke 35
» 14. Skr. om forbud mot å slippe graværer født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år på beite i sambeitestrekning i Sørreisa herred, Troms fylke 38
» 14. Skr. om forbud mot å slippe graværer født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år på beite i sambeitestrekning i Tranøy herred, Troms fylke 38
» 22. Res. om forbud mot å la rein beite på visse områder i Alta, Kistrand, Karasjok og Kautokeino herreder, Finnmark fylke 60
» 22. Res. om forbud mot reinbeitning på bestemte områder i Finnmark fylke 60
Mars 1. Res. om avholdelse av en telling over svinebestanden i en del av landets fylker 64
» 13. Skr. om forbud mot havning i skogmark i Modum herred, Buskerud fylke 118
» 29. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige visse bestemmelser i henhold til lov om reindriften av 12 mai 1933 133
» 29. Res. om instruks for formann og næstformann i reinbeitedistrikt . 133
April 1. Skr. om skjema for forhåndsmelding om reindrift 160
» 6. Skr. om regler for flyttlappenes (fjellsamenes) hugst, never- og barkflekning 170
» 6. Skr. ang. bestemmelser om registrering av reinmerker 171
» 15. Skriv um forbod mot havning med geit i skogmark på gårdane Eide gnr. 61 og Steine gnr. 62 i Gulen herad, Sogn og Fjordane fylke 182
Mai 31. Lov nr. 4 om tillegg til lov om reindriften av 12 mai 1933 347
» 31. Res. om at visse funksjoner som i lov om reindriften av 12 mai 1933 er tillagt fylkesmannen, skal for Finnmark fylkes vedkommende utøves av vedkommende politimester 347
Juni 7. Lov nr. 13 um dyrevern 379
» 7. Lov nr. 13 om dyrevern. (Oversettelse fra nynorsk) 383
» 7. Res. om plikt til å delta i sams sauesanking i beitestrekninger innen Furnes bygdealmenning i Furnes herred, Hedmark fylke . . 401
» 14. Res. om at herredene Nesodden, Mysen, Eidsberg, Aremark, Berg og Idd samt Halden by erklæres smittet av bipest m. v. . . . 419
» 14. Res. om regler for innsamling og eksport av reinlav 419

1935 Side
Juni 21. Res. om plikt til å bidra til sams sauesanking i visse beitestrekninger i Straumsnes, Tingvoll og Øre herreder i Møre fylke 477
Aug. 13. Skriv um at eigar eller innehavar av hund i Førde sokn i Førde herad, Sogn og Fjordane fylke, skal halda hunden i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerd i den tid bufe beiter . . 638
» 16. Res. om plikt til å bidra til sams sauesanking i en beitestrekning i Vågå herred, Opland fylke 640
» 20. Skr. om forståelsen av hundeavgiftslovens § 1 642
Septbr. 4. Res. om telling av svinebestanden pr. 1 oktober 1935 i et utvalg av landets herreder 691
» 13. Res. ang. plikt til å bidra til sams sauesanking i en beitestrekning på Våkefjellet i Hålandsdal herred, Hordaland fylke 696
» 13. Skr. om forbud mot havning i skogmark i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke 697
» 20. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i §§ 5, 10, 12 og 15 i lov um dyrevern av 7 juni 1935 er tillagt Kongen å fastsette 708
» 27. Skriv um at eigar eller innehavar av hund i Bakke herad, Vest-Agder fylke, skal halda hunden i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerd i den tid bufe beiter 712
Oktbr. 17. Skr. om at eier eller besidder av hund i Grue herred, Hedmark fylke, skal holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter 758
Novbr. 15. Skriv um fyresegner um tilsyn med utleigde hestar 777
» 15. Skriv um fyresegner for dyrevernnemndi 778

c. Skogsvesen. Almenninger.

1935
Janr. 11. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for Dovre herred, Opland fylke, bestemmelse om at lyng- og heiestrekninger m. v. i nevnte herred skal inngå under skoggrunn, og om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for samme herred 13
Febr. 1. Res. om vedtekter for husvær for folk og hester under skog- og fløtningsarbeide i Kviteseid herred, Telemark fylke 28
Mars 29. Res. um at skogkonsesjonsgrensa for innanbygdsbuande i Froland herad, Aust-Agder fylke, vert sett ned til 1500 dekar 133
April 6. Skr. om regler for flyttlappenes (fjellsamenes) hugst, never- og barkflekning 170
Mai 31. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Tjøme herred, Vestfold fylke, til 0,5 dekar for utenbygdsboende, selskaper og fremmede kommuner 354
Juni 7. Lov nr. 6 om forandring i skogvernloven 374
» 7. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Kvikne herred, Hedmark fylke, til 600 dekar 401
Aug. 29. Skriv um at fiskereglane for nokre vatn og elvar i Ullensvang statsålmenning, Hordaland fylke, skal gjelda til vidare, men likevel ikkje lenger enn til og med året 1940 690
Septbr. 13. Regler for jakt i Nannestad bygdealmenning 696
» 14. Regler om innsamling og eksport av reinlav 697
Novbr. 13. Skr. ang. bestemmelse om at all skog i Hvaler herred, Østfold fylke, skal henregnes til vernskog 774
» 22. Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene for Vågå herred, Opland fylke 785
Desbr. 21. Skr. ang. bestemmelse om grensene for vernskogen innen Snilfjord herred, Sør-Trøndelag fylke 855

d. Utskiftning.

1931 *e. Jakt.*

Septbr. 24. Overenskomst om regulering av hvalfangsten 886

1935
Mars 6. Lov om fredning av sel 67
» 6. Res. ang. bestemmelser om fredning av sel og klappmyss i Vesterisen i henhold til forannevnte lov av 6 mars 1935 68
» 29. Res. om forbud mot å fange, jage, anskyte eller drepe pelssel, sjøelefanter på Bouvetøya og Peter I's øy 132
Mai 16. Skr. om fredning av hjortekolle på øia Hitra i Sør-Trøndelag fylke 316
» 16. Skr. om fredning av ærfugl i Sør-Trøndelag fylke 317
» 23. Skr. om fredning av tiur, røi, årfugl og jerpe i Vestfold fylke 322
» 28. Skr. om forandring i reglene for jakt og fangst i Joramo bygdealmenning i Opland fylke av 12 desember 1922 342
» 28. Skr. om tiden for jakt på hare innen Vestfold fylke 342
Juni 11. Skr. om jakttiden for ærfugl i Aust-Agder fylke 402
» 14. Lov nr. 4 om fangst av bardehval 409
» 21. Res. om nytt reglement for fangst av bardehval 474
» 27. Skriv um freding av tiur og røi i Hordaland fylke 538
Juli 4. Skr. om at det antas ikke å være adgang til å utlegge fosforgift til å utrydde kråker i annen form enn som fosformos 609
» 8. Skr. om fredning av ekorn i Hedmark fylke 615
» 10. Skriv um freding av hjortekolla i ymse herad i Sogn og Fjordane fylke 617
» 11. Skriv um freding av elg i ymse herad i Opland fylke 617
» 12. Skriv um fredingsfyresegner for måser, joer, lommer og fiskehegre i Hordaland fylke 622
» 12. Skr. om at den totalfredning av ærfugl som gjelder for Nord-Trøndelag fylke til utgangen av året 1935, også skal gjelde for året 1936 622
» 13. Skriv um jakttida for ekorn, tiur og røi i Opland fylke 622
» 18. Skr. om forbud mot å bruke snarer til fangst av hare og ryper i Østfold fylke 626
» 18. Skriv um freding av ærfugl i ymse herad i Møre og Romsdal fylke . 626
» 19. Skriv um freding av ærfugl i Sogn og Fjordane fylke 627
» 19. Skriv um freding av hjort i ymse herad i Møre og Romsdal fylke . . 627
» 20. Skr. om jakttiden for ekorn i Østfold fylke 630
» 20. Skriv um freding av hjort i Hordaland fylke med undantak av Seim hjortevald i Alversund herad 630
Aug. 27. Skriv um freding av vipa, kjell, heilo m. fl. i Rogaland fylke 689
Septbr. 13. Regler for jakt i Nannestad bygdealmenning 696
Oktbr. 18. Skr. om fredning av hare på Havnøya i Vevelstad herred, Nordland fylke 763
» 25. Skr. om fredning av elg i Vest-Agder fylke 769
Novbr. 16. Skriv um freding av ikorn i Telemark fylke 783

1935 *f. Fiskeri.*

Janr. 4. Res. om at det inntil 1 januar 1936 skal være forbudt å utføre saltet storsild eller saltet vårsild medmindre silden er bestemt til sådan utførsel av en av de av Handelsdepartementet godkjente fiskerorganisasjoner 2
» 4. Res. om innførelse av kontroll med storsild og vårsild, om oprettelse av kontrolldistrikter og om kontrollavgift m. v. 2
» 4. Instruks (forskrifter) for kontroll med storsild og vårsild 3
» 15. Skr. om ikrafttreden av Lofotopsynet i 1935 15
» 21. Skriv um fiskereglar for Gaular herad, Sogn og Fjordane fylke . . 22
» 29. Skr. om forandringer i de ved res. av 20 desember 1933 fastsatte forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fisk og fiskeprodukter som skal være gjenstand for omsetning (sild undtatt) 25

1935			Side
Febr.	11.	Skr. ang. bestemmelser vedrørende merkning av alle til laks- og sjøørretfiske innrettede faststående bundne redskaper som benyttes innen Sør-Helgeland fiskeridistrikt, Nordland fylke	37
»	15.	Res. ang. almindelige bestemmelser vedr. fondet til fremme av laks- og sjøørretfiskeriene	55
»	15.	Res. um at dei fyresegner som gjeld for laksefiske i sjøen, ogso skal gjelda for fiske av sjøaure med kastenot for et nærare fastsett sjøumkverve i Sunnmøre fiskeridistrikt, Møre fylke	56
»	15.	Res. om utvidelse av årsfredningen for fiske i sjøen efter sjøørret med kastenot innen Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke	56
»	22.	Skriv um fiskereglar for Voss herad, Hordaland fylke	61
Mars	16.	Res. om forbud mot fiske i den del av Oksdøla elv i Otterøy herred, Nord-Trøndelag fylke, som er tilgjengelig for laks	119
»	29.	Lov nr. 2 om forbud mot bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk	124
»	29.	Res. om forskrifter for Lånekassen for fiskere	135
April	5.	Res. om forbud mot import av utenlandsk saltfisk	165
»	15.	Skr. om ophør av Lofotopsynet	182
»	16.	Skr. om forandring i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer av 22 januar 1932	182
»	16.	Skr. om fiskeriregler for Mjøsa med Lågen nord til Hunderfoss i Akershus, Hedmark og Opland fylker	183
»	16.	Skr. om ophevelse av fiskeriregler for Nes herred, Buskerud fylke, forsåvidt angår en del vann og tjern beliggende i Nes nordmark sameie	183
Mai	31.	Skr. om forandring i instruks av 10 august 1934 for kontroll med saltet fetsild	356
Juni	7.	Lov nr. 11 om endring i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v.	377
»	7.	Lov nr. 12 om endring i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk, samt rogn og agnskjell	379
»	7.	Res. om kontroll med saltet Islandssild, saltet Nordsjøsild m. v.	392
»	7.	Instruks for kontroll med saltet Islandssild	393
»	7.	Forskrifter for merkning m. v. av saltet Nordsjøsild, skjæresild og småsild	400
»	11.	Skr. om fiskeriregler for Håelven og Hitterelvens vassdrag innen bergstaden Røros	402
»	11.	Skr. om fiskeriregler for Støren herred, Sør-Trøndelag fylke	402
»	12.	Skr. om fiskeriregler for Modum herred, undtatt Tyrifjorden samt Henåen og Langsjøelven, Buskerud fylke	402
»	12.	Skr. om fiskeriregler for Nore herred, Buskerud fylke	402
»	12.	Skr. om fiskeriregler for Stjørna herred, Sør-Trøndelag fylke	403
»	15.	Skriv um fredningsfyresegner for fisket i Ål herad, Buskerud fylke	427
»	25.	Lov nr. 8 om fornyelse av midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild	502
»	25.	Midlertidig lov nr. 9 om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild	502
»	25.	Midlertidig lov nr. 10 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk	503
»	25.	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser til gjennemførelse av forannevnte midlertidig lov nr. 10 av 25 juni 1935	504
»	25.	Lov nr. 19 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere	516
»	27.	Skriv um fiskereglar for Storevatn, Litlevatn og Tveitevatn i Alversund herad, Hordaland fylke	538

1935				Side
Juni	27.	Skr.	om fiskeregler for Sandstad og Fillan herreder, Sør-Trøndelag fylke	538
»	27.	Skr.	om fiskeregler for Mugga og Hådalsvassdraget innen Røros landsogn, Sør-Trøndelag fylke	538
Juli	4.	Res.	om at den i sykeforsikringslovens § 2 e opstilte undtagelse fra trygdeplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Kvalsund	597
»	12.	Res.	um fastsetjing av grenselinene ute i sjøen for det norske fiskeområdet i den parten av Noreg som ligg nordanfor 66° 28,8,′ nordleg breidd	618
Aug.	1.	Res.	om endring i den ved res. av 28 september 1928 fastsatte instruks for utvalget for Hermetikkindustriens laboratorium	634
»	23.	Res.	om tillatelse til inntil videre å drive stangfiske i Loneelven i Haus herred, Hordaland fylke, til og med 25 september	643
»	29.	Skriv	um at fiskereglane for nokre vatn og elvar i Ullensvang statsålmenning, Hordaland fylke, skal gjelda til vidare, men likevel ikkje lenger enn til og med året 1940	690
»	30.	Res.	om at den nugjeldende regulering av klippfiskeksporten fortsatt skal være gjeldende fra og med 2 september 1935 og inntil videre	690
Septbr.	4.	Res.	om at Storelva i Berlevåg herred, Finnmark fylke, skal betraktes som vassdrag hvor laks ikke går op	691
»	6.	Skr.	om at de under 21 juli 1932 fastsatte fiskeriregler for Nordre Land, Opland fylke, skal gjelde inntil videre	693
»	6.	Skr.	om fiskeriregler for Kvenvær herred, Sør-Trøndelag fylke	694
»	7.	Skr.	om fiskeriregler for Feda herred, Vest-Agder fylke	694
»	7.	Skr.	om fiskeriregler for Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke	694
»	7.	Skr.	om fiskeriregler for Budal herred, Sør-Trøndelag fylke	694
»	10.	Skr.	om fiskeriregler for Storelva i Berlevåg herred, Finnmark fylke	695
»	11.	Skr.	om fiskeriregler for Sør-Fron herred, Opland fylke	695
»	11.	Skr.	om fiskeriregler for Ringebu herred, Opland fylke	695
»	13.	Skr.	om fiskeriregler for Tynset herred, Hedmark fylke	696
Oktbr.	2.	Skr.	om fiskeriregler for Tyristrand herred, Buskerud fylke	734
»	4.	Res.	om forbud mot bruk av seigarn på fiskegrunnene Rova og Noreskallen i Mangerfjorden i Manger herred, Hordaland fylke	751
»	11.	Res.	om ophevelse av kgl. rescript av 12 februar 1783 og om stadfestelse på nye statutter for «Den Romsdalske Undsetningskasse»	756
Novbr.	15.	Res.	om syketrygd for manntallsførte fiskere m. v	777
»	22.	Res.	om at det inntil videre, dog ikke utover 30 juni 1936, skal være forbudt å utføre fersk storsild og fersk vårsild medmindre silden er bestemt til sådan utførsel av en fiskerorganisasjon hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet	785
Desbr.	13.	Res.	om forbud mot snurrevadfiske på en nærmere angitt strekning utenfor Karmøy	822

1935			*g. Bergverk. Fabrikker.*	
Febr.	8.	Res.	om at de ved res. av 20 oktober 1932 fastsatte bestemmelser om merkning av støpejernsvarer også skal gjelde spylecisterner for W. C. samt vasker	35
Mars	13.	Res.	ang. bestemmelser om merkning av ski	115
Mai	31.	Res.	ang. bestemmelser om merkning av buljongekstrakt og buljongterninger	353
Juni	7.	Lov	nr. 4 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917	373
»	7.	Lov	nr. 11 om endring i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v.	377
»	7.	Lov	nr. 12 om endring i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk, samt rogn og agnskjell	379

1935 Side
Juni 14. Res. om regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker 418
» 22. Regler for igangsetning av reparasjonsarbeid på skib med oljetanker i Norge 481
» 25. L o v nr. 14 om forandringer i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931 511
» 27. Rundskr. ang. lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 529
Oktbr. 4. Res. om nye bestemmelser vedr. kvalitetskontroll av medisintran 738
» 4. Reglement vedr. tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran 741
» 19. Skr. om forandring i § 53 i reglement av 4 oktober 1935 vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran 763

1935 *h. Håndverk.*
Febr. 7. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord 34
Mars 29. Res. om autorisasjon av rørleggere i Haugesund 132
» 29. Res. om håndverkslovens anvendelse i Strømsgodset sogn i Skoger herred, Vestfold fylke 132
» 29. Res. om håndverkslovens anvendelse i Modum herred, Buskerud fylke 132
April 5. Res. om håndverkslovens anvendelse i Aker herred, Akershus fylke 164
Mai 3. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Arendal 257
» 9. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Kristiansand S. 259
Juni 1. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord 358
» 15. Rundskr. ang. utkast til forskrifter for barberstuer og damefrisørsalonger 422
» 15. Rundskriv um utkast til fyresegner for barberstovor og damefrisørsalongar 425
Oktbr. 12. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Kongsberg 757
» 21. Skr. om ny lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad 764
» 22. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Sarpsborg 765
Novbr. 22. Res. om at den ved res. av 5 april 1935 fastsatte anmeldelsesfrist for håndverksnæring i Aker forlenges til 1 januar 1936 . . . 785

1934 *i. Handel.*
Septbr. 4. Tilleggsavtale til den i Lisboa 13 november 1931 undertegnede handels- og sjøfartskonvensjon med tilleggsprotokoll 888
Desbr. 31. Overenskomst til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895
1935
Janr. 3. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke 2
» 4. Res. om at det inntil 1 januar 1936 skal være forbudt å utføre saltet storsild eller saltet vårsild medmindre silden er bestemt til sådan utførsel av en av de av Handelsdepartementet godkjente fiskerorganisasjoner 2
» 4. Res. om innførelse av kontroll med storsild og vårsild, om opprettelse av kontrolldistrikter og om kontrollavgift m. v. 2
» 4. Instruks (forskrifter) for kontroll med storsild og vårsild 3
» 4. Skr. om vedtekt for beverternæringen i Bærum herred, Akershus fylke 11
» 8. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ålesund 12
» 11. Skr. om fastsettelse av utjevningsavgift for melk som leveres direkte fra produsent til forbruker 14

1935				Side
Janr.	15.	Skr.	om at det skal være forbudt den som driver engros- eller kommisjonshandel med avgiftspliktige varer, å beregne høiere betaling ved salg av sådanne varer til detaljforhandler enn det beløp hvorefter varen er avgiftsberiktiget med tillegg av avgiften	15
»	29.	Skr.	om forandringer i de ved res. av 20 desember 1933 fastsatte forskrifter for behandling, tilvirkning og transport av fisk og fiskeprodukter som skal være gjenstand for omsetning (sild undtatt)	25
»	30.	Rundskr.	ang. tillegg til bestemmelsene av 12 september 1934, om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland	26
Febr.	1.	Skr.	om opkrevning av utjevningsavgift på melk hos dem som ikke er medlemmer av de forskjellige melkecentraler, i tiden 1 januar—30 juni 1935	31
»	8.	Res.	om bemyndigelse for Socialdepartementet til å utferdige forskrifter om tilberedning, omsetning og bruk i Norge av bensin, tilsatt blyholdige forbindelser	34
»	8.	Res.	om at de ved res. av 20 oktober 1932 fastsatte bestemmelser om merkning av støpejernsvarer også skal gjelde spylecisterner for W. C. samt vasker	35
»	9.	Rundskr.	om I. endring i kgl. plakat av 20 september 1929 om handel med gifter, apotekvarer og en del andre varer, og II. endring i kgl. plakat av 2 mai 1930 om opbevaring, sending og omsetning av helsefarlige stoffer	35
»	14.	Skr.	om vedtekter for handel med brukte og kasserte ting i Borre herred, Vestfold fylke	38
»	15.	Res.	um fyresegner um avgift på umsetnaden av mjølk	54
»	16.	Skr.	om herberge- og beverterlovens anvendelse i Nesseby herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberge- og beverternæringen sammesteds	56
»	16.	Skriv	um innkrevjing av avgifta på umsetnaden av mjølk i tida 1 mars 1935—29 febr. 1936	56
»	18.	Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Borre herred, Vestfold fylke	57
»	21.	Skr.	om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke	57
»	21.	Skr.	om vedtekter for torvhandelen i Måløy, Sør-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke	57
»	22.	Res.	om endringer i de ved res. av 20 september 1929 punkt II fastsatte forskrifter om salg av farmasøitiske spesialpreparater	58
»	26.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder innen Karasjok herred, Finnmark fylke	62
Mars	1.	Skr.	om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Furnes herred, Hedmark fylke	64
»	5.	Rundskr.	ang. omsetning av lægemidler	65
»	8.	Lov	om handelsnæring	68
»	13.	Res.	ang. bestemmelser om merkning av ski	115
»	15.	Skr.	om herberge- og beverterlovens anvendelse i Høvåg herred, Aust-Agder fylke	118
»	16.	Skr.	om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Rakkestad herred, Østfold fylke	119
»	19.		Overenskomst nr. 2 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland	895
»	26.	Skriv	um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Nord-Fron herad, Opland fylke	123
»	26.	Skr.	om vedtekter for markedshandelen i Røros bergstad	123
»	27.	Skriv	um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Åsane herad, Hordaland fylke	123

1935 Side
Mars 28. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strand herred, Rogaland fylke 123
» 29. Midlertidig lov nr. 1 om regulering av utførselen av gatesten og kantsten 124
» 29. Lov nr. 2 om forbud mot bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk 124
» 29. Res. om 1. endring av kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek, 2. endring av kgl. plakat av 29 august 1908 om forhandling av gifter ved kjøbmenn som dertil har politiets tillatelse og 3. forskrifter om innførsel av gifter og apotekvarer til fabrikanter, håndverkere og bestyrere av videnskapelige anstalter eller laboratorier 129
» 29. Res. om tillatelse til salg av tobakksvarer m. v. på militært område ved festningsanlegg og øvelsesplasser 133
» 29. Rundskr. ang. res. av s. d. om utlevering, forhandling og innførsel av gifter m. v. 138
» 30. Skr. om et tillegg til torvvedtektene for Ålesund og om avgifter for salg fra Ålesund torv og torvhall 141
April 5. Res. om forbud mot import av utenlandsk saltfisk 165
» 5. Rundskr. om en ny tilleggsoverenskomst av 19 mars 1935 angående betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland . . 169
» 8. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Harstad 172
» 9. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Fjell herad, Hordaland fylke 172
» 11. Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke 172
» 12. St.besl. om eksport av våben og ammunisjon 173
» 12. Res. ang. bestemmelser om regulering av utførselen av gatesten og kantsten 175
» 12. Res. um fyresegner for avgift på umsetnaden av svineslakt i tida 1 mai 1935—30 april 1936 175
» 12. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av flesk i tida 1 mai 1935—30 april 1936 179
» 16. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lunner herred, Opland fylke 182
» 16. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grong herred, Nord-Trøndelag fylke 182
» 16. Skr. om forandring i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer av 22 januar 1932 182
» 29. Skr. om endringer i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Ål herred, Buskerud fylke 185
Mai 3. Res. om ikrafttreden av lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og om fastsettelse av forskrifter i henhold til nevnte lov 190
» 3. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Blaker herred, Akershus fylke 257
» 3. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hylestad herred, Aust-Agder fylke 257
» 3. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sauda herred, Rogaland fylke 258
» 6. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skedsmo herred, Akershus fylke 259
» 10. Res. ang. bestemmelser om register for handelsbrev 276
» 10. Res. om oprettelse av et heste- og femarked i Ølen herred, Hordaland fylke 276
» 13. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Luster herad, Sogn og Fjordane fylke 277

Side

Mai 13. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke 277
» 16. Lov nr. 2 om endring i lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. 280
» 16. Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 288
» 20. Rundskr. om fastsettelse av forskrifter for omsetning og bruk av bensin tilsatt blyholdige forbindelser 318
» 21. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Namsos 321
» 24. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av sjokolade- og sukkervarer 330
» 24. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer og av innenlands tilvirket fruktvin samt av kullsyre 330
» 25. Skr. ang. lukningsvedtekt for utsalgssteder i Elverum herred, Hedmark fylke 342
» 27. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Beitstad herad, Nord-Trøndelag fylke 342
» 31. Lov nr. 2 om betalingsutjevning 345
» 31. Lov nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein 347
» 31. Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige de bestemmelser som det i foran nevnte lov nr. 5 av 31 mai 1935 er tillagt Kongen og den Kongen dertil bemyndiger å utferdige 348
» 31. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen av visse varer fra 1 juli 1935 350
» 31. Res. ang. bestemmelser om merkning av buljongekstrakt og buljongterninger 353
» 31. Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 355
» 31. Skr. om forandringer i instruks av 10 august 1934 for kontroll med saltet fetsild 356
» 31. Skr. om regulering av utførsel av gatesten og kantsten 358
Juni 3. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Buksnes herred, Nordland fylke, og om vedtekt for herberge- og beverternæringen sammesteds 359
» 4. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Buksnes herred, Nordland fylke 360
» 5. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gran herred, Opland fylke 360
» 5. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Dovre herad, Opland fylke, og um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa samestad 360
» 7. Lov nr. 9 om forandring i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger 376
» 7. Lov nr. 11 om endring i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v. 377
» 7. Lov nr. 12 om endring i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk, samt rogn og agnskjell . . 379
» 7. Res. om kontroll med saltet Islandssild, saltet Nordsjøsild m. v. . . 392
» 7. Instruks for kontroll med saltet Islandssild 393
» 7. Forskrifter for merkning m. v. av saltet Nordsjøsild, skjæresild og småsild 400
» 7. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sørum herred, Akershus fylke 401

1935 Side
Juni 7. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hol herred, Nordland fylke 401
» 11. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stavanger 402
» 14. Res. om forandring av § 7 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. . 418
» 14. Res. om regler for innsamling og eksport av reinlav 419
» 14. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hol herred, Buskerud fylke 422
» 18. Skr. om endring i regler av 10 juli 1934 om innkjøp og bruk av norsk smør til innblanding i margarin 428
» 20. Rundskr. om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas 429
» 21. Kunngj. om erleggelse av midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budgetterminen 1935—1936 466
» 21. Res. ang. nærmere bestemmelser om beregning og opkrevning av den midlertidige omsetningsavgift til statskassen 468
» 21. Res. om ophevelse av den ved res. av 9 mars 1934 iverksatte importregulering for fajanse 474
» 21. Res. um fullmakt for Landbruksdepartementet til i tida frå og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936 å leggja avgift på konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk 476
» 21. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skien . 477
» 22. Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Ål herad, Buskerud fylke 483
» 22. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Haugesund 483
» 24. Skr. om bemyndigelse for Østlandets Melkecentral, Telemark Melkecentral m. fl. til å opkreve utjevningsavgift på melk hos ikkemedlemmer 491
» 25. Lov nr. 8 om fornyelse av midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild 502
» 25. Midlertidig lov nr. 9 om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild 502
» 25. Midlertidig lov nr. 10 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk 503
» 25. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser til gjennemførelse av forannevnte midlertidig lov nr. 10 av 25 juni 1935 504
» 25. Lov nr. 12 om hoteller, andre herberger og bevertninger 504
» 25. Lov nr. 14 om forandringer i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931 511
» 26. Skriv um brigde i den vedtekti som gjeld um herbyrge- og bevertnæringi i Vik herad, Sogn og Fjordane fylke 529
» 26. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Buvik herred, Sør-Trøndelag fylke 529
» 27. Rundskr. ang. lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 529
» 28. Res. um fyresegner um avgift på umsetnaden av saueslakt . . . 538
» 28. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av sauekjøtt i tida frå og med 20 juli 1935 til og med 30 juni 1936 539
» 29. Rundskr. om handelsloven av 8 mars 1935 540
» 29. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nes herred, Akershus fylke 566
Juli 1. Skr. om hvorvidt det antas stridende med § 6 i forskriftene om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. at der på restaurant eller lignende serveres kaffe tilsatt kaffeerstatning 595
» 1. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ullensaker herred, Akershus fylke 595

Side

Juli 1. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lunde herred, Telemark fylke . . . 595
» 2. Overenskomst om ordning av varebyttet mellem Norge og Italia . 596
» 2. Konvensjon om ordning av betalingene vedrørende varebyttet mellem Norge og Italia . . . 596
» 2. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sandefjord 597
» 2. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Egersund 597
» 2. Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke . . . 597
» 3. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Stamnes herred, Nordland fylke . . . 597
» 4. Res. om forbud mot innførsel av sterkøl-preparatet Pilo 597
» 4. Rundskr. nr. 2 vedrørende omsetningsavgiften 597
» 5. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Mandal 609
» 6. Rundskr. ang. betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Italia 609
» 6. Skr. om et tillegg til § 2 i Oslo torvvedtekter 613
» 9. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tromsø 616
» 9. Skr. om forandring i bestemmelsene av 11 januar 1935 om utjevningsavgift på melk som leveres direkte fra produsent til forbruker . . . 616
» 10. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Odal herred, Hedmark fylke . . . 616
» 11. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sandnes 617
» 11. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Tysnes herad, Hordaland fylke . . . 617
» 12. Res. om ophevelse av den ved res. av 9 mars 1934 iverksatte importregulering for gummifottøi . . . 621
» 17. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hønefoss 624
» 17. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Sparbu herad, Nord-Trøndelag fylke . . . 624
» 18. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lillestrøm herred, Akershus fylke . . . 625
» 18. Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Borgund herad, Møre og Romsdal fylke . . . 625
» 20. Rundskr. ang. betaling av tyrkiske varer som innføres til Norge m. v. 627
» 22. Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Øyestad herred, Aust-Agder fylke . . . 630
» 22. Skriv um at den som i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke, gjer seg ei næring av å drive herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 1 august 1935 skal ha løyve til det . . . 630
» 22. Skr. om ny vedtekt ang. lukningstid for utsalgssteder i Kristiansund 630
» 25. Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Nittedal herred, Akershus fylke . . . 632
» 25. Skriv um at den som i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 26 august 1935 skal ha løyve til det . . . 632
» 27. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Høyland herred, Rogaland fylke . . . 632
» 29. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nordre Høland herred, Akershus fylke . . . 632
» 31. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Grue herred, Hedmark fylke . . . 633
» 31. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Randeberg, Nord-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke 633
Aug. 1. Res. om 1) endring i § 8 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m. v. og 2) endring av § 10 i de ved res. av 3 mai 1935 fastsatte forskrifter om melk og fløte . . . 634

1935			Side
Aug.	1.	Res. om endring av den ved res. av 28 september 1928 fastsatte instruks for utvalget for «Hermetikkindustriens laboratorium»	634
»	10.	Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas	637
»	10.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke	638
»	10.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Orkdal herred, Sør-Trøndelag fylke	638
»	12.	Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Skåtøy herred, Telemark fylke	638
»	13.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke	638
»	20.	Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Tyristrand herred, Buskerud fylke	642
»	22.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Bremnes herad, Hordaland fylke	643
»	26.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nordre Land, Opland fylke	689
»	30.	Res. om at den nugjeldende regulering av klippfiskeksporten fortsatt skal være gjeldende fra og med 2 september 1935 og inntil videre	690
Septbr.	4.	Skr. om forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein i Finnmark og Troms fylker	692
»	10.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bamble herred, Telemark fylke	695
»	11.	Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke	695
»	12.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Aurdal herred, Opland fylke	696
»	14.	Regler om innsamling og eksport av reinlav	697
»	14.	Rundskr. nr. 3 vedr. omsetningsavgiften	699
»	14.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lista herred, Vest-Agder fylke	703
»	20.	Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Vikedal herad, Rogaland fylke	708
»	25.	Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke	709
Oktbr.	3.	Skr. om regler for kontroll med utførsel av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) fra Norge til Frankrike	736
»	4.	Res. om importregulering for kaffe	737
»	4.	Skr. om ikrafttreden av forannevnte importregulering for kaffe	737
»	4.	Res. om nye bestemmelser vedr. kvalitetskontroll av medisintran	738
»	4.	Reglement vedr. tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran	741
»	9.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Aure herred, Møre og Romsdal fylke	754
»	9.	Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Lyngen herred, Troms fylke	755
»	11.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lier herred, Buskerud fylke	756
»	14.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Berlevåg, Finnmark fylke	757
»	15.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurdal herred, Akershus fylke	757
»	15.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Nord-Fron herad, Opland fylke	757
»	18.	Res. um forbod mot å sende noko slag våpen, loty eller krigstilfang til Italia	758

1935			Side
Oktbr.	19.	Skr. om forandring i § 53 i reglement av 4 oktober 1935 vedrørende tilvirkning, omsetning og utførsel av medisintran	763
»	21.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sande herred, Vestfold fylke	764
»	21.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Mosterøy herad, Rogaland fylke	764
»	22.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Krødsherad herred, Buskerud fylke	765
»	28.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Austrheim herad, Hordaland fylke	769
»	29.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ramnes herred, Vestfold fylke	769
Novbr.	8.	Res. om fordeling av gjennemførelsen av bestemmelsene i lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 mellem Handelsdepartementet og Socialdepartementet	772
»	14.	Skriv um brigde i vedtekta um stengjingstid for utsalsstader i Hetland herad, Rogaland fylke	774
»	14.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grane herred, Nordland fylke	774
»	14.	Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Hemnes herred, Nordland fylke	774
»	15.	Millombils rettarbot om utførselsforbod for ymse varer til Italia	774
»	15.	Millombils rettarbod om innførselsforbod for varer ifrå Italia	775
»	16.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Os herad, Hordaland fylke	783
»	20.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Svelvik	784
»	21.	Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Balsfjord herred, Troms fylke	785
»	22.	Res. om at det inntil videre, dog ikke utover 30 juni 1936, skal være forbudt å utføre fersk storsild og fersk vårsild medmindre silden er bestemt til sådan utførsel av en fiskerorganisasjon hvis vedtekter er godkjent av Handelsdepartementet	785
»	22.	Skr. om vedtekter for handel i smått med kull og koks i Røyken herred, Buskerud fylke	789
»	30.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Vestre Slidre herad, Opland fylke	801
Desbr.	3.	Skr. om vedtekter for handel med brukte og kasserte ting i Trondheim	801
»	4.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mandal	802
»	5.	Res. om importregulering for sukker	802
»	5.	Res. om at all handel med nærmere bestemte arter av levende husdyr innen Haugesund skal foregå på Haugesund kommunale handelsfjøs og om avgifter for benyttelse av dette	802
»	7.	Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Flekkefjord	804
»	9.	Skr. ang. bestemmelsen om at utsalgslokaler ikke må stå i umiddelbar forbindelse med beboelsesrum (§ 10, 2net ledd i forskrifter av 3 mai 1935)	804
»	11.	Rundskr. ang. lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935	808
»	13.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Flekkefjord	849
»	19.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke	852
»	19.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Støren herred, Sør-Trøndelag fylke	852
»	20.	Res. om fastsettelse av skibsavgifter for kalenderåret 1936 til Bergens, Ålesunds og Kristiansunds (N) børser	854

1935 Side

Desbr. 28. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Foldal herred, Hedmark fylke 858
» 30. Skriv um brigde i vedtekta um stengjingstid for utsalsstader i Stord herad, Hordaland fylke 858
» 30. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Strandebarm herad, Hordaland fylke 858

1931 *j. Brennevin, vin, øl m. v.*

Juli 13. Internasjonal overenskomst om å begrense tilvirkningen og regulere fordelingen av rusgifter med underskrivningsprotokoll, Genève 13 juli 1931 886

1935

Janr. 4. Skr. om vedtekt for beverternæringen i Bærum herred, Akershus fylke 11
Febr. 16. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Nesseby herred, Finnmark fylke, og om vedtekt for herberge- og beverternæringen sammesteds 56
» 21. Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke 57
Mars 15. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Høvåg herred, Aust-Agder fylke 118
» 26. Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Nord-Fron herad, Opland fylke 123
April 9. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Fjell herad, Hordaland fylke 172
» 11. Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke 172
» 29. Skr. om endringer i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Ål herred, Buskerud fylke 185
Mai 16. K u n n g j. om avgift til statskassen av brennevin (sprit) og av autoriserte reseptblanketter 282
» 16. K u n n g j. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av til innenlandsk bruk avhendet brennevin 287
» 16. K u n n g j. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 288
» 16. K u n n g j. om avgift til statskassen fra 1 juli 1935 av brennevinstilvirkningen og til denne anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen 288
Juni 3. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Buksnes herred, Nordland fylke, og om vedtekt for herberge- og beverternæringen sammesteds 359
» 5. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Dovre herad, Opland fylke, og um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa samestad 360
» 7. L o v nr. 9 om forandring i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger 376
» 7. L o v nr. 10 om forlenget gyldighet av og forandringer i midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene . . 376
» 7. Skr. om tillegg til avgiftssatsen og refusjonssatsene for brennevin fra 1 juli 1935 402
» 25. L o v nr. 12 om hoteller, andre herberger og bevertninger 504
» 26. Skriv um brigde i den vedtekti som gjeld um herbyrge- og beverternæringi i Vik herad, Sogn og Fjordane fylke 529
Juli 2. Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke 597
» 4. Res. om forbud mot innførsel av sterkøl-preparatet Pilo 597
» 11. Skr. ang. de ved res. av 27 oktober 1933 fastsatte forskrifter om forordning og utlevering av vin til medisinsk bruk 617

1935 Side
Juli 22. Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Øyslebø herred, Aust-Agder fylke 630
» 22. Skriv um at den som i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke, gjer seg ei næring av å drive herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 1 august 1935 skal ha løyve til det 630
» 25. Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Nittedal herred, Akershus fylke 632
» 25. Skriv um at den som i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke, gjer seg ei næring av å driva herbyrge eller servering av mat og drykk, frå 26 august 1935 skal ha løyve til det 632
Aug. 12. Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Skåtøy herred, Telemark fylke 638
» 20. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Tyristrand herred, Buskerud fylke 642
Septbr. 11. Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Orkdal herad, Sør-Trøndelag fylke 695
» 20. Skriv um bruk av herbyrge- og vertshuslova i Vikedal herad, Rogaland fylke 708
» 25. Skriv um vedtekt for herbyrge- og vertshusnæringa i Øyslebø herad, Vest-Agder fylke 709
Oktbr. 9. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Lyngen herred, Troms fylke 755
Novbr. 8. Res. om fordeling av gjennemførelsen av bestemmelsene i lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 mellem Handelsdepartementet og Socialdepartementet 772
» 14. Skr. om vedtekt for herberge- og beverternæringen i Hemnes herred, Nordland fylke 774
» 21. Skr. om herberge- og beverterlovens anvendelse i Balsfjord herred, Troms fylke 785
Desbr. 7. Skr. om endring i vedtekten for herberge- og beverternæringen i Flekkefjord 804
» 11. Rundskr. ang. lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 808

1935 *k. Kriseforanstaltninger. Offentlig næringsdrift.*
Mars 19. Skr. om forandring i bestemmelsene av 21 september 1934 vedr. innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfor 120
» 29. Midlertidig lov nr. 1 om regulering av utførselen av gatesten og kantsten 124
April 12. St. besl. om eksport av våben og ammunisjon 173
» 12. Res. ang. bestemmelser om regulering av utførselen av gatesten og kantsten 175
Mai 31. Lov nr. 2 om betalingsutjevning 345
» 31. Skr. om regulering av utførsel av gatesten og kantsten 358
Juni 21. Lov nr. 9 om endringer i midlertidig lov om krisetiltak til støtte for landbruket 457
» 21. Res. om betaling av avgift på kraftfor som innføres eller tilvirkes her i landet 477
» 22. Skr. om avgift på toppforbruket av kraftfor 484
» 25. Lov nr. 18 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v. 515
» 25. Lov nr. 19 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere 516
Oktbr. 18. Res. um forbod mot å sende noko slag våpen, loty eller krigstilfang til Italia 758
» 25. Millombils rettarbot om lån og kreditt til Italia 766
» 25. Res. vedr. utførsel av krigsmateriell 769

1935 Side
Novbr. 15. Millombils rettarbot om tillegg til rettarbot om lån og kreditt til Italia 774
» 15. Millombils rettarbot om utførselsforbod for ymse varer til Italia 774
» 15. Millombils rettarbot om innførselsforbod for varer ifrå Italia 775
Desbr. 17. Skr. om forandring i kunngjøring av 21 september 1934 om betaling for innførsel av utenlandsk kraftfor eller avhendelse fra produsent av innenlandsk kraftfor 851

15. Sjøfartsforhold.

a. Sjøfart.

1934
Septbr. 4. Tilleggsavtale til den i Lisboa 13 november 1931 undertegnede handels- og sjøfartskonvensjon med tilleggsprotokoll 888
1935
April 12. Skr. ang. spørsmålet om dampskibsselskapers og eksportørers opgaveplikt i henhold til tilleggslov av 22 juni 1934 til § 65 i landskatteloven og § 57 i byskatteloven 181
Mai 10. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette tekst og utseende for passasjerskibscertifikater 276
» 16. Res. om 1) godkjennelse av liste over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord, 2) plikt for norske fartøier til å ha ombord en lægebok som Socialdepartementet godkjenner, 3) Tillegg til § 1 i kgl. plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek og 4) Bemyndigelse for Socialdepartementet til å gjøre undtagelser fra bestemmelsene i postene 1 og 2 294
» 18. Midlertidig lov om begrensning av adgangen til å pantsette tankskib 317
Juni 14. Res. om regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker 418
» 21. Lov nr. 3 om forandring i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet 434
» 22. Regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker i Norge 481
» 27. Rundskr. ang. fortegnelse over varer tilhørende besetning og betjening ombord i fartøier som ankommer fra utlandet . . . 536
» 28. Res. om forandring i det ved res. av 23 juli 1902 fastsatte reglement vedrørende anvendelsen av lov om registrering av skib av 4 mai 1901 538
Juli 2. Skr. om at overenskomst mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om skibes sjødyktighet og utrustning, København 28 januar 1926 med endringsdeklarasjon, København 11 januar 1928, er tiltrådt av Nederland 596
» 19. Res. om tillegg til forskriftene for lugarer m. v. på registreringspliktige fartøier, fastsatt ved res. av 1 september 1916 og 25 august 1922 626
Aug. 14. Skr. om en tilføielse til den ved res. av 16 mai 1935 fastsatte liste over lægemidler m. v. som norske fartøier skal ha ombord . . 639
» 17. Rundskr. nr. 32 ang. den nye rettergangsordning. (Rettsvidner ved sjøforklaringer) 641
Septbr. 9. Skr. om forståelsen av den ved res. av 16 mai 1935 fastsatte liste over lægemidler, forbindingssaker, instrumenter m. v. som norske fartøier skal ha ombord, forsåvidt angår bestemmelsen om drenrør 695
» 16. Skr. om plikten for et fartøi til å heise karanteneflagg i henhold til karantenereglementets § 7 og om de plikter som efter karantenereglementet påligger vedkommende los eller tollvesenets tjenestemann 705

1935 Side

Septbr. 20. Res. om nye manøvreregler for undervannsbåter og overflatefartøier som nærmer sig hverandre 708

Desbr. 20. Res. om fastsettelse av skibsavgifter for kalenderåret 1936 til Bergens, Ålesunds og Kristiansunds (N) børser 854

b. Skibsregistrering.

(Se under C nr. 19.)

c. Skibsmåling.

d. Skibsfører. Skibsmannskap m. v.

1924

Desbr. 1. Internasjonal avtale om å lette adgangen for sjøfolk på handelsflåten til å bli behandlet for kjønnssykdommer, Brussel 1 desember 1924 886

1935

Febr. 14. St.besl. om godkjennelse av nye premiesatser for ulykkestrygd for sjømenn 38

April 26. Res. ang. forskrifter om gratisbehandling av kjønnssyke sjømenn . . 184

Juni 7. Lov nr. 5 om forandringer i sjømannsloven 374

Septbr. 4. Res. om ophevelse av res. av 2 desember 1932 om plikt for førerne av tankskib til å sende rapport om reisen 691

Oktbr. 11. Res. om konfirmasjon på en tilføielse til og forandring i statuttene for «Det nasjonale gamlehjem for sjømenn i Fredriksvern» . . 756

e. Losvesen.

1935

Febr. 4. Skr. om at fartøi som på vei fra utlandet til utlandet ankret op ved et fartøi der var grunnstøtt på den norske kyst, og assiterte med dets avtrekning, ikke derved antokes losplikt . . 32

» 7. Skr. om forståelsen av bestemmelsen i loslovens § 28 i. f. 34

April 5. Lov om midlertidig forhøielse av losbetalingen 163

» 5. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å treffe de nødvendige forføininger i anledning av forannevnte lov av 5 april 1935 164

Juni 25. Lov nr. 11 om forandringer i lov om kystloser og kjentmenn av 14 februar 1930 504

» 28. Skr. ang. spørsmålet om losplikt for en utenlandsk tråler som slepte en annen utenlandsk tråler til norsk havn 539

Septbr. 16. Skr. om plikten for et fartøi til å heise karanteneflagg i henhold til karantenereglementets § 7 og om de plikter som efter karantenereglementet påligger vedkommende los eller tollvesenets tjenestemann 705

Oktbr. 9. Skr. om at en los som praiet 2 utenlandske trålere for inngående til norsk havn, og som blev antatt til å lose den første tråler, mens den annen fulgte efter, ikke derved ansåes berettiget til lospengene av det siste fartøi 755

Novbr. 9. Skr. om losplikt for et fartøi, bestemt til utlandet, men som anløp norsk havn for å utbedre en maskinskade, og hvor reparasjonsarbeidet blev utført ved hjelp av folk fra land 773

Desbr. 5. Skr. om forståelsen av reglement for kystloser (res. av 3 oktober 1930) § 1 punkt 3 803

f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen.

1935

Mai 24. Res. om fredning av fuglelivet ved Norges fyrstasjoner 337

» 31. Res. om overgangsbestemmelser vedkommende trafikkavgiften i henhold til havneloven av 24 juni 1933 § 38, jfr. § 57 354

Aug. 16. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å avgjøre søk-

1935 Side

nader om disposisjon til havne- og fyrarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler 640
Oktbr. 26. Skr. om sakte fart for maskindrevne fartøier i Espevær havn i Bømlo herred, Hordaland fylke 769

16. Kommunikasjonsvesen.

1935 *a. Veivesen. Motorvognkjøring.*

Febr. 5. Skr. om endringer i gjeldende innskrenkninger med hensyn til motorvognkjøring i forskjellige gater m. v. i Bergen 33
» 27. Skriv um fyresegner for køyring med motorvogn på vegstykki Tyin hotell—Tyinoset i Opland fylke og Tinnoset—Øvre Årdal (Veesletta) i Sogn og Fjordane fylke 62
Mars 8. Skr. ang. innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Vestfinnmark . 106
» 13. Lov nr. 1 om forandringer i lov om veivesenet 107
» 13. Millombils lov nr. 2 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet 108
» 27. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Vestfinnmark . . . 123
April 12. Brigde i § 37, fyrste leden, og § 46, fyrste leden, i Arbeidsdepartementets fyresegner frå 20 desember 1926, fastsett etter lov um motorvogner frå 20 februar 1926 180
Mai 20. Skriv um avgrensingsfyresegner for køyring med motorvogn på hovudvegane Røneid—Myten og Skåraneset—Mosevoll, Sogn og Fjordane fylke 320
» 24. Kunngj. om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936 332
» 29. Skr. om beskatning av lastevogn som benyttes til personbefordring 344
Juni 4. Skr. om erhvervsmessig motorvognkjøring innen Lier herred, Buskerud fylke 360
» 21. Lov nr. 4 um brigde i lov um motorvogner 434
» 21. Kunngj. um vegavgifter m. v. i budgetterminen 1935—1936 . 459
» 21. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn på de offentlige veier innen herredene Lunner, Jevnaker, Brandbu og Gran i Opland fylke 477
» 24. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn til og fra Hallingdal, Valdres og Lærdal 492
» 27. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring innen Hurum herred, Buskerud fylke 538
Juli 1. Skr. om de ved skrivelser av 8 og 27 mars 1935 fastsatte innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring i Finnmark fylke 595
» 6. Brigde i og tillegg til §§ 1, 17, 55 og 56 i Arbeidsdepartementets fyresegner frå 20 desember 1926 um motorvogner 613
» 6. Skr. om at den ved res. av 14 oktober 1913 fastsatte innskrenkning i den fri motorvognkjøring på endel hovedveier i Hordaland fylke opheves forsåvidt Stalheimskleiven angår 615
» 8. Skriv um avgrensingsfyresegner for skyssing med motorvogn på vegen Voss—Eide—Ulvik i Hordaland fylke 615
» 10. Skr. om en tilføielse til bestemmelsene om motorvognkjøring i Bergen 617
» 12. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å avgjøre søknader om disposisjon til veiarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler 621

1935 Side

Juli 18. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Lillestrøm herred, Akershus fylke 626
» 25. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig lastebilkjøring uten rute i Stor-Elvdal herred, Hedmark fylke . . . 632
Aug. 2. Skr. ang. bestemmelse om motorvognkjøring på Gamle Enebakkvei mellem Baglerfaret (Ryenbergveien) og Oslo bygrense . . . 635
» 2. Skriv um at dei i skriv frå 11 juni 1928 punkt 3 fastsette særfyresegner for motorvognkøyring vert tekne burt for vegen Kvale-Skjolden 636
Juli 19. / Aug. 13. Norsk-tysk overenskomst om gjensidig anerkjennelse av vognkort og førerkort av 19 juli 1935 med tilleggsavtale av 13 august 1935 896
» 21. Skriv um brigde i avgrensingsfyresegnene for skyssing med motorvogn til og frå Hallingdal, Valdres, Lærdal og Årdal 643
Aug. 19. / Aug. 22. Notaveksling om endring av den norsk-danske overenskomst av 6 november 1930 angående gjensidig anerkjennelse av førerkort og vognkort for motorvogner 643
» 30. Skr. ang. bestemmelse om erhvervsmessig skyssing med motorvogn på de offentlige veier innen Fet herred, Akershus fylke . . . 690
Oktbr. 15. Skr. om innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn på de offentlige veier i Elverum herred, Hedmark fylke 757
» 24. Skr. om erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Ringsaker herred, Hedmark fylke 766
» 29. Skriv um avgrensande fyresegner for skyssing med motorvogn på dei offentlege vegar innan Hetland herad, Rogaland fylke 769
Novbr. 20. Skr. om at bare en motorvogn om gangen tillates å passere Skarnes bru i Hedmark fylke 784
» 22. Skr. om erhvervsmessig personbefordring med motorvogn innen Øvre Sandsvær herred, Buskerud fylke 789
» 26. Skr. om erhvervsmessig personbefordring med motorvogn på de offentlige veier innen herredene Østre og Vestre Toten, Opland fylke 798
» 27. Skr. om erhvervsmessig personbefordring med motorvogn innen Røyken herred, Buskerud fylke 798
» 28. Skr. om erhvervsmessig personbefordring med motorvogn i Mysen herred, Østfold fylke 799
Desbr. 5. Res. om tillatelse til åpning av driftevei fra bygdeveien ved gården Tengesdal i Bjerkreim herred, Rogaland fylke, over denne gårds utmark til riksveien ved Eigestad i Helleland herred . 802
» 23. Skr. om ophevelse av innskrenkende bestemmelser for motorvognkjøring i forskjellige gater i Bergen 856
» 27. Skr. om bestemmelser for passering med motorvogn over Minnesund bru, Akershus fylke 858
Lov um motorvogner frå 20 februar 1926, slik som ho lyder etter dei brigde som er gjorde ved lover frå 6 juni 1930, 3 juni 1932, 2 juni 1933, 22 juni 1934 og 21 juni 1935 566
Oversettelse til bokmål av forannevnte lov om motorvogner 566

1935 *b. Skyssvesen.*

Janr. 28. Skr. om ophevelse av Landbruksdepartementets bestemmelse av 13 januar 1932 om at det skal være forbudt med skyss- og trafikkhester fra Finnland å passere riksgrensen mot Norge og med norske skyss- og trafikkhester å passere riksgrensen mot Finnland 25

1935 *c. Jernbaner.*

Mars 13. Res. om kostgodtgjørelse for tjenestemenn ved statsbanene for reiser innen eget distrikt 116

1935 Side
Mai 3. Res. om nye befordringsvedtekter for statsbanene 219
» 3. Skr. vedr. et nytt bilag I til den internasjonale overenskomst om befordring av gods på jernbanene og om en ny overenskomst mellem visse land om lempeligere bestemmelser for transport av det i nevnte bilag omhandlede gods (sprengstoffer og lign.) 258
» 31. Lov nr. 6 om befordring av personer og gods på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 november 1933 . . 348
Juni 4. Skr. om nye bestemmelser for transport av eksplosive og ildsfarlige stoffer m. v. på Norges statsbaner 360
Aug. 1. Res. om ikrafttreden av lov nr. 3 av 26 juni 1934 om endring i § 12 i lov av 29 mai 1901 nr. 4 om oprettelse av en kjøpstad ved Ofotbanens endestasjon ved Narvik 634
» 16. Res. om fastsettelse av kjøretakster, kjørehastighet og driftsreglement for Kjelsåssporveien 640
» 23. Res. om fastsettelse av kjøretakster og bestemmelser om kjørehastighet, sikkerhetsforanstaltninger og inngjerding for Sognsvassbanen og om driftsreglement for Sognsvassbanen og Smestadbanens forlengelse til Røa 643
» 23. Res. om fastsettelse av kjøretakster og bestemmelser om kjørehastighet, sikkerhetsforanstaltninger og inngjerding for Smestadbanens forlengelse til Røa 643
Oktbr. 4. Skr. om visse innskrenkninger som av enkelte stater er gjort i den internasjonale overenskomst om befordring av gods på jernbanene 751
Desbr. 20. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å vedta almindelig tilleggsbestemmelser til
1. Internasjonal overenskomst om befordring av gods på jernbanene og
2. Internasjonal overenskomst om befordring av reisende og reisegods på jernbanene, begge av 23 november 1933 . . 855

1935 *d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen.*
April 2. Skr. om tillegg til forskriftene for elektriske anlegg av 17 desember 1919 med tilleggsforskrifter 162
» 5. Res. ang. bestemmelser om krav til teoretisk og praktisk minsteutdannelse for arbeidsledere (installatører), montører og driftsledere ved elektriske anlegg m. v. 165
» 12. Res. om regulativ for erleggelse av avgift for godkjennelse av og tilsyn med elektriske sterkstrømsanlegg 176
Juni 7. Lov nr. 4 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 373
» 14. Lov nr. 1 i henhold til konvensjon mellem Norge og Finnland om flotning i Pasvik av 14 februar 1925 403
Septbr. 4. Res. ang. reglementarisk bestemmelse om opsigelighet for stillingen som kraftverkchef ved Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet 692
Novbr. 15. Skr. om forandringer i Arbeidsdepartementets bygningsforskrifter av 6 oktober 1928, forsåvidt angår bestemmelsene i § 76 om oljefyringsanlegg og § 101 om elektriske installasjoner i garasjer 779
Desbr. 5. Res. ang. bestemmelse om at endel lavspente elektriske apparater skal underkastes kontroll 802
» 16. Skr. om fastsettelse av gebyrer for kontroll med de i res. av 5 desember 1935 omhandlede arter av elektriske apparater . . . 850

1934 *e. Postvesen.*
Mars 20. Verdenspostkonvensjon, Kairo 20 mars 1934 887
Desbr. 31. Overenskomst om postutveksling mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige 895

1935 Side

Febr. 5. Skr. om en tilføielse til reglement av 16 juni 1933 om frankering av statens og kommunenes post 33
» 19. Cirk. om at bestemmelsen i cirk. av 26 juni 1934, 1ste avsnitt nr. 1 vedr. en fylkesmanns post settes ut av kraft 57
» 23. Skr. om en tilføielse til reglement av 16 juni 1933 om frankering av statens og kommunenes post 61
» 26. Cirk. om at administrasjonsstyrers formanns rett til å bruke tjenestemerker på statens post er ophørt 62
Mars 5. Cirk. om at Norges økonomiske selvhjelpsråd ved direktøren skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker til statens post 67
» 28. Cirk. ang. spørsmål om adgang for forskjellige tjenestemenn til å bruke tjenestemerker 124
April 29. Cirk. om at bispedømmerådenes formenn skal ha rett til å bruke tjenestemerker på statspost 185
Juni 7. Res. ang. postsendingen med innenrikske luftruter og om avgifter herfor 400
Juli 26. Cirk. om at der alltid bør benyttes tjenestemerker av den største verdi som er anvendelig i vedkommende tilfelle 632
Aug. 20. Cirk. om at ethvert salg av frimerker er undtatt fra omsetningsavgift 642
» 20. Cirk. om at skatteinspektører skal ha rett til å bruke tjenestemerker på statens post 642
Septbr. 9. Cirk. om at skatteinspektører skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker til statens post 695
Novbr. 6. Cirk. om at særskilt opnevnte vigselmenn skal ha rett til å bruke tjenestemerker til statens post 772
» 22. Res. om at blad og tidsskrifter for å kunne sendes mot bladporto skal være trykt her i landet 785
» 23. Cirk. ang. samling av avgjørelser om bruk m. v. av tjenestemerker 789
Desbr. 19. Cirk. om at Norges handelshøiskole ved rektor skal ha rett til å rekvirere tjenestemerker 852
» 31. Cirk. om rett for Norges veterinærhøiskole ved sekretæren til å rekvirere tjenestemerker til statens post og om rett for forstandere for ordnede dissentermenigheter til å bruke tjenestemerker til post som staten skal bære portoen for 859

1932 *f. Telegraf og telefon.*
Desbr. 9. Internasjonal telekommunikasjonskonvensjon, Madrid 9 desember 1932 887
1935
Aug. 16. Res. om opsigelse av overenskomsten angående telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige, avsluttet mellem telegrafadministrasjonene i Danmark, Norge og Sverige 21 januar 1929 og 18 og 30 september 1928 640
Septbr. 13. Res. om endring i reglene for offentlige tjenestemenns boligtelefon 696

1935 *g. Luftfart.*
Mars 29. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementets luftfartsråd til å utstede certifikat for radiotelegrafister og -telefonister på luftfartøi 138
Mai 16. Res. om midlertidig ophevelse av res. av 22 april 1932 E punkt 8 om forbud mot flyvning over bestemte områder 316

17. Omsetnings- og kredittvesen.

1934 *a. Bank- og pengevesen.*
Desbr. 31. Overenskomst til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895

1935 Side
Janr. 30. Rundskr. ang. tillegg til bestemmelsene av 12 september 1934 om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland, forsåvidt angår norske varer som utføres til Tyskland . . . 26
Mars 1. Lov nr. 2 om forandringer i lov om Norges kommunalbank av 12 februar 1926 med tilleggslover 63
» 1. Res. om endringer i de ved res. av 27 januar 1933 utferdigede forskrifter for Garantikassen for sparebanker 64
» 19. Overenskomst nr. 2 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895
» 29. Res. om forskrifter for Lånekassen for fiskere 135
April 5. Rundskr. om en ny tilleggsoverenskomst av 19 mars 1935 angående betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland . 196
Mai 16. Lov nr. 4 om forandring i lov om sparebanker av 4 juli 1924 . . 282
» 31. Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 355
Juni 20. Rundskr. om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas 429
» 25. Lov nr. 1 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juni 1915 med tilleggslover 492
» 25. Midlertidig lov nr. 20 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 516
Juli 6. Rundskr. om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Italia 609
» 13. Skr. ang. erklæring om tilståelse av visse privilegier til Den internasjonale bank i Basel 622
» 20. Rundskr. ang. betaling av tyrkiske varer som innføres til Norge m. v. 627
Aug. 10. Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas 637
» 23. Res. om forvaltningsregler og styreinstruks for Sikringsfondet for sparebanker 644
Septbr. 2. Forandring i reglementet for Norges bank 691
Oktbr. 25. Millombils rettarbot om lån og kreditt til Italia 766
Novbr. 15. Millombils rettarbot om tillegg til rettarbot om lån og til Italia kredit 774

b. Mål, vekt, vrakning.

1935
Mars 5. Skr. om forandringer i reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 67
Septbr. 14. Skr. om et tillegg til reglementet for justervesenet av 15 desember 1922 703

18. Forsikringsvesen.

1935
Janr. 11. Res. ang. bestemmelse om at en rekke bedriftssykdommer fra og med 1 januar 1935 skal likestilles med ulykker i lov om ulykkestrygd for industriarbeidere m. v. av 24 juni 1931 12
Febr. 14. St. besl. om godkjennelse av nye premiesatser for ulykkestrygd for sjømenn 38
Mars 18. Skr. ang. den i landskattelovens § 63 (byskattelovens § 55) siste ledd omhandlede opgave fra livrente- og livsforsikringsselskaper . 119
Juni 25. Lov nr. 4 om forandring i og tillegg til lov om syketrygd av 6 juni 1930 og lov av 27 mai 1932 og 16 juni 1933 495
» 28. Res. om forandring i reglementet for kontorpersonalet ved Rikstrygdeverket 538
Juli 4. Res. om at den i sykeforsikringslovens § 2, 1, e, opstilte undtagelse fra trygdeplikt sløifes for løsarbeidere ved fiskebrukene i Kvalsund 597
Oktbr. 11. Res. om ophevelse av kgl. rescript av 12 februar 1783 og om stad-

1935 Side

festelse på nye statutter for «Den Romsdalske Undsetningskasse» 756
Novbr. 15. Res. om syketrygd for manntallsførte fiskere 777
Lov um trygdeavtalur frå 6 juni 1930 859

19. Konsesjon.

1935
Janr. 11. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for Dovre herred, Opland fylke, bestemmelse om at lyng- og heiestrekninger m. v. i nevnte herred skal inngå under skoggrunn, og om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for samme herred 13
Mars 29. Res. um at skogkonsesjonsgrensa for innanbygdsbuande i Froland herad, Aust-Agder fylke, vert sett ned til 1500 dekar 133
Mai 31. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Tjøme herred, Vestfold fylke, til 0,5 dekar for utenbygdsboende, selskaper og fremmede kommuner og av jordkonsesjonsgrensen for utenbygdsboende i samme herred til 0,5 dekar 354
Juni 7. Lov nr. 4 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 373
» 7. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Kvikne herred, Hedmark fylke, til 600 dekar 401
» 14. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for utenbygds- og innenbygdsboende i Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke, til 5 dekar 419
Novbr. 22. Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene for Vågå herred, Opland fylke 785

20. Sociale anliggender.

1933 Jfr. nr. 18. Forsikringsvesen.
Oktbr. 11. Internasjonal overenskomst om undertrykkelse av handelen med myndige kvinner, Genève 11 oktober 1933 887
1934
Juni 21. Utkast til overenskomst om arbeidstiden i automatiske vindusglassverk, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934 887
» 21. Utkast til overenskomst om skadebot for bedriftssykdommer, vedtatt av Den internasjonale arbeidsorganisasjon i Genève 21 juni 1934 887
1935
Febr. 1. Res. om vedtekter for husvær for folk og hester under skog- og fløtningsarbeide i Kviteseid herred, Telemark fylke 28
Mars 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeidstvister 125
Juni 7. Lov nr. 10 om forlenget gyldighet av og forandringer i midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene . 376
» 14. Res. om regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker 418
» 21. Res. om nedsettelse av renten for utlån av offentlige fond . . . 477
» 22. Regler for igangsetning av reparasjonsarbeide på skib med oljetanker i Norge 481
» 25. Lov nr. 1 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 492
» 25. Midlertidig lov nr. 13 om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo 510
» 25. Midlertidig lov nr. 20 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover 516
Juli 12. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å avgjøre søk-

1935 Side

nader om disposisjon til veiarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler 621
Aug. 1. Res. om nedsettelse av rentene av de under Oplysningsvesenets fond bestyrte embedskapitaler 633
Aug. 16. Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å avgjøre søknader om disposisjon til havnearbeider og fyrarbeider av de til arbeidsløshetens bekjempelse bevilgede midler 640

21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland.

1935
Mars 29. Res. om forbud mot å fange, jage, anskyte eller drepe pelssel og sjøelefanter på Bouvetøya og Peter I's øy 132
Mai 10. Res. ang. avholdelse av gudstjenester på Svalbard 275
» 16. Kunngj. om avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard 290
» 31. Kunngj. om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1935—36 351
Juni 22. Skr. om at Sovjetsamveldet har tiltrådt Svalbardtraktaten av 9 februar 1920 483
Novbr. 29. Res. om forandring i de ved res. av 5 juli 1928 fastsatte regler for arbeidsgiveres plikt til å yde sykepleie m. v. og for arbeidsgiveres ansvar for ulykker på Svalbard 800

22. Forsvarsvesen.

a. Militærvesen i almindelighet.

1935
Mars 29. Res. om tillatelse til salg av tobakksvarer m. v. på militært område ved festningsanlegg og øvelsesplasser 133
» 29. Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementets luftfartsråd til å utstede certifikat for radiotelegrafister og -telefonister på luftfartøi 138
April 12. St.besl. om eksport av våben og ammunisjon 173
» 26. Regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler tilhørende de under Forsvarsdepartementet sorterende fond og kasser . . . 185
Mai 6. St.besl. om organisasjonen av Norges geografiske opmåling . . . 258
» 9. Nye bestemmelser om forbudte områder 259
» 10. Res. om reglement for civile tjenestemenn ved Ingeniørvåbenet, Hærens intendantur m. fl. 277
» 16. Res. om midlertidig ophevelse av res. av 22 april 1932 E punkt 8 om forbud mot flyvning over bestemte områder 316
Aug. 23. Res. om utskrivningsreglement for landforsvaret og sjøforsvaret . . 647
Septbr. 4. Res. om lønnsregulering for arbeiderne ved hærens og marinens fabrikker og etablissementer m. v. 692
Oktbr. 18. Res. um forbod mot å sende noko slag våpen, loty eller krigstilfang til Italia 758
» 25. Res. vedr. utførsel av krigsmateriell 769
Novbr. 8. Res. om vernepliktsbestemmelser for befalselever, intendanturtjenestemenn, medisinere, tannlæger og veterinærer fra og med årsklassen 1931 i medhold av vernepliktslovens § 51 siste punktum 773
» 15. Res. om ophevelse av res. av 28 september 1901 bl. a. om general- og krigsadvokatenes utnevnelse og rang 777

b. Hæren.

1934
Febr. 23. Res. ang. bestemmelse om civil eksamensanciennitet for vernepliktige befalingsmenn 887
1935
Mai 24. Lov nr. 6 om endring i lov om hestehjelpskasser for arméens utrederkvarterer av 27 juli 1895 326

1935 Side
Aug. 1. Res. om forståelsen av visse bestemmelser i «Regulativ for tillegg til Hærens tjenestemenn i fred» 635
Septbr. 27. Res. om utvidelse av res. av 23. februar 1934 ang. civil eksamensanciennitet til også å gjelde visse vernepliktige og ulønte befalingsmenn 711

1935 *c. Flåten.*
Septbr. 20. Res. om nye manøvreregler for undervannsbåter og overflatefartøier som nærmer sig hverandre 708
Oktbr. 25. Res. om regler for jurisdiksjonsforholdene ved sjøforsvaret i krigstid 767

23. Finansvesen.

1935 *a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden.*
Aug. 29. Skriv um at fiskereglane for nokre vatn og elvar i Ullensvang statsålmenning, Hordaland fylke, skal gjelda til vidare, men likevel ikkje lenger enn til og med året 1940 690

1935 *b. Stiftelser. Legater m. v.*
Janr. 4. Stadf. på «Anders Frigstad og hustrus legat for fatige i Holum» . . 11
» 4. Stadf. på «Johan Mathias Thomsen Lindtveits legat» til beklædning av fattige barn i Eide herred 11
» 5. Stadf. på «Fru Sofie Angell Petersens Legat for døve» 11
» 5. Stadf. på «Andreas og Dora Holmens legat» til beste for Paulus gamlehjem, Oslo 11
» 5. Stadf. på «Karl Lunds legat» til fordel for gårdbrukere og småbrukere i Enebakk 11
» 10. Stadf. på «Bertha Baches Legat» til trengende i Tjøme herred . . 12
» 10. Stadf. på «Johan Stangeby's legat for godt drevne småbruk i Skjee sogn» 12
» 10. Stadf. på «Johan Stangeby's legat» for verdige trengende innen Skjee sogn 12
Febr. 1. Stadf. på «Forstander Engebret Therkelsen og hustrus legat» for trengende i Hemsedal kommune 29
» 5. Stadf. på «Frk. Bertha Egges legat» til trengende i Strømsgodset . 32
» 5. Stadf. på «Laura Jonassens legat til fordel for kreftsyke» 32
» 12. Stadf. på «Fylkesmann H. B. Guldahls legat til støtte for næringsveienes utvikling i Nord-Trøndelag fylke» 37
» 12. Stadf. på «Fylkesmann H. B. Guldahls og hustru Lucy Guldahls legat til bekjempelse av kreft og andre alvorlige sykdommer 37
» 25. Stadf. på «Peter og Karen Hasfjords legat» til videre utdannelse av unge menn og kvinner på Midt-Vikna og Ytre Vikna . . . 61
» 25. Stadf. på «Conrad Holmboe's Forskningsfond» for Tromsø 61
Mars 5. Stadf. på «Kirkesanger Wethall og Hustrus Legat» til kirkesangkor for Elverum hovedkirke og til Elverum gamlehjem m. v. . . 65
» 6. Stadf. på «Sorenskriver Ole Wetteland og hustru Elisabeths legat» til utsmykning og forskjønnelse av Stavanger bys parker . . 68
» 8. Stadf. på «Ole Johan Leas Legat» til videre utdannelse av unge menn og kvinner 106
» 25. Stadf. på «Johan Adolf Øyens legat til arbeidshjem for blinde», Trondheim 122
» 27. Stadf. på «Disponent Thorjus Skajaas legat» til dyrking og grefting av vatssjuk jord og skogsmark i Iveland 123
» 27. Stadf. på «Gunder Tønnessen Selands legat til Grindheim kommune» til fordel for verdige trengende 123
» 29. Stadf. på «Lars Backers legat» til fremme av god bygningskunst i Norge 138

1935 Side

April 1. Stadf. på «Helge Steen's legat» til fordel for trengende tuberkuløse innvånere av Elverum 159
» 1. Stadf. på «Skibsreder K. F. Langfeldts og hustru Sophie Martine Langfeldt, født Rahbes legat» til fordel for Det teologiske menighetsfakultet 159
» 1. Stadf. på «Ole og Marit Hells legat» til hjelp for trengende i Lånke herred 159
» 8. Stadf. på «Direktør Olaf Rustads legat» til ugifte damer av den dannede klasse i Oslo 172
» 8. Stadf. på avholdslaget «Haugar's Legat» 172
» 25. Stadf. på «Hans Olai Doxrud og hustru Sørine Christine født Kjeldahls legat» for trengende farmasøiter og ingeniører 183
» 26. Stadf. på «Andreas og Ingeborg Cederberghs legat» til trengende enker i Stavanger eller sådannes uforsørgede barn 185
Mai 3. Stadf. på «Sogneprest L. J. Wormdahl og hustrus legat» til beste for trengande enkjor og eldre kvinnor i Orkdal og Orkland sokn . 257
» 6. Stadf. på «Karen Knudsdatter Teppen's legat» til fordel for trengende, eldre, ugifte kvinner i Elverum herred 259
» 9. Stadf. på vedtak av styret for Direktør Lars Kindem og kona sitt legat for gagnlege fyremål i Voss herad» og «Direktør Lars O. Kindem og hustrus familielegat» om å slå ihop desse legati til eit med namnet «Direktør Lars Kindem og kona sitt legat for gagnlege fyremål i Voss herad» 259
» 13. Stadf. på «I Krohn Christensens legat» til fordel for et gamlehjem i Svelvik 277
» 21. Stadf. på «Stiftsprost P. A. Jensens legat» til opdragelse av trengende barn av Oslo embeds- og borgerstand 320
» 24. Stadf. på «Jenny Brandts legat» til løning av ei menighetsdiakonissa for Vestre Slidre 342
» 24. Stadf. på «Andreas Severin Andersen Bauges legat til fordel for fattige barn i Holmedal sogn i Skånevik prestegjeld» 342
» 25. Stadf. på «Wilhelm Larsens legat for syke, fattige kunstnere» . . . 342
Juni 1. Stadf. på «Serina og Ola Brås legat» til fordel for tjenestepiker og sypiker fra Nord-Trøndelag fylke og til utdannelse for unge menn fra samme fylke 358
» 1. Stadf. på «Søstrene Nilsenia Chatarine og Benedicte Helene Olsens legat» til fordel for eldre butikkdamer i Bergen 358
» 4. Stadf. på «Prest Johan Godtfried Olsens legat» til håndverksmesteres trengende enker hjemmehørende i Oslo 359
» 4. Stadf. på «Ole Andersen Aasveds legat» til fattige skolebarn i Kvam sogn og til Santal- og Kinamisjonen 359
» 4. Stadf. på «Andrew Kleppes legat» til verdige fattige i Hovet, Hol herred 359
» 4. Stadf. på «Ole Erickson Noems og Bereth Soffie Noems legat» til vidare opplæring av folkeskuleborn i Kvam sokn m. v. . . . 359
» 7. Stadf. på «Prest Johan Godtfried Olsens legat» til trengende skolebarn i Tjøme, hvis fedre er omkommet på sjøen 401
» 14. Stadf. på «Fredrikshalds Sparebanks Jubileumslegat» til beste for Halden by 422
» 24. Stadf. på «Skolebestyrer Nils Grøteruds legat» til fordel for trengende i Heggen sogn, Modum 491
» 25. Stadf. på «E. Olsen-Bergs og hustrus legat» til verdige trengende i Lillehammer 523
» 26. Skr. om at avhjemling til tinge av verditakster, avholdt for optagelse av pantelån av midler tilhørende offentlige stiftelser eller legater, kan undlates når verditaksten er avgitt av to menn av herredets skjønnsutvalg 895

Side

Juni 29. Stadf. på «Sogneprest L. J. Wormdahl og hustrus legat» til trengende i Leksvik og Stranda sogn 540
Juli 2. Stadf. på «Generalkonsul Ingwald Nielsen og hustru Rachel Nielsens legat til Oslo by's utsmykning» 596
» 30. Stadf. på «Severin Christensens og hustru Marie Christensens legat» til fordel for trengende, syke og sengeliggende av arbeiderklassen innen Nykirkens menighet, Bergen 632
» 31. Stadf. på «Overrettssakfører E. Borgens legat til fremme av skogplantning i Lofoten» 633
» 31. Stadf. på «direktør Andreas Raastads Legat» til fordel for innbyggere av Sandefjord og Sandar 633
» 31. Stadf. på det av Sjur Olsen Fæn og kona Marte Olsdatter skipa legat til Innvik sjukerøktlag 633
Aug. 6. Stadf. på «Astrid og Olaf Johnsens legat» til fordel for Bergens handelstands understøttelsesforening 636
» 6. Stadf. på det legatet som Gunnar Kiland har skipa til beste for trengande i Håland, Hyste, Stalleland og Fillingtveit skulekrinsar i Landvik herad 636
» 9. Stadf. på «Ingeborg og Anna Magnus legat» til trengende av Bergens handelsstand 636
» 9. Stadf. på «Lensmann Ole Ohnstads legat til Aurland Gamleheim» 637
» 14. Stadf. på «Det Norske Operafond» 639
» 17. Stadf. på «Ulrich Angell Weinholdt og pleiesøns legat» til fordel for Molde og Romsdals hjem for tuberkulosetruede barn . . . 641
» 20. Stadf. på «Gårdbruker Mathias P. Klæbu og hustru Olava Klæbus legat» til fordel for Stod kommune 642
» 21. Stadf. på «Frøken Birgitte Marie Moes legat for løslatte» 643
» 31. Stadf. på «Fru Marie Krohn's ferielegat» til ferieophold for en kvinnelig elev av middelskole i Oslo 690
» 31. Stadf. på «Storebrands Stipendiefond for journalister» 690
Septbr. 13. Stadf. på «Prest Johan Godtfried Olsens legat for trengende skolebarn» i Stokke 696
» 19. Stadf. på «Skogeier Kleist Geddes legat til beste for Det norske myrselskap» 706
» 26. Stadf. på «Anders Knudsen Taraldseth og hustru Dorthe Olsdatters legat» til beste for Innvik herad 709
Oktbr. 2. Stadf. på «Frøken Nilda Olsens legat» til trengende enslige kvinnelige handelsfunksjonærer i Bergen 734
» 2. Stadf. på «Anna Svandals legat» til verdige trengende i Sand . . . 734
» 11. Res. om ophevelse av kgl. rescript av 12 februar 1783 og om stadfestelse på nye statutter for «Den Romsdalske Undsetningskasse» 756
» 11. Res. om konfirmasjon på en tilføielse til og forandring i statuttene for «Det nasjonale gamlehjem for sjømenn i Fredriksvern» . . 756
» 15. Stadf. på «Jørgen Toldnes legat» for unge kvinner i Sparbu prestegjeld 757
» 18. Stadf. på «Jørgen Toldnes' legat til fordel for Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning« 763
» 30. Stadf. på «Edvard Johan Mørch og hustru Clara, født Grimsgaard's legat» til trengende embedsmannsenker i Oslo 769
Novbr. 7. Stadf. på «Svend J. Horrigs Legat» til Vanførehjemmets kvindeforening (Krogstads minde), Trondheim 772
» 7. Stadf. på «Drifts- og vedlikeholdsfondet for Voss gamleheim» . . . 772
» 13. Stadf. på «Legat til Vilhelm Storms minne» til fordel for marine undersøkelser ved Det kongelige norske videnskabers selskab, Museet, Trondheim 773
» 19. Stadf. på «Ole Dahls legat for blinde» i Trondheim og Røros 784

1935 Side
Novbr. 21. Stadf. på «Dortenus O. Moen og hustru Oline Olsdatters legat for Foldal til fremme av nydyrkning og jordforbedring» 784
» 26. Stadf. på «Julius Pedersen og hustru Anne Pedersen f. Hagens legat til fordel for jordbrukende arbeidere i Hernes og Sørskogbygden» i Elverum 798
» 26. Stadf. på «Søstrene Hanna og Inga Taraldsens legat» til forhenværende lærerinner i Kristiansand eller omegn 798
Desbr. 5. Stadf. på «Smedemester Taral Taralsens legat» til håndverksmestre i små kår bosatt i Kristiansand eller omegn 803
» 10. Stadf. på «Frøken Lise Thokles legat» til fordel for eldre trengende i Kristiansund 808
» 16. Stadf. på «Dortea og H. Tharaldsens legat» til trengende gamle i Nordre Osen annekssogn i Åmot prestegjeld 850
» 16. Stadf. på «Lensmann Oluf Næss og hustru Anbjørg Næss' legat» til fordel for sykepleiersker som trenger rekreasjon 850
» 21. Stadf. på «Ludvig Lie's Legat for Kongsberg Diakonisseforening til minne om hans foreldre Jon T. Lie og hustru Marie Lie, født Tollefson» 855
» 23. Stadf. på «Anton og Sophia Svarstads legat» til Kroksund gamlehjem, Hole 855
» 28. Stadf. på «Lærerinne Anne Sagbakkens Legat» for trengende elever i Heistad krets, Eidanger 858

c. Offentlige fond.

1935
Febr. 15. Res. ang. almindelige bestemmelser vedr. fondet til fremme av laks- og sjøørretfiskeriene 55
» 25. Stadf. på «Conrad Holmboe's Forskningsfond» for Tromsø 61
April 26. Regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler tilhørende de under Forsvarsdepartementet sorterende fond og kasser . . . 185
Mai 31. Res. om statutter for Universitetets Observatoriefond 352
Juni 21. Res. om nedsettelse av renten for utlån av offentlige fond 477
Aug. 1. Res. om nedsettelse av rentene av de under Oplysningsvesenets fond bestyrte embedskapitaler 633
» 14. Stadf. på «Det Norske Operafond» 639
» 31. Stadf. på «Storebrands Stipendiefond for journalister 690
Novbr. 7. Stadf. på «Drifts- og vedlikeholdsfondet for Voss gamleheim» . . . 772

d. Sportelvesen.

1935
Mars 30. Skr. om at bestemmelsen om fritagelse for gebyr i sportellovens § 56, 4. ledd ikke gjelder for tinglysning av utpantning i fast eiendom for brandavgift og feierpenge 141
Juni 21. Lov nr. 8 om forandring i rettergangslovene 441
Septbr. 19. Skr. ang. gebyr for pantattester i anledning av tvangsauksjoner m. v. 706

e. Skattevesen.

1935
Janr. 29. Skr. ang. spørsmålet om beskatning av korntrygd som en gårdbruker mottar 26
Febr. 5. Skr. om forståelsen av bestemmelsene i landskattelovens § 65 og byskattelovens § 57 34
» 11. Skr. om at utgifter til skyss og underhold under reiser for å delta i herredstyremøter ikke er utgifter til inntekts erhvervelse (landskattelovens § 44, 1. punktum) 37
» 15. Lov nr. 1 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 38
» 15. Lov nr. 2 om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 42
» 15. Lov nr. 3 om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911 47
» 15. Lov nr. 4 om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911 50

Side

Mars 1. Lov nr. 1 om utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1935—36 62
» 12. Skr. vedrørende anvendelsen av bestemmelsen i byskattelovens § 17 (landskattelovens § 22) siste ledd 107
» 14. Skr. om hvorvidt det kan kreves at bureisningsmenn skal avgi næringsopgave for bureisningsbruket, jfr. landskattelovens § 26 r. 118
» 18. Skr. ang. den i landskattelovens § 63 (byskattelovens § 55) siste ledd omhandlede opgave fra livrente- og livsforsikringsselskaper 119
April 2. Skr. om at en handelsmanns utgifter til ordning av akkord ikke antas å kunne bringes til fradrag i hans inntekt ved ligningen 163
» 5. Skr. om at skatt pliktes av inngangspengenes samlede beløp uansett at disse opkreves i den form at der til de fastsatte priser betales et tillegg for skatt 170
» 6. Skr. om at bestemmelsene i aktionærbeskatningsloven av 13 juli 1921 § 3, 2net ledds første punktum, gjelder så vel utenlandske som innenlandske selskaper 172
» 12. Skr. ang. spørsmålet om dampskibsselskapers og eksportørers opgaveplikt i henhold til tilleggslov av 22 juni 1934 til § 65 i landskatteloven og § 57 i byskatteloven 181
» 23. Telegram om at forsorgsbidrag og betaling for nødsarbeide ikke er skattepliktig inntekt 183
Mai 16. Lov nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1935—1936 281
» 16. Kunngj. om skatt til statskassen av fortæring på bevertningssteder for budgetterminen 1 juli 1935—30 juni 1936 288
» 24. Kunngj. om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936 332
» 24. Kunngj. om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminen 1935—36 336
» 29. Skr. om beskatning av lastevogn som benyttes til personbefordring 344
» 31. Kunngj. om erleggelse av formues- og inntektsskatt til Svalbard for budgetterminen 1935—36 351
Juni 14. Lov nr. 2 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 404
» 14. Lov nr. 3 om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 406
» 14. Skr. om adgang til å utlegge skattelister i de enkelte kretser av herredet som kun omfatter ligningen i vedkommende krets . . 422
» 21. Kunngj. om formues- og inntektsskatt til statskassen for budgettterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 461
» 25. Lov nr. 15 om forandret ikrafttreden av lover av 15 februar 1935 nr. 1 og 2 om forandring i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 512
» 25. Lov nr. 16 om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911 513
» 25. Lov nr. 17 om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911 514
Oktbr. 2. Skr. om adgangen til omgjørelse av en særskilt klagenevnds ansettelser 734
Novbr. 12. Skr. om plikt for en ligningskyndig revisor til uten særskilt godtgjørelse å besvare kommuners forespørsler angående forståelsen av hans bemerkninger til ligningene 773
» 15. Skr. om den skattefrihet som i henhold til landskattelovens § 26 r under visse betingelser tilkommer bureisningsmenn 783
Desbr. 31. Skr. om hvorvidt en forretningsfører ved ligningsvesenet har plikt til uten godtgjørelse å meddele attester efter ligningsprotokollene til bruk ved behandling av andragender m. v. 859

f. Matrikuleringsvesen.

1935 Side

1935 *g. Stempelavgift.*

Febr. 11. Skr. om forståelsen av res. av 18 november 1932 om fritagelse for stempelavgift av visse auksjonsskjøter 37
Mars 9. Skr. ang. spørsmålet om stempelplikt for et dokument som inneholder avtale om overdragelse av samtlige aktier i et gårdaktieselskap 106
Mai 16. Kunngj. om avgift til statskassen av stempelpliktige dokumenter samt stempelavgift av spillekort i budgetterminen 1 juli 1935 til 30 juni 1936 282
» 24. Kunngj. um stempelavgift til statskassa frå 1 juli 1935 av tobakksvaror 328
» 27. Skr. om fritagelse for stempelavgift av auksjonsskjøte i medhold av res. av 18 november 1932 342
Novbr. 29. Res. om fritagelse for stempelavgift av kontrakter hvorved forsikring av skib eller ladning mot krigsfare overtas av «Den norske krigsforsikring for skib» eller annen norsk forsikringsinnretning 801
Desbr. 18. Skr. om stempelavgift av dokumenter som innleveres til tinglysing, men blir avvist fordi grunnbokshjemmelen ikke er i orden . 851

1935 *h. Arveavgift.*

Mars 18. Skr. om beregningen av arveavgift av fast eiendom som overtas av åsetesberettiget arving 120
» 23. Skr. om beregning av arveavgift av tidligere mottatte arveforskudd 122
Mai 24. Kunngj. om arveavgift til statskassen for budgettåret 1 juli 1935 til 30 juni 1936 333
Juni 5. Skr. om beregning av arveavgift av fast eiendom som overtas av en livsarving (enearving) 360
Juli 24. Skr. om plikt til å betale arveavgift av en gave fra gjenlevende ektefelle i uskifte til et fellesbarn 631
Septbr. 14. Skr. om beregning av arveavgift av gaver til arvinger i et tilfelle hvor det var giverens mening at ingen arveavgift skulde falle mottagerne til last 704

1935 *i. Brennevins-, etyleter- og ølavgift.*

Se under 14 j.

j. Avgifter av utskjenkning og salg av brennevin, vin, øl m. v.

Se under 14 j.

k. Konsulatavgift.

Se under 1 a.

1935 *l. Særlige avgifter.*

Janr. 11. Skr. om fastsettelse av utjevningsavgift for melk som leveres direkte fra produsent til forbruker 14
» 15. Skr. om at det er forbudt den som driver engros- eller kommisjonshandel med avgiftspliktige varer, å beregne høiere betaling ved salg av sådanne varer til detaljforhandler enn det beløp hvorefter varen er avgiftsberiktiget med tillegg av avgiften . . . 15
Febr. 1. Skr. om opkrevning av utjevningsavgift på melk hos dem som ikke er medlemmer av de forskjellige melkecentraler, i tiden 1 januar —30 juni 1935 31
» 15. Res. um fyresegner um avgift på umsetnaden av mjølk 54
» 16. Skriv um innkrevjing av avgifta på umsetnaden av mjølk i tida 1 mars 1935—29 februar 1936 56
Mars 13. Millombils lov nr. 2 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet 108

Side

April 5. Res. om avgifter ved Stavanger kommunale slakteanlegg 165
» 12. Res. um fyresegner for avgift på umsetnaden av svineslakt i tida 1 mai 1935—30 april 1936 175
» 12. Res. om regulativ for erleggelse av avgift for godkjennelse av og tilsyn med elektriske sterkstrømsanlegg 176
» 12. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av flesk i tida 1 mai 1935—30 april 1936 179
Mai 16. Kunngj. om avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard 290
» 24. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av sjokolade- og sukkervarer 330
» 24. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1935 av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer og av innenlands tilvirket fruktvin samt av kullsyre 330
» 24. Kunngj. om avgift til statskassen av jord som i budgetterminen fra 1 juli 1935 til 30 juni 1936 anvendes til dyrking av tobakk 332
» 24. Kunngj. om avgift til statskassen fra 1 juli 1935 1) av sirup som anvendes til tilvirkning av drops og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup 332
» 31. Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning . . 349
» 31. Kunngj. om omsetningsavgift til statskassen av visse varer fra 1 juli 1935 350
Juni 21. Kunngj. um vegavgifter m. v. i budgetterminen 1935—1936 . . 459
» 21. Kunngj. om erleggelse av midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budgetterminen 1935—1936 466
» 21. Res. ang. nærmere bestemmelser om beregning og opkrevning av den midlertidige omsetningsavgift til statskassen 468
» 21. Res. um fullmakt for Landbruksdepartementet til i tida frå og med 1 juli 1935 til og med 30 juni 1936 å leggja avgift på konsummjølk til å jamna ut prisskilnaden på konsummjølk og produksjonsmjølk 476
» 21. Res. om betaling av avgift på kraftfor som innføres eller tilvirkes her i landet 477
» 22. Skr. om avgift på toppforbruket av kraftfor 484
» 24. Skr. om bemyndigelse for Østlandets melkecentral, Telemark Melkecentral m. fl. til å opkreve utjevningsavgift på melk hos ikke-medlemmer 491
» 25. Lov nr. 5 om medisinalavgift 500
» 25. Lov nr. 6 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner 502
» 25. Lov nr. 7 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark 502
» 28. Res. um fyresegner um avgift på umsetnaden av saueslakt 538
» 28. Skriv um reglar for betaling og innkrevjing av avgifta på umsetnaden av sauekjøtt i tida frå og med 20 juli 1935 til og med 30 juni 1936 538
Juli 4. Rundskr. nr. 2 vedrørende omsetningsavgiften 597
» 9. Skr. om forandring i bestemmelsene av 11 januar 1935 om utjevningsavgift på melk som leveres direkte fra produsent til forbruker 616
Aug. 20. Skr. om forståelsen av hundeavgiftslovens § 1 642
Septbr. 13. Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utøve den rett til å undta fra erleggelse av omsetningsavgift som ved Stortingsbeslutning av 17 juni 1935 er tillagt Kongen eller den han bemyndiger 696
» 14. Rundskr. nr. 3 vedr. omsetningsavgiften 699
Desbr. 16. Skr. om fastsettelse av gebyrer for kontroll med de i res. av 5 desember 1935 omhandlede arter av elektriske apparater . . . 850

1935 Side

1935 *m. Tollvesen.*

April 12. Res. om nedsettelse av grunntollen for natursilkevarer og av omsetningsavgiften av parfymer, luktende vann etc. 179
Juni 21. Kunngj. om forhøielse av tollen på visse fajansevarer 473
» 27. Kunngj. om tollavgifter fra 1 juli 1935 518
» 27. Rundskr. ang. fortegnelse over varer tilhørende besetning og betjening ombord i fartøier som ankommer fra utlandet 536
Juli 4. Res. om bemyndigelse for Tolldepartementet til å tilstå tollfrihet for frosset eller ferskt hvalkjøtt til bruk som revefor 597
» 12. Kunngj. om tollforhøielse på tøisko med såler av gummielastikum 618
» 18. Kunngj. om tollforandringer 624
Septbr. 16. Skr. om plikten for et fartøi til å heise karanteneflagg i henhold til karantenereglementets § 7 og om de plikter som efter karantenereglementet påligger vedkommende los eller tollvesenets tjenestemann 705
» 27. Res. om et nytt reglement for statslønte og fastleiede kontorfullmektiger og betjenter ved tollvesenets embedskontorer og ved Oslo jernbanetollsteds kassererkontor 709
Oktbr. 25. Res. om nedsettelse av grunntollen for hasselnøtter 767
» 30. Skr. om at der fra 1 januar 1936 og inntil videre ad den vei som fører fra nordvestre ende av Kvernbergvatnet i Jämtland, kun over Østness tollstasjon skal være tillatt å innføre til Nordli tollbare varer som ikke er ledsaget av passerseddel 770
Novbr. 22. Skr. ang. instrukser til tollkamrene om gjennemførelse av sanksjonene overfor Italia 786
» 29. Res. om
1. fastsettelse i henhold til § 3 i lov om medisinalavgift av 25 juni 1935 av tollvesenets godtgjørelse for opkrevning av avgiften,
2. bemyndigelse for vedkommende departement til å gi forskrifter til lovens gjennemførelse og
3. ophevelse av regler og forskrifter som er gitt i henhold til den tidligere lovgivning om medisinalavgift 800

n. Regnskaps- og oppebørselsvesen.

o. Statsregnskapet og statsrevisjonen.

Desbr. 21. Rundskr. om underslag m. v. i statstjenesten 899

C. PRIVATRETT

1935 **I. Eiendomsrett og bruksrett.**

Janr. 11. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for Dovre herred, Opland fylke, bestemmelse om at lyng- og heiestrekninger m. v. i nevnte herred skal inngå under skoggrunn, og om nedsettelse av fjellkonsesjonsgrensen for samme herred 13
Mars 29. Res. um at skogkonsesjonsgrensa for innanbygdsbuande i Froland herad, Aust-Agder fylke, vert sett ned til 1500 dekar 133
Mai 31. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen i Tjøme herred, Vestfold fylke, til 0,5 dekar for utenbygdsboende, selskaper og fremmede kommuner og av jordkonsesjonsgrensen for utenbygdsboende i samme herred til 0,5 dekar 354
Juni 7. Lov nr. 4 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 373
» 7. Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for innenbygdsboende i Kvikne herred, Hedmark fylke, til 600 dekar 401
» 14. Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for utenbygds- og in-

1935 Side

nenbygdsboende i Gravvik herred, Nord-Trøndelag fylke, til 5 dekar 419

Novbr. 22. Res. om nedsettelse av jord- og skogkonsesjonsgrensene for Vågå herred, Opland fylke 785

2. Hittegods og vrakgods.

3. Pant.

1935

April 26. Regler for utlån mot pant i fast eiendom av midler tilhørende de under Forsvarsdepartementet sorterende fond og kasser . . 185

Mai 18. Midlertidig lov om begrensning av adgangen til å pantsette tankskib 317

Juni 7. Lov nr. 3 om forandring i lov av 8 juni 1895 inneholdende forandringer i lovgivningen om pant 373

» 26. Skr. om at avhjemling til tinge av verditakster, avholdt for optagelse av pantelån av midler tilhørende offentlige stiftelser eller legater, kan undlates når verditaksten er avgitt av to menn fra herredets skjønnsutvalg 895

4. Grunnbyrder.

1935

April 29. St.besl. om frafallelse av jordeboksrettigheter og landskyld m. v. til staten på eiendommer av skyld 5 øre og derunder, og landskyld av det bortforpaktede statens gods i Vesterålen 185

Oktbr. 22. / Desbr. 10. Kapiteltakster for året 1935 804

5. Kontraktsforhold.

1935

Febr. 1. Res. om forandring i § 41, 5. ledd, i forskriftene for bortsettelse av leveranser og arbeider for statens regning 28

Lov um trygdeavtalur frå 6 juni 1930 859

6. Jordleie. Husleie.

1935

Juni 25. Midlertidig lov nr. 13 om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo 510

Oktbr. 22. / Desbr. 10. Kapiteltakster for året 1935 804

7. Gjeldsforpliktelser.

1934

Desbr. 31. Overenskomst til endring i overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895

1935

Janr. 30. Rundskr. ang. tillegg til bestemmelsene av 12 september 1934 om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland . . 26

Mars 19. Overenskomst nr. 2 til endring av overenskomsten av 6 september 1934 angående betalingsordningen i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 895

April 5. Rundskr. om en ny tilleggsoverenskomst av 19 mars 1935 angående betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland . 169

» 12. Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å fastsette forskrifter om fordelingen av arbeidet mellem administrasjonsstyrets medlemmer i medhold av § 21 i lov om kommuners gjeldsforhold m. v. av 30 juni 1933 175

Mai 24. Lov nr. 1 om forandring i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912 322

» 31. Lov nr. 2 om betalingsutjevning 345

» 31. Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Tyskland 355

1935 Side
Juni 20. Rundskr. om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas 429
» 21. Res. om nedsettelse av renten for utlån av offentlige fond 477
» 25. Lov nr. 18 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v. 515
» 25. Lov nr. 19 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere 516
Juli 2. Konvensjon om ordning av betalingene vedrørende varebyttet mellem Norge og Italia 596
» 6. Rundskr. ang. betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Italia 609
» 20. Rundskr. ang. betaling av tyrkiske varer som innføres til Norge m. v. 627
Aug. 1. Res. om nedsettelse av rentene av de under Oplysningsvesenets fond bestyrte embedskapitaler 633
» 10. Rundskr. ang. overenskomst om betalingene i vareutvekslingen mellem Norge og Hellas 637
Oktbr. 21. Skr. ang. skjønn efter lov om gjeldsordning for jordbrukere m. v. §§ 23 og 24 764

8. Forløfte.

9. Tjenesteforhold.

1935
Janr. 3. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke 2
» 8. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ålesund 12
Febr. 7. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord 34
» 18. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Borre herred, Vestfold fylke 57
» 26. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder innen Karasjok herred, Finnmark fylke 62
Mars 1. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Furnes herred, Hedmark fylke 64
» 16. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Rakkestad herred, Østfold fylke 119
» 27. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Åsane herad, Hordaland fylke 123
» 28. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Strand herred, Rogaland fylke 123
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeidstvister 125
April 5. Res. ang. bestemmelser om krav til teoretisk og praktisk minsteutdannelse for arbeidsledere (installatører), montører og driftsledere ved elektriske anlegg m. v. 165
» 8. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Harstad 172
» 16. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lunner herred, Opland fylke 182
» 16. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grong herred, Nord-Trøndelag fylke 182
Mai 3. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Blaker herred, Akershus fylke 257
» 3. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Arendal 257
» 3. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hylestad herred, Aust-Agder fylke 257
» 3. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sauda herred, Rogaland fylke 258
» 6. Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skedsmo herred, Akershus fylke 259
» 9. Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Kristiansand S. 259
» 13. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Luster herad, Sogn og Fjordane fylke 277

1935			Side
Mai	13.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke	277
»	21.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Namsos	321
»	25.	Skr. ang. lukningsvedtekt for utsalgssteder i Elverum herred, Hedmark fylke	342
»	27.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Beitstad herad, Nord-Trøndelag fylke	342
Juni	1.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for barber- og frisørforretninger i Flekkefjord	358
»	4.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Buksnes herred, Nordland fylke	360
»	5.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gran herred, Opland fylke	360
»	7.	Lov nr. 10 om forlenget gyldighet av og forandringer i midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene	376
»	7.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sørum herred, Akershus fylke	401
»	7.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hol herred, Nordland fylke	401
»	11.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Stavanger	402
»	14.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hol herred, Buskerud fylke	422
»	21.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Skien	477
»	22.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Ål herad, Buskerud fylke	483
»	22.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Haugesund	483
»	26.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Buvik herred, Sør-Trøndelag fylke	529
»	29.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nes herred, Akershus fylke	566
Juli	1.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Ullensaker herred, Akershus fylke	595
»	1.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lunde herred, Telemark fylke	595
»	2.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sandefjord	597
»	2.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Egersund	597
»	3.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Stamnes herred, Nordland fylke	597
»	5.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Mandal	609
»	9.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Tromsø	616
»	10.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Odal herred, Hedmark fylke	616
»	11.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sandnes	617
»	11.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Tysnes herad, Hordaland fylke	617
»	17.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Hønefoss	624
»	17.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Sparbu herad, Nord-Trøndelag fylke	624
»	18.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lillestrøm herred, Akershus fylke	625
»	18.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Borgund herad, Møre og Romsdal fylke	625
»	22.	Skr. om ny vedtekt ang. lukningstid for utsalgssteder i Kristiansund	630
»	27.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Høyland herred, Rogaland fylke	632
	29.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Nordre Høland herred, Akershus fylke	632

1935			Side
Juli	31.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Grue herred, Hedmark fylke	633
»	31.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Raudeberg, Nord-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke	633
Aug.	10.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Gloppen herad, Sogn og Fjordane fylke	638
»	10.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Orkdal herred, Sør-Trøndelag fylke	638
»	13.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Selbu herred, Sør-Trøndelag fylke	638
»	22.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Bremnes herad, Hordaland fylke	643
»	26.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Nordre land, Opland fylke	689
Septbr.	10.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Bamble herred, Telemark fylke	695
»	12.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sør-Aurdal herred, Opland fylke	696
»	14.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lista herred, Vest-Agder fylke	703
Oktbr.	9.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Aure herred, Møre og Romsdal fylke	754
»	11.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Lier herred, Buskerud fylke	756
»	12.	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Kongsberg	757
»	14.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Berlevåg, Finnmark fylke	757
»	15.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurdal herred, Akershus fylke	757
»	15.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Nord-Fron herad, Opland fylke	757
»	21.	Skr. om ny lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Fredrikstad	764
»	21.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Sande herred, Vestfold fylke	764
»	21.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Mosterøy herad, Rogaland fylke	764
»	22.	Skr. om lukningsvedtekt for barber- og frisørforretninger i Sarpsborg	765
»	22.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Krødsherad herred, Buskerud fylke	765
»	28.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Austrheim herad, Hordaland fylke	769
»	29.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ramnes herred, Vestfold fylke	769
Novbr.	14.	Skriv um brigde i vedtekta um stengjingstid for utsalsstader i Hetland herad, Rogaland fylke	774
»	14.	Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Grane herred, Nordland fylke	774
»	16.	Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Os herad, Hordaland fylke	783
»	20.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Svelvik	784
»	30.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Vestre Slidre herad, Opland fylke	801
Desbr.	4.	Skr. om forandring i lukningsvedtekten for utsalgssteder i Mandal	802
»	13.	Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Flekkefjord	849
»	19.	Skriv um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Hornindal herad, Sogn og Fjordane fylke	852

1935 Side
Desbr. 19. Skr. om ny lukningsvedtekt for utsalgssteder i Støren herred, Sør-Trøndelag fylke 852
» 28. Skr. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Foldal herred, Hedmark fylke 858
» 30. Skriv um brigde i vedtekta um stengjingstid for utsalsstader i Stord herad, Hordaland fylke 858
» 30. Skriv um vedtekt um stengjingstid for utsalsstader i Strandebarm herad, Hordaland fylke 858

10. Skadeserstatning.

11. Sjørett.

(Se under B nr. 15 a).

12. Personnavn.

1935
Mars 18. Rundskr. ang. dåps- og fødselsattester for personer som har bevilling til å anta eller forandre slektsnavn 119

13. Ektefeller.

1935
Febr. 15. Res. om at godkjennelse av vigselformular for ordnede dissentermenigheter henlegges til Justisdepartementet 54
Mars 12. Skr. om at bestemmelsen i byskattelovens § 17 (landskattelovens § 22) siste ledd ikke finner anvendelse i et tilfelle hvor en utenlandsk kvinne bosetter sig i Norge i anledning av ekteskap med en norsk statsborger 107
» 13. Skr. om vigselformular for den ordnede dissentermenighet Eben Eser i Lårdal 116
» 16. Skr. om vigselformular for menigheten i «Salem», Oslo 119
» 18. Skr. om vigselformular for Vinje pinsemenighet 119
April 27. Skr. om vigselritual for menigheten i Zion, Stavanger 185
Juni 21. Lov nr. 2 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer 433
Oktbr. 7. Rundskr. om at en embedsmanns ektefelle, barn eller søsken ikke bør ansettes som kontorfunksjonær eller ekstrabetjent ved vedkommende embedsmanns eget kontor 753
Novbr. 27. Skr. om vigselritual for Den frie evangeliske menighet i Porsgrunn 798
» 27. Skr. om vigselritual for menigheten Betel i Lunde kommune, Telemark fylke 798
Desbr. 2. Skr. om vigselformular for Pinsemenigheten på Salen, Strømmen 801

14. Foreldre og barn.

1935
Mai 24. Lov nr. 2 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917 . . 322

15. Umyndige og verger.

1935
Juni 14. Res. om nye reglementer for Oslo, Bergen og Kristiansand overformynderier 411
Juli 9. Rundskr. ang. en asyldirektørs plikt til å gi underretning til vedkommende politimester i henhold til § 3, 3dje ledd, i lov om umyndiggjørelse av 28 november 1898, jfr. lov av 14 august 1918 § 48 615

16. Arv.

1934
Novbr. 19. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om arv og dødsboskifte 888
1935
Mai 24. Lov nr. 2 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917 . . . 322
» 24. Lov nr. 3 om forandring i lov om arv av 31 juli 1854 324
Desbr. 24. Rundskr. ang. nordisk konvensjon om arv og dødsboskifte . . . 856

17. Odelsrett og åsetesrett.

18. Forsvunne og fraværende personer.

19. Tinglysning. Registrering.

1932
Janr. 18. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Oppegård herred, Akershus fylke, og om vedtekt for dette folkeregister 887
1935
Janr. 18. Res. om at der fra 1 februar 1935 skal føres egen kirkebok og fødselsregister for Høibråten og Furuset skolekretser i Østre Aker prestegjeld 16
» 28. Skr. om at det ved tinglysning av rettsstiftelser i fast eiendom med tilbehør i medhold av lov av 8 juni 1895 må gjøres anmerkning om mulige tidligere heftelser som angår løsøret alene, og som fremgår av personalregistret 25
April 5. Res. om førelse av kirkebok og fødselsregister i prestegjeld hvor der er ansatt hjelpeprest som bor i vedkommende sogn eller distrikt 164
» 6. Skr. ang. bestemmelser om registrering av reinmerker 171
Mai 10. Res. ang. bestemmelser om register for handelsbrev 276
Juni 7. Lov nr. 2 om tinglysing 361
» 17. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Øvre Eiker, Buskerud fylke, og om vedtekter for dette folkeregister 428
» 28. Res. om forandring i det ved res. av 23 juli 1902 fastsatte reglement vedrørende anvendelsen av lov om registrering av skib av 4 mai 1901 538
Oktbr. 8. Skr. om oprettelse av et folkeregister i Sem herred, Vestfold fylke, og om vedtekter for dette folkeregister 754
» 18. Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe de bestemmelser som i lov om tinglysing av 7 juni 1935 §§ 6, 7, 15, 38 og 39 er tillagt Kongen 763
Desbr. 13. Forskrifter om tinglysing 823

20. Industriell rettsbeskyttelse.

21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse.

1935
Janr. 5. Skr. om at Australia har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 11
Mai 13. Skr. om at Syd-Afrika-Sambandet har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 277
» 23. Skr. om at Den Irske Fristat har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 321
Aug. 23. Skr. om at Vatikanstaten har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 689
Oktbr. 30. Skr. om at Polen har tiltrådt Bernkonvensjonen om beskyttelse av litterær og kunstnerisk eiendomsrett, revidert i Roma 2 juni 1928 770

D. STRAFFERETT OG STRAFFEFULLBYRDELSE

1. Strafferett.

1935
Juni 21. Lov nr. 7 om forandring i straffelovens § 222 441

2. Fengselsvesen og straffefullbyrdelse.

1935
Febr. 18. / Febr. 23. Noteveksling mellem Norge og Danmark om gjensidig utveksling av meddelelser om dommer i straffesaker 895
Oktbr. 22. Skr. ang. regler om straffangers innsettelse i de forskjellige fengsler 764
» 22. Skr. ang. reglene om løslatelse på prøve 765

E. PROSESS

1. Forliksvesen.

1935
Aug. 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning. (1. Dom i forliksrådet. 2. Bevidnelse av underskrift. 3. Protokollasjon av forklaringer under hovedforhandling. 4. Vidneerklæringer. 5. Klage til namsretten over pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt. 6. Tvangsauksjon over skib. 7. Deponering av erstatningsbeløp ved ekspropriasjon. 8. Forandringer i straffeprosessloven) . . 685
Desbr. 21. Skr. om tilbakekallelse av en forliksklage 855

2. Civilprosess.

1935
Janr. 4. Res. om anerkjennelse av Opmålingsoffiserenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 2
Febr. 15. Res. om anerkjennelse av Telegrafverkets betjentforening i Oslo efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2 54
» 15. Res. om anerkjennelse av Skibskontrollens sjøkyndige tjenestemenns forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3, jfr. § 2 54
Mars 16. Res. om anerkjennelse av Universitetstjenestemennenes forening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 119
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeidstvister 125
April 5. Res. om anerkjennelse av Bastøy funksjonærforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 164
» 10. Skr. om at overenskomsten mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 om den civile rettergang er utstrakt til også å gjelde the Channel Islands og the Isle of Man 172
» 26. Res. om anerkjennelse av Statens alkoholistanstalters funksjonærforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 184
Mai 21. Rundskr. om dommerfullmektiger 320
Juni 7. Res. om anerkjennelse av Meteorologiske tjenestemenns landsforening efter lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 3 389
» 7. Skr. om muntlig prosessfullmakt 401
» 21. Lov nr. 8 om forandring i rettergangslovene 441
» 25. Res. om ikrafttreden av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene 522
Juli 20. Skr. om at overenskomsten mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 om den civile rettergang er tiltrådt av The Dominion of Canada 629
Aug. 16. Res. om forandring i res. av 25 juni 1935 om ikraftsettelse av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene (domstolsloven § 85 første ledd og § 86 første ledd) 640

1935 Side
Aug. 16. Res. om anerkjennelse av Departementenes bud- og vaktmesterforening i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 640
» 16. Res. om anerkjennelse av Klippfiskvrakernes landsforening i henhold til lov av 6 juli 1933 nr. 12 § 2 640
» 17. Rundskr. nr. 32 ang. den nye rettergangsordning. (Rettsvidner ved sjøforklaringer) 641
» 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning. (1. Dom i forliksrådet. 2. Bevidnelse av underskrift. 3. Protokollasjon av forklaringer under hovedforhandling. 4. Vidneerklæringer. 5. Klage til namsretten over pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt. 6. Tvangsauksjon over skib. 7. Deponering av erstatningsbeløp ved ekspropriasjon. 8. Forandringer i straffeprosessloven) 685
Oktbr. 21. Skr. ang. skjønn efter lov om gjeldsordning for jordbrukere m. v. §§ 23 og 24 764
Novbr. 8. Res. om at stadslægene skal gå inn under lov av 6 juli 1933 nr. 12 og om anerkjennelse av Distrikts- og stadslægenes landsforening i henhold til samme lovs § 2 772
Desbr. 14. Skr. om en del tilføielser i fortegnelsen over de myndigheter i Canada til hvilke begjæringer om forkynnelse og rettsanmodninger blir å rette, jfr. overenskomst mellem Norge og Storbritannia av 30 januar 1931 angående den civile rettergang 849

3. Straffeprosess.

1935
Janr. 26. Skr. ang. utleveringstraktaten med Storbritannia av 26 juni 1873 (begjæringer fra norsk side om utlevering av forbrytere fra the Commonwealth of Australia, Papua og Norfolk Island . . . 24
Mars 23. Skr. om en forandring i de under 14 juli 1932 fastsatte regler for behandling av rusdrikksaker etc. i Oslofjorddistriktet 121
Juni 7. Skr. om muntlig prosessfullmakt 401
» 21. Lov nr. 8 om forandring i rettergangslovene 441
» 24. Rundskr. om unødvendige dokumenter i straffesaker 491
» 25. Res. om ikrafttreden av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene 522
Aug. 16. Res. om forandring i res. av 25 juni 1935 om ikraftsettelse av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene (domstolslovens § 85 første ledd og § 86 første ledd) 640
» 17. Rundskr. nr. 32 ang. den nye rettergangsordning. (Rettsvidner ved sjøforklaringer) 641
» 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning. (Forandringer i straffeprosessloven m. v.) 685

4. Tvangsfullbyrdelse.

1935
Juni 21. Lov nr. 8 om forandring i rettergangslovene 441
» 25. Midlertidig lov nr. 13 om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo 510
» 25. Res. om ikrafttreden av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene 522
Juli 15. Skr. om hvorvidt kassereren for en brand- og bygningskommune kan utferdige påkrav m. v. i anledning av begjæring om tvangsauksjon for utligningssummer til kommunene 623
Aug. 16. Res. om forandring i res. av 25 juni 1935 om ikraftsettelse av enkelte bestemmelser i lov av 21 juni 1935 om forandring i rettergangslovene (domstolslovens § 85 første ledd og § 86 første ledd) 640
» 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning. (1. Dom i forliksrådet. 2. Bevidnelse av underskrift. 3. Protokollasjon av for-

1935 Side

klaringer under hovedforhandling. 4. Vidneerklæringer. 5. Klage til namsretten over pålegg om trekk i lønn eller annen inntekt. 6. Tvangsauksjon over skib. 7. Deponering av erstatningsbeløp ved ekspropriasjon. 8. Forandringer i straffeprosessloven) . . 685
Septbr. 19. Skr. om plikten til å gi underretning til visse panthavere om berammelse av en tvangsauksjon m. v. og om gebyr for pantattest i anledning av auksjonen 706

5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling. Administrasjon.

1934
Novbr. 19. Konvensjon mellem Norge, Danmark, Finnland, Island og Sverige om arv og dødsboskifte 888
1935
Mai 24. Lov nr. 1 om forandring i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912 322
Oktbr. 3. Skr. om forståelsen av skiftelovens § 111 siste ledd 735
Desbr. 24. Rundskr. ang. nordisk konvensjon om arv og dødsboskifte 856
Lov um skifte frå 21 februar 1930 712

6. Sakførere og advokater.

1935
Febr. 1. Skr. om hvorvidt en sakfører bør gis adgang til å konferere med en asylpatient og til å gjøre sig kjent med innleggelsesdokumentene m. v. samt om asyldirektørens nektelse av å gi sådan adgang kan innankes for kontrollkommisjonen 29
Juni 7. Skr. om muntlig prosessfullmakt 401
Aug. 23. Rundskr. nr. 33 ang. den nye rettergangsordning. (Bevidnelse av underskrift m. v.) 685
Novbr. 15. Res. om ophevelse av res. av 28 september 1901 bl. a. om general- og krigsadvokatenes utnevnelse og rang 777

7. Translatører.

8. Ting.

KRONOLOGISK FORTEGNELSE OVER LOVER

1935
Febr. 15. Lov nr. 1 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 38
» 15. Lov nr. 2 om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 42
» 15. Lov nr. 3 om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911 47
» 15. Lov nr. 4 om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911 50
Mars 1. Lov nr. 1 om utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1935—1936 62
» 1. Lov nr. 2 om forandringer i lov om Norges kommunalbank av 12 februar 1926 med tilleggslover 63
» 6. Lov om fredning av sel 67
» 8. Lov om handelsnæring 68
» 13. Lov nr. 1 om forandringer i lov om veivesenet 107
» 13. Millombils lov nr. 2 um avgifter av bensin og gummiringar for motorvogner til delvis å greida statens utgifter til vegstellet 108
» 29. Midlertidig lov nr. 1 om regulering av utførselen av gatesten og kantsten 124
» 29. Lov nr. 2 om forbud mot bruk av sprengstoff til fangst av saltvannsfisk 124
» 29. Lov nr. 3 om forandringer i lov om arbeidstvister 125
April 5. Lov om midlertidig forhøielse av losbetalingen 163
Mai 10. Lov om høiere almenskoler 263

1935				Side
Mai	16.	Lov	nr. 1 um folke- og skuleboksamlingar	278
»	16.	Lov	nr. 2 om endring i lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v.	280
»	16.	Lov	nr. 3 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1935—1936	281
»	16.	Lov	nr. 4 om forandring i lov om sparebanker av 4 juli 1924	282
»	18.		Midlertidig lov om begrensning av adgangen til å pantsette tankskib	317
»	24.	Lov	nr. 1 om forandring i lov om fortrinsrett for visse fordringer av 31 mai 1912	322
»	24.	Lov	nr. 2 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917	322
»	24.	Lov	nr. 3 om forandring i lov om arv av 31 juli 1854	324
»	24.	Lov	nr. 4 om forlenget gyldighet av midlertidig lov om forbud mot å bære uniform m. v. av 6 juli 1933	325
»	24.	Lov	nr. 5 om forandring i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913	325
»	24.	Lov	nr. 6 om endring i lov om hestehjelpskasser for arméens utrederkvarterer av 27 juli 1895	326
»	31.	Lov	nr. 1 om tillegg til lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927	345
»	31.	Lov	nr. 2 om betalingsutjevning	345
»	31.	Lov	nr. 3 til forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 med tilleggslover	346
»	31.	Lov	nr. 4 om tillegg til lov om reindriften av 12 mai 1933	347
»	31.	Lov	nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein	347
»	31.	Lov	nr. 6 om befordring av personer og gods på jernbaner i henhold til de internasjonale overenskomster av 23 november 1933	348
Juni	7.	Lov	nr. 1 om endring i lov om forandring i rikets inndelingsnavn av 14 august 1918 nr. 1	360
»	7.	Lov	nr. 2 om tinglysing	361
»	7.	Lov	nr. 3 om forandring i lov av 8 juni 1895 inneholdende forandringer i lovgivningen om pant	373
»	7.	Lov	nr. 4 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917	373
»	7.	Lov	nr. 5 om forandringer i sjømannsloven	374
»	7.	Lov	nr. 6 om forandring i skogvernloven	374
»	7.	Lov	nr. 7 om forandring i loven om kommunestyre på landet	375
»	7.	Lov	nr. 8 om forandring i loven om kommunestyre i byene	376
»	7.	Lov	nr. 9 om forandring i lov nr. 4 av 26 juli 1916 om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger	376
»	7.	Lov	nr. 10 om forlenget gyldighet av og forandringer i midlertidig lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene	376
»	7.	Lov	nr. 11 om endring i lov nr. 14 av 24 juni 1931 om fredning av brisling og småsild og merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer m. v.	377
»	7.	Lov	nr. 12 om endring i lov nr. 10 av 24 juni 1932 om tønner for saltet sild, brisling og annen fisk, samt rogn og agnskjell	379
»	7.	Lov	nr. 13 um dyrevern	379
»	14.	Lov	nr. 1 i henhold til konvensjon mellem Norge og Finnland om fløtning i Pasvik av 14 februar 1925	403
»	14.	Lov	nr. 2 om forandring i skattelov for landet av 18 august 1911	404
»	14.	Lov	nr. 3 om forandring i skattelov for byene av 18 august 1911	406
»	14.	Lov	nr. 4 om fangst av bardehval	409
»	21.	Lov	nr. 1 om forandring av lov om utenriksvesenet av 7 juli 1922	433
»	21.	Lov	nr. 2 om ekteskapsstiftelse ved misjonærer	433
»	21.	Lov	nr. 3 om forandring i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet	434
»	21.	Lov	nr. 4 um brigde i lov um motorvogner	434

1935				Side
Juni	21.	Lov	nr. 5 om forandring i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889	440
»	21.	Lov	nr. 6 om forandring i lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889	440
»	21.	Lov	nr. 7 om forandring i straffelovens § 222	441
»	21.	Lov	nr. 8 om forandring i rettergangslovene m. v.	441
»	21.	Lov	nr. 9 om endringer i midlertidig lov om krisetiltak til støtte for landbruket	457
»	25.	Lov	nr. 1 om forandring i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover	492
»	25.	Lov	nr. 2 om tillegg til lov angående særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med tilleggslov	493
»	25.	Lov	nr. 3 om adgang til å bli innlagt i asyl efter eget ønske	494
»	25.	Lov	nr. 4 om forandring i og tillegg til lov om syketrygd av 6 juni 1930 og lov av 27 mai 1932 og 16 juni 1933	495
»	25.	Lov	nr. 5 om medisinalavgift	500
»	25.	Lov	nr. 6 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift til Nordland og Troms fylkeskommuner	502
»	25.	Lov	nr. 7 om forlenget gyldighet av lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark	502
»	25.	Lov	nr. 8 om fornyelse av midlertidig lov av 6 juli 1933 om utførsel av storsild og vårsild	502
»	25.	Midlertidig lov	nr. 9 om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild	502
»	25.	Midlertidig lov	nr. 10 om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk	503
»	25.	Lov	nr. 11 om forandringer i lov om kystloser og kjentmenn av 14 februar 1930	504
»	25.	Lov	nr. 12 om hoteller, andre herberger og bevertninger	504
»	25.	Midlertidig lov	nr. 13 om innskrenkning i adgangen til utkastelse av leietagere i Oslo	510
»	25.	Lov	nr. 14 om forandringer i lov om margarin og margarinost m. v. av 24 juni 1931	511
»	25.	Lov	nr. 15 om forandret ikrafttreden av lover av 15 februar 1935 nr. 1 og 2 om forandring i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911	512
»	25.	Lov	nr. 16 om forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911	513
»	25.	Lov	nr. 17 om forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911	514
»	25.	Lov	nr. 18 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 12 om gjeldsordning for jordbrukere m. v.	515
»	25.	Lov	nr. 19 om forandring i midlertidig lov av 29 juni 1934 nr. 5 om gjeldsordning for fiskere	516
»	25.	Midlertidig lov	nr. 20 om tillegg til lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 med tilleggslover	516

Aktietrykkeriet i Trondhjem

Depotbiblioteket
h050 34 393

Norsk Lovtidende

1935

2. avdeling